

မုလပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာနိဿယ

တတိယတွဲ။

နမော၊ တဿ ဘဝဝတော၊ အရဟတော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။
 နမော၊ တဿ ဓမ္မဿ၊ သွာက္ခာ တဿ၊ သဒ္ဓိဋ္ဌိကဿ။ ။
 နမော၊ တဿ ဘိဗ္ဗဿ၊ သုပ္ပဋိပန္နဿ၊ ဥဇုပ္ပဋိပန္နဿ။ ။

ပါသရာသိသုတ်။

ဧဝံမေသုဟန္တိ။ ဧဝံမေသုတံအစရှိသောသုတ်သည်။ ပါသရာသိသုတ္တံ၊ ပါသရာသိသုတ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါသရာသိသုတ်၌။ သာဓုမယံအာရုသော တိစ္ဆိဒံဝစနံ၊ သာဓုမယံအာရုသောဟူသောဤစကားကို။ အာယာစန္ဒြာ၊ တောင်းပန်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘဏန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ကိရုမိတ္ထာဇေမိ၊ ချဲ့ပြီးအံ့။ ပဉ္စသတော၊ ငါးရာအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဇနပဒဝါသိနော၊ ဇနပုန်၌ ဇနကုန်သော။ ဇေတဝိက္ခူ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ဒသဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ပဿိဿာမာတိ၊ ဖူးမြင်ကုန်အံ့ဟူ၍။ သာဝတ္ထိ၊ သာဝတ္ထိပြည်သို့။ အနုပ္ပတ္တာ၊ အစဉ်ရောက်လာကုန်၏။ သတ္ထုဒဿနံပန၊ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရခြင်းကိုကား။ ဇေတဟိ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီ။ ဓမ္မကထံ၊ တရားစကားကို။ နတာဝသုဏန္တိ၊ မနာရကုန်သေး။ တေတိက္ခူ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ သတ္ထုဂါရဝေန၊ မြတ်စွာဘုရားကိုရိုသေသဖြင့်။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အမှာကံ၊ တပည့်တော်တို့အား။ ဓမ္မကထံ၊ တရားစကားကို။ ကထေထ၊ ဟောတော်မူပါကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထု၊ လျှောက်ဆိုခြင်းငှါ။ နသက္ကောန္တိ၊ မခံ့ကုန်။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်။ ဂဇ္ဈ၊ အလေးအမြတ်ပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧကစာရိကော၊ တစ်ထည်းသာ-သွားလေ့ရှိသော၊ သိဟောမိဂရာဇာ၊ ဝိယစ၊ ကေသရာဇာ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ပတိန္ဒ၊ ကုဉ္ဇရောဝိယစ၊ အမုန်ယစ်သဖြင့်

မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

ပျက်သော-ဆင်ပြောင်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ဗဏကတ အာသိဝိသော
ဝိယစ၊ ဖြန့်အပ်သောပါးပျဉ်းရှိသော-မြွေကဲ့သို့လည်းကောင်း။ မဟာအတ္တိ
ခန္ဓာဝိယစ၊ မီးပုံကြီး-ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ နုရာသဒါ၊ ကပ်ဝံ့ ခဲကုန်၏။
စသတ္တံ၊ မှန်၏။ အာသိဝိသော၊ လျင်သောအဆိပ်ရှိသော။ ဗောဓရာယ
ထာစ၊ မြွေကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ကေသရီ၊ လည်ဆံရှိသော။ မိဂရာဇာဝ၊
သားတို့၏မင်းဖြစ်သော-ခြင်္သေ့ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဒန္တိ၊ အစွယ်ရှိသော။
နာဂေါ ကုဗ္ဗရော ဣဝ၊ ဆင်ပြောင်-ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။
ဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်။ နုရာသဒါ၊ ကပ်ဝံ့ ခဲကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ ဝစနံ၊
ဤစကားကို၊ ဝုတ္တုဗ္ဗိဝုတ္တုဗ္ဗေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်သာလျှင်ဟည်း။
ဧဝံ၊ ဤသို့။ နုရာသဒံ၊ ကပ်ဝံ့ ခဲသော။ သတ္တာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ တေ
ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ သယံ၊ မိမိသည်။ ယာဝိတံ၊ တောင်းပန်ခြင်းငှါ။
အသက္ကောန္တံ၊ မတတ်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အာယာဉ္ဇန္တိ အာနန္ဒံ၊ အရှင်
အာနန္ဒာကို။ ယာဝမာနာ၊ တောင်းပန်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ သာဓုမယံ အာဝု
သောတိ၊ သာဓုမယံ အာဝုသောဟူ၍။ အာဟံ သု၊ ဆိုကုန်ငြီ။ အပ္ပေဝနာမာ
တိ၊ အပ္ပေဝနာမဟူသည်ကား။ အဝိနာမလဘေယျာမ၊ ရပါလိုကုန်၏။ ကဿာ
ပန၊ အဘယ်ကြောင့်ကား။ ထေရော၊ အာနန္ဒာမထေရ်သည်။ တေဘိက္ခု၊
ထိုရဟန်းတို့ကို။ ဒဗ္ဗကဿ၊ ဒဗ္ဗကအမည်ရှိသော၊ ပြာဟ္မဏဿ၊ ဝုတ္တံ၊ ၏
အဿံ၊ သင်ခမ်းကျောင်းသို့။ ဥပသင်္ကမေယျာထ၊ ကပ်ကြကုန်။ ဣတိ၊
ဤသို့။ အာဟ၊ ဆိုလေသနည်း။ ပါကဇူကိရိယာယ၊ ထင်ရှားသောအမူ
အရာကြောင့်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဟိသတ္တံ၊ မှန်၏။ ဒသဗလဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။
ကိရိယာ၊ အမူအရာတော်သည်။ ထေရဿ၊ အာနန္ဒာမထေရ်အား။ ပါက
ဇူ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ထေရော၊ အာနန္ဒာမထေရ်သည်။ အဇ္ဇ၊
ယနေ၊ သတ္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊
ဝသိတွာ၊ နေတော်မူပြီး၍။ ဝုဗ္ဗာရာမေ၊ ဝုဗ္ဗာရုံ ကျောင်းတော်၌။ ဒိဝါဝိ
ဟာရံ၊ နေနေခြင်းကို။ ကရိဿတိ၊ ပြုတော်မူလတ္တံ့။ အဇ္ဇေဝ၊ ယနေ၌ပင်
လျှင်။ ဝုဗ္ဗာရာမေ၊ ဝုဗ္ဗာရုံကျောင်းတော်၌။ ဝသိတွာ၊ နေတော်မူပြီး၍။ ဇေတ
ဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌။ ဒိဝါဝိဟာရံ၊ နေနေခြင်းကို။ ကရိဿတိ၊
ပြုတော်မူလတ္တံ့။ အဇ္ဇ၊ ယနေ၊ ကေကော၊ ကိုယ်တော်တပါးထည်း။ ဝိဇ္ဇာ
ယ၊ ဆွမ်းအလိုငှါ။ ပဝိသိဿတိ၊ ဝင်တော်မူလတ္တံ့။ အဇ္ဇ၊ ယနေ၊ ဘိက္ခု
လံ၊ စာပရိဝုတော၊ ရဟန်းအပေါင်းသည်-ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပဝိသိဿ
တိ၊ ဝင်တော်မူလတ္တံ့။ ဣမသ္မိံ ကာလေ၊ ဤအခါ၌။ ဇနပဒ္ဒတာရိကံ၊ ဇနဝုဒ္ဓိ-

ပါသရာသိသုတ်၊

၃

ဒေသစာရီ - သွားတော်မူခြင်းကို၊ နိက္ခမိသံတိ၊ ထွက်တော်မူလတ္တံ့၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ဇာနတ်တိ၊ သိန္နိ၊ ကိံ ပန၊ အသို့နည်း၊ အသ၊ ထိုအရှင်အာနန္ဒာအား၊ ဧဝံ
 ဤသို့၊ ဇာနနတ္တံ၊ သိခြင်းငှါ၊ စေတောပရိယဉာဏံ၊ စေတောပရိယဉာဏ်
 သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိသလော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ဝုဗ္ဗာ၊ အမေးတည်း၊
 နတ္ထိ၊ မရှိ၊ အနုမာနဗုဒ္ဓိယာပန၊ ဆ၍သိအပ်သောပညာဖြင့်သာလျှင်၊ ကတ
 ကိရိယာယ၊ ပြုတော်မူအပ်သောအမှုအရာတော်ကို၊ နယဂ္ဂါဟေန၊ နည်း
 ယူသဖြင့်၊ ဇာနတ်တိ၊ သိန္နိ၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏၊ ယံဒိဝသံ၊ အကြင်နေ၌၊ ဘဂဝါ၊
 မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ဝသိတွာ၊
 နေတော်မူပြီး၍၊ ဝုဗ္ဗာရာမေ၊ ဝုဗ္ဗာရုံကျောင်းတော်၌၊ ဒိဝါဝိဟာရံ၊ နေနေ
 ခြင်းကို၊ ကာတုကာမော၊ ပြုတော်မူခြင်းငှါအလိုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
 တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ ဝေဓာသန ပရိက္ခာရ ဘဏ္ဍာနံ၊ ကျောင်း-အိပ်ရာနေရာ
 ပရိက္ခရာ-တည်းဟူသော-ဘဏ္ဍာတို့ကို၊ ပဋိဿမနာကာရံ၊ သိုမှီးသော
 အခြင်းအရာကို၊ ဒေသတိ၊ ပြုတော်မူ၏၊ ထေရော၊ အာနန္ဒာမထေရ်သည်၊
 သဗ္ဗန္ဓနိ သင်္ကာရဆန္ဒနကာဒိနိ၊ တမြက်ဆုပ်-တမြက်ချေး-တောင်း-စ
 သည်တို့ကို၊ ပဋိဿမေတိ၊ သိုမှီး၏၊ ဝုဗ္ဗာရာမေ၊ ဝုဗ္ဗာရုံကျောင်းတော်၌၊
 ဝသိတွာ၊ နေတော်မူပြီး၍၊ ဇေတဝနံ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့၊ ဒိဝါဝိဟာ
 ရာယ၊ နေနေခြင်းငှါ၊ အာဂမနကာလေဝိ၊ လာသောအခါ၌လည်း၊ ဧသေဝ
 နယော၊ ဤနည်းလျှင်နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ယဒါပန၊ အကြင်အခါ၌
 ကား၊ ဧကကော၊ ကိုယ်တော်တပါးထည်း၊ ဝိဇ္ဈာယ၊ ဆွမ်းအလို ငှါ၊ ပဝိ
 သိတုကာမော၊ ဝင်တော်မူခြင်းငှါအလိုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တဒါ၊ ထို
 အခါ၌၊ ပါတောဝ၊ နံနက်စောစောကသာလျှင်၊ သရိရပဋိဇ္ဇနံ၊ ကိုယ်လက်
 သုတ်သင်ခြင်းကို၊ ကတွာ၊ ပြုတော်မူ၍၊ ဝန္ဓကုဋိံ၊ ဝန္ဓကုဋ်သို့၊ ပဝိသိတွာ၊
 ဝင်တော်မူ၍၊ ခွါရံ၊ တံခါးကို၊ ဝိဓာယ၊ ဝိတ်တော်မူ၍၊ ဗလသမာပတ္တိံ၊ ဗလ
 သံမာပတ်ကို၊ အပ္ပေတွာ၊ ဝင်စားတော်မူ၍၊ နိသီဒတိ၊ ထိုင်တော်မူ၏၊ ထေ
 ရော၊ အာနန္ဒာမထေရ်သည်၊ အဇ္ဇ၊ ယနေ့၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဗော
 ဓနေယျဗန္ဓဝံ၊ သစ္စာလေးပါးကို-သိထိုက်သော-သတ္တဝါတည်းဟူသော
 အဆွေကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်တော်မူ၍၊ နိသိန္ဓော၊ ထိုင်တော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တာ
 ယသညာယ၊ ထိုအမှတ်ဖြင့်၊ ဥတွာ၊ သိ၍၊ အာရသော၊ ငါ့ရှင်တို့၊ အဇ္ဇ၊
 ယနေ့၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဧကကော၊ ကိုယ်တော်တပါးထည်း၊
 ပဝိသိတုကာမော၊ ဝင်တော်မူခြင်းငှါ-အလိုရှိ၏၊ တုဌေ၊ သင်တို့သည်၊
 သိက္ခာစာရေ၊ ဆွမ်းခံရွာ၌၊ သဇ္ဇာ၊ သွားအံ့သော-အစီအရင်ရှိကုန်သည်၊

၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ။

ဟောသ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ သညံ၊ အမှတ်ကို၊ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ယဒါပန၊ အကြင်အခါ၌ကား၊ ဘိက္ခု၊ သံဃာ ပရိဝါရော၊ ရဟန်းအပေါင်း- ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ပမိဘိတုကာမော၊ ဝင်တော်မူခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ ဂန္ဓကုဋိနွါရံ၊ ဂန္ဓကုဋိတံခါးကို၊ ဥပဗ္ဗ ပိဒဟိတံ၊ ထက်ဝက်ပိတ်သည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြုတော်မူ၍၊ ဗလသမာပတ္တိံ၊ ဗလသမာပတ်ကို၊ အပ္ပေတွာ၊ ဝင်စားတော်မူ၍၊ နိသိဒတိ၊ ထိုင်တော်မူ၏။ တေရော၊ အာနန္ဒာမထေရ်သည်။ တာယသညာယ၊ ထိုအမှတ်ဖြင့်၊ ဥတွာ၊ သိ၍၊ ပတ္တ စိဝရံ၊ ဂဟဏတ္ထာယ၊ သပိတ်-သက်န်းကို-ယူမိန့်သောငှါ၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ သညံ၊ အမှတ်ကို၊ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌၊ ဇန ပဒ စာရိကံ၊ ဇနပုန်-ဒေသစာရိ-သွားတော်မူခြင်းကို၊ နက္ခမိတုကာမော၊ ထွက်တော်မူခြင်းငှါ-အလိုရှိတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ ဧကံ နွေ အာလောပေ၊ တလုပ်-နှစ်လုပ်သော-ဆွင်းတို့ကို၊ အတိဇေကံ၊ အလွန်ကို၊ ဘုဉ္ဇတိ၊ ဘုဉ်းပေးတော်မူ၏။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း၊ စက်မနုဉ္ဇေ၊ စင်္ကြံသို့လည်း။ အာရုပ္ပ၊ တက်တော်မူ၍၊ အပရာပရံ၊ ဤမှဘက်-ထိုမှဘက်သို့-ပြန်၍ပြန်၍၊ စက်မတိ၊ ကြွတော်မူ၏။ ထေရော အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည်။ တာယသညာယ၊ ထိုအမှတ်ဖြင့်၊ ဥတွာ၊ သိ၍၊ အာရုသော၊ ငါ့ရှင်တို့၊ ဘာဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇန ပဒ စာရိကံ၊ ဇနပုန်-ဒေသစာရိ-သွားတော်မူခြင်းကို၊ စရိတုကာမော၊ သွားခြင်းငှါ-အလိုရှိတော်မူ၏။ တုမှာကံ၊ သင်တို့အား၊ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သော-ကိစ္စကို၊ ကရောထ၊ ပြုကြကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ သညံ၊ အမှတ်ကို၊ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဌမဗောဓိယံ၊ ပဌမဗောဓိ၌ ဝိသတိ ဝဿာနိ၊ အနှစ်နှစ်ဆယ်တို့-ပတ်လုံး။ အနိဗ္ဗဝါသော၊ မမြဲသောနေခြင်းရှိတော်မူသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌၊ ပစ္စဝိသတိ ဝဿာနိ၊ နှစ်ဆွဲငါးဝါတို့-ပတ်လုံး၊ အပ္ပေကိဏ္ဍံ၊ အရပ်တပါးတို့၌နှင့်မပြွင်းသည်ဖြစ်၍၊ သာဝတ္ထိံ ယေဝ၊ သာဝတ္ထိပြည်ကိုသာလျှင်၊ ဥပနိဿာယ၊ အမှီပြု၍၊ ဝသန္တော၊ ဝါဆိုတော်မူသည်ရှိသော်၊ ဧကမိဝသေ၊ တနေ့ထည်း၌။ နွေ ဌာနာနိ၊ ပုဗ္ဗာရုံ-ဇေတဝန်တည်းဟူသော-နှစ်ရပ်သော ကျောင်းတော်တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်တော်မူ၏။ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ရုတ္တိံ၊ ညဉ့်၌၊ ဝဘိတွာ၊ နေတော်မူပြီး၍၊ ပုနမိဝသေ၊ မိုးသောက်သောနေ့၌။ ဘိက္ခု၊ သံဃာ ပရိဝုတော၊ ရဟန်း အပေါင်း-ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဒက္ခိဏာဒ္ဓါ၊ ရေနံ၊ တောင်တံခါးဖြင့်၊ သာဝတ္ထိံ၊ သာဝတ္ထိပြည်သို့၊ ပိဏ္ဏာ

ပါသရာသီသုတ်၊

၅

ယ။ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ပဝိသိတွာ၊ဝင်တော်မူပြီး၍၊ပါစိနန္ဒါရေန၊ အရှေ့တံခါး
 ဖြင့်၊နိက္ခမိတွာ၊ထွက်တော်မူပြီး၍၊ ဝုဗ္ဗာရာမေ၊ ဝုဗ္ဗာရုံကျောင်းတော်၌၊ဒိ
 ဝါဝိဟာရံ၊ နေ့နေခြင်းကို၊ ကရောတိ၊ ပြုတော် မူ၏၊ ဝုဗ္ဗာရာမေ၊ ဝုဗ္ဗာရုံ
 ကျောင်းတော်၌၊ ရုတ္တိံ၊ညဉ့်၌၊ဝသိတွာ၊နေတော်မူပြီး၍၊ ပုနဒိဝသေ၊ မိုး
 သောက်သောနေ့၌၊ ပါစိနန္ဒါရေန၊ အရှေ့တံခါးဖြင့်၊ သာဝတ္ထိံ၊ သာဝတ္ထိ
 ပြည်သို့၊ပိဏ္ဍာယ၊ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ပဝိသိတွာ၊ ဝင်တော်မူပြီး၍၊ ဒက္ခိဏာဒ္ဓါ
 ရေန၊တောင်တံခါးဖြင့်၊နိက္ခမိတွာ၊ထွက်တော်မူပြီး၍၊ ဇေတဝနေ၊ဇေတ
 ဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ဒိဝါဝိဟာရံ၊နေ့နေခြင်းကို၊ ကရောတိ၊ ပြုတော်မူ၏၊
 ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် နည်းဟူမူကား၊ နိန္ဒိကုလသနံ၊ နှစ်ဦးကုန်သော
 အမျိုးတို့ကို၊ အနုကမ္မာယ၊ ခြီးမြှင့်တော်မူခြင်းငှါ၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်
 တော်မူ၏၊ဟိသစ္စံ၊မှန်၏၊ မနုဿတ္တဘာဝေ၊လူ၏အဖြစ်၌၊ ဌိတေန၊တည်
 သောသူသည်၊အနာထပိဏ္ဍိကေနပိယ၊အနာထပိဏ်သူဌေးကဲ့သို့၊ အညေ
 န၊တပါးသော၊ ကေနစိ၊တစ်ယောက်သောသူသည်၊ မာတုဂါမတ္တဘာ
 ဝေ၊ မာတုဂါမ၏-အတ္တဘော၌၊ ဌိတာယစ၊ တည်သော သူသည်လည်း၊
 ပိသခါယပိယ၊ပိသခါကဲ့သို့၊ အညာယ၊ တပါးသော၊ ဣတ္ထိယာ၊မိန်းမ
 သည်၊တထာဂတံ၊မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဥဒ္ဓိယ၊ရည်၍၊ ဓနပရိစ္ဆာဂေါ၊ဥစ္စာ
 ကိုစွန့်ခြင်းကို၊ ကတောနာမ၊ပြုသောသူမည်သည်၊ နတ္ထိ၊မရှိ၊ တသ္မာ၊ထို
 ကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တေသံ၊ထိုနှစ်ဦးကုန်သော-အမျိုး
 တို့ကို၊အနုကမ္မာယ၊ ခြီးမြှင့်တော်မူခြင်းငှါ၊ ဧကဒိဝသေ၊ တနေ့ထည်း၌၊
 ဣမာနိ ဧဒ္ဓာနာနိ၊ဤနှစ်ပါးကုန်သော-အရပ်တို့ကို၊ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်
 တော်မူ၏၊ တသ္မိံ၊ပုနဒိဝသေ၊ ထိုငါးရာသော ရဟန်းတို့သည်-ဘုရားရှင်
 အား ဖူးမြင်အံ့သောငှါ- လာလောနေ့၌၊ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်း
 တော်၌၊ဝသတိ၊နေတော်မူ၏၊တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ
 မထေရ်သည်၊အဇ္ဇ၊ယနေ့၊ ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သာဝတ္ထိယံ၊သာ
 ဝတ္ထိပြည်၌၊ ပိဏ္ဍာယ၊ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ စရိတွာ၊ ထည့်လည်တော်မူပြီး၍၊
 သာယန္တကာလေ၊ညချမ်းသောအခါ၌၊ဂတ္တာနိ၊ကိုယ်တော်တို့ကို၊ ပရိသိဉ္ဇ
 နတ္ထာယ၊ ရေသွန်းခြင်းငှါ၊ ဝုဗ္ဗကောဋ္ဌကံ၊ အရှေ့ ဗျက်နှာ-တံခါးမတ်သို့၊
 ဂမိဿတိ၊ ကြွတော်မူလတ္တံ့၊ အထ၊ထိုအခါ၌၊အဟံ၊ငါသည်၊ ဂတ္တာနိ၊
 ကိုယ်တော်တို့ကို၊ပရိသိဉ္ဇိတွာ၊ရေသွန်းတော်မူ၍၊ဌိတံ၊တည်တော်မူသော
 ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ယာဝိတွာ၊ တောင်းပန်၍၊ ဒမ္မကာယ၊ဒမ္မကာ
 မည်သော၊ဗြာဟ္မဏဿ၊ပုဏ္ဏား၏၊ အဿမံ၊သင်ခမ်းကျောင်းသို့၊ ဂဟေ

၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

တွာ၊ ပဋိဆောင်၍၊ ဂမိဿာမိ၊ သွားအံ့၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဓမ္မကမည်သော - ပုဏ္ဏား
၏ကျောင်းသို့ - ပဋိဆောင်သည်ရှိသော်၊ ဣမေဝိက္ခူ၊ ဤရဟန်းတို့သည်၊
ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သံမုခါ၊ မျက်မှောက်တော်မူ၊ ဓမ္မကထံ၊
တရားစကားကို၊ သဝနာယ၊ နာမြင်းငှါ၊ လဘိဿန္တိ၊ ရကုန်လတ္တံ့၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ စိန္တေတွာ၊ ကြံတော်မူ၍၊ တေဝိက္ခူ၊ ထိုရဟန်းတို့ကို၊ ဧဝံ၊
ဤသို့၊ အာဟာရံ၊ ဆိုတော်မူ၏။ ။

မိဂါရ မာတု ပါသာဒေါတိ၊ မိဂါရ မာတု ပါသာဒေါ ဟူသည်ကား၊
ဝိသာခါယ၊ ဝိသာခါ၏၊ ပါသာဒေါ၊ ပြာသာဒ်တည်း။ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏၊ သော၊
ထိုဝိသာခါကို၊ မိဂါရသေဋ္ဌိနာ၊ မိဂါရသူဌေးသည်၊ မာတုဌာနေ၊ အမိအရာ
၌၊ ဌာပတတ္တာ၊ ထားအပ်သည်၏ - အဖြစ်ကြောင့်၊ မိဂါရမာတာဘိ၊ မိဂါရ
မာတာပံ့၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ပဋိသလ္လ္လာနာ၊ ဝုဋ္ဌိတောတိ၊ ပဋိသလ္လ္လာနာ
ဝုဋ္ဌိတောဟူ သည်ကား၊ တသ္မိံ ပါသာဒေ၊ ထိုပြာသာဒ်၌၊ စိန္တံ၊ မဟာသော
ဝကောနံ၊ နှစ်ဦးကုန်သော - မဟာသောဝကတို့၏၊ သိရိဝဏ္ဏာနံ၊ အသရေရှိ
ကုန်သော - တိုက်ခန်းတို့၏၊ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား
၏၊ သိရိဝဏ္ဏာ၊ အသရေရှိသော - တိုက်ခန်းသည်၊ အဟောသိကီရ၊ ဖြစ်
သတတ်၊ ထေရော၊ အာနန္ဒာ - မထေရ်သည်၊ နှါရံ၊ တံခါးကို၊ ဝိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍၊
အဇ္ဈာဝဏ္ဏံ၊ တိုက်ခန်းတွင်းကို၊ သမ္ပန္နိတွာ၊ တမြက်ထွန်း၍၊ မာလာကာ
စဝရံ၊ ပန်းဖြိုက်ကို၊ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်၍၊ မဗ္ဗပိဌံ၊ ညောင်စောင်း - အင်းယျဉ်
ကို၊ ပညပေတွာ၊ ခင်း၍၊ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ သညံ၊ အမှတ်သညာ
ကို၊ အဒါသိ၊ ပေး၏၊ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သိရိဝဏ္ဏံ၊ အသရေ
ရှိသော - တိုက်ခန်းသို့၊ ပဒိသိတွာ၊ ဝင်တော်မူ၍၊ ဒက္ခိဏေန၊ ပဿေန၊
လကျာ နံတောင်းဖြင့်၊ သတော၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ သမ္ပဓာနေ၊
ပညာ အဆင်အခြင်နှင့် - ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟသေပဏှံ၊ မြတ်သော
ကိန်းအိပ်တော်မူခြင်းသို့၊ ဥပဂမ္မ၊ ရောက်၍၊ ဒရထံ၊ ကိုယ်၏ - ပူပန်ခြင်းကို၊
ပဋိပုဿေ၊ နှစ်တွာ၊ ငြိမ်းစေတော်မူပြီး၍၊ ဥဋ္ဌာယ၊ ထတော်မူ၍၊ ဖလသမာ
ပတ္တိံ၊ ဖလသမာပတ်ကို၊ အဓဗ္ဗတွာ၊ ဝင်စားတော်မူ၍၊ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ ထိုင်နေ
တော်မူ၍၊ သာယန္တသမယေ၊ ညချမ်းသောအခါ၌၊ တတော၊ ထိုဖလသမာ
ပတ်မှ၊ ဝုဋ္ဌာသိ၊ ထထော်မူ၏၊ တံ၊ ထိုဖလသမာပတ်မှ - ထတော်မူသည်
ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရှည်တော်မူ၍၊ ပဋိသလ္လ္လာနာ၊ ဝုဋ္ဌိတောတိ၊ ပဋိသလ္လ္လာနာ
ဝုဋ္ဌိတောဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီး၊ ပရိသိပ္ပိတုန္တိ၊ ပရိသိပ္ပိတုဟူ
သည်ကား၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ယော၊ အကြင်သူသည်၊ ဝုဏ္ဏံ၊ မတ္တိ

ကာဒိဟိ၊ ကသယံမှန်-မြေညက်- အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဂတ္တာနိ၊ ကိုယ်တို့ကို၊ ဥပ္ပဇ္ဇေန္တော၊ ပွတ်လျက်၊ မလ္လကမုဋ္ဌာဒိဟိဝါ၊ မကန်းသွားလက်ဆုပ်-အစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်း၊ စံသန္တော၊ ပွတ်လျက်၊ နှာယတိ၊ ရေချိုး၏၊ သော၊ ထိုသူကို၊ နှာယတိတိ၊ ရေချိုး၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ယော၊ အကြင်သူသည်၊ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်၊ အကတွာ၊ မပြုမူ၍၊ ပကတိယာဝ၊ ပြကတေအားဖြင့်သာလျှင်၊ နှာယတိ၊ ရေချိုး၏၊ သော၊ ထိုသူကို၊ ပရိသိဉ္စတိတိ၊ ပရိသိဉ္စတိဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဘဂဝတောပိ၊ မြတ်စွာဘုရား၏လည်း၊ သရိဇေ၊ ကိုယ်တော်၌၊ တထာ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-မြေမှန်-မြေညက်-အစရှိသည်ဖြင့်၊ ဟရိတဗ္ဗံ၊ ပယ်ပျောက်အပ်သော၊ ရဇောဇလ္လံနာမ၊ မြို့ချေးကိုယ်မှ ပေါက်သော-ဆားအစရှိသော- အညစ်အကြေးမည်သည်၊ နုပလိမ္မတိ၊ မလိမ်းကျ၊ ပန၊ ထိုသို့မလိမ်းကျသော်လည်း၊ ဥတုဂပ၊ ဇာတ္ထံ၊ ဥတုကိုယူစေခြင်းငှါ၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကေဝလံ၊ သက်သက်၊ ဥဒကံ၊ ရေသို့၊ ဩတရတိ၊ သက်တော်မူ၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ ဂတ္တာနိပရိသိဉ္စတိ၊ ဂတ္တာနိပရိသိဉ္စတိဟူ၍၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီး ။

ဝုဗ္ဗကောဋ္ဌကောတိ၊ ဝုဗ္ဗကောဋ္ဌကော ဟူသည်ကား၊ ပါစိနကောဋ္ဌကော၊ အရှေ့မျက်နှာ-တံခါးမုတ်တည်း၊ ကိရုပိတ္တာဓေမိ၊ ချွဲဦးအုံး၊ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိပြည်၌၊ ဝိဟာရော၊ ကျောင်းတော်သည်၊ ကဒါမိ၊ တရံတခါ၊ မဟာ၊ ကြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကဒါမိ၊ တရံတခါ၊ ခုဒ္ဒကော၊ ငယ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တထာတံဝစနံ၊ ထိုစကားသည်၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏၊ ဝိပဿိဿ၊ ဝိပဿိအမည်တော်ရှိသော၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ကာလေ၊ လက်ထက်တော်၌၊ သောဝိဟာရော၊ ထိုကျောင်းတော်သည်၊ ယောဇနိကော၊ တယူဇနာ-အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဝိဟာရော၊ ကျောင်းသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ သိဒ္ဓိဿ၊ သိဒ္ဓိမြတ်စွာဘုရား၏၊ ကာလေ၊ လက်ထက်တော်၌၊ သောဝိဟာရော၊ ထိုကျောင်းတော်သည်၊ တိဂါဝတော၊ သုံးဂါဝတ်-အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ ဝေဿဘုဿ၊ ဝေဿဘုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ကာလေ၊ လက်ထက်တော်၌၊ သောဝိဟာရော၊ ထိုကျောင်းတော်သည်၊ အနုယောဇနိကော၊ ယူဇနာခွဲရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ ကုသန္ဓဿ၊ ကောက္ကသန်မြတ်စွာဘုရား၏၊ ကာလေ၊ လက်ထက်တော်၌၊ သောဝိဟာရော၊ ထိုကျောင်းတော်သည်၊ ဂါဝတပ္ပမာဏော၊ တဂါဝတ်အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ ကောဏာဂမနဿ၊ ကောဏာဂုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ကာလေ၊ လက်ထက်တော်၌၊ သောဝိဟာရော၊ ထို

၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

ကျောင်းတော်သည်၊ အနံဂါဝုတ္တပ္ပမာဏော၊ တဂါဝုတ်ခွဲ-အတိုင်းအရှည်
ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး၊ ကဿပဿ၊ ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏၊ ကာ
လေ၊ လက်ထက်တော်၌၊ သောဝိဟာရော၊ ထိုကျောင်းတော်သည်၊ ဝိသ
တိဥသဘပ္ပမာဏော၊ ဥသဘနှစ်ဆယ်-အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ အဟော
သိ၊ ဖြစ်ပြီး၊ အဋ္ဌကံ၊ ငါတို့၏၊ တဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ကာလေ၊
လက်ထက်တော်၌၊ သောဝိဟာရော၊ ထိုကျောင်းတော်သည်၊ အဋ္ဌကံ၊ ရှိ
သပ္ပမာဏော၊ ရှစ်မင်းပါယ်-အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီး၊
တမ္ပိနဝရံ၊ ထိုသာဝတ္ထိမြို့သည်လည်း၊ တသဝိဟာရဿ၊ ထိုဇေတဝန်-
ကျောင်းတော်၏၊ ကဒါမိ၊ တရံတခါ၊ ပါမိနုတော၊ အရှေ့အရပ်၌၊ ဟော
တိ၊ ဖြစ်၏။ ကဒါမိ၊ တရံတခါ၊ ဒက္ခိဏတော၊ တောင်အရပ်၌၊ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ကဒါမိ၊ တရံတခါ၊ ပန္နိမတော၊ အနောက်အရပ်၌၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ကဒါမိ၊ တရံတခါ၊ ဥတ္တရတော၊ မြောက်အရပ်၌၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇေတ
ဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ဂန္ဓကုဋ္ဌိယံပန၊ ဂန္ဓကုဋ္ဌိ၌ကာ၊ ဝေတုန္ဒိမဉ္ဇ
ပါဒါနံ၊ ညောင်စောင်းအခြေ-လေးခုတို့၏၊ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်
သည်၊ အစလမေဝ၊ မရွေ့သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တိသစ္စံ၊ ဖွန်၏။
မဟာဗောဓိ ပလ္လင်္ကဋ္ဌာနံ၊ မဟာဗောဓိ- ပလ္လင်တည်ရာ- အရပ်လည်း
ကောင်း၊ ဣသိပတနေ၊ ဣသိပတန-မိဂဒါဝုန်တော၌၊ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္ထနဋ္ဌာနံ၊
ဓမ္မစက္ကပါတရားတော်ကို-ဟောကြားရာအရပ်လည်းကောင်း၊ သင်္ကဿ
နဝရေ၊ သင်္ကဿနဂိုရ်ပြည်၌၊ ဒေဝေါရောဟနကာလေ၊ နတ်ပြည်မှ-သင်္က
တော်မူသောအခါ၌၊ သောပါနဿ၊ စောင်းတန်း၏၊ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာ
အရပ် လည်းကောင်း၊ မဉ္ဇပါဒဋ္ဌာနံ၊ ညောင်စောင်းခြေ- တည်ရာအရပ်
လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စက္ကာရိ၊ လေးပါးကုန်သော အရပ်တို့သည်၊
အစလ စေတိယဋ္ဌာနာနိနာမ၊ မရွေ့ကုန်သော- စေတိထိုက်ကုန်သော-
အရပ်တို့မည်ကုန်၏။ အယံပနပုဗ္ဗကောဋ္ဌကော၊ ဤအရှေ့မျက်နှာ-တံခါး
မှတ်သည်။ ကဿပဒသဗလဿ၊ ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝိသတိဥသ
ဘဝိဟာရကာလေ၊ ဥသဘနှစ်ဆယ်-အတိုင်းအရှည်ရှိသော- ကျောင်း
တော်တည်သော-အခါ၌၊ ပါမိနုဒါရေ၊ အရှေ့မျက်နှာ-တံခါး၌၊ ကောဋ္ဌ
ကော၊ တံခါးမှတ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီးသော၊ ထိုတံခါးမှတ်သည်။ ဣဒါ
နိဝိ၊ ယခုအခါ၌လည်း၊ ပုဗ္ဗကောဋ္ဌကောတွေဝ၊ ပုဗ္ဗကောဋ္ဌကဟူ၍သာလျှင်
ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ ကဿပ ဒသဗလဿ၊ ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏၊
ကာလေ၊ လက်ထက်တော်၌၊ အစိရဝတိ၊ အစိရဝတိမြစ်သည်၊ နဝရံ၊

သဝဏ္ဏိန္ဒြိယံ၊ ပရိက္ခိပိတ္တာ၊ ချိန္တိ၊ သန္ဓမ္မာနာ၊ ဝိသညာ၊ ဂိယေသိ၊ ဝုဗ္ဗကောဋ္ဌ
ကံ၊ တံခါးမုတ်သို့၊ ပတ္တာ၊ ချောက်ချိ၊ ဥဒကနု၊ ရေသညာ၊ သိန္ဓိတ္တာ၊ ပြတ်ချိ၊
မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော၊ ဥဒကပေတံ၊ ရေခိုင်၊ မေပေသိ၊ ဝန်ဆင်းပြီးသမ
တိတ္ထံ၊ ညီညွတ်သော၊ သိပ်ရှိ၏၊ အနုပုဗ္ဗဂန္တီရံ၊ အစဉ်အတိုင်းနက်၏၊ တတ္ထံ၊
ထိုရေခိုင်၌၊ ကေ၊ တခုသော၊ ရေညာ၊ မင်း၏၊ နန္ဒတိတ္ထံ၊ ရေချိုးဆိပ်သည်၊
အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး၊ ကေ၊ တခုသော၊ ဆိပ်သည်၊ နာဂရာနံ၊ ပြည်သူတို့၏၊ နာန
တိတ္ထံ၊ ရေချိုးဆိပ်သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး၊ ကေ၊ တခုသော၊ ဆိပ်သည်၊
တိက္ခသံဃဿ၊ ရဟန်းအပေါင်း၏၊ နန္ဒတိတ္ထံ၊ ရေချိုးဆိပ်သည်၊ အဟော
သိ၊ ဖြစ်ပြီး၊ ကေ၊ တခုသော၊ ဆိပ်သည်၊ ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ နာန
တိတ္ထံ၊ ရေချိုးဆိပ်သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဇ္ဇိပါနိယာ၊
အစဉ်အတိုင်း၊ တောနိန္ဒာနတိတ္ထာနိ၊ ဤရေချိုးဆိပ်တို့သည်၊ မေဇာယာနိ၊
နှလုံးမွေ့သော၊ ဝုလ်ရှိကုန်သည်၊ ဝိဗ္ဗကိန္ဒြိယံ၊ အထပတ္တသင်္ခယ၊ ဝိသိကာနိ၊
ဖရိုဖရဲကြအပ်သော-ငွေပြားနှင့်တူသော-သဲရှိကုန်သည်၊ မဟန္တံ၊ ဖြစ်
ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အာယသ္မတာ၊ အနန္တနု၊
အရှင်အာနန္ဒာနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌၊ ဝေဇ္ဇပေါ၊ ဤသို့
သဘောရှိသော၊ အယံပုဗ္ဗကောဋ္ဌကော၊ ဤအရှေ့တံခါးမုတ်သည်၊ အတ္ထိ၊
ရှိ၏၊ တေန၊ ထိုအရပ်သို့၊ ဂတ္တာနိ၊ ဂဠိလ်တော်တို့ကို၊ ပရိသိဋ္ဌိသံ၊ ရေသွန်း
ခြင်းငှါ၊ ဥပသင်္ကမိ၊ ကပ်တော်မူ၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မတာ၊ အနန္တနု၊
အရှင်အာနန္ဒာသည်၊ ဥဒကသမ္ပိကံ၊ ရေသန့်ဝင်း၊ ဥပနာမေသိ၊ ကပ်၏၊ ဝဂ
ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ရတ္ထံ၊ နေရာ၌၊ နိမ္မိတံ၊ နိမ္မိတံ-နှစ်ထပ်သင်းပိုင်တော်
ကို၊ အပနတ္တာ၊ ပတ်တော်မူ၏၊ ဥဒကသမ္ပိကံ၊ ရေသန့်ဝင်း၊ နိဝါသေတိ၊
ဝတ်တော်မူ၏၊ ထေရော၊ အာနန္ဒာမထေရ်သည်၊ နိမ္မိတံ၊ နိမ္မိတံ-နှစ်ထပ်သင်း
ပိုင်တော်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ မဟာဝိဝရံ၊ သင်္ကန်းကြီးကို၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊
ဟတ္ထကတံ၊ လက်သို့ရောက်သည်ကို၊ အာကာသိ၊ ပြု၏၊ ဝဂဝါ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ ဥဒကံ၊ ရေသို့၊ ဩတရေတိ၊ သက်ဆင်းတော်မူ၏၊ အသေ၊ ထို
မြတ်စွာဘုရား၏၊ သဟောတရေကေနော၊ သက်ဆင်းတော် မူသည်နှင့်-
တပြိုင်နက်သာလျှင်၊ ဥဒကော၊ ရေ၌၊ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော၊ မဇ္ဈိ၊ ကမ္ဘာ
ပါ၊ ငါး-လိပ်တို့သည်၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူကုန်သော-အဆင်း
ရှိကုန်သည်၊ အဟောသံ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ယန္တနာလိကာဟိ၊ ယန္တရားခွက်တို့
ဖြင့်၊ သုဝဏ္ဏရသဓာရား၊ ရွှေရည်အယဉ်တို့ကို၊ နိသိဗ္ဗမာန၊ ကာလောဝိယ
စ၊ သွန်းလောင်းသော-အခါကဲ့သို့၊ သုဝဏ္ဏံ၊ ပဥပသေရော၊ ကာလောဝိ

၁၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ။

ယစ၊ ရွှေပုဆိုးကိုဖြန့်သော-အခါကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး
အထ၊ ထိုအခါ၌၊ နှာနဝတ္ထံ၊ ရေချိုးခြင်းဟူသောဝတ်ကို၊ ဒေသတော၊ ပြ
တော်မူ၍၊ နှာတွာ၊ ရေချိုးတော်မူ၍၊ ပုဗ္ဗတ္ထိဏ္ဏဿ၊ တဖန်တက်တော်မူ
သော၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်
သည်၊ ရတ္တဒုပနံ၊ နိမြန်းသော-နှစ်ထပ်သင်းပိုင်တော်ကို၊ ဥပနေသိ၊ ဆောင်
၏၊ တဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တံ၊ ထိုနိမြန်းသောနှစ်ထပ်သင်းပိုင်တော်
ကို၊ နိဝါသေတွာ၊ ဝတ်တော်မူ၍၊ ဝိဇ္ဇုလတာသဒိသံ၊ လျှပ်စစ်နွယ်-အ
ဆင်းနှင့်တူသောအဆင်းရှိသော၊ ကာယဗန္ဓနံ၊ ခါးပန်းကို၊ ဗန္ဓိတွာ၊ သွေတော်
မူ၍၊ မဟာဝိဝရံ၊ သင်္ကန်းကြီးကို၊ အန္တန္တေန၊ နှစ်ခုသော-အစွန်းဖြင့်၊ သံ
ဟရိတွာ၊ ခေါက်၍၊ ပဒုမဂန္တသဒိသံ၊ ပဒုမာကြာတိုက်နှင့်-တူသည်ကို၊
ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဥပနိတံ၊ အနီးသို့ဆောင်အပ်သည်ကို၊ နိသုကဏ္ဍေသု၊ အစွန်း
နှစ်ဘက်တို့၌၊ ဂဟေတွာ၊ ယူတော်မူ၍၊ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်တော်မူ၏၊ တေန၊ ထို
ကြောင့်၊ ပုဗ္ဗကောဋ္ဌကေ ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတွာ ပုဗ္ဗတ္ထိရိတွာ ဧကဝိဝရော
အဋ္ဌာသိသိ၊ ပုဗ္ဗကောဋ္ဌကေ ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတွာ ပုဗ္ဗတ္ထိရိတွာ ဧကဝိဝ
ရောအဋ္ဌာသိဟူ၍၊ မယာ၊ ငါသည်၊ ဂုတ္တံ၊ မိန့်အပ်ပြီးဝေ၊ ဤသို့၊ ဌိတဿ၊
ရပ်တော်မူသော၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သရိရံပန၊ ကိုယ်တော်
သည်ကား၊ ဝိကသိတ ကမလုပ္ပလာနံစ၊ ပွင့်သစ်သောအပွင့်ရှိသော-ကြာ
တောကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗဗာလိဖုလ္လံ၊ အလုံးစုံ-ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော၊
ပါရိဆတ္တကံစ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်ကိုလည်းကောင်း၊ တာရာမရိစိဝိကသိ
တံစ၊ ကြယ် အပေါင်းတို့၏ အရောင်ဖြင့်-တောက်ပသည်သာလျှင် ဖြစ်
သော၊ ဂဂနတလံစ၊ ကောင်းကင် အပြင်ကို လည်းကောင်း၊ သိရိယာ၊
အသရေဖြင့်၊ အဝဟသမာနံဝိယ၊ ပြက်ရယ်မှု-ပြုဘိသကဲ့သို့၊ ဝိရောစိတ္တံ၊
တင့်တယ်ကော်မူ၏၊ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ဗျာမပ္ပဘာပရိက္ခေပဝိ
လာသိနီစ၊ တလံ့မှုလောက်သော-ရောင်ခြည်တော် အဝန်းတို့ဖြင့်-တောဝံ
ပတင့်တယ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ န္ဒတ္ထိံ သဝရေ လက္ခဏမာလာ၊ သုံးဆွဲ
နှစ်ပါးသော-ယောကျ်ားမြတ်တို့၏-လက္ခဏာတော်ကြီး-တည်းဟူသော
ပန်းတို့သည်၊ ဂန္ထိတွာ၊ သိကုန်း၍၊ ဌာပိတာ၊ ထားအပ်ကုန်သော၊ န္ဒတ္ထိံ သ
စန္ဒမာလာဝိယစ၊ သုံးဆွဲ နှစ်စင်းသော-လတည်းဟူသော-ပန်းတို့ကဲ့သို့
လည်းကောင်း၊ န္ဒတ္ထိံ သသူရိယ မာလာဝိယစ၊ သုံးဆွဲ နှစ်စင်းသော-နေ
တည်းဟူသော-ပန်းတို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပဒိုပါဒိုယာ၊ အစဉ် အတိုင်း၊
ဌာပိတာ၊ ထားအပ်ကုန်သော၊ န္ဒတ္ထိံ သဝတ္ထဝတ္ထိဝိယစ၊ သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်

သော-စကြာမင်းတို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ နွတ္တိံသ ဒေဝရာဇာဝိယစ၊ သုံး
 ကျိပ်နှစ်ယောက်သော-သိကြားနတ်မင်းတို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ နွတ္တိံသ
 မဟာ ဗြဟ္မာနော ဝိယစ၊ သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်သော-ဗြဟ္မာမင်းတို့ကဲ့သို့
 လည်းကောင်း၊ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်၊ ဝိရောဓိတ္တ၊ တင့်တယ်ကုန်ပြီ၊ သော
 ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝဏ္ဏဘူမိနာမ၊ ဝဏ္ဏဘူမိမည်၏၊ ဧဝရူပေသု၊ ဤသို့
 သဘောရှိကုန်သော၊ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌၊ ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ သရီရ
 ဝဏ္ဏံဝါ၊ ကိုယ်တော်၏-ကျေးဇူးကို လည်းကောင်း၊ ဂုဏဝဏ္ဏံဝါ၊ ဂုဏ်
 တည်းဟူသော-ကျေးဇူးကို လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏိယပဒေဟိဝါ၊ ဝဏ္ဏိယ
 ပုဒ်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဂါထာဟိဝါ၊ ဂါထာတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊
 အတ္ထုဇ္ဈ၊ အနက်ကို လည်းကောင်း၊ ဥပမာယောစ၊ ဥပမာတို့ကိုလည်း
 ကောင်း၊ ကာရဏာနိစ၊ ဥပမာ ဥပမေယျကို စပ်၍-ထင်စွာ ပြသောအ
 ကြောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာဟာရိတွာ၊ ခေောင်၍၊ ပဗ္ဗိဗလေန၊ စွမ်းနိုင်
 သော၊ ဓမ္မကထိကေန၊ ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပူဇေတွာ၊ ပြည့်၍၊ ကတေ
 ဟံ၊ ဟောခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဧဝရူပေသု၊ ဤသို့သဘောရှိ
 ကုန်သော၊ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌၊ ဓမ္မကထိကဿ၊ ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်၏၊
 ထာမော၊ အစွမ်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ။

ဂတ္တာနိ ပုဗ္ဗာပယမာနောတိ၊ ဂတ္တာနိပုဗ္ဗာပယ မာနောဟူသည်ကား၊
 ပကတိဘာဝံ၊ ပြကတေ သောအဖြစ်သို့၊ ဂမယမာနော၊ ရောက်စေလျက်၊
 နိရုဒ္ဓကာနိ၊ ရေမရှိသည်တို့ကို၊ ကုရမာနော၊ ပြုလျက်၊ သုက္ခာပယမာနော၊
 ခြောက်တတ်စေလျက်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း
 ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ သောဒကေန၊ ရေရှိသော၊ ဂတ္တေန၊ ကိုယ်ဖြင့်၊
 စိဝရံ၊ သင်္ကန်းကို၊ ပါရုပန္တဿ၊ ရုံသောသူ၏၊ စိဝရေ၊ သင်္ကန်း၌၊ ကဏ္ဍိ
 ကာ၊ မြို့တို့သည်၊ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊ တက်ကုန်၏၊ ပရိက္ခာရာဘဏ္ဍာံ၊ ကိုယ်ဝတ်-ခိုး
 ကုန်တည်းဟူသော-ပရိက္ခရာ-ဘဏ္ဍာသည်၊ နုဿတိ၊ ပျက်စီး၏၊ ဗုဒ္ဓါနံ၊
 မြတ်စွာ ဘုရားတို့၏၊ သရီရေပန၊ ကိုယ်တော်၌ကား၊ ရဇောဇလ္လံ၊ မြူ
 အညစ်အကြေး-ကိုယ်မှ ပေါက်သော-ဆေးအစရှိသည်သည်၊ နဥပလိမ္ပ
 တိ၊ မလိမ်းကျံ၊ ပရမပတ္တော၊ ပရံမာကြာရွက်၌၊ ပက္ခိတ္တ ဥဒက ဗိန္နုဝိယ၊
 ထည့်အပ်သော-ရေပေါက်ကဲ့သို့၊ ဥဒကံ၊ ရေသည်၊ ဝိနိဝတ္တေတွာ၊ ပြန်၍၊
 ဂတ္တတိ၊ သွား၏၊ ဧဝံသန္တေဝိ၊ ဤသို့ဖြစ်သော်လည်း၊ သိက္ခာဂါရဝတာယ၊
 သိက္ခာ၌ရှိသောခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘေဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
 တေ၊ ဤသို့ရေကို-သုံးသပ်ခြင်းသည်၊ ပဗ္ဗဇိတဝတ္တံနာမ၊ ရဟန်းတို့၏-ပြုရာ

၀၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ

သောဝတ်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မဟာစိဝရံ၊ ကိုယ်ဝတ်သင်္ကန်းကြီးကို၊ ဥ
ဘောသုကဏ္ဍသု၊ အစွန်းနှစ်ဖက်တို့၌၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်တော်မူ၍၊ ပုရတော
ရှေ့တော်၌၊ ကာယံ၊ ကိုယ်တော်ကို၊ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ဗျံးလွှမ်း၍၊ အဋ္ဌာသိ၊
ရပ်တော်မူ၍၊ တသ္မိံ၊ ခဏေ။ ထိုရပ်တော်မူသောခဏ၌၊ ထေရော၊ အရှင်အာ
နန္ဒာမထေရ်သည်။ ဗိန္ဒေသိ၊ ကြံ၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မဟာစိဝ
ရံ၊ ကိုယ်ဝတ်သင်္ကန်းကြီးကို၊ ပါရမိတွာ၊ ရုံတော်မူ၍၊ မိဂါရမာတုပါသာ
ဒံ၊ ဝိသာခါ၏ပြာသာဒ်သို့၊ အာရုတ္တ၊ အာရုံပြု၍၊ ဂမနာဘိနိဟာရတော၊ သွား
ခြင်းကို- ကြံတော်မူသည်မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ဒုန္နိဝတ္တနိယော၊ ပြန်နှစ်စေ့နှင့်
သည်၊ တဝိသသတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏။
အဓိပ္ပာယကောပနံနာမ၊ အလိုတော်ကို- ဗျက်သီးရခြင်း- မည်သည်ကား၊
ကောစာရိကသီဟဿ၊ တစီးထည်းသာ သွားလေ့ရှိသော- ကေသရာဇာ
ခြင်္သေ့ခင်းကို၊ ဂဟယတ္ထံ၊ ဖမ်းခြင်းငှါ၊ ဟတ္ထပသာရဏံဝိယစ၊ လက်ကို
ဆန့်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပဘိန္နစရဝါရဏဿစ၊ အမုန်ယစ်သည်ဖြစ်၍
ပျက်သောသွားခြင်းရှိသော- ဆင်ပြောင်၏။ သောဏ္ဍာယ၊ နှာမောင်း၌၊ ပရာ
မသနံဝိယစ၊ သုံးသပ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဥဂ္ဂတေဇဿ၊ ထက်သော
တန်ခိုးရှိသော၊ အာဝီရိသဿ၊ လျင်သောအဆိပ်ရှိသောမြွေ၏၊ ဂီဝါယ၊
လည်၌၊ ဂဟဏံဝိယစ၊ ကိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဘာရိယံ၊ ဝန်လေး
သည်၊ ဘောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဇေဝ၊ ဤအရပ်၌ပင်လျှင်၊ ဒမ္မကဿ၊ ပြာဟူကဿ
ဒမ္မကပုဏ္ဏား၏၊ အဿမဿ၊ သင်ခမ်းကျောင်း၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို၊
ကထေတွာ၊ ဆို၍၊ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်သို့၊ ဂမနတ္ထာယ၊ ကြွတော်မူမိမ့်သော
ငှါ၊ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ယာဝိဿာမိ၊ တောင်းပန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့
ကြံ၍၊ သောထေရော၊ ထိုအရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည်၊ တထာ၊ ထိုသို့သော
အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အာကာသိ၊ ပြု၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ အထခေါအာ
ယသ္မာအာနန္ဒော(ပ)အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာတိ၊ အထခေါအာယသ္မာအာ
နန္ဒော(ပ)အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီး၊ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌၊ အနု
ကမ္ပံဥပါဒါယာတိ၊ အနုကမ္ပံဥပါဒါယဟူသည်ကား၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာ
ဘုရား၏၊ သံမုခါ၊ မျက်မှောက်တော်မူ၊ ဓမ္မကထံ၊ တရားစကားကို၊ သော
ဿာမ၊ နာကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တံအဿမံ၊ ထိုဒမ္မကပုဏ္ဏား၏- သင်ခမ်း
ကျောင်းသို့၊ ဂတာနံ၊ သွားလင့်ကုန်သော၊ ပဉ္စနိဘိယျသတာနံ၊ ငါးရာ
ကုန်သော- ရဟန်းတို့အား၊ အနုကမ္ပံ၊ အစဉ်သနားသည်ကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊
တေသု၊ ထိုငါးရာကုန်သော- ရဟန်းတို့၌၊ ကာရုဏံ၊ သနားသည်၏အဖြစ်ကို

ပါသရာသိသုတ်၊

၆၃

ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဓမ္မိယာကထာယာတိ၊ ဓမ္မိယာကထာယဟူသည်ကား၊ ဒသသု ပါရမိတာသု၊ ဆယ်ပါးကုန်သော-ပါရမီတို့တွင်၊ အညတရာယ၊ တပါးသော၊ ပါရမိယာစေတ၊ နိက္ခမ-ပါရမီ၏ လည်းကောင်း၊ မဟာဘိနိက္ခမနုဿစ၊ မြတ်သော-တောဝွတ်တော်မူခြင်း၏ လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို၊ ကထယမာနာ၊ ခြီးမွမ်းကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သန္နိယိန္ဒာ၊ စည်းဝေး ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ အာဂမယမာနောတိ၊ အာဂမယမာနော ဟူသည်ကား၊ ဩလောကိယမာနော၊ ကြည့်မျှော်လျက်၊ အဟံ၊ ငါကား၊ ဗုဒ္ဓါတိ၊ ဘုရားဟူ၍၊ သဟဿ၊ အဆောတလျင်၊ အပ္ပဝိသိတွာ၊ မဝင်မူ၍၊ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်၊ သာကထာ၊ ထိုစကားသည်၊ နိဋ္ဌာတိ၊ ပြီး၏၊ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်-စကားပြီးသည်တိုင်အောင်၊ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်တော်မူ၍၊ ဣတိအယံ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အဂ္ဂဇ္ဇံ အာကောဇေသိတိ၊ အဂ္ဂဇ္ဇံ အာကောဇေသိဟူသည်ကား၊ အဂ္ဂနုခေန၊ လက်သည်းဖျားဖြင့်၊ ကဝါဇေ၊ တံခါးရှက်၌၊ သညံ၊ အမှတ်သညာကို၊ အဒါသိ၊ ပေးတော်မူ၏၊ ဝိဝရိသုတိ၊ ဝိဝရိသုဟူသည်ကား၊ သောတံ၊ နားကို၊ ဩဒဟိတွာဝ၊ ထောင်၍သာလျှင်၊ နိယိန္ဒတ္တာ၊ ထိုင်နေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တံခဏံယေဝ၊ ထိုခဏ၌သာလျှင်၊ အာဂတိံ၊ လာ၍၊ ဝိဝရိသု၊ ဖွင့်ကုန်ပြီ။ ။

ပညတ္တော အာသနေတိ၊ ပညတ္တော အာသနေဟူသည်ကား၊ ဗုဒ္ဓကာလေး၊ မြတ်စွာဘုရား၏လက်ထက်တော်၌၊ ယတ္ထယတ္ထ၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌၊ ဧကောပိဘိက္ခု၊ တယောက်သော-ရဟန်းသည်လည်း၊ ဝိဟရတိ၊ နေ၏၊ တတ္ထထတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌၊ ဗုဒ္ဓါသနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏- နေရာတော်ကို၊ ပညတ္တမေဝ၊ ခင်းအပ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိကိရ၊ ဖြစ်သတတ်၊ ကသ္မာ၊ အတယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြောင့်ကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်မြတ်၏၊ သန္တိကော၊ အထံတော်၌၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဟသုကဋ္ဌာနေ၊ ချမ်းသာရာအရပ်၌၊ ဝိဟရန္တေ၊ နေကုန်သော-ရဟန်းတို့ကို၊ မနုယိကဧရာတိ၊ နှလုံးသွင်းတော်မူ၏၊ အသုကော၊ ဤအမည်ရှိသောရဟန်းသည်၊ မယှံ၊ ငါဘုရား၏၊ သန္တိကော၊ အထံတော်၌၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဂတော၊ သွား၏၊ ဝိသေသံ၊ မဂ်ဖိုလ်ဟူသော-တရားအထူးကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတုံ ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ အသက္ခိနုခေါ၊ တတ်နှိုင်းပါလေ၏လော၊ နောအသက္ခိနုခေါ၊ မတတ်နှိုင်းပါလေ၏လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မနုယိကဧရာတိ၊ နှလုံးသွင်းတော်

၁၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

မူ၏အထံထိုအခါ၌၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဝိဿန္တေတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍၊
 အကုသလဝိတက္ကော၊ အကုသလဝိတက်တို့ကို၊ ဝိတက္ကယမာနံ၊ ကြံသော၊
 နံဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို၊ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏၊ တတော၊ ထိုနောက်မှ၊ က
 ထံဟိနာမ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ မာဒိသံဃာ၊ ငါကဲ့သို့သဘောရှိသော၊ သတ္တု၊
 ဆရာဖြစ်သောဘုရား၏၊ သန္တိကေ၊ အထံတော်၌၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊
 ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဝိဟရန္တိ၊ နေသော၊ ဣမံကုလပုတ္တံ၊ ဤအမျိုးကောင်းသား
 ကို၊ အကုသလဝိတက္ကော၊ အကုသလဝိတက်တို့သည်၊ အဘိဘဝိတွာ၊ နှိုက်
 စက်၍၊ အနမတက္ကေ၊ အစမထင်သော၊ ဝဇ္ဇုက္ခေ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌၊ သံသိဒေန္တိ၊
 နစ်ငေ့ကုန်ရာအံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံတော်မူ၍၊ တဿ၊ ထိုအမျိုးကောင်း
 သားရဟန်းသုဒ္ဓါ၊ အနုဂ္ဂဟတ္ထံ၊ မြီးမြင့်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ တက္ကေဝ၊ ထိုရဟန်း
 ၏နေရာအရပ်၌သာလျှင်၊ အတ္တာနံ၊ ကိုယ်တော်ကို၊ ဒေသေတွာ၊ ပြတော်
 မူ၍၊ တံကုလပုတ္တံ၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားကို၊ ဩဝဒိတွာ၊ ဆုံးမတော်မူ
 ပြီး၍၊ အောကာသံ၊ ကောင်းကင်သို့၊ ဥပ္ပတိတွာ၊ ပျံတက်၍၊ ဝုန၊ တဘန်၊ အတ္တ
 နော၊ ကိုယ်တော်မြတ်၏၊ ဝသနဋ္ဌာနမေဝ၊ နေတော်မူရာအရပ်သို့သာလျှင်၊
 ဝတ္ထတိ၊ ပြန်တော်မူခဲ့၏၊ အထံထိုအခါ၌၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဩဝဒိယမာနေ၊ ဆုံး
 မအပ်ကုန်သော၊ တေဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်၊ အဓာကံ၊ ငါတို့၏၊ မနံ၊ မိတ်ကို၊ ဇာနိတွာ၊ သိတော်မူ၍၊ အာဂန္တိ၊
 ကြွတော်မူလာ၍၊ အဓာကံ၊ ငါတို့၏၊ သမိပေ၊ အနီး၌၊ ငြိတံပေဝ၊ ရပ်တော်
 မူလျက်သာလျှင်၊ အတ္တာနံ၊ ကိုယ်တော်ကို၊ ဒေသေတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ တသ္မိံ
 ခဏ၊ ထိုခဏ၌၊ ဘန္တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်ရှင်၊ ဣမ၊ ဤနေရာ၌၊ နိသိဒေထံ၊ ထိုင်
 တော်မူပါ၊ ဣမ၊ ဤနေရာ၌၊ နိသိဒေထံ၊ ထိုင်တော်မူပါ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာသန
 ပရိယေသနံနာမ၊ နေရာကိုရှာခြင်းမည်သည်ကား၊ ဘာရော၊ ဝန်လေး၏၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိန္တုမိံ သု၊ ကြံကြကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိန္တုတွာ၊ ကြံကုန်ပြီး၍၊
 တေဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ အာသနံ၊ နေရာကို၊ ပညာပေတွာပ၊ ခင်း၍
 သာလျှင်၊ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏၊ ယဿ၊ အကြွင်ရဟန်းအား၊ ဝိဋ္ဌံ၊ အင်းပျဉ်
 သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်၊ တံ၊ ထိုအင်းပျဉ်ကို၊ ပညာ
 ပေသိ၊ ခင်း၏၊ ယဿ၊ အကြွင်ရဟန်းအား၊ ဝိဋ္ဌံ၊ အင်းပျဉ်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊
 သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်၊ မဇ္ဈံ ဝါ၊ ညောင်စောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဗလ
 ကံဝါ၊ ပျဉ်ချပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌကံဝါ၊ သစ်သားကိုလည်းကောင်း၊
 ပါသကံဝါ၊ ကျောက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါလိကာပုဉ္ဇံ ဝါ၊ သဲရုကိုလည်း
 ကောင်း၊ ပညာပေသိ၊ ခင်း၏၊ အလဘမာနော၊ မရသောရဟန်းသည်၊ ပုရာ

ဏပဏ္ဏာနိဝိ၊ သင်္ခရက်ဟောင်းတို့ကိုလည်း၊ သံကမိတွာ၊ ရုရုံး၍၊ တတ္ထ၊
ထိုသင်္ခရက်ရ၌၊ ပံသုကုလံ၊ ပံသကုသကံနိ၊ ပတ္ထရိတွာ၊ ဖြန့်၍၊ ဌပေန္တိ၊
ထားကုန်၏။ ဣပေန၊ ဤဒမ္မကပုဏ္ဏား၏-သင်ခမ်းကျောင်း၌ကား၊ ပကတိ
ပညတ္တမေဝ၊ ပြကတေ၊ အားဖြင့်-ခင်းအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အာသ
နံ၊ နေရာသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ တံ၊ ထိုနေရာကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊
ပညတ္တေအာသနေနိသီဒိတိ၊ ပညတ္တေအာသနေနိသီဒိဟူ၍၊ ရတ္တံ၊ ဆိုအပ်
၏၊ ကာယနုတ္တာတိ၊ ကာယနုတ္တဟူသည်ကား၊ ကတမာယ၊ အတတ်မည်
သော၊ ကထာယ၊ စကားဖြင့်၊ သန္ဓိသိန္ဓာ၊ အညီအညွတ်ထိုင်နေကုန်သည်၊
ဘဝတ္ထနု၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်
တည်း၊ ကာယနေတ္တာတိဝိ၊ ကာယနေတ္တာဟူ၍လည်း၊ ပါဠိ၊ ပါဠိသည်၊ အတ္ထိ၊
ရှိ၏၊ တဿာ၊ ထိုပါဠိ၏၊ ဧတ္တ၊ ဤစည်းဝေရာ၌၊ ကတမာယ၊ အတတ်မည်
သော၊ ကထာယ၊ စကားဖြင့်၊ သန္ဓိသိန္ဓာနု၊ အညီအညွတ်ထိုင်နေကုန်သ
နည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ကာယနေတ္တာ
တိဝိ၊ ကာယနေတ္တာဟူ၍လည်း၊ ပါဠိ၊ ပါဠိသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တဿာ၊ ထို
ပါဠိ၏၊ ဗုဒ္ဓိမောယေဝ၊ ရှေ့၌သာလျှင်ဖြစ်သော-ကတမာယနုကတာယ-
သန္ဓိသိန္ဓာဟုဆိုအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဒဠဗ္ဗော
ဗုတ်အပ်၏၊ အန္တရာကထာတိ၊ အန္တရာကထာဟူသည်ကား၊ ကမ္မဋ္ဌာန
မနသိကာရဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာဒီနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုလုံးသွင်းခြင်း-ပါဠိကိုသင်
ခြင်း-အဋ္ဌကထာကို သင်ခြင်း-အစရှိသည်တို့၏၊ အန္တရာ၊ အကြား၌၊
အညာ၊ တပါးသော၊ ဧကာ၊ တခုသော၊ ကထာ၊ စကားတည်း၊ ဝိပ္ပကထာ
တိ၊ ဝိပ္ပကထာဟူသည်ကား၊ မမ၊ ငါတုရား၏၊ အာဂမနပစ္စယာ၊ လာတော်
မူခြင်းဟူသော-အကြောင်းကြောင့်၊ အနိဋ္ဌိတာ၊ အပြီးသို့-မရောက်သေး
သော၊ သိခံအပတ္တော၊ အဆုံးသို့-မရောက်သေးသော၊ ကထာ၊ စကားတည်း၊
အထာဂဂဝါအနုပ္ပတ္တောတိ၊ အထာဂဂဝါအနုပ္ပတ္တောဟူသည်ကား၊ အထ
တေတ္ထိ၊ ကာလေ၊ ထိုအပြီးအဆုံးသို့-မရောက်သေးသောအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အာဂတော၊ ကြွတော်မူလာ၏၊ ဓန္ဓိကထာဝါတိ၊ ဓန္ဓိ
ကထာဝါဟူသည်ကား၊ ဒသကထာဝတ္ထုနိသိတိတာဝါ၊ ဆယ်ပါးသော-
ကထာဝတ္ထုကို-မှီသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဓန္ဓိကထာ၊ တရားစကားတည်း၊
အရိယောဝါ တုဏှိဘာဝေါတိတ္ထေပန၊ အရိယောဝါ တုဏှိဘာဝေါဟူ
သောဤပါဠိ၌ကား၊ ဒုတိယဇ္ဈာနဓိ၊ ဒုတိယဈာန်သည်လည်း၊ အရိယော၊
မြတ်သော၊ တုဏှိဘာဝေါ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ခြင်းမည်၏၊ မူလကမ္မဋ္ဌာနဓိ၊

၁၅

မူလကမ္မဋ္ဌာန်းသည်လည်း၊ အရိယော၊မြတ်သော၊ တုဏ္ဏိတာဝေါ၊ဆိတ်
 ဆိတ်ဖြစ်ခြင်းမည်၏၊ တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ တံဈာနံ၊ ထိုဒုတိယဈာန်ကို၊
 အပ္ပေတွာ၊ ဝင်စား၍၊ နိသိန္ဓောပိ၊ ထိုင်နေသောရဟန်းကိုလည်းကောင်း၊
 မူလကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ယူရင်းဖြစ်သော-မူလကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ နိ
 သိန္ဓော၊ထိုင်နေသော၊ဘိက္ခုပိ၊ရဟန်းကိုလည်းကောင်း၊ အရိယေန၊မြတ်
 သော၊တုဏ္ဏိတာဝေန၊ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ခြင်းဖြင့်၊ နိသိန္ဓောတိ၊ထိုင်နေ၏ဟူ
 ၍၊ဝေဒိတဗ္ဗော၊ထိအပ်၏၊ ။

ဒွေမာဘိက္ခဝေပရိယေသနာတိအယံအနုသန္နိကော၊ဒွေမာဘိက္ခဝေပရိ
 ယေသနာဟူသော ဤအနုသန္ဓေသည်၊ ကော၊ အဘယ်မည်သော၊ အနု
 သန္နိ၊အနုသန္ဓေမည်သနည်း၊ တေသံဘိက္ခုနံ၊ထိုရဟန်းတို့အား၊ သံမုခါ၊
 ဘုရားမျှက်မှောက်တော်မူ၊ ဓမ္မကထံ၊တရားစကားကို၊ သောသောမာတိ၊
 နာကုန်အံ့ဟူ၍၊ထေရုဿ၊အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်အား၊ဘာရံ၊ဝန်ကို၊အကံ
 သု၊ပြုကုန်ပြီ၊ ထေရော၊အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည်၊ တေသံ၊ထိုရဟန်းတို့
 အား၊ အသာမံ၊ထိုဒဗ္ဗကပုဏ္ဏား၏-သင်ခမ်းကျောင်းသို့၊ဂမနံ၊သွားခြင်း
 ကို၊အကာသိ၊ပြုပြီ၊ တေဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ တတ္ထ၊ထိုသင်ခမ်း
 ကျောင်း၌၊ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ထိုင်နေကုန်၍၊ အတိရုက္ခာနကထိကာ၊ မင်ဖိုလ်မှ
 ဒီသာဖြစ်ကုန်သော-စကားကိုမဆိုကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ဖြစ်၍၊ ဓမ္မိယာက
 ထာယ၊ နေက္ခမပါရမီ-စသည်နှင့်စပ်သော-တရားစကားဖြင့်၊ နိသိဒ္ဓိံသု၊
 ထိုင်နေကုန်ပြီ၊အထ၊ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တုဋ္ဌာကံ၊
 သင်တို့၏၊ အယံပရိယေသနာ၊ဤရှာဖွေခြင်းသည်၊ အရိယပရိယေသနာ
 နာမ၊အရိယာတို့၏ရှာဖွေခြင်းပင်မည်၏၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ ဒေသတံ၊ပြတော်
 မူခြင်းငှါ၊ဣမံဒေသနံ၊ဤဒေသနာတော်ကို၊အာရတိ၊အားထုတ်တော်မူ၏
 တတ္ထ၊ထိုပါဌ၌၊ကတမာစဘိက္ခဝေ အနရိယပရိယေသနာတိဇ္ဇေ၊ ကတ
 မာစဘိက္ခဝေ အနရိယပရိယေသနာ ဟူသောဤပါဌ၌၊ မဂ္ဂကုသလော၊
 ခရီး၌လိမ္မာသော၊ပရိသော၊ယောကျာ်းသည်၊ ပဌမံ၊ရှေးဦးစွာ၊ဝဇ္ဇေတဗ္ဗံ၊
 ကြဉ်အပ်သော၊ အပါယမဂ္ဂံ၊ ပျက်စီးခြင်း၏-အကြောင်းဖြစ်သော-ခရီး
 ကို၊ဒေသန္တော၊ပြလျက်၊ ဝါမံ၊လက်ဝဲခရီးကို၊ မုဉ္ဇိတွာ၊လွှတ်၍၊ဒေက္ခိဏံ၊
 လကျာခရီးကို၊ ဂဏှ၊ယူပါလေ၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ ဝဒတိယထာ၊ဆိုသကဲ့သို့၊
 ဇေတထာ၊ထို့ အတူ၊ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊ဒေသနာကုသလတာ
 ယ၊ဒေသနာတော်၌-လိမ္မာသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဌမံ၊ရှေးဦးစွာ၊ဝဇ္ဇေ
 တဗ္ဗံ၊ ကြဉ်အပ်သော၊ အနရိယပရိယေသနံ၊ ပုထုဇဉ်-သူယုတ်မာတို့

သည-ရှာဇ္ဈိးအပ်သော-တရားကို၊ အာဓိက္ခိတွာ၊ ကြားတော်မူ၍၊ ပန္နိ၊
 နောက်၌၊ ဣတရံ၊ ဤအနဂါယ-ပရိယေသနမှတပါးသော-အဂါယပရိယေ
 သနကို၊ အာဓိက္ခိဿာမိ၊ ကြားပေအံ့၊ ဣတံ၊ ဤသို့ကြံတော်မူ၍၊ ဥဒ္ဒေသ၊
 နှုတ်ခွာ၊ ဥဒ္ဒေသအစဉ်ကို၊ ဘိဒ္ဓိတွာလဗ္ဗိတွာ၊ ခုံ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဟော
 တော်မူ၍၊ ဇာတိဓမ္မောတိ၊ ဇာတိဓမ္မောဟူသည်ကား၊ ဇာယန သဘာဝေါ၊
 ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ဇရာဓမ္မောတိ၊ ဇရာဓမ္မောဟူသည်ကား၊ ဇီရဏသ
 ဘာဝေါ၊ အိုခြင်း-သဘောရှိ၏၊ ဗျာဓိဓမ္မောတိ၊ ဗျာဓိဓမ္မောဟူသည်ကား၊
 ဗျာဓိသဘာဝေါ၊ နာခြင်းသဘောရှိ၏၊ မရဏဓမ္မောတိ၊ မရဏဓမ္မောဟူသည်
 ကား၊ မရဏသဘာဝေါ၊ သေခြင်းသဘောရှိ၏၊ သောကဓမ္မောတိ၊ သောက
 ဓမ္မောဟူသည်ကား၊ သောစနက သဘာဝေါ၊ မိုးရိပ်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ သံ
 ကိလေသဓမ္မောတိ၊ သံကိလေသဓမ္မောဟူသည်ကား၊ သံကိလိသနသ
 ဘာဝေါ၊ ညစ်ညူးခြင်းသဘောရှိ၏၊ ပုတ္တဘရိယန္တိ၊ ပုတ္တဘရိယံဟူသည်
 ကား၊ ပုတ္တဘစ၊ သားတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘရိယဘစ၊ မယားတို့သည်
 လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုန်တို့၌၊ သေနယေါ၊ ဤနည်းလျှင်နည်း
 ရှိ၏၊ ဇာတရူပ၊ ရဇာတန္တိ ဧတ္ထပန၊ ဇာတရူပ ရဇာတံဟူသောဤပုန်၌ကား၊
 ဇာတရူပန္တိ၊ ဇာတရူပံဟူသည်ကား၊ သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေတည်း၊ ရဇာတန္တိ၊ ရဇာတံ
 ဟူသည်ကား၊ ယံကိဗ္ဗိ၊ အမှတ်မရှိသော၊ ဝေါဟာရူပဂလောဟမာသကာဒိ၊
 ကုန်စလယ်သွယ်ခြင်းသို့ ရောက်သော-ကြေး၊ ဝဲရုပ်အစရှိသည်တည်း၊
 ဇာတိဓမ္မာ ဟောတေ ဘိက္ခဝေ ဥပဓယောတိ၊ ဇာတိဓမ္မာဟောတေ ဘိက္ခ
 ဝေ ဥပဓယော ဟူသည်ကား၊ ဇေတေ၊ ထိုအလုံးစုံကုန်သော-သက်ရှိသက်
 မဲ့-ဥစ္စာတို့သည်၊ ပဉ္စကာမ ဂုဏူပဓယောနာမ၊ ငါးပါးသော-ကာမဂုဏ်
 တည်းဟူသော-တည်ရာမည်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တေသဗ္ဗေဝိ
 ထိုအလုံးစုံကုန်သောတရားတို့သည်လည်း၊ ဇာတိဓမ္မာ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ
 ကုန်၏၊ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို၊ ဒေသောတိ၊ ပြု၏၊ ဗျာဓိဓမ္မဝါရာဒိသု၊ ဗျာ
 ဓိဓမ္မဝါရအစရှိသည်တို့၌၊ ဇာတရူပ ရဇာတံ၊ ရွှေငွေကို၊ နဂဟိတံ၊ မယူအပ်
 ယသ္မာ၊ အကြဉ့်ကြောင့်၊ သေသဝါရော၊ ထိုဝါရကို၊ တဿစ၊ ထိုရွှေ-ငွေအစ
 ရှိသည်၏လည်း၊ သိသရောဂါဒယော၊ ခေါင်းခဲခြင်းအစရှိကုန်သော၊ ဗျာဓ
 ယောနာမ၊ အနာတို့မည်ကုန်သည်၊ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်၊ သတ္တနံဝိယ၊
 သတ္တဝါတို့အားကဲ့သို့၊ ဂုတိသင်္ခါတံ၊ ဂုတိဟုဆိုအပ်သော၊ မရဏံ၊ သေ
 ခြင်းသည်၊ နဥပ္ပန္နတိ၊ မဖြစ်၊ သောကော၊ မိုးရိပ်ခြင်းသည်၊ နဥပ္ပန္နတိ၊ မဖြစ်၊
 တဿ၊ ထိုကြောင့်၊ နဂဟိတံ၊ မယူအပ်၊ ပနယသ္မာ၊ အကြဉ့်ကြောင့်၊ အယာ

ဒီဟိ၊ သံအစရှိကုန်သော၊ သံကိလေသေဟိ၊ ညစ်ညူးကြောင်းတို့ဖြင့်၊ သံ
 ကိလိသတိ၊ ညစ်ညူးတတ်၏၊ ဣတိတသ္မိ၊ ထိုကြောင့်၊ သံကိလေသိကဓမ္မ
 ဝါရေ၊ သံကိလေသိကဓမ္မဝါရ၌၊ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏၊ တံထာ၊ ထိုအတူ၊ ဥတု
 သမုဋ္ဌာနတ္တာ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနရုပ်-ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဇာတိဓမ္မဝါ
 ရေ၊ ဇာတိဓမ္မဝါရ၌၊ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏၊ မလံ၊ အညစ်အကြေးကို၊ ဂဟေတွာ
 ယူ၍၊ ဇီရုဏာတော၊ အိုခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဇရာဓမ္မဝါ
 ရေ၊ ဇရာဓမ္မဝါရ၌လည်း၊ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏၊ အယံဘိက္ခဝေအရိယပရိ
 ယေသနာတိ၊ အယံဘိက္ခဝေအရိယပရိယေသနာဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ
 ရဟန်းတို့၊ အယံပရိယေသနာ၊ ဤရှာဖွေခြင်းကို၊ နိဒ္ဒေါသတာယပိ၊ အပြစ်
 မရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အရိယေဟိ၊ အရိယာတို့သည်၊
 ပရိယေသိတဗ္ဗတာယပိ၊ ရှာဖွေအပ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊
 အရိယ ပရိယေသနာတိ၊ အရိယ ပရိယေသနာ ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိ
 အပ်၏။ ။

အဟမ္မိသုဒ်ဘိက္ခဝေတိဣဒိဒေသနံ၊ အဟမ္မိသုဒ်ဘိက္ခဝေ ဟူသောဤ
 ဒေသနာတော်ကို၊ ကသ္မာ၊ အတယ်ကြောင့်၊ အာရေဟိ၊ အားထုတ်တော်မူ
 သနည်း၊ မူလတော၊ အရင်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ မဟာဘိနိက္ခမနံ၊ မြတ်သော
 တောထွက်တော်မူခြင်းကို၊ ဒသေတုံ၊ ပြတော်မူခြင်းငှါ၊ အာရေဟိ၊ အား
 ထုတ်တော်မူ၏၊ အသံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ဧဝံစိတ္တံ၊ ဤသို့သောစိတ်အ
 ကြံသည်၊ အဟောသိကိရ၊ ဖြစ်သတတ်၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ အဟမ္မိ၊ ငါ
 ဘုရားသည်လည်း၊ ဗုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌၊ အနရိယပရိယေသနံ၊ အပြစ်မကင်းသော
 ရှာဖွေခြင်းကို၊ ပရိယေသိ၊ ရှာဖွေဘူးပြီ၊ သွာဟံသောအဟံ၊ ထိုငါသည်တံ၊
 ထိုအပြစ်မကင်းသော-ရှာဖွေခြင်းကို၊ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်တော်မူ၍၊ အရိယ
 ပရိယေသနံ၊ အပြစ်မရှိသော-ရှာဖွေခြင်းကို၊ ပရိယေသိတွာ၊ ရှာဖွေတော်
 မူ၍၊ သဗ္ဗညုတံ၊ သဗ္ဗညုဘုရားအဖြစ်သို့၊ ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူလေပြီ၊ ပဉ္စ
 ဝဂ္ဂိယာပိ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အနရိယ ပရိယေသနံ၊ အပြစ်မ
 ကင်းသော-ရှာဖွေခြင်းကို၊ ပရိယေသိ၊ သု၊ ရှာဖွေဘူးကုန်ပြီ၊ တေ၊ ထိုပဉ္စဝဂ္ဂိ
 ရဟန်းတို့သည်၊ တံ၊ ထိုအပြစ်မကင်းသော-ရှာဖွေခြင်းကို၊ ပဟာယ၊ ပယ်
 စွန့်၍၊ အရိယပရိယေသနံ၊ အပြစ်မရှိသော-ရှာဖွေခြင်းကို၊ ပရိယေသိတွာ၊
 ရှာဖွေကုန်၍၊ ဝိဏာသဝဘူမိ၊ ဝိဏာသဝဘုံသို့၊ ပတ္တော၊ ရောက်ကုန်ပြီ၊
 တုမ္ပေ၊ သင်တို့သည်လည်း၊ မမစေဝ၊ ငါဘုရား၏လည်းကောင်း၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိ
 ယသနဉ္စ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့၏လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂံ၊ သွားကြောင်းခရီးသို့၊ အာ

ရုဋ္ဌံ၊ တက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အရိယပရိယေသနာ၊ အပြစ်မရှိသော-ရှာ
 ခြီးခြင်းတို့ကို၊ တုဗ္ဗကံ၊ သင်တို့အား၊ ပရိယေသနာ၊ ရှာခြီးသည်မည်ကုန်
 ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဓူလတော၊ အရင်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်
 မြတ်၏၊ မဟာဘိနိက္ခမနံ၊ မြတ်သော-တောထွက်တော်-မူခြင်းကို၊ ဒေသ
 တုံ၊ ပြတော်မူခြင်းငှါ၊ ဣမံဒေသနံ၊ ဤဒေသနာတော်ကို၊ အာရေတိ၊ အား
 ထုတ်တော်မူ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌၊ ဧဟရောဝသမာနောတိ၊ ဧဟရောဝသမာ
 နောဟူသည်ကား၊ တရုဏောဝ၊ ပျိုမျှစ်သည်သာလျှင်၊ သမာနော၊ ဖြစ်လျက်
 သုဿ ကာဠကေသောတိ၊ သုဿ ကာဠ ကေသော ဟူသည်ကား၊ သုဠ၊
 ကောင်းစွာ၊ ကာဠကေသော၊ မည်းနက်သော-ဆံရှိသည်၊ အဉ္စနဝဏ္ဏကေ
 သောဝ၊ မျက်စဉ်းညိုအဆင်းနှင့်တူသော-ဆံရှိသည်သာလျှင်၊ ဟုတွာ၊
 ဖြစ်၍၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဘဒြေနာတိ၊ ဘ
 ဒြေနဟူသည်ကား၊ ဘဒ္ဒကေန၊ ကောင်းသော၊ ပဋ္ဌမေနဝယသတိ၊ ပဋ္ဌမ
 နဝယသဟူသည်ကား၊ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ဝယာနံ၊ အရွတ်တို့တွင်၊
 ပဋ္ဌမဝယေန၊ ပဋ္ဌမအရွတ်နှင့်၊ အကာမကာနန္တိ၊ အကာမကာနံဟူသည်
 ကား၊ အနိစ္စမာနာနံ၊ အလိုမရှိကုန်စဉ်၊ အနာဒရတ္ထေ၊ အနာဒရအနက်၌၊
 သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်တည်း၊ အဿုနိမုခေ ဇေတသန္တိ၊ အဿုနိမုခေ
 ဇေတသံဟူသည်ကား၊ ဇေတသံ၊ ထိုမိဘတို့၏၊ မုခေ၊ မျက်နှာ၌၊ အဿုနိ၊
 မျက်ရည်တို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိဟုန်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အဿုမုခါ၊
 အဿုမုခါ မည်ကုန်၏၊ အဿုမုခါနံ-အဿုကိလိန္ဒမုခါနံ၊ မျက်ရည်အ
 လိမ်းလိမ်းကပ်ကုန်သော-မျက်နှာရှိကုန်သော၊ တေသံ၊ ထိုမိဘတို့၏၊ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ရုဒန္တာနန္တိ၊ ရုဒန္တာနံဟူ
 သည်ကား၊ ကန္တိတွာ၊ မြည်တုမ်း၍၊ ရုဒမာနာနံ၊ ပိုကုန်စဉ်၊ ကိံကုသလဂ
 ဝေသီတိ၊ ကိံကုသလဂဝေသီဟူသည်ကား၊ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ကား၊
 ကိံ၊ အဘယ်နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဂဝေသမာနော၊ ရှာသည်ဖြစ်၍၊ အနုတ္တရံ
 သန္တိ ဝရပဒန္တိ၊ အနုတ္တရံသန္တိ ဝရပဒံဟူသည်ကား၊ ဥတ္တမသန္တိ သင်္ခါတံ၊
 မြတ်သည်ဖြစ်၍- ငြိမ်သက်သည်ဟု-ဆိုအပ်သော၊ ဝရပဒံ၊ မြတ်သော
 အာရုံဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို၊ ပရိယေသမာနော၊ ရှာခြီးသည်ဖြစ်၍၊ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

ယေနအာဠာရောကာလာမောတိဇေတ္ထ၊ ယေနအာဠာရောကာလာမောဟူ
 သောဤပါဌ်၌၊ အာဠာရောတိ၊ အာဠာရောဟူသည်ကား၊ တဿ၊ ထိုရှင်
 ရသေ့၏၊ နာမံ၊ အမည်တည်း၊ သော၊ ထိုရှင်ရသေ့သည်၊ ဒိဃာဝိဂ်လော

၂၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ကိရ၊ ရှည်သော-ကိုယ်သဏ္ဌာန် ရှိသည်ဖြစ်၍- ကြောင်သော မျက်စိရှိ
သတည်း၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ အဿ၊ ထိုရှင်ရသေ့ အား၊ အာဠာရေ၊ တိနာ
မံ၊ အာဠာရဟူသော- အမည်သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ ကာလာမောတိ၊
ကာလာမောဟူသည်ကား၊ ဂေါတ္တံ၊ အနွယ်တည်း၊ ဝိဟရတာယသ္မာတိ၊
ဝိဟရတာယသ္မာဟူသည်ကား၊ အာယသ္မာ၊ အရှင်သည်၊ ဝိဟရတု၊ နေ
တော်မူပါ၊ ယတ္ထဝိည၊ ပုရိသောတိ၊ ယတ္ထဝိည၊ ပုရိသော ဟူသည်ကား၊
ယသ္မိံ၊ ဓမ္မေ၊ အကြင် တရား၌၊ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိ သော၊ ပုရိသော၊
ယောကျာ်းတည်း၊ သကံအာစရိယကန္တိ၊ သကံအာစရိယကံ ဟူသည်
ကား၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ အာစရိယသမယံ၊ ဆရာ၏အယူကို၊ ဥပသမ္ပန္နဝိ
ဟရေယျာတိ၊ ဥပသမ္ပန္နဝိဟရေယျဟူသည်ကား၊ ပဋိလင်္ခိတွာ၊ ရ၍၊ ဝိ
ဟရေယျ၊ နေရာ၏၊ ဧတ္ထာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော-စကားအ
စဉ်ဖြင့်၊ အနေန၊ ဤအာဠာရသည်၊ ဩကာသော၊ အခွင့်ကို၊ ကတော၊ ပြု
အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တံဓမ္မန္တိ၊ တံဓမ္မံဟူသည်ကား၊ တေသံ၊ ထိုရှင်
ရသေ့ ကို၏၊ တံသမယံ၊ ထိုအယူကို၊ တန္တိ၊ အစဉ်ကို၊ ပရိယာပုဏ္ဏိန္တိ၊
ပရိယာပုဏ္ဏံ ဟူသည်ကား၊ သုတွာဝ၊ ကြား၍သာလျှင်၊ ဥဂ္ဂဏ္ဍိ၊ နှုတ်သို့
တက်သည်ကိုပြု၏၊ ဩဠပဟရမတ္တေနာတိ၊ ဩဠပဟရမတ္တေနဟူသည်
ကား၊ တေန၊ ထိုရှင်ရသေ့သည်၊ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်သော-စကားကို၊ ပဋိဂ္ဂ
ဟဏတ္တံ၊ သင်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဩဠပဟရဏမတ္တေန၊ နှုတ်ခမ်းကိုလှုပ်ခါ
မျှဖြင့်၊ အပရာအပရံ၊ အဆင့်ဆင့်၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဩဠသံစရဏမတ္တကေန၊
နှုတ်ခမ်းကိုလှုပ်ခါမျှဖြင့်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း
လပိတ လာပန မတ္တေနာတိ၊ လပိတ-လာပန-မတ္တေနဟူသည်ကား၊ တေန၊
ထိုရှင်ရသေ့သည်၊ လပိတဿ၊ ဆိုအပ်သော-စကားကို၊ ပဋိလာပနမတ္တ
ကေန၊ အတုလိုက်၍-ဆိုကာမျှဖြင့်၊ ဥာဏဝါဒန္တိ၊ ဥာဏဝါဒ်ဟူသည်ကား၊
ဇာနာမိတိဝါဒ၊ ငါသိ၏ဟူသော-စကားကို၊ ထေရဝါဒန္တိ၊ ထေရဝါဒ်ဟူ
သည်ကား၊ ထိရဘာဝဝါဒ၊ မြဲမြံစွာဖြစ်၏ဟူသော-စကားကို၊ ဧတ္ထ၊ ဤ
အယူ၌၊ ထိရော၊ မြဲမြံစွာဖြစ်၏၊ ဣတိတေဝံစနံ၊ ဤစကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီ၊
အဟံစေဝ အညေစာတိ၊ အဟံစေဝအညေစ ဟူသည်ကား၊ ကေဝလံ၊
သက်သက်၊ အဟံ၊ ငါသည်သာ၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ နဝဒတိ၊ ဆိုသည်မဟုတ်
သေး၊ အညေဝိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သောသူတို့
သည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ကေဝလံသန္ဓါမတ္တကေနာတိ၊ ကေဝလံ
သန္ဓါမတ္တကေနဟူသည်ကား၊ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်၊ အသန္တိကတွာ၊ မျက်

၂၀

မှောက်-မပြုမူ၍၊ သံသေခန့်၊ သက်သက်သော၊ သဒ္ဓါမတ္တကေနော၊ သဒ္ဓါမျှ
 ဖြင့်သာလျှင်၊ ဗောဓိသက္ကော၊ ဘုရားလောင်းသည်၊ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်၊
 တဿ၊ ထိုရှင်ရသေ့၏၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဥဂ္ဂဏ္ဍန္တောယော၊ သင်သည်ဖြစ်
 ၍သာလျှင်၊ ကာလာမဿ၊ ကာလာမအား၊ ဝါစာပရိယတ္တိမတ္တမေဝ၊ နှုတ်
 ဖြင့်သင်ကာမျှသည်သာလျှင်၊ အတ္ထိ၊ ဓမ္မေ၊ ထိုတရား၌၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊
 အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်၊ ဧသဧသော၊ ဤအာဇ္ဇာရသည်၊ သတ္တန္တံ၊ သမာပတ္တိနံ၊ ခုနစ်ပါး
 ကုန်သော-သမာပတ်တို့ကို၊ သာတိ၊ ရ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အညာသိကိရ၊ သိ
 သတတ်၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ အဿ၊ ထိုဘုရားလောင်း၏၊ ဧတံ၊ ဤအကြံ
 သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ပဝေဒေသိတိ၊ အာကိဉ္စ
 ညာယတနံ၊ ပဝေဒေ သိဟူသည်ကား၊ အာကိဉ္စညာ ယတန ပရိယော
 သာနာ၊ အာကိဉ္စညာ ယတနမျှန-အဆုံးရှိကုန်သော၊ သတ္တသမာပတ္တိ
 ယော၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော-သမာပတ်တို့ကို၊ ဝံ၊ ငါ့ကို၊ ဇာနာပေသိ၊ သိစေပြီ၊
 သဒ္ဓါတိ၊ သဒ္ဓါဟူသည်ကား၊ သတ္တန္တံ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမာသံ၊ သမာ
 ပတ္တိနံ၊ ဤသမာပတ်တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါ
 သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဝိရိယာဒိသုဝိ၊ ဝိရိယအစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝန
 ယေဝ၊ ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏၊ ပဒဟေယျန္တိ၊ ပဒဟေယျ ဟူသည်ကား၊
 ပဒယာဂံ၊ ဘာဝနာကို၊ ကရေယျ၊ အားထုတ်အံ့၊ နိမိရေသေဝ တံဓမ္မံ သယံ
 အဘိညာ သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟာသိန္တိ၊ နိမိရေသေဝ တံဓမ္မံ သယံ
 အဘိညာ သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟာသိ ဟူသည်ကား၊ ဗောဓိသက္ကော
 ဘုရားလောင်းသည်၊ ဝိရိယံ၊ လုံ့လကို၊ ပဂ္ဂဟေတွာ၊ မြီးမြှောက်၍၊ ကတိပါ
 ဟံယေဝ၊ နှစ်ရက်-သုံးရက်၌သာလျှင်၊ သတ္တသုဝဏ္ဏနိဿေနိယော၊ ခုနစ်
 ခုကုန်သော-ရွှေတံကျင်လှေခါးတို့ကို၊ ပဿာရေန္တောဝိယ၊ ဖြန့်ဘိသကဲ့သို့
 သတ္တသမာပတ္တိယော၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော-သမာပတ်တို့ကို၊ ယသ္မာ၊ အ
 ကြင်ကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တတိကိရ၊ ဖြစ်စေသတတ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဧဝံ၊
 ဤသို့၊ အဟန္တိခေါ အာရသော အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီ၊ လာ
 ဘာနော အာရသောတိ၊ လာဘာနော အာရသောဟူသည်ကား၊ ယသ္မာ၊
 အကြင်ကြောင့်၊ ဧသဧသောကာလာမေ၊ ဤကာလာမသည်၊ အနုသုယ
 ကောကိရ၊ မပြုမူသတတ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အယံ၊ ဤရဟန်းကြီး
 သည်၊ အရနာ၊ ယခုသာ၊ အာဂတော၊ လာ၏၊ ကိန္တိကတွာ၊ အဘယ်သို့
 ပြု၍၊ ဣဓံဓမ္မံ၊ ဤခုနစ်ပါးသော-သမာပတ် တရားကို၊ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်
 စေနိုင်လတ္တံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥသုယံ၊ ငြိမ့်ခြင်းကို၊ အကတွာ၊ မပြု

၂၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

မူ၍၊ ပဿန္နော၊ ကြည်ညိုသော-အာဠာရသည်။ ပံသောဒံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို၊
 ပဝေဒေန္တော၊ ကြားလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ ဥဘောဝ
 သန္တာဇ္ဈမံဂဏံပရိဟရာမာတိ၊ ဥဘောဝသန္တာဇ္ဈမံဂဏံပရိဟရာပေဟူ
 သည်ကား၊ အယံဂဏော၊ ဤဂိုဏ်းသည်၊ မဟာ၊ များ၏၊ နွေဝိဇနာ၊ နှစ်
 ယောက်ကုန်သော-ငါတို့သည်၊ ပရိဟရာမ၊ ဆောင်ကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဝတ္တာ၊ ဆို၍၊ ဂဏဿ၊ ဂိုဏ်းအား၊ သညံ၊ အမှတ်ကို၊ အဒါသိ၊ ပေးပြီ၊ မေ
 ဟန္တိ၊ ငါသည်လည်း၊ သတ္တန္တံသမာပတ္တိနံ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော-သမာပတ်တို့
 ကို၊ လာဘီ၊ ရ၏၊ မဟာပုရိသောပိ၊ ယောကျ်ားမြတ်သည်လည်း၊ သတ္တန္တံ
 မေဝ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော-သမာပတ်တို့ကိုသာလျှင်၊ လာဘီ၊ ရ၏၊ ဧတ္တကာ၊
 ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဇနာ၊ လူတို့သည်၊ မဟာပုရိသဿ၊
 ယောကျ်ားမြတ်၏၊ သန္တိ၊ ကေးအထံ၌၊ ပရိကမ္မံ၊ ပရိကံကို၊ ဥဂ္ဂဗ္ဗာထ၊ သင်
 ကြလေကုန်၊ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော-ပရိဇိဇရသေ့တို့
 သည်းမဟူ၊ ငါ၏၊ သန္တိ၊ ကေးအထံ၌၊ ပရိကမ္မံ၊ ပရိကံကို၊ ဥဂ္ဂဗ္ဗာထ၊ သင်ကြ
 ကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌၊ ဘိဒ္ဓိတွာ၊ ခွဲ၍၊ အဒါသိ၊ ပေးပြီ၊ ဥဠာရာ
 ယာတိ၊ ဥဠာရာယဟူသည်ကား၊ ဥတ္တမာယ၊ မြတ်သော၊ ပူဇာယာတိ၊ ပူဇာ
 ယဟူသည်ကား၊ ကာလာမဿ၊ ကာလာမ အမျိုးသားဖြစ်သော-ရှင်
 ရသေ့၏၊ ဥပဋ္ဌာကာ၊ အသုပ်အကျွေး-ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣတ္ထိယောပိ၊ မိန်းမ
 တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုရိသပိ၊ ယောကျ်ားတို့သည်လည်းကောင်း၊
 ဂန္ဓမာလာဒိနိနံ၊ သာ-ပန်းအစရှိသည်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊
 ကိရ၊ လာကုန်သတတ်၊ ကာလာမော၊ ကာလာမရှင်ရသေ့သည်၊ ဂစ္ဆထ၊
 သွားကြလေကုန်၊ မဟာပုရိသံ၊ ယောကျ်ားမြတ်ကို၊ ပူဇေထ၊ ပူဇော်ကြ
 ကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏၊ ဧတ၊ ထိုလူတို့သည်၊ တံ၊ ထိုယောကျ်ားမြတ်
 ကို၊ ပူဇိတွာ၊ ပူဇော်ကုန်ပြီး၍၊ ယံ၊ အကြင်ပန်း-နံ၊ သာအစရှိသော-ဂတ္ထုသည်
 အဝသိဋ္ဌံ၊ ကြွင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဧတနံ၊ ထိုကြွင်းသော-ပန်းနံ၊ သာ
 အစရှိသည်ဖြင့်၊ ကာလာမံ၊ ကာလာမရှင်ရသေ့ကို၊ ပူဇေန္တိ၊ ပူဇော်ကုန်၏၊
 မဟာဋ္ဌာနိ၊ အဘိုးများတွာ-ထိုက်ကုန်သော၊ မဇ္ဈဝိဋ္ဌာနိ၊ ညောင်စောင်းအင်း
 ပျဉ်တို့ကို၊ အာဟရန္တိ၊ ရှေးရှုဆောင်ကုန်၏၊ တာနိပိ၊ ထိုညောင်စောင်း-
 အင်းပျဉ်တို့ကိုလည်း၊ မဟာပုရိသဿ၊ ယောကျ်ားမြတ်အား၊ ဒါပေတွာ၊
 လှူစေ၍၊ အဝသိဋ္ဌံ၊ အကြွင်းသည်၊ ယဒိဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ အတ္တနာ
 မိမိသည်၊ ဂဗ္ဗတိ၊ ခံယူ၏၊ ဂတဂတဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ရာ-ရောက်ရာ-အရပ်
 ၌၊ ဝရသေနာသနံ၊ မြတ်သောကျောင်းကို၊ ဗောဓိသတ္တဿ၊ တရားလောင်း

အား၊ ဇစ္စါပေတွာ၊ သုတ်သင်စေ၍၊ ဒါပေတွာ၊ လှူစေ၍၊ သေသကံ၊ အကြွင်း
ကို၊ အတ္တနာ၊ မိမိသည်၊ ဂဗ္ဘတိ၊ ခံယူ၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဥဠာရာယ၊ မြတ်သော၊
ပူဇာယ၊ ပူဇော်ခြင်းဖြင့်၊ ပူဇေသိ၊ ပူဇော်ပြီး၊ နာယံ ဓမ္မောနိဗ္ဗိဒါယာတိ အာဒိသု
နာယံ ဓမ္မောနိဗ္ဗိဒါယာဤသို့ အစရှိသည်တို့၌၊ အယံ သတ္တသမာပတ္တိဓမ္မော၊
ဤခုနစ်ပါးသော-သမာပတ်တရားသည်၊ ဝဇ္ဇေ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌၊ နိဗ္ဗိန္နနတ္ထာယ
ပြီးငွေ့ခြင်းငှါ၊ နေဝသံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်၊ ဝိရဇ္ဇနတ္ထာယ၊ တပ်ခြင်း၌-ကင်း
ခြင်းငှါ၊ နသံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်၊ ရာဂါဒိနံ၊ ရာဂအစရှိသည်တို့၏၊ နိရောဓတ္ထာယ
ချုပ်ခြင်းငှါ၊ နသံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်၊ ဥပသမတ္ထာယ၊ ငြိမ်းခြင်းငှါ၊ နသံဝတ္တတိ၊
မဖြစ်၊ အဘိညေပသုဓမ္မံ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်သော-တရားကို၊ အဘိဇာနနတ္ထာ
ယ၊ ပိုင်းခြား၍သိခြင်းငှါ၊ နသံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်၊ စတုသစ္စသမ္မောဓာယ၊ သမ္မာ
လေးပါးကို-သိခြင်းငှါ၊ နသံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာနသန္တိ ကိရိယာယ၊ နိဗ္ဗာန်
ကို-ချက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ၊ နသံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်၊ ဣတိ အပင်၊ ဤသည်ကား၊
အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ။

၂၃

ယာဝဒေဝအာကိဉ္ဇညာယတနုပပတ္တိယာတိ၊ ယာဝဒေဝအာကိဉ္ဇညာ
ယတနုပပတ္တိယာဟူသည်ကား၊ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်၊ သဗ္ဗိကပ္ပမတ္တ
သဟဿာယုပရိမာဏာ၊ ကမ္ဘာခြောက်သောင်းမျှ-အသက်အတိုင်းအ
ရှည်ရှိသော၊ အာကိဉ္ဇညာယတနုဘာဝေ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနုဘုံ၌၊ ဥပ
ပတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှ
လောက်၊ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏၊ တတော၊ ထိုကမ္ဘာခြောက်သောင်းထက်၊
ဥဒ္ဓံ၊ လွန်သော-အကျိုးသည်၊ နသံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အယံ၊ ဤအာ
ကိဉ္ဇညာယတနု-သမာပတ်သည်၊ ပုန၊ တစ်ဖန်၊ အာဝဇ္ဇနဓမ္မောယေဝ၊ ကာ
မဘုံသို့ပြန်လည်ခြင်း-သဘောရှိသည်သာတည်း၊ ယဉ္ဇဌာနံ၊ အကြင်အာ
ကိဉ္ဇညာယတနု-ဘုံအရပ်သို့၊ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏၊ တံဌာနံ၊ ထိုအာကိဉ္ဇ
ညာယတနု-ဘုံအရပ်သည်၊ ဇာတိ ဇရာ မရဏေဟိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း-
အိုခြင်း-သေခြင်းတို့မှ၊ အပရိမုတ္တမေဝ၊ မလွတ်သည်သာလျှင်တည်း၊
မစ္စ၊ ပါသပရိက္ခိတ္တမေဝ၊ သေခြင်းသဘောတည်းဟူသော-ကျော့ကွင်း
တို့ဖြင့်-ထက်ဝန်းကျင်မှ-ရံအပ်သည်သာလျှင်ကတည်း၊ ဣတိတာဌာ၊ ထို
ကြောင့်၊ တတော၊ ထိုကြံသောအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယစပန၊ စ၍လျှင်၊ ဟော
သတ္ထော၊ ဘုရားလောင်းသည်၊ ယထာနာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား၊ သာ
တန္တုတ္တ ပုရိသော၊ ဝမ်းတွင်း၌သာ-ပူလောင်ခြင်းဖြင့်-နှိပ်စက်အပ်သော

ယောကျ်ားသည်၊ မနုဉ္ဏဘောဇနံ၊ နှစ်လိုတွယ်ရှိသော-ဘောဇဉ်ကို၊ လ
 ဘိတွာ၊ ရှေ့၊ သမ္ဘိယာယမာနေဝိ၊ ချစ်မြတ်နိုးသော်လည်း၊ ဘုဒ္ဓိတွာ၊ စား၍
 ပိတ္တဝသေနပါ၊ သည်းခြေ၏-အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သေဌဝသေ
 နပါ၊ သလိပ်၏-အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိမကာဝသေနပါ၊ ယုတ်
 ညံ့သည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဆဒ္ဓေတွာ၊ စွန့်ပြီး၍၊ ပုန၊ တဘန်
 ဧကံပိဏ္ဍိံ၊ တလုပ်ကိုမျှလည်း၊ ဘုဒ္ဓိဿာမိ၊ စားအံ့ဟူ၍၊ မနံ၊ စိတ်ကို၊ နဥပ္ပါ
 ဒေတိယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ဣမာသတ္တ
 သမပတ္တိယော၊ ဤခုနစ်ပါးကုန်သော-သမာပတ်တို့ကို၊ မဟန္တေနကြီး
 တာသော၊ ဥဿာဟေန၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့်၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာပိ၊ ဖြစ်စေပြီး၍
 လည်း၊ တဘု၊ ထိုခုနစ်ပါးကုန်သော-သမာပတ်တို့၌၊ ပုနာရာဝတ္တိကာဒိ
 ဘေဒံ၊ တဘန်ကာမဘုံသို့-ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်-ပြန်လည်ခြင်းသဘောအတ
 ရှိသည်-အပြားရှိသော၊ ဣမံအာဒိနာံ၊ ဤအပြစ်ကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ပုန၊
 တဘန်၊ ဣမံဓမ္မံ၊ ဤတရားကို၊ အာဝဇ္ဇိဿာမိဝါ၊ ဆင်ခြင်အံ့ဟူ၍လည်း
 ကောင်း၊ သမာပဇ္ဇိဿာမိဝါ၊ ဝင်စားအံ့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အမိဋ္ဌဟိဿာ
 မိဝါ၊ မိဋ္ဌာန်အံ့ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပုဋ္ဌဟိဿာမိဝါ၊ ထအံ့ဟူ၍လည်း
 ကောင်း၊ ပစ္စဝေက္ခိဿာမိဝါ၊ တဘန်ဆင်ခြင်အံ့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဣတံ၊
 ဤသို့၊ ပိတ္တမေဝ၊ စိတ်ကိုပင်လျှင်၊ နဥပ္ပါဒေသိ၊ မဖြစ်စေ၊ အနုလင်္ကရိတွာတိ၊
 အနုလင်္ကရိတွာဟူသည်ကား၊ ဣမိနာ၊ ဤတရားဖြင့်၊ အလံ၊ သင့်ပြီ၊ ဣမိနာ၊
 ဤတရားဖြင့်၊ အလံ၊ သင့်ပြီ၊ ပုနပုနံ၊ အဘန်တလဲလဲ၊ နအလင်္ကရိတွာ၊ တန်
 ဆာမဆင်မူ၍၊ နိဗ္ဗိဇ္ဇာတိ၊ နိဗ္ဗိဇ္ဇဟူသည်ကား၊ နိဗ္ဗိဇ္ဇိတွာ၊ ပြီးငွေ့၍၊ အပက္က
 မိန္တိ၊ အပက္ကမိဟူသည်ကား၊ အာဂမာသိသွားပြီ၊ နုခေါရာမောဣမံဓမ္မန္တိ
 ဣခေါပိ၊ နုခေါရာမောဣမံဓမ္မဟူသောဤပါဌ၌လည်း၊ ဗောဓိသက္ကော၊ ဘုရား
 လောင်းသည်၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဥဂ္ဂဗျန္တောယေဝ၊ သင်ကတည်းကပင်
 လျှင်၊ အညာသိ၊ သိပြီ၊ အယံအဋ္ဌသမာပတ္တိဓမ္မော၊ ဤရှစ်ပါးသော-သမာ
 ပတ်တရားသည်၊ ဥဒကဿ၊ ဥဒက-ရသေ့အား၊ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်၊ ဥဂ္ဂ
 ဟိတမက္ကောဝ၊ သင်ကာမျှကိုသာလျှင်၊ ဌပိတော၊ ထားအပ်သည်၊ န၊ မ
 ဟုတ်၊ အဋ္ဌါ၊ မချွတ်၊ သေသော၊ ဤဥဒကသည်၊ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိ၊
 ရှစ်ပါးသော-သမာပတ်ကိုရ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏၊ တေန၊ ထို
 ကြောင့်၊ အဿ၊ ထိုဘုရားလောင်း၏၊ နုခေါရာမော(ပ)ဇာနံပဿံဝိဟာ
 သိတိ၊ နုခေါရာမော(ပ)ဇာနံပဿံဝိဟာသိဟူသော၊ ဧတံ၊ ဤအကြံသည်၊
 အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သော-စကားရပ်ကို၊ ဧတ္ထ၊ ဤဝါရ၌

၌၊ ဗုဒ္ဓိမဝါရော၊ ရှေးဝါရ၌၊ ဂုတ္တနယေနေဝ။ ခရိုအပ်ပြီးသော-နည်းဖြင့်သာ
လျှင်၊ ဝေဒိတဗွံ၊ သိအပ်၏။ ။

ယေနဥရုဝေလာယသေနာနိဂမောတိဇ္ဈေ၊ ယေနဥရုဝေလာယသေနာ
နိဂမောဟူသောဤပုဒ်၌၊ ဥရုဝေလာတိ၊ ဥရုဝေလာဟူသည်ကား။ မဟာ
ဝေလာ၊ ကြီးစွာသော-သဲရတည်း။ မဟာဝါလိကဧဝံ၊ များစွာသော-
သဲတို့၏အရတည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္တော၊ အနက်တည်း။
အထဝါ၊ တနည်းကား၊ ဝါလိကာ၊ သဲကို၊ ဥရုတိ၊ ဥရုဟူ၍၊ ဂုတ္တတိ၊ ခရိုအပ်၏
ဝေလာတိ၊ ဝေလာဟူသည်ကား၊ မရိယာဒါ၊ သီလ၏-အပိုင်းအခြားတည်း။
ဝေလာတိတ္ထမနဟေတု၊ သီလ၏-အပိုင်းအခြားကို-လွန်ခြင်းဟူသော-
အကြောင်းကြောင့်။ အာဟရော၊ ဆောင်အပ်ကုန်သော၊ ဥရု၊ များစွာသော-
သဲတို့တည်း။ ဥရုဝေလာ၊ သီလ၏ အပိုင်းအခြားကို-လွန်ခြင်းကြောင့်-
ဆောင်အပ်ကုန်သော-များစွာသောသဲတို့၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဇ္ဈေ၊ ဤဥရုဝေ
လာဟူသောပုဒ်၌၊ အတ္တော၊ အနက်ကို၊ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏၊ ကိရု၊ ကြားတူး
သည်ကို-ဆိုပြီးအံ့။ အတိတေ၊ လွန်လေပြီးသော-အခါ၌။ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာ
တရားသည်၊ အနုပ္ပန္နံ၊ မပွင့်မီ၊ ဒသသဟဿာ၊ တသောင်း-အတိုင်းအ
ရှည်ရှိကုန်သော၊ ကုလပုတ္တော၊ အမျိုးကောင်း-သားတို့သည်၊ တာပသ
ပဗ္ဗန္တံ၊ ရသေ့-ရဟန်းအဖြစ်သို့၊ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ကပ်ကုန်၍၊ တသ္မိံ၊ ပဒေသေ၊ ထို
ဥရုဝေလာ-တောအရပ်၌၊ ဝိဟရန္တော၊ နေကုန်လျက်၊ ဧကဒိဝသံ၊ တပါး
သော-နေ၌၊ သန္တိပတိတွာ၊ စည်းဝေး၍၊ ကတိကဝတ္တံ၊ ကတိကဝတ်ကို၊ အ
ကံသု၊ ပြုကုန်ပြီ၊ ကာယကမ္မာစိကမ္မာနိနာမ၊ ကာယကံ-ဝစိကံတို့မည်သည်
ကား၊ ပရေသမ္ဘိ၊ သူတပါးတို့အားလည်း၊ ပါကဇ္ဇနိ၊ ထင်ရှားကုန်သည်၊
ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၍၊ မနောကမ္မပန၊ မနောကံသည်ကား၊ ယသ္မာ၊ အကြင်
ကြောင့်၊ အပါကဇ္ဇာ၊ မထင်ရှား၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ယော၊ အကြင်သူ
သည်၊ ကာမဝိ တက္ကံဝါ၊ ကာမဝိတက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ
ဝါ၊ ဗျာပါဒ-ဝိတက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဟိံ သာ ဝိတက္ကံဝါ၊ ဝိဟိံ သာ-ဝိ
တက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိတက္ကေတိ၊ ကြံမိ၏၊ တဿ၊ ထိုသူအား၊ အညော
တာပါးသော၊ စောဒကောနာမ၊ စောဒနာတတ်သော-သူမည်သည်၊ နတ္ထိ၊
မရှိ၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သော၊ ထိုမိစ္ဆာဝိတက်ကို-ကြံမိသောသူ
သည်၊ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်ပင်လျှင်၊ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို၊ စောဒေတွာ၊
စောဒနာ၍၊ ပတ္တပုဇ္ဇေန၊ ဖက်ထုပ်ဖြင့်၊ ဝါလိကံ၊ သဲကို၊ အာဟရိတွာ၊
ဆောင်၍၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌၊ အာကိရတု၊ လောင်းစေသတည်း။

၂၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

ဣမံ၊ ဤသဲကိုသောင်၍-ဤအရပ်၌-လောင်းခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုသူအား
 ခဏ္ဍကမ္ဘံ၊ ခဏ္ဍအမှုတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကတိကံ၊ ကတိကဝတ်ကို။ အကံ
 သု၊ ပြုကုန်ပြီ။ တတော၊ ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယော၊ အကြင်သူသည်။
 တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝိတက္ကံ၊ မိစ္ဆာ-ဝိတက်ကို။ ဝိတက္က
 တိ၊ ကြံမိ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ ပတ္တပုဇ္ဇေန၊ ဗက်
 ထုပ်ဖြင့်၊ ဝါလိကံ၊ သဲကို။ အာကိရတိ၊ လောင်း၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ တတ္ထ၊ ထိုအ
 ရပ်၌။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ မဟာဝါလိက ရာသိ၊ ကြီးစွာသော-
 သဲရသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်၏။ တတော၊ ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ တံဋ္ဌာနံ၊ ထို
 အရပ်ကို။ ပတ္တိမာဇနတာ၊ နောက်သာ-လူအပေါင်းသည်။ ပရိက္ခိပိတွာ၊
 ရံ၍၊ စေတိယဋ္ဌာနံ၊ ပူဇော်ရာ-အရပ်ကို။ အကာသိ၊ ပြုပြီး။ တံ၊ ထိုသို့ပြုအပ်
 သော-သဲရကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဥရုဝေလသတိမဟာဝေလသ မဟာဝါလိ
 ကရာသိတိ၊ အတ္ထောတိ။ ဥရုဝေလသတိမဟာဝေလသ-မဟာဝါလိကရာသိ
 တိ၊ အတ္ထောဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တမေဝ၊ ထိုသို့ပြုအပ်သော-သဲရကိုသာ
 လျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အထဝါ ဥရုတိဝါလိကာ ဝုစ္စတိ(ပ)ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ၊
 အထဝါဥရုတိဝါလိကာဝုစ္စတိ(ပ)ဒဋ္ဌဗ္ဗောဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ။

သေနာနိဂမောတိ၊ သေနာနိဂမောဟူသည်ကား။ သေနာယ၊ စစ်သည်
 အပေါင်း၏။ နိဂမော၊ နေရာဖြစ်သော- အိမ်အပေါင်းတည်း။ ကိရု၊ ကြား
 ဘူးသည်ကို-ဆိုပြီးအံ့၊ ပဌမကပ္ပိကာနံ၊ ကမ္ဘာဦး၌ဖြစ်ကုန်သော-လူတို့၏။
 တသ္မိံဌာနေ၊ ထိုအရပ်၌။ သေနာနိဝေသော၊ စစ်သည်တို့၏-ရဝေးခြင်း
 သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သောပဒေသော၊ ထိုအရပ်
 ကို။ သေနာနိဂမောတိပိ၊ သေနာနိဂမောဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သေနာ
 နိ ဂါမောတိပိ၊ သေနာနိ ဂါမောဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ ပါဌသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ
 ၏။ သေနာနိနာမ၊ သေနာနိမည်သည်ကား။ သုဇာတာယ၊ သုဇာတာ၏။
 ဝိတာ၊ အဘဖြစ်သော-သူဌေးတည်း။ တဿ၊ ထိုသေနာနိမည်သော-သူ
 ဌေး၏။ ဂါမော၊ ရွာတည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်
 တည်း။ တဒဝသရိန္တိ၊ တဒဝသရိဟူသည်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်သို့။ ဩ
 သရိ၊ သက်၏။ ရမဏီယံဘူမိဘာဂန္တိ၊ ရမဏီယံဘူမိဘာဂံဟူသည်ကား
 သုပုဗ္ဗိတ နာနုပ္ပကာရ ဇလဇ ထလဇ ပုပ္ဖ ဝိမိတ္တံ၊ ကောင်းစွာ ပွင့်အပ်
 သော-အထူးထူးအပြားပြားသော-ရေပန်းကြည်းပန်းတို့ဖြင့်-ဆန်းကြယ်
 သော။ မနောရမ္မံ၊ နှလုံးမွေ့လျော်တွယ်ရှိသော။ ဘူမိဘာဂံ၊ မြေအတို့ကို။ ပါ
 သာဒိကဉ္စဝနသဏ္ဌန္တိ၊ ပါသာဒိကဉ္စဝနသဏ္ဌံဟူသည်ကား။ မောရ က

လသပသဒိသံ၊ ဥဒေါင်းမြီး-အစည်းနှင့်တူသော၊ ပသာဒ ဇနန ဝနသဏ္ဌာဉ္စ၊
 ကြည်ညို မြင်းကို ဖြစ်စေ တတ်သော-တောအုပ်ကို လည်းကောင်း၊
 အဒ္ဓသံ၊ မြင်ပြီး၊ နဒိဉ္စသန္ဓတိန္ဒြိ၊ နဒိဉ္စသန္ဓတိဟူသည်ကား၊ သန္ဓမာနန္ဓ၊ စီး
 သည်လည်းဖြစ်သော၊ မဏိက္ခန္ဓသဒိသံ၊ ပတ္တမြားတုံးနှင့်တူသော၊ ဝိမလနိ
 လ သီတလံ သလိလံ၊ အညစ်အကြေးကင်းသော-စိန်းညှိသောရေရှိသော
 နေရောင်၊ နေရောင်ရာ-အမည်ရှိသော၊ နဒိ၊ မြစ်ကို၊ အဒ္ဓသံ၊ မြင်၏၊ သေတ
 ကန္တိ၊ သေတကံဟူသည်ကား၊ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်စွာသော၊ နိကဒ္ဓမံ၊ ညွှန်
 မှကင်းသော၊ သုပတိတ္ထန္တိ၊ သုပတိတ္ထံဟူသည်ကား၊ အနုဗုဗ္ဗ ဂန္တိရေဟိ၊
 အစဉ်အတိုင်း-နက်ကုန်သော၊ သုန္ဓရေဟိ၊ ကောင်းကုန်သော၊ တိတ္ထေဟိ၊
 ဆိပ်တို့နှင့်၊ ဥပေတံ၊ ပြည့်စုံ၏၊ ရမဏီယန္တိ၊ ရမဏီယံဟူသည်ကား၊ ရေ
 တ ပတ္တ သဒိသံ၊ ငွေပြားနှင့် တူသော၊ ဝိပ္ပကိဏ္ဍ ဝါလိကံ၊ ဖရိုဖရဲကြ
 အပ်သော သဲရှိသောသော၊ ပဟုတ မစ္ဆ ကန္တပံ၊ ပြည့်သော-များစွာသော
 ငါး-လိပ်-ရှိသော၊ အဘိရာမဒဿနံ၊ အလွန်နှလုံးမွေ့လျော်ရာဟူ၍-ရှု
 အပ်တသော၊ သမန္တာစဂေါစရဂါမန္တိ၊ သမန္တာစဂေါစရဂါမံဟူသည်
 ကား၊ တသပဒေသဿ၊ ထိုအရပ်၏၊ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ အဝိဒ္ဓ
 ရေ၊ မနီးမဝေးသောအရပ်၌၊ ဂမနာ ဂမန သမုန္တံ၊ အလားအလာနှင့်-ပြည့်စုံ
 သော၊ သမ္ပတ္တ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရောက်လာကုန်သော-ရဟန်းတို့အား၊ သုလဘ
 ဝိဏ္ဏံ၊ ရလွယ်သော-ဆွမ်းရှိသော၊ ဂေါစရာဂါမန္တ၊ ဆွမ်းခံရွာကိုလည်း၊
 အဒ္ဓသံ၊ မြင်၏၊ အလံဝတာတိ၊ အလံဝတဟူသည်ကား၊ သမတ္တံဝတ၊ စွမ်း
 နိုင်ပေစွတကား၊ တတ္ထေဝနိသိဒိန္ဒြိ၊ ဣဒံစနံ၊ တတ္ထေဝနိသိဒိဟူသောဤ
 စကားကို၊ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ၊ ဗောဓိပလ္လင်၌၊ နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်နေခြင်းကို၊ သန္ဓာယ
 ရည်၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဥပရိသုတ္တသ္မိံ၊ အထက်
 ဖြစ်သော-မဟာသစ္စကသုတ်၌၊ တတ္ထေဝါတိ၊ တတ္ထေဝဟူ၍၊ ဒုက္ကရုကာ
 ရကာရိကဋ္ဌာနံ၊ ဒုက္ကရုစရိယာအကျင့်ကို-ကျင့်တော်မူရာဖြစ်သော-အရပ်
 ကို၊ အမိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏၊ ဣပေန၊ ဤပါသရာသီ-သုတ်၌ကား၊ ဗောဓိ
 ပလ္လင်္ဂေ၊ ဗောဓိပလ္လင်၌၊ နိသဇ္ဇံ၊ နေတော်မူခြင်းကို၊ အမိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်
 ၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ တတ္ထေဝနိသိဒိန္ဒြိ၊ တတ္ထေဝနိသိဒိဟူ၍၊ အာဟ၊
 ဟောတော်မူပြီး၊ အလမိဒံပဓာနာယာတိ၊ အလမိဒံပဓာနာယ ဟူသည်
 ကား၊ ဣဒံဌာနံ၊ ဤအရပ်သည်၊ ပဓာနတ္ထာယ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း-စီးဖြန်းခြင်းငှါ၊
 သမတ္တံ၊ စွမ်းနိုင်၏၊ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့၊ ဝိန္နေတွာ၊ ကြံ၍၊ နိသိဒိ၊ ထိုင်နေတော်
 မူပြီး၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

အဏ္ဍာဝမန္တိ၊ အဏ္ဍာဝမံဟူသည်ကား၊ အဓိဂန္တိ ပဋိလသိ၊ ခြေညာ
 ကဉ္စပနမေ ဒဿနန္တိ၊ ညာကဉ္စပနမေ-ဒဿနံ ဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗဓမ္မ
 ဒဿန သမတ္တဉ္စ၊ အလုံးစုံသော-ဥပယူဓံ-တရား-ငါးပါးတို့ကို-သိမ်း
 ဆည်းခြင်းငှါ-စွမ်းနိုင်သည်လည်းဖြစ်သော၊ မေ၊ ငါအား၊ သဗ္ဗညုတညာ
 ကဉ္စ၊ သဗ္ဗညုတ-ဉာဏ်တော်သည် လည်း၊ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီး
 အကုပ္ပါဒေဝိမုတ္တိတိ၊ အကုပ္ပါဒေဝိမုတ္တိဟူသည်ကား၊ မယှံ၊ ငါ၏၊ အရ
 ဟတ္တပလဝိမုတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော-ဝိမုတ္တိသည်၊ အကုပ္ပ
 တာယစ၊ ပျက်ခြင်း သဘောမရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း၊
 အကုပ္ပာရမ္မဏတာယစ၊ ပျက်ခြင်းသဘော မရှိသော-နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အကုပ္ပါမပျက်၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏၊
 သာ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်-သမာပတ်သည်၊ ချာဂါဒိတိ၊ ချာဂအစရှိသည်တို့
 ကြောင့်၊ နကုပ္ပတိ၊ မပျက်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အကုပ္ပတာယဝိ၊ မပျက်သောသ
 ဘောရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ အကုပ္ပါ၊ အကုပ္ပါမည်၏၊ အ သာ၊ ထို
 အရဟတ္တဖိုလ်အား၊ အကုပ္ပံ၊ ပျက်ခြင်းသဘော-မရှိသော၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်
 ဟုဆိုအပ်သော၊ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အကုပ္ပာ
 ရမ္မဏတာယဝိ၊ ပျက်ခြင်းသဘောမရှိသော-နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ အကုပ္ပာ၊ အကုပ္ပာမည်၏၊ အယမန္တိ မာ ဇာတိတိ၊
 အယမန္တိမာဇာတိဟူသည်ကား၊ အပံ၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည်၊ သဗ္ဗပန္နိ မာ၊
 အလုံးစုံသောဘဝတို့၏-အဆုံးဖြစ်သော၊ ဇာတိ၊ ဇာတိတည်း၊ နတ္ထိဒါနိဝု
 နန္တဝေါတိ၊ နတ္ထိဒါနိဝုနန္တဝေါဟူသည်ကား၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ မေ၊ ငါအား
 ဝုန၊ တဘန်၊ ပဋိသန္ဓိနာမ၊ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိပြီးဣတိ ဇေ
 ဤသို့၊ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏမ္ပိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်လည်း၊ မေ၊ ငါအား၊
 ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီးဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို၊ ဒသေတိ၊ ပြ၏။ ။

အဓိဂတောတိ၊ အဓိဂတောဟူသည်ကား၊ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ သယန္တံ၊ ဉာဏ်
 ဖြင့်-ဒုက္ခသစ္စာအစရှိသည်ကို- ထိုးထွင်း၍သိတော်မူပြီး၊ ဓမ္မောတိ၊ ဓမ္မော
 ဟူသည်ကား၊ စတုသစ္စဓမ္မော၊ သစ္စာလေးပါးတရားတည်း၊ ဂန္တိရောတိ
 ဇေတံ၊ ဂန္တိရောဟူသောဤသဒ္ဓါသည်၊ ဥက္ခာနဘာဝ ပဋိက္ခေပဝစနံ၊ တိမ်
 သည်၏အဖြစ်ကို-ပယ်သောသဒ္ဓါတည်း၊ ဒုဒ္ဓသေတိ၊ ဒုဒ္ဓသေဟူသည်
 ကား၊ ဂန္တိရတ္တာဝ၊ နက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ ဒုဒ္ဓသော၊ မြင်နိုင်
 ခဲ့၏၊ ဒုက္ခေန၊ ခဲယဉ်းသဖြင့်၊ ဓမ္မဗျော၊ ရှုအပ်၏၊ သုခေန၊ လွယ်သဖြင့်၊ ဒဗ္ဗု၊
 မြင်းခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ ဒုဒ္ဓသတ္တာဝ၊ မြင်နိုင်ခဲ့သည်၏

အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ ဒုရနုပောဓော၊ လျောက်ပတ်စွာသိနိုင်ခဲ့၏။ ဒုက္ခ
 နှ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့်၊ အဝဗုဒ္ဓါတဗ္ဗော၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်၏။ သုခေန၊ လွယ်သ
 ဖြင့်၊ အဝဗုဒ္ဓါတုံ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ၊ နိဗ္ဗာန်၊ မတတ်ကောင်း၊ သန္တော
 တိ၊ သန္တောဟူသည်ကား၊ နိဗ္ဗာန်တော၊ အလုံးစုံသော-ပူပန်ခြင်းမှငြိမ်း၏။
 ပဏီတောတိ၊ ပဏီတောဟူသည်ကား၊ အတပုကော၊ ရောင့်ရဲခြင်းကိုမပြု
 တတ်၊ ဣန္ဒြိယံ၊ ဤပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို၊ လောကုတ္တရမေဝ၊ လောကုတ္တရ-
 တရားကိုသာလျှင်၊ သန္တာယ၊ ရည်၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ အတက္က
 ဝစရေတိ၊ အတက္ကဝစရေဟူသည်ကား၊ တက္ကေန၊ ကြံဆသဖြင့်၊ နအဝ
 စရိတဗ္ဗော၊ မသိအပ်၊ ဩဂါဟိတဗ္ဗော၊ ဥာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်အပ်သည်၊
 နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဥာဏေနော၊ ဥာဏ်ဖြင့်သာလျှင်၊ အဝစရိတဗ္ဗော၊ ထိုး
 ထွင်း၍သိအပ်၏။ နိဗ္ဗုဏောတိ၊ နိဗ္ဗုဏောဟူသည်ကား၊ သဏ္ဌာ၊ သိမ်းပွေ
 ၏၊ ပဏ္ဍိတဝေဒနိယောတိ၊ ပဏ္ဍိတဝေဒနိယောဟူသည်ကား၊ သမ္မာပဋိ
 ပဒံ၊ သမ္မာပဋိပဒ်ကို၊ ပဋိပန္နဟိ၊ ကျင့်လုန့်သော၊ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ပညာရှိတို့
 သည်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ အာလယရာမာတိ၊ အာလယရာမာဟူ
 သည်ကား၊ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်၊ ပဉ္စကာမဂုဏော၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါး
 တို့ကို၊ အာလယန္တိ၊ တတ်စွမ်းတတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တေ၊ ထို
 ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို၊ အာလယာတိ၊ အာလယတို့ဟူ၍၊ ဝုပ္ပန္တိ၊ ဆိုအပ်
 ကုန်၏။ အဋ္ဌသတ တဏှာပိစရိတာနိ၊ တဏှာရှစ်ပါးသော-တဏှာပိစရိတ်
 တို့သည်၊ အာလယန္တိ၊ ပွေ့လျော်တတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တေ၊
 ထိုကာမဂုဏ်တို့ကို၊ အာလယာတိ၊ အာလယတို့ဟူ၍၊ ဝုပ္ပန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်
 ၏။ တေဟိအာလယေဟိ၊ ထိုတဏှာပိစရိတ်တို့ဖြင့်၊ ရမန္တိ၊ ပွေ့လျော်
 တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အာလယရာမာ၊ အာလယရာမတို့
 မည်ကုန်၏။ အာလယေသု၊ ကာမာလယ-တဏှာလယတို့၌၊ ရတာ၊ ပွေ့
 လျော်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အာလယေတော၊ အာလယ
 ရတာတို့မည်ကုန်၏။ အာလယေသု၊ ကာမာလယ-တဏှာလယတို့၌၊ သုဠု
 ကောင်းစွာ၊ မုဒိတာ၊ ဝမ်းမြောက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
 အာလယသံမုဒိတာ၊ အာလယ-သံမုဒိတာတို့ မည်ကုန်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ
 ပြဦးအံ့၊ သုသဇ္ဇိတံ၊ ကောင်းစွာစီရင်အပ်သော၊ ပုပ္ဖဗလသာရိတရုက္ခာဒိ
 သမ္ပန္နံ၊ အပွင့်အသီး တည်းဟူသော-ဝန်ကိုဆောင်သော-သစ်ပင်အစရှိ
 သည်တို့နှင့်-ပြည့်စုံသော၊ ဥယျာနံ၊ ဥယျာဉ်သို့၊ ပရိဇ္ဈာ၊ ဝင်သော၊ ရာဇာ၊
 မင်းသည်၊ ဘာယဘာယသမ္ပတ္တိယာ၊ ထိုထိုသို့သော-အပွင့်အသီးစသည်

၃၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

တို့၏-ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၊ ရမ္မတိ၊ ဓမ္မေ၊ လျော်၏၊ သံမုဒ္ဓိတော၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်၊ အာမောဒိတ ပမောဒိတော၊ အဆင့်ဆင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ နဥက္ကဏ္ဍတိ၊ မဆန့်ကျင်၊ သာယမ္ပိညချမ်းအခါ၌လည်း၊ နိက္ခမိတုံ၊ ထွက်ခြင်းငှါ၊ နန္တတိယထေဝ၊ အလိုမရှိသကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ ဣမေဟိကာမာလယ တဏှာလယေတိ၊ ဤကာမာလယတဏှာလယတို့ဖြင့်၊ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်၊ ရမန္တိ၊ ဓမ္မေ၊ လျော်တတ်ကုန်၏၊ သံသာရဝဇ္ဇေ၊ သံသာရဝဋ်၌၊ သံမုဒ္ဓိတော၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အနုက္ကဏ္ဍိတော၊ မဆန့်ကျင်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝသန္တိ၊ နေတတ်ကုန်၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့အား၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒုဝိခံ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော၊ အာလယံ၊ ကာမာလယ-တဏှာလယကို၊ ဥယျာနဘူမိယ၊ ဥယျာဉ်မြေကိုကဲ့သို့၊ ဒဿန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ အာလယ ရာမာတိအာဒိံ၊ အာလယ ရာမာ-ဤသို့ အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီးယဒန္တိ၊ ယဒိဒံဟူသည်ကား၊ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း၊ တဿ၊ ထိုယဒိဒံဟူသောနိပါတ်ပုဒ်၏၊ ဌာနံ၊ ဌာနသဒ္ဓါကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ယံဣဒန္တိ၊ ယံဣဒံဟူ၍၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသဒ္ဓါကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ယောအယန္တိ၊ ယောအယံဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဖွတ်အပ်၏၊ ဣဒပ္ပတ္တယတာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဣဒပ္ပတ္တယတာ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဟူသည်ကား၊ ဣမေသံ၊ ဤသစ်၊ ရအစရှိကုန်သော-အကျိုးတရားတို့၏၊ ပစ္စယော၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော-အကြောင်းတရားတို့တည်း၊ ဣဒပ္ပတ္တယာ၊ သစ်၊ ရအစရှိသောအကျိုးတရားတို့၏-အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရားတို့၊ ဣဒပ္ပတ္တယာ ဧဝ၊ ဣဒပ္ပတ္တယသည်ပင်လျှင်၊ ဣဒပ္ပတ္တယတာ၊ ဣဒပ္ပတ္တယတာမည်၏၊ ဣဒပ္ပတ္တယတာစ၊ ဣဒပ္ပတ္တယတာသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သာ၊ ထိုဣဒပ္ပတ္တယတာဟူသည်လည်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါစ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဣဒပ္ပတ္တယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ဣဒပ္ပတ္တယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မည်၏၊ ဧဝံ၊ ဤဣဒပ္ပတ္တယတာ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဟူသောအမည်သည်၊ သစ်၊ ရာဒိပစ္စယာနံ၊ သစ်၊ ရအစရှိကုန်သော-ပစ္စည်းတရားတို့၏၊ အဝိဝစနံ၊ အမည်တည်း၊ သဗ္ဗသစ်၊ ရ သမထောတိအာဒိံ၊ သဗ္ဗသစ်၊ ရသမထော-ဤသို့အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော-စကားလျှင်သည်၊ နိဗ္ဗာနဝေဝစနမေသ၊ နိဗ္ဗာန်၏ပရိယာယ်-သဒ္ဓါဝှာယ်သာလျှင်တည်း၊ ဟိသဗ္ဗံ၊ မှန်၏၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ တံဝစနံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို၊ အာဂမ္မံ၊ စွဲ၍၊

သဗ္ဗသင်္ခါရဝိပဋ္ဌန္တိတာနိ၊ အလုံးစုံသင်္ခါရတည်းဟူသော-တုန်လှုပ်ခြင်းတို့
သည်း၊ သမန္တိဝူပသမန္တိ၊ ပြင်းကုန်၏၊ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်၊ သဗ္ဗသင်္ခါရ
သမထောတိ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရ သမထောဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ယသ္မာစ၊
အကြင်ကြောင့်လည်း၊ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့၊ အာဂမ္မ၊ ရောက်၍၊ သဗ္ဗေ၊ အလုံး
စုံကုန်သော၊ ဥပဓယော၊ ကာမုပမိ စသောဥပမိတို့သည်၊ ပဋိနိဿဋ္ဌာ၊
စွန့်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော၊ တဏှာ၊
တဏှာတို့သည်၊ ဝိယန္တိ၊ ကုန်ကုန်၏၊ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ကိလေ
သရာဂါ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော-တပ်ခြင်းတို့သည်၊ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကင်း
ကုန်၏၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော၊ ခုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသည်၊ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏၊ တသ္မာ၊
ထို့ကြောင့်၊ သဗ္ဗပမိ၊ ပဋိနိဿာဂေါတဏှာက္ခယောဝိရာဂေါနိရောဓောတိ၊
သဗ္ဗပမိပဋိနိဿာဂေါ-တဏှာက္ခယော-ဝိရာဂေါ-နိရောဓောဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊
ဆိုအပ်၏၊ ယာပနဿာ ယာပနဿာတဏှာ၊ အကြင်တဏှာသည်၊ ဘဝေ
န၊ ဘဝနှင့်၊ သာဝံ၊ သာသကို၊ ဗလေနဝါ၊ အကျိုးနှင့်မူလည်း၊ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ၊ ကမ္မဋ္ဌာ
ကံကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနတိ၊ သံသိဗ္ဗတိ၊ ချုပ်စပ်တတ်၏၊ ဣတိကတ္တာဣမိနာ
ကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းကြောင့်၊ ဝါနန္တိ၊ ဝါနဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊
တတောဝါနတော၊ ထိုချုပ်စပ်တတ်သောတဏှာမှ၊ နိက္ခန္တိ၊ ထွက်မြော်
သည်တည်း၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်မည်၏၊ သောမမဿ
ကိလမထောတိ၊ သောမမဿကိလမထောဟူသည်ကား၊ အဇာနန္တာနံ၊
မသိကုန်သော သူတို့အား၊ ယာဒေသနာနာမ၊ အကြင် တရားဟောခြင်း
မည်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ သာ၊ ထိုတရားဟောခြင်းသည်၊ မမ၊ ငါအား၊
ကိလမထော၊ ပင်ပန်းခြင်းသည်၊ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ သာ၊ ထိုတရားဟော
ခြင်းသည်၊ မမ၊ ငါအား၊ ဝိဟေသာ၊ ပင်ပန်းခြင်းသည်၊ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏၊
ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ကာယကိလမထော
စေတ၊ ကိုယ်တော်၏-ပင်ပန်းခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ကာယ ဝိဟေ
သာစ၊ ကိုယ်တော်၏-ဆင်းရဲခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အဿ၊ ဖြစ်
ရာ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံ၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝိတ္တပန၊
စိတ်တော်၌ကား၊ ဧတံဥဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသည်လည်း၊ ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်
စွာဘုရားတို့အား၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ အပိသုတိ၊ အပိသုဟူသည်ကား၊ အနု
ဗြူဟနတ္ထေ၊ ပေါင်းခြင်းအနက်၌၊ နိပါတော၊ နိပါတ်ဝုန်တည်း၊ သော၊ ထို
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဧကဝလံ၊ သက်သက်၊ ဧတံ၊ ဤတရားမဟောလို
သော-အကြံသည်၊ နအဟောသိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်သေး၊ ဣမာပိဂါထာ၊

၁၁

ဤဂါထာတို့ သည်လည်း။ ပဋိဘံသုပညာ၏-အာရုံ၏-အရာ၌-ထင်ကုန်
ပြီးဣတိဣမံအတ္ထံ။ဤအနက်ကို။ ဒီပေတိပြု၏။ မန္တိ။မံဟူသည်ကား။မမ
ငါ၏။အနန္တရိယာတိ။ အနန္တရိယာဟူသည်ကား။အနုအန္တရိယာ။ အဖန်
တလဲလဲ-အံ့အပ်ကုန်သော။ ပဋိဘံသုတိ။ ပဋိဘံသုသည်ကား။ ပဋိဘာန
သင်္ခါကဿ။ ပဋိဘာနဟု-ဆိုအပ်သော။ ဥာဏဿ။ဥာဏ်၏။ ဂေါစရာ။
အာရုံတို့သည်။အဟေသံ။ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ပရိဝိတက္ကယိတဗ္ဗတံ။ အဖန်တလဲ
လဲကြံအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ပါဝုဏိံသု။ ရောက်ကုန်ပြီ။ ကိစ္ဆေနာတိ။
ကိစ္ဆေနဟူသည်ကား။ ဒုက္ခာယ။ဆင်းရဲသော။ ပဋိပဒါယ။ အကျင့်ဖြင့်။
ဟိသစ္စံ။မှန်၏။ဗုဒ္ဓါနံ။မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ စက္ကာရောပိ။လေးပါးလည်းဖြစ်
ကုန်သော။ မဂ္ဂါ။မဂ်တို့သည်။ သုခါပဋိပဒါဝ။သုခါပဋိပဒါတို့သည်သာ
လျှင်။ ဟောန္တိ။ဖြစ်ကုန်၏။ ပါရမီပူရဏကာလေပန။ ပါရမီဘို့ဖြည့်သော
အခါ၌ကား။ သရာဓ သဒေါသ သမောဟသေဝ။ ရာဓ-ဒေါသ-မောဟ
နှင့်တကွ-ဖြစ်၍သာလျှင်။ သတော။ဖြစ်သော-ဘုရားလောင်းအား။အာဂ
တာဂတာနံ။ ရောက်လာတိုင်း-ရောက်လာတိုင်းကုန်သော။ ယာစကာနံ။
ဖုန်းတောင်း-ယာစကာတို့အား။ အလင်္ကာတပရိယတ္တံ။ တန်ဆာဆင်ခြင်း
၌-စပ်သော။သီသံ။ဦးခေါင်းကို။ ကန္တိတွာ။မြတ်၍။ဂလလောဟိတံ။လည်
ချောင်းသွေးကို။နိဟရိတွာ။ထုတ်၍။ သုအဉ္စိတာနိ။ ကောင်းစွာမျက်ရေး-
တွင်းအပ်ကုန်ပြီးသော။အက္ခိနိ။မျက်စိတို့ကို။ဥပ္ပါဓေတွာ။ထုတ်၍။ကုလဝံ
သပဒီပံ။အမျိုးအနွယ်အဆက်၏-ဆီမီးသဘွယ်ဖြစ်သော။ပုတ္တံ။သားကို။
မနာပစာရိနိ။ မြတ်နိုးဘွယ်သော-အကျင့်ကိုသာလျှင်-ကျင့်လေ့ရှိသော။
ဘရိယံ။ မယားကို။ ဣတိဝေမာဒိနိ။ ဤသို့အစရှိသည်တို့ကို။ ဗေန္တဿ။
ပေးလှူသော-ဘုရားလောင်းအား။ အညာနိစ။တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။
ခန္တိဝါဒိသဒိသေသု။ ခန္တိဝါဒိ-ရသေ့နှင့်တူကုန်သော။ အတ္တဘာဝေသု။
အတ္တဘောတို့၌။ ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇာဒိနိ။ မြတ်ခြင်း-ဖောက်ခြင်း အစရှိသည်တို့
သို့။ပါဝုဏန္တဿ။ ရောက်သောဘုရားလောင်းအား။ အာဂမနိယပဋိပဒံ။
မဂ်သို့ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော-ပဋိပဒ်ကို။ သန္ဓာယ။ ရည်၍။ ဧတံ။ဤ
ကိစ္ဆေနဟူသော-စကားကို။ ပုတ္တံ။ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဟလန္တိတ္ထေ။
ဟလံဟူသော-ဤပုဒ်၌။ ဟကာရော။ဟအက္ခရာသည်။ နိပါတမတ္ထော။
နိပါတ်မျှသာတည်း။ အလန္တိ။အလံဟူ၍။ အတ္ထော။အနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
မှတ်အပ်၏။ပကာသိတုန္တိ။ပကာသိတုံဟူသည်ကား။ဒေသိတုံ။ဟောခြင်း
၌။ဧဝံ။ဤသို့။ ကိစ္ဆေန။ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့်။ အဓိဂတဿ။ရအပ်သော။

ဓမ္မဿ၊ တရားကို၊ ဝိဘဇိတုံ၊ ခွဲဝေခြင်းငှါ၊ အလံ၊ အကျိုးမရှိ၊ ပရိယတ္တံ၊
လေ့လာအပ်ပြီးသော-တရားကို၊ ဒေသိတုံ၊ ဟောခြင်းငှါ၊ အလံ၊ အကျိုးမရှိ၊
ဒေသိတေန၊ ဟောသဖြင့်၊ ကောအတ္ထော၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတီးဖြစ်၏၊ ရာဂ ဒေါသ ပရေတေ
ဟိတိ၊ ရာဂ-ဒေါသ-ပရေတေဟိ ဟူသည်ကား၊ ရာဂ ဒေါသ ပရိယုဋ္ဌေဟိ၊
ရာဂ-ဒေါသတည်းဟူသော-အဆိပ်ဖြင့်-ထိအပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ တနည်း
ကား၊ ရာဂ ဒေါသာနုဂတေဟိ၊ ရာဂ-ဒေါသတို့သည်-အစဉ်လိုက်အပ်
ကုန်သော-သတ္တဝါတို့သည်၊ ပဋိသောတဂါမိန္တိ၊ ပဋိသောတဂါမိဟူ
သည်ကား၊ နိစ္စာဒိန္နံ၊ နိစ္စအစရှိသည်တို့၏၊ ပဋိသောတံ၊ အညာသို့-ဆန်ခြင်း
ရှိသော၊ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ၊ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏၊ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ၊ အသုဘံ၊
မတင့်တယ်၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ဂတံ၊ ဖြစ်သော၊ ဓတုသန္ဓေ၊ သန္ဓာလေးပါး
တရားကို၊ ရာဂရတ္တာတိ၊ ရာဂရတ္တာဟူသည်ကား၊ ကာမရာဂေနစ၊ ကာမ
ရာဂဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘဝရာဂေနစ၊ ဘဝ-ရာဂဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌိ
ရာဂေနစ၊ ဒိဋ္ဌိ-ရာဂဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရုတ္တာ၊ တပ်ခြင်း ရှိကုန်သော
သတ္တဝါတို့သည်၊ နဒက္ခန္တိတံ၊ နဒက္ခန္တိဟူသည်ကား၊ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ၊
ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏၊ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ၊ အသုဘံ၊ မတင့်တယ်၊ ဣတိဣဒိနာ
သဘာဝေန၊ ဤသို့သက္ခဏာရေး တည်းဟူသော-သာမညသဘောဖြင့်၊ န
ပဿိဿန္တိ၊ မမြင်နိုင်ကုန်၊ အပဿန္တေ၊ မမြင်ကုန်သော၊ တေ၊ ထိုသတ္တဝါ
တို့ကို၊ ဇေ၊ ဤသို့အမြဲမရှိ-ဆင်းရဲ၏-အစိုးမရ-မတင့်တယ်ဟူ၍၊ ဂဟာပေ
တုံ၊ ယူစေခြင်းငှါ၊ ကော၊ အဘယ်သူသည်၊ သက္ခိယတိ၊ တတ်နိုင်လတ္တံ့
နည်း၊ တမောခန္ဓေန အာရုဇာတိ၊ တမောခန္ဓေန အာရုဇေဟူသည်ကား၊
အဝိဇ္ဇာရာသိနာ၊ အဝိဇ္ဇာ-အရဖြင့်၊ အဇ္ဈောတ္တတာ၊ လွှမ်းမိုးအပ်ကုန်သော
သတ္တဝါတို့သည်။ ။

အပ္ပေါသုက္ကံ တာယာတိ၊ အပ္ပေါသုက္ကတာယ ဟူသည်ကား၊ နိရု
သုက္ကတာဝေန၊ ကြောင့်ကြမရှိသည်၏-အဖြစ်ဖြင့်၊ အဒေသေတုကာမ
တာယ၊ တရားဟောတော်မူခြင်းငှါ-အလိုရှိတော်မူသည်၏-အဖြစ်ဖြင့်
ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ကဿပန၊ အဘယ်
ကြောင့်ကား၊ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ဇေဝိတ္တံ၊ ဤသို့တရားဟော
တော်မူခြင်းငှါ-အလိုရှိတော်မူသော-စိတ်သည်၊ နမိ၊ ညွတ်လေသနည်း
သေသောဘဂဝါ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသည်၊ မုတ္တော၊ ငါသည်-သံသရာ
ဝဋ်ဆင်းရဲမှ-လွတ်သည်ဖြစ်အံ့၊ မောဝေသာမိ၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို

ဝဋ်ဆင်းရဲမှလွတ်စေအံ့၊ ဟိဇ္ဈော၊ ငါသည်ဩဇာလေးပါးမှ-ကူးမြောက်
 ပြီးသည်ဖြစ်အံ့၊ တာရေဿာမိ၊ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့ကိုလည်း-ဩဇာ
 လေးပါးမှကူးမြောက်စေအံ့၊ ဣတိစ၊ ဤသို့လည်းကောင်း၊ မေ၊ ငါအား၊
 အညာတဝေသေန၊ မထင်ရှားသော-သာဝက၏-အသွင်ဖြင့်၊ ဓမ္မံ၊ သစ္စာ
 လေးပါးတရားကို၊ သန္တိကတေန၊ မျက်မှောက်ပြုသဖြင့်၊ ကိ၊ အဘယ်
 အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဣစ၊ ဤလောက၌၊ သဗ္ဗညုတံ၊ သဗ္ဗညုဘုရားအဖြစ်သို့၊
 ပါဝုဏိတွာ၊ ရောက်၍၊ သဒေဝကံ၊ နတ်နှင့်တကွသော-လူအပေါင်းကို၊
 တာရေယိဿံ၊ ကယ်တင်အံ့၊ ဣတိစ၊ ဤသို့လည်းကောင်း၊ ပတ္ထနံ၊ ဆု
 တောင်းခြင်းကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ပါရမီယော၊ ပါရမီတို့ကို၊ ပူရေတွာ၊ ဖြည့်
 တော်မူ၍၊ သဗ္ဗညုတံ၊ သဗ္ဗညုဘုရားအဖြစ်သို့၊ ပတ္ထာနန္တံ၊ ရောက်သည်
 မဟုတ်တုံလော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ ဧတံ၊
 ဤသို့ပါရမီတို့ကိုဖြည့်၍-ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းသည်၊ သစ္စံ၊ ဖြစ်၏၊ ပန၊
 ထိုသို့မှန်သော်လည်း၊ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ တဒေဝ၊ ထိုတရား၏
 နက်နဲသော-အဖြစ်ကိုသာလျှင်၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ နာဘဝေန၊ ဆင်ခြင်သော
 ဉာဏ်၏-အာနုဘော်ဖြင့်၊ ဧဝံစိတ္တံ၊ ဤသို့တရားဟောတော်မူခြင်းငှါ-အလို
 ရှိတော်မူသောစိတ်သည်၊ နမိ၊ ညွတ်တော်မူ၏၊ ဟိသစ္စံ၊ ဖြစ်၏၊ သဗ္ဗညု
 တံ၊ သဗ္ဗညုဘုရားအဖြစ်သို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏၊
 ကိလေသ ဂဟဏတဉ္စ၊ ကိလေသာတို့ဖြင့်-စွဲလမ်းခြင်းရှိသည်၏-အဖြစ်
 ကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဿ၊ တရားတော်၏၊ ဂန္တိရတဉ္စ၊ နက်နဲသည်၏
 အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ ဆင်ခြင်တော်မူသော၊ တဿ၊
 ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏၊ ကိလေသ ဂဟဏတာစ၊
 ကိလေသာ တို့ဖြင့်-စွဲလမ်းခြင်း ရှိသည်၏-အဖြစ်သည် လည်းကောင်း၊
 ဓမ္မ ဂန္တိရ တာစ၊ တရားတော်၏- နက်နဲသည်၏- အဖြစ် သည်လည်း
 ကောင်း၊ သဗ္ဗာကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော-အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပါကဋ္ဌာ၊
 ထင်ရှားသည်၊ ဇာတာ၊ ဖြစ်၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာ
 ဘုရားအား၊ ဣမေသတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်၊ ကိဉ္စိကပုဏ္ဏော၊ ပဒုးရေ
 ဖြင့်-ပြည့်သော၊ လာဗုရိယ၊ အိမ်ဗူး-ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ တက္ကဘရိ
 တာ၊ ရက်တက်ပုပ်ဖြင့်-ပြည့်သော၊ စာဓိုရိယ၊ အိုးစရည်းကဲ့သို့လည်း
 ကောင်း၊ ဝဿာတေလ ပီတ ပီလေဒတိကာရိယစ၊ သားဆီသုတ်သော
 ပုဆိုးကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အဉ္စနမက္ခိတာ ဟတ္ထောရိယ၊ မျက်စဉ်းဖြင့်
 လိမ်းကျံသည်ဖြစ်၍-ပျက်ချော်သောလက်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကိလေ

၂၃

သဘာရိတာ၊ ကိလေသာတို့ဖြင့်- ပြည့်ကုန်သော၊ အတိသံကိလိဗ္ဗ ရာဂ
 ရက္ခာ၊ လွန်စွာညစ်ညူးသော-ရာဂဖြင့်တသ်ခြင်း ရှိကုန်သော၊ ဒေါသ
 ဒုဋ္ဌာ၊ဒေါသဖြင့်-ပြစ်မှားခြင်းရှိကုန်သော၊မောဟမုဋ္ဌာ၊ မောဟဖြင့်-တွေ
 ဝေခြင်း ရှိကုန်သော၊ တေသတ္တာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ ကိံနာမပဋိဝိဇ္ဈိ
 သန္တိ၊အဘယ်မှာထိုးထွင်း၍-သိနိုင်ကုန်သတ္တံ့နည်း၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ ဗိန္ဒ
 ယတော၊ကြံတော်မူသော၊ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊ကိလေသ ဂ
 ဟဏပစ္စဝေက္ခဏာနူတာဝေနပိ၊ကိလေသာဖြင့်-စွဲလမ်းခြင်းရှိကုန်သော
 သတ္တဝါတို့ကို-ဆင်ခြင်သောပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၏-အာနုဘော်ဖြင့်လည်း
 ဧဝံစိတ္တံ၊ဤတရားဟောတော်မူခြင်းငှါ-အလိုရှိတော်မမူသော-စိတ်သည်
 နမိ၊ ညွတ်တော်မူ၏၊ အယံဓမ္မော၊ ဤဟောလတ္တံ့သော-တရားသည်၊
 ပထဝီ သန္တာရကဥဒကာက္ခန္ဓာပိယ၊ မြေကိုခံသော-ရေအရကဲ့သို့၊ ဂန္ထိ
 ရော၊နက်၏၊ ဗဗ္ဗတေန၊မြင့်မိုရ်တောင်ဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆာဒေတုာ၊ဗျံးအုပ်၍၊ဥပိ
 တော၊ထားအပ်သော၊သာသပေါပိယ၊ မုန်ညှင်းစေ့ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
 ဒုဒ္ဒသော၊မြင်နိုင်ခဲ့၏၊သတ္တဝါ၊ချနစ်စိတ်၊ဘိန္နဿ၊စိတ်ပြီးသော၊ဝါလဿ
 သားမြီး၏၊ကောဠုပိယ၊အစွန်းကဲ့သို့၊နိပုဏော၊သိပ်မွေ၏၊ဟိသစ္စံ၊မှန်၏၊
 ဣဓမ္မံ၊ဤတရားကို၊ပဋိဝိဇ္ဈိတံ၊ထိုးထွင်း၍သိတော်မူခြင်းငှါ၊ဝါယမန္တေ
 န၊လုံ့လပြုသော၊မယာ၊ငါသည်၊အဒိန္နံ၊မလှူဘူးသော၊ ဒါနံနာမ၊ဒါနဝတ္ထု
 မည်သည်၊ နတ္ထိနနု၊ မရှိသည်သာ-မဟုတ်တုံလော၊ အရက္ခိတံ၊မစောင့်
 ဘူးသော၊ သီလံနာမ၊သီလမည်သည်၊ နတ္ထိနနု၊မရှိသည်သာ-မဟုတ်တုံ
 လော၊အပူရိတာ၊မပြည့်ဘူးသော၊ကာမိ၊တစုံတခုသော၊ ပါရမီနာမ၊ပါရ
 မီမည်သည်၊ နတ္ထိနနု၊မရှိသည်သာ-မဟုတ်တုံလော၊ တဿမေ၊ ထိုငါ
 အား၊နိရုဿာဟံပိယ၊အားထုတ်ခြင်း-လုံ့လမရှိသကဲ့သို့၊မာရဗလံ၊မာရ်
 မင်းစစ်သည်ကို၊ ဝိမမန္တဿာပိ၊ ဖျက်ဆီး-ပြီးသော်လည်း၊ ပထဝီ၊မြေ
 သည်၊နံကမ္မိတ္ထံ၊ မတုန်ယှုပ်၊ပဌမယာမေ၊ ပဌမယာဝံ၌၊ ဝုဠေနိဝါသံ၊ရှေး
 ၌နေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို၊အနုဿရန္တဿာပိ၊အောက်မေ့သော်လည်း
 နကမ္မိတ္ထံ၊ မတုန်ယှုပ်၊ မဇ္ဈိမယာမေ၊ မဇ္ဈိမယာဝံ၌၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု
 အဘိညာဉ်ကို၊ သောဓေန္တဿာပိ၊ သုတ်သင်သော်လည်း၊ နကမ္မိတ္ထံ၊မ
 တုန်ယှုပ်၊ပန၊စင်စစ်သော်ကား၊ပန္နိမယာမေ၊ပန္နိမယာဝံ၌၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါ
 ဒံ၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈန္တဿေဝ၊ ထိုးထွင်း၍-သိသည်သာလျှင်ဖြစ်
 သော၊မေ၊ငါအား၊ ဒဿသဟာသိလောကဓာတု၊တသောင်းသော-လော
 ကဓာတ်သည်၊ ကမ္မိတ္ထံ၊တုန်ယှုပ်၏၊ ဣတိ၊ဤသို့၊တိက္ခညာဏေန၊ ထက်

၃၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

သော-ဥာဏ်ရှိသော၊ မာဒိသေနပိ၊ ငါကဲ့သို့ သဘော ရှိသော-သူသည်
လည်း၊ ကိစ္ဆေနေဝ၊ ဆင်းရဲ ဖြိုငြင်သဖြင့်သာလျှင်၊ အယံ ဓမ္မော၊ ဤပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒ်တရားကို၊ ပဋိဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်၏၊ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်
တရားကို၊ လောကီယမဟာဇနာ၊ လောကီလူအပေါင်းတို့သည်၊ ကထံ၊
အဘယ်သို့၊ ပဋိဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိကုန်လတ္တံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဓမ္မ
ဂန္တိရတာယ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရား၏- နက်နဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပစ္စ
ဝေက္ခဏာနုဘာဝေနပိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဥာဏ်၏-အာနုဘော်ဖြင့် လည်း၊
ဧဝံစိတ္တံ၊ ဤသို့တရားဟောတော် မူခြင်းငှါ-အလိုရှိတော် မမူသောစိတ်
သည်၊ နမိ၊ ညွတ်တော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ အဝိဝေတနည်း
လည်း၊ ဗြဟ္မနာ၊ သဟမ္ပတိ-ဗြဟ္မာသည်၊ ယာဝိတော၊ တောင်းပန်အပ်သည်
ရှိသော်၊ ဒေသေတုကာမတာယပိ၊ ဟောတော်မူခြင်းငှါ-အလိုရှိသည်၏
အဖြစ်ဖြင့်လည်း၊ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ဧဝံစိတ္တံ၊ ဤတရားဟော
တော်မူခြင်းငှါ-အလိုရှိတော်မမူသောစိတ်သည်၊ နမိ၊ ညွတ်တော်မူ၏၊ ဟိ
သစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဘဝဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မမ၊ ငါ၏၊ အပ္ပေါသုက္ကတာယ၊
ကြောင့်ကြမဲ့၏-အဖြစ်ဖြင့်၊ စိတ္တေ၊ စိတ်သည်၊ နမ မာနေ၊ ညွတ်သည်ရှိ
သော်၊ မဟာဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာကြီးသည်၊ ဓမ္မဒေသနံ၊ တရားဟောခြင်းကို၊ ယာ
ဝိသတိ၊ တောင်းပန်လတ္တံ့၊ ဣမေဝသတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်လည်း၊
ဗြဟ္မဂရုဏာ၊ ဗြဟ္မာဘုံအလေးပြုကုန်၏၊ တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့ကို၊ သတ္တာ၊
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဒေသေတုကာမော၊ ဟောတော်မူ
ခြင်းငှါအလိုရှိသည်၊ နအဟောသိကိရ၊ မဖြစ်သတတ်၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ နံ
ဓမ္မံ၊ ထိုတရားကို၊ မဟာဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာကြီးသည်၊ ယာဝိတွာ၊ တောင်းပန်၍၊
ဒေသာပေသိ၊ ဟောစေအံ့၊ ဘော၊ အိုအချင်းတို့၊ ဓမ္မော၊ တရားတော်သည်၊
သန္တောဝတ၊ ပြင်သက်စွတကား၊ ပဏီတောဝတ၊ မြတ်စွတကား၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ မညမာနာ၊ အောက်မေ့ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သုဿသိသန္တိ၊ နာကုန်
လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏၊ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊
ဣဒံပိကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းကိုလည်း၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ အပ္ပေါသုက္ကတာယ၊
ကြောင်းကြမဲ့ ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်၊ နမိ၊ ညွတ်တော်မူ၏၊ ဓမ္မဒေသ
နာယ၊ တရားဟောတော်မူခြင်းငှါ၊ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်၊ နောနမိ၊ ညွတ်တော်မ
မူ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ သဟမ္ပတိသသတိ၊ သဟမ္ပတိသဟူ
သည်ကား၊ သော၊ ထိုသဟမ္ပတိ-ဗြဟ္မာသည်၊ ကဿပဿ ဘဂဝတော၊
ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏၊ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌၊ သဟကောနာမ၊

၆၆

သဟကမည်သော၊ထေရော၊ မထေရ်သည်၊ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို၊ နိဗ္ဗ
 ဧတ္တတွား၊ ဖြစ်စေ၍၊ ပဌမဇ္ဈာနဘူမိယံ၊ ပဌမဈာန်ဘုံ၌၊ ကပ္ပါယကဗြဟ္မာ၊
 အသင်္ချေယျကပ်-အသက်ရှည်သော-ဗြဟ္မာသည်၊ ဟုတွား၊ ဖြစ်၍၊ နိဗ္ဗဧတ္တ၊
 ဖြစ်၏၊ တတြ၊ ထိုပဌမဈာန်-ဗြဟ္မာဘုံ၌နံ၊ ထိုဗြဟ္မာကို၊ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာတိ
 သဟမ္ပတိဗြဟ္မာဟူ၍၊ ပဋိသညာနန္တိ၊ သိကုန်၏၊ တံ၊ ထိုသဟမ္ပတိဗြဟ္မာ
 ကို၊ သန္တာယ၊ ရည်၍၊ ဗြဟ္မ၊ နေသဟမ္ပတိသဘာတိ၊ ဗြဟ္မ၊ နေသဟမ္ပတိသ
 ဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ၊ နဿတိဝတဘောတိ၊ နဿတိဝတဘော
 ဟူသည်ကား၊ သော၊ ထိုသဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည်၊ ယထာ၊ အကြင်အခြင်း
 ဖြင့် မြွက်ဆိုသည်ရှိသော်၊ ဒသသဟသိလောကဓာတု ဗြဟ္မာနော၊ တ
 သောင်းသောလောကဓာတ်၌-နေသောဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည်၊ သုတွား၊
 ကြား၍၊ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော-ဗြဟ္မာတို့သည်၊ သန္တိပတိံ၊ သု၊ စည်းဝေး
 ကုန်၏၊ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်၊ ဣမံသဒ္ဓံ၊ ဤအသံကို၊ နိစ္ဆာရေသိကိရေ၊
 မြွက်ဆိုသတတ်၊ ယတြဟိနာမာတိ၊ ယတြဟိနာမဟူသည်ကား၊ ယသ္မိံနာ
 မလောကေ၊ အကြင်လူ့ပြည်၌၊ ပုရတောပါတုရဟောသိတိ၊ ပုရတောပါတု
 ရဟောသိဟူသည်ကား၊ တေဟိဒသဟိ ဗြဟ္မသဟသောဟိ၊ ထိုတသောင်း
 သောလောကဓာတ်မှ-လာကုန်သော ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့နှင့်၊ သန္တိံ၊ တကွ၊
 ပါတုံရဟောသိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ အပ္ပရုဇက္ခဇာတိကာတိ၊ အပ္ပရုဇက္ခဇာတိ
 ကာဟူသည်ကား၊ ပညာမယေ၊ ပညာဖြင့်ပြီးသော၊ အက္ခိမ္မိ၊ မျက်စိ၌၊ အပ္ပံ
 ပရိတ္တံ၊ နည်းသော၊ ရာဂ ဒေါသ မောဟ ရဇံ၊ ရာဂ ဒေါသ မောဟတည်း
 ဟူသောမြို့သည်၊ ဧတေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့အား၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ ဧဝံသ
 ဘာဝါ၊ ဤသို့ပညာတည်းဟူသောမျက်စိ၌-ရာဂ ဒေါသ မောဟတည်းဟူ
 သောမြို့နည်းသောသဘောရှိကုန်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အပ္ပရုဇက္ခဇာ
 တိကာ၊ အပ္ပရုဇက္ခဇာတိကမည်ကုန်၏၊ အသဝနတာတိ၊ အသဝနတာဟူ
 သည်ကား၊ အသဝနတာယ၊ မနာရသောကြောင့်၊ ဘဝိဿန္တိတိ၊ ဘဝိဿ
 န္တိဟူသည်ကား၊ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု၊ ရှေးဘုရားတို့၌၊ ဒသသု၊ ဆယ်ပါးကုန်သော
 ကုသလ ကမ္မပထ တရားတို့၌၊ ပုညကိရိယဝသေန၊ ပုညကိရိယာတို့၏
 အစွမ်းအားဖြင့်၊ ကတာမိကာရာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော-ဆုတောင်းခြင်းရှိကုန်
 သည်ဖြစ်၍၊ ပရိပါကဂတ ပဒုမာနိ၊ ရင့်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော-ပဒုမာ
 ကြာတို့သည်၊ သူရိယသို့သမ္ပသံဝိယ၊ နေရောင်ဖြင့်တွေ့သကဲ့သို့၊ ဓမ္မဒေ
 သနံယဝ၊ တရားဟောတော်မူခြင်းကိုသာလျှင်၊ အာကင်္ခမာနာ၊ တောင့်
 တကုန်သည်ဖြစ်၍၊ စတုပ္ပဒိက ဂါထာဝသာနေ၊ လေးပါးအတိုင်းအရှည်

၃၀ မုံလပတ္တိသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တထိယတွဲ

ရှိသောဂါထာ၏-အဆုံး၌၊အရိယဘူမိ၊အရိယသံသယံ၊ဩတ္တမနာ ရဟာ၊ သက်ခြင်းငှါထိုက်ကုန်သောသတ္တဝါတို့သည်၊ဧကော၊တယောဂ်သည် နဟောဘိ မဖြစ်၊ဇွေ၊နှစ်ယောက်ကုန်သော-သတ္တဝါတို့သည်၊နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်၊ အနေကသတ သဟဿံ၊ အသိန်းမကကုန်သော၊ ဓမ္မဿ၊ တရားတော်ကို၊ အညာတာရော၊ သိလ္လဟ်ကုန်သော-သတ္တဝါတို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ၊ ရှိသည်ဖြစ်ပါ ကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိဣမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို၊ ဒေဿတိ၊ပြု၏။ ။

ပါတု ရဟောသီတိ၊ ပါတု ရဟောသီ ဟူသည်ကား၊ ပါတုဘဝတိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏၊ သမလေဟိဗိန္တိတောတိ၊ သမလေဟိဗိန္တိတောဟူသည် ကား၊ သမလေဟိ၊ ရာဂ ဒေါသ အစရှိသော-အညစ် အကြေးနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆဟိ၊ ခြောက်ယောက်ကုန်သော၊ သတ္ထာရေဟိ၊မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိ ဆရာကြီး တို့သည်၊ ဗိန္တိတော၊ ကြိဆ အပ်သော-တရား တည်း၊ ဟိသစ္စံ၊မှန်၏၊တေ၊ထိုဆသဉ္ဈာရ-ဆရာကြီးတို့သည်၊ ပုရေတရံ၊ဘုရား မဖြစ်ခါရှေးဦးစွာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ဖြစ်ကုန်၍၊ သကသဇမ္ပုဒိပေ၊ အဆုံးစုံသော ဇမ္ပုဒိပါကျွန်း၌၊ ကဏ္ဍကေ၊ဆူးတို့ကို၊ ပတ္တရမာနာဝိယ၊ဖြန့်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဝိသံ၊အဆိပ်ကို၊ သိဉ္ဇမာနာဝိယ၊ သွန်းကုန်သကဲ့သို့၊သ မလံ၊ အညစ်အ ကြေးနှင့်တကွဖြစ်သော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဓမ္မံ၊မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတရားကို၊ ဒေဿယိံသု၊ ဘောကုန်ပြီ၊အပါပုရေတန္တိ၊ အပါပုရေတံဟူသည်ကား၊ ဧတံ၊ထိုအရိ ယာမဂ်တံခါးကို၊ဝိဝရ၊ဖွင့်တော်မူပါ၊အမတဿန္ဒါရန္တိ၊အမတဿန္ဒါရံဟူ သည်ကား၊အမတဿ နိဗ္ဗာနဿ၊နိဗ္ဗာန၏၊ ဧရိဘူတံ၊တံခါးသဘွယ်ဖြစ် ၍ဖြစ်သော၊အရိယမဂ္ဂံ၊အရိယာမဂ်ကို၊ သုဏန္တုဓမ္မံ ဝိမလေနာနုဗုဒ္ဓန္တိ၊ သုဏန္တုဓမ္မံ ဝိမလေနာနုဗုဒ္ဓံ ဟူသည်ကား၊တဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမေသတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်၊ ရာဂါဒိမလသနံ၊ရာဂအစရှိသော-အ ညစ်အကြေးတို့၏၊ အဘာဝတော၊ မရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ဝိမလေန၊ အညစ်အကြေးကင်းတော်မူသော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အနုဗုဒ္ဓံ၊လျောက်ပတ်စွာ-သိတော်မူအပ်သော၊စတုသစ္စဓမ္မံ၊သစ္စာလေး ပါးတရားကို၊တာဝသုဏန္တု၊နာပါစေကုန်၊ဣတိ၊ဤသို့၊ယာစတိ၊တောင်း ပန်၏၊သေလေယထာ ပဗ္ဗတမုဒ္ဓိနိ ဗြူတောတိ၊သေလေယထာ ပဗ္ဗတမုဒ္ဓိနိ ဗြူတောဟူသည်ကား၊သေလမယေ၊ကျောက်ဖြင့်ပြီးသော၊ ဧကန္တနေ၊တ ခဲနက်သော၊ပဗ္ဗတမုဒ္ဓိနိ၊သောင်ထိပ်၌၊ ယထာဌိတောဝ၊ရပ်သောသုက္ခံ သို့သာလျှင်၊ဟိသစ္စံ၊မှန်၏၊ဌိတဿ၊တောင်ထိပ်၌ရပ်သော၊ တဿ၊ထို

ယောကျ်ားအား။ ဒဿနတ္ထံ။ ကြည့်ခြင်းငှါ၊ ဂိဝုက္ခိပန ပဿာရဏာဒိကိစ္စံ။
လည်ကိုချိခြင်း-ဆန့်ခြင်းစသော-ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တထူပမန္တိ၊ တထူ
ပမံဟူသည်ကား။ တပ္ပဗ္ဗိဘာဝံ သေလပဗ္ဗတူပမံ။ ထိုကျောက်တောင်နှင့်
ဥပမာတူသော။ အယံပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤတထူပမံဟူ
သောပုဒ်၌၊ သင်္ခပတ္တော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော-အနက်တည်း။ သေလပဗ္ဗတ
မုဒ္ဓိနိ၊ ကျောက်ဖြင့်ပြီးသော-တောင်ထိပ်၌၊ ဌိတော၊ တည်သော၊ စက္ခုမာ၊
မျက်စိအမြင်ရှိသော၊ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်၊ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်း
ကျင်မှ။ ဇနတံ၊ လူအပေါင်းကို၊ ပသောယုယတံ၊ မြင်သကဲ့သို့၊ သုမေဓ
သုန္ဓရပညာ၊ ကောင်းသောပညာရှိတော်မူသော-မြတ်စွာဘုရား၊ သဗ္ဗညုတ
ညာဗောဓ၊ သဗ္ဗညုတ ဥပဇာတိတော်ဖြင့်၊ သမန္တစက္ခု၊ ထက်ဝန်းကျင်ကိုမြင်
တော်မူနိုင်သော၊ တဝံဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ တွမ္ပိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊
ဓမ္မမယံ၊ တရားဖြင့်ပြီးသော၊ ပါသာဒံ၊ ပြာသာဒ်သို့၊ အာရဟံ၊ တက်တော်
မူ၍၊ သယံ၊ ကိုယ်တော်သည်၊ အပေတ သောကော၊ ကင်းသော-စိုးရိမ်
ခြင်းရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ သောကာဝတိဏ္ဍိ၊ စိုးရိမ်ခြင်းသဘောမှ-မကူး
မြောက်သေးသော၊ ဇာတိဇရာဘိဘူတဉ္စ၊ ဇာတိဇရာသည်- နှိပ်စက်အပ်
သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဇနတံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို၊ အဝေက္ခသုဉ္စပဝေရယ
ဥပပရိက္ခ၊ ရှုတော်မူပါလော၊ အယံပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား၊ ဧတ္ထ၊ ဤပဗ္ဗ
တမုဒ္ဓိနိဌိတောအစရှိသောပါဌ၌၊ အဓိပ္ပါယော၊ အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ ဟိ၊ ထင်
စွာပြုပြီးအံ့၊ ပဗ္ဗတပါဒေ၊ တောင်ခြေရင်း၌၊ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ၊
မဟန္တံ၊ များစွာသော၊ ခေတ္တံ၊ လယ်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ တတ္ထ၊ ထိုတောင်ခြေ
ရင်း၌၊ ကေဒါရပါဠိသု၊ လယ်ကံသင်းတို့၌၊ ကုဋိကာယော၊ ကုဋိတို့ကို၊
ကတွာ၊ ပြု၍၊ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်အခါ၌၊ အဂ္ဂိံ၊ မီးကို၊ ဇာလေယျု၊ ညှိကုန်ရာ၏၊ ဇေတု
ရံ၊ သမန္နာဂတဉ္စ၊ အင်္ဂါလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံသည်လည်းဖြစ်သော၊ အန္ဓကာရံ
အဓိကံတိုက်သည်၊ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ ထဿပဗ္ဗတဿ၊ ထို
တောင်၏၊ မတ္တကေ၊ အထက်၌၊ ဌက္ခာ၊ ရပ်၍၊ စက္ခုမတော၊ မျက်စိအမြင်နှင့်
ပြည့်စုံသော၊ ဘူမိံ၊ မြေသို့၊ ဩလောကယတော၊ ကြည့်သော၊ ပုရိသဿ၊
ယောကျ်ားအား၊ ခေတ္တံ၊ လယ်သည်၊ နေပညာယေယျ၊ မထင်ရား၊ ကေဒါရ
ပါဠိယော၊ လယ်ကံသင်းတို့သည်၊ နပညာယေယျ၊ မထင်ကုန်ရာ၊ ကုဋိ
ယော၊ ကုဋိတို့သည်၊ နပညာယေယျ၊ မထင်ကုန်ရာ၊ တတ္ထ၊ ထိုလယ်တင်း
ကုတ်၌၊ သယိတ မနုဿ၊ အိပ်ကုန်သော-လူတို့သည်၊ နပညာယေယျ၊
မထင်ကုန်ရာ၊ ကုဋိကာယုပန၊ ကုဋိတို့၌ကား၊ အဂ္ဂိဇာလ မတ္တကမေဝ၊ မီး

၄၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တော်ယတံ။

လျှံမျှကိုသာလျှင်၊ ပညာယောယျယထာ၊ ထင်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအ
 တူ၊ ဓမ္မပါသာဒံ၊ လောကုတ္တရာ-တရားတည်းဟူသော-ပြာသာဒ်သို့၊ အာ
 ရယျ၊ တက်တော်မူ၍၊ သတ္တန်ကာယံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို၊ ဩလောကယ
 တော၊ ဩဉ္ဇာတော်မူသော၊ တထာဂတံ၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ အကတ
 ကလျာဏာ၊ မပြုအပ်သော-ကောင်းမှုရှိကုန်သော၊ ယေတေသတ္တာ၊ အကြင်
 သတ္တဝါတို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ တေသတ္တာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ ဧက
 ဝိဟာရေ၊ တကျောင်းထည်း၌၊ ဒက္ခိဏဇာတုပဿ၊ လက်ျာပုဆပ်-ခူး
 နံပါး၌၊ နိဿိန္နာပိ၊ ထိုင်နေကုန်သော်လည်း၊ ဗုဒ္ဓစက္ခုဿ၊ ဘုရား၏မျက်စိ
 တော်အား၊ အာပါတံ၊ ထင်ခြင်းသို့၊ နာဂန္တန္တိ၊ မရောက်ကုန်းရေတ္တိ၊ ဩဉ္ဇာ
 ဝိတ္တာ၊ ပစ်အပ်ကုန်သော၊ သရာဇိယ၊ မြားတို့ကဲ့သို့၊ ဟောန္တိ၊ ပြောကုန်၏၊ က
 တကလျာဏာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော-ကောင်းမှုရှိကုန်သော၊ ယေပနဝေနေယျ
 ပုဂ္ဂလာ၊ အကြင်ဝေနေယျ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ အဿ၊ ထိုမြတ်
 စွာဘုရား၏၊ ခုရေး၊ အဝေး၌ဌိတာဝိ၊ တည်ကုန်သော်လည်း၊ တေဇေ၊ ထိုပြု
 အပ်ပြီးသော-ကောင်းမှုရှိသော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာလျှင်၊ အာပါတံ၊ ထင်
 ခြင်းသို့၊ အာဂန္တန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏၊ သော၊ ထိုကျွတ်ထိုက်သော-သတ္တဝါ
 သည်၊ အဂ္ဂိဝိယ၊ မီးကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဟိမဝန္တပဗ္ဗတောဝိယစ၊ ဟိမ
 ဝန္တာတောင်မင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပကာသတိ၊ ထင်ရှား၏၊ စသဝ္ဗံ၊ နှစ်
 ၏၊ ဒုရေသန္တောပကာသေန္တိ (ပ) ရတ္တိ၊ ခိတ္တာယထာသရေတိ၊ ဒုရေသန္တော
 ပကာသေန္တိ (ပ) ရတ္တိ၊ ခိတ္တာယထာသရာဟူသော၊ ဧတံဝစနံ၊ ဤစကားကို
 ဝတ္ထုမ္ပိ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ကတည်း၊ ဧတ္ထ၊ ဤသတ္တဝါ
 အပေါင်းတို့တွင်း၊ ဒုရေ၊ အဝေး၌တည်ကုန်သော၊ သန္တော၊ သူတော်ကောင်း
 တို့သည်၊ ဟိမဝန္တတောဝပဗ္ဗတော၊ ဟိမဝန္တာတောင်မင်းကဲ့သို့၊ ပကာ
 သေန္တိ၊ ထင်ရှားကုန်၏၊ အသန္တော၊ သူယုတ်မာတို့သည်၊ ရတ္တိ၊ ဩဉ္ဇာ
 ခိတ္တာ၊ ပစ်အပ်ကုန်သော၊ သရာဇိယ၊ မြားတို့ကဲ့သို့၊ နဒိဿန္တိ၊ ဥာဏ်
 တော်အားမထင်ကုန်၊ ဥဋ္ဌေဟိတိဣဒံဝစနံ၊ ဥဋ္ဌေဟိဟူသော-ဤစကား
 ကို၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဓမ္မဒေသနတ္ထံ၊ တရားဟောတော်မူ
 စိဉ်သောဌ၊ စာရိကစရဏံ၊ ဒေသစါရိတြသွားတော်မူခြင်းကို၊ ယာစန္တော
 တောင်းပန်လိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏၊ ဝိရာတိအာဒိသု၊ ဝိရအစရှိသောပါ
 ဇ္ဇိရပ်တို့၌၊ တဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝိရိယဝန္တတာယ၊ ဝိရိယနှင့်ပြည့်
 စုံတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိရော၊ ဝိရမည်တော်မူ၏၊ ဒေဝဝုတ္တ မစ္စ၊
 ကိလေသ မာရာနံ၊ ဒေဝဝုတ္တမာရ်-မစ္စမာရ်-ကိလေသမာရ် တို့ကို၊ ဝိရိ

တတ္ထာ၊ အောင်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မိမိတသင်္ဂါမော၊ မိမိတသင်္ဂါမေမည်၏၊ ဇာတိကန္တာရာဒိနိတ္ထရဏတ္ထာယ၊ ဇာတိကန္တာရတည်းဟူသော-ခရီးခဲအစရှိသည်တို့မှ-ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ၊ ဝေနေယျသတ္တဝါဟနသမတ္ထတာယ၊ ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို-နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသောအရပ်သို့ဆောင်ခြင်းငှါ-စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သတ္တဝါဟော၊ သတ္တဝါဟမည်တော်မူ၏၊ ကာမန္တန္တုဇ္ဇဏဿ၊ ကာမန္တန္တတည်းဟူသောမြို့၏၊ အတာဝတော၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဏာဏော၊ အဏာဏမည်တော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ အဇ္ဈေသနန္တိ၊ အဇ္ဈေသနံဟူသည်ကား၊ ယာစနံ၊ တောင်းပန်ခြင်းကို၊ ဗုဒ္ဓစက္ခု၊ နာတိ၊ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာဟူသည်ကား၊ ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တိညာဏေန၊ ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တိ-ဥာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာသယာနူသယ ညာဏေန၊ အာသယာနူသယ-ဥာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဗုဒ္ဓစက္ခုတိနာမံ၊ ဗုဒ္ဓစက္ခုဟူသောအမည်သည်၊ ဣမေသံ ဖိန္နံ ဥာဏာနံ၊ ဤနှစ်ပါးကုန်သော-ဥာဏ်တို့၏၊ နာမံ၊ အမည်တည်း၊ သမန္တံ စက္ခုတိနာမံ၊ သမန္တံစက္ခုဟူသော-အမည်သည်၊ သဗ္ဗညုတညာဏဿ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်၏၊ နာမံ၊ အမည်တည်း၊ ဓမ္မစက္ခုတိနာမံ၊ ဓမ္မစက္ခုဟူသော-အမည်သည်၊ တိဏ္ဍံ မဂ္ဂ ဥာဏာနံ၊ သုံးပါးကုန်သောအောက်မဂ္ဂဥာဏ်တို့၏၊ နာမံ၊ အမည်တည်း၊ အပ္ပရဇက္ခေတိအာဒိသု၊ အပ္ပရဇက္ခေဤသို့အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊ ယေသံ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့အား၊ ဝုတ္တနယေနော၊ အပ္ပရဇက္ခေ ဟူသောဝုဒ်၌ ဆိုအပ် ပြီးသောနည်းဖြင့် သာလျှင်၊ ပညာစက္ခုမ္ပိ၊ ပညာစက္ခု၌၊ ရာဂါဒိရဇံ၊ ရာဂအစရှိသောမြူသည်၊ အဂ္ဂံ၊ နည်း၏၊ တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ အပ္ပရဇက္ခာ၊ အပ္ပရဇက္ခမည်ကုန်၏၊ ယေသံ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့အား၊ ပညာစက္ခုမ္ပိ၊ ပညာစက္ခု၌၊ တံ၊ ထိုရာဂအစရှိသော-မြူသည်၊ မဟန္တံ၊ ဈေး၏၊ တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ မဟာရဇက္ခာ၊ မဟာရဇက္ခ မည်ကုန်၏၊ ယေသံ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့အား၊ သဒ္ဓါဒိနိ၊ သဒ္ဓါအစရှိကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်၊ တိက္ခာနိ၊ ထက်ကုန်၏၊ တေသတ္ထာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ တိက္ခိန္ဒြိယာနိ၊ တိက္ခိန္ဒြိယမည်ကုန်၏၊ ယေသံသတ္တာနံ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့အား၊ တာနိ၊ ထိုသဒ္ဓါအစရှိကုန်သော-ဣန္ဒြေတို့သည်၊ မုနုနိ၊ နှုန့်ကုန်၏၊ တေသတ္ထာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ မုဒိန္ဒြိယာ၊ မုဒိန္ဒြိယမည်ကုန်၏၊ ယေသံ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့အား၊ သဒ္ဓါဒယော၊ သဒ္ဓါအစရှိကုန်သော၊ တေယေဝအာကာရာ၊ ထိုအခြင်းအရာတို့သည်သာလျှင်၊ ဘုဒ္ဓရာ၊ ကောင်းကုန်၏၊ တေ

၄၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

သတ္တဝါ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ သွာကာရာ၊ သွာကာရ မည်ကုန်၏၊ ယေ
သတ္တဝါ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၊ ကထိတကာရဏံ၊ ဟောအပ်သော-ပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒ်တည်းဟူသော-အကြောင်းကို၊ သလ္လက္ခန္တိ၊ မှတ်နိုင်ကုန်၏၊ သု
ခေန၊ လွယ်သဖြင့်၊ ဝိညာပေတုံ၊ သိစေခြင်းငှါ၊ သတ္တဝါ၊ တတ်ကောင်းကုန်
သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ သုဝိညာပယာ၊ သု
ဝိညာပယ မည်ကုန်၏၊ ယေ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၊ ပရလောကဇ္ဈေဝ၊
တမလွန်လောကကိုလည်းကောင်း၊ ဝဇ္ဇန္တု၊ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘယ
တော၊ ဘေးအားဖြင့်၊ ပဿန္တိ၊ ရှုကုန်၏၊ တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ ပရလော
ကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနောနာမ၊ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိမည်ကုန်၏၊
အယံပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား၊ ဣတ္ထ၊ ဤအပ္ပရုဇက္ခဝသောအရာ၌၊ ပါဠိ၊
ပါဠိတည်း၊ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ဝုတ္တလော၊ ဝုတ္တုလ်သည်၊
အပ္ပရုဇက္ခော၊ အပ္ပရုဇက္ခမည်၏၊ အသဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားနှင့်မပြည့်စုံသော၊
ဝုတ္တလော၊ ဝုတ္တုလ်သည်၊ မဟာရုဇက္ခော၊ မဟာရုဇက္ခမည်၏၊ အာရန္တဝိရိ
ယော၊ အားထုတ်အပ်သော-လုံ့လနှင့်ပြည့်စုံသော-ဝုတ္တုလ်သည်၊ ကုသိ
တော၊ ပျင်းရိသောဝုတ္တုလ်သည်၊ ဥပဋ္ဌိတဿတိ၊ ထင်သောသတိနှင့်-ပြည့်စုံ
သောဝုတ္တုလ်သည်၊ မုဋ္ဌာသတိ၊ လွတ်သောသတိရှိသော-ဝုတ္တုလ်သည်၊
သမာဒိတော၊ တည်ကြည်သောစိတ်ရှိသော-ဝုတ္တုလ်သည်၊ အသမာဟိ
တော၊ တည်ကြည်သောစိတ်မရှိသော-ဝုတ္တုလ်သည်၊ ပညဝါ၊ ပညာရှိသော
ဒုပ္ပညော၊ ပညာမရှိသော၊ ဝုတ္တလော၊ ဝုတ္တုလ်သည်၊ မဟာရုဇက္ခော၊ မဟာ
ရုဇက္ခ မည်၏၊ တထာ၊ ထိုအတူ၊ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော၊
ဝုတ္တလော၊ ဝုတ္တုလ်သည်၊ တိက္ခိန္ဒြိယော၊ တိက္ခိန္ဒြိယမည်၏၊ (ပ)၊ ပညဝါ၊ ပညာ
ရှိသော၊ ဝုတ္တလော၊ ဝုတ္တုလ်သည်၊ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိ၊ တမလွန်
အပြစ်-လောကအပြစ်ကို-ဘေးဟုရှုလေ့ရှိသောဝုတ္တုလ်မည်၏၊ ဒုပ္ပညော၊
ပညာမရှိသော၊ ဝုတ္တလော၊ ဝုတ္တုလ်မည်၏၊ နပရလောကဝဇ္ဇ ဘယဒဿာဝိ၊
တမလွန်အပြစ်-လောကအပြစ်ကို-ဘေးဟုရှုလေ့မရှိသောဝုတ္တုလ်မည်၏၊
လောကောတိ၊ လောကော ဟူသည်ကား၊ ခန္ဓလောကော၊ ခန္ဓာဟူသော
လောကလည်းကောင်း၊ အာယတနလောကော၊ အာယတနဟူသော-လော
ကလည်းကောင်း၊ ဓာတုလောကော၊ ဓာတ်ဟူသော-လောကလည်းကောင်း၊
သမ္ပတ္တိဘဝ လောကော၊ သမ္ပတ္တိဘဝဟူသော-လောက လည်းကောင်း၊
သမ္ပတ္တိသမ္ဘဝလောကော၊ သမ္ပတ္တိသမ္ဘဝဟူသော-လောကလည်းကောင်း၊
ဝိပတ္တိဘဝလောကော၊ ဝိပတ္တိဘဝဟူသော-လောကလည်းကောင်း၊ ဝိပတ္တိ

၆၆

သမ္ဘဝလောကော၊ ဝိပတ္တိသမ္ဘဝ ဟူသော-လောကသည်းကောင်း၊ လောကောလောကသည်းကောင်း၊ တပါးသာတည်း၊ သဗ္ဗေဝံသိမ်းကုန်သော သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်၊ အာဟာရ ဗြဟ္မိကာ၊ အာဟာရလျှင်-တည်ကြောင်းရှိကုန်၏၊ လောကောလောကတို့သည်၊ ဇွေနှစ်ပါးတို့တည်း၊ နာမဉ္စ၊ နာမ်လည်းကောင်း၊ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်လည်းကောင်း၊ လောကောလောကတို့သည်၊ တယော၊ သုံးပါးတို့တည်း၊ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့တည်း၊ လောကောလောကတို့သည်၊ စက္ကာရောလေးပါးတို့တည်း၊ စက္ကာရောလေးပါးကုန်သော၊ အာဟာရ၊ အာဟာရတို့တည်း၊ လောကောလောကတို့သည်၊ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့တည်း၊ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးကုန်သောဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တည်း၊ လောကောလောကတို့သည်၊ ခာ၊ ခြောက်ပါးတို့တည်း၊ ခာ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော၊ အဇ္ဈတ္တိကာနိအာယတနာနိ၊ အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့တည်း၊ လောကောလောကတို့သည်၊ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးတို့တည်း၊ သတ္တဝိညာဏဗြဟ္မိတိယော၊ ခုနစ်ပါးကုန်သောဝိညာဏဗြဟ္မိတိတို့တည်း၊ လောကောလောကတို့သည်၊ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးတို့တည်း၊ အဋ္ဌလောကဓမ္မာ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော-လောကဓံတရားတို့တည်း၊ လောကောလောကတို့သည်၊ နဝ၊ ကိုးပါးတို့တည်း၊ နဝသတ္တာဝါသာ၊ ကိုးပါးကုန်သော-သတ္တာဝါသတို့တည်း၊ လောကောလောကတို့သည်၊ ဒသ၊ ဆယ်ပါးတို့တည်း၊ ဒသယတနာနိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော-အာယတနတို့တည်း၊ လောကောလောကတို့သည်၊ ခုဒသ၊ တဆဲ့နှစ်ပါးတို့တည်း၊ ခုဒသယတနာနိ၊ တဆဲ့နှစ်ပါးကုန်သော အာယတနတို့တည်း၊ လောကောလောကတို့သည်၊ အဋ္ဌာရသ၊ တဆဲ့ရှစ်ပါးတို့တည်း၊ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော၊ တဆဲ့ရှစ်ပါး ကုန်သောဓာတ်တို့တည်း၊ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ဝဇ္ဇဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော၊ ဒုစရိတာ၊ ဒုစရိုက်တရားတို့သည်၊ ဝဇ္ဇာ၊ ဝဇ္ဇမည်ကုန်၏၊ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော၊ အဘိသင်္ခါရာ၊ အဘိသင်္ခါရတို့သည်၊ ဝဇ္ဇာ၊ ဝဇ္ဇမည်ကုန်၏၊ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော၊ ဘဝဂါမိနိ ကမ္မာ၊ ဘဝသို့လားကြောင်း ဖြစ်သော-ကံတို့သည်၊ ဝဇ္ဇာ၊ ဝဇ္ဇမည်ကုန်၏၊ ဣကိဇ္ဈမသ္မိံ၊ စလောကော၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော လောက၌-လည်းကောင်း၊ ဣမသ္မိံ၊ စဝဇ္ဇေ၊ ဤဒုစရိုက်-အဘိသင်္ခါရစသော အပြစ်၌လည်းကောင်း၊ တိဗ္ဗာ၊ ထက်သော၊ ဘယသညာ၊ ဘေးဟူသော သညာသည်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ၊ အဘန်တလဲလဲရှေးရှုထင်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဥက္ခိတ္တာသိကော၊ ချီအပ်သော-သံလျက်ရှိသော၊ ဝဇ္ဇကော၊ သူသတ်ယောကျ်ား၌၊ ဘယသညာ၊ ဘေးဟူသောသညာသည်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတာသေ

၄၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ယျထာဝရိ၊ အဘနိတလဲလဲရှေးရှုထင်သကဲ့သို့တည်း။ ဣမေဟိပညာသာယာ
အာကာရေဟိ၊ ဤငါးဆယ်သော-အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ဣမာနိပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊
ဤငါးပါးကုန်သော-သဒ္ဓါအစရှိသော-ဣန္ဒြေတို့ကို၊ ဝေနာတိ၊ သိတော်မူ
၏၊ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏၊ ပဋိဝိဇ္ဈိ၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူ၏၊ ဣဒံ၊ ဤသို့သိ
ခြင်းသည်။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တေ၊
ဣန္ဒြေရင့်သည်-နဲ့သည်၏အဖြစ်၌၊ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိ
တဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ဥပ္ပလိနိယန္တိ၊ ဥပ္ပလိနိယံဟူသည်ကား၊ ဥပ္ပလဝနေ၊ ကြာ
တော၌၊ ဣတရေသုဝိ၊ ဤမှတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော-ပဒုမိဝနေ- အစရှိ
ကုန်သောပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဝေသဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏၊ အန္တော
နိမုဂ္ဂ-ပေါသီနိတိ၊ အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနိဟူသည်ကား၊ ယာနိ၊ အကြင်ကြာ
တို့သည်၊ အန္တော၊ ရေ၏အတွင်း၌၊ နိမုဂ္ဂါနေဝ၊ နစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍သာ
လျှင်၊ ပေါသိယန္တိ၊ ကြီးပွားကုန်၏၊ ဥဒကံအဇ္ဈ၊ ဥဒ္ဓဋ္ဌိတာနိတိ၊ ဥဒကံအဇ္ဈ၊
ဥဒ္ဓ-ဋ္ဌိတာနိ ဟူသည်ကား၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊ အတိတ္တမိတ္တာ၊ လွန်၍ဋ္ဌိတာနိ၊
တည်ကုန်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုကြာ အပေါင်းတို့တွင်၊ ယာနိ၊ အကြင်ကြာတို့
သည်၊ အဗ္ဗုပ္ပဗ္ဗ၊ ရေမှအထက်သို့တက်၍၊ ဋ္ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်၏၊ တာနိ၊
ရေမှအထက်သို့တက်၍တည်ကုန်သော-ထိုကြာတို့သည်လည်း၊ သူရိယ
ရသ္မိသမ္ဘဿံ၊ နေရောင်၏အထွေကို၊ အာဂမယမာနာနိ၊ ငုံ့လင့်ကုန်သည်
ဖြစ်၍ဋ္ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်၏၊ တာနိ၊ ထိုကြာတို့သည်၊ အဇ္ဈ၊ ယနေ့၊ ပုပ္ဖနကာ
နိ၊ ပွင့်လတ္တံ့ ကုန်သော-ကြာတို့တည်း၊ ယာနိ၊ အကြင်ကြာတို့သည်၊ သ
မောဒကံ၊ ရေနှင့်အမျှဋ္ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်၏၊ တာနိ၊ ထိုကြာတို့သည်၊ သေ့၊
နက်ဖြန်၊ ပုပ္ဖနကာနိ၊ ပွင့်လတ္တံ့ ကုန်သော-ကြာတို့တည်း၊ ယာနိ၊ အကြင်
ကြာတို့သည်၊ ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိ၊ ရေသို့အစဉ်လျှောက်-ကုန်သည် ဖြစ်၍၊
အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနိ၊ ရေ၏အတွင်း၌-နစ်လျက်ကြီးကုန်၏၊ တာနိ၊ ထိုကြာ
တို့သည်၊ တတိယဒိဝသေ၊ သုံးရက်မြော်သောနေ့၌၊ ပုပ္ဖနကာနိ၊ ပွင့်လတ္တံ့
ကုန်သောကြာတို့တည်း၊ ဥဒကာပန၊ ရေမှကား၊ အနုဂ္ဂတာနိ၊ အစဉ်လျှောက်
ကုန်သော၊ အညာနိဝိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သဒေါသဥပ္ပလာဒိနိနာမ၊
အပြစ်ဘေးရန်ရှိသော-ကြာအစရှိသည်တို့-မည်ကုန်သည်၊ အတ္ထိသန္တိ၊
ရှိကုန်၏၊ တာနိ၊ ထိုကြာတို့သည်၊ နေဝပုပ္ဖိသန္တိ၊ မပွင့်ကုန်လတ္တံ့၊ မဇ္ဈ
ကဏ္ဍပသာက္ခာနေဝ၊ ငါးလိပ်တို့၏အစာတို့သည်သာလျှင်၊ တဝိသန္တိ၊ ဖြစ်
ကုန်လတ္တံ့၊ တာနိ၊ ထိုကြာတို့ကို၊ ပါဠိ၊ ပါဠိသို့၊ နာရုဋ္ဌာနိ၊ မတင်အပ်ကုန်၊
ပန၊ ထိုသို့ပင်မတင်အပ်ကုန်သော်လည်း၊ အါဟရိတွာ၊ ဆောင်၍၊ ဒိပေတဗ္ဗာ

နိ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒိပိတာနိ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ထိုစကားကိုထင်
 စွာပြဦးအုံး၊ စတုဗ္ဗိဓာနိ၊ လေးပါးအပြားရှိကုန်သော၊ တာနိဝုပ္ပါနိ၊ ထိုကြာ
 ကိုသည်။ ဟောန္တိယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာသျှင်၊
 ဥဿာဒိတည၊ ဥဿာဒိတညပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ ဝိပဉ္စိတည၊ ဝိပဉ္စိတည
 ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ နေယျော၊ နေယျပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ ပဒပရမေ၊
 ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စတ္တာရောပုဂ္ဂလံ၊ လေးယောက်
 ကုန်သော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးယောက်
 ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ယဿပုဂ္ဂလဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဥဒါဟရ
 ဝေလဿ၊ ဥဒါဟရဏ်ကို ဆောင်ခြင်းနှင့်၊ သဟ၊ တကွ၊ ဓမ္မာဘိသမ
 ယော၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို-ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 အယံပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဥဿာဒိတည၊ ဥဿာဒိတညဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆို
 အပ်၏။ ယဿပုဂ္ဂလဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သံခိတ္တနု၊ အကျဉ်းအား
 ဖြင့်၊ ဘာသိတဿ၊ ဟောအပ်သောပါဠိ၏။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်၊
 အတ္ထေ၊ အနက်ကို၊ ဝိဘဇိယမာနေ၊ ဝေဘန်အပ်သည် ရှိသော်၊ ဓမ္မာဘိ
 သမယော၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို-ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ အယံပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဝိပဉ္စိတည၊ ဝိပဉ္စိတညဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊
 ဆိုအပ်၏။ ဥဒ္ဒေသတောဝိ၊ ပါဠိအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိပုစ္ဆတောဝိ၊
 အဋ္ဌကထာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယောနိသော၊ အသင့်အားဖြင့်၊ မနသိ
 ကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော၊ ကလျာဏမိတ္တေ၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတို့
 ကို၊ သေဝတော၊ ဖြစ်သော၊ ဘဇတော၊ ဆည်းကပ်သော၊ ပယိရူပါသတော
 အဘန်တလဲလဲဆည်းကပ်သော၊ ယဿပုဂ္ဂလဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊
 ဓမ္မာဘိ သမယော၊ သစ္စာလေးပါး တရားကို-ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ နေယျော၊ နေယျဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊
 ဆိုအပ်၏။ ဗဟုမ္ဘိ၊ များစွာလည်း၊ သုဏတော၊ နာသော၊ ဗဟုမ္ဘိ၊ များစွာ
 လည်း၊ ဘဏတော၊ ရွတ်သော၊ ဗဟုမ္ဘိ၊ များစွာလည်း၊ ဓာရယတော၊ ဆောင်
 သော၊ ဗဟုမ္ဘိ၊ များစွာလည်း၊ ဝါစယတော၊ ပြုချသော၊ ယဿပုဂ္ဂလဿ၊ အ
 ကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ တာယစဇာတိယာ၊ ထိုဘဝဖြင့်လည်း၊ ဓမ္မာဘိသမ
 ယော၊ အကျွတ်တရားကိုရသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်သေး၊ အယံပုဂ္ဂလော၊
 ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ပဒပရမေ၊ ပဒပရမဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေး
 ယောက်ကုန်သော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥပ္ပလ
 ဝနာဒိသဒိသံ၊ ကြာတောအစရှိသည်နှင့်တူသော၊ ဒသသဟာသိလောက

၀

၄၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတ်-ယတံ။

ခေတံ၊ တသောင်းသော-လောကဓာတ်ကို၊ ဩလောကန္တော၊ ဩညံ
 တော်မူလတ်သော်၊ အဇ္ဈယနေ၊ ဗုဒ္ဓနကာနိဝိယ၊ ပွင့်လတ္တံ့သော-ကြာတို့ကဲ့
 သို့၊ ဥဒ္ဓာဒိတည၊ ဥဒ္ဓာဒိတညပုဂ္ဂိုလ်သည်းကောင်း၊ သွေ၊ နက်ဖြန်၊ ဗုဒ္ဓန
 ကာနိဝိယ၊ ပွင့်လတ္တံ့သော-ကြာတို့ကဲ့သို့၊ ဝိပဋ္ဌိတည၊ ဝိပဋ္ဌိတညပုဂ္ဂိုလ်
 သည်းကောင်း၊ တတိယဒိဝသေ၊ သုံးရက်မြောက်သောနေ့၌၊ ဗုဒ္ဓနကာနိဝိ
 ယ၊ ပွင့်လတ္တံ့သော-ကြာတို့ကဲ့သို့၊ နေပျော၊ နေပျောပုဂ္ဂိုလ်သည်းကောင်း၊
 မန္တကန္တပတက္ခာနိ၊ ငါးလိပ်တို့၏-အတပြစ်ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓာနိဝိယ၊ ပန်း
 တို့ကဲ့သို့၊ ပဒပရမော၊ ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ်သည်းကောင်း၊ ဣတိဇ္ဈမေဂုဂ္ဂလေး၊
 ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ အဒ္ဓသ၊ မြင်တော်မူ၏၊ ပဿန္တော၊ မြင်တော်မူသော်
 လည်း၊ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အပ္ပရ
 ကော၊ ပညာမျက်စိ၌-ကိလေသာမြဲနည်းကုန်၏၊ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှအတိုင်း
 အရှည်ရှိကုန်သော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ မဟာဇေက္ခော၊ ပညာမျက်စိ၌-ကိလေ
 သာမြဲများကုန်၏၊ တဉ္စာဝိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်လည်း၊ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှအ
 တိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဥဒ္ဓာဒိတည၊ ဥဒ္ဓာဒိတည
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဣတိဝေ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗာကာရ၊ တောဝ၊ ခပ်သိမ်းသော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်၊ အဒ္ဓသ၊ မြင်တော်မူ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
 တို့တွင်၊ တိဏ္ဍိပုဂ္ဂလာနံ၊ သုံးယောက်ကုန်သော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဣမေသိ
 ယေဝအတ္တဘာဝေ၊ ဤအတ္တဘာဝ၌သာလျှင်၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား
 ၏၊ ဓမ္မဒေသနာအတ္ထံ၊ ဓမ္မဒေသနာဟူသောအကျိုးကို၊ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏၊
 ပဒပရမာနံ၊ ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ အနာဂတတ္ထာယ၊ အနာဂတ်ဘဝ
 အကျိုးငှါ-ဝါသနာ-ထုံခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အထ၊ လိုအခါ၌၊ ဘဂ
 ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ စတုန္နံ၊ လေးယောက်ကုန်သော၊ ဣမေသံပုဂ္ဂလာ
 နံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ အတ္တဘဝဟံ၊ အကျိုးကိုဆောင်တတ်သော၊ ဓမ္မဒေသနံ၊
 ဓမ္မဒေသနာကို၊ ဝိဒိတွာ၊ သိတော်မူ၍၊ ဒေသေတုကဗျတာ၊ ဟောတော်မူ
 ခြင်းငှါ-အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ ပုန၊ တစ်ခါ၊ တိသု
 သုံးပါးကုန်သော၊ ဘဝေသု၊ ဘဝတို့၌၊ သဗ္ဗေဝိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော
 သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို၊ သဗ္ဗာသဗ္ဗဝသေန၊ ကျွတ်ထိုက်သည်-မကျွတ်
 ထိုက်သည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဧကောဋ္ဌာသေ၊ နှစ်တို့တို့ကို၊ အကာသိ၊
 ပြုတော်မူ၏၊ ယေ၊ အကြင်နှစ်တို့ပြုအပ်သော-သတ္တဝါတို့ကို၊ သန္ဓာယ၊
 ရည်၍၊ ကတမေတေ သတ္တအဘဗ္ဗာ(ပ)ဣမေတေ သတ္တဘဗ္ဗာတိ၊ ကတ
 မေတေ သတ္တအဘဗ္ဗာ(ပ)ဣမေတေ သတ္တဘဗ္ဗာဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်

မူအပ်ပြီ။ တံတ္ထံ၊ ထိုပါဠိ၌၊ သဗ္ဗေဝံ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အာဗ္ဗုဒ္ဓ
လေ၊ မကျွတ်ထိုက်သော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ပဟာယ၊ ပယ်တော်မူ၍၊ တဗ္ဗ ပုဂ္ဂ
လေယေဝ၊ ကျွတ်ထိုက်သော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသာလျှင်၊ ဥာဏေန၊ ဥာဏ်
တော်ဖြင့်၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်းတော်မူ၍၊ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှအတိုင်း
အရှည်ရှိကုန်သော-သတ္တဝါတို့သည်၊ ရာဂစရိတာ၊ ရာဂပြောကုန်၏၊ ဧတ္တ
ကာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော-သတ္တဝါတို့သည်၊ ဒေါသမောဟ စရိ
တာ၊ ဒေါသ မောဟ-ပြောကုန်၏၊ ဝိတက္က သဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓိစရိတာ၊ ဝိတက်သဒ္ဓါ
ဗုဒ္ဓိ ပြောကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဆကောဋ္ဌာသေ၊ ခြောက်တို့တို့ကို၊ အကာသိ၊
ပြုတော်မူ၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ကတွာ၊ ပြုတော်မူပြီး၍၊ ဓမ္မံ၊ တရားတော်ကို၊ ဧ
သိဿာမိ၊ ပောတော်မူအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိန္ဓေသိ၊ ကြံတော်မူ၏၊ ပစ္စဘာ
သိန္တိ၊ ပစ္စဘာသိဟူသည်ကား၊ ပဋိအဘာသိ၊ တဘန်ဆိုတော်မူပြီ၊ အပါရု
တာတိ၊ အပါရုတာဟူသည်ကား၊ ဝိဝုဒ္ဓာ၊ ဖွင့်အပ်ပြီ၊ အမတဿဒ္ဓါရာတိ၊
အမတဿဒ္ဓါရဟူသည်ကား၊ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်တည်း၊ ဟိသန္တံ၊
မှန်၏၊ သော၊ ထိုအရိယာမဂ်သည်၊ အမတသင်္ခါတဿ၊ သေခြင်းကင်းရာ
ဟုဆိုအပ်သော၊ နိဗ္ဗာနဿ၊ နိဗ္ဗာန်၏၊ ခွါရံ၊ ဝင်ရာတံခါးမည်၏၊ သောမဂ္ဂေါ၊
ထိုအရိယာတည်းဟူသော-မဂ်တံခါးကို၊ မယာ၊ ငါတုရားသည်၊ ဝိဝရိတွာ
ဖွင့်တော်မူ၍၊ ဌပိတော၊ ထားတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒသေတိ၊ ပြု
တော်မူ၏၊ ပမုဇ္ဈန္တ၊ သဒ္ဓန္တိ၊ ပမုဇ္ဈန္တ၊ သဒ္ဓံဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံ
ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ သဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓါခြင်းကို၊ မုဇ္ဈန္တ၊
ဝိသုဇ္ဈန္တ၊ လွတ်ကုန်လော၊ ပစ္ဆိမပဒန္တယေ၊ နောက်ပုန်နှစ်ခုအပေါင်း၌၊
အယံအတ္ထော၊ ဤအနက်ကို၊ ဓမ္မဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏၊ အဟမ္ဘိ၊ ငါတုရားသည်
လည်း၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ပဂုဏံ၊ လေ့လာအပ်သော၊ သုပဝတ္တိတံ၊ ကောင်း
စွာဖြစ်စေအပ်ပြီးသော၊ ပဏီတံ ဥတ္တမံ၊ ဖြတ်သော၊ ဣမဗ္ဗိဓမ္မံ၊ ဤတရား
ကိုလည်း၊ ကာယ ဝါစာ ကိလမေထ သညိ၊ ကိုယ် နှုတ်တို့၏-ပင်ပန်းအံ့
သည်ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ နဘာသိ၊ မဟောသတည်း၊
ဣဒါနိပန၊ ယခုအခါ၌ကား၊ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော၊ ဇနော၊ သတ္တဝါ-အ
ပေါင်းသည်၊ သဒ္ဓါဘာဇနံ၊ သဒ္ဓါတည်းဟူသော- ခွက်ကို၊ ဥပနေတု၊
ဆောင်စေလော၊ နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏၊ သက်ပ္ပံ၊ အကြံကို၊ ပူရိဿာမိ၊
ပြည့်စေအံ့၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ။

တဿမဟံဘိက္ခဝေ ဧတေဟောသိတိ၊ တဿမဟံဘိက္ခဝေ-ဧတေ
ဟောသိဟူသည်ကား၊ ဧတံ၊ ဤသို့သော-အကြံသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး

ကဿနုခေါ အဟံပဌမံ ဓမ္မဒေသေယျန္တိ။ ကဿနုခေါ-အဟံပဌမံ-ဓမ္မ
 ဒေသေယျံ ဟူသည်ကား။ ဓမ္မဒေသနာ ပဋိသိယုတ္တော၊ တရားဟောခြင်း
 နှင့်-စပ်သော။ အယံဝိတက္ကော၊ ဤအကြံသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။
 ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ကဒါပန၊ အဘယ်အခါ
 ဌ်ကား။ သေသေသော ဝိတက္ကော၊ ဤအကြံသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်
 သနည်း။ ဗုဒ္ဓဘုတဿ၊ ဘုရားဖြစ်ပြီးသော- မြတ်စွာဘုရားအား။ အဋ္ဌမေ
 သတ္တာဟေ၊ အဋ္ဌမ-သတ္တာဟန္တိ၊ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ တတြဝစနေ၊ ထို
 စကား၌၊ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့၊ သည်ကား။ အနုပုဗ္ဗိကဿ၊ အစဉ်ဖြစ်သော
 စကားတည်း။ ကိရိဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့ပြီးအံ့၊ ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရားလောင်း
 သည်၊ မဟာဘိ နိက္ခမနဒိဝသေ ။ မြတ်သော-တောထွက်ခြင်းကိုပြုသော
 နေ၌။ ဝိဝဋ္ဋံ၊ ဟင်းလင်းသော။ ဣတ္ထာဂါရံ၊ မင်းမောင်းမ- အပေါင်းကို၊
 ဒိသ္မာ၊ မြင်တော်မူ၍၊ သံဝိဂ္ဂ ဟဒယော၊ ထုန်ယှပ်သော-နှလုံးရှိသည်ဖြစ်၍၊
 ကဏ္ဍကံ၊ ကဏ္ဍက-မြင်းတော်ကို၊ အာဟရေ၊ ဆောင်ခဲ့လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဆန္တံ၊ ဆန္ဒအမတ်ကို၊ အာမန္တေတွာ၊ ခေါ်၍၊ ဆန္ဒသဟာယော၊ ဆန္ဒလျှင်
 အတော်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အဿ ရာဇ ဝိဗ္ဗိဂတော၊ ကဏ္ဍက မြင်းတော်၏
 ကျောက်ကုန်းသို့- တက်စီးလျက်၊ နဝရတော၊ မြို့မှ၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍၊
 ကဏ္ဍက နိဝတ္တန ဝေတိယဋ္ဌာနံနာမ၊ ကဏ္ဍကမြင်း၏-ပြန်နစ်ရာ ဖြစ်သော
 ဝေတိတည်ရာ-အရပ်မည်သည်ကို၊ ဒသေတွာ၊ ပြု၍၊ တိဏိ ရုဇ္ဇာနိ၊ တိုင်း
 ကြီးသုံးတိုင်းတို့ကို၊ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍၊ အနောမာ-နဒိတိရေ၊ အနော်မာ-မြစ်
 နား၌၊ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရဟန်းပြု၍၊ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်၊ စာရိကံ၊ ဒေသစာရိ
 ကို၊ စရမာနော၊ သွားသည်ရှိသော်၊ ရာဇဂဟေ၊ ရာဇဂြိုဟ်-ပြည်၌၊ ဝိဏ္ဏာ
 ယ၊ ဆွမ်းအလှူငှါ၊ စရိတွာ၊ သွား၍၊ ပဏ္ဍဝ ပဗ္ဗတေ၊ ပဏ္ဍဝ-တောင်၌၊ နိ
 သိန္နော၊ ထိုင်နေလျက်၊ မာဂမိဿရေန၊ မဂဓရာဇ်- တိုင်းသူတို့ကို အစိုးရ
 သော၊ ရည်၊ ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီးသည်၊ နာမဂေါတ္တံ၊ အမည်အနွယ်ကို၊
 ပုဗ္ဗိတွာ၊ မေး၍၊ ဣမံရဇ္ဇံ၊ ဤပြည်စည်းစိမ်ကို၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒာယိ၊ ခံတော်မူပါ၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တော၊ ဘိတ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ မဟာရာဇ၊ မင်းမြတ်၊ အလံ၊
 တန်ပြီ၊ မယျံ၊ ငါ့အား၊ ရဇ္ဇေန၊ ပြည်စည်းစိမ်ဖြင့်၊ နအတ္ထော၊ အလိုမရှိ၊ အဟံ၊
 ငါသည်၊ ရဇ္ဇံ၊ ပြည်စည်းစိမ်ကို၊ ပဟာယ၊ စွန့်၍၊ လောကဟိတတ္ထာယ၊
 သတ္တလောက၏- အကျိုးစီးပွားအလှူငှါ၊ ပဓာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းကို၊
 အနုယုတ္တိတွာ၊ အားထုတ်၍၊ လောကေ၊ လောက၌၊ ဝိဝဋ္ဌန္တဒေါ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ
 ၏-အမြှေးအရှက်ဖြစ်သော-အဝိဇ္ဇာမောဟကို ဖျက်သည်၊ ဘဝိဿာမိ၊

ဖြစ်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍၊ နိက္ခန္ဓာ၊ ထွက်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတ္ထာ၊ ခို၍၊ တေ
 နဟိ၊ ထိုသို့ဟုပြီးကား။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဟုတ္ထာ၊ ဖြစ်၍၊ ပဌမံ၊
 ရှေးဦးစွာ၊ မဿ၊ အကျွန်ုပ်၏၊ ဝိဇိတံ၊ နိုင်ငံသို့၊ ဩသရေယျာသိ၊ သက်တော်
 မူပါ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဋိညံ၊ ဝန်ခံခြင်းကို၊ ဂဟိတော၊ ယူပြီးသော်၊ ကာလာမဉ္ဇ၊
 ကာလာမ-ရသောသို့ လည်းကောင်း၊ ဥဒကဉ္ဇ၊ ဥဒက-ရသောသို့ လည်း
 ကောင်း၊ ဥပသကံမိတ္တာ၊ ကပ်၍၊ တေသံ၊ ထိုရသောသို့၏၊ ဓမ္မဒေသနာယ၊
 ဓမ္မဒေသနာ၌၊ သာရိ၊ အနှစ်သာရကို၊ အဝိဇ္ဇန္တော၊ ရှာ၍-မရသည်ဖြစ်၍၊
 တတော၊ ထိုအရပ်မှ၊ ပတ္တမိတ္တာ၊ ဖဲကဲ့၍၊ ဥရုဝေလယ၊ ဥရုဝေလ-တော
 ၌၊ ဆဗ္ဗဿာနိ၊ ခြောက်နှစ်တို့ပတ်သုံး၊ ဒုက္ကရစာရိကံ၊ သူတပါးတို့ပြုနိုင်ခဲ့
 သော-အမှုကို၊ ကရောန္တံ၊ ပြုတော်မူသည်ဖြစ်၍လည်း၊ အမတံ၊ အမြိုက်
 နိဗ္ဗာန်ကို၊ ပဋိပတ္တိသုံ၊ ထိုးထွင်း၍-သိခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်
 သည်ဖြစ်၍၊ ဩဇ္ဇာရိကာဟာရံ၊ ရုန့်ရှင်းသော-အာဟာရကို၊ ပဋိသေဝနေ
 န၊ ဖြစ်သဖြင့်၊ ကာယဗ္ဗိ၊ ကိုယ်ကိုလည်း၊ သန္တုပ္ပေသိ၊ ရောင့်ရဲစေ၏၊ တဒါစ၊
 ထိုအခါ၌လည်း၊ ဥရုဝေလဂါမေ၊ ဥရုဝေလ-ရွာ၌၊ သုဇာတာနာမ၊ သုဇာ
 တာ-အမည်ရှိသော၊ ကုဗ္ဗုဗ္ဗဿ၊ သူကြွပ်၏၊ ဗီတာ၊ သမီးသည်၊ ဧကသ္မိံ
 နိဂြောဓရက္ခေ၊ တခုသောပညောင်ပင်၌၊ သစေ၊ အကပ်၍၊ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်
 သည်၊ သမာနဇာတိက-ကုလဗာရံ၊ တူသောဇာတ်ရှိသော-အမျိုး၏အိမ်
 သို့၊ ဂစ္ဆာ၊ သွားရောက်၍၊ ပဌမဂန္တု၊ ရှေးဦးစွာဆောင်အပ်သော-ကိုယ်
 ဝန်၌၊ ဗုတ္တံ၊ သားယောကျ်ားကို၊ လဘိဿာမိ၊ ရပါသည်ဖြစ်အံ့၊ ဧဝံသတိ၊
 ဤသို့ရခဲ့သည်ရှိသော်၊ ဗလိကမ္ဘံ၊ ပူဇော်သောအမှုကို၊ ကရိဿာမိ၊ ပြုပါအံ့၊
 ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ပတ္ထနံ၊ ဆုတောင်းခြင်းကို၊ အကာသိ၊ ပြု၏၊ တဿ၊ ထို
 သုဇာတာအား၊ သာပတ္ထနာ၊ ထိုဆုတောင်းခြင်းသည်၊ သမိန္တိ၊ ပြည့်စုံ၏၊
 သာ၊ ထိုသုဇာတာသည်၊ ဝိသာခ ပုဏ္ဏမိဒိဝသေ၊ ကဆုန်-လပြည့်နေ့၌၊ ပါ
 တောဝံ၊ စောစောကသာလျှင်၊ ဗလိကမ္ဘံ၊ ပူဇော်သော-အမှုကို၊ ကရိဿာမိ
 တိ၊ ပြုအံ့ဟူ၍၊ ရတ္တိယာ၊ ညည့်၌၊ ပစ္စုသသမာယ၊ မိုးသောက်ထအခါ၌၊ ဧဝ
 ရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ပါယာသံ၊ နို့၊ ဂဏာကို၊ ပဋိယာဇေသိ၊ စီရင်၏၊ တ
 သ္မိံ၊ ပါယာသေ၊ ထိုနို့၊ ဂဏာကို၊ ပစမာနေ၊ ချက်အပ်သည်ရှိသော်၊ မဟန္တာ
 မဟန္တာ၊ ကြီးကုန်-ကြီးကုန်သော၊ ဗုဗ္ဗုဠာ၊ အမြုပ်-အပွက်တို့သည်၊ ဥဠ
 ဟိတ္တာ၊ တက်၍၊ ဒက္ခိဏာဝဇ္ဇာ၊ လကျောရစ်လည်ကုန်သည်၊ ဟုတ္ထာ၊ ဖြစ်
 ၍၊ သဉ္စရန္တိ၊ သွားကုန်၏၊ ဧကဗုဿိတမ္ဘိ၊ တပေါက်-တစက်မျှလည်း၊ ဗဟိ၊
 အပသို့၊ နဂန္တိ၊ မထွက်၊ မဟာဗြဟ္မာ၊ မဟာဗြဟ္မာကြီးသည်၊ ဆတ္တံ၊ ထီး

၅၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ၊

၂

ကို၊ခေရေသိ၊ ဆောင်း၏၊ စတ္တာရော-လောကပါလာ၊ လေးယောက်ကုန်
သော-လောကပါလနတ်သားတို့သည်၊ ခုပ္ပဟတ္တာ၊သန်လျက်ကို-လက်စွဲ
ကုန်သည်ဖြစ်၍၊အာရက္ခံ၊အစောင့်အရှောက်ကို၊ဂဏ္ဍိံသု၊ယူကုန်ပြီး၊သက္ကော၊
သိကြားမင်းသည်၊အလာတာနိ၊ထင်း-မီးစတို့ကို၊ သမာနေန္တော၊ဆောင်
သည်ဖြစ်၍၊အဂ္ဂိံ၊မီးကို၊ဇာလေသိ၊ညှိပြီး၊ဒေဝတာ၊နတ်တို့သည်၊စတုသု
ဒိပေသု၊လေးကျွန်းတို့၌၊ ဩဇံ၊နတ်တို့၌ဖြစ်သော-ဩဇာကို၊ သံဟရိတွာ၊
ပေါင်းစု၍၊ တတ္ထ၊ထိုနို့၊ဂဏာ၌၊ ပက္ခိံသု၊ ထည့်ကုန်ပြီး၊ ဗောဓိသက္ကော၊
ဘုရားလောင်းသည်၊ ဘိက္ခဝာရကာလံ၊ ဆွမ်းခံအံ့သော-အခါကို၊ အာ
ဂမယ၊ မာနောင်္ဂံ၊တော်မူလျက်၊ ပါတောဝ၊စောစောကသာလျှင်၊ ဂစ္ဆာ၊
သွား၍၊ရုက္ခမူလေ၊ သစ်ပင်ရင်း၌၊ နိသိဒ္ဓိ၊ထိုင်နေတော်မူ၏၊ ရုက္ခမူလေ၊
သစ်ပင်ရင်း၌၊ သောနေတ္ထာယ၊သုမ်သင်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ အာဂတာ၊လာ
ကုန်သော-သူတို့သည်၊အဂစ္ဆာ၊လာကုန်၍၊ သုဇာတာယ၊သုဇာတာအား၊
ဒေဝတာ၊နတ်သည်၊ရုက္ခမူလေ၊သစ်ပင်ရင်း၌၊ နိသိန္ဒောဝိ၊ထိုင်နေ၏ဟူ
၍၊အာရောစေသိ၊ ကြား၏၊ သုဇာတာ၊ သုဇာတာသည်၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ
သော၊ ပဿာနံ၊ တန်ဆာကို၊ ပဿာဇေတွာ၊ တန်ဆာဆင်၍၊ သတသ
ဟဿန္တနိကေ၊ အတိုးတသိန်းထိုက်သော၊ သုဝဏ္ဏထာလေ၊ ရွှေခွက်၌၊
ပါယာသံ၊နို့၊ဂဏာကို၊ ဝနေတွာ၊ပွားစေ၍၊ အပရာယ သုဝဏ္ဏပါတိယာ၊
ရွှေခွက်-တခုဖြင့်၊ ပိဒဟိတွာ၊ ပိတ်၍၊ ဥက္ခိပိတွာ၊ ရှက်၍၊ ဂတာ၊ သွား
သည်ရှိသော်၊ မဟာပုရိသံ၊ ယောက်ျားမြတ်ကို၊ဒိသွာ၊မြင်၍၊ ပါတိယာ၊
ရွှေခွက်နှင့်၊သဟေဝ၊တကွသာလျှင်၊ ဟဏ္ဏ၊လက်၌၊ ဌပေတွာ၊ထား၍၊
ဝန္တိတွာ၊ရှိခိုး၍၊ မဗ္ဗံ၊ကျွန်တော်မ၏၊ မနောရထော၊နှလုံး၏-အလိုသည်၊
နိပ္ပန္နောယထာ၊ ပြီးသကဲ့သို့၊ဧဝံတထာ၊ထိုအတူ၊ ဗုဒ္ဓာကမ္ဘိ၊ကိုယ်တော်
သခင်တို့၏လည်း၊ မနောရထော၊ နှလုံး၏-အလိုသည်၊ နိပ္ပဇ္ဇတု၊ပြီးပါစေ
သတည်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊ဝတွာ၊လျှောက်ဆို၍၊ပဏ္ဍမိ၊ဘဲလေ၏၊

ဗောဓိသက္ကော၊ ဘုရားလောင်းသည်၊ နေရဉ္စရာယ၊နေရဉ္စရာ-မြစ်၏၊
တိရုံ၊ကမ်းနားသို့၊ ဂစ္ဆာ၊ကြွတော်မူ၍၊ သုဝဏ္ဏ-ထာလကံ၊ ရွှေခွက်ကို၊
တိရေ၊ကမ်းနား၌၊ ဌပေတွာ၊ထား၍၊နှတွာ၊ရေချိုး၍၊ပစ္စုတ္တရိတွာ၊တဘန်
တက်၍၊ ကေနပညာသပိဏ္ဏေ၊ လေးဆွဲကိုးလုပ်တို့ကို၊ ကရောန္တော၊ ပြု
တော်မူလျက်၊ပါယာသံ၊ နို့ဂဏာကို၊ပရိတုဉ္စိတွာ၊ သုံးဆောင်တော်မူပြီး
၍၊သစေ၊အကယ်၍၊အဟံ၊ငါသည်၊အဇ္ဇ၊ယနေ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ဘုရားသည်၊ဘဝါ
မိ၊ဖြစ်သည်ဖြစ်အံ့၊ ထာလံ၊ရွှေခွက်သည်၊ ပရိသေသတံ၊ မြင်ညာ-ရေအ

ယဉ်သို့၊ ဂစ္ဆတု၊ ဆန်တက်သည်ဖြစ်ပါစေ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ခိဝိ၊ ပစ်၏၊
ထေလံ၊ ရွှေခွက်သည်၊ ပဋိသေသတံ၊ မြစ်ညာရေအယဉ်သို့၊ ဂစ္ဆာ၊ ဆန်
တက်၍၊ ထေကံကတွာ၊ အတန်ငယ်-ဆန်တက်သည်ကိုပြု၍၊ ကာလနာ
ဂရာဇဿ၊ ကာလနဂါးမင်း၏၊ တဝနံ၊ နေရာမိမာန်သို့၊ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍၊
တိဏ္ဍိသံ၊ သုံးဆူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏၊ ထာလသနိ၊ ရွှေခွက်တို့ကို၊
ဥက္ခိဝိတွာ၊ ချီ၍၊ အဋ္ဌာသိ၊ တည်လေ၏၊ မဟာသတ္တော၊ ဘုရားလောင်း
သည်၊ ဝနသတ္ထော၊ တောအုပ်၌၊ ဒိဝါဝိဟာရံ၊ နေ့နေခြင်းကို၊ ကတွာ၊ ပြုတော်
မူပြီး၍၊ သာယန္တသမယော၊ ညချမ်းသောအခါ၌၊ သောတ္တိယေန၊ စင်အမည်
ရှိသော-ဒါယကာသည်၊ ဒိန္နာ၊ လှူအပ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌတိဏမုဋ္ဌိယော၊ ရှစ်
ဆုပ်သော-မြက်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူတော်မူ၍၊ ဗောဓိမဏ္ဍာ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်
သို့၊ အာရုပ္ပာ၊ တက်တော်မူ၍၊ ဧက္ခိဏဒိသာဘာဂေန၊ တောင်မျက်နှာ-အ
ဘို့ဖြင့်၊ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်တော်မူ၏၊ သောပဒေသော၊ ထိုအရပ်သည်၊ ပဒုမိ
နိပတ္တေ၊ ပဒုမာကြာဖက်၌၊ ဥဒကဗိန္ဒုဝိယ၊ ရေပေါက်ကွဲသို့၊ အကမ္ဘိတ္တံ၊
တုန်လှုပ်ပြီး၊ မဟာသတ္တော၊ ဘုရားလောင်းသည်၊ အယံ၊ ဤတောင်အရပ်
သည်၊ မမ၊ ငါ၏၊ ဂုဏံ၊ ကျေးဇူးကို၊ ဓာရေတု၊ ဆောင်ခြင်းငှါ၊ နသတ္တော
တိ၊ မတတ်နိုင်၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံတော်မူ၍၊ ပဏ္ဍိမဒိသာဘာဂံ၊ အနောက်
မျက်နှာ-အရပ်အဘို့သို့၊ အဂမာသိ၊ ကြွတော်မူ၏၊ သောဝိ၊ ထိုအနောက်
မျက်နှာ-အရပ်အဘို့သည်လည်း၊ တထေဝ၊ ထို့အတူပင်လျှင်၊ အကမ္ဘိတ္တံ၊
တုန်လှုပ်ပြီး၊ ဥတ္တရဒိသာဘာဂံ၊ မြောက်မျက်နှာ-အရပ်အဘို့သို့၊ အဂမာ
သိ၊ ကြွတော်မူ၏၊ သောဝိ၊ ထိုမြောက်မျက်နှာ-အရပ်အဘို့ သည်လည်း၊
တထေဝ၊ ထို့အတူပင်လျှင်၊ အကမ္ဘိတ္တံ၊ တုန်လှုပ်ပြီး၊ ဗုရုတ္တိမဒိသာဘာဂံ၊
အရှေ့မျက်နှာ-အရပ်အဘို့သို့၊ အဂမာသိ၊ ကြွတော်မူ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုအရှေ့
မျက်နှာ-အရပ်အဘို့၌၊ ပလ္လက္ခပမာဏံ၊ ပလ္လင်တော်-အတိုင်းအရှည်ရှိ
သော၊ ဌာနံ၊ အရပ်သည်၊ သုနိခါတဣန္ဒနိလောဝိယ၊ နက်စွာတူး၍-စိုက်
ဆောက်အပ်သော-တံခါးတိုင်ကဲ့သို့၊ နိဗ္ဗလံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည်၊ အ
ဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး၊ မဟာသတ္တော၊ ဘုရားလောင်းသည်၊ ဣဒံဌာနံ၊ ဤအရပ်
သည်၊ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊ အလုံးစုံသော-ဘုရားရှင်တို့၏၊ ကိလေသ ဘဉ္ဇနဝိဒ္ဓံ၊ သန
ဌာနံ၊ ကိလေသာတို့ကို- အကြွင်းမဲ့ ဖျက်ဆီးရာ ဖြစ်သော-အရပ်တည်း၊
ဣတိ၊ ဤသို့ကြံတော်မူ၍၊ တာနိတိဏာနိ၊ ထိုရှစ်ဆုပ်သော-မြက်တို့ကို၊
အဂ္ဂေ၊ အဖျား၌၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်တော်မူ၍၊ စာလေသိ၊ လှုပ်ပြီး၊ တာနိ၊ ထို
မြက်တို့သည်၊ ဗိတ္တကာရေန၊ ပန်းချီသမားသည်၊ တုလိကဂ္ဂေန၊ ဆေးရေး

၅၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ၊

စုတ်တံဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နာနိဝိယ၊ ဝိုင်းဖြတ်-ရေးသားကုန်သကဲ့သို့၊ အဟောသုံ၊
 ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရားလောင်းသည်၊ ဗောဓိ၊ အရဟတ္တမဂ်
 ဥာဏ်-သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့၊ အပတွာ၊ မရောက်မူ၍၊ ဣမံပလ္လင်္ကံ၊ ဤထက်
 ဝယ်ဖွဲ့ခွေ-နေခြင်းကို၊ နဘိန္ဒိဿာမိ၊ မဗျက်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စတုရင်္ဂသမန္နာ
 ဂတံ၊ အင်္ဂါလေးပါးနှင့်-ပြည့်စုံသော၊ ဝိရိယံ၊ လုံ့လကို၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊
 ဆောက်တည်၍၊ ပလ္လင်္ကံ၊ သုံးပါးသော-အစစ်ရှိသော-ထက်ဝယ်ကို၊
 အာဘုဇိတွာ၊ ခွေ၍၊ နိသိဒိ၊ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ တံဇဏညေဝ၊ ထိုဇဏ၌သာ
 လျှင်၊ မာရော၊ မာရ်မင်းသည်၊ ဗာဟုသဟာသံ၊ လက်ရုံးတထောင်ကို၊
 မာပေတွာ၊ ဘန်ဆင်း၍၊ ဒိယနု ယောဇနသတိကံ၊ အဖွဲ့နှင့်တကွ-ယူဇနာ
 နှစ်ရာရှိသော၊ ဝိရိမေခလံနာမဟတ္ထိ၊ ဝိရိမေခလော-အမည်ရှိသော-ဆင်
 ကို၊ အာရုပ္ပ၊ တက်စီး၍၊ နဝယောဇနံ၊ ကိုးယူဇနာ-အတိုင်းအရှည်ရှိသော
 မာရုပလံ၊ မာရ်မင်း၏-စစ်သည်မိုက်ပါကို၊ ဂဟေတွာ၊ ခေါ်၍၊ အနုက္ခိဇက
 န၊ ထက်ဝက်သော-မျက်မိဖြင့်၊ ဩလောကယမာနော၊ ကြည့်လျက်၊ ပဗ္ဗ
 တောဝိယ၊ တောင်ကဲ့သို့၊ အဇ္ဈောတ္တရဇန္တော၊ လွှမ်းမိုးလျက်၊ ဥပသင်္ကမိ၊
 ကပ်၏၊ မဟာသတ္တော၊ ဘုရားလောင်းသည်၊ မယှံ၊ ငါသည်၊ ဒသပါရမီ
 ယော၊ ဆယ်ပါးသော-ပါရမီတို့ကို၊ ပူရေန္တဿ၊ ဖြည့်သည်ရှိသော်၊ အညော
 တပါးသော၊ သမဏောဝါ၊ ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏောဝါ၊
 ပုဏ္ဏားသည်လည်းကောင်း၊ ဧဝေါဝါ၊ နတ်သည်လည်းကောင်း၊ မာရော
 ဝါ၊ မာရ်သည်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာဝါ၊ ဗြဟ္မာသည်လည်းကောင်း၊ သက္ခိ၊
 သက်သေသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဝေဿန္တရတ္တဘာဝေပန၊ ဝေဿန္တရာမင်း၏
 အဖြစ်တည်းဟူသော-အတ္တဘောဋ္ဌကား၊ မယှံ၊ ငါအား၊ သတ္တသုဝါရေသု၊
 ခုနစ်ပါးကုန်သော-အကြိမ်တို့၌၊ မဟာပထဝီ၊ မြေကြီးသည်၊ သက္ခိ၊ သက်
 သေသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ ဣဒါနိဝိယ၊ ခုအခါ၌လည်း၊ မေ၊ ငါအား၊ အစေ
 တနကဋ္ဌ ကလိင်္ဂရူပမာ၊ စေတနာမရှိသော-ထင်းတုံးနှင့်တူသော၊ အယ
 မေဝမဟာပထဝီ၊ ဤမြေကြီး သည်သာလျှင်၊ သက္ခိ၊ သက်သေတည်း၊
 ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို၊ ပဿာရေတိ၊ ဆန့်တော်မူ၏၊ မဟာပထ
 ဝီ၊ မြေကြီးသည်၊ တာဝဒေဝ၊ ထိုဆိုတော်မူသော-ဇဏ၌သာလျှင်၊ အယ
 ဒဏ္ဍေန၊ သံချောင်းဖြင့်၊ ကံသထာလံ၊ ကြေးခွက်ကို၊ ပဟတံဝိယ၊ ခတ်အပ်
 သကဲ့သို့၊ ရဝသတံ၊ များစွာသော-မြည်ခြင်း-အရာကိုလည်းကောင်း၊ ရဝ
 သဟသံ၊ များစွာသော-မြည်ခြင်း-အထောင်ကိုလည်းကောင်း၊ မုဗ္ဗမာ
 နာ၊ လွှတ်လျက်၊ ဝိပေတိတွာ၊ မြည်၍၊ ပရိဝတ္တမာနာ၊ ပတ်ပတ်လည်လျက်၊ မာရ

ဗလံ၊မာရ်မင်း၏စစ်သည်ကို၊စက္ကဝါဠမုခဝဠိယံ၊စကြာဝဠာ-အနားရေး၌၊
 မုဉ္ဇနံ၊ရဝေးသည်ကို၊အကာသိ၊ပြုပြီ၊မဟာသက္ကော၊ဘုရားလောင်းသည်၊
 သုံရိယေ၊နေသည်၊ဓရမာနေယေဝ၊ထင်ရှားရှိစဉ်သာလျှင်၊မာရဗလံ၊မာရ်
 မင်း၏-စစ်သည်ကို၊ဝိခမိတွာ၊ဖျက်ဆီး၍၊ပဌမယာမေ၊ပဌမယာသ်၌၊ပုဗ္ဗ
 နိဝါသဉာဏံ၊ပုဗ္ဗနိဝါသ-ဉာဏ်ကို၊ဝိသောဓေတွာ၊သုင်သင်၍၊မဇ္ဈိမ
 ယာမေ၊မဇ္ဈိမယာသ်၌၊ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ဒိဗ္ဗစက္ခု-ဉာဏ်ကို၊ဝိသောဓေတွာ၊သုင်
 သင်၍၊ပဉ္စိမယာမေ၊မဉ္စိမယာသ်၌၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ၊ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌၊
 ဉာဏံ၊ဉာဏ်ကို၊ဩဘာရေတွာ၊ချ၍၊ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ၊ဝဋ္ဋ-ဝိဝဋ္ဋဟုဆိုအပ်သော
 သစ္စာလေးပါးကို၊သမ္မသန္တော၊သုံးဘဝဆင်ခြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊အရု
 ဏောဒယေ၊နေအရုဏ်-တက်သောအခါ၌၊ဗုဒ္ဓေါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊
 ဟုတွာ၊ဖြစ်၍၊မယာ၊ငါသည်၊အနေက ကပ္ပကောဋိသတသဟဿံ၊များ
 စွာသော-ကမ္ဘာတူစေ့-အသိန်းဟူသော၊အဋ္ဌါနံ၊အဋ္ဌန့်ပတ်လုံး၊ဣမဿ
 ပလ္လင်္ကဿံ၊ဤပလ္လင်၏၊အတ္တယ၊အကျိုးငှါ၊ဝါယမော၊လုံ့လကို၊
 ကတော၊ပြုအပ်ပြီ၊ဣတိ၊ဤသို့၊သတ္တာပံ၊ရနစ်၊ကံပတ်လုံး၊ဧကပလ္လင်္က
 န၊တထက်ဝတ်သည်းဖြင့်၊နိဝိဒိ၊ထိုင်နေတော်မူ၏၊အထ၊ထိုအခါ၌၊
 ဧကစ္စာနံ၊အဈ္ဈိကုန်သော၊ဒေဝတာနံ၊နတ်တို့အား၊ကံ၊အသိနည်း၊အည
 ဝိ၊တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ဗုဒ္ဓတ္တကရာ၊ဘုရားအဖြစ်ကို-ပြုတတ်ကုန်
 သော၊ဓမ္မာ၊တရားတို့သည်၊အတ္ထိန္ဒုခေါ၊ရှိလေကုန်သေးသလော၊ဣတိ၊
 ဤသို့၊ကင်္ခါ၊တွေးတော-ယုံမှားခြင်းသည်၊ဥဒပါဒိ၊ထင်ရှားဖြစ်၏၊အထ၊
 ထိုအခါ၌၊တဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊အဗ္ဗမေဒိဝသေ၊ရှစ်ရက်မြောက်
 သော-နေ့၌၊သမာပတ္တိတော၊သမာပတ်မှ၊ဝုဠာယ၊ထတော်မူ၍၊ဒေဝတာ
 နံ၊နတ်တို့၏၊ကင်္ခံ၊ယုံမှားခြင်းကို၊ဥတွာ၊သိတော်မူ၍၊ကင်္ခါဝိမမနတ္ထံ၊
 ယုံမှားခြင်းကို-ပျောက်ခြင်းငှါ၊အာကာသေ၊ကောင်းကင်၌၊ဥပ္ပတိတွာ၊
 ပျံတက်တော်မူ၍၊ယမကပါဠိဟာရိယံ၊ရေး-မီးအစုံအစုံသော-တန်ခိုးပြာ
 ဋိဟာကို၊ဒသေတွာ၊ပြတော်မူ၍၊တာသံ၊ထိုနတ်တို့၏၊ကင်္ခံ၊ယုံမှားခြင်း
 ကို၊ဝိခမိတွာ၊ပျောက်တော်မူပြီး၍၊ပလ္လင်္ကတော၊ပလ္လင်တော်မှ၊ဤသကံ၊
 စဉ်းငယ်၊ပါစီနနိသိတေ၊အရှေ့အရပ်ကိုမှီသော၊ဥတ္တရေဒိသာဘာဂေ၊
 မြောက်မျက်နှာအဖို့၌၊ဌတွာ၊ရပ်တော်မူ၍၊စတ္တာရိအသင်္ချေယျာနိဝ၊
 လေးအသင်္ချေ၊ကမ္ဘာတို့-ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ကပ္ပသတသဟဿဉ္စ၊
 ကမ္ဘာတသိန်း-ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ပူရိတာနံ၊ဖြည့်အပ်ကုန်သော၊ပါရ
 မိနံ၊ပါရမီတို့၏၊ဖလ္လာမိဂမဋ္ဌာနံ၊အကျိုးဖြစ်သော-အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်

၅၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တဝိယတို့။

သဗ္ဗညုတညာဏ်အစရှိသည့်တို့ကို-ရရာအရပ်ဖြစ်သော၊ ပလ္လင်္ကဉ္စေဝ။
ပလ္လင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗောဓိရုက္ခဉ္စ၊ဗောဓိပင်ကိုလည်းကောင်း၊ အနိမိ
သေဟိ၊မမှိတ်ကုန်သော၊ အက္ခိဟိ၊မျက်စိတို့ဖြင့်၊ ဩလောကယမာနော၊
ကြည့်လျက်၊သတ္တာဟံ၊ချနစ်ရက်ကို၊ဝိတိနာမေသိ၊လွန်စေတော်မူပြီး၊တံ
ဌာနံ၊ထိုအရပ်သည်၊အနိမိသစေတိယံနာမ၊အနိမိသ-စေတိမည်သည်၊ဇာ
တံ၊ဖြစ်ပြီး၊ အထ၊ထိုနောင်မှ၊ ပလ္လင်္ကဉ္စေဝ၊ပလ္လင်၏လည်းကောင်း၊ဌိတ
ဌာနဿစ၊ရပ်တော်မူသော-အရပ်၏လည်းကောင်း၊ အန္တရာ၊အကြား၌၊
ပုရုတ္တိမ္ပ ပန္တိမတော၊ အရှေ့-အနောက်အားဖြင့်၊ အာယတေ၊ အလျား
ရှည်သော၊ ရတနစက်မ၊ရတနာစကြို၌၊ စက်မန္တော၊ စကြိုကြွတော်မူ
လျက်၊သတ္တာဟံ၊ချနစ်ရက်ကို၊ ဝိတိနာမေသိ၊လွန်စေတော်မူပြီး၊ တံဌာနံ၊
ထိုအရပ်သည်၊ ရတနစက်မစေတိယံနာမ၊ရတနစက်မစေတိမည်သည်၊
ဇာတံ၊ဖြစ်ပြီး၊ တတော၊ထိုရတနာစကြိုမှ၊ပန္တိမဒိသာဘာဝဂေ၊ အနောက်
မျက်နှာအဖို့၌၊ ဒေဝတာ၊နတ်တို့သည်၊ ရတနဗာရံ၊ရတနာဖြင့်ပြီးသော
အိမ်ကို၊မာပယိံသု၊ဘန်ဆင်းကုန်ပြီး၊ တတ္ထ၊ထိုရတနာဗာရံ၌၊ပလ္လင်္ကဉ္စ၊
ထက်ဝတ်ဖြင့်၊နိသိဒိတွာ၊ထိုင်နေတော်မူပြီး၍၊ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊အဘိဓမ္မာ
ပိဋကတ်ကို၊ဝိသေသတောစ၊အထူးအားဖြင့်လည်း၊ ဧတ္ထ၊ဤရတနာဗာရ
၌၊အနန္တနယံ၊ အနန္တနယဖြစ်သော၊ သမန္တပဋ္ဌာနံ၊ သမန္တပဋ္ဌာန်းကျင်း
ကို၊ဝိစိနန္တော၊ ဆင်ခြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ သတ္တာဟံ၊ချနစ်ရက်ကို၊ဝိတိ
နာမေသိ၊လွန်စေတော်မူပြီး၊တံဌာနံ၊ထိုအရပ်သည်၊ရတနဗာရစေတိယံနာ
မ၊ရတနဗာရစေတိမည်သည်၊ဇာတံ၊ဖြစ်ပြီး၊ ဧဝံ၊ဤသို့၊ဗောဓိသဒ္ဓိပေယ
ဝ၊ဗောဓိမဏ္ဍိုင်အနီး၌သာလျှင်၊ စတ္တာရိသတ္တာဟာနိ၊လေးသတ္တာဟာတို့
ကို၊ဝိတိနာမေတွာ၊လွန်စေ၍၊ပဉ္စမေသတ္တာဟော၊ပဉ္စမသတ္တာဟာ၌၊ ဗောဓိ
ရုက္ခမူလံ၊ဗောဓိပင်ရင်းမှ၊ ယေန၊အကြင်အရပ်၌၊အဓပါလနိဂြောဓော၊
ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်သည်၊အတ္ထိ၊ရှိ၏၊တေန၊ထိုဆိတ်ကျောင်းညောင်
ပင်ရှိရာ အရပ်သို့၊ဥပသကံမိ၊ကပ်တော်မူ၏၊ တတြပိ၊ထိုဆိတ်ကျောင်း
ညောင်ပင်ရင်း၌လည်း၊ ဓမ္မံ၊အဘိဓမ္မာတရားကို၊ ဝိစိနန္တောယေဝ၊ ဆင်
ခြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဝိရုတ္တိသုခဉ္စ၊အရဟတ္တဖိုလ်ချင်းသာကို
လည်း၊ပဋိသံဝေဒန္တော၊ခံစားတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ နိသိဒိ၊ထိုင်နေတော်
မူ၏၊ဓမ္မံ၊အဘိဓမ္မာတရားကို၊ ဝိစိနန္တောစ၊ ဆင်ခြင်တော်မူသော်လည်း၊
ဧဝံ၊ဤသို့ဆိုသတ္တံ၊သောနည်းဖြင့်၊ဧတ္ထအဘိဓမ္မေ၊ဤအဘိဓမ္မာ၌၊နယမဂ္ဂံ၊
နည်းအစဉ်ကို၊သမ္ပယိ၊သုံးသပ်တော်မူပြီး၊ ပဌမံ၊ရှေးဦးစွာ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီပ

ကရုဏံနာမ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းမည်သည်ကို၊ တတော၊ ထိုနောက်မှ၊ ဝိဘင်္ဂ
 ပကရုဏံနာမ၊ ဝိဘင်းကျမ်းမည်သည်ကို၊ ဓာတုကထာပကရုဏံနာမ၊ ဓာ
 တုကထာကျမ်းမည်သည်ကို၊ ဗုဒ္ဓလပညတ္တိပကရုဏံနာမ၊ ဗုဒ္ဓလပညတ္တိ
 ကျမ်းမည်သည်ကို၊ ကထာဝတ္ထုနာမ ပကရုဏံ၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်းမည်
 သည်ကို၊ ယမကံနာမပကရုဏံ၊ ယမိကံကျမ်းမည်သည်ကို၊ တတော၊ ထို
 နောက်မှ၊ မဟာပကာရဏံ၊ ပဟာပကာရဏဖြစ်သော၊ ပဋ္ဌာနံနာမ၊ ပဋ္ဌာနံ
 ကျမ်းမည်သည်ကို၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗသိ၊ သုံးသပ်တော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဝေဒိ၊ အဓိ၊ သိအပ်၏။ ။

တတ္ထံ၊ ထိုပဋ္ဌာနံကျမ်း၌ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊ သဏ္ဌာသုခုမပဋ္ဌာ
 နံ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သောအရာသို့၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ စိတ္တေ၊ စိတ်သည်
 ဩတိဏ္ဏေ၊ သက်သည်ရှိသော်၊ ဝီတိ၊ ဝီတိသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝီတိယာ၊
 ဝီတိသည်၊ ဥပ္ပန္နာယ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ လောဟိတံ၊ သွေးသည်၊ ပသီဒိ၊
 ကြည်လင်၏၊ လောဟိတေ၊ သွေးသည်၊ ပသန္တေ၊ ကြည်လင်သည်ရှိသော်၊
 ဆဝိ၊ အရေသည်၊ ပသီဒိ၊ ကြည်လင်၏၊ ဆဝိယာ၊ အရေသည်၊ ပသန္နာယ၊
 ကြည်လင်သည်ရှိသော်၊ ဗုရုတ္တိမ ကာယတော၊ ရှေ့ကိုယ်တော်မှ၊ ကုဋေ
 ဂါရာဒိပမာဏာ၊ အထွဋ်ပြာသာဒ်အစရှိသည်-ပမာဏရှိကုန်သော၊ ရသ္မိ
 ယော၊ ရောင်ခြည်တော် တို့သည်၊ ဥဠဟိတွာ၊ တက်၍၊ အာကာသေ၊
 ကောင်းကင်သို့၊ ပက္ခန္ဓာ၊ ပြေးလေကုန်၏၊ ဆဒ္ဒန္တနာဂ ကုလံဝိယ၊ ဆဒ္ဒန္တ
 ဆင်မျိုးကဲ့သို့၊ ပါစိနဒိသာယ၊ အရှေ့မျက်နှာ-အရပ်အားဖြင့်၊ အနန္တနာ၊
 အဆုံးမရှိကုန်သော၊ စက္ကဝါဠာနိ၊ စကြာဝဠာတို့သို့၊ ပက္ခန္ဓာ၊ ပြေးလေကုန်
 ၏၊ ပန္နိမကာယတော၊ နောက်ကိုယ်တော်မှ၊ ဥဠဟိတွာ၊ တက်၍၊ ပန္နိမ
 ဒိသာယ၊ အနောက်မျက်နှာ-အဖို့အားဖြင့်၊ ဒက္ခိဏံသကူဝေတော၊ လကျော
 ပခုံးတော်-စွန်းမှ၊ ဥဠဟိတွာ၊ တက်၍၊ ဒက္ခိဏဒိသာယ၊ တောင်မျက်
 နှာ-အဖို့အားဖြင့်၊ ဝါမံသကူဝေတော၊ လက်ဝဲပခုံးတော်-စွန်းမှ၊ ဥဠဟိ
 တွာ၊ တက်၍၊ ဥတ္တရဒိသာယ၊ မြောက်မျက်နှာ-အဖို့အားဖြင့်၊ အနန္တနာ၊
 အဆုံးမရှိကုန်သော၊ စက္ကဝါဠာနိ၊ စကြာဝဠာတို့ကို၊ ပက္ခန္ဓာ၊ ပြေးလေကုန်
 ၏၊ ပါဒတလေဟိ၊ ခြေတဝါးတော်-အပြင်တို့မှ၊ ပဝါလင်္ဂရဝဏ္ဏာ၊ သန္တာန်
 ညွန့်နှင့် တူသော-အဆင်းရှိကုန်သော၊ ရသ္မိယော၊ ရောင်ခြည်တော်တို့
 သည်၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍၊ မဟာပယဝိ၊ မြေကြီးကိုးမိနိမိ၍တွာ၊ ထုတ်ချင်း
 ထွင်း၍၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊ နိဓာတိဒ္ဒိတွာ၊ နှစ်ဖြာခွဲ၍၊ ဝါတက္ခန္ဓံ၊ လေအစုကို၊
 ပဒါလေတွာ၊ ပေါက်၍၊ အဇေဋ္ဌာကာသံ၊ အောက်ကောင်းကင်သို့၊ ပက္ခန္ဓာ၊

ပြေးလေကုန်၏။ သီသတော၊ ဦးခေါင်းတော်မှ၊ သမ္ပရိတ္တိယမာနံ၊ ကောင်းစွာ-ခွေ၍ထားအပ်သော၊ မဏိဒါမိယ၊ ပတ္တမြား-ပန်းဆိုင်းကဲ့သို့၊ နိလဝဏ္ဏာ၊ ညိုသောအဆင်းရှိသော၊ ရသိဇ္ဇ၊ ရောင်ခြည်တော်-အဝန်းသည်။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ တက်လတ်၍၊ ဆဒေဝလောကော၊ နတ်ပြည်-ခြောက်ထပ်တို့ကို ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ၊ ထုတ်ချင်းထွင်း၍၊ နဝဗြဟ္မလောကော၊ ဗြဟ္မာပြည်-ကိုးထပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေလပ္ပလေစ၊ ဝေဟပိလံတုံတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဉ္စသုဒ္ဓါဝါသေစ၊ သုဒ္ဓါဝါသ-ငါးဆုံတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ၊ ထုတ်ချင်းထွင်း၍၊ စတ္တာရောအာရုပ္ပေ၊ အရူပလေးဆုံတို့ကို၊ အဘိက္ကမ္မ၊ လွန်၍၊ အဇဇ္ဇာကာသံ၊ ဟင်းလင်းအပြင်-ကောင်းကင်သို့၊ ပဗ္ဗန္ဓာ၊ ပြေးလေကုန်၏။ တသ္မိဒိဝသေ၊ ထိုနေ့၌၊ အပရိမာဏေသု၊ အတိုင်းအရှည်-မရှိကုန်သော၊ စက္ကဝါဠေသု၊ စကြာဝဠာတို့၌၊ အပရိမာဏာ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော၊ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာဝ၊ ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော-အဆင်းရှိသည့်သာလျှင်၊ အဟေသို၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တံဒိဝသဉ္စပန၊ ထိုနေ့၌ကား၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သရိဗျ၊ ကိုယ်တော်မှ၊ နိက္ခန္ဓာ၊ ထွက်ကုန်သော-ရောင်ခြည်တော်တို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တာဇုသိယော၊ ထိုရောင်ခြည်တော်တို့သည်၊ ယာဝဇ္ဇဒိဝသာပိ၊ ယနေ့ထက်-တိုင်အောင်လည်း၊ အနန္တလောက ဓာတုယော၊ အဆုံးမရှိသော လောကဓာတ်တို့ကို၊ ဂစ္ဆန္တိယေဝ၊ သွားကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဇပါလနိဋ္ဌာဝေ၊ ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်ရင်း၌၊ သတ္တာနံ၊ ခုနစ်ရက်ကို၊ ဝိတိနာမေတွာ၊ လွန်စေ၍၊ တတော၊ ထိုအဇပါလ-သတ္တာဟမှ၊ အပရံ၊ တပါးသော၊ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ မုစလိန္ဒေ၊ ကျည်းပင်ရင်း၌၊ နိသိဒိ၊ ထိုင်နေတော်မူ၏။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊ နိသိန္ဒမတ္တယေဝ၊ ထိုင်နေတော်မူကာမျှသာလျှင်၊ သကလံ၊ အလုံးစုံသော၊ စက္ကပါဠဂစ္ဆံ၊ စကြာဝဠာတို့ကို၊ ပူရေန္တော၊ ပြည့်စေလျက်၊ မဟာအကာလ မေဃော၊ အခါမရွာသော-မိဃားကြီးသည်၊ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်၏။ ဝေရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ မေဃော၊ အခါမရွာသော မိဃားကြီးသည်၊ စက္ကဝတ္တိမိ၊ စကြာဝတေးမင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နဝါ၊ ဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓေ၊ ဘုရားသည်၊ ဥပ္ပန္နဝါ၊ ပွင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နိဿယေဝ၊ နှစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာလေသု၊ အခါတို့၌၊ ဝဿတိကိရ၊ ရှာသတတ်၊ ဣမေ၊ ဤအရာ၌၊ ဗုဒ္ဓကာလေ၊ ဘုရားပွင့်တော်မူသောအခါ၌၊ ဥဒပါဒိ၊

ထင်ရှားဖြစ်၏။ တသ္မိပန၊ ထိုအခါမဲ့၊ ရွာသော-မိဗန်းကြီး သည်ကား၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်လတ်သည်ရှိသော်၊ မုစလိန္ဒနာဂရာဇာ၊ မုစလိန္ဒ-နဂါးမင်း သည်၊ အဟံမေဃော၊ ဤမိဗန်းကြီးသည်၊ သတ္တရိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မယျံ၊ ငါ၏၊ ဘဝနံ၊ မိမာန်သို့၊ ပရိဋ္ဌမတ္တော၊ ဝင်တော်မူခါမျှ-ဖြစ်သော် သာလျှင်၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ ဝါသာဂါရံ၊ နေတော်မူရာကျောင်းကို၊ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊ လန္တု၊ ရခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိန္ဒေ သိ၊ ကြို၏၊ ဝိန္ဒေတွာ၊ ကြိုပြီး၍၊ သော၊ ထိုမုစလိန္ဒ-နဂါးမင်းသည်၊ သတ္တ ရတနမယံ၊ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော၊ ပါသာဒံ၊ ပြာသာဒ်ကို၊ နိဗ္ဗိနိတုံ၊ ဘန်ဆင်းခြင်းငှါ၊ သက္ကောဇ္ဇောပိ၊ တတ်နိုင် သော်လည်း၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပြာသာဒ်ကို-ဘန်ဆင်းခြင်းကို၊ ကတော၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ မယျံ၊ ငါ အား၊ မဟပ္ပလံ၊ ကြီးသောအကျိုးသည်၊ နဘဝိဿ၊ တိမဖြစ်လတ္တံ့၊ ဒသ ဗလဿ၊ အားတော်အဟိပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောမြတ်စွာဘုရားအား၊ ကာယ ဝေယျာဝစ္စံ၊ ကိုယ်ဖြင့်-ဝေယျာဝစ္စအမှုကို၊ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြို၍၊ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော၊ အတ္တဘာဝံ၊ အတ္တဘောကို၊ ကတွာ၊ ဘန်ဆင်း၍၊ သတ္တာရံ၊ ဘုရားရှင်ကို၊ သတ္တက္ခတ္တံ၊ ခုနစ်ပတ်၊ ဘော ဂေဟိ၊ အခွေတို့ဖြင့်၊ ပရိက္ခိပိတွာ၊ ရစ်၍၊ ဥပရိ၊ အထက်၌၊ ဗဏံ၊ ပါးပျဉ်း ကို၊ ဓာရေသိ၊ ဆောင်း၏၊ ပရိက္ခေပဿ၊ အခွေ၏၊ အန္တော၊ အတွင်း၌၊ ဩ ကာသော၊ အရပ်သည်၊ ဟေဋ္ဌာ လေဒဟ ပါသာဒဗ္ဗမာဏော၊ သိပ်ပိုင် ကျန်း၌-ကြေးပြာသာဒ်၏-အောက်အပြင်အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ အဟော သိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ ဣန္တိတိန္တိတေန၊ အလိုရှိတိုင်း-အလိုရှိတိုင်းသော၊ ဣရိယာပ ထေန၊ ဣရိယာပုထ်ဖြင့်၊ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝိဟရိဿတိ၊ နေ တော်မူလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နာဂရာဇဿ၊ နဂါးမင်း၏၊ အဇ္ဈာသယော၊ အလိုသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ မဟန္တံ၊ ကြီး ကျယ်သော၊ ဩကာသံ၊ အရပ်ကို၊ ပရိက္ခိပိ၊ ရံ၏၊ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌၊ ရတ နပလ္လကော၊ ရတနာ-ပလ္လင်သည်၊ ပညတ္တော၊ ခင်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဥပရိ၊ အထက်၌၊ သုဝဏ္ဏတာရက-ဝိဝိတ္တံ၊ ရွှေကြယ်တို့ဖြင့်-ဆန်း ကြယ်သော၊ သမောသရိတ ဂန္ဓဒါမ ကုသုမဒါမ စေလဝိတာနံ၊ ကောင်း စွာ-အညီအညွတ်တွဲအပ်သော-နံသာ-ပန်းဆိုင်း-ပုဆိုး-မိတာန်ရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ စတုသုကောဏေသု၊ လေးထောင့်တို့၌၊ ဂန္ဓထေလေန၊ နံသာသိဖြင့်၊ ဒိပါ၊ သိမီးတို့ကို၊ ဇလိတာ၊ ညှိအပ်ကုန်၏၊ စတုသုဒိသာသု၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌၊ ဝိဝရိတွာ၊ ပွင့်၍၊ စန္ဒနကရဏ္ဍကာ၊ စန်တကူးနံသာ

ကြွပ်တို့ကို၊ ခွပ်တာ၊ ထားအပ်ကုန်၏။ ဇေဝံ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တံသတ္တာဟံ၊ ထိုသတ္တာဟကို၊ တတ္ထ၊ ထိုကျည်းပင်ရင်း၌၊ ဝိတိနာမေတွာ၊ လွန်စေ၍၊ တတော၊ ထိုကျည်းပင် ရင်း၌-ချနစ်ရက်ကို-လွန်စေတော်မူပြီးသည်မှ၊ အပရံ၊ တပါးသော၊ သတ္တာဟံ၊ ချနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ရာဇာယတနေ၊ လင်းလွန်းပင်ရင်း၌၊ နိသိဒိ၊ ထိုင်နေတော်မူ၏။ တသ္မိံသတ္တာဟော၊ ထိုသတ္တာဟ၌၊ သက္ကေန ဒေဝါနမိန္ဒေန၊ သိကြားနတ်မင်းသည်၊ အာဘတံ၊ ဆောင်အပ်သော၊ ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ၊ ဒန်ပူကိုလည်းကောင်း၊ ဩသဓ ဟရိတကဉ္စ၊ ဆေးဖြင့်ပြီးသော-သဖန်းခါးသီးကိုလည်းကောင်း၊ ခါဒိတွာ၊ တုဉ်းပေးတော်မူ၍၊ မုခံ၊ ခံတွင်းကို၊ ဓေဝိတွာ၊ ဆေးတော်မူ၍၊ စတူဟိ လောကပါလေဟိ၊ လောကပါလ နတ်သား လေးယောက်တို့သည်။ ဥပနိတော၊ ဆောင်အပ်သော၊ ပဗ္ဗုဒ္ဓသေလမယော၊ အသစ်သော-ကျော်ညိုဖြင့်ပြီးသော၊ ပက္ခေ၊ သဝိတ်ဖြင့်၊ တဗုဿ ဘလ္လိကာနံ၊ တဗုဿ-ဘလ္လိက-ညှိနောင်တို့၏ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကျက်ကျပ်မ့် - ပျားဆုပ်မ့် - တည့်သော ဆွမ်းကို၊ ပရိဘုဉ္စိတွာ၊ တုဉ်းပေးတော်မူ၍၊ ပုန၊ တဘန်၊ ပဌာဂတံ၊ ပြန်၍၊ အပေါလနိဋ္ဌာဝေ၊ ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်ရင်း၌၊ နိသိန္ဒဿ၊ ထိုင်နေတော်မူသော-မြတ်စွာဘုရားအား၊ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊ အလုံးစုံကုန်သော-ဘုရားရှင်တို့၏၊ အာပိဏ္ဏော၊ အလေ့ အကျက်ဖြစ်သော၊ အယံဝိတက္ကော၊ ဤကဿ နှစ်ခါအဟံပဌမံ ဓမ္မဒေသယျံ အစရှိသော-အကြံသည်၊ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ၊ ဤတွင်စကားတရပ်အပြီးသတ်သတည်း။ ။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ ပဏ္ဍိတောတိ၊ ပဏ္ဍိတောဟူသည်ကား၊ ပဏ္ဍိစ္စေန၊ သမာပတ်ကိုရခြင်းသည်- ပြီးစေအပ်သော-အဓိဂမ-ဗဟုသုတဟုဆိုအပ်သော-ပညာရှိသည်၏-အဖြစ်နှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ ဗျတ္တောတိ၊ ဗျတ္တော ဟူသည်ကား၊ ဝေယျတ္တိယေန၊ သမာပတ်ကို ရခြင်းကြောင့် ရင့်သောပညာဟု ခိုအပ်သော- ထင်သည်၏အဖြစ်နှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ မေဓာဝိတိ၊ မေဓာဝိဟူသည်ကား၊ ဌာနုပ္ပတ္တိကာယ၊ အကြောင်းအရာကို-သိသော၊ ပညာယ၊ ပညာနှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ အပ္ပရဇက္ခ ဇာတိကောတိ၊ အပ္ပရဇက္ခ-ဇာတိကောဟူသည်ကား၊ သမာပတ္တိယာ၊ သမာပတ်ဖြင့်၊ ဝိက္ခန္တိတတ္တာ၊ ခွာအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နိက္ခိလေ သဇာတိကော၊ ကိလေသာ ကင်းသော- သဘောရှိ၏။ ဝိသုဒ္ဓိပက္ခော၊ စင်ကြယ်ခြင်းသို့ရောက်၏။ အာဇာနိဿတိတိ၊ အာဇာနိဿတိဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗက္ခိဿတိ၊ မှတ်နိုင်လတ္တံ့၊ ပုဋိဝိဇ္ဈိဿတိ၊ ထိုးထွင်း၍-သိလတ္တံ့၊ ဥာ

ဇာတိပနမေတိ၊ ဥာဏဉ္စပနမေဟူသညကား၊ မယုတ္တိ၊ ငါအားလည်း၊ သဗ္ဗညု
တညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏံတော်သည်၊ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်၏၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ ဒေဝတာယ၊ နတ်၏၊ ကထိတေနော၊ ဆိုအပ်သော-စကားဖြင့်
သာလျှင်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ အဂတိံ၊ မရောက်မူ၍၊ သယုတ္တိ၊ ကိုယ်တော်
သည်လည်း၊ သဗ္ဗညုတညာဏေန၊ သဗ္ဗညုတညာဏံတော်ဖြင့်၊ ဩလောက
ကေန္တော၊ ကြည့်တော်မူသည်ရှိသော်၊ ဣတော၊ ဤနေ့မှ၊ သတ္တမ ဗိဝသ
မတ္တကော၊ ခုနစ်ရက်လွန်ခဲ့ပြီးသော-နေ့၏အထက်၌၊ ကာလံကတွာ၊ သေ
၍၊ အာကိဉ္စညာယတနေ၊ အာကိဉ္စညာ-ယတနဘုံ၌၊ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်လေ
၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဒ္ဓသ၊ မြင်လေ၏၊ တံ၊ ထိုသို့-မြင်သည်ကို၊ သန္ဓာယ၊
ရည်၍၊ ဥာဏဉ္စပနမေဒဿနံ ဥဒပါဒိတိ၊ ဥာဏဉ္စပနမေဒဿနံ ဥဒပါဒိဟူ
၍၊ အာဟာ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ မဟာဇာနိယောတိ၊ မဟာဇာနိယောဟူ
သည်ကား၊ သတ္တမိဝသ အတ္တန္တရေ၊ ခုနစ်ရက်၏-အတွင်း၌၊ ပတ္တဗ္ဗမဂ္ဂ
ဖလတော၊ ရောက်အပ်သော-မဂ်ဖိုလ်မှ၊ ပရိဟိနတ္တာ၊ ယုတ်သည်၏-အ
ဖြစ်ကြောင့်၊ အဿ၊ ထိုအာဇ္ဇာရအား၊ မဟာတိ၊ များစွာသော၊ ဇာနိယော၊
မဂ်ဖိုလ်တည်း ဟူသော-အကျိုး စီးပွား၏-ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊
ရှိ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ မဟာဇာနိယော၊ မဟာ ဇာနိယမည်၏၊
အက္ခကော၊ ခဏမဟုတ်သော-အာကိဉ္စညာ ယတနဘုံ၌၊ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်
၏၊ ဂတိံ၊ သွား၍၊ ဒေသိယ မာနန္တိ၊ ဟောအပ်သော-တရားကိုလည်း၊
တဿ၊ ထိုအာဇ္ဇာရအား၊ သောတုံ၊ နာခြင်းငှါ၊ သောတပဿဒေါ၊ သောတ
ပဿဒသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣမေ၊ ဤလူ ဘုံသို့၊ ဓမ္မဒေသနဋ္ဌာနံ၊ တရားဟောရာ
အရပ်သို့၊ အာဂမနပါဒါဝိ၊ လာကြောင်းဖြစ်သော-ခြေသည်လည်း၊ နတ္ထိ၊
မရှိ၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ မဟာဇာနိယော၊ မဂ်ဖိုလ်ဟူသော-မြတ်သောအကျိုးစီးပွား
မှ-ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်၊ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီး၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒေသတိ၊ ပြု၏၊
အဘိဒေါသ ကာလင်္ကတောတိ၊ အဘိဒေါသ-ကာလင်္ကတော ဟူသည်
ကား၊ အစုရက္ခေ၊ ထက်ဝက်သောညဉ့်၌၊ ကာလင်္ကတော၊ သေပြီး၊ ဥာဏဉ္စ
ပနမေတိ၊ ဥာဏဉ္စပနမေဟူသည်ကား၊ မယုတ္တိ၊ ငါဘုရားအားလည်း၊ သဗ္ဗ
ညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏံသည်၊ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ဣဝံ၊ ဤ
အရာ၌လည်း၊ ဒေဝတာယ၊ နတ်၏၊ ဝဇနေန၊ စကားဖြင့်၊ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်
ခြင်းကို၊ အကတွာ၊ မပြုမူ၍၊ သဗ္ဗညုတညာဏေန၊ သဗ္ဗညုတညာဏံဖြင့်၊
ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်တော်မူသည်ရှိသော်၊ ဟိယျော၊ ယမန်နေ့၌၊ အစု
ရက္ခေ၊ ညဉ့်ထက်ဝက်၌၊ ကာလံကတွာ၊ သေ၍၊ ရာမသုတ္တော၊ ရာမသားဖြစ်

၆၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

သော၊ဥဒကော၊ဥဒကသည်၊နေဝသညာနာသညာယတနေ၊ နေဝသညာ
နာသညာယတနသံ၊ နိဗ္ဗတ္တောကိရ၊ဖြစ်သတတ်၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ အဒ္ဓသ၊
မြင်တော်မူ၏၊ တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ ဧဝံ၊ဤသို့မဟာဇာနိယော-စသောစ
ကားကို၊အာဟ၊ဆိုတော်မူ၏၊သေသံ၊ကြွင်းကျန်သော-စကားရစ်သည်၊
ပုရိမနယသဒိသမေဝ၊ ရှေးနှိုက်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-နည်းနှင့် တူသည်သာ
လျှင်တည်း။ ။

ဗဟူကာရာတိ၊ဗဟူကာရာဟူသည်ကား၊ ဗဟူပကာရာ၊များစွာကျေး
ဇူးရှိကုန်၏၊ ပဓာနပဟိတတ္တိဥပဋ္ဌဟိ သူတိ၊ပဓာနပဟိတတ္တိ-ဥပဋ္ဌဟိ သု
ဟူသည်ကား၊ပဓာနတ္ထာယ၊ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းငှါ၊ ပေသိတတ္တဘာဝံ၊
စေလွှတ်အပ်သော-စိတ်ရှိသော သုရားလောင်းကို၊ ဝသနဋ္ဌာနေ၊ နေရာ
အရပ်၌၊ပရိဝေဏာ သမ္ပန္နနေ၊ ပရိဝုဏ်ကို- တမြက်ထွဋ်ခြင်းဖြင့် လည်း
ကောင်း၊ပတ္တစိဝရံ၊သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ဂဟေတွာ၊တွင်းယူ၍၊ အနုဗန္ဓနေ
နစ၊ လိုက်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ မုခေါဒက ဓန္တကဋ္ဌ ဒါနာဒိနာစ၊ မျက်သစ်ရေ
ဒန်ပူပေးခြင်း-အစရှိသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌဟိ သု၊လုပ်ကျွေးကုန်
ပြီး၊တပနပဉ္စဝဂ္ဂိယာပန၊ထိုပဉ္စဝဂ္ဂိတို့-မည်သည်ကား၊ ကေပန၊အဘယ်
သူတို့နည်းဟူမူကား၊ ယေတေ၊အကြင်သူတို့သည်၊ရာမော၊ရာမလည်း
ကောင်း၊ဓဇော၊ဓဇလည်းကောင်း၊ လက္ခဏော၊ လက္ခဏာလည်းကောင်း၊
ဇောတိမန္တိ၊ ဇောတိမန္တိလည်းကောင်း၊ ရညော၊ ရညလည်းကောင်း၊သု
ဘောဇော၊သုဘောဇလည်းကောင်း၊ သုယာမော၊သုယာမလည်းကောင်း၊
သုဒတ္တောစ၊ သုဒတ္တ၎င်း၊ ဧတေအဋ္ဌ၊ ထိုရှစ်ယောက်သော သူတို့အား၊
တဒါ၊ထိုလက္ခဏာ-ဘတ်သောအခါ၌၊ အဟေသံ၊ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ဗြာဟ္မဏာ၊
ပုဏ္ဏားတို့သည်၊သလင်္ဂါ၊ အင်္ဂါခြောက်ပါးကို-သိကုန်သည်ဖြစ်၍၊မန္တံ၊
ဗေဒင်ကို၊နိဇ္ဈာယိတွာ၊သရဏှာလ်၍၊ ဝိယာကရိ သု၊ဖြေကြားကုန်ပြီ၊ဣတိ
ဣမေ၊ဤသူတို့တည်း၊ ဟေမိသတ္တသ၊သုရားလောင်း၏၊ဇာတကာလေ၊
ဘွားသောအခါ၌၊ သုပိနပဋိဂ္ဂါဟကာစေဝ၊ အိမ်မက်ကို-ဘတ်တတ်ကုန်
သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ လက္ခဏ ပဋိဂ္ဂါဟကာစ၊ လက္ခဏာကို-ဘတ်
တတ်သည်လည်း-ဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌဗြာဟ္မဏာ၊ရှစ်ယောက်ကုန်သော
ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ပေါန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏၊ကေသု၊ထိုရှစ်ယောက်ကုန်သော-ပုဏ္ဏား
တို့တွင်၊တယော၊သုံးယောက်ကုန်သော-ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ဣမေဟိလက္ခ
ဏေဟိ၊ဤလက္ခဏာတို့နှင့်၊သမန္နာဂတော၊ပြည့်စုံသော-ယောကျ်ားမြတ်
သည်၊အာဂါရံ၊အိမ်၏အလယ်၌၊ အဇ္ဈာဝသမာနေ၊ နေသည်ရှိသော်၊ရာ

ဇာတိက္ခဝံတိ၊ စကြာမင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ပဗ္ဗဇ္ဇမာနေ၊ ရဟန်း၊ ပြုသည်ရှိသော်၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နေဝ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဗျာကရိံ၊ သု၊ ဖြေကြားကုန်ပြီ၊ ပဉ္စေတိယဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ငါးဦးကုန်သော-ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ဣမေဟိလက္ခဏေဟိ၊ ဤလက္ခဏာတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော-ယောက်ျားမြတ်သည်၊ အာဂါရေ၊ အိမ်၏ အလယ်၌၊ နုတိဋ္ဌတိ၊ မတည်လတ္တံ့၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဧကံသဗျာကရဏာ၊ စင်စစ်ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့၊ ဟုဖြေကြားကုန်သည်၊ အဟောသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တေသု၊ ထိုရှစ်ဦးကုန်သော-ပုဏ္ဏားတို့တွင်၊ ဝုရိမာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ တယော၊ သုံးယောက်ကုန်သောပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ယထာမန္တပဒံ၊ လက္ခဏာဟု ဆိုအပ်သော-ဗေဒင်ကျင်း၌ ဆိုသည်အားလျော်စွာ၊ ဂတာပဋိပန္နာ၊ ကျင့်ကုန်၏၊ ဣမေပနပဉ္စ၊ ဤငါးဦးကုန်သော-ပုဏ္ဏားတို့သည်ကား၊ မန္တပဒံ၊ ဗေဒင်ကျင်းကို၊ အတိက္ကန္တာ၊ ဤသူကားစင်စစ်ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့၊ ဟု-ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြင့်-လွန်၍ဖြစ်ကုန်၏၊ တေ၊ ထိုသူတို့သည်၊ အတ္တနာ၊ မိမိသည်လေ၊ ရအပ်သော၊ ပုဏ္ဏပတ္တံ၊ ဖြေကြားခြင်း၌-နှစ်သက်ခြင်းကြောင့်ပေး၍-ရအပ်သောပူဇော်သကာ-ဥစ္စာပစ္စည်းကို၊ ဥာတကာနံ၊ ဆွေမျိုးတို့အား၊ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်ခဲ့၍၊ အယံမဟာဝုရိသော၊ ဤယောက်ျားမြတ်သည်၊ အာဂါရံ၊ အိမ်၏အလယ်၌၊ နအဇ္ဈာဝသိဿတိ၊ မနေလတ္တံ့၊ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နိဗ္ဗိတက္ကာ၊ နှစ်ခွမကြံကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဗောဓိသတ္တံ၊ ဘုရားလောင်းကို၊ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍၊ သမဏပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိတာ၊ ရဟန်းပြုကုန်ပြီ၊ တေသံ၊ ထိုလက္ခဏာတော်တော်သော-ပုဏ္ဏားတို့၏၊ ပုတ္တာတိဝိ၊ သားတို့ဟူ၍လည်း၊ ပဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ တံဝစနံ၊ ထိုစကားကို၊ အဋ္ဌကထာယ၊ မဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်၏၊ ကိရု၊ ကြားဘူးသည်ကိုဆိုဦးအံ့၊ ဧတေ၊ ထိုငါးဦးကုန်သော-ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ဒဟရကာလေယေဝ၊ ငယ်ရွယ်စဉ်-အခါ၌သာလျှင်၊ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော၊ မန္တေ၊ ဗေဒင်တို့ကို၊ ဇာနိံ၊ သု၊ သိကုန်ပြီ၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တေတိယဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့ကို၊ အာစရိယဋ္ဌာနေ၊ ဆရာ၏အရာ၌၊ ဌပယိံ၊ သု၊ ထားကုန်ပြီ၊ တေ၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ပစ္ဆာ၊ နောက်အခါ၌၊ အမှေဟိ၊ ငါတို့သည်၊ ပုတ္တဒါရဇဉ်၊ သားမယားဟူသော-အဖွဲ့အရှက်ကို၊ ဆဒ္ဓိတွာ၊ စွန့်၍၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိတံ၊ ရဟန်းပြုခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်နိုင်သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍၊ ဒဟရကာလေယေဝ၊ ငယ်ရွယ်စဉ်

အခါ၌သာလျှင်၊ ပဗ္ဗဒ္ဓိတွာ၊ ရဟန်းပြု၍၊ ရမဏီယာနိ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်
ရှိကုန်သော၊ သေနာသနာနိ၊ ကျောင်းတို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တ၊ သုံးဆောင်ကုန်
လျက်၊ ဝိဟရိသု၊ နေကုန်ပြီ၊ ကလေနကာလံပန၊ ရံခါရံခါ၌မူကား၊ ဘော၊
အိုလူများအပေါင်းတို့၊ မဟာပုရိသော၊ ယောကျ်ားမြတ်သည်၊ မဟာဘိ
နိက္ခမနံ၊ မြတ်သောတောထွက်ခြင်းကို၊ နိက္ခန္တေကာ၊ ထွက်ပါလေပြီလော၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆန္တိ၊ မေးကုန်၏၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊ ကုဟိ၊ အဘယ်အ
ရပ်၌၊ မဟာပုရိသံ၊ ယောကျ်ားမြတ်ကို၊ တုဌေ၊ အရှင်တို့သည်၊ ပဿိဿထ
မြင်တော်မူကုန်သနည်း၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊ တိသု၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ပါ
သာဒေသု၊ ပြာသာဒ်တို့၌၊ တိဝိခနိ၊ ဓူကမဇ္ဈေ၊ သုံးမျိုးပြားသော-ကချေသည်
အပေါင်းတို့အလယ်၌၊ ဒေဝေါဝိယ၊ နတ်ကဲ့သို့၊ သမ္ပတ္တိံ၊ စည်းဝိပ်ကို၊ အနု
ဘောတိ၊ ခံစား၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ တေ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်အရှင်တို့
သည်၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊ တာဝ၊ ရှေးဦးတွာ၊ မဟာပုရိသဿ၊ ယောကျ်ားမြတ်
အား၊ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်သည်၊ ပရိပါကံ၊ ရင့်ခြင်းသို့၊ နဝုတ္တတိ၊ မရောက်သေး၊
ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးငိုက်၍၊ အပ္ပေါသုက္ကာ၊ ကြောင့်ကြမဲ့ ဖြစ်ကုန်၍၊ ဝိဟရိ
သုယေဝ၊ နေကုန်သည်သာလျှင်ကတည်း၊ ကဿပန၊ အဘယ်ကြောင့်
ကား၊ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဗဟူကာရာခေါမေပဉ္စ
ဝဂ္ဂိယာတိ၊ ဗဟူကာရာခေါမေပဉ္စဝဂ္ဂိယာဟူ၍၊ အာဟ၊ ဆိုတော်မူသနည်း
ကိ၊ အသို့နည်း၊ ဧသဧသော ဘဂဝါ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥပကာရကာ
နံယေဝ၊ ကျေးဇူးကို ပြုကုန်ဘူးသော-သူတို့အားသာလျှင်၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊
ဒေသေတိ၊ ဟောသလော၊ အနုပကာရကာနံ၊ ကျေးဇူးကိုမပြုဘူးကုန်သော
သူတို့အား၊ နဒေသေတိ၊ မဟောသလော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊
အမေးတည်း၊ နဒေသေတိ၊ မဟောသည်၊ နော၊ မဟုတ်၊ ဒေသေတိဧဝ၊ ဟော
တော်မူသည်သာလျှင်တည်း၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏၊ ဧသဧသော ဘဂဝါ၊ ဤမြတ်
စွာဘုရားသည်၊ ပရိစယဝသေန၊ လေ့ကျက်ခြင်း၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ကာ
လာမံ၊ ကာလာမအနွယ်၌ ဖြစ်သော၊ အာဠာရဉ္စေဝ၊ အာဠာရ ရသေ့ကို
လည်းကောင်း၊ ရာမပုတ္တံ၊ ရာမ၏သားဖြစ်သော၊ ဥဒကဉ္စ၊ ဥဒက ရသေ့ကို
လည်းကောင်း၊ ယဒိဩလောကေသိ၊ အကယ်၍ကား-ကြည့်တော်မူ၏၊ ပန
ထိုသို့ကြည့်တော်မူသော်လည်း၊ တသ္မိံ ဗုဒ္ဓဓေတ္ထေ၊ ဤဗုဒ္ဓဓေတ်၌၊ အညာ
တင်္ကောဏှညံ၊ အရှင်အညာတ ကောဏှညကို၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ ပဌမံ၊
ရှေးဦးတွာ၊ ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ သန္တိကာတံ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း
၌၊ သမတ္ထောနာမ၊ စွမ်းနိုင်သောသူမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ကဿ၊ အဘယ်

ကြောင့်နည်းဟူမူကား၊ တထာဝရဥပနိဿယတ္တာ၊ ဆိုသို့သန္တာလေးပါး
 ကိုရှေးဦးစွာ-ထိုးထွင်း၍သိခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော-ကောင်းမှုတည်း
 ဟူသော-ဥပနိဿယရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကိရိပိတ္တာရေမိ၊
 ချွဲဦးအံ၊ ဝုဠေ၊ ရှေးဦး၊ ဝုဠာကရဏကာလေ၊ ကောင်းမှုကိုပြုသောအခါ၌၊ နွေ
 ဘာတရော၊ နှစ်ဦးသော ညှိနောင်တို့သည်၊ အဟောသုံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တတ္ထ၊
 ထိုညှိနောင်နှစ်ယောက်တို့တွင်၊ ဇေဋ္ဌဿ၊ အစ်ကိုအား၊ ဧကသ္မိံသသော၊
 တကြိမ်သောကောက်၌၊ နဝဝါရေ၊ ကိုးကြိမ်တို့ပတ်လုံး၊ အဂ္ဂသဿဒါနံ၊
 အဦးဖြစ်သော-ကောက်၏အလွှာကို၊ မယာ၊ ငါသည်၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးလှူအပ်၏
 ဣတိ၊ ဤသို့သောအကြံသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ သော၊ ထိုအစ်ကိုဖြစ်
 သော-သူဌေးသားသည်၊ ဝပ္ပကာလေ၊ စိုက်ပျိုးအံ့ဟု-မျိုးကိုထုတ်သော
 အခါ၌၊ ဝိဇ္ဇန္တံ၊ နာမ၊ မျိုးဦးမည်သည်ကို၊ ဒတွာ၊ လှူ၍၊ ဝတ္ထုကာလေ၊ ကောက်
 တို့၏အသီးနှု-တည်းဟူသော-ကိုယ်ဝန်ယူသော အခါ၌၊ ကနိဋ္ဌေန၊ ညှိ
 ငယ်နှင့်၊ သံဗ္ဗိံ၊ တက္ကမန္တေ၊ တိုင်ပင်ကုန်၏၊ ကနိဋ္ဌော၊ ညှိငယ်သည်၊ ဝတ္ထု
 ကာလေ၊ ကောက်တို့၏ အသီးနှု-တည်းဟူသော-ကိုယ်ဝန်ယူသောအခါ၌၊
 ဝတ္ထံ၊ ကောက်တို့၏-အသီးနှုတည်းဟူသော-ကိုယ်ဝန်ယူသော အခါကို၊
 ဖာလေတွာ၊ ခွဲ၍၊ ဒဿာမိတိ၊ ပေးအံ့ဟူ၍၊ တရုဏသသံ၊ ကောက်နှုကို၊
 နာသေတုကာမော၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၊ အသိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤ
 သို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ ဇေဋ္ဌော၊ အစ်ကိုသည်၊ ကနိဋ္ဌဿ၊ ညှိငယ်၏၊ အနုနုဝတ္ထု
 နာဘာဝံ၊ အလိုသို့ မလိုက်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉ တွာ၊ သိ၍၊ ခေတ္တံ၊ လယ်ကို၊
 ဝိဘဇိတွာ၊ ခွဲဝေ၍၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ကောဠာသတော၊ အဘို့အရမှ၊ ဝတ္ထံ၊
 စပါးဖုံးကို၊ ဖာလေတွာ၊ ခွဲ၍၊ ဝိနံ၊ နို့ ရည်ကို၊ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်၍၊ သပ္ပိဖာဏိ
 တေဟိ၊ ထောပတ်-တင်လဲတို့နှင့်၊ ယောဇေတွာ၊ ရောနှော၍၊ အဒါသိ၊ လှူပြီ
 ဝုထုကာကာလေ၊ ဆတ်ဆတ်ရှိသော ကာလ၌၊ ဝုထုကံ၊ မျှ ဆန်းကို၊ ကာရေ
 တွာ၊ ပြုစေ၍၊ အဒါသိ၊ လှူပြီ၊ လာယနေ၊ ရိပ်သောကာလ၌၊ လာယနဂ္ဂံ၊ ရိပ်
 သော၊ ကောက်ဦးကို၊ အဒါသိ၊ လှူပြီ၊ ဝေဏိကရဏေ၊ လက်ဆုပ်ပြု၍၊ အ
 စည်း၏အစွမ်းအားဖြင့် ပြုသောအခါ၌၊ ဝေဏဂ္ဂံ၊ လက်ဆုပ်စည်းသော
 ကောက်ဦးကို၊ ကပါယာဒိသု၊ ကောက်လျှိုင်းတို့ကို-ပုံခြင်းအစရှိသည်တို့၌
 ကလာပဂ္ဂံ၊ ကောက်လျှိုင်းစည်းဦးကို၊ အဒါသိ၊ လှူပြီ၊ ခဇ္ဇဂ္ဂံ၊ တလင်း၌ပုံ
 သောကောက်လျှိုင်းတို့တွင်-အဦးဖြစ်သော-ကောက်လျှိုင်းကို၊ အဒါသိ၊
 လှူပြီ၊ ဘဏ္ဍဂ္ဂံ၊ နယ်ပြီးသောစပါးကို၊ အဒါသိ၊ လှူပြီ၊ ကောဠဂ္ဂံ၊ ကျိုသို့သွင်း
 သောအခါ-အဦးဖြစ်သောစပါးကို၊ အဒါသိ၊ လှူပြီ၊ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့၊ ကေ

သဿေ၊ တကြိမ်သောကောကံ၌၊ နဝဝါရေ၊ ကိုးကြိမ်တို့ပတ်လုံး၊ အဂ္ဂဒါနံ
 အဦးလှခြင်းကို၊ အဒါသိ၊ လှပြီ၊ အဿ၊ ထိုသူဌေးသား၏၊ ကနိဋ္ဌေပန၊ ညီ
 မှာမူကား၊ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ တလင်းမှ-စပါးကိုထုတ်၍၊ အဒါသိ၊ လှပြီ၊ တေသု၊
 ထိုနှစ်ဦးသော-သူဌေးသားတို့တွင်၊ ဇေဋ္ဌော၊ အစ်ကိုသည်၊ အညာတ
 ကောဏ္ဍညတ္ထေရော၊ အရှင်အညာတကောဏ္ဍညမထေရ်သည်၊ ဇေတော၊
 ဖြစ်၏၊ ကနိဋ္ဌေ၊ ညီသည်၊ သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇကော၊ သုဘဒ္ဒပရိမိုဇ်သည်၊ ဇေ
 တော၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကေသို့ သဿေ၊ တခုသော ကောကံ၌၊ နဝန္တံ
 အဂ္ဂ ဒါနာနံ၊ ကိုးကြိမ်သော-အလှဦးတို့ကို၊ ဝိဒ္ဓတ္တံ၊ လှသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်၊ ထေရံ၊ ကောဏ္ဍညမထေရ်ကို၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ အညော၊ တပါး
 သော၊ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ သန္တိကာတံ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ၊
 သမတ္ထောနာမ၊ စွမ်းနိုင်သောသူမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဗဟုကာရာခေါမေ
 ပဉ္စ ဝဂ္ဂိယာတိ၊ ဣဒံပန၊ ဗဟုကာရာခေါမေ-ပဉ္စဝဂ္ဂိယာဟူသောဤစကား
 ကိုကား၊ ဥပကာရာနုဿရဏ မတ္တကေနေဝ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းကို-အောက်
 မေ့ခြင်း၏-အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဣသိပတနေ မိဂဒါ
 ယေတိ၊ ဣသိပတနေ-မိဂဒါယေဟူသည်ကား၊ တသို့ ပဒေသေ၊ ထိုအ
 ရပ်၌၊ ဗုဒ္ဓေ၊ ဘုရားသည်၊ အနုပ္ပန္နေ၊ မပွင့်မှီ၊ ပစ္စေက သမ္ပုဒ္ဓါ၊ ပစ္စေက
 သမ္ပုဒ္ဓါတို့သည်၊ ဂန္ဓမာဒန ပဗ္ဗတေ၊ ဂန္ဓမာဒန-တောင်၌၊ သတ္တာပတံ၊ ခုနစ်
 ရက်ပတ်လုံး၊ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ နိရောဓ သမာပတ်ဖြင့်၊ ဝိတိနာမေ
 တွာ၊ လွန်စေကုန်ပြီး၍၊ နိရောဓာ၊ နိရောဓသမာပတ်မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထကုန်ပြီး၍
 နာဂလတာဒန္တကဋ္ဌံ၊ နာဂလတာမည်သော-နွယ်ဒန်ပူကို၊ ခါဒိတွာ၊ ခဲကုန်
 ပြီး၍၊ အနောတတ္တဒဟေ၊ အနောတတ်အိုင်၌၊ မုခံ၊ မျက်နှာကို၊ ခေဝိတွာ၊
 သစ်ကုန်၍၊ ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ်သက်န်းကို၊ အာဒါယ၊ ယူကုန်၍၊ အာကာ
 သေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်၊ အဂတိံ၊ လာလတ်ကုန်၍၊ နိပတန္တိ၊ သက်ကုန်၏၊
 တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌၊ စိဝရံ၊ သက်န်းကို၊ ပါရုပိတွာ၊ ရုံကုန်၍၊ နဂရေ၊ မြို့၌၊ ပိဏ္ဍာ
 ယ၊ ဆွမ်းအလှူငှါ၊ စရိတွာ၊ သွားကုန်၍၊ ကတဘတ္တကိစ္စာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော
 ဆွမ်းစားခြင်း ကိစ္စ-ပြီးကုန်ပြီးသော်၊ ဂမနကာလေပိ၊ သွားသောအခါ၌၊
 လည်း၊ တတောယေဝ၊ ထိုအရပ်မှသာလျှင်၊ ဥပ္ပတိတွာ၊ ယုံတက်၍၊ ဂန္တ
 န္တိ၊ သွားကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣသိယော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်၊ ဧတ္ထ၊ ဤ
 အရပ်၌၊ နိပ္ပတန္တိ စ၊ ကျလည်းကျကုန်၏၊ ဥပ္ပတန္တိ စ၊ ယုံလည်းယုံတက်
 ကုန်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တံဌာနံ၊ ထိုအရပ်သည်၊ ဣသိပတနန္တိ
 သနံ၊ ဣသိပတနဟူသောခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့၊ ဂတံ၊ ရောက်၏၊ မိဂါနံပန၊ သား

တို့အားကား၊ အဘယတ္ထာယ၊ ဘေးမရှိမိန့်သောငှါ၊ ဒိန္နတ္တာ၊ ပေးအပ်သည်
၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ မိဂဒါယောတိ၊ မိဂဒါယောယူ၍၊ ဝုပ္ပတိ၊ ဆိုအပ်၏၊
တေန၊ ထိုကြောင့်၊ ဣသိပတနေ မိဂဒါယောတိ၊ ဣသိပတနေ မိဂဒါယောယူ
၍၊ ဝုပ္ပတိ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ။

အန္တရာစဂယံ အန္တရာစပေမိန္ဒိ၊ အန္တရာစဂယံ-အန္တရာစပေမိ
ဟူသည်ကား၊ ဂယာစ-ဂယာ၏ လည်းကောင်း၊ ပေမိဿစ၊ ပေမိ၏
လည်းကောင်း၊ ဝိဝရေ၊ အလယ်၌၊ ဝိဂါဝတန္တရေ၊ သုံးဂါဝတ်ခြားသော၊
ဌာနေ၊ အရပ်၌၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ပေမိမဏ္ဍတော၊ ပေမိမဏ္ဍိုင်၌၊ ဂယာ၊
ဂယာသည်၊ ဝိဏ္ဏိဂါဝတာနိ၊ သုံးဂါဝတ်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်၏၊ ဗာရာ
ဏသီ၊ ဗာရာဏသီပြည်သည်၊ အဠာရဿ၊ ယောဇနာနိ၊ တဆဲ့ရှစ်ယူဇနာ
ရှိကုန်၏၊ ဥပကော၊ ဥပကသည်၊ ပေမိမဏ္ဍဿစ၊ ပေမိမဏ္ဍိုင်၏လည်း
ကောင်း၊ ဂယာယစ၊ ဂယာ၏လည်းကောင်း၊ အန္တရေ၊ အကြား၌၊ သဂဝ
န္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဒ္ဓဿ၊ တွေ့မြင်လေ၏၊ အန္တရာသဒ္ဓေနပန၊ အန္တရ
သဒ္ဓါနှင့်ကား၊ ယုတ္တတ္တာ၊ ဟည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥပယောဂဝစနံ၊
ခုတ်ယာဝိဘတ်ကို၊ ကတံ၊ ပြုအပ်၏၊ ဤဒိသေသုစ-ဌာနေသု၊ ဤသို့သဘော
ရှိသောအရာတို့၌လည်း၊ အက္ခရေန္တကာ၊ အက္ခရာကို-ကြံတတ်ကုန်သော
ဆရာတို့သည်၊ အန္တရာဂါမဉ္စ နဒိဉ္စယာဝိတိ၊ အန္တရာဂါမဉ္စနဒိဉ္စ-ယာ
ဝိဟူ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဧကမေဝအန္တရသဒ္ဓံ၊ တခုသောအန္တရသဒ္ဓါကို၊ ယုတ္တ
န္တံ၊ ဟည်ကုန်၏၊ သော၊ ထိုအန္တရသဒ္ဓါကို၊ ခုတ်ယပဒေနပိ၊ ခုတ်ယပုဒ်နှင့်
လည်း၊ ယောဇတဇဗ္ဗာ၊ ဟည်အပ်သည်၊ ပောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အယောဇိယမာ
နေ၊ မဟည်အပ်သည်ရှိသော်၊ ဥပယောဂဝစနံ၊ ခုတ်ယာဝိဘတ်သည်၊ နပါဝု
ဏာတိ၊ မရောက်၊ ဣပပန၊ ဤအရာ၌ကား၊ ယောဇေတွာဧဝ၊ ဟည်၍သာ
လျှင်၊ ဝုပ္ပတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ အဒ္ဓါန
မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နန္တံ၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နံဟူသည်ကား၊ အဒ္ဓါနသင်္ခါတံ၊ အစွန့်ဟုဆို
အပ်သောမဂ္ဂံ၊ ခရီးသို့၊ ပဋိပန္နံ၊ ကြွတော်မူသောဒီဃမဂ္ဂပဋိပန္နံ၊ ရှည်သော
ခရီးသို့ကြွသွားတော်မူသော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်
တည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဝိဘာဂေ၊ ဝိဘင်း၌၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂ ဂမနသမယဿ၊ အစွန့်
ရှည်သော ခရီးကို- သွားသောအခါ၌၊ အဘယောဇနံ ဂန္တိဿာမိတိ၊ ဘုရား
တဗ္ဗန္တိအာဒိ၊ အဘယောဇနံဂန္တိဿာမိတိ- ဘုရားတဗ္ဗံအစရှိသော- ဤ
စကားကို၊ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်၊ အဘယောဇနမ္ပိ၊ ယူဇ
နာခွဲ-ခရီးသည်လည်း၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂေါ၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊

၆၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ဗောဓိမဏ္ဍတောပန၊ဗောဓိမဏ္ဍိုင်မှကား၊ဂယာ၊ဂယာသည်၊ တိဂါဝုတံ၊
သုံးဂါဝုတ်-အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။သဗ္ဗဘိဘူတိ၊သဗ္ဗဘိဘူဟူသည်ကား၊
သဗ္ဗ၊အလုံးစုံသော၊ တေဘူမကဓမ္မံ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော- တရားကို၊
အဘိဘဝိတွာ၊ ပရိညာဘိ သမယ၏-အစွမ်း အားဖြင့် လွန်၍၊ ဌိတော၊
သဗ္ဗညုတညာဏ်ဖြင့်သိ၍-တည်တော်မူ၏၊သဗ္ဗဝိဒ္ဓတိ၊သဗ္ဗဝိဒ္ဓဟူသည်
ကား၊သဗ္ဗ၊အလုံးစုံသော၊ စတုဘူမက ဓမ္မံ၊ဘုံလေးပါး၌ဖြစ်သော-တရား
ကို၊အဝေဒိ အညာသိ၊ သိတော်မူပြီး၊ သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု အနုပလိတ္တောတိ၊
သဗ္ဗေသုဓမ္မေသု- အနုပလိတ္တော ဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗေသု၊ ခပ်သိမ်းကုန်
သော၊တေဘူမကဓမ္မေသု၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော-တရားတို့၌၊ ကိလေသ
လေပေန၊ကိလေသာတည်းဟူသော-လိမ်းကျံခြင်းဖြင့်၊ အနု ပလိတ္တော၊
မလိမ်းကျံ၊သဗ္ဗဉ္စဟောတိ၊သဗ္ဗဉ္စဟောဟူသည်ကား၊သဗ္ဗ၊အလုံးစုံသော
တေဘူမကဓမ္မံ၊ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သောတရားကို၊ဇယိတွာ၊စွန့်၍၊ ဌိတော၊
သဗ္ဗညုတညာဏ်ဖြင့်သိ၍-တည်တော်မူ၏၊တဏှာက္ခယေဝိရက္ခောတိ၊
တဏှာက္ခယေဝိရက္ခော-ဟူသည်ကား၊တဏှာက္ခယေ၊ တဏှာ၏ကုန်ရာ
ဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာနေ၊ နိဗ္ဗာန်၌၊ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်၊ဝိ
ရက္ခော၊နှလုံးသွင်းတော်မူ၏၊သယံအဘိညာယာတိ၊သယံအဘိညာယံဟူ
သည်ကား၊သဗ္ဗ၊အလုံးစုံသော၊စတုဘူမကဓမ္မံ၊ဘုံလေးပါး၌ဖြစ်သောတ
ရားကို၊အတ္တနာဝ၊ကိုယ်တော်သည်သာလျှင်၊ဇာနိတွာ၊သိတော်မူ၍၊ကမုဒ္ဓိ
သေယျန္တိ၊ကမုဒ္ဓိသေယံ-ဟူသည်ကား၊အယံ၊ဤသူသည်ကား၊မေ၊ငါ၏
အာစရိယော၊ဆရာတည်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊အညံ၊တပါးသော၊ကံ၊အဘယ်မည်
သောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ဥဒ္ဓိသေယျံ၊ညွှန်းရအံ့နည်း၊ နမေအာစရိယောအတ္တိတိ၊န
မေအာစရိယော-အတ္တိဟူသည်ကား၊လောကုတ္တရဓမ္မေ၊လောကုတ္တရာတ
ရား၌၊မဟ္တံ၊ငါ့အား၊ အာစရိယောနာမ၊ဆရာမည်သည်၊ နတ္ထိ၊မရှိ၊နတ္ထိမေ
ပဋိပုဂ္ဂလောတိ၊ နတ္ထိမေပဋိပုဂ္ဂလော-ဟူသည်ကား၊မဟ္တံ၊ငါ့အား၊ပဋိဘာ
ဂေါ၊တုဘက်ဖြစ်သော၊ ပုဂ္ဂလောနာမ၊ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်၊ နတ္ထိ၊မရှိ၊သဗ္ဗာ
သမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊သဗ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-ဟူသည်ကား၊ဟေတုနာနယေန၊အကြောင်း
အားဖြင့်သင့်သော-အစီအရင်ဖြင့်၊ စတ္တာရိသစ္စာနိ၊သစ္စာလေးပါးတို့ကို၊
သယံ၊ကိုယ်တော်တိုင်၊ ဗုဒ္ဓေါ၊သိတော်မူ၏၊ သိတိဘူတောတိ၊ သိတိဘူ
တောဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗကိလေသဂ္ဂိနိဗ္ဗာပနေန၊ အလုံးစုံသော-ကိလေ
သာတည်းဟူသော-မီးငြိမ်းသဖြင့်၊ သိတိဘူတော၊ ချမ်းငြိမ်းသည်-ဖြစ်
၍ဖြစ်၏၊ကိလေသာနံ ယေဝ၊ကိလေသာတို့၏သာလျှင်၊ နိဗ္ဗတတ္ထာ၊ငြိမ်း

ပြီးသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ နိဗ္ဗာန်တော၊ ကိလေသာတို့မှ-ငြိမ်း၏။ ကာသိနံ
 ဝုရန္တိ၊ ကာသိနံ ဝုရံ-ဟူသည်ကား၊ ကာသိရဋ္ဌေ၊ ကာသိတိုင်း၌၊ နဂရံ၊ ဗာ
 ရာဏသိပြည်သို့၊ အာဟာညိ၊ အမတဒုဗ္ဗုသိန္တိ၊ အာဟာညိ၊ အမတ-ဒုဗ္ဗုသိ
 ဟူသည်ကား၊ ဓမ္မစက္ခု ပဋိသာဘာယ၊ ဓမ္မစက္ခုကို-ရခြင်းငှါ၊ အမတ
 ဘေရိ၊ အမြှိုက်နိဗ္ဗာန်ကို-ရခြင်းငှါ-တရားဒေသနာတည်းဟူသော-စည်
 ကြီးကို၊ ပဟာရိဿာ မိတိ၊ တီးအံ့ဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ၊ ကြွသွားတော်မူ၏။ ။

အရဟတိ အနန္တဇိနောတိ၊ အရဟတိအနန္တ-ဇိနောဟူသည်ကား၊ အ
 နန္တဇိနောတိ၊ အဆုံးမရှိသောသဗ္ဗညုတညာဏ်နှင့်-ပြည့်စုံသောကိလေ
 သာကို-အောင်ပြီးသောဘုရားမည်သည်၊ ဘဝိတံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ ယုတ္တော၊
 သင့်၏၊ ဟုပေယျ ပါဝံသောတိ၊ ဟုပေယျ-ပါဝံသောဟူသည်ကား၊ အာဝု
 သော၊ ငါ့ရှင်၊ ဇေတိနာမ၊ ဤအနန္တဇိန- ဟူသော အမည် သည်လည်း၊
 ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာပေ၏၊ ပက္ကမိတိ၊ ပက္ကမိဟူသည်ကား၊ ဝက်ဟာရဇနပဒံ
 နာမ၊ ဝက်ဟာရ မည်သော-ဇနပဒံသို့၊ အဂမာသိ၊ သွားလေ၏၊ တတ္ထ၊ ထို
 ဝက်ဟာရ မည်သော-ဇနပဒံ၌၊ ဧကံ၊ တခုသော၊ မိဂ လုဒ္ဓကဂါမကံ၊
 သမင်မူဆိုးရွာကို၊ နိဿာယ၊ ငြိ၍၊ ဝါသံ၊ နေခြင်းကို၊ ကပ္ပေသိ၊ ပြု၏၊
 ဇေဋ္ဌက လုဒ္ဓကော၊ အကြီးဖြစ်သောမူဆိုးသည်၊ တံ၊ ထိုဥပကကို၊ ဥပဋ္ဌာ
 သိ၊ လုပ်ကျွေး၏၊ တသ္မိံ စ ဇနပဒေ၊ ထိုဝက် မည်သော-ဇနပဒံလည်း၊
 စဏ္ဍာမတ္တိကာ၊ ငါးမူဆိုးတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ အထ၊ ထိုအခါ
 ၌၊ နံ၊ ထိုဥပကကို၊ ကောယစာဓိုယာ၊ တခုသောအိုးစရည်းကြီး၌၊ ဝဿ
 ပေသံ၊ နေစေကုန်ပြီးမိဂလုဒ္ဓကော၊ သားမူဆိုးသည်၊ နုရေ၊ ဝေးသောအရပ်
 ၌၊ မိဂဝံ၊ သမင်တောသို့၊ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်ရှိသော်၊ အဋ္ဌာကံ၊ ငါတို့
 ၏၊ အရဟန္တေ၊ ရဟန္တာအရှင်၌၊ မာပမဇ္ဈိ၊ မမေ့ရစ်လင့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သာ
 ဝန္တာမဓိတရံ၊ သာဝါမည်သော သွေးကို၊ အာဏာပေတွာ၊ စေခဲ့၍၊ ပုတ္တ
 ဘာတုကေဟိ၊ သားညီတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ အဂမာသိ၊ သွားလေ၏၊ အဿ၊
 ထိုမူဆိုး၏၊ သာစဓိတာ၊ ထိုသွေးသည်လည်း၊ ဒဿနိယာ၊ ရှုချင်သွယ်ရှိ
 သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကောဋ္ဌာသသမ္ပန္နာ၊ လက်ခြေအစရှိသော-ကိုယ်
 အင်္ဂါဟုဆိုအပ်သော-ကောဋ္ဌာသနှင့်ပြည့်စုံသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဒုတိ
 ယဒိဝဿ၊ နှစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌၊ ဥပကော၊ ဥပကသည်၊ စာရံ၊ အိပ်
 သို့၊ အာဂတော၊ ရောက်သည်ရှိသော်၊ တံဒါရိကံ၊ ထိုသာဝါအမည်ရှိသော
 သတို့သွေးကို၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော၊ ဥပစာရံ၊ အဆောက်အဦးကို၊ ကတွာ၊

၆၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ပြု၍၊ ပရိဝိသိတုံ၊ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးခြင်းငှါ၊ ဥပဂတံ၊ အနီးသို့ ကပ်လာသည်ကိုး၊ နိသွဿ၊ မြင်၍၊ ရာဂေန၊ ရာဂသည်၊ အဘိဘူတော၊ နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍၊ ဘုဒ္ဓိတုတ္တိ၊ စားခြင်းငှါလည်း၊ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်သည် ဖြစ်၍၊ ဘာဇနေန၊ ခွက်ဖြင့်၊ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို၊ အာဒါယ၊ ယူခဲ့၍၊ ဝသနုဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်သို့၊ ဂတ္တံ၊ သွား၍၊ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို၊ ဧကမန္တေ၊ တင့်အပ် လျောက်ပတ်သော-အရပ်၌၊ နိက္ခိပိတွာ၊ ထား၍၊ သစေ၊ အကပ်၍၊ ဆာဝံ၊ ဆာဝါကို၊ လဘာမိ၊ ရပါသည်ဖြစ်အံ့၊ ဇီဝါမိ၊ အသက်ရှင်ရတော့အံ့၊ နော ဝေအလဘာမိ၊ အကယ်၍-မရခဲ့တုံအံ့၊ မရာမိ၊ သေရ တော့အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နိရာဟာရော၊ အာဟာရကင်းသည်ဖြစ်၍၊ သယိ၊ အိပ်ရှာလေ၏၊ သတ္တမေဒိဝသေ၊ ခုနစ်ခုကပ်မြောက်သောနေ့၌၊ မာဂဂိကော၊ သားမူဆိုး သည်၊ အာဂတ္တံ၊ လာလတ်၍၊ မိတရံ၊ သွေးကို၊ ဥပကာသ၊ ဥပကာ၏၊ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ကြောင်းကို၊ ပုန္တိ၊ မေး၏၊ သာ၊ ထိုဆာဝါသည်၊ ဧကဒိဝသမေဝ၊ တရက်မျှသာလျှင်၊ အာဂတ္တံ၊ လာ၍၊ ပုန၊ ထပ်မံ၊ နာဂတပုဗ္ဗေတိ၊ မလားဘူး ပြီဟူ၍၊ အာဟာ၊ ဆိုပြီး၊ မာဂဂိကော၊ သားမူဆိုးသည်၊ အာဂတဝေသ နေဝ၊ တောမှလာသော-အသွင်ဖြင့်သာလျှင်၊ နံ၊ ထိုဥပကာသို့၊ ဥပသက် မိတွားကပ်၍၊ ပုန္တိ၊ သာမိတိ၊ မေးအံ့ဟူ၍၊ တနိဏေယေဝ၊ ထိုခဏ၌သာ လျှင်၊ ဂတ္တံ၊ သွား၍၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ကောင်း၊ ကိ၊ အဘယ်သည်လျှင်၊ အဖေ သကံ၊ မချမ်းသာသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို၊ ပရာမသန္တော၊ သုံးသပ်လျက်၊ ပုန္တိ၊ မေး၏၊ ဥပကော၊ ဥပကသည်၊ နိတ္ထ၊ နန္တော၊ ညည်းညူ လျက်၊ ပရိဝတ္တတိယေဝ၊ ပြန်တွန်သည်သာလျှင်ကတည်း၊ သော၊ ထိုသာ မူဆိုးသည်၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ကောင်း၊ ဝဒထ၊ ဆိုတော်မူပါကုန်၊ မယားတ ပည့်တော်သည်၊ ယံကမ္မံ၊ အကြင်အမှုကို၊ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ် နိုင်၏၊ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသောအမှုကို၊ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာ ဟာ၊ ဆို၏၊ ဥပကော၊ ဥပကသည်၊ သစေ၊ အကယ်၍၊ ဆာဝံ၊ ဆာဝါကို၊ လဘာ မိ၊ ရပါသည်ဖြစ်အံ့၊ ဇီဝါမိ၊ အသက်ရှင်ရတော့အံ့၊ နောဝေအလဘာမိ၊ အ ကယ်၍မရသည်ဖြစ်အံ့၊ ဣဝေဝ၊ ဤအရပ်၌ပင်လျှင်၊ မရဏံ၊ သေခြင်းသည်၊ သေယျော၊ မြတ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟာ၊ ဆို၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ကောင်း၊ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သည်ရှိသော်၊ ကိပ္ပိသိပ္ပံ၊ တရံတရသော-အတတ်ကို၊ ဇာနာသိ၊ သိပါ၏လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုန္တိ၊ မေး၏၊ နဇာနာမိ၊ မသိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟာ၊ ဆို၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ကောင်း၊ ကိပ္ပိသိပ္ပံ၊ တရံတရသော-အတတ်ကို၊ အဇာ နန္တနံ၊ မသိသောသူသည်၊ စာရာဝါသံ၊ အိမ်ရာတည်ထောင်-လူ၏ဘောင်

နှိမ့်ခြင်းကို၊ အမိဗ္ဗာတုံ၊ တည်စေခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ သော၊ ထိုဥပကသည်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ကိပ္ပိယိပ္ပံ၊
 တစ်စုံတစ်ခုသော - အတတ်ကို၊ နဇာနာမိ၊ အကယ်၍ကားမသိ၊ အဝိစ၊ ထိုသို့
 မသိသော်လည်း၊ တုဗ္ဗာကံ၊ သင်တို့၏၊ ဗံသဟာရကော၊ သားဟင်းမျိုးကို
 ထမ်းပိုးရွက်ဆောင်သော - သူသည်၊ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်အံ့၊ ဗံသဗ္ဗ၊ ဆောင်
 အပ်ပြီးသော - သားဟင်းမျိုးကိုလည်း၊ ဝိက္ကမိ၊ ကိဿာမိ၊ ရောင်းပါအံ့၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ ဖာဂဝိကော၊ သားမူဆိုးသည်၊ အမှာကစ္စိ၊ ငါတို့အား
 လည်း၊ ဧတဒေဝ၊ ထိုသားဟင်းမျိုးကို - ဆောင်ခြင်း - ရောင်းခြင်းကိုပင်လျှင်
 ရုက္ခတိ၊ နှစ်သက်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ဥတ္တရဿာဓူကံ၊ အပေါ်ရုံပုဆိုးကို၊
 ဧတွာပေး၍၊ စာရံ၊ အိမ်ကို၊ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍၊ ဓိတရံ၊ သွေးကို၊ အဒါသိ၊
 ပေး၏၊ တေသံ၊ ထိုဥပက - ဆာဝါတို့၏၊ သံဝါသံ၊ ပေါင်းဘော်ခြင်းကို၊ အန္ဓာ
 ယ၊ စွဲ၍၊ ပုတ္တော၊ သားသည်၊ ဝိဇာယိ၊ တွား၏၊ အဿ၊ ထိုသားငယ်အား၊
 သုဘဒ္ဓေါတိနာမံ၊ သုဘဒ္ဓဟူသော - အမည်ကို၊ အကံသု၊ မှည့်ကုန်၏၊ ဆာ
 ဝါ၊ ဆာဝါသည်၊ တဿ၊ ထိုသားငယ်၏၊ ရောဒနကာလေ၊ ပိုသောအခါ၌၊
 ဗံသဟာရကဿ၊ အမဲထမ်း၏၊ ပုတ္တ၊ သား၊ မာရောမိ၊ မငိုလင့်၊ မိဂလုဒ္ဓ
 ကဿ၊ သားမူဆိုး၏၊ ပုတ္တ၊ သား၊ မာရောမိ၊ မငိုလင့်၊ ဣတိ၊ အာဒိန္နိ၊ ဤသို့အစ
 ရှိသည်တို့ကို၊ ဝဒမာနာ၊ အကြားအကြား၌ဆို၍၊ ပုတ္တတောသန၊ ဝိတေန၊
 သား၏နှစ်သိမ့်ခြင်းကို - ဖြစ်စေတတ်သော - သိခြင်းဖြင့်၊ ဥပကံ၊ ဥပကကို၊
 ဥပ္ပဏ္ဍေသိ၊ ပြက်ရယ်ပြု၏၊ တဗ္ဗေ၊ အရွယ်အဆင်း - ကောင်းခြင်းနှင့် - ပြည့်စုံ
 သောဆာဝါ၊ တွံ၊ ငြီးသည်၊ မံ၊ ငါကို၊ အနာလောတိ၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိသော
 သူဟူ၍၊ မညသိ၊ အောက်မေ့သလော၊ မေ၊ ငါ့အား၊ အနန္တဇိနောနာမ၊
 အနန္တဇိနမည်သော၊ သဟာယော၊ အဆွေသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တဿ၊ ထိုအ
 ဆွေ၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဝမိဿာမိ၊ သွားတော့အံ့၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ ဆာဝါ၊ ဆာဝါသည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ဗံသဟာရကပုတ္တ - မိ
 ဂလုဒ္ဓကပုတ္တ - အစရှိသည်ဖြင့် - ဆိုသည်ရှိသော်၊ အယံ၊ ဤလူထွက်သည်၊
 အဗ္ဗိယတိ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းသည်ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥတွာ၊ သိ၍၊ ပုနပ္ပုနံ၊ အ
 ဘန်တလဲလဲ၊ ကထေတိ၊ စောင်း၍ဆို၏၊ သော၊ ထိုဥပက မည်သော - လူ
 ထွက်သည်၊ ဧကဒိဝသံ၊ တနေ့သ၌၊ အနာရောစေတွာဝ၊ မကြားမူ၍သာ
 လျှင်၊ မဇ္ဈိမဒေသာဘိမုခေါ၊ မဇ္ဈိမအရပ်သို့ရှေးရှုပတ္တမိ၊ ဗဲလေ၏၊ ဘဂဝါစ
 မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ တေနသမယေန၊ ထိုအခါ၌၊ သာဝတ္ထိယံ၊ သာ
 ဝတ္ထိပြည်၌၊ ဇေတဝနေ၊ မဟာဝိဟာရေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းကြီး၌၊ ဝိဟာရ

တိ၊နေတော်မူ၏၊ အထခေါ၊ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဋိ
ကစ္ဆေဝ၊ရှေ့အဘို့ကာလကပင်လျှင်၊ ဘိက္ခဝေ၊ရဟန်းတို့၊ ယော၊အကြင်
သူသည်၊ အနန္တဇိနောတိ၊အနန္တဇိနဟူ၍၊ ပုစ္ဆိ၊မာနော၊မေးလျက်၊ အာဂန္တိ
တိ၊လာ၏၊ တဿ၊ထိုသူအား၊ မံ၊ငါဘုရားကို၊ အသေယျာထ၊ ပြကြကုန်၊
ဣတိ၊ဤသို့၊ ဘိက္ခု၊ရဟန်းတို့ကို၊ အာဏာပေသိ၊စေတော်မူ၏၊ ဥပကော
ပိခေါ၊ဥပကသည်လည်း၊ ကုဟိ၊အဘယ်အရပ်၌၊ အနန္တဇိနော၊အနန္တ
ဇိနသည်၊ဝသတိ၊နေသနည်း၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊မေးလျက်၊ အနုပုဗ္ဗ
န၊အစဉ်သဖြင့်၊ သာဝတ္ထိ၊ သာဝတ္ထိပြည်သို့၊ အာဂန္တိ၊လာ၍၊ ဝိဟာရ
မဇ္ဈေ၊ကျောင်း၏အလယ်၌၊ ဌတွာ၊ရပ်၍၊ ကုဟိ၊အဘယ်အရပ်၌၊ အနန္တ
ဇိနော၊အနန္တဇိနသည်၊ဝသတိ၊နေသနည်း၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊မေး၏၊ ဘိ
ထိုဥပကာကို၊ ဘိက္ခု၊ရဟန်းတို့သည်၊ ဘဂဝတော၊မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဘန္တိ
ကံ၊အထံသို့၊ နယိ၊သုံးဆောင်ကုန်ပြီ၊ သော၊ထိုဥပကသည်၊ ဘဂဝန္တံ၊မြတ်
စွာဘုရားကို၊ ဖိသု၊မြင်၍၊ ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရား၊ မံ၊တပည့်တော်ကို၊ သ
ဉ္ဇာနာထ၊ထိတော်မူပါကုန်၏၊ သော၊ဣတိ၊ဤသို့၊ အာဟ၊လျှောက်၏၊ ဥပက၊ဥပ
က၊အာမသဉ္ဇာနာမိ၊ထိသည်နှင့်၏၊ တွံ၊ပန၊သင်သည်ကား၊ ကုဟိ၊အဘယ်
အရပ်၌၊ ဝသိတ္ထ၊နေသနည်း၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊မေးတော်မူ၏၊ ဘန္တံ၊မြတ်
စွာဘုရား၊ အဟံ၊တပည့်တော်သည်၊ ဝကံ၊ဟာရ၊ ဇနပဒေ၊ဝကံ၊ဟာရ၊ဇန
ပုဒ်၌၊ ဝသ၊မိ၊နေ၏၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ အာဟ၊ဆို၏၊ ဥပက၊ဥပက၊မဟလ္လကောပိ
ကြီးရင့်ပြီးသည်ထည်း၊ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီ၊ ပဗ္ဗဇိတုံ၊ ရဟန်းပြုခြင်း၌၊ သက္ခိ
သတိ၊တတ်နိုင်လတ္တံ့လော၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊မေးတော်မူ၏၊ ဘန္တံ၊
မြတ်စွာဘုရား၊ ပဗ္ဗဇိသံသမိ၊ရဟန်းပြုအံ့၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ အာဟ၊ဆို၏၊ ဘဂ
ဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဗ္ဗာဇေတွာ၊ရဟန်းပြု၍၊ တဿ၊ထိုဥပကအား၊
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ အဒါသိ၊ပေးပြီ၊ သော၊ထိုဥပကသည်၊ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊
ကမ္မဋ္ဌာန်း၌၊ ဓာမ္မံ၊စီးဖြန်းသော-အမှုကို၊ ကရောန္တော၊ ပြုသည်ရှိသော်၊
အနာဂါမိပလေ၊အနာဂါမိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာယ၊တည်၍၊ ကာလံကတွာ၊သေ
ခြင်းကိုပြု၍၊ အဝိဟောသု၊ အဝိဟာသံတို့၌၊ ဟုတွာ၊ဖြစ်၍၊ နိဗ္ဗတ္တော၊ဖြစ်၏၊
နိဗ္ဗတ္တက္ခဏေယေဝစ၊ဖြစ်သောဇာတိသာလျှင်၊ အရဟတ္တံ၊အရဟတ္တဖိုလ်
သို့၊ ပါပုဏိ၊ရောက်၏၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊သိအပ်၏၊ ဟိသမ္ပံ၊နှင့်၏၊
အဝိဟောသု၊ အဝိဟာသံတို့၌၊ နိဗ္ဗတ္တမတ္တာ၊ဖြစ်ကာမျှသာ ဖြစ်ကုန်သော၊
သတ္တဇနာ၊ခုနစ်ယောင်၊ နှစ်ယောင်၊ သူတို့သည်၊ အရဟတ္တံ၊အရဟတ္တဖိုလ်သို့
ပါပုဏိ၊သု၊ရောက်ကုန်ပြီ၊ တေသံ၊ထိုခုနစ်ယောက်ကုန်သော-သူတို့တွင်၊

သော၊ ထိုဥပကသည်း၊ အညတရော၊ တယောက်-အဝင်အပါတည်း၊ ဟိ
သစ္စံ၊ မှန်၏။ အဝိဟံ ဥပပန္နာသေ (ပ) ဗိဗ္ဗယောဂံ ဥပတ္တုန္တိ၊ အဝိဟံဥပ
ပန္နာသေ (ပ) ဗိဗ္ဗယောဂံ-ဥပတ္တုဟူသော၊ ဇေတံဝစနံ၊ ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊
ဆိုအပ်ပြီ။ အဝိဟံအဝိဟေသု၊ အဝိဟာသတုံတို့၌၊ ဥပပန္နာသေ၊ ဖြစ်ကာမျှ
၌၊ သတ္တ ဘိက္ခဝေါ၊ ခုနစ်ယောက် ကုန်သော-ရဟန်းတို့သည်၊ ဝိမုတ္တာ၊
အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်-လွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ရာဂဒေါသပရိက္ခိကာ၊ ရာဂဒေါ
သတို့၏-ကုန်ခြင်းကြောင့်၊ လောကေ၊ လောက၌၊ ဝိသတ္တိကံ၊ တဏှာကို၊
တိဏှာ၊ ကူးမြောက် ကုန်ပြီ၊ ဥပကောစ၊ ဥပက-လည်းကောင်း၊ ပလ
ဘဏ္ဍာစ၊ ပလဘဏ္ဍလည်းကောင်း၊ ပုက္ကုသတိစ၊ ပုက္ကုသတိလည်း
ကောင်း၊ တေတပေသ၊ ထိုသုံးယောက် ကုန်သော-သူတို့လည်းကောင်း၊
ဘန္တိယော၊ ဘန္တိယလည်းကောင်း၊ ခဏ္ဍဒေဝေါစ၊ ခဏ္ဍဒေဝလည်းကောင်း၊
ဗာဟုရုဂ္ဂိစ၊ ဗာဟုရုဂ္ဂိလည်းကောင်း၊ ဝိဂီယောစ၊ ဝိဂီယလည်းကောင်း၊
ဇ္ဇတိ၊ ဤသို့၊ တေ၊ ထိုခုနစ်ယောက်ကုန်သော-ရဟန်းတို့သည်၊ မာနုသံဒေ
ဟံ၊ လူ၏အဖြစ်ကို၊ ဟိတွာ၊ စွန့်၍၊ ဗိဗ္ဗယောဂံ၊ ဗြဟ္မဉာဉ်၌ ဖြစ်စေတတ်
သော-ဥဒ္ဓိဘာဂိယ-သံယောဇဉ်ကို၊ ဥပတ္တုဟူလွန်ကုန်ပြီ။ သဏ္ဌပေသု
န္တိ၊ သဏ္ဌပေသုံဟူသည်ကား၊ ကတိကံ၊ ကတိကဝတ်ကို၊ အကံသု၊ ပြုကုန်
ပြီ၊ ဗာဟုလ္လိကောတိ၊ ဗာဟုလ္လိကော-ဟူသည်ကား၊ စိဝရ ဗာဟုလ္လဒါနံ၊
သင်္ကန်း၏မျှားခြင်း-အစရှိသည်တို့၏၊ အတ္ထာယ၊ အကျိုး၌၊ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်
၏၊ ပဓာနဝိတ္တန္တောတိ၊ ပဓာနဝိတ္တန္တော-ဟူသည်ကား၊ ပဓာနတော၊ နုတ္တစ
ရိယာအကျင့်ကို-ကျင့်ခြင်း၌၊ ဝိတ္တန္တော၊ ထွက်၏၊ တဋ္ဌော၊ လျှော့၏၊ ပရိဟိ
နေ၊ ဆုတ်နစ်၏၊ အာဝတ္တောဗာဟုလ္လာယာတိ၊ အာဝတ္တော-ဗာဟုလ္လာယ
ဟူသည်ကား၊ စိဝရာဒါနံ၊ သင်္ကန်းအစရှိသည်တို့၏၊ ဗာဟုလ္လ ဘာဝတ္ထာယ၊
မျှားစွာဖြစ်ခြင်း၌၊ အာဝတ္တော၊ လည်၏၊ အဝိစခေါအာသနံ ဌပေတဗ္ဗန္တိ၊
အဝိစခေါ အာသနံ-ဌပေတဗ္ဗဟူသည်ကား၊ အဝိစခေါပန၊ စင်စစ်သော်
ကား၊ ဥစ္စာကုလေ၊ မြင့်မြတ်သော-အမျိုး၌၊ ဗိဗ္ဗတ္တဿ၊ ဖြစ်သော၊ အဿ၊
ထိုရဟန်းဝေါတမအား၊ အာသနမတ္တံ၊ နေရာမျက်၊ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏၊
ဇ္ဇတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒိ၊ သူဆိုကုန်ပြီ၊ နာသက္ခိ၊ သူတိ၊ နာသက္ခိ၊ သူဟူသည်ကား၊
ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန၊ ကျရား၏-အာနုဘောဉ်ဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓတေဇသော၊ ကျရား၏တန်ခိုး
တော်ဖြင့်၊ အဘိဘူတာ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အတ္တနေ၊ မိမိ၏၊ က
တိကာယ၊ ကတိကဝတ်၌၊ ဌာဝသံ၊ တည်ခြင်း၌၊ နါယက္ခိ၊ သူမတတ်နိုင်ကုန်
နာမေနစအာရုသော-ဝါဒေနစသမုဒါစရန္တိတိ၊ နာမေနစအာရုသော-ဝါ

ဒေနစသမုဒါစရန္တိ - ဟူသည်ကား၊ ဂေါတမောတိစ၊ ဂေါတမဟူ၍လည်း
 ကောင်း၊ အာရုသောတိစ၊ အာရုသောဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်
 ၏၊ အာရုသော ဂေါတမ၊ ငါ့ရှင်ဂေါတမ၊ မယံ၊ ငါတို့သည်၊ ဥရုဝေလာ
 ယံ၊ ဥရုဝေလအရပ်၌၊ ပဓာနကာလေ၊ ဒုက္ကရုစရိယာအကျင့်ကို - ကျင့်သော
 အခါ၌၊ တုယှံ၊ သင်၏၊ ပတ္တဝီဝရံ၊ သပိတ်-သင်္ကန်းကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊
 ဝိစရိမှာ၊ လှည့်လည်ရကုန်၏၊ မုခေါဒက ခန္တကဋ္ဌံ၊ မျက်သစ်ရေ-ဒန်ပူကို၊
 အဒမ္မာ၊ ပေးကုန်ပြီ၊ ဝုတ္တပရိဝေတံ၊ နေရာပရဝုဏ်ကို၊ သမ္ပဇ္ဇိမှာ၊ တမြက်
 လှည်းကုန်ပြီ၊ ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမေ၊ နောက်၌သာလျှင်၊ တေ၊ သင်အား၊ ကော၊
 အဘယ်သူသည်၊ ဝတ္တပုပ္ဖိပတ္တိံ၊ ဝတ်ပုပ္ဖိပတ်ကို၊ အကာသိ၊ ပြုပါသနည်း၊
 ကိဉ္စ၊ အဘယ်ကိုလျှင်၊ အမေသု၊ ငါတို့သည်၊ ပတ္တန္တေသု၊ ဖဲကုန်သည်ရှိ
 သော်၊ နိဗ္ဗိန္တယိဉ္စ၊ မကြံကုန်သလော၊ ဣတိဝေရူပံ၊ ကတံ၊ ဤသို့သဘောရှိ
 သောကားကို၊ ကလေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊
 အနက်တည်း၊ ဣရိယာ ယသတိ၊ ဣရိယာယ-ဟူသည်ကား၊ ဒုက္ကရုဣရိယာ
 ယ၊ ပြုနိုင်ခဲ့သော-ဣရိယာဝုဏ်ကိုပြုသဖြင့်၊ ပဗ္ဗိပဒါယသတိ၊ ပဗ္ဗိပဒါယ-ဟူ
 သည်ကား၊ ဒုက္ကရုပဗ္ဗိပတ္တိယာ၊ ဒုက္ကရုစရိယာ-အကျင့်တည်းဟူသော-ပဗ္ဗိ
 ပတ်ဖြင့်၊ ဒုက္ကရုကာရိကာယသတိ၊ ဒုက္ကရုကာရိကာယ-ဟူသည်ကား၊ ပသ
 တပသတ မုဂ္ဂယူသာဒိ အာဟာရ ကုဏ္ဍာဒိနာ၊ တထကံဆွမ်းတလက်
 ဆွမ်းသော-ဝဲနောက်ပြုတ်ရေအစရှိသော-အာဟာရကို-သုံးဆောင်ခြင်းအ
 စရှိသော၊ ဒုက္ကရုကရုဏေန၊ ခဲယဉ်းသောအမှုကို-ပြုသဖြင့်၊ အတိဇာနာထ
 မေနေတိ၊ အတိဇာနာထမေနော-ဟူသည်ကား၊ မမ၊ ငါအား၊ အတိဇာနာ
 ထနု၊ သိကုန်၏လော၊ ဝိဘာသိတမေတန္တိ၊ ဝိဘာသိတ မေတံ-ဟူသည်
 ကား၊ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဧတံဝါကျတေဒံ၊ ဤဝါကျအထူးကို၊
 ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အပိနု၊ စင်စစ်၊ အဟံ၊
 ငါသည်၊ ဥရုဝေလာယ၊ ဥရုဝေလတောမှ၊ ပဓာနေ၊ ကမ္ပဋ္ဌာန်း၊ ပီးဖြန်း
 သောအခါ၌၊ တုမှာကံ၊ သင်တို့အား၊ သင်္ဂဏှနတ္ထံ၊ သပြိုဟ်ခြင်းငှါ၊ အနုဂ္ဂ
 ဏှနတ္ထံ၊ ခြီးမြှင့်ခြင်းငှါ၊ ရတ္ထိံ၊ ဝါ၊ ညဉ့်၌လည်းကောင်း၊ ဒိဝါဝါ၊ နေ့၌လည်း
 ကောင်း၊ အာဝဇ္ဇာ၊ လာ၍၊ အာရုသော၊ ငါ့ရှင်တို့၊ မာဝိတက္ကယိဉ္စ၊ မကြံ
 ကြကုန်လင့်၊ မယှံ၊ ငါအား၊ ဩဘာသောဝါ၊ ဝိပဿနာကြောင့်ဖြစ်သော
 အရောင်သည် လည်းကောင်း၊ နိမိတ္တံဝါ၊ ကမ္ပဋ္ဌာန်း-နိမိတ်သည် လည်း
 ကောင်း၊ ပညာယတိ၊ ထင်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊
 ကိဉ္စ၊ တစုံတခုသော၊ ဝစနုတေဒံ၊ စကားအထူးကို၊ အကာသိ၊ ပြုဘူးသ

လော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပာယော၊ အဓိပ္ပာယ်တည်း၊ တေ၊ ထို
 ပဉ္စဝဂ္ဂိ ငါးယောက်တို့သည်၊ ဧကပဒေနေဝ၊ တခွန်းတည်းဟူသော-စ
 ကားဖြင့်သာလျှင်၊ သတိ၊ သတိကို၊ လဘိတွာ၊ ရ၍၊ ဥပ္ပန္နဂါရဝါ၊ ဖြစ်သော
 ရှိသေခြင်း-ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဟန္တ၊ ယခု၊ အဗ္ဘါ၊ စင်စစ်၊ သေသော၊ ဤ
 အရှင်ဂေါတမသည်၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားသည်၊ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 သဒ္ဓဟိတွာ၊ ယုံကြည်၍၊ နောဟေတံဘန္တေတိ၊ နောဟေတံဘန္တေဟူ၍၊
 အာဟံသု၊ ဆိုကုန်ပြီ၊ အသက္ခိံခေါ အဟံဘိက္ခဝေ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု၊
 သညာပေတုန္တိ၊ အသက္ခိံခေါ-အဟံဘိက္ခဝေ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ-ဘိက္ခု၊ သညာ
 ပေတံဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ၊ ပဉ္စ
 ဝဂ္ဂိအမည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရား
 တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဇာနာပေတံ၊ သိစေခြင်းငှါ၊ အသက္ခိံ၊ တတ်နိုင်ပြီ၊
 တဒါပန၊ ထိုအခါ၌ကား၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥပေါသထဒိဝသေ
 ယေဝ၊ ဝါဆိုလပြည့်-ဥပုသ်နေ့၌သာလျှင်၊ အာဂန္တိ၊ ကြွတော်မူ၏၊ အတ္တ
 နော၊ ကိုယ်တော်၏၊ ဗုဒ္ဓဘာဝံ၊ ဘုရား၏အဖြစ်ကို၊ ဇာနာပေတွာ၊ သိစေ၍၊
 ကောဇ္ဈာညထေရံ၊ ကောဇ္ဈာည-မထေရ်ကို၊ ကာယသက္ခိံ၊ ကိုယ်တော်၏
 မျက်မှောက်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ မဗ္ဗစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ္တံ၊ မဗ္ဗစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ်
 ကို၊ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ သုတ္တပရိယောသာနေ၊ သုတ်၏အဆုံး၌၊ ထေ
 ရော၊ ကောဇ္ဈာည-မထေရ်သည်၊ အဋ္ဌာရသဟိ ဗြဟ္မကောဋိဟိ၊ တဆွဲရှစ်
 ကုမ္ဘေသော-ဗြဟ္မာတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ သောတာပတ္တိဖလေ၊ သောတာ
 ပတ္တိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တည်လေ၏၊ သူရိယေ၊ နေသည်၊ ဓရမာနေယေဝ၊
 ထင်ရှားရှိစဉ်သာလျှင်၊ ဒေသနာ၊ တရားဟောခြင်းသည်၊ နိဋ္ဌာသိ၊ ပြီးပြီ၊
 ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တတ္ထေဝ၊ ထိုဣဒိပတန-မိဂဒါရန်တော၌
 သာလျှင်၊ ဝသံဥပဂန္တိ၊ ဝါဆိုတော်မူ၏၊ နွေပိသုဒ္ဓံဘိက္ခဝေဘိက္ခု၊ ဩဝဒါ
 မိတိအာဒိ၊ နွေပိသုဒ္ဓံ ဘိက္ခဝေ-ဘိက္ခု၊ ဩဝဒါမိ-အစရှိသော ဤစကားကို၊
 ပါဠိပဒ ဒိဝသတော၊ အထွက်တရက်နေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ပိဏ္ဍပါတတ္ထာယ
 ပိ၊ ဆွမ်းခံခြင်းအကျိုးငှါလည်း၊ ဂါမံ၊ ရွာသို့၊ အပ္ပဝိသန ဒီပနတ္ထံ၊ မဝင်ခြင်း
 ကိုပြုခြင်းငှါ၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တေသံဘိက္ခုနံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏
 ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌၊ ဥပ္ပန္နမလ ဝိသောနေတ္ထံ၊ ဖြစ်သော အညစ်အ
 ကြေးကိုသုင်သင်ခြင်းငှါ၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အန္တောရိဟာရေ
 ယေဝ၊ ကျောင်းတွင်း၌သာလျှင်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်တော်မူ၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနမလေ
 ကမ္မဋ္ဌာန်း-အညစ်အကြေးသည်၊ ဥပ္ပန္နေဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်တိုင်း-ဖြစ်တိုင်း၊ တေပိ

ဘိက္ခု။ ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကံ၊
 အထံသို့၊ ဂတိံ၊ သွား၍၊ ပုစ္ဆန္တိ၊ မေးကုန်၏၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်
 လည်း၊ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏၊ နိဿိန္နဋ္ဌာနံ၊ ထိုင်နေရာ-အရပ်သို့၊ ဂတိံ၊
 သွား၍၊ မလံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏အညစ်အကြေးကို၊ ဝိနောဒေတိ၊ ပျောက်တော်မူ
 ၏၊ အထ၊ တို့အခါ၌၊ နေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့ကို၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ နိဟတဘတ္တေန၊ ရဟန်း အပေါင်းတို့သည်-ဆောင်အပ်
 သောဆွမ်းဖြင့်၊ ဩဝဒိယမာနာနံ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဝပ္ပတ္တ
 ရော၊ ဝပ္ပ မထေရ်သည်၊ ပါဠိပဒေဝိယော၊ အထွက်တရက်နေ၌၊ သော
 တာပန္နော၊ သောတာပန်သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး၊ ဘဒ္ဒိယတ္ထရော၊ ဘဒ္ဒိ
 ယ မထေရ်သည်၊ ဒုတိယသံ၊ နှစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌၊ မဟာနာမတ္ထ
 ရော၊ မဟာနာမ် မထေရ်သည်၊ တတိယသံ၊ သုံးရက်မြောက်သောနေ့၌၊
 အဿဒိတ္ထရော၊ အဿဒိ မထေရ်သည်၊ စတုတ္ထိယံ၊ လေးရက်မြောက်
 သောနေ့၌၊ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး၊
 ပက္ခဿ၊ လဆုတ်ပက္ခ၏၊ ပဉ္စမိယံပန၊ ငါးရက်မြောက်သော နေ့၌ကား၊
 သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသာသျှင်-ဖြစ်ကုန်သော၊ တေဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့ကို၊ ဧက
 တော၊ တပေါင်းတည်း၊ သန္တိပတိတွာ၊ စည်းဝေး၍၊ အနုတ္တလက္ခဏသုတ္တံ၊
 အနုတ္တ လက္ခဏာသုတ်ကို၊ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ သုတ္တပရိယော
 သာနသုတ်၏အဆုံး၌၊ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော-ရဟန်းတို့သည်လည်း၊
 အရဟတ္တဖလေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌဟိံ၊ သုတည်လေကုန်ပြီး၊ တေန၊
 ထိုကြောင့်၊ အထခေါဘိက္ခဝေပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု၊ မယာဧဝံ ဩဝဒိယမာ
 နာ(ပ)အနုတ္တရံယောဂက္ခေမံနိဗ္ဗာနံအဇ္ဈဂမံသုတိ၊ အထခေါဘိက္ခဝေပဉ္စ
 ဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု၊ မယာဧဝံ ဩဝဒိယမာနာ(ပ)အနုတ္တရံယောဂက္ခေမံ နိဗ္ဗာနံ
 အဇ္ဈဂမံသုဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏၊ နတ္ထိဒါနိပုနန္တ ဝေါတိ၊ နတ္ထိဒါနိ
 ပုနန္တ ဝေါဟူသော၊ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ အယံကထာ
 မဂ္ဂံ၊ ဤစကားအစဉ်ကို၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဝစ၊
 ဟောတော်မူ၏၊ တုမှေဝိ(ပ)ပရိယေသနာတိ၊ တုမှေဝိ(ပ)ပရိယေသနာဟူ
 သော၊ ဧကမေဝ၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဣမံအနုသန္တိံ၊ ဤအနုသန္ဓေကို၊
 ဒဿန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ အာဟာရိ၊ ဆောင်တော်မူပြီး၊

ဣဒါနိပန၊ ယခုအခါ၌ကား၊ အဂါရိယာနံ၊ အိမ်ရာထောင်သော-လူ၏
 ဘောင်၌နေကုန်သော၊ ယေသဉ္စ၊ အကြင်လူတို့အားလည်းကောင်း၊ ကာမ
 ဂုဏပရိယေသနာ၊ ကာမဂုဏ်ကို-ရှာဖွေခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ စတ္တာ

ရောပစ္စယေ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို၊ အပ္ပက္ခဝေက္ခိတွာ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ-မဆင်
 ခြင်မူ၍၊ ပရိဘုဒ္ဓန္တာနံ၊ သုံးဆောင်ကုန်သော၊ အနာဂါရိယာနံ၊ ရဟန်းတို့
 အားလည်း၊ ပဉ္စကာမရုဏာဝသေန၊ ကာမရုဏ် ငါးပါးတို့၏-အစွမ်းအား
 ဖြင့်၊ အနရိယပရိယေသနာ၊ အရိယာမဟုတ်ကုန်သော-သူတို့၏ ရှာဖွေခြင်း
 သည်းယသွာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တံအန
 ရိယပရိယေသနံ၊ ထိုအရိယာ မဟုတ်ကုန်သော-သူတို့၏ ရှာဖွေခြင်းကို၊
 ဒသေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ၊ ပဉ္စိမေတိက္ခဝေကာမရုဏာတိအာဒိ၊ ပဉ္စိမေတိက္ခဝေ
 ကာမရုဏာဟူသောဤစကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ
 ဌ်၊ နဝရတ္တဿ၊ ဆိုးသစ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပတ္တမိဝရောဒိဿ၊ သပိက်-သင်္ကန်းအ
 စရှိသည်တို့၌၊ စက္ခုဝိညေယျာရူပါတိအာဒယော၊ စက္ခုဝိညေယျာရူပါ-ဤ
 သို့အစရှိကုန်သော၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ ကာမရုဏာ၊ ကာမရုဏ်
 တို့ကို၊ လတ္တန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏၊ ဧတ္ထ၊ ဤသပိတ်-သင်္ကန်းစသည်၌၊ ရသေ
 ပန၊ ရသသည်ကား၊ ပရိဘောဂရသော၊ သုံးဆောင်ခြင်းလျှင်- အကြောင်းရှိ
 သော-ပီတိသောမနဿတည်းဟူသော-ရသသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ မနု
 ညေ၊ နှစ်သက်သွပ်သော၊ ဝိဇ္ဇာပါတေစ၊ ဆွမ်း၌လည်းကောင်း၊ ဘောသဇ္ဇေ
 စ၊ ဆေး၌လည်းကောင်း၊ ပဉ္စပိ၊ ငါးပါးကုန်သော-ကာမရုဏ်တို့ကိုလည်း၊
 လတ္တန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏၊ သေနာသာနမ္ပိ၊ ကျောင်း၌၊ စိဝဇေဝိယ၊ သင်္ကန်း၌ကဲ့
 သို့၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော-ကာမရုဏ်တို့ကို၊ လတ္တန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏
 ဧတ္ထပိ၊ ဤကျောင်း၌လည်း၊ ရသေပန၊ ရသသည်ကား၊ ပရိဘောဂရသော
 ဝ၊ သုံးဆောင်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော-ပီတိသောမနဿ တည်းဟူ
 သော-ပရိဘောဂရသသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ယေဟိကေမိတိက္ခ
 ဝေတိ၊ ယေဟိကေမိတိက္ခဝေဟူသော၊ ဣဒံဒေသနံ၊ ဤဒေသနာကို၊ ကသ္မာ၊
 အဘယ်ကြောင့်၊ အာရတိ၊ အားထုတ်တော်မူသနည်း၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပဉ္စကာမ
 ရုဏေ၊ ငါးပါးသော-ကာမရုဏ်တို့ကို၊ ဒသေတွာ၊ ပြတော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ၊
 ယခုအခါ၌၊ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်၊ ပဗ္ဗဇိတကာလတော၊ ရဟန်းပြုသော
 အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ အနရိယ ပရိယေသနာနာမ၊ မမြတ်သောရှာဖွေခြင်း
 မည်သည်၊ ကုတောအတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရဟန်းတို့
 အား၊ အရိယပရိယေသနာဝ၊ မြတ်သောရှာဖွေခြင်း-သည်သာလျှင်၊ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝဒေယျ၊ ဆိုကုန်၏၊ တေသံ၊ ထိုသူတို့အား၊ ပဋိသေဝ
 နတ္ထာယ၊ မြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ပဗ္ဗဇိတာနမ္ပိ၊ ရဟန်းတို့အားလည်း၊ စတုသု
 ပစ္စယေသု၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌၊ အပ္ပက္ခဝေက္ခဏပရိဘောဂေါ၊ ပစ္စဝေက္ခ

ဏာမဆင်ခြင်မှု၍- သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ အနဂိယ ပရိယေ သနာဇဝးမ
 မြတ်သောရှာဖွေခြင်း-မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒေသတုံ၊
 ပြုတော်မူခြင်းငှါ။ ဣမံဒေသနံ၊ ဤဒေသနာကို။ အာရေတိ၊ အားထုတ်တော်
 မူ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်နှစ်ဂမိတာတိ၊ ဂမိတာဟူသည်ကား။ တဏှာဂေဓေန၊
 တဏှာတည်းဟူသော-မက်မောခြင်းဖြင့်၊ ဂမိတာ၊ မက်မောကုန်သည်
 ဖြစ်၍၊ မုန္တိတာတိ၊ မုန္တိတာဟူသည်ကား၊ တဏှာမုန္တိယ၊ တဏှာ
 တည်းဟူသော-တွေဝေ ခြင်းဖြင့်၊ မုန္တိတာ၊ တွေဝေကုန်သည် ဖြစ်၍၊
 အဇ္ဈောပန္နာတိ၊ အဇ္ဈောပန္နာ ဟူသည်ကား၊ တဏှာယ၊ တဏှာဖြင့်၊
 အဇ္ဈောဂါဠာ၊ လွှမ်းမိုးကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အနာဒိနဝ ဒဿာဝိနောတိ၊ အနာဒိ
 နဝ ဒဿာဝိနောဟူသည်ကား၊ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကို၊ အပဿန္တော၊ မမြင်
 ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အနိဿရပညာတိ၊ အနိဿရ ပညာဟူသည်ကား၊ ပစ္စ
 ဝေက္ခဏဉာဉ်တံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဉ်ကို၊ နိဿရေတံ၊ နိဿရေတဟူ၍၊ ပစ္စ
 တိ၊ ဆိုအပ်၍၊ တေန၊ ထိုပစ္စဝေက္ခဏာဉာဉ်မှ၊ ဝိရေတိတာ၊ ကင်းကုန်သည်
 ဖြစ်၍၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ တဿအတ္ထဿ၊ ထိုအနက်ကို၊ သာကေ၊ ပြီးစေ
 တတ်သော၊ ဥပမံ၊ ဥပမာကို၊ ဒေသန္တော၊ ပြုတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ သေ
 ယုထာဝိ ဘိက္ခဝေတိအာဒိ၊ သေယုထာဝိ ဘိက္ခဝေ-ဤသို့အစရှိသောစ
 ကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ တဠာဝံတဠာဝံ၊ ထိုဥပမာစကား၌သာ
 လျှင်၊ ဩပဗ္ဗသံသန္ဓနံ၊ ဥပမာကိုဥပမေယျ-အနက်နှင့်အတူပြု၍-နှိုးနှောခြင်း
 ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့၊ အရညက မိဂေါဝိယ၊ တော
 သမင်ကိုကဲ့သို့၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်
 ကုန်၏၊ လုဒ္ဓကော၊ မူဆိုးသည်၊ အရညေ၊ တော၌၊ ဌဝိတပါသောဝိယ၊ ထား
 အပ်သော-ကျော့ကွင်းကိုကဲ့သို့၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ ပစ္စယာ၊
 ပစ္စည်းတို့ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏၊ ဗန္ဓဿ၊ ကျော့ကွင်းဖြင့်-ခွဲအပ်သော
 တဿ၊ ထိုသမင်၏၊ ပါသရာထိ၊ ကျော့ကွင်းအစုကို၊ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ၊
 လွှမ်းမိုး၍၊ သယနကာလောဝိယ၊ အိပ်သောအခါကဲ့သို့၊ တေသံ၊ ထိုရဟန်း
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ ပစ္စယေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို၊ အပစ္စ
 ဝေက္ခိတွာ၊ မဆင်ခြင်မှု၍၊ ပရိဘောဂ ကာလော၊ သုံးဆောင်သော-အခါ
 ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏၊ လုဒ္ဓကော၊ မူဆိုးသည်၊ အာဂစ္ဆန္တေ၊ လာလတ်
 သည်ရှိသော်၊ မိဂဿ၊ သမင်၏၊ ဟေနကာမံ၊ အကြင်အလိုရှိရာအရပ်သို့၊
 အဂမန ကာလောဝိယ၊ မသွားနိုင်သော-အခါကိုကဲ့သို့၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ
 နံ၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်အား၊ မာရဿ၊ မာရ်မင်း၏၊ ယထာကာမ ကရဏီယ

ကာလော၊ အလိုရှိတိုင်းပြုအပ်သည်၏-အဖြစ်သို့ရောက်သော-အခါကို၊
 မာရဝသံ၊ မာရ်မင်း၏နိုင်ငံသို့၊ ဥပဂတဘာဝေါ၊ ရောက်သောအဖြစ်ကို၊
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊
 အဗန္ဓဿ၊ အခွံမရှိဘော၊ မိဂဿပန၊ သမင်၏ကား၊ ပါသရာသိ၊ ကျွ
 ကွင်းရကို၊ အမိသယိတ၊ ကာလောဝိယ၊ လွှမ်းမိုး၍အိပ်သော-အခါကိုကွဲ
 သို့၊ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော၊
 ပစ္စယေသု၊ ပစ္စည်းတို့၌၊ ပစ္စဝေက္ခဏပရိဘောဂေါ၊ ဆင်ခြင်၍သုံးဆောင်
 ခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏၊ လုဒ္ဒကေ၊ မူဆိုးသည်၊ အာဂစ္ဆန္တေ၊ လာလတ်
 သော်၊ မိဂဿ၊ သမင်၏၊ ပေနေကာမံ၊ အကြင်အလိုရှိရာအရပ်သို့၊ ဂမနံဝိ
 ယ၊ သွားခြင်းကိုကွဲသို့၊ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ မာရဝသံ၊
 မာရ်မင်း၏နိုင်ငံသို့၊ အနုပဂမနံ၊ မလိုက်ရခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ဝိဿ
 ဌောတိ၊ ဝိဿဌောဟူသည်ကား၊ နိဗ္ဗယော၊ ဘေးမရှိ၊ နိရာသကော၊ ရွှံ့ရှာ
 ခြင်းမရှိ၊ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သော-စကားရပ်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော
 ပါဠိအစဉ်၌၊ ဥတ္တာနုတ္တမော၊ ပေါ်သောအနက်ရှိသည် သာသျှင်တည်း၊
 ဣတိ၊ ဤတွင်ပါသရာသိသုတ်၏-အတွင်းအပြီးတည်း၊ ပါသရာသိသုတ္တ
 ဝတ္ထုနာ၊ ပါသရာသိသုတ်၏အတွင်းသည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ၊
 အရိယပရိယေသနာတိပိ၊ အရိယပရိယေသနာဟူသည်လည်း၊ ဧတသေ
 ဝ၊ ထိုသုတ်၏သာသျှင်၊ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ။

ရူဇ္ဈဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်။

ဧဝံမေသုတန္တိ၊ ဧဝံမေသုတံအစရှိသော-သုတ်သည်၊ ရူဇ္ဈဟတ္ထိပဒေါ
 ပမသုတ္တံ၊ ရူဇ္ဈဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုရူဇ္ဈဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်
 ၌၊ သဗ္ဗသေတေန ဝဠဝါ၊ သိရထေနာတိ၊ သဗ္ဗသေတေန-ဝဠဝါသိရထေ
 နဟူသည်ကား၊ သုဒ္ဓံ၊ စင်စစ်၊ သေတာ၊ ပြုကုန်သော၊ အဿာ၊ မြင်းတို့
 သည်၊ ယုတ္တာ၊ ကအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ သေတာလင်္ကာရာ၊
 ပြုသောတန်ဆာရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရထော၊ ရထားသည်၊
 သေတော၊ ပြု၏၊ သေတာလင်္ကာရော၊ ပြုသောတန်ဆာရှိ၏၊ သေတပရိဝါ
 ရော၊ ပြုသောအဆင်းရှိသော-တန်ဆာတို့ဖြင့်-ဖုံးလွှမ်းအပ်၏၊ သေတာ၊
 ပြုကုန်သော၊ ရသ္မိယော၊ ဆွဲကြိုးတို့သည်လည်း၊ ဟောင်း၊ သေတာ၊ ပြုသော
 ပတောဒလဋ္ဌိ၊ နှင်တံသည်လည်းကောင်း၊ သေတံ၊ ပြုသော၊ ဆတ္တံ၊ ထီး

၇၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တကိယတွဲ

သညလည်းကောင်း၊ သေတံ၊ ဖြူသော၊ ဥဏ္ဍိသံ၊ သင်းကျပ်သည်လည်း
ကောင်း၊ သေတာနိ၊ ဖြူကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ၊ ပုခိုးတို့သည် လည်းကောင်း၊
သေတာ၊ ဖြူကုန်သော၊ ဥပါဟနာ၊ ခြေနှင်းဘိနပ်တို့သည် လည်းကောင်း၊
ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သုဒ္ဓံ၊ စင်စစ်၊ သေတာယ၊ ဖြူသောအဆင်းရှိသော၊
ဝါလဗီဇနိယာ၊ သားမြီးယပ်ဖြင့်၊ ဗိဇိယတိ၊ ရပ်၏။ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တနံ၊
ဆိုအပ်သော၊ သကလ သေတေဟိ၊ အလုံးစုံ ဖြူကုန်သော၊ စတုဟိ၊ လေး
ကောင်ကုန်သော၊ ဝဇ္ဇဝါဟိ၊ မြင်းတို့ဖြင့်၊ ယုတ္တရထေန၊ ကအပ်သော-ရထား
ဖြင့်၊ စ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ ဇေသေရထောနာမ၊ ဤရထားမည်သည်ကား၊
ယောဓရထောစ၊ သူရဲစီး-ရထားလည်းကောင်း၊ အလင်္ကာရရထောစ၊ တန်
ဆာဆင်အပ်သော-ရထားလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒုဝိဇော၊ နှစ်ပါး
အပြားရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်၊ ယောဓရထော၊
သူရဲစီးရထားသည်၊ စတုရသသဏ္ဌာနာ၊ လေးထောင့်သဏ္ဌာန်ရှိသည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နာဘိမဟာ၊ မကြီးလွန်း၊ ဗိန္ဒူဝါ၊ နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်
သော၊ ဘိဏ္ဍာ၊ သုံးယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဇနာနံ၊ လူတို့ဘုံ၊ ဝဟဏ
သမတ္ထော၊ ဆန့်ခြင်းငှါတွင်းနှိုင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အလင်္ကာရ ရထော၊
မင်းစီးရထားသည်၊ မဟာ၊ ကြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒိဃတော၊ အလျား
အားဖြင့်၊ ဒိဃော၊ ရှည်၏။ ပုဗ္ဗလတော၊ အနံအားဖြင့်၊ ပုဗ္ဗလော၊ ကျယ်၏။
တတ္ထ၊ ထိုမင်းစီးရထား၌၊ ဆတ္တဂ္ဂါဟကော၊ ထီးစွဲသောသူလည်းကောင်း၊
ဝါလဗီဇနိဂ္ဂါဟကော၊ သားမြီးယပ်စွဲသောသူရှင်း၊ တာလဝဏ္ဏဂ္ဂါဟကော
ထန်းချက်-ယပ်ဝန်းစွဲသော-သူလည်းကောင်း၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ အဋ္ဌဝါ၊
ရှစ်ယောက်သော-သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒသဝါ၊ တကျိပ်သော-သူ
တို့သည်လည်းကောင်း၊ သုခေန၊ လွယ်သဖြင့်၊ ဌာတုံဝါ၊ ရပ်ခြင်းငှါလည်း
ကောင်း၊ နိဘိဒိတုံဝါ၊ ထိုင်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ နိပ္ပဇ္ဇိတုံဝါ၊ လျောင်းခြင်း
ငှါလည်းကောင်း၊ သက္ကောန္တိ၊ တတ်နှိုင်းကုန်၏။ အယမ္ဗိ၊ ဤရထားသည်
လည်း၊ အလင်္ကာရ ရထောယစ၊ မင်းစီးရထားမည်သည်သာလျှင်တည်း
သဝတ္ထ ပဉ္စရကုဗ္ဗရော၊ လှည်းတီးစက်နှင့် တကွသော-လှည်းချိုင့်ဝက်
စွယ်အစရှိသော၊ သောသဗ္ဗော၊ ထိုအလုံးစုံသော-အင်္ဂါသည်၊ ရဇတ
ပရိက္ခိတ္တော၊ ငွေပြားတန်ဆာဖြင့်-တန်ဆာဆင်အပ်သည်၊ အဟောသိ၊
ဖြစ်ပြီ၊ ဝဇ္ဇဝါ၊ မြင်းတို့သည်၊ ပကတိယာ၊ သတောအားဖြင့်၊ သေတဝဏ္ဏာ
စ၊ ဖြူသော အဆင်းရှိကုန်သည်-သာလျှင်တည်း၊ ပဿာနန္တိ၊ ဆင်သော
တန်ဆာသည်လည်း၊ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သသောရှိသော၊ ရဇတမယံ၊ ငွေဖြင့်

ပြီးသည်အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ ရသွယ်ယောဝိ၊ ဆွဲကြိုးတို့သည်လည်း၊ ရတနာ
 ပနာဋိ သုပရိက္ခိတ္တာ၊ ငွေချည်တို့ဖြင့်ကောင်းစွာရစ်အပ်ကုန်သည်၊ အဟော
 သု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ပတောဒလဋ္ဌိဝိ၊ နှင်တံသည်လည်း၊ ရတနာပရိက္ခိတ္တာ၊
 ငွေပြားတို့ဖြင့်-ရစ်အပ်ကုန်သည်၊ အဟောသု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏောဝိ၊
 ပုဏ္ဏားသည်လည်း၊ သေတဝတ္ထံ၊ ဖြူသောအဝတ်ကို၊ နိဝါသေတွာ၊ ဝတ်၍၊
 သေတံပယဝ၊ ပုဆိုးဖြူကိုသာလျှင်၊ ဥတ္တရသင်္ကံ၊ ကိုယ်ဝတ်စုလျားကို၊ အ
 ကာသိ၊ ပြု၏၊ သေတ ဝိလေပနန္တိ၊ ဖြူသော နံ့သာပျောင်းကိုလည်း၊ ဝိလိမ္ပိ၊
 လိမ်းကျံ၏၊ သေတ မာလံ၊ ဖြူသောပန်းကို၊ ဝိလန္တိ၊ ပန်၏၊ ဒသသု၊ ဆယ်
 ချောင်းကုန်သော၊ အင်္ဂုဏီသု၊ လက်တို့၌၊ အင်္ဂုလိမုနိကာ၊ လက်စွပ်တို့
 သည်လည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍေသု၊ နားတို့၌၊ ကုဏ္ဍလာနိ၊ နားချောင်းတို့
 သည်လည်းကောင်း၊ ဣတိဝေမာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌၊ အသားထို့
 ပုဏ္ဏား၏၊ အလင်္ကာရောဝိ၊ တန်ဆာသည်လည်း၊ ရတနာ မဟောဝ၊ ငွေဖြင့်
 ပြီးသည်သာလျှင်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ အသားထို့ပုဏ္ဏား၏၊ ဒသ သဟာသာ
 မတ္တာ၊ တသောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ပရိဝါရ၊ ဗြဟ္မဏောဝိ၊ အခြံ
 အရံဖြစ်ကုန်သော-ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်း၊ တထေဝ၊ ထိုပုဏ္ဏားအတူပင်
 လျှင်၊ သေတဝတ္ထံ ဝိလေပန ဂန္ဓမာလာ လင်္ကာရ၊ ဖြူသောအဝတ်-ဖြူသော
 နံ့သာပျောင်း-ဖြူသောနံ့သာ-ဖြူသောပန်း-ဖြူသောတန်ဆာ ရှိကုန်သည်၊
 အဟောသု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ သဗ္ဗသေတေန ဝဠဝါ ဘိရုထေ
 နာတိ၊ သဗ္ဗသေတေန ဝဠဝါဘိရုထေနဟူ၍၊ ဝတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ။

သာဝတ္ထိယာ နိယျာတိတိ၊ သာဝတ္ထိယာ နိယျာတိ ဟူသည်ကား၊
 သော၊ ထိုစာဏုသောဏိ ပုဏ္ဏားသည်၊ ဆန္တံ ဆန္တံ မာသာနံ၊ ခြောက်လ
 ခြောက်လတို့၏၊ အစွယေန၊ လွန်သောအခါ၌၊ ကေဝါရံ၊ တကြိမ်၊ နဂရံ၊
 မြို့ကို၊ ဝဒက္ခိဏံ၊ လင်္ကျာရစ် လှည့်သည်ကို၊ ကရောတိကိရ၊ ပြုသတတ်၊
 ဣတော၊ ဤနေ့မှ၊ ဧတ္တကေဟိဒီဝသေဟိ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော
 နေ့တို့ဖြင့်၊ နဂရံ၊ မြို့ကို၊ ဝဒက္ခိဏံ၊ လင်္ကျာရစ်လှည့်သည်ကို၊ ကရိဿာမိ၊
 ပြုအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုဇရတဇေမေဝ၊ မလှည့်မီရှေးအတို့ ကာလကသာလျှင်၊
 ဧဝာသနာ၊ ကြွေးကြော်ခြင်းကို၊ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏၊ တံသဒ္ဓံ၊ ထိုကြွေး
 ကြော်သော-အသံကို၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊ ယေဇနာ၊ အကြင်လူတို့သည်၊
 နဂရတော၊ မြို့မှ၊ နပက္ကန္တာ၊ အရပ်တပါးသို့မသွားကုန်သေး၊ တေဇနာ၊ ထို
 လူတို့သည်၊ နပက္ကန္တိ၊ အရပ်တပါးသို့-မသွားကုန်၊ ယေဇနာ၊ အကြင်လူ
 တို့သည်၊ ပက္ကန္တာ၊ အရပ်တပါးသို့သွားကုန်ပြီ၊ တေဝိ၊ ထိုသူတို့သည်

လည်းပုညဝတော၊ ဘုန်းရှိသောသူ၏။ သိရိသမ္ပတ္တိ၊ အသရေ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ ပဿိသယမ၊ ရှုကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးဝိုက်၍။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ပြန်လာကုန်၏။ ယံဒိဝသံ၊ အကြင်နေ၌။ ပြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ နဂရံ၊ မြို့ကိုး။ အနုဝိစရတိ၊ အစဉ်အတိုင်းလှည့်၏။ တဒါ၊ ထိုလှည့်သောအခါ၌။ ပါတောဝ၊ စောစောကသာလျှင်။ နဂရဝိယိယော၊ မြို့ရိုးတို့ကို။ သမ္ပဇ္ဇိတွာ၊ တမြက်လှည်း၍။ ဝါလိကံ၊ သဲကို။ ဩကိရိတွာ၊ ကြ၍။ လာဇပဉ္စမေဟိ၊ ပေါက်ပေါက်လျှင်-ငါးခုမြောက်ဖြစ်ကုန်သော။ ပုဗ္ဗေဟိ၊ ပန်းတို့ဖြင့်။ အဘိပ္ပကိရိတွာ၊ ကြ၍။ ပုဏ္ဏဃဇေ၊ ဧပြေည့်အိုးတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထီး၍။ ကဒလိယောစဌကံ၊ ပျောပင်စည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဓဇေစ၊ တံခွန်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဥဿာပေတွာ၊ ခိုက်ထောင်စေ၍။ သကလနဂရံ၊ အလုံးစုံသောမြို့ကို။ ဝါသိတံ၊ အရိုးအထုံ-အနံ့တို့ဖြင့်ထုံခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ပြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ ပါတောဝ၊ စောစောကသာလျှင်။ သိသံနှာယိတွာ၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ-ချေ၍။ ပုဇေတတ္ထံ၊ နံနက်စာ-ထမင်းကို။ ဘုဒ္ဓိတွာ၊ စား၍။ ပုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ သေတဝတ္ထာဒိဟိ၊ ဖြူသောအဝတ်-အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အတ္ထာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ အလကံရိတွာ၊ တန်ဆာဆင်၍။ ပါသာဒါ၊ ပြာသာဒ်မှ။ ဩရုယ၊ သက်၍။ ရထံ၊ ရထားသို့။ အဘိဉ္စဟတိ၊ တက်၏။ အသ၊ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ပြာဟ္မဏံ၊ ထိုပုဏ္ဏားကို။ တေ၊ ပြာဟ္မဏော၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည်။ သဗ္ဗ၊ သေတဝတ္ထ ဝိလေပနမာလာလကံ၊ ချာ။ အလုံးစုံသောအဝတ်-အလုံးစုံသောဖြူသောနံ့သာ-အလုံးစုံဖြူသောပန်း-အလုံးစုံဖြူသော တန်ဆာတို့ဖြင့်-ဝတ်ရုံလိမ်းကျံ-ပန်ဆင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သေတစ္ဆတ္တာနိ၊ ထီးဖြူတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ ပရိဝါရေန္တိ၊ ခြံရံကုန်၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ။ မဟာဇနဿ၊ လူများအပေါင်း၏။ သန္နိပါတနတ္ထံ၊ စည်းဝေးစိန့်သောငှါ။ ပဌမံယေဝ၊ ရှေးဦးစွာသာလျှင်။ တရုဏဒါရကာနံ၊ အလွန်ငယ်နုကုန်သော-သူတို့အား။ ဗလောဗသနိ၊ သစ်သီးငယ်သစ်သီးကြီးတို့ကို။ ဝိကိရိတွာ၊ ကြ၍။ တဒနန္တရံ၊ ထိုသစ်သီးကိုကြိုသည်မှအခြားမဲ့၌။ မာသကရူပါနိ၊ ဝဲရုပ်တို့ကို။ တဒနန္တရံ၊ ထိုကြိုသည်မှအခြားမဲ့၌။ ကဟာပဏော၊ အသပြာတို့ကို။ ဝိကိရန္တိ၊ ကြံကုန်၏။ မဟာဇနာ၊ လူအပေါင်းတို့သည်။ သန္နိပတန္တိ၊ စည်းဝေးကုန်၏။ ဥက္ကဋ္ဌိယောစေဝ၊ ကြွေးကြော်ခြင်းတို့-သည်လည်းကောင်း။ စေလုက္ခေပါဝ၊ ဦးရစ်ပူဇော်ခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ပာတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အသ၊ ထိုအခါ၌။ ပြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ မဂ်လိက၊ သောဝတ္ထိကာဒိသု၊ မဂ်လသစကားကိုဆိုသော

သု ကောင်းသော-စီးပွားနှင့် စပ်သော-စကားကို ဆိုကုန် သောသူ-အစရှိ သည်တို့သည်၊မင်္ဂလာနိစေဝ၊မင်္ဂလာစကားတို့ကို-လည်းကောင်း၊သုဝတ္ထိ

•ယောစ၊ကောင်းသောစီးပွားခြင်းနှင့်စပ်သော-စကားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကရောဇန္တသု၊ပြုကုန်ဆိုကုန်သည်ရှိသော်၊မဟာသမ္ပတ္တိယသ၊ကြီးစွာသော စည်းစိမ်ဖြင့်၊နဂရံ၊မြို့သို့၊ အနုပိရေတိ၊အစဉ်လှည့်လည်၏။ ပုညာဝန္တ၊ ဘုန်းရှိ ကုန်သော၊ မနုဿ၊ လူတို့သည်၊ ဧကဘူမကာဒိပါသာဒေ၊ ဘုံ တဆင့်ရှိသည်အစရှိသော-ပြာသာဒ်တို့သို့၊အာရုယ၊တက်၍၊ သူကပတ္တ သဒိသာနိ၊ကျေးသား၏အတောင်နှင့်-တူကုန်သော၊ဝါတ ပါန ကဝါဠာနိ စိမ်းညိုသော အဆင်းရှိသော-လေသောက်ပြုတင်း တံခါးရှက်တို့ကို၊ပိ ဝရိက္ခာ၊ဖွင့်၍၊ဩလောကေန္တိ၊ကြည့်ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏောပိ၊ပုဏ္ဏားသည် လည်း၊အတ္တနော၊မိမိ၏၊ ယသဘိရိသမ္ပတ္တိယာ၊အခြံအရံတည်းဟူသော အသရေ၏-ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်၊ နဂရံ၊မြို့ကို၊ အဇ္ဈောတ္ထရန္တောပိယ၊ လွှမ်းမိုး သကဲ့သို့၊ဒက္ခိဏဒွါရာတိမုခေါ၊ တောင်တံခါးသို့-ရှေးရှုသွားသည်၊ဟော တိ၊ ဖြစ်၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ သာဝတ္ထိယာ၊နိယျာတိတိ၊ သာဝတ္ထိယာ နိယျာတိဟူ၍၊ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်ပြီ။ ၊

ဒိဝါဒိဝဿာတိ၊ဒိဝါဒိဝဿဟူသည်ကား၊ဒိဝဿ၊နေ့၏၊ဒိဝါ၊ဝိနိ ထိနံထွန်း၍-မွန်းတည့်သောအခါ၌၊ မဇ္ဈိကာလေ၊ မွန်းတည့်သောအခါ ၌၊ဣတိအယံ၊ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊အနက်တည်း၊ ပိလောတိကံ ပရိဗ္ဗာ ဇကန္တိတ္ထေ၊ပိလောတိကံပရိဗ္ဗာဇကံ-ဟူသောဤပါဌ၌၊ပိလောတိကာတိ၊ ပိလောတိကာဟူ၍၊ ဧဝံ၊ဤသို့၊ဣတ္ထိလိင်္ဂံ ဝေါဟာရဝသေန၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂဟူ သော-ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၊လဗ္ဗနာမံ၊ရအပ်သောအမည်ရှိသော

•ပရိဗ္ဗာဇကံ၊ ပရိပိုဇ်တည်း၊ သောပရိဗ္ဗာဇကော၊ ထိုပရိပိုဇ်သည်၊ ဒဟ ရောက်ရ၊ငယ်နုသတတ်၊ ပဌမဝယော၊ပဌမအရွယ်၌၊ ဌိတော၊ တည်၏၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော-အဆင်းရှိ၏၊ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာကော၊ဘု ရားကို-ခတ်သောသူတည်း၊ ပါတောဝ၊စောစောကသာလျှင်၊ တထာဂ တဿစေဝ၊မြတ်စွာဘုရားအားလည်းကောင်း၊ မဟာဓထရာနုဉ္စ၊မထေရ် ကြီးတို့အား၎င်း၊ ဥပဋ္ဌာနံ၊ဆည်းကပ်ခြင်းကို၊ကတွာ၊ပြု၍၊တိဒဏ္ဍကုဏ္ဍိ ကာဒိပရိက္ခာရံ၊ သစ်သားသုံးခွ-ကရား အစရှိသော ပရိက္ခရာကို၊အာဒါ ယ၊ယူ၍၊ဇေတဝနာ၊ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှ၊နိက္ခမိတွာ၊ထွက်၍၊နဂရာ တိမုခေါ၊သာဝတ္ထိပြည်သို့ရှေးရှု၊ပါယာသိ၊သွားလေ၏၊ဇေသဇေသော၊ဗြာဟ္မ ဏော၊ဤစာနုသောဏီပုဏ္ဏားသည်၊ ဒုရတောဝ၊အဝေးမှသာလျှင်၊အာ

၇၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ၊

ဝတ္ထုန္တံ၊ လာသောတံ၊ ထိုဝိသောတိက ပရိဗုဒ္ဓိကို အဋ္ဌသ၊ မြင်လေ၏။
တေဒဝေါစာတိ၊ တေဒဝေါစဟူသည်ကား၊ အနုတ္တမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်၊
သန္တိကံ၊ အနီးသို့၊ အာဂတံ၊ ရောက်လာသော-ဝိသောတိက ပရိဗုဒ္ဓိကို
သန္တာနိတွာ၊ သိ၍၊ ဧတံ၊ ဤပရိဗုဒ္ဓိကို၊ ဟန္တု၊ ယခု၊ ကုတော၊ အဘယ်အရပ်
မှ၊ ဘဝံဝတ္ထုယနော၊ အရှင်ဝတ္ထုယနသည်၊ အာဝတ္ထုတိနု၊ လာပေသနည်း၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဂေါတ္တံ၊ အနွယ်ကို၊ ကိတ္တေန္တော၊ ကြားလျက်၊ ဝစနံ၊ စကား
ကို၊ အဝေါစ၊ ဆို၏၊ ပဏ္ဍိတောမညေတိ၊ ပဏ္ဍိတောမညေဟူသည်ကား၊
ဘဝံဝတ္ထုယနော၊ အရှင်ဝတ္ထုယနသည်၊ သမဏံဂေါတမံ၊ ရဟန်းဂေါ
တမကို၊ ပဏ္ဍိတောတိ၊ ပညာရှိ၏ဟူ၍၊ မညတိ၊ အောက်မေ့သလော၊ ဥဒါဟု
ထိုသို့မဟုတ်မှ၊ နောပဏ္ဍိတောတိ၊ ပညာမရှိ၏ဟူ၍၊ မညတိ၊ အောက်မေ့
သလော၊ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသည်လျှင်၊ ဣတ္ထံ၊ ဤပဏ္ဍိတော-မညေဟူသော
ပါဌ၌၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ကောစာဟံသောတိ၊ ကောစာဟံတောဟူ
သည်ကား၊ တော၊ အချင်းတို့၊ သမဏဿ၊ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမ
၏၊ ပညာဝေယျတ္တိယံ၊ ပညာ၏အစွမ်းကို၊ ဇာနဇေ၊ သိခြင်း၌၊ အဟံ၊ ငါ
သည်၊ ကောနာမ၊ အဘယ်သူပေးနည်း၊ ကောစသမဏဿ၊ ဂေါတမဿ
ပညာဝေယျတ္တိယံ၊ ဇာနိဿာမိ၊ ကောစသမဏဿ၊ ဂေါတမဿ-ပညာ
ဝေယျတ္တိယံ၊ ဇာနိဿာမိ ဟူသည်ကား၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ သမဏဿ
ဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏၊ ပညာဝေယျတ္တိယံ၊ ပညာ၏အစွမ်းကို၊
ကုတောစ ဇာနိဿာတိ၊ အဘယ်မှ သိနိုင်အံ့နည်း၊ ကေန ကာရုဏေန၊
အဘယ် အကြောင်းဖြင့်၊ ဇာနိဿာမိ၊ သိနိုင်အံ့နည်း၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗ
ထာဝီ၊ အလုံးစုံသော-ပုဂ္ဂိုလ်လည်း၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ အဇာနနဘာဝံ၊
မသိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဒိပေတိ၊ ပြု၏၊ သောဝိနုနဿ တာဒိသောဝါတိ၊
သောဝိနုနဿ တာဒိသောဝါ ဟူသည်ကား၊ ယော ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်
ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သမဏဿ၊ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်း၊ ဂေါတမ၏၊ ပညာ
ဝေယျတ္တိယံ၊ ပညာ၏အစွမ်းကို၊ ဇာနဇယျ၊ သိရာ၏၊ သောဝိပုဂ္ဂလော၊ ထို
ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဒေသပါရမိယော၊ ဆယ်ပါးသောပါရမီတို့ကို၊ ပူရေတွာ၊
ပြည့်စေ၍၊ သဗ္ဗညုတံ၊ သဗ္ဗညုဘုရားအဖြစ်သို့၊ ပတ္တော၊ ရောက်သည်ဖြစ်
သော၊ တာဒိသော၊ ထိုရှင်ဂေါတမနှင့် တူသော၊ ဗုဒ္ဓေါယေဝ၊ ဘုရားသည်
သာလျှင်၊ ဘဝေယျန္တု၊ ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်တုံလော၊ သိနေရုံဝါ၊ မြင့်မိုရ်
တောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဟိမ ဝန္တဝါ၊ ဟိမဝန္တာ တောင်ကို လည်း
ကောင်း၊ ပထဝီ ဝါ၊ မြေကိုလည်းကောင်း၊ အာကာသံဝါ၊ ကောင်းကင်ကို

လည်းကောင်း၊ ပမေတံ ကာမေန၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းငှါ-အလိုရှိသောသူသည်။
 တဗ္ဗမာဏောဝ၊ ထိုမြင့်မိုရ်တောင်-ဟိမန္တာ-မဟာပထဝီ-ကောင်းကင်ပ
 မာဏရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဒဏ္ဍောဝ၊ ထွံ့တံကိုလည်းကောင်း၊ ရဇ္ဇ၊
 ဝါ၊ ကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ လဒ္ဓံ၊ ရေခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏၊ သမဏဿဂေါ
 တမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏၊ ပညံ၊ ပညာကို၊ ဇာနန္တနိ၊ သိသောသူသည်
 လည်း၊ တဿ၊ ထိုရဟန်းဂေါတမ၏၊ ဥာဏသဒိသမေဝ၊ ဥာဏနှင့်တူ
 သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို၊ လဒ္ဓံ၊
 ရေခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏၊ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို၊ ဒီပေတိ၊ ပြစ်၊ ဧတ္ထ
 ပန၊ ဤပါဠိအရာ၌ကား၊ အာဒေ ဝသေန၊ ရှိသေသည်၏-အတွင်းအားဖြင့်၊
 အမေဋိတံ၊ အာမေဋိတံကို၊ ကတံ၊ ပြုအပ်၏၊ ဥဇ္ဇာရာယာတိ၊ ဥဇ္ဇာရာယ
 ဟူသည်ကား၊ ဥတ္တရာယ၊ မြတ်သော၊ သေဋ္ဌာယ၊ ခြီးမွမ်း အပ်သော၊
 ကောစာဟံဘောတိ၊ ကောစာဟံဘောဟူသည်ကား၊ ဘော၊ အရှင်ဂုဏ္ဏာ၊
 သမဏဿဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမအား၊ ပသံသနေ၊ ခြီးမွမ်းခြင်း၌၊
 အဟံ၊ ငါကား၊ ကောနာမ၊ အဘဟံသူပနည်း၊ ကောစသမဏံဂေါတမံ
 ပသံသိဿာမိတိ၊ ကောစသမဏံဂေါတမံ-ပသံသိဿာမိဟူသည်ကား၊
 ကေနကာမေဏေန၊ အဘဟံအကြောင်းဖြင့်၊ ပသံသိဿာမိ၊ ခြီးမွမ်းနိုင်ရာ
 အံ့နည်း။ ။

ပသတ္ထ ပသတ္ထောတိ၊ ပသတ္ထ-ပသတ္ထောဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗဂုဏာနံ၊
 အလုံးစုံသော-ဂုဏ်တို့၏၊ ဥတ္တရိတရေဟိ၊ အလွန်မြတ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗ
 လောက ပသတ္ထဟိ၊ အလုံးစုံကုန်သော လောကသည်-ခြီးမွမ်းအပ်ကုန်
 သော-သူတို့ထက်၊ အတ္တနေ၊ ကိုယ်တော်၏၊ ဂုဏောဟေဝ၊ ကျေးဇူးတို့ဖြင့်
 သာလျှင်၊ ပသတ္ထော၊ ခြီးမွမ်းထိုက်၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်းဂေါတမအား၊
 အညေဟိ၊ သူတပါးတို့သည်၊ ပသံသနကိစ္စံ၊ ခြီးမွမ်းခြင်းကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ၊
 မရှိ၊ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့၊ စမ္ပကဓုပ္ပံဝါ၊ စကားပန်းသည်လည်းကောင်း၊ နိ
 လုပ္ပလံဝါ၊ ကြာညိုပန်းသည်လည်းကောင်း၊ ပဒုမံဝါ၊ ပဒုမာကြာပန်းသည်
 လည်းကောင်း၊ လောဟိတ စန္ဒနံဝါ၊ စန္ဒကူးနီသည်လည်းကောင်း၊ အတ္တ
 နေ၊ မိမိ၏၊ ဝဏ္ဏံ ဂန္ဓံ သိရိယာဝ၊ အဆင်း-အနံ့တည်းဟူသော-အသရေ
 ဖြင့်သာလျှင်၊ ပါဿဒိကဇ္ဈေဝ၊ ကြည်ညိုဘွယ်ရှိသည်လည်းကောင်း၊ သု
 ဂန္ဓဗ္ဗ၊ ကောင်းသောအနံ့ရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တဿ၊ ထို
 စကားပန်း-ကြာညို-ပဒုမာ-စန္ဒကူးနီ၏၊ အာဂန္တုကေဟိ၊ အာဂန္တုကဖြစ်
 ကုန်သော၊ ဝဏ္ဏံ ဂန္ဓေဟိ၊ အဆင်း-အနံ့တို့ဖြင့်၊ ထောမနကိစ္စံ၊ ခြီးမွမ်းခြင်း

၈

ကိစ္စသည်။ နအတ္ထိယထာ၊ မရှိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မကိစ္စတံနံဝါ၊ ပတ္တ
မြားရတနာသည်လည်းကောင်း၊ စန္ဒမဏ္ဍလံဝါ၊ လဝန်းသည်လည်းကောင်း
အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အာလောကေနော၊ အရောင်ဖြင့်သာလျှင်၊ ဩဘာသတိ၊
တောက်ပ၏။ တဿ၊ ထိုပတ္တမြား-လဝန်းအား။ အညေန၊ တပါးသော၊
ဩဘာသေန၊ အရောင်ဖြင့်၊ ဩဘာသနကိစ္စံ၊ တောက်ပခြင်းကိစ္စသည်။
နအတ္ထိယထာ၊ မရှိသကဲ့သို့-လည်းကောင်း။ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ သမ
ဏောဂေါတမော၊ ဟောင်းဂေါတမကို၊ သဗ္ဗလောကံ၊ ပဿတ္ထေဟိ၊ အလုံးစုံ
သောလောကတို့ထက်-ဦးမွမ်းကုန်သော၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ဂုဏောဟောဝ၊
ဂုဏ်တို့ဖြင့်သာလျှင်၊ ပဿတ္ထော၊ ဦးမွမ်းထိုက်၏။ ထောမိတော၊ ဦးမွမ်း
အပ်၏။ သဗ္ဗလောကဿ၊ အလုံးစုံသော-လောကအပေါင်းထက်၊ သေဠ
တံ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ပါပိတော၊ ရောက်စေအပ်၏။ တဿ၊ ထိုဟောင်း
ဂေါတမအား၊ အညေန၊ တပါးသောသူသည်၊ ပသံသနကိစ္စံ၊ ဦးမွမ်းခြင်း
ကိစ္စသည်၊ နအတ္ထိ၊ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ပဿတ္ထေဟိ
ဦးမွမ်းအပ်ကုန်သောသူတို့ထက်၊ ပဿတ္ထော၊ ဦးမွမ်းအပ်၏။ ဣတိတဿာ
ပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း၊ ပဿတ္ထပဿတ္ထော၊ ပဿတ္ထ-ပဿတ္ထမည်၏။ ဧကေန၊ အ
တည်းသည်။ ပဿတ္ထောနာမ၊ ဦးမွမ်းအပ်သော-သူမည်သနည်း၊ ရာဇာ
ပသေနဒီကောသလော၊ ပသေနဒီ-ကောသလမင်းကို၊ ကာသိ၊ ကောသလ
ဝါသိကေဟိ၊ ကာသိတိုင်း-ကောသလတိုင်း၌-နေကုန်သောသူတို့သည်၊
ပဿတ္ထော၊ ဦးမွမ်းအပ်၏။ ဗိမ္ဗိသာရော၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကို၊ အင်္ဂံ၊ မာဂဓဝါသိ
ဟိ၊ အင်္ဂံတိုင်း-မာဂဓတိုင်း၌-နေကုန်သောသူတို့သည်၊ ဝေသာလိကာ၊ ဝေ
သာလိပြည်၌-နေကုန်သော၊ လိစ္ဆဝိ၊ လိစ္ဆဝိမင်းတို့ကို၊ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌဝါသိဟိ၊
ဝဇ္ဇိတိုင်း၌-နေကုန်သောသူတို့သည်၊ ပဿတ္ထော၊ ဦးမွမ်းအပ်ကုန်၏။ ပါဝေ
ယျကာ၊ ပါဝါပြည်၌-နေကုန်သော၊ မလ္လော၊ မလ္လမင်းတို့ကို၊ အညေပိ၊ တပါး
လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေတေခတ္တိယာ၊ ထိုထိုမင်းတို့ကို၊ တေဟိတေဟိ
ဇနပဒေဟိ၊ ထိုထိုဇနပုန်၌-နေကုန်သော သူတို့သည်၊ ပဿတ္ထော၊ ဦးမွမ်း
အပ်ကုန်၏။ စက္ကိအာဒယော၊ စက္ကိပုဏ္ဏား အစရှိ ကုန်သော၊ ပြာဟ္မဏာ၊
ပုဏ္ဏားတို့ကို၊ ပြာဟ္မဏဂဏေဟိ၊ ပုဏ္ဏားအပေါင်းတို့သည်၊ အနာထပိဏ္ဍိ
ကာဒယော၊ အနာထပိဏ္ဍိသူဌေးအစရှိကုန်သော၊ ဥပါသကာ၊ ဥပါသကာ
တို့ကို၊ အနေကသတေဟိ၊ များစွာသော-အရာဖြစ်ကုန်သော၊ ဥပါသကဂ
ဏေဟိ၊ ဥပါသကာအပေါင်းတို့သည်၊ ဝိသာခါဒယော၊ ဝိသာခါ-အစရှိ

ရူဇ္ဈာန်ပဒေသနာ

ကုန်သော၊ ဥပါသိကာ၊ ဥပါသိကာမတို့ကို၊ အနေကသတတိ၊ များစွာသော
 . အရာဖြစ်ကုန်သော၊ ဥပါသိကာဟိ၊ ဥပါသိကာမတို့သည်၊ ပကုဏ္ဍဒါယိ
 အာဒယော၊ ပကုဏ္ဍဒါယိ-အစရှိကုန်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိဗိုဇ်တို့ကို၊
 အနေကောဟိ၊ များစွာ ကုန်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇက သတတိ၊ ပရိဗိုဇ်- အရာတို့
 သည်၊ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာထေရိအာဒိကာ၊ ဥပ္ပလဝဏ္ဏထေရိ-အစရှိကုန်သော၊
 မဟာသာဝိကာ၊ မဟာသာဝိကတို့ကို၊ အနေကောဟိ၊ များစွာကုန်သော၊
 ဘိက္ခုနိ သတတိ၊ ရဟန်းမိန်းမ-အရာတို့သည်၊ သာရိ ပုတ္တဗ္ဗေရာဒ
 ယော၊ သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်အစရှိကုန်သော၊ မဟာသာဝကော၊ မဟာ
 သာဝကတို့ကို၊ အနေက သတတိ၊ များစွာသော-အရာဖြစ်ကုန်သော၊
 ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်၊ သက္ကာ ဒယော၊ သိကြား အစရှိကုန်သော၊
 ဒေဝါ၊ နတ်တို့ကို၊ အနေက သဟဿဟိ၊ များစွာသော-အထောင်ဖြစ်
 ကုန်သော၊ ဒေဝဟိ၊ နတ်တို့သည်၊ မဟာဗြဟ္မာဒယော၊ မဟာဗြဟ္မာ
 အစရှိကုန်သော၊ ဗြဟ္မာနော၊ ဗြဟ္မာတို့ကို၊ အနေက သဟဿဟိ၊ များ
 စွာသော-အထောင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗြဟ္မဟိ၊ ဗြဟ္မာတို့သည်၊ ပသတ္တံ၊
 ပြီးပွင်းအပ်ကုန်၏၊ တေသဗ္ဗေဝိ၊ ထိုအဆုံးရုံသော-သူတို့သည်လည်း၊
 ဒသဗလံ၊ အားတော်ဆယ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို၊
 ထောမန္တိ ဝဇ္ဇန္တိ ပသံသန္တိ၊ ပြီးပွင်းကုန်၏၊ ဣတိတဿ၊ ထိုကြောင့်၊
 တဂေါ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ပသတ္တပသတ္တောဟိ၊ ပသတ္တပသတ္တောဟူ၍၊
 ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ အတ္ထဝသန္တိ၊ အတ္ထဝသံဟူသည်ကား၊ အတ္ထာနိသံသံ၊
 အကျိုးအာနိသင်ကို၊ ။

အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အသ၊ ထိုစာတုသောဏီ ပုတ္တံ၊ အား၊ ပရိဗ္ဗာဇ
 ကော၊ ပိလောတိက- ပရိဗိုဇ်သည်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ပသာဒ ကာရဏံ၊
 ကြည်ညိုခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ အာရိက္ခန္တော၊ ကြားလိုသည်ဖြစ်၍၊ သေ
 ယျထာပိဘောကုသလော နာဂဝနိကောတိအာဒိ၊ သေယျထာပိဘောကု
 သလော နာဂဝနိကော- ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး၊ တတ္ထ၊
 ထိုပါဠိ၌၊ နာဂဝနိကောတိ၊ နာဂဝနိကောဟူသည်ကား၊ နာဂဝနေဆင်တို့
 ၏နေရာဖြစ်သော-တော၌၊ နိဝါသိကော၊ ဆင်တို့ကိုဖမ်းအံ့သောဌ-နေလေ့
 ရှိသော၊ အနုဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ၊ မသင်အပ်သော-အတတ်ရှိသော၊ ပုရိသော၊
 ယောကျ်ားသည်၊ အပရတောဝန၊ နောက်မှကား၊ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ၊ ဆင်အ
 တတ်၌-သင်အပ်ပြီးသောအတတ်ရှိသော၊ နာဂဝနိကော၊ ဆင်နေသော
 တော၌-ဆင်တို့ကို ဖမ်းအံ့ဟုနေလေ့ရှိသော၊ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်၊

၀၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တံတိယတွဲ၊

ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဂတော၊ လာ၏၊ စတ္တာရိပဒါနိတိ၊ စတ္တာရိပဒါနိဟူသည်
 ကား၊ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ ဥာဏပဒါနိ၊ ဥာဏ်တည်းဟူသော-ခြေ
 ဖြင့်နင်းသွားရာ-အရပ်တို့ကို၊ ဥာဏဝလဉ္ဇာနိ၊ ဥာဏ်တည်းဟူသော-ခြေ၏
 နင်းရာ-အရပ်တို့ကို၊ ဥာဏေန၊ ဥာဏ်ဖြင့်၊ အတ္တန္တဉ္ဇာနာနိ၊ နင်းသွားရာဖြစ်
 ကုန်သော-ခြေရာတို့ကို၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊
 ခတ္တိယပဏ္ဍိတတတိအာဒိသု၊ ခတ္တိယပဏ္ဍိတော ဤသို့အစရှိကုန်သော-ပါဠိ
 ရပ်တို့၌၊ ပဏ္ဍိတတတိ၊ ပိဏ္ဍိတောဟူသည်ကား၊ ပဏ္ဍိတေန၊ ပညာရှိသည်၏
 အဖြင့်၌၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံကုန်သော၊ နိဝုဏ္ဏတိ၊ နိဝုဏ္ဏဟူသည်
 ကား၊ သဏ္ဌာ သုဓမ္မ ဗုဒ္ဓိနော၊ နူးညံ့-သိမ်မွေ့သော-ပညာရှိကုန်သော၊ သုဓမ္မ
 မအတ္တန္တရေဝဋ္ဋိဝိဇ္ဈာနသမတ္ထော၊ သိမ်မွေ့သော အနက်အထူးကို-ထိုးထွင်း
 ချွဲသိခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သော-ပညာရှိကုန်သော၊ ကတပရုပ္ပဝါဒေတိ၊ ကတ
 ပရုပ္ပဝါဒေဟူသည်ကား၊ ပညာတပရုပ္ပဝါဒေစေတိ၊ အင်ငြိမ်းသောသူတ
 ပါးတို့၏အယူကို ဆိုလည်းကောင်း၊ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့၌၊ သမ္ဘိ၊ တကွ၊
 ကတဝါဒ ပရိစ္ဆယေန၊ သူတပါးတို့၏အယူတို့၌-ပြုအပ်သောနှိုင်းနင်းခြင်း
 ကို-ပြီးစေခြင်းငှါ၊ ဝါလဝေမိရူပတိ၊ ဝါလဝေမိရူပဟူသည်ကား၊ ဝါလ
 ဝေမိ ခန္ဓဂဟသဒိသော၊ သားမြီးဖြင့်ကို-မှန်အောင်ပစ်ခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သော
 လေးသမားနှင့်တူကုန်သော၊ တေဘိန္ဒန္တမညေစရန္တိတိ၊ တေဘိန္ဒန္တ
 မညေစရန္တိဟူသည်ကား၊ ဝါလဝေမိ၊ သားမြီးဖြင့်ကို-မှန်အောင်ပစ်ခြင်း
 ငှါစွမ်းနိုင်သော-လေးသမားသည်၊ ဝါလံ၊ သားမြီးဖြင့်ကို၊ ဝေမိဝိယ၊ ပစ်
 သကဲ့သို့၊ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏၊ သုဓမ္မာနိဝိ၊ သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်ကုန်
 သော၊ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ အယူဝရှိကို၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ပညာဂတေန၊ ပညာ၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ သိန္ဒန္တဝိယ၊ ပျက်ဆီးကုန်သကဲ့သို့၊ စရန္တိ၊ သွားကုန်၏၊ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ပညာအဘိသင်္ခရေန္တိတိ၊
 ပညာအဘိသင်္ခရေန္တိ ဟူသည်ကား၊ ဒုပဒမ္ဘိ၊ နှစ်ပုဒ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်
 သော၊ ဟိပဒမ္ဘိ၊ သုံးပုဒ်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ စတုပ္ပဒမ္ဘိ၊ လေးပုဒ်ရှိသည်
 လည်းဖြစ်သော၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို၊ ကရောန္တိ၊ စီရင်ကုန်၏၊ ဝါဒအာရော
 ပေဿာမာတိ၊ ဝါဒအာရောပေဿာမဟူသည်ကား၊ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို၊
 အာရောပေဿာမ၊ တင်ကုန်အံ့။

နဝေဝသမဏံ ဂေါတမံပဉ္စပုစ္ဆန္တိတိ၊ နဝေဝသမဏံ ဂေါတမံ-ပဉ္စ
 ပုစ္ဆန္တိ ဟူသည်ကား၊ ဣသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ နပုစ္ဆန္တိ၊ မမေးကုန်
 သနည်း၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပရိသမတ္ထေ၊ ပရိသတ်လေးပါးတို့၏

အလယ်၌၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်၊ ပရိ
သမာယံ၊ ပရိသတ်၏၊ အဇ္ဈာသယံ၊ အလိုကို၊ ဩ၊ လာကေတိကိရ၊ ကြည့်
• တော်မူသကတ်၊ တတော၊ ထိုနောင်မှ၊ ဣမေခတ္တိယ ပဏ္ဍိတာ၊ ဤမင်း
ပညာရှိတို့သည်၊ ဂုဠိရဟသံ၊ လွန်စွာ ရှိ၍ ဝှက်သော၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို၊
ဩဝဠိကာသာရံ၊ ခါးပိုက်ဖြင့်ဆောင်အပ်သော-မြတ်သောဥစ္စာနှစ်တို့ကဲ့
သို့၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ အာဂတာ၊ လာကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဿတိ၊ မြင်၏၊ သော၊
ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ထေတိ၊ ထိုမင်းပညာရှိတို့သည်၊ အပုဋ္ဌေယေဝ၊
မမေးမိကလျှင်၊ ဧဝရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ ပဉ္စေ၊ ပြဿနာတို့ကို၊
ပုစ္ဆာယ၊ မေးခြင်း၌၊ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဒေါသာ၊
အပြစ်တို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ အတ္ထေ၊ အနက်၌၊ ပဒေ၊ ပုဒ်၌၊ အက္ခရေ၊
အက္ခရာ၌၊ ဝိသာဇ္ဇေန၊ ဖြေခြင်း၌၊ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော
ဒေါသာ၊ အပြစ်တို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမေပဉ္စေ၊ ဤပြဿ
နာတို့ကို၊ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးသည်ရှိသော်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆေယျ၊ မေးရာ၏၊
ဝိသာဇ္ဇေန္တော၊ ဖြေသည်ရှိသော်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝိသာဇ္ဇေယျ၊ ဖြေရာ၏၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ ဩဝဠိကာသာရံ၊ ခါးပိုက်ဖြင့် ဆောင်အပ်သော-မြတ်သောဥစ္စာ
နှစ်တို့ကဲ့သို့၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ အာနိတေ၊ ဆောင်အပ်ကုန်သော၊ ပဉ္စေ၊ ပြဿနာ
တို့ကို၊ ဓမ္မကဿာယ၊ တရားဒေသနာတော်၏၊ အန္တရေ၊ အတွင်း၌၊ ပံက္ခိ
ဝိတွာ၊ ထည့်သွင်းတော်မူ၏၊ ဝိဒ္ဓံ၊ သေတိ၊ ပျက်ဆီးတော်မူ၏၊ ခတ္တိယပဏ္ဍိ
တာ၊ မင်းပညာရှိတို့သည်၊ ယေမယံ၊ အကြင်ငါတို့သည်၊ ဝတ၊ စင်စစ်၊
ဣမေပဉ္စေ၊ ဤပြဿနာတို့ကို၊ နပုစ္ဆိမ္မာ၊ မမေးမိကုန်၊ နော၊ ငါတို့အား၊ ပဉ္စေ၊
ပြဿနာကို၊ အပုစ္ဆနံ၊ မမေးမိခြင်းသည်၊ သေယျော၊ မြတ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊
မှန်၏၊ မယံ၊ ငါတို့သည်၊ သစေပုစ္ဆေယျာမ၊ အကယ်၍ မေးမိကုန်သည်
ဖြစ်အံ့၊ နော၊ ငါတို့အား၊ အပ္ပတိဋ္ဌေဝ၊ တည်ရာမရှိသည်တို့ ကိုသာလျှင်၊
ကတွာ၊ ပြု၍၊ သမဏော ဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်၊ ဝိပေယျ၊
ပစ်ပယ်ရာ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍၊ အတ္တမနာ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်၊ ဘဝန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏၊ အဝိစ၊ တနည်းလည်း၊ ဗုဒ္ဓါနာမ၊ ဘုရားတို့မည်သည်ကား၊ ဓမ္မံ၊
တရားကို၊ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူကုန်သည်ရှိသော်၊ ပရိသံ၊ ပရိသတ်
ကို၊ မေတ္တာယ၊ ဩဒိသမေတ္တာဖြင့်၊ ဖရန္တိ၊ နှံ့ကုန်၏၊ မေတ္တာပရေဏေန၊
ဩဒိသမေတ္တာ၏-နှံ့ခြင်းကြောင့်၊ ဒသဗလေ၊ အားတော်ဆယ်ပါးနှင့်ပြည့်
စုံတော်မူသောမြတ်စွာဘုရား၌၊ မဟာဇနဿ၊ လူများအပေါင်း၏၊ ဝိတ္တံ၊
စိတ်သည်၊ ပထိဒတိ၊ ကြည်ညို၏၊ စသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဗုဒ္ဓါနာမ၊ ဘုရားတို့မည်

သည်ကား၊ နှုပဂ္ဂပတ္တာ၊ လွန်စွာ မြတ်သော အဆင်း တော်နှင့်-ပြည့်စုံ
 ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒဿနသမ္ပန္နာ၊ ကိုယ်
 တော်အဆင်းနှင့်-ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မရဓာသရ၊
 သာယာစွာသော-အသံရှိကုန်၏။ မုဒုဇိတ္တိ၊ နူးညံ့သော-လျှာတော် ရှိကုန်
 ၏။ သုဗ္ဗသိတ ဒန္တာဝရဏာ၊ ကောင်းစွာ ထိအပ်သော-နှုတ်ခမ်းတော်ရှိ
 ကုန်၏။ အမတေန၊ အမြိုက်ရေစင်ဖြင့်၊ ဟဒယံ၊ စိတ်ကို၊ သိဉ္ဇန္တာဝိယ၊ သွန်း
 ကုန်သကဲ့သို့၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ကထေန္တိ၊ ဟောတော်မူကုန်၏။ တတြ၊
 ထိုပရိသတ် အပေါင်း၌၊ မေတ္တာ ဗရဏေန၊ မေတ္တာ နှံ့သဖြင့်၊ ပဿန္တ
 ဝိတ္တာနံ၊ ကြည်ညိုသော-စိတ်ရှိကုန်သော။ နေသံ၊ ထိုလူတို့၏၊ ဧဝံ၊ ဝိဇ္ဇာ၊
 ဤသို့သောစိတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော သော ရှိသော၊ အ
 နေတ္တကထံ၊ နှစ်ခွဲမရှိသော-စကားကို၊ အမောဃာကထံ၊ အချည်းနှီးမရှိသော
 စကားကို၊ နိယျာနိကကထံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ-ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော
 စကားကို၊ ကထေန္တေန၊ ဟောတော်မူသော၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာသုရား
 နှင့်၊ သဗ္ဗံ၊ တကွ။ ပန္နိကဂ္ဂါဟံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍-ယူခြင်းကို၊ ဂဗ္ဘိတံ၊
 ယူခြင်းငှါ၊ နုသက္ခိဿာမ၊ မတတ်နိုင်ကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အတ္တနော၊ မိမိ
 ၏၊ ပဿန္တာဝဂေနေဝ၊ ကြည်ညိုသည်၏-အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်၊ နုဗ္ဗန္တိ၊
 မမေးကုန်၊ ။

အညဒတ္ထ၊ တိ၊ အညဒတ္ထ၊ ဟူသည်ကား၊ ကေသေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်၊
 သာဝကာသမ္ပန္နန္တိ၊ သာဝကာသမ္ပန္နန္တိ ဟူသည်ကား၊ သရဏဂမန
 ဝသေန၊ သရဏဂုံကို-ဆောက်တည်သည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ သာဝ
 ကာ၊ တပည့်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တဒနုတ္တရန္တိ၊ တဒနုတ္တရံဟူ
 သည်ကား၊ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော၊ တံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဗြဟ္မစရိ
 ယပရိယောသာနန္တိ၊ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ-ဟူသည်ကား၊ မဂ္ဂဗြဟ္မ
 စရိယသံ၊ အရိယာမဂ်တည်းဟူသော-မြတ်သောအကျင့်၏၊ ပရိယောသာ
 နဘူတံ၊ အဆုံးဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ အရဟတ္တဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဟိသန္တံ၊
 မှန်၏။ တဒတ္ထာယ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်၏-အကျိုးငှါ၊ တေ၊ ထိုအမျိုးသားတို့
 သည်၊ ပဗ္ဗန္တိ၊ ရဟန်းပြုကုန်၏၊ မနံဝတဘော၊ အနုဿာမာတိ၊ မနံဝတဘော
 အနုဿာမဟူသည်ကား၊ ဘော၊ အချင်းတို့၊ သစေ၊ အကလံ၍မယံ၊ ငါတို့
 သည်၊ နဥပသင်္ကမေယျာမ၊ မဆည်းကပ်မိကုန်သည်ဖြစ်အံ့၊ ထောကေန၊
 အနည်းငယ်သာ ဖြစ်သော၊ ဣမိနာအနုပ သင်္ကမနမတ္တေန၊ ဤသို့မဆည်း
 ကပ်ခြင်းမျှဖြင့်၊ အပယိရူပါသနမတ္တနေဝ၊ မဆည်းကပ်ခြင်းမျှဖြင့်သာလျှင်

နဋ္ဌာ၊ ပျက်စီးကုန်သည်၊ ဘဝယျာမ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဥပသင်္ကမန မတ္တကော
နပန၊ ဆည်းကပ်ကာမျှဖြင့်ကား၊ နနဋ္ဌာ၊ မပျက်စီးကုန်သည်၊ အမှားဖြစ်ကုန်
၊ ဤ၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အက္ခော၊ အနက်တည်း၊ နုတိယပဒံ၊ နုတိယ
ပုဒ်သည်၊ ပုရိမဿဝ၊ ရှေးပုဒ်၏သာလျှင်၊ ဝေဝစနံ၊ ပရိယာပင်သဒ္ဓါထွတ်
တည်း၊ အဿမဏာဝသမာနာတိအာဒိသု၊ အဿမဏာဝသမာနာ-ဤသို့
အစရှိသော-ပါဠိရပ်တို့၌၊ ပါပါနံ၊ မကောင်းမှုတို့ကို၊ အသမိတတ္တာ၊ မငြိမ်း
စေအပ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ အဿမဏာဝ၊ ရဟန်းမဟုတ်ကုန်သည်
သာလျှင်၊ ပါပါနံ၊ မကောင်းမှုတို့ကို၊ အဗဟိတတ္တာ၊ အပ မပြုအပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ အဗြာဟ္မဏာဝ၊ ဗုဒ္ဓကောင်းမှုတို့ကို၊ ကိလေ
သာရိနံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော-ရံသူတို့ကို၊ အနုဟတတ္တာ၊ မဖျက်ဆီး
အပ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ အနုရုပာဇန္တောပေဝ၊ ရဟန္တာမဟုတ်ကုန်
သည်သာလျှင်၊ သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အက္ခော
အနက်တည်း၊ ဥဒါနံဥဒါနေသီတိ၊ ဥဒါနံဥဒါနေသီဟူသည်ကား၊ ဥဒါ
ဟာရံ၊ ဥဗ္ဗေဂါပီတိကြောင့်ဖြစ်သော-စကားကို၊ ဥဒါဟာရိ၊ ဖြိုက်ဆိမ့်၏၊ ဟိ၊
ထင်စွာပြဦးအံ့၊ ယံတေလံ၊ အကြင်ဆီသည်၊ မာနံ၊ ခြင်ခွက်ကို၊ ဂဟေတုံ၊
ဆန့်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ ဝိသန္တိတွာ၊ စီး၍၊ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏၊ တံ၊
ထိုစီး၍သွားသော-ဆီကို၊ အဝသေကောတိ၊ လျှံသောဆီဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိယ
ထာစ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ယဉ္ဇေလံ၊ အကြင်ရေသည်၊ တဇ္ဇေကံ
တဘက်ဆည်းကန်ကို၊ ဂဟေတုံ၊ ဆန့်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊
အက္ခောတ္တရိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍၊ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏၊ တံ၊ ထိုလွှမ်းမိုး၍သွားသော
ရေကို၊ ဩဇောတိ၊ အယဉ်ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိယထာစ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့-လည်း
ကောင်း၊ ဝေမေဝ၊ ဤအထူသာလျှင်၊ ယံပီတိမယံဝစနံ၊ အကြင်ဥဗ္ဗေဂါ
ပီတိကြောင့်ဖြစ်သော-စကားသည်၊ ဟဒယံ၊ စိတ်ကို၊ ဂဟေတုံ၊ ဆန့်ခြင်း
ငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ အဓိကံ၊ လွန်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ အန္တော၊
ကိုယ်၏အတွင်း၌၊ အသဏ္ဌဟိတွာ၊ မတည်မူ၍၊ ဗဟိ၊ အပသို့၊ နိက္ခမတိ၊
ထွက်၏၊ တံဝစနံ၊ ထိုစကားကို၊ ဥဒါနန္တံ၊ ဥဒါနံဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏၊
ဝေဇ္ဇဝံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ပီတိမယံ၊ ပီတိကြောင့်ဖြစ်သော၊ ဝစနံ၊
စကားကို၊ နိစ္ဆာရေသိ၊ ဖြိုက်ဆိမ့်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အက္ခော၊ အ
နက်တည်း၊ ဟတ္ထိပဒေါပမောတိ၊ ဟတ္ထိပဒေါပမောဟူသည်ကား၊ အဿ
ဓမ္မဿ၊ ထိုတရားအား၊ ဟတ္ထိပဒံ၊ ဆင်၏ခြေရာသည်၊ ဥပမာ၊ ဥပမာသည်၊
အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သောဓမ္မော၊ ထိုတရားသည်၊ ဟတ္ထိ

ပဒေါပမော၊ ဟတ္ထိပဒေါပမမည်၏။ သောဟတ္ထိပဒေါပမော၊ ထိုဆင်၏ခြေ
ရာဥပမာရှိသော-တရားသည်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ ဝိတ္တာ
ရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်၊ ပရိပူရော၊ ပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်သည်။ နဟောတိ၊
မဖြစ်သေး။ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿတိ၊ ပြီးတော်မူ၏။ နာဂဝနိ
ကောတိ၊ နာဂဝနိကောဟူသည်ကား။ ဥဂ္ဂဟိတဟတ္ထိသိပ္ပော၊ သင်အပ်ပြီး
သော-ဆင်အတတ်ရှိသော။ ဟတ္ထိဝနစာရိကော၊ ဆင်နေသော တော၌
ဆင်ကို ဖမ်းခြင်းငှါနေသော-ယောက်ျားတည်း။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်၊
ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ ဣမ၊ ဤဝါရ၌။ ကုသလောတိ၊ ကုသလောဟူ၍၊
နဝုတ္တော၊ မဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေး
တည်း။ ပရေတော၊ နောက်မှ။ ယောဟောတိကုသလောတိ၊ ယောဟောတိ
ကုသလောဟူ၍၊ ဝိဘာဂ ဒဿနတော၊ ဝိဘာဂကို-မြင်သော ကြောင့်၊
နဝုတ္တော၊ မဆိုအပ်။ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏။ ယောကောတိ၊ အမှတ်မရှိသောသူသည်။
ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ ယောပန၊ အကြင်သူသည်။ ကုသလော၊ လိမ္မာသည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊
နေဝဂစ္ဆတိ၊ မရောက်သေး။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဣမ၊ ဤဝါရ၌၊ ကုသ
လောတိ၊ ကုသလောဟူ၍၊ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍၊ ပရေတော၊ နောက်ဝါရ၌၊
ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ၊

ဝါမနိကာတိ၊ ဝါမနိကာဟူသည်ကား။ ရေဿ၊ နိဋ္ဌကုန်သော-ဆင်မတို့
တည်း။ အာယာမတောပိ၊ အလျားအားဖြင့်လည်း။ နဒိဗာ၊ မရှည်ကုန်၊ မဟာ
ကုန္တိဟတ္ထိနိယော၊ ဝမ်းပိုက်ကြီးကုန်သော-ဆင်မတို့တည်း။ ဥစ္စာစနိသေ
ဝိတန္တိ၊ ဥစ္စာစ နိသေဝိတံ-ဟူသည်ကား။ သတ္တဋ္ဌ ရတနုဗ္ဗေဓေ၊ ခုနစ်
တောင်-ရှစ်တောင်-အတိုင်းအရှည်ရှိသောအရပ်၌၊ ဝဋုရုက္ခာဒိနံ၊ ပညောင်
ပင်အစရှိသည်တို့၏၊ ခန္ဓပ္ပဒေသေ၊ ပင်စည်အရပ်၌၊ ဗံသိတဋ္ဌာနံ၊ ပွတ်သတ်
ရာအရပ်တည်း။ ဥစ္စာကာဠာရိကာတိ၊ ဥစ္စာကာဠာရိကာ-ဟူသည်ကား။
ဥစ္စာစယဋ္ဌိသဒိသပါဒါ၊ ရှည်သောဝါးလုံးတွဲ တံနှင့်တူသော-ရှည်သောခြေ
ရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဒန္တာနံ၊ အစွယ်တို့၏၊ ကဠာရတယ၊ ကားသော
အစွယ်ရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ကဠာရိကာစ၊ ရှည်သောခြေရှိကုန်သည်
ဖြစ်၍-ကားသော အစွယ်ရှိကုန်သော-ဆင်မတို့သည်လည်း။ တာသံ၊ ထို
ဆင်မတို့၏၊ ဧကောဒန္တော၊ အစွယ်တချောင်းသည်။ ဥဏ္ဏတော၊ အထက်
သို့မြင့်သည်။ ဟောတိကိမု၊ ဖြစ်သတတ်။ ဧကောဒန္တော၊ အစွယ်တချောင်း
သည်။ ဩဏတော၊ အောက်သို့နိဋ္ဌသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥတောပိစ၊

အစွယ်နှစ်ချောင်းတို့ သည်လည်း၊ ဝိရုဇ္ဈာ၊ ကားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်
ကုန်၏၊ နအာသန္ဓာ၊ မနီးကုန်၊ ဥစ္စာစဒန္တေဟိ အာရဉ္ဇိတာနိတိ၊ ဥစ္စာစဒန္တေ
ဟိ-အာရဉ္ဇိတာနိ ဟူသည်ကား၊ သတ္တဋ္ဌ ရတနုဗ္ဗေဓေ၊ ခုနစ်တောင်-ရှစ်
တောင်-မြင့်ရာအရပ်၌၊ ဝဋုရုက္ခာဒိနံ၊ ပညောင်ပင်-အစရှိသည်တို့၏၊ ခန္ဓဗ္ဗ
ဒေသေ၊ ပင်စည်အရပ်၌၊ ဗရသုနာ၊ ပေါက်ဆိပ်ဖြင့်၊ ပဟာတဋ္ဌာနံပိယ၊
ပေါက်ရာအရပ်ကဲ့သို့၊ ဒါဋ္ဌာဟိ၊ အစွယ်တို့ဖြင့်၊ ဆိန္နဋ္ဌာနံ၊ ဖြတ်ရာအရပ်
တည်း၊ ဥစ္စာကဏေရုကာနာမာတိ၊ ဥစ္စာကဏေရုကာနာမ-ဟူသည်ကား၊
ဥစ္စာစယဋ္ဌိ သဒိသပါဒါ၊ မြင့်သောဝါးလုံး-တွ် တံနှင့်တူသော-ခြေရှိကုန်
သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဒန္တာနံ၊ အစွယ်တို့၏၊ ကဏေရုကာတာယ၊ အဖူးအငုံ
နှင့် တူသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ကဏေရုကာဝ၊ အဖူးအငုံနှင့် တူသော
အစွယ် ရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တာ၊ ထိုဆင်မတို့
သည်၊ မကုဋ္ဌဒါဋ္ဌာ၊ အဖူးအငုံနှင့်တူသော-အစွယ်ရှိသည်၊ ဟောန္တိ ကိရေ၊
ဖြစ်ကုန်သတတ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ကဏေရုကာတိ၊ ကဏေရုကာဟူ
၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ သောနိဋ္ဌံ ဂစ္ဆတိတိ၊ သောနိဋ္ဌံဂစ္ဆတိ-ဟူသည်
ကား၊ သောနာ ဂဝနိကော၊ ထိုဆင်နေသော-တော၌-ဆင်ကိုဖမ်းခြင်းငှါ
နေသော-ယောက်ျားသည်၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ယဿနာ
ဂဿ၊ အကြင်ဆင်၏၊ အနုပဒံ၊ ခြေရာအစဉ်သို့၊ နအာဂတော၊ မလိုက်
သေး၊ သော၊ ထိုခြေရာရှင်ဖြစ်သော-ဆင်သည်၊ အယံ ဝ အယံ ဇေ၊ ဤဆင်
ပင်လျှင်တည်း၊ အညော၊ တပါးသောဆင်သည်၊ န၊ မဟုတ်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊
ယံ၊ အကြင်ဆင်ကို၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ အယံ၊ ဤဆင်၏ခြေရာကို၊ ပဥမတရံ၊
ရှေးဦးစွာ၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ဣဒံပဒံ၊ ဤခြေရာသည်၊ ဝါမနိကာနံ၊ ကွသည်ဖြစ်၍၊
ကြီးသော ခြေရှိသော-ဆင်မတို့၏၊ ပဒံ၊ ခြေရာသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်
လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍၊ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ နဂတော၊ မရောက်
သေး၊ ယမ္ပိ၊ အကြင်ခြေရာကိုလည်း၊ တတော၊ ထိုဆင်နေရာ-တောမှ၊ ဩရ
ဘာဂေ၊ ဤမှာတက်အံ့၌၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ကာဠာရိကာနံ၊ ကာဠာရိကာဆင်
မတို့၏၊ ပဒံ၊ ခြေရာသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ကဏေရုကာနံ၊ ကဏေ၊
ရုကာမည်သော-ဆင်မတို့၏၊ ပဒံ၊ ခြေရာသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊
ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍၊ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ နဂတော၊ မရောက်သေး၊
အစ္စန္တံ၊ စင်စစ်၊ ဣမသေဝ မဟာဟတ္ထိနော၊ ဤဆင်ကြီး၏သာလျှင်၊ ပဒံ
ခြေရာတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မဟာဟတ္ထိ၊ ဆင်ကြီးကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍သာ
လျှင်၊ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိယထာ၊ ရောက်သကဲ့သို့၊ ဇေမေဝခေါတိ

၆၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ။

ဧတ္ထ။ ဝေမဝခေါဟူသောဤပုဒ်၌။ ဣဒံဩပဋ္ဌသံသန္ဓနံ။ ဤဥပမာကို-ဥပမေယျအနက်နှင့်အတူပြု၍-နှိုးနှောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံသိအပ်၏။ ။

ဟိ။ ထိုစကားကိုထင်စွာပြဦးအံ့။ နာဂဝနံဝိယ။ ဆင်နေသော-တောကိုကဲ့သို့။ အာဒိတော။ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ။ စ၍။ ယာဝနိဝရေဏပ္ပဟာနာ။ နိဝရေဏကိုပယ်သည်တိုင်အောင်။ ဓမ္မဒေသနာ။ တရားဟောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံသိအပ်၏။ ကုသလော။ လိမ္မာသော။ နာဂဝနိကောဝိယ။ ဆင်နေသောတော၌-ကျင်လည်သောယောက်ျားကိုကဲ့သို့။ ယောဂါစရော။ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံသိအပ်၏။ မဟာနာဂေါဝိယ။ ဆင်ပြောင်ကြီးကိုကဲ့သို့။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံသိအပ်၏။ မဟန္တံ။ ကြီးစွာသော။ ဟတ္ထိပဒံဝိယ။ ဆင်၏ခြေရာကိုကဲ့သို့။ ဈာနာဘိညာ။ ဈာန်အဘိညာဉ်တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံသိအပ်ကုန်၏။ နာဂဝနိကဿ။ ဆင်နေသောတော၌-ကျင်လည်သောယောက်ျား၏။ တတ္ထတတ္ထံ။ ထိုထိုသို့သောအရပ်၌။ ဟတ္ထိပဒံ။ ဆင်ခြေရာကို။ ဒိသွာဝိ။ မြင်၍လည်း။ ဝါမနိကနံ။ ခြေကြီး-ဝမ်းကျယ်-ပုလပ်သော-အရပ်ရှိကုန်သော-ဆင်မတို့၏။ ပဒံ။ ခြေရာသည်။ တဝိဿတိ။ ဖြစ်လတ္တံ့။ ကာဠာရိကနံ။ စွယ်ကား-ရပ်ရှည်-ခြေကြီးကုန်သောဆင်မတို့၏။ ပဒံ။ ခြေရာသည်။ တဝိဿတိ။ ဖြစ်လတ္တံ့။ ကဏေရုကနံ။ စွယ်ငုံ-ရပ်ရှည်-ခြေကြီးကုန်သော-ဆင်မတို့၏။ ပဒံ။ ခြေရာသည်။ တဝိဿတိ။ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ။ ဤသို့ကြံ၍။ အနိဋ္ဌင်္ဂတာဘာဂေါဝိယ။ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့မရောက်သေးသော-အဖြစ်ကိုကဲ့သို့။ ယောဂိနော။ ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဣမာဈာနာဘိညာနာမ။ ဤဈာန်-အဘိညာဉ်တို့-မည်သည်ကား။ ဗာဟိရုက ပရိဗ္ဗာဇကောနဓိ။ ဗာဟိရုကပရိဗိုဇ်-ရသေ့တို့အားလည်း။ သန္တိ။ ရှိကုန်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အနိဋ္ဌင်္ဂတာဘာဂေါ။ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့မရောက်သေးသောအဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံသိအပ်၏။ နာဂဝနိကဿ။ ဆင်နေသောတော၌ကျင်လည်သောယောက်ျား၏။ တတ္ထတတ္ထံ။ ထိုထိုသို့သောအရပ်၌။ မယာ။ ငါသည်။ ဒိဋ္ဌံ။ မြင်အပ်သော။ ပဒံ။ ခြေရာသည်။ ဣမသေဝ မဟာဟတ္ထိနော။ ဤဆင်ကြီး၏သာလျှင်။ ပဒံ။ ခြေရာတည်း။ အညဿ။ တပါးသောဆင်၏။ နပဒံ။ ခြေရာမဟုတ်။ ဣတိ။ ဤသို့။ မဟာဟတ္ထိ။ ဆင်ကြီးကို။ ဒိသွာ။ မြင်၍။ နိဋ္ဌင်္ဂမနံဝိယ။ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့။ အရိယ သာဝကဿ။ အရိယာသာဝကအား။ အရဟတ္တံ။ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတွာဝ။ ရောက်၍သာလျှင်။ နိဋ္ဌင်္ဂမနံ။ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံသိအပ်၏။ ဣဒမ္ဗပန ဩပဋ္ဌ သံသန္ဓနံ။ ဤဥပမာကို-ဥပမေယျ အနက်နှင့်-အတူပြု၍

၆၂

နှိုးနှောခြင်းကို၊ မတ္တကေ၊ ဤသုတ်၏ အဆုံး၌၊ ဌတွာပိ၊ တည်၍လည်း၊
ကောတံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏၊ ဣမသ္မိဗ္ဗိဌာနေ၊ ဤဧဝမေဝခေါ်ပြောဟူ၍
အစရှိသောအရာ၌လည်း၊ ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း၊ အနုတ္တ
မာဂတံ၊ အစဉ်အတိုင်းလာသော၊ တံပါဠိပဒံပန၊ ထိုပါဠိပဒကိုကား၊ ဂဟေ
တွာ၊ ယူ၍၊ ဣဧဝ၊ ဤအရာ၌သာလျှင်၊ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ ဣဓာတိဧသောသဒ္ဓေါ၊ ဣဓဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်၊
ဒေသာပဒေသေ၊ အရပ်ကိုညွှန်းခြင်း၌၊ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း၊ သွာယံ
သောအယံဣဓသဒ္ဓေါ၊ ထိုဣဓသဒ္ဓါကို၊ ကတ္တမိ၊ အချို့သောပါဠိရပ်၌၊ လော
ကံ၊ လောကကို၊ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ယထာဟ၊ ဘုရားအဘယ်
ကဲ့သို့-ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား၊ ဣတထာဂတောလောကောဥပ္ပဇ္ဇ
တိတိ၊ ဣတထာဂတော လောကော-ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်
မူ၏၊ ဣဓလောကော၊ ဤလောက၌၊ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇ
တိ၊ ပွင့်တော်မူ၏၊ ကတ္တမိ၊ အချို့သောပါဠိရပ်၌၊ သာသနံ၊ သာသနာတော်
ကို၊ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ယထာဟ၊ ဘုရားအဘယ်ကဲ့သို့ဟော
တော်မူသနည်းဟူမူကား၊ ဣဧဝသိက္ခဧဝ သမဏောဣဓဒုတိယေသမ
ဏောတိ၊ ဣဧဝသိက္ခဧဝ သမဏော-ဣဓဒုတိယေသမဏောဟူ၍၊ အာ
ဟ၊ ဟောတော်မူ၏၊ သိက္ခဧဝ၊ ရဟန်းတို့၊ ဣဧဝ၊ ဤငါဘုရား၏သာသနာ
တော်၌သာလျှင်၊ သမဏော၊ သောတာပန်ရဟန်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
ဣဧဝ၊ ဤငါဘုရား၏သာသနာတော်၌သာလျှင်၊ ဒုတိယေ၊ နှစ်ခုမြောက်
သော၊ သမဏော၊ သကဒါဂါမ်ရဟန်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကတ္တမိ၊ အချို့
သောပါဠိရပ်၌၊ ဩကာသံ၊ တည်ရာအရပ်ကို၊ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆို
အပ်၏၊ ယထာဟ၊ ဘုရားအဘယ်ကဲ့သို့-ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား၊
ဣဧဝတိဋ္ဌမာနဿ (ပ) ဧဝံစာနာဟိ မာရိယာတိ၊ ဣဧဝတိဋ္ဌမာနဿ
(ပ) ဧဝံစာနာဟိ-မာရိယဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏၊ မာရိယ၊
ဆင်းရဲကင်းသော-ရှင်ပင်ဘုရား၊ ဣဧဝ၊ ဣန္ဒဿာလ-လိုဏ်ဂူဝံဟု-နာမ
ပညတိ-ဤအရပ်၌သာလျှင်၊ တိဋ္ဌမာနဿ၊ တည်သော၊ ဒေဝဘူတဿ၊
နတ်ဖြစ်၍-ဖြစ်သည်၊ သတော၊ ဖြစ်သော၊ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား၊ ပုန၊ တစ်ဖန်၊
အာယုစ၊ အသက်ကိုလည်း၊ မေ၊ အကျွန်ုပ်သည်၊ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်ပြီ၊ ဧဝံ၊ ဤ
သို့၊ စာနာဟိ၊ သိတော်မူပါလော၊ ကတ္တမိ၊ အချို့သောပါဠိရပ်၌၊ ပဒပူရဏ
မတ္တမေဝ၊ ပုန်ပြည့်ကာမျှကိုသာလျှင်၊ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ယ
ထာဟ၊ ဘုရားအဘယ်ကဲ့သို့-ဟောတော်မူသနည်း-ဟူမူကား၊ ဣဓာပိ

၆၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တကိယတွဲ

ဘိက္ခဝေ ဘုတ္တဘိသမ္ဘဝါရိတောတိ၊ ဣသေဟံဘိက္ခဝေ-ဘုတ္တဘိသမ္ဘဝါရိ
တောဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတေသ်မူဇ္ဈိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ အဟံ၊ ငါဘုရား
သည်၊ ဘုတ္တဘိ၊ ဆွမ်းသုဉ်းပေးတော်-မူပြီးသည်ရှိသော်၊ သမ္ဘဝါရိတော၊
ကောင်းစွာတန်ပြီဟု-မြစ်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်၊ ဣပေန၊ ဤဣပြောဟူ၍
တထာဂတော-လောကေအစရှိသော-ပါဌိ၌ကား၊ လောကံ၊ လောကကို၊
ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗေ၊ ဝိအပ်၏၊ ဣဒံ
အဟံ အဓိပ္ပာယော၊ ဤသို့သော-အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပြောဟူ၍၊ ဝုတ္တော၊ ဣမသ္မိံလောကေ၊ ဤသတ္တလောက၌၊
အရဟံ၊ ပစ္စည်းလေးပါးကို-ခံတော်မူထိုက်သော၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါး
ကို-သိစေတော်မူသော၊ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့်-ပြည့်စုံတော်
မူသော၊ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥပ္ပန္နတိ၊ ဖြစ်၏၊ တတ္ထ၊ ထို
ပါဌိ၌၊ တထာဂတ သဒ္ဓေါ၊ တထာဂတ-သဒ္ဓါကို၊ မူလပရိယာသပေးမူလ
ပရိယာယသုတ်၌၊ ဝိတ္ထာရိတော၊ ချဲ့အပ်ပြီးအရဟန္တိ အာဒိလော၊ အရဟံ
အစရှိသော-ဝုဒ်တို့ကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌၊ ဝိတ္ထာရိတာ၊ ချဲ့ အပ်
တန်ပြီ။ လောကေဥပ္ပန္နတိတိဇ္ဈေပန၊ လောကေဥပ္ပန္နတိဟူသော-ဤပါဌိ၌
ကား၊ လောကောတိ၊ လောကောဟူသည်ကား၊ ဩကာသလောကော၊ ဩ
ကာသလောက-လည်းကောင်း၊ သတ္တလောကော၊ သတ္တလောက-လည်း
ကောင်း၊ သင်္ခါရလောကော၊ သင်္ခါရလောကလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့
တိဝိဇ္ဇောသုံးပါးအပြားရှိသည်ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣပေန၊ ဤပါဌိ၌ကား၊
သတ္တလောကော၊ သတ္တလောကကို၊ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏၊ သတ္တ
လောကေ၊ သတ္တလောက၌၊ ဥပ္ပန္နမာနောပိစ၊ ဖြစ်သော်လည်း၊ တထာဂ
တော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်၌၊ နုဥပ္ပန္နတိ၊ ဖြစ်တော်
မမူ၊ ဗြဟ္မလောကေ၊ ဗြဟ္မပြည်၌၊ နုဥပ္ပန္နတိ၊ ဖြစ်တော်မမူ၊ မနုဿလောကေ
ယေဝ၊ လူ့ပြည်၌သာလျှင်၊ ဥပ္ပန္နတိ၊ ဖြစ်တော်မူ၏၊ မနုဿလောကေပိ၊ လူ့
ပြည်၌လည်း၊ အညသ္မိံ စက္ကဝါဇ္ဇေ၊ တပါးသောစကြာဝဠာ၌၊ နုဥပ္ပန္နတိ၊
ဖြစ်တော်မမူ၊ ဣမသ္မိံယေဝ စက္ကဝါဇ္ဇေ၊ ဤစကြာဝဠာ၌သာလျှင်၊ ဥပ္ပန္နတိ၊
ဖြစ်တော်မူ၏၊ တတြာပိ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌လည်း၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု၊ အလုံးစုံသော
အရပ်တို့၌၊ နုဥပ္ပန္နတိ၊ ဖြစ်တော်မမူ၊ ဝုရုတ္တိမာယ ဒိသာယ၊ အရှေ့မျက်နှာ
အရပ်၌၊ ဂဇင်္ဂလံနာမ၊ ဂဇင်္ဂလမည်သော၊ ယောနိဂမော၊ အကြင်နိဂုံး
သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တသး၊ ထိုဂဇင်္ဂလနိဂုံး၏၊ ပရေန၊ ပြင်ဘက်ဖြင့်၊ မဟာ
သာလော၊ အင်ကြင်းပင်ကြီးသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တတော၊ ထိုအင်ကြင်ပင်

၁၀

ကြီးမှပရံ၊ ပြင်ဘက်သည်၊ ပစ္စန္တိမာ ဇနပဒါ၊ ပစ္စန္တရုဇ်-ဇနပုဒ်မည်ကုန်
 ၏၊ ဩရေတော၊ အတွင်းမှ၊ မဇ္ဈေ၊ မဇ္ဈိမဒေသမည်၏၊ ဝုရုတ္တိမ ဒက္ခိကာယဒိ
 သာယ၊ အရှေ့တောင်ထောင့်အရပ်၌၊ သလ္လဝတိနာမ၊ သလ္လဝတိအမည်
 ရှိသော၊ နဒီ၊ မြစ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တတော၊ ထိုသလ္လဝတိမြစ်မှ၊ ပရံ၊ ပြင်
 ဘက်သည်၊ ပစ္စန္တိမာဇနပဒါ၊ ပစ္စန္တရုဇ်-ဇနပုဒ်မည်ကုန်၏၊ ဩရေတော၊
 အတွင်းမှ၊ မဇ္ဈေ၊ မဇ္ဈိမဒေသမည်၏၊ ဒက္ခိကာယဒိသာယ၊ တောင်မျက်
 နှာအရပ်၌၊ သေတကဏ္ဍိကံနာမ၊ သေတကဏ္ဍိကံမည်သော၊ နိဂမော၊ နိဂုံး
 သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တတော၊ ထိုသေတကဏ္ဍိကံနိဂုံးမှ၊ ပရံ၊ ပြင်ဘက်သည်၊
 ပစ္စန္တိမာဇနပဒါ၊ ပစ္စန္တရုဇ်-ဇနပုဒ်မည် ကုန်၏၊ ဩရေတော၊ အတွင်းမှ၊
 မဇ္ဈေ၊ မဇ္ဈိမဒေသမည်၏၊ ပစ္စိမာယဒိသာယ၊ အနောက်မျက်နှာ-အရပ်၌၊
 ထုနံနာမ၊ ထုနမည်သော၊ ပြာဟုဏဂါမော၊ ဝုဏ္ဏားရွာသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊
 တတော၊ ထိုထုနမည်သော-ဝုဏ္ဏားရွာမှ၊ ပရံ၊ ပြင်ဘက်သည်၊ ပစ္စန္တိမာ
 ဇနပဒါ၊ ပစ္စန္တရုဇ်ဇနပုဒ်မည်ကုန်၏၊ ဩရေတော၊ အတွင်းမှ၊ မဇ္ဈေ၊ မဇ္ဈိမ
 ဒေသမည်၏၊ ဥပ္ပရာယဒိသာယ၊ မြောက်မျက်နှာအရပ်၌၊ ဥသိရဒ္ဒဇော
 နာမ၊ ဥသိရဒ္ဒဇမည်သော၊ ပဗ္ဗတော၊ တောင်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တတော၊
 ထိုဥသိရဒ္ဒဇ တောင်မှ၊ ပရံ၊ ပြင်ဘက်သည်၊ ပစ္စန္တိမာဇနပဒါ၊ ပစ္စန္တရုဇ်
 ဇနပုဒ်မည်ကုန်၏၊ ဩရေတော၊ အတွင်းမှ၊ မဇ္ဈေ၊ မဇ္ဈိမဒေသမည်၏၊ 'ဣတိ
 ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပရိစ္ဆိန္နေ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော၊ အာယာမတော၊ အလျားအား
 ဖြင့်၊ တိယောဇနသတော၊ ယူဇနာ သုံးရာရှိသော၊ ဝိတ္ထာရေတော၊ အနံအား
 ဖြင့်၊ အနုတေယျ ယောဇနသတော၊ အခွဲနှင့်တကွ-ယူဇနာသုံးရာရှိသော၊
 ပရိက္ခေပတော၊ အဝန်းအားဖြင့်၊ နဝယောဇန သတော၊ ယူဇနာကိုးရာရှိ
 သော၊ မဇ္ဈိမဒေသေ၊ မဇ္ဈိမဒေသ၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်တော်မူ၏၊ ကေဝလဉ္စ၊ စင်
 စင်လည်း၊ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မဇ္ဈိမဒေသေ၊ မဇ္ဈိမဒေ
 သ၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည်ကား၊ န၊ မဟုတ်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါစ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့
 သည် လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂသာဝကော၊ အဂ္ဂသာဝက-တို့ သည်လည်း
 ကောင်း၊ အဘိတိမဟာထေရာစ၊ ရှစ်ဆယ်သော-မဟာထေရ်တို့ သည်
 လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓမာတာစ၊ ဘုရား၏-မယ်တော်သည် လည်းကောင်း၊
 ဗုဒ္ဓဝိတာစ၊ ဘုရား၏ ခမည်းတော်သည်-လည်းကောင်း၊ စက္ကဝတ္တိရာဇာ
 စ၊ စကြာဝတေးမင်းသည်လည်းကောင်း၊ အညေ၊ တပါးကုန်သော၊ သာရ
 ပတ္တာ၊ များသောဥစ္စာနှစ်နှင့်-ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်သို့- ရောက်ကုန်သော၊
 ပြာဟုဏဂဟပတိကာစ၊ ဝုဏ္ဏား-သူကြွယ်တို့သည်-လည်းကောင်း၊ ဧက္ကေ

၆၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တဟိယတွဲ

၀၊ ဤမဏ္ဍိမဒေသ-အရပ်၌သာလျှင်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုစကား
 ရပ်၌၊ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သုဇာတာယ၊ သုဇာတာသည်၊
 နိန္ဒာမရပါယာသဘောဇနတော၊ လှူအပ်သော-ကောင်းမြတ်သော-အရ
 သာနှင့်-ပြည့်စုံသောဂဏာနို့တွင်းကို-ဘုဉ်းပေးတော်မူသည်မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊
 စ၍၊ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်သည်၊ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏၊ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိနာမ၊ ဖြစ်ဆဲမည်၏၊ အရဟတ္တဖလေ၊ အရ
 ဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌၊ ဥပ္ပန္နောနာမ၊ ဖြစ်ပြီးမည်၏၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ မဟာဘိ
 နိက္ခမနတော၊ မြတ်သော တောထွက်တော်မူခြင်းကို-ပြုသည်မှ၊ ယာဝ၊ အ
 ကြင်မျှလောက်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဝါ၊ တနည်း
 ကား၊ တုသိတာဘဝနတော၊ တုသိတာဘဝ၌-ဖြစ်သည်မှ၊ ယာဝ၊ အကြင်မျ
 သော၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊
 ဒိပင်္ကရ ပါဒမူလတော၊ ဒိပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရား၏-ခြေရင်းတော်မှ၊ ယာ
 ဝ၊ အကြင်မျှလောက်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တာ
 ဝ၊ ထိုမျှလောက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိနာမ၊ ဖြစ်ပြီးမည်၏၊ အရဟတ္တ ဖလေ၊ အရဟတ္တ
 ဖိုလ်ခဏ၌၊ ဥပ္ပန္နောနာမ၊ ဖြစ်ပြီးသည်မည်၏၊ ဣမ၊ ဤတထာဂတောလော
 ကေဥပ္ပဇ္ဇတိဟူသော-ပါဠိရပ်၌၊ သဗ္ဗပဋ္ဌမံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏
 ရှေးဦးစွာ၊ ဥပ္ပန္နတာဝံ၊ ဖြစ်သည်၏-အဖြစ်ကို၊ သန္တာယ၊ ရည်၍၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊
 ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူ၍၊ ဂတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီး ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တထာဂတော၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်၊ လောကေ၊ သတ္တလောက၌၊ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်
 ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ဧတ္ထ၊ ဤတထာဂတောလောကေ-ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူ
 သောပါဌ်၌၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ။

သောဣမံလောကန္တိ၊ သောဣမံလောကံ-ဟူသည်ကား၊ သောဘာဝ
 ဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုလတ္တံ့သော၊
 ဣမံလောကံ၊ ဤလောကကို၊ နိဒသေတိ၊ ညွှန်းပြတော်မူ၏၊ သဒေဝကန္တိ၊
 သဒေဝကံဟူသည်ကား၊ ဒေဝဟိ၊ နတ်တို့နှင့်၊ သဟ၊ တကွ၊ သဒေဝကံ၊
 နတ်တို့နှင့်တကွ၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ၊ မာရေန၊ မာရ်နှင့်၊ သဟ၊ တကွ၊ သမာရကံ၊
 မာရ်နှင့်တကွ၊ ဗြဟ္မန၊ ဗြဟ္မာနှင့်၊ သဟ၊ တကွ၊ သဗြဟ္မကံ၊ ဗြဟ္မာနှင့်
 တကွ၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏေဟိ၊ ရဟန်းဂုဏ္ဏာတို့နှင့်၊ သဟ၊ တကွ၊ သဿ
 မဏဗြာဟ္မဏိ၊ ရဟန်းဂုဏ္ဏာတို့နှင့်တကွ၊ ပဇာတတ္ထာ၊ အပြားအားဖြင့်
 ဖြစ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဇာ၊ ပဇာမည်၏၊ တံပဇာ၊ ထိုအပြားအားဖြင့်
 ဖြစ်သော-သတ္တလောကကို၊ ဒေဝမနုဿဟိ၊ နတ်လူတို့နှင့်၊ သဟ၊ တကွ၊

သဒေဝမနုဿံ၊ နတ်လူတို့နှင့်တကွ၊ တတ္ထံထိုပါဌ်၌၊ သဒေဝက ဝစနေန၊
သဒေဝကသဒ္ဓါဖြင့်၊ ပဉ္စကာမာဝစရ ဒေဝဂ္ဂဟဏံ၊ ကာမာဝစရနတ်ပြည်
ဦးထပ်ကို-ယူခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ သမာရကဝစနေန၊ သမာရက
သဒ္ဓါဖြင့်၊ ဆဋ္ဌကာမာဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ၊ ခြေချခြေသော-ဝသဝတ္ထိနတ်
ပြည်ကိုယူခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ သဗြဟ္မက ဝစနေန၊ သဗြဟ္မက
သဒ္ဓါဖြင့်၊ ဗြဟ္မကာယိကာဒိဗြဟ္မဂ္ဂဟဏံ၊ ပဌမဈာန်တုံဗြဟ္မာ-အစရှိသော
ဗြဟ္မာအပေါင်းကို-ယူခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏိ
ဝစနေန၊ သဿမဏ-ဗြာဟ္မဏိသဒ္ဓါဖြင့်၊ သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏
ပစ္စတ္တိက ပစ္စာမိတ္တ သမဏ ဗြာဟ္မဏဂ္ဂဟဏံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်-ရန်သူဖြစ်
ကုန်သော-ရဟန်း-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုယူခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ သမိတ
ပါပ ဗာဟိတပါပ သမဏ ဗြာဟ္မဏဂ္ဂဟဏံ၊ ငြိမ်းစေ အပ်ငြိမ်းသောမ
ကောင်းမှုရှိသောရဟန်း-အပဋ္ဌိအပ်ငြိမ်းသော-မကောင်းမှုရှိသော-ပုဂ္ဂိုလ်
တို့ယူခြင်းကိုလည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ပဇာဝစနေန၊ ပဇာသဒ္ဓါဖြင့်၊
သတ္တလောကဂ္ဂဟဏံ၊ သတ္တလောကကိုယူခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ သ
ဒေဝမနုဿ ဝစနေန၊ သဒေဝ မနုဿသဒ္ဓါဖြင့်၊ သဗ္ဗုတိဒေဝ အဝသေသ
မနုဿဂ္ဂဟဏံ၊ သဗ္ဗုတိနတ်တည်းဟူသောမင်း-ကြွင်းသော လူအပေါင်း
ကို-ယူခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-နည်းဖြင့်၊
ဧတ္ထေ၊ ဤငါးပုဒ်တို့တွင်းတိဟိပဒေဟိ၊ သုံးပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဩကာသလောကေ
န၊ ဩကာသလောကနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ သတ္တလောကော၊ သတ္တလောကကို၊
ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏၊ န္ဒိဟိ၊ နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ပဇာဝသေန၊ ပဇာ၏အတွင်းအား
ဖြင့်၊ သတ္တလောကောဝ၊ သတ္တလောကကိုသာလျှင်၊ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ အပရော၊ တပါးသော၊ နယော၊ နည်းကို၊
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ သဒေဝကဂ္ဂဟဏေန၊ သံဒေဝကသဒ္ဓါဖြင့်၊ အရူပါ
ဝစရလောကော၊ အရူပါဝစရလောကကို၊ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏၊ သမာရ
ကဂ္ဂဟဏေန၊ သမာရကသဒ္ဓါဖြင့်၊ ဆကာမာဝစရ ဒေဝလောကော၊ ဆ
ကာမာဝစရ-ဒေဝလောကကို၊ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏၊ သဗြဟ္မဂ္ဂဟဏေ
န၊ သဗြဟ္မသဒ္ဓါကို ယူသဖြင့်၊ ရူပိဗြဟ္မလောကော၊ ရူပါဝစရ ဗြဟ္မာတုံကို၊
ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏၊ သဿမဏ ဗြာဟ္မဏာဒိဂ္ဂဟဏေန၊ သဿမဏ
ဗြာဟ္မဏ-သဒ္ဓါကိုယူသဖြင့်၊ စတုပရိသဝသေန၊ ပရိသတ်လေးပါးတို့၏
အတွင်းအားဖြင့်၊ သဗ္ဗုတိဒေဝဟိ၊ သဗ္ဗုတိနတ်တို့နှင့်၊ သဟ၊ တကွ၊ မနုဿ
လောကောဝ၊ မနုဿလောကကို-လည်းကောင်း၊ အဝသေသ သဗ္ဗသတ္တ

၆၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

လောကောဝါ၊ ဩင်းသောအလုံးစုံသော-သတ္တလောကကိုလည်းကောင်း၊
ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။

အဝိစ၊ တနည်းလည်း၊ ဧတ္ထ၊ ဤငါးပုဒ်တို့တွင်၊ သဒေဝက ဝစနေန၊ သ
ဒေဝကသဒ္ဓါဖြင့်၊ ဥက္ကဋ္ဌ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အလွန်ကိုပိုင်းခြားသော-အား
ဖြင့်၊ သဗ္ဗဿ၊ အလုံးစုံသော၊ လောကဿ၊ လောကကို၊ သန္တိကတဘာဝံ၊
မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးသည်၏-အဖြစ်ကို၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ တံတော၊
ထိုနောက်မှ၊ ယေသံ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့၏၊ ဧဝံစိတ္တံ၊ ဤသို့သော-စိတ်
အကြံသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ မာရော၊ မာရ်သည်၊ မဟာနုဘာဝေါ၊
ကြီးသော-အာနုဘောဝ်ရှိ၏၊ ဆကာမာဝစရိယံရော၊ ကာမာဝစရ-နတ်
ပြည်ခြောက်ထပ်ကို-အစိုးရ၏၊ ဝသဝတ္တိ၊ မိမိအလိုသို့-လိုက်စေနိုင်၏၊
သောဝိ၊ ထိုမာရ်နတ်သားကိုလည်း၊ ဧတေန၊ ထိုရဟန်းဂေါတမသည်၊
သန္တိကတဘာဝိ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပါလေ၏လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တေသံ၊
ထိုသူတို့၏၊ ဝိမတိ၊ ယုံမှားခြင်းကို၊ ဝိမမန္တော၊ ပျောက်တော်မူလိုသည်
ဖြစ်၍၊ သမာရကန္တိ၊ သမာရကံဟူ၍၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီး၊ ယေသံပန၊
အကြင်သူတို့၏ကား၊ ဧဝံစိတ္တံ၊ ဤသို့သော-စိတ်အကြံသည်၊ အဟောသိ၊
ဖြစ်ရာ၏၊ ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာကြီးသည်၊ မဟာနုဘာဝေါ၊ ကြီးသောအာနုဘောဝ်
ရှိ၏၊ ဧကဂိုလိယာ၊ လက်တချောင်းဖြင့်၊ ဧကသ္မိ၊ စက္ကဝါဠ သဟဿေ၊ တ
ထောင်းသော စကြဝဠာ၌၊ အာလောကံ၊ အလင်းကို၊ ဗရတိ၊ နှံ့စေနိုင်၏၊
ဇ္ဇိဟိ၊ နှစ်ချောင်းသော-လက်တို့ဖြင့်၊ (ပ) ဒသဟိအဂိုလိဟိ၊ ဆယ်ချောင်း
ကုန်သော-လက်တို့ဖြင့်၊ ဒသသု စက္ကဝါဠ သဟဿေသု၊ တထောင်းသော
စကြဝဠာတို့၌၊ အာလောကံ၊ အလင်းကို၊ ဗရတိ၊ နှံ့စေနိုင်၏၊ အနုတ္တရံ၊ မြတ်
သော၊ ဈာနသမာပတ္တိသုခဉ္စ၊ ဈာနသမာပတ်-ချမ်းသာကိုလည်း၊ ပဋိသံဝေ
ဒေတိ၊ ခံစား၏၊ သောဝိ၊ ထိုဗြဟ္မာကိုလည်း၊ သန္တိကတဘာဝိ၊ မျက်
မှောက်ပြုအပ်ပါလေ၏လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တေသံ၊ ထိုသူတို့၏၊ ဝိမတိ၊
ယုံမှားခြင်းကို၊ ဝိမမန္တော၊ ပျောက်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ သဗြဟ္မကန္တိ၊
သဗြဟ္မကံဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ တတော၊ ထိုနောက်မှ၊ ယေ၊
အကြင်သူတို့သည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝိန္တေသု၊ ကြံကုန်ပြီး၊ သာသနဿ၊ သာသ
နာတော်၏၊ ပစ္စတ္တိကာ၊ ရန်သူဖြစ်ကုန်သော၊ ပုထု၊ များစွာကုန်သော၊ ယေ
သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ အကြင်ရဟန်း-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ တေဝိ၊
ထိုရဟန်း-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း၊ သန္တိကတဘာဝိ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပါလေ
ကုန်၏လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တေသံ၊ ထိုသူတို့၏၊ ဝိမတိ၊ ယုံမှားခြင်းကို၊ ဝိမ

မန္တော၊ ဖျောက်တော်-မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ သဿမဏ ဗြာဟ္မဏိပဇ္ဇိ၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏိပဇ္ဇိဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဥက္ကဋ္ဌာနံ၊ မြတ်ကုန် မြတ်ကုန်သော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ သန္တိကတ ဘာဝံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်၏-အဖြစ်ကို၊ ပကာသိတွာ၊ ပြတော်မူပြီး၍၊ အထ၊ ထိုနောင်မှ၊ သမ္ဗုတိဒေဝေ၊ သမ္ဗုတိနတ်တည်းဟူသော-လူမင်းတို့ကို၎င်း၊ အသေသ မနုဿေ၊ သမ္ဗုတိနတ် တည်းဟူသော-မင်းမှကြွင်းကုန်သော-လူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပါဒါယ၊ အစပြု၍၊ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ အမြတ်ကိုပိုင်းခြားသည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ သေသသတ္တလောက၊ သမ္ဗုတိကြွင်းသောသတ္တလောက၏၊ သန္တိကတဘာဝံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်၏-အဖြစ်ကို၊ ပကာသေန္တော၊ ထင်ရှားပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ သဒေဝမနုဿန္တိ၊ သဒေဝမနုဿဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ၊ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်၊ ဧတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌၊ ဝိဘာဝနာနုတ္တမော၊ အနက်ကို ထင်စွာပြသောစကားအစဉ်တည်း၊ ပေါရာဏာပန၊ မဟာအဋ္ဌကထာ-ဆရာတို့ သည်ကား၊ အာဟ၊ ဆိုကုန်ပြီ၊ ကိံ၊ အာဟ၊ အဘယ်သို့ ဆိုကုန်သနည်း၊ သဒေဝကန္တိပဒေန၊ သဒေဝကံဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဒေဝတာဟိ၊ နတ်တို့၌၊ သန္တိ၊ တကွ၊ အဝသေသလောကံ၊ ကြွင်းသော လောကကို၊ သမာရကန္တိပဒေန၊ သမာရကံဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ မာရေဟိ၊ မာရ်တို့၌၊ သန္တိ၊ တကွ၊ အဝသေသလောကံ၊ ကြွင်းသောလောကကို၊ သဗြဟ္မကန္တိပဒေန၊ သဗြဟ္မကံဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဗြဟ္မဟိ၊ ဗြဟ္မာတို့၌၊ သန္တိ၊ တကွ၊ အဝသေသလောကံ၊ ကြွင်းသောလောကကို၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗေဝိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တိဘူပဂေ၊ ထုံသုံးပါး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္ထေ၊ သတ္တဝါတို့ကို၊ တိဟာကာရေဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော-အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ တိသု၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ပဒေသု၊ ပုဒ်တို့၌၊ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍၊ ပုန၊ တစ်ဖန်၊ န္ဒိဟိပဒေဟိ၊ နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ပရိယာဒိယန္တော၊ ကျုံးယူတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ သဿမဏဗြဟ္မဏိပဇ္ဇိ၊ သဒေဝမနုဿန္တိ၊ သဿမဏဗြဟ္မဏိပဇ္ဇိသဒေဝမနုဿဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပဉ္စဟိပဒေဟိ၊ ငါးပုဒ်တို့ဖြင့်၊ တေနတေနပကာရေန၊ ထိုထိုသို့သော-သဒေဝကအစရှိသော-အခြားအားဖြင့်၊ တေဓာတုကမေဝံ၊ ကာမထုံစသော သုံးပါးသော-ဓာတ်ကိုသာလျှင်၊ ပရိယာဒိန္နံ၊ ကျုံးယူအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆိုကုန်ပြီ၊ သယံ၊ အဘိညာသန္တိကတွာ ပဝေဒေတိတိတ္ထေ၊ သယံအဘိညာ သန္တိကတွာ-ပဝေဒေတိဟူသောဤပါဌ၌၊ သယန္တိ၊ သယံဟူသည်ကား၊ သာမံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်၊ အ

၀၀၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ၊

ပရနေယျော၊ သူတပါးတို့သည်-မတိုက်တွန်းအပ်သည်။ ဟုတွင်၊ ဖြစ်၍၊ အ
ဘိညာတိ၊ အဘိညာဟူသည်ကား၊ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍
အဓိကေန၊ လွန်သော၊ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်၊ ဇာနိတွာ၊ သိ၍၊ ဣတိအယံ၊
ဤသည်ကား၊ အက္ခော၊ အနက်တည်း၊ သန္တိကတွာတိ၊ သန္တိကတွာဟူ
သည်ကား၊ ပစ္စက္ခကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍၊ ဇေတေန၊ ထိုသန္တိကတွာဟူ
သော-ပါဌ်ဖြင့်၊ အနုမာနာဒိပဋိက္ခေပါ၊ အနုမာနအစရှိသည်ကို-ပယ်ခြင်း
ကို၊ ကတော၊ ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပဝေဒေတိတိ၊ ပဝေဒေတိဟူ
သည်ကား၊ ဗောဓေတိဉာပေတိ၊ သိစေတော်မူ၏၊ ပကာသေတိ၊ ပြုတော်မူ
၏၊ သောဓမ္မဒေသေတိအာဒိ(ပ) ပရိယောသာန ကလျာဏန္တိ၊ သောဓမ္မ
ဒေသေတိအာဒိ(ပ) ပရိယောသာနကလျာဏံဟူသည်ကား၊ သောဘဂဝါ၊
ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ သက္ခေသု၊ သက္ခဝါတို့၌၊ ကာရုညတံ၊ ကာရုဏာ
တော်ရှိသည်၏-အဖြစ်ကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ အနုတ္တရံ၊ အထူးမရှိသော၊ ဝိဝေက
သုခံ၊ ဗုဒ္ဓသမာပတ်တည်းဟူသော-ဝိဝေကချမ်းသာကို၊ ပတိတွာပိ၊ စွန့်၍
လည်း၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ အပ္ပံဝါ၊ နည်းသည်
လည်းဖြစ်သော၊ ဗဟုံဝါ၊ များသည်လည်းဖြစ်သော၊ တညခေါ၊ ထိုတရား
ကိုလည်း၊ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်၊ အာဒိကလျာဏာဒိပ္ပ
ကာရမေဝ၊ အာဒိကလျာဏ အစရှိသော-အပြားရှိသည်ကို သာလျှင်း
ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ အာဒိဌိပိ၊ အစ၌လည်း၊ ကလျာဏံဘဒ္ဒကံ၊
ကောင်းသည်ကို၊ အနုဝဇ္ဇမေဝ၊ အပြစ်မရှိသည်ကိုသာလျှင်၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊
ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ မဇ္ဈေပိ၊ အလယ်၌လည်းကောင်း၊ ပရိယော
သာနေပိ၊ အဆုံး၌ လည်းကောင်း၊ ကလျာဏံဘဒ္ဒကံ၊ ကောင်းသည်ကို၊
အနုဝဇ္ဇမေဝ၊ အပြစ်မရှိသည်ကိုသာလျှင်၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဒေသေတိ၊ ဟော
တော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တတ္ထံ၊
ထိုစကားရပ်၌၊ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာ၏၊ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာသံနံ၊ အစ
အလယ်-အဆုံးသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏၊ အာဒိ
မဇ္ဈပရိယောသာသံနံ၊ အစ-အလယ်-အဆုံးသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တာဝံ၊ ရှေးဦး
စွာ၊ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာတော်၏၊ စတုပ္ပဒိကာယပိ ဝါထာယ၊ လေးပါးရှိ
သော-ဝါထာ၌လည်း၊ ပဌမပါဒေါ၊ ပဌမပါဒ်သည်၊ အာဒိနာမ၊ အစမည်၏၊
တတော၊ ထိုပဌမ ပါဒမှ၊ ဧန္တု၊ နှစ်ပါးတို့သည်၊ မဇ္ဈံနာမ၊ အလယ်မည်၏၊
အန္တော၊ အဆုံး၌၊ ဧကော၊ တပါးသည်၊ ပရိယောသာသံနံနာမ၊ အဆုံးမည်၏၊
ဧကော၊ အနုသန္တိကဿ၊ တခုသော အနုသန္တေရှိသော၊ သုတ္တဿ၊ သုတ်၏၊

၀၀၀

နိဒါနံ၊ နိဒါနံ သည် အာဒိ၊ အစမည်၏။ ဣဒမဝေါစာတိ၊ ဣဒမဝေါစဟူသော
 နိဂုံးသည်၊ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးမည်၏။ ဥတိန္ဒ၊ နိဒါနံ-နိဂုံး-နှစ်ပါးတို့၏။
 အန္တရာ၊ အလယ်ဖြစ်သော-စကားအစဉ်သည်။ မဏ္ဍိ၊ အလယ်မည်၏။
 အနေကာနုသန္တိကဿ၊ များသောအနုသန္တေရှိသော၊ သုတ္တဿ၊ သုတ်၏။
 ပဌမာနုသန္တိ၊ ပဌမ အနုသန္တေသည်။ အာဒိ၊ အစမည်၏။ အန္တေ၊ အဆုံး၌။
 အနုသန္တိ၊ အနုသန္တေသည်၊ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးမည်၏။ မဏ္ဍိ၊ အလယ်၌။
 ဧကာ၊ တခုသော အနုန္တေ-သည်လည်းကောင်း။ ဧဝါ၊ နှစ်ခုသောအနု
 သန္တေတို့-သည်လည်းကောင်း။ ဗဟုဝါ၊ များစွာကုန်သော-အနုသန္တေတို့
 သည်လည်းကောင်း၊ မဏ္ဍိမေဝ။ အလယ်မည်သည် သာဗျင်တည်း။ ပန၊
 ဒေသနာ၏ အစ - အလယ် - အဆုံး၌တပါး-သာသနာ၏-အစ-အလယ်
 အဆုံးကိုဆိုပေအံ့။ သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏။ ဘိလသမာမိရိပဿ
 နာ၊ ဘိလ သမာမိရိပဿနာတို့သည်။ အာဒိနာ၊ အစမည်၏။ စသန္တံ၊ မှန်၏။
 ကောစာဒိကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘိလဉ္စသုဝိသုန္တံ ဒိဋ္ဌိစဉ္စကောတိ၊ ကောစာဒိ
 ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ-ဘိလဉ္စသုဝိသုန္တံ-ဒိဋ္ဌိစဉ္စကော ဟူသော၊ တော်ဝစနံ၊
 ဤစကားကို၊ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟောအပ်ပြီးသည်သာဗျင်တည်း၊ ကုသလာနံဓမ္မာနံ၊
 ကုသိုလ်တရားတို့၏။ အာဒိ၊ အစကား။ ကောစ၊ အဘတ်နည်း။ သုဝိသုန္တံ၊ အ
 လွန်စင်ကြယ်သော။ ဘိလဉ္စ၊ ဘိလသည်လည်းကောင်း။ ဉ္စကော၊ ဖြောင့်
 သော၊ ဒိဋ္ဌိစ၊ ဝိပဿနာ ပညာသည်-လည်းကောင်း။ အာဒိ၊ အစမည်၏။
 ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ တထာဂတေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ၊
 ထိုးထွင်း၍-သိတော်မူအပ်သော၊ မဏ္ဍိမပဋိပဒါ၊ အလယ်ဖြစ်သော-အစဉ်
 သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော၊ အရိယ
 မဂ္ဂေါပန၊ အရိယာမဂ်သည်ကား၊ မဏ္ဍိနာမ၊ အလယ်မည်၏။ ဗလဉ္စေဝ၊ ဖိုလ်
 သည်လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနဉ္စေဝ၊ နိဗ္ဗာန်သည်လည်းကောင်း။ ပရိယောသာ
 နံနာမ၊ အဆုံးမည်၏။ ဟိဝိည္ဗာရေမိ၊ ချွဲဦးအံ့။ တသ္မာတိဟတုံ၊ ပြာဟူဏ၊ ပြဟူ
 ရေယံ၊ တေသာရံ၊ တေပရိယောသာနန္တိ ဧတ္ထ၊ တသ္မာတိဟတုံ၊ ပြာဟူဏ၊
 ပြဟူရေယံ၊ တေသာရံ-တေပရိယောသာနံဟူသော-ဤပါဠိရပ်၌၊ ဗလံ၊
 ဖိုလ်ကို၊ ပရိယောသာနန္တိ၊ ပရိယောသာနံဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပြာဟူဏ၊
 ဝုတ္တာ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌၊ ဝံ၊ သင်သည်။
 ပြဟူရေယံ၊ ပြဟူရေယဿ၊ မြတ်သောအကျင့်၏၊ တေ၊ ဤဖိုလ်သည်၊ သာ
 ရံ၊ အမြတ်မည်၏။ တေ၊ ဤဖိုလ်သည်။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးမည်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ဓာရေဟိ၊ မှတ်လေလော။ နိဗ္ဗာနောဂဓံ(ပ)နိဗ္ဗာနပရိယောသာနန္တိ

၁၀၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ၊

တ္ထေ၊ နိဗ္ဗာနောဂဓံ(၁)နိဗ္ဗာနပရိယောသာနံဟူသော-ဤပါဠိရပ်၌၊ နိဗ္ဗာနံ၊
နိဗ္ဗာန်ကို၊ ပရိယောသာနန္တိ၊ အဆုံးဟူ၍၊ ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊
အာရသေသဝိသာခ၊ ဒါယကာဝိသာခါ၊ နိဗ္ဗာနောဂဓံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေ
တတ်သော၊ နိဗ္ဗာနပရာယဏံ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်လည်းလျောင်းရာရှိသော၊ နိဗ္ဗာန
ပရိယောသာနံ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်အဆုံးရှိသော၊ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို၊
ဂုဿတိ၊ သုံး၏၊ ဣမ၊ ဤသောဓမ္မံ-ဒေသတိအစရှိသောပါဠိ၌၊ ဒေသနာ
ယ၊ ဒေသနာ၏၊ အာဒိမဇ္ဈ ပရိယောသာနံ၊ အစ-အလယ်- အဆုံးကို၊
အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊
ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဧဝေသန္တော၊ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်၊ အာဒိမ္မိ၊ အစ၌၊ ဝိ
လံ၊ သီလံ၊ သီလကို၊ ဒေသတိ၊ ဟောရာ၏၊ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌၊ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို၊ ပရိ
ယောသာနော၊ အဆုံး၌၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဒေသတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ တေန၊ ထို
ကြောင့်၊ သောဓမ္မံ၊ ဒေသတိအာဒိကလျာဏံ၊ မဇ္ဈေ၊ ကလျာဏံ၊ ပရိယောသာ
နကလျာဏန္တိ၊ သောဓမ္မံ၊ ဒေသတိ-အာဒိကလျာဏံ -မဇ္ဈေ၊ ကလျာဏံ -ပရိ
ယောသာနကလျာဏံဟူ၍၊ ဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီး၊ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်၊
အညောဝိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော၊ ဝေဠကဝိကော၊ တရားဟော-ပုဂ္ဂိုလ်
သည်၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ကထေန္တော၊ ဟောသည်ရှိသော်၊ အာဒိမ္မိ၊ အစ
၌၊ ဝိလံ၊ သီလံ၊ သီလကို၊ ဒေသတိ၊ ဟောရာ၏၊ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌၊ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို၊
ဝိဘာဝယေ၊ ထင်စွာပြရာ၏၊ ပရိယောသာနန္တိ၊ အဆုံး၌၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို၊
ဝိဘာဝယေ၊ ထင်စွာပြရာ၏၊ သော၊ ဤသို့ပြခြင်းသည်၊ ကထိကသဗ္ဗေတိ၊
တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်၏-ဟောရာသောအစဉ်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
သိအပ်၏။ ။

သာတ္ထံသဗျဉ္ဇနန္တိ၊ သာတ္ထံသဗျဉ္ဇနံဟူသည်ကား၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်
ကြောင့်၊ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်းအား၊ ယာဂု ဘတ္တ ဣတ္ထိ ဂုရိသာဒိ-ဝဏ္ဏနာ
နိဿိတာ၊ ယာဂု-ထမင်း-မိန်းမ-ယောက်ျား-အစ ရှိသည်ကို-ပြီးပွင်း
ခြင်းနှင့်စပ်သော၊ ဒေသနာ၊ ဟောခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သော၊ ထို
ရဟန်းသည်၊ သာတ္ထံ၊ အနက်နှင့်-ပြည့်စုံသော တရားကို၊ နဒေသတိ၊
ဟောသည်မမည်၊ ဘဂဝါပန၊ မြတ်စွာဘုရား သည်ကား၊ တထာရှုပ်၊
ထိုသို့သဘောရှိသော၊ ဒေသနံ၊ ဟောခြင်းကို၊ ပဟာယ၊ ပယ်တော်မူ၍၊
စတု သတိပဋ္ဌာနာဒိ နိဿိတံ၊ လေးပါးသော-သတိပဋ္ဌာန်အစရှိသည်ကို
ရှိသော၊ ဒေသနံ၊ ဟောခြင်းကို၊ ဒေသတိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ တသ္မာ၊ ထို

ကြောင့်၊ သာဏ္ဍိဒေသတိတိ၊ သာဏ္ဍိဒေသတိဟူ၍၊ ဝုတ္တိ၊ ဆိုအပ်၏။
 . ယသပန၊ အကြင်ရဟန်းအားကား၊ ဒေသနာ၊ ဟောခြင်းသည်၊ ဧက ဗျဉ္ဇ
 နာဒိ ယုတ္တာဝါ၊ သိထိလ-ဓနိတအစရှိသည်-အပြားရှိကုန်သောသဒ္ဓါတို့
 . တွင်-တပါးပါးသော သဒ္ဓါနှင့်-ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗ နိရောဓ
 ဗျဉ္ဇနာဝါ၊ အလုံးစုံနှုတ်ခင်းကို-မထိစေမှု၍-ရှုတ်အပ်သော သဒ္ဓါရှိသည်
 လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗ ဝိသဓ္ဌ သဗ္ဗ နိဂ္ဂဟိတ ဗျဉ္ဇနာဝါ၊ အလုံးစုံလွှတ်၍ရှုတ်
 အပ်သောသဒ္ဓါ-အလုံးစုံနှိပ်၍ရှုတ်အပ်သော-သဒ္ဓါရှိသည်လည်းကောင်း
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ ဓမ္မိဇ္ဇ ကိရာတ သဝရ မိလက္ခန္ဓာနံ၊
 ဓမ္မိဇ္ဇ-ကိရာတ-သဝရ-အစရှိကုန်သော-တောင်သူတို့၏၊ ဘာသာဝိယ၊
 ဘာသာကဲ့သို့၊ ဗျဉ္ဇန ပါရိပူရိယာ၊ သဒ္ဓါနှင့်-ပြည့်စုံခြင်း၏၊ အဘာဝတော
 မရှိခြင်းကြောင့်၊ အဗျဉ္ဇနာ၊ သဒ္ဓါနှင့်မပြည့်စုံသော၊ ဒေသနာနာမ၊ ဟော
 ခြင်းမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘဂဝါပန၊ မြတ်စွာဘုရား သည်ကား၊
 တဿန္တံ၊ ထိုသို့ သဘော ရှိသော၊ ဒေသနံ၊ ဟောခြင်းကို၊ ပဟာပား
 ပလံတော်မူ၍၊ သိထိလ ဓနိတဉ္စ၊ သိထိလ ဓနိတ-လည်းကောင်း၊ မှီ
 စာရသဉ္စ၊ ဒီဃ-ရသလည်းကောင်း၊ ဂရုကသဟုကဉ္စ၊ ဂရုက လဟုက
 လည်းကောင်း၊ နိဂ္ဂဟိတဉ္စ၊ နိဂ္ဂဟိတ်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗန္ဓဉ္စ၊ သဗ္ဗန္ဓလည်း
 ကောင်း၊ ဝုတ္တိတဉ္စ၊ ဝုတ္တိတ လည်းကောင်း၊ ဝိမုတ္တဉ္စ၊ ဝိမုတ္တလည်း
 ကောင်း၊ နှုတ်၊ ဤသို့၊ ဒသဓာ၊ ဆယ်ပါးအပြားဖြင့်၊ ဗျဉ္ဇန ဗုဒ္ဓိယာ၊ သဒ္ဓါကို
 သိစေခြင်း၏၊ ပတေဒေါ၊ အပြားသည်ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိဇံ၊ ဤသို့၊
 ဝုတ္တိ၊ ဆိုအပ်သော၊ ဒသဝိဇံ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော၊ ဗျဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဓါကို၊
 အမက္ခိတွာ၊ မချေမှု၍၊ ပရိပုဏ္ဏဗျဉ္ဇနမေဝ၊ ပြည့်စုံသော-သဒ္ဓါကိုသာလျှင်၊
 ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဒေသတိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
 သဗျဉ္ဇနံ ဒေသတိတိ၊ သဗျဉ္ဇနံ-ဒေသတိဟူ၍၊ ဝုတ္တိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကေဝလ
 ပရိပုဏ္ဏန္တိ ဧတ္ထ၊ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ-ဟူသောဤပါဌ်၌၊ ကေဝလန္တိ ဣဒံဝစနံ၊
 ကေဝလံ ဟူသော-ဤသဒ္ဓါသည်၊ သကလာမိ ဝစနံ၊ အလုံးစုံ ဟူသော
 အနက်ကို-ဟောသောသဒ္ဓါတည်း၊ ပရိပုဏ္ဏန္တိ ဣဒံဝစနံ၊ ပရိပုဏ္ဏံ ဟူသော
 ဤသဒ္ဓါသည်၊ အနုနာမိကဝစနံ၊ မယုတ်မလွန်သည်ကို-ဟောသောသဒ္ဓါ
 တည်း၊ ဣဒံအယံ အဓိပ္ပာယော၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝုတ္တိ
 ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သကလံပရိပုဏ္ဏမေဝ၊ အလုံးစုံပြည့်စုံ
 သော-တရားကိုသာလျှင်၊ ဒေသတိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ အပရိပုဏ္ဏံ၊ မပြည့်
 စုံသောတရားကို၊ နဒေသတိ၊ ဟောတော်မူ၊ ဧကဒေသနာဝိ၊ တခုသော

၂၁

၁၀၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

ဒေသနာသည်လည်း အပရိပုဏ္ဏာ၊ မပြည့်စုံသည်-မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊
ဣတိအယံ အဓိပ္ပာယ်၊ ဤသို့သော-အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဂုတ္တံဂုတ္တော၊ ဆိုလို
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပရိသုဒ္ဓန္တိ၊ ပရိသုဒ္ဓန္တဟူသည်ကား၊ နိရုပတ္တိလေသံ၊
ညစ်ညူးခြင်းမှကင်းစင်သော၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ယေတိက္ခ၊ အကြင်ရဟန်း
သည်၊ ဣဒံဓမ္မဒေသနံ၊ ဤဓမ္မဒေသနာကို၊ နိဿယယ၊ ဖြစ်၍၊ လာဘံဝါ၊ လာဘ်
ကိုလည်းကောင်း၊ သက္ကာရံဝါ၊ ပူဇော်သကာကိုလည်းကောင်း၊ လာဘိဿာ
မိ၊ ရအုံးဣတိ၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်၊ ဒေသတိ၊ ဟော၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း
၏၊ ဒေသနာ၊ ဟောခြင်းသည်၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်သည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊
ဘဂဝါပန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား၊ လောကာမိသနိရူပက္ခော၊ လောကာ
မိသန္တိ ဝံကွက်ခြင်း-မရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဟိတဇရဇဏန၊ အစီးအပွားဖြင့်-နှံ
ခြင်းဖြင့်၊ မေတ္တာဘာဝနာယ၊ မေတ္တာဘာဝနာဖြင့်၊ ဓုပ္ပဟဒေပသာ၊ လွန်စွာ
နူးညံ့သော-မိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဥဗ္ဗုဗ္ဗနုလဘာဝသဗ္ဗုတေန၊ ကိလေသာ
တည်းဟူသော-အညစ် အကြေးမှ-ကင်းစေလိုသော အဘို့-ဝန်ဆင်းရဲ
မှ-ထွက်ပြောက် စေလိုသော-သဘော၌တည်သော၊ ဗိတ္တေန၊ မိတ်ဖြင့်၊
ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဒေသတိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
ပရိသုဒ္ဓံ ဓမ္မံ ဒေသတိတိ၊ ပရိသုဒ္ဓံ-ဓမ္မံ-ဒေသတိဟူ၍၊ ဂုတ္တိ၊ ဆိုအပ်
၏၊ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိတိတ္ထေ၊ ဗြဟ္မစရိယံ-ပကာသေတိ ဟူသော
ဤပါဠိရပ်၌၊ ဗြဟ္မစရိယန္တိ၊ ဗြဟ္မစရိယံဟူသည်ကား၊ ယသ္မာ၊ အကြင်
ကြောင့်၊ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ၊ သိက္ခာသုံးပါးဖြင့်-ရေတွက်အပ်သော၊ သက
လသာသနံ၊ အသုံးရံသော-သာသနာကို၊ ဗြဟ္မစရိယန္တိ၊ ဗြဟ္မစရိယဟူ၍၊
အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ
တိ၊ ဗြဟ္မစရိယံ-ပကာသေတိဟူ၍၊ ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်
စွာဘုရားသည်၊ အာဒိကလျာဏံ၊ အစဉ်-ကောင်းခြင်းရှိသော(ပ)ပရိသုဒ္ဓံ၊
စင်ကြယ်သော၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဒေသတိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊
ဒေသန္တော၊ ဟောတော်မူသော်လည်း၊ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတံ၊ သိက္ခာ
သုံးပါးဖြင့်-ရေတွက် အပ်သော၊ သကလသာသနံ၊ အသုံးရံသော-သာ
သနာဟုဆိုအပ်သော၊ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို၊ ပကာသေတိ၊
ပြတော်မူ၏၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဧတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဒဗ္ဗဗ္ဗော၊
မှတ်အပ်၏၊ ဗြဟ္မစရိယန္တိ၊ ဗြဟ္မစရိယံ-ဟူသည်ကား၊ သေဋ္ဌဋ္ဌေန၊ မြတ်
သောအနက်သဘောအားဖြင့်၊ ဗြဟ္မဘူတံ၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ စရိ
ယံ၊ အကျင့်ကို၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ဗြဟ္မဘူတာနံ၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍-ဖြစ်ကုန်

သော၊ ဗုဒ္ဓါဒိန္နံ၊ ဘုရားအစရှိသည်တို့၏၊ စရိယံ၊ အကျင့်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ဝုတ္တံ၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တံ၊ ဓမ္မန္တိ၊ တံ၊ ဓမ္မံဟူသည်ကား၊ ဝုတ္တပ္ပကာရသမ္ပဒံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအခါ
ဒိကဇျာဏစသော-အပြားနှင့်ပြည့်စုံသော၊ တံ၊ ဓမ္မံ၊ ထိုတရားကို၊ သုဏာ၊
တိဂဟပတိဝါတိ၊ သုဏာတိ-ဂဟပတိဝါဟူ၍၊ ကသ္မာ၊ အတယ်ကြောင့်၊
ပဌမံ၊ ငှေးဦးစွာ၊ ဂဟပတိံ၊ သူကြွယ်ကို၊ နိဗ္ဗိသတိ၊ ညွှန်းထော်မူသနည်း၊
ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ဝုတ္တော၊ အမေးတည်း၊ နိဟတမာနတ္တာစ၊ ကျ
သောမာနံ ရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဥဿန္တတ္တာစ၊ များ
သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပဌမံ၊ ငှေးဦးစွာ၊ နိဗ္ဗိသတိ၊ ညွှန်းထော်
မူ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ ငှ်၏၊
ယေဘုယျနု၊ များသောအားဖြင့်၊ ခတ္တိယကုလတော၊ မင်းမျိုးမှ၊ ပဗ္ဗဇိတာ၊
ရဟန်းပြုကုန်သောသူတို့သည်၊ ဇာတိံ၊ ဇာတ်ကို၊ နိဿယ၊ ဖြစ်၍၊ မာနံ၊
ထောင်လွှားခြင်းကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏကုလံ၊ ပုဏ္ဏားမျိုးမှ၊
ပဗ္ဗဇိတာ၊ ရဟန်းပြုကုန်သောသူတို့သည်၊ မန္တေ၊ ဗေဒင်တို့ကို၊ နိဿယ၊
ဖြစ်၍၊ မာနံ၊ ထောင်လွှားခြင်းကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏၊ ဟိနစစ္ဆကုလံ၊ ယုတ်
သောဇာတ်ရှိသောအမျိုးမှ၊ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ရဟန်းပြုကုန်သော-သူတို့သည်၊
အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ဝိဇာတိ တာယ၊ ယုတ်သော ဇာတ်ရှိသည်၏-အဖြစ်
ကြောင့်၊ ပတိဋ္ဌာတုံ၊ စင်ကြယ်စွာပြု၍-သီလကို ဆောက်တည်သည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်-သာသနာ၌တည်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်၊
ဂဟပတိဒါရကာပနံ၊ သူကြွယ်မျိုးဖြစ်ကုန်သော-သူတို့သည်ကား၊ ကန္တေ
ဟိ၊ ထက်ကတီးကြားတို့မှ၊ သေဒံ၊ ချွေးကို၊ မုဉ္ဇန္တေဟိ၊ ယိုးစခြင်းတို့ဖြင့်၊
ဝိဋ္ဌိယာ၊ ကျောက်ကုန်း၌၊ လောဏံ၊ ဆားကို၊ ဝုပ္ပမာနာယ၊ ပွင့်စေသဖြင့်၊
ဘူမိံ၊ ဂြောကို၊ ကသိတွာ၊ ထွန်၍၊ နိဟတမာနဗ္ဗာ၊ နှိမ့်ချအပ်သောမာန
ကင်းသော-ခက်ထန်ခြင်း ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တေ၊ ထိုသူ
ကြွယ်တို့သည်၊ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရဟန်းပြုကုန်၍၊ မာနံဝါ၊ ထောင်လွှားခြင်းကို
လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓံဝါ၊ ခက်ထန်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အကတွာ၊ မပြုကုန်
မူ၍၊ ယထာဗလံ၊ အစွမ်းအားလျော်စွာ၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဘုရားစကားတော်ကို၊
ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ သင်ကုန်၍၊ ဝိပဿနာကမ္မံ၊ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း-စီးပြန်းခြင်း
အမှုကို၊ ကရောန္တေ၊ ပြုကုန်လျက်၊ အရဟတ္တေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာ
တုံ၊ တည်ခြင်းငှါ၊ သက္ကောန္တိ၊ တတ်နိုင်ကုန်၏၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ဣတ
ရေဟိ၊ ဤသူကြွယ် တို့မှ-တပါးကုန်သော၊ ကုလေဟိ၊ မင်းမျိုး-ပုဏ္ဏား

၁၀၉ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

မျိုးတို့မှ၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍၊ ပဗ္ဗဇိတာနာမ၊ ရဟန်းပြုသော-သူတို့မည်
သည်ကား၊ ဗဟုကာ၊ များကုန်သည်၊ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်၊ ဂဟပတိက၊
ဝေ၊ သူကြွယ်မျိုးတို့သည်သာလျှင်၊ ဗဟုကာ၊ များကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နိဟတမာနတ္တာစ၊ နှိမ့်ချအပ်သော မာန်ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ လည်းကောင်း၊ ဥဿန္တတ္တာစ၊ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
လည်းကောင်း၊ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဂဟပတိ၊ သူကြွယ်ကို၊ နိဗ္ဗိသတိ၊ ညွှန်း
တော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ထိအပ်၏၊ ။

အညတရေသ္မိံ ဝါတိ၊ အညတရေသ္မိံ ဝါဟူသည်ကား၊ ဣတရေသံ ဝါကု
လာနံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးသော-အမျိုးသုံးပါး မှတပါးကုန်သော-အမျိုးတို့
တွင်လည်း၊ အညတရေသ္မိံ၊ အမှတ်မရှိသော-အမျိုး၌၊ ပစ္စာဇာတောဝတိ၊
ပစ္စာဇာတောဟူသည်ကား၊ ပတိဇာတော၊ နောက်၌ဖြစ်၏၊ တထာဂတော
သဒ္ဓံ ပဋိလဘာတိတိ၊ တထာဂတောသဒ္ဓံ-ပဋိလဘာတိဟူသည်ကား၊ ပရိ
သုဒ္ဓဓမ္မံ၊ စင်ကြယ်စွာ ဟောအပ်သော-တရားကို၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊ ဓမ္မ
သာမိမ္မိ၊ တရားကြောင့် အရှင်ဖြစ်တော်မူသော၊ တထာဂတော၊ မြတ်စွာ
ဘုရား၌၊ သဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ၊ အလုံးစုံသော
တရားတို့ကို မဘောက်မပြန်-ကိုယ်တော်တိုင်-သိတော်မူပေစွ တကား၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ သဒ္ဓံ၊ ဂုဏ်ဇဉ်တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်ကြည်ခြင်းကို၊ ပဋိလဘာ
တိ၊ ရ၏၊ ဣတိပဋိသပ္ပိက္ခတိတိ၊ ဣတိပဋိသပ္ပိက္ခတိဟူသည်ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊
ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏၊ သမ္မာဓော စာရာဝါသောတိ၊ သမ္မာဓော စာရာဝါ
သော-ဟူသည်ကား၊ သမ္ဘိဟတ္ထေ၊ အတောင်ခြောက်ဆယ်ရှိသော၊ စာရေး
အိမ်၌၊ ယောဇနသတန္တရေဝါ၊ ယူဇနာတရာ-ခြားရာအရပ်၌မူလည်း၊
နွေဇာယမ္ပတိကာ၊ နှစ်ဦးသော မယားလင်တို့သည်၊ သစေပိ ဝသန္တိ၊ အ
ကယ်၍ကားနေကုန်၏၊ တထာဂံ၊ ထိုသို့နေကုန်သော်လည်း၊ နေသံ၊ ထိုမ
ယားလင်တို့၏၊ သင်္ကပ္ပန သပလိပောဓဋ္ဌေန၊ ကြောင့်ကြခြင်း သဘော
နှောင့်ရှက်ခြင်းသဘောရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ စာရာဝါသော၊ အိမ်ရာ
ထောင်သော-လူ၏ဘောင်၌နေခြင်းသည်၊ သမ္မာဓောယေဝ၊ ကျဉ်းမြောင်း
သည်သာလျှင်တည်း၊ ရဇာပထောတိ၊ ရဇာပထောဟူသည်ကား၊ ရာဂရဇာ
ဒိနံ၊ ရာဂမြူအစရှိသည်တို့၏၊ ဥဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊ ထရာအရပ်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
မဟာ အဋ္ဌကထာယံ၊ မဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ အာဂမနပ
ထောဘိဝံ၊ ရာဂမြူ အစရှိသည်တို့၏-လားရာဖြစ်သော-ခရီးဟူ၍လည်း၊
ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏၊ အလဂ္ဂနတ္ထေန၊ ကပ်ငြိခြင်းမရှိသော-အ

၁၀၉

နက်သဘောကြောင့်။ အန္တောကာသောဝိယ။ လွင်တီးပြင်နှင့်တူ၏။ ဆုတိ
တသ္မာ။ ထိုကြောင့်။ အန္တောကာသော။ အန္တောကာသောမည်၏။ တိသစ္စံ။
မှန်၏။ ပဗ္ဗဇိတော။ ရဟန်းသည်။ ကုဋ္ဌာဂါရ ရတနပါသာဒ ဒေဝဝိမာနာဒိ
သု။ ရုလစ်မွန်ချွန် တပ်သောအိမ်-ရတနာဖြင့် ပြီးသော ပြာသာဒ်-နတ်မိ
မာန်အစရှိသည်တို့၌။ ဝိဟိတန္ဒါရ ဝါတပါနေသု။ ဝိတ်အပ်သော-တံခါး
မ-လေသောက်ပြုတင်းတံခါးရှိကုန်သော။ ပဋိစ္စန္ဓေသု။ ဖုံးလွှမ်းရာအရပ်
တို့၌။ ဝသန္တောပိ။ နေသော်လည်း။ နေဝလဂ္ဂတိ။ မကပ်။ နသန္တတိ။ မငြိ။ နဗန္ဓု
တိ။ မဝွဲ။ တေန။ ထို့ကြောင့်။ အန္တောကာသောပဗ္ဗဇ္ဇာတိ။ အန္တောကာသော
ပဗ္ဗဇ္ဇာဟူ၍။ ဝုတ္တံ။ ဆိုအပ်ပြီ။ အဝိစ။ တနည်းလည်း။ စာရာဝါသော။ အိမ်
ရာထောင်သော-လူ၏ဘောင်၌ နေခြင်းသည်။ ကုသလကိရိယာယ။ ကု
သိုလ်ကိရိယာခြင်း၏။ ဩကာသာဘာဝတော။ အခွင့်၏မရှိသည်၏-အဖြစ်
ကြောင့်။ သမ္မာဓော။ ကျဉ်းခြောင်း၏။ အသံဝုတံ။ မပိတ်ဆိုအပ်သော။
သင်္ကာရဋ္ဌာနံ။ တမြက်ချေးရရှိရာအရပ်သည်။ ရုဇာနံ။ မြို့တို့၏။ သန္နိပါတ
ဋ္ဌာနံဝိယ။ ရုဇာရာဖြစ်သကဲ့သို့။ ကိလေသရုဇာနံ။ ကိလေသာတည်းဟူ
သော-မြို့တို့၏။ သန္နိပါတဋ္ဌာနတော။ တပေါင်းတည်းရုဇာရာဖြစ်သော
ကြောင့်။ ရုဇာပထော။ ကိလေသာ တည်းဟူသော မြို့၏တည်ရာဖြစ်၏။
ပဗ္ဗဇ္ဇာ။ ရဟန်း၏အဖြစ်သည်။ ကုသလကိရိယာယ။ ကုသိုလ်ကိရိယာခြင်း
၏။ ယထာသုခံ။ အလိုရှိတိုင်း။ ဩကာသ သန္တောဝတော။ အခွင့်ရှိသောသ
ဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တောကာသော။ လွင်တီးပြင်နှင့်တူ၏။

နယိဒံသုကရံ (ပ) ပဗ္ဗဇေယျန္တိ ဧတ္ထံ။ နယိဒံသုကရံ (ပ) ပဗ္ဗဇေယျံဟူ
သော-ဤပါဠိရပ်၌။ သင်္ခပကထာယ။ အကျဉ်းဖြစ်သောစကားဖြင့်။ ဒေဝိ
တံ။ ဟောအပ်သော။ အယံသိက္ခတ္တယဗြဟ္မစရိယံ။ ဤသိက္ခာသုံးပါးဖြင့်
ရေတွက်အပ်သော-မြတ်သောသာသနာတော်ကို။ ဧကမ္ဘိဒိယံ။ တနေ့မျှ
လည်း။ အဓဇ္ဈံ။ မကျိုးသည်ကို။ ကတွာ။ ပြု၍။ စရိမကမိတ္တံ။ ပစ္စိမမိတ်သို့။
ပါပေတဗ္ဗတာယ။ ရောက်စေ အပ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကန္တပရိ
ပုဏ္ဏံ။ ဧကပရိပုဏ္ဏမည်၏။ ဧကဒိဝသမ္ဘိ။ တနေ့မျှလည်း။ ကိလေသမလေန။
ကိလေသာ တည်းဟူသော-အညစ် အကြေးဖြင့်။ အမလိနံ။ မလိမ်းကျံ
သည်ကို။ ကတွာ။ ပြု၍။ စရိမကမိတ္တံ။ ပစ္စိမမိတ်သို့။ ပါပေတဗ္ဗတာယ။
ရောက်စေအပ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကန္တပရိသုန္ဓံ။ ဧကန္တပရိသုန္ဓ
မည်၏။ သင်္ခလိခိတန္တိ။ သင်္ခလိခိတံဟူသည်ကား။ လိခိတသင်္ခ သဒိသံ။
ပွတ်အပ်သော-ခရုသင်းနှင့်တူသော။ ဓောတသင်္ခသပ္ပဒိတာဂံ။ သွေးပြီး

၁၀၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

ပွတ်ပြီးသော-ခရုသင်းနှင့်တူစွာ၊ စရိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်သော၊ ဣဒံဗြဟ္မစရိ
ယံ၊ ဤသာသနာ တော်ကို၊ အဂါရံ၊ အိမ်၏အလယ်၌၊ အဏ္ဍာဝသတာ
အဏ္ဍာဝသန္တေန၊ နေသဖြင့်၊ အဂါရမဏ္ဍေ၊ အိမ်၏အလယ်၌၊ ဝသန္တေန၊
နေသဖြင့်၊ ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ၊ စင်စစ်ပြည့်စုံစွာ၊ စရိတံ၊ ကျင့်ခြင်းငှါ၊ နသုက
ရံ၊ မလွယ်၊ ယံနန္ဒယဒိပန၊ အကယ်၍ကား၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ကေသေစ၊ ဆံ
တို့ကိုလည်းကောင်း၊ မသု၊ စ၊ မုတ်ဆိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဩဟာယေတွာ
ချ၍၊ ကာသာယရသ ဝိတတာယ၊ ဖန်ရေကို သောက်သည်၏-အဖြစ်
ကြောင့်၊ ကာသာယာနိ၊ ဖန်ရေစွန်းကုန်သော၊ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဖြတ်သောအ
ကျင့်ကို၊ စရန္တာနံ၊ ကျင့်ကုန်သော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ အနုန္တ ဝိကာနိ၊ လျှောက်
ပတ်ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့ကို၊ အန္တဝေတော ပရိဒပိတွာ၊ ဝတ်၍၊
အဂါရသ္မာ၊ အိမ်၏အလယ်မှ၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍၊ အနဂါရိယံ၊ ရဟန်း
ဘောင်၌၊ ပဗ္ဗဇေယျံ၊ ရဟန်းပြုရပါမူကား၊ သါရ၊ ကောင်း၏၊ ဇာဆက်၍ဆိုပြီး
အံ၊ ဧတ္ထ၊ ဤလူ၊ ဘောင်၌၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ အဂါရသ၊ လူ၏ပိတံ၊
အစီးအပွားဖြစ်သော၊ ကသိဝါဏိန္ဒာဒိကန္တံ၊ လယ်ထွန်ခြင်း-ကုန်သွယ်ခြင်း
အစရှိသော-အမှုကို၊ အဂါရိယန္တိ၊ အဂါရိယဟူ၍၊ ပုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ တဉ္စ၊
ထိုလယ်ထွန်ခြင်း-ကုန်သွယ်ခြင်း-အစရှိသောအမှုသည်လည်း၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊
ရဟန်း၏အဖြစ်၌၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရဟန်း၏အဖြစ်ကို၊
အနာဂါရိယာတိ၊ အနာဂါရိယဟူ၍၊ ဥာတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏၊ တံအနဂါရိယံ၊
ထိုရဟန်း၏အဖြစ်ကို၊ ပဗ္ဗဇေယျန္တိ၊ ပဗ္ဗဇေယျံဟူသည်ကား၊ ပဋိပဇ္ဇေ
ယျံ၊ ကျင့်ရာမူကား၊ သာရ၊ ကောင်း၏၊ အပ္ပံဝါတိ၊ အပ္ပံဝါဟူသည်ကား၊
သဟဿတော၊ တထောင်မှ၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ဘောဂက္ခန္ဓော၊ စည်းစိမ်
အရသည်၊ အပ္ပောနာမ၊ နည်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သဟဿတော၊ တ
ထောင်မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ မဟာ၊ များသောဥစ္စာမည်၏၊ အာဗန္ဓနဋ္ဌေန၊ ဖွဲ့တတ်
သောအနက်သဘောကြောင့်၊ ဥာတိဇေ၊ ဆွေမျိုးသည်ပင်လျှင်၊ ပရိဝုဇ္ဇော၊
အဖွဲ့တည်း၊ ဥာတိပရိဝုဇ္ဇော၊ ဆွေမျိုးပင်လျှင်အဖွဲ့၊ သော၊ ထိုဆွေမျိုးအဖွဲ့
သည်၊ ဝိသတိယာ၊ နှစ်ကျိပ်မှ၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ အပ္ပော၊ နည်းသည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝိသတိယာ၊ နှစ်ကျိပ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ မဟာ၊ များသော
ဆွေမျိုးမည်၏။ ။

ဘိက္ခုနံသိက္ခာသာဇိဝသမာပန္နောတိ၊ ဘိက္ခုနံသိက္ခာသာဇိဝ-သမာ
ပန္နောဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့၏၊ အဓိသီလသင်္ခါတာ၊ ပါတိ
မောက္ခသီလ တည်းဟူသော-အဓိသီလဟု ဆိုအပ်သော၊ ယာသိက္ခာ၊

အကြင်သိက္ခာသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဗ္ဗ၊ ထိုအဓိဝေါလ-သိက္ခာသည်လည်း၊
ယတ္ထ၊ အကြင်အဓိဝေါလ-သိက္ခာ၌လည်း၊ ဧတေ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊
သဟဇိဝန္တိ၊ တကွအသက်မွေးတတ်ကုန်၏။ ဧကဇိဝိကာ၊ တူသောအ
သက်မွေးခြင်း-ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သဘာဝဂုတ္တိနော၊ တူသောဖြစ်ခြင်းရှိ
ကုန်သည်ဟော၍၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပညတ္တ
သိက္ခ၊ ပဒသင်္ခတံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်သော-သိက္ခာပုဒ်ဟု ဆိုအပ်သော၊
တံသာဇိဝဉ္စ၊ ထိုသာဇိဝကိုလည်းကောင်း၊ တတ္ထ၊ ထိုအဓိဝေါလသိက္ခာပုဒ်
၌၊ သိက္ခနဘာဝေန၊ ကျင့်တတ်သည်၏-အဖြစ်အားဖြင့်၊ သမာပန္နော၊ ကောင်း
စွာရောက်၏။ ဣတိ၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဘိက္ခုနံ၊ သိက္ခာသာဇိဝသမာပန္နော၊
ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇိဝ-သမာပန္နမည်၏။ သမာပန္နောတိ၊ သမာပန္နောဟူ
သည်ကား၊ သိက္ခာ၊ အကျင့်ကို၊ ပရိပူဇေန္တော၊ ဖြည့်သည်၊ သာဇိဝဉ္စ၊ သာဇိ
ဝကိုလည်းကောင်း၊ အဝိတိက္ကမန္တော၊ မလွန်ကျူးသည်၊ ဟုတွင်၊ ဖြစ်၍၊
တဒုဘယံ၊ ထိုသိလသံဝရ-သာဇိဝနှစ်ပါးစုံသို့၊ ဥပဂတော၊ ပြည့်စုံခြင်း
သို့ရောက်သည်၊ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊
ပါဏာတိပါတံ ပဟာယာတိအာဒိသု၊ ပါဏာတိပါတံပဟာယ-ဤသို့အစ
ရှိသည်တို့၌၊ ပါဏာတိပါတာဒိကထာ၊ ပါဏာတိပါတအစရှိသော-စကား
ကို၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်၌၊ ဝိတ္ထာရိတာဇေ၊ ချဲ့အပ်ပြီးသည်သာ
လျှင်တည်း၊ ပဟာယာတိ၊ ပဟာယဟူသည်ကား၊ ပါဏာတိပါတစေတနာ
သင်္ခါတံ၊ ပါဏာတိပါတ-စေတနာဟုဆိုအပ်သော၊ ဣမံသုသိလျှံ၊ ဤသိ
လမရှိသည်၏-အဖြစ်ကို၊ ပဇဟိတွာ၊ စွန့်၍၊ ပဒိုဝိရေတောဟောတိတိ၊ ပဒို
ဝိရေတံဟောတိဟူသည်ကား၊ ပဟိနကာလတော၊ ပါဏာတိပါတစေတ
နာကို-ပယ်ပြီးသောအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ တတောသုသိလျှတော၊ ထိုသိလ
မရှိသည်၏အဖြစ်မှ၊ ဩရတောဝိရေတောဝ၊ ကြဉ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသဏ္ဍောတိ၊ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသဏ္ဍော
ဟူသည်ကား၊ ပဏ္ဍပဗာတတ္ထာယ၊ သူတပါး တို့အား-နှိုင်းနင်းခြင်းငှါ၊
ဒဏ္ဍံ ဝါ၊ ဒုတ်လှံတံကိုလည်းကောင်း၊ သတ္ထံ ဝါ၊ လက်နက်ကိုလည်းကောင်း၊
အာဒါယ၊ ယူ၍၊ အဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ နိက္ခိတ္တဒဏ္ဍောစေတ၊
ချအပ်သောဒုတ်လှံတံလည်းရှိ၏၊ နိက္ခိတ္တသဏ္ဍောစ၊ ချအပ်သောလက်
နက်လည်းရှိ၏။ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ စ၊ ဆက်
၍ဆိုပြီးအံ့၊ ဧတ္ထ၊ ဤနိဟိတ ဒဏ္ဍော-နိဟိတ သဏ္ဍောဟူသော စကား၌၊
ဒဏ္ဍံ၊ ဒုတ်လှံတံကို၊ ဥပေတွာ၊ ထား၍၊ သဗ္ဗန္တိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊

၁၁၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ၊

အဝသေသံ၊ ကြွင်းသော၊ ဥပကရဏံ၊ အဆောက်အဦးကို၊ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့ကို၊ ဝိဟိံသနဘာဝတော၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းကို- ပြုကြောင်းဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သတ္တန္တိ၊ သတ္တံဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ တိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့သည်၊ ယံပန ကတ္တရဒဏ္ဍံဝ၊ အကြင်ဝါးရင်းတောင်ဝှေး ကိုလည်းကောင်း၊ ယံပနဒဏ္ဍကဋ္ဌဝါသိံဝါ၊ အကြင်ဒန်ပူဖြတ်စရာ-ဝဲကွပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ယံပနပိပ္ပလိကံဝါ၊ အကြင်သင်းရန်းခေးငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဝိစရန္တိ၊ ထည့်လည်ကုန်၏၊ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသည်၊ ပရူပဿတတ္ထာယ၊ သူတပါးကိုညှဉ်းဆဲကြောင်းဖြစ်ခြင်းငှါ၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ တဿ၊ ထိုကြောင့်၊ နိဟိတဒဏ္ဍ နိဟိတ သတ္တာတွေဝ၊ နိဟိတဒဏ္ဍ နိဟိတသတ္တ-တို့ဟူ၍သာလျှင်၊ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့၊ ဝတ္တန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏၊ လန္တိတိ၊ လန္တိဟူသည်ကား၊ ပါပဇိဂုန္တနလက္ခဏာယ၊ မကောင်းမှုမှစက်ခုပ်ခြင်း-လက္ခဏာ ဖြစ်သော၊ လန္တာယ၊ ရှက်ခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏၊ ဒယာပန္နာတိ၊ ဒယာပန္နာဟူသည်ကား၊ ဒယံမေတ္တာစိတ္တတံ၊ မေတ္တာစိတ်နှင့်- ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်သို့၊ အာပန္နာ၊ ရောက်သည်တည်း၊ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္မိတိ၊ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္မိဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော၊ ပါဏဘူတေ၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို၊ ဟိတေန၊ ပွားစီးစေလိုသော-မေတ္တာဖြင့်၊ အနုကမ္မတော၊ အစဉ်စေင့်ရှောက်တတ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ တာယဒယာပန္နတာယ၊ ထိုသတ္တဝါတို့ကို ပွားစီးစေလိုသော-မေတ္တာဖြင့် အစဉ်စေင့်ရှောက်ခြင်းသို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သဗ္ဗသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ပါဏဘူတာနံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏၊ ဟိတမိတ္တကော၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ရှိ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ ဝိဟရတိတိ၊ ဝိဟရတိဟူသည်ကား၊ ဣရိယာတိ၊ ဣရိယာဝုတ်ကိုဖြစ်စေ၏၊ ပါလေတိ၊ စေင့်ရှောက်တတ်၏။

ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်၊ ဒိန္နမေဝ၊ ပေးအပ်သည်ကိုသာလျှင်၊ အာဗ္ဗယတိ၊ ယူတတ်၏၊ ဣတိတဿ၊ ထိုကြောင့်၊ ဒိန္နာဒါယိ၊ ဒိန္နာဒါယိမည်၏၊ ဝိတ္တေနဝိ၊ စိတ်ဖြင့်လည်း၊ ဒိန္နမေဝ၊ ပေးအပ်သည်ကိုသာလျှင်၊ ပါဒိုကင်္ခတိ၊ လိုချင်တတ်၏၊ ဣတိတဿ၊ ထိုကြောင့်၊ ဒိန္နပါဒိုကင်္ခ၊ ဒိန္နပါဒိုကင်္ခမည်၏၊ ထေနေတိ၊ ခိုးတတ်၏၊ ဣတိတဿ၊ ထိုကြောင့်၊ ထေနေနာ၊ ထေနေမည်၏၊ ထေနေဝ၊ ခိုးခြင်းဖြင့်၊ န၊ မဖြစ်၊ အထေနေန၊ ခိုးခြင်းဖြင့်မဖြစ်၊ အထေနတ္ထာယေန၊ ခိုးခြင်းဖြင့်မဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ သုမိဘူတေန၊ စင်ကြယ်စွာဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ အတ္တနာတိ၊ အတ္တနာဟူသည်ကား၊ အတ္တဘာဝေန၊ အတ္တဘော

ဖြင့်၊ အထေခံ၊ မခိုးသော၊ သုစိဘူထံ၊ စင်ကြယ်စွာဖြစ်၍-ဖြစ်သော၊ အတ္တဘာ
 ဝံ၊ အတ္တဘောကို၊ ကာတွာ၊ ပြု၍၊ ဝိဟာတေ၊ နေ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံ၊ ဝုတ္တော၊ ဆို
 လိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဗြဟ္မစရိယန္တိ၊ အဗြဟ္မစရိယံ-ဟူသည်ကား၊
 အသေဋ္ဌ စရိယံ၊ မမြတ်သော အကျင့်ကို၊ ဗြဟ္မံ သေဋ္ဌံ၊ မြတ်သော၊ အာစာ
 ရံ၊ အကျင့်ကို၊ စရေတိ၊ ကျင့်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဗြဟ္မစာရီ၊
 ဗြဟ္မစာရီမည်၏။ အနာစာရီတိ၊ အနာစာရီဟူသည်ကား၊ အဗြဟ္မစရိယ
 ကော၊ မမြတ်သော အကျင့်ကို-ကျင့်ခြင်းမှ၊ ခုရာစာရီ၊ ဝေးသောအကျင့်
 ရှိ၏၊ မေထုနာတိ၊ မေထုနာဟူသည်ကား၊ ရာဂပရိယုဋ္ဌာနဝသေန၊ ရာဂထိုး
 ကျင့်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ သဒိသတ္တော၊ တူသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ မေ
 လုနကာတိ၊ မေထုနကာဟူ၍၊ လန္ဒဝေါဟာရေတိ၊ ရအပ်သော-ခေါ်ဝေါ်
 ခြင်းရှိကုန်သော-မိန်းမယောကျ်ားတို့သည်၊ ပဋိသေဝိတဗ္ဗတော၊ ဖြစ်အပ်
 သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ မေထုနာတိသင်္ခံ၊ မေထုနာ-ခေါ်ဝေါ် ခြင်းကို၊
 ဝတော၊ ရောက်ကုန်သော။ အသန္နဗ္ဗာ၊ မသူးတတ်တို့၏-အကျင့်တို့တည်း။
 ဂါမဓမ္မာတိ၊ ဂါမဓမ္မာဟူသည်ကား၊ ဂါမဝါသိနံ၊ ရွာ၌နေလေ့ရှိကုန်သော
 လူအပေါင်းတို့၏၊ ဓမ္မာ၊ အကျင့်တို့တည်း။ သန္တံ၊ အမှန်ကို၊ ဝဒတိ၊ ဆိုတတ်
 ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သစ္စဝံ၊ သစ္စဝါဒီမည်၏။ သစ္စေန၊ မှန်သော
 စကားနှင့်၊ သစ္စံ၊ မှန်သောစကားကို၊ သန္ဓဟတိ၊ စာရေတိ၊ စပ်တတ်၏၊ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သစ္စသန္ဓော၊ သစ္စသန္ဓမည်၏။ အန္တရန္တရာ၊ အကြား
 အကြား၌၊ မုဿာ၊ ချွတ်ယွင်းသောစကားကို၊ နဝဒတိ၊ မဆို၊ ဣတိအယံ၊ ဤ
 သည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်းဟုသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ယောပုရိသော၊ အကြင်
 ယောကျ်ားသည်၊ ကဒါမိ၊ တရံ၊ တခါ၌၊ မုဿာ၊ ချွတ်ယွင်းသော-စကားကို၊
 ဝဒတိ၊ ဆိုတတ်၏၊ ကဒါမိ၊ တရံ၊ တခါ၌၊ သစ္စံ၊ မှန်သောစကားကို၊ ဝဒတိ၊ ဆို
 တတ်၏၊ တသံ၊ ထိုသူ၏၊ ဝစနံ၊ စကားသည်၊ မုဿာဝါဒေန၊ ချွတ်ယွင်းသော
 စကားဖြင့်၊ အန္တရိတတ္တာ၊ ခြားသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ သစ္စံ၊ မှန်သော
 စကားကို၊ သစ္စေန၊ မှန်သောစကားနှင့်၊ နဗ္ဗာဗုတိ၊ မစပ်၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
 ကြောင့်၊ သော၊ ထိုသူသည်၊ နသစ္စသန္ဓော၊ မှန်သောစကားဖြင့်-မှန်သော
 စကားကိုမစေ၊ စပ်တတ်။ အယံပန၊ ဤသူသည်ကား၊ တာဒိသော၊ ထိုသို့
 သဘောရှိသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ယော၊ အကြင်သူသည်၊ ဇိဝိတဟောတု
 ပိ၊ အသက်ဟူသော-အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ မုဿာဝါဒံ၊ ချွတ်ယွင်း
 သောစကားကို၊ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍၊ သစ္စေန၊ မှန်သောစကားနှင့်၊ သစ္စံ၊ မှန်
 သောစကားကို၊ သန္ဓဟတိယေဝ၊ စပ်တတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ

၁၁၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တထိယတွဲ၊

တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သစ္စသန္ဓေ၊ သစ္စသန္ဓမည်၏၊ ထေတောတိ၊ ထေတော
 ဟူသည်ကား၊ ဝိရော၊ တည်သောစကားရှိ၏၊ ဌိတကထော၊ တည်သော
 စကားရှိ၏၊ ဣတိအပံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဧကောပုဂ္ဂ
 လော၊ အချို့သော-ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဟလိဒ္ဒ ရာဂေါရိယ၊ နန္ဒင်းဖြင့်ဆိုးအပ်
 သော-အဝတ်ပုဆိုးကဲ့သို့၊ ထုသရာသိမ္ပိ၊ ဖွဲ့ပုံ၌၊ နိခါတ ခါနုရိယ၊ ဝိုက်အပ်
 သောသစ်ခုတ်ကဲ့သို့၊ အသယိဋ္ဌေ၊ မြင်းကျောက်ကုန်း၌၊ ဌပိတကုမ္ဘဏ္ဍပိဝ
 စ၊ ထေးအပ်သော-ဖရုံသီးကဲ့သို့-လည်းကောင်း၊ နဌိတကထော၊ မတည်
 သော-စကားရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဧကော၊ အချို့သော-ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊
 ပါသာဏ လေခါရိယစ၊ ကျောက်၌-ရေးအပ်သော-အက္ခရာကဲ့သို့လည်း
 ကောင်း၊ ဣန္ဒဝိလောရိယစ၊ နက်စွာဝိုက်ဆင်အပ်သော-ကျောက်သည်
 တိုင်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဌိတကထော၊ တည်သောစကားရှိသည်၊ ဟော
 တိ၊ ဖြစ်၏၊ အသိနာ၊ သန်လျက်ဖြင့်၊ သိသေ၊ ဦးခေါင်း၌၊ ဟန္တန္တောပိ၊ ဖြတ်
 သော်လည်း၊ ဧကထာ၊ နှစ်ခွန်းသောစကားကို၊ နကထေတိ၊ မဆို၊ အယံပုဂ္ဂ
 လော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ထေတော၊ မြဲမြံသောစကားရှိသော-ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊ ဝုစ္စ
 တိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ပစ္စယိကောတိ၊ ပစ္စယိကော-ဟူသည်ကား၊ ပစ္ဆိယာယိတဗ္ဗ
 ကော၊ တောင့်တအပ်သော-စကားရှိ၏၊ သဒ္ဓါယိကော၊ ယုံကြည်အပ်သော
 စကားရှိ၏၊ ဣတိအပံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဟိသစ္စံ၊
 မှန်၏၊ ဧကစ္စော၊ အချို့သော၊ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပစ္စယိကော၊ ယုံကြည်
 အပ်သော-စကားရှိသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဣဒံဝစနံ၊ ဤစကားကို၊ ကေန၊
 အဘယ်သူသည်၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း၊ အသုကေန၊ ဤအမည်ရှိသောသူ
 သည်၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ တဿ၊
 ထိုသူ၏၊ ဝစနံ၊ စကားကို၊ မာသဒ္ဓဟထ၊ မယုံကြည်ကြပါကုန်လင့်၊ ဣတိ၊ ဤ
 သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သည်၏-အဖြစ်သို့၊ အာပစ္စတိ၊ ရောက်၏၊ ဧကော၊ အချို့
 သော-ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပစ္စယိကော၊ ယုံကြည်အပ်သော-စကားရှိသည်၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣဒံဝစနံ၊ ဤစကားကို၊ ကေန၊ အဘယ်သူသည်၊ ဝုတ္တံ၊ ဆို
 အပ်သနည်း၊ အသုကေန၊ ဤအမည်ရှိသောသူသည်၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ တေန၊ ထိုသူသည်၊ ယဒိဝုတ္တံ၊ အကယ်
 ဤကားဆိုအပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဣဒမေဝ၊ ဤသူဆိုအပ်သော-စကားသည်သာ
 လျှင်၊ ပမာဏံ၊ ပမာဏတည်း၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ပဋိဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ တဘန်
 ဆင်ခြင်အပ်သောအဖြစ်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ၊ ဣဒံ၊ ဤစကားသည်၊ ဧဝမေဝ၊
 ဤသူဆိုတိုင်းပင်မှန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏-အဖြစ်သို့၊

အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ အလံပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ပစ္စာယိကောယံကြည်
အပ်သော-စကားရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အဝိသံဝါဒကော
လောကဿာတိ၊ အဝိသံဝါဒကော-လောကဿဟူသည်ကား၊ တာယာသစ္စ
ဝါဒိတာယ၊ ထိုမှန်သောစကားကို-ဆိုခြင်းကြောင့်၊ လောကံ၊ လူအပေါင်း
ကို၊ နဝိသံဝါဒေတိ၊ မချွတ်ယွင်းစေတတ်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကားအတ္ထော
အနက်တည်း။ ။

ဣမေသံ ဘေဒါယာတိ၊ ဣမေသံ-ဘေဒါယ ဟူသည်ကား၊ ဣတော
သုတ္တံတိ၊ ဣတောသုတ္တံဟူ၍၊ ဝုတ္တာနံ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ယေသံ၊ အကြင်
သူတို့၏၊ သန္တိကေ၊ အထံ၌၊ သုတံ၊ ကြားအပ်၏။ တေသံ၊ ထိုသူတို့ကို၊ ဘေ
ဒါယ၊ ကွဲပြားစိမ့်သောငှါ၊ ဘိန္နာနံဝါသန္ဓာတာတိ၊ ဘိန္နာနံဝါသန္ဓာတာဟူ
သည်ကား၊ ဗွိန္နမ္ပိန္နစဉ်းလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မိတ္တာနံဝါ၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့
သည် လည်းကောင်း၊ သမာနုပဏ္ဏာယကာဒိနံဝါ၊ ဥပဏ္ဏာဟံတုတပည့်စ
သည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကေနစိဒဝကာရုဏေန၊ တစုံတခုသောအ
ကြောင်းကြောင့်၊ ဘိန္နာနံ၊ ကွဲပြားကုန်သည်ရှိသော်၊ ကေမေကံ၊ တယေသံ
တယေသံသော သူ၏အထံသို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကင်၍၊ ဤဒိသေကုလေ
ဤသို့သဘောရှိသော-အမျိုး၌၊ ဇာတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ တုမ္ဘာကံ၊ သင်
တို့အား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဗဟုသုတာနံ၊ များသောအကြားအမြင်ရှိကုန်သော၊
တုမ္ဘာကံ၊ သင်တို့အား၊ ဣဒံ၊ ဤအမှုသည်၊ နယုတ္တံ၊ မသင့်၊ ဣတိအာဒိနိ၊ ဤ
သို့အစရှိသော-စကားတို့ကို၊ ဝတွာ၊ ဆို၍၊ သန္ဓာနံ၊ စေ့စပ်ခြင်းကို၊ ကတ္တာ၊
ပြုတတ်၏၊ အနုပ္ပဒါတာတိ၊ အနုပ္ပဒါတာဟူသည်ကား၊ သန္ဓာနာနုပ္ပဒါတာ
စေ့စပ်ကုန်ပြီးသော သူတို့အား-အဆင့်ဆင့်စေ့စပ်ခြင်း၏-အကြောင်း
ကိုပေးတတ်၏၊ သမဂ္ဂေ၊ ညီညွတ်ကုန်သော၊ ဇေဇနေန၊ နှစ်ဦးသောလူတို့ကို၊
ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ကုလေ၊ အမျိုး၌၊ ဇာတာနံ၊
ဖြစ်ကုန်သော၊ တုမ္ဘာကံ၊ သင်တို့အား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်
သော၊ ဂုဏဟိ၊ ဂုဏ်တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတာနံ၊ ပြည့်စုံကုန်သော၊ တုမ္ဘာကံ၊
သင်တို့အား၊ ဧတံ၊ ဤသင့်တင့်ညီညွတ်သော အမှုသည်၊ အနုန္တဝိကံ၊
လျောက်ပတ်၏၊ ဣတိအာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသော-စကားတို့ကို၊ ဝတွာ၊ ဆို
၍၊ ဒုဉ္စိကမ္ပံ၊ မြဲမြံသောအမှုကို၊ ကတ္တာ၊ ပြုတတ်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား
အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သမဂ္ဂေ၊ ညီညွတ်ခြင်း၌၊
အာရာမော၊ မွေ့လျော်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဣတံသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
သမဂ္ဂါရာမော၊ သမဂ္ဂါရာမမည်၏၊ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌၊ သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်

၁၁၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

ကုန်သော-သူတို့သည်နတ္တိနိဿယ၊ မရှိကုန်၊ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌၊ ဝသိတုမ္ပိ၊
 နေခြင်းငှါလည်းနတ္တိ၊ နတ္တိတိ၊ အလိုမရှိ၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊
 အနက်တည်း၊ သမဂ္ဂရာမောတိပိ၊ သမဂ္ဂရာမော ဟူ၍လည်း၊ ပါဠိ၊ ပါဠိ
 သည်၊ အတ္တိ၊ ရှိ၏၊ အတ္ထော၊ အနက်ကား၊ အယမေဝ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်
 နှင့်တူသည်ပင်တည်း၊ သမဂ္ဂ ရတောတိ၊ သမဂ္ဂ ရတောဟူသည်ကား၊
 သမဂ္ဂေသု၊ ညီညွတ်ကုန်သော သူတို့၌၊ ရတော၊ မွေ့လျော်တတ်သော၊
 တေ၊ ထိုညီညွတ်ကုန်သော-သူတို့ကို၊ ပဟာယ၊ စွန့်၍၊ အညတြိ၊ အရပ်
 တပါးသို့၊ ဂန္တုပိ၊ သွားခြင်းငှါလည်း၊ နတ္တိ၊ နတ္တိတိ၊ အလိုမရှိ၊ ဣတိအယံ၊ ဤ
 သည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ သမဂ္ဂ၊ ညီညွတ်သောသူတို့ကို၊ ဒိသ္မာ
 ပိ၊ မြင်၍လည်းကောင်း၊ သုတွာပိ၊ ကြား၍လည်းကောင်း၊ နန္ဒတိ၊ နှစ်သက်
 တတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သမဂ္ဂနန္ဒိ၊ သမဂ္ဂနန္ဒိမည်၏၊ သမဂ္ဂကရ
 ဏိ၊ ဝါစံဘာသိတာတိ၊ သမဂ္ဂကရဏိ၊ ဝါစံ ဘာသိတာ ဟူသည်ကား၊
 ယာဝါစာ၊ အကြင်စကားသည်၊ သတ္ထေ၊ သတ္တဝါတို့ကို၊ သမဂ္ဂေယေဝ၊
 ညီညွတ်သည်တို့ကိုသာလျှင်၊ ကရေတိ၊ ပြုတတ်၏၊ သာမဂ္ဂိဂုဏပရိဒီပ
 ကမေဝ၊ ညီညွတ်ခြင်း၏ကျေးဇူးကို-ပြုတတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တံ
 ဝါစံ၊ ထိုစကားကိုးဘာသတ်၊ ဆိုတတ်၏၊ ဣတရံ၊ ဤမှတစ်ပါးသောညီညွတ်
 ခြင်း၏ကျေးဇူးကို-မပြုတတ်သောစကားကို၊ နဘာသတိ၊ မဆိုတတ်၊ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ နေလာတိတ္ထေ၊ နေလာဟူ
 သောဤပုဒ်၌၊ ဒေါသော၊ အပြစ်ကို၊ ဇေယံ၊ ဇေယဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏၊
 အယာ၊ ထိုစကားအား၊ ဇေယံ၊ အပြစ်သည်၊ နတ္တိ၊ မရှိ၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
 ကြောင့်၊ နေလာ၊ နေလမည်၏၊ နိဒ္ဒေ၊ သာ၊ အပြစ်မရှိသောစကားတည်း၊ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ နေလင်္ဂီ၊ သေတပစ္ဆာဒေါ
 တိတ္ထေ၊ နေလင်္ဂီ၊ သေတပစ္ဆာဒေါ-ဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊ ဝုတ္တနေလံပိယ၊
 ဆိုအပ်သော-နေလသဒ္ဓါကဲ့သို့တည်း၊ ကဏ္ဏသုခါတိ၊ ကဏ္ဏသုခါဟူသည်
 ကား၊ ဗျဉ္ဇနမရရတာယ၊ သဒ္ဓါ သာယာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကဏ္ဏာနံ၊
 နားတို့အား၊ သုခါ၊ ချမ်းသာ၏၊ ကဏ္ဏသုခါ၊ နားတို့အားချမ်းသာ၏၊ သူပိဝိဇ္ဈာနံ
 ပိယ၊ အပ်ဖြင့်ထိုးသကဲ့သို့၊ ကဏ္ဏသုလံ၊ နားတံကျင်ကို၊ နေနေတိ၊ မဖြစ်စေ၊
 အတ္ထမရရတာယ၊ အနက်သာယာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သကလသရိရေ
 အလုံးစုံသောကိုယ်၌၊ ကောပံ၊ အမျက်ကို၊ အဓနေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍၊ ပေမံ၊
 ချစ်ခြင်းကို၊ ဓနေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပေမနိယာ၊
 ပေမနိယမည်၏၊ ဟဒယံ၊ ဖိတ်ကို၊ ဂန္တိတိ၊ ဝင်တတ်၏၊ အပဋိဟညမာနာ၊

မထိပါးသည်ဖြစ်၍၊ သုခေန၊ လွယ်သဖြင့်၊ စိတ္တံ၊ စိတ်သို့၊ ပရိသတိ၊ ဝင်တတ်
 ၍၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဟဒယင်္ဂမာ၊ ဟဒယင်္ဂမမည်၏၊ ဂုဏပရိပုဏ္ဏ
 တာယ၊ ကျေးဇူးနှင့်-ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝုရေ၊ ရှေး၌၊ ဘဝါ၊ ဖြစ်
 သည်တည်း၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပေါရိ၊ ပေါရိမည်၏၊ ဝုရေ၊ ပြည်ကြီး
 ၌၊ သံဝဒ္ဓနာရိ၊ ကြီးပွားသောမိန်းမဖြစ်သော၊ သုကုမာရာဝိယ၊ နူးညံ့ သာအ
 တွေ့ရှိသော-သတို့သမီး၏ကိုယ်ကဲ့သို့တည်း၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပေါ
 ရိ၊ ပေါရိမည်၏၊ ဝုရဿ၊ ပြည်ကြီး၌နေသော သူအပေါင်း၏၊ ဧသ၊ ဥစ္စာဖြစ်
 သောစကားတည်း၊ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်လည်း၊ ပေါရိ၊ ပေါရိမည်၏၊ ဝုရဿ
 သော၊ တိဇတ္ထ၊ ဝုရဿသောဟူသော-ဤပုဒ်၌၊ နဂရဝါသိနံ၊ ပြည်ကြီး၌နေ
 ကုန်သောသူတို့၏၊ ကထာ၊ ဥစ္စာဖြစ်သောစကားတည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်
 ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ နဂရဝါသိနော၊ ပြည်ကြီး၌-နေ
 လေ့ရှိကုန်သောသူတို့သည်၊ ယုတ္တကထာ၊ လျှော့ပတ်-တင့်တယ်-ကြည်
 ညိုဘွယ်သော-စကားရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝိတိမတ္တံ၊ အာ
 နှင့်တူမျှသောသူကိုးဝိတာတိ၊ ဘခင်ဟူ၍၊ မာတိမတ္တံ၊ အမိနှင့်-တူမျှသောသူ
 ကို၊ မာတာတိ၊ မိခင်ဟူ၍၊ ဘာတိမတ္တံ၊ မောင်နှင့်တူမျှသောသူကို၊ ဘာတာ
 တိ၊ မောင်ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ကထာ၊ စ
 ကားသည်၊ ဗဟုနောဇနဿ၊ လူများအပေါင်း၏၊ ကန္တာ၊ နှစ်သက်အပ်သည်
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဗဟုဇနကန္တာ၊ ဗဟုဇနကန္တာ
 မည်၏၊ ကန္တာဘာဝေနေဝ၊ နှစ်လိုအပ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်၊
 ဗဟုနောဇနဿ၊ လူများအပေါင်း၏၊ မနာပါ၊ စိတ်ကို-ပွားစေတတ်၏၊ စိတ္တ
 ဝုဒ္ဓိကရာ၊ စိတ်၏ပွားခြင်းကို-ပြုတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဗဟုဇန
 မနာပါ၊ ဗဟုဇနမနာပါမည်၏။ ။

၊ ကာလေ၊ ဆိုသင့်သောအခါ၌၊ ဝဒတိ၊ ဆိုတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်
 ကာလဝါဒိ၊ ကာလဝါဒိမည်၏၊ ဝတ္ထဗ္ဗယုတ္တကာလံ၊ ဆိုအပ်သောစကား
 အား-လျှောက်ပတ်သောအခါကို၊ သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်၍၊ ဝဒတိ၊ ဆိုတတ်
 ၍၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဘုတံ၊ ဟုတ်သော၊
 တန္တံ၊ မှန်သော၊ သဘာဝမေဝ၊ သဘောကိုသာလျှင်၊ ဝဒတိ၊ ဆိုတတ်၏၊
 ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဘူတဝါဒိ၊ ဘူတဝါဒိမည်၏၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိ
 ကအတ္ထသန္နိသိတမေဝ၊ မျက်မှောက်တမလူန၌ဖြစ်သော-အကျိုးစီးပွား
 နှင့်စပ်သည်ကိုသာလျှင်၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဝဒတိ၊ ဆိုတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထို

၁၁၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ၊

ကြောင့်၊ အတ္ထဝါဒီ၊ အတ္ထဝါဒီမည်၏၊ နဝလောကုတ္တရဓမ္မသန္နိသမိတံ၊ ကိုး
ပါးသော-လောကုတ္တရာ တရားကို-မှီသည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဝဒတိ၊ ဆို
တတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဓမ္မဝါဒီ၊ ဓမ္မဝါဒီမည်၏၊ သံဝရေဝိနယ
ပဟာနဝိနယ သန္နိသမိတံ၊ သံဝရေဝိနည်း-ပဟာန ဝိနည်းနှင့် စပ်သည်ကို၊
ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဝဒတိ၊ ဆိုတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝိနယဝါဒီ၊ ဝိနယ
ဝါဒီမည်၏၊ ဌပနောကာသော၊ ထားရာအရပ်ကို၊ နိဓာနံ၊ နိဓာနဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊
ဆိုအပ်၏၊ အဿာ၊ ထိုစကားအား၊ နိဓာနံ၊ ထားရာ အကြောင်းသည်၊
အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ နိဓါနဝတိ၊ နိဓါနဝတိမည်၏၊ ဟဒ
ယေ၊ စိတ်၌၊ နိဓေတဗ္ဗယုတ္တံ၊ ထားအပ်သည်နှင့်စပ်သော၊ ဝါစံ၊ စကားကို၊
ဘာသိတာ၊ ဆိုတတ်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊
ကာလေနာတိ၊ ကာလေန-ဟူသည်ကား၊ ဇေဇ္ဇပိ၊ ဤသို့သဘောရှိသော
စကားကို၊ ဘာသမ္ပာနောပိစ၊ ဆိုသောသူသည်လည်း၊ အယံ၊ ငါသည်၊ နိဓာ
နဝတိ၊ ထားရာအကြောင်းရှိသော၊ ဝါစံ၊ စကားကို၊ ဘာသိသာမိ၊ ဆိုအံ့၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ အကာလေန၊ အခါမဟုတ်သည်၌၊ နဘာသတိ၊ မဆို၊ ယုတ္တကာ
လံပန၊ ဆိုသင့်သော-အခါကိုကား၊ အဓေကိစ္ဆတွာ၊ ရှုဆင်ခြင်၍၊ ဘာသတိ၊
ဆို၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ သာပဒေသန္တိ၊
သာပဒေသံ-ဟူသည်ကား၊ သဥပဓံ၊ ဥပမာနှင့် တကွသော-စကားကို၊
သကာရဏံ၊ အကြောင်းနှင့် တကွသောစကားကို၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်
ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ပရိယန္တဝတိန္တိ၊ ပရိယန္တဝတိဟူသည်
ကား၊ ပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်းအခြားကို၊ ဒသေတွာ၊ ပြု၍၊ ယထာ၊ အကြင်အခြင်း
ဖြင့်-ဆိုသည်ရှိသော်၊ အဿာ၊ ထိုစကား၏၊ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အပိုင်းအခြား
သည်၊ ပညာယတိ၊ ထင်၏၊ ဇေတထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်၊ ဘာသတိ၊ ဆို၏၊
ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အတ္ထသံ ဟိတန္တိ၊
အတ္ထသံဟိတံ-ဟူသည်ကား၊ အနေကေ ဟိပိ၊ များစွာလည်း ဖြစ်ကုန်
သော၊ နယေဟိ၊ နည်းတို့ဖြင့်၊ ဝိဘဇန္တေန၊ ခွဲဝေခြင်းဖြင့်၊ ပရိယာဒါတံ၊
ကုန်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကုဏေယျတာယ၊ မတတ်နိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
အတ္ထသမ္ပန္နံ၊ အနက်နှင့်ပြည့်စုံသောစကားကို၊ သောအတ္ထဝါဒီ၊ ထိုအကျိုး
စီးပွားနှင့်စပ်သောစကားကို-ဆိုတတ်သောသူသည်၊ ယံဝါအတ္ထံ၊ အကြင်
အကျိုးစီးပွားနှင့်စပ်သော-စကားကိုလည်း၊ ဝဒတိ၊ ဆိုတတ်၏၊ တေနအတ္ထ
န၊ ထိုအကျိုးစီးပွားနှင့်-စပ်သောစကားဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတတ္ထာ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အတ္ထသံဟိတံ၊ အကျိုးစီးပွားနှင့် တကွဖြစ်သော၊

ဝါစံ၊ စကံဝံ၊ ကိ၊ ဘာသတိ၊ ဆို၏။ အညံ၊ တပါးကို၊ နိက္ခိပိတွာ၊ ထား၍၊ အညံ၊ တပါးသောစကားကို၊ နဘာသတိ၊ မဆို၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

ဗိဇဂါမ ဘူတဂါမ သမာရက္ခာတိ၊ ဗိဇဂါမ ဘူတဂါမ သမာရက္ခာဟူသည်ကား၊ မူလဗိဇံ၊ အမြစ်မျိုးစေ့၊ လည်းကောင်း၊ ခန္ဓဗိဇံ၊ ပင်စည်မျိုးစေ့၊ လည်းကောင်း၊ ဗေဠုဗိဇံ၊ အဆစ်မျိုးစေ့၊ လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂဗိဇံ၊ အညွန့်မျိုးစေ့၊ လည်းကောင်း၊ ဗိဇဗိဇံ၊ အစေ့မျိုးစေ့၊ လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဉ္စပိဓဿ၊ ငါးပါးအပြားရှိသော၊ ဗိဇဂါမ သမာရက္ခာမျိုးစေ့၊ အပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ယသကဿပိ၊ အမှတ်မရှိသော၊ နီလ တံဏှ ရုက္ခာဒိကဿ၊ ပိန်းညှိုသော-မြက်-သစ်ပင်အစရှိသော၊ ဘူတဂါမ သမာရက္ခာ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသော မြက်-သစ်ပင်-အပေါင်းကို လည်းကောင်း၊ သမာရက္ခာ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းမှ၊ ဘေဒန ဘေဒန ပစနာဒိဘာဝေန၊ ဖြတ်ခြင်း-ခွဲခြင်း-ချက်ခြင်း-အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝိကောပနာ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းမှ၊ ပဋိပရတော၊ ကြည်၍၊ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ ဧကဘတ္တိကောတိ၊ ဧကဘတ္တိကော-ဟူသည်ကား၊ ပါတရာသဘတ္တံ၊ နံနက်အခါ၌-စားခြင်းလည်းကောင်း၊ သာယမာသ ဘတ္တံ၊ ညအခါ၌-စားခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဘတ္တာနိ၊ စားခြင်းတို့သည်၊ ဧန္တု၊ နှစ်ပါးတို့တည်း၊ တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်၊ ပါတရာသဘတ္တံ၊ နံနက်အခါ၌စားခြင်းကို၊ အန္တောမဇ္ဈိနိကေန၊ မွန်းတည့်အတွင်းဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္န၊ ပိုင်းခြားအပ်၏၊ ဣတရံ၊ ဤမှတပါးသော-ညအခါ၌ စားခြင်းကို၊ မဇ္ဈိနိကတော၊ မွန်းတည့်သော အခါမှ၊ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌၊ အန္တောမရုဏေန၊ အရုဏ်၏-အတွင်းဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္န၊ ပိုင်းခြားအပ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အန္တောမဇ္ဈိနိကေ၊ မွန်းမတည့်မီအတွင်း၌၊ ဒသက္ခတ္တံ၊ ဆယ်ကြိမ်၊ ဘုဒ္ဓမာနောပိ၊ စားသော်လည်း၊ ဧကဘတ္တိကောဝေ၊ တထပ်တည်း-စားသည်မည်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တံ၊ ထိုတထပ်တည်းစားသည်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဧကဘတ္တိကောတိ၊ ဧကဘတ္တိကောဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်၌၊ ဘောဇနံ၊ စားခြင်းတည်း၊ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်၌စားခြင်း၊ တတော၊ ထိုညဉ့်၌စားခြင်းမှ၊ ဥပရတော၊ ကြည်၍၊ ဣတိ၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ရတ္တံ၊ ပရတော၊ ရတ္တံ၊ ပရတမည်၏၊ မဇ္ဈိနိကေ၊ မွန်းတည့်သောအခါသည်၊ အတိက္ကန္တေ၊ လွန်သည်ရှိသော်၊ ယာဝသုရိယတ္ထိံ၊ မနားနေဝင်သည်တိုင်အောင်၊ ဘောဇနံ၊ စားခြင်းသည်၊ ဝိကာလဘောဇနံ၊ နာမဝိကာလဘောဇနမည်၏၊ တတော၊ ထိုနေလွဲသောအခါ၌ စားခြင်းမှ

၁၁၇

၁၁၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ၊

ဝိရတတ္တာ၊ ကြဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိကာလဘောဇနာ၊ နေလွဲသော အခါ၌စားခြင်းမှ၊ ဝိရတော၊ ကြဉ်သည်တည်း။ ။

သာသနဿ၊ သာသနာတော်အား။ အနန္တလောမတ္တာ၊ မလျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိသုကံ ပဉ္စာဏီဘူတံ၊ ငြောင့်တံကျင်သဘွယ် ဖြစ်၍ဖြစ် သော၊ ဒဿနံ၊ ကြည့်ရှုခြင်းတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝိသုကဒဿ နံ၊ ဝိသုကဒဿနမည်၏။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်၊ နစ္စန နစ္စာပနာဒိဝသေန၊ ကခြင်း ကစေခြင်း-အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ နစ္စာစ၊ ကခြင်းလည်းကောင်း၊ ဝိတာစ၊ သိခြင်းလည်းကောင်း၊ ဝါဒိတာစ၊ တီးမှုတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ အန္တမသော၊ ယုတ်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ မယူရ နစ္စနာဒိဝသေနာ ပိ၊ ဥဒေါင်းကခြင်း- အစရှိသည်တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပဝတ္တာနံ၊ ဖြစ်ကုန် သော၊ နစ္စာဒီနံ၊ ကခြင်းအစရှိသည်တို့ကို၊ ဝိသုကဘူတာ၊ ငြောင့်တံကျင် သဘွယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဒဿနာစ၊ ကြည့်ရှုခြင်း လည်းကောင်း၊ ဣတိ သောသဗ္ဗာ၊ ဤအလုံးစုံသည်၊ နစ္စ ဂိတ ဝါဒိတ ဝိသုကဒဿနာ၊ နစ္စ-ဂိတ ဝါဒိတ-ဝိသုက-ဒဿနမည်ကုန်၏။ ဟိသတ္တံ၊ မှန်၏။ နန္ဒာဒီနိ၊ ကခြင်းအစ ရှိသည်တို့ကို၊ အတ္တနာ၊ မိမိသည်၊ ပယောဇေတုံ၊ ယှဉ်ခြင်းငှါလည်း ကောင်း၊ ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့ကို၊ ပယောဇာပေတုံဝါ၊ ယှဉ်စေခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ ပယုတ္တာနိ၊ ယှဉ်ကုန်ပြီးသည်တို့ကို၊ ပသိတုံဝါ၊ ကြည့်ရှု ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား၊ နေဝဝဋ္ဌန္တိ၊ မအပ်ကုန်း၊ တိက္ခုနိနံ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့အား၊ နဝဋ္ဌန္တိ၊ မအပ်ကုန်း၊ မာလာဒီသု၊ မာလာ အစရှိသည်တို့တွင်၊ မာလာတိ၊ မာလာဟူသည်ကား၊ ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိ သော၊ ဗုပ္ပံ၊ အပွင့်တည်း။ ဝန္တန္တိ၊ ဝန္တံ ဟူသည်ကား၊ ဝန္တဇာတံ၊ နံ့သာမျိုး တို့တည်း။ ဝိလေပနန္တိ၊ ဝိလေပနံဟူသည်ကား၊ ဆဝိရာဂ ကရဏံ၊ အရေကို တပ်စွန်းအောင်-ပြုခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုမာလာဝန္တ-အစရှိသောစကား ရပ်၌၊ ပိလန္တန္တော၊ ပနံသောသူအား၊ ဓာရေတိနာမ၊ ဆောင်သည်မည်၏။ ဦးနဋ္ဌာနံ၊ နိမ့်ရှိုင်းရာအရပ်ကို၊ ပူရေန္တော၊ ပြည့်စေသောသူသည်၊ မဏ္ဍေတိ နာမ၊ တန်ဆာဆင်သည်မည်၏။ ဝန္တဝသေနစ၊ အနံ့၏အစွမ်း အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဆဝိရာဂ ဝသေနစ၊ အရေကို-တပ်စွန်းအောင်-ပြုတတ် သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ သာဒိယန္တော၊ သာယာသောသူ သည်၊ ဝိဘူသေတိနာမ၊ တင့်တယ်အောင် ပြုသည်မည်၏။ ကာရဏံ၊ အ ကြောင်းကို၊ ဌာနံ၊ ဌာနဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ယာယ ဒုဿိလျစေတနာယ၊ အကြင်ဒုဿိလျစေတနာဖြင့်၊ တာနိမာလာ ဓာရဏာ

ဒိနိ၊ ထိုပန်းကို ဆောင်ခြင်း-အစရှိသည်တို့ကို၊ မဟာဇနော၊ လူများအပေါင်းသည်၊ ကရောတိ၊ ပြု၏၊ တတော၊ ထိုပန်းအစရှိသည်ကို-ပန်ခြင်းအစရှိသည်မှ၊ ပဋိဝိရတော၊ ကြဉ်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ပမာဏာတိက္ကန္တံ၊ အတိုင်းအရှည်ထက်လွန်သော-နေရာကို၊ ဥက္ခာသယနံ၊ ဥက္ခာသယနဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ အကပ္ပိယတ္ထဇုတံ၊ မအပ်သောအခင်းကို၊ မဟာသယနံ၊ မဟာသယနဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ တတော၊ ထိုဥက္ခာသယန-မဟာသယနမှ၊ ပဋိဝိရတော၊ ကြဉ်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဇာတရူပန္တိ၊ ဇာတရူပဟူသည်ကား၊ သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေတည်း၊ ရဇတန္တိ၊ ရဇတံဟူသည်ကား၊ ကဟာပဏော၊ အသပြာလည်းကောင်း၊ လောဟမာဓိသကော၊ ကြေးဖြင့်ပြုအပ်သောပဲရုပ်လည်းကောင်း၊ ဇံတုမာသကော၊ ချပ်ဖြင့်ပြုအပ်သော-ပဲရုပ်လည်းကောင်း၊ ဒါရုမာသကော၊ သစ်သားဖြင့်ပြုအပ်သော-ပဲရုပ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ယေ၊ အကြင် ပဲရုပ်-အသပြာတို့သည်၊ ဝေါဟာရံ၊ ရောင်းဝယ်ခြင်းကို၊ ဝတ္ထန္တိ၊ ရေံကုန်၏၊ တဿဥတပသသဝိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုလည်း၊ ပဋိဂ္ဂဟာ၊ ခံခြင်း-ခံစေခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတော၊ ကြဉ်၏၊ နံ၊ ထိုအသပြာကို၊ နောဥဂ္ဂဟာတိ၊ မိမိလည်းမခံ၊ နဥဂ္ဂဟာပေတိ၊ သူတပါးကိုလည်းမခံစေ၊ ဥပနိက္ခိတံ၊ အနီး၌ထားအပ်သည်ကို၊ နဿဒိယတိ၊ မသာယာ၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ၊

အာမက ခည ပဋိဂ္ဂဟာဏာတိ၊ အာမက ခည ပဋိဂ္ဂဟာဏာဟူသည်ကား၊ သာလိ ဝိဟိ ယဝဂေါရမ ကာဂုံ ဝရက ကုဋ္ဌုသက သင်္ခါတဿ၊ သလေးကေဝံ-မယော-နတ်ကေဝံ-ဆပ်-ပြောင်း-လူး-ဟု ဆိုအပ်သော၊ သတ္တဝိသေသဝိ၊ ခုနစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ အာမကခညဿစ၊ စပါးစိမ်းကိုလည်း၊ ပဋိဂ္ဂဟာဏာ၊ ခံခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတော၊ ကြဉ်၏၊ ကေဝလဉ္စ၊ သက်သက်လည်း၊ ဇေတသံ၊ ထိုစပါးမျိုး-ခုနစ်ပါးတို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟာဏမေဝ၊ ခံခြင်းကိုသာလျှင်၊ ပဋိဝိရတော၊ ကြဉ်သည်၊ နဟောတိ၊ မဟုတ်သေး၊ အာမသနဗ္ဗိ၊ သုံးသပ်ခြင်း သည်လည်း၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား၊ နဝဇ္ဇတိယေဝ၊ မအပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ အာမကမံသ ပဋိဂ္ဂဟာဏာတိတ္ထေ၊ အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟာဏာဟူသော-ဤဝုန်၌၊ ဩဒိဿ၊ ရဟန်းတို့ကိုရည်၍၊ အနုညာတာ၊ ခွင့်ပြုအပ်သောအသားကို၊ အညတြ၊ ကြဉ်၍၊ အာမက မံသ မဏ္ဍာနံ၊ သားစိမ်း-ငါးစိမ်းတို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟာဏမေဝ၊ ခံခြင်းသည်သာလျှင်၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား၊ နဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်၊ အာမသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းသည်၊ နောဝဇ္ဇတိ၊

၁၂၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

၁၂၀

မအပ်သည်ကား၊ နေ၊မဟုတ်၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊အပ်သည်သာလျှင်တည်း၊
ဣတ္ထိ ကုမာရိကာပဋိဂ္ဂဟဏာတိတ္ထေ၊ ဣတ္ထိကုမာရိကာ-ပဋိဂ္ဂဟဏာဟူ
သောဤပါဠိ၌၊ဣတ္ထိတိ၊ဣတ္ထိဟူသည်ကား၊ပုရိသန္တရဂတာ၊ယောကျ်ားအ
ထူးကိုသိစေသော-မိန်းမတည်း၊ ဣတရာ၊ယောကျ်ားတပါး-မသွားလာ
ဘူးသောမိန်းမတည်း၊ကုမာရိကာနာမ၊ကုမာရိကာမည်၏၊တာသံ၊ထိုမိန်း
မကြီး-မိန်းမငယ်တို့ကို၊ပဋိဂ္ဂဟဏန္တိ၊ခံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊အာမသ
နန္တိ၊သုံးသပ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အကပ္ပိယမေဝ၊ မအပ်သည်သာ
လျှင်တည်း၊ဒါသိ ဒါသ ပဋိဂ္ဂဟဏာတိတ္ထေ၊ဒါသိ-ဒါသ-ပဋိဂ္ဂဟဏာဟူ
သော-ဤပုဒ်၌၊ဒါသိ ဒါသ ဝသေနေဝ၊ ကျွန်မိန်းမ-ကျွန်းယောကျ်ားတို့၏
အစွမ်းအားဖြင့် သာလျှင်၊ တေသံ၊ ထိုကျွန်မိန်းမ-ကျွန်းယောကျ်ားတို့ကို၊
ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ခံခြင်းသည်၊နာဠတိ၊မအပ်၊ကပ္ပိယ ကာရကံ၊ကပ္ပိယကာရက
ကို၊ဒဗ္ဗိ၊လှူ၏၊အာရာမိကံ၊အရံစောင့်သို၊ ဒဗ္ဗိ၊လှူ၏၊ဣတိ၊ဤသို့၊ ဝုတ္တပန၊
ဆိုအပ်သည်ရှိသော်ကား၊ ဝဋ္ဋတိ၊အပ်၏၊ အဇေဇ္ဇကာဒိသုပိ၊ အဇေဇ္ဇကာ
အစရှိကုန်သော၊ ခေတ္တဝတ္ထုပရိယောသာနေသု၊ ခေတ္တဝတ္ထု၊အဆုံးရှိကုန်
သော-ပုဒ်တို့၌၊ကပ္ပိယာ ကပ္ပိယနယော၊ကပ္ပိယ အကပ္ပိယနည်းကို၊ ဝိနယ
ဝသေန၊ဝိနည်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗော၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်အပ်
၏၊တတ္ထ၊ထိုပါဠိ၌၊ ခေတ္တံနာမ၊ခေတ္တမည်သည်ကား၊ ယသ္မိံ၊အကြင်မြေ
အရပ်၌၊ပုဗ္ဗတ္ထံ၊ကောက်သည်၊ရဟတိ၊ရောက်၏၊တံဌာနံ၊ထိုအရပ်သည်
ခေတ္တံနာမ၊ခေတ္တမည်၏၊ဝတ္ထုနာမ၊ဝတ္ထုမည်သည်ကား၊ ယသ္မိံ၊အကြင်
မြေအရပ်၌၊အပရတ္ထံ၊ဝဲသည်၊ရဟတိ၊ရောက်၏၊တံဌာနံ၊ထိုအရပ်သည်၊
ဝတ္ထုနာမ၊ဝတ္ထုမည်၏၊ဝါ၊တနည်းကား၊ ယသ္မိံ၊အကြင်မြေအရပ်၌၊ဥဘ
ယန္တိ၊ကောက်-ဝဲနှစ်ပါးစုံသည်လည်း၊ရဟတိ၊ရောက်၏၊တံဌာနံ၊ထိုမြေအ
ရပ်သည်၊ ခေတ္တံ၊ခေတ္တမည်၏၊တဒတ္ထာယ၊ထိုကောက်-ဝဲတို့၏-စိုက်ပျိုး
ခြင်းအကျိုး၌၊အကတဘူမိဘာဂေါ၊မပြုအပ်သေးသော-မြေအတို့သည်၊
ဝတ္ထု၊ဝတ္ထုမည်၏၊ဝ၊ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ဧတ္ထ၊ဤအရာ၌၊ခေတ္တဝတ္ထု၊သိသေ
န၊လယ်ရာကို- အရင်းမူသဖြင့်၊ဝါပိ တဇ္ဇာကာဒိဒိပိ၊ ထူးအိုင်-တဘက်
ဆည်းကန်-အစရှိသည်တို့ကိုလည်း၊သင်္ဂဟိတာနေဝ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်ကုန်
သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတကာမ္ဘံ၊ တမန်သည်တို့၏-အမှုကို၊ ဒုတေယျံ၊
ဒုတေယျဟူ၍၊ဝုစ္စတိ၊ဆိုအပ်၏၊ ဝိဟိနံ၊လူတို့၏၊ပဏ္ဏံ၊ဝါ၊လက်ဆောင်ကို
၎င်း၊ သာသနံဝါ၊ သတင်းစကားကိုလည်းကောင်း၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊
တတ္ထတတ္ထ၊ထိုထိုအရပ်သို့၊ ဂမနံ၊သွားခြင်းတည်း၊ စာရာဗာရံ၊တအိမ်မှ

သည်-တအိမ်သို့၊ပေသိတဿ၊စေအပ်သော-ရဟန်း၏၊သုဒ္ဓကကမနံ၊ငယ်
 သောသွားခြင်းကို၊ ပဟိတာ ကမနံ၊ပဟိတာ ကမနဟူ၍၊ ဂုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏၊
 တဒုဘပသံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို၊ကရဏံ၊ပြုခြင်းသည်၊ အနုယောဂေါနာမ၊အနု
 ယောဂမည်၏၊တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ဒုတေယျ၊ ပဟိတာ ကမနာနံ၊သလုံးခြင်း
 ခေါင်းဖြင့်-အစေအပါးခံ၍-တမန်သည်တို့အမှုကိုပြုခြင်း-တအိမ်မှသည်
 တအိမ်သို့-အစေအပါးခံ၍ ငယ်သော-သွားခြင်းတို့ကို၊ အနုယောဂေါ၊
 အဘန်တလဲလဲလုံ့လပြုခြင်း၊ဣတိဇံ၊ဤသို့၊ဧတ္ထ၊ဤပုဒ်၌၊အတ္ထော၊အနက်
 ကို၊ဝေဒိတဗ္ဗော၊သိအပ်၏။ ။

ကယဝိက္ကယာတိ။ ကယဝိက္ကယာယာယူသည်ကား၊ ကယာစ၊ ဝယ်ခြင်း
 လည်းကောင်း၊ဝိက္ကယာစ၊ရောင်းခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိအယံ၊ဤသည်
 လျှင်တည်း၊တုလ္လာကုဋ္ဌံ၊ဒီသု၊တုလ္လာကုဋ္ဌံအစရှိသည်တို့၌၊ကုဋ္ဌန္တိ၊ကုဋ္ဌံ
 ဟူသည်ကား၊ဝဉ္စနံ၊ထည့်စားခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ထိုစကား၌၊တာဝ၊ရှေး
 ဦးစွာ၊တုလ္လာကုဋ္ဌံ၊ ချိန်ဖြင့်ထည့်စားခြင်းသည်၊ ရူပကုဋ္ဌံ၊ချိန်တူအားဖြင့်
 ထည့်စားခြင်း လည်းကောင်း၊ အင်္ဂကုဋ္ဌံ၊ ချိန်၏အင်္ဂါဖြင့်-ထည့်စားခြင်း
 လည်းကောင်း၊ဂဟဏ ကုဋ္ဌံ၊ ချိန်ခွင်ကိုနှိပ်ခြင်း-မြှောက်ခြင်းသည်ဖြင့်
 ကိုင်၍-ထည့်စားခြင်းလည်းကောင်း၊ပဋိစ္ဆန္တ ကုဋ္ဌံ၊စင်းရိုးအစရှိသည်ဖြင့်
 ဖုးထွမ်း၍ ထည့်စားခြင်းလည်းကောင်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊စတုဗ္ဗိဓံ၊လေးပါးအ
 ပြားရှိသည်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊တတ္ထ၊ထိုလေးပါးတို့တွင်၊ရူပကုဋ္ဌံနာမ၊ရူပ
 ကုဋ္ဌမည်သည်ကား၊ သရူပေါ၊ အသွင်သဏ္ဌာန် အားဖြင့်-တူကုန်သော၊
 ဧတုလ္လာ၊နှစ်ခုသောချိန်တို့ကို၊ ကတွာ၊ပြုလုပ်၍၊ ဂဏ္ဍဇ္ဈော၊ယူသည်ရှိ
 သော်၊မဟတိယာ၊ချိန်ကြီးဖြင့်၊ဂဏ္ဍတိ၊ယူ၏၊ဒဇ္ဈော၊ပေးသည်ရှိသော်၊
 သုဒ္ဓကာယ၊ချိန်ငယ်ဖြင့်၊ ဧတိ၊ပေး၏၊အင်္ဂ ကုဋ္ဌံနာမ၊အင်္ဂကုဋ္ဌမည်သည်
 ကား၊ဂဏ္ဍဇ္ဈော၊ယူသည်ရှိသော်၊ဇ္ဈောဘာဝေ၊နောက်အပို၌၊ဟတ္ထေန၊
 လက်ဖြင့်၊ တုလံ၊ချိန်စင်းရိုးကို၊ အက္ကမတိ၊ နှိပ်၏၊ ဒဇ္ဈော၊ ပေးသည်ရှိ
 သော်၊ပုဗ္ဗဘာဝေ၊ရှေ့အပို၌၊တုလံ၊ချိန်စင်းရိုးကို၊ အက္ကမတိ၊နှိပ်၏၊ဂဟ
 ဏကုဋ္ဌံနာမ၊ဂဟဏ ကုဋ္ဌမည်သည်ကား၊ ဂဏ္ဍဇ္ဈော၊ယူသည်ရှိသော်၊
 မူလေ၊အရင်း၌၊ ရစ္ဆံ၊ကြိုးကို၊ ဂဏ္ဍတိ၊ကိုင်၏၊ ဒဇ္ဈော၊ ပေးသည်ရှိ
 သော်၊ အဝေ၊ အဖျား၌၊ ရစ္ဆံ၊ကြိုးကို၊ ဂဏ္ဍတိ၊ကိုင်၏၊ ပဋိစ္ဆန္တ ကုဋ္ဌံ
 နာမ၊ ပဋိစ္ဆန္တ-ကုဋ္ဌ မည်သည်ကား၊ တုလံ၊ ချိန်စင်းရိုးကို၊ သုသိဓံ၊ အ
 ခေါင်းရှိသည်ကို၊ ကတွာ၊ပြု၍၊ အဇ္ဈော၊အတွင်း၌၊ အယရုဏ္ဏံ၊ သံမှန်
 ပြဒါး-အစ ရှိသည်ကို၊ ပက္ခိ ပိတွာ၊ ထည့်၍၊ ဂဏ္ဍဇ္ဈော၊ ယူသည်ရှိ

သေဝ်တံ။ ထိုသံမှန်-ပြဒါး-အစရှိသည်ကို၊ ပစ္ဆိမာဘာဝေ၊ အနက်အတို့
၌၊ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဒေန္တော၊ ပေးသည်ရှိသော်၊ အဂ္ဂတာဝေ၊ အဖျားအတို့
၌၊ ကရောတိ၊ ပြု၏။ သုဝဏ္ဏပါတိ၊ ရွှေခွက်ကို၊ ကံသော၊ ကံသဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊
ဆိုအပ်၏။ တာယ၊ ထိုရွှေခွက်ဖြင့်၊ ဝဉ္စနံ၊ လှည့်ပတ်ခြင်းသည်၊ ကံသကူ
ဇု၊ ကံသကူမည်၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့-လှည့်ပတ်သနည်း၊ ဟူမူကား၊
ဧကံ၊ တခုသော၊ သုဝဏ္ဏပါတိ၊ ရွှေခွက်ကို၊ ကတွာ၊ ပြုလုပ်၍၊ အညာ၊ တပါး
ကုန်သော၊ နွေတိသော၊ လောဟပါတိယော၊ နှစ်လုံး-သုံးလုံးသော-ကြေး
ခွက်တို့ကို၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော-အဆင်းရှိသည်တို့
ကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ၊ ဇနပဒံ၊ ဇနဝုဒ်သို့၊ ဂစ္စာ၊
သွား၍၊ ကိပ္ပိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အန္တကုလံ၊ ကြွယ်ဝသော
အမျိုးသို့၊ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍၊ သုဝဏ္ဏဘာဇနာနိ၊ ရွှေခွက်တို့ကို၊ ကိဏာယ၊
ဝယ်လိုက်ကြကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတွာ၊ ကြွေးကြည်၍၊ အဋ္ဌေ၊ အတိုးကို၊
ဝုတ္တိတေ၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်၊ သမ္ပတရံ၊ နည်းစွာသောအတိုးကို၊ ဒါ
တုကာမာ၊ ပေးခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတော၊
ထိုနောက်မှ၊ တေဟိ၊ ထိုဇနဝုဒ်သားတို့သည်၊ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်၊
ဣမေသံ၊ ဤခွက်တို့၏၊ သုဝဏ္ဏဘာဝေ၊ ရွှေ၏အဖြစ်ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗော၊ သိ
အပ်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တော၊ မေးအပ်သော-ရွှေခွက်ရောင်းသောသူ
သည်၊ ဝိမံသိတွာ၊ စုံစမ်း၍၊ ဂဏှထ၊ ယူကုန်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တော၊ ဆို
အပ်သည်ရှိသော်၊ သုဝဏ္ဏပါတိ၊ ရွှေခွက်ကို၊ ပါသာဏေ၊ ကျောက်၌၊
ဃာသိတွာ၊ သွေး၍၊ သဗ္ဗပါတိယော၊ အလုံးစုံသော-ခွက်တို့ကို၊ ဒတွာ၊ ပေး
၍၊ ဂစ္စတိ၊ သွား၏။ မာနကူဇုနာမ၊ မာနကူဇုမည်သည်ကား၊ ဟဒယဘောဒ
သိခါဘောဒ ရန္တုဘောဒ ဝသေန၊ ဟဒယဘောဒ-သိခဘောဒ-ရန္တုဘောဒ တို့၏
အစွမ်းအားဖြင့်၊ တိဝိမံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထို
သုံးပါးတို့တွင်၊ ဟဒယ ဘောဒေါ၊ ဟဒယ ဘောဒကို၊ သပ္ပိ တေလာဒိ မိနန
ကာလေ၊ ထောပတ်-ဆီအစရှိသည်တို့ကို-မြင်သောအခါ၌၊ လတ္တတိ၊ ရအပ်
၏။ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏။ တာနိ၊ ထိုထောပတ်-ဆီအစရှိသည်တို့ကို၊ ဂဏှန္တော၊
ယူသောသူသည်၊ ဟေဋ္ဌာသိဒ္ဓေန၊ အော်မှ-အပေါက်ရှိသော၊ မာနေန၊ မြင်
ခွက်ဖြင့်၊ သဏိကံ၊ ဖြေးဖြေးသိသိ၊ အာသိဗ္ဗ၊ လောင်းပါ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတွာ
ဆို၍၊ အန္တောဘာဇနေ၊ မိမိ၏-အိုးတွင်း၌၊ ဗဟု၊ များစွာသော-ဆီ-ထော
ပတ်အစရှိသည်ကို၊ ပဋ္ဌရာပေတွာ၊ ယိုစေ၍၊ ဂဏှတိ၊ ယူ၏။ ဒေန္တော၊ ပေး
သောသူသည်၊ အန္တော၊ မိမိ၏-အိုးတွင်း၌၊ ဆိဒ္ဓံ၊ အပေါက်ကို၊ ပိဓာယ၊ ပိတ်

၍၊ သိဃံ၊ လျင်စွာ၊ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍၊ ဒေတိ၊ ပေး၏။ သိခါဘေဒေါ၊ သိခါ
 ဘေဒကို။ တိလ တဏှာ၊ လာဒိမိနန ကာလေ၊ နှင်း-ဆန်-အစရှိသည်တို့ကို
 ခြင်သောအခါ၌၊ လတ္တတိ၊ ရအပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ တာနိ၊ ထိုနှင်း-ဆန်
 အစရှိသည်တို့ကို၊ ဂဏှန္တော၊ ယူသောသူသည်။ သဏိကံ၊ ဖြေးဖြေးသာ
 သာ၊ သိခံ၊ အထွတ်ကို၊ ဥဿာပေတွာ၊ ပယ်ရှား၍၊ ဂဏှတိ၊ ယူ၏၊ ဒေန္တော၊
 ပေးသောသူသည်။ ဝေဝေန၊ လျင်သောအဟုန်ဖြင့်၊ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍၊ သိ
 ခံ၊ အထွတ်ကို။ ဘိန္ဒန္တော၊ ဖျက်ဆီးလျက်၊ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ရုက္ခ၊ ဘေဒေါ၊ ရုက္ခ
 ဘေဒကို။ ခေတ္တံ၊ ဘိန္ဒန္တော၊ လာဒိမိနန ကာလေ၊ လယ်ယာကို-တိုင်းသောအခါ၌၊ လတ္တ
 တိ၊ ရအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ လဇ္ဇံ၊ တံစိုးလက်ဆောင်ကို၊ အလတန္တော၊ မရ
 ကုန်သည်ရှိသော်၊ ခေတ္တံ၊ လယ်ကို၊ အမဟန္တိ၊ မကြီးသည်ကိုလည်း၊
 မဟန္တိ၊ ကြီးသည်ကို၊ ကဟာ၊ ပြု၍၊ မိနန္တိ၊ တိုင်းကုန်၏။ ။

ဥက္ကောဋ္ဌနာဒိသုဥက္ကောဋ္ဌန-အစရှိသည်တို့၌၊ ဥက္ကောဋ္ဌနန္တိ၊ ဥက္ကောဋ္ဌ
 နံဟူသည်ကား၊ သာမိကော၊ ဥစ္စာရှင်တို့ကို၊ အသာမိကော၊ ဥစ္စာရှင်မဟုတ်
 သောသူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အသာမိကော၊ ဥစ္စာရှင်မဟုတ်သောသူတို့ကို
 သာမိကော၊ ဥစ္စာရှင်တို့လည်းကောင်း၊ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှါ၊ လဇ္ဇဂ္ဂဟဏံ၊ တံ
 စိုးလက်ဆောင်ကို-ယူခြင်းတည်း။ ဝဉ္စနန္တိ၊ ဝဉ္စနံဟူသည်ကား၊ တေဟိ
 တေဟိ ဥပါယေဟိ၊ ထိုထိုသို့သော-အကြောင်းဥပယံတို့ဖြင့်၊ ပရေသံ၊
 သူတပါးတို့အား၊ ဝဉ္စနံ၊ လှည့်ပတ်ခြင်းတည်း။ တဉ္ဍ၊ ထိုသို့လှည့်ပတ်ရာ
 ၌၊ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား၊ ဧကံ၊ တခုသော၊ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း၊ ကိရ၊
 ကြားဘူးသည်ကို-ဆိုဦးအံ့၊ ဧကော၊ တယောက်သော၊ လုဒ္ဓကော၊ မူဆိုး
 သည်၊ မိဂဉ္စ၊ သမင်ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ မိဂပေါတကဉ္စ၊ သမင်ငယ်ကို
 လည်းကောင်း၊ ဂဟေတွာ၊ ဗင်းယူ၍၊ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏၊ တံ၊ ထိုမူဆိုးကို၊
 ဧကော၊ တယောက်သော၊ ရက္ခော၊ သေသောက်ကြူးသည်၊ ဘော၊ အမောင်
 မူဆိုး၊ မိဂေါ၊ သမင်ကြီးသည်၊ ကိံ၊ အဋ္ဌတိ၊ အဘိုးအဘယ့်မျှ-ထိုက်
 သနည်း၊ မိဂပေါတကော၊ သမင်ငယ်သည်၊ ကိံ၊ အဋ္ဌတိ၊ အဘိုးအဘယ့်
 မျှထိုက်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အောဟ၊ ဆို၏။ သော၊ ထိုမူဆိုးသည်၊ မိဂေါ၊
 သမင်ကြီးသည်၊ ဧကဟာပတော၊ နှစ်သပြာထိုက်၏၊ မိဂပေါတကော၊
 သမင်ငယ်သည်၊ ဧကံ၊ တသပြာထိုက်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့လည်း၊ ရက္ခော၊ ဆို
 အပ်သော-သေသောက်ကြူးသည်၊ ဂဟာပဏံ၊ တသပြာကို၊ ဒတွာ၊ ပေး
 ၍၊ မိဂပေါတကံ၊ သမင်ငယ်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ထောက်၊ အတန်ငယ်၊
 ဂတိံ၊ သွား၍၊ နိဝတ္တော၊ ပြန်ခဲ့၏။ နိဝတ္တောတွာ၊ ပြန်ခဲ့ပြီး၍၊ ဘော၊ အမောင်

၁၂၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

မူဆိုး၊မေ၊ငါ့အား၊ မိဂပေါတကေန၊သမင်ငယ်ဖြင့်၊ နအတ္ထော၊အလိုမရှိ၊
မေ၊ငါ့အား၊မိဂံ၊သမင်ကြီးကို၊ဒေဟိ၊ပေးလော၊ဣတိ၊ဤသို့၊အာဟ၊ဆို၏
ဘော၊အမောင်၊တေန၊ထိုသို့သမင်ကြီးကို-ရလိုသည်ဖြစ်အံ့၊ ခွေဂါဟာပ
ဏော၊နှစ်သပြာတို့ကို၊ ဒေဟိ၊ပေးလော၊ဣတိ၊ဤသို့၊ အာဟ၊ဆို၏၊ သော၊
ထိုသေသောက်ကြူးသည်၊ ဘော၊အမောင်မူဆိုး၊မယာ၊ဝါသည်၊ ပဌမံ၊
ရှေးဦးစွာ၊ဧကောကဟာပကော၊ တသပြာကို၊ ဒိန္နောနနု၊ပေးငြီးမဟုတ်တုံ
လော၊ဣတိ၊ဤသို့၊ အာဟ၊ဆို၏၊အာမဒိန္နော၊အေး-ပေးပါဌြ၊ ဣတိ၊ဤသို့၊
ဝုတ္တေ၊ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ဣမမ္ပိ မိဂပေါတကံ၊ဤသမင်ငယ်ကိုလည်း၊
ဂဏှ၊ယူပါဦးလော၊ဧဝံ၊ဤသို့ယူသည်ရှိသော်၊သောစကဟာပဏော၊ထို
သပြာလည်းကောင်း၊ကဟာပဏ ဟံ၊နကော၊တသပြာထိုက်သော၊အယဉ္ဇ
မိဂပေါတကော၊ဤသမင်ငယ်လည်းကောင်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊ခွေကဟာပဏာ
နှစ်သပြာတို့သည်၊ဘဝိဿန္တိ၊ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ဣတိ၊ဤသို့၊ အာဟ၊ဆို၏၊
သော၊ထိုမူဆိုးသည်၊ကာရဏံ၊သင့်သော-အကြောင်းကို၊ ဝဒတိတိ၊ဆို
ပေ၏ဟူ၍၊သလ္လဇ္ဈေ၊တွာ၊မှတ်၍၊မိဂပေါတကံ၊သမင်ငယ်ကို၊ဂဟာတွာ၊
ယူ၍၊မိဂံ၊သမင်ကြီးကို၊အဒါသိ၊ပေး၏၊ ဣတိ၊ဤတွင်စကားတရပ်အငြီး
သတ်သတည်း။ ။

နိကတိဘိ၊ နိကတိ- ဟူသည်ကား၊ ယောဂ ဝသေနဝါ၊ ယောဂ၏
အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မာယာ ဝသေနဝါ၊ မျက်မှောက် ဗျဉ္ဇ
ပတ်ခြင်း၏-အစွမ်းအားဖြင့်-လည်းကောင်း၊ အပါမင်္ဂံ၊ ဦးညွှတ်မဟုတ်
သည်ကို၊ ပါမင်္ဂန္တိ၊ ဦးညွှတ်ဟူ၍၊ အမဏိံ၊ ပတ္တမြား မဟုတ်သည်ကို၊
မဏိန္တိ၊ ပတ္တမြားဟူ၍၊ အသုဝဏ္ဏံ၊ရွှေမဟုတ်သည်ကို၊ သုဝဏ္ဏန္တိ၊ရွှေ
ဟူ၍၊ကတွာ၊ပြု၍၊ ပတိရူပကေန၊ အတုပြုသဖြင့်၊ ဝဉ္ဇနံ၊ ဗျဉ္ဇပတ်ခြင်း
တည်း၊ သာဝိယောဂေါတိ၊သာဝိယောဂေါ-ဟူသည်ကား၊ ကုမ္ဘိလယော
ဂေါ၊ကောက်သောအမှုနှင့်-ယှဉ်ခြင်းတည်း၊ ဧဝံ၊ ဤသာဝိယောဂ-ဟူ
သောအမည်သည်၊ဧတေသံယေဝ ဥက္ကောဓုနာဒိနံ၊ထိုဥက္ကောဓုန-အစရှိ
သည်တို့၏သာလျှင်၊နာမ်၊အမည်တည်း၊ တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ ဥက္ကောဓုန
သာဝိယောဂေါ၊အံ့ဘွယ်ပြု၍-ဗျဉ္ဇပတ်ခြင်းတည်းဟူသော-ကောံသော
အမှုနှင့်ယှဉ်ခြင်း၊ဝဉ္ဇနသာဝိယောဂေါ၊ ဥပါယ်ပြု၍-ဗျဉ္ဇပတ်ခြင်းတည်း
ဟူသောကောံသော-အမှုနှင့်ယှဉ်ခြင်း၊နိကတိသာဝိယောဂေါ၊ယောဂမာ
ယာ၏အစွမ်းအားဖြင့်- ဗျဉ္ဇပတ်ခြင်းတည်းဟူသော-ကောံသောအမှုနှင့်
ယှဉ်ခြင်း၊ဣတိဧဝံ၊ဤသို့၊ဧတ္ထ၊ဤဥက္ကောဓု န-ဝဉ္ဇန နိကတိသာဝိယောဂေါ

ဟူသောဝုန်၌၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဖွတ်အပ်၏၊ ကေမိ၊ အချို့ကုန်
သောသူတို့သည်၊ အညံ၊ တပါးသောဝတ္ထုကို၊ ဒဿတော၊ ပြု၍၊ အည
ဿ၊ တပါးသော-ဝတ္ထုကို၊ ပရိဝတ္တနံ၊ ဗလပတ်ခြင်းသည်၊ သာဝိယော
ဂေါ၊ သာဝိယောဂမည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ တံပန ဝစနံ၊ ထို
စကားကို၊ ဝဗ္ဗနေနေဝ၊ ဝဗ္ဗနဖြင့်သာလျှင်၊ သင်္ဂဟိတံ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏၊ ဆေ
ဒနာဒိသု၊ ဆေဒန-အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဆေဒနန္တိ၊ ဆေဒနဟူသည်ကား၊
ဟတ္ထန္တေ ဒနာဒိ၊ လက်အစရှိသည်တို့ကို-ဖြတ်ခြင်းတည်း၊ ဝဓောတိ၊ ဝ
ဓောဟူသည်ကား၊ မင်္ဂလဏံ၊ သတ်ခြင်းတည်း၊ ဗန္ဓောတိ၊ ဗန္ဓောဟူသည်
ကား၊ ရုဇ္ဈ၊ ဗန္ဓနာဒိတိ၊ ကြိုးဖြင့် ခွဲခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဗန္ဓနံ၊ ခွဲခြင်း
တည်း၊ ဝိပရာမောသောတိ၊ ဝိပရာမောသော-ဟူသည်ကား၊ ဟိမ ဝိပရာ
မောသော၊ ဆီးနှင်းဖြင့်ဖုံးလွှမ်း၍-လုယက်-ဖျက်ဆီးခြင်းလည်းကောင်း၊
ဂုမ္ဘ ဝိပရာမောသော၊ တော ချုံဖြင့်-ဖုံးလွှမ်း၍-လုယက် ဖျက်ဆီး ခြင်း
လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်၊ ပောတိ၊ ဖြစ်
၏၊ ယံ၊ အကြင်လုယက်ခြင်းသည်၊ ဟိမ ပါတသမယေ၊ ဆီးနှင်းကျသော
အခါ၌၊ ဟိမေန၊ ဆီးနှင်းဖြင့်၊ ပဒုစ္ဆန္နာ၊ ဖုံးလွှမ်းကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်
၍၊ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နံ၊ ခရီးသို့-သွားသော၊ ဇနံ၊ လူအပေါင်းကို၊ မုသန္တိ၊ လုယက်
ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ အယံ၊ ဤသို့ လုယက်-ဖျက်ဆီးခြင်းသည်၊ ဟိမ ဝိပရာ
မောသော၊ ဟိမဝိပရာမောသမည်၏၊ ယံ၊ အကြင် လုယက်-ဖျက်ဆီး
ခြင်းသည်၊ ဂုမ္ဘာဒိတိ၊ တောချုံ-အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပဒုစ္ဆန္နာ၊ ဖုံးလွှမ်း
ကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍၊ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နံ၊ ခရီးသို့-သွားသော၊ ဇနံ၊ လူ
အပေါင်းကို၊ မုသန္တိ၊ လုယက်-ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ အယံ၊ ဤသို့လုယက်
ဖျက်ဆီးခြင်းသည်၊ ဂုမ္ဘ ဝိပရာ မောသော၊ ဂုမ္ဘ ဝိပရာ-မောသ မည်၏၊
ဂါမ နိဂမာဒိနံ၊ ရွာ-နိဂုံး-အစ ရှိသည်တို့ကို၊ ဝိလောပ ကရဏံ၊ လုယက်
ဖျက်ဆီးခြင်းကိုပြုခြင်းကို၊ အာလောပေါ၊ အာလောပဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်
၏၊ သာဟဿကာရောတိ၊ သာဟဿ ကာရော ဟူသည်ကား၊ သာဟ
သိကကိရိယာ၊ အနိုင်အထက်ပြု၍-ဘဏ္ဍာကိုယူသော-အမှုအရာတည်း၊
ဂေဟံ၊ အိမ်သို့၊ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍၊ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏၊ ဥရေ၊ ရေ၌၊ သတ္တိ၊
လက်နက်ကို၊ ဋ္ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ ဣန္ဒြိယဘဏ္ဍာဂဟဏံ၊ အလိုရှိအပ်သော
ဘဏ္ဍာကို-ယူခြင်းတည်း၊ ဧဝမေဝ၊ ဤသို့လျှင်၊ တသ္မာ ဆေဒန(ပ)သာဟ
ဿကာရော၊ ထိုလက်ခြေကိုဖြတ်ခြင်းသတ်ခြင်း-နှောင်ခွဲခြင်း-ဆီးနှင်း-ချုံ
တောအုပ်တို့ဖြင့်ဖုံးလွှမ်း၍လုယက်ခြင်းရွာနိဂုံးအစရှိသည်တို့ကိုလုယက်

၁၂၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ၊

ဖျက်ဆီးခြင်း-လူတို့၏ ရင်ကို-ခေးတင်၍-အနိုင်အထက်အလိုရှိအပ်သော
ဘဏ္ဍာကိုယူခြင်းမှ၊ ပဋိဝိရတော၊ ကြည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

သောသန္တု၊ ငွေဟောတိတိ၊ သောသန္တု၊ ငွေ-ဟောတိဟူသည်ကား
သွာယံသောအယံဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ဟောဋ္ဌာ၊ အောသတိပဋ္ဌာနိသုတ်
၌၊ ဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်ကုန်သော၊ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော၊ ပစ္စယေသု၊ ပစ္စည်း
တို့၌၊ ဇ္ဈာဒသဝိဓေန၊ တဆဲ့နှစ်ပါးအပြားရှိသော၊ ဣတရိတပစ္စယသန္တော
သေန၊ ရတိုင်းရတိုင်းသောပစ္စည်းဖြင့်-ရောင့်ရဲခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတဿ၊
ပြည့်စုံသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဇ္ဈာဒသဝိဓေန၊ တဆဲ့နှစ်ပါးအပြားရှိသော၊ ဣမိ
နာပန ဣတရိတရ ပစ္စယ သန္တောသေန၊ ဤရတိုင်း ရတိုင်းသောပစ္စည်း
ဖြင့်-ရောင့်ရဲခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတဿ၊ ပြည့်စုံသော၊ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း
အား၊ အဋ္ဌပရိက္ခရာ၊ ရှစ်ပါးသော-ပရိက္ခရာတို့သည်၊ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အပ်ကုန်၏၊
တိဗ္ဗိဝရေ၊ တိဗ္ဗိဝရိတ်သင်္ကန်းတို့ လည်းကောင်း၊ ပတ္တော၊ သဝိတ်
လည်းကောင်း၊ ဒန္တကဋ္ဌန္တေန ဝါသိ၊ ဒန်ပူ ဖြတ်စရာ-ပဲကွပ် လည်း
ကောင်း၊ ကောသုမိ၊ တချောင်းသော-အပ်လည်းကောင်း၊ ကာယဗန္ဓနံ၊
ခါးပန်းလည်းကောင်း၊ ပရိဿာဝနံ၊ ရေစပ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
အဋ္ဌပရိက္ခရာ၊ ရှစ်ပါးသော-ပရိက္ခရာတို့သည်၊ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အပ်ကုန်၏၊ စသစ္စံ၊
မှန်၏၊ တိဗ္ဗိဝရေ(ပ)၊ ဘိက္ခုနောတိ၊ တိဗ္ဗိဝရေ(ပ)ဘိက္ခုနောဟူသော၊ ဧတံ
ဝစနံ၊ ဤစကားကို၊ ဝုတ္တဗ္ဗိ၊ ဟောတော်မူအပ်သည် သာလျှင်တည်း။ ။

တိဗ္ဗိဝရေ၊ တိဗ္ဗိဝရိတ်လည်းကောင်း၊ ပတ္တောစ၊ သဝိတ်လည်းကောင်း၊ ဝ၊
သိစ၊ ပဲကွပ်လည်းကောင်း၊ သုမိစ၊ အပ်လည်းကောင်း၊ ဗန္ဓနံ၊ ခါးပန်းလည်း
ကောင်း၊ ပရိဿာဝနေန၊ ရေစပ်နှင့်၊ သဟ၊ တကွ၊ ဧတေအဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါး
သော-ပရိက္ခရာတို့သည်၊ ပုပ္ဖတ္တယောဂဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းအမှု၌
အားထုတ်သော၊ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား၊ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အပ်ကုန်၏၊ ။ တေ
သဗ္ဗေ၊ ထိုအလုံးစုံကုန်သော-ပရိက္ခရာရှစ်ပါးတို့သည်၊ ကာယ ပါရိဟာရိ
ယာပိ၊ ကိုယ်ကိုမွေးမြူတတ်ကုန်သည်လည်း၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ကုန္တိပါ
ရိဟာရိယာပိ၊ ဝမ်းကိုမွေးမြူတတ်ကုန်သည်လည်း၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊
ကထံ၊ အဘယ်သို့-မွေးမြူတတ်ကုန်သနည်း-ဟူမူကား၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ
တိဗ္ဗိဝရံ၊ တိဗ္ဗိဝရိတ်သင်္ကန်းကို၊ နိဝါသေတွာစ၊ ဝတ်၍လည်းကောင်း၊ ပါရု
ပိတွာစ၊ ရုံ၍လည်းကောင်း၊ ဝိစရေဏ ကာလေ၊ လှည့်လည်သောအခါ၌၊ ကာ
ယံ၊ ကိုယ်ကို၊ ပရိဟရေတိ ပေါသေတိ၊ မွေးမြူတတ်၏၊ ဣတိတဿ၊ ထိုသို့
ကိုယ်ကိုမွေးမြူတတ်သော-သတ္တိကြောင့်၊ ကာယပါရိဟာရိယံ၊ ကာယ

ပါရိဟာရိယမည်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ စိဝရဏဇ္ဈေန။ သင်္ကန်းစွန်းဖြင့်။ ဥဒကံ။ ရေကို။ ပရိဿာဝေတွာ။ စစ်၍။ ဝိဝန ကာလေစ။ သောက်သောအခါ နှလည်းကောင်း၊ ခါဒိတဗ္ဗ ဗလသဗလ ဂဟဏကာလေစ။ ခဲအပ်သောသစ် သီးငယ်-သစ်သီးကြီးကိုယူသော-အခါနှလည်းကောင်း။ ကုန္တိ။ ဝမ်းကို။ ပရိဟာရတိ ပေါသေတိ။ မွေးမြူတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ။ ထိုသို့ဝမ်းကိုမွေးမြူ တတ်သော-သတ္တိကြောင့်။ ကုန္တိပါရိဟာရိယံ။ ကုန္တိပါရိ ဟာရိယမည် သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ပတ္တောပိ။ သိတိသည်လည်း။ တေန။ ထိုသိတိတ် ဖြင့်။ ဥဒကံ။ ရေကို။ ဥဒ္ဓရိတွာ။ ခပ်၍။ နှာနကာလေစ။ ရေချိုးသောအခါနှလည်း ကောင်း။ ကုဗ္ဗိပရိတဏှာ ကရဏကာလေစ။ ကုဗ္ဗိကိုမြေကျခြင်းသည်ဖြင့် အပြေအပြစ်ပြုသော-အခါနှလည်းကောင်း။ ကာယပါရိဟာရိယော။ ကိုယ် ကိုမွေးမြူတတ်သည်။ ပဟာတိ။ ဖြစ်၏။ အာဟာရံ။ အစာကို။ ဂဟေတွာ။ ခံ၍။ ဝဠုနကာလေ။ သုံးဆောင်သော-အခါ၌။ ကုန္တိပါရိဟာရိယော။ ဝမ်းကို မွေးမြူတတ်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ဝါသိပိ။ ဝဲကွပ်သည်လည်း။ တာယ။ ထို ဝဲကွပ်ဖြင့်။ ဗန္တ ကဗ္ဗန္တေ ဗနကာလေ။ ဗန်ပူဖြတ်သော-အခါနှလည်းကောင်း မဉ္ဇ၊ ဗိဋ္ဌာနံ။ ညောင်စောင်း-အင်းပျဉ်တို့ကို။ အင်္ဂံ ပါဒ စိဝရ ကုဗ္ဗိ ဒဏှကဗ္ဗန္တ ဗနကာလေ။ အပေါင်စသော-အင်္ဂံ ၇-အခြေ-သင်္ကန်း-ကုဗ္ဗိ-ထွံတံတို့ ကို-ရွေးသောအခါနှလည်းကောင်း။ ကာယပါရိဟာရိယော။ ကိုယ်ကိုမွေးမြူ တတ်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ဥန္တုန္တေ ဗန နာဠိကေရာဒိ တန္တုနကာလေ။ ကြံကို ဖြတ်သော အခါ-အုန်းသီး အစရှိသည် တို့ကို-ရွှေ့သော အခါ၌။ ကုန္တိပါရိဟာရိယော။ ဝမ်းကိုမွေးမြူတတ်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ သူဝိးအပ် သည်။ စိဝရသိဗ္ဗန ကာလေ။ သင်္ကန်းချုပ်သော ကာလ၌။ ကာယပါရိဟာရိ ယော။ ကိုယ်ကို မွေးမြူတတ်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ပူဝံဝါ။ မှိုကိုလည်း ကောင်း။ လံဝါ။ သစ်သီးကိုလည်းကောင်း။ ဝိန္တိတွာ။ ထိုး၍။ ခါဒနကာလေ။ ခဲသောအခါ၌။ ကုန္တိပါရိဟာရိယော။ ဝမ်းကိုမွေးမြူတတ်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ကာယဗန္ဓနံ။ ခါးပန်းသည်။ ဗန္တိတွာ။ ခွဲ၍။ ဝိဝရဏကာလေ။ ထုည့် လည်သောအခါ၌။ ကာယပါရိဟာရိယံ။ ကိုယ်ကိုမွေးမြူတတ်သည်။ ဟော တိ။ ဖြစ်၏။ ဥန္တု အာဒိနံ။ ကြံအစရှိသည်တို့ကို။ ဗန္တိတွာ။ ခွဲ၍။ ဂဟဏ ကာ လေ။ ယူသောအခါ၌။ ကုန္တိပါရိဟာရိယံ။ ဝမ်းကိုမွေးမြူတတ်သည်။ ဟော တိ။ ဖြစ်၏။ ပရိဿာဝနံ။ ရေစစ်သည်။ တေန။ ထိုရေစစ်ဖြင့်။ ဥဒကံ။ ရေကို။ ပရိဿာဝေတွာ။ စစ်၍။ နှာနကာလေစ။ ရေချိုးသောအခါနှလည်းကောင်း။ သေနာသနပရိတဏှာ ကရဏကာလေစ။ ကျောင်းကုဗ္ဗိကိုမြေကျခြင်းအစ

ရှိသည်ဖြင့်-အပြေအပြစ်ပြုသော-အခါ၌လည်းကောင်း၊ ကာယပါရိဟာရိယံ၊ ကိုယ်ကိုမွေးမြူတတ်သည်၊ ဟောတီးဖြစ်၏၊ ပါနိယပါန၊ ပရိဿာဝနကာလေ၊ သောက်ရေး-အပျော်ကိုစပ်သော-အခါ၌လည်းကောင်း၊ တေနေဝ၊ ထိုရေစစ်ဖြင့်သာလျှင်၊ လိလ တဏှာလ ဂုဏ္ဏာဒိနိ၊ ရှမ်း-ဆန်-မုံဆန်းအစရှိသည်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ခါဒနကာလေစ၊ ခဲသောအခါ၌၎င်း၊ ကုန္တိပါရိဟာရိယံ၊ ဝမ်းကိုမွေးမြူတတ်သည်၊ ဟောတီးဖြစ်၏၊ အပံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ အဋ္ဌပရိက္ခာရိကဿ၊ ရှစ်ပါးသောပရိက္ခရာကို ဆောင်တတ်သော-ရဟန်း၏၊ ပရိက္ခာရမတ္တာ၊ ပရိက္ခရာအတိုင်းအရှည်တို့တည်း။ ။

နဝပရိက္ခာရိကဿပန၊ ကိုးပါးသောပရိက္ခရာကို-ဆောင်လေ့ရှိသောရဟန်းအားကား၊ သေယျံ၊ အိပ်ရာသို့၊ ပဝိသန္တဿ၊ ဝင်သည်ရှိသော်၊ တတြိဋ္ဌကံ၊ ထိုကျောင်း၌ခင်းသော၊ ပစ္စုပ္ပရဏံဝါ၊ အိပ်ရာခင်းသည်၎င်း၊ ကုန္တိကာဝါ၊ သံကောက်သည်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏၊ ဒသပရိက္ခာရိကဿ၊ ဆယ်ပါးသော ပရိက္ခရာကို-ဆောင်သောရဟန်းအား၊ နိဝီဒနစမ္ပစဏ္ဍံ၊ နိဝီဒိန်-သားရေပိုင်းသည်၊ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏၊ ကောဒသပရိက္ခာရိကဿ၊ တဆဲ့တပါးသော ပရိက္ခရာကို-ဆောင်သောရဟန်းအား၊ ကတ္တရယဋ္ဌိဝါ၊ ဝါးရင်းတောင်ငှား-သည်လည်းကောင်း၊ တေလ နာဠိကာ၊ ဆီကြည်သည်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏၊ ခွါဒသ ပရိက္ခာရိကဿ၊ တဆဲ့နှစ်ပါးသော-ပရိက္ခရာကိုဆောင်သော-ရဟန်းအား၊ ဆတ္တံဝါ၊ ထီးသည်လည်းကောင်း၊ ဥပါဟနာဝါ၊ ထိနပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏၊ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဧတေသု၊ ထိုရဟန်းတို့တွင်၊ အဋ္ဌပရိက္ခာရိကောဝ၊ ရှစ်ပါးသော-ပရိက္ခရာကို ဆောင်သော-ရဟန်းသည် သာလျှင်၊ သန္တ၊ ဌော၊ ရောင့်ရဲလွယ်၏၊ ဣတရေ၊ ဤမှတပါးကုန်သော-ရဟန်းကိုသည်၊ အသန္တ၊ ဌော၊ မရောင့်ရဲကုန်၊ မဟိန္တာ၊ အလိုကြီးကုန်၏၊ မဟာဘာရာ၊ လေးသောဝန်ရှိကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုအပ်ကုန်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဧတေပိ၊ ထိုကိုးပါး-ဆယ်ပါး-တဆဲ့တပါး-တဆဲ့နှစ်ပါးသော-ပရိက္ခရာတို့ကိုဆောင်ကုန်သော-ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အပ္ပိန္နာဝ၊ အလိုနည်းကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ သန္တ၊ ဌောဝ၊ ရောင့်ရဲလွယ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ သုဘရာဝ၊ မွေးမြူလွယ်ကုန်သည်-သာလျှင်တည်း၊ သလ္လဟကဂုတ္တိနော၊ ပေါ့သောအသက်မွေးခြင်း-ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဘဂဝါပန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား၊ ဣမံသုတ္တန္တံ၊ ဤမူလပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာကို၊ တေသံ၊

ထိုနဝ-ဒသ-ကောဒသ-ဒ္ဒါဒသ-ပရိက္ခရာကို-ဆောင် ကုန်သော-ရဟန်း
 တို့၏ဝသေန၊အစွမ်းအားဖြင့်၊နကထေသိ၊ဟောတော်မူ၊ အဋ္ဌပရိက္ခာ
 ရှိကဿ၊ ရှစ်ပါးသော-ပရိက္ခရာကိုဆောင်သော-ရဟန်း၏၊ ဝသေန၊အ
 စွမ်းအားဖြင့်၊ ကထေသိ၊ဟောတော်မူ၏၊ဟိသစ္စံ၊မှန်၏၊သော၊ထိုရှစ်ပါး
 သောပရိက္ခရာကိုဆောင်သော-ရဟန်းသည်၊ ခုဒ္ဒဝါသိဉ္စ၊ငယ်သောပဲကွပ်
 ကိုလည်းကောင်း၊ သူမိဉ္စ၊အပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဿာဝနေ၊ရေစစ်၌၊
 ပက္ခိပိတွာ၊ထည့်၍၊ ပတ္တဿ၊သပိတ်၏၊ အန္တော၊အတွင်း၌၊ ဌပေတွာ၊
 ထား၍၊ပတ္တံ၊သပိတ်ကို၊အံသကုဋေ၊ပခုံးစွန်း၌၊ လဂ္ဂေတွာ၊လွယ်၍၊တိစိ
 ဝရံ၊သင်္ကန်းသုံးသည်ကို၊ကာယပဒိုဗဒ္ဓံ၊ကိုယ်နှင့်စပ်သည်ကို၊ကတွာ၊ပြု၍
 ယေနိစ္ဆကံ၊အကြင်အကြင်-အလိုရှိရာအရပ်သို့၊ သုခံ၊ချမ်းသာစွာ၊ပက္ကမ
 တိ၊ဖဲရ၏၊ ပဋိနိဝတ္တေတွာ၊တဘန်ပြန်၍၊ ဂဟေတဗ္ဗိနာမ၊ ယူအပ်သော
 ပရိက္ခရာမည်သည်၊ အဿ၊ထိုရဟန်းအား၊ နဟောတိ၊မရှိ၊ ဣတိ၊ဤသို့၊
 ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ဤရှစ်ပါးသော-ပရိက္ခရာကို ဆောင်တတ်သော-ရ
 ဟန်း၏၊သလ္လဟုကရတ္ထိတံ၊ပေါ့သောအသက်မွေးခြင်းရှိသည်၏-အဖြစ်
 ကို၊ဒေသန္တော၊ ပြုတော် မူလိုသော၊ ဘဂဝါ၊ ဖြတ်စွာ ဘုရားသည်၊
 သန္တုဋ္ဌောဟောတိကာယပါရိဟာရိကေန စိဝရေနာတိအာဒိ၊သန္တုဋ္ဌော
 ဟောတိ-ကာယပါရိဟာရိကေန-စိဝရေနအစရှိသော-ဤစကားကို၊ အာ
 ဟ၊ဟောတော်မူပြီး ။

၁၂၉

တတ္ထ၊ထိုပါဌ၌၊ ကာယပါရိဟာရိကေနာတိ၊ ကာယ-ပါရိဟာရိကေန
 ဟူသည်ကား၊ကာယံ၊ကိုယ်ကို၊ပရိဟာရဏမတ္တကေန၊ မွေးမြူခြင်းမျှဖြင့်၊
 ကုန္တိပါရိဟာရိကေနာတိ၊ ကုန္တိ ပါရိဟာရိကေန-ဟူသည်ကား၊ ကုန္တိံ၊
 ဝမ်းကို၊ပရိဟာရဏမတ္တကေန၊မွေးမြူခြင်းမျှဖြင့်၊သမာဒါယေဝ ပက္ကမတိ
 တိ၊သမာဒါယေဝ-ပက္ကမတိ-ဟူသည်ကား၊ အဋ္ဌပရိက္ခာရမတ္တကံ၊ရှစ်ပါး
 သော-ပရိက္ခရာအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊တံသဗ္ဗံ၊ထိုအလုံးစုံကို၊ဂဟေတွာ
 ယူ၍၊ကာယပဒိုဗဒ္ဓံ၊ကိုယ်နှင့်စပ်သည်ကို၊ကတွာဝ၊ပြု၍သာလျှင်၊ဂန္ထတိ
 သွား၏၊မမ၊ငါ၏၊ ဝိဟာရော၊ကျောင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ရှိရစ်လေသေး၏၊မမ၊
 ငါ၏၊ပရိဝေဏံ၊ပရိဝုဏ်သည်၊ အတ္ထိ၊ရှိရစ်လေသေး၏၊ မမ၊ငါ၏၊ဥပဋ္ဌာ
 ကာ၊အလုပ်အကျွေး-ဒါယကာတို့သည်၊သန္တိ၊ရှိကုန်သေး၏၊ဣတိ၊ဤသို့၊
 ယဿ၊အကြင်ရဟန်းအား၊ သင်္ဂါဝါ၊ကပ်ငြိခြင်း-သည်လည်းကောင်း၊
 ဗန္ဓောဝါ၊မွှဲရှက်ခြင်း- သည်လည်းကောင်း၊ နဟောတိ၊မရှိ၊သောဘိက္ခု၊
 ထိုရဟန်းသည်၊ဇိယာမုတ္တော၊လေးညှို့၊ အဟုန်မှလွတ်သော၊သရောဝိယ

၁၃၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

မြားကဲ့သို့၊ ယူထား၊ ဆင်အပေါင်းမှ၊ အပက္ကန္တော၊ ဖဲသော၊ မတ္တဟတ္ထိ
ဝိယ၊ အမုနိယသ်သော-ဆင်ပြောင်ကဲ့သို့၊ ဣန္ဒြိတိန္ဒြိတံ၊ အလိုရှိရာ-အလို
ရှိရာဖြစ်သော၊ သေနာသနံ၊ ကျောင်းကို၊ ဝနသဏ္ဌ၊ လူတို့၏-ဥပစာရနှင့်
မနီးသော-တောအုပ်ကို၊ ရုက္ခမူလံ၊ သစ်ပင်ရင်းကို၊ ဝနပ္ပတ္တံ၊ အမှတ်မဲ့
သော-တောအုပ်ကို၊ ပဗ္ဗာရံ၊ တောင်ဝှမ်းကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တော၊ သုံးဆောင်
လျက်၊ ဧကော၊ တယောက်အထည်းထည်း၊ တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်၏၊ ဧကော၊ တ
ယောက်အထည်းထည်း၊ နိသီဒတိ၊ ထိုင်၏၊ သဗ္ဗဣရိယာပထေသု၊ အလုံး
စုံသော-ဣရိယာပုတ်တို့၌၊ ဧကော၊ တယောက်အထည်းထည်း၊ အနုတိ
ယော၊ အဖော်မရှိသည်ဖြစ်၍၊ စာဓုန္ဒိသော၊ အရပ်လေးမျက်နှာသို့
သွားရသည်၊ အပ္ပဗ္ဗိသောဝ၊ အဝိတ်အပင်-အဆီးအတား မရှိသည်သာ
ထျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတရိတရေန၊ ရေသမျှသော-ပစ္စည်းဖြင့်၊ သန္တု၊ သာ
မာနေ၊ ရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍၊ ပရိသာယာနံ၊ တေးရန်တို့ကို၊ သပိတော၊
သည်းခံနိုင်သည်၊ အဆန္တိ၊ တုန်ထုပ်ခြင်းမရှိသည်၊ ဟုတွားဖြစ်၍၊ ခုတ္တိ
သာဏကပ္ပေါ၊ ဤ၍နှင့်အတူ၊ ဧကော၊ တယောက်အထည်းထည်း၊ စရေ၊
ကျင့်ရာ၏၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ဝဏ္ဏိတံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်-ဦးမွမ်းတော်
မူအပ်သော၊ ခုတ္တိသာဏကပ္ပတံ၊ ဤ၍နှင့်တူသော-အကျင့်ရှိသည်၏
အဖြစ်သို့၊ အာပစ္ဆတိ၊ ရောက်၏၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို၊
ဥပမာယ၊ ဥပမာဖြင့်၊ သာဓေန္တော၊ ပြီးစေလိုရကား၊ သေယုတာပိတိ၊ အာဒိ
သေယုတာပိ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ တတ္ထ၊
ထိုပါဌ၌၊ ပက္ခိ သကုဏောတိ၊ ပက္ခိ သကုဏော-ဟူသည်ကား၊ ပက္ခ
ယုတ္တော၊ အတောင်နှင့် ယှဉ်သော၊ သကုဏော၊ ဌက်သည်၊ ဧတိတိ၊
ဧတိဟူသည်ကား၊ ဥပ္ပတတိ၊ ဖျံ့၏၊ အယံပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား၊
ဧတ္ထ၊ ဤဥပမာစကား၌၊ သင်္ခေပတ္တော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော-အနက်တည်း၊
သကုဏာနာမ၊ ဌက်တို့မည်သည်ကား၊ အသုကသ္မိံ၊ ပဒေသေ၊ ဤမည်သော
အရပ်၌၊ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်၊ ပရိပက္ကဗလော၊ မှည့်သောအသီးရှိ၏၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဉာတွာ၊ သိ၍၊ နာနာဒိသာဟိ၊ အထူးထူးသော-အရပ်တို့မှ၊ အာ
ဂတိံ၊ လာကုန်၍၊ တဿ၊ ထိုဌက်၏၊ နမေတုဏ္ဏာဒိတိ၊ ခြေသည်း-နှုတ်
သီးတို့ဖြင့်၊ ပလ္လာနိ၊ သစ်သီးတို့ကို၊ ဝိဇ္ဈန္တာ၊ ထိုးဆွကုန်လျက်၊ ဝိရုနန္တာ၊
ခါတွက်ကုန်လျက်၊ ခါဒန္တိ၊ စားကုန်၏၊ ဣဒံ၊ ဤအသီးသည်၊ အဇ္ဇတနာယ၊
ယနေ-အကျိုးငှါ၊ ဣဒံ၊ ဤအသီးသည်၊ သွာတနာယ၊ နက်ဖြန်-အကျိုးငှါ၊
ဘုဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နေသံ၊ ထိုဌက်တို့၏၊ ဝိတ္တံ၊ ပိတ်သည်၊

ရုဇွန်ဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်။

၁၃၀

နဟောတိ၊မဖြစ်၊ ပလေပန၊ သစ်သီးသည်ကား၊ ပရိက္ခိဏော၊ကုန်သည်ရှိ
 သော်၊ ရုက္ခဿ၊ သစ်ပင်အား၊ အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို၊ နေဝ
 ဌပေန္တိ၊ မထားကုန်၊ တတ္ထ၊ထိုသစ်ပင်၌၊ ပတ္တံဝါ၊ အတောင်ကို-လည်း
 ကောင်း၊ နခံဝါ၊ ခြေသည်ကို-လည်းကောင်း၊ တုဏ္ဏံဝါ၊ နှုတ်သီးကို
 လည်းကောင်း၊နဌပေန္တိ၊မထားကုန်၊ အထခေါ၊စင်စစ်သော်ကား၊တသ္မိံ
 ရုက္ခေ၊ထိုသစ်ပင်၌၊ အနပက္ခော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်၊ ဟုတွာ၊ဖြစ်၍၊
 ယောသကုဏော၊အကြင်ဌက်သည်၊ ယံဒိသာဘာဂံ၊အကြင်အရပ်မျက်
 နှာ-အဘို့သို့၊ ဂန္တံ၊သွားခြင်းငှါ၊ ဣန္ဒြိယံ၊အလိုရှိ၏၊ သောသကုဏော၊
 ထိုဌက်သည်၊ တေနဒိသာဘာဂေန၊ထိုအရပ်မျက်နှာ-အဘို့ဖြင့်၊ သပတ္တ
 ဘာရောဝ၊မိမိအတောင်သာလျှင်-ဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဥပ္ပတိတွာ၊ပျံတတ်
 ၍၊ဂန္တိယိယထာ၊သွားသကဲ့သို့၊ဝေမေဝ၊ဤအတူသာလျှင်၊အယံဘိက္ခု၊
 ဤရဟန်းသည်၊နိဿဂေ၊ကပ်ငြိခြင်း-မရှိသည်ဖြစ်၍၊ နိရောပက္ခောယေ
 ဝ၊ငဲ့ကွက်ခြင်း-မရှိသည်ဖြစ်၍ သာလျှင်၊ ပတ္တမတိ၊ဖဲ၏၊ သမာဒါယေဝ၊
 ကောင်းစွာ ဆောင်ယူသည်-ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ပတ္တမတိ၊ဖဲ၏၊ ဣတိအယံ၊
 ဤသည်ကား၊ သင်္ခေပက္ခော၊အကျဉ်းဖြစ်သော-အနက်တည်း၊ အရိယေ
 နာတိ၊အရိယေနဟူသည်ကား၊နိဇ္ဈေသေန၊အပြစ်ကင်းသော၊အဇ္ဈတ္တန္တိ၊
 အဇ္ဈတ္တံ ဟူသည်ကား၊ သကေအတ္တဘာဝေ၊ မိမိအတ္တ ဘော၌၊ အနဝဇ္ဇ
 သုခန္တိ၊အနဝဇ္ဇသုခံ-ဟူသည်ကား၊ နိဇ္ဈေသသုခံ၊လောကာမိသ-တည်း
 ဟူသော-အပြစ်မှကင်းသော-ချမ်းသာကို၊ သောစက္ခုနာ ရူပံဒိသွာတိ၊
 သောစက္ခုနာရူပံ-ဒိသွာဟူသည်ကား၊ အရိယေန၊အပြစ်ကင်းသော၊ဣမိ
 နာသီလက္ခန္ဓေန၊ ဤသီလတည်း ဟူသော-ကျေးဇူးနှင့်၊ သမန္နာဂတော၊
 ပြည့်စုံသော၊သေဘိက္ခု၊ထိုရဟန်းသည်၊စက္ခုဝိညာဏေန၊စက္ခုဝိညာဉ်
 ဖြင့်၊ရူပံ၊ရူပါရုံကို၊ ပသိတွာ၊မြင်၍၊ ဣတိအယံ၊ဤသည်ကား၊အက္ခော၊
 အနက်တည်း၊ သေသပဒေသု၊ ကြွင်းသော-သောတေန သဒ္ဓံ-သုတွာ
 အစရှိသော-ပုဒ်တို့၌၊ ယံဝစနံ၊ အကြင်ကောင်းကို၊ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ဆိုအပ်သည်၊
 သိယာ၊ဖြစ်ရာ၏၊ တံသဗ္ဗံ၊ထိုအလုံးစုံသော-စကားကို၊ဝိသုဒ္ဓိဂေဝေ၊ဝိသုဒ္ဓိ
 မဂ်ကျမ်း၌၊ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်ပြီ၊ အဗျာသေကသုခန္တိ၊ အဗျာသေကသုခံ-ဟူ
 သည်ကား၊ကိလေသေဟိ၊ ကိလေသာတို့သည်၊ အနဝသိတ္တသုခံ၊မစွတ်
 သော-ချမ်းသာကို၊ အဝိကိဏ္ဏသုခံ၊ ရှေးအဘို့-နောက်အဘို့အားဖြင့်-မ
 ရောသောချမ်းသာကို၊ဣတိဝိ၊ဤသို့လည်း၊ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်၏၊ဟိသဗ္ဗံ၊မှန်၏၊
 ဣန္ဒြိယသံဝရသုခံ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်ခြင်းကြောင့်-ကိလေသာ တို့ဖြင့်မ

၁၃

၁၃၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

စွတ်သော-ချမ်းသာသည်။ ဒိဋ္ဌာဒီသု၊ ရူပါရုံအစရှိသည်တို့၌၊ ဒိဋ္ဌမတ္တာဒိ
ဝသေန၊ မြင်ခြင်းမျှ၊ အစ ရှိသည်တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပဝတ္ထတာယ၊
ဖြစ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝိကိဏ္ဍိ၊ ၅၅ အဘို့-နောက်အဘို့အားဖြင့်
ကိလေသာတို့နှင့်-ရောပြွမ်းခြင်းမရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

သောအဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေတိ၊ သောအဘိက္ကန္တေ-ပဋိက္ကန္တေ ဟု
သည်ကား၊ မနုဇ္ဈဋ္ဌာနံ၊ မနိန္ဒြေလျှင်-ခြောက်ခုမြောက်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣန္ဒြိ
ယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို၊ သံဝရေန၊ စောင့်စည်းခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ
သော၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်အဘိက္ကန္တ ပဋိက္ကန္တာဒီသု၊ ၅၅ သို့
တက်ခြင်း-နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း-အစရှိကုန်သော၊ ဣမေသု သတ္တသုဋ္ဌာ
နေသု၊ ဤခုနစ်ပါးသော-အရာတို့၌၊ သတိသမ္ပတည ဝသေနပန၊ သတိပညာ
တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်ကား၊ သမ္ပစာနကာရိ၊ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍-ပြုလေ့ရှိ
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုအဘိက္ကန္တေ-ပဋိက္ကန္တေအစရှိသော-ပါဠိ
ရုပ်တို့၌၊ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သည်၊ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ
၏၊ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော-စကားရပ်ကို၊ သတိပဋ္ဌာနေ၊ သတိပဋ္ဌာန
သုတ်၌၊ ဝတ္ထုမေဝ၊ ဆင့်အပ်ပြီးသည်-သာလျှင်တည်း၊ သောဣဓိနာစာတိ
အာဒိနာ၊ သောဣဓိနာပ-ဤသို့အစရှိသော-ပါဠိရုပ်ဖြင့်၊ ကိံ၊ အဘယ်အ
နက်သဘောကို၊ ဒေသတိ၊ ပြသနည်း၊ အရညဝါသဿ၊ တော၌နေသော
ရဟန်း၏၊ ပစ္စယသမ္ပတ္တိံ၊ လေးပါးသော-အကြောင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊
ဒေသတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်းအား၊ ဝတ္ထာ
ရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ ဣမေပစ္စယာ၊ ဤအကြောင်းတို့သည်၊ နုတ္တိနသန္တိ၊
မရှိကုန်၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ အရညဝါသော၊ တော၌နေခြင်းသည်၊ နုတ္တိ
တိ၊ မပြည့်စုံ၊ တိရုတ္တိနာဂတေဟိဝိ၊ တိရုတ္တိနာတို့နှင့်-လည်းကောင်း၊ ဝန
စရကေဟိဝိ၊ တောမူဆိုးတို့နှင့်-လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ ဝတ္ထုဗ္ဗတံ၊
နေအပ်သည်၏-အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏၊ အရညေ၊ တော၌၊ အဝိ
ဝတ္ထာ၊ စောင့်ကုန်သော၊ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်၊ ဇေဝုပဿ၊ ဤသို့သဘော
ရှိသော၊ ပါပဘိက္ခုနော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မာသော-ရဟန်းအား၊ အရညဝါသေန၊
တော၌နေခြင်းဖြင့်၊ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုး-ရှိပါအံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဘေရ
ဝသဒ္ဓိံ၊ ကြောက်မက်ရွယ်သော-အသံကို၊ သာဝေန္တိ၊ ဟစ်ကြော်ကုန်၏၊
ဟတ္ထေဟိ၊ လက်တို့ဖြင့်၊ သိသံ၊ ဥက္ခေဒ်ကို၊ ပဟရိတွာ၊ ပုတ်ခတ်၍၊ ပလ္လာ
ယနာကာရံ၊ ပြေးစေသော-အခြင်းအရာကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏၊ အသု
ကော၊ ဤအမည်ရှိသော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ အရညံ၊ တောသို့၊ ပဋိသိတွာ၊

ဝင်၍၊ ဣဒ္ဓိဒ္ဓ္ဓပါပကမ္မံ၊ ဤမည်ဤမည်သော-မကောင်းမှုကို၊ အကာသိ၊ ပြုပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အယသော၊ အကျော်အစောမဲ့ သည်၊ ပတ္တရတိ၊ ပြန်နှံ၏၊ ယဿပန၊ အကြင်ရဟန်းအားကား၊ စတ္တာရောလေးပါးကုန်သော၊ ဇေတပစ္စယာ၊ ထိုသီလသံဝရစသော-အကြောင်းတို့သည်၊ အတ္ထိသန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ အညေဝါသော၊ တော၌နေခြင်းသည်၊ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သောတိက္ခ၊ ထိုရဟန်းသည်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ သီလံ၊ သီလကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တော၊ ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်၊ ကိဗ္ဗိ၊ တရံတရသော၊ ကာဠကံဝါ၊ မည်းညစ်သည်ကို-လည်းကောင်း၊ တိလကံဝါ၊ မှန်ကူကဲ့သို့သော-အပေါက်ကိုလည်းကောင်း၊ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍၊ ဝီတိ၊ ဝီတိကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ တံဝီတိ၊ ထိုဝီတိကို၊ ခယတော၊ ကုန်ခြင်းသဘောအားဖြင့်၊ ယေတော၊ ပျက်ခြင်းသဘောအားဖြင့်၊ သမ္ပဿန္တော၊ သုံးသပ်သည်ရှိသော်၊ အရိယဘူမိ၊ အရိယာတုံသို့၊ ဩက္ကမတိ၊ သက်၏၊ အရညေ၊ တော၌၊ အဓိဝတ္ထော၊ စောင့်ကုန်သော၊ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်၊ အတ္တမနာ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို၊ ဘာသန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ခြီးမွမ်းသောစကားကို-ဆိုသည်ရှိသော်၊ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ ဥဒကော၊ ရေ၌၊ ပက္ခိတ္တတေလဗိန္ဒုရိယ၊ သွန်းလောင်းအပ်သော ဆီပေါက်ကဲ့သို့၊ ယသော၊ အကျော်-အစောသည်၊ ဝိတ္တာရိတော၊ ပြန်နှံသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ၊

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ ဝိဝိတ္တန္တိ၊ ဝိဝိတ္တံ-ဟူသည်ကား၊ သည်၊ လူတို့၏အသံမှ-ဆိတ်သော၊ အပ္ပသဒ္ဓံ၊ နည်းသော-အသံရှိသော၊ အပ္ပနိဋ္ဌေသံ၊ လူတို့၏-ကြွေးကြော်သံမရှိသော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဇေတဒေဝ၊ ထိုသို့လူတို့၏ အသံမှ-ဆိတ်သည်ကိုသာလျှင်၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဝိဘင်းကျမ်း၌၊ ဝိဝိတ္တန္တိ (ပ) ဝိဝိတ္တန္တိ ဝုတ္တန္တိ၊ ဝိဝိတ္တန္တိ (ပ) ဝိဝိတ္တန္တိ ဝုတ္တံဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ဝိဝိတ္တန္တိ ဝိဝိတ္တံဟူသည်ကား၊ သန္တိကော၊ လူတို့၏ဥပစာရနှင့်-နီးသောအရပ်၌၊ သေနာသနံ၊ ကျောင်းသည်၊ ဝေဝိဟောတိ၊ အကယ်၍-ဖြစ်အံ့၊ တဉ္စ၊ ထိုကျောင်းသည်လည်း၊ ဂဟဋ္ဌေဟိစ၊ လူတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗဇိတေဟိစ၊ ရဟန်းတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ အနာကိဏ္ဏံ၊ မပြင်းတော့၊ ထိုကြောင့်၊ တံ၊ ထိုကျောင်းကို၊ ဝိဝိတ္တန္တိ၊ ဝိဝိတ္တံဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီး ဧတ္ထ၊ ဤကျောင်း၌၊ သေတိစေဝ၊ အိပ်လည်းအိပ်၏၊ အာသတိစ၊ နေလည်းနေ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သေနာသနံ၊ သေနာသနမည်၏၊ ဧတံ၊ ဤသေနာသနံ ဟူသော-အမည်

၁၃၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ

သည်၊ မဇ္ဈိမိဌာနိ၊ ညောင်စောင်း-အင်းပျဉ်-အစရှိသည်တို့၏၊ အမိဝစနံ၊
အမည်တည်း၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ သေနာသနန္တိ (ပ)သဗ္ဗမေတံသေနာ
သနန္တိ၊ သေနာသနန္တိ (ပ)သဗ္ဗမေတံ-သေနာသနံဟူ၍၊ အာဟ၊ ဆိုပြီ၊
မဇ္ဈောဝိ၊ ညောင်စောင်းသည်လည်းကောင်း၊ သေနာသနံ၊ သေနာသနမည်
၏၊ ဝိဇ္ဇိမ္မိ၊ အင်းပျဉ်သည် လည်းကောင်း၊ စိမိလိကာဝိ၊ ပုဆိုးကြမ်းဖြင့်-ပြု
အပ်သောအခင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဘိသိ၊ ဘုံလျှိုသည်လည်းကောင်း၊
ဗိဇ္ဇောဟနန္တိ၊ ခေါင်းအုံးသည်လည်းကောင်း၊ ဝိဟာရောဝိ၊ နှစ်ဘက်စောင်း
မိုးသော-ကျောင်းသည်လည်းကောင်း၊ အနု ယောဂေါဝိ၊ တဘက်စောင်း
မိုးသော-ကျောင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပါသာဒေါဝိ၊ ပြာသာဒ်ရှည်သည်
လည်းကောင်း၊ ဟန္တိယမ္ပိ၊ ပြာသာဒ်ဦးပြည်းသည်လည်းကောင်း၊ ဂုဟာဝိ၊
ဥမင်လိုက်သည်လည်းကောင်း၊ အဇ္ဈောဝိ၊ ဥစ္စာထားရာ-စင်သည်လည်း
ကောင်း၊ မာဇ္ဈောဝိ၊ တန်ခောင်းသည်လည်းကောင်း၊ လေဏမ္ပိ၊ လိုက်
သည်လည်းကောင်း၊ ဝေဠု ဂုဗ္ဗောဝိ၊ ဝါးရုံသည်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူ
လမ္ပိ၊ သစ်ပင်ရင်းသည် လည်းကောင်း၊ မဏ္ဍုပေါဝိ၊ မဏ္ဍပ်သည်လည်း
ကောင်း၊ သေနာသနံ၊ သေနာသန-မည်၏၊ ယတ္ထဝါပန၊ အကြင်အရပ်၌
ကား၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်၊ ပဋိက္ခမန္တိ၊ အမြဲနေကုန်၏၊ ဧတံသဗ္ဗံ၊ ထို
အလုံးစုံသည်၊ သေနာသနံ၊ သေနာသနမည်၏၊ အဝိစ၊ တနည်းလည်း၊
ဝိဟာရော၊ နှစ်ဘက်စောင်းမိုးသော-ကျောင်းသည်လည်းကောင်း၊ အနု
ယောဂေါ၊ တဘက်စောင်းမိုးသော-ကျောင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပါသာ
ဒေါ၊ ပြာသာဒ်ရှည်သည်လည်းကောင်း၊ ဟန္တိယံ၊ ပြာသာဒ်ဦးပြည်းသည်
လည်းကောင်း၊ ဂုဟာ၊ ဥမင်လိုက်သည်လည်းကောင်း၊ ဣတိဣဒံ၊ ဤဝါးပါး
သည်၊ ဝိဟာရေ၊ သေနာသနံ နာမ၊ ဝိဟာရေ-သေနာသန မည်၏၊ မဇ္ဈော၊
ညောင်စောင်း သည်လည်းကောင်း၊ ဝိဇ္ဇံ၊ အင်းပျဉ်သည်လည်းကောင်း၊
ဘိသိ၊ ဘုံလျှိုသည်လည်းကောင်း၊ ဗိဇ္ဇော ဟနံ၊ ခေါင်းအုံးသည်လည်း
ကောင်း၊ ဣတိဣဒံ၊ ဤလေးပါးသည်၊ မဇ္ဈိမိဌ သေနာသနံ နာမ၊ မဇ္ဈိမိဌ-သေ
နာသန မည်၏၊ စိမိလိကာ၊ မြေအခင်း၏-အခံသည်လည်းကောင်း၊ စဗ္ဗ
ခဏ္ဍော၊ သားရေပိုင်းသည်လည်းကောင်း၊ တိဏသန္တာရော၊ မြက်အခင်း
သည်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏ သန္တာရော၊ သစ်ရွက် အခင်း သည်လည်း
ကောင်း၊ ဣတိဣဒံ၊ ဤလေးပါးသည်၊ သန္တတ သေနာသနံ နာမ၊ သန္တတ
သေနာသနမည်၏၊ ယတ္ထဝါပန၊ အကြင်အရပ်၌ကား၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့
သည်၊ ပဋိက္ခမန္တိ၊ အမြဲနေကုန်၏၊ ဣတိဣဒံ၊ ဤသည်ကား၊ ဩကာသသေ

နာသနံနာမ၊ ဩကာသ-သေနာသနမည်၏။ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ သေနာသနံ၊ သေနာသနသည်း၊ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တံ သဗ္ဗတ္ထိ၊ ထိုအလုံးစုံသော-ကျောင်းကိုလည်း၊ သေနာသနဂ္ဂဟဇောန၊ သေနာသန-သဒ္ဓါဖြင့်၊ ဂဟိတမေဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ။

သကုဏသဒိသဿ၊ ဌကံနှင့်တူသော၊ စာတုဗ္ဗိသကဿ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ၌- မပိတ်မပင်သွားနိုင်သော၊ ဣမဿပန ဘိက္ခုနော၊ ဤရှစ်ပါးသော-ပရိက္ခရာဆောင်သော-ရဟန်းအားကား၊ အနုတ္တ ဝိကံ၊ လျောက်ပတ်သော-ကျောင်းကို၊ ဒဿန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ အရညံ ရုက္ခမူလန္တိ အာဒိ၊ အရညံ-ရုက္ခမူလံ-ဤသို့အစရှိသော-စကားကို၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီးတတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ အရညန္တိ၊ အရညံ-ဟူသည်ကား၊ ဣန္ဒြိယ၊ တံခါးခုမှ၊ ဗဟိ၊ အပဿိ၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍၊ ပဉ္စာနံ၊ အကြင်အရပ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော၊ ဇေတံ၊ ဤအရပ်သည်၊ အရညံ၊ အရညမည်၏၊ ဣတိဣဒံ စနံ၊ ဤစကားသည်၊ ဘိက္ခုနိနံ၊ ရဟန်းမိန့်မတို့၏၊ ဝသေန၊ အတွင်းအားဖြင့်၊ အာဂတံ၊ လာသော၊ အရညံ၊ အရညမည်၏၊ အာရညကံ၊ တော၌ဖြစ်သော၊ သေနာသနံနာမ၊ ကျောင်းမည်သည်ကား၊ ပဏ္ဍိမံ၊ နိုးစွအဆုံး၊ ပဉ္စမနုသတိကံ၊ ကုပ်လုပ်လေးတာ-အပြန်ငါးရာရှိ၏၊ ဣတိဣဒံ ပန၊ ဤတောသည်ကား၊ ဣမဿဘိက္ခုနော၊ ဤဌကံနှင့်တူသော-ရဟန်းအား၊ အနုဂ္ဂပံ၊ လျောက်ပတ်သော-တောတည်း၊ တဿ၊ ထိုတောကျောင်း၏၊ လက္ခဏံ၊ မှတ်သားစရာကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌၊ ဓုတင်္ဂနိဗ္ဗေသေ၊ ဓုတင်္ဂကနိဗ္ဗေသ၌၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီး၊ ရုက္ခမူလန္တိ၊ ရုက္ခမူလံဟူသည်ကား၊ ယံကိဗ္ဗိ၊ အမှတ်မရှိသော၊ ဘိတန္တိယံ၊ ချမ်းအေးသော-အရပ်ရှိသော၊ ဝိဝိတ္တံ၊ လူတို့မှဆိတ်သော၊ ရုက္ခမူလံ၊ သစ်ပင်ရင်းတည်း၊ ပဗ္ဗတန္တိ၊ ပဗ္ဗတံဟူသည်ကား၊ သေလံ၊ ကျောက်တောင်တည်း၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုကျောက်တောင်၌၊ ဥဒကဿာဏ္ဍိ၊ သု၊ ရေအိုင်တို့၌၊ ဥဒကကံ၊ ရေမျိုးခြင်းကိစ္စကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ သိတာယ၊ ချမ်းအေးသော၊ ရုက္ခန္တိယာယ၊ သစ်ပင်ရိပ်၌၊ နိသိန္နဿ၊ ထိုင်နေသော၊ နာနာဒိသာသု၊ အထူးထူးသော အရပ်မျက်နှာတို့သည်၊ ခါယမာနာသု၊ ထင်ကုန်သည်ရှိသော်၊ သိတေန၊ ချမ်းအေးသော၊ ဝါတေန၊ လေသည်၊ ဗိဇိယမာနဿ၊ ယပ်ခတ်အပ်သော-ရဟန်းအား၊ ဝိတ္တံ၊ စိတ်သည်၊ ကေဂ္ဂံ၊ တည်ကြည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကန္တရန္တိ၊ ကန္တရံဟူသောဤပုဒ်၌၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊ ကံ၊ ကံဟူ၍၊ ဝုပ္ပတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ တေန၊ ထိုရေသည်၊ ဒါရိတံ၊ ပျက်ခါးအပ်သောအရပ်

တည်း၊ ဥဒကေန၊ ရေသည်။ ဘိန္ဒု၊ ဗျက်ဆီး အပ်သော၊ ပဗ္ဗတပဗ္ဗဒေသံ၊
တောင်အရပ်တည်း၊ ယံ၊ အကြင်တောင်အရပ်ကို၊ နဒိတုဗ္ဗန္တိ၊ ပိ၊ မြစ်ငယ်
ဟူ၍လည်းကောင်း၊ နဒိတုဗ္ဗန္တိ၊ ပိ၊ မြစ်ကွေ့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝဒန္တိ၊ ဆို
ကုန်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုတောင်အရပ်၌၊ ရုဇတပဋ္ဌသဒိသော၊ ငွေ
ပြားအဆင်းနှင့်တူကုန်သော၊ ဝါလိကာ၊ သဲတုံးသည်၊ ဟောန္တိ၊ မြစ်ကုန်၏၊
မတ္ထကော၊ အထက်၌၊ မဏိဝိတာနံဝိယ၊ ပတ္တမြားမိတာနံကဲ့သို့၊ ဝနပဟနံ၊
တောချုံသည်၊ ဟောတိ၊ မြစ်၏၊ မဏိက္ခန္ဓသဒိသံ၊ ပတ္တမြားတုံးနှင့်တူသော
ဥဒကံ၊ ရေသည်၊ သန္ဓတိ၊ စီး၏၊ ဝေရူပံ၊ ဤသို့-သဘောရှိသော၊ ကန္ဓရံ၊
ချောက်သို့၊ ဩရုပ္ပ၊ သက်၍၊ ပါနိပံ၊ သောက်ရေကို၊ ပိဝိတွာ၊ သောက်၍၊
ဝတ္ထာနိ၊ ကိုယ်တို့ကို၊ သီတံ၊ ချမ်းအေးသည်တို့ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဝါလိကံ၊
သဲကို၊ ဥသံ၊ ပေတွာ၊ သက်၍၊ ပံသုကူလစိဝရံ၊ ပံသကူသက်နီးကို၊ ပညာ
ပေတွာ၊ ခင်း၍၊ နိသန္ဓသ၊ ထိုင်နေလျက်၊ သမဏဓမ္မံ၊ ရဟန်းတရားကို၊
ကရောတော၊ ပြုသောရဟန်းအား၊ ဗိတ္တံ၊ စိတ်သည်၊ ဧကဂ္ဂံ၊ တည်ကြည်
သည်၊ ဟောတိ၊ မြစ်၏၊ ဝိရိဂူဟန္တိ၊ ဝိရိဂူဟံဟူသည်ကား၊ ဗိန္ဒု၊ ပဗ္ဗတာနံ၊
တောင်နှလုံးတို့၏၊ အန္တရံ၊ အကြားတည်း၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ဧကသ္မိံ၊ ယေဝ
တရသော-တောင်၌သာလျှင်၊ ဥမင်သဒိသံ၊ ဥမင်နှင့်တူသော၊ မဟာဝိဝရံ
ကျယ်သောတောင်ခေါင်းတည်း၊ သုသာနလက္ခဏံ၊ သုသာန်၏လက္ခဏာကို
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမင်ကျမ်း၌၊ ဝတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီ၊ ဝနပတ္တန္တိ၊ ဝနပတ္တံဟူသည်
ကား၊ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏၊ ဥပစာ၊ ရေဌာနံ၊ ဥပစာရ- အရပ်ကို၊ အတိက္ကမိတွာ၊
လွန်၍၊ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌၊ နကသန္တိ၊ မထွန်ကုန်၊ နဝပ္ပန္တိ၊ မပိုက်ပျိုး
ကုန်၊ တံဌာနံ၊ ထိုအရပ်သည်၊ ဝနပတ္တံ၊ ဝနပတ္တမည်၏၊ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်
သာလျှင်၊ ဝနပတ္တန္တိ၊ ခုရာနမေတံ သေနာသနာနံ အမိဝစနန္တိ အာဒိ၊ ဝန
ပတ္တန္တိ-ခုရာန မေတံ-သေနာ သနာနံ-အမိဝစနံ အစရှိသော-ဤစကား
ကို၊ အာဟာ၊ ဟောတော်မူပြီ၊ အဗ္ဘောကာသန္တိ၊ အဗ္ဘောကာသံဟူသည်
ကား၊ အတ္တန္တံ၊ အမိုးမရှိသော-အရပ်တည်း၊ အာကဏ် မာနောပန၊ အလိုရှိ
သော-ရဟန်းသည်ကား၊ ဧတ္ထ၊ ဤလွင်တီးပြင်၌၊ စိဝရကုဋိံ၊ သက်နီးကုဋိ
ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဝသတိ၊ နေ၏၊ ပလ္လာလပုဉ္ဇန္တိ၊ ပလ္လာလ-ပုဉ္ဇံ ဟူသည်
ကား၊ ပလ္လာလရာသိ၊ ကောက်ရိုးပုံတည်း၊ မဟာပလ္လာလ ပုဉ္ဇတောပိ၊ ကြီး
စွာသော-ကောက်ရိုးပုံတည်း၊ ပလ္လာလံ၊ ကောက်ရိုးကို၊ နိက္ကမိတွာ၊ ထုတ်
၍၊ ပဗ္ဗာရလေဏာသဒိသော၊ တောင်၌-တူကုန်သော၊ အာလယေ၊ နေ
ရာတို့ကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏၊ ဝတ္ထုဂုဗ္ဗာဒိနံပိ၊ မြက်ချုံ-ဆူးချုံတို့၏လည်း။

ဥပရိ၊ အထက်၌၊ ပဿာလံ၊ ကောက်ရိုးကို၊ ပက္ခိပိတွာ၊ ပစ်တင်၍၊ ဟေဠာ၊ အော်၌၊ နိသိန္နာ၊ ထိုင်နေကုန်လျက်၊ သမဏဓမ္မံ၊ ရဟန်းတရားကို၊ ကရောန္တိ၊ အားထုတ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုကောက်ရိုးအုံကို၊ သန္ဓာယ၊ ချည်၍၊ ဧတံ၊ ဤပဿာလပုဉ္ဏံ - ဟူသောစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီး ။

ပစ္ဆိမာတ္တန္တိ၊ ပစ္ဆိမာတ္တံ - ဟူသည်ကား၊ တတ္တဿ၊ ဆွမ်း၏၊ ပစ္ဆိတော၊ နောက်မှ၊ ပိဏ္ဍ ပါတ ပဋိက္ကန္တောတိ၊ ပိဏ္ဍ-ပါတ-ပဋိက္ကန္တောဟူသည်ကား၊ ပိဏ္ဍပါတပရိယေသနတော၊ ဆွမ်းကိုရှာရာဖြစ်သော-ရွာမှ၊ ပဋိက္ကန္တော၊ ဖဲခဲပြီးသည် ခိုသော်၊ ပလ္လင်္ကန္တိ၊ ပလ္လင်္ကံ ဟူသည်ကား၊ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ဥရုဗဒ္ဓာသနံ၊ ပေါင်တို့ကို-သုံးပါးသော အစပ် အားဖြင့်-ဘွဲ့၍ နေခြင်းတည်း၊ အာဘုဇိတွာတိ၊ အာဘုဇိတွာဟူသည်ကား၊ ဗဒ္ဓိတွာ၊ ဘွဲ့၍၊ ဥဇုကယံပဏိဓာယာတိ၊ ဥဇုကယံပဏိဓာယ ဟူသည်ကား၊ ဥပရိမံ၊ အထက်ဖြစ်သော၊ သရိရံ၊ ကိုယ်ကို၊ ဥဇုကံ၊ ဖြောင့်စွာ၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ အဠာသေ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကေ၊ တဆဲ့ ရှစ်ပါးသော-ကျောက်ဆူး ရိုးတို့ကို၊ ကောဋီယာ၊ အစွန်း တခုဖြင့်၊ ကောဋီ၊ အစွန်းတခုကို၊ ပဋိပါဒေတွာ၊ အစဉ် အတိုင်း ထိစေ၍၊ ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုဦးအံ့၊ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးသော-နည်းဖြင့်၊ နိသိန္နဿ၊ ထိုင်နေသော ရဟန်း၏၊ စဗ္ဗ မံသ နှာဗူနိ၊ အရေ-အသား-အကြော တို့သည်၊ နပဏမန္တိ၊ မညွတ်ကုန်၊ အထ၊ ထိုသို့မညွတ် သည်ရှိသော်၊ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ တေသံ၊ ထိုအရေ-အသား-အကြောတို့၏၊ ပဏမနပစ္စယာ၊ ညွတ်ခြင်းဟူသော-အကြောင်းကြောင့်၊ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏ ခဏတိုင်း၌၊ ယာဝေဒနာ၊ အကြင် ဝေဒနာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ တာ၊ ထိုဝေဒနာတို့သည်၊ နုဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်၊ တာသု၊ ထိုဝေဒနာတို့သည်၊ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာသု၊ မဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်၊ ကေဂ္ဂံ၊ တည်ကြည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ နပရိပတတိ၊ မကျ၊ ဝုဋ္ဌိံ ဟာတိ၊ ကြိုးပွားခြင်းသို့၊ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏၊ ပရိမုခံသတိ၊ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ၊ ပရိမုခံသတိ - ဥပဋ္ဌပေတွာ - ဟူသည်ကား၊ ကမ္မဋ္ဌာနာ ဘိမုခံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့-ရှေးရှုသော၊ သတိ၊ သတိကို၊ ဌပယိတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ မုခသမိပေ၊ ခံတွင်း၏အနီးဖြစ်သော-နှာသီးဖျားအထက်-နှုတ်ခမ်းဖျား၌၊ ကတွာ၊ ထားသည်ကိုပြု၍၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်၊ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဝိဘင်းကျွမ်း၌၊ အယံသတိ (ပ)ဥပဋ္ဌပေတွာတိ၊ အယံသတိ (ပ)ဥပဋ္ဌပေတွာဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ

၁၃၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-ထုတိယတွဲ၊

အပ်ပြီး၊ အထဝါ၊ တနည်းကား၊ ပရိတိသေသသဒ္ဓေါ၊ ပရိဟူသော-ဤသဒ္ဓါသည်၊ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ သိမ်းဆည်းခြင်း-အနက်ရှိ၏။ မုခန္တိသေသသဒ္ဓေါ၊ မုခံဟူသော-ဤသဒ္ဓါသည်၊ နိဿယနတ္ထော။ ထွက်မြောက်ခြင်း တည်းဟူသော-အနက်ရှိ၏။ သတိတိသေသသဒ္ဓေါ၊ သတိဟူသော-ဤသဒ္ဓါသည်၊ ဥပဋ္ဌာနတ္ထော။ ထင်ခြင်းဟူသော-အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ ပရိမုခံသတိန္တိ၊ ပရိမုခံသတိဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိသန္တိဒါယံ၊ ပဋိသန္တိဒါကျမ်း၌၊ ဝုတ္တနယေနပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော-နည်းဖြင့်လည်း၊ ဧတ္ထ၊ ဤပရိမုခံသတိဟူသော-ပါဌ၌၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ တတြ၊ ထိုစကားရပ်၌၊ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့။ သည်ကား၊ သင်္ခေါပေါ၊ အကျဉ်းတည်း၊ ပရိဂ္ဂဟိတ နိဿယနသတိ။ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို-သိမ်းဆည်း တတ်သော ဝဋ်မှထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော-လင်သောသတိကို။ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ သင်္ခေါပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။

အဘိဇ္ဈိလောကေတိဋ္ဌော၊ အဘိဇ္ဈိလောကေဟူသော-ဤပါဌ၌၊ လုဇ္ဈနပလုဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်တတ်-ပျက်တတ်သော-အနက်သဘောကြောင့်၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးကုန်သော-ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်၊ လောကော၊ လောကမည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပဉ္စသု၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌၊ ရာဂံ၊ ရာဂကို၊ ပဟာယ၊ ပယ်၍၊ ကာမန္တန္တံ၊ ကာမန္တန္တံကို၊ ဝိက္ခန္တေတွာ၊ ခွဲ၍၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ဧတ္ထ၊ ဤအဘိဇ္ဈိလောကေ-ဟူသောပုဒ်၌၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေနာတိ၊ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန-ဟူသည်ကား၊ ဝိက္ခန္တေနဝသေန၊ ဝိက္ခန္တေနပဟာနံ၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပဟိနတ္တာ။ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေနော၊ ကင်းသောအဘိဇ္ဈာရှိသည်-သာလျှင်ဖြစ်သော၊ စက္ခု၊ ဝိညာဏသဒိသေန၊ စက္ခု၊ ဝိညာဉ်နှင့် တူသော-မိတ်ဖြင့်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အဘိဇ္ဈာယမိတ္တံ၊ ပရိသောဓေတိတိ၊ အဘိဇ္ဈာယ-မိတ္တံပရိသောဓေတိ-ဟူသည်ကား၊ အဘိဇ္ဈာတော၊ အဘိဇ္ဈာမှ၊ မိတ္တံ၊ မိတ်ကို၊ ပရိသောဓေတိ၊ သုခိသင်၏။ ယထာ၊ အခြင်အခြင်းဖြင့်၊ နံမိတ္တံ၊ ထိုမိတ်ကို၊ သာတဏှာ၊ ထိုတဏှာသည်၊ မုဗ္ဗတိစေတ၊ လွတ်လည်းလွတ်၏။ မုဗ္ဗိတွာစ၊ လွတ်ပြီး၍လည်း၊ ပုန၊ တတန်၊ နဂဏှာတိ၊ မစွဲလမ်း၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်၊ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဗျာပါဒ ပဒေါသံ ပဟာလာတိအာဒိသုပိ၊ ဗျာပါဒ ပဒေါသံပဟာဟ-ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏။

ဣမိနာ၊ ဤဒေါသဖြင့်၊ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်၊ ဗျာပဇ္ဇတိ၊ ဗျက်ဆီးတတ်၏၊ ပူတိ
 တုမ္မာသာဒယောဝံ၊ သိုးဝှက်လေပြီးသော-မယောရုံ၊ အစရှိသည် တို့ကဲ့
 သို့၊ ပုရိမ ပကတိ၊ ရှေးဖြစ်သော-ပြကတေ သဘောကို၊ ဗဟတိ၊ စွန့်၏၊
 ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဗျာပါဒေါ၊ ဗျာပါဒမည်၏၊ ဝိကာရာပတ္တိယာ၊
 တောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်သဖြင့်၊ ပဒုဿတိ၊ ပြစ်မှားတတ်၏၊ ပရံ၊ သူတပါး
 ကို၊ ပဒုသေတိ ဝိနာသေတိ၊ ဗျက်ဆီးတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
 ပဒေါသော၊ ပဒေါသမည်၏၊ ဧဝံဥဘယံ၊ ဤနှစ်ပါးစုံသည်၊ ကောဓသေဝံ၊
 အမျှော်၏သာလျှင်၊ အမိဝစနံ၊ အမည်တည်း၊ စိတ္တဂေလညံ၊ စိတ်၏နာ
 သည်၏-အဖြစ်သည်၊ ထိနံ၊ ထိနမည်၏၊ စေတသိကဂေလညံ၊ စေတသိက်
 ၏နာသည်၏-အဖြစ်သည်၊ မိဒ္ဓံ၊ မိဒ္ဓမည်၏၊ ထိနဉ္စ၊ ထိနလည်း၊ မိဒ္ဓဉ္စ၊ မိဒ္ဓ
 လည်း၊ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ထိနမိဒ္ဓံ၊ အာလောကသညိတိ၊ အာလောကသည်-ဟူ
 သည်ကား၊ ရတ္တိမ္ပိ၊ ညဉ့်လည်းကောင်း၊ ဒိဝါပိ၊ နေ့လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌ
 အာလောကသဉ္ဇာနနသမတ္ထတာယ၊ မြင်အပ်သော-အလင်းကိုသိခြင်းငှါ
 စွမ်းနိုင်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိဂတနိဝရဏာယ၊ ကင်းပြီးသော-နိဝရ
 ဏရှိသော၊ ပရိသုဒ္ဓါယ၊ စင်ကြယ်သော၊ ပညာယ၊ ပညာနှင့်၊ သမန္နာဂ
 တော၊ ပြည့်စုံ၏၊ သတောသမ္ပဇာနောတိ၊ သတောသမ္ပဇာနော-ဟူသည်
 ကား၊ သတ်ယာဝံ၊ သတ်နှင့် လည်းကောင်း၊ ဥာဏေနစ၊ ဥာဏ်နှင့်လည်း
 ကောင်း၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏၊ ဣဒံဥဘယံ၊ ဤနှစ်ပါးစုံကို၊ အာလော
 ကသညာယ၊ အလင်းကိုသိခြင်းအား၊ ဥပကာရတ္တာ၊ ကျေးဇူးများသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဥဒ္ဓစ္စဉ္စ၊ ဥဒ္ဓစ္စလည်းကောင်း၊ ကုက္ကုစ္စဉ္စ၊
 ကုက္ကုစ္စလည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ တိဏ္ဍဝိမိကိန္ဒေသတိ၊
 တိဏ္ဍဝိမိကိန္ဒေသ-ဟူသည်ကား၊ ဝိမိကိန္ဒံ၊ ဝိမိကိန္ဒာကို၊ တရိတွာအ
 တိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍၊ ဌိတော၊ တည်၏၊ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်-ပယ်
 သည်ရှိသော်၊ ဣဒံ၊ ဤသဘောတရားကား၊ ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်း၊ ဣဒံ၊
 ဤသဘောတရားသည်၊ ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဧဝံတထာ၊
 ထိုအခြင်းဖြင့်၊ နပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အကထံကထိ၊
 အကထံကထိမည်၏၊ ကုသလေသုဓမ္မေသုတိ၊ ကုသလေသု-ဓမ္မေသု-ဟူ
 သည်ကား၊ အနဝဇ္ဇေသု၊ အပြစ်မရှိကုန်သော၊ ဓမ္မေသု၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌
 ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်၊ ကုသလာနုခေါ၊ ကုသိုလ်တို့လော၊ ဣမေကု
 သလာ၊ ဤကုသိုလ်တို့သည်၊ ကထံ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်ဟူန်သနည်း၊ ဣတိဧဝံ၊
 ဤသို့၊ နဝိမိကိန္ဒတိ၊ မယုံမှားတတ်၊ နကင်္ဂတိ၊ မယုံမှားတတ်၊ ဣတိအယံ၊

၀၄၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တံကိယထွေ၊

ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား၊
 ဧတ္ထ၊ ဤပပဉ္စသုဒ္ဓနီမည်သော-အဋ္ဌကထာ၌၊ သင်္ခေါ၊ အကျဉ်းတည်း။
 ဣမေသုပနနီဝရဏေသု၊ ဤနီဝရဏတို့၌၊ ဝစနတ္ထ လက္ခဏာဒိတေဒတေ၊
 ဝစနတ္ထလက္ခဏာ အစရှိသော-အပြားအားဖြင့်၊ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကား
 ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို၊ ဝိသုဒ္ဓိ
 မက္ခေဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌၊ ဝတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ။

ပညာယဒုဗ္ဗဏီ ကရဏေတိ၊ ပညာယဒုဗ္ဗဏီကရဏေ-ဟူသည်ကား၊
 ဣမေပဉ္စနီဝရဏာ၊ ဤငါးပါး ကုန်သော-နီဝရဏ တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊
 ဖြစ်ကုန်သည် ရှိသော်၊ အနုပ္ပန္နာယ၊ မဖြစ်သေးသော၊ လောကီယ လော
 ကုတ္တရာယ၊ လောကီ လောကုတ္တရာ-ဖြစ်သော၊ ပညာယ၊ ပညာကို၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ
 တံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ နုဗ္ဗေန္တိ၊ မပေးတတ်ကုန်။ ဥပ္ပန္နာအပိ၊ ဖြစ်သည်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌသမာပတ္တိယောဂါ၊ ရှစ်ပါးသော-သမာပတ်တို့ကိုလည်း
 ကောင်း၊ ပဉ္စအဘိညာဝါ၊ ငါးပါးသော-အဘိညာဉ်တို့ကို-လည်းကောင်း၊
 ဥပဇ္ဈိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍၊ ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်၊ ပါတေန္တိ၊ ချတတ်ကုန်၏။
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပညာယဒုဗ္ဗဏီကရဏာတိ၊ ပညာယဒုဗ္ဗဏီ-ကရဏတို့
 ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တထာဂတပဒံဇ္ဈတိပီတိ၊ တထာဂတပဒံ-ဇ္ဈတိ
 ပီဟူသည်ကား၊ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဣဒမ္ပိ ဥာဏပဒံ၊ ဤ
 သဗ္ဗညုတဥာဏံ တည်းဟူသော-ခြေရာကို လည်းကောင်း၊ ဣဒမ္ပိဥာဏ
 ဝဇ္ဇေ၊ ဤသဗ္ဗညုတ ဥာဏံဖြင့်-နင်းသွားရာကို-လည်းကောင်း၊ ဥာဏေ
 န၊ သဗ္ဗညုတ ဥာဏံဖြင့်၊ အက္ကန္တဋ္ဌာနန္တိ၊ အက္ကန္တဋ္ဌာနံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆို
 အပ်၏။ တထာဂတ နိသေဝိတန္တိ၊ တထာဂတ နိသေဝိတံ-ဟူသည်
 ကား၊ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဥာဏဗာသုဏာယ၊ သဗ္ဗညုတ
 ဥာဏံတည်း ဟူသော-နံပါးဖြင့်၊ နိဗ္ဗာသိတဋ္ဌာနံ၊ ပွတ်သတ်ရာ - အ
 ရပ်ကို၊ တထာဂတ ရေ္ဍိတန္တိ၊ တထာဂတ ရေ္ဍိတံ-ဟူသည်ကား၊ တ
 ထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဥာဏဒါဋ္ဌာယ၊ သဗ္ဗညုတဥာဏံ-တည်း
 ဟူသောအစွယ်ဖြင့်၊ အာရေ္ဍိတဋ္ဌာနံ၊ သုံးသပ်ရာအရပ်ကို၊ ယထာဘူတံ
 ပဇာနာတိတိ၊ ယထာဘူတံ-ပဇာနာတိဟူသည်ကား၊ ယထာ သဘာဝံ၊
 ဘုရား ဂုဏ်ကျေးဇူး၏-ဟုတ်မှန်သော သဘောကို၊ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။
 တာဝ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို-မရခြင်းကြောင့်-မသိသေးသရွေ့-ကာလ
 ပတ်လုံး၊ အရိယသာဝကော၊ အရိယာသာဝကသည်။ နိဋ္ဌံ၊ ဘုရားစင်စစ်
 မှန်ပေ၏ဟူ၍-ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ ဂတော၊ ရောက်သည်၊ နုတွဝဟောတိ၊

မဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာ ဈာနာ ဘိညာ၊ ဤဈာန်
 အဘိညာဉ်တို့သည်။ ဗာဟိရဏဟိဝိ၊ သာသနာပ-ဈာန်ရ တိတ္ထိတို့နှင့်
 လည်း။ သာဓာရဏာ၊ ဆက်ဆံကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တာဝ၊ ထို
 မျှလောက်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ ဂတော၊ ရောက်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊
 မဂ္ဂက္ခဏေပိ၊ အရဟတ္တမဂ်-ခဏ၌လည်း။ အပရိယောသိတ၊ ကိစ္စတာယ၊
 မဆုံးသေးသောပြုအပ်သောကိစ္စ-ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တာဝ၊ ထိုမျှ
 လောက်၊ နိဗ္ဗာန်၊ အပြီးတိုင်အောင်-ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ ဂတော၊ ရောက်သည်။
 နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ အပိစခေါနိဗ္ဗာနန္တ၊ တိတိ၊ အပိစခေါနိဗ္ဗာ-ဂန္တ၊ တိဟူသည်
 ကား၊ အပိစခေါပန၊ စင်စစ်သော်ကား၊ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ခဏ၌၊ မဟာဟတ္ထိ၊
 ဆင်ကြီးကို၊ ပဿန္တော၊ မြင်သော၊ နာဂ ဂနိကောဝိယ၊ ဆင်နေသောတော
 ၌-ကျင်လည်သောမူဆိုးကဲ့သို့။ သဗ္ဗာသဗ္ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါတိ ဣမိနာအာကာ
 ရေန၊ သဗ္ဗာ သဗ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ဤသို့အစရှိသော-အခြင်းအရာအားဖြင့်၊
 တိသု၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ရတနေသု၊ ရတနာတို့၌၊ နိဗ္ဗာန်၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ ဂန္တ
 တိ၊ ရောက်ဆဲ၊ နိဗ္ဗာနတောဟောတိတိ၊ နိဗ္ဗာနတော-ဟောတိဟူသည်ကား
 ဧဝံ၊ ဤသို့၊ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ အရဟတ္တမဂ်ခဏ၌၊ နိဗ္ဗာန်၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ ဂန္တန္တော
 ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ အရဟတ္တဖလက္ခဏေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌၊ ပရိယော
 သိတသဗ္ဗကိစ္စတာယ၊ ဆုံးစေအပ်ပြီးသော-အဆုံးရုံသောကိစ္စရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗာကာရေန၊ ခင်သိမ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တိသု၊
 သုံးပါးကုန်သော၊ ရတနေသု၊ ရတနာတို့၌၊ နိဗ္ဗာန်၊ အပြီး-ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊
 ဂတော၊ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သော-စကား
 ရပ်သည်။ ဥတ္တာနုတ္တမေဝ၊ ပေါ်သော-အနက်ရှိသည်သာလျှင် တည်း။
 ဣတိ၊ ဤတွင်-စူဠဟတ္ထိ ပဒေါပမ သုတ်၏အတွင်း အပြီးတည်း။ စူဠ
 ဟတ္ထိပဒေါပမ သုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ စူဠဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်၏ အတွင်းသည်။
 နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

မဟာဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်။

ဧဝံမေသုတန္တိ၊ ဧဝံမေသုတံ-အစရှိသောသုတ်သည်။ မဟာဟတ္ထိပ
 ဒေါပမသုတ္တံ၊ မဟာဟတ္ထိ-ပဒေါပမသုတ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုမဟာဟတ္ထိ
 ပဒေါပမသုတ်၌၊ ဇင်္ဂမာနန္တိ၊ ဇင်္ဂမာနံဟူသည်ကား၊ ပထဝီတလစာရီနုံးဖြေ
 အပြင်၌သွားကုန်သော၊ ပါဏာနန္တိ၊ ပါဏာနံဟူသည်ကား၊ သုပါဒကပါ

၁၄၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ၊

ကာနံ၊ အခြေရှိကုန်သော-သတ္တဝါတို့တွင်၊ ပဒဇာတာနိတိ၊ ပဒဇာတာနိ
 ဟူသည်ကား၊ ပဒါနိ၊ ခြေတို့တည်း၊ သမောဓာနံ ဂစ္ဆန္တိတိ၊ သမောဓာနံ
 ဂစ္ဆန္တိ ဟူသည်ကား၊ ဩဿာနံ၊ သက်ဝင်ခြင်းသို့၊ ဥပက္ခေပံ၊ ထည့်သွင်း
 ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏၊ အဂ္ဂမက္ခာယတိတိ၊ အဂ္ဂမက္ခာယတိဟူ
 သည်ကား၊ သေဋ္ဌံ၊ ကြီး၏ဟူ၍၊ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ယဒိဒံမဟန္တတ္ထေ
 နာတိ၊ ယဒိဒံမဟန္တတ္ထေန ဟူသည်ကား၊ မဟန္တဘာဝေန၊ ကြီးသည်၏
 အဖြစ်ဖြင့်၊ အပ္ပံ၊ ကြီး၏ဟူ၍၊ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဂုဏဝသေန၊ ဂုဏ
 ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ နဝအက္ခာယတိ၊ မဆိုအပ်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
 အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ယေကေမိကုသလာဓမ္မာတိ၊ ယေကေမိ-ကုသ
 လာဓမ္မာဟူသည်ကား၊ ယေကေမိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ လောကီယာဝါ၊
 လောကီလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ လောကုတ္တရာဝါ၊ လောကုတ္တရာလည်းဖြစ်
 ကုန်သော၊ ကုသလာဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည်၊ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိတိတ္ထေ
 သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ ဟူသော-ဤပါဠိချပ်၌၊ သဇာတိသင်္ဂဟော၊ ဇာတ်တူအား
 ဖြင့်-ပေါင်းခြင်း လည်းကောင်း၊ သဇ္ဇာတိသင်္ဂဟော၊ ဖြစ်ရာတူအားဖြင့်
 ပေါင်းခြင်းလည်းကောင်း၊ ကိရိယသင်္ဂဟော၊ အလုပ်တူအားဖြင့်-ပေါင်း
 ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဂဏနသင်္ဂဟော၊ အရေအတွက်တူအားဖြင့်-ပေါင်း
 ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သင်္ဂဟော၊ ပေါင်းခြင်းသည်၊ စတုဗ္ဗိဓော၊
 လေးပါးအပြားရှိသည်ဟောတီးဖြစ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်၊ သဗ္ဗေ၊
 အလုံးစုံကုန်သော၊ ခတ္တိယာ၊ မင်းတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု၊ လာစေကုန်၊ သဗ္ဗေ၊
 အလုံးစုံကုန်သော၊ ပြာဟ္မဏာ၊ ဝုဏ္ဏားတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု၊ လာစေကုန်
 ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ သမာနဇာတိဝသေန၊ တူသောဇာတ်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊
 သင်္ဂဟော၊ ပေါင်းခြင်းသည်၊ သဇာတိသင်္ဂဟောနာမ၊ ဇာတ်တူအားဖြင့်
 ပေါင်းခြင်းမည်၏၊ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ကောသလကောသလ
 တိုင်းသားတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု၊ လာစေကုန်၊ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော၊
 မာဂကော၊ မာဂတိုင်းသားတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု၊ လာစေကုန်၊ ဣတိဇေ
 ဤသို့၊ သဇ္ဇာတိ ဒေသဝသေန၊ ဖြစ်ရာတူ၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ သင်္ဂဟော၊
 ပေါင်းခြင်းသည်၊ သဇ္ဇာတိသင်္ဂဟောနာမ၊ ဖြစ်ရာတူအားဖြင့်-ပေါင်းခြင်း
 မည်၏၊ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော၊ ရုယိကာ၊ ရုယားစီးသူရဲတို့သည်၊ သဗ္ဗေ၊
 အလုံးစုံကုန်သော၊ ဓနုဂ္ဂဟာ၊ လေးသမားတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု၊ လာ
 စေကုန်၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ကိရိယဝသေန၊ အလုပ်တူ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊
 သင်္ဂဟော၊ ပေါင်းခြင်းသည်၊ ကိရိယသင်္ဂဟောနာမ၊ အလုပ်တူအားဖြင့်

ပေါင်းခြင်းမည်၏၊ စက္ခယတနံ၊ စက္ခယတနသည၊ ကတမံ၊ အဘယံမည်
 သော၊ ခန္ဓဂဏနံ၊ ခန္ဓာဟူသော-ရေတွက်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သနည်း၊
 • ဣတိပူစ္ဆယံ၊ ဤသို့-မေးအပ်သည်၊ သတိ၊ ရှိသော်၊ စက္ခယတနံ၊ စက္ခယ
 တနသည၊ ရူပက္ခန္ဓဂဏနံ၊ ရူပက္ခန္ဓာဟူသော-ရေတွက်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ၊
 ရောက်၏၊ စက္ခယတနံ၊ စက္ခယတနသည၊ ရူပက္ခန္ဓဂဏနံ၊ ရူပက္ခန္ဓာဟူ
 သော-ရေတွက်ခြင်းသို့၊ ဟဿိယဒိဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ရောက်သည်ဖြစ်အံ့၊
 စက္ခယတနံ၊ စက္ခယတနကို၊ ရူပက္ခန္ဓနံ၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေ
 တွက်အပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တေတယာ၊ သင်သည်၊ နဝတရေ ဝတ္တဗ္ဗေ န
 ဝတ္တဗ္ဗော၊ ခေတုအပ်အယံသင်္ဂဟော၊ ဤပေါင်းခြင်းသည်၊ ဂဏနသင်္ဂဟော
 နာမ၊ အရေအတွက်တူအားဖြင့်-ပေါင်းခြင်းမည်၏၊ ဣမသိန္နိဋ္ဌာနေ၊ ဤသင်္ဂ
 ဟိဂစ္ဆတိဟူသော-ပါဠိရပ်၌လည်း၊ အယမေဝ၊ ဤပေါင်းခြင်းကိုသာလျှင်
 အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ။

နနုစတောဒေဝိ၊ စောဒနာဦးအံ့၊ စတုန္ဒံ၊ လေးပါးကုန်သော၊ အရိယသစ္စာ
 နံ၊ အရိယသစ္စာတို့၏၊ ကတိကုသလာ ကတိအကုသလာ ကတိအဗျာက
 တာတိ၊ ကတိကုသလာ-ကတိအကုသလာ- ကတိအဗျာကတာ ဟူ၍၊
 ပဉ္စသ၊ ပြဿနာကို၊ ဝိသသ္မနေ၊ ဖြေရာ၌၊ သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာ
 သည်၊ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်တည်း၊ မဂ္ဂသစ္စံ၊ မဂ္ဂသစ္စာသည်၊ ကုသလံ၊
 ကုသိုလ်တည်း၊ နိရောဓသစ္စံ၊ နိရောဓသစ္စာသည်၊ အဗျာကတံ၊ အဗျာကတ
 တည်း၊ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခသစ္စာသည်၊ သိယာ၊ အချို့ကား၊ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်
 တည်း၊ သိယာ၊ အချို့ကား၊ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်တည်း၊ သိယာ၊ အချို့
 ကား၊ အဗျာကတံ၊ အဗျာကတတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်
 ၍အဖြစ်ကြောင့်၊ စတုဘူမကမ္မိ၊ ဘုံလေးပါး၌-ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော၊
 ကုသလံ၊ ကုသိုလ်သည်၊ ဒိယဗုဒ္ဓေသစ္စံ၊ အခွဲနှင့်တကွ-နှစ်ခုမြော်သော
 သစ္စာသို့သာလျှင်၊ ဘေတိ၊ သက်ဝင်၏၊ အထ၊ ထိုသို့သက်ဝင်သည်ဖြစ်
 လျက်၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ မဟာထေရော၊ မထေရ်ကြီးသည်၊ စတု
 သုအရိယသစ္စေသုဂဏနံ၊ ဂစ္ဆတိတိ၊ စတုသုအရိယသစ္စေသုဂဏနံ၊ ဂစ္ဆတိ
 ဟူ၍၊ အာဟ၊ ဆိုလေသနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ စောဒနာ၊ စောဒ
 နာခြင်းတည်း၊ သစ္စာနံ၊ သစ္စာလေးပါးတို့၏၊ အန္တောဂတတ္တာ၊ အတွင်း၌ဝင်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ဟိပါကုဋိကရောမိ၊ ထင်စွာ
 ပြဦးအံ့၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ သာမိကံ၊ အလွန်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဣဒံဒိယဗု
 သိက္ခာပဒသတံ၊ ဤအခွဲနှင့်တကွ-နှစ်ရပ်အတိုင်း အရှည်ရှိသော-သိက္ခာ

ပုဒ်သည်။ အန္တရမာနံ။ လခွဲတိုင်း-လခွဲတိုင်း။ ဥဒ္ဓေသံ။ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်
 သို့။ အာဂစ္ဆတိ။ ရောက်၏။ ယတ္ထ။ အကြင်သိက္ခာပုဒ်အပေါင်း၌။ အတ္ထကာ
 မာ။ အကျိုးစီးပွားကို- အလိုရှိကုန်သော။ ကုလပုတ္တော။ အမျိုးသားတို့သည်။
 သိက္ခန္တိ။ ကျင့်ကုန်၏။ သိက္ခဝေ။ ရဟန်းတို့။ သိက္ခာ။ သိက္ခာတို့သည်။ အဓိ
 သီလသိက္ခာ။ အဓိသီလသိက္ခာလည်းကောင်း။ အဓိဗိက္ခသိက္ခာ။ အဓိဗိက္ခ
 သိက္ခာလည်းကောင်း။ အဓိပညာသိက္ခာ။ အဓိပညာ-သိက္ခာလည်းကောင်း။
 ဣမာတိဿော။ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ဣတိဇေတ္ထ။ ဤပါဠိ၌။ သာမိကံ။ အလွန်နှင့်
 တကွသော။ ဣဒံဒိယဗုဒ္ဓသိက္ခာပဒသတံ။ ဤအခွဲနှင့်တကွနှစ်ခုသောသိက္ခာ
 ပုဒ်သည်။ ဧကောတေသုဿော။ အဓိသီလသိက္ခာဝ။ အဓိသီလ-သိက္ခာသည်
 သာလျှင်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ဝံ။ ထိုအဓိသီလ-သိက္ခာကို။ သိက္ခန္တောပိ။ ကျင့်
 သောရဟန်းသည်လည်း။ တိဿော။ သုံးပါးကုန်သော။ သိက္ခာ။ သိက္ခာတို့
 ကို။ သိက္ခာသိက္ခာ၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဒသိတော။ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိယ
 ထာ။ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ကာဠာ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ သိက္ခာ
 နံ။ သိက္ခာတို့၏။ အန္တောဂတတ္တာ။ အတွင်းဝင် သည်၏-အဖြစ် ကြောင့်
 တည်း။ ယထာ။ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဧကဿဟတ္ထိပဒဿ။ တခုသော
 ဆင်ခြေရာ၏။ စတုသု။ လေးပါးကုန်သော။ ကောဠာသေသု။ အဖို့တို့တွင်။
 ဧကသ္မိ။ တခုသော။ ကောဠာသေ။ အဖို့၌။ ဩတိဏ္ဍာနိပိ။ သက်ဝင်သည်
 လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဇီသု။ နှစ်ခုကုန်သော။ ကောဠာသေသု။ အဖို့တို့၌။
 ဩတိဏ္ဍာနိပိ။ သက်ဝင် သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တိသု။ သုံးခုကုန်
 သော။ ကောဠာသေသု။ အဖို့တို့၌။ ဩတိဏ္ဍာနိပိ။ သက်ဝင်သည်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ စတုသု။ လေးခုကုန်သော။ ကောဠာသေသု။ အဖို့တို့၌။ ဩ
 တိဏ္ဍာနိပိ။ သက်ဝင်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သိင်္ဂါလ ပသဒ မိဂါဒိနံ။
 မြေခွေး-ချေ-သမင်-အစရှိသည်တို့၏။ ပါဒါနံ။ ခြေတို့သည်။ ဟတ္ထိပဒေ။
 ဆင်ခြေရာ၌။ သမောဓာနံ။ ပေါင်းခြင်းသို့။ ဂတာနေဝ။ အတွင်းဝင်ကုန်
 သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ။ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟတ္ထိပဒတော။ ဆင်ခြေရာမှ။ အမုတ္တိ
 တွာ။ မလွတ်မူ၍။ တဿဝ။ ထိုဆင်ခြေရာ၏သာလျှင်။ အန္တောဂတတ္တာ။
 အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမောဓာနံ။ ပေါင်းခြင်းသို့။ ဂတာနိ။
 ရောက်ကုန်သည်။ နဟောန္တိ ယထာ။ မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ။ ဤအတူ
 သာလျှင်။ ဧကသ္မိမ္ပိ။ တပါးလည်းဖြစ်သော။ သစ္စေ။ သစ္စာ၌လည်းကောင်း။
 ဇီသုပိ။ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သစ္စေသု။ သစ္စာတို့၌ လည်းကောင်း။
 တိသုပိ။ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သစ္စေသု။ သစ္စာတို့၌ လည်းကောင်း။

စတုသုပိ၊လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊သစ္စေသု၊သစ္စာတို့၌လည်းကောင်း၊
ဂဏနံ၊ရေတွက်ခြင်းသို့၊ဂတာ၊ရောက်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ၊တရားတို့သည်၊
စတုသု၊လေးပါးကုန်သော၊သစ္စေသု၊သစ္စာတို့၌၊ဂဏနံ၊ရေတွက်ခြင်းသို့၊
ဂတာဝံ၊ရောက်ကုန်သည်သာလျှင်၊ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏၊ ကသ္မာ၊အဘယ်
ကြောင့်နည်းဟူမူကား၊သစ္စာနံ၊သစ္စာတို့၏၊ အန္တောဂတတ္တာ၊ အတွင်း
ဝင်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊ ဒိဃဗုဒ္ဓဂဏနံ၊အဖွဲ့၌
တက္ကန္တရသော-သစ္စာဟူသော-ရေတွက်ခြင်းသို့၊ဂတေပိ၊ရောက်သည်
လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကုသလဓမ္မေ၊ကုသိုလ်တရားတို့ကို၊သဗ္ဗေတေတတု
သုအရိယသစ္စေသု သင်္ဂဟံဂစ္ဆတိတိ၊ သဗ္ဗေတေတတုသု-အရိယသစ္စ
သုသင်္ဂဟံဂစ္ဆတိဟူ၍၊အာဟ၊ဆိုတော်မူပြီ။ ။

ဒုက္ခေအရိယ သစ္စေတိအာဒိသု၊ ဒုက္ခေအရိယသစ္စ ဤသို့အစရှိကုန်
သော၊ဥဒ္ဓေသပဒေသုစေတ၊ဥဒ္ဓေသပုဒ်တို့၌လည်းကောင်း၊ဇာတိပိဒုက္ခာတိ
အာဒိသု၊ ဇာတိပိဒုက္ခာ-ဤသို့အစရှိကုန်သော၊ နိဒ္ဓေသပဒေသုစေ၊ နိဒ္ဓေသ
ပုဒ်တို့၌ လည်းကောင်း၊ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို၊ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏၊
တံဝစနံ၊ထိုစကားကို၊ပိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ပိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ ဂတ္တမေဝ၊ဆိုအပ်ပြီးသည့်
သာလျှင်တည်း၊ ကေဝလံဝန၊စင်စစ်သော်ကား၊ဇေတ္ထု၊ဤသုတ်၌၊ဒေသနာ
အနုက္ကမေဝ၊ဒေသနာ၏ အစဉ်ကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ထိအပ်၏၊ဟိ၊
ဥပမာဖြင့်-ထင်စွာပြပြီးအံ့၊ ဆေကော၊ လိမ်မာသော၊ ပိလိဝကာရော၊နှီး
သမားသည်၊သုဇာတံ၊ကောင်းစွာပေါက်ရောက်သော၊ ဝေဠု၊ဝါးလုံးကို၊
လဘိတွာ၊ရ၍၊ စတုခေ၊လေးပိုင်း၊ဆံတွာ၊ဖြတ်၍၊တတော၊ထိုလေးပိုင်း
သောဝါးမှ၊တယော၊သုံးခုကုန်သော၊ ကောဠာသေ၊အဖို့တို့ကို၊ဌပေတွာ၊
ထား၍၊ဧကံ၊တပိုင်းသော-ဝါးကို၊ ဂဟေတွာ၊ယူ၍၊ ပဉ္စခေ၊ငါးစိတ်အား
ဖြင့်၊ဘိန္ဒယျ၊ စိတ်ရာ၏၊ တတောပိ၊ ထိုငါးခုသော-ဝါးစိတ်မှ လည်း၊
စတ္တာရော၊လေးစိတ်တို့ကို၊ဌပေတွာ၊ထား၍၊ ဧကံ၊တစိတ်ကို၊ ဂဏ္ဍိတွာ၊
ယူ၍၊ဗာလေန္တော၊ခွဲလျက်၊ပဉ္စပေသိယော၊ငါးခုသော-ဝါးစိတ်တို့ကို၊က
ရေယျ၊ပြုရာ၏၊ တတော၊ထိုငါးခုသော-နှီးလောင်းဝါးစိတ်မှ၊စတသေသ၊
လေးစိတ်တို့ကို၊ဌပေတွာ၊ထား၍၊ဧကံ၊တစိတ်ကို၊ဂဏ္ဍိတွာ၊ယူ၍၊ ကုန္တိ
ဘာဂံ၊ဝမ်းသားအဖို့လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌိဘာဂံ၊ ကြောသား အဖို့လည်း
ကောင်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊ ဒွိခေ၊နှစ်ဖြာ၊ဗာလေတွာ၊ခွဲ၍၊ ပိဋ္ဌိဘာဂံ၊ ကြောသား
အဖို့ကို၊ဌပေတွာ၊ထား၍၊ကုန္တိဘာဂံ၊ဝမ်းသားအဖို့ကို၊ အာဒိယ၊ယူ
၍၊တတော၊ ထိုဝမ်းသားနှီးမှ၊ သမုဂ္ဂ ဗိဇနိတသလဝဏ္ဏာဒိ နာနုပ္ပကာရံ၊

ပူတာတံတင်းလေးထောင့်ယပ်-ယပ်ဝန်းအစရှိသော-အထူးထူး အပြား
 ပြားသော၊ ဝေဠုမိကတိံ။ ဝါးဖြင့်ပြီးသော- အသုံးအဆောင် အထူးကို၊
 ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ သော၊ ထိုနှီးသမားသည်၊ ဖိဋ္ဌိသာဂဉ္စ၊ ကြောသားအဘို့
 ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတရာစ၊ ကြောသံသးမှ-တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊
 စတသော၊ လေးပါးကုန်သော၊ ပေသိယောစ၊ နှီးလောင်း-ဝါးစိတ်တို့ကို
 လည်းကောင်း၊ ဣတရေစ၊ ဤမှတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရော၊
 လေးပါးကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသေစ၊ အဘို့တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတရေစ၊
 ဤမှတပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာ
 သေစ၊ အဘို့တို့ကို လည်းကောင်း၊ ကမ္မာယ၊ နှီးအမှု၌၊ နဥပနေဿတိ
 တိ၊ မဆောင် လတ္တံ့ဟူ၍၊ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်၊ ကေပ္ပဟာရေန ပန၊
 တပြိုင်နက် အားဖြင့် သာလျှင်၊ ဥပနေတံ၊ ဆောင်ခြင်းငှါ၊ နသတ္တာ၊
 မတတ်ကောင်း၊ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်၊ ဥပနေဿတိယထာ၊ ဆောင်
 လတ္တံ့သကဲ့သို့၊ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ အယံမဟာထေရောပိ၊ ဤ
 အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မဟာထေရ်သည်လည်း၊ ဝိလိဝကာရော၊ နှီးသမား
 သည်၊ သုဇာတံ၊ ကောင်းစွာပေါက်ရောက်သော၊ ဝေဠု၊ ဝါးကို၊ လသိတွာ၊
 ရှေ့၊ စတ္တာရော၊ လေးခုကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသေ၊ အဖို့တို့ကို၊ ကတွာ၊
 ပြု၍၊ ခိန္နုန္တောပိယ၊ ဖြတ်သကဲ့သို့၊ မဟန္တံ၊ ကျပ်စွာသော၊ ဣဒံသုတ္တံ၊
 ဤသုတ်ကို၊ အာရတိတွာ၊ အားထုတ်၍၊ စတုအရိယ သစ္စဝသေန၊ လေး
 ပါးသော-အရိယာ သစ္စာတို့၏ - အစွမ်း အားဖြင့်၊ မာတိကံ၊ မာတိကာ
 ကို၊ ဌပေသိ၊ ထား၏၊ ဝိလိဝကာရဿ၊ နှီးသမား၏၊ တယော၊ သုံးခုကုန်
 သော၊ ကောဋ္ဌာသေ၊ အဖို့တို့ကို၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ ဧကံ၊ တခုသောအဖို့
 ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ တဿ၊ ထိုတခုသောအဖို့၏၊ ပဉ္စဓာ၊ ငါးစိတ်၊ ကရဏံ
 ပိယ၊ ပြုခြင်းကဲ့သို့၊ ထေရဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်သည်၊ တိဏိ၊
 သုံးပါးကုန်သော၊ အရိယသစ္စာနိ၊ အရိယာသစ္စာတို့ကို၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊
 ဧကံ၊ တပါးသော၊ ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ကထေန္တဿ
 ဟောသည်ရှိသော်၊ ခန္ဓဝသေန၊ ခန္ဓာ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပဉ္စဓာ၊ ငါးပါးအ
 ပြားအားဖြင့်၊ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏၊ တထော၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး
 မှ၊ သောဝိလိဝကာရော၊ ထိုနှီးသမားသည်၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊
 ကောဋ္ဌာသေ၊ အဖို့တို့ကို၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ ဧကံ၊ တခုသော၊ ဘာဝံ၊ အဖို့ကို
 ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ပဉ္စဓာ၊ ငါးပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဖာလေသိယထာ၊ ခွဲသကဲ့
 သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်။

စတ္တာရော၊လေးပါးကုန်သော၊အရူပက္ခန္ဓေနံခန္ဓာတို့ကို၊ ဌပေတွာ၊ထား၍၊
 ရူပက္ခန္ဓံ၊ရူပက္ခန္ဓာကို၊ဝိဘဇန္တော၊ခွဲဝေလိုသည်ဖြစ်၍၊ စတ္တာရော၊လေး
 ပါးကုန်သော၊မဟာဘူတာစ၊မဟာဘုတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ စတုနံ၊
 လေးပါးကုန်သော၊မဟာဘူတာနံ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို၊ ဥပါဒါယရူပဉ္စ၊စွဲ၍
 ဖြစ်၍ဖြစ်သောရုပ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ ပဉ္စဓာ၊ ငါးပါးအပြားအား
 ဖြင့်၊ အကာသိ၊ပြု၏၊ တတော၊ထိုနောင်မှ၊ သောဝိလိဝကာရော၊ ထိုနှိုး
 သမားသည်၊ စတသော၊ လေးခုကုန်သော၊ ပေသိယော၊ ဝါးစိတ်တို့
 ကို၊ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ ဧကံ၊ တခုသော-ဝါးစိတ်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊
 ကုန္တိဘာဂံ၊ဝမ်းသားအဖို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဋ္ဌိဘာဂံ၊ ကြောသားအဖို့
 ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဗာလေသိယ
 ထားခွဲစိတ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ
 မထေရ်သည်၊ ဥပါဒါယရူပဉ္စ၊ ဥပါဒါရုပ်ကို-လည်းကောင်း၊ တိသော၊
 သုံးပါးကုန်သော၊ ဓာတုယောစ၊ ဓာတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဌပေတွာ၊
 ထား၍၊ ဧကံ၊တခုသော၊ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်ကို၊ဝိဘဇန္တော၊ခွဲဝေ
 သည်ရှိသော်၊အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝသေန၊အဇ္ဈတ္တိက-ဗာဟိရတို့၏-အစွမ်း
 အားဖြင့်၊နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်၊ဒသေတိ၊ပြတော်မူ၏၊သောဝိလိဝ
 ကာရော၊ ထိုနှိုးသမားသည်၊ ဝိဋ္ဌိဘာဂံ၊ ကြောသားအဖို့ကို၊ ဌပေတွာ၊
 ထား၍၊ကုန္တိဘာဂံ၊ဝမ်းသားအဖို့ကို၊အာဒါယ၊ယူ၍၊ နာနုပ္ပကာရံ၊အထူး
 ထူးအပြားပြားရှိသော၊ ဝိလိဝဝိကတိ၊နှိုးဖြင့်ပြီးသော-အသုံးအဆောင်
 အထူးကို၊ ကရောတိယထာ၊ ပြုသကဲ့သို့၊ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ထေရော၊
 အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်သည်၊ ဗာဟိရံ၊ဗာဟိရဖြစ်သော၊ ပထဝီဓာ
 တု၊ပထဝီဓာတ်ကို၊ ဌပေတွာ၊ထား၍၊ အဇ္ဈတ္တိကံ၊အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်
 သော၊ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်ကို၊ ဝိသတိယ၊နှစ်ဆယ်သော၊ အာကာ
 ရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ဝိဘဇိတွာ၊ဝေစာန်၍၊ ဒသေတု၊ပြတော်မူ
 ခြင်းငှါ၊ကတမာစအာရသောအဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓာတူတိအာဒိ၊ကတမာ
 စအာရသော-အဇ္ဈတ္တိကာ-ပထဝီ ဓာတု-ဤသို့ အစရှိ သော-စကားကို၊
 အာဟ၊ဟောတော်မူပြီး၊ဝိလိဝကာရော၊နှိုးသမားသည်၊ဝိဋ္ဌိဘာဂဉ္စ၊ကြော
 သားအဖို့ကို-လည်းကောင်း၊ ဣတရေစ၊ဤမှတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊
 စတသော၊လေးခုကုန်သော၊ ပေသိယော၊ ဝါးစိတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊
 ဣတရေစ၊ဤမှတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရော၊လေးပါးကုန်သော၊
 ကောဠာသေ၊ အဖို့တို့ကိုလည်းကောင်း၊ဣတရေစ၊ဤမှတပါးလည်း-ဖြစ်

၁၄၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဝျ-တတိယတွဲ၊

ကုန်သော၊ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသော၊ အဖို့တို့ကိုလည်း
 ကောင်း၊ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်၊ ကမ္ဘာယ၊ အမှု၌၊ ဥပနေဿတိ၊ ဆောင်
 လတ္တံ၊ ဟိသစ္စ၊ မှန်၏၊ ကေပ္ပဟာရေန၊ တပြိုင်နက်အားဖြင့်၊ ဥပနေတုံ၊
 ဆောင်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကာယထာ၊ မတတ်ကောင်းသကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထို
 အတူ၊ ထေရောပိ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်လည်း၊ ဗာဟိရံ၊ ဗာဟိ
 ရဖြစ်သော၊ ပထဝီဓာတုံ၊ ပထဝီဓာတ်ကို-လည်းကောင်း၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့
 ဆောင်သည်ရှိသော်၊ ဣတရာစ၊ ပထဝီဓာတ်မှတစ်ပါးလည်း-ဖြစ်ကုန်သော
 တိသော၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ဓာတုယောစ၊ ဓာတ်တို့ကို လည်းကောင်း၊
 ဥပါဒါရူပဉ္စ၊ ဥပါဒါရုပ်ကို-လည်းကောင်း၊ ဣတဇေ၊ ရုပ်မှတစ်ပါးကုန်သော၊
 စက္ကာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ အရူပိနော၊ နောင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓစ၊ ခန္ဓာ
 တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတရာနိ၊ ဤဒုက္ခသဋ္ဌာမှ-တစ်ပါးကုန်သော၊ တိဏိ၊
 သုံးပါးကုန်သော၊ အရိယသစ္စာနိစ၊ အရိယသဋ္ဌာတို့ကို-လည်းကောင်း၊
 အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝိဘဇိတွာ၊ ခွဲဝေ၍၊ ဒဿတိ၊ ပြတော်မူ၏၊
 ဟိသစ္စ၊ မှန်၏၊ ကေပ္ပဟာရေန၊ တပြိုင်နက်အားဖြင့်၊ ဒဿတုံ၊ ပြခြင်းငှါ၊
 နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ ။

အပိစ၊ ဥပမာတနည်းလည်း၊ ရာဇပုတ္တ၊ ပမာယပိ၊ မင်းသား-ဥပမာဖြင့်
 လည်း၊ အယံကမော၊ ဤအစဉ်ကို၊ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ ထင်စွာပြုအပ်၏၊
 ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကို-ဆိုပြီးအံ့၊ ဧကော၊ တယောက်သော၊ မဟာရာဇာ၊
 ပြည့်ရှင်မင်းကြီးသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တဿ၊ ထိုပြည့်ရှင်မင်းကြီးအား၊ ပရော
 သဟဿံ၊ တထောင်အလွန်ရှိကုန်သော၊ ပုတ္တာ၊ သားတို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်
 ၏သော၊ ထိုပြည့်ရှင်မင်းကြီးသည်၊ တေသံ၊ ထိုတထောင်အလွန်ရှိကုန်
 သော-မင်းသား တို့၏၊ ပိဋန္ဓန ပရိက္ခာရံ၊ ပန်ဆင် အပ်သော-တန်ဆာ
 ပရိက္ခာရာကို၊ စတုသု၊ လေးလုံးကုန်သော၊ ပေဋ္ဌာသု၊ ပူတာတို့၌၊ ဥပေတွာ၊
 ထား၍၊ ဧဗ္ဗပုတ္တဿ၊ သားကြီးအား၊ တာတ၊ ချစ်သား၊ တေ၊ သင်၏၊ တာ
 တိကာနံ၊ ညီတော်မင်းသားတို့၏၊ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား၊ ပိဋန္ဓနာဏှံ၊ ပန်ဆင်
 အပ်သော-တန်ဆာတမျှတည်း၊ တထာရှုပေ၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော၊
 ဆဏေ၊ ဝွဲသဘင်သည်၊ သမ္ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သော်၊ ပိဋန္ဓနံ၊ တန်ဆာကို၊
 နော၊ ငါတို့အား၊ ဒေဟိ၊ ပေးပါ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ယာစန္ဒာနံ၊ ထောင်းကုန်သော
 မင်းသားတို့အား၊ ဒဒေယျာသိ၊ ပေးဘိလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊
 သော၊ ထိုသားကြီးသည်၊ ဒေဝ၊ မင်းကြီး၊ သာရ၊ ကောင်းပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့
 ဆို၍၊ သာရဂဏှေ၊ ဥစ္စာနှစ်-သားရာဖြစ်သော-တိုက်ခန်း၌၊ ပဋိသမေသိ၊

သိဒ္ဓိဇ္ဈိ၊ တထာရူပေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော၊ သဏဒိဝသေ၊ သဘင်ဝှဲလင်း
ရှိသောနေ့၌၊ ရာဇပုတ္တာ၊ မင်းသားတို့သည်၊ ရညော၊ ပြည့်ရှင်မင်းကြီး၏၊
သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဂစ္ဆာ၊ သွား၍၊ တာတ၊ တခင်၊ နော၊ အကျွန်ုပ်တို့အား၊
ပိဋန္တနံ၊ တန်ဆာကို၊ ဒေထ၊ ပေးတော်မူပါကုန်၊ နက္ခတ္တံ၊ နက္ခတ်သဘင်ကို၊
ကိဋ္ဌိဿာမ၊ ကစားပါကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏၊ တာတ၊
အမောင်တို့၊ ဝေါ၊ သင်တို့၏၊ ဇေဋ္ဌဘာတိကဿ၊ အစ်ကိုကြီး၏၊ ဟတ္ထေ၊
လက်၌၊ မယာ၊ ငါသည်၊ ပိဋန္တနံ၊ တန်ဆာကို၊ ဌပိတံ၊ ထားအပ်ပြီ၊ တံ၊ ထိုတန်
ဆာကို၊ အာဟာရာပေတွာ၊ ဆောင်စေ၍၊ ပိဋန္တသ၊ ပန်ဆင်ကြလေကုန်၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ တေ၊ ထိုမင်းသားတို့သည်၊ သာမူတိ၊ ကောင်း၏ဟူ၍၊
ပဋိဿုဏိတွာ၊ ဝန်ခံ၍၊ တဿ၊ ထိုနောင်တော်မင်းသား၏၊ သန္တိကံ၊ အထံ
သို့၊ ဂစ္ဆာ၊ သွားကုန်၍၊ ဂုဗ္ဘကံ၊ နောင်တော်တို့၏၊ ဟတ္ထေ၊ လက်၌၊ နော၊
အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ပိဋန္တနံ ဘဏ္ဍံ၊ ပန်ဆင်အပ်သော-တန်ဆာဘဏ္ဍာသည်၊
အတ္ထိ၊ ဤသတတ်၊ တံ၊ ထိုတန်ဆာကို၊ ဒေထ၊ ပေးတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်ပြီ၊ သော၊ ထိုနောင်တော်သည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုတိုင်း၊
ကရိဿာမိတိ၊ ပြုအံ့ဟူ၍၊ ဂတ္တံ၊ တိုက်ခန်းကို၊ ဝိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍၊ စတသော
လေးလုံးကုန်သော၊ ပေဠာယော၊ ပူတာတို့ကို၊ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်၍၊ တိသော
သုံးလုံးကုန်သော-ပူတာတို့ကို၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ ဧကံ၊ တလုံးသော-ပူတာ
ကို၊ ဝိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍၊ တတော၊ ထိုတလုံးသော-ပူတာမှ၊ ပဉ္စသမုဂ္ဂေ၊
ငါးသုံးကုန်သော-တံတင်းတို့ကို၊ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်၍၊ စတ္တာရော၊ လေးလုံး
ကုန်သော-တံတင်းတို့ကို၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ ဧကံ၊ တလုံးသော-တံတင်းကို
ဝိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍၊ တတော၊ ထိုပူတာမှ၊ ပဉ္စသု၊ ငါးလုံးကုန်သော၊ ကရုဏ္ဍေ
သု၊ ကြွပ်တို့ကို၊ နိဟရိတေသုပိ၊ ထုတ်အပ်ကုန်သော်လည်း၊ စတ္တာရော၊ လေး
လုံးကုန်သော-ကြွပ်တို့ကို၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ ဧကံ၊ တလုံးသောကြွပ်ကို၊ ဝိဝ
ရိတွာ၊ ဖွင့်၍၊ ပိဓာနံ၊ အပိတ်ကို၊ ပဿ၊ နံပါး၌၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ တတော၊
ထိုကြွပ်မှ၊ ဟတ္ထပဝ ပါဒုပဂါဒိနိ၊ လက်ကောက်-မြေကျင်း-အစရှိကုန်
သော၊ နာနပ္ပကာရာနိ၊ အထူးထူးအပြားပြား-ရှိကုန်သော၊ ပိဋန္တနာနိ၊ တန်
ဆာတို့ကို၊ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်၍၊ အဒါသိ၊ ပေး၏၊ သော၊ ထိုနောင်တော်မင်း
သားသည်၊ ဣတရေဟိ၊ ဤမှတပါးကုန်သော၊ စတုဟိ၊ လေးလုံးကုန်သော၊
ကရုဏ္ဍေဟိ၊ ကြွပ်တို့မှလည်းကောင်း၊ ဣတရေဟိ၊ ဤမှတပါးကုန်သော၊
စတုဟိ၊ လေးလုံးကုန်သော၊ သမုဂ္ဂေဟိ၊ တံတင်းတို့မှ-လည်းကောင်း၊
ဣတရေဟိ၊ ဤမှတပါးကုန်သော၊ တိဟိ၊ သုံးလုံးကုန်သော၊ ပေဠာဟိ၊ ပူတာ

၁၅၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

တို့မှ-လည်းကောင်း၊ ဘာဇေတွာ၊ ဝေတာနိန္ဒ၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ကိဉ္ဇာပိ
 နဒေတိ၊ မပေးသေး၊ ပန၊ ထိုသို့မပေးသော်လည်း၊ အနုပုဗ္ဗန၊ အစဉ်အား
 ဖြင့်၊ ဒဿတိ၊ ပေးလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊
 ဧကပ္ပဘာရေန၊ တပြိုင်နက်အားဖြင့်၊ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်
 ကောင်း၊ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာစကား၌၊ မဟာရာဇာဝိယ၊ ပြည့်ရှင်မင်းကြီးကို
 ကဲ့သို့၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏၊ စသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ရာဇာ
 ဟမသ္မိသေလာတိ ဘဂဝါဓမ္မရာဇာအနုတ္တရောတိ၊ ရာဇာဟမသ္မိသေလာ
 တိ-ဘဂဝါဓမ္မရာဇာ အနုတ္တရောဟူ၍၊ ဧတံ၊ ဤစကားကို၊ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟော
 တော်မူအပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဇေဋ္ဌပုတ္တောဝိယ၊ သားကြီးကိုကဲ့သို့၊
 သာရိပုတ္တုတ္တရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏၊
 စသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ယံခေါတံဘိက္ခဝေ (ပ) နောအာမိသဒါယာဒေါတိ၊ ယံခေါ
 တံဘိက္ခဝေ (ပ) နောအာမိသဒါယာဒေါဟူသော၊ ဧတံဝစနံ၊ ဤစကားကို၊
 ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ဘဂ
 ဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဩရသော၊ ရင်၌ဖြစ်သော၊ မုခတော၊ ရွှေ့တံ
 တော်မှ၊ ဇာတော၊ ဖြစ်သော၊ ဓမ္မနိဗ္ဗိတော၊ တရားဖြင့်-ပြီးသော၊ ဓမ္မဒါယာ
 ဒေါ၊ လောကုတ္တရာ-ဓမ္မ၏အရှင်ဖြစ်သော၊ နောအာမိသဒါယာဒေါ၊ အာမိ
 သကို-အမွေမခံသော၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ပုတ္တော၊ သားတော်
 သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ယံခေါတံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို၊ သဗ္ဗာ၊
 မတောက်မပြန်၊ ဝဒမာနော၊ ဆိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏၊ တံ၊ ထိုစကား
 ကို၊ သာရိပုတ္တမေဝ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာကိုသာလျှင်၊ သဗ္ဗာ၊ မတောက်မပြန်၊
 ဝဒမာနော၊ ဆိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏
 ပုတ္တော၊ သားတော်ဖြစ်သော-အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်၊ (ပ) နောအာမိသ
 ဒါယာဒေါ၊ အာမိသကို-အမွေခံခြင်းမရှိ၊ ပရောသဟာသရာဇ ပုတ္တောဝိယ၊
 တထောင်အလွန်ရှိသော-မင်းသားတို့ကိုကဲ့သို့၊ ဘိက္ခုသံစော၊ ရဟန်း
 အပေါင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏၊ စသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ပရောသဟာသံဘိက္ခုနံ၊
 သုဂတံပယိရူပါသတိ၊ ဒေသေန္တံရိရဇံ၊ နိဗ္ဗာနံအကုတောဘယံန္တံ၊
 ပရောသဟာသံဘိက္ခုနံ၊ သုဂတံပယိရူပါသတိ၊ ဒေသေန္တံရိရဇံ၊ နိဗ္ဗာနံ
 အကုတောဘယံဟူသော၊ ဧတံ၊ ဤစကားကို၊ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောတော်မူအပ်
 သည်သာလျှင်တည်း၊ ပရောသဟာသံ၊ တထောင်အလွန်ရှိတန်သော
 ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား၊ ဝိရဇံ၊ ရာဂကင်းသော၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ အကုတော
 ဘယံ၊ တေးမရှိသော၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဒေသေန္တံ၊ ဟောတော် မူတတ်

သော၊ သုဂတံ၊ ကောင်းသောစကားကို-ဆိုတော်မူတတ်သော ဖြတ်စွာ
 ဘုရားကို၊ ပယ်ရပါသတိ၊ ဆည်းကပ်၏။ ။ ရေညှာ၊ မင်း၏၊ တေသံ၊ ယုတ္တနံ၊
 ထိုမင်းသားတို့၏၊ ပိဋ္ဌန္တနံ၊ တန်ဆာကို၊ စတုသု၊ လေးခုကုန်သော၊ ပေဠာသု၊
 ပူတာတို့၌၊ ပက္ခိပိတ္တာ၊ ထည့်၍၊ ဇေဋ္ဌသုတ္တံ၊ သားကြီး၏၊ ဟတ္ထေ၊ လက်၌
 ဌပိတကာ၊ လောဝိယ၊ ထားအပ်သော-အခါကိုကဲ့သို့၊ ဘဂဝတော၊ ဖြတ်စွာ
 ဘုရား၏၊ ဓမ္မသေနာပတိဿ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်တော်မူသော-အရှင်
 သာရိပုတ္တရာ၏၊ ဟတ္ထေ၊ လက်၌၊ စတုသုတ္တုကာသနာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို
 ပြသဖြင့်၊ ဌပိတကာ၊ လောဝိယ၊ ထားအပ်သောအခါကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဖွတ်အပ်၏၊
 တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်၊ သာရိပုတ္တောဘိက္ခဝေ (ပ) ဥတ္တာနိကာ
 တုန္တိ၊ သာရိပုတ္တောဘိက္ခဝေ (ပ) ဥတ္တာနိကာတုံဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်
 မူပြီ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ သာရိပုတ္တော၊ သာရိပုတ္တရာသည်၊ စတ္တာရိ၊ လေး
 ပါးကုန်သော၊ အရိယသစ္စာနိ၊ အရိယာ-သစ္စာတို့ကို၊ ပိတ္တာရေန၊ အကျယ်
 အားဖြင့်၊ အာပိက္ခိတုံ၊ ကြားခြင်းငှါ၊ ဒေသတုံ၊ ပြခြင်းငှါ၊ ပညပေတုံ၊
 ပညတ်ခြင်းငှါ၊ ပဋ္ဌပေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ ဝိဝေသိတုံ၊ ဖွင့်ခြင်းငှါ၊ ဝိဘဇိတုံ၊
 ဝေဘန်ခြင်းငှါ၊ ဥတ္တာနိကာတုံ၊ ထင်စွာပြုခြင်းငှါ၊ ပမဟာဘိ၊ စွမ်းနှိုင်း၏၊
 တထာရှုပေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော၊ ဆဏေ၊ ဂွေသကင်သည်၊ ဇာတေ၊ ဖြစ်
 လတ်သော်၊ တေသံရာဇသုတ္တနံ၊ ထိုမင်းသားတို့၏၊ တံရာဇာနံ၊ ထိုမင်းကြီး
 သို့၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ၊ ကပ်ကုန်၍၊ ပိဋ္ဌန္တနံ၊ တန်ဆာကို၊ ယာစနကာလောဝိယ၊
 တောင်းသော-အခါကို ကဲ့သို့၊ ဘိက္ခု၊ သံဃဿ၊ ရဟန်း အပေါင်း၏၊
 ဝဿူပနာယိကာသမယေ၊ ဝါသို့ကပ်အံ့သော-အခါ၌၊ အာဂတ္တံ၊ လာလတ်
 ကုန်၍၊ ဓမ္မ ဒေသနာယ၊ တရား ဟောခြင်း၏၊ အာယာပိတ ကာလော၊
 တောင်းပန်သော အခါကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဖွတ်အပ်၏၊ ဝဿူပနာယိကာယ၊
 ဝါဆိုအံ့သော-အခါသည်၊ ဥပကဋ္ဌာယ၊ နီးလတ်သော်၊ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤသမ္မာ
 ဒိဋ္ဌိသုတ်ကို၊ ဒေသိတံကိရ၊ ဟောတော်မူသတတ်၊ ရေညှာ၊ မင်းကြီး၏၊
 တာတာ၊ ချစ်သားတို့၊ ဝေါ၊ သင်တို့၏၊ ပိဋ္ဌန္တနံ၊ တန်ဆာကို၊ ဇေဋ္ဌဘာတိ
 ကဿ၊ နောင်တော်-မင်းသား၏၊ ဟတ္ထေ၊ လက်၌၊ မယာ၊ ငါသည်၊ ဌပိတံ၊
 ထားအပ်ပြီ၊ တံ၊ ထိုတန်ဆာကို၊ အာဟရာပေတွာ၊ ဆောင်စေ၍၊ ပိဋ္ဌန္တထ၊ ပန်
 ဆင်ကြလေကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တကာလောဝိယ၊ ဆိုအပ်သော-အခါကို
 ကဲ့သို့၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေနာပိ၊ သဗ္ဗညု-ဘုရားသည်လည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့
 သာရိပုတ္တ မောဂ္ဂလာနေ၊ သာရိပုတ္တရာ-မောဂ္ဂလာန်တို့ကို၊ သေဝထ၊ ဖြစ်
 ကြကုန်၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ သာရိပုတ္တ မောဂ္ဂလာနေ၊ သာရိပုတ္တရာ

၁၂၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-ကထိယတွဲ

မောဂ္ဂလာန်တို့ကို၊ ဘဇေယျသည်းကပ်ကြကုန်၊ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိကုန်သော
 ဘိက္ခု၊ သာရိ ပုတ္တရာ-မောဂ္ဂလာန်၊ မည်ကုန်သော-ရဟန်းတို့ သည်းသ
 ဖြဟ္မစာရိန်၊ သီတင်းသုံးတော်တို့အား၊ အနုဂ္ဂါဟကာ၊ ခြီးမြင့်တတ်ကုန်၏၊
 ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ဓမ္မဒေသနာပတိနော၊ တရားစစ်သူကြီး-ဖြစ်တော်မူသော
 အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့ကို၊ ပေသိတ
 ကာလော၊ စေခိုင်းအပ်သော-အခါကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဖွတ်အပ်၏၊ ရာဇပုတ္တ
 ဟိ၊ မင်းသားတို့သည်၊ ရညော၊ မင်းကြီး၏၊ ကထံ၊ စကားကို၊ သုတွာ၊ ကြား
 ၍၊ ဇေဋ္ဌဘာတိကဿ၊ နောင်တော်မင်းသား၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဂန္တိ၊
 သွား၍၊ ပိဋ္ဌန္တံ၊ တန်ဆာကို၊ ယာပိတ ကာလောပိယ၊ တောင်းအပ်သော
 အခါကိုကဲ့သို့၊ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်၊ သတ္တု၊ သရာဖြစ်တော်မူသော
 ဖြတ်စွာဘုရား၏၊ ကထံ၊ စကားတော်ကို၊ သုတွာ၊ ကြားကုန်၍၊ ဓမ္မဒေသနာ
 ပတိံ၊ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော-အရှင်သာရိပုတ္တရာသို့၊ ဥပ
 သင်္ကမ္ပ၊ ကပ်ကုန်၍၊ ဓမ္မဒေသနံ၊ တရားဒေသနာကို၊ အာဟာပိတကာလော၊
 တောင်းပန်သော-အခါကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဖွတ်အပ်၏၊ ဇေဋ္ဌဘာတိကဿ၊ နောင်
 တော်မင်းသား၏၊ ဂန္တိ၊ တိုက်ခန်းကို၊ ပိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍၊ စတသေသ၊ လေး
 လုံးကုန်သော၊ ပေဠာယော၊ ပူတာတို့ကို၊ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်၍၊ ဥပနံပိယ၊ ထား
 သကဲ့သို့၊ ဓမ္မဒေသနာပတိဿ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်တော်မူသော-အရှင်
 သာရိပုတ္တရာ၏၊ ဣမံသုတ္တန္တံ၊ ဤသုတ္တံကို၊ အာရုဘိတွာ၊ အားထုတ်၍၊
 စတုန္တံ၊ လေးပါးကုန်သော၊ အရိယသစ္စာနံ၊ အရိယသစ္စာတို့၏၊ ဝသေန၊ အ
 စွမ်းအားဖြင့်၊ မာတိကာယ၊ မာတိကာကို၊ ဥပနံ၊ ထားခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဖွတ်အပ်
 ၍၊ တိသေသ၊ သုံးလုံးကုန်သော၊ ပေဠာယော၊ ပူတာတို့ကို၊ ဥပေတွာ၊ ထား
 ၍၊ ဧကံ၊ တလုံးသော-ပူတာကို၊ ပိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍၊ တတော၊ ထိုတလုံးသောပူ
 တာမှ၊ ပဉ္စသမုဋ္ဌေ၊ ငါးလုံးသော-တံတင်းတို့ကို၊ နိဟရဏံပိယ၊ ထုတ်ခြင်း
 ကိုကဲ့သို့၊ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ အရိယသစ္စာနံ၊ အရိယသစ္စာတို့ကို၊
 ဥပေတွာ၊ ထား၍၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော၊ အရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာကို၊ ပိ
 ဘဇန္တဿ၊ ဝေဘန်သော-အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏၊ ပဉ္စက္ခဒဿနံ၊ ခန္ဓာငါး
 ပါးကို-ပြုခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဖွတ်အပ်၏၊ စတ္တာရော၊ လေးခုကုန်သော၊ သမုဋ္ဌေ၊
 တံတင်းတို့ကို၊ ဥပေတွာ၊ ထား၍၊ ဧကံ၊ တခုသော-တံတင်းကို၊ ပိဝရိတွာ၊
 ဖွင့်၍၊ တတော၊ ထိုတခုသော-တံတင်းမှ၊ ပဉ္စကရဏေ၊ ငါးခုသောကြွပ်
 တို့ကို၊ နိဟရဏံပိယ၊ ထုတ်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊
 အရူပက္ခန္ဓနံ၊ ရူပက္ခန္ဓာတို့ကို၊ ဥပေတွာ၊ ထား၍၊ ဧကံ၊ တပါးသော၊ ရူပက္ခန္ဓံ၊

ရူပက္ခန္ဓာကို၊ ဝိဘဇန္တဿ၊ ဝေတနံတေဝံမူသော-အရှင်သာရိပုတ္တရာဇာဏိ၊
 စတုမဟာဘူတ ဥပါဒါယရူပဝသေန၊ လေးပါးသောမဟာဘူတ်-ဥပါဒါ
 ရုပ်တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပစ္ဆကောဋ္ဌာသ ဒဿနံ၊ ငါးရပြု၍-ပြခြင်းကို၊
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဖွတ်အပ်၏၊ စတ္တာရော၊ လေးလုံးကုန်သော၊ ကရုဇ္ဈော၊ ကြွပ်တို့ကို၊
 ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ ဧကံ၊ တလုံးသော ကြွပ်ကို၊ ဝိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍၊ ဝိဝာနံ၊
 အပိတ်ကို၊ ပဿေ၊ နံပါး၌၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ ဟတ္ထပဂ ပါနုပဂါဒိပိဋ္ဌန္ဓန
 ဒါနံဝိယ၊ လက်၌ ဆင်သော တန်ဆာ-ခြေ၌ဆင်သော တန်ဆာကို-ပေး
 ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ မဟာဘူတာနိစ၊ မဟာဘူတ်တို့ကို
 လည်းကောင်း၊ ဥပါဒါယရူပဉ္စ၊ ဥပါဒါရုပ်ကို-လည်းကောင်း၊ ဌပေတွာ၊
 ထား၍၊ ဧကံ၊ တပါးသော၊ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်ကို၊ ဝိဘဇန္တဿ၊ ဝေ
 တနံတေဝံမူသော-အရှင်သာရိပုတ္တရာဇာဏိ၊ ဗာဟိရံ၊ ဗာဟိရပထဝီဓာတ်ကို၊
 တာဝ၊ ငှေးဦးစွာ၊ ဝိဝာနံဝိယ၊ အပိတ်ကိုကဲ့သို့၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ အဇ္ဈတ္တိ
 ကာယ ပထဝီဓာတုယာ၊ အဇ္ဈတ္တိက-ပထဝီဓာတ်ကို၊ နာနာသဘာဝတော
 အထူးထူးသော-သသောလက္ခဏာအားဖြင့်၊ ဝိသတိယာ၊ နှစ်ဆယ့်သုံးသော၊
 အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းငှါ၊ ကတမာစာ
 ဝုသောအဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓာတုတိအာဒိဝစနံ၊ ကတမာစာဝုသော-အဇ္ဈတ္တိ
 ကာပထဝီဓာတု-ဤသို့အစရှိသော-စကားကို၊ ဌပနံ၊ ထားခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
 ဖွတ်အပ်၏၊ တဿပနရာဇပုတ္တဿ၊ ထိုနောင်တော်ဖြစ်သော-မင်းသား
 ၏ကား၊ တေဟိစတူဟိ ကရုဇ္ဈောဟိ၊ ထိုလေးလုံးကုန်သော-ကြွပ်တို့မှ၊
 စတူဟိသမုဂ္ဂေဟိ၊ လေးလုံးကုန်သော-တံတင်းတို့မှ၊ တိဟိစပေဋ္ဌာဟိ၊ သုံး
 လုံးကုန်သော-ပူတာတို့မှ၊ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌၊ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်၊ နိဟ
 ရိတွာ၊ ထုတ်၍၊ ပိဋ္ဌန္ဓန ဒါနံဝိယ၊ တန်ဆာကိုပေးသကဲ့သို့၊ ထေရဿာပိ၊
 မထေရ်မြတ်၏လည်း၊ ဣတရေသံ၊ ဤပထဝီဓာတ်မှ-တပါးလည်းဖြစ်ကုန်
 သော၊ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ မဟာဘူတာနဉ္စ၊ မဟာဘူတ်တို့ကို-လည်း
 ကောင်း၊ ဥပါဒါယရူပါနဉ္စ၊ ဥပါဒါရုပ်တို့ကို-လည်းကောင်း၊ စတုန္နံ၊ လေး
 ပါးကုန်သော၊ အရူပက္ခန္ဓာနဉ္စ၊ နှစ်ခုတို့ကို-လည်းကောင်း၊ တိဏ္ဍံ၊ သုံး
 ပါးကုန်သော၊ အရိယသစ္စာနဉ္စ၊ အရိယသစ္စာတို့ကို-လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆာ
 နောက်၌၊ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဘာဇေတွာ၊ ဝေတနံ၍၊ ဒဿနံ၊
 ပြခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ကတမာစာဝုသော အဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓာတုတိအာဒိ၊ ကတမာစာ
 ဝုသော-အဇ္ဈတ္တိကာ-ပထဝီ ဓာတု-ဤသို့ အစရှိသော၊ ယံပနေတံ ယံ

၁၅၄ - မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

ပနဇော၊ အကြင်စကားကို၊ ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ တတ္ထံ၊ ထိုစကား၌၊ အဇ္ဈတ္တံ
 ပစ္စတ္တန္တိ ဇောဉာယမ္ပိ၊ အဇ္ဈတ္တံ-ပစ္စတ္တံဟူသော-ဤနှစ်ပါးရုံသည်လည်း၊
 နိယတာမိ ဝစနမေဝ၊ (၆)သော အနက်ကို ဟောသော-သဒ္ဓါပင်တည်း၊
 ကက္ခဋန္တိ၊ ကက္ခဋန္တံဟူသည်ကား၊ ထံ၌၊ ခက်ထန်သော၊ ခရိဂဇာန္တိ၊ ခရိ
 ဂတံ-ဟူသည်ကား၊ ဖရသံ၊ ရှန်ရှင်းသော၊ ဥပါဒိဏ္ဏန္တိ၊ ဥပါဒိဏ္ဏံဟူသည်
 ကား၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာနမေဝ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော-ရုပ်သည်သာလျှင်၊ န၊ မ
 ဟုတ်သေး၊ ပန၊ စဉ်စစ်သော်ကား၊ အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်၊ ဇော၊
 ဤဥပါဒိဏ္ဏံဟူသော-အမည်သည်၊ သရိရဋ္ဌကဿ၊ ကိုယ်၌တည်သော
 ရုပ်ကို၊ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းတည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သရိရဋ္ဌကံ၊ ကိုယ်၌တည်
 သော-ရုပ်သည်၊ ဥပါဒိဏ္ဏံဝါ၊ ကမ္မဇရုပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ၊
 အနုပါဒိဏ္ဏံဝါ၊ အနုပါဒိဏ္ဏံရုပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ၊ အာဒိဏ္ဏ
 ဂဟိတ ပရာမာဋ္ဌဝသေန၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည်-စွဲလင်းအပ်သောအစွမ်း
 သောကံ၊ ဖြစ်သောအားဖြင့်-သု၊ သပ်အပ်သည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ သဗ္ဗံ၊
 အလုံးစုံသောရုပ်သည်၊ ဥပါဒိဏ္ဏံမေဝနာမ၊ ဥပါဒိဏ္ဏံမည်သည်-သာလျှင်
 တည်း၊ သေယျထိဒံကေသာလောမာ(ပ)ဥဒရိယံကရိသန္တိ၊ ဣဒံစနံ၊ သေ
 ယျထိဒံကေသာလောမာ(ပ)ဥဒရိယံ ကရိသံဟူသောဤစကားကို၊ တာဝ၊
 ရှေးဦးစွာ၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို-စီးဖြန်းသော၊ ကုလ
 ဂုတ္တဿ၊ အမျိုးကောင်းသား၏၊ အဇ္ဈတ္တိက ပထဝီဓာတုဝသေန၊ အဇ္ဈတ္တိ
 ကပထဝီ ဓာတ်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဘာဝကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဘာဝကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊
 ဝိဘတ္တံ၊ ဝေသာနံအပ်၏၊ ဧတ္ထပန၊ ဤအဇ္ဈတ္တိက-ပထဝီဓာတ်၌ကား၊ မနထိ
 ကာရံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို၊ အာရတိတွာ၊ အားထုတ်၍၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာ
 ကို၊ ဝဇေတွာ၊ ပွားစေ၍၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဂဟေတုကာမေန၊ ယူ
 ခြင်းငှါအလိုရှိသော-ယောဂီဂုရိုလ်သည်၊ ယံကမ္မံ၊ အကြင်ကမ္မဋ္ဌာန်း-စီး
 ဖြန်းခြင်းတည်းဟူသော-အမှုကို၊ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏၊ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံ
 သော-အမှုကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ ဝိတ္တာရိတမေဝ၊ ခွဲအပ်ပြီးသည်သာ
 လျှင်တည်း၊ မတ္ထလုက် စနံ၊ ဥဇျောကံကိုကား၊ ဣမ၊ ဤအချဉ်းပါဠိ၊ ပါဠိသို့၊
 နအာရဋ္ဌံ၊ မတင်အပ်၊ တမ္ပိ၊ ထိုဥဇျောကံကိုလည်း၊ အာဟာရိတွာ၊ ဆောင်၍
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ ဂုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော-နည်းဖြင့်သာလျှင်
 ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိဝသေန၊ အဆင်းသဏ္ဌာန် အစရှိသည်တို့၏-အစွမ်းအား
 ဖြင့်၊ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ပိုင်းခြား၍၊ အယမ္ပိ၊ ဤဥဇျောကံသည်လည်း၊ အစ
 တနာ၊ စေတနာမရှိ၊ အဗျာကတာ၊ အဗျာကတတရားတည်း၊ သုညာ၊ ဂုရိုလ်

သတ္တဝါမှ ဆိတ်၏။ ထမ္ဘီ၊ ကြမ်း၏။ ပထဝီဓာတုဇေ၊ ပထဝီဓာတ်သာ
 တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မနုဿိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏။ ယံဝါပနညဗ္ဗိတိဣဒံ
 ဝစနံ၊ ယံဝါပနညဗ္ဗိဟူသော-ဤစကားကို၊ ဣတရေသု၊ ဤပထဝီဓာတ်မှ
 တပါးကုန်သော၊ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ကောဠာသေသု၊ အာပေါအစ
 ရှိကုန်သော-အဖို့တို့၌၊ အနုဂတာယ၊ အစဉ်လိုက်သော၊ ပထဝီဓာတုယ၊
 ပထဝီဓာတ်ကို၊ ဂဟဏတ္ထံ၊ ယူစိမ့်သောဌာ၊ ဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။
 ယာစေဝခေါပန အဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓာတုတိ၊ ယာစေဝ ခေါပန-အဇ္ဈတ္တိ
 ကာ ပထဝီဓာတုဟူသည်ကား၊ ဂုတ္တုပ္ပကာရာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော-အပြားရှိ
 သော၊ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ အတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်သော၊ ယာစအယံပထဝီဓာတု၊
 အကြင်ပထဝီဓာတ်သည်-လည်းကောင်း၊ ယာစဗဟိရာတိ၊ ယာစဗဟိ
 ရာဟူသည်ကား၊ ဝိဘာဏ်၊ ဓာတုဝိဘင်း၌၊ အယော လောဟံ တိပုသိသန္တိ
 အာဒိနာနယေန၊ အယော-လောဟံ-တိပု-သိသံ-ဤသို့ အစရှိသော နည်း
 ဖြင့်၊ အာဂတာ၊ လာသော၊ ဗဟိရာ၊ အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော၊ ယာစပထဝီ
 ဓာတု၊ အကြင်ပထဝီဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ။

တ္ထောဂတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော-စကားအစဉ်ဖြင့်၊ ထေရေန၊
 အရှင် သာဓိဂုတ္တရာ-မထေရ်သည်၊ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ အတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်
 သော၊ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်ကို၊ နာနာသဘာဝတော၊ အထူးထူးသော
 သသန္တာရ အပြားဟူသော-သဘောအားဖြင့်၊ ဝိသတိယော၊ နှစ်ဆယ်
 သော၊ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်၊
 ဒံသိတာ၊ ပြအပ်၏၊ ဗဟိရာ၊ ဗဟိရပထဝီဓာတ်ကို၊ သင်္ခေပေန၊ အကျဉ်း
 အားဖြင့်၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဒံသိတာ၊ ပြအပ်၏၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်
 ကြောင့်နည်းဟူမူကား၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ယသ္မိံဌာနေ၊ အကြင်
 အရပ်၌၊ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏၊ အာလယော၊ ဝံကွက်ခြင်းသည်၊ နိကန္တိ၊
 တယ်ခြင်းသည်၊ ပတ္တနာ၊ တောင့်တခြင်းသည်၊ ပရိယုဇ္ဈာနံ၊ ထိုးကျင့်ခြင်း
 သည်၊ ဂဟဏံ၊ ကာမုပါဒါနံသည်၊ ပရာမာသော၊ သာသနာတော်မှ-ပြင်ပ
 အားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်၊ ဗလဝါ၊ အားကြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
 တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌၊ တေသံအာလယာဒိနံ၊ ထိုအာလယအစရှိသည်တို့ကို၊
 ဥဒ္ဓရဏတ္ထံ၊ နှုတ်ခြင်းဌာ၊ ဗုဒ္ဓါဝါ၊ ဘုရားတို့သည်-လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓသာ
 ဝကာဝါ၊ ဘုရားတပည့် သားတို့သည်-လည်းကောင်း၊ ဝိတ္ထာရကထံ၊
 အကျယ်စကားကို၊ ကထေန္တိ၊ ဟောကုန်၏၊ ယတ္ထပန၊ အကြင်အရပ်၌ကား၊
 ဗလဝါ၊ အားကြီးသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌၊ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာ

၁၅၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

တာဝတေံ။ ပြုအပ်သောကိစ္စ၏-မရှိခြင်းကြောင့်။ သင်္ခေပေန၊ အကျဉ်း
အားဖြင့်။ ကထေန္တိ၊ ဟောကုန်၏။ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြဦးအံ့၊ ကဿ
ကော၊ လုပ်လုပ်ယောကျ်ားသည်။ ခေတ္တံ၊ လယ်ကို။ ကဿမာနော၊ ထွန်
သည်ရှိသော်၊ ယတ္ထ၊ အကြင်လုပ်မြေအရပ်၌၊ ကဿမာနော၊ ထွန်၏၊ တတ္ထ
ထိုအရပ်၌၊ မူလသန္တာနကောနံ၊ သစ်မြစ်အစဉ်တို့၏၊ ဗလဝတာယ၊ အားကြီး
သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ နဂ်လံ၊ ထွန်သည်။ လဂ္ဂတိ၊ ကပ်ငြိ၏၊ တတ္ထံ၊ ထိုအ
ရပ်၌၊ ဂေါဏော၊ နွားတို့ကို၊ ဣပတော၊ ထား၍၊ ပံသံ၊ မြေကို၊ ဝိယူဟိတွာ၊ ယက်
၍၊ မူလသန္တာနကောနိ၊ အမြစ်အစဉ်တို့ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍၊ ဥဒ္ဓရေန္တာ၊
ထုတ်လျက်၊ ဗဟံ၊ များစွာ၊ ဝါယာမံ၊ လုံ့လကို၊ ကရောတိ၊ ပြု၏၊ ယတ္ထ၊ အ
ကြင်ထွန်ရာ-အရပ်၌၊ တာနိ၊ ထိုသစ်မြစ်အစဉ်တို့သည်။ နတ္ထိနသန္တိ၊ မရှိ
ကုန်၊ တတ္ထံ၊ ထိုအရပ်၌၊ ဗလဝံ၊ အားရှိသော၊ ပယောဂံ၊ လုံ့လကို၊ အကတွာ၊
မပြုမူ၍၊ ဂေါဏော၊ နွားတို့ကို၊ ဝိဗ္ဗိပံ၊ ကျောက်ထုန်း၌၊ ပံဟာမောနော၊ ထုတ်
ခတ်လျက်၊ ကဿတိယေဝ၊ ထွန်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့
သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ ဣဒံသမ္ပဒံ၊ ဤဥပမာ၏-ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဝေမိတဗ္ဗံ
သိအပ်၏။ ပထဝီဓာတု ရေဝေသာတိ၊ ပထဝီဓာတု ရေဝေသာဟူသည်
ကား၊ ဒုဝိဓာဝိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဧသောပထဝီဓာတု၊ ဤ
ပထဝီဓာတ်သည်၊ ဗဒ္ဓဋ္ဌေန၊ ခက်မာခြင်းဟူသော-အနက်သဘောကြောင့်
လည်းကောင်း၊ ကက္ခဋ္ဌဋ္ဌေန၊ ရုန့်ရင်းခြင်းဟူသော-အနက်သဘောကြောင့်
၎င်း၊ ဗရသဋ္ဌေန၊ ကြမ်းတမ်းခြင်းဟူသော-အနက်သဘောကြောင့်လည်း
ကောင်း၊ ဧကလက္ခဏာ၊ တူသော-လက္ခဏာရှိ၏၊ ဧသော၊ ဤဓာတ်သည်၊ ပထ
ဝီဓာတုဧဝံ၊ ပထဝီဓာတ်သာလျှင်တည်း။ အဇ္ဈတ္တိကံ၊ အတွင်းသန္တာန်၌
ဖြစ်သောပထဝီဓာတ်ကို၊ ဗဟိရာယ၊ အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော၊ ပထဝီဓာတု
ယာ၊ ပထဝီဓာတ်နှင့်၊ သမ္ဘိတက္ခယောဇေတွာ၊ ယှဉ်၍၊ ဒသေတိ၊ ပြတော်
မူ၏၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဗဟိရာယ၊ အပသန္တာန်၌-ဖြစ်သော၊ ပထ
ဝီဓာတုယာ၊ ပထဝီဓာတ်၏၊ အစေတနာဘာဝေါ၊ စေတနာမရှိသော-အ
ဖြစ်သည်၊ ပါကဇော၊ ထင်ရှား၏၊ အဇ္ဈတ္တိကာယ၊ အဇ္ဈတ္တိက-ပထဝီဓာတ်၌
သာလျှင်၊ ပါကဇော၊ ထင်ရှားသည်၊ န၊ မဟုတ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သာ၊ ထို
အဇ္ဈတ္တိက-ပထဝီဓာတ်သည်၊ ဗဟိရာယ၊ ဗဟိရ-ပထဝီဓာတ်နှင့်၊ သမ္ဘိ
တက္ခယ၊ ဧကသဒိသာ၊ ဩသည်ဖြစ်၍၊ အစေတနာယေဝ၊ စေတနာမရှိသည်
သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဂဏ္ဌန္တဿ၊ မှတ်ယူစွဲလမ်းသော-ရဟန်း
အား၊ သုခပရိဂ္ဂဟော၊ ချမ်းသာစွာ-သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်

၏ယထာကံ။ ဥပမာအာဟာသကဲ့သို့နည်းဟူမူကား၊ ဒန္တေနံ ယဉ်ကျေး
 ပြီးသော၊ ဂေါဏေန၊ နွားနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ ယောဇေတွာ၊ က၍၊ ဒ၊ ဒန္တော၊
 မယဉ်ကျေးသော- နွားသည်။ ကတိပါဟမေဝ၊ နှစ်ရက်-သုံးရက်မျှသာ
 လျှင်၊ ဝိသုကာယတိ၊ ဆန့်ကျင်၏၊ ဝိပ္ပန္နတိ၊ ဝန်လျှပ်၏၊ အထ၊ ထိုမှနောက်
 ဌ၊ နှစ်ရသေဝ၊ မကြာမြင့်မီသာလျှင်၊ ဒမတံ၊ ယဉ်ကျေးသော-အဖြစ်သို့၊
 ဥပဟိယထာ၊ ရောက်သကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ အဇ္ဈတ္တိကာပိ၊
 အဇ္ဈတ္တိကသန္တာန်၌ ဖြစ်သော-ပထဝီဓာတ်သည်လည်း၊ ဗာဟိရာယ၊ ဗာ
 ဟိဝ-ပထဝီဓာတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ ဧကသဒိသာ၊ ဤသောသဘောရှိ၏၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဂဏှန္တဿ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်သော-ရဟန်းအား၊ ကတိပါဟ
 မေဝ၊ နှစ်ရက်-သုံးရက်-အတွင်း၌သာလျှင်၊ အစေတနာဘာဝေန၊ စေတ
 နာမရှိသည်၏-အဖြစ်ဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏၊ အထ၊ ထိုသို့ထင်သောအခါ၌၊
 နှစ်ရသေဝ၊ မကြာမြင့်သဖြင့် သာလျှင်၊ အထာ၊ ထိုအဇ္ဈတ္တိက-ပထဝီ
 ဓာတ်၏၊ အစေတနာဘာဝေါ၊ စေတနာမရှိသော-အဖြစ်သည်၊ ပါကဇော၊
 ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

တံနေတံမမာတိ၊ တံနေတံမမဟူသည်ကား၊ ဥဘယဗ္ဗိ၊ နှစ်ပါးစုံလည်း
 ဖြစ်သော၊ ဧတံ၊ ဤပထဝီဓာတ်သည်၊ မမ၊ ငါ၏၊ နသန္တတံ၊ ဥစ္စာမဟုတ်၊
 ဧသော၊ ဤပထဝီဓာတ်သည်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ နအသ္မိ၊ မဖြစ်၊ ဧသော၊ ဤ
 ပထဝီဓာတ်သည်၊ မမ၊ ငါ၏၊ နအတ္တာ၊ ကိုယ်မဟုတ်၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ယ
 ထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း၊ သဗ္ဗပ္ပညာယ၊ မတောံမပြန်-ဝိပဿနာ
 ပညာ-မဂ်ပညာဖြင့်၊ ဒဠဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏၊ ယထာဘူတန္တိ၊ ယထာဘူတံဟူသည်
 ကား၊ ယထာသဘာဝံ၊ မတောက်မပြန်သော-သဘောကို၊ ဟိယသ္မာ၊ အ
 ကြံကြောင့်၊ တံ၊ ထိုပထဝီဓာတ်သဘောသည်၊ အနိစ္စာဒိသဘာဝံ၊ အနိစ္စ
 အစရှိသော-သာမညလက္ခဏာရှိ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ၊
 ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏၊ အနတ္တာ၊ အစိုးမရ၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဒဠဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏၊ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဟောတိခေါသောအာရ
 သောတိဇ္ဈဒံဒေသနံ၊ ဟောတိခေါသော-အာရသောဟူသော-ဤဒေသနာ
 ကို၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ အာရာပိ၊ အားထုတ်တော်မူသနည်း၊ ဗာဟိရ
 အာပေါဓာတုဝသေန၊ ဗာဟိရ-အာပေါဓာတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဗာဟိရာ
 ယ၊ အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော၊ ပထဝီဓာတုယာ၊ ပထဝီဓာတ်၏၊ ဝိနာသံ၊
 ပျက်စီးခြင်းကို၊ ဒဿေတွာ၊ ပြ၍၊ တတော၊ ထိုနောက်မှ၊ ဝိသေသတ၊ ရေန၊
 လွန်စွာသောအထူးအားဖြင့်၊ ဥပါဒိဏ္ဍာယ၊ ဥပါဒိဏ္ဍကဖြစ်သော၊ သရိရဋ္ဌ

၁၅၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

က ပထဝီဓာတုယာ၊ ကိုယ်သန္တာန်၌ တည်သော-ပထဝီဓာတ်၏၊ ဝိနာ
သဒဿနတ္ထံ၊ ပျက်စီးခြင်းကိုပြုခြင်းငှါ၊ အာရဟိ၊ အားထုတ်တော်မူ၏၊
ပက္ခပ္ပတိတိ၊ ပက္ခပ္ပတိ ဟူသည်ကား၊ အာပေါသံဝန ဝသေန၊ ရေပျက်
သည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝဗ္ဗမာနာ၊ ပွားသည်ရှိသော်၊ ကပ္ပတိ၊ ပျက်၏၊
အန္တရဟိတာ တသ္မိံ သမယေ ဗာဟိရာပထဝီဓာတုဟောတိတိ၊ အန္တရ
ဟိတာ တသ္မိံ သမယေ-ဗာဟိရာ ပထဝီဓာတု ဟောတိ ဟူသည်ကား၊
တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုကမ္ဘာပျက်သောအခါ၌၊ ကောဋိသတသဟဿ စက္က
ဝါဠေ၊ ကုဋေတသိန်းသော-စကြာဝဠာ၌၊ ခါရောဒကေန၊ ဆားငံသော-ရေ
ကြောင့်၊ ဝိလိယမာနာ၊ ကျေခြင်းသို့ ရောက်သော-ပထဝီဓာတ်သည်၊ ဥဒ
ကာနုဂတာ၊ ရေသို့အစဉ်လျှောက်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ပဗ္ဗတာဒိဝသေန၊
တောင်အစရှိသည်တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ သဗ္ဗင်္ဂိတာ၊ တည်သော၊ ပထဝီ
ဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်သည်၊ အန္တရဟိတာ၊ ကွယ်ပျောက်သည်၊ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏၊ ဝိလိယိတွာ၊ ကျေ၍၊ ဥဒကာမေဝ၊ ရေသည်သာလျှင်၊ ပောတိ၊ ဖြစ်၏၊
တာဝမဟလ္လိကာယာတိ၊ တာဝမဟလ္လိကာယ ဟူသည်ကား၊ တာဝမ
ဟန္တာယ၊ ထိုမျှလောက်ကြီးသော၊ ဒေဝေသတသဟဿာနိ၊ နှစ်သိန်းတို့
လည်းကောင်း၊ စက္ကာရိနဟုတာနိစ၊ လေးသောင်းတို့လည်းကောင်း၊ ဧတ္တ
ကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဗဟလတ္တေန၊ အထူအားဖြင့်၊ အယံ
ဝသုန္ဒရာ၊ ဤမြေကြီးကို၊ သင်္ခါတာ၊ ရေတွက်အပ်၏၊ ဣတိဇံ၊ ဤသို့၊
ဗဟလတ္တေနဝ၊ အထူအားဖြင့်သာလျှင်၊ မဟန္တတာယ၊ ကြီးသောအဖြစ်
အားဖြင့်၊ သင်္ခါတာ၊ ရေတွက်အပ်၏၊ ဝိတ္တာရတောပန၊ အကျယ်အားဖြင့်
ကား၊ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠဗ္ဗမာဏာယ၊ ကုဋေတသိန်းသော
စကြာဝဠာ ပမာဏရှိသော-ပထဝီဓာတ်၏၊ အနိစ္စတာတိ၊ အနိစ္စတာဟူ
သည်ကား၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍၊ အဘာဝတာ၊ မရှိခြင်းသဘော၏-အဖြစ်
တည်း၊ ဝယဓမ္မတာတိ၊ ဝယဓမ္မတာဟူသည်ကား၊ ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့၊ ဝမန
သဘာဝတာ၊ ရေခံခြင်း သဘောရှိသည်၏-အဖြစ်တည်း၊ ဝယဓမ္မတာတိ၊
ဝယဓမ္မတာဟူသည်ကား၊ ဝယဝမနသဘာဝတာ၊ ပျက်ခြင်းသို့-ရောက်
ခြင်းသဘောရှိသည်၏-အဖြစ်တည်း၊ ဝိပရိကာမဓမ္မတာတိ၊ ဝိပရိကာမ
ဓမ္မတာဟူသည်ကား၊ ပကတိဝိဇ္ဇာနသဘာဝတာ၊ ပြုကတေ့ကို-စွန့်ခြင်း
သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗေဟိဝိ၊ အလုံးစုံလည်း
ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေဟိပဒေဟိ၊ ဤပုဒ်တို့ဖြင့်၊ အနိစ္စလက္ခဏမေဝ၊ အမြဲမရှိ
ဟူသော-မှတ်သွယ်ကုန်သာလျှင်၊ ဝတ္ထံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏၊ ယံပနဓမ္မတာ

၁၂၈

တံ၊ အကြင်တရားသဘောသည်၊ အနိစ္စ၊ အဋ္ဌိမရှိ၊ တံဓမ္မဇာတံ၊ ထိဒေဋ္ဌိ
မရှိသော-တရားသဘောသည်၊ ဒုက္ခ၊ ခင်းရဲ၏၊ ယံဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်
တရားသဘောသည်၊ ဒုက္ခ၊ ခင်းရဲ၏၊ တံဓမ္မဇာတံ၊ ထိုခင်းရဲသောတ
ရားသဘောသည်၊ အနတ္တ၊ အစိုးမရ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝီရိယံ၊ သုံးပါးလည်း
ဖြစ်ကုန်သော၊ လက္ခဏာ၊ နိ၊ မှတ်ဘွယ်တို့သည်လည်း၊ အာဂတာနေဝ၊
လောကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ မတ္တဋ္ဌကဿာတိ၊ မတ္တဋ္ဌ
ကဿဟူသည်ကား၊ ပရိတ္တဋ္ဌိတိကဿ၊ နည်းသော တည်ခြင်းရှိသော၊
တတ္ထ၊ ထိုစကား၌၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ အာဂတာနေတိ၊ အကြောင်းတို့
ဖြင့်၊ ဣမဿကာယသော၊ ဤကိုယ်၏၊ ပရိတ္တဋ္ဌိတိတာ၊ နည်းသော-တည်
ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏၊ ဋ္ဌိတိပရိတ္တတာစ၊ ဋ္ဌိ၏နည်း
သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပရမ ပရိတ္တတာစ၊ အတိုင်းအရှည်၏နည်း
သည်၏-အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏၊ ဟိဝိတ္ထာ
ရေမိ၊ ရှေးဦးအံ့၊ အဟံ၊ ဤအတ္တဘောသည်၊ အတိ၊ အတိတ်ဖြစ်သော၊ ဝိတ္ထ
က္ခဏေ၊ ဝိတ္ထက္ခဏာ၌၊ ဇိဝိတ္ထ၊ အသက်ရှည်ပြီ၊ နဇီဝတိ၊ အသက်ရှည်ဆဲမ
ဟုတ်၊ နဇိဝိဿတိ၊ အသက်မရှည်လတ္တံ့၊ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော
ဝိတ္ထက္ခဏေ၊ ဝိတ္ထက္ခဏာ၌၊ ဇိဝိဿတိ၊ အသက် ရှည်လတ္တံ့၊ နဇီဝတိ၊
အသက်ရှည်ဆဲမဟုတ်၊ နဇိဝိတ္ထ၊ အသက်ရှည်ပြီးမဟုတ်၊ ပဋ္ဌ၊ ပဋ္ဌ၊ ပဋ္ဌ၊ ပဋ္ဌ
ဖြစ်သော၊ ဝိတ္ထက္ခဏေ၊ ဝိတ္ထက္ခဏာ၌၊ ဇိဝိဿတိ၊ အသက်ရှည်ဆဲ၊ နဇိဝိတ္ထ၊
အသက်ရှည်ဘူးပြီမဟုတ်၊ နဇိဝိဿတိ၊ အသက်မရှည်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤ
သို့၊ ဝုဇ္ဈတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဇိဝိတံ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေ လည်းကောင်း၊ အတ္တဘာဝေါ၊ ဇိဝိတ ဝေဒနာ
 သိညာဉ်မှ တပါးသော- ကြွင်းသော တရား အပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော
 အတ္တဘောလည်းကောင်း၊ ကေဝလံ၊ သုခ ဒုက္ခတို့၏-အချင်းချင်းမရော
 သက်သက်သာဖြစ်ကုန်သော။ သုခ ဒုက္ခာ၊ သုခ ဒုက္ခတို့လည်းကောင်း၊
 ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည် ကေဝိတ္တသမာယုတ္တံ၊ တခုသော-မိတ္တက္ခ
 ကန္တံသာယှဉ်ကုန်၏။ လဟုသော၊ ချေငြိမ်းစေသော၊ ခဏသည်၊ ဝတ္တတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဣတိဣဒံ ဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားကို၊ ဇေတသေဝ၊ ထိုအတ္တဘော
 ၏သာလျှင်၊ ပရိတ္တဋ္ဌိတိဒဿနတ္ထံ၊ နည်းသော-တည်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်
 ကိုပြခြင်းငှါ၊ ဝတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဋ္ဌိတိပရိတ္တတာယ၊ တည်ခြင်း၏
 နည်းသည်၏-အဖြစ်အားဖြင့်၊ ပရိတ္တဋ္ဌိတိ၊ နည်းသော-တည်ခြင်းကို၊ ဝေဒိ
 တဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ အဿာသ ပဿာသု ပနိဗ္ဗာဒိဘာဝေနပန၊ အဿာ

သပဿာသတို့နှင့်-စပ်ခြင်းအစရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်ကား။ အသား၊
ထိုအတ္တဘော၏၊ ပရမပရိတ္တတာ၊ အတိုင်းအရှည်၏-နည်းသည်၏အဖြစ်
ကို၊ ခေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏၊ ဇီဝိတံ၊
ဇီဝိတိန္ဒြေသည်၊ အသားသုပ နိဗန္ဓံ၊ ထွက်သက်ဖြင့်-စပ်၍ဖြစ်၏၊ ဇီဝိတံ၊
ဇီဝိတိန္ဒြေသည်၊ အသားသုပ နိဗန္ဓံ၊ ဝင်သက်နှင့်-စပ်၍ဖြစ်၏၊ ဇီဝိတံ၊ ဇီဝိ
တိန္ဒြေသည်၊ အသားသပဿာသုပနိဗန္ဓံ၊ ထွက်သက်-ဝင်သက်တို့နှင့်
စပ်၍ဖြစ်၏၊ ဇီဝိတံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေသည်၊ မဟာဘူတပနိဗန္ဓံ၊ မဟာဘူတ်လေး
ပါးတို့နှင့်-စပ်၍ဖြစ်၏၊ ဇီဝိတံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေသည်၊ ကဗဇ္ဇိကာရာ ဟာရူပနိ
ဗန္ဓံ၊ ကဗဇ္ဇိကာရာဟာရတို့နှင့်-စပ်၍ဖြစ်၏၊ ဇီဝိတံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေသည်၊
ဝိညာဏူပနိဗန္ဓံ၊ ဝိညာဉ်နှင့်စပ်၍ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌
ဝိညာရိတံ၊ ချွေအပ်၏၊ တဏှုပ္ပါဒါဒိဏ္ဍိယသတိ၊ တဏှုပ္ပါဒါဒိဏ္ဍိယသ-ဟူ
သည်ကား၊ တဏှာယ၊ တဏှာအားဖြင့်၊ ဒိဏ္ဍိဂဟိတပရမတ္ထသ၊ ယူအပ်
စွဲလမ်းအပ်-ဘောံပြန်သောအားဖြင့်-သု၊ သပ်သောသုအား၊ အဟန္တိ ဝါ၊
ငါဟူ၍လည်းကောင်း၊ မမန္တိ ဝါ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟူ၍လည်းကောင်း၊ အသ္မိတိ ဝါ၊
ငါ၏ကိုယ်ဖြစ်၏ဟူ၍-၎င်း၊ အတဉ္စသန္တောတေဝတ္ထဟောတိတိ၊ အတ
ဉ္စသန္တောတေဝတ္ထဟောတိဟူသည်ကား၊ အတဉ္စေါ၊ စင်စစ်သော်ကား၊
အသဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ တိဏှိ၊ သု၊ ပါးကုန်သော၊
လက္ခဏာနိ၊ မှတ်တွယ်ရေးတို့သို့၊ အာရောပေတွာ၊ တင်၍၊ ပဿန္တဿ၊
ရှုသည်ရှိသော်၊ အဇ္ဈတ္တိကာယ၊ အတွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်သော၊ ဧတ္ထပထဝီ
ဓာတုယ၊ ဤပထဝီဓာတ်၌၊ အဟန္တိ ဝါတိအာဒိ၊ အဟန္တိ ဝါဤသို့အစရှိ
သော၊ တိဝိဓော၊ သု၊ ပါးအပြားရှိသော၊ တဏှာမာန ဒိဋ္ဌိဂါဟော၊ တဏှာ
မာနဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော-စွဲလမ်းခြင်းသည်၊ နောတေဝဟောတိ၊ မဖြစ်သည်
သာလျှင်တည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အာပေါ
ဓာတုဝသေန၊ အာပေါဓာတ်၏ အတွင်းအားဖြင့်၊ အန္တရဓာနံ၊ ကွယ်ပျောက်
ခြင်းသည်၊ ဟောတိယထာမ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့လည်း၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊
တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတုဝသေနပိ၊ တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ်တို့
၏-အတွင်းအားဖြင့်လည်း၊ ဗာဟိရာယ၊ အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော၊ ပထဝီဓာ
တုယ၊ ပထဝီဓာတ်၏၊ အန္တရဓာနံ၊ ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏၊ ဣပန၊ ဤသုတ်၌ကား၊ ဧကံယေဝ၊ တခုသောအာပေါဓာတ်ကြောင့်
ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်သာလျှင်၊ အာဂတံ၊ လာ၏၊ ဣတရာနိပိ၊ ဤမှတပါး
လည်း ဖြစ်ကုန်သော-တေဇောဓာတ်-ဝါယောဓာတ်တို့ကိုလည်း၊ အတ္ထ

တော၊ အနက်အားဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ တဉ္စာဝုသောတိ၊
တဉ္စာဝုသော ဟူသည်ကား၊ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိ
ကဿ၊ ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို- အားထုတ်သော၊ တဿ သိက္ခာနော၊ ထို
ရဟန်းအား၊ သောတဒ္ဓါရေ၊ သောတဒ္ဓါရန္တိ၊ ပရိဂ္ဂဟိတံ၊ သိမ်းဆည်းခြင်း
ကို၊ ပဋ္ဌပေန္တော၊ ဖြစ်စေသည်ရှိသော်၊ ဗလံ၊ အားကို၊ ဒသေတိ၊ ပြု၏။
အက္ကော သန္တိတိ၊ အက္ကော သန္တိဟူသည်ကား၊ ဒသဟိ၊ ဆယ်ပါးကုန်
သော၊ အက္ကောသ ဝတ္ထုဟိ၊ ဤက္ကောသ ဝတ္ထုတို့ဖြင့်၊ အက္ကောသန္တိ၊ ဆဲ
ရေးကုန်၏။ ပရိဘာသန္တိတိ၊ ပရိဘာသန္တိ ဟူသည်ကား၊ ဣဒ္ဓိဒ္ဓ္မ၊ ဤ
မည်ဤမည်သော-အမှုကို၊ တယာ၊ သင်သည်၊ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဝေဉ္စဝေဉ္စ၊
ဤမည်ဤမည်သောအမှုကို၊ တံ၊ သင့်ကို၊ ကရိဿာမ၊ ပြုကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ဝါစာယ၊ ဆဲရေးခြင်းတည်းဟူသော-စကားဖြင့်၊ ပရိဘာသန္တိ၊ မြည်တုံ
ကုန်၏။ ရောသေန္တိတိ၊ ရောသေန္တိ ဟူသည်ကား၊ စာရေန္တိ၊ ချုတ်ချယ်ကုန်
၏။ ဝိဟေသေန္တိတိ၊ ဝိဟေသေန္တိ ဟူသည်ကား၊ ဒုက္ခာပေန္တိ၊ ဆင်းရဲ
စေကုန်၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ဆဲရေးခြင်းကို၊ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်၊ စာရေ
မေဝ၊ ထိပါး ခိုက်တိုက်၍-ဆိုခြင်းကိုသာလျှင်၊ ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ သော
ဝေန္တိ၊ သောဝေဟူသည်ကား၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို
အားထုတ်သော၊ သောသိက္ခာ၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ဝေ၊ ဤသို့၊ သမ္ပဇာနာတိ၊
ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်သိ၏။ ဥပ္ပန္နာခေါမေအယန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာခေါမေအယံ
ဟူသည်ကား၊ သမ္ပတိ၊ ယခုအခါ၌၊ ဝတ္ထမာနုပ္ပန္နဘာဝေနဝ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟူ
သော-ဖြစ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ သမုဒါစာရုပ္ပန္န ဘာဝေနဝ၊ သဒ္ဓါရုံ
တည်းဟူသောအာရုံ၏-အနိဗ္ဗု၏အစွမ်းအားဖြင့်-ထင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်
လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ သောတသမ္ပဿဇာတိ၊ သောတသမ္ပဿဇာ
ဟူသည်ကား၊ ဥပနိဿယဝသေန၊ ပကတူပနိဿယ-အစွမ်းအားဖြင့်၊
သောတသမ္ပဿတော၊ သောတသမ္ပဿကြောင့်၊ ဇာတာ၊ ဖြစ်သော၊
သောတဒ္ဓါရဇဝနဝေဒနာ၊ သောတဒ္ဓါရိက-ဇောမိတ်၌ ဖြစ်သော-ဝေဒနာ
တည်း၊ ဗသောအနိစ္စောတိ၊ ဗသောအနိစ္စော ဟူသည်ကား၊ သောတ
သမ္ပဿော၊ သောတသမ္ပဿသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ အဘာဝတ္ထေန၊ မရှိ
ခြင်းဟူသော-အနက်သဘောကြောင့်၊ အနိစ္စော၊ အမြဲမရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဝေဒနာဒယောဝိ၊ ဝေဒနာအစရှိသည်တို့ကိုလည်း၊ သောတ
သမ္ပဿသမ္ပယုက္ကော၊ သောတသမ္ပဿနှင့်ယှဉ်သော-ဝေဒနာတို့ကိုသာ
လျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ။

၁၆၁

ဓာတာရမ္မဏာ မေဝါတိ၊ ဓာတာရမ္မဏံ မေဝ-ဟူသည်ကား၊ ဓာတု
 သင်္ခါတမေဝ၊ ဓာတ်ဟူ၍သာလျှင်ဆိုအပ်သော၊ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်၊
 ပက္ခန္ဓတိတိ၊ ပက္ခန္ဓတိဟူသည်ကား၊ ဩတရတိ၊ သက်၏၊ ပသိဒတိတိ၊
 ပသိဒတိဟူသည်ကား၊ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ထိုဓာတ်ဟူသော-အာရုံ၌၊
 ပသိဒတိ၊ ဩည်၏၊ ဧတံ၊ ထိုဓာတာရမ္မဏံဟူသော-သဒ္ဓါသည်၊ ဘုမ္မဝစန
 မေဝ၊ သတ္တဝီဝိဘတ်ပင်တည်း၊ ဗျဉ္ဇနသန္တိဝသေန၊ ဗျဉ္ဇနသန္တိ၏-အစွမ်း
 အားဖြင့်၊ ဓာတာရမ္မဏာမေဝါတိ၊ ဓာတာရမ္မဏာမေဝဟူ၍၊ ဝုတ္တံဆိုအပ်၏၊
 ဓာတာ ရမ္မဏေ ယေဝ၊ ဓာတ်ဟူသော-အာရုံ၌သာလျှင်၊ ဣတိအယံ၊
 ဤသည်ကား၊ ဧတ္ထ၊ ဤဓာတာရမ္မဏံ ဟူသောဝုဒ်၌၊ အတ္ထော၊ အနက်
 တည်း၊ အဓိမုပ္ပတိတိ၊ အဓိမုပ္ပတိဟူသည်ကား၊ ဓာတုဝသေန၊ ဓာတ်၏
 အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဧတန္တိ၊ ဤသည်ကား၊ ပထဝီဓာတ်သာဟူ၍၊ အဓိမောက္ခံ၊
 အဓိမောက္ခသဒ္ဓါကို၊ လသာတိ၊ ရ၏၊ နရန္တတိ၊ မတတ်၊ နဒုဿတိ၊ အမျက်မ
 ထွက်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ အယံဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်၊ သောတန္တရန္တိ၊ သော
 တန္တရ၌၊ အာရမ္မဏေ၊ ဆဲရေးခြင်းစသော-အနိဋ္ဌာရုံသည်၊ အာပါတဂ
 တေ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်သည်ရှိသော်၊ မူလပရိညာ အာဂန္တုကတာဝ
 ကာလိကဝသေန၊ အကြောင်းရင်းကိုပိုင်းခြားခြင်း-အာဂန္တုက၏အဖြစ်
 အခိုက်အတန့်အားဖြင့်-ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပရိဂ္ဂဟံ၊ သိမ်းဆည်း
 ခြင်းကို၊ ကရေတိ၊ ပြု၏၊ တဿ၊ ထိုမူလပရိညာ၌စသည်၏၊ ဝိတ္ထာရက
 ထာ၊ အကျယ်ဖြစ်သော-စကားကို၊ သတိပဋ္ဌာနေ၊ သတိပဋ္ဌာနသုတ်၌၊
 သတိသမ္ပဗ္ဗေ၊ သတိသမ္ပဗ္ဗပဗ္ဗန္တိ၊ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောပနကထာ၊
 ထိုစကားကို၊ တတ္ထ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌၊ စက္ခုန္တရဝသေန၊ စက္ခုန္တရ၏
 အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဣမေ၊ ဤမဟာဟတ္ထိ ပဒေါပမသုတ်၌၊
 သောတန္တရ ဝသေန၊ သောတန္တရ၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိ
 အပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ကတပရိဂ္ဂဟဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော-နှလုံး
 သွင်းခြင်းရှိသော၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို-စီးဖြန်းလေ့
 ရှိသော၊ ဗံလဝပိပဿကဿ၊ အားရှိသော-ဝိပဿနာဥာဏ်နှင့်-ပြည့်စုံ
 သော-ယောဂီဝုတ္တိလ်အား၊ စက္ခုန္တရာဒိသု၊ စက္ခုန္တရအစရှိသည်တို့၌၊ အာ
 ရမ္မဏေ၊ အာရုံသည်၊ အာပါတဂတေ၊ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်သည်ရှိသော်၊
 အယောနိသော၊ မသင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်၊ အာဝဇ္ဇနံ၊ အာဝဇ္ဇန်း
 စိတ်သည်၊ သဗ္ဗေပိဥပ္ပန္နတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဝေါဗ္ဗဗ္ဗနံ၊ ဝုဋ္ဌောသို့၊
 ပတ္တာ၊ ရောက်၍၊ ဧကံ နွေဝါရေး၊ တကြိမ်-နှစ်ကြိမ်၊ အာသေဝနံ၊ အာသေဝ

နပစ္စည်းကို၊ လတိတွာ၊ရန္တိ၊ စိတ္တံ၊စိတ်သည်၊ဘဝင်မေဝ၊ ဘဝင်သို့သာ
 လျှင်၊ဩတရတိ၊သက်၏၊ရာဂါဒိဝသေန၊ရာဂအစရှိသည်တို့၏-အစွမ်း
 အားဖြင့်၊ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊မဖြစ်၊ အယံဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်၊ ကောဋိပ္ပတ္တော၊
 အထွန့်သို့ရောက်သော၊တိက္ခဝိပဿကော၊ထက်သော ဝိပဿနာဥပဏ်
 နှင့်ပြည့်စုံသော-ရဟန်းတည်း၊ အပရဿ၊ တယောက်သောရဟန်းအား၊
 ရာဂါဒိဝသေန၊ရာဂအစရှိသည်တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ဧကဝါရံ၊တကြိမ်
 ဇဝနံ၊ဇောသည်၊ဇဝတိ၊စော၏၊ ဇဝနပရိယောသာနေပန၊ ဇော၏အဆုံး၌
 ကား၊ရာဂါဒိဝသေန၊ရာဂအစရှိသည်တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ မေ၊ငါ့အား၊
 ဇဝနံ၊ဇောသည်၊ဇဝိတံ၊စောပြီး၊ဣတိ၊ဤသို့၊အာဝဇ္ဇနတော၊ဆင်ခြင်သည်
 ရှိသော်၊အာရမ္မဏံ၊အာရုံကို၊ ပရိဂ္ဂဟိတမေဝ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည်သာ
 လျှင်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ပုနဝါရံ၊တပါးသော-အကြိမ်သည်၊ တထာ၊ထိုရာ
 ဂနှင့်ယှဉ်သော- အခြင်း အရာဖြင့်၊နဇဝတိ၊ မစောရငြိ၊ အပရဿ၊ တ
 ယောက်သောရဟန်းအား၊ ဧကဝါရံ၊တကြိမ်၊ဧဝံ၊ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော
 နည်းဖြင့်၊ အာဝဇ္ဇန္တော၊ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်၊ ပုန၊တဖန်၊ဒုတိယဝါရံ၊
 နှစ်ကြိမ်မြောက်၊ရာဂါဒိဝသေန၊ရာဂအစရှိသည်တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊
 ဇဝနံ၊ဇောသည်၊ ဇဝတိယေဝ၊စောသည်သာလျှင်တည်း၊ ပန၊ထိုသို့ပင်
 စောသော်လည်း၊ ဒုတိယ ဝါရာ ဝသေန၊နှစ်ကြိမ်မြောက်သော-ဇော၏
 အဆုံး၌၊ဧဝံ၊ဤသို့၊ မေ၊ငါ့အား၊ဇဝနံ၊ဇောသည်၊ ဇဝိတံ၊စောပြီး၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊အာဝဇ္ဇန္တော၊ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်၊အာရမ္မဏံ၊အာရုံသည်၊ ပရိဂ္ဂ
 ဟိတမေဝ၊သိမ်းဆည်းအပ်သည်သာလျှင်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊တတိယဝါရေ
 သုံးကြိမ်မြောက်၌၊ တထာ၊ ထိုရာဂသည်နှင့် ယှဉ်သော-အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်၊ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊မဖြစ်၊ ဣပ္ပပန၊ ဤသုံးယောက်သော-ရဟန်းတို့တွင်
 ကား၊ ပဌမော၊ပဌမရဟန်းသည်၊ အတိတိက္ခော၊အလွန်ထက်၏၊ တတိ
 ယော၊တတိယရဟန်းသည်၊အတိမန္တော၊အလွန်နု၏၊ဒုတိယသပန၊ဒုတိ
 ယရဟန်း၏ကား၊ဝသေန၊အစွမ်းအားဖြင့်၊ဣမသ္မိံ၊သုတ္တံ၊ဤသုတ်၌၊လဇ္ဈ
 ကိကောပမေ၊ တိလုံးဌာန်ဥပမာ၌၊ ဣန္ဒြိယတာဝေနေဝေ၊ ဣန္ဒြိယ၏အဖြစ်
 ဖြင့်သာလျှင်၊ အယမေဝအတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 သိအပ်၏၊

ဧဝံ၊ဤသို့၊ သောတဒ္ဓါရေ၊ သောတဒ္ဓါရ၌၊ ပရိဂ္ဂဟိတဝသေန၊ သိမ်း
 ဆည်းအပ်သည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ ဓာတ်ကမ္မ
 ဋ္ဌာန်းကို-အားထုတ်သောရဟန်း၏၊ဗလံ၊အစွမ်းကို၊ဒဿေတွာ၊ပြတော်

၁၆၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

၂၆

မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ကာယဒွါရေ၊ ကာယဒွါရ၌၊ ဓါတုကမ္မဋ္ဌာနိကဿ
 ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို-အားထုတ်သောရဟန်း၏၊ ဗလံ၊ အစွမ်းကို၊ ဒီပေန္တော၊
 ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ တဗ္ဗေအာရသောတိအာဒိ၊ တဗ္ဗေအာရသော
 ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်
 ကြောင့်၊ အနိဋ္ဌာရမ္မဏံ၊ အနိဋ္ဌာရုံသို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ သောတဒွါရေ၊
 သောတဒွါရ၌ သည်းကောင်း၊ ကာယဒွါရေ၊ ကာယဒွါရ၌လည်းကောင်း၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဒွါရေသု၊ ဒွါရတို့၌၊ ကိလမေတိ၊ ပင်ပန်း
 ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ခေတ္တသာမိ၊ လယ်ရှင်
 ဖြစ်သော၊ ဗုရိသော၊ ယောက်ျားသည်၊ ကုဒါလံ၊ ပေါက်တူးကို၊ ဂဟ
 တွာ၊ ယူ၍၊ ခေတ္တံ၊ လယ်ကို၊ အနုသန္ဓရန္တော၊ လှည့်လည်သည် ရှိသော်၊
 ယတ္ထဝါ တတ္ထဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ် ညားညားသော-အရပ်၌၊ မတ္တိက ပိဏ္ဍံ၊
 မြေစိုင်ကို၊ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍၊ ဒုဗ္ဗလဋ္ဌာနေသု ယေဝ၊ အားနည်းသော
 ကံသင်း အရပ်တို့၌ သာလျှင်၊ ကုဒါလေန၊ ပေါက်တူးဖြင့်၊ ဘုမိ၊ မြေကို၊
 ဘိဒ္ဓိတွာ၊ ပေါက်၏၊ သတိဏံ၊ မြက်နှင့် တကွသော၊ မတ္တိကပိဏ္ဍံ၊ မြေ
 စိုင်ကို၊ ဒေတိယထာ၊ ပေးသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ မဟာ
 ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်မြတ်သည်၊ အနာဂတော၊ အနာဂတ်
 ကာလ၌၊ သိက္ခာကာမာ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို-ဖြည့်လိုကုန်သော၊ ပဓာနကမ္မိ
 ကာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းခြင်း၌-အားထုတ်ကုန်သော၊ ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုး
 ကောင်းသားတို့သည်၊ ဣမေသုဒွါရေသု၊ ဤသောတဒွါရ-ကာယဒွါရတို့၌၊
 သံဝရံ၊ စောင့်စည်းခြင်းကို၊ ပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ ဝိပ္ပမေဝ၊ လျင်စွာသာ
 လျှင်၊ ဇာတိဇရာမရဏဿ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း-အိုခြင်း-သေခြင်း၏၊ အန္တံ၊
 အဆုံးကို၊ ကရိဿန္တိ၊ ပြုရကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဣမေသု
 ယေဝဒွါရေသု၊ ဤနှစ်ပါးကုန်သော-သောတဒွါရ-ကာယဒွါရတို့၌သာ
 လျှင်၊ ဂါဠံ၊ မြေမြွှာ၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ သံဝရံ၊ စောင့်စည်းခြင်းကို၊ ဒေန္တော၊
 ပေးတော်မူလို သည်ဖြစ်၍၊ ဣဒံဒေသနံ၊ ဤဒေသနာကို၊ အာရတိ၊ အား
 ထုတ်တော်မူ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ သမုဒါ စရန္တိတိ၊ သမုဒါ စရန္တိဟူ
 သည်ကား၊ ဥပက္ကမန္တိ၊ လုံ့လပြုကုန်၏၊ ပါဏိ သမ္ပယောနာတိ၊ ပါဏိ
 သမ္ပယောန ဟူသည်ကား၊ ပါဏိပ္ပဟာရေန၊ လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်းဖြင့်၊
 ဣတရေသု၊ ဤမှတပါး ကုန်သော-ပုတ်ခတ်ခြင်း တို့၌လည်း၊ ဇေဝန
 ယော၊ ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏၊ တထာဘူတောတိ၊ တထာဘူတောဟူသည်
 ကား၊ တထာသဘာဝေါ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသဘာဝရှိ၏၊ ယထာဘူတသိန္နိ၊

မဟာဝိဟာတ္ထိပဒေါပမသုတ်၊

၁၆၅

ယံထာဘူတသ္မိံ ဟူသည်ကား၊ ယထာသဘာဝေ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော သဘော၌၊ ကမန္တိတိ၊ ကမန္တဟူသည်ကား၊ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဧဝံဗုဒ္ဓ အနုဿရတောတိအာဒိသု၊ ဧဝံဗုဒ္ဓ အနုဿရတော-ဤသို့အစရှိသောပါဠိ ရပ်တို့၌၊ ဣတိပိ သောတဂဝါတိအာဒိနာ၊ ဣတိပိ သောတဂဝါ-ဤသို့အ စရှိသော၊ နယေနနည်းဖြင့်၊ အနုဿရန္တောပိ၊ အောက်မေ့သော-သူသည် လည်း၊ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ အနုဿရတိ၊ အောက်မေ့သည်မည်၏၊ ဂုတ္တံခေါပနေတံဘဂဝတာတိ၊ ဂုတ္တံခေါပနေတံဘဂဝတာဟူ၍၊ အနုဿ ရန္တောပိ၊ ကကဗူပမ-ဩဝါဒကို-အောင်မေ့သောသူသည်လည်း၊ အနုဿ ရတိယေဝ၊ အောက်မေ့သည်-မည်သည်သာလျှင်တည်း၊ သွာက္ခာတော ဘဂဝတာဓမ္မောတိအာဒိနာ၊ သွာက္ခာတော ဘဂဝတာဓမ္မော-ဤသို့အစ ရှိသော၊ နယေနနည်းဖြင့်၊ အနုဿရန္တောပိ၊ အောက်မေ့သောသူသည် လည်း၊ ဓမ္မံတရားကို၊ အနုဿရတိ၊ အောက်မေ့သည်မည်၏၊ ကကဗူပ မောဝါဒ၊ ကကဗူပမ-ဩဝါဒကို၊ အနုဿရန္တောပိ၊ အောက်မေ့သောသူ သည်လည်း၊ အနုဿရတိယေဝ၊ အောက်မေ့သည်-မည်သည်သာလျှင် တည်း၊ သုပ္ပဒ္ဓိပန္နောတိအာဒိနာ၊ သုပ္ပဒ္ဓိပန္နော-ဤသို့အစရှိသော၊ နယေန နည်းဖြင့်၊ အနုဿရန္တောပိ၊ အောက်မေ့သော-သူသည်လည်း၊ သံဃာံ၊ သံဃာကို၊ အနုဿရတိ၊ အောက်မေ့သည်မည်၏၊ ကကစောက္ကန္တံ၊ လွှ ဖြင့်တိုက်သည်ကို၊ အဓိဝါသယမာနဿ၊ သည်းခံသော-အလေ့သဘော ရှိသော၊ ဝိက္ခုနေ၊ ရဟန်း၏၊ ဂုဏံ၊ အဓိဝါသနာန္တိဟူသော-သည်းခံခြင်း ကျေးဇူးကို၊ အနုဿရမာနောပိ၊ အောက်မေ့သော-ရဟန်းသည်လည်း၊ အနုဿရတိယေဝ၊ အောက်မေ့သည်သာလျှင်တည်း၊ ဥပေက္ခာကုသလ နိဿိတာန သဏ္ဌာတိတိဣဓ၊ ဥပေက္ခာကုသလနိဿိတာ နသဏ္ဌာတိဟူ သော- ဤပါဠိ၌၊ ဝိပဿနုပေက္ခာ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်တည်းဟူသောဥပေက္ခာ ကို၊ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏၊ ဥပေက္ခာ ကုသလနိဿိတာ သဏ္ဌာတိ တိဣဓ၊ ဥပေက္ခာ ကုသလနိဿိတာ-သဏ္ဌာတိဟူသော-ဤပါဠိ၌၊ ဆဇ္ဇင်္ဂ ပေက္ခာ၊ ရဟန္တာ ဝုဂ္ဂိုလ်တို့၏- သန္တာန်၌ ဖြစ်သော- ဆဇ္ဇင်္ဂပေက္ခာကို၊ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏၊ သာပနေသာသာပနေသော ဆဇ္ဇင်္ဂပေက္ခာ၊ ထို ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌဖြစ်သော-အာရုံခြောက်ပါးတို့၌လျစ်လျူရှုခြင်း သဘောရှိသော ဆဇ္ဇင်္ဂပေက္ခာသည်၊ ဝိဏာသဝဿ၊ ရဟန္တာ-ဝုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု၊ ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌ-ဖြစ်ကုန်သော၊ အာရမ္မဏေသု၊ အာရုံခြောက်ပါးတို့၌၊ အဇ္ဈေနာ ဒိဝသေန၊ မတတ်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ကိဉ္ဇာပိ ပဝတ္တ

၁၆၆ မူလဗန္ဓာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

တိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်၏။ ပနတထာဝရိ၊ ထိုသို့ရဟန္တာသန္တာန်၌သာ-ဖြစ်
သော်လည်း။ အယံတိက္ခ၊ ဤအဓိဝါသန-ခန္တိနှင့်ပြည့်စုံသော-ပုထုဇ္ဈင်
ရဟန်းသည်၊ ဝိရိယဗလေန၊ လုံ့လ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဘာဝနာသိဒ္ဓိယာ၊ ဘာဝ
နာဖြင့်-ပြီးခြင်းကြောင့်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို၊ နိကာသ
ဝဿ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဆဇ္ဇင်္ဂပက္ခာဠာနေ၊ ဆဇ္ဇင်္ဂပက္ခာ၏-အရာ၌၊ ဥပေ
သိ၊ ထား၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝိပဿနာဝ၊ ဝိပဿနာ-ဥာဏ်သည်
သာလျှင်၊ ဆဇ္ဇင်္ဂပက္ခာနာမ၊ ဆဇ္ဇင်္ဂပက္ခာမည်သည်။ စာတာ၊ ဖြစ်၏။

အာပေါဓာတုနိဗ္ဗေသ၊ အာပေါဓာတု-နိဗ္ဗေသ၌၊ အာပေါဂတန္တိ၊ အာ
ပေါဂတံဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗအာပေသု၊ အလုံးစုံသော-အာပေါတို့၌၊ ဂတံ၊
အာပေါ၏သဘောအားဖြင့်-ဖြစ်သည်တည်း။ အလ္လယူသဘာဝလက္ခဏံ၊
စိုသော-အစေးသဘောဟူသော-လက္ခဏာတည်း။ ပိတ္တံသေမ္ပန္တိ၊ အာဒိသု
ပန၊ ပိတ္တံသေမ္ပ-ဤသို့အစရှိသော-ပါဠိရပ်တို့၌ကား၊ ယံ၊ အကြင်စကား
ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသောစကားကို၊ ဘာဝနာနယော
န၊ ဘာဝနာ-နည်း၌၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီး
ပကုပ္ပတိတိ၊ ပကုပ္ပတိဟူသည်ကား၊ ဩဇာဝသေန၊ အယဉ်၏-အစွမ်း
အားဖြင့်၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ပွား၏။ သမုဒ္ဓတောဝါ၊ သမုဒ္ဓရာမှမူလည်း။ ဥဒကံ၊ ရေ
သည်။ ဥတ္တရတိ၊ လျှံတက်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အဿ၊ ထိုအာပေါ
ဓာတ်၏၊ ပါကတိတော၊ ပြကတေ၊ အားဖြင့်၊ ပကောပေါ၊ ပွားခြင်းတည်း။
အာပေါသံဝနုကာယေပန၊ ရေဖျက်သော- ကမ္ဘာ၌ကား၊ ကောမ္ဘိသတ
သဟဿစက္ကဝါဠံ၊ ကုဋေတသိန်း-အရေအတွက်ရှိသော-စကြာဝဠာကို
ဥဒကံ၊ ရေသည်၊ ပူရမေဝ၊ ပြည့်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဩဂ္ဂန္တိ
တိ၊ ဩဂ္ဂန္တိဟူသည်ကား၊ ဟေဋ္ဌာဂန္တိ၊ ဆုတ်ပုတ်သော- အဖြစ်သို့
ရောက်ကုန်၏။ ဥဒ္ဓနေ၊ မိုခွင်၌၊ အာရောပိတ ဥဒကံဝိယ၊ တင်အပ်သောရေ
ကဲ့သို့၊ ခပံ၊ ကုန်ခြင်းသို့၊ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။
သေသံ၊ ကြွင်းသော-စကားရပ်ကို၊ ပုရိမနယေနေဝ၊ ရှေးဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတံဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ တေဇောဓာတုနိဗ္ဗေသ၊ တေ
ဇောဓာတုနိဗ္ဗေသ၌၊ တေဇောဂတန္တိ၊ တေဇောဂတံဟူသည်ကား။ သဗ္ဗ
တေဇေသု၊ အလုံးစုံသော-တေဇော-ကောဠာသတို့၌၊ ဂတံ၊ ဖြစ်သော၊
ဥဗ္ဗတ္တ လက္ခဏံ၊ ပူသည်၏-အဖြစ် ဟူသော-လက္ခဏာ တည်း။ ဝါ၊
တနည်းကား၊ တေဇောဂေ၊ တေဇောသည်သာလျှင်၊ တေဇောဘာဝံ၊ တေ
ဇော၏အဖြစ်သို့၊ ဂတံ၊ ရောက်သည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တေ

စောဂတံ၊ တေစောဂတမည်၏။ ပုရိမေ၊ ရှေးဖြစ်သော၊ အာပေါဂတေပိ၊
အာပေါဓာတ်၌လည်းကောင်း၊ ပတ္တိမေ၊ နောက်ဖြစ်သော၊ ဝါယောဂတေပိ၊
ဝါယောဓာတ်၌ လည်းကောင်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏။
ယေနစာတိ၊ ယေနစဟူသည်ကား၊ ယေန တေစောဂတေန၊ အကြင်တေ
စောဓာတ်ဖြင့်၊ တသ္မိံ၊ ထိုတေစောဓာတ်သည်၊ ကုပ္ပိတေ၊ ပျက်သည်ရှိ
သော်၊ အယံကာယော၊ ဤကိုယ်သည်၊ သန္တပ္ပတိ၊ ပြင်းစွာပူ၏။ ကောဟိက
ဇရာဒိဘာဝေန၊ တရက်ချာဖျားခြင်း-အစရှိသောအ-ဖြစ်အားဖြင့်၊ ဥသုမဇာ
တော၊ ပူသောအငွေ့ဖြင့်-နှိပ်စက်ခြင်းသဘော၏-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ
ဖြစ်၏၊ ယေနစ ဇီရိယတိဘိ၊ ယေနစ- ဇီရိယတိ ဟူသည်ကား၊ ယေန၊
အကြင်တေစောဓာတ်ကြောင့်၊ အယံကာယော၊ ဤကိုယ်သည်၊ ဇီရေတိ၊
အရွယ်မှ-ဆုတ်ယုတ်၏။ ဣန္ဒြိယဝေကလ္လတ္တပ္ပံ၊ ဝက္ခန္ဓ၊ အစရှိသော-ဣန္ဒြေတို့
၏ဘောက်ပြန်သော-အဖြစ်သို့လည်းကောင်း၊ ဗလပရိက္ခယဉ္စ၊ အား၏ကုန်
ခြင်းသို့လည်းကောင်း၊ ဝလိတာဒိ ဘာဝဉ္စ၊ အရေ၏-တွန့်လိပ်ခြင်းအစရှိ
သော အဖြစ်သို့လည်းကောင်း၊ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏၊ ယေနစ ပရိဒုယျတိ
တိ၊ ယေနစ-ပရိဒုယျတိ ဟူသည်ကား၊ ကုပ္ပိတေန၊ ပျက်သော၊ ဇေ
အကြင်တေစောဓာတ်ကြောင့်၊ အယံကာယော၊ ဤကိုယ်သည်၊
ပြင်းစွာပူလောင်၏၊ သောစပုဂ္ဂံလံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဧဟာမိဧဟာ
မိ၊ ပူလောင်၏၊ ပူလောင်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကန္ဓန္တော၊ မြည်တမ်းလျက်၊ သတ
တေတ သပ္ပိ ဂေါသိတ စန္ဒနာဒိ လေပဉ္စ၊ အကြိမ် တရာ စစ်ပြီးသော
ထောပတ်-ဂေါသိတစန္ဒကူး-အစရှိသည်လိမ်းကျုံ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊
တာလဝဏ္ဏဝါတဉ္စ၊ ထန်းရှက်ယပ်ဖြင့်ခပ်အပ်သော-လေကိုလည်းကောင်း၊
ပဉ္စာသိသတိ၊ တောင့်တ၏၊ ယေနစ အသိတံ ပီတံ ခါယိတံ သာယိတံ
သမ္ဘာ ပရိဏာမံ ဂစ္ဆတိတိ၊ ယေနစ အသိတံ ပီတံ ခါယိတံ သာယိတံ
သမ္ဘာပရိဏာမံ ဂစ္ဆတိဟူသည်ကား၊ ယေနဝါ၊ အကြင် တေစောဓာတ်
ကြောင့် မူလည်း၊ အသိတံဝါ၊ စားအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဩဒနာ
ဒိ၊ ထမင်းအစရှိသော-စားဖွယ်သည်၊ ပီတံဝါ၊ သောက်အပ်သည်လည်း
ဖြစ်သော၊ ပါနကာဒိ၊ အပျော် အစရှိသော-အရေသည်၊ ခါယိတံဝါ၊ ခဲ
အပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ပိဗ္ဗခဇ္ဇကာဒိ၊ အမှန်ခဲဘွယ်-အစရှိသည်သည်
သာယိတံဝါ၊ လျက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ အမ္မပက္က မရ ပါဏိတာဒိ၊
သရက်သီး ဖြည့်-ဖျား-တင်လဲ- အစရှိသည် သည်၊ သမ္ဘာပရိ ပါကံဝါ၊
ကောင်းစွာ-ကျွက်ခြင်းသို့လည်း၊ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏၊ ရသဒိဘာဝေန၊

၁၆၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

အရေအစွဲရှိသည်၏-အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝိဝေကံ၊ ကင်းခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။
ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
သည်ကား၊ ဧတ္ထ၊ ဤတေဇောဓာတ်၏-အရာ၌၊ သင်္ခပေါ၊ အကျဉ်းစကား
တည်း၊ ဝိတ္ထာရောပန၊ အကျယ်စကားရပ်ကိုကား၊ ယံ၊ အကြင်စကားကို၊
ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သည်၊ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော-စကား
ကို၊ ဘာဝနာနယေန၊ ဘာဝနာနည်း၌၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
၌၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီး၊ ဟရိတန္တန္တိ၊ ဟရိတန္တိဟူသည်ကား၊ ဟရိတမေဝ၊
စိမ်းစိုသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အလ္လုတိဏာဒိ၊ စိုသော-မြက်ရှိရာအရပ်
တို့သို့၊ အာဂမ္မံ၊ ရောက်၍၊ နိဗ္ဗာယတိ၊ ငြိမ်း၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ပဿန္တိ၊ ပဿန္တိဟူသည်ကား၊ မဟာမဂ္ဂမေဝ၊
ခရီးမသို့သာလျှင်၊ သေလန္တန္တိ၊ သေလန္တိဟူသည်ကား၊ ပဗ္ဗတံ၊ တောင်
သို့၊ ဥဒကန္တန္တိ၊ ဥဒကန္တိဟူသည်ကား၊ ဥဒကံ၊ ရေသို့၊ ရမဏီယံဝါဘူမိ
ဘာဂန္တိ၊ ရမဏီယံဝါ-ဘူမိဘာဝံ ဟူသည်ကား၊ တိဏဂုမ္ဘာဒိ၊ ရေဟိတံ၊
မြက်ချို-အစရှိသည်တို့မှကင်းသော၊ ဝိဝိတ္တံ၊ ဆိတ်သော၊ အဓိပ္ပာကာသ
ဘူမိဘာဝံ၊ လွင်တီးခေါင်ဖြစ်သော-မြေအတို့သို့၊ အနာဟရာတိ၊ အနာ
ဟာရာ-ဟူသည်ကား၊ နိရာဟာရာနိရူပါဒါနာ၊ မီးစာမရှိကုန်သည် ဖြစ်
၍၊ အယတ္ထိ၊ ဤတေဇောဓာတ် သည်လည်း၊ ပကတိယာဝ၊ ပြကတေ အား
ဖြင့်သာလျှင်၊ တေဇော ဝိကာရော၊ တေဇောဓာတ်၏-ဘောက်ပြန်ခြင်း
ကို၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏၊ တေဇောသံဝဇ္ဇ ကာလေပန၊ မီးကြောင့်-ကန္တာယူက်
သောအခါ၌ကား၊ ကောနိသတ သဟဿစက္ကဝါဠံ၊ စကြာဝဠာကုဋေ
တသိန်းကို၊ ဈာပေတွာ၊ လောင်၍၊ သာရိကာ မတ္တမ္ပိ၊ ပြာချသည်လည်း၊
နတိဋ္ဌတိ၊ မတည်း၊ နှာရုဒဒ္ဓုလေနာတိ၊ နှာရုဒဒ္ဓု-လေနဟူသည်ကား၊ စမ္ပ
နိလ္လေခနေန၊ အရေကိုဖြစ်၍ စွန့်အပ်သော-သားရေဖတ်ဖြင့်၊ အဂ္ဂိံ ဂဝေ
သန္တိတိ၊ အဂ္ဂိံ ဂဝေသန္တိဟူသည်ကား၊ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊
သုခုမံ၊ သိပ်မွေသော၊ ဥပါဒါနံ၊ မီးစာကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ အဂ္ဂိံ၊ မီးကို၊ ပရိ
ယေသန္တိ၊ ရှာကုန်၏၊ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ၊ အနည်းငယ်သာ-ဖြစ်သော၊ ယံဥဿု
မံ၊ အကြင်အဋ္ဌေ ကို၊ လာဘိတွာ၊ ရေ၍၊ ပဇ္ဇလတိ၊ တောက်ပ၏၊ သေသံ၊ ကြွင်း
သော-စကားရပ်ကို၊ ဣဓာပိ၊ ဤတေဇောဝါရန္တလည်း၊ ဝုရိမနယေန၊ ရှေး
နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ။

ဝါယောဓာတုနိဒ္ဒေသေ၊ ဝါယောဓာတုနိဒ္ဒေသန္တိ၊ ဥဒ္ဓင်္ဂမာဝါတာတိ၊
ဥဒ္ဓင်္ဂမာ ဝါတာဟူသည်ကား၊ ဥဂ္ဂါရ တိက္ကာရာဒိပဝတ္ထကာ၊ ပြို့အနံခြင်း

ဟိန်းဟဲပြုခြင်း-အစရှိသည်တို့ဖြင့်ဖြစ်သော၊ ဥဇ္ဈာရပဿာဝါဒီနိဟရဏကား၊ ကျင်ကြီး-ကျင်ငယ်
 နှဝါတာ၊ ဆန့်တက်သော-လေတည်း၊ အခေဝဓာဝါတာတိ၊ အခေဝဓာ
 ဝါတာဟူသည်ကား၊ ဥဇ္ဈာရပဿာဝါဒီနိဟရဏကား၊ ကျင်ကြီး-ကျင်ငယ်
 အစရှိသည်တို့ကို-ထုတ်ဆောင်တတ်သော၊ အခေဝဓာဝါတာဟူသည်ကား၊
 အောက်သို့သက်သော-လေတည်း၊ ကုန္တိသယာဝါတာတိ၊ ကုန္တိသယာ
 ဝါတာ-ဟူသည်ကား၊ အန္တနံ၊ အူမတို့၏၊ ဗဟိဝါတာ၊ အပဉ်ဖြစ်သော
 လေတည်း၊ ကောဠာသယာဝါတာတိ၊ ကောဠာသယာဝါတာ-ဟူသည်
 ကား၊ အန္တနံ၊ အူမတို့၏၊ အန္တောဝါတာ၊ အတွင်း၌ တည်သော-လေ
 တည်း၊ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနေဝါတာတိ၊ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနေဝါတာ-ဟူ
 သည်ကား၊ မေဓိဇာလာနုသာရေန၊ အကြာကွန်ယက်ကို-လျှောက်သဖြင့်
 သကလသရိရေ၊ အလုံးစုံသော-ကိုယ်၌၊ အင်္ဂမင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို၊
 အနုသဇ္ဇာ၊ အစဉ်အားဖြင့်နွဲ့သော၊ သမညှနပဿာရဏာဒိနိဗ္ဗတ္တကဝါတာ
 ကွေးခြင်း-ဆန့်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကိုဖြစ်စေတတ်သောလေတည်း၊ အဿာ
 သောတိ၊ အဿာသောဟူသည်ကား၊ အန္တောပဓိသန နာသိကဝါတော၊ ၉
 အတွင်းသို့ဝင်သော-နှာခေါင်းလေတည်း၊ ပဿာသောတိ၊ ပဿာသော
 ဟူသည်ကား၊ ဗဟိနိက္ခမနနာသိကဝါတော၊ အပသို့ထွက်သော-နှာခေါင်း
 လေတည်း၊ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-စကားရပ်သည်၊ ဧတ္ထ၊ ဤပပဉ္စသုဒ
 နိမည်သော အဋ္ဌကထာ၌၊ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း၊ ဝိတ္ထာရတောပန၊
 အကျယ်အားဖြင့်ကား၊ ယံ၊ အကြင်အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာ-စကားရပ်ကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ
 ဆိုအပ်သည်၊ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော-စကားရပ်
 ကို၊ ဘာဝနာနယေန၊ ဘာဝနာနည်း၌၊ သဗ္ဗိ၊ တကွ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊
 ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီး၊ ဝါမစ္စိဝဟတိတိ၊ ဝါမစ္စိဝဟတိဟူသည်ကား၊ သကလဝါ
 မစ္စိ၊ အလုံးစုံသော-ရွာကိုလည်း၊ ဝုတ္တံ၊ ဝုတ္တံ၊ မုန့်မုန့်ညက်ညက်ကို၊ ကုရုမာ
 နာ၊ ပြုလျက်၊ အာဒါယ၊ ယူ၍၊ ဝန္တတိ၊ သွား၏၊ နိဂမာဒိသုပိ၊ နိဂုံးစသည်တို့၌
 လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏၊ ဣမ၊ ဤဝါယောဓာတု ဝါရ
 ဌံ၊ ဝါယောသံဝရူကာလေ၊ ဝါယောဓာတ်ကြောင့်-ပျက်သောကမ္ဘာ၌၊ ကော
 နိသတသဟဿစက္ကဝါဠံ၊ ကုဇေတသိန်းသော-စကြာဝဠာကို၊ ဝိဇ္ဇံသန
 ဝသေန၊ ပျက်ဆီးသည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါယောဓာတု ဝိကာရော၊ ဝါ
 ယောဓာတ်၏-ဘောက်ပြန်ခြင်းကို၊ ဒသသိတော၊ ပြုအပ်၏၊ ဝိရူပနေနာတိ၊
 ဝိရူပနေနဟူသည်ကား၊ အဂ္ဂိဝိဇနကေန၊ မီးယပ်ဖြင့်၊ ဩသဝနေတိ၊ ဩသ
 ဝနေဟူသည်ကား၊ ဆဒနဂ္ဂေ၊ အိမ်မိုးစွန်း၌၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊

တေန၊ ထိုအိမ်မိုးစွန်း-သက်ကယ်ဖျားဖြင့်၊ ဥဒကံ၊ ရေသည်၊ သဝတိ၊ စီး၏၊
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တံ၊ ထိုသက်ကယ်ဖျားကို၊ ဩသဝနန္တိ၊ ဩသဝနံ
 ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ သေသံ၊ ကြွင်းသောအဖွင့်-သံဝဏ္ဏနာစကားရပ်
 ကို၊ ဣဓာပိ၊ ဤတေဇောဓာတုဝါရ၌လည်း၊ ဝုရိမနယေန၊ ရှေးနည်းဖြင့်
 သာသျှင်၊ ပေးဇေတဗ္ဗံ၊ ယဉ်အပ်၏၊ သေယျထာပိအာရသောတိဣဓ၊
 သေယျထာပိအာရသော-ဟူသောပါဠိ၌၊ ကိ၊ အဘယ်ကို၊ ဒသေတိ၊ ပြု
 တော်မူသနည်း၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ကထိတာနံ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်
 သော၊ မဟာဘူတာနံ၊ မဟာဘုတ်တို့၏၊ နိဿတ္တဘာဝံ၊ သတ္တဝါမဟုတ်
 သည်၏-အဖြစ်ကို၊ ဒသေတိ၊ ပြု၏၊ ကဋ္ဌန္တိ၊ ကဋ္ဌံဟူသည်ကား၊ ဒဗ္ဗသန္တာ
 ရံ၊ အိမ်၏ အဆောက် အဦးဖြစ်သော-သစ်သားစသည်တည်း၊ ဝလ္လိတိ၊
 ဝလ္လိဟူသည်ကား၊ အာဗန္ဓနဝလ္လိ၊ အိမ်စသည်ကို-ဘွဲ့ကြောင်းဖြစ်သော
 နွယ်တည်း၊ တိဏန္တိ၊ တိဏံဟူသည်ကား၊ ဆဒနတိဏံ၊ အမိုးဖြစ်သော
 သက်ကယ်မြက်တည်း၊ မတ္တိကန္တိ၊ မတ္တိကံဟူသည်ကား၊ အနုလေပမတ္တိ
 ကံ၊ ကြံကြံလိမ်းကျံအပ်သော-မြေတည်း၊ အာကာသောပရိဝါရိတောတိ၊
 အာကာသော-ပရိဝါရိတောဟူသည်ကား၊ တောနိ ကဋ္ဌာဒိနိ၊ ထိုအိမ်၏
 အဆောက်အဦးဖြစ်သော-သစ်အစရှိသည်တို့ကို၊ အန္တောစ၊ အတွင်း၌
 လည်းကောင်း၊ ဗဟိစ၊ အပ၌လည်းကောင်း၊ အာကာသော၊ ကောင်းကင်
 ကို၊ ပရိဝါရေတွာ၊ ရံ၍၊ ဌိတော၊ တည်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊
 အနက်တည်း၊ အဂါရံတွေဝသင်္ခိ၊ ဂစ္ဆတိတိ၊ အဂါရံ-တွေဝသင်္ခိ-ဂစ္ဆတိ
 ဟူသည်ကား၊ အဂါရန္တိ၊ အိမ်ဟူ၍၊ ပဏ္ဏတ္တိမတ္တံ၊ ပညတ်မျှသည်၊ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏၊ ကဋ္ဌာဒိသုပန၊ သစ်အစရှိသည်တို့ကိုကား၊ ဝိသုဝိသု၊ အသီးအသီး၊
 ရာသိကတေသု၊ အရအပုံ-ပြုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ကဋ္ဌရာသိဝလ္လိရာသိ
 ကွေဝ၊ သစ်ပုံ-နွယ်ပုံဟူ၍သာလျှင်၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဧဝမေဝခေါတိ၊ ဧဝ
 မေဝခေါဟူသည်ကား၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ အဋ္ဌိအာဒိနိ၊ အရိုးအစ
 ရှိသည်တို့ကို၊ အန္တောစ၊ အတွင်း၌လည်းကောင်း၊ ဗဟိစ၊ အပ၌လည်း
 ကောင်း၊ အာကာသော၊ ကောင်းကင်ကို၊ ပရိဝါရေတွာ၊ ရံ၍၊ ဌိတော၊ တည်
 ၍၊ တာနေဝအဋ္ဌိအာဒိနိ၊ ထိုအရိုးအစရှိသည်တို့ကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဂူပံတွေဝ၊
 ရုပ်ဟူ၍သာလျှင်၊ သင်္ခိ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏၊ သရိရန္တိ၊
 ကိုယ်ဟူ၍၊ ဝေါဟာရံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏၊ ကဋ္ဌာဒိနိ၊ သစ်
 အစရှိသည်တို့ကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဂေဟန္တိ၊ အိမ်ဟူ၍၊ သင်္ခိ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့၊
 ဂတံ၊ ရောက်သော၊ အဂါရံ၊ အိမ်ကို၊ ခတ္တိယဂေဟံ၊ မင်း၏အိမ်၊ ဗြာဟ္မဏဂေ

ဟံ၊ ဝုဏ္ဏား၏အိမ်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုဏ္ဏတိယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊
 ထိုအတူ၊ ဣဒဓိ၊ ဤကိုယ်ကိုလည်း၊ ခတ္တိယသင်္ခရံ၊ မင်း၏ကိုယ်၊ ဗြာဟ္မဏ
 သင်္ခရံ၊ ဝုဏ္ဏား၏ကိုယ်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုဏ္ဏတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဧတ္ထ၊ ဤမင်း-ဝုဏ္ဏား
 စသောသူတို့၏-အတ္တဘောသန္တိ၊ ကောမိ၊ တရံတသုသော၊ သက္ကောဝါ၊ သတ္တ
 ဝါသည်လည်းကောင်း၊ ဇိဝေါဝါ၊ အသက်သည်လည်းကောင်း၊ နဝိဇ္ဇတိ၊
 မရှိ၊ အဇ္ဈတ္တိကဉ္စေဝအာဝုသော စက္ခုန္တိ၊ အဇ္ဈတ္တိကဉ္စေဝအာဝုသော
 စက္ခုဟူသော-ဤဒေသနာကို၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ အာရေဒ္ဒံ၊ အား
 ထုတ်တော်မူအပ်သနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ဝုဏ္ဏာ၊ အမေးတည်း၊
 ဟေဋ္ဌ၊ အော်ခွံ၊ ဥပါဒါရူပံ၊ ဥပါဒါရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ စတ္တာရော၊ လေးပါး
 ကုန်သော၊ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓာစ၊ ခန္ဓာတို့ကိုလည်းကောင်း၊
 တိဏိစ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ အရိယ သစ္စာနိစ၊ အရိယသစ္စာတို့ကိုလည်း
 ကောင်း၊ နကဝိတာနိ၊ မဟောအပ်ကုန်သေး၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ တာနိ၊
 ထိုဥပါဒါရုပ်-နာမက္ခန္ဓာလေးပါး-သုံးပါးသော-သစ္စာတို့ကို၊ ကထေဝရံ၊
 ဟောတော်မူခြင်းငှါ၊ အယံဒေသနာ၊ ဤဒေသနာကို၊ အာရေဒ္ဒါ၊ အားထုတ်
 တော်မူအပ်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ စက္ခုအပရိဘိန္နန္တိ၊ စက္ခု-အပရိဘိန္နဟူသည်ကား၊
 စက္ခုပသာဒေ၊ စက္ခုပသာဒသည်၊ နိရုဒ္ဓေဝိ၊ ချုပ်သော်လည်းကောင်း၊
 ဥပဟတေဝိ၊ ပျက်စီး သော်၎င်း၊ ဝိတ္တံ သေမှ လောဟိ တေဟိ၊ သည်း
 ခြေ-သလိပ်-သွေးတို့သည်၊ ပလိဗုဒ္ဓေဝိ၊ နှောင့်ရှက်အပ်သော်လည်းကောင်း၊
 စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်၊ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ စက္ခုဝိညာဉ်အား၊ ပစ္စယော
 အထောက်အပံ့သည်၊ ဘဝိတံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ ပရိ
 ဘိန္နမေဝ၊ ပျက်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပန၊ အထူးအားဖြင့်ကား၊
 စက္ခုဝိညာဏဿ၊ စက္ခုဝိညာဉ်၏၊ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်၊ ဘဝိတံ၊
 ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ သမတ္တံ၊ ဝှမ်းနှိုင်းသော-စက္ခုပသာဒသည်ကား၊ အပရိဘိန္နနာ
 မ၊ မပျက်သောစက္ခုပသာဒမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဗာဟိရာစရူပါတိ၊
 ဗာဟိရာစရူပါဟူသည်ကား၊ စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပါ၊ ကံအစရှိသော-လေး
 ပါးသော-အကြောင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သော-ရူပါရုံတည်း၊ တဇ္ဇောသမန္နာ
 ဟာရောတိ၊ တဇ္ဇောသမန္နာဟာရောဟူသည်ကား၊ တံစက္ခုစ၊ ထိုစက္ခု
 ပသာဒကို လည်းကောင်း၊ တေဉ္စပေစ၊ ထိုရူပါရုံတို့ကို လည်းကောင်း၊
 ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဘဝင်္ဂံ၊ ဘဝင်္ဂကို၊ အာဝဇ္ဇေတွာ၊ လည်စေ၍၊ ဥပ္ပဇ္ဇန မနသိကာ

၁၂၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ၊

ရော၊ ဖြစ်သော-နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း၊ ဘဝင် ၂၀ နှစ်သမတ္တံ၊ ဘဝင်ကိုလည်း
 စေခြင်းငှါ-စွမ်းနိုင်သော၊ စက္ခု၊ နှာ၊ ရော၊ စက္ခု၊ နှာ၊ ရှိ၊ ကိရိယမနော ဓာတု
 စိတ္တံ၊ ကိရိယာမနောဓာတ်ဖြစ်သော-ပဉ္စုဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်၊ ဣတိအယံ၊
 ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ တံ၊ ထိုအာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်၊ ရူပါနံ၊
 ရူပါရုံတို့၏၊ အနာပါတ ဂတတ္တာဝိ၊ ထင်ခြင်းသို့-မရောက်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အညာဝိဟိတဿာဝိ၊ တပါးကို-နှလုံးမူသောသူ
 အားလည်း၊ နဟောဝိ၊ မဖြစ်၊ တဇ္ဇဿာဝိ၊ တဇ္ဇဿဟူသည်ကား၊ တဒနု
 ရူပဿ၊ ထိုအာဝဇ္ဇန်းအား-လျော်စွာဖြစ်သော၊ ဝိညာဏ ဘာဝဿာဝိ၊
 ဝိညာဏဘာဝဿဟူသည်ကား၊ ဝိညာဏကောဋ္ဌာသဿ၊ ဝိညာဉ်ဟူ
 သော-အရ၏၊ ယံယထာဘူတဿာဝိအာဒိသု၊ ယံယထာဘူတဿ-ဤသို့
 အစရှိသော-ပါဠိရပ်တို့၌၊ နှာ၊ ရဝသေန၊ နှာ၊ ရ၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ စတ္တာရိ၊
 လေးပါးကုန်သော၊ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့ကို၊ ဒဿတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ တတ္ထ၊ ထို
 ပါဠိရပ်၌၊ တထာဘူတဿာဝိ၊ တထာဘူတဿ ဟူသည်ကား၊ စက္ခု၊
 ဝိညာဏေန၊ စက္ခု၊ ဝိညာဉ်နှင့်သောဘူတဿ၊ တကွဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ စက္ခု၊
 ဝိညာဏ သမဝီနော၊ စက္ခု၊ ဝိညာဉ်နှင့်-ပြည့်စုံသော-ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဣတိ
 အယံဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ ရူပန္တိ၊ ရူပဟူသည်ကား၊ စက္ခု၊
 ဝိညာဏဿ၊ စက္ခု၊ ဝိညာဉ်၏၊ နရူပဇနကတ္တာ၊ ရုပ်ကိုမဖြစ်စေတတ်သည်
 ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ စက္ခု၊ ဝိညာဏကွဏေ၊ စက္ခု၊ ဝိညာဉ်ကွဏ်၊ တိသမုဋ္ဌာနံ၊
 တိသမုဋ္ဌာနံဖြစ်သော၊ ရူပံ၊ ရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဟဒနန္တရစိတ္တကွဏေ၊
 ထိုစက္ခု ဝိညာဉ်စိတ်၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော-သမ္ပုဒ္ဓိန္ဒြိယ-စိတ္တကွဏ်၊ စ
 တုသမုဋ္ဌာနမ္ပိ၊ စတုသမုဋ္ဌာနိက-ရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ လက္ခ တိ၊ ရအပ်၏၊
 သင်္ဂဟံဂန္ထ တိတိ၊ သင်္ဂဟံ-ဂန္ထတိဟူသည်ကား၊ ဂဏနံ၊ ရေတွက်ခြင်း
 သို့၊ ဂန္ထ တိ၊ ရောက်၏၊ စက္ခု၊ ဝိညာဏ သမ္ပယုတ္တာ၊ စက္ခု၊ ဝိညာဉ်နှင့်-ယှဉ်
 ကုန်သော၊ ဝေဒနာဒယောစ၊ ဝေဒနာအစရှိသည်တို့သည်လည်းကောင်း၊
 စက္ခု၊ ဝိညာဏမေဝ၊ စက္ခု၊ ဝိညာဉ် သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝိညာဏဉ္စ၊ ဝိညာဉ်
 သည်လည်းကောင်း၊ ဂဏနံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့၊ ဂန္ထ တိ၊ ရောက်၏၊ စ၊ ဆက်
 ၍ဆိုပြီးအံ့၊ ဧတ္ထ၊ ဤစက္ခု၊ ဝိညာဉ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌၊ သင်္ခါရတိ၊ သင်္ခါရဟူသည်
 ကား၊ စေတနာဝ၊ စေတနာကိုသာသျှင်၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏၊ သင်္ဂဟောဝိ၊
 သင်္ဂဟော- ဟူသည်ကား၊ ဧကေတော၊ တပေါင်းတည်းအားဖြင့်၊ သင်္ဂ
 ဟော၊ ရေတွက်ခြင်းဟည်း၊ သန္နိပါတောဝိ၊ သန္နိပါတောဟူသည်ကား၊
 သမာဂမော၊ အကြောင်းပစ္စည်းတို့၏-ပေါင်းမိခြင်းတည်း၊ သမဝါယော

တိ၊ သမဝါယော-ဟူသည်ကား၊ ရာသိ၊ ပစ္စည်း တရားတို့၏-အပေါင်း
တည်း၊

ယောပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပဿတိတိ၊ ယောပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်-ပဿတိဟူသည်
ကား၊ ယောပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပစ္စယော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တည်း
ဟူသော-ပစ္စည်းတို့ကို၊ ပဿတိ၊ ရှု၏၊ သောဓမ္မံပဿတိတိ၊ သောဓမ္မံ
ပဿတိဟူသည်ကား၊ သော၊ ထိုသူသည်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဓမ္မ၊ အကြောင်း
တရားတို့ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော-အကျိုးတရားတို့ကို၊ ပဿတိ၊ မြင်၏၊ ဆန္ဒောတိ
အာဒိ၊ ဆန္ဒောဤသို့အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော-သဒ္ဓါသည်၊ တဏှာ
ဝေဝစနမေဝ၊ တဏှာ၏-ပရိယာယသဒ္ဓါဓာတ်ပင်တည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊
တဏှာ၊ တဏှာသည်၊ ဆန္ဒကရဏဝသေန၊ တောင့်တခြင်းကို-ပြုခြင်း၏
အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒမည်၏၊ အာလယ၊ ကရုဏာဝသေန၊ ငဲ့ကွက်
ခြင်းကို-ပြုခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ အာလယော၊ အာလယမည်၏၊ အနုနယ
ကရုဏာဝသေန၊ အာနိတလဲလဲတသ်စွမ်းခြင်းကို-ပြုခြင်း၏ အစွမ်းအား
ဖြင့်၊ အနုနယော၊ အနုနယမည်၏၊ အဇ္ဈောဂါဟိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍၊ ဂိလိတွာ၊
မျို၍၊ ဂဟဏာဝသေန၊ မြဲမြံစွာ-စွဲလမ်းသည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ အဇ္ဈော
သာနံ၊ အဇ္ဈောသာနမည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုပ္ပတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဆန္ဒရာဂဝိနယော
ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနန္တိ ဣဒံစနံ၊ ဆန္ဒရာဂဝိနယော-ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံဟူသော
ဤသဒ္ဓါသည်၊ နိဗ္ဗာနဝသေန၊ နိဗ္ဗာန်၏သာလျှင်၊ ဝေဝစနံ၊ ပရိယာယသဒ္ဓါ
ဓာတ်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့သည်
ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌၊ အာဂတာနေဝ၊ လာကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ မဂ္ဂ
သစ္စံ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို၊ အာဟရိတွာ၊ အနက်အားဖြင့်ဆောင်၍၊ ဂဟေတဗ္ဗံ၊
ယူအပ်၏၊ ဣမေသု တိသုဋ္ဌာနေသု၊ ဤသုံးပါးကုန်သော-အရာတို့၌၊ ဒိဋ္ဌိ၊
သမ္မာဒိဋ္ဌိလည်းကောင်း၊ သင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပလည်းကောင်း၊ ဝါစာ၊
သမ္မာဝါစာလည်းကောင်း၊ ကမ္မန္တော၊ သမ္မာကမ္မန္တလည်းကောင်း၊ အာဇီ
ဝေါ၊ သမ္မာအာဇီဝ လည်းကောင်း၊ ဝါယာမော၊ သမ္မာဝါယာမ လည်း
ကောင်း၊ သတိ၊ သမ္မာသတိလည်းကောင်း၊ သမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိလည်း
ကောင်း၊ ဣတိဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို၊ ယာဘာဝနာ၊ အကြင်ပွားစေခြင်း
သည်၊ ပဋိဝေဓော၊ ပဋိဝေဓမည်၏၊ အယံ၊ ဤသို့ပွားစေခြင်းဟူသော-ပဋိ
ဝေဓသည်၊ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဂေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဗဟုက
တံဟောတိတိ၊ ဗဟုကတံဟောတိဟူသည်ကား၊ ဧတ္ထာဝတာပိ၊ ဤတခု
သော စက္ခု၊ ရှုရန္တံ-စက္ခု၊ ဝတ္ထုကို-သိမ်းဆည်း ခြင်းကို-အရင်း မူသဖြင့်

၁၂၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ။

လေးပါးသောသမ္ဘာကမ္မဋ္ဌာန်း၏-အပြီးအဆုံးသို့ရောက်စေသော-အတိုင်း
 အရှည်ဖြင့်လည်း၊ဗဟု၊များစွာ၊ဘဝတော၊မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာသနံ၊
 အဆုံးအမတော်ကို၊ကတံ၊လိုက်နာအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ အဇ္ဈတ္တိ
 ကံစေတံအာရသော သောတန္တိ အဒိဝါရေသုဝိ၊ အဇ္ဈတ္တိကံစေတံ အာရ
 သောသောတံ- ဤသို့အစရှိသော- ဝါရတို့၌လည်း၊ ဝေဝနယော၊ဤ
 နည်းလျှင်နည်းရှိ၏၊မနောဒွါရေပန၊မနောဒွါရ၌ကား၊အဇ္ဈတ္တိကော၊အဇ္ဈတ္တ
 သန္တာန်၌ဖြစ်သော၊မနောနာမ၊မနမည်သည်ကား၊ဘဝဂ်စိတ္တံ၊ဘဝင်စိတ်
 တည်း၊တံ၊ထိုဘဝင်စိတ်သည်၊နိရုဒ္ဓိန္တိ၊ချုပ်ပြီးသော်လည်း၊ အာဝဇ္ဇနစိတ္တ
 သ၊အာဝဇ္ဇနစိတ်၏၊ ပစ္စယော၊ပစ္စည်းသည်၊ဘဝိသံ၊ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ အသ
 မတ္တံ၊မစွမ်းနိုင်၊မန္တ သာမ ဂတမေဝ၊ နံ့သည် အားရှိသည်၏-အဖြစ်သို့
 ရောက်၍သာလျှင်၊ပဝတ္တမာနန္တိ၊ဖြစ်သော်လည်း၊ ပရိဘိန္နနာမ၊ပျက်သည်
 မည်သည်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ အာဝဇ္ဇနသပန၊ အာဝဇ္ဇနစိတ်၏ကား၊ ပစ္စ
 ယော၊ပစ္စည်းသည်၊ ဘဝိသံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ သမတ္တံ၊စွမ်းနိုင်သော-ဘဝင်
 စိတ်သည်၊ အပရိဘိန္နနာမ၊ မပျက်သည်မည်၏၊ ဗာဟိရာစဓမ္မာ(ပ)နေဝ
 တာဝတဇ္ဇသသတိဣဒံ၊ ဗာဟိရာစဓမ္မာ(ပ)နေဝတာဝတဇ္ဇသ-ဟူသော
 ဤစကားကို၊ဘဝဂ်သမယေနေဝ၊ ဘဝင်ဖြစ်သော-ကာလဖြင့် သာလျှင်၊
 ကထိတံ၊ဆိုအပ်၏။ ။

ဒုတိယဝါရေ၊ဒုတိယဝါရ၌၊ ပဂုဏဇ္ဈာနပစ္စဝေက္ခဏေနဝါ၊လေ့လာပြီး
 သောဈာန်ကို-ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဂုဏကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာ
 ရေနဝါ၊လေ့လာပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို-နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊
 ပဂုဏဗုဒ္ဓဝစနသဇ္ဈာယကရဏာဒိနာဝါ၊ လေ့လာပြီးသော-ဘုရားစကား
 တော်ကိုသရဇ္ဈာယခြင်းကို-ပြုခြင်းအစရှိသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အညာ
 ဝိဟိတတံ၊တပါးကို- နှလုံးမူသည်၏အဖြစ်ကို၊ သန္ဓာယ၊ရည်၍၊ ဂတ္တံ၊
 ဟောအပ်၏၊ဣမသ္မိံ ဝါရေ၊ဤဝါရ၌၊ ရူပန္တိ၊ရူပဟူသည်ကား၊ စတုသမု
 ဋ္ဌာနန္တိ၊စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်ကိုလည်း၊ လက္ခတိ၊ရအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊မှန်၏၊
 မနောဝိညာဏံ၊မနော-ဝိညာဉ်သည်၊ရူပံ၊ရုပ်ကို၊ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ
 တတ်၏၊ ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒနာ-အစရှိသည်တို့သည်၊ မနောဝိညာဏ
 သမ္ပယုတ္တာ၊ မနောဝိညာဉ်နှင့်ယှဉ်ကုန်၏၊ ဝိညာဏံ၊ဝိညာဉ်သည်၊မနော
 ဝိညာဏမေဝ၊မနောဝိညာဉ်ပင်တည်း၊ ဧတ္ထ၊ ဤစိတ္တုပ္ပါဒ်၌၊ သင်္ခါရာပန၊
 သင်္ခါရတို့ကိုကား၊ဖဿစေတနာဝသေနဝ၊ဖဿစေတနာတို့၏-အစွမ်း
 အားဖြင့်သာလျှင်၊ဂဟိတာ၊ယူအပ်ကုန်၏၊ သေသံ၊ ကြွင်းသောသံဝဏ္ဏ

နာအာတွင်စကားရပ်ကို၊ ဂုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော-နည်းဖြင့်သာ
လျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ဣတိဣမိနာဂုတ္တနယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
နည်းဖြင့်၊ မဟာထေရော၊ သာရိပုတ္တရာ မဟာထေရ်မြတ်သည်၊ ဟေဋ္ဌာ၊
အောက်၌၊ ဧကဒေသမေဝ၊ တစ်တံကိုသာလျှင်၊ သမ္ပသန္တော၊ သုံးသပ်
တော်မူ၍၊ အာဂတိံ၊ လာကဲ့၍၊ ဣမသ္မိံဌာနေ၊ ဤအရာ၌၊ ဌပေတွာ၊ တည်
တော်မူ၍၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ပရိဟိနဒေသနံ၊ မပြည့်စုံသော-ဒေသနာ
တော်ကို၊ နိဗ္ဗိသိတွာ၊ ညွှန်းတော်မူ၍၊ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော-ပရိဟိန
ဒေသနာကို၊ ခွါရဝသေန၊ ခွါရ၏ အတွင်းအားဖြင့်၊ ဘာဇေတွာ၊ ခွဲဝေ၍၊
ဒသေသန္တော၊ ပြတော်မူလျက်၊ ယထာနုသန္တိနာဝ၊ ယထာနုသန္တေဖြင့်သာ
လျှင်၊ သုတ္တန္တံ၊ မဟာပာတ္တိ-ပဒေါပမသုတ်ကို၊ နိဌပေသိ၊ ပြီးစေတော်မူပြီး
ဣတိ၊ ဤတွင်-မဟာပာတ္တိ-ပဒေါပမသုတ်၏-အတွင်းအပြီးတည်း၊
မဟာပာတ္တိ ပဒေါပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ မဟာပာတ္တိ ပဒေါပမသုတ်၏-အတွင်း
သည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီး ။

မဟာသာရောပမသုတ်၊

ဧဝံမေသုတန္တိ၊ ဧဝံမေသုတံအစရှိသော-သုတ်သည်၊ မဟာသာရော
ပမသုတ္တံ၊ မဟာသာရောပမ-သုတ်တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုမဟာ သာရောပမ
သုတ်၌၊ အဓိရပက္ကန္တေတိ၊ အဓိရပက္ကန္တ-ဟူသည်ကား၊ သံဃာ သံဃာ
ကို၊ ဘိန္ဒိတွာ၊ သင်းခွဲ၍၊ ရုဟိရုပ္ပါဒကမ္ဘံ၊ လောဟိတုပ္ပါဒကံကို၊ ကတွာ၊
ပြုပြီး၍၊ ဒေဝဒတ္တေ၊ ဒေဝဒတ်သည်၊ နဓိရပက္ကန္တေ၊ ခဲ၍မကြာမြင့်မီ၊ သလိင်္ဂ
နေဝ၊ ရဟန်း၏အသွင်ဖြင့်သာလျှင်၊ ပါဠိဇေက္ခေ၊ အသီးခွဲခြမ်းခြင်းသည်၊
ဇာတေ၊ ဖြစ်လတ်သော်၊ ဣတိက္ခဝေ ဧကစ္စော ကုလ ပုတ္တောတိ၊ ဣတိ
က္ခဝေ-ဧကစ္စောကုလပုတ္တော-ဟူသည်ကား၊ အသုကကုလပုတ္တောတိ၊
ဤမည်သောအမျိုးသားဟူ၍၊ ကိဉ္ဇာဝိနနိယာမိတော၊ အကယ်၍ကားမှတ်
၍-ဟောတော်မူ၊ ပန၊ ထိုသို့ဟောတော်-မမူသော်လည်း၊ ဒေဝဒတ္တံယေ
ဝ၊ ဒေဝဒတ်ကိုသာလျှင်၊ သန္ဓာယ၊ ရည်တော်မူ၏၊ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤမဟာသာ
ရောပမသုတ်ကို၊ ဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်
၏၊ ဟိသမ္ဘံ၊ မှန်၏၊ သော၊ ထိုဒေဝဒတ်သည်၊ အသန္တိန္ဒာယ၊ မပျက်သော၊
မဟာသမ္ပတ ပဝေဏိယာ၊ မဟာသမ္ပတ မင်း၏-အနွယ် အဆက်ဖြစ်
သော၊ ဩက္ကာကဝံသေ၊ ဩက္ကာကရာဇ်မင်းမျိုး၌၊ ဇာတတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏

၁၇၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

အဖြစ်ကြောင့်၊ ဇာတိကုလပုတ္တော၊ ဇာတိကုလပုတ္တမည်၏၊ ဩတိဇ္ဈော
တိ၊ ဩတိဇ္ဈောဟူသည်ကား၊ ယဿ၊ အကြင်အမျိုးသားအား၊ ဇာတိ၊
ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်၊ အန္တောပရိဋ္ဌာ၊ ကိုယ်တွင်းသို့-သက်ဝင်၏၊ သော၊
ထိုအမျိုးသားသည်၊ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်၊ ဩတိဇ္ဈောနာမ၊
သက်ဝင်အပ်သည်မည်၏၊ ဇရာဒိသုပိ၊ ဒုခိုခြင်းအစရှိသည် တို့၌လည်း၊
ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏၊ လာတာသက္ကာရာဒိသုတိဇ္ဈေ၊ လာ
တာသက္ကာရာဒိသု-ဟူသောဤပါဌ၌၊ လာဘောတိ၊ လာဘောဟူသည်ကား၊
စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းတို့တည်း၊ သက္ကာရောတိ၊
သက္ကာရောဟူသည်ကား၊ တေသံပေဝ၊ ထိုပစ္စည်းလေးပါးတို့ကိုသာလျှင်
သုကတဘာဝေါ၊ ကောင်းစွာစီရင်အပ်သော-အဖြစ်တည်း၊ သိလောကော
တိ၊ သိလောကော-ဟူသည်ကား၊ ဝဇ္ဈတာဏနံ၊ ကျေးဇူးစကားကိုဆိုခြင်း
တည်း၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိတိ၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ-ဟူသည်ကား၊ ဥပ္ပါဒေတိ၊
ဖြစ်စေ၏၊ အပညာတာတိ၊ အပညာတာဟူသည်ကား၊ နိဗ္ဗိန္ဒ၊ နှစ်ယောက်
ကုန်သော၊ ဇနာနံ၊ လူတို့၏၊ ဌိတဌာနေ၊ ချပ်ရာအရပ်၌၊ နပညာယန္တိ၊ မသင်
ရှားကုန်၊ ဗာသသန္တာဒနမတ္တမ္ပိ၊ အစားအဝတ်ဟူသော-အတိုင်းအရှည်
ကိုလည်း၊ နလဘန္တိ၊ မရကုန်၊ အပ္ပေသက္ခာတိ၊ အပ္ပေသက္ခာ-ဟူသည်
ကား၊ အပ္ပပရိဝါရာ၊ နည်းသောအခြံအရံရှိကုန်၏၊ ဝုရတောဝါ၊ ရှေ့မှလည်း
ကောင်း၊ ပစ္ဆတောဝါ၊ နောက်မှလည်းကောင်း၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားအံ့သောသူ
ကို၊ နလဘန္တိ၊ မရကုန်၊ သာရေနသာရကရဏီယန္တိ၊ သာရေနသာရကရ
ဏီယံ-ဟူသည်ကား၊ ရုက္ခသာရေန၊ သစ်ပင်၏-အနှစ်ဖြင့်၊ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်
သော၊ အက္ခ စက္က ပခုဂ နင်္ဂလဒိကံ၊ ဝင်ရိုး-လှည်းဘီး-ထမ်းပိုး-ထွန်တုံး
အစရှိသော၊ ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော-အဆောက်အဦးကို၊ သာခါပလသ
သံအဂ္ဂဟေသိ ဗြဟ္မစရိယဿာတိ၊ သာခါပလသသံ-အဂ္ဂဟေသိ ဗြဟ္မစရိ
ယဿ-ဟူသည်ကား၊ အဂ္ဂပလသသာရဿ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော
အနှစ်ရှိသော၊ သာသနဗြဟ္မစရိယဿ၊ သာသနာတော်တည်းဟူသော
မြတ်သောအကျင့်ရှိသော၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်း
တို့သည်၊ သာခါပလသသာနာမ၊ အခက်-အရွက်တို့-မည်ကုန်၏၊ တံ၊ ထိုအ
ခက်အရွက်နှင့် တူသော-ပစ္စည်းလေးပါးကို၊ အဂ္ဂဟေသိ၊ ယူ၏၊ တေနစ
ဝေါသာနံ အာပါဒိတိ၊ တေနစဝေါသာနံ အာပါဒိ-ဟူသည်ကား၊ သော၊
ထိုအမျိုးသားသည်၊ ဧဝေနဝစ၊ ထိုပစ္စည်းလေးပါးကို-ရခြင်းဖြင့်သာလျှင်
ဧတ္တာဝတာ၊ ဤသို့ပစ္စည်းလေးပါးကိုရသော-အတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ အလံ၊

တန်ပြီ၊ မေ၊ ငါ့အား၊ သာဓက၊ အနှစ်သာရသည်၊ ပတ္တော၊ ရောက်ပြီ၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ဝေါသာနံ၊ တံပြီဟုလျှော့ခြင်းသို့၊ အာပန္နော၊ ရောက်ပြီ၊ ဥာဏဒဿ
 နံ၊ အာရာဇေတိတိ၊ ဥာဏဒဿနံ၊ အာရာဇေတိ-ဟူသည်ကား၊ ဒေဝဒတ္တော၊
 ဒေဝဒတ်သည်၊ ပဉ္စဘိညာ၊ ငါးပါးသော-အဘိညာဉ်နှင့်ပြည့်စုံ၏၊ ဗိဗ္ဗ
 စက္ခု၊ စိဗ္ဗစက္ခု၊ အဘိညာဉ်-သည်လည်း၊ ပဉ္စနံ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ အဘိ
 ညာဏာနံ၊ အဘိညာဉ်တို့၏၊ မတ္တကေ၊ အထွဋ်အ၊ မြတ်၌၊ ဗြဟ္မာ၊ တည်
 ၏၊ တံ၊ ထိုဗိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကို၊ ဣမသ္မိံ၊ သုတ္တော၊ ဤသုတ်၌၊ ဥာဏဒဿ
 နန္တိ၊ ဥာဏဒဿနံဟူ၍လည်း၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ။

အစာနံ၊ အပဿဝိဟရန္တိတိ၊ အစာနံ၊ အပဿဝိဟရန္တိဟူသည်ကား၊
 ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော၊ သုရမံ၊ သိပ်မွေ့သော၊ ဂျပံ၊ နုပုစိုစွန့်ဖြစ်သော
 ဂူပါရုံကို၊ အစာနန္တော၊ မသိကုန်သော-သူတို့သည်၊ အန္တမသော၊ အယုတ်
 သဖြင့်၊ ပံသုမ္ဘိ၊ မြေမှုန့်ကို လည်းကောင်း၊ ကစဝရေ္မိ၊ အမြိုက်ကို လည်း
 ကောင်း၊ အပဿန္တော၊ မမြင်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏၊ အသမ
 ယဝိမောက္ခံ၊ အာရာဇေတိတိ၊ အသမယဝိမောက္ခံ၊ အာရာဇေတိ-ဟူသည်
 ကား၊ ကတမော၊ အဘယ်သည်လျှင်၊ အသမယဝိမောက္ခော၊ အသမယ
 ဝိမောက္ခမည်သနည်း၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ အရိယမဂ္ဂါစ၊ အရိ
 ယမဂ်တို့လည်းကောင်း၊ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ သာမညဗလောနိဇေ၊
 သာမညဗိုလ်တို့ လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ နိဗ္ဗာန် လည်းကောင်း၊ အယံ၊
 ဤလောကုတ္တရာ-တရားအပေါင်းသည်၊ အသမယဝိမောက္ခော၊ အသမယ
 ဝိမောက္ခမည်၏၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တော၊ ပောဓတော်မူအပ်ကုန်သော၊ နဝ
 လောကုတ္တရဓမ္မေ၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ တရားတို့ကို၊ အာရာဇေ
 တိ၊ နှစ်သိပ်စေ၏၊ သမ္ဘာဒေတိ၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံစေ၏၊ ပဋိလဘာတိ၊ ရ၏၊
 ဟံသမ္ဘံ၊ မှန်၏၊ လောကီယသမာပတ္တိယော၊ လောကီယသမာပတ်တို့သည်၊
 အပ္ပိတပ္ပိ၊ တက္ခဏေယော၊ ဝင်စားတိုင်း ဝင်စားတိုင်းသော-ခဏ၌သာ
 လျှင်၊ ပစ္စနိကဓမ္မဟိ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော-တရားတို့မှ၊ ဝိမုစ္ဆန္တိ
 လွတ်ကုန်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ကံတမော၊ သမယဝိမောက္ခော၊ စတသော၊
 စ ရူပါဝစရ သမာပတ္တိယော၊ စတသော၊ စ အရူပါဝစရ သမာပတ္တိယော၊
 အသံသမယဝိမောက္ခောတိ၊ ကတဇေသမယ ဝိမောက္ခော-စတသော၊ စ
 ရူပါဝစရ သမာပတ္တိယော၊ စတသော၊ စ-အရူပါဝစရ သမာ ပတ္တိယော၊
 အယံ-သမယဝိမောက္ခောဟူ၍၊ ဇေ၊ ဤသို့၊ သမယဝိမောက္ခော၊ သမယ

၁၇၇ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

ဝိမောက္ခကို၊ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၍၊ လောကုတ္တရဓမ္မာပန၊ လောကုတ္တရ
 ရာ တရားတို့သည်ကား၊ ကာလေနကာလံ၊ အခိုက်အတန့်သော-ကာလ၌
 သ၊ နိရိမုတ္တန္တိ၊ မလွတ်ကုန်၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏၊ သကိံ၊ တကြိမ်၊ ဝိမုတ္တိနိ၊ ကိလေ
 သာတို့မှ-လွတ်ကုန်သော၊ မဂ္ဂဗဿနိ၊ မဂ်ဖိုလ်တို့သည်၊ ဝိမုတ္တာနေဝ၊ ကိ
 လေသာတို့မှ-လွတ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်
 သည်၊ သဗ္ဗကိလေသေဟိ၊ အလုံးစုံသော-ကိလေသာတို့မှ၊ အတ္တန္တံ၊ စင်
 စစ်၊ ဝိမုတ္တမေဝ၊ လွတ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိဣမေ န ဝ ဓမ္မာ၊ ဤကိုးပါး
 ကုန်သော-လောကုတ္တရာ-တရားတို့ကို၊ အသမယဝိမောက္ခောတိ၊ အသမ
 ယဝိမောက္ခောဟူ၍၊ ဝုတ္တော၊ ဟောတော် မူအပ်ကုန်၏၊ အကုပ္ပါစေတော
 ဝိမုတ္တိတိ၊ အကုပ္ပါစေတာဝိမုတ္တိ ဟူသည်ကား၊ အရဟတ္တဗလဝိမုတ္တိ၊
 အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော-ဝိမုတ္တိတည်း၊ ဧတဿ၊ ထိုသာသနာတော်
 အား၊ အယံ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော၊ အတ္ထော၊ အကျိုးသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊
 ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဧတဒတ္ထံ၊ ဧတဒတ္ထမည်၏၊ ဣဒံဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤသာ
 သနာတော် တည်းဟူသော-မြတ်သောအကျင့်သည်၊ အရဟတ္တဗလတ္ထံ၊
 အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော-အကျိုးရှိ၏၊ အယံ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်သည်
 လျှင်၊ ဧတဿ၊ ထိုမြတ်သော-သာသနာတော်၏၊ အတ္ထော၊ အကျိုးတည်း၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဧတံသာရန္တိ၊ ဧတံ
 သာရံဟူသည်ကား၊ ဗြဟ္မစရိယဿ၊ မြတ်သောသာသနာတော်၏၊ ဧတံ
 အရဟတ္တဗလံ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်သည်၊ သာရံ၊ အနှစ်မည်၏၊ ဧတံပရိယော
 သာနန္တိ၊ ဧတံပရိယောသာနံဟူသည်ကား၊ ဗြဟ္မစရိယဿ၊ မြတ်သော
 သာသနာတော်၏၊ ဧတံအရဟတ္တဗလံ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်သည်၊ ပရိယော
 သာနံ၊ အဆုံးတည်း၊ ဧသ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်သည်၊ ကောဋီ၊ အထွဋ်တည်း
 ဣတော၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်မှ၊ ပရံ၊ အလွန်၊ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်သော-တရား
 မည်သည်၊ န အတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ယထာနုသန္တိနာဝ၊ ယထာနုသန္တေဖြင့်
 သာလျှင်၊ ဒေသနံ၊ ဒေသနာတော်ကို၊ နိဗ္ဗပေသိ၊ ပြီးစေ၏၊ ဣတိ၊ ဤတွင်မဟာ
 သာရောပမသုတ်၏-အတွင်းအပြီးတည်း၊ မဟာသာရောပမသုတ္တဝဏ္ဏ
 နာ၊ မဟာသာရောပမသုတ်၏-အတွင်းသည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ၊

စူဠသဘရောပမသုတ်။

၀၇၆

စူဠသဘရောပမသုတ်။

ဇေတဝန်တေ၊ ဇေတဝန်တေ၊ အစရှိသော-သုတ်သည်။ စူဠသဘရောပမသုတ္တံ၊ စူဠသဘရောပမသုတ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစူဠသဘရောပမသုတ်၌၊ ပိင်္ဂလကောဇ္ဈေ၊ ပိင်္ဂလကောဇ္ဈေဟူသည်ကား၊ သောဗြာဟ္မဏော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ပိင်္ဂလဓာတု၊ ကြောင့်သွေးသော-ဓာတ်သဘောရှိ၏။ အသပန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား၊ ကောဇ္ဈေ၊ နာမံ၊ ကောဇ္ဈေဟူသော-အမည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပိင်္ဂလကောဇ္ဈေ၊ ပိင်္ဂလကောဇ္ဈေဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သံဃိနောတိ၊ အာဒိသု၊ သံဃိနောဤသို့အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊ ဧတေသံ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-တက္ကတွန်းတို့အား၊ ပဗ္ဗဇိတသမူဟသင်္ခါတော၊ တက္ကတွန်းရဟန်း-အပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ သံဃော၊ အပေါင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သံဃိနော၊ သံဃိမည်ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-တက္ကတွန်းတို့အား၊ သေဝ၊ ထိုတက္ကတွန်းရဟန်းအပေါင်းသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဂဏော၊ ဂိုဏ်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဂဏိနော၊ ဂဏိမည်ကုန်၏။ အာစာရဘိက္ခုပနဝသေန၊ မိမိသည်ကြံသအပ်သော-အဝတ်မဝတ်ခြင်း၊ အစရှိသော-အကျင့်ကိုသင်စေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ တဿဂဏာဿ၊ ထိုဂိုဏ်း၏။ အာစရိယာ၊ ဆရာတို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဂဏာစရိယာ၊ ဂဏာစရိယမည်ကုန်၏။ ဥာတာတိ၊ ဥာတာဟူသည်ကား၊ ပညာတာပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ ဧတေသံ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-တက္ကတွန်းတို့အား၊ အပ္ပိစ္ဆာ၊ အလိုနည်းကုန်၏။ သန္တုဋ္ဌာ၊ ရောင့်ရဲလွယ်ကုန်၏။ အပ္ပိစ္ဆာတာယ၊ အလိုနည်းသည်၏။ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝတ္ထုမ္ပိ၊ အဝတ်ကိုလည်း၊ နနဝါသေန္တိ၊ မဝတ်ကုန်၊ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော၊ နယေန၊ နည်းဖြင့်၊ သမုဂ္ဂတော၊ တက်သော၊ ယသော၊ အကျော်အစောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ယသသိနော၊ ယသသိမည်ကုန်၏။ တိတ္ထကရာတိ၊ တိတ္ထကရာဟူသည်ကား၊ လဒ္ဓိကရာ၊ အယူကိုပြုတတ်ကုန်သော-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ သာဓုသမ္ပတာတိ၊ သာဓုသမ္ပတာဟူသည်ကား၊ ဣမေ၊ ဤအရှင်တို့ကား၊ သာဓုသုန္နရာ၊ အလွန်ကောင်းကုန်သော၊ သပ္ပုရိသာ၊ သူတော်ကောင်းတို့ပေတည်း။ ဣတိဇေတံ၊ ဤသို့၊ သမ္ပတာ၊ သမုတ်အပ်ကုန်၏။ ဗဟုဇနဿာတိ၊ ဗဟုဇနဿဟူသည်ကား၊ အသုတဝတော၊ ပရိယတ္တိအဓိဂမ-သုတမှကင်းသော၊ အန္ဓဗာလထုဂုဇ္ဇနဿ၊ ရုတ်ရုတ်နစ်မိုက်သော-ပုထုဇဉ်အပေါင်း၏။

၀၇၆

၁၈၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ တေ၊ ထိုတက္ကတွန်းတို့ကို၊ ဒေသေန္တော၊ ပြတော်မူလို
 သည်ဖြစ်၍၊ သေယျထိဒံပူရာဇောဝတိအာဒိ၊ သေယျထိဒံပူရာဇောဤသို့
 အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး၊ တက္က၊ ထိုစကား၌၊ ပူရဇော၊ ပူရဇော
 ဟူသည်ကား၊ တဿသတ္ထု၊ ပရိညဿ၊ ထိုဆရာဟူ၍-ဝနံသောသု၏၊ နာ
 မံ၊ အမည်တည်း၊ ကဿပေါတိ၊ ကဿပေါဟူသည်ကား၊ ဂေါတ္တံ၊ အနွယ်
 တည်း၊ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကို-ဆိုဦးအံ့၊ သော၊ ထိုပူရာဇာကဿပသည်၊
 အညတရဿ၊ တပါးသော၊ ကုလဿ၊ အမျိုး၏၊ ဧကုနဒါသသတံ၊ တယေဝံ
 ယုတ်-တရာသောကျွန်ကို၊ ပူရယမာနေ၊ ပြည့်စေလျက်၊ ဇေတော၊ ဘွား၏၊
 တေန၊ ထိုကြောင့်၊ အဿ၊ ထိုတက္ကတွန်းအား၊ ပူရဇောဝတိနာမံ၊ ပူရာဇာ
 ဟူသော-အမည်ကို၊ အကံသု၊ ဖွည့်ကုန်ပြီး၊ မင်္ဂလဒါသတ္တာစ၊ မင်္ဂလာကျွန်
 ဖြစ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ သုကတံ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်၏၊ ဒုက္ကတံ၊
 မကောင်းသဖြင့်-ပြုအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတ္တာ၊ ဆိုတတ်သောသူသည်၊
 နတ္ထိ၊ မရှိ၊ အကတံဝါ၊ မပြုအပ်သည်ကိုလည်း၊ နကတန္တိ၊ မပြုအပ်ဟူ၍၊
 ဝတ္တာ၊ ဆိုတတ်သောသူသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ သော၊ ထိုပူရာဇာသည်၊ ဧတ္ထ၊
 ဤအရပ်၌၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ကိ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ ဝသိဿာမိ၊ နေရတော့
 အံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍၊ ပလ္လာယိ၊ ပြေးလေ၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊
 ထိုပူရာဇာအား၊ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်၊ ဝတ္တာနိ၊ အဝတ်တို့ကို၊ အန္တိန္ဒိယ၊
 လုယက်ကုန်ပြီး၊ သော၊ ထိုပူရာဇာသည်၊ ပဏ္ဏေနဝါ၊ သစ်ရွက်ဖြင့်လည်း
 ကောင်း၊ တိဏေနဝါ၊ မြက်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဒုန္တဒနံ၊ ဗုံးလွှမ်းခြင်းကို၊
 အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍၊ ဇေတဝေသေနော၊ ဘွားတိုင်းသော-အသွင်
 ဖြင့်သာလျှင်၊ ဧကံဝါမံ၊ တရွာသို့၊ ပါဝိသိ၊ ဝင်လေ၏၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊
 တံ၊ ထိုပူရာဇာကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ အသံသမဏော၊ ဤရဟန်းသည်၊ အရဟာ၊
 ရဟန္တာပေတည်း၊ အပ္ပိန္တော၊ အလိုနည်း၏၊ ဣမိနာ၊ ဤရဟန်းနှင့်၊ သဒိ
 သော၊ တူသောသူသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပူဝ ဝတ္တာဒိနိ၊ မှဲ့-ထမင်း
 အစရှိသည်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဥပသက်မန္တိ၊ ကပ်ကုန်၏၊ သော၊ ထို
 ပူရာဇာသည်၊ မယှံ၊ ငါအား၊ သာဓုကံ၊ ပုဆိုးကို၊ အနိဝတ္တဘာဝေန၊ မဝတ်
 သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣဒံ၊ ဤစားသွယ်-သောက်ရာ-ပူဇော် သကာ
 သည်၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးလိုက်၍၊ တတော၊ ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊
 စ၍၊ သာဓုကံ၊ ပုဆိုးကို၊ လဘိတွာပိ၊ ရ၍လည်း၊ နနိဝါသတိ၊ မဝတ်၊ တဒေ
 ဝပဗ္ဗန္တံ၊ ထိုအဝတ်မဝတ်သော-အစေလကရဟန်းအဖြစ်ကိုသာလျှင်၊ အဂ္ဂ
 ဟေသိ၊ ယူ၏၊ တဿ၊ ထိုပူရာဇာ၏၊ သန္တိကေ၊ အထံ၌၊ အညေပိ၊ တပါး

လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စသတား၊ ငါးရာကုန်သော၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊
 ပုဗ္ဗဇီ၊ သု၊ ရဟန်းပြုကုန်ပြီး၊ တံ၊ ထိုပူရာဏကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်တော်မူ၍၊ ပူရာ
 ကော၊ ကဿပေါတိ၊ ပူရာဏ ကဿပေါဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး၊
 မက္ခလီတိ၊ မက္ခလီဟူသည်ကား၊ တဿ၊ ထိုသူ၏၊ နာမံ၊ အမည်တည်း၊
 ဂေါသာလာယ၊ နွားခြံ၌၊ ဇာတတ္ထာ၊ ဘွားသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂေါ
 သာလောတိ၊ ဂေါသာလဟူ၍၊ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော၊ နာမံ၊ အမည်
 သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကိရု၊ ကြားဘူးသည်ကို ဆိုပြီးအံ့၊ တံ၊ ထိုမက္ခလီ
 ဂေါသာလကို၊ သကဒ္ဒမာယ၊ ညှန်နှင်တကွသော၊ ဘုမိယာ၊ မြေ၌၊ တေ
 လစာခုံ၊ ဆီအိုးကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားသည်ကို၊ တာတ၊ ချစ်
 သား၊ မာခလိ၊ မချော်စေနှင့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သာမိကော၊ အရှင်သည်၊ အာ
 ဟ၊ ဆို၏၊ သော၊ ထိုဂေါသာလသည်၊ ပမေဒေန၊ မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်၊
 ခလိတွာ၊ ချော်၍၊ ပတိတွာ၊ လည်း၍၊ သာမိကဿ၊ အရှင်အား၊ ဘယေန၊
 ကြောက်သဖြင့်၊ ပဏာယိတံ၊ ပြေးခြင်းငှါ၊ အာရေဒ္ဒေါ၊ အားထုတ်၏၊ သာမိ
 ကော၊ အရှင်သည်၊ ဥပခာပိတွာ၊ ပြေးလာ၍၊ သာဓူကကဏ္ဍေ၊ ပုခိုးစွန်း၌၊
 အဂ္ဂဟေသိ၊ ကိုင်၏၊ သောပိ၊ ထိုဂေါသာလသည်လည်း၊ သာဓူကံ၊ ပုခိုး
 ကို၊ ဆာဒ္ဓေတွာ၊ စွန့်ခဲ့၍၊ အစေလကော၊ အဝတ်မဝတ်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊
 ပဏာယိ၊ ပြေး၏၊ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားရပ်သည်၊ ပူရာဏ သဒိသမေ
 ဝ၊ ပူရာဏနှင့်တူသော-သဘောရှိသည် သာလျှင်တည်း၊ အဇိတောတိ၊
 အဇိတဟူသည်ကား၊ တဿ၊ ထိုတက္ကတွန်း၏၊ နာမံ၊ အမည်တည်း၊ ကေ
 သကမ္မလံ၊ လူဆံပင်ဖြင့်ရက်သော-ကမ္မလာသို့၊ ဓာရေတိ၊ ဆောင်တတ်၏၊
 ဣတိ၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ကေသကမ္မလော၊ ကေသကမ္မလံမည်၏၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ နာမန္တယံ၊ အမည်နှစ်ခုတို့၏-အပေါင်းကို၊ သံသန္တိတွာ၊ ရောနှော၍၊
 အဇိတော၊ ကေသကမ္မလောတိ၊ အဇိတော၊ ကေသကမ္မလောဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ၊
 ဆိုအပ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌၊ ကေသကမ္မလောနာမ၊ ကေသကမ္မလ
 မည်သည်ကား၊ မနုဿကေသေဟိ၊ လူတို့၏-ဆံပင်တို့ဖြင့်၊ ကတကမ္မ
 လော၊ ပြိုအပ်သော-ကမ္မလာတည်း၊ တတော၊ ထိုလူဆံပင်ဖြင့်-ပြိုအပ်
 သော-ကမ္မလာထက်၊ ပဒိုကိဋ္ဌတရံ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသော၊ ဝတ္ထံနာမ၊
 အဝတ် မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ယထာဟ၊ ဘုရား အဘယ်ကဲ့သို့ ဟော
 တော်မူသနည်းဟူမူကား၊ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ(ပ) ဒုက္ခသမ္ဘုဒ္ဓေသော
 စာတိ၊ သေယျထာပိဘိက္ခဝေ(ပ) ဒုက္ခသမ္ဘုဒ္ဓေသောဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟော
 တော်မူပြီး ။

၀၈၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ပကုဓောတိ၊ ပကုဓောဟူသည်ကား၊ တဿ၊ ထိုတက္ကတွန်း၏၊ နာမံ၊ အမည်တည်း၊ ကစ္စာယနောတိ၊ ကစ္စာယနောဟူသည်ကား၊ ဂေါတ္တံ၊ အနွယ်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နာမဂေါတ္တံ၊ အမည်အနွယ်ကို၊ သံသန္ဓေတွာ၊ ပေါင်း၍၊ ပကုဓောကစ္စာယနောတိ၊ ပကုဓော ကစ္စာယနောဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဧသော၊ ဤပကုဓော ကစ္စာယနသည်၊ သိတုဒက ပဋိက္ခိတ္တကော၊ ရေချမ်းကို ပယ်၏၊ ဝစ္စကတွာပိ၊ ကျင်ကြီးကို စွန့်ပြီး၍လည်း၊ ဥဒကကိစ္စံ၊ ရေကိစ္စကို၊ နကရောတိ၊ မပြု၊ ဥဗ္ဗေဒကံဝါ၊ ရေနွေးကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္ဘိယံဝါ၊ ပအုံးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ သဘိတွာ၊ ရှေးဥဒကကိစ္စံ၊ ရေကိစ္စကို၊ ကရောတိ၊ ပြု၏၊ နဒိဝါ၊ မြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ မဂ္ဂေါဒကံဝါ၊ ခရီး၌-ရေကိုလည်းကောင်း၊ အတိတ္တဗ္ဗ၊ ကူးမိ၍၊ မေ၊ ငါအား၊ သီလံ၊ သီလသည်၊ သိန္နံ၊ ယျက်ငြိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝါသုကံ၊ သဲရကို၊ ထူပံ၊ စေတီကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ သီလံ၊ သီလကို၊ အဓိဋ္ဌာယ၊ ဆောင်တည်၍၊ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏၊ ဧသဧသော၊ ဤပကုဓောကစ္စာယနသည်၊ ဧဝရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ နိသိမိကလဒ္ဓိကော၊ အသရေမရှိသောအယူရှိ၏၊ သဗ္ဗယောတိ၊ သဗ္ဗယောဟူသည်ကား၊ တဿ၊ ထိုတက္ကတွန်း၏၊ နာမံ၊ အမည်တည်း၊ ဗေလဋ္ဌဿ၊ ဗေလဋ္ဌ၏၊ ဝုတ္တော၊ သားတည်း၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဗေလဋ္ဌဝုတ္တော၊ ဗေလဋ္ဌဝုတ္တမည်၏၊ အဓ္မာကံ၊ ငါတို့အား၊ ဂဗ္ဘန ကိလေသော၊ အထုံးအဖွဲ့ ဖြစ်သော-ကိလေသာသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ မသံ၊ ငါတို့သည်၊ ကိလေသာ ဂဗ္ဘရဟိတာ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော-အထုံးအဖွဲ့မှ-ကင်းကုန်၏၊ ဣတိဧဝံဝါဒိတာယ၊ ဤသို့ယူလေ့ဆိုလေ့ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ လဒ္ဓနာမဝသေန၊ ရအပ်သောအမည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ နိဂဗ္ဗော၊ နိဂဗ္ဗမည်၏၊ နာဠုသံ၊ နာဠု အမည်ရှိသောသူ၏၊ ဝုတ္တော၊ သားတည်း၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ နာဠုဝုတ္တော၊ နာဠုဝုတ္တမည်၏၊ အဘိညံသုဘိ၊ အဘိညံသုဟူသည်ကား၊ တေသံ၊ ထိုသူတို့၏၊ ပဋိညာ၊ ဝန်ခံခြင်းသည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်၊ ဇာနိံသု၊ သိကုန်ငြိ၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ ဣဒံအယံအဓိပ္ပါယော၊ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ နေသံ၊ ထိုတက္ကတွန်းတို့၏၊ သာပဋိညာ၊ ထိုဝန်ခံခြင်းသည်၊ သဓေနိယျာနိကာ၊ အကယ်၍ဝန့်ဆင်းရဲမှ-ထွက်မြောက်သည်ဖြစ်အံ့၊ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-တက္ကတွန်းတို့သည်၊ အတ္တညံသု၊ သိတိုင်းဝန်ခံကုန်၏၊ နောဓေနိယျာနိကာ၊ အကယ်၍-ဝန့်ဆင်းရဲမှ-မထွက်မြောက်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့၊ နောအတ္တညံသု၊ ဝန့်ခံတိုင်းမသိကုန်၊ တသ္မာ၊ ထို

ကြောင့်၊ တေသံ၊ ထိုတက္ကတုန်းတို့၏၊ ပဋိညာ၊ ဝန်ခံခြင်းသည်။ ကိ'နိယျာ
နိကာ၊ အဘယ်မှာဝန်ဆင်းရဲမှ-ထွက်မြောက်အံ့နည်း။ နိနိယျာနိကာ၊ ဝန်
ဆင်းရဲမှ-မထွက်မြောက်။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ တေသပဉ္စသ၊ ထိုအမေး၏၊ အတ္ထော၊ အနက်
တည်း။

အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ နေသံ၊ ထိုသူတို့အား၊
အနိယျာနိကာဘာဝကထနေန၊ ဝန်ဆင်းရဲမှ-မထွက်မြောက်ခြင်း၏အဖြစ်
ကိုဆိုခြင်းဖြင့်။ အတ္ထော ဘာဝတော၊ အကျိုးမရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊
အလန္တိ၊ အလံဟူ၍၊ ပဋိက္ခိပိတွာ ပယ်တော်မူ၍၊ ဥပမပယ၊ နှိုင်းစရာဖြင့်၊
အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ပဝေဒေန္တော၊ ကြားတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဓမ္မမေဝ၊
ဟုတ်မှန်သော-သဘောကိုသာလျှင်၊ ဒေသေတံ၊ ပေးခြင်းငှါ၊ ဓမ္မတေ
ဗြာဟ္မဏဒေသိယသင်္ဂါတိ၊ ဓမ္မတေဗြာဟ္မဏ ဒေသိသံသမိဟူ၍၊ အာဟာ၊
မိန့်တော်မူပြီ။ တဉ္စ၊ ထိုပါဠိ၌၊ သန္တိကိရိယာယာတိ၊ သန္တိကိရိယာယာ
ဟူသည်ကား၊ သန္တိ ကရေဏတ္ထံ၊ မျက်မှောက်-ပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ နဆန္တံ
ဇနေတိတိ၊ နဆန္တံ ဇနေတိ ဟူသည်ကား၊ ကတ္တုကမျာတာသန္တံ ပြုလိုကာ
မျှလက္ခဏာရှိသော-သန္တံကို၊ နဇနယတိ၊ မဖြစ်စေ၊ နဝါယာမတိတိ၊ နဝါ
ယာမတိဟူသည်ကား၊ ဝါယာမံလုံ လာကို၊ ပရက္ကမံ၊ လွန်စွာသော-လုံ လာ
ကို၊ နကရောတိ၊ မပြု၊ ဩလိနုဝုတ္တိကောစဟောတိတိ၊ ဩလိနုဝုတ္တိကောစ
ဟောတိဟူသည်ကား၊ လိနုဇ္ဈာ သယော၊ တွန့်တိုဆုတ်နစ်သော-အလို
ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သာထလိကောတိ၊ သာထလိကော ဟူသည်
ကား၊ သိထိ လဂ္ဂါတိ၊ သာသနာ တော်ကို-လျှော့ လျှော့ ပြု၍ ယူလေ့ရှိ
သည်။ သာသနံ၊ သာသနာကို၊ သိထိကံ၊ လျှော့သည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊
ဂဏ္ဍတိ၊ ယူတတ်၏။ ဒဉ္စံ၊ မြဲမြံသည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ နဂဏ္ဍတိ၊ မယူ
တတ်။ ဣဓဗြာဟ္မဏာ သိက္ခုပိပိစ္ဆေဝ ကာမေဟိတိ၊ ဣဓဗြာဟ္မဏာ သိက္ခု
ပိပိစ္ဆေဝ ကာမေဟိ ဟူသည်ကား၊ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်၊ ဣမေပဌမဇ္ဈာ
နာဒိဓမ္မာ၊ ဤပဌမဈာန် အစရှိကုန်သော-တရားတို့သည်၊ ဥာဏ ဒဿ
နေန၊ ဥာဏဒဿနထက်၊ ဥတ္တရိတရားလွန်မြတ်ကုန်သည်၊ ဇာတာ၊ ဖြစ်
ကုန်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆော၊ အမေးတည်း။ နိရောပေါဒ
ကတ္တာ၊ နိရောဓသမာပတ်၏-အခြေဖြစ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥတ္တရိ
တရားလွန်မြတ်ကုန်သည်၊ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဟောဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊

၁၀၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

ပဌမဇ္ဈာနာဒိဓမ္မာ၊ ပဌမဈာန်အစရှိကုန်သော-တရားတို့သည်။ ဝိပဿနာ ပါဒကော၊ ဝိပဿနာ၏-အခြေဖြစ်ကုန်၏။ ဣမေ၊ ဤစုဋ္ဌသာရောပမသုတ်၌ ဟောအပ်ကုန်သော-ပဌမဈာန်အစရှိကုန်သော-တရားတို့သည်။ နိရောဓ ပါဒကော၊ နိရောဓသမာပတ်၏-အခြေဖြစ်ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုကြောင့်၊ ဥတ္တရိ တရာတိ၊ လွန်မြတ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်။ ဣဒမ္ပိသုတ္တံ၊ ဤသုတ်ကိုလည်း။ ယထာ နုသန္တိနာဝ၊ ယထာနုသန္ဓေဖြင့်သာလျှင်၊ နိဗ္ဗပေသိ၊ ပြီးစေတော်မူ၏။ ဒေ သနာဝသာနေ၊ ဒေသနာတော်၏အဆုံး၌၊ ဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ သရ ဏေသု၊ သရဏဂု်တို့၌၊ ပတိဗ္ဗိတော၊ တည်လေ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင်စုဋ္ဌသာ ရောပသုတ်၏အတွင်းအပြီးတည်း။ စုဋ္ဌသာရောပမသုတ္တံဝဏ္ဏနာ၊ စုဋ္ဌ သာရောပမသုတ်၏အတွင်းသည်။ နိဗ္ဗိတော၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ တတိ ယော၊ သုံးခုမြောက်သော၊ ဩပဗ္ဗ ဝဂ္ဂေါ၊ ဩပဗ္ဗ-ဝဂ်သည်။ နိဗ္ဗိတော၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

စုဋ္ဌဂေါသိက်သုတ်။

☞ ဧဝံမေသုတန္တိ၊ ဧဝံမေသုတံ-အစရှိသော သုတ်သည်။ စုဋ္ဌ ဂေါသိက် သုတ္တံ၊ စုဋ္ဌဂေါသိက်သုတ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစုဋ္ဌဂေါသိက်သုတ်၌၊ ဉာတိကော ဝိဟရတိတိဇ္ဈေ၊ ဉာတိကော-ဝိဟရတိ ဟူသောဤပါဌ၌၊ ဉာတိကာနာမ၊ ဉာတိကမည်သည်ကား။ ဧကံ၊ တခုသော၊ တဋ္ဌာကံ၊ တဘက်သည်း-ကံနိ ကို၊ နိဿာယ၊ မှီ၍၊ ခွိန္နံ၊ နှစ်ဦး ကုန်သော၊ စုဋ္ဌဝိတိ မဟာဝိတိ ပုတ္တနံ၊ ဘထွေး-ဘကြီး၏-သားတို့၏။ နွေ၊ နှစ်ခုကုန်သော၊ ဂါမာ၊ ရွာတို့သည်။ ဝသန္တိ၊ နေကုန်၏။ တေသု၊ ထိုနှစ်ရွာတို့တွင်၊ ဧကသ္မိ' ဂါမေ၊ တခုသော ရွာ၌၊ ဂိဉ္ဇကာဝသထေတိ၊ ဂိဉ္ဇကာဝသထေ-ဟူသည်ကား၊ ဣဋ္ဌကမယေ၊ အုတ်ဖြင့် ပြီးသော၊ အာဝါသထေ၊ ကျောင်း၌၊ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဧကသ္မိ' သမယေ၊ တရံရောအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ ဘုရား သည်။ မဟာဇန သင်္ဂဏံ၊ များစွာသော-လူအပေါင်းအား-သံဂြိုဟ်ခြင်း ကို၊ ကရောဇ္ဇော၊ ပြုတော်မူလျက်၊ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌေ၊ ဝဇ္ဇိတိုင်း၌၊ စာရိကံ၊ ဒေ သစာရိကို၊ စရမာနေ၊ ကြွတော်မူသည်ရှိသော်၊ ဉာတိကံ၊ ဉာတိက-ရွာ သို့၊ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ရောက်တော်မူ၏။ ဉာတိကဝါသိနေ၊ ဉာတိကရွာ၌ နေကုန်သော၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ဘဂဝတေ၊ မြတ်စွာဘုရားအား။

မဟာဒါနံ၊ ကြီးစွာသောအလှူကို၊ ဒတွာ၊ ပေးကုန်၍၊ ဓမ္မကထံ၊ တရားစကားကို၊ သုတွာ၊ ကြားနာ၍၊ ပဿန္နဟဒယာ၊ ကြည်ညိုသော-စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်ကို၊ ကရိဿာမာတိ၊ ပြုကုန်အံ့ဟူ၍၊ မန္တိတွာ၊ တိုင်ပင်၍၊ ဣဋ္ဌကာဟေဝ၊ အုတ်တို့ဖြင့်သာလျှင်၊ ဘိတ္တိ သောပါနတ္ထမ္ဘ စ၊ နံရံ-စောင်းတန်း-သည်တိုင်-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါဠုရူပါဒိနိစ၊ သားရဲရုပ်-အစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒသောန္တော၊ ပြုလျက်၊ ပါသာဒံ၊ ပြာသာဒ်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ သုဓာယ၊ အင်္ဂတေဖြင့်၊ လိမ္မိတွာ၊ လိမ်းကျံ၍၊ မာဿာကမ္မလတာကမ္မာဒိနိ၊ ခြူးပန်းခြူးနွယ်အစရှိသည်တို့ကို၊ နိဋ္ဌာပေတွာ၊ ပြီးစေ၍၊ ဘုမ္မတ္ထရဏ မပ္ပဝိဋ္ဌာဒိနိ၊ မြေအခင်း-ညောင်စောင်း-အင်းပျဉ်-အစရှိသည်တို့ကို၊ ပညပေတွာ၊ ခင်းစေ၍၊ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ နိဿျာဒေသံ၊ ဆောင်ရှင်းကုန်ပြီး၊ ဧတ္ထပန၊ ဤအုတ်-ပြာသာဒ်၌ကား၊ အပရာပရံ၊ ထိုမှဤမှ၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းအပေါင်းအား၊ ရတ္တိဋ္ဌာန ဒိဝါဋ္ဌာန မဏ္ဍပ စင်္ဂမာဒိနိ၊ ညဉ့်နေရာ-နေနေရာ-မဏ္ဍပ်-စင်္ကြံ-အစရှိသည်တို့ကို၊ ကာရေပိ၊ သူပြုကုန်ပြီး၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သောဝိဟာရော၊ ထိုကျောင်းသည်၊ မဟာ၊ ကျယ်သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး၊ တံ၊ ထိုကျောင်းကို၊ သန္ဓာယ၊ ရှည်၍၊ ဂိဇ္ဇကာဝသထေတိ၊ ဂိဇ္ဇကာဝသထေဟူ၍၊ ဝတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီး၊ ဂေါထိကံ၊ သာလဝနဒါယေတိ၊ ဂေါထိကံသာလဝနဒါယေ-ဟူသည်ကား၊ တတ္ထ၊ ထိုတော၌၊ ဧကဿဇေဋ္ဌကရုက္ခဿ၊ တခုသော-တောစိုးသစ်ပင်၏၊ ခန္ဓတော၊ ပင်စည်မှ၊ ဂေါထိကံသဏ္ဌာနံ၊ နွားဦးချိုနှင့်တူသော-သဏ္ဌာန်ရှိသည်ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဝိရုပ်၊ အခွရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဥဠဟိ၊ ပေါက်၏၊ တံရက္ခံ၊ ထိုသစ်ပင်ကို၊ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ သဗ္ဗတ္ထိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ တံဝနံ၊ ထိုတောသည်၊ ဂေါထိကံသာလဝနန္တိ၊ ဂေါထိကံသာလဝနဟူ၍၊ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့၊ ဂတံ၊ ရောက်၏၊ ဒါယောတိတေ၊ ဒါယောဟူသော-ဤအမည်သည်၊ အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်၊ အရညဿ၊ တော၏၊ နာမ်၊ အမည်တည်း၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဂေါထိကံသာလဝနဒါယေတိဧတ္ထ၊ ဂေါထိကံသာလဝနဒါယောဟူသော ဤပါဌ်၌၊ ဂေါထိကံ သာလဝနေန၊ နွား၏ဦးချိုနှင့် တူသောတောစိုးသစ်ပင်ရှိသော-တောဟုဆိုအပ်သော၊ အရညေ၊ တော၌၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဝိဟရေန္တိတိ၊ ဝိဟရေန္တိဟူသည်ကား၊ သာမဂ္ဂိရသံ၊ သာမဂ္ဂိရသကို၊ အနုဘဝမေနာ၊ ခံစားကုန်လျက်၊ ဝိဟရေန္တိ၊ နေကုန်၏၊ ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊ ချွဲဦးအံ့၊ ဣမေသံကုလဝုတ္တာနံ၊ ဤအရှင်အနု

၁၈၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကုဿနိသျှ-တတိယတွဲ၊

ရုဒ္ဓါအစရှိကုန်သော-သုံးယောက်ကုန်သော-အမျိုးသားတို့၏၊ဥပရိပဏ္ဏာသကေ၊ဥပရိပဏ္ဏာသန္တံ၊ ပုထုဇ္ဇနကာလော၊ပုထုဇဉ်ဖြစ်သောအခါ၌သာမဂ္ဂိရသကို၊ ကထိတော၊ဆိုအပ်၏၊ ဣမ၊ ဤပုဇ္ဇင်္ဂေါသိင်္ဂသာလဝနသုတ်၌၊နိဏာသဝကာလော၊ ရဟန္တာဖြစ်သောအခါ၌-သာမဂ္ဂိရသကို၊ ကထိတော၊ဆိုအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊မှန်၏၊ တဒါ၊ထိုဂေါသိင်္ဂမည်သော-တော၌နေသောအခါ၌၊တေ၊ထိုသုံးယောက်ကုန်သော-အမျိုးသားတို့သည်၊လဒ္ဓဿာဒါ၊ရအပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော-သာယာခြင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ လဒ္ဓ ပတိဋ္ဌာ၊ ရအပ်သော-အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော-တည်ရာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဓိဂတပဒိုသန္တိဒါ၊ ရအပ်ပြီးသော-ပဒိုသန္တိဒါဉာဏ် ရှိကုန်သော၊နိဏာသဝါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဟုတွာ၊ဖြစ်ကုန်၍၊ သာမဂ္ဂိရသံ၊သာမဂ္ဂိရသကို၊အနုဘဝမာနာ၊ခံစားကုန်လျက်၊ တတ္ထ၊ထိုဂေါသိင်္ဂသာလဝနတော၌၊ ဝိဟရိသု၊နေကုန်ပြီ၊ တံ၊ထိုသို့နေခြင်းကို၊ သန္ဓာယ၊ရည်၍၊ယေနဂေါသိင်္ဂသာလဝနဒါယော တေနုပသင်္ကမိတိ၊ယေနဂေါသိင်္ဂသာလဝနဒါယော-တေနုပသင်္ကမိဟူ၍၊ ဧတံ၊ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ဟောအပ်ပြီး၊ဓမ္မသေနာပတိ မဟာမောဂ္ဂလာနတ္ထေရေသုဝါ၊အရှင်သာရိပုတ္တရာအရှင်မဟာ မောဂ္ဂလာနံ မထေရ်တို့တွင်-လည်းကောင်း၊ အသိတိမဟာသာဝကေသုဝါ၊ အသိတိမဟာသာဝကတို့တွင်-လည်းကောင်း၊ အန္တမသော၊ယုတ်သော-အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက အာနန္ဒတ္ထေရမ္ပိ၊တရားဘဏ္ဍာပိုးဖြစ်သော-အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်ကို-လည်းကောင်း၊ ကိပ္ပိ၊တရံတယောက်သော-ရဟန်းကို၊ အနာမဇ္ဇေတွာ၊မခေါ်မူ၍၊ သယမေဝ၊ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင်၊ ပတ္တစိဝရံ၊သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ အဒါယ၊ယူတော်မူ၍၊အနိကာ၊ဆင်အပေါင်းမှ၊နိဿဇေသ၊ထွက်သော၊ ဟတ္ထိဝိယစ၊ဆင်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ယူထာ၊အပေါင်းအတော်မှ၊နိဿဇေသ၊ထွက်သော၊ကေသရသီဟောဝိယစ၊ကေသရာဇာခြင်္သေ့ကဲ့သို့-လည်းကောင်း၊ ဝါတန္တိန္ဒော၊လေကိုဖြတ်တတ်သော၊ဝလာဟကောဝိယစ၊တိမ်တိုက်ကိုခွဲသော-ဝေလာဟကမြင်းကဲ့သို့-လည်းကောင်း၊ဧကကောသ၊ကိုယ်တော်တပါးထည်းသံလျှင်၊ ဥပသင်္ကမိ၊ကပ်တော်မူ၏၊ ကသ္မာပန၊ အဘယ်ကြောင့်လျှင်၊ ဧတ္ထ၊ဤဂေါသိင်္ဂသာလ-မည်သောတောသို့၊ ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သယံ၊ကိုယ်တော်တိုင်၊ အဂမာသိ၊ကြွတော်မူသနည်း၊ ဣတိအယံ၊ဤသည်ကား၊ပုစ္ဆာ၊အမေးတည်း၊ တယော၊သုံးယောက်ကုန်သော၊ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုးသားတို့သည်၊ သာမဂ္ဂိရသံ၊ ညီညွတ်သည်၏

၁၈၆

အဖြစ်အစရှိသော-ရုဏ်ပူသော-ဝိဝေက-သုခ-ရသကို၊ အနုဘဝန္တာ၊ ခံ
စားကုန်လျက်၊ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏၊ တေသံ၊ ထိုသုံးယောကျ်ားသော-အမျိုး
သားတို့အား၊ ပဂ္ဂဏှနတောစ၊ ခြီးမြှင့်တော်မူလိုသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်
လည်းကောင်း၊ ပန္တိမဇနတံ၊ နောင်လာလူအပေါင်းကို၊ အနုကမ္ပနတောစ၊
အစဉ်သနားတော်မူသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မဂရုဘာဝ
တောစ၊ တရားကိုသာ လေးမြတ်တော်မူသည်၏-အဖြစ်ကြောင့် လည်း
ကောင်း၊ ဥပသင်္ကမိ၊ ကပ်တော်မူ၏၊ အဿ၊ ထိုဘုရားရှင်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့
သောမိတ်တော်၏-အကြံသည်၊ အဟောသိ ကိရ၊ ဖြစ်တော်မူသတတ်၊
ကိံ အဟောသိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်တော်မူသနည်း၊ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်၊
ဣမေကုလပုတ္တေ၊ ဤအမျိုးသားတို့ကို၊ ပဂ္ဂဏှိတွာ၊ ခြီးမြှင့်၍၊ ဥက္ကံသိတွာ၊
ခြီးမွမ်း၍၊ ပဋိသန္ဓာရံ၊ အစေ့အစပ်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ နေသံ၊ ထိုအမျိုး
ကောင်းသားတို့အား၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဒေသိဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ပဂ္ဂဏှနဟော၊ ခြီး
မြှင့်တော်မူလိုသောကြောင့်၊ အဂမာသိ၊ ကြွတော်မူ၏၊ အပရိန္တိ၊ ထိုမှတပါး
လည်း၊ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ဧတံဝိတ္ထံ၊ ဤသို့သော-မိတ်အကြံသည်
အဟောသိ၊ ဖြစ်တော်မူ၏၊ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌၊ ကုလပုတ္တော၊ အမျိုး
ကောင်းသားတို့သည်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမဂ္ဂဝါသံ၊
သာမဂ္ဂိရသဖြင့်-နေခြင်းကို၊ ဝသန္တာနံ၊ နေကုန်သော-ရဟန်းတို့၏၊ သန္တိ
ကံ၊ အထံသို့၊ သဿံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်၊ ဝတံ၊ ကြွတော်မူ၍၊ ပဋိသန္ဓာရံ၊ အ
စေ့အစပ်ကို၊ ကတွာ၊ ပြုတော်မူ၍၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ကထေတွာ၊ ဟောတော်
မူ၍၊ တယော၊ သုံးယောကျ်ားသော၊ ကုလပုတ္တေ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့ကို၊
ပဂ္ဂဏှိ၊ ခြီးမြှင့်တော်မူ၏၊ ကောနာမ၊ အဘယ်မည်သောသူသည်၊ သမဂ္ဂဝါ
သံ၊ အညီအညွတ်နေခြင်းကို၊ နဝသေယျ၊ မနေဘဲရှိတုံအံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
သမဂ္ဂဝါသံ၊ အညီအညွတ်နေခြင်းကို၊ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေအပ်သည်ကို၊ မညမာ
နာ၊ မှတ်ထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝသန္တာ၊ နေကုန်သည်ရှိသော်၊ ခိပ္ပမေဝ၊
လျှင်စွာသာလျှင်၊ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏၊ အန္တံ၊ အဆုံးကို၊ ကရိဿန္တိ၊ ပြုရ
ကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပန္တိမဇနတံ၊ နောင်လာ-လူအပေါင်းကို၊ အနုကမ္ပ
နတောပိ၊ အစဉ်သနားတော်မူသောကြောင့်လည်း၊ အဂမာသိ၊ ကြွတော်
မူ၏၊ ဗုဒ္ဓါစနာမ၊ ဘုရားရှင်တို့မည်သည်ကား၊ ဓမ္မဂရုနော၊ တရားကိုလေး
မြတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ နေသံ၊ ထိုဘုရားရှင်တို့၏၊ သောစဓမ္မဂ
ရုဘာဝေါ၊ ထိုတရားကို-လေးမြတ်တော်မူသော-အဖြစ်သည်လည်း၊ ရထ

၁၈၈ . မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ၊

ဝိနိတော၊ရထဝိနိတသုတ်၌၊ အာဂတောဝ၊ လာပြီးသည်သာလျှင်တည်း၊
ဣတိ၊ဤသို့၊ ဣမသ္မာဓမ္မဂရုတာဝတောဝိ၊ ဤတရားကိုလေးမြတ်တော်မူ
သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ ဓမ္မံ၊တရားကို၊ ပဌဏ္ဍိဿာမိ၊ ခြီးမြှင့်အုံး
ဣတိ၊ဤသို့နှလုံးပိုက်၍၊အဂမာသိ၊ကြွတော်မူ၏။ ။

ဒါယပါလောတိ၊ဒါယပါလောဟူသည်ကား၊ အရညပါလော၊ တော
စောင့်-ယောက်ျားတည်း၊ သော၊ ထိုတောစောင့်-ယောက်ျားသည်၊တံ
အရညံ၊ထိုတောကို၊ယထာ၊အကြင်-အခြင်းဖြင့်၊ဣန္ဒြိယိန္ဒြိယတပ္ပဒေသေ၊
အလိုရှိတိုင်း- အလိုရှိတိုင်းသော အရပ်သို့၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊ ပဝိ
သိက္ခာ၊ဝင်ကုန်၍၊တတ္ထ၊ထိုတော၌၊ပုပ္ဖံဝါ၊အပွင့်ကိုလည်းကောင်း၊ဖလံ
ဝါ၊အသီးကိုလည်းကောင်း၊နိယျာသံဝါ၊အစေးကိုလည်းကောင်း၊ဗေဗ္ဗသန္တာ
ရံဝါ၊သစ်သားအစရှိသော- အဆောက်အဦးကိုလည်းကောင်း၊နဟရန္တိ၊
မဆောင်ကုန်၊ ဧဝံတထာ၊ထိုအခြင်းဖြင့်၊ဝတိယာ၊စောင်းရန်းဖြင့်၊ ပရိက္ခိ
တဿ၊ရံအပ်သော၊ တဿအရညဿ၊ ထိုတော၏၊ ယောဇိတော၊ယဉ်
အပ်သော၊ ခွါရေးတံခါး၌၊ နိသိဒိသ္မာ၊ထိုင်နေ၍၊ တံအရညံ၊ထိုတောကို၊
ရက္ခတိပါလောတိ၊ စောင့်ရှောက်၏၊ တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ ဒါယပါလောတိ၊
ဒါယပါလဟူ၍၊ဝုတ္တော၊ဆိုအပ်၏၊အတ္တကာမရူပါတိ၊ အတ္တကာမရူပါဟူ
သည်ကား၊အတ္တနော၊မိမိ၏၊ဟိတံ၊အစီးအပွားကို၊ကာမယမာနသဘာဝါ
တောင့်တခြင်း- သဘောရှိကုန်သည်၊ဟုတွားဖြစ်ကုန်၍၊ဝိဟရန္တိ၊နေကုန်
၏၊ဟိယသ္မာ၊အကြင်ကြောင့်၊ယောဘိက္ခု၊အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဣမသ္မိ
ဿာသနေ၊ဤဘုရားရှင်-သာသနာတော်၌၊ပဗ္ဗဇိတွာဝိ၊ရဟန်းပြု၍လည်း၊
ဝေဇ္ဇကမ္မ ခုတကမ္မ ပဟိဏဂမနာဒိနံ၊ကုခြင်းငှါ-မထိုက်သောသူတို့အား
ဆေး ကုခြင်း-အောင်တမန် သွားခြင်း-သဝုံး ခြင်းခေါင်းဖြင့်-ငယ်သော
အစေးအပါးခံခြင်း-အစရှိသည်တို့၏၊ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဧကဝီ
သတိ အနေသနာဟိ၊ နှစ်ဆဲ့တပါးသော-မအပ်သော-ရှာဖွ်ခြင်းတို့ဖြင့်၊
ဇိဝိတံ၊အသက်မွေးခြင်းကို၊ကပ္ပေတိ၊ပြု၏၊ အယံဘိက္ခု၊ဤရဟန်းသည်၊
အတ္တကာမ ရူပေါနာမ၊ အစီးအပွားကို တောင့်တခြင်း သဘော ရှိသော
ရဟန်းမည်သည်၊နဟောတိ၊မဖြစ်၊ ယောပနဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်
ကား၊ဣမသ္မိဿာသနေ၊ဤဘုရားရှင်သာသနာတော်၌၊ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ရဟန်း
ပြု၍၊ဧကဝီသတိအနေသနံ၊ နှစ်ဆဲ့တပါးသော-မအပ်သောရှာဖွ်ခြင်းကို၊
ပဟာယ၊ပယ်စွန့်၍၊စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေ၊လေးပါးသော-ပါရိသုဒ္ဓိသီလ၌၊
ပတိဉ္ဇာယ၊တည်၍၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ဘုရားစကားတော်ကို၊ ဥဂ္ဂဏ္ဍိတွာ၊သင်၍၊

သဗ္ဗဒံယံ ခုတင်္ဂီ၊ ဝိဝိအား၊ လျောက် ပတ်သော-ခုတင်ကို၊ အဓိဋ္ဌာယ၊
 ဆောက်တည်၍၊ အဋ္ဌတိ သာယအာရမ္မဏေသု၊ အာလောက-အာကာသ
 သည်ကြည့် အပ်သော-သုံးဆွဲရှစ်ပါးသောအာရုံတို့၌၊ စိတ္တရူပိယံ၊ စိတ်နှစ်
 သက်အပ်သော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဂဟေတွာ၊ သင်၍၊ ဂါမန္တံ၊ ရှာနိုး
 ကျောင်းကို၊ ပဟာယ၊ ပတ်၍၊ အရညံ၊ တောသို့၊ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍၊ သမာ
 ပတ္တိယော၊ ရှစ်ပါးသော-သမာပတ်တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ ဝိပဿ
 နာယ၊ ဝိပဿနာဖြင့်၊ ကမ္မံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းအမှုကို၊ ကုရုမာနော၊ အား
 ထုတ်လျက်၊ ဝိစရတိ၊ ထွည့်လည်၍၊ အယံဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်၊ အတ္တ
 ကာမောနာမ၊ အကျိုးစီးပွားကိုတောင့်တခြင်းသဘောရှိသောရဟန်းမည်
 သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၍၊ တေဝိတယောကုလယုတ္တာ၊ ထိုသုံးယောက်ကုန်
 သော-အမျိုးသားတို့သည်လည်း၊ ဇေရူပါ၊ ဤသို့အကျိုးစီးပွားကို-တောင့်
 တခြင်းသဘောရှိကုန်သည်၊ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊
 အတ္တကာမရူပါဝိဟာရန္တိတိ၊ အတ္တကာမရူပါဝိဟာရန္တိဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်
 ပြီ၊ မာတေသံအဗာသုကမ ကာသိတိ၊ မာတေသံအဗာသုကမကာသိဟူ
 သည်ကား၊ တေသံ၊ ထိုသုံးယောက်ကုန်သော-အမျိုးသားတို့၏၊ အဗာသု
 ကံ၊ မချမ်းသာသည်ကို၊ မာအာကာသိ၊ မပြုပါလင့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ဘဂ
 ဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဝါရေတိ၊ တားမြစ်၍၊ အဿ၊ ထိုတောစောင့်
 ယောကျ်ား၏၊ ဧဝံစိတ္တံ၊ ဤသို့သော-စိတ်အကြံသည်၊ အဟောသိကိရ၊
 ဖြစ်သတတ်၊ ဣမေကုလယုတ္တာ၊ ဤအမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ သမဂ္ဂ၊
 ညီညွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၍၊ ဧကစ္စဿစ၊ အချို့သော
 ရဟန်း၏လည်း၊ ဂတဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ရာအရပ်၌၊ ဘဏ္ဍန ကလဟ ဝိဝါဒါ၊
 မျက်ကွယ် ငြင်းခုံခြင်း-မျက်မှောင်ငြင်းခုံခြင်း-အထူးထူး အပြားပြားဆန့်
 ကျင်သော-စကားကိုဆိုခြင်းတို့သည်၊ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၍၊ တိဝိဇာသိင်္ဂီ
 ထက်သော-ဦးချိုရှိသော၊ စဏ္ဍဂေါဏောဝိယ၊ နွားကြင်းကဲ့သို့၊ ဩဝိဇ္ဇာ
 နန္ဒော၊ ငွေလျက်၊ ဝိစရတိ၊ ထွည့်လည်၍၊ ဧကမဂ္ဂေန၊ တကြောင်း တည်း
 သောခရီးဖြင့်၊ ခုန္တံ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော-သူတို့၏၊ ဂမနံ၊ သွားခြင်းမည်
 သည်၊ နဟောတိ၊ မရှိ၊ ကဒါပိ၊ တရံတခါ၊ အယမ္ဗိ၊ ဤရဟန်းကြီးသည်လည်း
 ဧဝံ၊ ဤသို့ငြင်းခုံ-ခိုက်ရန်-စသည်ကို၊ ကရောန္တော၊ ပြုသည်ဖြစ်၍၊ ဣမေသံ
 ကုလယုတ္တာနံ၊ ဤအမျိုးကောင်းသားတို့၏၊ သမဂ္ဂဝါသံ၊ ညီညွတ်သောနေ
 ခြင်းကို၊ ဘိဇ္ဇေယျ၊ ဖျက်ဆီးရာ၏၊ စသန္တံ၊ မှန်၍၊ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား၊ ဧသ
 ဧသော၊ ဤရဟန်းကြီးသည်၊ ပါသာဒိကော၊ ကြည်ညိုဘွယ်ရှိ၏၊ သူဝဏ္ဏ

၂၁

၀၉၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ၊

ဝဏ္ဏော၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော-အဆင်းရှိ၏။ သုရသဂိန္ဒေါမညေ၊ ကောင်းသောအရသာရှိသော-စားဘွယ်-သေခံရာ၌-မဂ်မောဃောင်တကား၊ ကတကာလတော၊ သွားသောကာလမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ပဏီတဒါယကာနံ၊ မွန်မြတ်သောခဲဘွယ်-စားဘွယ်ကို-လှူတတ်ကုန်သော၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ဥပဋ္ဌာကာနဉ္စ၊ အလုပ်တကျွေးတို့၏လည်း။ ဝဏ္ဏကထာနာဒိတိ၊ ကျေးဇူးစကားကိုဆိုခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဣမေသံ၊ ကုလပုတ္တနံ၊ ဤအမျိုးကောင်းသားတို့၏၊ အပ္ပမာဒဝိဟာရံ၊ မမေ့မလျော့သော-နေခြင်းကိုး၊ ဘိန္ဒေယျ၊ ပျက်ဆီးရာ၏၊ ဧတေသံ၊ ကုလပုတ္တနံ၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားတို့အား၊ နိဗ္ဗာနံ၊ အမြဲနေကုန်သော၊ ဝသနဋ္ဌာနာနိစာပိ၊ နေရာအရပ်တို့သည်လည်း၊ ပရိတ္တိန္ဒာနိ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော၊ ဘိသေယံ၊ သုံးဆောင်ကုန်သော၊ ပဏ္ဏသာလာဝ၊ သစ်ရွက်မိုးသော-ကျောင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ တယော၊ သုံးဆောင်ကုန်သော၊ စက်မာစ၊ စင်္ကြံတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝီဏီ၊ သုံးခုကုန်သော၊ ဒိဝါဋ္ဌာနာနိစ၊ နေနေရာအရပ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝီဏီ၊ သုံးခုကုန်သော၊ မဇ္ဇဝီဋ္ဌာနိစ၊ ညောင်စောင်း-အင်းပျဉ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ အယံပနသမဇော၊ ဤရဟန်းကြီးသည်၊ မဟာကာယော၊ ကြီးသောကိုယ်ရှိ၏၊ ဂုဗ္ဘတရော၊ သီတင်းကြီးသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ မညေ၊ ဖြစ်လေယောင်တကား၊ သော၊ ထိုရဟန်းကြီးသည်၊ အကာလေ၊ အခါမဟုတ်သည်၌၊ ဣမေကုလပုတ္တေ၊ ဤအမျိုးကောင်းသားတို့ကို၊ သေနာသနာ၊ ကျောင်းမှ၊ ဂုဋ္ဌာပေဿတိ၊ ထစေလတ္တံ့၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ထစေသည်ရှိသော်၊ သဗ္ဗဏာပိ၊ အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်လည်း၊ ဧတေသံ၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားတို့အား၊ အဟာသု၊ မချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို၊ အနိစ္ဆန္တော၊ အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဧတေသံ၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားတို့အား၊ အဟာသု၊ မချမ်းသာသည်ကို၊ မာအကာသိ၊ မပြုပါလင့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဝါရေသိ၊ မြစ်၏။ ။

ကိံပန၊ အသို့နည်း၊ ဧသဧသော၊ ဤတောစောင့်သည်၊ ဇာနန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါရေသိ၊ မြစ်သလော၊ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါရေသိ၊ မြစ်သလော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ဂုဋ္ဌာ၊ အမေးတည်း၊ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါရေသိ၊ မြစ်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ဝိဿန္တနာ၊ အဖြေတည်း၊ ဟိသန္တံ၊ မွန်၏၊ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ပဋိသန္တိဂ္ဂဟဏတော၊ ပဋိသန္ဓေ-နေတတ်မူသောအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ဒသ

သဟဿ ဓက္ကဝါဠကမ္ပနဒိနိ၊ တသောင်းသော-စကြာဝဠာတို့ကို-တုန်
လှုပ်စေခြင်း-အစရှိကုန်သော၊ ပါဠိဟာရိယာနိ၊ အံဘွယ် သရဲတို့သည်၊
တိဗ္ဗာပိပဝတ္တိံ သု၊ အကယ်၍-ဖြစ်ကုန်၏၊ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သော်လည်း၊
အရညဝါသိနော၊ တော၌နေလေ့ရှိကုန်သော၊ ဒုဗ္ဗလမနုဿာ၊ ပညာတည်း
ဟူသော-အားနည်းသော လူတို့သည်၊ သကမ္မပ္ပသုတာ၊ မိမိတို့၏ အမှု၌
လေ့ကျက် ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ တာနိ၊ ထိုအံဘွယ်သရဲတို့ကို၊ သလ္လက္ခေ
တံ၊ မှတ်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါစနာမ၊
ဘုရားမည်သည်လည်း၊ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌၊ အနေကဘိက္ခု၊ သဟဿပရိ
ဝါရော၊ များစွာသော-ရဟန်းအထောင်တို့ဖြင့်-ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဗျာ
မပ္ပဘာယစ၊ တလံမျှလောက်သော-ရောင်ခြည်တော်ဖြင့် လည်းကောင်း၊
အသီတိ အနုဗျဉ္ဇနေဟိစ၊ ရှစ်ဆယ်သော-လက္ခဏာ တော်ငယ် တို့ဖြင့်
လည်းကောင်း၊ နွတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏသိရိယာစ၊ သုံးဆွဲနှစ်ပါးကုန်
သော-လက္ခဏာ တော်ကြီးတည်းဟူသော-အသရေဖြင့် လည်းကောင်း၊
ဗုဒ္ဓာနုဘာဝံ၊ ဘုရား၏-အာနုဘော်ကို၊ ဒသေသန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်
ဖြစ်၍၊ ဝိစရတိ၊ ကြွတော်မူ၏၊ တဒါ၊ ထိုတန်ခိုးတော်ဖြင့်-ကြွတော်မူသော
အခါ၌၊ ဇေသော၊ ဤသူသည်၊ ကော၊ အဘယ်သူနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အပုတ္တိ
တွာဝ၊ မမေးမူ၍သာလျှင်၊ ဇာနိတဗ္ဗော၊ သိအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
တဒါပန၊ ထိုဝေါသိက် သာလ တောသို့-ကြွတော် မူသော-အခါ၌ကား၊
ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သဗ္ဗမ္ဘိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ တံဗုဒ္ဓါနု
ဘာဝံ၊ ထိုဘုရား၏-အာနုဘော်ကို၊ စိဝရ ဂန္တေန၊ သင်္ကန်း တည်းဟူ
သောတိုက်ခန်းဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍၊ ဝလ္လာဟက ဂန္တေန၊ တိုင်
တိုက်ဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆန္တော၊ ဖုံးလွှမ်းသော၊ ပုဏ္ဏုစန္ဒောပိယ၊ လပြည့်ဝန်းကဲ့
သို့၊ သယမေဝ၊ ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင်၊ ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို၊
အာဒါယ၊ ယူတော်မူ၍၊ အညာတကဝေသေန၊ မထင်ရှားသောအသွင်ဖြင့်
အဂမာသိ၊ ကြွတော်မူ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ နံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား
ကို၊ အဇာနန္တောဝ၊ မသိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဒါယပါလော၊ တောစောင့်
သည်၊ နိဝါရေသိ၊ တားမြစ်၏၊ ဇေဒဝေါစာတိ၊ ဇေဒဝေါစဟူသည်ကား၊
ထေရော၊ အနုရုဒ္ဓါ မထေရ်သည်၊ မာသမဏာတိ၊ မာသမဏဟူ၍၊ ဒါ
ယပါလဿ၊ တောစောင့်၏၊ ကထံ၊ စကားကို၊ သုတွာဝ၊ ကြား၍သာလျှင်၊
ပိန္နေသိကိရ၊ ကြံသတတ်၊ တယောဇနာ၊ သုံးဦးသောသူ-ဖြစ်ကုန်သော
မယံ၊ ငါတို့သည်၊ ဣမ၊ ဤအရပ်၌၊ ဝိဟာရာမ၊ နေကုန်၏၊ အညေ၊ တပါးကုန်

၁၆၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

သော၊ ပဗ္ဗဇိတာနာမ၊ ရဟန်းတို့မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်၊ အယဉ္ဇဒါယ၊ ပါ
လော၊ ဤတောစောင့်သည်၊ ပဗ္ဗဇိတေန၊ ရဟန်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ တကွ၊ ကထေတိ
ဝိယ၊ စကားဆိုသကဲ့သို့တည်း၊ ကော၊ အဘယ်သူသည်၊ ဘဝိဿတိနုခေါ၊
ဖြစ်လတ္တံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဗိဝါဠာနံတော၊ နေနေရာအရပ်မှ၊ ဝုဠာယ၊
ထ၍၊ ရွှါရေ၊ တံခါး၌၊ ဌတွာ၊ ရပ်၍၊ မဂ္ဂ၊ ခရီးကို၊ ဩလောကေန္တော၊ ဩဉ်
သည်ရှိသော်၊ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဒ္ဓသ၊ မြင်လေ၏၊ ဘဂဝါဝိ၊
မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ ထေရဿ၊ အနုရုဒ္ဓါမထေရ်အား၊ သဟဒဿ၊
နေနေဝ၊ မြင်သည်နှင့်-တပြိုင်နက်သာလျှင်၊ သရိရောတာသံ၊ ကိုယ်ရောင်
တော်ကို၊ မုပ္ဖိတွာ၊ လွှတ်၍၊ အသိတိ၊ အနုဗျဉ္ဇနုပိရာဇိတာ၊ ရှစ်ဆယ်သော
သက္ကဏာတော် ငယ်တို့ဖြင့်-တပ်အပ်သော၊ ဗျာမပ္ပတာ၊ တလံမျှလောက်
သော-ရောင်ခြည်တော်သည်၊ ပဿာရိတသုဝဏ္ဏပဓောဝိယ၊ ဖြန့်အပ်သော
ရွှေပုဆိုးကဲ့သို့၊ ဝိရောစိတ္တံ၊ တောက်ပ၏၊ တေရော၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်
သည်၊ အယံဒါယပါလော၊ ဤတောစောင့်သည်၊ ဗဏကတ၊ အာသိဝိသံ၊
ဖြန့်အပ်သော-ပါးယျည်း၊ ရှိသော-လျင်သော-အဆိပ်ရှိသော-မြွေကို၊ ဝိဝါ
ယ၊ လည်၌၊ ဂဟေထံ၊ ကိုင်ခြင်းငှါ၊ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို၊ ပဿာရေန္တောဝိယ၊
ဆန့်သကဲ့သို့၊ လောကေ၊ လောက၌၊ အဂ္ဂပုဂ္ဂလေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဖြစ်တော်
မူသော-သဗ္ဗညုဘုရားနှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ တကွ၊ ကထေန္တောဝ၊ စကားဆိုလျက်
ပင်လျှင်၊ နဇာနာတိ၊ မသိ၊ အညတရုဘိက္ခုနာ၊ အမှတ်မရှိသော-ရဟန်းနှင့်၊
သဒ္ဓိ၊ တကွ၊ ကထေတိ၊ ဣဝ၊ စကားဆိုဘိသကဲ့သို့၊ ကထေတိ၊ စကားဆို၏၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဗိဝါရေန္တော၊ တားမြစ်လိုသည်ဖြစ်၍၊ ဧတံမာအာဝုသောဒါယ၊
ပါလာတိအာဒိဝစနံ၊ ဤမာအာဝုသော-ဒါယပါလအစရှိသော-စကားကို၊
အဝေါစ၊ ဆို၏။ ။

☞

တေနုပသင်္ကသိတိ၊ တေနုပသင်္ကသိ ဟူသည်ကား၊ ကဿ၊ အဘယ်
ကြောင့်၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ခရီးဦးကြိုခြင်းကို၊
အကတွာဝ၊ မပြုမူ၍သာလျှင်၊ ဥပသင်္ကသိ၊ ကပ်သနည်း၊ အဿ၊ ထိုအရှင်
အနုရုဒ္ဓါ၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သော-စိတ်အကြံသည်၊ အဟောသိကိရ၊ ဖြစ်သ
တတ်၊ တယောဇနာ၊ သုံးယောက်သော-သူဖြစ်ကုန်သော၊ မယံ၊ ငါတို့
သည်၊ သမပ္ပဝါသံ၊ ညီညွတ်သော-နေခြင်းကို၊ ဝဿမ၊ နေကုန်၏၊ သစေ၊
အကယ်၍၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဧကကောဝ၊ တယောက်အထည်းထည်းသာ
လျှင်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ခရီးဦးကြိုခြင်းကို၊ ကရိဿာမိ၊ ပြုသည်ဖြစ်အံ့၊ သမပ္ပဝါ
သောနာမ၊ ညီညွတ်သော-နေခြင်းမည်သည်၊ နာဘိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့၊

ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိယမိတ္တေ၊ ချစ်စွာသော-အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ
ဝ၊ ခေါ်၍သာလျှင်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ခရီးဦးကြိုခြင်းကို၊ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့၊ ဘဂဝါ၊
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မဟံ၊ ငါ့အား၊ ဝိယော၊ ချစ်အပ်သည်၊ ဟောတိယထာ၊
ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ မေ၊ ငါ၏၊ သဟာယာနန္တိ၊ အဆွေခင်
ပွန်းတို့အားလည်း၊ ဝိယော၊ ချစ်အပ်သည်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ၊ ဣတိ၊ ဤသို့
နှလုံးပိုက်၍၊ တေဟိ၊ ထိုအဆွေခင်ပွန်းတို့နှင့်၊ သန္တိ၊ တကွ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ခရီး
ဦးကြိုခြင်းကို၊ ကာတုကာမော၊ ပြုခြင်းငှါအလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ သယံ၊ မိမိ
ချည့်သာ၊ အာဂတ္တံ၊ မသွားမူ၍သာလျှင်၊ ဥပသင်္ကမိ၊ ကပ်၏၊ ကေမိပန၊
အချို့ကုန်သော-ဆရာတို့သည်ကား၊ တေသံ၊ ထေရုနံ၊ ထိုမထေရ်တို့၏၊
ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရေ၊ သစ်ရွက်မိုးသော-စရပ်တံခါး၌၊ စက်မနကောဋီယသ၊
စကြိုဦးဖြင့်၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ အာဂမန၊ မဝေါ၊ သွားရာခရီး
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ထေရော၊ အနုရုဒ္ဓါမထေရ်
သည်၊ တေသံ၊ ထိုမထေရ်တို့အား၊ သညံ၊ အမှတ်ကို၊ ဒဒမာနောဝပေ၊
လျက်လျှင်၊ ဂတော၊ သွား၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ခိုကုန်၏၊ အဘိက္ကမထာ
တိ၊ အဘိက္ကမထဟူသည်ကား၊ ဣတောဝ၊ ဤအပျပ်သို့သာလျှင်၊ အာဂန္တ
ထ၊ လာကြကုန်၊ ပါဒေပက္ခာလေသိတိ၊ ပါဒေပက္ခာလေသိ-ဟူသည်ကား၊
ဝိကသိတ ပဒုမသန္နိသေဟိ၊ ပွင့်သောပဒုမာ ကြာကဲ့သို့-တင့်တယ်ခြင်း
ရှိကုန်သော၊ ဇာလဟတ္ထဟိ၊ လေသောက် တံခါး၌-စိထား အပ်သော
ရွှေပွတ်လုံးနှင့်တူသော-လက်တော်တို့ဖြင့်၊ မဏိဝဏ္ဏံ၊ ခြံအဆင်းနှင့်တူ
သော၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ သုဝဏ္ဏ ဝဏ္ဏသု၊ ရွှေအဆင်းနှင့်
တူသော-အဆင်းရှိကုန်သော၊ ဝိဗ္ဗိပါဒေသု၊ ခြေဖမ်းတို့၌၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊
အဘိသမ္ဘိတု၊ သွန်းလောင်း၍၊ ပါဒေန၊ ခြေတော်တဖက်ဖြင့်၊ ပါဒံ၊ ခြေ
တော်တဖက်ကို၊ ဗသံသန္တေ၊ ပွတ်လျက်၊ ပက္ခာလေသိ၊ ဆေးတော်မူ၏၊
ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ ကာယေ၊ ကိုယ်တော်၌၊ ရုဇောဇလ္လံ၊ နာမ၊ မြို့အ
ညစ်အကြေး-ကိုယ်မှပေါ်သော-ဆားမည်သည်၊ နုဥပလိမ္ပတိ၊ မလိမ်းကျ
ကသ္မာ၊ အာဟာရကြောင့်၊ ပက္ခာလေသိ၊ ဆေးတော်မူသနည်း၊ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤ
သည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ သရိရဿ၊ ကိုယ်တော်၏၊ ဥတုဂ္ဂဟ
ဏတ္ထံ၊ ဥတုကိုယူစေခြင်းငှါ၊ ပက္ခာလေသိ၊ ဆေးတော်မူ၏၊ တေသန္တေ၊ ထို
ရဟန်းတို့၏လည်း၊ ဝိတ္တသမ္ပဟံသနတ္ထံ၊ စိတ်၏ကြည်လင်စေခြင်းငှါ၊ ပက္ခာ
လေသိ၊ ဆေးတော်မူ၏၊ အမှတ်၊ ငါတို့သည်၊ အဘိဟတေန၊ ဆောင်အပ်
သော၊ ဥဒကေန၊ ရေဖြင့်၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပါဒေ၊ ခြေတော်

၁၆၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

တို့ကိုပက္ခာလေသိ၊ဆေးတော်မူ၏၊ပရိဘောဂံ၊သုံးဆောင်ခြင်းကို၊အကာသိ၊ပြုတော်မူ၏၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ တေသံဘိက္ခုနံ၊ထိုရဟန်းတို့အား၊ ဗလဝသောမနဿဝသေန၊ အားကြီးသော သောမနဿ၏-အစွမ်းဖြင့်၊ ဗိတ္တံ၊ ဗိတ်သည်၊ ဝီဏိတံ၊နှစ်သိပ်သည်၊ ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ ပက္ခာလေသိ၊ဆေးတော်မူ၏။ ။

အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ ဘဂဝါတေဒဝေါစာတိ၊ အာယသ္မန္တံအနုရုဒ္ဓံ ဘဂဝါတေဒဝေါစဟူသည်ကား၊ သော၊ထိုအနုရုဒ္ဓါမထေရ်သည်၊ တေသံ၊ထိုသုံးယောက်ကုန်သော-ရဟန်းတို့ကွင်း၊ ဂုဗ္ဘတရောက်ရ၊သီတင်းကြီးဖြစ်သတတ်၊တဿ၊ ထိုအနုရုဒ္ဓါအား၊ သင်္ဂဟော၊သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းကို၊ကတေ၊ပြုသည်ရှိသော်၊သေသာနံ၊ကြွင်းကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ကတောဝ၊ပြုအပ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ထေရညေဝ၊အနုရုဒ္ဓါမထေရ်ကိုသာလျှင်၊ဧတံကမ္ပိဝေါအနုရုဒ္ဓါတိအာဒိဝစနံ၊ဤကမ္ပိဝေါအနုရုဒ္ဓါဤသို့အစရှိသော-စကားကို၊အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ တတ္ထ၊ထိုစကား၌၊ကမ္ပိတိ၊ကမ္ပိဟူသည်ကား၊ပုစ္ဆနတ္ထေ၊မေးခြင်းအနက်၌၊နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း၊ ဝေါတိ၊ ဝေါဟူသည်ကား၊ သာမိဝစနံ၊သာမိဝိဘတ်တည်း၊ ဣဒံအယံအဓိပ္ပါယော၊ဤသို့သောအဓိပ္ပါယ်ကို၊ဂုတ္တံဂုတ္တော၊ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ အနုရုဒ္ဓါ၊အနုရုဒ္ဓါတို့၊ ကမ္ပိ၊အသို့နည်း၊ တုမ္ဘကံ၊သင်တို့၏၊ ခမနိယံ၊ခုံခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ဖြစ်၏လော၊ ဝေါ၊သင်တို့၏၊ဣရိယာပထော၊ဣရိယာပုထ်သည်၊ခမတိ၊သည်းခံနိုင်ပါ၏လော၊ ကမ္ပိ၊အသို့နည်း၊ယာပနိယံ၊မျှနိုင်ပါ၏လော၊ကမ္ပိ၊အသို့နည်း၊ဝေါ၊သင်တို့၏၊ဇိဝိတံ၊ဇိဝိတိန္ဒြေသည်၊ယာပေတိ၊မျှနိုင်ပါ၏လော၊ စာဋိယတိ၊စပ်ပါ၏လော၊ကမ္ပိ၊အသို့နည်း၊ဝိဏ္ဏပါတေန၊ဆွမ်းဖြင့်၊နကိလမထ၊မပင်ပန်းကုန်၏လော၊ ကမ္ပိ၊အသို့နည်း၊တုမ္ဘကံ၊သင်တို့အား၊ သုလဘာဝိဏ္ဏံ၊ရလွယ်သော-ဆွမ်းရှိပါ၏လော၊ သမ္ပတ္တေ၊ ဆွမ်းခံအံ့သောဌာ-ရောက်လာကုန်သော၊ဝေါ၊သင်တို့ကို၊ဒိသ္မာ၊မြင်၍၊ မနုဿာ၊လူတို့သည်၊ဥဇ္ဇုဂ်ယာဂုဝါ၊ တယောက်ချီမျှသော-ယာဂုကိုလည်းကောင်း၊ကဗုစ္ဆ၊ဘိက္ခုဝါ၊တယောင်းမမျှသော-ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ဒါတဗ္ဗံ၊လှူအပ်သည်ကို၊မညန္တိ၊အောက်မေ့ပါကုန်၏လော၊ဣတိ၊ဤသို့၊ ဘိက္ခာစာရဝတ္တံ၊ဆွမ်းခံရာသောဝတ်ကို၊ပုစ္ဆတိ၊မေးတော်မူ၏၊ကသ္မာ၊အဘယ်ကြောင့်၊ပုစ္ဆတိ၊မေးတော်မူသနည်း၊ ဟိယသ္မာ၊အကြံကြောင့်၊ ပစ္စယေန၊ပစ္စည်းဖြင့်၊အကိလမန္တေန၊ မပင်ပန်းကုန်သော-ရဟန်းသည်၊ သမဏဓမ္မော၊ ရဟန်း

တရားကို၊ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
 ဂုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ၏၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ဧတံ၊ ဤဆွမ်းခံရာသော-ဝတ်ကို
 မေးခြင်းသည်၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရဟန်းတို့အား၊ ဝတ္တမေဝ၊ ဝတ်သည်သာလျှင်၊
 တည်း၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ တေန၊ ထိုအနုရုဒ္ဓါမထေရ်သည်၊ ပဋိဝစနေ၊ စကား
 တုံ၊ ကို၊ ဒိန္နေ၊ ပေးအပ်သည်ရှိသော်၊ အနုရုဒ္ဓါ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့၊ တုဌေ၊ သင်တို့
 သည်၊ ရာဇပဗ္ဗဇိတာ၊ မင်းမျိုးမှရဟန်းပြုကုန်သော၊ မဟာဝုညာ၊ ကြီးသော
 ဘုန်းရှိကုန်သော-သူတို့တည်း၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊ အရညေ၊ တော၌၊
 ဝသန္တာနံ၊ နေကုန်သော၊ ဘုမ္မာကံ၊ သင်တို့အား၊ အဒတွာ၊ မလ္လမူ၍၊ ကဿ၊
 အဘတ်သို့သော၊ အညဿ၊ တပါးသောသူအား၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ လှူအပ်သည်ကို၊
 မညိဿန္တိ၊ အောက်မေ့ကုန်လတ္တံ့နည်း၊ တုဌေပန၊ သင်တို့သည်ကား၊
 ဧတံ၊ ထိုဆွမ်းကို၊ ဘုဂ္ဂိတွာ၊ စား၍၊ မိဂ ပေါတကာဝိယ၊ သမင်ပေတို့ကဲ့
 သို့၊ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊ စာဓူန္တာ၊ တိုး၌ ကုန်လျက်၊ ဝိဟရထ ကိန္န
 ခေါ၊ နေကုန်သလော၊ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၊ သာမဂ္ဂိဘာဝေါ၊ သာမဂ္ဂိ
 ရသရှိသည်၏-အဖြစ်သည်၊ ဝေါ၊ သင်တို့အား၊ အတ္ထိ၊ ရှိပါ၏လော၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ သာမဂ္ဂိရသံ၊ သာမဂ္ဂိရသကို၊ ဂုစ္ဆန္တော၊ မေးတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊
 ကမ္ပိပနဝေါ၊ အနုရုဒ္ဓါသမဂ္ဂါတိအာဒိ၊ ကမ္ပိပနဝေါ၊ အနုရုဒ္ဓါသမဂ္ဂါ-ဤသို့
 အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ။

တတ္ထ၊ ထိုစကား၌၊ ဝိရောဒကိဘူတာတိ၊ ဝိရောဒကိဘူတာ ဟူသည်
 ကား၊ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်၊ ဝိရုဇ္ဈ၊ နှိရည်သည်လည်းကောင်း၊ ဥဒ
 ကဗ္ဗ၊ ရေသည်လည်းကောင်း၊ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊ သံသန္ဓတိ၊ နှိုးနှော၏၊
 ပိသု၊ အသီး၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဧကတ္တိဝိယ၊ တပေါင်းတည်း၏-အဖြစ်ကဲ့
 သို့၊ ဥပေတိ၊ ရောက်၏၊ ကမ္ပိ၊ အသို့နည်း၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်၊ သာမဂ္ဂိ
 ဝသေန၊ ညီညွတ်ခြင်းရှိသည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဧကတ္တပဂတ ဝိတ္တုပ္ပါ ၂၀
 ဒါ၊ တူသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော-ဝိတ္တုပ္ပါဒ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရထ
 နေကြရကုန်၏လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဂုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ၏၊ ဝိယစက္ခုဟိတိ၊
 ဝိယစက္ခုဟိဟူသည်ကား၊ မေတ္တစိတ္တံ၊ မေတ္တာစိတ်ကို၊ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်
 စေ၍၊ ဩလောကေနစက္ခုနိ၊ ကြည့်သော-မျက်စိတို့သည်၊ ဝိယစက္ခုနိနာမ
 ဝိယစက္ခုမည်ကုန်၏၊ ကမ္ပိ၊ အသို့နည်း၊ တထာရူပေဟိ၊ ထိုသို့သဘောရှိ
 ကုန်သော၊ စက္ခုဟိ၊ မျက်စိတို့ဖြင့်၊ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊ သမ္ပဿန္တာ၊
 ရှုကုန်လျက်၊ ဝိဟရထ၊ နေရပါကုန်၏လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဂုစ္ဆတိ၊ မေးတော်
 မူ၏၊ တဿာတိ၊ တဿာဟူသည်ကား၊ ဧကံသတ္ထေ၊ ဧကံသအနက်၌၊ နိပါ

တော၊ နိပါတ်တည်း။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ ဧကံသေန၊ စင်စစ်သဖြင့်၊ မ
ယံ၊ တပည့်တော်တို့သည်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံ၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏၊ ယထာကထံပနာတိဇ္ဇေ၊ ယထာကထံပနဟူသောဤပုဒ်၌၊ ယထာ
တိ၊ ယထာဟူသည်ကား၊ နိပါတ်မတ္တံ၊ နိပါတ်ပုဒ်မျှသာတည်း။ ကထံတိ၊
ကထံဟူသည်ကား၊ ကာရုဏာပုစ္ဆာ၊ အကြောင်းကိုမေးခြင်းတည်း။ ကထံ
ပန၊ အဘယ်အကြောင်းဖြင့်၊ တုဌေ၊ သင်တို့သည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝိဟရေ၊
နေကြရကုန်သနည်း။ ကေနကာရဏေန၊ အဘယ်အကြောင်းဖြင့်၊ ဝိဟရေ၊
နေကြရကုန်သနည်း။ တံကာရဏံ၊ ထိုအကြောင်းကို၊ မေးငါ့အား၊ ဗြူထ၊
လျှောက်ကြကုန်သော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံ၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်
၏။ မေတ္တံကာယကပ္ပန္တိ၊ မေတ္တံကာယကမ္မံ ဟူသည်ကား၊ မေတ္တမိတ္တ
ဝသေန၊ မေတ္တာမိတ်၏- အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော၊ ကာယကမ္မံ၊
ကိုယ်အမှုတည်း။ အာရိဗေဝ၊ ရဟောသတိ၊ အာရိဗေဝ၊ ရဟောစ-ဟူသည်
ကား၊ သမ္ဗုဒ္ဓါရိဗေဝ၊ မျက်မှောက်၌လည်းကောင်း၊ ပရုဇ္ဈာရိဗေဝ၊ မျက်ကွယ်၌
လည်းကောင်း။ ဣတရေသုပံ၊ ဤမှတစ်ပါးကုန်သော-မေတ္တံဝစိကမ္မံအစရှိ
သော-ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏၊ တတ္ထ၊ ထို
စကားရပ်၌၊ သမ္ဗုဒ္ဓါကာယ ဝစိကမ္မာနိ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော-ကာယကံ
ဝစိကံတို့ကို၊ သဟဝါသေ၊ တကွနေသောသူ၌၊ လန္တန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏၊
ဣတရာနိ၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်ကုန်သော-ကာယကံ-ဝစိကံတို့ကို၊ ဝိပ္ပဝါသေ၊
ကွေကွင်းသောသူ၌၊ လန္တန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏၊ မနောကမ္မံ၊ မနောကံကို၊ သဗ္ဗတ္ထ
အလုံးစုံမျက်မှောက်-မျက်ကွယ်နေကုန်သောသူတို့၌၊ လန္တ တိ၊ ရအပ်၏၊
ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သဟဝသန္တေသု၊ တကွနေကုန်သော-သူတို့တွင်၊ ဧကေန၊
တယောက်သော သူသည်၊ ယံမဇ္ဇပိဋ္ဌံဝါ၊ အကြင်ညောင်စောင်း-အင်း
ပျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ယံဒါရ ဘဏ္ဍံဝါ၊ အကြင် သစ်ဘဏ္ဍာကိုလည်း
ကောင်း၊ ယံမတ္တိကာဘဏ္ဍံဝါ၊ အကြင်မြေဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊ ဗဟိ၊
အပ၌၊ ဒုန္နိက္ခိတ္တံ၊ မကောင်းသဖြင့်ထားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တံ၊ ထို
မကောင်းသဖြင့်ထားအပ်သော-ညောင်စောင်း-အင်းပျဉ်အစရှိသည်ကို၊
ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ဧကေန၊ အဘယ်သူသည်၊ ဣဒံ၊ ဤညောင်စောင်း-အင်းပျဉ်အစ
ရှိသည်ကို၊ ဝုဇ္ဇန္တိတံ၊ သုံးဆောင်အပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝညံ၊ မထိမဲ
မြင်-သိသည်ကို၊ အာဟာတော၊ မပြုမူ၍၊ အတ္တနာ၊ မိမိသည်၊ ဒုန္နိက္ခိတ္တံဝိယ၊
မကောင်းသဖြင့်-ထားအပ်သကဲ့သို့၊ ဂဟေတွာ၊ ပူ၍၊ ပဋိသမန္တေသ၊
သိမှီးသော-ရဟန်းအားလည်းကောင်း၊ ပဋိဇ္ဇိတဗ္ဗယုတ္တံ၊ သုတ်သင်အပ်

ဖုဠ်ဂေါထိကသုတ်။

၁၉၇

သည့်နှင့်ယှဉ်သော၊ ဌာနံ ဝါပန၊ အရပ်ကိုလည်း၊ ပဋိဇဂ္ဂန္တဿ၊ သုတ်သင်
သောရဟန်းအား၊ သမ္ဗုခါ၊ မျက်မှောက်၌၊ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော၊
ကာယကမ္မံနာမ၊ ကိုယ်အမှု မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဧကသ္မိံ၊
တယောက်သော-ရဟန်းသည်၊ ပက္ကန္တေ၊ ဖဲသည်ရှိသော်၊ တေန၊ ထိုဖဲ
သောရဟန်းသည်၊ ဒုန္နိက္ခိတ္တံ၊ မကောင်းသဖြင့်ထားအပ်သော၊ သေနာ
သနပရိက္ခာရံ၊ ကျောင်း၏အသုံးအဆောင်ဖြစ်သော-ပရိက္ခရာကို၊ တထေ
ဝ၊ ထိုမျက်မှောက် ပြုအပ်သော-မေတ္တာကာယကံ၌-ဆိုအပ်ပြီးသည်နှင့်
အတူလျှင်၊ နိက္ခိပန္တဿ၊ ထားသောရဟန်းအား၊ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗယုတ္တဌာနံ ဝါ
ပန၊ သုတ်သင် အပ်သည်နှင့်ယှဉ်သော-အရပ်ကိုလည်း၊ ပဋိဇဂ္ဂန္တဿ၊
သုတ်သင်သောရဟန်းအား၊ ပရမ္ဗုခါ၊ မျက်ကွပ်၌၊ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်
သော၊ ကာယကမ္မံနာမ၊ ကိုယ်အမှုမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သဟ၊
အတူတကွ၊ ဝသန္တဿပန၊ နေသောရဟန်းအားကား၊ တေဟိ၊ ထိုရဟန်း
တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ မရရံ၊ သာယာစွာသော၊ သဗ္ဗောဇနိယံ၊ ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာပြောဟောအပ်သော၊ ကထံ၊ စကားကို၊ ပဋိသန္ဓာရေကထံ၊ အစေ့
အစပ်စကားကို၊ သာရဏီယကထံ၊ အသက်ထက်ဆုံး-အောက်မေ့အပ်
သော စကားကို၊ ဓမ္မကထံ၊ တရားစကားကို၊ သရဘညံ၊ အသံပြု၍
သရဏ္ဍာယ်ခြင်းကို၊ သာကန္တံ၊ ဆွေးနွေးခြင်းကို၊ ပဉ္စာဝုစ္ဆန္တံ၊ ပြဿနာကို
မေးခြင်းကို၊ ပဉ္စာပိဿန္တန္တံ၊ ပြဿနာကို-ဖြေခြင်းကို၊ ဣတိဧဝ မာဒိကရေ
ဏေ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ကို-ပြုခြင်း၌၊ သမ္ဗုခါ၊ မျက်မှောက်၌၊ မေတ္တံ၊
မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော၊ ဝစီကမ္မံနာမ၊ နှုတ်အမှုမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
ထေရေသုပန၊ မထေရ်ကြီးတို့သည်ကား၊ ပက္ကန္တေသု၊ ဖဲတုန်သည်ရှိသော်၊
မဟံ၊ ငါ၏၊ ပိယသဟာယော၊ ချစ်ဆွေဖြစ်သော၊ နန္ဒိယတ္ထေရော၊ နန္ဒိယ
မထေရ်သည်၊ ကိမိလတ္ထေရော၊ ကိမိလမထေရ်သည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ သိသ
သမ္ပန္နော၊ သိလနှင့်-ပြည့်စုံ၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာစာရသမ္ပန္နော၊ အာစာရနှင့်
ပြည့်စုံ၏၊ ဣတိအာဒိ ဂုဏကထာနံ၊ ဤသို့အစရှိသော-ကျေးဇူးနှင့် စပ်
သော-စကားကို ဆိုခြင်းသည်၊ ပရမ္ဗုခါ၊ မျက်ကွပ် အရပ်၌၊ မေတ္တံ၊
မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော၊ ဝစီကမ္မံနာမ၊ နှုတ်အမှုမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
မဟံ၊ ငါ၏၊ ပိယမိတ္တော၊ ချစ်ဆွေဖြစ်သော၊ နန္ဒိယတ္ထေရော၊ နန္ဒိယမထေရ်
သည်၊ ကိမိလတ္ထေရော၊ ကိမိလမထေရ်သည်၊ အရောဂေါ၊ အနာကင်း
သည်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ၊ အဗျာပဇ္ဇော၊ ဆင်းရဲကင်းသည်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်
ပါစေ၊ သုခိ၊ ကိုယ်စိတ်၏-ချမ်းသာခြင်းနှင့်ပြည့်စုံသည်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါ

၁၆၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

စေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမန္နာဟာရတောပန၊ နှလုံးသွင်းသော-ပုဂ္ဂိုလ်အားကား
သမ္ပုခါပိ၊ မျက်မှောက်၌-လည်းကောင်း၊ ပရမ္ပုခါပိ၊ မျက်ကွယ်၌လည်း
ကောင်း၊ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော၊ မနောကမ္မံနာမ၊ စိတ်အမှုမည်သည်၊
ဟောတိယော၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ။

နာနာဟိခေါနောဘန္တေကာယာတိ၊ နာနာဟိခေါနော-ဘန္တေကာယဟူ
သည်ကား၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်၊ ကာယံ၊ ကိုယ်ကိုး၊ ပိဋ္ဌိပိယစ၊ မုံ၊
ညက်ကဲ့သို့၎င်း၊ မတ္တိကာပိယစ၊ မြေညက်ကဲ့သို့၎င်း၊ ဩမန္တိတွာ၊ နယ်၍၊
ကေတော၊ တပေါင်းတည်း၊ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ နသတ္တော၊ မတတ်ကောင်း၊
ကေဉ္စပနမညေစိတ္တန္တိ၊ ကေဉ္စပနမညေစိတ္တံ-ဟူသည်ကား၊ နော၊ အကျွန်ုပ်
တို့၏၊ စိတ္တံပန၊ စိတ်သည်ကား၊ သဟိတဋ္ဌေန၊ အစီးအပွားနှင့်တကွဖြစ်ခြင်း
ဟူသော-အနက်အားဖြင့်၊ နိရုဇ္ဈရဋ္ဌေန၊ ဒေါသစိတ်မရှိခြင်းဟူသော-အ
နက်အားဖြင့်၊ အဝိဂ္ဂဟဋ္ဌေန၊ မဆန့်ကျင်ခြင်းဟူသော-အနက်အားဖြင့်၊
သမဂ္ဂဋ္ဌေန၊ ညီညွတ်ခြင်းဟူသော-အနက်အားဖြင့်၊ ကေမေဝ၊ တူသည်
သာလျှင်တည်း၊ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို၊ ဒသေတိ၊ ပြု၏၊
ကထံပန၊ အဘယ်သို့လျှင်၊ သကံ၊ မိမိဥဋ္ဌာဖြစ်သော၊ ဧတံစိတ္တံ၊ ထိုစိတ်ကို၊
နိက္ခိပိတွာ၊ ထား၍၊ ဣတရေသံ၊ မိမိမှတစ်ပါးကုန်သော-ရဟန်းတို့၏၊ စိတ္တ
ဝသေန၊ စိတ်၏အလိုအားဖြင့်၊ ဝတ္တိံသု၊ ကျင့်ကုန်သနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤ
သည်ကား၊ ပုစ္ဆော၊ အမေးတည်း၊ ကေသ၊ တယောက်သော-ရဟန်း၏၊
ပတ္တေ၊ သပိတ်၌၊ မလံ၊ အညစ်အကြေးသည်၊ ဥဋ္ဌဟတိ၊ တက်၏၊ ကေသ၊
တယောက်သောရဟန်း၏၊ စိဝရံ၊ သက်နိုးသည်၊ ကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်းသည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကေသ၊ တယောက်သောရဟန်း၏၊ ပရိဘဏ္ဍကမ္မံ၊ ထပ်
ထပ်သောမြေညက်-ကျကျသောမြေညက်ဖြင့်-လိမ်းကျံသောအမှုသည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်းတို့တွင်းယသ၊ အကြင်ရဟန်း၏၊ ပတ္တေ၊
သပိတ်၌၊ မလံ၊ အညစ်အကြေးသည်၊ ဥဋ္ဌိတံ၊ တက်၏၊ တေန၊ ထိုရဟန်း
သည်၊ အာဝဓသ၊ ငါရှင်၊ မမ၊ ငါ၏၊ ပတ္တေ၊ သပိတ်၌၊ မလံ၊ အညစ်အကြေး
သည်၊ ဥဋ္ဌိတံ၊ တက်၏၊ ပစိတုံ၊ ဖုတ်ခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ပုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည် ရှိသော်၊ ဣတရေ၊ ဤမှ တစ်ပါးကုန်သော-ရဟန်း
တို့သည်၊ မယှံ၊ ငါအား၊ ကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်းသော၊ စိဝရံ၊ သက်နိုးကို၊ ဓောပိ
တဗ္ဗံ၊ ဖွပ်အပ်၏၊ မယှံ၊ ငါအား၊ ပရိဘဏ္ဍံ၊ ထပ်ထပ်သောမြေညက်-ကျ
ကျသောမြေညက်ဖြင့်-လိမ်းကျံသော-အမှုကို၊ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏၊ ဣတိ၊

၆၈

ဤသို့အဝတွာ၊မဆိုမူ၍၊ အရညံ၊တောသို့၊ ပဝိသိတွာ၊ဝင်၍၊ဒါရုနိ၊ထင်း
 တို့ကို၊အာဟာရိတွာ၊ဆောင်၍၊ ခိန္တိတွာ၊ဖြတ်၍၊ပတ္တ ကဋ္ဌာဟေ၊သပိတ်
 ဖုတ်ရာအိုး၌၊ပရိဘဏ္ဍံ၊မြေညက်ဖြင့်လိမ်းကျခြင်းကို၊ကတွာ၊ပြု၍၊ပတ္တံ၊
 သပိတ်ကို၊ပဝိတွာ၊ဖုတ်၍၊တတော၊ထို သပိတ်ဖုတ်ပြီးသည်မှ၊ပရံ၊နောက်
 ၌၊စီဝရံဝါ၊သင်္ကန်းကိုလည်း၊ဝေဝန္တံ၊ဖွပ်ကုန်၏၊ပရိဘဏ္ဍံဝါ၊မြေညက်
 ဖြင့်-လိမ်းကျခြင်းကိုလည်း၊ကရောန္တံ၊ပြုကုန်၏၊ အာရုသော၊ငါ့ရှင်၊မမ၊
 ငါအား၊ စီဝရံ၊သင်္ကန်းသည်၊ကိလိဋ္ဌံ၊ညစ်နွမ်း၏၊ ဝေဝိတုံ၊ဖွပ်ခြင်း၌၊
 ဝဋ္ဋတိ၊သင့်၏၊မမ၊ငါ၏၊ ပဏ္ဏသလော၊သစ်ရှက်ရိုးသော-စရပ်သည်၊
 ဥတ္တာပါ၊အမြှိုက်ရှိ၏၊ ပရိဘဏ္ဍံ၊မြေညက်ဖြင့်-လိမ်းကျခြင်းကို၊ကာတုံ၊
 ပြုခြင်း၌၊ဝဋ္ဋတိ၊သင့်၏၊ဣတိ၊ဤသို့၊ပဌမတရံ၊ရှေးဦးစွာ၊ အာရောဓိတေ
 ပိ၊ကြားရာ၌လည်း၊ ဝေဝ ဝနယော၊ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏၊ သာရ သာရ
 အနုရုဒ္ဓါတိ၊ သာရ သာရအနုရုဒ္ဓါဟူသည်ကား၊ ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရား
 သည်၊ဟေတ္တာ၊အောင်၌၊နဝမယံ၊ဘန္တေ ပိဏ္ဏကေန နကိလမိဋ္ဌာတိ၊နဝမယံ
 ဘန္တေ-ပိဏ္ဏကေန-နကိလမိဋ္ဌာဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊လျှော့ဆိုပေသော၊သာရကာ
 ရံ၊ကောင်းခြီးကို၊နအဒါယိ၊ပေးတော်မူ၊ ကသ္မာ၊အကြွင့်ကြောင့်၊ အယံ
 ကဗန္ဓိကာရာအာဟာရောနာမ၊ ဤအလုပ်အလေ့ကို ပြုတတ်သော-အာ
 ဟာရမည်သည်ကား၊ ဣမေသံသတ္တာနံ၊ဤသတ္တဝါတို့အား၊အပါယလော
 ကေပိ၊အပါယ်ဘုံ၌-လည်းကောင်း၊ဒေဝမနုဿလောကေပိ၊လူ့ပြည်-နတ်
 ပြည်၌-၎င်း၊အာပိဏ္ဏသမာပိဏ္ဏောဝ၊မပြတ်ဖြစ်သော-အလေ့အကျင့်ပင်
 တည်း၊အသိပနလောကသန္တိဝါသော၊ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည်၊ယေဘု
 ယျေန၊များသောအားဖြင့်၊ဝိဘဝပက္ခန္ဓော၊ပျက်စီးခြင်း၌-ပြေးဝင်၏၊ဝိဝါ
 ဒပက္ခန္ဓော၊ အထူးထူး-အပြားပြား-ဆန့်ကျင်သော-စကားကို ဆိုခြင်း၌
 ပြေးဝင်၏၊ အပါယလောကေပိ၊အပါယ်ဘုံ၌-လည်းကောင်း၊ဒေဝမနုဿ
 လောကေပိ၊နတ်ဘုံ လူဘုံ၌-လည်းကောင်း၊ ဣမေသတ္တာ၊ဤသတ္တဝါတို့
 သည်၊ယေဘုယျေန၊များသောအားဖြင့်၊ပုပ္ဖိရုဒ္ဓါဝေ၊ဆန့်ကျင်ကုန်သည်
 သာလျှင်တည်း၊ ဧတေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့အား၊ သာမဂ္ဂိကာလော၊ အညီ
 အညွတ်နေရသော-အခါကို၊ ဒုလ္လဘော၊ရဲခဲ၏၊ ကဒိမိဒေဝ၊ တရံတခါ၌
 သာလျှင်၊ သာမဂ္ဂိကာလော၊ အညီအညွတ်နေရသော-အခါသည်၊ဟော
 တိ၊ဖြစ်၏၊ဣတိ၊ဤသို့၊သမဂ္ဂဝါသဿ၊အညီအညွတ်နေရသော-အခါ၏၊
 ဒုလ္လဘတ္တာ၊ ရဲခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣမ၊ဤအရာ၌၊ ဘဂဝါ၊မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်၊သာရကာရံ၊ကောင်းခြီးကို၊အဒါယိ၊ပေးတော်မူ၏၊ ။

၂၀၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ဣဒါနိယေသုအခါ၌၊ တေသံ၊ ထိုသုံးဦးသော-ရဟန်းတို့အား၊ အပ္ပမာဒ
 လက္ခဏံ၊ အပ္ပမာဒ လက္ခဏာကို၊ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊
 ကမ္မိပနဝေါ အနုရုဒ္ဓါတိအာဒိ၊ ကမ္မိပနဝေါ-အနုရုဒ္ဓါ-ဤသို့အစ ရှိသော
 စကားကို၊ အာဟာဟောတော်မူပြီ၊ ဗာတ္ထ၊ ထိုစကား၌၊ ဝေါတိ၊ ဝေါဟူ
 သည်ကား၊ နိပါတမတ္တံ၊ နိပါတ်မျှသာတည်း၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ပစ္စတ္တဝစနံ၊
 ပဌမာဝိဘက်တည်း၊ ကမ္မိ၊ အသို့နည်း၊ တုမှ၊ သင်တို့သည်၊ ဣတိအယံ၊
 ဤသည်ကား၊ အဝတ္ထာ၊ အနက်တည်း၊ အမှာကန္တိ၊ အမှာကံဟူသည်ကား၊
 ဣမေသုတိသုဇနေသု၊ ဤသုံးယောက်ကုန်သော-အက္ခိန္တိတို့တွင်၊ ပိဏ္ဍာ
 ယပဋိက္ခမတိဘိ၊ ပိဏ္ဍာယပဋိက္ခမတိ-ဟူသည်ကား၊ ဝါမေ၊ ရှာ၌၊ ပိဏ္ဍာ
 ယ၊ ဆွမ်းအလို၊ ဌ၊ စရိတွားသွား၍၊ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ၊ ဂစ္ဆတိ၊ ပြန်ခဲ့၏၊
 အဝတ္ထာရူပါတိ၊ အဝတ္ထာရူပါတိ-ဟူသည်ကား၊ အဝါရော၊ ပိဏ္ဍာပါ
 တံ၊ လွန်သောဆွမ်းကို၊ အပဇနတွာပယံ၍၊ ဌပနတ္ထာယ၊ ထားခြင်း၌၊
 ဧကံသမုပ္ပပါတိ၊ တခုသော-တံတင်းခွက်ကို၊ ခေဝိတွာ၊ ဆေး၍၊ ဌပေသိ၊
 ထား၍၊ ယောပစ္ဆာတိ၊ ယောပစ္ဆာဟူသည်ကား၊ တေထေရာ၊ ထိုမထေရ်
 တို့သည်၊ ဧကတောဝ၊ တပေါင်းတည်းသာလျှင်၊ ဘိက္ခာစာရံ၊ ဆွမ်းခံရွာ
 ကို၊ နပပိသန္တိကိရ၊ မဝင်ကုန်သတတ်၊ ဟိသမ္ပံ၊ မှန်၏၊ ဧတေထေရော၊ ထို
 မထေရ်တို့သည်၊ ဖလသမာပတ္တိရတော၊ ဖလသမာပတ်ကို-ဝင်စားခြင်း၌
 ဓမ္မေ၊ လျော်ကုန်၏၊ ပါတောဝ၊ စောစောကပင်လျှင်၊ သရိရပ္ပဋိဇ္ဇန္တံ၊ ကိုယ်
 လက်သုတ်သင်ခြင်းကို၊ ကတွားပြု၍၊ ဝတ္ထုပ္ပဋိပတ္တိ၊ ဝတ်အကျင့်ကို၊ ပူရေ
 တွာ၊ ဖြည့်၍၊ သေနာသနံ၊ ကျောင်းသို့၊ ပရိသိတွာ၊ ဝင်၍၊ ကာလပရိစ္ဆေဒံ၊
 ကာလအပိုင်းအခြားကို၊ ကတွားပြု၍၊ ဖလသမာပတ္တိ၊ ဖလသမာပတ်ကို၊
 အပ္ပေတွာ၊ ဝင်စား၍၊ နိသီဒန္တိ၊ ထိုင်နေကုန်၏၊ တေသု၊ ထိုရဟန်းတို့တွင်၊
 ယောဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဌမတရံ၊ ငှေးဦးစွာ၊ နိသီန္နော၊ ထိုင်နေ
 ၏၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ကာလပရိစ္ဆေဒ ဝသေ
 န၊ ကာလကိုပိုင်းခြားသည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပဌမတရံ၊ ငှေးဦးစွာ၊ ဥဋ္ဌာ
 တိ၊ ထ၏၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို၊ ဌ၊ စရိတွာ၊
 သွား၍၊ ပဋိနိဝတ္တော၊ ပြန်ခဲ့သည်ဖြစ်၍၊ ဘတ္တကိစ္စဋ္ဌာနံ၊ ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စ
 ကို-ပြုရာအရပ်သို့၊ အာဂတိံ၊ လာလတ်၍၊ ဧတိက္ခု၊ နှစ်ပါးကုန်သောရ
 ဟန်းတို့သည်၊ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာစေကုန်၏၊ အဟံ၊ ငါသည်၊
 ပဌမတရံ၊ ငှေးဦးစွာ၊ အာဂတော၊ လာ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဇနာတိ၊ သိ၏၊ အထ၊
 ထိုသို့သိသောအခါ၌၊ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို၊ သံဝိဒဟိပ္ပာ၊ စီရင်၍၊ အာသန

ပညာပနာဒီနိ၊ နေရာခင်းခြင်း-အစရှိသည်တို့ကို၊ကတွာ၊ပြု၍၊ ပတ္တိ၊သ
 ပိတ်၌၊ပဋိပသမတ္တမေဝ၊စားလေခံရုံမျှသည်သာလျှင်၊ယဒိဟောတိ၊အကယ်
 ချ်ဖြစ်အံ့၊နိသီဒိတွာ၊ထိုင်၍၊ဘုဉ္ဇတိ၊စား၏၊ အတိရေကံ၊အလွန်သည်၊ယဒိ
 ဟောတိ၊ အကယ်ချ်ဖြစ်အံ့၊အဝက္ကာရပါတိယံ၊ ဆွမ်းဦးထည့်ရာ-ခွက်၌၊
 ပက္ခိပိတွာ၊ထည့်၍၊ပါတိ၊ဆွမ်းဦးထည့်ရာ-ခွက်ကို၊ပိဓာယ၊ပိတ်၍၊ဘုဉ္ဇ
 တိ၊စား၏၊ ကတဘတ္တကိစ္စော၊ ဆွမ်းစားခြင်း-ကိစ္စပြီးပြီးသော်၊ ပတ္တံ၊သ
 ပိတ်ကို၊ခေဝိတွာ၊ဆေး၍၊ဝေါဒကမ္ပိ၊ရေမရှိသည်ကိုလည်း၊ကတွာ၊ပြု၍၊
 ထဝိကာယ၊အိတ်၌၊ဩသာပေတွာ၊ထည့်၍၊ ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်း
 ကို၊ဂဟေတွာ၊ယူ၍၊အတ္တနော၊မိမိ၏၊ ဝသနဋ္ဌာနံ၊နေရာအရပ်သို့၊ ပပိသ
 တိ၊ဝင်၏၊ဒုတိယောပိ၊နှစ်ယောက်မြောက်သော-ရဟန်းသည်လည်း၊အာ
 ဂတိံ၊ ရောက်၍သံသလျှင်၊ ဇာနာတိ၊သိ၏၊ ဧကော၊ တယောက်သော
 ရဟန်းသည်၊ပဌမံ၊ရှေးဦးစွာ၊အာဂတော၊လာ၏၊ဧကော၊တယောက်သော
 ရဟန်းသည်၊ ပစ္ဆိတော၊နောက်မှ၊အာဂတော၊လာ၏၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ဇာနာ
 တိ၊သိ၏၊သောဘိက္ခု၊ထိုရဟန်းသည်၊ပတ္တိ၊သပိတ်၌၊ဘတ္တံ၊ဆွမ်းသည်
 ပမာဏမေဝ၊မျှရုံသည်သာလျှင်၊ သစေဟောတိ၊ အကယ်ချ်ဖြစ်အံ့၊ဘုဉ္ဇ
 တိ၊စား၏၊ မန္တံ၊နည်းသည်၊ သစေဟောတိ၊အကယ်ချ်ဖြစ်အံ့၊ အဝက္ကာရ
 ပါတိတော၊ ဆွမ်းဦးထည့်ရာ-ခွက်မှ၊ ဂဟေတွာ၊ယူ၍၊ ဘုဉ္ဇတိ၊ စား၏၊
 အတိရေကံ၊အလွန်သည်၊ သစေဟောတိ၊အကယ်ချ်ဖြစ်အံ့၊အဝက္ကာရပါ
 တိယံ၊ဆွမ်းဦးထည့်သော-ခွက်၌၊ပက္ခိပိတွာ၊ထည့်၍၊ပမာဏမေဝ၊မျှရုံကို
 သာလျှင်၊ဘုဉ္ဇတွာ၊စား၍၊ ဝုရိမတ္ထရောပိယ၊ရှေးမထေရ်ကဲ့သို့၊ဝသနဋ္ဌာ
 နံ၊နေရာအရပ်သို့၊ ပပိသတိ၊ဝင်၏၊ တတိယောပိ၊တံတိယံ မထေရ်သည်
 လည်း၊အာဂတိံ၊လာ၍သာလျှင်၊ ဧန္တု၊နှစ်ယောက်ကုန်သော-ရဟန်းတို့
 သည်၊ပဌမံ၊ရှေးဦးစွာ၊ အာဂတော၊လာကုန်ပြီ၊အဟံ၊ငါသည်၊ ပစ္ဆိမော၊
 နောက်မှလာသော-သူပင်တည်း၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ဇာနာတိ၊သိ၏၊ သောပိ၊ထို
 မထေရ်သည်လည်း၊ဒုတိယမတ္ထရောပိယ၊ဒုတိယမထေရ်ကဲ့သို့၊ဘုဉ္ဇတွာ၊
 စား၍၊ ကတဘတ္တကိစ္စော၊ ပြုအပ်သောဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စ-ပြီးပြီးသော်၊
 ပတ္တံ၊သပိတ်ကို၊ခေဝိတွာ၊ရေဆေး၍၊ ဝေါဒကံ၊ရေမရှိသည်ကို၊ကတွာ၊
 ပြု၍၊ ထဝိကာယ၊အိတ်၌၊ ဩသာပေတွာ၊ ထည့်၍၊ အာသနာနိ၊ နေရာ
 တို့ကို၊ဥက္ခိပေတွာ၊ ခေါက်၍၊ ပဋိသမေတိ၊ သိပြီး၏၊ ပါနိယ စာဓူဝါ၊
 သောက်ရေအိုး၌-လည်းကောင်း၊ပရိဘောဇနိယ စာဓူဝါ၊သုံးရေအိုး၌
 လည်းကောင်း၊ အဝသေသံ၊ကြွင်းသော၊ဥဒကံ၊ရေကို၊ ဆဇ္ဈတွာ၊စွန့်၍၊

၂၀

၂၀၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ။

ဃာဇေ၊ အိုးတို့ကို၊ နိကုဇ္ဈိတွာ၊ မှောက်၍၊ အဝတ္ထာရပါတိယံ၊ ဆွမ်းဦးထည့်
ရာ-ခွက်၌၊ အဝသေသဘတ္တံ၊ ကြွင်းသောဆွမ်းသည်၊ သစေဟောတိ၊ အ
ကယ်၍ရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ ဂုတ္တနယေနဝ၊ ပါဠိ၌ဆိုအပ်ပြီးသော-နည်းဖြင့်သာ
လျှင်၊ ဗဟိတွာ၊ စွန့်၍၊ ပါတိ၊ ခွက်ကို၊ ခေဝိတွာ၊ ဆေး၍၊ ပဋိသာမေတိ၊
သိမှီး၏၊ ဘတ္တဂ္ဂံ၊ ဆွမ်းစားစရပ်ကို၊ သဗ္ဗဇ္ဇတိ၊ တမြက်ထွည်း၏၊ တတော၊
ထိုထွည်းရာအရပ်မှ၊ ကစဝရံ၊ အမြိုက်ကို၊ ဆဒ္ဒေတွာ၊ စွန့်၍၊ သဗ္ဗဇ္ဇနိ၊
တမြက်ဆုတ်ကို၊ ဥပဓိကာဟိ၊ ခြံတို့မှ၊ မုတ္တဋ္ဌာနေ၊ လွတ်ရာအရပ်၌၊ ဌပေ
တွာ၊ ထား၍၊ ပတ္တဝီဝရံ၊ သပိတ်သက်နိုးကို၊ အာဒါယ၊ ယူ၍၊ ဝသနဋ္ဌာနံ၊
နေရာအရပ်သို့၊ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏၊ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား၊ ထေရာနံ၊ မထေရ်တို့
၏၊ ဗဟိဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၏အပဖြစ်သော၊ အရညေ၊ တော၌၊ ဘတ္တကိစ္စ
ကရဏဋ္ဌာနေ၊ ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စကို-ပြုရာအရပ်၌၊ ဘောဇန သာလာယံ၊
ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ ဝတ္တံ၊ ပြုရာသောဝတ်တည်း၊ ဣဒံ၊ ဤဝတ်ကို၊ သန္ဓာယ၊
ရည်၍၊ ယောပစ္ဆာတိအာဒိ၊ ယောပစ္ဆာ- ဤသို့အစရှိသော-စကားကို၊
ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီး၊ ယောပဿတိတိအာဒိပန၊ ယောပဿတိဤသို့အစရှိသော
စကားကိုကား၊ နေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏၊ အန္တောဝိဟာရေ၊ ကျောင်းတွင်း၌၊
ဝတ္တန္တိ၊ ပြုရာသောဝတ်ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌၊
ဝစ္စဗာဠန္တိ၊ ဝစ္စဗာဠ်ဟူသည်ကား၊ အာစမေန ကုန္တိ၊ သန့်သက်အိုးတည်း၊
ရိတ္တန္တိ၊ ရိတ္တံဟူသည်ကား၊ ရိတ္တကံ၊ ရေမှဆိတ်သော၊ တုစ္ဆကန္တိ၊ တုစ္ဆ
ကံဟူသည်ကား၊ တသေဝ၊ ထိုရိတ္တကံဟူသော-ပုဒ်၏သာလျှင်၊ ဝေဝစနံ၊
ပရိယာယံသဒ္ဓါ၊ ထွယ်တည်း၊ အဝိသယန္တိ၊ အဝိသယှံဟူသည်ကား၊ ဥက္ခိ
ဝိတုံ၊ ချိုခြင်းငှါ၊ အသက္ကုဏေယျံ၊ မစွမ်းနိုင်သော၊ အတိတာရိယံ၊ အလွန်
လေးသောဝတ္ထုတည်း၊ ဟတ္ထဝိကာရေနာတိ၊ ဟတ္ထဝိကာရေန-ဟူသည်
ကား၊ ဟတ္ထသညာယ၊ လက်အမှတ်ဖြင့်၊ တေ၊ ထိုမထေရ်တို့သည်၊ ပါနီယ
ဗာဠာဒီသု၊ သောက်ရေအိုး-အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံကိပ္ပိ၊ အမှတ်မရှိသော
တုစ္ဆကံ၊ အချည်းနှီးသော-ရေအိုးကို၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ ပေါက္ခရဏိံ၊
ရေကန်သို့၊ ဝတ္တံ၊ သွား၍၊ အန္တောစ၊ အတွင်း၌လည်းကောင်း၊ ဗဟိစ၊ အပ
၌လည်းကောင်း၊ ခေဝိတွာ၊ ဆေး၍၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊ ပရိယာဝိတွာ၊ စစ်၍၊
တိရေ၊ ကမ်းနား၌၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ အညံ၊ တပါးသော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို၊
ဟတ္ထဝိကာရေန၊ လက်ရပ်သဖြင့်၊ အာမန္တန္တိကိရ၊ ခေါ်ကုန် သတတ်၊
ဩဒိဿဝါ၊ ရည်၍ လည်းကောင်း၊ အနောဒိဿဝါ၊ မရည်မူ၍ လည်း
ကောင်း၊ သဒ္ဓံ၊ အသံကို၊ နကရောန္တိ၊ မပြုကုန်၊ ကယ္ဓာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊

တြိဒိဿ၊ ရည်၍၊ သဒ္ဓံ၊ အသံကို၊ နကရောန္တိ၊ မပြုကုန်သနည်း၊ တံဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို၊ သဒ္ဓေါ၊ အသံသည်၊ ဗာဓေယျ၊ နှိပ်စက်ရာ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်၊ တြိဒိဿ၊ ရည်၍၊ သဒ္ဓံ၊ အသံကို၊ နကရောန္တိ၊ မပြုကုန်၊ ကသ္မာ အံဘယ်ကြောင့်၊ အနောဒိဿ၊ မရည်မူ၍၊ သဒ္ဓံ၊ အသံကို၊ နကရောန္တိ၊ မပြုကုန်သနည်း၊ အနောဒိဿ၊ မရည်မူ၍၊ သဒ္ဓေ၊ အသံကို၊ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်သည်ရှိသော်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ပုရေ၊ ရှေးဦးစွာ၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ပုရေ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နွေပိ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော-ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ နိက္ခမေယျ၊ ထွက်ကုန်ရာ၏၊ တတော၊ ထိုသို့ ထွက်ခြင်းကြောင့်၊ ဒွိဟိ၊ နှစ်ယောက် ကုန်သော-ရဟန်းတို့သည်၊ ကတ္ထဗ္ဗကဓမ္မေ၊ ပြုအပ်သောအမှု၌၊ တတိယဿ၊ သုံးယောက်မြောက်သော-ရဟန်း၏၊ ကမ္မဇ္ဈဒေါ၊ ပြုအပ်သောကိစ္စ၏-ပြတ်ခြင်းသည်၊ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ သံယတပဒသဒ္ဓေါပန၊ စောင့်စည်းအပ်သော-ခြေသံရှိသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ အပရဿ၊ တယောင်သော၊ ဘိက္ခု၊ နော၊ ရဟန်း၏၊ ဒိဝါဠာနသန္တိကံ၊ နေနေရာအရပ်၏-အနီးသို့၊ ဂစ္ဆာ၊ သွား၍၊ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ဒိဋ္ဌဘာဝံ၊ မြင်အပ်သည်၏-အပြစ်ကို၊ ဥတွာ၊ သိ၍၊ ဟတ္ထသည်၊ လက်အမှတ်ကို၊ ကရေတိ၊ ပြု၏၊ တာယသညာယ၊ ထိုလက်အမှတ်ဖြင့်၊ ဣတရော၊ တယောက်သော-ရဟန်းသည်၊ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏၊ တတော၊ ထိုနောင်မှ၊ နွေဇနာ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်၊ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို၊ သံသိဗ္ဗန္တာ၊ ချုပ်စပ်ကုန်လျက်၊ ဒွိသုဟတ္ထေသု၊ နှစ်ဦးသောသူတို့၏-လက်တို့၌၊ ဥပေတွာ၊ ထား၍၊ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ တည်စေကုန်၏၊ တံ၊ ထိုသို့လက်ကိုချုပ်စပ်၍-ဆောင်သည်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဟတ္ထဝိကာရေန၊ ဒုတိယံအာမဇ္ဇေတွာ ဟတ္ထဝိလဗ်ကေန ဥပဋ္ဌပေမာတိ၊ ဟတ္ထ ဝိကာရေန-ဒုတိယံ-အာမဇ္ဇေတွာ-ဟတ္ထဝိလဗ်ကေန-ဥပဋ္ဌပေမဟူ၍၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး ။

ပဉ္စာဟိကံခေါပနာတိ၊ ပဉ္စာဟိကံခေါပန-ဟူသည်ကား၊ စာတုဒ္ဓသေ၊ တဆဲ့လေးရက် မြောက်သော-နေ့၌လည်းကောင်း၊ ပန္နရသေ၊ တဆဲ့ ငါးရက်မြောက်သော-နေ့၌လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌမိယံ၊ ရှစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌၎င်း၊ ဣတိဣဒံ၊ ဤသည်လျှင်၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ပကတိဓမ္မသဝနမေဝ၊ ပြုကတေ၊ တရားနာသော-နေ့သည်သာလျှင်တည်း၊ တံ၊ ထိုပြုကတေ၊ တရားနာသောနေ့ကို၊ အဓဿ္မံ၊ မပြတ်သည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ပဉ္စမေပဉ္စမေဒိဝသေ၊ ငါးရက်-ငါးရက်-မြောက်သော-နေ့၌၊ နွေထေရာ၊ နှစ်ဦးသောမထေရ်တို့သည်၊ နာကိဝိကာလေ၊ မီးမချုပ်လွန်းသော-အခါ၌၊ နှာယိတွာ၊

၂၀၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ။

ရေချိုး၍၊ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရဿ၊ အနုရုဒ္ဓါမထေရ်၏။ ဝသနဉ္စာနံ၊ နေရာအရပ်
သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ။ သွားကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရှင် အနုရုဒ္ဓါ၏ - နေရာအရပ်၌၊
တယောဝိ၊ သုံးပါးကုန်သော-ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ နိသီဒိတွာ၊ ထိုင်နေ
ကုန်၍၊ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပုံကုန်သော၊ ပိဋကံ၊ ပိဋကတ်တို့တွင်၊ အညတရေ၊
တပုံပုံသော-ပိဋကတ်ကိုလည်း၊ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို၊
ပုစ္ဆန္တိ၊ မေးကုန်၏၊ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊ ဝိဿန္တေန္တိ၊ ဖြေကုန်၏၊ တေသံ
ထိုမထေရ်တို့၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ကရောန္တာနံယေဝ၊ ပြုကုန်စဉ်သာလျှင်၊ အရ
ဏံ၊ အရုဏ်သည်၊ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ တက်၏၊ တံ၊ ထိုအရုဏ်တက်သည်ကို၊ သန္ဓာ
ယ၊ ရည်၍၊ ဧတံ၊ ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ၊ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်း
အရှည်ရှိသော-စကားအစဉ်ဖြင့်၊ ထေရေန၊ မထေရ်သည်၊ ဘဂဝတာ၊
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အပ္ပမာဒလက္ခဏံ၊ အပ္ပမာဒလက္ခဏာကို၊ ပုစ္ဆိတေန၊
မေးတော်မူသဖြင့်၊ ပမာဒဉ္စာနေသုယေဝ၊ မေ့လျော့သော-အရာတို့၌သာ
လျှင်၊ အပ္ပမာဒလက္ခဏံ၊ မမေ့မလျော့ခြင်း၌-အမှတ်အသားကို၊ ဝိဿန္တိ
တံ၊ ဖြေအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏၊ အညေသံ၊ တပါးကုန်
သော၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား၊ ဘိက္ခဝာစာရံ၊ ဆွမ်းခံရသူကို၊ ပဓိသနကာ
လော၊ ဝင်သောအခါလည်းကောင်း၊ နိက္ခမနကာလော၊ ထွက်သောအခါ
လည်းကောင်း၊ နိဝါသနပရိဝတ္တနံ၊ သင်းပိုင်ကိုပြင်၍-ဝတ်ခြင်း-လည်း
ကောင်း၊ စိဝရပါရပနံ၊ သင်္ကန်းကိုရုံခြင်း-လည်းကောင်း၊ အန္တောဂါမေ၊
ရွာတွင်း၌၊ ဝိဇ္ဇာယ၊ ဆွမ်းအလိုငှါ၊ စရဏံ၊ သွားခြင်းလည်းကောင်း၊ ဓမ္မ
ကထနံ၊ တရားဟောခြင်း-လည်းကောင်း၊ အနုမောဒနံ၊ အနုမောဒနာခေါ်
ခြင်း-လည်းကောင်း၊ ဂါမတော၊ ရွာမှ၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍၊ ဘတ္တကိစ္စကရ
ဏံ၊ ဆွမ်းစားခြင်း-ကိစ္စကိုပြုခြင်း-လည်းကောင်း၊ ပတ္တဇောဝနံ၊ သပိတ်
ကိုဆေးခြင်း-လည်းကောင်း၊ ပတ္တ ဩဿပနံ၊ သပိတ်ကို-သွေ့စေခြင်း
လည်းကောင်း၊ ပတ္တ စိဝရ ပဋိသာမနံ၊ သပိတ်-သင်္ကန်းကို-သိုမှီးခြင်း-ရင်း
ဇူတိ၊ ဤသို့၊ တောနိ၊ ထိုအရာတို့သည်၊ ပပဉ္စကရဏဉ္စာနာနိ၊ ကြာမြင့်
ခြင်းကိုပြုသော-အရာတို့မည်ကုန်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ထေရော၊ အနုရုဒ္ဓါ
မထေရ်သည်၊ အဋ္ဌကံ၊ အကျွန်ုပ်တို့အား၊ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှသော၊ ဌာနံ၊ အရာ
ကို၊ မုဉ္ဇိတွာ၊ လွှတ်၍၊ ပမာဒကာလောနာမ၊ မေ့လျော့သောအခါမည်သည်၊
နုတ္တိ၊ မရှိ၊ ဇူတိ၊ ဤသို့၊ ဒသေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ ပမာဒဉ္စာနေသုယေဝ၊
မေ့လျော့သောအရာတို့၌သာလျှင်၊ အပ္ပမာဒလက္ခဏံ၊ မမေ့မလျော့ခြင်း
၌မှတ်သွယ်ကို၊ ဝိဿန္တေတိ၊ ဖြေ၏။ ။

စူဠဝေါသိဂ်သုတ်၊

၂၀၅

အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုအရှင်အနုရုဒ္ဓါအား၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်၊ သာဓုကာရံ၊ ကောင်းခြီးကို၊ ဒတွာ၊ ပေးတော်မူ၏၊ ပဌမဇ္ဈာနံ၊
 ပဌမဈာန်ကို၊ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝုန၊ တဖန်၊ အတ္ထိပနမူပြီ
 ဝေါတိအာဒိ၊ အတ္ထိပနဝေါဤသို့အစရှိသော-စကားကို၊ အာဟ၊ မိန့်တော်
 တတ္ထ၊ ထိုစကား၌၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာတိ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာ-ဟူသည်
 ကံး၊ မနုဿဓမ္မတော၊ လူတို့၏ကုသိုလ်-ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးထက်၊
 ဥတ္တရိ၊ လွန်သော၊ အလမရိယ ဥာဏဒဿနဝိသေသောတိ၊ အလမရိယ
 ဥာဏဒဿန ဝိသေသော-ဟူသည်ကား၊ အရိယဘာဝ ကရုဏာ သမတ္ထ
 ကော၊ အရိယာတို့၏-အဖြစ်ကိုပြုခြင်းငှါ- စွမ်းနိုင်သော၊ ဥာဏဒဿန
 ဝိသေသော၊ ဥာဏ်အမြင်အသုံးသည်၊ ကိံ နောသိယံဘာန္တော၊ ကိံ နော
 သိယံဘာန္တ-ဟူသည်ကား၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ နာဓိဂတော၊
 မျက်မှောက်မပြုအပ်သည်မည်သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း၊ အဓိဂ
 တောယေဝ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်-သာလျှင်တည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤ
 သည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ယာဝ ဒေဝါတိ၊ ယာ ဝဒေဝဟူသည်
 ကား၊ ယာဝဇေဝ၊ အကြင်မျှလောက်လျှင်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပဌမဇ္ဈာနာဓိဂမေ၊ ပဌမ
 ဈာန်ကိုရခြင်းကို၊ ဗျာဂတေ၊ ဖြေကြားအပ်သည်ရှိသော်၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနံ၊
 ဒုတိယဈာန် အစရှိသည်တို့ကို၊ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးတော် မူလိုသည် ဖြစ်၍၊
 ဧတဿပနဝေါတိအာဒိ၊ ဧတဿပနဝေါ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို၊
 အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌၊ သမတိက္ကမယောတိ၊ သမတိက္ကမာ
 ယ-ဟူသည်ကား၊ သမတိက္ကမတ္ထာယ၊ လွန်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ
 ယာတိ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ-ဟူသည်ကား၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္ထာယ၊ ငြိမ်းခြင်းအကျိုး
 ငှါ၊ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားရပ်ကို၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌၊ ဝုတ္တ
 နယေနော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊
 ပစ္ဆိမပဉ္စေပန၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော-ပြဿနာ၌ကား၊ လောကုတ္တရဥာဏာ
 ဒဿနဝသေန၊ လောကုတ္တရဥာဏ်အမြင်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ အဓိဂတံ၊
 ရအပ်သော၊ နိရောဓသမာပတ္တိံ၊ နိရောဓ သမာပတ်ကို၊ ပုစ္ဆန္တော၊ မေး
 တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ အလမရိယ ဥာဏဒဿန ဝိသေသောတိ အာဒိ၊
 အလမရိယ- ဥာဏဒဿန- ဝိသေသော- ဤသို့အစ ရှိသော-စကားကို၊
 အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ၊ ထေရောပိ၊ အရှင် အနုရုဒ္ဓါ-မထေရ်သည်လည်း၊
 ပုစ္ဆာနု ရူပေနော၊ မေးတော်မူသည်အား-လျော်သဖြင့်သာလျှင်၊ ဗျာကာ
 သိ၊ ဖြေကြား၏၊ တဗ္ဗဟ၊ ထိုစကား၌၊ ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်၊ ဝေဒယိတသုခ

၂၀၆ မူလံပဏ္ဍာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ၊

တော၊ဝေဒနာနှင့်တကွ ဖြစ်သော-ဈာန-သုခထက်လည်း၊ အဝေဒယိတ သုခံ၊ဝေဒနာကင်းသော-နိဗ္ဗာနသုခသည်၊ သန္တတရံ၊ လွန်စွာငြိမ်သက် သည်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊အညံဗာသုပိဟာရံ ဥတ္တရိတရံ ဝါပဏီတတရံဝါ နသမနူပဿာမာတိ၊အညံဗာသုပိဟာရံဥတ္တရိတရံဝါ ပဏီတတရံဝါ နသမနူပဿာမဟူ၍၊အာဟ၊ဆိုပြီး ၊

ဓမ္မိယာကထာယာတိ၊ဓမ္မိယာကထာယ-ဟူသည်ကား၊သာဓကီရုသာ နိသံသပဋိသံယုတ္တာယ၊ ညီညွတ်ခြင်းရှိသောဂုဏ်နှင့်စပ်သော၊ဓမ္မိယာက ထာယ၊တရားစကားဖြင့်၊သဗ္ဗေပိ၊အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ၊ထို မထေရ်တို့သည်၊စတုသု၊လေးပါးကုန်သော၊ သဗ္ဗေသု၊သစ္စာတို့၌၊ပရိနိဗ္ဗိ တက္ခိစ္စာ၊ပြီးပြီးသော-ကိစ္စရှိကုန်၏၊တေန၊ထိုကြောင့်၊ကေသံ၊ထိုမထေရ် တို့အား၊ ပဋိဝေဓတ္ထာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို-ထိုတွင်း၌သိခြင်းငှါ၊ ကိဉ္ဇိ၊ တရံတရသော၊ကထေတဗ္ဗံ၊ ဟောအပ်သောတရားမည်သည်၊ နတ္ထိ၊မရှိ၊ သာမဂ္ဂိရုသေပန၊ညီညွတ်ခြင်းရှိသော-ဂုဏ်၌ကား၊အယဉ္ဇ၊ဤသည်လည်း ကောင်း၊အာနိသံသော၊အကျိုးဆက်တည်း၊သာမဂ္ဂိရုသာနိသံသမေဝ၊သာ မဂ္ဂိရုသာနိသံသမည်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ၊ဤသို့၊နေသံ၊ထိုမထေရ် တို့အား၊ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊ကထေသိ၊ဘောတော်မူ၏၊ဘဂဝန္တံ အနုသံယာယိတွာတိ၊ ဘဂဝန္တံ အနုသံယာယိတွာ ဟူသည်ကား၊ အနု ဂစ္ဆာ၊အစဉ်ရှိလိုက်သည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ တေ၊ထိုမထေရ်တို့သည်၊ ဘဂဝတော၊မြတ်စွာဘုရား၏၊ပတ္တစိဝရံ၊သပိတ်-သင်္ကန်းကို၊ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ထောက်၊အတန်ငယ်၊အဂမံသုကိရု၊လိုက်ကုန်ပြီသတတ်၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပိဟာရုဿ၊ကျောင်း၏၊ပရိဝေဏာ ပရိယန္တံ၊ ပရိဂုဏ်အဆုံးသို့၊ ဂတကာလေ၊ ရောက်သောအခါ၌၊ မေ၊ငါ ဘုရား၏၊ပတ္တစိဝရံ၊သပိတ်-သင်္ကန်းကို၊ အာဟရထ၊ဆောင်ခဲ့ကုန်လော၊ တုဗ္ဗေ၊သင်တို့သည်၊ ဣဝေဝ၊ ဤအရပ်၌ သာလျှင်၊ တိဗ္ဗထ၊ ရပ်ရစ်ကုန် လော၊ဣတိ၊ဤသို့မိန့်တော်မူ၍၊ပတ္တမိ၊ဖဲတော်မူလေ၏၊တေတာပဋိနိဝတ္တိ တွာတိ၊ တေတာပဋိနိဝတ္တိတွာ-ဟူသည်ကား၊ တေတာဌိတဋ္ဌာနတော၊ ထိုရပ်တော်မူရာ-အရပ်မှ၊နိဝတ္တိတွာ၊ပြန်၍၊ကိံနုခေါမယံအာယသ္မတော တိ၊ကိံနုခေါမယံအာယသ္မတော-ဟူသည်ကား၊ဘဂဝန္တံ၊မြတ်စွာဘုရား ကို၊နိဿာယ၊မှီ၍၊ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိနိ၊ရဟန်းပြုခြင်း-အစရှိသည်တို့ကို၊ အဓိဂစ္ဆာ ပိ၊ရောက်၍လည်း၊ အဋ္ဌနော၊မိမိ၏၊ ဂုဏကထာယ၊ ဂုဏ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့်၊အဋ္ဌိယမာနာ၊ပြီးငွေ့ ကုန်သည်ဖြစ်၍၊အဓိဂမပ္ပိစ္ဆ တာယ၊အဓိ

ဂမ၌-အလိုနည်းသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ အာဟံသု၊ဆိုကုန်ပြီ၊ဣမာသဉ္စ
 ဣမာသဉ္စာတိ၊ဣမာသဉ္စဣမာသဉ္စ-ဟူသည်ကား၊ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ၊ပဌမဈာန်
 အစရှိကုန်သော၊ လောကီယ လောကုတ္တရာနံ၊ လောကီ-လောကုတ္တရာ
 ဖြစ်ကုန်သော- တရားတို့၏၊ စေတသာ စေတောပရိစ္စ ဝိဒိတောတိ၊ စေ
 တသာ စေတောပရိစ္စ ဝိဒိတော-ဟူသည်ကား၊ အဇ္ဇ၊ယနေ၊ ဣမေအာ
 ယသ္မန္တော၊ဤအရှင်တို့သည်၊ လောကီယသမာပတ္တိယာ၊လောကီယမာ
 ပတ်ဖြင့်၊ဝီတိနာမေသုံ၊လွန်စေကုန်ပြီ၊အဇ္ဇ၊ယနေ၊ လောကုတ္တရာယ၊လော
 ကုတ္တရာဖြစ်သော၊ သမာပတ္တိယာ၊သမာပတ်ဖြင့်၊ ဝီတိနာမေသုံ၊ လွန်စေ
 ကုန်ပြီ၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝိတ္တေန၊ငါ၏စိတ်ဖြင့်၊ ဝိတ္တံ၊အရှင်တို့၏စိတ်ကို၊
 ပရိန္တိန္ဒိတွာ၊ပိုင်းခြား၍၊ဝိဒိတံ၊သိအပ်ပြီ၊ ဒေဝတာပိမေတိ၊ဒေဝတာပိမေ
 ဟူသည်ကား၊ ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ၊အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊အဇ္ဇ၊ယနေ၊အယျောနန္ဒိယ
 ဧတ္တရော၊အရှင်နန္ဒိယ-မထေရ်သည်၊အဇ္ဇ၊ယနေ၊ အယျောကိမိလတ္ထေဝရော
 အရှင်ကိမိလ-မထေရ်သည်၊ ဣမာယစသမာပတ္တိယာ၊ဤမည်သော-သ
 မာပတ်ဖြင့်လည်း၊ဝီတိနာမေတိ၊လွန်စေပြီ၊ ဣတိဧဝံ၊ဤသို့၊အာရောစေသုံ၊
 ကြားကုန်ပြီ၊ ဣတိအယံ၊ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊အနက်တည်း၊ ပဉ္စာဘိ
 ဝုဠေနာတိ၊ ပဉ္စာဘိဝုဠေနဟူသည်ကား၊ တမ္ဗိ၊ထိုတရားကိုလည်း၊မယာ၊
 ငါသည်၊ သယံ၊မိမိသည်၊ ဝိဒိတံ၊ ထိုးထွင်း၍-သိအပ်ပြီ၊ဣတိဝါ၊ ဤသို့
 လည်းကောင်း၊ဒေဝတာပိ၊နတ်တို့သည်၊အာရောစိတံ၊ကြားအပ်ပြီ၊ဣတိ
 ဝါ၊ဤသို့လည်းကောင်း၊ဧတ္တကောနေဝ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ဖြင့်သာလျှင်၊
 မုခံ၊ခံတွင်းကို၊မေ၊ငါသည်၊ သန္တန္တိ၊စိရင်ကုန်၏၊ ကထံ၊စကားကို၊သမု
 ဌာပေတွာ၊ဖြစ်စေ၍၊အဝုဠေနေဝ၊မမေးဘဲသာလျှင်၊နကထိတံ၊မဆိုအပ်၊
 ဘဂဝတာပန၊မြတ်စွာဘုရားသည်ကား၊ ပဉ္စာဘိဝုဠေန၊ ပြဿနာကိုမေး
 တော်မူသဖြင့်၊ပဉ္စံ၊ပြဿနာကို၊အဘိဝုန္တိတေန၊မေးတော်မူသည်ဖြစ်၍၊
 သတာ၊ထင်ရှားဖြစ်သဖြင့်၊ ဗျာကတံ၊ ဖြေကြားအပ်၏၊ တတြ၊ထိုသို့ဖြေ
 ကြားရာ၌၊ မေ၊ ငါအား၊ကိံန ရောစထ၊ အဘယ်ကို မနှစ်သက်ကုန်သ
 နည်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊အာဟံ၊ဆို၏။ ။

ဒိဗောတိ၊ဒိဗောဟူသည်ကား၊ပဏိမာနိစရောဒိဗော အထောသေရိ
 သကောသဟာတိ၊ ပဏိမာနိစရောဒိဗော အထောသေရိသကောသဟ
 ဟူ၍၊ဧဝံ၊ဤသို့၊ အာဂတော၊ လာသော၊ ပဉ္စာဘိမုဋ္ဌာနံ၊ ပြဿနာကိုမေး
 ကုန်သော၊အဋ္ဌဝိသကိယာ ယက္ခသေနာပတိနံ၊ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ယောက်ကုန်
 သော-နတ်စစ် သူကြီးတို့၏၊ အပ္ပန္တရော၊ အတွင်းဝင်သော၊ ဧကော၊

၂.၀.၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

တပဿံသော၊ ဧဝရာဇာ၊ နတ်မင်းတည်း၊ ပရဇနောတိ၊ ပရဇနောဟူသည်
 ကား၊ တဿဝ ယက္ခဿ၊ ထိုနတ်မင်း၏သာလျှင်၊ နာမံ၊ အမည်တည်း၊
 ယေနဘဂဝါတေနုပဿကံမိတိ၊ ယေနဘဂဝါ-တေနုပဿကံမိ-ဟူသည်
 ကား၊ သော၊ ထိုဒိဗပရဇနမည်သောနတ်သည်၊ ဝေဿဝဏေန၊ ဝေဿ
 ဝဏ်နတ်မင်းသည်၊ ဖေထိတော၊ စေအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဧကံဌာနံ၊ ဟူသော
 အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်ရှိသော်၊ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်၊ ပတ္တစိ
 ဝရံ၊ သပိတ်-သင်္ကန်းကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူတော်မူ၍၊ ဂိဉ္ဇကာဝသထတော၊
 အုတ်ပြာသာဒ်မှ၊ ဂေါသိင်္ဂသာလဝနဿ၊ ဂေါသိင်္ဂသာလမည်သောတော
 ၏၊ အန္တရေ၊ အတွင်း၌၊ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ ဘဂဝါ၊
 မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တော်သည်၊ ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ်
 သင်္ကန်းကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူတော်မူ၍၊ ဂေါသိင်္ဂသာလဝနော၊ ဂေါသိင်္ဂသာ
 လမည်သောတော၌၊ တိဏ္ဍံ၊ သုံးယောက်၊ ဘုန်သော၊ ကုလပုတ္တဇနံ၊ အမျိုး
 သားတို့၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ကြွတော်မူ၏၊ အဇ္ဇ၊ ယနေ့၊ မဟာတိ၊
 ကြီးစွာသော၊ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရားဟောတော်မူခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ၊
 ဖြစ်လတ္တံ့၊ မယာပိ၊ ငါသည်လည်း၊ တဿာဒေသနာယ၊ ထိုဟောတော်
 မူခြင်း၏၊ ဘဂါနာ၊ အဘို့ရှိသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဒိဿ
 မာနေန၊ မထင်ရှားသော၊ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်၊ သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ပ
 ဒါနုပဒိကော၊ ခြေရာအစဉ်သို့၊ ဂစ္ဆာ၊ လိုက်၍၊ အဝိဒ္ဓုရေ၊ မနီးမဝေးသောအ
 ရပ်၌၊ ဌတွာ၊ တည်၍၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ သုတွာ၊ နာ၍၊ သတ္တရိ၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်၊ ဂစ္ဆန္တေ၊ ကြွတော်မူသော်လည်း၊ နဂတော၊ မသွား၊ ဣမေထေ
 ရာ၊ ဤမထေရ်တို့သည်၊ ကိ၊ အဘယ်ကို၊ ကရိဿန္တိ၊ ပြုကုန်လတ္တံ့နည်း၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒဿနတ္ထံပန၊ ကြည့်ရှုခြင်းအကျိုးငှါကား၊ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်
 ၌သာလျှင်၊ ဌိတောကိရ၊ တည်သတတ်၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရံ၊
 အနုရုဒ္ဓါမထေရ်ကို၊ ပလိဝေဌေန္တေ၊ ရပ်ပတ်ကုန်သော၊ တေန္တေထေရေ၊
 ထိုနှစ်ဦးသော မထေရ်တို့ကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ ဣမေထေရာ၊ ဤမထေရ်တို့
 သည်၊ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ နိဿာယ၊ ဖြစ်၍၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒယော၊ ရဟန်း
 ပြုခြင်း- အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗဂုဏေ၊ အလုံးစုံသော-လောကီ-လောကုတ္တ
 ရာဂုဏ်တို့ကို၊ အဓိဂစ္ဆာပိ၊ ရ၍လည်း၊ ဘဂဝတောဝ၊ မြတ်စွာဘုရားအား
 သာလျှင်၊ မစ္ဆရာယန္တိ၊ မိမိဂုဏ်ကို-ကြားခြင်း၌-ဝန်တိုကုန်၏၊ နသဟန္တိ၊
 သည်းမခံနိုင်ကုန်၊ အတိဝိယ နိလိယန္တိ၊ အလွန်-ရှိ၊ ဝှက်ကုန်၏၊ ပဋိစ္ဆာ
 ဒေန္တိ၊ ဗုံးလွှမ်းကုန်၏၊ ဒါနိ၊ ယခု၊ တေသံ၊ ထိုမထေရ်တို့အား၊ ပဋိစ္ဆာဒေတု၊

ဗုဒ္ဓံလွမ်းခြင်းငှါ၊ နဒဿာမိ၊မပေးအံ့၊ ပထဝီတော၊မြေပြင်မှ၊ ယာဝဗြဟ္မ
 လောကာ၊ ဗြဟ္မာပြည်တိုင်အောင်၊ ဇေတသံ၊ ထိုမထေရ်တို့၏၊ ဂုဏော၊
 ဇေးဇူးတို့ကို၊ ဟောသိဿာမိ၊ ပြပေအံ့၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ ဗိန္ဒေတော၊ကြံ၍၊
 ယေန၊အကြင်အရပ်၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အတ္ထိ၊ရှိတော်မူ၏၊
 တေန၊ထိုဘုရားရှိတော်မူရာအရပ်သို့၊ဥပသကံမိ၊ချဉ်းကပ်လေ၏၊ ။

လာဘာဝတဘန္တေတိ၊ လာဘာဝတဘန္တေဟူသည်ကား၊ ဘန္တေ၊
 ရွှေဘုန်းတော်ရှင်၊ယေဝဇ္ဇိရေဋ္ဌဝါသိနော၊ အကြင်ဝဇ္ဇိတိုင်းသားတို့သည်၊
 ဘဂဝန္တေ၊မြတ်စွာဘုရားကိုလည်းကောင်း၊ဣမေတယောကုလပုဂ္ဂိုလ်၊
 ဤသုံးယောက်ကုန်သော-အမျိုးသားတို့ကို လည်းကောင်း၊ ပာသိတုံ၊ဖူး
 မြင်ခြင်းငှါ၊လဘန္တိ၊ရေကုန်၏၊ဝဇ္ဇိတုံ၊ရှိခိုးခြင်းငှါ၊ လဘန္တိ၊ရေကုန်၏၊ဒေယျ
 မဇ္ဈံ၊လှူဘွယ်ဝတ္ထုကို၊ဒါတုံ၊လှူခြင်းငှါ၊လဘန္တိ၊ရေကုန်၏၊မဇ္ဈံ၊တရားတော်
 ကို၊သောတုံ၊နာခြင်းငှါ၊လဘန္တိ၊ရေကုန်၏၊ ဘန္တေ၊ရွှေဘုန်းတော်ရှင်၊တေ
 သံပဇ္ဇိနံ၊ထိုဝဇ္ဇိမင်းတို့အား၊ လာဘာ၊ရေတော်မူပေကုန်၏၊ ဣတိအယံ၊ဤ
 သည်ကား၊ အတ္ထော၊အနက်တည်း၊သဒ္ဓံ၊သုတွာတိ၊သဒ္ဓံ၊သုတွာဟူသည်
 ကား၊သော၊ထိုဒီဃ ပဇ္ဇန မည်သော-နတ်သားသည်၊ အတ္တနော၊မိမိ၏၊
 ယက္ခာနုဘာဝေန၊နတ်၏-အာနုဘောသ်ဖြင့်၊မဟန္တံ၊ကြီးစွာသော၊သဒ္ဓံ၊အ
 သံကို၊ကတွာ၊ပြု၍၊သကလံ၊အလုံးစုံသော၊ ဝဇ္ဇိရေဋ္ဌံ၊ဝဇ္ဇိတိုင်းကို၊အတ္ထော
 ဣရန္တော၊လွမ်းမိုးလျက်၊ တံဝါစံ၊ထိုစကားကို၊နိစ္ဆာရေသိကိရ၊မြှောက်ဆို
 သတတ်၊တေနစ၊ထိုကြောင့်လည်း၊အဿ၊ထိုနတ်သား၏၊တေသုတေသု
 ရုက္ခပဗ္ဗတာဒိသု၊ထိုထိုသို့သော-သစ်ပင်-တောင်-အစရှိသည်တို့၌၊အဓိ
 ဝတ္ထာ၊အမြဲနေကုန်သော၊ ဘုဗ္ဗာဒေဝတာ၊ဘုဗ္ဗဗိုး-နတ်တို့သည်၊သဒ္ဓံ၊အ
 သံကို၊အသောသံ၊ကြားကုန်ပြီ၊တံ၊ထိုသို့ကြားသည်ကို၊သန္ဓာယ၊ရည်၍
 သဒ္ဓံ၊သုတွာတိ၊သဒ္ဓံ၊သုတွာဟူ၍၊ဝတ္ထံ၊ဆိုအပ်ပြီ၊အနုသာဝေသုန္တိ၊အနု
 သာဝေသံဟူသည်ကား၊ မဟန္တံ၊ကြီးစွာသော၊ သဒ္ဓံ၊အသံကို၊သုတွာ၊
 ကြား၍၊သာဝေသံ၊ကြွေးကြော်ကုန်ပြီ၊သဗ္ဗတ္ထံ၊အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌၊ဇေသ
 ဝနယော၊ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏၊ယာဝဗြဟ္မလောကာတိ၊ယာဝဗြဟ္မလော
 ကာဟူသည်ကား၊ ယာဝ အကနိဋ္ဌ ဗြဟ္မလောကာ၊ အကနိဋ္ဌ-ဗြဟ္မပြည်
 တိုင်အောင်၊တဉ္စေပိကုလန္တိ၊တဉ္စေပိကုလံဟူသည်ကား၊ အဋ္ဌာကံ၊ငါတို့
 ၏၊ကုလတော၊အမျိုးမှ၊နိက္ခမိတွာ၊ထွက်၍၊ပဗ္ဗဇိတာ၊ရဟန်းပြုကုန်သော
 ဣမေကုလပုတ္တာ၊ဤအမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ ဇေံ၊ဤသို့၊သီလဝန္တော
 သီလနှင့်-ပြည့်စုံကုန်၏၊ ဂုဏဝန္တော၊ ဂုဏ်နှင့်-ပြည့်စုံကုန်၏၊ အာစာရ

သမ္ပန္နံ၊ အကျင့်အာစာရနှင့်-ပြည့်စုံကုန်၏။ ကလျာဏဓမ္မာ၊ ကောင်းသော အကျင့် ရှိကုန်၏။ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ တဗ္ဗေပိကုလံ၊ ထိုအမျိုးသည်လည်း၊ ဇေတ တယောကုလပုတ္တေ၊ ထိုသုံးယောက် ကုန်သော- အမျိုးကောင်း သားတို့ကို၊ ပဿန္တိတ္ထံ၊ ကြည်ညိုသော-စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အနုဿဓေယျ၊ အောက်မေ့ခြားအံ့၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဒဗ္ဗဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊ ယထာနုသန္တိနာဝ၊ ယထာနုသန္တေဖြင့်သာလျှင်၊ ဒေသနံ၊ ဒေ သနာတော်ကို၊ နိဗ္ဗုပေသိ၊ ဆုံးစေတော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤတွင်-စူဠဂေါသိင်္ဂ သုတ်၏အတွင်း-အပြီးတည်း၊ စူဠဂေါသိင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ စူဠဂေါသိင်္ဂ သုတ်၏အတွင်းသည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

မဟာဂေါသိင်္ဂသုတ်၊

ဧဝံမေသုတန္တိ၊ ဧဝံမေသုတံ ဟူသော သုတ်သည်၊ မဟာဂေါသိင်္ဂ သုတ္တံ၊ မဟာဂေါသိင်္ဂ သုတ်တည်း၊ တတ္ထံ၊ ထိုမဟာဂေါသိင်္ဂ သုတ်၌၊ ဂေါသိင်္ဂသာလဝန ဒါယေတိဣဒံ၊ ဂေါသိင်္ဂသာလဝန ဒါယေဟူသော-ဤ စကားကို၊ ဝသနဋ္ဌာန ဒဿနတ္ထံ၊ နေဘော်မူရာအရပ်ကို-ပြခြင်းငှါ၊ ဝတ္ထံ၊ ဆို အပ်၏၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ အညေသု၊ တပါးကုန်သော၊ သုတ္တသု၊ သုတ်တို့၌၊ သာဝတ္ထိယံဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထဝိဏ္ဏိကဿ အာရာမေတိ၊ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထဝိဏ္ဏိကဿ အာရာမေ ဟူ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပဌမံ၊ ဧေးဦးစွာ၊ ဂေါစရဂါမံ၊ ဆွမ်းခံရွာကို၊ ဒဿေတွာ၊ ပြ၍၊ ပစ္ဆာ၊ နေခံမှ၊ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်ကို၊ ဒဿေတိ၊ ပြ၏၊ ဣမသ္မိံ ပန မဟာဂေါသိင်္ဂသုတ္တံ၊ ဤမဟာဂေါသိင်္ဂ-သုတ်၌ကား၊ ဘဂဝတော၊ မြတ် စွာဘုရား၏၊ ဂေါစရဂါမော၊ ဆွမ်းခံရွာသည်၊ အနိဗ္ဗန္ဓာ၊ မမြီသော၊ ကော မိဒေဝ ဂေါစရဂါမော၊ တစုံတခုသော-ဆွမ်းခံရွာသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ် လတ္တံ့၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဧတံသုတ္တံ၊ ထိုသုတ်သည်၊ ဝသနဋ္ဌာနမေဝ၊ နေ ရာ အရပ်ကိုသာလျှင်၊ ပရိဒီပိတံ၊ ပြအပ်၏၊ အရညနိဒါနကံနာမ၊ တောလျှင် နိဒါန်းရှိသည်မည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ သမ္ပဟုလေဟိတိ၊ သမ္ပဟုလေဟိဟူသည်ကား၊ ဗဟုကေဟိ၊ များစွာကုန်သော၊ အဘိညာ တေဟိ အဘိညာတေဟိတိ၊ အဘိညာတေဟိ-အဘိညာတေဟိဟူသည် ကား၊ သဗ္ဗတ္ထံ ဝိသုတေဟိ၊ အလုံးစုံသော အရာတို့၌-ကျော်စောကုန်

သော၊ ပါကဇေယျံ ပါကဇေယျံ၊ ထင်ရှားကုန်-ထင်ရှားကုန်သော၊ ထေရေ
 ဟိသာဝကေဟိ သဒ္ဓိန္နိ၊ ထေရေဟိ သာဝကေဟိ သဒ္ဓိံ ဟူသည်ကား၊
 ပါတိမောက္ခသံဝရာဒိဟိ၊ ပါတိမောက္ခ-သံဝရာအစရှိကုန်သော၊ ထိရ ကာ
 ရကေဟိ၊ ဖြိုဖြိုခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေဟိ၊ တရားတို့နှင့်၊ သမန္နာ
 ဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၏- အဖြစ်ကြောင့်၊ ထေရေဟိ၊ မထေရ်ဖြစ်ကုန်
 သော၊ သဝနန္တေ၊ တရားကိုနာသည်၏-အဆုံး၌၊ ဇာတတ္တာ၊ ဖြစ်သည်
 ၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ သာဝကေဟိ၊ တပည့်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိန္နိ၊ သဒ္ဓိံ ဟူသည်
 ကား၊ ဧကေတော၊ တပေါင်းတည်း၊

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ တေထေရေ၊ ထိုမထေရ်တို့ကို၊ သရူပတော၊ သရုပ်
 အားဖြင့်၊ ဒေသန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ အာယသ္မတာစ သာရိ
 ပုတ္တေ နာတိ အာဒိံ၊ အာယသ္မတာစ သာရိပုတ္တေန-ဤသို့အစရှိသောစ
 ကားကို၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီး၊ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌၊ အာယသ္မာသံသရိ
 ပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ သီလာဒိဟိ၊
 သီလအစရှိကုန်သော၊ ဂုဏေဟိ၊ ဂုဏ်တို့ဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓသာသနော၊ ခြတ်စွာဘုရား
 ၏သာသနာတော်၌၊ အာဝိညာတော၊ ကျော်စော-ထင်ရှားတော်မူ၏၊ စက္ခု
 မန္တနံ၊ မျက်စိအမြင်ရှိကုန်သော-သူတို့အား၊ ဂဂနမဇ္ဈေ၊ ကောင်းကင်၏
 အလယ်၌၊ ဌိတော၊ တည်သော၊ သူရိယေဝိယစ၊ နေကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
 စန္ဒေဝိယစ၊ လကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဒတိဇရ၊ သမုဒ္ဒရာကမ်းနား၌၊
 ဌိတာနံ၊ တည်ကုန်သော သူတို့အား၊ သာဝရောဝိယစ၊ သမုဒ္ဒရာကဲ့သို့
 လည်းကောင်း၊ ပါကတောပညာတော၊ ထင်ရှား၏၊ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအုံးကေ
 ဝလံ၊ သက်သက်၊ အဿ၊ ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်၏၊ ဣမသ္မိံ
 သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌၊ အာဂတဂုဏဝသေနဝ၊ လာသောဂုဏ်၏-အစွမ်း
 အားဖြင့်သာလျှင်၊ မဟန္တတာ၊ ဂုဏ်ဖြင့်-ကြီးမြတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိ
 တဗ္ဗာ၊ သိအပ်သည်၊ န၊ မဟုတ်သေး၊ ဣတော၊ ဤသုတ်မှ၊ အညေသံ၊ တပါး
 ကုန်သော၊ ဓမ္မဒါယာဒသုတ္တံ၊ ဓမ္မဒါယာဒသုတ်လည်းကောင်း၊ အနင်္ဂဏ
 သုတ္တံ၊ အနင်္ဂဏသုတ်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗာဒိဋ္ဌိသုတ္တံ၊ သဗ္ဗာဒိဋ္ဌိသုတ်လည်း
 ကောင်း၊ ဝုဠသီဟနာဒသုတ္တံ၊ ဝုဠသီဟနာဒ-သုတ်လည်းကောင်း၊ မဟာ
 သီဟနာဒသုတ္တံ၊ မဟာသီဟနာဒ-သုတ်လည်းကောင်း၊ ရေထ ပိနိတံ၊ ရေထပိ
 နိတ-သုတ်လည်းကောင်း၊ မဟာဟတ္ထိ ပဒေါပမံ၊ မဟာဟတ္ထိ- ပဒေါပမ
 သုတ်လည်းကောင်း၊ မဟာဝေဒလ္လံ၊ မဟာဝေဒလ္လ သုတ်လည်းကောင်း၊
 တုဝဇ္ဇံ၊ တုဝဇ္ဇ-သုတ်လည်းကောင်း၊ ဒိဃနခံ၊ ဒိဃနခ-သုတ်လည်းကောင်း၊

၂၃၂ မူလပိဋကသ-အဋ္ဌကထာနိဝါရ-တတိယတွဲ

အနုပဒသုတ္တံ၊ အနုပဒ-သုတ်လည်းကောင်း၊ သေဝိတဗ္ဗာ သေဝိတဗ္ဗသုတ္တံ၊
သေဝိတဗ္ဗ- အသေဝိတဗ္ဗ-သုတ်လည်းကောင်း၊ သစ္စဝိဘင်္ဂသုတ္တံ၊ သစ္စ
ဝိဘင်္ဂသုတ်-လည်းကောင်း၊ ပိဏ္ဍပါတပရိသုဒ္ဓိ၊ ပိဏ္ဍပါတပရိသုဒ္ဓိ-သုတ်
လည်းကောင်း၊ သမ္ပဿဒနိယံ၊ သမ္ပဿဒနိယ-သုတ် လည်းကောင်း၊
သင်္ဂီတိသုတ္တံ၊ သင်္ဂီတိ-သုတ်လည်းကောင်း၊ ဒသုတ္တရသုတ္တံ၊ ဒသုတ္တရ-သုတ်
လည်းကောင်း၊ ပဝါရဏာသုတ္တံ၊ ပဝါရဏာ-သုတ်လည်းကောင်း၊ သုသိမ
သုတ္တံ၊ သုသိမ-သုတ်လည်းကောင်း၊ ထေရပဉ္စသုတ္တံ၊ ထေရပဉ္စ-သုတ်လည်း
ကောင်း၊ မဟာနိဒ္ဒေသော၊ မဟာ နိဒ္ဒေသ- လည်းကောင်း၊ ပဋိသန္တိဒါ
မဂ္ဂေါ၊ ပဋိသန္တိဒါ-မဂ်လည်းကောင်း၊ ထေရဝေါဟနာဒသုတ္တံ၊ ထေရဝေါဟ
နာဒ-သုတ်လည်းကောင်း၊ အဘိနိက္ခမနံ၊ အဘိနိက္ခမန-သုတ်လည်းကောင်း၊
တေဒဂ္ဂံ၊ တေဒဂ္ဂ-သုတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိဣမေသံဝိသုတ္တနံ၊ ဤသုတ်
တို့၏လည်း၊ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ထေရဿ၊ မထေရ်မြတ်၏၊ မဟန္တ
တာ၊ ဂုဏ်ဖြင့်ကြီးမြတ်သည်၏၊ အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏၊ ဟိသတ္တံ၊
မှန်၏၊ တေဒဂ္ဂသ္မိံ၊ တေဒဂ်အရာ၌၊ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကောနံ
ဘိက္ခူနံ မဟာပညာနံ ယဒိဒံ သာရိပုတ္တောတိ၊ တေဒဂ္ဂံ-ဘိက္ခဝေ-မမ
သာဝကောနံ-ဘိက္ခူနံ-မဟာပညာနံ-ယဒိဒံသာရိပုတ္တောဟူ၍၊ ဝတ္တံ၊ ပဟာ
တော်မူအပ်ပြီးဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ မမ၊ ငါဘုရား၏၊ သာဝကောနံ၊ စကားကို
နားထောင်တတ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းဖြစ်ကုန်သော၊ မဟာပညာနံ၊
ကြီးသော-ပညာရှိကုန်သောသူတို့တွင်၊ ယဒိဒံသောအယံ သာရိပုတ္တော၊
အကြင်-သာရိပုတ္တရာသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဧတံသော၊ ဤသာရိပုတ္တရာ
သည်၊ အဂ္ဂံအဂ္ဂေါ၊ မြတ်၏။ ။

မဟာမောဂ္ဂလာနောဝိ၊ အရှင်မဟာ-မောဂ္ဂလာနံသည်လည်း၊ သီလဝ
ဒီဟိ၊ သီလ-အစရှိကုန်သော၊ ဂုဏောဟိစေဝ၊ ဂုဏ်တို့ဖြင့်-လည်းကောင်း၊
ဣမသ္မိံ သုတ္တံ၊ ဤသုတ်၌၊ အဂတ ဂုဏောဟိစ၊ လာသော-ဂုဏ်တို့ဖြင့်
လည်းကောင်း၊ ထေရောပိယ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်ကဲ့သို့၊ အဘိညာ
တော၊ ကျော်စော၏၊ ပါကဇော၊ ထင်ရှား၏၊ မဟာ၊ ကြီးမြတ်၏၊ အပိစ၊ တ
နည်းလည်း၊ အဿ၊ ထိုအရှင်မဟာမောဂ္ဂလာနံ-မထေရ်အား၊ အနုမာန
သုတ္တံ၊ အနုမာနသုတ်-လည်းကောင်း၊ ဝုဠတဏှာသင်္ခယသုတ္တံ၊ ဝုဠတဏှာ
သင်္ခယသုတ်-လည်းကောင်း၊ မာရတဇ္ဇနိယသုတ္တံ၊ မာရတဇ္ဇနိယ-သုတ်
လည်းကောင်း၊ ပါသာဒကမ္ပနံ၊ ဝေဇယန္တ-ပြာသာဒ်ကို-တုန်လှုပ်စေခြင်း
လည်းကောင်း၊ သကလံ၊ အလုံးစုံသော၊ ဣဒ္ဓိပါဒသံယုတ္တံ၊ ဣဒ္ဓိပါဒသံယုတ်

မဟာဂေါထိကသုတ်၊

၂၁၃

လည်းကောင်း၊ နန္ဒေပနန္ဒမနံ၊ နန္ဒေပနန္ဒ - နဂါးမင်းကို - ဆုံးမခြင်း - လည်း
ကောင်း၊ ယမကပါဠိဟာရိယကာလေ၊ ရေ - မီး - အစုံ အစုံသော - တန်ခိုးပြာ
ဇီဟာကို - ပြတော်မူသော - အခါ၌လည်းကောင်း၊ ဒေသေသက ဂမနံ၊ နတ်
ပြည်သို့ - တက်တော် မူခြင်း - လည်းကောင်း၊ ဝိမာန ဝတ္ထု၊ ဝိမာန ဝတ္ထု
၎င်း၊ ပေတဝတ္ထု၊ ပေတဝတ္ထု - လည်းကောင်း၊ ထေရဿ၊ အရှင်မဟာ
မောဂ္ဂလာန် - မထေရ်၏၊ အဘိနိက္ခမနံ၊ တောထွက်ခြင်း - လည်းကောင်း၊
ဧတဒဂ္ဂံ၊ ဧတဒဂ်ရခြင်း - လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမေသမ္ပိ၊ ဤဂုဏ်တို့
၏လည်း၊ ဝသေန၊ အတွင်းအားဖြင့်၊ မဟန္တဘာဝေါ၊ ကြီးသည်၏အဖြစ်ကို၊
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဧတဒဂ္ဂသ္မိံ၊ ဧတဒဂ် - အရာ၌၊ ဧတ
ဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဣဒ္ဓိမန္တံ ယဒိဒံ မဟာ မောဂ္ဂ
လာနောတိ၊ ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဣဒ္ဓိမန္တံ ယဒိဒံ မဟာ
မောဂ္ဂလာနောဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ မမ၊
ငါတို့ရား၏၊ သာဝကာနံ၊ စကားကို - နားထောင်တတ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ၊
ရဟန်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဣဒ္ဓိမန္တံ၊ တန်ခိုးရှိကုန်သော သူတို့တွင်၊ ယဒိဒံ
ယောအယံ မဟာမောဂ္ဂလာနော၊ အကြင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည်၊ အတ္ထိ၊
ရှိ၏၊ ဧတံဧသော၊ ဤမဟာမောဂ္ဂလာန်သည်၊ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ မြတ်၏၊ မဟာ
ကဿပေါပိ၊ အရှင်မဟာကဿပ သည်လည်း၊ သိလာဒိဂုဏေဟိစေဝ၊
သိလအစရှိသော ဂုဏ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဣမသ္မိံ သုတ္တံ၊ ဤသုတ်၌၊
အာဂတဂုဏေဟိစ၊ လာသော - ဂုဏ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဇေဇရာပိယ၊
အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်ကဲ့သို့၊ အဘိညာတော၊ ကျော်စော၏၊ ပါ
ကဇော၊ ထင်ရှား၏၊ မဟာ၊ ကြီးမြတ်၏၊ အပိတေ၊ တနည်းလည်း၊ အဿ၊ ထို
အရှင်မဟာကဿပ - မထေရ်အား၊ ဖိဝရေပရိဝတ္တနသုတ္တံ၊ ဖိဝရေပရိဝတ္တန
သုတ် လည်းကောင်း၊ ဖိဏ္ဏုဖိဝရသုတ္တံ၊ ဖိဏ္ဏုဖိဝရသုတ် - လည်းကောင်း၊
စန္ဒေပမံ၊ စန္ဒေပမာသုတ်လည်းကောင်း၊ သကလံ၊ အလုံးစုံသော၊ ကဿ
ပသံယုတ္တံ၊ ကဿပ သံယုတ် - လည်းကောင်း၊ မဟာအနိယဝံသသုတ္တံ၊
မဟာ အနိယ ဝံသသုတ် - လည်းကောင်း၊ ထေရဿ၊ မဟာ ကဿပ
မထေရ်၏၊ အဘိနိက္ခနံ၊ တောထွက်ခြင်း - လည်းကောင်း၊ ဧတဒဂ္ဂံ၊ ဧတ
ဒဂ်ရခြင်း - လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမေသမ္ပိ၊ ဤသုတ်တို့၏လည်း၊
ဝသေန၊ အတွင်းအားဖြင့်၊ မဟန္တဘာဝေါ၊ ဂုဏ်ဖြင့်ကြီးသည်၏အဖြစ်ကို၊
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဧတဒဂ္ဂသ္မိံ၊ ဧတဒဂ်အရာ၌၊ ဧတ
ဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဣတဝါဒိနံ ယဒိဒံ မဟာကဿပေါ

၂၀၄ မူလပဏ္ဏာသံ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ၊

တိးတေဒဂ္ဂံ-ဘိက္ခဝေ-မမ သာဝကာနံ-ဘိက္ခုနံ-ရတဝါဒါနံ-ယဒိဒံမဟာ
ကဿပေါဟူ၍၊ ဂုတ္တံ၊ ဟောတော် မူအပ်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ မမ၊
ငါသူရား၏၊ သာဝကာနံ၊ စကားကို-နားထောင်တတ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ၊
ရဟန်းဖြစ်ကုန်သော၊ ရတဝါဒါနံ၊ ရတင်ကို-ဟောလေ့ရှိကုန်သော-သူတို့
တွင်၊ ယဒိဒံ ယောအယံ မဟာကဿပေါ၊ အကြင်-မဟာကဿပမထေရ်
သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဧတံဧသော၊ ဤမဟာကဿပ မထေရ်သည်၊ အဂ္ဂံ
အဂ္ဂေါ၊ မြတ်၏။ ၊

အနုရုဒ္ဓတ္ထေရောပိ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ-မထေရ်သည်လည်း၊ ဝိယာဒိဂုဏေ
ဟိစေဝ၊ ဝိယအစရှိသော-ဂုဏ်တို့ဖြင့်-လည်းကောင်း၊ ဣမသ္မိံ သုတ္တံ၊
ဤသုတ်၌၊ အာဂဓာဂုဏေဟိစ၊ လာသော ဂုဏ်တို့ဖြင့်-လည်းကောင်း၊
ထေရောပိယ၊ အရှင်မဟာကဿပ-မထေရ်ကဲ့သို့၊ အဘိညာတော၊ ကျွန်
တော်၏၊ ပါကဇော၊ ထင်ရှား၏၊ မဟာ၊ ကြီးမြတ်၏၊ အဝိစ၊ တနည်းလည်း၊
အဿ၊ ထိုအရှင်အနုရုဒ္ဓါ-မထေရ်အား၊ ဗုဒ္ဓဂေါသိင်္ဂံသုတ္တံ၊ ဗုဒ္ဓဂေါသိင်္ဂံ
သုတ်-၎င်း၊ နေဇ္ဇကပါနသုတ္တံ၊ နေဇ္ဇကပါနသုတ်-လည်းကောင်း၊ အနုတ္တရိယ
သုတ္တံ၊ အနုတ္တရိယသုတ်-လည်းကောင်း၊ ဥပက္ကံလေသသုတ္တံ၊ ဥပက္ကံလေ
သသုတ်-လည်းကောင်း၊ အနုရုဒ္ဓသံယုတ္တံ၊ အနုရုဒ္ဓသံယုတ်-လည်းကောင်း၊
မဟာဂုရိသဝိဘက္ကသုတ္တံ၊ မဟာဂုရိသဝိဘက္ကသုတ်-လည်းကောင်း၊ လေ
ရဿ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ-မထေရ်၏၊ အဘိနိက္ခမနံ၊ တောထွက်ခြင်း-၎င်း၊
တေဒဂ္ဂံ၊ တေဒဂ် ခြင်း-လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမေသမ္ပိ၊ ဤ
သုတ်တို့၏လည်း၊ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ မဟန္တဘာဝေါ၊ ဂုဏ်ဖြင့်ကြီး
သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဝိအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တေဒဂ္ဂသ္မိံ၊ တေ
ဒဂ်-အရာ၌၊ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ မန္တနံ
ယဒိဒံ အနုရုဒ္ဓေါတိ၊ တေဒဂ္ဂံ-ဘိက္ခဝေ-မမ-သာဝ ကာနံ-ဘိက္ခုနံ-ဒိဗ္ဗ
စက္ခု၊ မန္တနံ-ယဒိဒံ-အနုရုဒ္ဓေါဟူ၍၊ ဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ
ရဟန်းတို့၊ မမ၊ ငါသူရား၏၊ သာဝကာနံ၊ စကားကို-နားထောင်တတ်ကုန်
သော၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ မန္တနံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်
နှင့်-ပြည့်စုံကုန်သော-သူတို့တွင်၊ ယဒိဒံယောအယံအနုရုဒ္ဓေါ၊ အကြင်အ
နုရုဒ္ဓါသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဧတံဧသော၊ ဤအနုရုဒ္ဓါသည်၊ အဂ္ဂံ၊ အဂ္ဂေါ၊ မြတ်
၏၊ အာယသ္မတာစ၊ ရေဝတေနာတိဇ္ဈေပန၊ အာယသ္မတာစ-ရေဝတေန
ဟူသောဤပါဌ၌ကား၊ ခေဒိဂုဏ်နိယရေဝတောစ၊ ရှားတော၌နေလေ့ရှိသော
အရှင် ရေဝတ မထေရ်-၎င်း၊ ကင်္ခါရေဝတောစ၊ ပုဒ္ဓားခြင်း ယျားသော

ရေဝတမထေရ်-၎င်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နွေနှစ်ဦးကုန်သော၊ ရေဝတာ၊ ရေဝ
တမထေရ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တတ္ထ၊ နှစ်ဦးတို့တွင်၊ ခဒိရဝ
နိယ ရေဝတော၊ ရှားတော၌နေလေ့ရှိသော-အရှင်ရေဝတသည်၊ ဓမ္မသေ
နာပတိတ္ထေရဿ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော-အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်
၏၊ ကနိဋ္ဌဘာဝိကော၊ ညီငယ်သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ သော၊ ထိုခဒိရ ရေ
ဝတကို၊ ဣဓ၊ ဤအရာ၌၊ နအဓိပ္ပေတော၊ မလိုအပ်၊ ဂုဠော၊ တင်လဲပိုင်သည်၊
အကပ္ပိယော၊ မအပ်၊ မုဂ္ဂါ၊ ဝဲနောက်တို့သည်၊ အကပ္ပိယော၊ မအပ်ကုန်၊ ဣတိ
ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ကင်္ခါ၊ ဗဟုသော၊ ပခုံမှားခြင်းများသော၊ ထေရောပန၊ ရေဝတ
မထေရ်ကိုကား၊ ဣဓ၊ ဤအရာ၌၊ ရေဝတောတိ၊ ရေဝတပုဂ္ဂိုလ်၊ အဓိပ္ပေတော၊
အလိုရှိအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သော၊
ထိုကင်္ခါ၊ ရေဝတမထေရ်သည်၊ သိလာဒိဂုဏဟိစေဝ၊ သိလအစရှိသော
ဂုဏ်တို့ဖြင့်-လည်းကောင်း၊ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌၊ အာဂတဂုဏဟိ
စ၊ လာသောဂုဏ်တို့ဖြင့်-၎င်း၊ ထေရောပိယ၊ အရှင်အာနန္ဒ၊ မထေရ်ကဲ့သို့၊
အဘိညာတော၊ ကျော်စောသည်၊ ပါကဇ္ဇော၊ ထင်ရှားသည်၊ မဟာ၊ ကြီး
မြတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အပိစ၊ တနည်းလည်း၊ အဿ၊ ထိုကင်္ခါ၊ ရေဝ
တ၏၊ အဘိနိက္ခမနေနဝိ၊ တောထွက်ခြင်းဖြင့်-လည်းကောင်း၊ ဧတဒဂ္ဂေနဝိ
ဧတဒဂ်၊ ခြင်းဖြင့်-၎င်း၊ မဟန္တဘာဝေါ၊ ဂုဏ်ဖြင့်ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကို၊
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဧတဒဂ္ဂသ္မိံ၊ ဧတဒဂ်အရာ၌၊ ဧတ
ဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဈာယီနံ ယဒိဒံ ကင်္ခါ၊ ရေဝ တော
တိ၊ ဧတဒဂ္ဂံ-ဘိက္ခဝေ မမ-သာဝကာနံ-ဘိက္ခူနံ-ဈာယီနံ-ယဒိဒံ-ကင်္ခါ
ရေဝတောဟူ၍၊ ဂုတ္တံ၊ ပောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ မမ၊ ငါ
ဘုရား၏၊ သာဝကာနံ၊ စကားကို-နားထောင် တတ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ၊ ရ
ဟန်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဈာယီနံ၊ ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိကုန်သော-သူတို့တွင်၊ ယဒိ
ဒံသော၊ အယံကင်္ခါ၊ ရေဝတော၊ အကြင်ကင်္ခါ၊ ရေဝတသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊
ဧတံသော၊ ဤကင်္ခါ၊ ရေဝတသည်၊ အဂ္ဂံအဂ္ဂေါ၊ မြတ်၏၊ အာနန္ဒတ္ထေရောပိ၊
အရှင်အာနန္ဒာ-မထေရ်သည်လည်း၊ သိလာဒိဂုဏဟိစေဝ၊ သိလအစရှိ
သော-ဂုဏ်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌၊ အာဂတ
ဂုဏဟိစ၊ လာသောဂုဏ်တို့ဖြင့်-လည်းကောင်း၊ ထေရောပိယ၊ အရှင်
ရေဝတ-မထေရ်ကဲ့သို့၊ အဘိညာတော၊ ကျော်စောသည်၊ ပါကဇ္ဇော၊
ထင်ရှားသည်၊ မဟာ၊ ကြီးမြတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အပိစ၊ တနည်း
လည်း၊ အဿ၊ ထိုအရှင်အာနန္ဒာမထေရ်အား၊ သေသုတ္တံ၊ သေသုတ်

၂၁၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

လည်းကောင်း၊ဗဟိတိယသုတ္တံ၊ ဗဟိတိယသုတ်-လည်းကောင်း၊ အာ
နေဇ္ဇသပ္ပါယံ၊အာနေဇ္ဇသပ္ပါယသုတ်-လည်းကောင်း၊ဂေါပကမောဂ္ဂလာနံ
ဂေါပကမောဂ္ဂလာနသုတ်-လည်းကောင်း၊ ဗဟုဓာတုကံ၊ဗဟုဓာတုက
သုတ်-လည်းကောင်း၊ စူဠသုညတံ၊ စူဠသုညတသုတ်-လည်းကောင်း၊
မဟာသုညတံ၊ မဟာ သုညတသုတ်-လည်းကောင်း၊ အတ္ထရိယန္တုတ
သုတ္တံ၊အတ္ထရိယန္တုတသုတ်လည်းကောင်း၊ ဘဒ္ဒေကရသုတ္တံ၊ဘဒ္ဒေကရ
သုတ်-လည်းကောင်း၊ မဟာ နိဒါနံ၊ မဟာ နိဒါန သုတ်-လည်းကောင်း၊
မဟာပရိနိဗ္ဗာနံ၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ် လည်းကောင်း၊ သုဘသုတ္တံ၊သုဘ
သုတ်-လည်းကောင်း၊စူဠနိယလောကဓာတုသုတ္တံ၊စူဠနိယလောကဓာတု
သုတ်-လည်းကောင်း၊ အဘိနိက္ခမနံ၊ တောထွက်ခြင်း လည်းကောင်း၊
ဧတဒဂ္ဂံ၊ ဧတဒဂ်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ဣမေသမ္ပိ၊ဤသုတ်
တို့၏လည်း၊ဝသေန၊အစွမ်းအားဖြင့်၊မဟန္တဘာဝေါ၊ဂုဏ်ဖြင့်ကြီးသည်
၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊သိအပ်၏၊ဟိသစ္စံ၊မှန်၏၊ ဧတဒဂ္ဂသ္မိံ၊ဧတဒဂ်
အချဉ်း၊ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဗဟုဓာတုတာဝနံ ယဒိဒံ
အာနန္ဒောတိ၊ဧတဒဂ္ဂံ-ဘိက္ခဝေ-မမ-သာဝကာနံ-ဘိက္ခူနံ-ဗဟုဓာတုတာ
ဝနံ-ယဒိဒံအာနန္ဒောဟူ၍၊ပုတ္တံ၊ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ၊ရဟန်းတို့၊
မမ၊ငါတို့ဘုရား၏၊ သာဝကာနံ၊စကားကိုနားထောင်တတ်ကုန်သော၊ဘိက္ခူ
နံ၊ရဟန်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဗဟုဓာတုတာဝနံ၊ များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်
သောသူတို့တွင်၊ ယဒိဒံ ယောအယံအာနန္ဒော၊ အကြင် အာနန္ဒာသည်၊
အတ္ထိ၊ရှိ၏၊ဧတံဧသော၊ဤအာနန္ဒာသည်၊ အဂ္ဂံ၊အဂ္ဂေါ၊မြတ်၏၊အညေဟိ
စ အဘိညာ တေဟိ အဘိညာ တေဟိတိ၊ အညေဟိစ အဘိညာတေဟိ
အဘိညာ တေဟိ ဟူသည်ကား၊ ကေဝလဇ္ဈ၊သက်သက်လည်း၊ ဧတေ
ဟေဝ၊ ဤသို့အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော-မထေရ်တို့နှင့်
သာသျှင်၊ သဒ္ဓိံ၊တက္က၊န၊မဟုတ်သေး၊ အညေဟိစ၊တပါးလည်းဖြစ်ကုန်
သော၊မဟာဂုဏတာယစ၊ကြီးသောဂုဏ်ရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်လည်း
ကောင်း၊ ပါကဇေဟိ၊ လင်ရှား ကျော်စောကုန်သော၊ အဘိညာတေဟိ၊
အလွန်ထင်ရှားကုန်သော၊ဗဟူဟိ၊များစွာကုန်သော၊ ထေရေဟိ၊မထေရ်
ဖြစ်ကုန်သော၊သာဝကေဟိ၊တပည့်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊တက္က၊ဘဝဝါ၊မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ဂေါသိင်္ဂသာလဝနဒါယေ၊ဂေါသိင်္ဂသာလဝနတောဉ္စ၊ ဝိဟ
ရတိ၊နေတော်မူ၏၊ ဣတိအယံ၊ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊
ဟိသစ္စံ၊မှန်၏၊ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်

သညံ၊ သယံ၊ မိမိသညံ၊ မဟာပညော၊ ကြီးသောပညာရှိ၏၊ အညေဝိ၊ တ
 ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဗဟု၊ များစွာကုန်သော၊ မဟာပညော၊ ကြီးသော
 ပညာရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ခေါ်တော်မူ၍၊ တဒါ၊
 ထိုအခါ၌၊ ဒသဗလံ၊ အားတော် ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော-မြတ်
 စွာဘုရားကို၊ ပရိဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍၊ ဝိဟာသိ၊ နေတော်မူ၏၊ အာယသ္မာ ☸
 မဟာမောဂ္ဂလာနော၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် မထေရ်သည်၊ သယံ၊ မိမိ
 သညံ၊ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊ အရှင်
 မဟာကဿပမထေရ်သည်၊ သယံ၊ မိမိသညံ၊ ရတဝါဒေါ၊ ရတင်၏ကျေး
 ဇူးကို- ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အာယသ္မာ-အနုရုဒ္ဓေါ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်သည်၊
 သယံ၊ မိမိသညံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုကော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်နှင့်ပြည့်စုံ၏၊ အာ
 ယသ္မာရေဝတော၊ အရှင်ရေဝတမထေရ်သည်၊ သယံ၊ မိမိသညံ၊ ဈာနာ
 ဘိရတော၊ ဈာန်ကို ဝင်စားခြင်း၌-မွေ့လျော်၏၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊
 အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည်၊ သယံ၊ မိမိသညံ၊ ဗဟုသုတော၊ များသော
 အကြား အမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အညေဝိစ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊
 ဗဟုသုတော၊ များသော အကြား အမြင် ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊
 ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ခေါ်တော်မူ၍၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ ဒသဗလံ၊
 အားတော်ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော-မြတ်စွာဘုရားကို၊ ပရိဝါ
 ရေတွာ၊ ခြံရံ၍၊ ဝိဟာသိ၊ နေတော်မူ၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ ဧတ
 စ၊ ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာအစရှိကုန်သောမထေရ်တို့ကို-လည်းကောင်း၊
 အညေဝိစ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အဘိညာတာ၊ ကျော်စောထင်ရှား
 ကုန်သော၊ မဟာထေရာ၊ မထေရ်ကြီးတို့-လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒသ
 သံဟဿမတ္တာ၊ တသောင်း အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း
 တို့သည်၊ ဒသဗလံ၊ အားတော်ဆယ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော-မြတ်စွာ
 ဘုရားကို၊ ပရိဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍၊ ဝိဟာရိံသု၊ နေတော်မူကုန်ပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဧဝံ၊ ဤသို့၊ သိအံ၊ သိအပ်၏၊ ပဋိသလ္လဿနာ၊ ပဋိသလ္လဿနာ၊ ပဋိသလ္လဿနာ၊
 သည်ကား၊ ဖလသမာပတ္တိဝိဝေကတော၊ ဖလသမာပတ်တည်းဟူသော
 ဝိဝေကမှ၊ ဝုဠိတော၊ ထပြီးသော်၊ ယေနာယသ္မာမဟာကဿပေါ တေနူပ
 သင်္ကဇိတိ၊ ယေနာယသ္မာမဟာကဿပေါ တေနူပသင်္ကဇိဟူသည်ကား၊
 ထေရော၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် မထေရ်သည်၊ ပဋိသလ္လဿနာ၊ အရဟတ္တ
 ဖိုလ်-သမာပတ်တည်းဟူသော-ချမ်းသာမှ၊ ဝုဠိတော၊ ထပြီး၍၊ ပန္နိမ
 လောကဓာတုံ၊ အနောက်-လောကဓာတ်ကို၊ ဩလောကောန္တော၊ ကြည့်

၂၀၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

လတ်သော်။ ဝနန္တောတောစွန်း၌၊ ကိဉ္ဇန္တိသမ္ဘာ၊ ကဝါးသော၊ မတ္တခတ္တိယသမ္ဘာ၊
စည်းစိမ်ဖြင့်ယစ်သော-မင်း၏၊ ကဏ္ဍတော၊ နားမှ၊ ပတမာနံ၊ စဉ်းငယ်
တွဲလျားကျသော၊ ကုဏ္ဍလံဝိယ၊ နားစောင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သံဟ
ရိတွားခေါ်၍၊ သမုဂ္ဂေ၊ တံတင်း၌၊ ပက္ခိပမာနံ၊ ထည့်အပ်သော၊ ရုတ္တကမ္မ
လံဝိယ၊ နိမြန်းသောအဆင်းရှိသော-ကမ္မလာကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မဏိနာ
ဝဒန္တတော၊ ပတ္တမြား-ချွန်းချိတ်မှ၊ ပတမာနံ၊ စဉ်းငယ်-တွဲလျားကျသော၊
သတသ ဘဿ၊ ရွှံ့နက်၊ အဘိုးတသိန်းထိုက်သော၊ သုဝဏ္ဏပါတိဝိယစ၊
ရွှေခွက်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အတ္ထံ၊ ဝင်ရာအရပ်သို့၊ ဂန္တမာနံ၊ ရောက်
သော၊ ပရိပုဏ္ဏပဏ္ဏာသယောဇနံ၊ လက်ဝန်းကျင်မှပြည့်သော-ပုဇနာ
ဝါးဆယ်ရှိသော၊ သုရိယမဏ္ဍလံ၊ နေဝန်း၌၊ အဒ္ဓသကိရေ၊ မြင်လေသတတ်
တဒန္တရံ၊ ထိုသို့အနောက်မျက်နှာကို-ကြည့်ပြီးသည်၏-အခြားမဲ့၌၊ ပါဝိ
နလောကဓာတု၊ အရှေ့လောကဓာတ်ကို၊ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည်
ရှိသော်၊ နေမိယံ၊ အကွပ်၌၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ ပရိဝတ္တယမာနံ၊ ပတ်ပတ်
လည်သော၊ ရုဇတစက္ကံဝိယစ၊ ငွေဖြင့်ပြီးသော-ရထားလည်းဘီးစက်ကဲ့
သို့၎င်း၊ ရုဇတကုဋတော၊ ငွေအိုးမှ၊ နိက္ခမနံ၊ ထွက်သော၊ ခါးခါးမဏ္ဍလံဝိ
ယစ၊ နို့ရေအယဉ်-ဝန်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သပက္ခေ၊ မိမိအတောင်တို့ကို
ပပေါ့စေတွာ၊ ခါ၍၊ ဂဂနတလေ၊ ကောင်းကင်အပြင်၌၊ ပက္ခန္ဓမာနံ၊ ဖျံ
တက်လေသော၊ သေတဟံသံဝိယစ၊ ဖြူသောအဆင်းရှိသော-ဟင်္သာကဲ့
သို့လည်းကောင်း၊ မေဃဝဏ္ဏာယ၊ မိဗန်းတိမ်ညို-အဆင်းရှိသော၊ သမုဒ္ဒ
ကုတ္တိယာ၊ သမုဒ္ဒရာ၏-အဝင်းမှ၊ ဥပ္ပတိာ၊ တက်၍၊ ပါဝိန စက္ကဝါဠ ပဗ္ဗတ
မတ္တကေန၊ အရှေ့မျက်နှာ-စကြာဝဠာတောင်ထိပ်ဖြင့်၊ သသလက္ခဏပုဋိ
ပဏ္ဍိတံ၊ ယုန်ရေးဟူသော-မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာဖြင့်-တန်ဆာဆင်အပ်
သော၊ ဧကုနပဏ္ဏာသယောဇနံ၊ လေးဆဲ့ကိုးယူဇနာရှိသော၊ စန္ဒမဏ္ဍလံ၊
လပြည့်ဝန်းကို၊ အဒ္ဓသ၊ မြင်တော်မူ၏၊ တတော၊ ထိုနောက်မှ၊ သာလဝနံ၊
အင်ကြင်း-တောကို၊ ဩလောကေသိ၊ ကြည့်တော်မူ၏၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်
ကြောင့်၊ တသ္မိံ၊ သမယေးထိုအခါ၌၊ သာလဝရက္ခာ၊ အင်ကြင်းပင်တို့သည်၊
မူလတော၊ အရင်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ယာဝအဂ္ဂါ၊ အဖျားတိုင်အောင်၊ သဗ္ဗဗာ
လိဒုလ္လာ၊ အလုံးစုံ-ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဒုကူလပါရုတာဝိယ
စ၊ ဆွဲဖြူပုခိုးဖြင့်-ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သုတ္တာကလာ
ပဝိနဒ္ဓါ၊ ဝိယစ၊ ချည်ပန်းစည်းတို့ဖြင့်-မှေးမှိန် အပ်ကုန်သကဲ့သို့ လည်း
ကောင်း၊ ဝိရောမိံ၊ သုတင့်တယ်ကုန်၏၊ သုမိတလံ၊ မြေအပြင်သည်၊ ဗုဒ္ဓ

သန္တရံ၊ ပန်းပွင့်တို့ဖြင့်-ခင်းအပ်သည်ဖြစ်၍၊ သုဿယ၊ အင်္ဂတေဖြင့်၊ ပဋိ
ပဏ္ဍိတံဝိယစ၊ တန်ဆာဆင်အပ်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ တတ္ထတတ္ထ၊
ထိုထိုသို့သောအရပ်၌၊ နိပတန္တေန၊ ကြွေကျသော၊ ဂုဗ္ဘရေဏုနာ၊ ပန်းဝတ်
မှုံဖြင့်၊ လာခါရသေန၊ ချိပ်ရေဖြင့်၊ သိဉ္စမာနံဝိယစ၊ သွန်းလောင်းဘိသကဲ့သို့
လည်းကောင်း၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ ဝဒမရမဓုကရဂဏာ၊ ပိတုန်းအပေါင်း
များအပေါင်းတို့သည်၊ ကုသုမ ရေဏုမဒမတ္တာ၊ ပန်းပွင့်-ပန်းရက်-ဝတ်မှုံ
တို့ဖြင့်ယစ်ကုန်သည်ဖြစ်၏၊ ဥပဂါယမာနာဝိယစ၊ ကင်၍ သာယာစွာသိ
ကုန်သကဲ့သို့လည်း၊ ဝနန္တရေသု၊ တော၏အတွင်းတို့၌၊ ဝိစရန္တိ၊ လူးလာပျံ
သွားကုန်၏၊ တဒါစ၊ ထိုအခါ၌လည်း၊ ဥပပါသထ ဒိဝသောဝ၊ ဥပုသ်နေ့
သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ ထေရော၊ အရှင်မဟာ
မောဂ္ဂလသန်မထေရ်သည်၊ အဇ္ဈယနေ၊ ကာယရုတိယာ၊ အဘယ်မည်သော
မွေ့လျော်ခြင်းဖြင့်၊ ဝိတိနာမေဿာမိနုခေါ၊ လွန်စေအံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ဗိန္တေသိ၊ ကြံပြီ၊ စ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ အနိယသဝကာနာမ၊ ဘုရားရှင်၏
တပည့်တို့မည်သည်ကား၊ ပိယဓမ္မသဝနာ၊ တရားနာခြင်းကို-ချစ်မြတ်
နိုးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုအရှင်မဟာ
မောဂ္ဂလသန်မထေရ်မြတ်၏၊ ဇေတံ၊ ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ အဇ္ဈ
ယနေ၊ မဟံ၊ ငါ၏၊ ဇေဋ္ဌဘာတိကဿ၊ နောင်တော်ကြီးဖြစ်သော၊ ဓမ္မသေ
နာပတိတ္ထေရဿ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်တော်မူသော-အရှင်သာရိပုတ္တရာ
မထေရ်မြတ်၏၊ သန္တိ ကံ၊ အထံသို့၊ ဂစ္ဆာ၊ သွား၍၊ ဓမ္မရုတိယါ၊ တရားတည်း
ဟူသော-မွေ့လျော်ခြင်းဖြင့်၊ ဝိတိနာမေဿာမိ၊ လွန်စေအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ
တော်မူ၍၊ ဂန္တန္တော၊ သွားသည်ရှိသော်၊ ဧကကောဝ၊ တယေဝံအထည်း
ထည်းသာလျှင်၊ အဂစ္ဆာ၊ မသွားမူ၍၊ မဟံ၊ ငါ၏၊ ပိယသဟာယံ၊ ချစ်ဆွေ
ဖြစ်သော၊ မဟာကဿပတ္ထေရံ၊ အရှင်မဟာကဿပမထေရ်ကို၊ ဂဟေတွာ
ခေါ၍၊ ဂမိဿာမိ၊ သွားအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နိသိန္နဋ္ဌာနတော၊ ထိုင်နေရာ
အရပ်မှ၊ ဂုဋ္ဌာဟ၊ ထ၍၊ ဝဗ္ဗဇဏ္ဍာ၊ သားရေပိုင်းကို၊ ပဗ္ဗောဓေတွာ၊ ခါ၍၊
ယေန၊ အကြင်ရပ်၌၊ အာယသ္မာမဟာကဿပေါ၊ အရှင်မဟာကဿပ
သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တေန၊ ထိုအရှင်မဟာကဿပ-ရှိရာအရပ်သို့၊ ဥပသကံ
မိ၊ ကပ်လေ၏။ ။

ဝေမာဂုသေသတိခေါအာယသ္မာမဟာကဿပေါတိ၊ ဝေမာဂုသေသတိ
ခေါအာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဟူသည်ကား၊ ထေရောပိ၊ အရှင်မဟာ
ကဿပမထေရ်သည်လည်း၊ ပိယဓမ္မသဝနောဝ၊ တရားနာခြင်းကိုချစ်မြတ်

၂၂၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

နိုးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အရိယသမာဓကော၊ အရိယာဖြစ်သော-တပည့်
သည်၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တဿ
ထိုအရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်မထေရ်မြတ်၏၊ ဝစနံ၊ စကားတော်ကို၊ သုတွာဝ
ကြားကတည်းကပင်လျှင်၊ အာရသော၊ ငါ့ရှင်၊ တွံ၊ ငါ့အရှင်သည်၊ ဂစ္ဆ
သွားပါလေဦးတော့မယ့်၊ ငါ့အား၊ သိသံဝါ၊ ဦးခေါင်းသည်မူလည်း၊ ရုက္ခတိ
ကျင်နာ၏၊ ပိဋ္ဌံ၊ ငါ၊ ကျောက်သည်မူလည်း၊ ရုက္ခတိ၊ ကျင်နာ၏၊ ဣဟိ၊ ဤသို့၊
ကိဗ္ဗိ၊ မိုးစဉ်းသော၊ လေသာပဒေသံ၊ အမြွက်ထောင်ခြင်းကို၊ အကတွာ၊
မပြုမူ၍၊ ဓုတ္တဟဒယောဝ၊ လွန်စွာကြည်လင်-ရှင်လန်းသော-စိတ်ရှိသည်
ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဧဝမာရသောတိအာဒိ၊ ဧဝမာရသော-ဤသို့အစရှိသော
စကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး၊ ပဋိသုတွာဝ၊ ဝန်ခံပြီး၍သာလျှင်၊ နိသိန္နဋ္ဌာနတော၊
ထိုင်ရာအရပ်မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍၊ စဗ္ဗဓဏ္ဍံ၊ သားရေပိုင်းကို၊ ပပ္ပေါဇေတွာ၊ ခါ၍
မဟာမောဂ္ဂလာန်၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သို့၊ အနုဗန္ဓိ၊ အစဉ်လိုက်တော်
မူ၏၊ တသ္မိံသမယေ၊ ထိုအခါ၌၊ ဧဝမဟာထေရာ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်
အရှင်မဟာကဿပတည်းဟူသော-မထေရ်မြတ်နှစ်ဦးတို့သည်၊ ပဋိပါဠိ
ယာ၊ အစဉ်အတိုင်း၊ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်သော၊ ဧဝန္ဓမဏ္ဍလာနိဝိယစ၊ နှစ်
စင်းသော-လဝန်းတို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝသုရိယမဏ္ဍလာနိဝိယစ၊ နှစ်
စင်းသော-နေဝန်းတို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝသဒ္ဓန္တနာဂရာဇာနောဝိယစ၊
နှစ်စီးသော-သဒ္ဓန်ဆင်မင်းတို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝသိဟာဝိယစ၊ နှစ်စီး
သော၊ ကေသရာဇာဗြင်္သေ့တို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝဗုဒ္ဓာဝိယစ၊ နှစ်စီး
သော-ကျားတို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဝိရောစိံသု၊ တင့်တယ်ကုန်ပြီး၊ အနု
ရုဋ္ဌတ္ထရောပိ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်သည်လည်း၊ တသ္မိံသမယေ၊ ထို
အခါ၌၊ ဒိဝါဠာနေ၊ နေနေရာအရပ်၌၊ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေလျက်၊ ဧဝမဟာဇော
ရေ၊ နှစ်ဦးသော-မထေရ်မြတ်တို့ကို၊ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တ
ရာ-မထေရ်မြတ်၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဂစ္ဆန္တေ၊ သွားကုန်သည်တို့ကို၊
ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ပစ္ဆိမလောကဓာတုံ၊ အနောက်လောကဓာတ်ကို၊ ဩလော
ကန္တော၊ ကြည့်လတ်သည်ရှိသော်၊ ဝနန္တိ၊ တောစွန်းသို့၊ ပဝိသန္တိဝိယ
စ၊ ဝင်သကဲ့သို့လည်း၊ သူရိယံ၊ နေကို၊ ပါစိနလောကဓာတုံ၊ အရှေ့လော
ကဓာတ်ကို၊ ဩလော ကေန္တော၊ ကြည့်သည်ရှိသော်၊ စန္ဒံ၊ လဝန်းကို၊
ဝနန္တတော၊ တောစွန်းမှ၊ ဥဂ္ဂန္တိဝိယ၊ တက်သကဲ့သို့၊ သာလဝနံ၊ အင်
ကြင်းတောသို့၊ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည်ရှိသော်၊ သဗ္ဗဖာလိဖုလ္လံ၊
အလုံးစုံ ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော၊ သာလဝနဉ္စ၊ အင်ကြင်းတောကို-လည်း

ကောင်း၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ အဇ္ဈ၊ ယနေ့၊ ဥပေါသ သဒိဝသော၊ ဥပုသ်နေ့တည်း၊
 မေ၊ ငါ၏၊ ဣမေစဇေဋ္ဌဘာတိကာ၊ ဤငါ၏နောင်တော်တို့သည်လည်း၊ ဓမ္မ
 သေနာပတိဿ၊ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော-အရှင်သာရိပုတ္တရာ
 မထေရ်မြတ်၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏၊ မဟာဇ္ဇေန၊ ကြီးစွာ
 သော၊ ဓမ္မသဝနေန၊ တရားနာခြင်းသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ အဟန္တိ၊ ငါ
 သည်လည်း၊ ဓမ္မသဝနဿ၊ တရားနာခြင်း၏၊ ဘာဂိ၊ အဖို့ရှိသည်၊ ဘဝိဿာ
 မိ၊ ဖြစ်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍၊ နိသိန္နဋ္ဌာနတော၊ ထိုင်နေတော်မူရာအရပ်
 မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍၊ ဓမ္မဗျူ၊ သားရေပိုင်းကို၊ ပပ္ဖေါဇေတွာ၊ ခါ၍၊ မဟာထေ
 ရာနံ၊ မထေရ်မြတ်တို့၏၊ ပဒါနံ၊ ပဒါကော၊ ခြေရာအစဉ်သို့-လိုက်ကုန်သည်၊
 ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ နိက္ခမိ၊ ထွက်၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ အထခေါ အာယသ္မာစ
 မဟာမောဂ္ဂလာနော (ပ) ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တောတိ၊ အထခေါ-အာ
 ယသ္မာစ-မဟာမောဂ္ဂလာနော (ပ) ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တောဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊
 ပဟာတော်မူအပ်ပြီးတော့ပသကံမိ သူတိ၊ တေနပသကံမိ သု-ဟူသည်
 ကား၊ ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော၊ တယောစန္ဒာဝိ
 ယစ၊ သုံးစင်းသောလံတို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တယောသူရိယာဝိယစသုံး
 စင်းသောနေတို့ကဲ့သို့-လည်းကောင်း၊ တယောဝိဟာဝိယစသုံးစီးသော
 ခြင်္သေ့တို့ကဲ့သို့-လည်းကောင်း၊ ဝိရောစမာနာ၊ တင့်တယ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊
 ဥပသကံမိ သု၊ ကပ်ကုန်ပြီး ။

ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဥပသကံမဇ္ဇန္တ၊ ကပ်ကုန်သော၊ မဟာထေရေပန၊ သုံးဦး
 သော-မထေရ်တို့ကိုကား၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်၊ အတ္တ
 နော၊ မိမိ၏၊ ဒိဝါဋ္ဌာနေ၊ နေနေရာအရပ်၌၊ နိသိန္နာယေဝ၊ ထိုင်နေလျက်သာ
 လျှင်၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ အဇ္ဈ၊ ယနေ့၊ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော၊ ဓမ္မသဝနံ၊ တရားနာ
 ခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ မယာပိ၊ ငါသည်လည်း၊ တဿ၊ ထိုတ
 ရားနာခြင်း၏၊ ဘာဂိနာ၊ အဖို့ရှိသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဧကကောဝ၊ တ
 ယောက်အထည်းထည်းသာလျှင်၊ နခေါပနဘဝိဿာမိ၊ တရားနာခြင်း၏
 အဖို့မဖြစ်အံ့၊ မယှံ၊ ငါ၏၊ ဝိယသဟာယံ၊ ချစ်ဆွေဖြစ်သော၊ ရေဝတတ္ထေ
 ရန္တိ၊ ရေဝတမထေရ်ကိုလည်း၊ ဂဟေတွာ၊ ခေါ်၍၊ ဂမိဿာမိ၊ သွားအံ့၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော-စကားချပ်ကို၊ မဟာမောဂ္ဂလာနဿ၊ အရှင်
 မဟာမောဂ္ဂလာနံ၏၊ မဟာကဿပဿ၊ အရှင်မဟာ ကဿပ၏၊ အနု
 ရုဒ္ဓဿ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏၊ ဥပသကံမနေ၊ ကပ်ရာ၌၊ ဝုတ္တနယေနော၊ မို
 အပ်ခဲ့ပြီးသော-နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်၊ ဝေဗ္ဗိ

၂၂၂ မူလပဏ္ဏာသံ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

တဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့ ၊ တေဇောနာ၊ ထိုအရှင်အာနန္ဒာ-အရှင်ရေဝတ
မထေရ်နှစ်ဦးတို့သည်၊ ပဋိပါဒိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဌိတာ၊ တည်ကုန်
သော၊ နွေစန္ဒာဝိယစ၊ နှစ်စင်းသော-လတို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ နွေသုရိယာ
ဝိယစ၊ နှစ်စင်းသော-နေတို့ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ နွေသိဟာဝိယစ၊ နှစ်စီး
သော-ခြင်္သေ့တို့ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဝိရောစမာနာ၊ တင့်တယ်ကုန်
လျက်၊ ဥပသင်္ကမိံသု၊ ကပ်ကုန်ပြီ၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ အဒ္ဓဿာခေါအာ
ယသ္မာ သာရိပုတ္တောတိ အာဒိ၊ အဒ္ဓဿာခေါ-အာယသ္မာ-သာရိပုတ္တော
ဤသို့ အစရှိသော-စကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော် မူအပ်ပြီ၊ ဒိသ္မာနအာ
ယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ တေဒဝေါစာတိ၊ ဒိသ္မာန-အာယသ္မန္တံ-အာနန္ဒံ-တေဒ
ဝေါစဟူသည်ကား၊ ဒုရတောဝါ၊ အဝေးမှသာလျှင်၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ အနုက္က
မေန၊ အစဉ် အားဖြင့်၊ ကဏာဥပစာရံ၊ စကားကို-ကြားလောက်သော
အရပ်သို့၊ သမ္ပတ္တံ၊ ရောက်သော-အရှင်အာနန္ဒာကို၊ ဧတုခေါအာယသ္မာတိ
အာဒိ၊ ဧတုခေါအာယသ္မာ-ဤသို့အစရှိသော၊ ဧတံဝစနံ၊ ဤစကားကို၊
အဝေါစ၊ ဆို၏၊ ရမဏီယံအာရုသောတိတ္ထေ၊ ရမဏီယံအာရုသော-ဟူ
သောဤပုဒ်၌၊ ဝနရာမဏေယျကဏ္ဍးတော၏-နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်-ရှိခြင်း
လည်းကောင်း၊ ပုပ္ဖလရာမဏေယျကဏ္ဍးပုဂ္ဂိုလ်၏-နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်-ရှိ
ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ရာမဏေယျကံ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်ရှိခြင်း
သည်၊ ဒုဝိသံ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏၊ တတ္ထံ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်၊ ဝနံနာမ၊ တောမည်
သည်ကား၊ နာဂ သလဋ္ဌ သာလ စမ္ပကာဒိဟိ၊ ကံ၊ ဂေါပင်-ထင်းရှူးပင်
အင်ကြင်းပင်-စကားပင်-အစရှိသည် တို့ဖြင့်၊ သဉ္စန္ဒံ၊ ဖုံးလွှမ်းသည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဗဟလန္တာသံ၊ ထူထပ်သော-အရိပ်ရှိ၏၊ ပုပ္ဖ ဗလူပကံ၊
အပွင့်-အသီးကို-ဆောင်သော၊ ဝိဝိဓ ဂုဏ္ဍံ၊ အထူးထူးသော-သစ်ပင်
မျိုးရှိ၏၊ ဥဒကသမ္ပန္နံ၊ ရေနှင့်-ပြည့်စုံ၏၊ ဝါမတော၊ ရွာမှ၊ နိဿန္တံ၊ ထွက်၏၊
ဝါမတော၊ ရွာနှင့်၊ နိဿန္တံ၊ ကင်း၏၊ ဣဒံ၊ ဤတောသည်၊ ဝနရာမဏေယျကံ
နာမ၊ တော၏-နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်-ရှိခြင်းမည်၏၊ ယံ၊ အကြင်တောကို၊
သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ၊ ရမဏီယာနိ အရညာနိ၊ ယတ္ထ နရမတေဇနော၊ ဝိတ
ရာဂါရမိဿန္တိ၊ နတေကာမ ဂဝေသိနောတိ၊ ရမဏီယာနိ-အရညာနိ၊
ယတ္ထ နရမတေဇနော၊ ဝိတရာဂါရမိဿန္တိ၊ နတေကာမဂဝေသိနောဟူ၍
ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ၊ ရမဏီယာနိ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်-ရှိကုန်
သော၊ အရညာနိ၊ တောကြီးတို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ ယတ္ထ၊ အကြင်တော
၌ဇနော၊ လူများအပေါင်းသည်၊ နရမတေ၊ မမွေ့လျော်၊ ဝိတရာဂါ၊ ရာဂ

၁၅

ကင်းပြီးသော-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ရမိသန္တိ၊ ဓမ္မ၊ လျော်ကန်လတ္တံ့။
 တေ။ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကာမဂဝေသိနော၊ ကာမဂုဏ်ကို-ရှာ
 လေ့ရှိကုန်သည်၊ နပဟာန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ၊ ဝနံပန၊ တောသည်ကား၊ ဥစ္ဆန္တိ
 လံ၊ ရုန့်ရင်းသော-အရပ်၌ဖြစ်သည်၊ သဓေဝိဟောတိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်
 ၏၊ နိရုဒ္ဓကံ၊ ရေလည်းမရှိ၊ ဝိဒူရကံ၊ ဝေးသော-အရပ်၌ဖြစ်၏၊ ဝိရုဇ္ဈေယံ၊
 ကျေးသောအရိပ်လည်းရှိ၏၊ ကဏ္ဍကသမေကိဏ္ဍိ၊ ဆူးတို့နှင့်-ရောပြွင်း၏၊
 ဧတ္ထ၊ ဤတော၌၊ ဗုဒ္ဓါဒယော၊ ဘုရားအစရှိကုန်သော၊ အရိယာပိ၊ အရိယာ
 တို့သည်လည်း၊ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏၊ ဣဒံ၊ ဤတောသည်၊ ပုဂ္ဂလရာမဏေယျ
 ကံနာမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏-နှလုံးဓမ္မ၊ လျော်ဘွယ်-ရှိသည်မည်၏၊ ယံ၊ အကြင်ဝေဝ
 ကိုးသန္ဓာယ၊ ရှည်၍၊ ၊ ဂါမေဝါယဒိဝါရညေ၊ နိဇ္ဈဝါယဒိဝါထလေ၊ ယတ္ထ
 အရဟန္တာ၊ ဝိဟရန္တိ၊ တံဘူမိ ရာမဏေယျကန္တိ၊ ဂါမေဝါယဒိဝါ ရညေ
 နိဇ္ဈဝါယဒိဝါထလေ၊ ယတ္ထအရဟန္တာ၊ ဝိဟရန္တိ၊ တံဘူမိ ရာမဏေယျ
 ကံဟူ၍၊ ပုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ၊ ဂါမေဝါ၊ ရွာ၌လည်းကောင်း၊
 ယဒိ၊ ထိုမြို့၊ အရညေဝါ၊ တော၌လည်းကောင်း၊ နိဇ္ဈဝါ၊ နိဗ္ဗိရှိင်းသော-အ
 ရပ်၌လည်းကောင်း၊ ယဒိ၊ ထိုမြို့၊ ထလေဝါ၊ ကြည်းကုန်း၌ လည်းကောင်း၊
 ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌၊ အရဟန္တာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝိဟရန္တိ၊
 နေကုန်၏၊ တံဌာနံ၊ ထိုအရပ်သည်၊ ဘူမိရာမဏေယျကံ၊ ဘူမိရာမဏေယျ
 ကမည်၏၊ ၊ ဣပေန၊ ဤဂေါသိင်္ဂ တော၌ကား၊ ဒုဝိဓမ္မိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ
 သည်လည်းဖြစ်သော၊ တံရာမဏေယျကံ၊ ထိုနှလုံးဓမ္မလျော်ဘွယ်-ရှိခြင်း
 ကိုး၊ လတ္တံတိ၊ ရအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၍၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ ဂေါသိင်္ဂသာလ
 ဝနံ၊ ဂေါသိင်္ဂသာလတောသည်၊ သဗ္ဗမာလိယုလ္လံ၊ အလုံးစုံ-ပင်လုံးကျွတ်
 ပွင့်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကုသုမဂန္ဓ သုဂန္ဓံ၊ ပန်းပွင့်အနံ့တို့ဖြင့်-ကောင်း
 သောအနံ့ရှိ၏၊ ဧတ္ထစ၊ ဤတော၌လည်း၊ သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့်တကွသော၊
 သောကေ၊ လောက၌၊ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်-ဖြစ်တော်မူသော၊ သမ္မာ
 သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသည်၊ တိံသသဟဿ မတ္တေဟိ၊ သုံး
 သောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ အဘိညာတတိက္ခုဟိ၊ ကျော်စော
 ထင်ရှားကုန်သော-ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ တံဝနံ၊ ထိုကောကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်တော်မူ၏၊ ရမဏီယာ
 ဝသောအာနန္ဒဂေါသိင်္ဂသာလဝနန္တိ၊ ရမဏီယာဝသော-အာနန္ဒဂေါသိင်္ဂ
 သာလဝနံဟူ၍၊ ပုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဒေါသိနာရတ္တိတိ၊ ဒေါသိနာ
 ရတ္တိဟူသည်ကား၊ ဒေါသာပဂတာ၊ အပြစ်မှကင်း၏၊ အပ္ပာ၊ ထိပ်တိုက်

၂၂၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

လည်းကောင်း၊ မဟိယာ၊ ဆီးနှင်းလည်းကောင်း၊ ခူမော၊ အခိုးလည်းကောင်း၊
ရဇော၊ မြူလည်းကောင်း၊ ရာဟု၊ ရာဟုလည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗဟိ၊ ငါးပါးကုန်
သော၊ ဣတိ၊ ဣမေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ၊ ဤညစ်ညူးကြောင်းတို့မှ၊ ဝိရဟိတာ
ကင်း၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံ၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သဗ္ဗဗာလိ
ဗုလ္လာနိတိ၊ သဗ္ဗဗာလိဗုလ္လာနိဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗတ္ထ ဗာလိဗုလ္လာ၊ အလုံးစုံ
ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်ကုန်၏၊ မူလတော၊ အရင်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ယာဝအဂ္ဂါ၊ အ
ဖျားတိုင်အောင်၊ အဝုပ္ပိတဗ္ဗာနံနာမ၊ မပွင့်သော-အရပ်မည်သည်၊ နတ္ထိ၊
မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဒိဗ္ဗာမညေဂန္ဓာသမ္ပဝန္တိတိ၊ ဒိဗ္ဗာ
မညေဂန္ဓာသမ္ပဝန္တိ ဟူသည်ကား၊ ဒိဗ္ဗာ၊ နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ မန္ဓာရဝုပ္ပ
ကောဝိဋ္ဌာရုပါရိန္ဒတ္တက စန္ဒနုရုတ္တံ ဂန္ဓာဝိယ၊ ထင်းရှားပန်း-ကောဝိဋ္ဌာရု
မည်သော-ပင်လယ်ကသစ်ပွင့်-စန္ဒကူးမှန်း-အနံ့တို့ကဲ့သို့၊ သမန္တော၊ ထက်
ဝန်းကျင်မှ၊ ပဝါယန္တိ၊ လှိုင်ကုန်၏၊ သက္က သုယာမ သန္တု၊ သိတ နိဗ္ဗာနရု
တိပရနိဗ္ဗိတမဟာဗြဟ္မာနံ၊ သိကြား-သုယာမနတ်-သန္တု၊ သိတနတ်-နိဗ္ဗာ
နရုတိနတ်-ပရနိဗ္ဗိတ ဝသဝတိနတ်-ဗြဟ္မာကြီးတို့၏၊ ဩတိဏ္ဏဋ္ဌာနံဝိယ၊
သက်ရာအရပ်ကဲ့သို့၊ ရမတိ၊ ဖွေ့လျော်ဘွယ်ရှိ၏၊ ဝါယတိ၊ လျှင်၏၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ ဝုတ္တံ၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

ကထိဉ္စပေန အာရုသော အာနန္ဒာတိ ဣဒံဝစနံ၊ ကထိဉ္စပေန- အာရု
သော-အာနန္ဒာ ဟူသော-ဤစကားကို၊ အာနန္ဒတ္ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ
မထေရ်သည်၊ တေသံပဉ္စန္ဒံ ထေရောနံ၊ ထိုငါးဦးကုန်သော-မထေရ်တို့တွင်၊
သံဃာနဝကောဝ၊ သံဃာနာသာလျှင်တည်း၊ ကဿ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ ထေ
ရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်၊ တံယေဝ၊ ထိုအရှင်အာနန္ဒာကိုသာ
လျှင်၊ ပဋ္ဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဝုစ္ဆတိ၊ မေးသနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
ဝုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ မမာယိတတ္တာ၊ မြတ်နိုးအပ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊
ဝုစ္ဆတိ၊ မေး၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တေဇ္ဇေထေရော၊ ထိုနှစ်ဦးကုန်သော-မထေရ်
တို့သည်၊ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊ မမာယိံသု၊ မြတ်နိုးကုန်ပြီ၊ သာရိ
ပုတ္တတ္ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်သည်၊ မယာ၊ ငါသည်၊ ကတ္တဗ္ဗံ၊
ပြုအပ်သော၊ သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဥပဋ္ဌာနံ၊ လုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ က
ရောတိ၊ ပြု၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍၊ အာနန္ဒတ္ထေရံ၊ အရှင်အာနန္ဒာ-မထေရ်
ကို၊ မမာယိ၊ မြတ်နိုး၏၊ အာနန္ဒတ္ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ-မထေရ်သည်၊
ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာဝကာနံ၊ တပည့်သားတို့ထက်၊ အဂ္ဂေါ၊

အကြီးဖြစ်တော်မူ၏။ ဣတိ။ ဤသို့လုံးဝိုက်၍၊ သာရိပုတ္တဗ္ဗေရံ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်ကို၊ မမာယိ၊ မြတ်နိုး၏။ ဂုဏဒါရကော၊ အမျိုးသားငယ်တို့ကို၊ ဗုဒ္ဓိတွာ၊ ရဟန်းပြု၍၊ သာရိပုတ္တဗ္ဗေရဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်၏၊ သန္တိကော၊ အထံ၌၊ ဥပဇ္ဈ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ကို၊ ဂဗ္ဘာပေတိ၊ ယူစေ၏။ သာရိပုတ္တဗ္ဗေရေဝိ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်သည်လည်း၊ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်၊ အကာသိ၊ ပြုတော်မူ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဇေမေကေန၊ တယောက်တယောက်သော-သူငယ်ကို၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ ဒတွာ၊ ပေး၍၊ ဗုဒ္ဓိတွာ၊ ရဟန်းပြု၍၊ ဥပဇ္ဈ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ကို၊ ဂဗ္ဘာပိတာနိ၊ ယူစေအပ်ကုန်သော၊ ပဉ္စတိ၊ ဘူသတာနိ၊ ငါးရာကုန်သော-ရဟန်းတို့သည် အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ အာယသ္မာအာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒာ-မထေရ်သည်၊ ပဏိတာနိ၊ ဖွဲ့၍မြတ်ကုန်သော၊ စိဝရာဒိနိဝိ၊ သင်္ကန်းအစရှိသည်တို့ကိုလည်း၊ လဘိတွာ၊ ရ၍၊ တေရေသေဝ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်အားသာလျှင်၊ ဒေတိ၊ လှူ၏။ ကိရု၊ ကြားဘူးသည်ကို- ခိုပြီးအံ့၊ ဇေကာဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားတယောက်သည်၊ ဗုဒ္ဓရတနဿစ၊ ဘုရားရတနာအား လည်းကောင်း၊ သံဃရတနဿစ၊ သံဃာရတနာအား လည်းကောင်း၊ ပူဇော်ပူဇော်ခြင်းသည်၊ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ ကထံ၊ အကပ်သို့၊ ဓမ္မရတနံ၊ တရားရတနာကို၊ ပူဇိတံနာမ၊ ပူဇော်သပ်သည်မည်သည်ဟောတိနုခေါ၊ ဖြစ်လေသနည်း ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိန္ဒေသိ၊ ကြိုပြီး သော၊ ထိုပုဏ္ဏားသည်၊ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားသို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်၍၊ ဇေမေတ္ထံ၊ ဤအကြောင်းကို၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား၊ ဓမ္မရတနံ၊ တရားရတနာကို၊ ပူဇိတုကာမော၊ ပူဇော်ခြင်းငှါ- အလိုရှိသည်၊ သေစေပိဟောတိ၊ အကပ်၍လည်းဖြစ်အံ့၊ ဧကံ၊ တယောက်သော၊ ဗဟုသုတံ၊ ဗဟုသုတရဟန်းကို၊ ပူဇေဟိ၊ ပူဇော်လေ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ ဗဟုသုတံ၊ ဗဟုသုတရဟန်းကို၊ အာရိက္ခထ၊ ကြားတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏားသည်၊ ဂုတ္တေ၊ နားတော်လျှောက်ပေသော်၊ ဘိက္ခုသံဃာံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို၊ ပုစ္ဆိ၊ မေးလျှောက်လေ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ သော၊ ထိုပုဏ္ဏားသည်၊ ဘိက္ခုသံဃာံ၊ ရဟန်းအပေါင်းသို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်၍၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့၊ ဗဟုသုတံ၊ ဗဟုသုတရဟန်းကို၊ အာရိက္ခထ၊ ကြားတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ လျှောက်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား၊ အာနန္ဒတ္ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာရောစေသု၊ ကြားကုန်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏော၊

၁၁

၂၂၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ပုဏ္ဏားသည်။ ထေရ်၊ အရှင် အာနန္ဒာ-မထေရ်ကို။ သဟဿန္တ နိကောန၊
 အတိုးတထောင်ထိုက်သော၊ စိဝရေန၊ သင်္ကန်းဖြင့်၊ ပူဇေသိ၊ ပူဇော်ပြီး၊ ထေ
 ရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ-မထေရ်သည်။ တံစိဝရံ၊ ထိုသင်္ကန်းကို။ ဂဟေတွာ၊
 ခံ၍၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ အဝမာသိ၊ သွား
 လေ၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ၊ ကုတော၊ အ
 တယ်အရပ်မှ၊ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။
 ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ ဧကေန၊ တယောက်သော၊ ဗြာဟ္မဏေန၊ ပုဏ္ဏား
 သည်၊ ဗိန္နု၊ ယူအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဗိဇ္ဇာရံ၊ ဤသင်္ကန်းကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်
 သည်။ အာယသ္မတောသာရိပုတ္တဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်အား၊
 ဒါတုကာမော၊ ယူခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ နားတော်
 သျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ၊ ဒေဟိ၊ ယူလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ မိန့်တော်
 မူ၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ စာရိကံ၊ ဒေသစာရိကို၊ ပဉ္စက္ကေ၊ ဗေဒနာ၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ နားတော်သျှောက်၏။ အာဂတကာလေ၊ လာသော
 အခါ၌၊ ဒေဟိ၊ ယူလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုတ္တေ၊ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော်၊
 ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူ
 အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ နားတော်သျှောက်၏။ ကာဒါပန၊ အတယ်အခါ၌
 သာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်သည်။ အာဂမိဿတိ၊ လာ
 လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုတ္တေ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်ရှိသော်၊ ဘန္တေ၊
 မြတ်စွာဘုရား၊ ဒဿဟ မတ္တေန၊ ဆယ်ရက်-အတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ အာ
 ဂမိဿတိ၊ လာပါလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ နားတော်သျှောက်၏။
 အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ၊ ဒဿဟပရမံ၊ ဆယ်ရက်အတိုင်းအရှည်ရှိသော-ကာ
 လပတ်လုံး၊ အတိရေကစိဝရံ၊ လွန်သောသင်္ကန်းကို။ နိက္ခိပိတံ၊ ထားမိတ်
 သောငှါ၊ အနုစာနာမိ၊ ငါဘုရား-ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သိက္ခာပဒံ၊
 သိက္ခာပုဒ်တော်ကို၊ ပညပေသိ၊ ပညတ်တော်မူ၏။ သာရိပုတ္တက္ခေရာပိ၊
 အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်သည်လည်း။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်၊
 ယံကိဗ္ဗိ၊ အလုံးစုံသော၊ မနာပံ၊ နှစ်သက်ဘွယ်ကို၊ လဘိတွာ၊ ရ၍၊ တံ၊ ထို
 နှစ်သက်ဘွယ်သော-ဝတ္ထုကို၊ အာနန္ဒက္ခေရဿ၊ အရှင်အာနန္ဒာ-မထေရ်
 အား၊ ဒေဟိ၊ ယူ၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ တေထေရာ၊ ထိုနှစ်ဦးသော- မထေရ်တို့
 သည်၊ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊ မမာယိံသု၊ မြတ်နိုးကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 မမာယိတက္ကာ၊ မြတ်နိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝဋ္ဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ပုဏ္ဏိ၊
 မေး၏။ ။

အဝိစ၊ တနည်းလည်း၊ သော အနုမတိပုစ္ဆာနာမ၊ ဤအလိုကို-ရံစမ်းလို
၍-မေခြင်းမည်သည်ကား၊ ခုနကတော၊ ငယ်သော-ရဟန်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊
ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ မေးအပ်သည်၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်သည်၊ အဟံ၊
ငါသည်၊ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ၊ အာနန္ဒံ၊ အာနန္ဒာကို၊ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ မေးအံ့၊ အာ
နန္ဒော၊ အာနန္ဒာသည်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ပဋိဘာနံ၊ ဉာဏ်အထင်ကို၊ ဗျာ
ကရိဿတိ၊ ဖြေကြားလတ္တံ့၊ တတော၊ ထိုနောင်မှ၊ ရေဝတံ၊ အရှင်ရေဝတ
မထေရ်ကို၊ အနုရုဒ္ဓံ၊ အရှင် အနုရုဒ္ဓါ-မထေရ်ကို၊ မဟာ ကဿပံ၊ အ
ရှင်မဟာ ကဿပ-မထေရ်ကို၊ မဟာ မောဂ္ဂလာနံ၊ အရှင် မဟာ မောဂ္ဂ
လာနံမထေရ်ကို၊ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ မေးအံ့၊ မဟာမောဂ္ဂလာနော၊ အရှင်မဟာ
မောဂ္ဂလာနံ-မထေရ်သည်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ပဋိဘာနံ၊ ဉာဏ် အထင်
ကို၊ ဗျာကရိဿတိ၊ ဖြေကြား လတ္တံ့၊ တတော၊ ထိုနောင်မှ၊ ပဉ္စပိထေ
ရာ၊ ငါးဦးကုန်သော-မထေရ်တို့သည်၊ ဖံ၊ ငါ့ကို၊ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ မေးကုန်
လတ္တံ့၊ အဟန္တိ၊ ငါသည်လည်း၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ပဋိဘာနံ၊ ဉာဏ်အ
ထင်ကို၊ ဗျာကရိဿာမိ၊ ဖြေကြားအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပိန္နေသိ၊ ကြံ၏၊
ဧတ္တာဝတာပိ၊ ဤမျှဖြေကြား-သဖြင့်လည်း၊ အယံဓမ္မဒေသနာ၊ ဤတရား
ဟောခြင်းသည်၊ သိခါပတ္တာ၊ အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သည်၊ ဝေပုလ္လပတ္တာ၊
ပြန့်ပြောသည်၏-အဖြစ်သို့ရောက်သည်၊ နာဘိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့၊ အထ၊
ထိုအခါ၌၊ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း-ဖြစ်ကုန်သော၊ မယံ၊ ငါတို့သည်၊ ဒသ
ဗလံ၊ အားတော်ဆယ်ပါးနှင့်-ပြည့်စုံတော်မူသော-မြတ်စွာဘုရားသို့၊ ဥပ
သင်္ကမိတွာ၊ ကပ်၍၊ ပုစ္ဆိဿာမ၊ မေးကုန်အံ့၊ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
သဗ္ဗညုတညာဏေန၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်ဖြင့်၊ ဗျာကရိဿတိ၊ ဖြေ
ကြားတော်-မူလတ္တံ့၊ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှဖြေကြားတော်မူသော-အတိုင်း
အရှည်ဖြင့်၊ အယံဓမ္မဒေသနာ၊ ဤတရားဟောခြင်းသည်၊ သိခါပတ္တာ၊
အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သည်၊ ဝေပုလ္လပတ္တာ၊ ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်
သို့-ရောက်သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြဦးအံ့၊
ဇနပဒမ္ပိ၊ ဇနပုန်၌၊ အဇ္ဇေ၊ တရားသည်၊ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ဂါမသော
ဇကံ၊ ရွာစား၏-အထံသို့၊ ပါပုဏ္ဍာတိ၊ ရောက်၏၊ တသ္မိံ၊ ထိုရွာစားသည်၊
နိစ္ဆိတု၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တေ၊ မတတ်နိုင်သည်ရှိသော်၊ ဇနပဒ
ဘောဇကံ၊ ဇနပုန်ကို စားသော-သူ၏အထံသို့၊ ပါပုဏ္ဍာတိ၊ ရောက်၏၊
တသ္မိံ၊ ထိုဇနပုန်ကို စားသော-သူသည်၊ အသက္ကောန္တေ၊ မတတ်နိုင်

၂၂၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

သည့်ရှိသော်၊မဟာဝိနိစ္ဆယ အမတ္တံ၊ တရားဆုံးဖြတ်တတ်သော-အမတ်
 ကြီးအထံသို့၊ ပါဝုဏ္ဏာတိ၊ ရောက်၏၊ တသ္မိံ၊ ထိုအမတ်ကြီးသည်၊ အ
 သက္ကောန္တေ၊မတတ်နိုင်သည်ရှိသော်၊ သေနာပတိံ၊စစ်သူကြီးအထံသို့၊
 ပါဝုဏ္ဏာတိ၊ရောက်၏၊တသ္မိံ၊ထိုစစ်သူကြီးသည်၊အသက္ကောန္တေ၊မတတ်
 နိုင်သည်ရှိသော်၊ ဥပရာဇံ၊အိမ်ရှေ့မင်းအထံသို့၊ ပါဝုဏ္ဏာတိ၊ရောက်၏၊
 တသ္မိံ၊ထိုအိမ်ရှေ့မင်းသည်၊ ဝိနိစ္ဆိတုံ၊ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ၊အသက္ကောန္တေ၊
 မတတ်နိုင်သည် ရှိသော်၊ ရာဇာနံ၊ မင်းကြီးသို့၊ ပါဝုဏ္ဏာတိ၊ ရောက်၏၊
 ရုညာ၊မင်းသည်၊ဝိနိစ္ဆိတကာလတော၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သော-အခါမှ၊ပဋ္ဌာ
 ယ၊စဉ်း၊အနေ့၊တရားသည်၊အပရာပရံ၊ထိုမှ-ဤမှ၊ နသဉ္စရတိ၊မပြောင်း
 မရွေ့ရ၊ရာဇဝဇနေနေဝ၊ မင်း၏ကားဖြင့်သာလျှင်၊ ခိန္တတိယထာ၊ဖြတ်
 သကဲ့သို့၊ ဝေမေဝ၊ ဤအတူ သာလျှင်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ပဋ္ဌမံ၊ ရှေးဦး
 စွာ၊အာနန္ဒံ၊အာနန္ဒာကို၊ ဝုန္တိဿာမိ၊မေးအံ့(ပ)အထူးထိုအခါ၌၊ သဗ္ဗေ
 ဝိ၊အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မယံ၊ငါတို့သည်၊ ဒသဗလံ၊ အားတော်
 ဆယ်ပါးနှင့်-ပြည့်စုံတော်မူသော-မြတ်စွာဘုရားသို့၊ဥပသင်္ကမိတွာ၊ကပ်
 ချ်၊ဝုန္တိဿာမိ၊မေးကုန်အံ့၊ သတ္ထာ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သဗ္ဗညုတညာ
 တောန၊ သဗ္ဗညုတညာတော်ဖြင့်၊ ဗျာကရိဿတိ၊ ဖြေကြားတော်မူလတ္တံ့၊
 ဧတ္တာဝတာ၊ ဤသို့ဖြေကြားတော်မူသော-အတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ အယံဓမ္မ
 ဒေသနာ၊ ဤတရား ဟောခြင်းသည်၊ သိခါပတ္တာ၊ အထွတ် အထိပ်သို့
 ရောက်သည်၊ ဝေပုလ္လပတ္တာ၊ ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့-ရောက်သည်၊
 ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဧဝံ၊ဤသို့၊ အနုမတိဝုန္တိံ၊ အနုမတိ ဝုန္တိာကို၊
 ဝုန္တိန္တော၊ မေးတော်မူလိုသော၊ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ -မထေရ်
 သည်၊ ပဋ္ဌမံ၊ရှေးဦးစွာ၊ အာနန္ဒတ္ထေရံ၊ အရှင်အာနန္ဒာ-မထေရ်ကို၊ဝုန္တိံ၊
 မေးတော်မူ၏။ ။

ဗဟုသုတော ဟောတိတိ၊ ဗဟုသုတော ဟောတိ-ဟူသည်ကား၊
 အဿ၊ထိုအရှင်အာနန္ဒာ-မထေရ်အား၊ဗဟု၊များစွာ၊ သုတံ၊ကြားနာအပ်
 သည်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ နဝင်္ဂံ၊ကိုးပါးသော-အင်္ဂါရှိသော၊သတ္ထုဿာသ
 နံ၊ဘုရားသာသနာကို၊ပါဠိအနုသန္ဓိပုဗ္ဗာပရဝသေန၊ပါဠိ-အနုသန္ဓေ-ပုဗ္ဗာ
 ပရတို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ဥပ္ပဟိတံ၊သင်အပ်သည်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ဣတိ
 အယံ၊ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊အနက်တည်း၊ သုတဓရောတိ၊သုတဓရော
 ဟူသည်ကား၊သုတဿ၊သုတ၏၊အာဓာရတူတော၊တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်၏၊
 တိသစ္စံ၊မှန်၏၊ ယဿ၊အကြင်သူအား၊ ဣတော၊ဤပါဠိအရပ်၌၊ ဂဟိတံ၊

မဟာဂေါသိင်္ဂသုတ်

၂၂၉

သင်အပ်သည်ရှိသော်၊ ဣတော၊ ဤပါဠိအရပ်၌၊ ပလာယတိ၊ ပျောက်ကင်း
၏၊ ဆိန္ဒုဗ္ဗာဓေ၊ အိုးပေါက်၌၊ ဥဒကံဝိယ၊ ထည့်လောင်းအပ်သော-ရေကဲ့
သို့၊ နတိဋ္ဌတိ၊ မတည်၊ ပရိသမဇ္ဈေ၊ ပရိသတ်၏-အလယ်၌၊ ဧကံ၊ တခုသော၊
သုတ္တံဝါ၊ သုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဧကံ၊ တခုသော၊ ဇာတကံဝါ၊ ဇာတ်ကို
လည်းကောင်း၊ ကထေတုံဝါ၊ ဟောခြင်းငှါ-လည်းကောင်း၊ ဝါစေတုံဝါ၊
ပြုချခြင်းငှါ-လည်းကောင်း၊ နသဇ္ဈောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ အယံ၊ ဤသူသည်၊
နသုတခရောနာမ၊ သုတကိုဆောင်သော-သူမမည်၊ ယဿပန၊ အကြင်သူ
အားကား၊ ဥဂ္ဂဟိတံ၊ သင်အပ်သော၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဘုရားစကားတော်သည်၊
ဥဂ္ဂဟိတကာလသဒိသမေဝ၊ သင်သောအခါနှင့်-တူသည်သာလျှင်၊ ဟော
တိ၊ ဖြစ်၏၊ ဒသပိဝဿာနိ၊ ဆယ်နှစ်တို့-ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဝိသဝိပိ
ဝဿာနိ၊ အနှစ်နှစ်ဆယ်တို့-ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ သဇ္ဈာယံ၊ သဇ္ဈာယ်
ခြင်းကို၊ အကရောန္တဿ၊ မပြုသော-သူအား၊ နုနုသာတိ၊ မမေ့အယံ၊ ဤ
သူသည်၊ သုတခရောနာမ၊ သုတ၏-တည်ရာမည်၏၊ သုတသန္နိစယောတိ၊
သုတသန္နိစယော-ဟူသည်ကား၊ သုတဿ၊ သုတကို၊ သန္နိစယဘူတော၊
ဆည်းဘူးအပ်သည်-ဖြစ်၍ဖြစ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ယဿ၊ အကြင်သူအား၊
သုတံ၊ ဆည်းဘူးအပ်သော-သုတသည်၊ ဟဒယော၊ ပိတ်၌၊ မဇ္ဈိယာယ၊
တံတင်း၌၊ သန္နိပိတံဝိယ၊ ရဝေး၍ထားအပ်သော-ရတနာကဲ့သို့၊ သိလာ
ယံ၊ ကျောက်၌လေခါဝိယ၊ ရေးအပ်သော-အက္ခရာကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
သုဝဏ္ဏဗ္ဗာဓေ၊ ရွှေအိုး၌၊ ပက္ခိတ္တံ၊ သိဟဝသာဝိယစ၊ ထည့်အပ်သော
ခြင်္သေ့ဆိကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဘိဋ္ဌတိ၊ တည်၏၊ အယံ၊ ဤသူသည်၊ သုတ
သန္နိစယောနာမ၊ သုတသန္နိစယမည်၏၊ ဓာတာတိ၊ ဓာတာဟူသည်ကား၊
ဦးစားတည်ကုန်၏၊ ပရုဏာ၊ လေ့လာကုန်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဧကစ္စဿ၊ အ
မျှသော-ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဥဂ္ဂဟိတံ၊ သင်အပ်သော၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ မြတ်စွာဘုရား
၏-စကားတော်ကို၊ ဓာတံ၊ ဆောင်အပ်သည်၊ ပရုဏံ၊ လေ့လာအပ်သည်၊
နိစ္စလိတံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်ကို-ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အသု
ကံ၊ ဤအမည်ရှိသော၊ သုတ္တံဝါ၊ သုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အသုကံ၊ ဤအမည်
ရှိသော၊ ဇာတကံဝါ၊ ဇာတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကထေဟိတိ၊ ဟောပါလော
ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ သဇ္ဈာယိတွာ၊ သဇ္ဈာယ်၍၊ သံသန္နိ
တွာ၊ ခြီးနှော၍၊ အနုဂါဟိတွာ၊ အဖန်တလဲလဲ-သက်ဝင်၍၊ ဇာနိဿာမိ၊
သိရအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏၊ ဧကစ္စဿ၊ အမျှသော-ပုဂ္ဂိုလ်အား၊
ဓာတံ၊ ဆောင်အပ်ပြီးသော-သုတ်သည်၊ ပရုဏံ၊ လေ့လာသည်၊ ဘဝဂံ

၂၃၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

သောတသဒိသံ၊ ဘဝင်အယဉ်နှင့်တူသည်။ ဟောတီးဖြစ်၏။ အသုကံ၊ ဤအမည်ရှိသော၊ သုတ္တံဝါ၊ သုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အသုကံ၊ ဤအမည်ရှိသော၊ ဇာတကံဝါ၊ ဇာတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကထေဟိတိ၊ ဟောပါသောဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်၍၊ တမေဝ၊ ထိုဟောစေလိုသော-သုတ်ကိုပင်လျှင်၊ ကထေတိ၊ ဟော၏။ တံဝုပ္ပလံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဇာတာတိ၊ ဇာတာဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ။

ဝစသာပရိမိတာတိ။ ဝစသာပရိမိတာ-ဟူသည်ကား၊ သုတ္တဒသက ဝဂ္ဂဒသက ပဏ္ဏာသဒသကာနံ။ သုတ္တဒသက-ဝဂ္ဂဒသက-ပဏ္ဏာသဒသကတို့၏၊ ဝသေနအစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်၊ သဏ္ဌာယိတာသရဏ္ဌာယိအပ်သည်၊ မနုဿာနုပေက္ခိတာတိ၊ မနုဿာနုပေက္ခိတာ-ဟူသည်ကား၊ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်၊ အနုပေက္ခိတာ၊ အဖန်တလဲလဲ-ရှုအပ်သည်၊ ဟံသာ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်၊ သဏ္ဌာယိတံ၊ သရဏ္ဌာယိအပ်သော၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏-စကားတော်ကို၊ မနုဿာ၊ စိတ်ဖြင့်၊ စိန္တန္တဿ၊ ကြံသည်ရှိသော်၊ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သော-ပါဠိအရာ၌၊ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မဟာဒီပံ၊ ဆီဖီး-တန်ဆောင်ကို၊ ဇာလေတွာ၊ ညှိ၍၊ ဌိတဿ၊ တည်သော-သူအား၊ ချပဂတံ၊ ရှုပါရုံသည်၊ ပညာယတိဝိယ၊ ထင်ရှားသကဲ့သို့၊ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ တံ၊ ထိုသို့ထင်ရှားသည်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဝစသာပရိမိတာ မနုဿာနုပေက္ခိတာတိ၊ ဝစသာ ပရိမိတာ- မနုဿာနုပေက္ခိတာ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ၊ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓါတိ၊ ဒိဋ္ဌိယာ-သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓါဟူသည်ကား၊ အတ္ထတောစ၊ အနက်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကာနုဏတောစ၊ ပါဠိအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်၊ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓါ၊ အမြေးအရှက်-မရှိသည်ဖြစ်၍-ကောင်းစွာဟုတ်မှန်တိုင်း-ထိုးထွင်း၍- ဆိုသည်၊ ပရိမဏ္ဍလေဟိ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိတိ ဧတ္ထ၊ ပရိမဏ္ဍလေဟိ-ပဒဗျဉ္ဇနေဟိဟူသောဤပုဒ်၌၊ ပဒမေဝ၊ ပုဒ်သည် ပင်လျှင်၊ အတ္ထဿ၊ အနက်ကို၊ ဗျဉ္ဇနတော၊ ပြတတ်သောကြောင့်၊ ပဒဗျဉ္ဇနံ၊ ပဒဗျဉ္ဇနမည်၏။ တံ၊ ထိုပဒဗျဉ္ဇနကို၊ အက္ခရပါရိပုရိ၊ အက္ခရာ၏-ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဒသဝိဓဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိယော၊ နယ်ပါးအပြားရှိသော-သဒ္ဓါ၏-ပွားခြင်းတို့ကို၊ အပရိဟာပေတွာ၊ မယုတ်စေမှု၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ ပရိမဏ္ဍလံနာမ၊ ပရိမဏ္ဍလမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေရူပေဟိ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိ၊ ပုဒ်-ဗျည်း-တို့နှင့်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အဝိစ၊ တနည်းလည်း၊ ယောဘိက္ခု၊ အကြင်

၂၃၀

ရဟန်းသည်၊ ပရိသတ်၊ ပရိသတ်၏-အလယ်၌၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဒေသန္တော၊ ဟောသည်ရှိသော်၊ သုတ္တံဝါ၊ သုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဇာတကံဝါ၊ ဇာတ်ကိုလည်းကောင်း၊ နိက္ခိပိတွာ၊ ထား၍၊ အညံ၊ တပါးသော၊ ဥပါရန္တ ကရံ၊ ချုပ်ချယ်ခြင်းကို-ပြုတတ်သော၊ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို၊ အာဟရိ၊ ဆောင် ၏၊ တဿ၊ ထိုဆောင်အပ်သော-သုတ်၏၊ ဥပမံ၊ ဥပမာကို၊ ကထေတိ၊ ဟော ၏၊ တဒတ္တံ၊ ထိုအကျိုးငှါ၊ ဩတာရေတိ၊ ချေ၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဣဒံ၊ ဤသုတ်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဧတ္ထ၊ ဤယူအပ်သော-သုတ်၌၊ နိက္ခိပေန္တော၊ ထားသည် ဖြစ်လျက်၊ ဧကပဿနော၊ တခုသော-နံပါးဖြင့်သာလျှင်၊ ပရိဟရန္တော၊ ဆောင်လျက်၊ ကာလံ၊ အခါကို၊ ဥတွာ၊ သိ၍၊ ဝုဠဟတိ၊ ထ၏၊ နိက္ခိတ္တံ၊ ထား အပ်သော၊ သုတ္တံပန၊ သုတ်သည်ကား၊ နိက္ခိတ္တမတ္တမေဝ၊ ထားကာမျှသည် သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ ကထာ၊ တရားစကား သည်၊ အပရိမဏ္ဍလာနာမ၊ ပုဒ်-ဗျည်းတို့နှင့်-မပြည့်စုံသော-တရားစကား မည်သည်ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပေသပနာဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ သုတ္တံဝါ သုတ် ကိုလည်းကောင်း၊ ဇာတကံဝါ၊ ဇာတ်ကိုလည်းကောင်း၊ နိက္ခိပိတွာ၊ ကား၍၊ ဗဟိ၊ အပသို့၊ ဧကပဒဗ္ဗိ၊ တခုသော-ပုဒ်ကိုလည်း၊ အပဂစ္ဆာ၊ မထွက်စေမူ၍၊ ပါဠိယာ၊ ပါဠိ၏၊ အနုသန္ဓိဉ္စ၊ အနုသန္ဓေကိုလည်းကောင်း၊ ဝုဠာပရန္တ၊ ဝုဠ-နောက်-ကိုလည်းကောင်း၊ အမက္ခန္တော၊ မချေသည်ဖြစ် ၍၊ အာစရိယောဟိ၊ သရောတို့သည်၊ ဒိန္နနယေ၊ ပေးအပ်သော-နည်း၌၊ ဥတွာ၊ တည်၍၊ တုလိကာယ၊ ဖုတ်ဖြင့်၊ ပရိတ္တိန္ဒန္တောရိယ၊ သားသကဲ့သို့လည်း ကောင်း၊ ဂန္တိရမာတိကာယ၊ နက်စွာသော-မြောင်းဖြင့်၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊ ပေသန္တောရိယ၊ လွှတ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပဒံ၊ ပုဒ်ကို၊ ကောဇ္ဇေန္တော များစွာသော-ပရိယာယသဒ္ဓါတို့ဖြင့်-အတန်တလဲလဲ ဘွင့်သည်ကို ပြု၍ ဖြတ်လျက်၊ သိန္နဝါဇာနိယောရိယ၊ အာဇာနိ-သိန္ဓော မြင်းကဲ့သို့ လည်း ကောင်း၊ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ ကထာ၊ တရား စကား သည်၊ ပရိမဏ္ဍလာနာမ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ-ပြည့်စုံသော- တရားစကား မည်သည်ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဧဝဉ္စပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ကထံ၊ တရား စကားကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်တော်မူ၍၊ ပရိမဏ္ဍလေဟိ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိတိ၊ ပရိ မဏ္ဍလေဟိ-ပဒဗျဉ္ဇနေဟိဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ။

အနုပဗန္ဓေဟိတိတ္ထေ၊ အနုပဗန္ဓေဟိ ဟူသောဤပုဒ်၌၊ ယေဘာဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ကထေန္တော၊ ဟောသည်ရှိသော်၊ သုတ္တံဝါ၊ သုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဇာတကံဝါ၊ ဇာတ်ကိုလည်းကောင်း

၂၃၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

အာရဘိတွာ၊ အားထုတ်၍၊ အာရဒ္ဓကာလတော၊ အားထုတ်သောအခါမှ၊
ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ထုရိဟထုရိတော၊ ဆောဆောလျှင်လျှင်ဖြစ်၍၊ အရဏီ၊
မန္တန္တောရိယ၊ ပွတ်ချ်ကို-ပွတ်ကျေဖြင့်-နှိပ် သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊
ဥဏ္ဍ ခါဒနိယံ၊ ပူသော ခဲဘွယ်ကို၊ ခါဒန္တောရိယ၊ စားသကဲ့သို့ လည်း
ကောင်း၊ ပါဠိယာ၊ ပါဠိ၏၊ အနုသန္တိပုဗ္ဗာပရေသု၊ အနုသန္တေ-ရှေ့-နေဝံတို့
၌၊ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်သည်ကို၊ ဂဟိတမေဝ၊ ယူအပ်သည်ကိုသာလျှင်၊ အဂ
ဟိတံ၊ မယူအပ်သည်ကို၊ အဂဟိတမေဝေ၊ မယူအပ်သည်ကိုသာလျှင်၊
ကတွာ၊ ပြု၍၊ ပုရာဏပဏ္ဏန္တိရေသု၊ ဟောင်းလေပြီးသော-သစ်ရွက်တို့၏
အကြားတို့၌၊ စရမာနံ၊ ကျွတ်စားသော၊ ဂေါဓံ၊ ဗြေတ်ကို၊ ဥဋ္ဌပမန္တောရိယ၊
ထစေသကဲ့သို့၊ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသို့ သော-ပါဠိအရာ၌၊ ပဟရန္တော၊
ပုတ်ခတ်လျက်၊ ဩသာပေန္တော၊ ဆုံးစေလျက်၊ ဩပာပာ၊ ရွှန်၍၊ ဝိတ္ထတိ၊
သွား၏၊ ယောပိဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ကထေ
န္တော၊ ဟောသည်ရှိသော်၊ ကာလေန၊ ရံခါ၊ သီဃံ၊ လျင်စွာ၊ ကာလေန၊ ရံခါ၊
ဒန္တံ၊ နှေးစွာ၊ ကာလေန၊ ရံခါ၊ မဟာသန္ဓံ၊ ကျယ်စွာသော-အသံကို၊ ကာ
လေန၊ ရံခါ၊ ခုဒ္ဒကသန္ဓံ၊ လှေစွာသောအသံကို၊ ကရောတိ၊ ပြု၏၊ ပေတဂ္ဂိ၊
ပြိတ္တာမီးသည်၊ ကာလေန၊ ရံခါ၊ ဇေတိ၊ တောက်ပ၏၊ ကာလေန၊ ရံခါ၊ နိဗ္ဗာ
ယတိယထိ၊ ပြီးသကဲ့သို့၊ ဧဝမေ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ဣမေ၊ ဤတရားစကား
၌၊ ပေတဂ္ဂိဓမ္မကထိကောနာမ၊ ပြိတ္တာမီးနှင့်တူသော-တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်
မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်သည်၊ ဥဋ္ဌာတုကာမာယ၊
ထခြင်းငှါ-အလိုရှိသည်ရှိသော်၊ ဝုနပ္ပုနံ၊ အတန်တလဲလဲ၊ အာရတတိ၊ အား
ထုတ်၏၊ ယောပိဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ ကထေန္တော၊ ဟော
သည်ရှိသော်၊ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သော-ပါဠိအရာ၌၊ ဝိတ္ထာရတိ၊ မထင်
သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်၏၊ နိတ္ထုနန္တော၊ တစုံတခုသော-ရောဂါဖြင့်-ဆင်း
ရဲခြင်းသို့ရောက်သကဲ့သို့-ကြည်းညည်းလျက်၊ ကန္တန္တောရိယ၊ ငိုကြွေးခြင်း
ကိုပြုသကဲ့သို့၊ ကထေတိ၊ ဟော၏၊ ဣမေသံသဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ဤအလုံးစုံကုန်
သောရဟန်းတို့၏၊ ကထာ၊ တရားစကားသည်၊ အပ္ပမန္တာနာမ၊ မစပ်သော
တရားစကားမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ယောပနဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်း
သည်၊ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို၊ အာရဘိတွာ၊ အားထုတ်၍၊ အာစရိယေဟိ၊ ဆရာ
တို့သည်၊ ဒိန္နနယေ၊ ပေးအပ်သော-နည်း၌၊ ဌိတော၊ တည်လျက်၊ အန္တိန္နဓာ
ရံ၊ မပြတ်သော-အယဉ်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ နဒိသောပတာ၊ ရိယ၊ မြစ်ရေအ
ယဉ်ကဲ့သို့၊ ပဝတ္ထေတိ၊ ဖြစ်စေ၏၊ အာကာသဂင်္ဂီတော၊ အာကာသဂင်္ဂီ ၂၄

တဿမာန ဥဒကံဝိယ၊ စီးလေသော-မြစ်ရေ-အယဉ်ကဲ့သို့၊ နိရုန္တရက
 သံ၊ မပြတ်သော-စကားကို၊ ပဝတ္ထေတိ၊ ဖြစ်စေ၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊
 ကထာ၊ တရားစကားသည်၊ အနုပဗန္ဓာ၊ အစဉ်စပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
 တံ၊ ထိုသို့စပ်သည်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်တော်မူ၍၊ အနုပဗန္ဓေဟိတိ၊ အနုပွဲ
 ပဓ္ဓေဟိဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ အနုသယ-သမုပ္ပာတာယာတိ၊
 အနုသယ-သမုပ္ပာတာယ ဟူသည်ကား၊ သတ္တန္တံ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော၊
 အနုသယာနံ၊ အနုသယတို့ကို၊ သမုပ္ပာတာတ္ထာယ၊ ဖြတ်ခြင်းအကျိုးငှါး
 ဧဝရူပေန၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဗဟုသုတေန၊ များသော-အကြားအ
 မြင်နှင့်-ပြည့်စုံသော၊ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်၊ တထာရူပေနဝ၊ ထိုသို့
 ဗဟုသုတနှင့်-ပြည့်စုံသော-သဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု
 သတေနဝ၊ ရဟန်းအရာသည်-လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုသဟာယောနဝ၊
 ရဟန်းအထောင်သည်-လည်းကောင်း၊ သံဃာဒိကဇ္ဈေနဝ၊ ခိုးကုန်ငွန်း
 ဖြင့်လည်း၊ သံဃာဒိကဇ္ဈံ၊ ခိုးကုန်ငွန်းကို၊ ပလ္လင်္ကနဝ၊ ထက်ဝယ်ဖြင့်
 လည်း၊ ပလ္လင်္ကံ၊ ထက်ဝယ်ကို၊ အာဟာရံ၊ ဝိစေ၍၊ နိသိန္ဓေန၊ ထိုင်နေသဖြင့်၊
 ဂေါထိကံသာလဝနံ၊ ခွားဦးချိုနှင့်တူသောအင်ကြင်းတောက်ကို၊ သောတောယျ
 တင့်တယ်စေနိုင်ရာ၏၊ ဣမိနာ နယေန၊ ဤဝါရုဉ်-ဆိုအပ်ပြီးသော-နည်း
 ဖြင့်သာလျှင်၊ သဗ္ဗဝါရေသု၊ ခပ်သိမ်းသော-ဝါရုတို့၌၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊
 ဧဝဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ။

အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ပဋိသလ္လာနံ၊ တယောက်အထည်းထည်းကိန်း
 စက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊ အာရာမော၊ မွေ့လျော်ရာသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပဋိသလ္လာနာ ရာမော၊ ပဋိသလ္လာနာ ရာမမည်၏၊ ပဋိ
 သလ္လာန ရတောတိ၊ ပဋိသလ္လာနရတော ဟူသည်ကား၊ ပဋိသလ္လာနေ၊
 တယောက် အထည်းထည်း-ကိန်းစက်ခြင်း၌၊ ရတော၊ မွေ့လျော် သည်
 တည်း၊ သဟဿံ လောကနန္တိ၊ သဟဿံ-လောကနံဟူသည် ကား၊
 သဟဿံလောကဓာတုနံ၊ တသောင်းသော-လောကဓာတ်တို့၏၊ ပဟိသန္တံ၊
 မှန်၏၊ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှတထောင်အတိုင်းအရှည်ရှိသော-လောက ဓာတ်ကို၊
 ထေရဿ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ-မထေရ်အား၊ ဝေဝေဝနံ၊ အငြိမ့်အပ်၏၊ အာ
 ဝဇ္ဇနပဋိပန္နံ၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့်စပ်၏၊ ထေရော၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ-မထေရ်သည်၊
 အာကင်္ခမာနောပန၊ အလိုရှိအပ်သည် ရှိသော်ကား၊ အနေကာနိဝိ၊ များစွာ
 လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝက္ကဝါဠ သဟဿာနိ၊ စကြဝဠာ-အထောင်တို့ကို၊
 ဝေါလောကေတိ ယေဝ၊ ကြည့်စွမ်းနိုင်သည်-သာလျှင်တည်း၊ ဥပရိ ပါ

၂၃၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တထိယတွဲ၊

သဒ္ဓါ ဝရဂတောတိ၊ ဥပရိပါသာဒ-ဝရဂတော ဟူသည်ကား၊ သတ္တ
 ဘူ မကဿဝါ၊ ဘုံရုနစ်ဆင့်-ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ နဝ ဘူမကဿ
 ဝါ၊ ဘုံကိုးဆင့်-ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ပါသာဒ ဝရဿ၊ မြတ်သော
 ပြာသာဒ်၏၊ ဥပရိဂတော၊ အထက်၌-တည်သည်၊ သဟဿံ နေမိမဏ္ဍ
 လာနံ ဝေါလောကေယျာတိ၊ သဟဿံ နေမိမဏ္ဍလာနံ-ဝေါလောကေယျ
 ဟူသည်ကား၊ ပါသာဒ ပရိဝေဏေ၊ ပြာသာဒ်-အပြင်၌၊ နာဘိယာ၊ ချက်
 ပုံတောင်း၌၊ ပတိဗ္ဗိတာနံ၊ တည်ကုန်သော၊ နေမိဝဋ္ဋိယာ၊ အကွပ်-ရေးဖြင့်၊
 နေမိဝဋ္ဋိ၊ အကွပ်-ရေးကို၊ အာဟာရ၊ ထိစေ၍၊ ဗ္ဗိတာနံ၊ တည်ကုန်သော၊
 နေမိမဏ္ဍလာနံ၊ အကွပ်-ဝန်းတို့၏၊ သဟဿံ၊ တထောင်သော၊ ဝါတ
 ပါနံ၊ လေသောက်-တံခါးကို၊ ဝိဝရိတွာ၊ ဖွင့်သည်ရှိသော်၊ ဩလောက
 ယျ၊ မြင်ရာ၏၊ တဿ၊ ထိုလှည်းဘီးစက်၏၊ နာဘိယောပိ၊ ချက်တို့သည်
 လည်း၊ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ အရာဝိ၊ အ
 ကန့်တို့သည်-လည်းကောင်း၊ အရန္တရာနိဝိ၊ အကန့်ကြားတို့သည်-လည်း
 ကောင်း၊ နေမိယောပိ၊ အကွပ်တို့သည်-လည်းကောင်း၊ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ထင်
 ရှားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဧဝမေဝခေါ အာရုသောတိ၊ ဧဝမေ
 ဝခေါ-အာရုသော ဟူသည်ကား၊ အာရုသော၊ ငါ့ရှင်တို့၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဒိဗ္ဗ
 စက္ခုကော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု-အဘိညာဉ်နှင့်-ပြည့်စုံသော၊ အယမ္ဗိဘိက္ခု၊ ဤ
 ရဟန်းသည်လည်း၊ အတိတ္တန္တမာနုသကေန၊ လူတို့၏-ပသာဒစက္ခုကို
 လွန်သော၊ ဒိဗ္ဗေနစက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု-အဘိညာဉ်ဖြင့်၊ သဟဿံလောကာ
 နံ၊ တထောင်သော-လောက ခတ်တို့ကို၊ ဝေါလော ကေတိ၊ ကြည့်၏၊
 ပါသာဒေ၊ ပြာသာဒ်၌၊ တဿဗ္ဗိတပုရိသဿ၊ ထိုတည်သောယောက်ျား
 အား၊ စက္ကနာဘိယော၊ လှည်းဘီး-ပုံတောင်း တို့သည်၊ ပါကဋ္ဌာ ဝိယ၊
 ထင်ရှားကုန် သကဲ့သို့၊ စက္ကဝါဠ သဟဿေ၊ တထောင်သော-စကြာ
 ဝဠာ၌၊ သိနေရသဟဿံ၊ တထောင်သော-မြင့်မိုရ်တောင်သည်၊ ပါကဋ္ဌံ၊
 ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အရာဝိယ၊ အကန့်တို့ကဲ့သို့၊ ဒိပါ၊ ကျွန်းတို့
 သည်၊ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ အရန္တရာနိဝိယ၊
 အကန့်၏ အကြားတို့ကိုကဲ့သို့၊ ဒိပဗ္ဗိတမနုဿာ၊ ကျွန်း၌တည်ကုန်သော
 လူတို့သည်၊ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ နေမိယော
 ဝိယ၊ အကွပ်တို့ကဲ့သို့၊ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတာ၊ စကြာဝဠာ-တောင်တို့သည်၊ ပါ
 ကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ အာရုညကောတိ၊ အာရုည
 ကော-ဟူသည်ကား၊ သမာဒိန္န အရုညရတင်္ဂါ၊ ဆောက်တည်အပ်သော

အရညကင်-ရတင်ရှိ၏။ သေသပဒေသုပိ၊ ကြွင်းသော-ပုဒ်တို့၌ လည်း၊
သေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏။ ။

နောစသံသာရေန္တိတိ၊ နောစသံသာရေန္တိ-ဟူသည်ကား၊ နုဩဿ
ရေန္တိ၊ မဆုံးစေကုန်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သဟေတုကံ သကာရုဏံ၊ အကြောင်း
နှင့်-တကွကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆိတုတ္တိ၊ မေးခြင်းငှါ-လည်း
ကောင်း၊ ဝိဿန္တိတုတ္တိ၊ ဖြေခြင်းငှါ-လည်းကောင်း၊ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်
နိုင်သော-သူသည်၊ သံသာရေတိနာမ၊ တွန့်တိုသည်မည်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့တွန့်
တိုသော-အားဖြင့်၊ နကထေန္တိ၊ မဖြေကုန်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အ
က္ကော၊ အနက်တည်း၊ ပဝတ္တိန္တိဟောတိတိ၊ ပဝတ္တိန္တိဟောတိ-ဟူသည်ကား
နဒိသောတံ၊ မြစ်ရေ အယဉ် ဖြစ်သော၊ ဥဒကံဝိယ၊ ရေကဲ့သို့၊ ပဝတ္တိတိ၊
ဖြစ်၏၊ ယာယ ဝိဟာရ သမာပတ္တိယာတိ၊ ယာယ-ဝိဟာရ-သမာပတ္တိယာ
ဟူသည်ကား၊ ယာယလောကီယာယ ဝိဟာရသမာပတ္တိယာဝါ၊ အကြင်
လောကီ-ဝိဟာရ-သမာပတ်ဖြင့်-လည်းကောင်း၊ ယာယ လောကုတ္တရာ
ယဝိဟာရ သမာပတ္တိယာဝါ၊ အကြင်လောကုတ္တရာ ဝိဟာရ-သမာပတ်
ဖြင့်၎င်း၊ ဝိတိနာမေယျ၊ လွန်စေရာ၏၊ သာဓုသာဓု သာရိပုတ္တဘိ ဧပ္ပန္နံ၊
သာဓုသာဓုသာရိပုတ္တဟူသော-ဤပုဒ်၌၊ အယံသာဓုကာရော၊ ဤကောင်း
ပြီးပေးခြင်းကို၊ အာနန္ဒတ္ထေရုဿ၊ အရှင် အာနန္ဒာ မထေရ်အား၊ ဒိဇ္ဇော၊
ပေးအပ်၏၊ သာရိပုတ္တတ္ထေရေနပန၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ -မထေရ်နှင့်ကား၊
သန္တိ၊ တကွ၊ ဘဝဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အာလပတိ၊ စကားဆိုတော်မူ
၏၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော-ကောင်းပြီးပေးခြင်း၌၊ သေနယော၊ ဤနည်းလျှင်
နည်းရှိ၏၊ ယထာတံအာနန္ဒောတိ၊ ယထာတံအာနန္ဒော-ဟူသည်ကား၊ အာ
နန္ဒောဝီ၊ အာနန္ဒာသည်ပင်လျှင်၊ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ၊ ဗျာကရုဏမာနော၊ ဖြေ
အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဗျာကရေယုယထာ၊ ဖြေရာသကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ဤအတူ၊
ဗျာကတံ၊ ဖြေကြားအပ်၏၊ အာနန္ဒေန၊ အာနန္ဒာသည်၊ အတ္တနော၊ မိမိအား၊
အနုတ္တ ဝိကမေဝ၊ လျောက်ပတ်သော-စကားကိုသာလျှင်၊ အဇ္ဈာသယာနု
ရူပမေဝ၊ အလိုဆန္ဒအားလျော်သော-စကားကိုသာလျှင်၊ ဗျာကတံ၊ ဖြေ
ကြားအပ်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အက္ကော၊ အနက်တည်း။ ။

ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ အာနန္ဒတ္ထေရော၊ အရှင် အာနန္ဒာမထေရ်သည်၊ အတ္တ
နာ၊ မိမိသည်၊ ဗဟုသုတော၊ များသော အကြားအမြင်ရှိ၏၊ အဿ၊ ထို
အာနန္ဒာ၏၊ သာသနေ၊ ဘုရားရှင် သာသနာလောင်း၌၊ သဗြဟ္မ စာရိ၊ သီ
တင်းသုံးတော်တို့သည်၊ ဗဟုသုတော၊ များသော အကြားအမြင်-ရှိကုန်

၂၃၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ။

သည်။ တဝေယျံ၊ ဖြစ်ပါကုန် မူကား၊ အဟောဝတ၊ ကောင်းလေစွတ
ကား၊ ဣတိဇံ၊ ဤသို့၊ အဇ္ဈာသယော၊ အလိုဆန္ဒသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်၊
ဗဟုသုတဿ၊ များသောအကြားအမြင်ရှိသော-ရဟန်းအား၊ ကပ္ပိယာ
ကပ္ပိယံ၊ အပ်သည်-မအပ်သည် လည်းကောင်း၊ သာ ဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်
ရှိသည်-မပြစ်မရှိသည်-လည်းကောင်း၊ ဂရုကလဟုကံ၊ လေးသောအာ
ပတ်-ပေါ့သောအာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ သတေကိန္တသတေကိန္တံ၊
ကုစား ကောင်းသော အာပတ်-မကုစား ကောင်းသော အာပတ်သည်
လည်းကောင်း၊ ပါကဋံ၊ ထင်းရှားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဗဟုသုတော၊
များသော အကြား အမြင် ရှိသော-ရဟန်းသည်၊ ဥဂ္ဂဟိတ ဗုဒ္ဓဝဇ္ဇံ၊
သင်အပ်ပြီးသော-ဘုရားဝကားကို၊ အာဝဇ္ဇိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍၊ ဣမသ္မိံ၊ ဤ
နေ၊ ဤပါဠိအရာ၌၊ သီလံ၊ သီလကို၊ ကထိတံ၊ ဟောအပ်၏၊ ဣမသ္မိံ၊ ဤပါဠိ
အရာ၌၊ သမာဓိ၊ သမာဓိကို၊ ကထိတံ၊ ဟောအပ်၏၊ ဣမသ္မိံ၊ ဤပါဠိအရာ၌၊
ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာကို၊ ကထိတံ၊ ဟောအပ်၏၊ ဣမသ္မိံ၊ ဤပါဠိအရာ၌၊
မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနာနိ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တို့ကို၊ ကထိတံ၊ ဟောအပ်ကုန်၏၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ သီလဿ၊ သီလ၏၊ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ လာသောအရာ၌၊ သီလံ၊ သီလ
ကို၊ ပူရေတွာ၊ ပြည့်၍၊ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏၊ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ လာသောအ
ရာ၌၊ သမာဓိံ၊ သမာဓိကို၊ ပူရေတွာ၊ ပြည့်၍၊ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာ၏၊
အာဂတဋ္ဌာနေ၊ လာသောအရာ၌၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို၊ ဂတ္တံ၊ ဝိပဿနာ
၏-ခန်းတိုက်ကို၊ ဂဏ္ဌာပေတွာ၊ ယူစေ၍၊ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို၊ ဘာဝေတွာ၊ ပွားစေ
၍၊ ဗလံ၊ ဖိုလ်ကို၊ သန္တိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြုရ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
ထေရဿ၊ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်၏၊ သဗြဟ္မစာရိ၊ သီတင်းသုံးဘော်တို့
သည်၊ ဧကံ၊ တပါးသော၊ နိကာယံဝါ၊ နိကာယကို-လည်းကောင်း၊ ဧန္တု၊ နှစ်
ပါးကုန်သော၊ နိကာယေဝါ၊ နိကာယတို့ကို-လည်းကောင်း၊ တယော၊ သုံး
ပါးကုန်သော၊ နိကာယေဝါ၊ နိကာယတို့ကို လည်းကောင်း၊ စက္ကာရော၊ လေး
ပါးကုန်သော၊ နိကာယေဝါ၊ နိကာယတို့ကို-လည်းကောင်း၊ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်
သော၊ နိကာယေဝါ၊ နိကာယတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ သင်ကုန်၍
အာဝဇ္ဇိန္တာ၊ ဆင်ခြင်ကုန်သည်ရှိသော်၊ သီလဒီနံ၊ သီလအစရှိသည်တို့၏၊
အာဂတဋ္ဌာနေသု၊ လာသောအရာတို့၌၊ သီလဒီနိ၊ သီလအစရှိသည်တို့
ကို၊ ပရိပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍၊ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်၊ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနိ၊ မဂ်
ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တို့ကို၊ သန္တိကရေယျံ၊ မျက်မှောက်ပြုရပါကုန်မူကား၊ အဟော

ဝတ၊ကောင်းလေ့တကား၊ ဣတိဇံ၊ဤသို့၊ အဇ္ဈာသယော၊ အလိုဆန္ဒသည်၊ ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ သေသဝါရေသုဝိ၊ ကြွင်းသော ဝါရတို့၌လည်း၊ ဇေသဝနယော၊ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏၊ ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊ချွဲဦးအံ့၊ အာယသ္မာရေဝတော၊ အရှင်ရေဝတသည်၊ဈာနဇ္ဈာသယော၊ ဈာန်ကိုဝင်စားခြင်း၌ အလိုဆန္ဒရှိ၏၊ ဈာနာဘိရတော၊ ဈာန်ကိုဝင်စားခြင်း၌-မွေ့လျော်တော်မူ၏၊တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ တဿ၊ထိုအရှင်ရေဝတအား၊ သဗြဟ္မစာရိ၊သီတင်းသုံးဘော် တို့သည်၊ ဧကိကာ၊ တယောက်အထည်းထည်း၊ နိသိဒိတ္တာ၊ထိုင်နေကုန်၍၊ ကသိဇာပရိကမ္မံ၊ကသိုဏ်းပရိကံကို၊ ကတ္တာ၊အားထုတ်ကုန်၍၊အဋ္ဌသမာပတ္တိယော၊ ရှစ်ပါးသော-သမာပတ်တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ဖြစ်စေကုန်၍၊ဈာနပဒဋ္ဌာနံ၊ဈာန်လျှင်နိုးစွာသော-အကြောင်းရှိသော ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို၊ဝဇေတော၊ပွား၍၊ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊လောကုတ္တရာတရားကို၊ သန္တိကရေယျံ၊ မျက်မှောက်ပြုရပါ-ကုန်မူကား၊ အဟောဝတ၊ကောင်းလေ့၊ဣတိဇံ၊ဤသို့သော-အလိုဆန္ဒသည်၊ ယသ္မာ၊အကြင်ကြောင့်၊ ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ ဇံ၊ဤသို့၊ ဗျာကာသိ၊ဖြေကြား၏။ ။

အာယသ္မာအနုရုဒ္ဓေါ၊အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်၊ နိဗ္ဗုတက္ခ၊ကော၊နိဗ္ဗုတက္ခ၊အဘိညာဉ်နှင့်-ပြည့်စုံ၏၊ တဿ၊ထိုအရှင်အနုရုဒ္ဓါအား၊ သဗြဟ္မစာရိ၊သီတင်းသုံးဘော်တို့သည်၊အာလောကံ၊အာလောကကသိုဏ်းကို၊ဝဇေတောပွားစေကုန်၍၊ နိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ နိဗ္ဗုတက္ခ၊ အဘိညာဉ်ဖြင့်၊ အနေကေသု၊ များစွာကုန်သော၊စက္ကဝါဠသဟာသေသု၊စကြဝဠာအထောင်တို့၌၊ဝဝမာနေ၊ စုတေဆဲ ဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တေစ၊ သတ္တဝါတို့ကို-လည်းကောင်း၊ ဥပပဇ္ဇမာနေ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲ-ဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တေစ၊ သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း၊ဒိသ္မာ၊မြင်ကုန်၍၊ဝဇ္ဇာယေန၊ ဝဋ်ဆင်းရဲတည်းဟူသောဘေးဖြင့်၊မိတ္တံ၊မိတ်ကို၊ သံဝေဇေတော၊ဝိတ်လန်စေ၍၊ ဝိပဿနံ၊ဝိပဿနာကို၊ဝဇေတော၊ပွားစေကုန်၍၊လောကုတ္တရဓမ္မံ၊လောကုတ္တရာ-တရားကို၊ သန္တိကရေယျံ၊ မျက်မှောက်ပြုရပါကုန်မူကား၊ အဟောဝတ၊ ကောင်းလေ့တကား၊ ဣတိဇံ၊ ဤသို့သော-အလိုဆန္ဒသည်၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ ဇံ၊ဤသို့၊ ဗျာကာသိ၊ဖြေကြား၏၊ အာယသ္မာမဟာကဿပေါ၊အရှင်မဟာကဿပသည်၊ ရုတဝါဒေါ၊ ရုတင်၏ကျေးဇူးကို-ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တဿ၊ ထိုအရှင်မဟာ ကဿပအား၊ သဗြဟ္မစာရိ၊ သီတင်း သုံးဘော်တို့သည်၊ ရုတဝါဒေါ၊ ရုတင်၏

၂၃

၂၃၆ မူလပဏ္ဏာသံ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ။

ကျေးဇူးကို-ဆိုလေ့ရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ။ ဖြစ်ကုန်၍။ ရတင်္ဂါနုဘာဝေန။
ရတင်၏ အာနုဘောဉ်ဖြင့်။ သပ္ပတ္တယတဏှံ။ ပစ္စည်းလေးပါးလျှင်-အာရုံရှိ
သောတဏှာကို။ မိလာပေတွာ။ ပိန်စေကုန်၍။ အပရေပိ။ တပါးလည်းဖြစ်
ကုန်သော။ နာနုပ္ပကာရေ။ အထူးထူးအပြားပြား-ရှိကုန်သော။ ကိလေသေ။
ကိလေသာတို့ကို။ ရနိတွာ။ ပျောက်ကုန်၍။ ဝိပဿနံ။ ဝိပဿနာကို။ ဝဇေ
တွာ။ ပွားစေကုန်၍။ လောကုတ္တရဓမ္မံ။ လောကုတ္တရာ-တရားကို။ သန္တိကရေ
ယျံ။ မျက်မှောက်ပြုရပါကုန်မှုကား။ အဟောဝတ။ ကောင်းလေစွတကား။
ဣတိဝေ။ ဤသို့သော-အလိုဆန္ဒသည်။ ယသ္မာ။ အကြင်ကြောင့်။ ဟောတိ။
ဖြစ်၏။ တသ္မာ။ ထိုကြောင့်။ ဧဝံ။ ဤသို့။ ဗျာကာသိ။ ဖြေကြား၏။ အာယသ္မာ
မဟာမောဂ္ဂလာနေ။ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည်။ သမာဓိပါရိပုရိယာ။
သမာဓိကိုဖြည့်ခြင်း၌။ မတ္တကံ-အပြီးအဆုံးသို့။ ပတ္တော။ ချောက်တော်မူ၏။
ပန။ စင်စစ်သော်ကား။ သုခမံ။ သိမ်မွေ့သော။ ဝိတ္တန္တရံ။ စိတ်အထူးလည်း
ကောင်း။ ခန္တန္တရံ။ ခန္ဓာအထူး-လည်းကောင်း။ ဓာတုန္တရံ။ ဓာတ်အထူး
လည်းကောင်း။ အာယတနန္တရံ။ အာယတနအထူး-လည်းကောင်း။ ဈာ
နောက္ကန္တိကံ။ ဈာန်ကို-ချန်၍ဝင်စားခြင်း-လည်းကောင်း။ အာရမ္မဏောက္ကန္တိ
ကံ။ အာရုံကို-ချန်၍ဝင်စားခြင်း-၎င်း။ အင်္ဂ ၀၀တ္ထာနံ။ အင်္ဂါကို ပိုင်းခြား
ခြင်း-လည်းကောင်း။ အာရမ္မဏ ၀၀တ္ထာနံ။ အာရုံကိုပိုင်းခြားခြင်း-လည်း
ကောင်း။ အင်္ဂသင်္ကန္တိ။ အင်္ဂါကိုပြောင်းခြင်း-လည်းကောင်း။ အာရမ္မဏ
သင်္ကန္တိ။ အာရုံကိုပြောင်းခြင်း-လည်းကောင်း။ ဧကတောဝဇနံ။ တိတ်ကို
ယူ၍ဒုက်၌-ထည့်ခြင်းအစရှိသော-ဧကတောဝဇနိက-လည်းကောင်း။ ဥဘ
တောဝဇနံ။ တိတ်ဒုက်တို့ကို ခွဲပါးရောသောအားဖြင့်-ပွားခြင်းဟူသော
ဥဘတောဝဇနိက-လည်းကောင်း။ ဣတိဣမံသဗ္ဗံ။ ဤအလုံးစုံသည်။ အာဘိ
ဓမ္မိကဓမ္မကထိကဿောဝ။ အာဘိဓမ္မာကိုဆောင်သော-ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်
အားသာလျှင်။ ပါကဋံ။ ထင်ရှား၏။ ဟိသစ္စံ။ မှန်၏။ အနာဘိဓမ္မိကော။ အာဘိ
ဓမ္မာကိုမဆောင်သော-ရဟန်းသည်။ ဓမ္မံ။ တရားကို။ ကထေန္တော။ ဟော
သည်ရှိသော်။ အယံ။ ဤသည်ကား။ သကဝါဒေါ။ မိမိအယူတည်း။ အယံ။
ဤသည်ကား။ ပရဝါဒေါ။ သူတပါးတို့၏အယူတည်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ နဇာနာ
တိ။ မသိ။ သကဝါဒံ။ မိမိ၏အယူကို။ ဒိပေဿာဒိတိ။ ပြအံ့ဟူ၍။ ပရဝါဒံ
သူတပါးတို့၏ အယူကို။ ဒိပေတိ။ ပြ၏။ ပရဝါဒံ။ သူတပါးတို့၏အယူကို။
ဒိပေဿာဒိတိ။ ပြအံ့ဟူ၍။ သကဝါဒံ။ မိမိအယူကို။ ဒိပေတိ။ ပြ၏။ ဓမ္မန္တရံ။
တရားအထူးကို။ ဝိသံဝါဒေတိ။ ချက်ယွင်းစေ၏။ အာဘိဓမ္မိကော။ အာဘိဓမ္မာ

ကိုဆောင်သော-ရဟန်းသည်၊ သကဝါဒံ၊ မိမိအယူကို၊ သကဝါဒနိယမေ
နေဝ၊ မိမိအယူကို-မှတ်သဖြင့်သာလျှင်၊ ပရဝါဒံ၊ သူတပါးတို့၏အယူကို၊
ပရဝါဒနိယမေနေဝ၊ သူတပါးအယူကို-မှတ်သဖြင့်သာလျှင်၊ ဒီပေတိ၊ ပြစ်
ဓမ္မန္တရံ၊ တရားအထူးကို၊ နဝိသံဝါဒေတိ၊ မချွတ်ယွင်းစေ၊ တသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်၊ ထေရဿ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလံာန်-မထေရ်အား၊ သဗြဟ္မစာရိ၊
သီတင်းသုံးဘော်တို့သည်၊ အာဘိဓမ္မိကာ၊ အာဘိဓမ္မာကို-ဆောင်ကုန်
သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍၊ သုခုမေသု၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော၊ ဌာနေသု၊ အရာ
တို့၌၊ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်ကို၊ ဩတာရေတွာ၊ ချ၍၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို၊
ဝနေတွာ၊ ပွားစေကုန်၍၊ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ လောကုတ္တရာ တရားကို၊ သန္တိ
ကရေယျံ၊ ချက်မှောက်ပြုရ ပါကုန်မူကား၊ အပောဝတ၊ ကောင်းလေစွ
တကား၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့သော-အလိုဆန္ဒသည်၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဇေ၊ ဤသို့၊ ဗျာကာသိ၊ ဖြေကြား၏၊ အာ
ယသ္မာသာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်၊ ပညာပါရမီယသ၊
ပညာပါရမီ၏၊ မတ္တကံ၊ အပြီးအဆုံးသို့၊ ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူ၏၊ ဓသစ္စံ၊ မှန်
၏၊ ပညာယေဝ၊ ပညာရှိသော-ရဟန်းသည်သာလျှင်၊ ဗိတ္တံ၊ ဗိတ်ကို၊ အတ္တ
နော၊ မိမိ၏၊ ဝသေ၊ အလိုသို့၊ ဝတ္တေတုံ၊ လိုက်စေခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိ၊ စွမ်း
နိုင်၏၊ ဒုပ္ပညော၊ ပညာမရှိသော-ရဟန်းသည်၊ ဝတ္တေတုံ၊ လိုက်စေခြင်းငှါ၊
နသက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဒုပ္ပညော၊ ပညာမရှိသော-ရဟန်း
သည်၊ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်သော၊ ဗိတ္တဿ၊ ဗိတ်၏၊ ဝသေ၊ အလိုသို့၊ ဝတ္တိတွာ၊
လိုက်စေ၍၊ ဣတော ဗိတောစ၊ ထိုမှ-ဤမှလည်း၊ ဝိပ္ပန္နိတွာပိ၊ တုန်လှုပ်၍
လည်း၊ ကတိပါဟောနေဝ၊ နှစ်ရက်-သုံးရက်ဖြင့်သာလျှင်၊ ဂိဟိဘာဝံ၊ လူ၏
အဖြစ်သို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ အနယဗျာသနံ၊ အကျိုးမဲ့ ပျက်ဆီးခြင်းသို့၊ ပါပု
ဏာတိ၊ ရောက်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ထေရဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ
မထေရ်အား၊ သဗြဟ္မစာရိ၊ သီတင်းသုံးဘော်တို့သည်၊ အဗိတ္တဝသိကာ၊
ဗိတ်၏အလိုသို့-မလိုက်ကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍၊ ဗိတ္တံ၊ ဗိတ်ကို၊ အတ္တ
နော၊ မိမိ၏၊ ဝသေ၊ အလို၌၊ ဌပေတွာ၊ ထားကုန်၍၊ အဿ၊ ထိုဗိတ်၏၊ သဗ္ဗာ
နိ၊ အလုံးစုံကုန်သော၊ ဝိသေဝိကဝိပ္ပန္နိတာနိ၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော
ကြောင့်-ခုစရိုက်တည်းဟူသော-တုန်လှုပ်ခြင်းတို့ကို၊ ဝဋ္ဌိတွာ၊ ပျက်ဆီး
၍၊ ဤသကမ္ပိ၊ စည်းလပ်မှုလည်း၊ ဗဟိ၊ အပသို့၊ နိက္ခမိတုံ၊ ထွက်ခြင်းငှါ၊
အဒေန္တော၊ မပေးကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို၊ ဝနေတွာ၊ ပွားစေ
ကုန်၍၊ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ လောကုတ္တရာ-တရားကို၊ သန္တိကရေယျံ၊ ချက်

၂၄၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

မှောက်ပြုရပါကုန်မှုကား၊ အဟောဝတ၊ ကောင်းလေစွတကား၊ ဣတိဇဝံ၊ ဤသို့သော အလိုဆန္ဒသည်၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဇဝံ၊ ဤသို့၊ ဗျာကာသိ၊ ဖြေကြားတော်မူ၏၊ ။

သဗ္ဗေသံဝေါသာရိပုတ္တသုဘာသိတံပရိယာယေနာတိ၊ သဗ္ဗေသံဝေါသာရိပုတ္တသုဘာသိတံပရိယာယေနဟူသည်ကား၊ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တရား၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ သံဃာရာမဿနာမ၊ သင်္ဃာဇ္ဇိ-အာရာမမည်သည်ကား၊ ဗဟုသုတဘိက္ခုဟိပိ၊ ဗဟုသုတရှိကုန်သော-ရဟန်းတို့ဖြင့်လည်း၊ သောဘဏကာရုဏံ၊ တင့်တယ်ခြင်း၏-အကြောင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဗျာနာဘိရုတေဟိပိ၊ ဗျာန်ဖြင့်ပွေ့လျော်ကုန်သော-ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗစက္ခ၊ ကောဟိပိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခ၊ အဘိညာဉ်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သောရဟန်းတို့သည်-လည်းကောင်း၊ ဓုတဝါဒေဟိပိ၊ ဓုတင်၏ ကျေးဇူးကိုဆိုလေ့ရှိကုန်သော-ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဘိဓမ္မိကောဟိပိ၊ အဘိဓမ္မာကို-ဆောင်ကုန်သော-ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ အဗိတ္တဝသိကောဟိပိ၊ မိတ်၏ အလိုသို့- မိမိမလိုက်သော- ရဟန်း တို့သည်လည်းကောင်း၊ သောဘဏကာရုဏံ၊ တင့်တယ်ခြင်း၏-အကြောင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော၊ ဝေါ၊ သင်တို့၏၊ သုဘာသိတံ၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်သော-စကားသည်၊ ပရိယာယေန တေနတေနကာရဏေန၊ ထိုထိုသို့သော- အကြောင်းဖြင့်၊ သုဘာသိတ မေဝ၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ နောဒု ဣ သိတံ၊ မကောင်းသဖြင့်ဆိုအပ်သော-စကားမဟုတ်၊ အပိစမမာပိ သုဏာထာတိ၊ အပိစမမာပိသုဏာထဟူသည်ကား၊ အပိစ၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း၊ မမ၊ ငါတုရား၏၊ ဝစနံပိ၊ စကားကိုလည်း၊ သုဏာထ၊ နာကြကုန်ဦးလော၊ နတာဝါဟံဇ္ဇမံ ပလ္လက်၊ ဘိန္ဒုဿာမိတိ၊ နတာဝါဟံ ဣမံပလ္လက်-ဘိန္ဒုဿာမိဟူသည်ကား၊ တာဝထိုမျှလောက်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ စတုရင်္ဂီရိရိယံ၊ အင်္ဂါလေးပါးနှင့်-ပြည့်စုံသော-လုံ့လကို၊ အဓိဋ္ဌာယ၊ ဆောက်တည်၍၊ အာဘုဇိတံ၊ ခွေအပ်သော၊ ဣမံပလ္လက်၊ ဤပလ္လင်ကို၊ နဘိန္ဒုဿာမိ၊ မပျက်အံ့၊ နမေခိဿာမိ၊ မဖြေအံ့၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဣဒံဝစနံ၊ ဤစကားကို၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပရိပါကဝတေန၊ ရင့်ခြင်းသို့ရောက်သော၊ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်၊ ရုဇ္ဈသိရိ၊ ပြည်၏ စည်းစိမ်ကို၊ ပဟာယ၊ စွန့်၍၊ ကတာဘိနိက္ခမနော၊ ပြုအပ်ပြီးသော-တောထွက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်၊ ဗောဓိမဏ္ဍိ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်သို့၊ အာရုပ္ပ၊ တက်တော်မူ၍၊

၉

စတုရင်္ဂီဇိရိယံ၊ အင်္ဂါ လေးပါးနှင့်- ပြည့်စုံသော လုံ့လကို၊ အဓိဋ္ဌာယ၊
ဆောက်တည်၍၊ အပရာဇိတ ပလ္လင်္က၊ မာရ်နတ်သားသည်-မရှုံးစေအပ်
သော-ပလ္လင်ကို၊ အာဘုဇိတွာ၊ ခွဲတော်မူ၍၊ ဒဠသမာဒါနော၊ မြို့မြို့စွာ
ဆောက်တည်ခြင်းသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ နိသိန္ဒော၊ ထိုင်နေတော်မူလျက်၊
တိဏ္ဍိမာရာနံ၊ ဒေဝပုတ္တမာရ်-ကိလေသမာရ်-အဘိသင်္ခါရမာရ်-တည်း
ဟူသော-သုံးပါးသောမာရ်တို့၏၊ မတ္တကံ၊ ထိပ်ကို၊ တိန္ဒြိတွာ၊ ဖျက်ခင်း၍၊
ပစ္စုသသမယေ၊ မိုးသောက်-ထသောအခါ၌၊ အသသဟသိလောကဓာ
တုံ၊ တသောင်းသော-လောကဓာတ်ကို၊ ဥန္တု၊ ခြေနှော၊ ဝဲ၊ တင်ထပ်စေလျက်
သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်ကို၊ ပဋိဇိန္တိ၊ ထိုးထွင်း၍သိပြီး၊ အတ္တ
နော၊ ကိုယ်တော်မြတ်၏၊ ဝံ၊ မဟာဗောဓိပလ္လင်၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ညာဏ်
သဗ္ဗညုတညာဏ်၏-ကြည်ရာဖြစ်သော-မဟာဗောဓိပလ္လင်ကို၊ သန္ဓာယ၊
ရည်တော်မူ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟကိရ၊ ဟောတော် မူသတတ်၊ အပိစ၊
တနည်းလည်း၊ ပဉ္စိမံဇနတံ၊ နောင်လာ-လူအပေါင်းကို၊ အနုကမ္မမာနော
ပိ၊ အစဉ်ပေသင့်ရှောင်တော်-မူလိုသည်ဖြစ်၍လည်း၊ ပဋိပတ္တိသာရံ၊ နိဗ္ဗာန်
အကျိုးငှါ ကျင့်သော-ဝိပဿနာ ပဋိပတ်တည်း ဟူသော-အနှစ်သာရရှိ
သော၊ ပုထုဇ္ဈန ကလျာဏကံ၊ ပုထုဇဉ်-ကလျာဏပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဒဿန္တော၊
ပြင်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်
၏၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌၊ ဧဝံ၊ အဇ္ဈာသ
ယာ၊ ဤသို့အဇ္ဈာသယ-ဆန္ဒရှိကုန်သော၊ ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုးကောင်းသား
တို့သည်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဋိသမ္ဘိက္ခိဿန္တိ၊ ဆင်ခြင်ကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မဟာဂေါထိက
သုတ္တံ၊ မဟာဂေါထိကသုတ်ကို၊ ကထေန္တော၊ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်၊
ဣဓသာရိပုတ္တံ၊ တိက္ခုပစ္ဆာဘတ္တံ(ပ)ဧဝရူပေနခေါ သာရိပုတ္တဘိက္ခုနာ
ဂေါထိကံသာလဝနံ သောတေယျာတိ၊ ဣဓသာရိပုတ္တဘိက္ခု ပစ္ဆာဘတ္တံ
(ပ)ဧဝရူပေနခေါ-သာရိပုတ္တဘိက္ခုနာ ဂေါထိကံသာလဝနံ သောတေယျ
ဟူ၍၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီးမယ်၊ ငါတို့သည်၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏
အဇ္ဈာသယံ၊ အလိုတော်ကို၊ ဂဏ္ဍိဿာမ၊ ယူကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပစ္ဆာ
ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသော်၊ ပိဏ္ဍပါတ ပဋိက္ကန္တာ၊ ဆွမ်းခံရုံမှ-ဖဲကုန်ပြီး
သည်ရှိသော်၊ စတုရင်္ဂီဇိရိယံ၊ အင်္ဂါ လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော-လုံ့လကို၊
အဓိဋ္ဌာယ၊ ဆောက်တည်၍၊ ဒဠသမာဒါနော၊ မြို့မြို့စွာ-ဆောက်တည်ကုန်
သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ အပတွာ၊ မရောက်

၂၄၂. မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

မူကုန်၍၊ ဣမံပလ္လင်္ကံ၊ ဤပလ္လင်ကိုး နာဝိဒ္ဓိသာမ၊ မဗျက်ကုန်အံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သမဏဓမ္မံ၊ ရဟန်းတရားကို၊ ကတ္တဗ္ဗံ၊ အားထုတ်အပ်သည်ကို၊ မညိဿန္တိ၊ အောက်မေ့ကုန်လတ္တံ့၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပဋိပဒ္ဓါ၊ ကျင့်ကုန်သော၊ ဧတေ၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ ကတိပါဟောနေဝ၊ ရှစ်ရက်-သုံးရက် ဖြင့်သာလျှင်၊ ဇာတိ ဇရာ မနုဏဿ၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း-ဒုခိခြင်း-သေခြင်း၏အန္တိ၊ အဆုံးကို၊ ကရိဿန္တိ၊ ပြုကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမံပန္နိမ ဇနတံ၊ ဤနောက်လာ-လူအပေါင်းကို၊ အနုကမ္မမာနော၊ အစဉ်ပြီးမြောက်တော်မူလိုသော-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဋိပတ္တိသာရံ၊ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါကျင့်သော-ဝိပဿနာပဋိပတ် တည်းဟူသော-အနှစ်သာရ ရှိသော၊ ပုဏ္ဏုန္န ကလျာဏကံ၊ ပုဏ္ဏုန္နကလျာဏ-ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဒေဿန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာပာ၊ မိန့်ဆိုပြီး၊ ဧဝေပေနခေါသာရိပုတ္တဘိက္ခုနာ ဂေါထိဂံသာလဝနံ၊ သောဘောယျာတိ၊ ဧဝေပေနခေါ-သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ဂေါထိဂံသာလဝနံ-သောဘောယျ ဟူသည်ကား၊ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တ ရားဧဝေပေန၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်၊ နိပ္ပရိယာ ပေသနေဝ၊ မရချအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဂေါထိဂံသာလဝနံ၊ ဂေါထိဂံသာလတော ကို၊ သောဘောယျ၊ တင့်တယ်စေနိုင်ရာ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ယထာနုသန္တိနာဝ၊ အစဉ်ဖြစ်သော-အနုသန္ဓေဖြင့် သာလျှင်၊ ဒေသနံ၊ ဒေသနာတော်ကို၊ နိဗ္ဗ ပေသိ၊ ဆုံးစေတော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤတွင်မဟာဂေါထိဂံသုတ်၏အတွင်း-အပြုံး တည်း၊ မဟာဂေါထိဂံ သုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ မဟာဂေါထိဂံသုတ်၏-အတွင်း သည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

မဟာဂေါပါလသုတ်၊

ဧဝံမေသုတန္တိ၊ ဧဝံမေသုတံအစရှိသော-သုတ်သည်၊ မဟာဂေါပါလ သုတ္တံ၊ မဟာဂေါပါလ-သုတ်တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုမဟာဂေါပါလ-သုတ်၌၊ ကထာ၊ သုတ်၏အနက်ကိုတွင်ခြင်းသည်၊ ဧကနာဠိကာ၊ ဧကနာဠိကစကား လည်းကောင်း၊ စတုရဿ၊ စတုရဿ-စကားလည်းကောင်း၊ နိသိန္နဝုတ္တိ ကာ၊ နိသိန္နဝုတ္တိက-စကားလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တိယော၊ သုံးပါး တို့တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်၊ ပါဠိ၊ ပါဠိကို၊ ဝတော၊ ဆိုပြီး၍၊ ဧကေက ပဒဿ၊ တပုဒ်-တပုဒ်၏၊ အတ္ထကထာနံ၊ အနက်ကိုဆိုခြင်းသည်၊ ဧကနာဠိ ကာနာမ၊ ဧကနာဠိကမည်၏၊ အပဏ္ဍိတံ၊ ပညာမရှိသော၊ ဂေါပါလကံ၊ နွား

ကျောင်းသားကို၊ ဒဿတွာ၊ ပြုပြီး၍၊ အပဏ္ဍိတံ၊ ပညာမရှိသော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို၊ ဒဿတွာ၊ ပြုပြီး၍၊ ပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိသော၊ ဂေါပါလကံ၊ နွား ကျောင်းသားကို၊ ဒဿတွာ၊ ပြုပြီး၍၊ ပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိသော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း ကို၊ ဒဿတွာ၊ ပြုပြီး၍၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စတုက္ကံ၊ စတုက္ကကို၊ ဗဒ္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍၊ ကထနံ၊ အနက်ကိုဟောခြင်းသည်၊ စတုရဿာနာမ၊ စတုရဿာမည်၏၊ အပဏ္ဍိတံ၊ ပညာမရှိသော၊ ဂေါပါလကံ၊ နွားကျောင်းသားကို၊ ဒဿတွာ၊ ပြုပြီး၍၊ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးကို၊ ဂမနံ၊ ရောက်စေခြင်း-လည်းကောင်း၊ အပဏ္ဍိတံ၊ ပညာမရှိသော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို၊ ဒဿတွာ၊ ပြုပြီး၍၊ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးကို၊ ဂမနံ၊ ရောက်စေခြင်း-လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိသော၊ ဂေါပါလကံ၊ နွားကျောင်းသားကို၊ ဒဿတွာ၊ ပြုပြီး၍၊ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးကို၊ ဂမနံ၊ ရောက်စေခြင်း-လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိသော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို၊ ဒဿတွာ၊ ပြုပြီး၍၊ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံး ကို၊ ဂမနံ၊ ရောက်စေခြင်း-လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ နိသိန္န ဝုတ္တိကံနာမ၊ နိသိန္နဝုတ္တိကမည်၏၊ အယံ၊ ဤသုံးပါးသောအစဉ်ဖြင့်-ဖွင့် ခြင်းသည်၊ ဣမ၊ ဤအရာ၌၊ သဗ္ဗာစရိယာနံ၊ ခပ်သိမ်းသော-စရာတို့၏၊ အာဝိဇ္ဈာ၊ အလေ့အကျင့်တို့တည်း၊ ဧကဒသဟိ ဘိက္ခဝေအင်္ဂေဟိတိ၊ ဧကဒသဟိ-ဘိက္ခဝေအင်္ဂေဟိ-ဟူသည်ကား၊ ဧကဒသဟိ၊ တဆဲ့တ ပါးကုန်သော၊ အဂုဏကောဋ္ဌာသေဟိ၊ ကျေးမရှိသော-အတို့တို့နှင့်၊ ဂေါ ဂဏန္တိ၊ ဂေါဂဏံဟူသည်ကား၊ ဂေါမဏ္ဍလံ၊ နွားအပေါင်းကို၊ ပရိဟရိ တုန္တိ၊ ပရိဟရိတုံဟူသည်ကား၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဝိစရိတုံ၊ သွားခြင်း ဌ၊ ဖာတိကတုန္တိ၊ ဖာတိကတုံ-ဟူသည်ကား၊ ဝဇ္ဇိ၊ ပွားစီးခြင်းကို၊ အာပါဒေတုံ၊ ရောက်စေခြင်းဌ၊ ။

ဣဓာတိ၊ ဣဓဟူသည်ကား၊ ဣမသ္မိံလောကေ၊ ဤလောက၌၊ နရူပည၊ ဟောတိတိ၊ နရူပည၊ ဟောတိ-ဟူသည်ကား၊ ဂဏနတောဝါ၊ အရေအ တွက်အားဖြင့်-လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏတောဝါ၊ အဆင်းအားဖြင့်-လည်း ကောင်း၊ နှုပ်၊ အဆင်းကို၊ နဇာနာတိ၊ မသိ၊ ဂဏနတော၊ အရေအတွက်အား ဖြင့်၊ နဇာနာတိနာမ၊ မသိခြင်းမည်သည်ကား၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ဂုန္နံ၊ နွားတို့၏ သတံဝါ၊ တရာဟူ၍-လည်းကောင်း၊ သဟသံဝါ၊ တထောင်ဟူ၍-လည်း ကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗံ၊ အရေအတွက်ကို၊ နဇာနာတိ၊ မသိသော၊ ထို နွားကျောင်းသားသည်၊ ဂါဝိသု၊ နွားမတို့သည်၊ ဟာသာသုဝါ၊ သေကုန်သော် လည်းကောင်း၊ ပလ္လာတာသုဝါ၊ ပြေးခဲ့ကုန်သော်-လည်းကောင်း၊ ဂေါဂဏံ၊

၂၄၄ မူလပဏ္ဏာသ-အတ္ထကထာနိသျှ-တတိယတွဲ။

နွားအပေါင်းကို။ ဂဟေတွားယူ၍၊ အဇ္ဈယနေ၊ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှအတိုင်း
 အရှည်ရှိကုန်သော-နွားတို့သည်၊ နဒိဿန္တိ၊ မထင်ကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နွေတိ
 ကိဂါမန္တရာနိဝါ၊ နှစ်ခု-သုံးခုသော-ရွာတံခါးတို့သို့-လည်းကောင်း၊ အဇ္ဈ
 ဝိဝါ၊ တောအုပ်သို့-လည်းကောင်း၊ ဝိစရန္တော၊ လှည့်လည်လျက်၊ နပရိ
 ယေသတိ၊ မရှာ၊ အညေသံ၊ တပါးကုန်သော-လူတို့၏၊ ဂါဝိသု၊ နွားမတို့၌၊
 အတ္တနေ၊ မိမိ၏၊ ဂေါဂဏံ၊ နွားအပေါင်းသည်၊ ပရိဋ္ဌာသုပိ၊ ဝင်ကုန်သော်
 လည်း၊ ဂေါဂဏံ၊ နွားအပေါင်းကို။ ဂဟေတွား၊ ဇေတွက်၍၊ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှ
 အတိုင်းအရှည်-ရှိကုန်သော၊ ဣမာဂါဝေါ၊ ဤနွားတို့သည်၊ နအဋ္ဌာကံ၊
 ငါတို့၏-နွားမဟုတ်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ယဋ္ဌိယ၊ ခုတ်ဖြင့်၊ ပေါဂထေတွား၊ ပုတ်ခတ်
 ၍၊ နနိဟရေတိ၊ မထုတ်လိုက်၊ တဿ၊ ထိုနွားကျောင်းသား၏၊ နဋ္ဌာ၊ ပျောက်
 လေကုန်ပြီးသော၊ ဂါဝိယေ၊ နွားမတို့သည်၊ နဋ္ဌာဝ၊ ပျောက်ကုန်သည်သာ
 လျှင်းဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝဂေါဂါဝိယေ၊ သူတပါးတို့၏-နွားမတို့ကို၊ ဂဟေ
 တွားယူ၍၊ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်သည်ကို၊ ဂေါသာမိကာ၊ နွားရှင်တို့သည်၊
 ဒိသွား၊ မြင်၍၊ အလံ၊ ဤသူသည်၊ ဧတ္တကံကာလံ၊ ဤမျှလောက်သော-အခါ
 ပတ်လုံး၊ အဋ္ဌာကံ၊ ငါတို့၏၊ ခေန္တံ၊ နွားမတို့၊ ဂဏ္ဍတိ၊ ဘင်းယူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့
 ဆို၍၊ တဋ္ဌိတွား၊ ခြမ်းချောက်၍၊ အတ္တနေ၊ မိမိ၏၊ ဂါဝိယေ၊ နွားမတို့ကို၊
 ဂဟေတွားယူ၍၊ ဂန္တန္တိ၊ သွားကုန်၏၊ တဿ၊ ထိုနွားကျောင်းသား၏၊
 ဂေါဂဏာပိ၊ နွားအပေါင်းသည်လည်း၊ ပရိပာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏၊ ပဉ္စ
 ဂေါရသ ပရိဘောဂတေဝိ၊ ငါးပါးသော-နွားနို့ အရသာကို-သုံးဆောင်
 ခြင်းမှလည်း၊ ပရိဗာဟိရော၊ အပ်ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝဏ္ဏတော၊
 အဆင်းအားဖြင့်၊ နဇာနာတိနာမ၊ မသိခြင်းမည်သည်ကား၊ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှ
 အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဂါဝေါ၊ နွားတို့သည်၊ သေတာ၊ ပြိုကုန်၏၊ ဧတ္တ
 ကာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော-နွားတို့သည်၊ ရတ္တာ၊ နီကုန်၏၊ ဧတ္တ
 ကာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော-နွားတို့သည်၊ ကာဠာ၊ မည်းနက်
 ကုန်၏၊ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော-နွားတို့သည်၊ ကဗ
 ရာ၊ ပြောက်ကျားကုန်၏၊ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော-နွားတို့
 သည်၊ နိဿ၊ ညှိကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နဇာနာတိ၊ မသိ၊ သော၊ ထိုနွားကျောင်း
 သားသည်၊ ဂါဝိသု၊ နွားတို့သည်၊ ဟတာသုဝါ၊ သေကုန်သော်-လည်း
 ကောင်း၊ (ပ)၊ ပဉ္စဂေါရသ ပရိဘောဂတေဝိ၊ ငါးပါးသော-နွားနို့ အရ
 သာကို-သုံးဆောင်ရခြင်းမှလည်း၊ ပရိဗာဟိရော၊ အပ်ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။

နလက္ခဏကုသလောဟောတိတိ၊ နလက္ခဏကုသလော-ဟောတိဟု
သညကား၊ ဂါဝိနံန္ဒာမတို့၏၊ သရိဇေ၊ ကိုယ်၌၊ ကတံ၊ ပြုအပ်သော၊ ခန္ဓ
သတ္တိသုလ္လာဒိဘေဒံ၊ လေးသမားတို့၏-န္ဒာမတို့၌ပြုအပ်သော-ခန္ဓလက္ခဏာ
သတို့ သားငယ်တို့၏-န္ဒာမတို့၌ ပြုအပ်သော-သတ္တိ လက္ခဏာ-ပိဿနိုး
နတ်အစရှိသည်တို့၏-န္ဒာမတို့၌ပြုအပ်သော-သုလလက္ခဏာအစရှိသည်အ
ပြားရှိသောလက္ခဏံ၊ လက္ခဏာကို၊ နဇာနာတိ၊ မသိသော၊ ထိုန္ဒာမကျောင်း
သားသည်၊ ဂါဝိသုန္ဒာမတို့သည်၊ ဟတာသုဝါ၊ သေကုန်သော်-၎င်း၊
ပလာတာသုဝါ၊ ပြေးခဲ့ကုန်သော်-လည်းကောင်း၊ အဇ္ဈယဇ္ဇေ၊ အသုက
လက္ခဏာစ၊ ဤအမည်ရှိသော-အမှတ်ရှိသည်လည်း-ဖြစ်ကုန်သော၊ အသု
ကလက္ခဏာစ၊ ဤအမည်ရှိသော-အမှတ်ရှိ သည်လည်း-ဖြစ်ကုန်သော၊
ဂါဝေါ၊ န္ဒာမတို့သည်၊ နဒိဿန္တိ၊ ဖယ်ကုန်(ပ) ဝဗ္ဗေဝါရေသ ပရိတော
ဂတောပိ၊ ငါးပါးသော-န္ဒာမို့ အရေသာကို-သုံးဆောင်းဖြောင်းလည်း၊ ပရိ
ဗာဟိရော၊ အပဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ နအာသာဒိုကံသာဓေတာတိ၊ န
အာသာဒိုကံသာဓေတာ-ဟူသည်ကား၊ ဂုန္ဒန္တံ၊ န္ဒာမတို့၏၊ ခါဇ္ဇကဏ္ဍကောဒိ
တိ၊ သစ်ခုတ်-ဆူး-အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပဟာတဋ္ဌာနေသုပိ၊ ခတ်မိရာ -အရပ်
တို့၌၊ ဝဏော၊ အနာသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုအနာ၌၊ နိလမက္ခိကာ၊
ယင်ညိုတို့သည်၊ အဇ္ဈကောနိဝါ၊ အဥတို့ကိုမူလည်း၊ ပါတေန္တိ၊ ချကုန်၏၊
တေသံ၊ ထိုန္ဒာမတို့၏၊ အာသာဒိုကာတိနာမ၊ မသာယာအပ်သည်-မည်ကုန်
သော၊ တာနိ၊ ထိုယင်ဥတို့ကို၊ အဇ္ဈနု၊ ထွတ်ဖြင့်၊ အပနေက္ခာ၊ ပယ်၍၊
ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးဘတ်ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဗာလော၊
မလိမ္မာသော၊ ဂေါပါလကော၊ န္ဒာမကျောင်းသားသည်၊ တထာ၊ ထိုဆေး
ဘတ်သိပ်ခြင်း စသော-အခြင်းအရာဖြင့်၊ နကရောတိ၊ မပြု၊ တေန၊ ထို
ကြောင့်၊ နအာသာဒိုကံသာဓေတာဟောတိတိ၊ နအာသာဒိုကံ-သာဓေ
တာဟောတိဟူ၍၊ ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ၊ တထာ၊ ထိုန္ဒာမကျောင်းသား၏၊ ဂုန္ဒံ၊
န္ဒာမတို့အား၊ ဝဏာ၊ အနာတို့သည်၊ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ပွားကုန်၏၊ ဝန္တိရာ၊ နက်ကုန်
သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပါဏကားပိုးလောက်တို့သည်၊ ကုန္တိ၊ ဝမ်း
တွင်းသို့၊ ပဝိသန္တိ၊ ဝင်ကုန်၏၊ ဂါဝေါ၊ န္ဒာမတို့သည်၊ ဂေလညာသိဘုတာ၊
အနာဖြင့်-နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ယာဝဒတ္တံ၊ အလိုရှိတိုင်း၊ တိဏာနိ
မြက်တို့ကို၊ ခါဒိတံ၊ စားခြင်းငှါ၊ နေဝသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နှိုင်းကုန်၊ ပါနိယံ၊
သောက်ရေကို၊ ပါတံ၊ သောက်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နှိုင်းကုန်၊
တတ္ထ၊ ထိုနားခြံ၍၊ ဂုန္ဒံ၊ န္ဒာမတို့၏၊ ခါရံ၊ နို့ ရည်သည်၊ သိန္ဓတိ၊ ပြတ်၏၊ ဂေါဏာနံ

၂၄၅

၂၄၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ

နွားတို့၏၊ ဇဝေါ၊ ခွန်အားသည်။ ဟာယတိ၊ ယုတ်၏။ ဥဘယေသံ၊ နှစ်ပါးစုံ
တို့၏၊ ဇိဝိတန္တရာယောဝိ၊ အသက်၏-အန္တရာယ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အဿ၊ ထိုနွားကျောင်းသား၏။ ဂေါဂ
ဏောဝိ၊ နွားအပေါင်းသည်လည်း။ ပရိဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏။ ပဉ္စဂေါရ
သတောဝိ၊ ငါးပါးသော-နွားနို့ အရသာငှလည်း။ ပရိဗာဟိရော၊ အပဖြစ်
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

နဝဏံပရိစ္ဆာဒေတာဟောတိတိ၊ နဝဏံပရိစ္ဆာဒေတာဟောတိ-ဟူ
သည်ကား။ ဂန္တံ၊ နွားတို့၏။ ဂတ္တနယေနော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-နည်းဖြင့်
သာလျှင်၊ သဉ္ဇာတော၊ ဖြစ်သော၊ ဝဏော၊ အနာရှိသည်ဖြစ်၍၊ တောသန္တံ၊
ဆေးကိုးဒတ္တာပေး၍၊ ဝါကေနဝါ၊ လျှပ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဝိရုဏေန
ဝါ၊ ပုဆိုး ကြမ်းဖြင့်-လည်းကောင်း၊ ဗဒ္ဓိတွားဖွဲ့၍၊ ပရိစ္ဆာဒေ တဗ္ဗော၊
ဖုံးလွှမ်း အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဗာယော၊ မိုက်သော၊ ဂေါပါလ
ကော၊ နွားကျောင်းသားသည်။ တဿ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်၊ နကရောတိ၊ မပြု၊
အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုနွားကျောင်းသား၏၊ ဂန္တံ၊ နွားတို့၏။ ဝဏောဟိ၊
အနာတို့မှ၊ ယူသာ၊ သွေးပြည်တို့သည်၊ ပဉ္စပန္နံ၊ ယိုစီးကုန်၏၊ အညမညံ၊
အချင်းချင်း၊ နိဗံသေန္တံ၊ တိုးဝှေ့ ကုန်၏၊ တေန၊ ထိုသို့တိုးဝှေ့ ခြင်းကြောင့်
အညေသတ္တံ၊ တပါးကုန်သော-နွားတို့အားလည်း၊ ဝဏော၊ အနာတို့သည်၊
ဇာယန္တံ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဂါဂေါ၊ နွားတို့သည်၊ ဂေလညာဘိဘူ
တာ၊ အနာသည်-နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ယာဝဒတ္တံ၊ အလိုရှိတိုင်း၊
တိဏာနိ၊ မြက်တို့ကို၊ ခါဒိတံ၊ စားခြင်းငှါ (ပ) ပရိဗာဟိရော၊ အပဖြစ်သည်
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နဂူမံ၊ ကတ္တာဟောတိတိ၊ နဂူမံ၊ ကတ္တာဟောတိဟူသည်
ကား။ အန္တောဝဿ၊ မိည်းတွင်း၌၊ ခုသ မကသာဒိနံ၊ မှက်-ခြင်-အစရှိ
သည်တို့၏၊ ဥဿန္တကါလေ၊ များသောအခါ၌၊ ဂေါဂဏော၊ နွားအပေါင်းသည်
ဝဇံ၊ ခြံသို့၊ ပဝိဋ္ဌေ၊ ဝင်သည်ရှိသော်။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သော-နွားခြံ
အရပ်၌၊ ဂူမော၊ အရိုးကို၊ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အပဏ္ဏိ
တော၊ ပညာမရှိသော၊ ဂေါပါလကော၊ နွားကျောင်းသားသည်တံ၊ ထိုအရိုး
ကို၊ နကရောတိ၊ မပြု၊ ဂေါဂဏော၊ နွားအပေါင်းသည်၊ သဗ္ဗေတ္တိံ၊ ညဉ့်သုံး
ယာဝပတ်လုံး၊ ခုသ သာဒိဟိ၊ မှက်-အစရှိသည်တို့သည်၊ ဥပဒ္ဓုတာ၊ နှိပ်စက်
အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ နိဗ္ဗံ၊ အိပ်ခြင်းကို၊ အသတိတွာ၊ မရမူ၍၊ ပုနဒိဝသံ၊ မိုး
သောက်သောနေ့၌၊ အရုညေ၊ တော၌၊ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သော-အရပ်၌
ရုက္ခမူလာဒိသု၊ သစ်ပင်ရင်း-အစရှိသည်တို့၌၊ နိပုဇ္ဇိတွာ၊ ဝပ်၍၊ နိဒ္ဒါယတိ၊

အိပ်၏။ ယာဝဒတ္တံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ တိဏာနိ၊ မြက်တို့ကို။ ခါဒိဝံ၊ စားခြင်းငှါ။ နုသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန် (ပ) ပဉ္စဂေါရသပရိဘောဂတောပိ၊ ငါးပါးသော-နွားနှို့အရသာကို-သုံးဆောင်ခြင်းမှလည်း။ ပရိဗာဟိရော၊ အပဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နတိတ္ထံ၊ ဇာနတ်တိတိ။ နတိတ္ထံ၊ ဇာနတ်ဟူသည်ကား၊ တိတ္ထံ၊ ရေဆိပ်ကို။ သမန္တိဝါ၊ ညီညွတ်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝိသမန္တိဝါ၊ မညီညွတ်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သဂါဟန္တိဝါ၊ မိကျောင်း-လပိုင်-မကရ်းစသော-တေးရန်ရှိ၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ နိဂ္ဂါဟန္တိဝါ၊ မိကျောင်း-လပိုင်-မကရ်းစသော-တေးရန်မရှိဟူ၍လည်းကောင်း၊ နဇာနတ်တိ၊ မသိ၊ သော၊ ထိုနွားကျောင်းသားသည်၊ အတိဇ္ဈန၊ ဆိပ်မဟုတ်သဖြင့်၊ ဂါဝိယသန္တာ၊ မတို့ကို၊ ဩတာရေတိ၊ ချ၏။ သာသံ၊ ထိုနွားတို့၏။ ဝိသမတိတ္ထေ၊ မညီညွတ်သော-ဆိပ်ဦးပါသာဏာဒိနိ၊ ကျောက်အစရှိသည်တို့ကို၊ အတ္တမန္တိနံ၊ နင်းမိကုန်သည်ရှိသော်၊ ပါဒေါ၊ ခြေတို့သည်၊ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ကျိုးကုန်၏။ သဂါဟံ၊ မိကျောင်း-လပိုင်-မကရ်း စသော-တေးရန်ရှိသော၊ ဂန္တိရံ၊ နက်စွာသော၊ တိတ္ထံ၊ ဆိပ်သို့၊ ဩတိတ္ထော၊ သက်ကုန်သော-နွားတို့ကို၊ ကုန္တိလသဒယော၊ မိကျောင်း-လပိုင်-မကရ်း အစရှိကုန်သော၊ ဂါပာ၊ ဖမ်းယူ တတ်ကုန်သောသားရဲတို့သည်၊ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ဖမ်းယူကုန်၏။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့၊ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဂါဝေါ၊ နွားတို့သည်၊ နဋ္ဌာ၊ ပျောက်ကုန်ပြီ၊ အဇ္ဇ၊ ယနေ့၊ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ဂါဝေါ၊ နွားတို့သည်၊ နဋ္ဌာ၊ ပျောက်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သောအဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့-ပျောက်သည်ရှိသော်၊ အဿ၊ ထိုနွားကျောင်းသား၏၊ ဂေါဂဏောပိ၊ နွားအပေါင်းသည်လည်း၊ ပရိဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏။ ပဉ္စဂေါရသတောပိ၊ ငါးပါးသော-နွားနှို့အရသာမှလည်း၊ ပရိဗာဟိရော၊ အပဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

နပိတံဇာနတ်တိ၊ နပိတံဇာနတ်ဟူသည်ကား၊ ပီတဗ္ဗိ၊ ရေသေ့သံရဲပြီးသော-နွားကိုလည်းကောင်း၊ အပီတဗ္ဗိ၊ ရေမသောက်ရသေးသော-နွားကိုလည်းကောင်း၊ နဇာနတ်တိ၊ မသိ၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ပေါပါလကောနု၊ နွားကျောင်းသားသည်၊ ဣမာယဂါဝိယာ၊ ဤနွားမသည်၊ ပီတံ၊ ရေသောက်ရပြီ၊ ဣမာယဂါဝိယာ၊ ဤနွားမသည်၊ နပိတံ၊ ရေမသောက်ရသေး၊ ဣမာယ၊ ဤနွားမသည်၊ ပါနိယတိတ္ထေ၊ ရေဆိပ်ဦး၊ ဩကာသော၊ သောက်ခွင့်ကို၊ လဇ္ဈေါ၊ ရပ်အပ်ပြီ၊ ဣမာယ၊ ဤနွားမသည်၊ ဩကာသော၊ သောက်ခွင့်ကို၊ နလဇ္ဈေါ၊ မရအပ်၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပီတာပီတံ၊ ရေကိုသေသံပြီး-ရေကိုမသောက်ရသေး

၂၄၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-ကထိယတွဲ၊

သောန္တာရ်ကိုဇာနိတဗ္ဗံ။ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံပန၊ ဤနွား
 ကျောင်းသားသည်ကား။ ဇိဝသဘာဝံ၊ နေ့အတိုကို၊ အရုဉ္ဇေ၊ တော၌။ ဂေါ
 ဂဏံ၊ နွားအပေါင်းကို၊ ရက္ခိတွာ၊ ကျောင်း၌။ ပါနိယံ၊ သောက်ရေကို၊ ပါ
 ယေဿာမိတိ၊ တိုက်အံ့ဟူ၍၊ နဒိံ ဝါ၊ မြစ်သို့လည်းကောင်း၊ တဗ္ဗာကံ ဝါ၊ တ
 ဘက်သည်း-ကန်သို့လည်းကောင်း။ ဂဟေတွာ၊ နွားအပေါင်းကို လိုက်၍၊
 ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ တတ္ထ၊ ထိုနွားအပေါင်းတို့တွင်၊ မဟာဥသဘာဝ၊ နွားလား
 ဥသဘကြီးတို့သည်လည်းကောင်း။ အနုဥသဘာဝ၊ ဥသဘမဟုတ်ကုန်
 သော-နွားတို့သည်လည်းကောင်း။ ဗလ ဝဂါဝိယောစ၊ ခွန်အားရှိကုန်သော
 နွားမတို့သည်၎င်း။ ဒုဗ္ဗလသနိဝေဝ၊ အားနည်းသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊
 မဟာလ္လကနိဝ၊ အရွယ်ကြီးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဂေါဗ္ဗပါနိ၊ နွားအ
 ပေါင်းတို့ကို၊ သိဝဂံဟိ ဝါ၊ ဦးချိုတို့ဖြင့်၎င်း။ ပါသုကာဝိ ဝါ၊ နံပါးတို့ဖြင့်
 လည်းကောင်း၊ ပဟရိတွာ၊ တိုး၍၊ အတ္တနာ၊ မိမိ၏၊ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို
 ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဦရုပ္ပမာဏံ၊ ပေါင်ပမာဏရှိသော၊ ဥဒကံ၊ ရေသို့၊ ပရိသိတွာ၊
 သက်ဝင်၍၊ ယထာကာမံ၊ အလိုရှိတိုင်း၊ ပိဝန္တိ၊ သောက်ကုန်၏။ အဝ
 သေသ၊ ကြွင်းကုန်သော-နွားတို့သည်၊ ဩကာသံ၊ သောက်ခွင့်ကို၊ အလ
 ဘမာနာ၊ မချကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝီရေ၊ ကင်းနား၌၊ ဣတွာ၊ ဖျတ်၍၊ ကလလ
 မိဿကံ၊ ညွှန်နှိုင်းရာသော၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊ ပိဝန္တိ၊ သောက်ကုန်၏။ အပိ
 တာဇေဝ ဝါ၊ မသောက်အပ်ကုန်သည်လျှင်မူလည်း၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 အထ၊ ထိုအခါ၌၊ နေဂေါဂဏေ၊ ထိုနွားအပေါင်းတို့ကို၊ ဂေါပါလကော၊ နွား
 ကျောင်းသားသည်။ ပိဋ္ဌိယံ၊ ကျောက်ကုန်း၌၊ ပဟရိတွာ၊ ပုတ်ခတ်၍၊ ပုနံ၊
 တဘနံ၊ အရည်၊ တောသို့၊ ပဝေသေယိ၊ သွင်း၏။ တတ္ထ၊ ထိုနွားအပေါင်းတို့
 တွင်၊ အပိတဂါဝိယော၊ ရေမသောက်ရကုန်သော-နွားမတို့သည်၊ ပိပါသာ
 ယ၊ ရေငတ်ခြင်းဖြင့်၊ သုက္ခမာနာ၊ ချောက်တပ်-ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ယာဝဒတ္ထံ
 အလိုရှိတိုင်း၊ တိဏာနိ၊ မြက်တို့ကို၊ ခါဒိတုံ၊ စားခြင်းငှါ၊ နသက္ကောန္တိ၊
 မတတ်နှိုင်းကုန်၊ တတ္ထ၊ ထိုခြံ၌၊ ဂုန္တံ၊ နွားအပေါင်းတို့အား၊ ခါရံ၊ နို့ရည်သည်၊
 ဆိန္ဒတိ၊ ပြတ်၏။ ဂေါဂဏာနံ၊ နွားအပေါင်းတို့၏။ ဇဝေါ၊ ခွန်အားသည်၊ ဟာ
 ယကိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏။ (ပ) ပဉ္စဂေါရသတောဝိ၊ ငါးပါးသော နွားနို့အရသာ
 ဖြစ်လည်း၊ ပရိဗာဟိ၊ ရေ၊ အပဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

နဝိတိံ ဇာနာတိတိ၊ နဝိတိံ - ဇာနာတိဟူသည်ကား၊ အယံမဂ္ဂေါ၊ ဤ
 ခရီးသည်၊ သမော၊ ညီညွတ်၏။ ခေမော၊ ဘေးမရှိ၊ အယံမဂ္ဂေါ၊ ဤခရီးသည်၊
 ဝိသမော၊ မညီညွတ်၊ သာသကော၊ ခြင်္သေ့ - ကျား - အစရှိသော - ဘေးရန်

ကြောင့်-ရုံရှာဘွယ်ရှိ၏။ သပ္ပဒိဘလော၊ ဘေးဘျင်းနှင့်တကွ-ဖြစ်၏။ ဣတိ
 ဤသို့၊ နုဇာနာတိ၊ မသိ။ သော၊ ထိုနွားကျောင်းသားသည်။ သမံ၊ ညီညွတ်
 သော။ ခေမံ၊ ဘေးမရှိသော။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍၊ ဂေါဂဏံ၊
 နွားအပေါင်းကို။ ဣဝရံ၊ ဘေးငြိမ်းသော-ခရီးမှတစ်ပါးသော။ မဂ္ဂံ၊ ဘေးရှိ
 သော-ခရီးကို။ ပဋိပါဒေတိ၊ သွားစေ၏။ တတ္ထ၊ ထိုခရီး၌။ ဂါဝေါ၊ နွားတို့
 သည်။ ဘိဟဗျဿာဒိနံ၊ ခြင်္သေ့-ကျား-အစရှိသည်တို့၏။ ဂန္ဓေနဝါ၊ အနံ
 ဖြင့် လည်းကောင်း။ စောရ ပရိသသယေနဝါ၊ ခိုးသူတည်းဟူသော-ဘေး
 ရန်ဖြင့်လည်းကောင်း။ အဘိဘူတာ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တန္တ
 မိဂ သပ္ပဒိဘာဂံ၊ တုန်လှုပ်သော-သမင်နှင့်တူကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂိဝံ၊ လည်
 ကိုးဥက္ခိပိတွာ၊ ချီ၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ ရပ်ကုန်၏။ ယာဝဒတ္ထံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ တိ
 ဏာနိ၊ မြက်တို့ကို။ နေဝခါဒန္တိ၊ မစားနိုင်ကုန်၊ ပါနိယံ၊ သောက်ရေကို
 နပိဝန္တိ။ မသောက်နိုင်ကုန်။ တတ္ထ၊ ထိုနွားခြံ၌။ ဂုန္တံ၊ နွားတို့၏။ ခိရံ၊ နို့ရေ
 သည်။ ဆိန္ဓုတိ၊ ပြတ်၏။ (ပ) ပဉ္စ ဂေါရသတောဝိ၊ ငါးပါးသော-နွားနို့အ
 ရသာမှလည်း။ ပရိဗာဟိရော၊ အပဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နဂေါစရ
 ကုသလော ဟောတိတိ၊ နဂေါစရ ကုသလော-ဟောတိ ဟူသည်ကား။
 ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဂေါပါလကေန၊ နွားကျောင်းသားသည်။ ဂေါ
 စရ ကုသလေန၊ နွားတို့၏ စားကျက်၌-လိမ္မာသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ
 ၏။ ပဉ္စာဟိကစာရောဝါ၊ ငါးရက်တကြိမ်-အလှည့်ကျကျောင်းအပ်သော
 စားကျက်ကိုလည်းကောင်း။ သတ္တာဟိက စာရောဝါ၊ ခုနစ်ရက် တကြိမ်
 အလှည့်ကျကျောင်းအပ်သော-စားကျက်ကိုလည်းကောင်း။ ဇာနိတဗ္ဗော
 သိအပ်၏။ ဧကဒိသာယ၊ တခုသော-အရပ်အဝိုင်း။ ဂေါဂဏံ၊ နွားအပေါင်း
 ကို။ စာရေတွာ၊ ကျက်စားစေ၍။ ဂုန ဗိဝသေ၊ မိုးသောက်သော-နေ၌။
 တတ္ထ၊ ထိုစားကျက်၌။ နစာရေတဗ္ဗော၊ မကျက်စားစေအံ့။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။
 မဟတာမဟန္တေန၊ ဈေးဝွာသော၊ ဂေါဂဏေန၊ နွားအပေါင်းသည်။ ပိဏ္ဏ
 ဌာနံ၊ အထပ်ထပ် ကျက်စားအပ်သော-အရပ်သည်။ ဘောရိတလံပိယ၊
 စည်ကြီး အပြင်ကဲ့သို့၊ သုန္ဒံ၊ စင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နိတ္ထိတံ၊ မြက်
 မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥဒကဗ္ဗိ၊ ရေသည်လည်း။ အာလုပ္ပိယတိ၊ နောက်
 ကျ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပဉ္စမေဝါဗိဝသေ၊ ငါးရက်မြောက်သော-နေ၌
 လည်းကောင်း။ သတ္တမေဝါဗိဝသေ၊ ခုနစ်ရက်မြောက်သော-နေ၌လည်း
 ကောင်း။ ဂုန၊ တဘန်၊ တတ္ထ၊ ထိုရှေးကကျောင်းဘူးသော-စားကျက်၌။ စာ
 ရေတုံ၊ ကျက်စားစေခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧတ္တကေန၊ ဤမျှ

၂၅၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ငါးရက်-ခုနစ်ရက်ခြားသဖြင့်၊ တိဏ္ဍိ၊ မြက်သည်လည်း၊ ပဋိဝိရူပာတိ၊
 တဘန်ပေါက်ရောက်၏။ ဥဒကဋ္ဌိ၊ ရေသည်လည်း၊ ပသီဒတိ၊ ကြည်၏။ အ
 ယံပန၊ ဤနွားကျောင်းသားသည်ကား၊ ဣမံပဏ္ဏာဟိကစာရံဝါ၊ ဤငါးရက်
 တကြိမ်-အလှည့်ကျကျောင်းခြင်းကို-လည်းကောင်း၊ ဣမံသတ္တာဟိက
 စာရံဝါ၊ ဤခုနစ်ရက်တကြိမ်-အလှည့်ကျကျောင်းခြင်းကို-၎င်း၊ နဇာနာ
 တိ၊ မသိ၊ ဒိဝသေဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း၊ ရက္ခိတဋ္ဌာနေယေဝ၊ ကျောင်း
 ရာအခုတ်၌သာလျှင်၊ ရက္ခတိ၊ ကျောင်း၏၊ အထာထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုနွား
 ကျောင်းသား၏၊ ဂေါဂဏော၊ နွားအပေါင်းသည်၊ ဟရိတ တိဏ္ဍံ၊ စိမ်းရှင်
 သောမြက်ကို၊ နလဘတိ၊ မရ၊ သုက္ခတိဏ္ဍံ၊ မြက်ခြောက်ကို၊ ခါဒန္တော၊ စား
 သည်ရှိသော်၊ ကလလမိဿကံ၊ ညွှန်ရည်နှင့်ရောသော၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊ ပိဝ
 တိ၊ သောက်၏၊ ဟတ္ထ၊ ထိုနွားခြံ၌၊ ဂုန္တံ၊ နွားတို့၏၊ ခိရံ၊ နို့၊ ရည်သည်၊ ခိဇ္ဇ
 တိ၊ ပြတ်၏ (ပ) ပရိဗာဟိရော၊ အပဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

အနဝသေသဒေါဟိစဟောတိတိ၊ အနဝသေသဒေါဟိစ-ဟောတိဟူ
 သည်ကား၊ ပဏ္ဍိတဂေါပါလကေန၊ ပညာရှိသော-နွားကျောင်းသားသည်၊
 ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်-နို့ ရည်ကို အကြွင်းထားသည်ရှိသော်၊ ဝစ္ဆိ
 ကဿ၊ နွားငယ်အား၊ ခံသလောဟိတံ၊ အသား-အသွေးသည်၊ သတ္တာတိ၊
 တည်၏၊ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်၊ ဧကံနွေယနေ၊ တခုနှစ်ခုသော-နို့ တံတို့ကို၊
 ဌပေတွာ၊ တား၍၊ သာဝသေသဒေါဟိနာ၊ အကြွင်းရှိသည်ကိုပြု၍-ညှစ်အပ်
 သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်အပ်၏၊ အယံ၊ ဤနွားကျောင်းသားသည်၊ ဝစ္ဆိ ကဿ၊
 နွားငယ်အား၊ ကိဉ္စိ၊ တပေါက်တစက်ကိုမျှ၊ အနဝသေသေတွာ၊ အကြွင်း
 မထားမူ၍၊ ဒုဟတိ၊ ညှစ်၏၊ ခိရူပကော၊ နို့ ရည်ဖြင့် အသက်ရှည်သော၊
 ဝန္တော၊ နွားငယ်သည်၊ ခိရပိပါဿယ၊ နို့ ရည်ဖြင့်-ဆာလောင်သည်ဖြစ်
 ၍၊ သုက္ခတိ၊ ခြောက်တပ်၏၊ သတ္တာတုံ၊ တည်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော၊
 မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ကမ္မမာနော၊ တုန်လှုပ်လျက်၊ မာတုပုရတော၊ အမိ
 ၏ရှေ့မှ၊ ပတိတွာ၊ လည်း၍၊ ကာလံကရောတိ၊ သေ၏၊ မာတာ၊ အမိနွားမ
 သည်၊ ပုတ္တကံ၊ သေသော-နွားငယ်ကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ မသ္မံ၊ ငါ၏၊ ပုတ္တကော၊
 သားငယ်သည်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ မာတုခိရံ၊ အမိ၏-နို့ ရည်ကို၊ ပါဝုဗ္ဗိ၊
 သောက်ခြင်းငှါလည်း၊ နလဘတိ၊ မရပါလေ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုတ္တသောကေန၊
 သား၌ဖြစ်သော-မိုးရိမ်ခြင်းဖြင့်၊ ယာဝဒတ္ထံ၊ အလိုရှိတိုင်း၊ တိဏ္ဍာနိ၊ မြက်
 တို့ကို၊ ခါဒိတုံ၊ စားခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ ပါနိယံ၊ သောက်ရေ
 ကို၊ ပါတုံ၊ သောက်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်၊ ထနေသု၊ နို့ တံတို့၌၊

ခိုရုံနို့ရည်သည် ဆိန္ဒုတိ၊ ပြတ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဿ၊ ထိုနွားကျောင်းသား
 ၏၊ ဂေါဂဏောပိ၊ နွားအပေါင်းသည်လည်း။ ပရိဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏၊
 ပုဉ္ဇဂေါရသတောပိ၊ ငါးပါးသော-နွားနို့ အရသာမှလည်း။ ပရိဗာဟိရော၊
 အပဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဂုန္တံ၊ နွားတို့၏၊ ဝိတုဋ္ဌာနံ၊ အတအရာကို၊
 ကရောန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဂေါပိတရော၊ ဂေါပိ
 တုမည်ကုန်၏၊ ဂါဝေါ၊ နွားတို့ကို၊ ပရိနယန္တိ၊ ဆောင်တတ်ကုန်၏၊ ယထာ
 ရုစိ၊ အလိုရှိရာအရပ်သို့၊ ဂဟေတွာ၊ ယူဆောင်၍၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားတတ်ကုန်
 ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဂေါပရိဏာယကာ၊ ဂေါပရိဏာယကာ-မည်
 ကုန်၏၊ နအတိရေကပူဇာယာတိ၊ နအတိရေကပူဇာယ-ဟူသည်ကား၊ ဟိ
 ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော၊ ဂေါပါလကော၊ နွား
 ကျောင်းသားသည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဥသဘော၊ နွားလား
 ဥသဘာဋ္ဌ၊ အတိရေကပူဇာယ၊ လွန်စွာပူဇော်ခြင်းဖြင့်၊ ပူဇေတိ၊ ပူဇော်၏၊
 ပဏိတံ၊ ပွန်မြတ်သော၊ ဂေါဘတ္တံ၊ ဖွဲနွဲ-ဆန်ညက်-စသည်နှင့်-ရောသော
 အစာကို၊ ဒေတိ၊ ပေး၏၊ ဂန္ဓပဉ္စဂိုလိကေဟိ၊ လက်ငါးချောင်းတို့ဖြင့်-နံ့သာ
 ကျံခြင်းတို့ဖြင့်၊ မဏ္ဍေတိ၊ တန်ဆာဆင်၏၊ မာလံ၊ ပန်းကို၊ ပိဋ္ဌေတိ၊ ပန်ဆင်
 ၏၊ သိင်္ဂေ၊ ဦးချို၌၊ သုဝဏ္ဏံ၊ ရတနာ ကောသကေ၊ ရွှေကတော-ငွေကတော
 တို့ကိုလည်း။ ဓာရေတိ၊ စွပ်၏၊ ရုတ္တံ၊ ညဉ့်၌၊ ဒိပံ၊ ဆီမီးကို၊ ဇာလေတွာ၊
 ညှိ၍၊ စေလပိတာ နဿ၊ ကြက်အပ်သော-ပုဆိုး ပိတာန်၏၊ ဟောဋ္ဌာ၊
 အောက်၌၊ သယာပေတိ၊ အိပ်စေ၏၊ အယံပန၊ ဤနွားကျောင်းသား-မိုက်
 သည်ကား၊ တတော၊ ထိုနွားလား ဥသဘာအား-ပူဇော်အပ်သော ပူဇော်
 သကာမှ၊ ဧကသက္ကာရန္တိ၊ တခုသော-ပူဇော်သကာကိုလည်း၊ နကရောတိ၊
 မပြု၊ ဥသဘာ၊ နွားလား-ဥသဘာတို့သည်၊ အတိရေကပူဇံ၊ လွန်သောပူဇော်
 ခြင်းကို၊ အယာမာနာ၊ မရကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဂေါဂဏံ၊ နွားအပေါင်းကို၊
 နရက္ခန္တိ၊ မစောင့်ရှောက်ကုန်၊ ပရိဿယံ၊ တေးရန်ကို၊ နဝါရန္တိ၊ မမြစ်ကုန်၊
 ဧဝံ၊ ဤသို့မမြစ်သည်ရှိသော်၊ အဿ၊ ထိုနွားကျောင်းသား၏၊ ဂေါဂဏော၊
 နွားအပေါင်းသည်၊ ပရိဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏၊ ပုဉ္ဇဂေါရသတောပိ၊ ငါး
 ပါးသော-နွားနို့ အရသာမှလည်း၊ ပရိဗာဟိရော၊ အပဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။

ဣဓာတိ၊ ဣမဟူသည်ကား၊ ဣမသ္မိံ၊ သာသနော၊ ဤသာသနာတော်၌၊
 နရူပညာဟောတိတိ၊ နရူပညာဟောတိ-ဟူသည်ကား၊ စက္ကာရိမဟာဘူတာ
 နိတိ၊ စက္ကာရိမဟာဘူတာနဟူ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော

၂၅၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ၊

ရူပံ၊ ရုပ်ကို၊ ဂဏန တောဝါ၊ အရေ အတွက် အားဖြင့်-လည်းကောင်း၊
သမုဋ္ဌာနတောဝါ၊ ဖြစ်ကြောင်းအားဖြင့်-လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နှိဟိ၊
နှစ်ပါးကုန်သော၊ အာကာရေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ နဇာနာတိ၊ မသိ၊ ဂဏ
နတော၊ အရေအတွက်အားဖြင့်၊ နဇာနာတိနာမ၊ မသိခြင်းမည်သည်ကား၊
စက္ခယတနံ၊ စက္ခယတန-လည်းကောင်း၊ သောတ ဗာန ဇိဝှ၊ ကာ
ယာယတနံ၊ သောတ-ဗာန-ဇိဝှ-ကာယာ ယတန-လည်းကောင်း၊ ရူပ
သဒ္ဓ ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ယတနံ၊ ရူပ-သဒ္ဓ-ဂန္ဓ-ရသ-ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ယတန
လည်းကောင်း၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယ-လည်းကောင်း၊ ပုရိသိန္ဒြိယံ၊ ပုရိသိန္ဒြိ
လည်းကောင်း၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယ-လည်းကောင်း၊ ကာယဝိညတ္တိ၊
ကာယဝိညတ်-လည်းကောင်း၊ ဝစီဝိညတ္တိ၊ ဝစီဝိညတ်-လည်းကောင်း၊
အာကာသဓာတု၊ အာကာသဓာတ်-လည်းကောင်း၊ အာပေါဓာတု၊ အာ
ပေါဓာတ်-လည်းကောင်း၊ ရူပဿ၊ စက္ခုဒသကအစရှိသော-ရုပ်ကလာပ်
၏၊ လဟုတာစ၊ ပေါသည်၏အဖြစ်-လည်းကောင်း၊ ဓရုတံစ၊ နူးညံ့သည်၏
အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကမ္မညတာစ၊ အမွှေခံသည်၏-အဖြစ်လည်းကောင်း၊
ဥပစယောစ၊ ဥပစယ-လည်းကောင်း၊ သန္တတိစ၊ သန္တတိလည်းကောင်း၊
ဇရုတာစ၊ ဇရုတာလည်းကောင်း၊ ရူပဿ၊ ရုပ်၏၊ အနိစ္စတာစ၊ အနိစ္စတာ
ရင်း၊ ကဗဠိကာရော အာဟာရော၊ ကဗဠိကာရ-အာဟာရလည်းကောင်း၊
ဣတိဇံ၊ ဤသို့၊ ပါဠိပံ၊ ပါဠိတော်၌၊ အာဂတာ၊ လာကုန်သော၊ ပဉ္စဝိသတိ
ရူပကောဋ္ဌာသာ၊ နှစ်ဆဲ့ငါးပါးသော-ရုပ်အရတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နဇာနာတိ၊ မသိ၊ သောဂေါပါလကော၊ ထိုခွားကျောင်းသား
သည်၊ ဂဏနတော၊ အရေအတွက်အားဖြင့်၊ ဂန္ဓန္တု၊ နွားတို့၏၊ ရူပံ၊ အဆင်း
အရေအတွက်ကို၊ နဇာနာတိ သေယျထာပိ၊ မသိသကဲ့သို့၊ တထူပမော၊
ထိုခွားကျောင်းသား-ဥပမာရှိသော၊ အယံတိက္ခ၊ ဤရဟန်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
မှတ်အပ်၏၊ သောတိက္ခ၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ဂဏနတော၊ အရေ အတွက်
အားဖြင့်၊ ရူပံ၊ ရုပ်ကို၊ အဇာနဇန္တု၊ မသိသည်ဖြစ်၍၊ ရူပံ၊ ရုပ်ကို၊ ပရိဂ္ဂဟော
တွာ၊ သိမ်းဆည်း၍၊ အရူပံ၊ နာမ်ကို၊ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ပိုင်းခြား၍၊ ရူပါရူပံ၊ ရုပ်
နာမ်-နှစ်ပါးကို၊ ပရိဂ္ဂဟောတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍၊ ပစ္စယံ၊ အကြောင်း-ပစ္စည်း
ကို၊ သဗ္ဗက္ခေတွာ၊ မှတ်၍၊ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာယာဉ်သို့၊ အာရောပေတွာ၊
တင်၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ မတ္ထကံ၊ အပြီး-အဆုံးသို့၊ ပါဠေတံ၊ ရောက်
စေခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ သောတိက္ခ၊ ထိုရဟန်းသည်၊ တဿ
ဂေါပါလကဿ၊ ထိုခွားကျောင်းသား၏၊ ဂေါဂဏော၊ နွားအပေါင်းသည်၊

နဝဇုတိယထာ၊ မပ္ပိးသက္ကံသ္မိ၊ ဇေတထာ၊ ထိုအတူ၊ ဣမသ္မိ သာသနော၊ ဤ သာသနာတော်၌၊ သီလ သမာဓိ ဝိပဿနာ မဂ္ဂ ဗလ နိဗ္ဗာနေတိ၊ သီလ သမာဓိ-ဝိပဿနာ-မဂ္ဂ-ဗိုလ်-နိဗ္ဗာန်တို့ဖြင့်၊ နဝဇုတိ၊ မပ္ပိး၊ သောဂေါပါလ ကော၊ ထိုနွားကျောင်းသားသည်၊ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ဂေါရသေတိ၊ နွား နို့ အရသာတို့မှ၊ ပရိဗာဟိရော၊ အပဖြစ်သည်၊ ဟောတိယထာစ၊ ဖြစ်သကဲ့ သို့လည်း၊ ဇေတထာ၊ ထိုအတူ၊ အသေက္ခေန၊ ရဟန္တာတို့၏-ဥစ္စာဖြစ်သော သီလက္ခန္ဓေန၊ သီလတည်းဟူသောကျေးဇူးမှ၊ အသေက္ခေန၊ ရဟန္တာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိညာဏ ဒဿနက္ခန္ဓေန၊ သမာ ဓိ-ပညာ-ဝိမုတ္တိ-ဝိမုတ္တိဉာဏ်အဖြစ်တည်းဟူသော-ကျေးဇူးမှ၊ ဣတိ၊ ဤ သို့၊ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ဓမ္မက္ခန္ဓေတိ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာကျေးဇူးတို့မှ၊ ပရိဗာဟိ ရော၊ အပဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သမုဋ္ဌာနတော၊ ဖြစ်ကြောင်းအားဖြင့် နဇာနာတိနာမ၊ မသိသည်မည်သည်ကား၊ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိ သော၊ ရူပံ၊ ရုပ်သည်၊ ဧကသမုဋ္ဌာနံ၊ တခုသော-အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်၏ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော-ရုပ်သည်၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နှစ်ပါးသောအ ကြောင်းကြောင့်ဖြစ်၏၊ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော-ရုပ်သည်၊ တိ သမုဋ္ဌာနံ၊ သုံးပါးသော-အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်၏၊ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအ ရှည်ရှိသော-ရုပ်သည်၊ စတုသမုဋ္ဌာနံ၊ လေးပါးသော-အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော-ရုပ်သည်၊ ကုတောစိ၊ တစုံတခု သောအကြောင်းကြောင့်၊ နသမုဋ္ဌာတိ၊ မဖြစ်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နဇာနာတိ၊ မသိ၊ သောဂေါပါလကော၊ ထိုနွားကျောင်းသားသည်၊ ဝဇ္ဈတော၊ အဆင်းအား ဖြင့်၊ ဂုန္နံ၊ နွားတို့၏၊ ရူပံ၊ အဆင်းကို၊ နဇာနာတိသေယျထာပိ၊ မသိသကဲ့သို့၊ တထူပမော၊ ထိုနွားကျောင်းသား-ဥပမာရှိသော၊ အယံတိက္ခ၊ ဤရဟန်း သည်၊ သမုဋ္ဌာနတော၊ ဖြစ်ကြောင်းအားဖြင့်၊ ရူပံ၊ ရုပ်ကို၊ နဇာနာတိ၊ မသိ၊ သော၊ ထိုမသိသော-ရဟန်းသည်၊ ရူပံ၊ ရုပ်ကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း ချ်၊ အရူပံ၊ နာမ်ကို၊ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ပိုင်းခြား၍၊ (ပ)၊ ပရိဗာဟိရော၊ အပဖြစ် သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

နလက္ခဏာ ကုသလော ဟောတိတိ၊ နလက္ခဏာ-ကုသလော ဟောတိ ဟူသည်ကား၊ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်၊ ကမ္မလက္ခဏော၊ မိမိသည် မပြု အပ်သော-မကောင်းမှု ကံတည်းဟူသော-မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်၊ ကမ္မလက္ခဏော၊ မိမိသည် ပြုအပ်သော-သုစ ရိုက်ကံတည်းဟူသော-မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ဝတ္ထံ၊

၂၅၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ၊

ဆိုအပ်သော။ ကုသလာ ကုသလကမ္မံ၊ ကုသိုလ်-အကုသိုလ် ကံသည်။
 ပဏ္ဍိတဗာသ လက္ခဏံ၊ ပညာရှိဟု-မှတ်ကြောင်း၊ လက္ခဏာ-သူမိက်ဟု
 မှတ်ကြောင်း၊ လက္ခဏာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နဇာနာတိ၊ မသိ၊ သော၊ ထို
 ရဟန်းသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍၊ ဗာသေ၊ သူမိက်
 တို့ကို၊ အဝဇ္ဇေတွာ၊ မကြည့်မူ၍၊ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိတို့ကို၊ နသေဝတိ၊ မမှီဝဲ၊
 ဗာသေ၊ သူမိက်တို့ကို၊ အဝဇ္ဇေတွာ၊ မကြည့်မူ၍၊ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိတို့ကို၊ အ
 သေဝဇ္ဇန္တော၊ မမှီဝဲသော-ရဟန်းသည်။ ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ၊ အပ်သည်-မအပ်
 သည်ကို၊ ကုသလာ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်-အကုသိုလ်ကို၊ သာဝဇ္ဇာနာဝဇ္ဇံ၊
 အပြစ် ရှိသည်-မရှိသည်ကို၊ ဂရုကလဟုကံ၊ လေးသော အာပတ်-ပေါ့
 သောအာပတ်ကို၊ သတေကိန္ဒာတေကိန္ဒိ၊ ကုစားကောင်းသောအာပတ်
 မကုစားကောင်းသောအာပတ်ကို၊ ကာရဏာကာရဏံ၊ အကြောင်းဟုတ်
 သည်-မဟုတ်သည်ကို၊ နဇာနာတိ၊ မသိ၊ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို၊ အဇာ
 နန္တော၊ မသိသော-ရဟန်းသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊
 ဝဇ္ဇေတုံ၊ ပွားခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။
 တဿဂေါပါလကဿ၊ ထိုနွားကျောင်းသား၏၊ ဂေါဂဏော၊ နွားအပေါင်း
 သည်၊ နဝုဘိယထာ၊ မပွားသကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ၊ ထို အတူးဇုမသို့ သာ
 သနး၊ ဤသာသနာတော်၌၊ ယထာဝုတ္တေဟိ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ကုန်
 ပြီးသော၊ သိသာဒိဟိ၊ သိလအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ နဝုဘိယမပွား၊ ဂေါပါလ
 ကော၊ နွားကျောင်းသားသည်၊ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ဂေါရသေဟိ၊ နွား
 နို့ အရသာတို့မှ၊ ပရိဗာဟိရော၊ အပဖြစ်သည်၊ ဟောတိဝိယစ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့
 လည်းကောင်း၊ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ဓမ္မက္ခန္ဓဟိ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့မှ၊ ပရိ
 ဗာဟိရော၊ အပဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ နအာသာဒိုကံ သာရေတာ
 ဟောတိတိ၊ နအာသာဒိုကံ-သာရေတာဟောတိဟူသည်ကား၊ ဥပ္ပန္နံကာ
 မဝိတက္ကန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံဟူ၍၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်ကုန်သော၊ ကာမဝိတက္ကန္တဒိကေ၊ ကာမဝိတက်-အစရှိသည်တို့ကို၊
 နဝိနောဒေတိ၊ မချောက်၊ သော၊ ထိုရဟန်းသည်၊ အာသာဒိုကံ၊ မသာယာ
 အပ်သော၊ ဣမံအကုသလ ဝိတက္ကံ၊ ဤအကုသလ-ဝိတက်ကို၊ အသာ
 ရေတွာ၊ သာယာ၍၊ ဝိတက္ကဝသိကော၊ မိစ္ဆာဝိတက်၌-ဝသိဘောဝိ၏-အ
 ဖြစ်သို့ရောက်သည်။ ဝါ၊ မှားသောအကြံ၏-အလိုသို့လိုက်သည်၊ ဟုတွာ၊
 ဖြစ်၍၊ ဝိစရန္တော၊ လှည့်လည်သည် ရှိသော်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊
 ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဝဇ္ဇေတုံ၊ ပွားခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ သော၊

ထိုရဟန်းသည်။ တဿဂေါပါလကဿ၊ ထိုနွားကျောင်းသားအား။ (ပ)
 ပရိဗာဟိရော၊ အပဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နဝဏံ ပဋိစ္ဆာဒေတော
 ဟောတိတိ၊ နဝဏံ ပဋိစ္ဆာဒေတော ဟောတိဟူသည်ကား။ စက္ခုနာ ရူပံ
 ဒိသ္မာနိမိတ္တဂ္ဂါဟိဟောတိတိအာဒိနာ၊ စက္ခုနာရူပံဒိသ္မာနိမိတ္တဂ္ဂါဟိဟော
 တိဤသို့အစရှိသော။ နယေနနည်းဖြင့်၊ သဗ္ဗာရမ္မဏေသု၊ အလုံးစုံသော
 အာရုံတို့၌၊ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို၊ ဂဏ္ဍန္တောယူသော-ရဟန်းသည်။ သောဂေါ
 ပါလကော၊ ထိုနွားကျောင်းသားသည်။ ဝဏံ၊ မသာယာအပ်သော-အနာ
 ကို၊ နပဋိစ္ဆာဒေတိယထာ၊ မဖူးလွှမ်းသကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ သံဝရံ၊
 သံဝရသီလကို၊ နသမ္ဘာဒေတိ၊ မပြည့်စုံစေသော။ ထိုရဟန်းသည်။ ဝိဝေဒ္ဓါ
 ရော၊ ဟင်းလင်းပွင့်သော စက္ခုစသော-တံခါးရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိစရန္တော၊
 လှည့်လည်လည်ရှိသော်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဝဇေ
 တုံ၊ ပွားစေခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ (ပ)၊ ပရိဗာဟိရော၊ အပဖြစ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

နရူမံကတ္တာ ဟောတိတိ၊ နရူမံကတ္တာဟောတိဟူသည်ကား။ သော
 ဂေါပါလကော၊ ထိုနွားကျောင်းသားသည်။ ရူမံ၊ အနီးကို၊ နကရောတိဝိယ၊
 မပြုသကဲ့သို့၊ ဓမ္မဒေသနာရူမံ၊ တရားဒေသနာတည်းဟူသော-အနီးကို၊ န
 ကရောတိ၊ မပြု၊ ဓမ္မကထံဝါ၊ တရားစကားကိုလည်းကောင်း၊ သေရဘညံဝါ၊
 အသံပြု၍-ပောခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဥပနိသိန္နကထံဝါ၊ အနီးသို့ကပ်
 လာသော သူအား ပြုအပ်သော-ထိုသူအား-လျောက် ပတ်သော-တရား
 စကားကိုလည်းကောင်း၊ အနုမောဒနံဝါ၊ အနုမောဒနာကို လည်းကောင်း၊
 နကရောတိ၊ မပြု၊ တတော၊ ထိုသို့ မပြုခြင်းကြောင့်၊ နံ၊ ထိုရဟန်းကို၊
 မနူဿာ၊ လူတို့သည်၊ ဗဟုဿုတော၊ များသောအကြားအမြင်ရှိ၏၊ ဂုဏ
 ဝါ၊ သီလစသော-ကျေးဇူးနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နဇာနန္တိ၊ မသိကုန်၊
 တေ၊ ထိုလူတို့သည်၊ ဂုဏာဂုဏံ၊ ကျေးဇူးရှိသည်မရှိသည်ကို၊ အဇာနန္တော၊
 မသိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ စတုဟိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းတို့
 ဖြင့်၊ သင်္ဂဟံ၊ သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းကို၊ နကရောန္တိ၊ မပြုကုန်၊ သော၊ ထိုရဟန်း
 သည်၊ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းတို့ဖြင့်၊ ကိလမမာနော၊ ပင်ပန်းသည်ဖြစ်၍၊ ဗုဒ္ဓဝ
 စနံ၊ ဘုရားစကားကို၊ သဏ္ဌာယံ၊ သရဏ္ဌာယံခြင်းကို၊ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ ဝတ္တ
 ပဋိပတ္တိံ၊ ဝတ်-ပဋိပတ်ကို၊ ပူရေတုံ၊ ပြည့်ခြင်းငှါ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊
 ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဝဇေတုံ၊ ပွားခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင် (ပ) ပရိ
 ဗာဟိရော၊ အပဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နတိတ္ထံဇာနာတိတိ၊ နတိတ္ထံဇာနာ

၁၆၅

၂၅၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

တိဟူသည်ကား၊ တိတ္ထဘူတေ၊ ဆိပ်သဘွယ်ဖြစ်၍-ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗဟုဿု
တတိက္ခ၊ များသောအကြားအမြင်ရှိကုန်သော-ရဟန်းတို့သို့၊ နဥပသင်္ကမ
တိ၊ မဆည်းကပ်၊ ဥပသင်္ကမန္တော၊ ဆည်းကပ်သော်လည်း၊ 'ဘန္တေ၊ အရှင်
ဘုရား၊ ဣဒံဗုဒ္ဓံ၊ ဤသဒ္ဓါကို၊ ကထံ၊ အဘယ်သို့၊ အာရောပေတဗ္ဗံ၊ တင်အပ်
သနည်း၊ ဘာသိတဿ၊ ဟောအပ်သော၊ ဣမဿ၊ ဤပါဠိ၏၊ အတ္ထော၊
အနက်ကား၊ ကော၊ အဘယ်နည်း၊ ဣမသ္မိံဌာနေ၊ ဤအရာ၌၊ ပါဠိ၊ ပါဠိသည်၊
ကိ'၊ အဘယ်အနက်သဘောကို၊ ဝဒတိ၊ ဟောသနည်း၊ ဣမသ္မိံဌာနေ၊ ဤ
အရာ၌၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ကိ'၊ အဘယ်သို့၊ ဒီပေတိ၊ ပြသနည်း၊ ဣတိဇံ၊
ဤသို့၊ နပရိပုစ္ဆတိ၊ ဝိမတိန္တေဒနာပုစ္ဆန္တိ- အတွင်းအားဖြင့်မမေး၊ နပရိ
ပဉ္ဇေတိ၊ အဆင့်ဆင့်-မိမိ၏သိခြင်းငှါ အလိုကိုမကြား၊ နဇာနာပေတိ၊ မိမိ
အလိုကိုမသိစေ၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ တဿ
ထိရဟန်းအား၊ တေ၊ ထိုဗဟုဿုတ-မထေရ် မြတ်ဘို့သည်၊ ဇံ၊ ဤသို့၊
အပရိပုစ္ဆိတာ၊ ဝိမတိန္တေဒနာပုစ္ဆန္တိ-အတွင်းအားဖြင့်-မမေးကုန်သည်
ရှိသော်၊ အဝိဝုဒ္ဓေဝေမာဉ္ဇဝသေသော-ပုန်ကိုလည်း၊ နဝိဝုဒ္ဓိမာဉ္ဇဝ
ကုန်၊ ဘဇေတွား၊ ဝေဘန်၍၊ နဒေသန္တိ၊ မဟောကုန်၊ အနုတ္တာနိကတဏှံ၊
မပေါ်သည်ဖြစ်၍-ဖူးလွှမ်း ရှိငှက်သော-အနက်ရှိသော- ပုန်ကိုလည်း၊
နဥတ္တာနိကဇောန္တိ၊ မြင့်မိုရ်တောင် ခြေရင်းမှ-ရတနာ-ပုလဲရကို-ထုတ်
သကဲ့သို့ထင်စွာမပြုကုန်၊ အပါကဋ္ဌံ၊ မထင်ရှားသည်ကို၊ နပါကဋ္ဌံ၊ ကဏ္ဍေ
န္တိ၊ ထင်စွာမပြုကုန်၊ အနေကဝိဟိတေသုစကင်္ဂါဌာနိယေသု ဓမ္မေသုတိ၊
အနေကဝိဟိတေသုစ-ကင်္ဂါဌာနိယေသု-ဓမ္မေသုဟူသည်ကား၊ အနေက
ဝိဓာသု၊ များသော-အပြားရှိကုန်သော၊ ကင်္ဂါသု၊ ယုံမှားခြင်းတို့တွင်၊ ဇေက
ကင်္ဂါ၊ တခုသော-ယုံမှားခြင်းကိုမျှလည်း၊ နပုဋ္ဌိဝိနာဒေန္တိ၊ မပျောက်ကုန်၊
ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ကင်္ဂါဇေ၊ ယုံမှားခြင်းသည်ပင်လျှင်၊ ကင်္ဂါဌာနိယာ ဓမ္မာနာ
မ၊ ကင်္ဂါဌာနိယာဓမ္မ-မည်ကုန်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုယုံမှားခြင်းတို့တွင်၊ ဇေကံ၊ တခု
သော၊ ကင်္ဂါ၊ ယုံမှားခြင်းကိုလည်း၊ နနိဟရန္တိ၊ မပျောက်ကုန်၊ ဣတိအယံ၊
ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ သော၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ဇံ၊ ဤသို့၊
ဗဟုဿုတတိတ္ထံ၊ များသောအကြားအမြင်ရှိသော-ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော-ရေ
ဆိပ်သို့၊ အနုပသင်္ကမိတွာ၊ မဆည်းကပ်မှု၍၊ သ ကင်္ဂါ၊ ယုံမှားခြင်းနှင့်
တကွ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဝဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဝဇေပသုံ၊ ပွားစေခြင်းငှါ၊
နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ သော ဂေါပါလကော၊ ထိုနွားကျောင်းသား
သည်၊ တိတ္ထံ၊ ရေဆိပ်ကို၊ နဇာနာတိယတာဝ၊ မသိသကဲ့သို့လည်း၊ ဇံ

တထာ၊ ထိုအတူ၊ အယဇ္ဈိတိက္ခ၊ ဤရဟန်းသည်လည်း၊ ဓမ္မတိတ္ထံ၊ တရား
တည်းဟူသော-ရေစိပ်ကို၊ နဇ္ဇာနာတိ၊ မသိ၊ အဇာနန္တော၊ မသိသော
ရဟန်းသည်၊ အဝိသယော၊ အရာမဟုတ်သည်နှင့်၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို၊ ဝုစ္ဆတိ၊
မေး၏၊ အာဘိဓမ္မိကံ၊ အဘိဓမ္မာကို-တတ်သောရဟန်းသို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊
ကပ်၍၊ ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ၊ အပ်သည်-မအပ်သည်ကို၊ ဝုစ္ဆတိ၊ မေး၏၊ ဝိနယ
ခရံ၊ ဝိနည်းကို ဆောင်သော-ရဟန်းသို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်၍၊ ရူပါရူပ
ပရိစ္ဆေဒံ၊ ရုပ်-နာမ်-အပိုင်းအခြားကို၊ ဝုစ္ဆတိ၊ မေး၏၊ တေ၊ ထိုဝုပ္ပါလ
မြတ်တို့သည်၊ အဝိသယော၊ အရာမဟုတ်သည်နှင့်၊ ဝုဠာ၊ မေးအပ်သည်
ဖြစ်၍၊ ကထေတု၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ၊ နဿက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်သော၊ ထို
ရဟန်းသည်၊ အတ္တနာ၊ မိမိသည်၊ သကင်္ခါ၊ ပဉ္စဌားခြင်းရှိသည်ဖြစ်လျက်၊
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဝဇေတု၊ ပွားစေခြင်းငှါ၊ နဿက္ကော
တိ၊ မတတ်နိုင် (ပ)၊ ပရိဗာဟိရော၊ အပဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

နဝိတံ ဇာနာတိတိ၊ နဝိတံ ဇာနာတိ-ဟူသည်ကား၊ သောဂေါပါလကော
ထိန္ဒားကျောင်း သားသည်၊ ဝိတာဝိတံ၊ ရေသောက်ရ ငြီးသည်-ရေမ
သောက်ရသေးသည်ကို၊ နဇ္ဇာနာတိယထာ၊ မသိသကဲ့သို့၊ ဇေတထာ၊
ထိုအတူ၊ ဓမ္မပဿဉ္စိတံ၊ တရားနှင့်စပ်သော၊ ပါမောဇ္ဇံ၊ ဝင်းမြောက်ခြင်း
ကို၊ နဇ္ဇာနာတိနုလဘတိ၊ မရ၊ သဝနမယံ၊ တရားနာခြင်းဖြင့်-ငြီးသော၊ ဝုည
ကိရိယဝတ္ထု၊ ဝုညကိရိယဝတ္ထုကို၊ နိသာယာ၊ ဖြစ်၍၊ အာနိသံသံ၊ အကျိုးကို၊
နဝိန္ဒတိ၊ မရ၊ ဓမ္မသဝနဂ္ဂံ၊ တရားနာရာအရပ်သို့၊ ဝဇ္ဇာသွား၍၊ သက္ကဋ္ဌံ၊
ရိုသေစွာ၊ နသုဏာတိ၊ မနားနိသိန္နော၊ ထိုင်လျက်၊ နိဒ္ဒါယတိ၊ အိပ်၏၊ ကထံ၊
စကားကို၊ ကထေတိ၊ ပြောဆို၏၊ အညာဝိဟိတကော၊ တပါးကိုနှုတ်မူ
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သော၊ ထိုရဟန်းသည်၊ သက္ကဋ္ဌံ၊ ရိုသေစွာ၊ ဓမ္မံ၊
တရားကို၊ အသုဏန္တော၊ မနာသည်ရှိသော်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊
ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဝဇေတု၊ ပွားစေခြင်းငှါ၊ နဿက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင် (ပ)၊
ပရိဗာဟိရော၊ အပဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ နဝိတိံ ဇာနာတိတိ၊
နဝိတိံ ဇာနာတိ-ဟူသည်ကား၊ သောဂေါပါလကော၊ ထိန္ဒားကျောင်း
သားသည်၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂံ၊ သာယာသောခရီး-မသာယာသော-ခရီးကို၊ နဇ္ဇာ
နာတိဝိယ၊ မသိသကဲ့သို့၊ အယံ၊ ဤတရားသည်ကား၊ လောကီယော၊ လော
ကီ-တရားတည်း၊ အယံ၊ ဤတရား သည်ကား၊ လောကုတ္တရာ၊ လော
ကုတ္တရာတရားတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အရိယံ၊ မြတ်သော၊ အဋ္ဌဂီကံ၊ အင်္ဂါ
ရှစ်ပါးနှင့်-ပြည့်စုံသော၊ မဂ္ဂံ၊ လောကီမဂ္ဂင်-လောကုတ္တရာမဂ္ဂင်ကို၊ ယထာ

၂၅၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

တူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း၊ နဇာနာတိ၊မသိ၊အဇာနဇန္တော၊မသိသည်
 ဖြစ်၍၊လောကီယမဂ္ဂ၊လောကီမဂ္ဂင်၌၊အဘိနိဝိသိတွာ၊နှလုံးသွင်း၍၊လော
 ကုတ္တရံ၊လောကုတ္တရာ-တရားကို၊ နိဗ္ဗတ္တေဝံ၊ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊နသက္ကော
 တိ၊မတတ်နှိုင်း(ပ)၊ပရိဗာဟိရော၊အပဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ နဂေါ
 စရ ကုသလော ဟောတိတိ၊ နဂေါစရ-ကုသလော ဟောတိ-ဟူသည်
 ကား၊သောဂေါပါလကော။ ထိန္ဒာ၊ကျောင်းသားသည်၊ပဉ္စာဟိကသတ္တာ
 ဟိကဝါရေ၊ငါးရက် တကြိမ်-ခုနစ်ရက် တကြိမ်-အလှည့်ကျ ကျောင်း
 ရာသည်ကို၊နဇာနာတိ၊မသိသကဲ့သို့၊ စတ္တာရော၊လေးပါးကုန်သော၊
 သတိပဋ္ဌာနေးသတိပဋ္ဌာန်တို့ကို၊ ဣမေ၊ဤသတိပဋ္ဌာန်တို့ကား၊ လောကီ
 ယာ၊ လောကီသတိပဋ္ဌာန်တို့တည်း၊ ဣမေ၊ဤသတိပဋ္ဌာန်တို့ကား၊ လော
 ကုတ္တရာ၊လောကုတ္တရာ-သတိပဋ္ဌာန်တို့တည်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊ ယထာတူတံ၊
 ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း၊နဇာနာတိ၊မသိ၊ အဇာနဇန္တော၊မသိသော-ရဟန်း
 သည်၊သုခုမဋ္ဌာနေသု၊သိမ်မွေ့သော-အရာတို့၌၊အတ္တနော၊မိမိ၏၊ဥာဏံ၊
 ဥာဏံကို၊စရာပေတွာ၊ကျက်စားစေ၍၊လောကီယသတိပဋ္ဌာနေး၊လောကီ
 သတိပဋ္ဌာန်၌၊ အဘိနိဝိသိတွာ၊နှလုံးသွင်း၍၊ လောကုတ္တရံ၊လောကုတ္တရာ
 သတိပဋ္ဌာန်ကို၊နိဗ္ဗတ္တေဝံ၊ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊မတတ်နှိုင်း(ပ)၊
 ပရိဗာဟိရော၊အပဖြစ်သည်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ။

အနဝသေသ ဒေါဟိစ ဟောတိတိ။ အနဝသေသ-ဒေါဟိစ ဟောတိ
 ဟူသည်ကား၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ပစ္စည်းလေးပါးကို-ခံခြင်း၌၊မတ္တံ၊အတိုင်းအ
 ရှည်ကို၊ အဇာနဇန္တော၊ မသိသော-ရဟန်းသည်၊ အနဝသေသံ၊အကြွင်း
 မထားမူ၍၊ဒုဟတိ၊ညွှတ်၏၊ အဿ၊ထိုပစ္စည်းကို-ခံခြင်း၏၊ နိဗ္ဗေသဝါရေ
 ပန၊နိဗ္ဗေသဝါရ၌ကား၊ အဘိဟဋ္ဌံ၊ ပဝါရေန္တိတိ၊ အဘိဟဋ္ဌံ-ပဝါရေန္တိ
 ဟူသည်ကား၊အဘိနိဟရိတွာ၊ရှေးရှုဆောင်၍၊ ပဝါရေန္တိ၊ဘိတ်ကုန်၏၊
 ဧတ္ထ၊ဤပါဌ၌၊ ဝါစာဘိဟာရောစ၊ နှုတ်ဖြင့်ဆောင်ခြင်း-လည်းကောင်း၊
 ပစ္စယာဘိဟာရောစ၊ပစ္စည်းဖြင့်ဆောင်ခြင်း-လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ဤသို့၊
 အဘိဟာရာ၊ဆောင်ခြင်းတို့သည်၊ဧန္တေ၊နှစ်ပါးတို့တည်း၊ ဝါစာဘိဟာရော
 နာမ၊နှုတ်ဖြင့်ဆောင်ခြင်းမည်သည်ကား၊မနုဿာ၊လူတို့သည်၊ဘိက္ခုဿ
 ရဟန်း၏၊သန္တိကံ၊အသံသို့၊ ဂတိံ၊သွား၍၊ဘန္တေ၊အရှင်ဘုရား၊ ယေန၊
 အကြင်ပစ္စည်းဖြင့်၊အတ္ထော၊အလိုရှိ၏၊တေန၊ထိုပစ္စည်းလေးပါးဖြင့်၊ဝဇေ
 ဟျာထ၊ဆိုတော်မူပါကုန်၊ဣတိ၊ဤသို့၊ပဝါရေန္တိ၊ဘိတ်ကုန်၏၊ပစ္စယာဘိ
 ဟာရောနာမ၊ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့်-ဆောင်ခြင်းမည်သည်ကား၊ဝတ္ထာနိဝါ၊

အဝတ်ပုဆိုး တို့ကို-လည်းကောင်း၊ တေလ ဗာဏိတာဒိနိဝါ၊ ဆိ-တင်
 လဲအစရှိသည်တို့ကို-လည်းကောင်း၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဘိက္ခုသမ၊ ရဟန်း
 ၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဂစ္စာ၊ သွား၍၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ ယာဝတကေန၊
 အကြင်မျှလောက်သော-ပစ္စည်းဖြင့်၊ အတ္ထော၊ အလိုရှိ၏၊ တာဝတကေန၊
 ထိုမျှလောက်သော-ပစ္စည်းဖြင့်၊ ဂဗ္ဘထ၊ ခံတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ တဩ ဘိက္ခု မတ္တံ နဇာနာတိတိ၊ တဩ-ဘိက္ခု-မတ္တံ
 နဇာနာတိဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ တေသုပစ္စယေသု၊ ထိုပစ္စည်း
 လေးပါးတို့၌၊ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို၊ နဇာနာတိ၊ မသိ၊ ဒါယကာဿ၊
 ဒါယကာ၏၊ ဝသော၊ အလိုကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဒေယျဓမ္မဿ၊
 လှူငွယ်ဝတ္ထု၏၊ ဝသော၊ အလိုကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ အတ္တနော၊
 မိမိ၏၊ ထာမော၊ အတွင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ရုထဝိနိ
 တေ၊ ရုထဝိနိတသုတ်၌၊ ဂုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-နည်းဖြင့်၊ ပမာဏ
 ယုတ္တံ၊ ပမာဏနှင့်-ယှဉ်သည်ကို၊ အဂဟေတွာ၊ မခံမူ၍၊ ယံပစ္စယံ၊ အကြင်
 ပစ္စည်းကို၊ အာဟာရန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို၊ ဂဗ္ဘာတိ၊ ခံ၏၊
 ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊
 ဝိပ္ပဒိုသာရိနော၊ နှလုံးမသာယာ ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပုန၊ ကတန်၊ အဘိဟ
 ရိတွာ၊ ရှေးရှုဆောင်ကုန်၍၊ နပဝါရေန္တိ၊ မတိတ်ကုန်၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုရ
 ဟန်းသည်၊ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့်၊ ကိလမန္တော၊ ပင်ပန်းသည်
 ဖြစ်၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဝဇေတံ၊ ပွားစေခြင်းငှါ၊
 နသက္ကောတိ၊ မကတ်နှိုင်း (ပ) ပရိဗာဟိ၊ ရော၊ အပဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ။

တေန အတိရေက ပူဇာယ ပူဇေတာဟောတိတိ၊ တေန-အတိ ရေက
 ပူဇာယ-ပူဇေတာဟောတိ-ဟူသည်ကား၊ သောဂေါပါလကော၊ ထိုနွား
 ကျောင်းသားသည်၊ မဟာဥသဘော၊ နွားလားဥသဘကြီးတို့ကို၊ အတိရေက
 ပူဇာယ၊ လွန်သောပူဇော်ခြင်းဖြင့်၊ နပူဇေသိဝိယ၊ မပူဇော်သကဲ့သို့၊ ထေရေ၊
 မထေရ် ဖြစ်ကုန်သော၊ တေဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့ကို၊ အာဝိစေဝ၊ မျက်
 မှောင့်-လည်းကောင်း၊ ရဟောစ၊ မျက်ကွပ်၌-လည်းကောင်း၊ မေတ္တာယ
 ကာယကမ္မာဒိကာယ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော-ကာယကံအစရှိသော၊ ဣမာ
 ယအတိရေကပူဇာယ၊ ဤလွန်သော-ပူဇော်ခြင်းဖြင့်၊ နပူဇေသိ၊ မပူဇော်၊
 တေတာ၊ ထိုသို့မပူဇော်ခြင်းကြောင့်၊ ထေရော၊ မထေရ်တို့သည်၊ ဣမေ၊ ဤ
 သူတို့သည်၊ အဓမ္မသု၊ ငါတို့၌၊ ဂရုမိတ္တိကာရံ၊ အလေးပြု၍-အံ့ရိအသေပြု

ခြင်းကို၊နကရောန္တိ၊ မပြုကုန်၊ဣတိ၊ဤသို့၊ နဝကော၊သိတင်းငယ်ဖြစ်ကုန်
သော၊ သိက္ခ၊ရဟန်းတို့ကို၊ ဧတိ၊နှစ်ပါးကုန်သော၊ သင်္ဂဟေတိ၊ ပဌယာ
နုဂ္ဂဟ-ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ- တည်းဟူသော-သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းတို့ဖြင့်၊ နသင်္ဂဏ္ဌန္တိ၊
မသင်္ဂြိုဟ်ကုန်၊ဓမ္မသင်္ဂဟေန၊တရားဖြင့်သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းဖြင့်၊နဝသင်္ဂဏ္ဌန္တိ၊
မသင်္ဂြိုဟ်ကုန်၊အာမိသသင်္ဂဟေန၊ဆွမ်းစသော-အာမိသဖြင့်-သင်္ဂြိုဟ်
ခြင်းဖြင့်၊ နသင်္ဂဏ္ဌန္တိ၊ မသင်္ဂြိုဟ်ကုန်၊ စိဝရေနဝါ၊ သင်္ကန်းဖြင့်-လည်း
ကောင်း၊ ပတ္တနဝါ၊ သင်္ကန်းဖြင့်-လည်းကောင်း၊ ပဌပရိယာ ပန္နေနဝါ၊
သင်္ကန်း အကျုံးဝင်သော ဆွမ်းဖြင့်-လည်းကောင်း၊ ဝသနဋ္ဌာနေနဝါ၊
နေရာကျောင်းဖြင့်-လည်းကောင်း၊ ဝိလမန္တေ၊ပင်ပန်းကုန်သော၊ ဝိလော
ယန္တေ၊ညှိုးနွမ်းကုန်သော-ပစ္စည်းငယ်တို့ကို၊ ဝုပ္ပန္နိဓမ္မန္တိ၊မစေခွင့်ရှားတတ်
ကုန်၊ ပါဠိဝါ၊ပါဠိကိုလည်းကောင်း၊ အဋ္ဌကထာဝါ၊ အဋ္ဌကထာကို-ငြင်း
ဓမ္မကထာ ဗန္ဓဝါ၊ အဆုံးသို့ အားဖြင့် လာသော-ပကိစ္ဆန္တော ဓမ္မကထာ
အစဉ်ကို-လည်းကောင်း၊ ဂုဟံ၊လျှိုဝှက်အပ်သော၊ဝန္ဓဝါ၊ကော်သူ၊ ကော်
ဆစ်ဖြစ်သော-ကျွမ်းကျင်ကို-လည်းကောင်း၊နသိက္ခာပေန္တိ၊မသင်္ကေတုန်း၊
နဝကော၊သိတင်းငယ်ရဟန်းတို့သည်၊ သေချာနိုးမသေချာကြီးငြိမ်း၏၊ သန္တိ
ကော၊အသံမှ၊သဗ္ဗသော၊အချင်းခပ်သိမ်း၊ ဣမေန္တသင်္ဂဟေ၊ဤနှစ်ပါးကုန်
သော-သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းတို့ကို၊အလဘမာနာ၊မဝံ့ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဣမေသိ၊သာ
သနေ၊ဤသာသနာတော်၌၊ပတိဗ္ဗာတံ၊တည်ခြင်း၌၊နသဏ္ဌာန္တိ၊မတတ်
နိုင်ကုန်၊ဣတိ၊ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊သိအပ်၏၊ တသဂေါပါလကသား၊ထို
နွားကျောင်းသား၏၊ဂေါဂဏော၊နွားအပေါင်းသည်၊နဝဗုဒ္ဓိယထော၊မပျိုး
သကဲ့သို့၊ဧဝံ၊ဤအတူလျှင်၊သိလောဒိနိ၊ သိလအစရှိသော-ကျေးဇူးတရား
တို့သည်၊ နဝဗုဒ္ဓိ၊မပွားကုန်၊သောဂေါပါလကော၊ ထိုနွားကျောင်းသား
သည်၊ပဉ္စဟိ၊ငါးပါးကုန်သော၊ ဂေါရသေဟိ၊နွားနှင့် အရသာတို့မှ၊ ပရိဗာ
ဟိရော၊အပဖြစ်သည်၊ ဟောတိယထာစ၊ဖြစ်သကဲ့သို့လည်း၊ ဧဝံတထာ
ထိုအတူ၊ ပဉ္စဟိ၊ငါးပါးကုန်သော၊ဓမ္မက္ခန္ဓေဟိ၊ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့၌၊ ပရိဗာဟိ
ရော၊အပဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ သုက္ကပက္ခော၊သုက္ကပက္ခာကို၊ ကဏ္ဍ
ပက္ခေ၊ ကဏ္ဍပက္ခ၌၊ ဂုတ္တဝိပ္ပလ္လာသံ ဝသေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းမှ
ဘောက်ပြန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ယောဇေတွာ၊ယှဉ်၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
သိအပ်၏၊ ဣတိ၊ဤတွင်မဟာဂေါပါလသုတ်၏အတွင်း-အပြီးတည်း၊
မဟာဂေါပါလ သုတ္တဂဏ္ဌနာ၊ မဟာဂေါပါလသုတ်၏-အတွင်းသည်၊ နိဗ္ဗိ
တာ၊ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

စူဠဝေါပါလသုတ်။

၂၆၁

စူဠဝေါပါလသုတ်။

ဧဝံမေသုတန္တိ။ ဧဝံမေသုတံ အစရှိသော-သုတ်သည်၊ စူဠဝေါပါလ-
 သုတ္တံ။ စူဠဝေါပါလ-သုတ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစူဠဝေါပါလ-သုတ်၌၊ ဥက္က
 စေလာယန္တိ၊ ဥက္ကစေလာယံ-ဟူသည်ကား၊ ဧဝံနာမကော၊ ဤသို့ဥက္ကစေလ
 ဟူ၍-အမည်ရှိသော၊ နဂဇေ၊ မြို့၌၊ ကိရု၊ ကြားဘူးသည်ကိုဆိုပြီးအံ့။ တသ္မိံ။
 ထိုဥက္ကစေလမြို့ကို၊ မာဝိယမာနေ၊ တည်အပ်သည်ရှိသော်၊ ရုတ္တိံ၊ ညဉ့်အ
 ခါ၌၊ ဂင်္ဂါသောတတော၊ မြစ်ရေအယဉ်မှ၊ မန္တော၊ ငါးသည်၊ ထလံ၊ ကြည်း
 ကုန်းထက်သို့၊ ပတ္တော၊ ရောက်သည်ရှိသော်၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊ စေ
 လာနိ၊ ပုဆိုးနွမ်းတို့ကို၊ တေလပါတိယံ၊ ခပ်ခွက်၌၊ တေမိတွာ၊ သွတ်ကုန်၍၊
 ဥက္ကာကတွာ၊ မီးရှူးပြုကုန်၍၊ မန္တံ၊ ငါးကို၊ ဂဏ္ဍိံ၊ သု၊ ဖမ်းယူကုန်ပြီး၊ နဂဇေ၊
 မြို့သည်၊ နိဗ္ဗိတေ၊ ပြီးပြီးသည်ရှိသော်၊ တဿ၊ ထိုမြို့၏၊ နာမံ၊ အမည်ကို၊
 ကဗျောန္တော၊ မှည့်ကုန်သော-သူတို့သည်၊ အဋ္ဌဟိ၊ ငါတို့သည်၊ နဂဇေ၊ သာ၊
 မြို့ကို၊ ဂဟိတဒိဝသေ၊ သိမ်းယူသောနေ့၌၊ စေလုက္ကာပဟိ၊ ပုဆိုးညစ်-မီးရှူး
 တို့ဖြင့်၊ မန္တော၊ ငါးကို၊ ဂဟိတော၊ ဖမ်းအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ဥက္ကစေလ
 တေဝ၊ ဥက္ကစေလမြို့ဟူ၍-သာယျင်၊ အဿ၊ ထိုမြို့၏၊ နာမံ၊ အမည်ကို၊ အာ
 ကံသု၊ မှည့်ကုန်၏၊ ဘိက္ခု၊ အာမန္တေ၊ သိတိ၊ ဘိက္ခု၊ အာမန္တေ၊ သိ-ဟူသည်
 ကား၊ ယသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ အကြင်အရပ်၌၊ နိသိန္နဿ၊ ထိုင်နေတော်မူသော-မြတ်
 စွာဘုရားအား၊ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံသော၊ ဂင်္ဂါ၊ ဂင်္ဂါမြစ်သည်၊ ပါကဇာ၊ ထင်
 ရှားသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ပညာယတိ၊ ထင်၏၊ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သဘော
 ရှိသော၊ ဝါလိကုဿဒေ၊ သဲအရပ်များသော၊ ဂင်္ဂါ၊ တိတ္ထေ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ဆိပ်၌၊
 သာယန္တသမယေ၊ ညချမ်းသောအခါ၌၊ မဟာဘိက္ခု၊ သံဃ၊ ပရိဝုတော၊
 များစွာသော-ရဟန်းအပေါင်းတို့ဖြင့်-ခြံရံတော်မူလျက်၊ နိသိဒိတွာ၊ ထိုင်
 နေတော်မူ၍၊ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ရေဖြင့်ပြည့်သည်ဖြစ်၍၊ သန္ဓမာနံ၊ မီးသော၊ မဟာ
 ဂင်္ဂံ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ကြီးကို၊ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်တော်မူလျက်၊ ဣမံ
 ဂင်္ဂံ၊ ဤဂင်္ဂါမြစ်ကြီးကို၊ နိဿာယ၊ ဖြို၍၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌၊ ကောဝိ၊ တစုံတခု
 သော၊ ဝဇီ၊ ပါရိဟာနိ၊ ကြီးပွားခြင်း-ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသို့၊ ပတ္တော၊ ရောက်
 ဘူးသော-အရာမည်သည်၊ အတ္ထိနုခေါ၊ ရှိလေသလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာ
 ဝဇ္ဇိတွာ၊ ဆင်ခြင်တော်မူသည်ရှိသော်၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌၊ ကေ၊ တလောက်
 သော၊ ဗာလဝေါပါလကံ၊ နွားကျောင်းသား-မိက်ကို၊ နိဿာယ၊ ဖြို၍၊ အနေ
 ကသတသဟဿာ၊ အသိန်းမက ကုန်သော၊ ဝေါဂဏာ၊ နွားအပေါင်း

၂၆၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

တို့သည်။ ဣမိဿာဂင်္ဂါယ။ ဤဂင်္ဂါမြစ်၏။ အဝဇ္ဇာဝေဒန္တံ၊ ပထိတွာ၊ ကျွမ်း
သမုဒ္ဒမေဝ၊ သမုဒ္ဒရာသို့ သာလျှင်၊ ပပိဋ္ဌာ၊ ဝင်လေကုန်ပြီ၊ အပရံ၊ တ
ယောက်သော၊ ပဏ္ဍိတဂေါပါလကံပန၊ ပညာရှိသော-နွားကျောင်းသား
ကိုကား၊ နိဿာယ၊ ဖြစ်၍၊ အနောသတသဟသဂေါဂဏသ၊ အသိန်း
မကသော-များစွာသော-နွားအပေါင်း၏၊ သောတ္ထိ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်၊
ဇာတာ၊ ဖြစ်ပြီ၊ ဝဇ္ဇံ၊ ပွားစီးခြင်းသည်၊ ဇာတာ၊ ဖြစ်ပြီ၊ အာပေရံ၊ အနာ
ကင်းသည်၏-အဖြစ်သည်၊ ဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီးတော်မူ၏၊ ဤသို့၊ အဒ္ဓသ၊ မြင်လေ၏၊
ဒိသ္မာ၊ မြင်ဟောသ်မူပြီး၍၊ ဣမံကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းကို၊ နိဿာယ၊ ဖြစ်၍၊
ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဒေသံ၊ သာမိ၊ ပောဇနံ၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ စိန္တေတွာ၊ ကြံတော်မူ၍၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို၊ အာမဇ္ဈေတိ၊ ခန့်
တော်မူ၏။ ။

မာဂဇကောတိ၊ မာဂဇကော ဟူသည်ကား၊ မဂဇရဋ္ဌဝါသိ၊ မဂဇ
တိုင်း၌နေလေ့ရှိသော၊ ဒုပ္ပညဇာတိကောတိ၊ ဒုပ္ပညဇာတိကော ဟူသည်
ကား၊ နိပ္ပညသဘာဝေါ၊ ပညာနည်းသော-သဘောရှိ၏၊ မဟာဒဏနာ၊ လူ
များအပေါင်းသည်၊ အနွာ၊ ပညာချက်မိကန်း၏၊ အသမ ပေက္ခိတွာတိ၊
အသမပေက္ခိတွာဟူသည်ကား၊ အသလ္လက္ခေတွာ၊ မမှတ်မူ၍၊ အနုပဓာ
ရေတွာ၊ မစူးစမ်းမူ၍၊ ပတာရေသိတိ၊ ပတာရေသိဟူသည်ကား၊ တာရေ
တုံ၊ ကူးစေခြင်းငှါ၊ အာရုတိ၊ အားထုတ်၏၊ ဥတ္တရံတိရံ သုဝိဒေဟာနန္တိ၊
ဥတ္တရံတိရံ-သုဝိဒေဟာနံဟူသည်ကား၊ ဂင်္ဂါယ။ ဂင်္ဂါမြစ်၏၊ ဩရိမတိရေ
ဤဌာဘက်ကမ်း၌၊ မဂဇရဋ္ဌံ၊ မဂဇတိုင်းသည်၊ ပါရိမတိရေ၊ ယိုဌာဘက်
ကမ်း၌၊ ဝိဒေဟရဋ္ဌံ၊ ဝိဒေဟတိုင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဂါဂေါ၊ နွားတို့ကို၊
မဂဇရဋ္ဌတော၊ မဂဇတိုင်းမှ၊ ဝိဒေဟရဋ္ဌံ၊ ဝိဒေဟတိုင်းသို့၊ နေတွာ၊ ဆောင်
၍၊ ရက္ခိဿာသိတိ၊ ကျောင်းအံ့ဟူ၍၊ ဥတ္တရံတိရံ၊ မြောက်ဘက်ကမ်းသို့၊
ပတာရေသိ၊ ကူးစေ၏၊ တံ၊ ထိုသို့ကူးစေသည်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဥတ္တရံ
တိရံ သုဝိဒေဟာနန္တိ၊ ဥတ္တရံတိရံ သုဝိဒေဟာနံဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ၊
အမဏ္ဍလိကံကရိတွာတိ၊ အမဏ္ဍလိကံ-ကရိတွာဟူသည်ကား၊ မဏ္ဍလိ
ကံ၊ အဝန်းအားဖြင့်-လည်သည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ အနယဗျသနံအာပဇ္ဇိံ
သူတိ၊ အနယဗျသနံ-အာပဇ္ဇိံ သူဟူသည်ကား၊ အာဇာနိံ၊ ပွားစီးခြင်း၏မရှိ
ခြင်းသို့၊ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပါဝုဏိံ သူ၊ ရောက်ကုန်ပြီ၊ မဟာသမုဒ္ဒ
မေဝ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာသို့သာလျှင်၊ ပပိသိံ သူ၊ ဝင်ကုန်ပြီ၊ ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊
အကျယ်ချဲ့ပြီးအံ့၊ ဂါဂေါ၊ နွားတို့ကို၊ ဩတာရေဇ္ဇန္တနု၊ ကူးစေလိုသော၊ တေ

စုဇ္ဈဝေါပါလသုတ်၊

၁၆၈

နဂေါပါလကေန၊ ထိန္ဒာနောရင်းသားသည်၊ ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏၊ ဩရိမ
 တိရေ၊ ဤဗြာဟ္မဏ်ကမ်း၌၊ သမတိတ္ထဗ္ဗ၊ ညီညွတ်သော-ဆိပ်ကုလည်း
 ကောင်း၊ ဝိသမတိတ္ထဗ္ဗ၊ မညီညွတ်သော-ဆိပ်ကုလည်းကောင်း၊ ဩလော
 ကေတဗ္ဗ၊ ကြည့်ရှုအပ်သည်၊ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏၊ မဇ္ဈေ၊
 အလယ်၌၊ ဂုန္ဒန္တ၊ နွားတို့၏၊ ဝိသမဠာနတ္ထံ၊ အပင်အပန်းဖြေခြင်း-နားနေခြင်း
 အကျိုးငှါ၊ နွတိဏိဝါလိကတ္ထလာနိ၊ နှစ်ခု-သုံးခုသော-သဲသောင်ပြင်တို့
 ကို၊ လလ္လက္ခေတဗ္ဗာနိ၊ မှတ်အပ်ကုန်သည်၊ အဿ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ တထာ၊
 ထိုအတူ၊ ပါရိမတိရေ၊ ထိုဗြာဟ္မဏ်ကမ်း၌၊ ဣမသ္မာကိတ္ထာ၊ ဤဆိပ်မှ၊
 ဘဠာ၊ လျှောကုန်သည်ရှိသော်၊ ဣမံတိတ္ထံ၊ ဤဆိပ်ကို၊ ဂဏ္ဍိယန္တိ၊ ယူကုန်
 လတ္တံ၊ ဣမသ္မာ၊ ဤဆိပ်မှ၊ ဘဠာ၊ လျှောကုန်သည်ရှိသော်၊ ဣမံ၊ ဤဆိပ်ကို
 ဂဏ္ဍိယန္တိ၊ ယူကုန်လတ္တံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တိဏိ၊ သုံးခုကုန်သော၊ တိတ္ထာနိ၊
 ဆိပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ စတ္တာရိ၊ လေးခုကုန်သော၊ တိတ္ထာနိ၊ ဆိပ်တို့ကို
 လည်းကောင်း၊ သလ္လက္ခေတဗ္ဗာနိ၊ မှတ်အပ်ကုန်သည်၊ အဿ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊
 အယံပနဗာလဂေါပါလကော၊ ဤနွားကျောင်းသား-မိုက်သည်၊ ဩရိမံတိ
 ရေ၊ ဤဗြာဟ္မဏ်ကမ်း၌၊ ဂုန္ဒန္တ၊ နွားတို့၏၊ ဩတေဏတိတ္ထံ၊ သက်ဆင်းရာဖြစ်
 သောဆိပ်ကိုသမံဝါ၊ ညီညွတ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိသမံဝါ၊ မညီ
 ညွတ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ အနောလောကေတွာဝ၊ မကြည့်မူ၍သာ
 လျှင်၊ ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏၊ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌၊ ဂုန္ဒန္တ၊ နွားတို့၏၊ ဝိသမဠာနတ္ထံ၊ အ
 ပင်အပန်းဖြေခြင်း-နားနေခြင်းအကျိုးငှါ၊ နွတိဏိဝါလိကတ္ထလာနိ၊ နှစ်ခု
 သုံးခုကုန်သော-သဲသောင်ပြင်တို့ကိုလည်း၊ အသလ္လက္ခေတွာဝ၊ မမှတ်မူ
 ၍သာလျှင်၊ ပရတိရေ၊ ထိုဗြာဟ္မဏ်ကမ်း၌၊ စတ္တာရိ၊ ပဉ္စ ဥတ္တရေဏ တိတ္ထာနိ၊
 လေးခု-ငါးခုကုန်သော-တက်ရာဆိပ်တို့ကို၊ အသမပေက္ခိတွာဝ၊ မဆင်
 ခြင်မူ၍သာလျှင်၊ အတိတ္ထေနော၊ ဆိပ်မဟုတ်သဖြင့်သာလျှင်၊ ဂါဝေါ၊ နွား
 တို့ကို၊ ဩတာရေသိ၊ ကူးစေ၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိန္ဒာနောရင်း
 သားမိုက်၏၊ မဟာဥသဘော၊ နွားလား ဥသဘာသည်၊ ဇေနသမ္ပန္နတာယ
 စေဝ၊ လျင်ခြင်းနှင့်-ပြည့်စုံသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ထာမ
 သမ္ပန္နတာယစ၊ အားအစွမ်းနှင့်-ပြည့်စုံသည်၏- အဖြစ်ကြောင့် လည်း
 ကောင်း၊ တိရိယံ၊ ဗီဇာ၊ ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏၊ သောတံ၊ ရေအယဉ်ကို၊
 ဘေတွာ၊ ဖြတ်၍၊ ပါရိမတိရံ၊ ထိုဗြာဟ္မဏ်ကမ်းသို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ ဆိန္နတ
 ဓူဇ္ဈေဝ၊ ကမ်းပါးဖြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍကဂုဗ္ဗဂဟနဗ္ဗ၊ ဆူးရှိသော
 ချုံ-တောအုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ဧတံ၊ ဤအရပ်သည်၊ ဒုဗ္ဗိနိ

၂၆၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ပိဏ္ဍိတံ၊ ထွင်းတောက်နှိုင်းခဲ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥ တွာ၊ သိ၍၊ ခုရဂ္ဂပတိဋ္ဌာနော
 ကာသမ္ဘိ၊ ခွါယျား၏ထောက်မီရာ-အရပ်ကိုလည်း၊ အလဘိတွာ၊ မရသော
 ကြောင့်၊ ပဋိနိဝတ္တိ၊ ပြန်နစ်လေ၏၊ ဂါဝေါ၊ နွားတို့သည်၊ မဟာဥသဘော၊
 နွားလားဥသဘာသည်၊ နိဝတ္တော၊ ပြန်နစ်လေ၏၊ မယဗ္ဗိ၊ ငါတို့သည်လည်း၊
 နိဝတ္တိဿာမ၊ ပြန်နစ်ကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နိဝတ္တော၊ ပြန်နစ်ကုန်ပြီ၊ တတော၊
 ထိုသို့ပြန်နစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဂေါဂဏဿ၊ နွားအပေါင်း၏၊ နိဝတ္တဋ္ဌာနေ၊ ပြန်
 နစ်ရာအရပ်၌၊ ဥဒကံ၊ ရေသည်၊ ဆိတွာ၊ ပြတ်၍၊ ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏၊ မဇ္ဈေ၊
 အလယ်၌၊ အာဝဇ္ဇံ၊ ဝဲကို၊ ဥဋ္ဌပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏၊ ဂေါဂဏော၊ နွားအပေါင်း
 သည်၊ အာဝဇ္ဇံ ပဝိသိတွာ၊ ဝဲရပ်၍၊ သမုဒ္ဒမေဝ၊ သမုဒ္ဒရာသို့သာလျှင်၊
 ပတ္တော၊ ရေခံလေ၏၊ ဧကမ္ဘိ၊ တကောင်လည်းဖြစ်သော၊ ကောဏံ၊ နွားသည်၊
 အရောဂျံ၊ အနာကင်းသည်၊ န အာပောဘိ၊ မဖြစ်၊ လောမမတ္တမ္ဘိ၊ အမွေးကိုမျှ
 လည်း၊ အနဝသေသေတွာ၊ မကြွင်းစေမူ၍၊ သဗ္ဗာဂါဝိယော၊ အလုံးစုံသော
 နွားမတို့သည်၊ နဒိသေသတေ၊ မြစ်ရေအယဉ်၌၊ ဝိနုဋ္ဌာ၊ ယျက်စီးကုန်ပြီ၊ တေနံ
 ထိုကြောင့်၊ တတ္ထဝ အနယဗျသနံ အာပဇ္ဇိံ သူတိ၊ တတ္ထဝ အနယဗျသနံ၊
 အာပဇ္ဇိံ သုပူ၍၊ အာဟ၊ ပောသတော်မူပြီ။ ။

အကုသလာအာရုံမသလောကဿာတိ၊ အကုသလာအာရုံမသလောကဿ
 ဟူသည်ကား၊ ဣလောကော၊ ဤလောက၌၊ ခန္ဓဘာယတနေသု၊ ခန္ဓာ
 ဘတ်-အာယတနတို့၌၊ အကုသလာအာရုံကော၊ မလိမ္မာကုန်၊ ပရလော
 ကေဝိ၊ တမလွန်လောက၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်ပင်တည်း၊
 တေဘူမကဓမ္မာ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့ကို၊ မာရုဇေယျံ၊ မာရ်
 မင်း၏နိုင်ငံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ နဝလောကုတ္တရဓမ္မာ၊ ကိုးပါးကုန်သော
 လောကုတ္တရာ-တရားတို့ကို၊ အမာရုဇေယျံ၊ မာရ်မင်း၏ နိုင်ငံမဟုတ်ဟူ၍၊
 ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ မဇ္ဈဇေယျမ္ဘိ၊ သေမင်း၏-နိုင်ငံသည်လည်း၊ တေဘူမက
 ဓမ္မာဝ၊ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်ကုန်သော-တရားတို့ပင်တည်း၊ နဝလောကုတ္တရ
 ဓမ္မာ၊ ကိုးပါးသော-လောကုတ္တရာ-တရားတို့သည်၊ အမဇ္ဈဇေယျံ၊ သေ
 မင်း၏နိုင်ငံမဟုတ်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ တတ္ထံ၊ ထိုမာရုဇေယျံ အစရှိသည်
 တို့၌၊ အကုသလာအာရုံကော၊ မလိမ္မာကုန်၊ ဝစနတ္ထတောပန၊ ဝစနတ္ထအား
 ဖြင့်ကား၊ မာရဿ၊ မာရ်မင်း၏၊ ဇေယျံ၊ တည်ရာတည်း၊ မာရုဇေယျံ၊ မာရ်
 မင်း၏တည်ရာ၊ ဇေယျန္တိ၊ ဇေယျံ ဟူသည်ကား၊ ဌာနံ၊ တည်ရာတည်း၊
 ဝတ္ထု၊ နေရာတည်း၊ နိဝါသော၊ အမြဲနေရာတည်း၊ ဂေါဘရော၊ ကျက်စားရာ
 အာရုံတည်း၊ မဇ္ဈဇေယျပိ၊ မဇ္ဈဇေယျ၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်း

လျှင်-နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။ တေသန္တိ၊ တေသံဟူသည်ကား၊ ဧဝ
ရူပါနံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောက-တမလွန်လောကတို့၌-မလိမ္မာသော-သဘော
ရှိကုန်သော၊ တေသံသမဏာဗြာဟ္မဏာနံ၊ ထိုရဟန်း-ပုဏ္ဏားတို့အား၊ ဣမိနာ
ဤပါဌ်ဖြင့်၊ ဆသတ္တာရော၊ ခြောက်ယောက်ကုန်သော-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆရာကြီး
တို့ကို၊ ဒသဝိတာ၊ ပြီအပ်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ။

ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ကဏ္ဍပက္ခံ၊ ကဏ္ဍပက္ခကို၊ နိဗ္ဗာပေတွာ၊ ပြီးစေ၍၊ သုက္က
ပက္ခံ၊ သုက္ကပက္ခကို၊ ဒဿန္တော၊ ပြီဖော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဘူတပုဗ္ဗဘိက္ခ
ဝေတိအာဒိ၊ ဘူတပုဗ္ဗဘိက္ခဝေ-ဤသို့ အစရှိသော-စကားကို၊ အာဟ၊
ဟောတော်မူပြီ၊ ဗလဝဂါဝေါတိ၊ ဗလဝဂါဝေါဟူသည်ကား၊ ဒန္တဝေါ
ဏေစေဝ၊ ယဉ်ကျေးကုန်ပြီးသော-နွားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဓေနုယော
စ၊ နွားမတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဒမ္ဘဂါဝေါတိ၊ ဒမ္ဘဂါဝေါ ဟူသည်ကား၊
ဒမ္ဘေတဗ္ဗဝေါဏေစေဝ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်သော-နွားတို့ကို လည်းကောင်း၊
အဝိဇာတံ ဂါဝေါစ၊ မာသွားသေးသော-နွားမတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဝစ္ဆိ
တရေတိ၊ ဝစ္ဆိတရေ ဟူသည်ကား၊ ဝစ္ဆိတာဝံ၊ နွားငယ်၏-အဖြစ်ကို၊
တရိတွာ၊ လွန်၍၊ ဌိတေ၊ တည်ကုန်သော၊ ဗလဝဝစ္ဆိ၊ ခွန်အားနှင့်ပြည့်
စုံကုန်သော-နွားငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝစ္ဆိကေတိ၊ ဝစ္ဆိကေဟူသည်
ကား၊ ဓေနုပဂေ၊ အမိနွားမသို့-ကပ်ကုန်သော၊ တရုဏဝစ္ဆိကေ၊ နုနယ်
သော-နို့၊ ပို့၊ နွားငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကိဿာဗလကေတိ၊ ကိဿာဗ
လကေဟူသည်ကား၊ အပ္ပမံသလောဟိတေ၊ နည်းသော-အသား-အသွေး
ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ မန္တဿမေ၊ နည်းသော-ခွန်အားရှိသော-နွားတို့ကို၊ တာဝ
ဒေဝဇာတကေတိ၊ တာဝဒေဝဇာတကောဟူသည်ကား၊ တံဒိဝသေ၊ ထို
နွေ၌၊ ဇာတကေ၊ သွားသော-နွားငယ်သည်၊ မာတုဂေါရဝကေနုပယုမာ
နောတိ၊ မာတုဂေါရဝကေနုပယုမာနောဟူသည်ကား၊ မာတာ၊ အမိသည်၊
ပုရတောပုရတော၊ ရှေးမှ-ရှေးမှ၊ ဟုံဟုန္တိ၊ ဟုံဟုံဟူ၍၊ ဂေါရဝံ၊ နွားတို့၏
အသံကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ သညံ၊ အမှတ်သညာကို၊ ဒေမာနာ၊ ပေးလျက်၊ ဥဒ
ကံ၊ ရေကို၊ ဆိန္ဒမာနာ၊ ဖြတ်လျက်၊ ဝစ္ဆိတိ၊ သွား၏၊ ဝစ္ဆိကော၊ နွားငယ်
သည်၊ တာယဂေါရဝသညာယ၊ ထိုအမိနွားမသည်-မေးအပ်သောအသံ
ဟူသော-အမှတ်ဖြင့်၊ ဓေနုယာဝဂါ၊ အမိနွားမသည်မူလည်း၊ ဥရေနုရင်ဖြင့်၊
ဆိန္ဒောဒကေန၊ ဖြတ်အပ်သောရေဖြင့်၊ ဝစ္ဆိမာနော၊ လိုက်သည်ရှိသော်၊
မာတုဂေါရဝကေန၊ အမိသည်-ပေးအပ်သော-အသံဖြင့်၊ ပုယုမာနောတိ၊
ပုယုမာနောဟူ၍၊ ဝုစ္ဆိတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ မာရဿသောတံဆေတွာတိ၊ မာရဿ

သောတံဆေတွာဟူသည်ကား၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်၊ မာရဿ၊ မာရ်မင်း၏၊ တဏှာသောတံ၊ တဏှာတည်းဟူသော-ရေအယဉ်ကို၊ ဆေတွာ၊ ဖြတ်၍၊ ပါရံဂတာတိ၊ ပါရံဂတာ ဟူသည်ကား၊ မဟာဥသဘာ၊ နွားတို့၏-အကြီးဖြစ်ကုန်သော-ဥသဘာတို့သည်၊ နဒီပါရံ၊ မြစ်တဘက်သို့၊ ဂတာဝိယ၊ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့၊ သံသာရပါရံ၊ သံသာရာဝဋ်၏ ကမ်းတဘက်ဟုဆိုအပ်သော၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်ပြီး ပါရံအဂမံသူတိ၊ ပါရံအဂမံသူဟူသည်ကား၊ မဟာဥသဘာနံ၊ နွားလားဥသဘာတို့၏၊ ပါရံဂတာကော၊ ထိုဌာတက်ကမ်းသို့-ရောက်သောခဏ၌၊ ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏၊ သောတဿ၊ ရေအယဉ်၏၊ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ကောဠာသေ၊ အရတို့ကို၊ အတိက္ကမ္ပ၊ လွန်၍၊ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော နွားတို့သည်၊ မဟာဥသဘာ၊ နွားလားဥသဘာတို့ကို၊ ပါရံ၊ ကမ်းတဘက်သို့၊ ပတ္တေ၊ ရောက်သည်တို့ကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်ကုန်၍၊ တေသံ၊ ထိုနွားလားဥသဘာတို့၏၊ ဂတမဂ္ဂံ၊ သွားရာဖြစ်သော-ခရီးသို့၊ ပဋိပဇ္ဇိတွာ၊ လိုက်ကုန်၍၊ ပါရံ၊ ထိုဌာတက်ကမ်းသို့၊ အဂမံသူ၊ ရောက်ကုန်ပြီး၊ ပါရံဂမိဿန္တိတိ၊ ပါရံဂမိဿန္တိ ဟူသည်ကား၊ စတုမဂ္ဂဝဇ္ဈာနံ၊ လေးပါးသော-မဂ်ဖြင့်-သတ်အပ်ကုန်သော၊ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့၏၊ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ကောဠာသေ၊ အရတို့ကို၊ ခေပေတွာ၊ ကုန်စေ၍၊ ဌိတာ၊ တည်ကုန်ပြီး၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်၊ အဝသေသံ၊ ကြွင်းသော၊ တဏှာသောတံ၊ တဏှာတည်းဟူသော-ရေအယဉ်ကို၊ ဆေတွာ၊ ဖြတ်၍၊ ဗလဝဂါဝေါ၊ အားကြီးသော-နွားတို့သည်၊ နဒီပါရံ၊ မြစ်တဘက်သို့၊ ဂမိဿန္တိဝိယ၊ ရောက်လတ္တံ့ ကုန်သကဲ့သို့၊ သံသာရပါရံ၊ သံသာရာဝဋ်၏-ကမ်းတဘက်ဟုဆိုအပ်သော၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဂမိဿန္တိ၊ ရောက်ကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိဣမိနာနယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ သဗ္ဗဝါရေသု၊ အလုံးစုံသော-ဝါရတို့၌၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဓမ္မာနုဿာရိနော၊ ပညာကို-အောင်မေ့လေ့ရှိကုန်သော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါနုဿာရိနော၊ သဒ္ဓါကို-အောက်မေ့လေ့ရှိကုန်သော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမေဇ္ဇေ၊ ဤနှစ်ယောက်ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ပဌမမဂ္ဂသမာဓိနော၊ ပဌမ မဂ်နှင့်ပြည့်စုံသော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်ကုန်၏၊ ဇာနတာတိ၊ ဇာနတာဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗဓမ္မေ၊ အလုံးစုံသော-တရားတို့ကို၊ ဇာနန္တေန၊ သိတော်မူသော၊ ဗုဒ္ဓေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သုပ္ပကာသိတောတိ၊ သုပ္ပကာသိတော-ဟူသည်ကား၊ သုကထိတော၊ ကောင်းစွာ ဟော

အပ်ပြီ၊ ဝိဝေသနာ၊ ဝိဝေသနာဟူသည်ကား၊ ဝိဝေသနာ၊ ဖွင့်အပ်ပြီ၊ အမတဒ္ဓါရန္တ၊ အမ
 တဒ္ဓါရ်-ဟူသည်ကား၊ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်တည်း၊ နိဗ္ဗာနပတ္တိယာတိ
 နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ-ဟူသည်ကား၊ တဒတ္ထာယ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်မိသောငှါ၊
 ဝိဝေသနာ၊ ဖွင့်အပ်ပြီ၊ ဝိနိဗ္ဗိကတန္တိ၊ ဝိနိဗ္ဗိကတံ-ဟူသည်ကား၊ ဝိဂတမာန
 နန္တံ၊ အချည်းနှီးသော-မာနတည်းဟူသော-တက်ကြွခြင်းမှကင်းသည်ကို
 ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ၊ ခေမံပတ္တေထာတိ၊ ခေမံပတ္တေထာ-ဟူသည်ကား၊ ကတ္တု
 ကမ္ပတာဆန္ဒန၊ ပြုလိုကာမျှ လက္ခဏာရှိသော-ဆန္ဒဖြင့်၊ အရဟတ္တံ၊ အရ
 ဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ပတ္တေထာ၊ တောင်းတကြကုန်လော၊ ကတ္တု ကာမာ၊ ပြုခြင်းငှါ
 အလိုရှိကုန်သည်၊ နိဗ္ဗတ္တေတုကာမာ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ-အလိုရှိကုန်သည်၊
 ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်
 တည်း၊ ပတ္တတ္ထာတိဝိ၊ ပတ္တတ္ထဟူ၍လည်း၊ ပါဠော၊ ပါဠိသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊
 ဇေဝဉ္စပံ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော၊ သတ္ထာရံ၊ ဆရာဖြစ်သော-ဘုရားကို၊ လ
 တိတွာ၊ မျက်မှောက်မြင်ရ၍၊ တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့သည်၊ ပတ္တာယောနာမ၊ အရ
 ဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သော-သူမည်ကုန်သည်၊ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်၊ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ သေသံ၊ ကြွင်းသောအတွင်း
 သံဝဏ္ဏနာစကားရပ်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော-ပါဠိအစဉ်၌၊ ဥတ္တာန
 မေဝ၊ ပေါသည်သာလျှင်တည်း၊ ဘဂဝါပန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား၊
 ယထာနု သန္တိနာရ၊ အစဉ်ဖြစ်သော-အနုသန္ဓေဖြင့် သာလျှင်၊ ဒေသနံ၊
 ဒေသနာတော်ကို၊ နိဗ္ဗပေသိ၊ ဆုံးစေတော်မူပြီး၊ ဣတိ၊ ဤတွင်-စူဠဝေါပါလ
 သုတ်၏အတွင်း-အပြီးတည်း၊ စူဠဝေါပါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ စူဠဝေါပါလ
 သုတ်၏အတွင်းသည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီး ။

စူဠသစ္စကသုတ်

ဇေမေသုတန္တိ၊ ဇေမေသုတံအစရှိသော-သုတ်သည်၊ စူဠသစ္စကသုတ္တံ၊
 စူဠသစ္စက သုတ်တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုစူဠသစ္စကသုတ်၌၊ မဟာဝနေကုဋ္ဌာ
 ဂါရသာလာယန္တိ ဧတ္ထ၊ မဟာဝနေကုဋ္ဌာဂါရ-သာလာယံဟူသော-ဤဝန်
 ၌၊ မဟာဝန်နာမ၊ မဟာဝန်မည်သည်ကား၊ သယံဇာတံ၊ အလိုလို-ပေါက်
 ရောက်သော၊ အရောပိဓံ၊ မပိုက်ပျိုးအပ်သော၊ သပရိန္ဒေသံ၊ အပိုင်းအခြား
 ရှိသော၊ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော၊ ဝန်၊ တောတည်း၊ ကပိလဝတ္ထု၊ သာမန္တာ
 ကပိလဝတ်ပြည်၏-အနီး၌၊ မဟာဝန်ပန၊ မဟာဝန်တောသည်ကား၊ ဟိမ

၂၆၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ

ဝန္တေန၊ ဟိမဝန္တာတောဒွံ၊ သဟ၊ တက္က၊ ကောဗဒ္ဓံ၊ တစပ်ထည်းစပ်
သည်း၊ အပရိန္တေဒံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသည်း၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၏၊ မဟာသမုဒ္ဒံ၊
မဟာသမုဒ္ဒရာကို၊ အာဟာရ၊ ထိ၍၊ ငြိတံ၊ တည်၏၊ ဣဒံ၊ ဤ၊ မဟာဝနံ၊ တော
သည်၊ ကာဒိသံ၊ ထိုကပိလဝတ် ပြည်၏-အနီး၌ဖြစ်သော-မဟာဝနံ၊ တော
၌တူသော-သဘော ရှိသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ သပရိန္တေဒံ၊ အပိုင်း
အခြားရှိသော၊ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော၊ ဝနံ၊ တောတည်း၊ ဣတိ၊ တသ္မာ၊
ထိုကြောင့်၊ မဟာဝနံ၊ မဟာဝနမည်၏၊ ကုဋ္ဌာဂါယောယာပန၊ စုလစ်
မွန်ချွန်တပ်သော-စရပ်သည်ကား၊ မဟာဝနံ၊ မဟာဝနံတောကို၊ နိဿာ
ယ၊ ဖြစ်၍၊ ကတေ၊ ပြုအပ်သော၊ အာရာမေ၊ အာရမ်း၌၊ ကုဋ္ဌာဂါရံ၊ စုလစ်
မွန်ချွန်တပ်သော-စရပ်ကို၊ အန္တော၊ အတွင်း၌၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဟံ၊ သဝဋ္ဌ
ကန္တန္တေန၊ ဟင်းသာ-တောင်ကဲ့သို့-လည်၍၊ မီးသဖြင့်၊ ကတာ၊ ပြုအပ်
သော၊ သဗ္ဗကာရသမ္ပန္နံ၊ အလုံးစုံသော-အခြင်းအရာ၌ ပြည့်စုံသော၊
ဗုဒ္ဓဿ၊ သစ္စာလေးပါးကို-သိတော်မူသော၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား
၏၊ ဝန္တကုဋ္ဌိ၊ ဝန္တကုဋ္ဌိကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏၊ သစ္စကောနိဝဏ္ဏပုတ္တော
တိ၊ သစ္စကောနိဝဏ္ဏ-ပုတ္တောဟူသည်ကား၊ ကိရု၊ ကြားဘူးသည်ကိုဆိုပြီး
အံ၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ နိဝဏ္ဏော၊ နိဝဏ္ဏယောကျ်ားသည်
လည်းကောင်း၊ နိဝဏ္ဏိ၊ နိဝဏ္ဏိမိန်းမသည်-လည်းကောင်း၊ ပဉ္စပဉ္စဝါဒ
သတာနိ၊ ငါးရာ-ငါးရာသော-ဝါဒတို့ကို၊ ဥဂ္ဂဟိတွာ၊ သင်၍၊ ဝါဒံ၊ အယူ
ကို၊ အာရော၊ ပေသာမာတိ၊ တင်ကုန်အံ့ဟူ၍၊ ဓမ္မဒီပေ၊ ဓမ္မဒီပကျွန်း၌၊
ဝိစရန္တော၊ ထည့်လည်ကုန်သည် ရှိသော်၊ ဝေသာလိယံ၊ ဝေသာလိပြည်
၌၊ သမာဂတာ၊ ဆိုင်မိကုန်၏၊ လိစ္ဆ၊ ပိရာဇာနေ၊ လိစ္ဆ၊ ဝိမင်းတို့သည်၊
မိသွားမြင်၍၊ တွံ၊ သင်သည်၊ ကော၊ အဘယ်သူနည်း၊ တွံ၊ သင်သည်၊ ကာ၊
အဘယ်သူနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိံ၊ သု၊ မေးကုန်ပြီ၊ နိဝဏ္ဏော၊ နိဝဏ္ဏ
ယောကျ်ားသည်၊ အဟံ၊ ငါကား၊ ဝါဒံ၊ အယူကို၊ အာရော၊ ပေသာမိတိ၊
တင်အံ့ဟူ၍၊ ဓမ္မဒီပေ၊ ဓမ္မဒီပကျွန်း၌၊ ဝိစရာမိ၊ ထည့်လည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
အာဟ၊ ဆို၏၊ နိဝဏ္ဏိပိ၊ နိဝဏ္ဏိမိန်းမသည်လည်း၊ တထာ၊ ထိုအတူ၊ အာဟ၊
ဆို၏၊ လိစ္ဆ၊ ပိနေ၊ လိစ္ဆ၊ ဝိမင်းတို့သည်၊ ဣဝေ၊ ဤအရပ်၌သာလျှင်၊ အည
မညံ၊ အချင်းချင်း၊ ဝါဒံ၊ အယူကို၊ အာရော၊ ပေထံ၊ တင်ကြကုန်လော့၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ အာဟံ၊ သု၊ ဆိုကုန်ပြီ၊ နိဝဏ္ဏိ၊ နိဝဏ္ဏိမိန်းမသည်၊ အတ္တနာ၊ မိမိသည်
ဥဂ္ဂဟိတာနိ၊ သင်အပ်ကုန်သော၊ ပဉ္စဝါဒသတာနိ၊ ငါးရာကုန်သော-ဝါဒ
တို့ကို၊ ပုစ္ဆိံ၊ မေး၏၊ နိဝဏ္ဏော၊ နိဝဏ္ဏယောကျ်ားသည်၊ ကထေသိ၊ ဖြေ၏၊

၉

စုံဒွသံဂ္ဂကံသုတ်။

၂၆၉

နိဂဏ္ဌေန၊ နိဂဏ္ဌယောကျာ်းသည်။ ပုစ္ဆိတေပိ၊ မေးရာ၌လည်း။ နိဂဏ္ဌိ၊
 နိဂဏ္ဌမိန်းမသည်။ ကထေသိယေဝ၊ ဖြေသည်သာလျှင်တည်း။ ဧကသမိ၊
 တယောက်သော-သူအားလည်း။ ဇယော၊ အောင်မြင်းသည်။ နဟောတိ၊
 မဖြစ်။ ပရာဇယော၊ ရှုံးခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဥဘော၊ နှစ်ယောက်
 ကုန်သော-သူတို့သည်။ သမသမာဝ၊ တူမျှကုန်သည်သာလျှင်။ အဟေသု၊
 ဖြစ်ကုန်ပြီးလိမ့်။ ဝိနော၊ လိမ့်။ ဝိမင်းတို့သည်။ အာတံသု၊ ဆိုကုန်ပြီး။ ဥဘောပိ၊
 နှစ်ယောက်လည်း-ဖြစ်ကုန်သော၊ တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့သည်။ သမသမာ၊ တူမျှ
 ကုန်၏။ အါဟိဏ္ဍိတွာ၊ ထည့်လည်ကုန်၍၊ ကိံ၊ ကရိသထ၊ အတယ်သို့ပြုကုန်
 လတ္တံ့နည်း။ ဣဓေဝ၊ ဤဝေသာလီပြည်၌သာလျှင်။ ဝသထ၊ နေကြကုန်
 လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ဂေဟံ၊ အိမ်ကို၊ ဒတွာ၊ ပေး၍၊ ဗလိံ၊ ပူဇော်သကာ
 ကို၊ ပဉ္စပေသု၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ တာသံ၊ ထိုနှစ်ဦးသော-မိန်းမ-ယောကျာ်းတို့
 ၏၊ သံဝါသံ၊ ပေါင်းဘော်ခြင်းကို၊ အနွာယ၊ စွဲ၍၊ စတသော၊ လေးယောက်
 ကုန်သော၊ ဓိတရော၊ သမီးတို့သည်။ ဇာတာ၊ တွားကုန်၏။ ဧကား၊ တယောက်
 သော-သွီးသည်။ သစ္စာနာမ၊ သစ္စာမည်၏။ ဧကား၊ တယောက်သော-သွီး
 သည်။ လောလာနာမ၊ လောလာမည်၏။ ဧကား၊ တယောက်သော-သွီးသည်
 ပဋ္ဌာစာရာနာမ၊ ပဋ္ဌာစာရာမည်၏။ ဧကား၊ တယောက်သော-သွီးသည်။ အာ
 စာရဝတိနာမ၊ အာစာရဝတိမည်၏။ တာပိ၊ ထိုသွီးလေးယောက်တို့-သည်
 လည်း။ ပဏ္ဍိတာဝ၊ ပညာရှိကုန်သည်သာလျှင်။ အဟေသု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးမာ
 တာပိတုဟိ၊ အမိ အဘတို့သည်။ ဥဂ္ဂဟိတာနိ၊ သင်အပ်ကုန်သော၊ ပဉ္စပဉ္စ
 ဝါဒသတာနိ၊ ငါးရာ-ငါးရာ ကုန်သော - ဝါဒတို့ကို၊ ဥဂ္ဂဟေသု၊ သင်
 ကုန်ပြီး ။

တာ၊ ထိုသွီးလေးယောက်တို့သည်။ ဝယပ္ပတ္တာ၊ အရှယ်သို့ရောက်ကုန်
 သည်ရှိသော်၊ မာတာ ဝိတရော၊ အမိ အဘတို့သည်။ အဝေါရံ၊ ဆိုကုန်ပြီး၊
 ကိံ၊ အဝေါရံ၊ အဘယ်သို့ဆိုကုန်သနည်း။ အဗ္ဗာ၊ ချစ်သွီးတို့၊ အဋ္ဌာကံ၊ ငါတို့
 ၏၊ ကုလေ၊ အမျိုး၌၊ ဒါရိကာနာမ၊ သတို့သွီးမည်သည်ကား၊ ဟိရုညသုဝဏ္ဏာ
 ဒိနိ၊ ရွှေ-ငွေ-အစရှိသည်တို့ကို၊ ဒတွာ၊ ပေး၍၊ ကုလဗာရံ၊ အမျိုးအိမ်သို့၊
 ပေသိတပုဗ္ဗာနာမ၊ ရှေး၌စေအပ်သော-မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ လောပနအဂါ
 ရိကော၊ အကြင်လူသည်။ တာသံ၊ ထိုမိန်းမတို့၏၊ ဝါဒံ၊ အယူကို၊ မန္နိတံ၊
 ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိ၊ တတ်နိုင်၏၊ တဿ၊ ထိုလူ၏၊ ပါဒပရိဝာရိ
 ကာ၊ ခြေရင်း၌-အလုပ်အကျွေးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ လောပဗ္ဗ
 ဇိတော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ တာသံ၊ ထိုမိန်းမတို့၏၊ ဝါဒံ၊ အယူကို၊ မန္နိတံ

၂၇၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

ဗျက်ဆီးခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိ၊ တတ်နိုင်၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ သန္တိကော၊ အထံ၌၊ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ ရဟန်းပြုကုန်၏၊ တုဌေ၊ သင်တို့သည်၊ ကိံ၊ အဘယ်အမှု အရာကို၊ ကရိဿထ၊ ပြုကုန်လတ္တံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါပု၊ ဆိုကုန်၏၊ မယမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း၊ ဝေမေဝ၊ ဤသို့ဆိုတိုင်း-ရဟန်းပြုခြင်းကိုသာ လျှင်၊ ကရိဿာမ၊ ပြုကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စတာသေသဝိ၊ လေးယောက်ကုန် သော-သို့တို့သည်လည်း၊ ပရိဗ္ဗာဇိကာဝေသံ၊ ပရိဗိုဇ်မိန်းမ၏-အသွင်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ အယံဇမ္ပုဒိပေါနာမ၊ ဤဇမ္ပုဒိပ်ကျွန်း-မည်သည်ကား၊ ဇမ္ပုယာ၊ သပြေပင်ဖြင့်၊ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဇမ္ပုယာခံ၊ သပြေခက်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ စာမိတ်၊ ဒေသစာရီကို၊ ပက္ကမံ၊ သု၊ ဖဲကုန် ပြီးယံဂါမံ၊ အကြင်ရွာသို့၊ ပါဝုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏၊ တဿဂါမဿ၊ ထိုရွာ ၏၊ နွါရေ၊ တံခါး၌၊ ပံသုဝုဉ္ဇေဝါ၊ ဗု၊ အရ၌လည်းကောင်း၊ ဝါလိကဝုဉ္ဇေဝါ၊ ထဲအရ၌လည်းကောင်း၊ ဇမ္ပုဇဇံ၊ သပြေခက်တည်းဟူသော-တံခွန်ကို၊ ဌ ပေတွာ၊ ထား၍၊ ယော၊ အကြင်သူသည်၊ ဝါဒံ၊ အယူကို၊ အာရောပေတု၊ တင် ခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိ၊ တတ်နိုင်၏၊ သော၊ ထိုသူသည်၊ ဣမံ၊ ဤသပြေခက် တည်းဟူသော-တံခွန်ကို၊ မဒ္ဒတု၊ နင်းနယ်စေသတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေတွာ ဆို၍၊ ဂါမံ၊ ရွာတွင်းသို့၊ ပဝိသန္တိ၊ ဝင်ကုန်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဂါမေန၊ တရွာမှ၊ ဂါမံ၊ တရွာသို့၊ ဝိစရန္တိယော၊ ထွဉ်လည်ကုန်လျက်၊ သာဝတ္ထိံ၊ သာဝတ္ထိ ပြည်သို့၊ ပါဝုဏိတွာ၊ ရောက်၍၊ ဝာထေဝ၊ ထိုရှေးနည်းတူပင်လျှင်၊ ဂါမန္နိရေ၊ ရွာတံခါး၌၊ ဇမ္ပုဇဇံ၊ သပြေခက်တည်းဟူသော-တံခွန်ကို၊ ဌပေတွာ၊ ထား ၍၊ သမ္ပတ္တမနုဿာနံ၊ ရောက်လာကုန်သော-လူတို့အား၊ အာရောမိတွာ၊ ကြား၍၊ အန္တောနဂရံ၊ မြို့တွင်းသို့၊ ပဝိဋ္ဌာ၊ ဝင်လေကုန်၏။ ၊

တေနသမယေန၊ ထိုအခါ၌၊ တဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သာဝတ္ထိံ၊ သာ ဝတ္ထိပြည်ကို၊ နိဿာယ၊ မှီ၍၊ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟ ရတိ၊ နေတော်မူ၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာသာရိဝုတ္တော၊ အရှင်သာရိ ဝုတ္တရာမထေရ်သည်၊ ဝိလာနေ၊ သူနာရဟန်းတို့ကို၊ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးတော် မူလျက်၊ အဇဂ္ဂိတဋ္ဌာနံ၊ တမြက်မထွည်းရာ-အရပ်ကို၊ ဇဂ္ဂန္တော၊ တမြက် ထွည်းသည်ဖြစ်၍၊ ကိစ္စမဟတ္တတာယ၊ ကိစ္စများသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ အညေဟိ၊ တပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့ထက်၊ ဒိဝါတရံ၊ နေမြင့် သောအခါ၌၊ ဂါမံ၊ ရွာသို့၊ ဝိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်းအလှူငှါ၊ ပဝိသန္တော၊ ဝင်သည် ရှိသော်၊ ဂါမန္နိရေ၊ ရွာတံခါး၌၊ ဇမ္ပုဇဇံ၊ သပြေခက်တည်းဟူသော-တံခွန် ကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား၊ ကိံ၊ အဘယ်နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒါရ

ကော၊ သူငယ်တို့ကို၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ တော၊ ထိုသူငယ်တို့သည်၊ တမတ္ထံ၊ ထိုအ
 ကြောင်းကို၊ အာရောစေသု၊ ကြားလျှောက်ကုန်ပြီး၊ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်တ
 ပြီးကား၊ မဗ္ဗထ၊ နင်းနယ်ကြကုန်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ မိန့်လတ်သော်၊
 ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ နသက္ကောမ၊ မနင်းဝံ၊ ပါကုန်း၊ ဘာယာမ၊ ကြောက်ပါ
 ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏၊ ကုမာရာ၊ သူငယ်တို့၊ မာဘာယ ၁၇၀
 ထ၊ မကြောကြကုန်လင့်၊ ကေန၊ အဘယ်သူသည်၊ အဗ္ဘကံ၊ ငါတို့၏၊ ဇေမ္မု
 ဓဇော၊ သပြေခက်တည်းဟူသော-တံခွန်ကို၊ မဒ္ဒါပိတော၊ နင်းနယ်စေအပ်
 သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ ဆိုလတ်သော်၊ ဗုဒ္ဓသာဝကေန၊ ဘုရားတပည့်
 ဖြစ်သော၊ သာရိပုတ္တဗ္ဗေ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်သည်၊ မဒ္ဒါ
 ပိတော၊ နင်းနယ်စေအပ်၏၊ ဝါဒံ၊ အယူကို၊ အာရောပေတုကာမာ၊ တင်လို
 ကုန်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ထေရုဿ၊ အရှင်
 သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်မြတ်၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဝန္တထ၊ သွားကြလေကုန်
 လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒေယျာထ၊ ဆိုကြကုန်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံ၊ ဆို၏
 တော၊ ထိုသူငယ်တို့သည်၊ ထေရုဿ၊ မထေရ်၏၊ ဝစနံ၊ စကားကို၊ သုဝ္ဘော၊
 ကြားကုန်၍၊ ဇေမ္မု၊ ဓဇံ၊ သပြေခက်တည်းဟူသော-တံခွန်ကို၊ မဒ္ဒိတ္တာ၊ နင်း
 နယ်ကုန်၍၊ ဆဇ္ဈေသု၊ စွန့်ပစ်ကုန်ပြီး၊ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်
 သည်၊ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို၌၊ စရိတ္တာ၊ သွား၍၊ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့၊
 ဝတော၊ ကြွတော်မူ၏။ ။

ပရိဗ္ဗာဇိကာပိ၊ ပရိဗုဒ္ဓိမတို့သည်လည်း၊ ဂါမတော၊ ရွာမနိက္ခမိတွာ၊
 ထွက်၍၊ အဗ္ဘကံ၊ ငါတို့၏၊ ဓဇော၊ ဇေမ္မု၊ သပြေခက်တည်းဟူသော-တံခွန်
 ကို၊ ကေန၊ အဘယ်သူသည်၊ မဒ္ဒါပိတော၊ နင်းနယ်စေအပ်သနည်း၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊ သု၊ မေးကုန်ပြီး၊ ဒါရုကာ၊ သူငယ်တို့သည်၊ တမတ္ထံ၊ ထိုအ
 ကြောင်းကို၊ အာရောစေသု၊ ကြားကုန်ပြီး၊ ပရိဗ္ဗာဇိကာ၊ ပရိဗုဒ္ဓိမတို့သည်၊
 ဝုန၊ တဘန်း၊ ဂါမံ၊ ရွာသို့၊ ပရိသိတွာ၊ ဝင်၍၊ ဧကေကပီတိ၊ တခုတခုသော
 ခရီး၌နေသော-လူအပေါင်းကို၊ ဝဟေတွာ၊ ခေါ်၍၊ ဗုဒ္ဓသာဝကော၊ ဘုရား၏
 တပည့်ဖြစ်သော၊ သာရိပုတ္တောနာမ၊ သာရိပုတ္တရာအမည်ရှိသော-ရဟန်း
 သည်၊ အဗ္ဘဟိ၊ ငါတို့နှင့်၊ သန္တိ၊ တကွ၊ ဝါဒံ၊ အယူပြိုင်သည်ကို၊ ကရိဿ
 တိကိရု၊ ပြုလိမ့်သတတ်၊ သောတုကာမာ၊ နားထောင်ခြင်း၌-အလိုရှိကုန်
 သော-သူတို့သည်၊ နိက္ခမထ၊ ထွက်ကြကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာရောစေသု၊
 ကြားကုန်ပြီး၊ မဟာဓနော၊ လူများအပေါင်းသည်၊ နိက္ခမိ၊ ထွက်၍၊ တေန၊
 ထိုလူအပေါင်းနှင့်၊ သန္တိ၊ တကွ၊ ပရိဗ္ဗာဇိကာ၊ ပရိဗုဒ္ဓိမတို့သည်၊ ဇေတဝနံ၊

၂၂၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့အာဂမံသု၊ သွားကုန်ပြီး ထေရော၊ အရှင်သာရိ
ပုတ္တရာ-မထေရ်သည်၊ အမှာကံ၊ ငါတို့၏၊ ဝသနဋ္ဌာနေ၊ နေရာအရပ်၌၊
မာတုဂါမဿ၊ မာတုဂါမ၏၊ အာဂမနံနာမ၊ လာခြင်းမည်သည်ကား၊ အဖာ
သုကံ၊ မချမ်းသာ၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးဝိုက်၍၊ ဝိဟာရမတ္တေ၊ ကျောင်း၏အ
လယ်၌၊ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ ပရိဗ္ဗာဇိကာယော၊ ပရိဗိုဇ်မတို့သည်၊
ဂစ္ဆံ၊ သွားကုန်၍၊ ထေရံ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်ကို၊ တုဋ္ဌေဟိ၊ သင်
တို့သည်၊ အမှာကံ၊ ငါတို့၏၊ ဇေတဝသပြေခက်တည်းဟူသော-တံခွန်ကို၊
မဒ္ဒါပိတော၊ နင်းနယ်စေအပ်သလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိံသု၊ မေးကုန်ပြီး၊
အာမမဒ္ဒါပိတော၊ နင်းနယ်စေအပ်သည်မှန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ မိန့်အပ်
သည်ရှိသော်၊ မယံ၊ ငါတို့သည်၊ တုဋ္ဌေဟိ၊ သင်ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊
ဝါဒံ၊ အယူပြိုင်သည်ကို၊ ကရိဿာမ၊ ပြုကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံသု၊
ဆိုကုန်၏၊ သာဓု၊ ကောင်းပြီ၊ ကရောထ၊ ပြုကုန်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊
ဆိုအပ်သည် ရှိသော်၊ ကဿ၊ အဘဟံသုအား၊ ပုစ္ဆံ၊ မေးခြင်းသည်၊
ကဿ၊ အဘဟံသုအား၊ ဝိဿန္တနံ၊ ဖြေခြင်းသည်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်သတ္တံ၊
နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်ပြီး၊ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ
မထေရ်သည်၊ ပုစ္ဆံနာမ၊ မေးသည်မည်သည်ကား၊ အမှာကံ၊ ငါတို့အား၊
ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်၏၊ တုဋ္ဌေပန၊ သင်တို့သည်ကား၊ မာတုဂါမနာမ၊ မာတု
ဂါမတို့-မည်ကုန်၏၊ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ပုစ္ဆထ၊ မေးကြကုန်လော၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ တာ စတသောဝိ၊ ထိုလေးယောက်
ကုန်သော-ပရိဗိုဇ်မတို့သည်လည်း၊ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော၊ ဒိသာသု၊
အရပ်မျက်နှာတို့၌၊ ဌတွာ၊ တည်၍၊ မာတာပိတုနံ၊ မိဘတို့၏၊ သန္တိကေ၊
အထံ၌၊ ဥဂ္ဂဟိတဝါဒသဟာသံ၊ သင်အပ်သော-ဝါဒတထောင်ကို၊ ပုစ္ဆိံ
သု၊ မေးကုန်ပြီး၊ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်သည်၊ ခဂ္ဂေန၊ သန်
လျက်ဖြင့်၊ ကုမုဒနာဠု၊ ကုမုဒရာ-ကြာရိုးကို၊ ဆိန္ဒုန္တောဝိယ၊ ဖြတ်သကဲ့
သို့၊ ပုစ္ဆိံတံ ပုစ္ဆိံတံ၊ မေးတိုင်း-မေးတိုင်းသော-ပုစ္ဆံကို၊ နိဇ္ဈဉံ၊ အမြှေး
အရှက်မရှိသည်ကို၊ နိဂ္ဂဠိံ၊ အထုံးအဖွဲ့မရှိသည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ကထေ
သိ၊ ဖြေတော်မူ၏၊ ကထေတွာ၊ ဖြေတော်မူပြီး၍၊ ပုန၊ ထာဝန်၊ ပုစ္ဆထ၊ မေး
ကြကုန်ဦးလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား
မယံ၊ တပည့်တော် တို့သည်၊ ဧတ္တကာ မေဝ၊ ဤမျှသော-ဝါဒကိုသာ
လျှင်၊ ဇာနာမ၊ သိပါကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏၊ ထေရော၊ အရှင်
သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်သည်၊ တုဋ္ဌေဟိ၊ သင်တို့သည်၊ ဝါဒသဟာသံ၊

ဝါဒတထောင်ကို၊ ဝုတ္တိတံ၊မေးအပ်ပြီ၊မယာ၊ငါသည်၊ ကထိတံ၊ဖြေအပ်
 ပြီ၊အဟံပန၊ငါသည်ကား၊ဧကံယေဝပဉ္စ၊တခုသော-ဝုတ္တိကို၊ဝုတ္တိဿာ
 မိ၊မေးအံ့၊တံ၊ထိုဝုတ္တိကို၊တုဌေ၊သင်တို့သည်၊ကထေထ၊ဖြေဆိုကုန်လော
 ဣတိ၊ဤသို့၊အာဟ၊မိန့်တော်မူ၏၊ တာ၊ထိုပရိဗိုဇ်မတို့သည်၊ ထေရဿ၊
 အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်၏၊ ဝိသယံ၊အရာကို၊ ဒိသ္မာ၊မြင်၍၊ ဘန္တေ၊
 အရှင်ဘုရား၊ပုစ္ဆံ၊ထေးမေးကုန်လော၊ဗျာကရိဿာမ၊ဖြေကုန်အံ့၊ဣတိ၊ဤသို့
 ဝတ္ထု၊ဆိုခြင်းငှါ၊နာသက္ခိံသု၊မဝံ၊ကုန်၊ဘန္တေ၊အရှင်ဘုရား၊ဝဒ၊ဆိုတော်
 မူပါဦး၊ဇေနမာနာ၊ သိပါကုန်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဗျာကရိဿာမ၊ ဖြေပါကုန်အံ့၊
 ဣတိ၊ဤသို့၊ပုန၊တဖန်၊အာဟံသု၊ဆိုကုန်ပြီ၊

ထေရော၊ အရှင် သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်သည်၊ ကုလပုတ္တေ၊ အမျိုး
 ကောင်းသားတို့ကို၊ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရဟန်းပြု၍၊ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ၊ အဟံပန
 ပဉ္စာ၊ ဤပြဿနာသည်ကား၊ သိက္ခာပေတဗ္ဗပဉ္စော၊ သင်စေအပ်သော
 ပြဿနာတည်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊ဝတွာ၊ဆို၍၊ဧကံနာမကိန္တိ၊ဧကံနာမကိံဟူ
 ၍၊ဣဒံဝစနံ၊ ဤစကားကို၊ဝုတ္တိ၊မေး၏၊ တာ၊ထိုပရိဗိုဇ်မတို့သည်၊ အန္တံ၊
 အဆုံးကို၊ နေဝအဒ္ဓသံသု၊မမြင်ကုန်၊ ကောဇ္ဇိံ၊အစောင့်၊ နအဒ္ဓသံသု၊မမြင်
 ကုန်၊ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်သည်၊ ကထေထာယိ၊ဖြေဆို
 ကုန်လောဟူ၍၊ အာဟ၊ဆိုပြီ၊ ဘန္တေ၊အရှင်ဘုရား၊ နပဿာမ၊ မမြင်ပါ
 ကုန်၊ဣတိ၊ဤသို့၊ အာဟံသု၊ဆိုကုန်ပြီ၊ တုဌေဟိ၊ သင်တို့သည်၊ ဝါဒသ
 ဟဿံ၊ဝါဒတထောင်ကို၊ ဝုတ္တိတံ၊မေးအပ်ပြီ၊မယာ၊ငါသည်၊ ကထိတံ၊
 ဖြေအပ်ပြီ၊ တုဌေ၊သင်တို့သည်၊ မဟံ၊ငါ၏၊ ဧကပဉ္စမ္မိ၊တခုသောပြဿ
 နာကိုလည်း၊ ကထေထံ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ၊ နသက္ခောထ၊ မတတ်နိုင်ကုန်၊
 ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည် ဤသော်၊ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏၊ ဇယော၊
 အောင်ခြင်းသည်၊ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏၊ ပရာ ဇယော၊ ရှုံးခြင်းသည်၊
 အသိ၊ဖြစ်သနည်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊အာဟ၊ဆို၏၊ ဘန္တေ၊အရှင်ဘုရား၊တုဌာ
 ကံ၊ကိုယ်တော် အရှင်တို့၏၊ ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်၊ အဌာကံ၊ ကျွန်
 တော်မတို့၏၊ပရာဇယော၊ရှုံးခြင်းသည်၊အသိ၊ဖြစ်၏၊ဣတိ၊ဤသို့၊ အာဟံ
 သု၊ဆိုကုန်ပြီ၊ ဣဒါနိ၊ယခုအခါ၌၊ ကိံကရိဿထ၊ အဘယ်သို့ပြုကုန်မည်
 နည်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊ဝတ္ထေ၊ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊တာ၊ထိုပရိဗိုဇ်မတို့သည်၊
 မာတာဝိတူဟိ၊အမိ-အဘတို့သည်၊ ဝတ္ထဝစနံ၊ဆိုအပ်သော-စကားကို၊
 အာရောစေတွာ၊ ကြား၍၊ တုဌာကံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်တို့၏၊ သန္တိကေ၊
 အထံတော်၌၊ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ ရဟန်းပြုပါကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ အာဟံသု၊

၂၇၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

၁၇၄

ဆိုကုန်ပြီးတုန်းသင်္ခါသင်္ခါမာတုဂါမာနာမ၊မာတုဂါမတို့မည်ကုန်၏၊
 အမှာကံ၊ငါတို့၏သန္တိကော၊အထံ၌၊ ပဗ္ဗဇိတုံ၊ရဟန်းပြုခြင်း၌၊ နဝဇ္ဇကိ၊
 မသင့်၊ပန၊ထိုသို့မသင့်သော်လည်း၊အမှာကံ၊ငါတို့၏၊ သာသနံ၊သတင်း
 စကားကို၊ဂဟောတွာ၊ယူ၍၊သိက္ခာနိဥပဿယံ၊ရဟန်းမိန်းမတို့၏-ကျောင်း
 သို့၊ဂတိံ၊သွား၍၊ ပဗ္ဗဇေ၊ရဟန်း ပြုကြကုန်လော့၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ အာဟ၊
 ဆိုတော်မူ၏၊ တာ၊ထိုပရိပိုဇ်မတို့သည်၊ သာဓူတိ၊ ကောင်းပြီဟူ၍၊ထေ
 ရသး၊အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်၏၊သာသနံ၊သတင်းစကားကို၊ဂဟော
 တွာ၊ယူ၍၊သိက္ခာနိဥပဿယံ၊ရဟန်းမိန်းမ-အပေါင်း၏၊ သန္တိကံ၊ အထံ
 သို့၊ဂတိံ၊သွား၍၊ပဗ္ဗဇိ၊သု၊ရဟန်းပြုကုန်ပြီး၊ ပဗ္ဗဇိတာစပန၊ရဟန်းပြုကုန်
 ပြီး၍ကား၊အပ္ပမတ္တာ၊မမေ့မလျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အာတာပိနိယော၊ကိ
 လေသာတို့ကို-ပူဇနံစေတတ်သော-လုံ့လရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်
 ၍၊နစ်ရသော၊ မကြာမြင့်မီသာလျှင်၊ အရဟတ္တံ၊အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ပါပု
 လိံ၊သု၊ရောက်လေကုန်ပြီး၊အယံသစ္စကော၊ဤသစ္စကသည်၊စတုန္ဒမြို့လေး
 ယောက်လည်း-ဖြစ်ကုန်သော၊တာသံ၊ထိုမိန်းမတို့၏၊ကနိဗ္ဗာဘာတိကော၊
 မောင်ယောင်တည်း၊ တာဟိစတုဟိပိ၊ ထိုလေးယောက် ကုန်သော-မိန်းမ
 တို့ထက်လည်း၊ ဥတ္တရိတရပညော၊ လွန်သော-ပညာရှိ၏၊ မာတာပိတု
 နန္ဒိ၊မိတာတို့၏လည်း၊ သန္တိကော၊ အထံ၌၊ဝါဒသဟသံ၊ ဝါဒတထောင်
 ကိုလည်းကောင်း၊ တတော၊ ထိုဝါဒတထောင်ထက်၊ ဗဟုတရေ၊ များ
 သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဗာဟိရသမယံ၊ ဗာဟိရ-အယူကို၊ဥဂ္ဂဟောတွာ၊
 သင်၍၊ကတ္တမိ၊တရံတရသော-အရပ်သို့၊ အဂတိံ၊မသွားမူ၍၊ ရာဇဒါရ
 ကေး၊မင်းသားငယ်တို့ကို၊သိပ္ပံ၊အတတ်ကို၊သိက္ခာပေန္တော၊သင်စေလျက်
 တတ္ထေဝ ဝေသာလိယံ၊ထိုဝေသာလိပြည်၌သာလျှင်၊ဝသတိ၊နေ၏၊ပညာ
 ယ၊သုတပညာ၏၊အတိပူရိတတ္တာ၊ အလွန်ပြည့်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊
 မေ၊ငါ၏၊ ကုန္တိ၊ဝမ်းသည်၊ သိဇ္ဇေယျ၊ ကွဲရာ၏၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ သိတော၊
 ကြောက်ဘိရကား၊အယပတ္တေန၊သံပြားဖြင့်၊ကုန္တိ၊ဝမ်းကို၊ပရိက္ခိပိတွာ၊
 ရပ်ပတ်၍၊စရတိ၊ထည့်လည်၏၊ဣမံ၊ဤသစ္စကကို၊ သန္တာယ၊ရည်၍၊သစ္စ
 ကောနိဝဇ္ဇာပုတ္တောတိ၊သစ္စကောနိဝဇ္ဇာပုတ္တောဟူ၍၊ဝတ္ထံ၊ဆိုအပ်ပြီး ၊

ဘဿပ္ပဝါဒိကောတိ ဧတ္ထ၊ ဘဿပ္ပဝါဒိကော-ဟူသော ဤပုဒ်၌၊
 ကထာမဂ္ဂေါ၊ စကားအစဉ်ကို၊ ဘဿံ၊ဘဿဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊
 တံ၊ထိုစကားအစဉ်ကို၊ ပဝဒတိကထေတိ၊ ဆိုတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ထို
 ကြောင့်၊ ဘဿပ္ပဝါဒိကော၊ ဘဿပ္ပဝါဒိကမည်၏၊ ပဏ္ဍိတ ဝါဒေါတိ၊

ပဏ္ဍိတဝါဒေါဟူသည့်ကား၊ အယံ၊ ငါကား၊ ပဏ္ဍိတောတိ၊ ပညာရှိ၏ဟူ
 ချ်၊ ဧဝံဝါဒေါ၊ ဤသို့-ဆိုလေ့ရှိ၏၊ သာဓုသမ္ပတော ဗဟုဇနဿာတိ၊ သာဓု
 သမ္ပတော-ဗဟုဇနဿဟူသည့်ကား၊ ယံယံ၊ အကြင်အကြင် စကားကို၊
 နက္ခတ္တစာရေန၊ နက္ခတ်၏-လှည့်လည်ခြင်းဖြင့်၊ အာဒိသတိ၊ ညွှန်း၏၊ တံတံ၊
 ထိုထိုညွှန်းအပ်သော-စကားသည်၊ ယောဘုပေျန၊ များသောအားဖြင့်၊ တ
 ထေဝ၊ လျှော့နည်းတိုင်းသာလျှင်ဟောတီးဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အယံ၊
 ဤသစ္စကသည်၊ သာဓုသမ္ပကော၊ သူတော်ကောင်းဟူ၍-အယူရှိ၏၊ ဘဒ္ဒ
 ကောတိ၊ ကောင်း၏ဟူ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ မဟာဇနဿ၊ လူအပေါင်းသည်၊
 သမ္ပတော၊ သူတော်ကောင်းဟု-သမုတ်အပ်၏၊ ဝါဒေနဝါဒံ သမာရဇ္ဈေ
 တိ၊ ဝါဒေနဝါဒံ-သမာရဇ္ဈေဟူသည့်ကား၊ ကထာမဂ္ဂေန၊ စကားအစဉ်
 ဖြင့်၊ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို၊ အာရောပိတော၊ တင်အပ်၏၊ အာယသ္မာအဿဇိ
 တိ၊ အာယသ္မာ-အဿဇိဟူသည့်ကား၊ သာရိပုတ္တဇ္ဈေရဿ၊ အရှင်သာရိ
 ပုတ္တရာမထေရ်၏၊ အာစရိယော၊ ဘရာဇြစ်သော၊ အဿဇိဇ္ဈေရော၊ အဿ
 ဇိမထေရ်တည်း၊ ဇဗ္ဗိဟာရံ အနုစက်မ မာနောတိ၊ ဇဗ္ဗိဟာရံ-အနု
 စက်မ-မာနောဟူသည့်ကား၊ တတောတတောလိန္တုပိရာဇ ဂေဟတော၊
 ထိုထိုသို့သော-လိန္တုပိမင်းအိမ်မှ၊ တံတံဂေဟံ၊ ထိုထိုသို့သော-လိန္တုပိ
 မင်းအိမ်သို့၊ ဂမနတ္ထာယ၊ သွားခြင်းငှါ၊ အနုစက်မမာနော၊ အစဉ်လှည့်
 လည်သည် ဂှိသော်၊ ယေနာ ယသ္မာအဿဇိ တေနုပသကံမိတိ၊ ယေနာ
 ယသ္မာ အဿဇိတေနုပသကံမိဟူသည့်ကား၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊
 ဥပသကံမိ၊ ကပ်သနည်း၊ သမယဇာနနတ္ထံ၊ အယူကို-သိခြင်းအကျိုးငှါ၊
 ဥပသကံမိ၊ ကပ်၏၊ အဿထေသစ္စက၏၊ ဧဝံပိတ္တံ၊ ဤသို့သော-မိတ်အကြံ
 သည်၊ အဟောသိကိရ၊ ဖြစ်သတတ်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ သမဏဿ ဂေါ
 တမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမအား၊ ဝါဒံ၊ အယူကို၊ အာရောပေဿာမိ၊ တင်အုံး
 ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍၊ အာဟိဇ္ဈာမိ၊ လှည့်လည်၏၊ အဿ၊ ထိုရဟန်းဂေါ
 တမ၏၊ သမယံပန၊ အယူကိုမူကား၊ နဇာနာမိတိ၊ မထိသေးဟူ၍၊ နအာရော
 ပေသိ၊ မတင်သေး၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ပရဿ၊ သူတပါး၏၊ သမယံ၊ အယူကို၊
 ဥတ္တာ၊ ထိ၍၊ အာရောပိတော၊ တင်အပ်သော၊ ဝါဒေါ၊ အယူသည်၊ သွာ
 ရောပိတောနာမ၊ ကောင်းစွာတင်ခြင်းမည်သည်၊ ဟောတီးဖြစ်၏၊ အယံ
 ပန၊ ဤအဿဇိသည်ကား၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏၊
 သာဝကော၊ တပည့်ဟူ၍၊ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏၊ အဿဇိဇ္ဈေရော၊
 အဿဇိ-မထေရ်တည်း၊ သော၊ ထိုအဿဇိ-မထေရ်သည်၊ အတ္တနော၊

၂၇၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

မိမိ၏၊ သတ္တု၊ ဆရာဖြစ်သော-ရှင်ဂေါတမ၏၊ သမယော၊ အယုဒ္ဓိ၊ ကောဝိ
ဒေါ၊ လိမ္မာ၏၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဧတံ၊ ထိုအသမဇိ-မထေရ်ကို၊ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေး
၍၊ ကထံ၊ စကားကို၊ ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊ တည်စေ၍၊ သဏောဿ ဂေါတမဿ၊
ရဟန်း ဂေါတမအား၊ ဝါဒံ၊ အယူကို၊ အာရောပေဿာမိ၊ တင်အံ့၊ ဣမိ
တဿော၊ ထို့ကြောင့်၊ ဥပသကံမိ၊ ကပ်၏။ ။

ဝိနေတိတိ၊ ဝိနေတိဟူသည်ကား၊ ကထံ၊ အဘယ်သို့၊ ဝိနေသိ၊ ဆုံးမ
သနည်း၊ ကထံ၊ အဘယ်သို့၊ သိက္ခာပေတိ၊ သင်စေသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ပုစ္ဆိတိ၊ မေး၏၊ ထေရောပန၊ အသမဇိမထေရ်ကား၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊
ဒုက္ခန္တိ၊ ဒုက္ခဟူ၍၊ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဥပါယုတ္တဿ၊ ချုတ်ချယ်
ခြင်း၏၊ ဩကာသော၊ အခွင့်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဟံသန္တံ၊ ငွန်၏၊ မဂ္ဂ
ဖလသနိပ၊ မဂ်-ဖိုလ်တို့သည်လည်း၊ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ဒုက္ခ
န္တိ၊ ဒုက္ခဟူ၍၊ အာဂတာနိ၊ လာကုန်၏၊ အယဉ္ဇ၊ ဤသစ္စကသည်လည်း၊
ဒုက္ခန္တိ၊ ဒုက္ခဟူ၍၊ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ ထေရံ၊ အသမဇိ-မထေရ်
ကို၊ ဘောအသမဇိ၊ အိုအသမဇိ၊ ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အကျိုးငှါ၊ ဝုဋ္ဌေ၊ သင်
တို့သည်၊ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ရဟန်းပြုကုန်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆေယျ၊ မေးရာ
၏၊ တတော၊ ထိုနောက်မှ၊ မဂ္ဂဖလတ္ထာယာတိ၊ မဂ်-ဖိုလ်၏-အကျိုးငှါပူ၍၊
ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဘောအသမဇိ၊ အိုအသမဇိ၊ ဝုဋ္ဌာကံ၊ သင်တို့
၏၊ ဣဒံသာသနံနာမ၊ ဤသာသနာမည်သည်၊ နသာသနံနာမ၊ သာသနာ
မဟုတ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဧတံ၊ ဤရဟန်း ဂေါတမသည်-ဟောအပ်
သော-သာသနာသည်၊ မဟာအာစာတနံနာမ၊ ဗျားစွာဆင်းရဲခြင်းသ
ဘောရှိသည် မည်၏၊ ဧသ၊ ဤသာသနာတည်း ဟူသော-စကားသည်၊
နိရယုဿဒေါနာမ၊ ငရဲများသည်မည်၏၊ ဝုဋ္ဌာကံ၊ သင်တို့အား၊ သုခါယ၊
ချမ်းသာ၌-တောင်းတခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဥဋ္ဌာယုဋ္ဌာယ၊ ထကြွလုံ့လ
ပြု၍၊ ဒုက္ခမေဝ၊ ဆင်းရဲကိုသာလျှင်၊ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း၊ ဇိရာ
ပေန္တော အနုဘဝန္တော၊ အစဉ်ခံစားလျက်၊ အာဟိဏ္ဏထ၊ လှည့်လည်
ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို၊ အာရော ပေယျ၊ တင်ရာ၏၊
တဿော၊ ထို့ကြောင့်၊ ပရဝါဒဿ၊ သူတပါးကို-အပြစ်တင်လိုသော အလေ့
သဘောရှိသော-သစ္စကအား၊ ပရိယာယကထံ၊ ပရိယာယ်စကားကို၊ ကာ
တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ၊ နဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်၊ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်-ဆိုအပ်သည်
ရှိသော်၊ ဧသ၊ ဤသစ္စကသည်၊ အပ္ပတိဋ္ဌော၊ တည်ရာမရှိသည်၊ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်၊ အဿ၊ တိုသစ္စကအား၊ နိပ္ပရိယာယကထံ

၉

ဗုဒ္ဓသစ္စကသုတ်။

၂၇၇

မုချအားဖြင့်-ဖြစ်သော-စကားကို၊ ကထေသဿမိ၊ ဆိုအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍၊ ရူပံဘိက္ခဝေ အနိစ္စန္တိ၊ ရူပံဘိက္ခဝေ-အနိစ္စံဟူ၍၊ အနိစ္စာ
 နတ္ထဝသေနေပ။ အနိစ္စ-အနတ္တ၏-အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဣမံကထံ၊
 ဤစကားကို၊ ကထေတိ၊ ဆို၏၊ ဒုဿုတန္တိ၊ ဒုဿုတံဟူသည်ကား၊ သေဝံ
 တံ၊ ကြားခြင်းငှါ၊ အယုတ္တံ၊ မသင့်လေ၊ သန္ဓာဂါရေတိ၊ သန္ဓာဂါရေဟူသည်
 ကား၊ ရာဇကုလံ၊ မင်းမျိုးတို့၏၊ အတ္ထာနုဿသန သန္ဓာဂါရသလသံ၊
 ပြည်၏အကျိုးစီးပွားကို-ဆုံးမရာဖြစ်သော-မင်းတို့၏ကွန်ဩြးရာဖြစ်သော
 စရပ်၌၊ ယေနလိန္တပိ တေနုပသကံမိတိ၊ ယေနလိန္တပိ-တေနုပသကံမိဟူ
 သည်ကား၊ အဿ၊ ထိုသစ္စက၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သော-စိတ်အကြံသည်၊ အ
 ဟောသိကိယ၊ ဖြစ်သတတ်၊ ကိံ အဟောသိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း၊ အဟံ၊
 ငါသည်၊ ဗုဒ္ဓဗ္ဗ၊ ရှေးကုသန္ဓံ၊ သမယံ၊ အယူကို၊ အဇာနနဘာဝေန၊ မသိ
 သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမအား၊
 ဝါဒံ၊ အယူကို၊ နအာရောပေသိံ၊ မတင်ဘူးပြီ၊ ဣဒါနိပန၊ ယခုအခါ၌ကား၊
 အဿ၊ ထိုရဟန်းဂေါတမ၏၊ မဟာသာဝကေန၊ တပည့်ကြီး-ဖြစ်သော
 အဿဇိသည်၊ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်သော၊ သမယံ၊ အယူကို၊ ဇာနာမိသိ၏၊
 မမ၊ ငါ၏၊ အန္တေ ဝါသိကာ၊ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စသတာ၊ ငါးရာအတိုင်း
 အရှည်-ရှိကုန်သော၊ ဣမေလိန္တပိ၊ ဤလိန္တပိ-မင်းတို့သည်လည်း၊ သန္တိ
 ပတိတာ၊ စည်းဝေးကုန်ပြီ၊ ဧတေဟိ၊ ထိုလိန္တပိ မင်းတို့နှင့်၊ သန္တိံ၊ တကွ၊
 ဂစ္ဆာ၊ သွား၍၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမအား၊ ဝါဒံ၊ အယူ
 ကို၊ အာရောပေဿာမိ၊ တင်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့သောစိတ်အကြံသည်၊ အဟော
 သိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဥပသကံမိ၊ ကပ်၏။ ။

ဥာတညတရေနာတိ၊ ဥာတညတရေန-ဟူသည်ကား၊ ဥာတေသုအ
 ဘိညာတေသု၊ ကျော်စောထင်ရှားကုန်သော၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယတ္ထေရေသု၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိ
 မထေရ်တို့တွင်၊ အညတရေန၊ တယောက်ယောက်သော-မထေရ်သည်၊
 ပတိဋ္ဌိတန္တိ၊ ပတိဋ္ဌိတံ-ဟူသည်ကား၊ ယထာ၊ အကြင်-အကြင်-အနိစ္စ
 အနတ္တဟူသော-အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တေန၊ ထိုအဿဇိ-မထေရ်သည်
 ပတိဋ္ဌိတံ၊ ဝန်ခံအပ်၏၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုထိုအနိစ္စ-အနတ္တ-တည်းဟူသော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သစေပတိဋ္ဌသတိ၊ အကယ်၍တည်သည်-ဖြစ်အံ့၊
 အထပန၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၊ အညဒေဝ၊ တပါးသော-အကြောင်းစကားကို
 သာလျှင်၊ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့၊ တတြ၊ ထိုသို့ အကြောင်းစကားကို-ဆိုရာ၌၊

၂၇၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

မယာ၊ ငါသည်၊ ကိ၊ အဘယ်ကို၊ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်နိုင်
တော့အံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ဣဒါနေဝ၊ ယခုအခါ၌ပင်လျှင်၊ ဘဂဝတော
မြတ်စွာဘုရားအား၊ ပိဋိ၊ ကျောက်ကုန်းကို၊ ပရိဝတ္တေန္တော၊ ပြန်လျက်၊
အာဟ၊ ဆိုရာ၏၊ အာကဗေယျာတိ၊ အာကဗေယျ-ဟူသည်ကား၊ အတ္တ
နေ၊ မိမိသို့၊ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု၊ အာကဗေယျ၊ ငင်ရာ၏၊ ပရိကဗေယျာတိ၊
ပရိကဗေယျဟူသည်ကား၊ ပုရတော၊ ရှေးမှ၊ ပရိပဏာမေယျ၊ ညွှတ်စေရာ
၏၊ သမ္ပရိကဗေယျာတိ၊ သမ္ပရိကဗေယျ-ဟူသည်ကား၊ ကာလေန၊ ရံခါ၊
အာကဗေယျ၊ ရှေးရှုငင်ရာ၏၊ ကာလေန၊ ရံခါ၊ ပရိကဗေယျ၊ ရှေးရှုတွန်းရာ
၏၊ သောဏှိကာကိလဉ္ဇန္တိ၊ သောဏှိကာကိလဉ္ဇ-ဟူသည်ကား၊ သုရာဃ
ရေးသေရည်ကို-စီရင်ရာဖြစ်သောအိမ်၌၊ ပိဋ္ဌကိလဉ္ဇ၊ မုန့်ညက်ကို-နယ်
ရာဖြစ်သော-ဗျာကို၊ သောဏှိကာရတ္တောတိ၊ သောဏှိကာရတ္တော-ဟူ
သည်ကား၊ သုရာရတ္တော၊ သေသေဝံ-ကြူးသည်၊ ထာလံကဏ္ဍေဝဟေတွာ
တိ၊ ထာလံကဏ္ဍ-ဝဟေတွာဟူသည်ကား၊ သုရာပရိသသဝနတ္ထပိကံ။
သေရည် စစ်သော-အိတ်ကို၊ ဓောဝိတုကာမော၊ ဖွပ်လျှော်လိုသော-သေ
သောက်ကြူးသည်၊ ကသဇ္ဇနိရနနတ္ထံ၊ သေဘတ်ကိုခါခြင်းငှါ၊ ဥဘောသု၊
နှစ်ဘတ်ကုန်သော၊ ကဏ္ဍေသု၊ အတွန်းတို့၌၊ ဝဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ ဩရနေယျာ
တိ၊ ဩရနေယျဟူသည်ကား၊ အဝေမုခံကတွာ၊ အော်သို့ရှေးရှုပြု၍၊ ရနေ
ယျ၊ ခါရာ၏၊ နိဇ္ဈနေယျာတိ၊ နိဇ္ဈနေယျ-ဟူသည်ကား၊ ဥဒ္ဓံမုခံကတွာ၊ အ
ထက်သို့ရှေးရှုပြု၍၊ ရနေယျ၊ ခါရာ၏၊ နိစ္ဆေသရေယျာတိ၊ နိစ္ဆေသရေယျဟူ
သည်ကား၊ ပုနပ္ပုနံ၊ အဘန်တလဲလဲ၊ ပပ္ပေါရေယျ၊ ခါရာ၏၊ သာဏဓောဝိကံ
နာမာတိတ္ထေ၊ သာဏဓောဝိကံ-နာမဟူသောဤပုဒ်၌၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်
သာဏသာဓုကကရုဏတ္ထံ၊ ပိုက်ဆန်လျှော်မြှင်ကို-ပြုခြင်းငှါ၊ သာဏဝါ
ကေ၊ ပိုက်ဆန်လျှော်တို့ကို၊ ဝဟေတွာ၊ ယူ၍၊ မုဋ္ဌိ၊ မုဋ္ဌိ၊ ဗန္တိတွာ၊ အဆုတ်ဆုတ်
ဖွဲ၍၊ ဥဒကေ၊ ရေ၌၊ ပက္ခိပန္တိ၊ ထည့်ကုန်၏၊ တေသာဏဝါကဗန္တိကာ၊ ထိုအ
ဆုတ်ပြု၍-စိမ်အပ်ကုန်သော-ပိုက်ဆန်လျှော်တို့သည်၊ တတိယဒိဝသေ၊
သုံးရက်မြောက်သော-နေ့၌၊ သုဠကိလိန္ဒာ၊ ကောင်းစွာ-နှုတ်ကုန်သည်၊
ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊ အဗ္ဗိလယာဂု
သုရာဒိနိ၊ ချဉ်သောယာဂု-သေရည်အစရှိသည်တို့ကို၊ အာဒါယ၊ ယူ၍၊ တတ္ထ
ထိုပိုက်ဆန်လျှော်စိမ်ရာ-အရပ်သို့၊ ဝတ္တံ၊ သွား၍၊ သာဏမုဋ္ဌိ၊ ပိုက်ဆန်
လျှော်ဆုတ်ကို၊ ဝဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ ဒက္ခိဏတောဝါ၊ လက်ညာမှလည်းကောင်း၊
ဝါမတောဝါ၊ လက်ဝဲမှ လည်းကောင်း၊ သမ္ပ၊ ခါဝါ၊ ရှေးတူ၍ အရပ်မှ

လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တိသု၊ သုံးခုကုန်သော၊ ဗလကေသု၊ ပျဉ်ချပ်
 ဆို၌၊ သင်္ကံ၊ တကြိမ်၊ ဒက္ခိဏဗလကေ၊ လက်ဝဲပျဉ်ချပ်၌၊ သင်္ကံ၊ တကြိမ်၊
 ဝါမဗလကေ၊ လက်ဝဲပျဉ်ချပ်၌၊ သင်္ကံ၊ တကြိမ်၊ သမ္ပဗလကေ၊ ရှေးတူရ
 ဖြစ်သော-ပျဉ်ချပ်၌၊ ပဟရန္တာ၊ ဖွပ်ကုန်လျက်၊ အဗ္ဗိလယာဂုဿရာဒိနိ၊
 ချဉ်သောယာဂု-သေရည် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဘုဉ္ဇန္တာ၊ စားကုန်လျက်၊
 ပိဝန္တာ၊ သောက်ကုန်လျက်၊ ခါဒန္တာ၊ ခဲကုန်လျက်၊ ဓေဝန္တိ၊ ဖွပ်ကုန်၏၊
 မဟန္တာ၊ များစွာသော၊ ကိဉ္ဇာ၊ ကစားခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ရဉ္ဇော၊
 မင်း၏၊ နာဂေါ၊ ဆင်ပြောင်သည်၊ တံကိဉ္ဇံ၊ ထိုသို့သာဏဓေဝိကမည်
 သော-ကစားခြင်းကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ဂန္တိရံ၊ နက်စွာသော၊ ဥဒကံ၊ ရေသို့၊
 အနုပပိသိတွာ၊ ဆင်းသက်လေ၍၊ ဘောဗ္ဘာယ၊ နှာမောင်းဖြင့်၊ ဥဒကံ၊
 ရေကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ သင်္ကံ၊ တကြိမ်၊ ကုဗ္ဗန္တိ၊ ဦးကင်း၌၊ သင်္ကံ၊ တ
 ကြိမ်၊ ဝိဗ္ဗိယံ၊ ကျောက်ကုန်း၌၊ သင်္ကံ၊ တကြိမ်၊ ဥဘောသု၊ နှစ်သက်ကုန်
 သော၊ ပဿေသု၊ နံပါးတို့၌၊ သင်္ကံ၊ တကြိမ်၊ အန္တရသတ္တိယံ၊ ပေါင်ကြား
 ၌၊ ပက္ခိပန္တာ၊ ထည့်လျက်၊ ကိဉ္ဇိတ္ထ၊ ကစားပြီးတံ၊ ထိုဆင်၏ကစားခြင်းကို၊
 ဥပါဒါယ၊ အပြု၍၊ တံကိဉ္ဇိတဇာတံ၊ ထိုကစားမျိုးကို၊ သာဏဓေဝနံ၊ နာ
 မ၊ သာဏဓေဝနမည်သော-ကစားမျိုးဟူ၍၊ ဝုဗ္ဗတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ တံကိဉ္ဇိတ
 ဇာတံ၊ ထိုကစားမျိုးကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ သာဏဓေဝိကံ၊ နာမကိဉ္ဇိတဇာ
 တံကိဉ္ဇိတိတိ၊ သာဏ ဓေဝိကံ၊ နာမ-ကိဉ္ဇိတဇာတံ-ကိဉ္ဇိတိဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊
 ဆိုအပ်ပြီ။ ။

ကိံသောဘဝမာနောသစ္စကောနိဂဗ္ဗာပုတ္တော၊ ယောဘဝဝတောဝါဒံ
 အာရော ပေဿတိတိ၊ ကိံသောဘဝမာနော-သစ္စကော-နိဂဗ္ဗာပုတ္တော၊
 ယောဘဝဝတောဝါဒံ-အာရောပေဿတိဟူသည်ကား၊ နိဂဗ္ဗာပုတ္တော၊
 နိဂဗ္ဗ၏-သားဖြစ်သော၊ ယောသစ္စကော၊ အကြင်သစ္စကသည်၊ ဘဝဝ
 တော၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဝါဒံ၊ အယူကို၊ အာရောပေဿတိ၊ တင်နှိုင်းပေ
 လတ္တံ့နည်း၊ သော၊ ထိုသစ္စကသည်၊ ကိံဘဝမာနော၊ အဘယ်သူဖြစ်၍၊
 အာရောပေဿတိ၊ တင်နှိုင်းပေလတ္တံ့နည်း၊ ကိံ၊ အသို့နည်း၊ ယက္ခော၊ နတ်
 သည်၊ ဘဝမာနော၊ ဖြစ်၍၊ အာရောပေဿတိ၊ တင်နှိုင်းလတ္တံ့လော၊ ဥဒါ
 ဟံ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၊ ဣန္ဒော၊ သိကြားသည်၊ ဘဝမာနော၊ ဖြစ်၍၊ အာရော
 ပေဿတိကိံ၊ တင်နှိုင်းလတ္တံ့လော၊ ဥဒါဟံ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၊ ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာ
 သည်၊ ဘဝမာနော၊ ဖြစ်၍၊ ဘဝဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဝါဒံ၊ အယူ
 ကို၊ အာရောပေဿတိကိံ၊ တင်နှိုင်းလတ္တံ့လော၊ ပကတိမနုဿေန၊ ပြက

၂၀၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

တေသောလှသည်တဝတော၊မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဝါဒံ၊အယူကို၊အာ
ရောပေတုံ၊ တင်ခြင်းငှါ၊ နဟိသက္ကာ၊ မတတ်နိုင်ပေရာ၊ ဣတိအယံ၊ ဤ
သည်လျှင်၊ ဧတ္ထ၊ဤသောဘဝမာနော-အစရှိသောပါဌ်၌၊ အဓိပ္ပာယော၊
အဓိပ္ပာယ်တည်း၊တေနခေါပနသမယေနာတိ၊တေနခေါပန-သမယေနဟူ
သည်ကား၊ယသ္မိံသမယေ၊အကြင်အခါ၌၊သစ္စကော၊ သစ္စကသည်၊အာ
ရာမံ၊သံဃာအာရာမသို့၊ ပါဝိသိ၊ဝင်၏၊တသ္မိံသမယေ၊ထိုအခါ၌၊ ကိသ္မိံ
ပနသမယေ၊အဘယ်အခါ၌၊ပါဝိသိ၊ဝင်သနည်း၊ဣတိအယံ၊ဤသည်ကား
ပုစ္ဆော၊ အမေးတည်း၊ မဟာမဇ္ဈိန္ဒြိယသမယေ၊ များစွာနေမွန်းတည့်သော
အခါ၌၊ပါဝိသိ၊ဝင်၏၊ ကဿပန၊အဘယ်ကြောင့်လျှင်၊ တသ္မိံသမယေ၊
ထိုများစွာနေမွန်းတည့်သော-အခါ၌၊ ဘိက္ခု၊ရဟန်းတို့သည်၊ စက်မန္တိ၊
စင်္ကြံသွားကုန်သနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆော၊အမေးတည်း၊
ပဏိတ ဘောဇနပစ္စယဿ၊ မွန်မြတ်သောဘောဇနကို-သုံးဆောင်ခြင်း
ဟူသော-အကြောင်းရှိသော၊ထိနမိဒ္ဓဿ၊ထိနမိဒ္ဓကို၊ဝိနောဒနတ္ထံ၊ဗျောက်
ခြင်းငှါ၊စက်မန္တိ၊စင်္ကြံသွားကုန်၏၊ဝါ၊တနည်းကား၊ ဒိဝါ၊နေအခါ၌၊ပဓာ
နိကာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို-အားထုတ်လိုသည်ဖြစ်၍၊ စက်မန္တိ၊ စင်္ကြံသွားကုန်
၏၊ဟိသစ္စံ၊မှန်၏၊တာဒိသာနံ၊ထိုသို့ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်း-အလေ့သဘော
ရှိကုန်သော-ရဟန်းတို့အား၊ပစ္ဆိမာတ္တံ၊ခွမ်းစားပြီးသော်၊ စက်မိတွာ၊
စင်္ကြံသွား၍၊ န္တတွာ၊ရေချိုး၍၊ သရီရံ၊ကိုယ်ကို၊ ဥတုံ၊အငွေ့ကို၊ ဂဏ္ဌာ
ပေတွာ၊ယူစေ၍၊နိသဇ္ဇေ၊ထိုင်၍၊ သမဏဓမ္မံ၊ရဟန်းတရားကို၊ကရောန္တာ
နံ၊အားထုတ်ကုန်သည်ရှိသော်၊စိတ္တံ၊စိတ်သည်၊ဧကဂ္ဂံ၊တည်ကြည်သည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ယေနတေဘိက္ခုတိ၊ ယေနတေဘိက္ခု-ဟူသည်ကား၊
သော၊ထိုသစ္စကသည်၊ ကုဟိ၊အဘယ်အရပ်၌၊ သမဏာဂေါတမော၊
ရဟန်းဂေါတမသည်၊ ဝသတိ၊နေသနည်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊ ပရိဝေဏတော၊
ပရိဝုဏ်တသုမ္ပ၊ပရိဝေဏံ၊ပရိဝုဏ်တသုသို့၊ဂန္တိ၊သွား၍၊ပုစ္ဆိတွာ၊မေး၍၊
ပဝိသိဿာဒိတိ၊ ဝင်အံ့ဟူ၍၊ ဝိသောကေန္တော၊ ထိုမှဤမှ-ကြည့်သည်ရှိ
သော်၊ အရညဟတ္ထိဝိယ၊တောဆင်ကြီးကိုကဲ့သို့၊ စက်မေ၊စင်္ကြံ၌၊စက်
မမာနေ၊ စင်္ကြံသွားကုန်သော၊ ပံသုကူလိကဘိက္ခု၊ ပံသုကူ ရတင်ကို
ဆောင်ကုန်သော-ရဟန်းတို့ကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏၊
သန္တိကံ၊အထံသို့၊အဂမာသိကိရ၊သွားသတတ်၊တံ၊ထိုသို့သွားသည်ကို၊
သန္ဓာယ၊ရည်၍၊ ယေနတေဘိက္ခုတိအာဒိ၊ယေနတေဘိက္ခု-ဤသို့အစ
ရှိသောစကားကို၊ပုတ္တံ၊ဆိုအပ်ပြီ။ ။

ကဟံနဲ့ခေါဘောတိ၊ကဟံနဲ့ခေါဘော-ဟူသည်ကား၊ ကတရတ္ထိံအာ
ဝါသေဝါ၊အဟယံမည်သော-ကျောင်း၌လည်းကောင်း၊ ကတရတ္ထိံမဏ္ဍ
ပေဝါ၊အဘယံမည်သော-မဏ္ဍပ်၌လည်းကောင်း၊ သောဘဝံဂေါတမော၊
ထိုအရှင်ဂေါတမသည်၊ ဝသတိ၊နေသနည်း၊ ဣတိအယံ၊ဤသည်ကား၊
အတ္ထော၊အနက်တည်း၊ သေဂ္ဂိဝေဿနဘဂဝါတိ၊ သေဂ္ဂိဝေဿန-ဘဂ
ဝါ-ဟူသည်ကား၊ တဒါ၊ထိုအခါ၌၊ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပစ္စုသ
ကာလေ၊ရိုးသေဝံထသော-အခါ၌၊မဟာကရုဏာသမာပတ္တိံ၊မဟာကရု
ဏာသမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ဝင်စားတော်မူ၍၊ ဒသသဟဿစက္က
ဝါဇ္ဇေ၊တသောင်းသော၊ စကြာဝဠာ၌၊သဗ္ဗညုတညာဏဇာလံ၊သဗ္ဗညုတ
ညာဏ်တည်းဟူသော-ကွန်ဇက်ကို၊ပတ္တရိတွာ၊ဖြန့်၍၊ဗောဓနေယျသတ္တံ
သစ္စာလေးပါးကို-သိထိုက်သော-သတ္တဝါကို၊ ဩလောကေန္တော၊ကြည့်
သည်ရှိသော်၊သွေ၊နက်ဖြန်၊နိဝဏ္ဏပုတ္တော၊နိဝဏ္ဏ၏-သားဖြစ်သော၊သစ္စ
ကော၊သစ္စကသည်၊မဟာတိလိန္တဝိပရိသံ၊များစွာသော-လိန္တဝိပရိသတ်
ကို၊ဂဟေတွာ၊ခေါ်၍၊ မမ၊ငါတုရားအား၊ ဝါဒံ၊အယူကို၊အာရောပေတု
ကာမော၊တင်ခြင်းငှါ-အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊အာဂမိဿံတိ၊လာလတ္တံ့၊ဣတိ
ဤသို့၊အဒ္ဓသင်္ကရ၊မြင်တော်မူသတတ်၊ တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ ပါတောဝ၊
စောစောက သာလျှင်၊ သရိယုပဋိဒဂ္ဂနံ၊ ကိုယ်တော်၏-သန့်စင် ခြင်းကို၊
ကတွာ၊ပြုတော်မူ၍၊ တိက္ခသံဃပရိဝါရော၊ရဟန်းအပေါင်းတို့ဖြင့်-ခြံရံ
အပ်သည်ဖြစ်၍၊ဝေဿလိ၊ဝေဿလိပြည်သို့၊ဝိဏ္ဏာယ၊ဆွမ်းအလိုငှါ၊
စရိတွာ၊သွား၍၊ ပိဏ္ဏပါတုဗ္ဗိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းခံရွာမှ-ဖဲတော်မူပြီးသော်၊
မဟာပရိသာယ၊ များစွာသော-ပရိသတ်၏၊ နိဿိဒိတုံ၊ ထိုင်နေခြင်းငှါ၊
သုခဋ္ဌာနေ၊ ချမ်းသာရာ-အရပ်၌၊ နိဿိဒိဿာမိ၊ ထိုင်နေအံ့၊ ဣတိ၊ဤသို့
ကြံတော်မူ၍၊ဂန္ဓကုဋိံ၊ဂန္ဓကုဋိသို့၊ အပဝိသိတွာ၊မဝင်မူ၍၊ မဟာဝနေ၊
မဟာဝန် တော၌၊ အညတရတ္ထိံ ရုက္ခမူလေ၊ တခုသော-သစ်ပင် ရင်း၌၊
ဒိဝါဝိဟာရံ၊ နေနေခြင်းကို၊ နိဿိဒိ၊ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ တေသိက္ခူ၊ ထို
ရဟန်းတို့သည်၊ဘဂဝတော၊မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဝတ္တံ၊ဝတ်ကို၊ဒေဿ
တွာ၊ပြု၍၊ အာဂတော၊ လာကုန်သည်ရှိသော်၊ သစ္စကေန၊ သစ္စကသည်၊
ပုဋ္ဌာ၊မေးအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ဒုရေ၊အဝေး၌၊နိဿိန္တံ၊ထိုင်နေတော်မူသော၊
ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဒေဿန္တော၊ ပြလိုကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သေဂ္ဂိ
ဝေဿနဘဂဝါတိ၊ သေဂ္ဂိဝေဿန-ဘဂဝါဟူ၍၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်ပြီ၊
မဟာတိယာ လိန္တဝိပရိသာယ သဒ္ဓိန္တံ၊ မဟာတိယာ-လိန္တဝိ ပရိသာယ

၂၀၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

သဒ္ဓိဟူသည်ကား၊ ဟောဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ပဉ္စမတ္တေဟိလိန္တဝိသတေဟိ၊
 ငါးရာ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော-လိန္တဝိ ပရိသတ်တို့ဖြင့်၊ ပရိဝုတော၊
 ခြံရံအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ တေ၊ ထိုငါးရာကုန်သော-လိန္တဝိ
 မင်းသားတို့သည်၊ တေဿ၊ ထိုသတ္တက၏၊ အန္တေဝါသိကာ ယေဝ၊ တ
 ပည့်တို့သည်သာလျှင်တည်း၊ အန္တေဝေသာလိယံပန၊ ဝေသာလိမြို့တွင်း
 ၌ကား၊ သစ္စကော၊ သစ္စကသည်၊ မဉ္ဇမတ္တာနိ လိန္တဝိ ခုဇသတာနိ၊ ငါးရာ
 အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော-လိန္တဝိမင်းသားတို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ခေါ်၍၊ ဝါ
 ဒတ္ထိကော၊ အယူပြု၊ င်လိုသည်ဖြစ်၍၊ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားသို့၊ ဥပသကံ
 မန္တောတိ၊ ကင်၏ဟူ၍၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊ ဗိန္နု၊ နှစ်ဦးကုန်သော၊ ပဏ္ဍိတာနံ၊
 ပညာရှိတို့၏၊ ကထာသလ္လပံ၊ စကားပြောဆိုခြင်းကို၊ သောဿာမ၊ နာကုန်
 အံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့-နှလုံးပိုက်၍၊ ယေတုပေျန၊ များသော-အားဖြင့်၊ မနုဿာ၊
 လူတို့သည်၊ နိက္ခန္တံ၊ ထွက်ကုန်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့-ထွက်သဖြင့်၊ သာပရိသာ၊
 ထိုပရိသတ်သည်၊ မဟတိ၊ များသည်၊ အပရိန္တိန္နဂဏနာ၊ အရေအတွက်
 အပိုင်းအခြားမရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး၊ တံ၊ ထိုပရိသတ်ကို၊ သန္ဓာယ၊
 ရှည်၍၊ ဧဝံ၊ ဤမဟတိသာ-လိန္တဝိပရိသာယ-စသောစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊
 ဆိုအပ်ပြီး ၊

အဉ္ဇလိပဏာမေတွာတိ၊ အဉ္ဇလိ-ပဏာမေတွာဟူသည်ကား၊ ဧတေ၊
 ထိုသူတို့သည်၊ ဥဘောပက္ခိကာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-သမ္မာဒိဋ္ဌိအားဖြင့်-နှစ်ပါးသော
 အယူရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တေ၊ ထိုသူတို့သည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊
 စိန္တေသုံ၊ ကြံကုန်၏၊ ကိံစိန္တေသုံ၊ အဘယ်သို့-ကြံကုန်သနည်း၊ နော၊ ငါတို့
 အား၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိကုန်သော-သူတို့သည်၊ ကသ္မာ၊ အ
 ဘယ်ကြောင့်၊ တုမှေ၊ သင်တို့သည်၊ သမဏံဂေါတမံ၊ ရဟန်းဂေါတမကို၊
 ဝန္တိတ္ထ၊ ရှိခိုးကုန်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သစေစောဒိဿန္တိ၊ အကယ်၍-စောဒ
 နာကုန်သည်ဖြစ်အံ့၊ တေသံ၊ ထိုသူတို့အား၊ အဉ္ဇလိမတ္တကရဇဏနဝိ၊ လက်
 အုပ်ချီခြင်းကို-ပြုခါမျှဖြင့်လည်း၊ ဝန္တိတံ၊ ရှိခိုးအပ်သည်၊ ဟောတိကိံ၊ ဖြစ်
 သလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝက္ခာမ၊ ဆိုကုန်အံ့၊ နော၊ ငါတို့အား၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ၊
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ-အယူရှိကုန်သော-သူတို့သည်၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ ဘဂ
 ဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ န ဝန္တိတ္ထ၊ ရှိခိုးကုန်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သစေစော
 ဒိဿန္တိ၊ အကယ်၍-စောဒနာကုန်သည် ဖြစ်အံ့၊ သိသေန၊ ဦးခေါင်းဖြင့်၊
 ဘူမိံ၊ မြေကို၊ ပဟရန္တေနေဝ၊ ခတ်မိသဖြင့် သာလျှင်၊ ဝန္တိတံ၊ ရှိခိုးအပ်
 သည်၊ ဟောတိကိံ၊ ဖြစ်ပေသလော၊ အဉ္ဇလိကမ္မဗ္ဗိ၊ လက်အုပ်ချီသော-အမှု

သည်လည်း၊ ဝန္တနာဇေ နန္ဒ၊ ရှိခိုးအပ်သည်ပင်-မဟုတ်တုံလော၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ဝက္ခာမ၊ ဆိုကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိဇ္ဇေသု၊ ကြံကုန်၏၊ နာမဂေါတ္တန္တိ၊
 နာမဂေါတ္တံဟူသည်ကား၊ တောဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ၊ အဟံ၊ ငါသည်၊
 အသုကဿ၊ ဤအမည်ရှိသော-သူ၏၊ ဝုတ္တော၊ သားသည်၊ ဒုတ္တောနာမ၊
 ဒုတ္တအမည်ရှိ၏၊ မိတ္တောနာမ၊ မိတ္တအမည်ရှိ၏၊ ဣဓ၊ ဤအရှင်ဂေါတမ၏
 အထံသို့၊ အာဂတော၊ လာပါ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တော၊ ဆိုကုန်သော-သူတို့
 သည်၊ နာမံ၊ အမည်ကို၊ သာဓေန္တိနာမ၊ ကြားသည်မည်ကုန်၏၊ တောဂေါ
 တမ၊ အရှင်ဂေါတမ၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဝါသိဇ္ဇာနာမ၊ ဝါသိဇ္ဇအမည်ရှိ၏၊
 အဟံ၊ ငါသည်၊ ကစ္စာယနာနာမ၊ ကစ္စာယနအမည်ရှိ၏၊ ဣဓ၊ ဤအရှင်၏
 အထံသို့၊ အာဂတော၊ လာပါ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တော၊ ဆိုကုန်သောသူတို့
 သည်၊ ဂေါတ္တံ၊ အနွယ်ကို၊ သာဓေန္တိနာမ၊ ကြားသည်မည်ကုန်၏၊ ဧတေ၊
 ထိုသူတို့သည်၊ ဒလိဒ္ဒါ၊ ဆင်းရဲကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဇိဏ္ဏကုလပုတ္တာ၊ ဒိုမင်း
 သော-အရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သော-အမျိုးသားတို့တည်း၊ ပရိသမဇ္ဈေ၊
 ပရိသတ်၏အလယ်၌၊ နာမဂေါတ္တံ၊ ဝသေန၊ အမည်-အနွယ်၏-အစွမ်းအား
 ဖြင့်၊ ပါကဋာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဘဝိဿာမ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံး
 ပိုက်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့-အမည်-အနွယ်ကို၊ ကတံသုကံ၊ ပြုကုန်သတတ်၊ ယေ
 ပန၊ အကြင်သူတို့သည်ကား၊ တုဏှိဘူတာ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ကုန်၍၊ နိသီဒန္တိ
 သု၊ ထိုင်နေကုန်၏၊ တေ၊ ထိုသူတို့သည်၊ ကေရာဓိုကာဇေဝ၊ စဉ်းလဲကုန်
 သည်လည်းကောင်း၊ အန္ဓဗာလာစ၊ လွန်စွာမိုက်ကုန်သည်လည်းကောင်း၊
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုသူတို့တွင်၊ ကေရာဓိုကာ၊ စဉ်းလဲကုန်သော
 သူတို့သည်၊ ဧကံဇွေကထာသလ္လာပေ၊ တကြိမ်နှစ်ကြိမ်-စကားပြောဟော
 ခြင်းတို့ကို၊ ကရောန္တာ၊ ပြုကုန်သည်ရှိသော်၊ ဝိဿာသိကော၊ အကျွမ်း
 ဝင်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ ဝိဿာသေ၊ အကျွမ်းဝင်
 သည်၊ သတိ၊ ရှိသော်၊ ဧကံဇွေဘိက္ခာ၊ တကြိမ်နှစ်ကြိမ်-လှူသောဆွမ်းတို့
 ကို၊ အဒါတုံ၊ မလှူခြင်းငှါ၊ နယုတ္တံ၊ မသင့်ရာချေ၊ ဣတိ၊ ဤသို့-လုံးပိုက်၍၊
 တတော၊ ထိုတကြိမ်နှစ်ကြိမ်-ဆွမ်းလှူရအံ့သည်မှ၊ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို
 မောစေန္တော၊ လွတ်စေလိုကုန်သည်ဖြစ်၍၊ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်၊ နိသီဒန္တိ၊
 ထိုင်နေကုန်၏၊ အန္ဓဗာလာ၊ လွန်စွာမိုက်ကုန်သော-သူတို့သည်၊ အညာ
 ကတာယေဝ၊ မသိကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ အဝက္ခိတ္တမတ္တိကာဝိဇ္ဇောဝိ
 ယ၊ ပစ်ချအပ်သော-မြေပိုင်ကဲ့သို့၊ ယတ္ထကတ္တမိ၊ အမှတ်မရှိသော-အရပ်၌
 တုဏှိဘူတာ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ကုန်၍၊ နိသီဒန္တိ၊ ထိုင်နေကုန်၏၊ ။

ကိပ္ပိဒေဝဒေသန္တိ၊ ကိပ္ပိဒေဝဒေသံ ဟူသည်ကား၊ ကိပ္ပိ၊ တရံတရံ
သော၊ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို၊ ကိပ္ပိ၊ တရံတရံသော၊ ကာရဏံ၊ အကြောင်း
ကို၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုသစ္စကအား၊ တဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
ပဉ္စာပုစ္ဆနေ၊ ပြဿနာကိုမေးခြင်း၌၊ ဥဿာဟံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို၊ ဇနေ
န္တော၊ ဖြစ်စေတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ပုစ္ဆ အဂ္ဂိဝေဿန ယဒါကင်္ခသီတိ၊
ပုစ္ဆ အဂ္ဂိဝေဿနယဒါ-ကင်္ခသီဟူ၍၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီး၊ တဿ၊ ထို
ပါဠိ၏၊ အတ္ထော၊ အနက်ကား၊ ယဒိအာကင်္ခသီ၊ အကယ်၍-အလိုရှိသည်
ဖြစ်အံ့၊ ပုစ္ဆ၊ မေးလော့၊ မေ၊ ငါအား၊ ပဉ္စာဝိဿန္တနေ၊ ပြဿနာကို-ဖြေခြင်း
၌၊ ဘာရော၊ ဝန်လေးခြင်းသည်၊ နအတ္ထိ၊ မရှိ၊ အထပါ၊ တနည်းကား၊ ယံ၊
အကြင်ပြဿနာကို၊ အာကင်္ခသီ၊ တောင်းတသည်ဖြစ်အံ့၊ တံ၊ ထိုပြဿနာ
ကို၊ ပုစ္ဆ၊ မေးလော့၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို၊ တေ၊ သင်အား၊ ဝိဿန္တေဿာမိ၊ ဖြေ
အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗညုပ္ပဝါရဏံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်ဖြင့်-သိတ်ခြင်းကို၊
ပဝါရေသိ၊ သိတ်တော်မူ၏၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ အဂ္ဂသာဝက မဟာသာဝကေဟိ
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ-အဂ္ဂသာဝက-မဟာသာဝကတို့၌၊ အသာဝဂေဏံ၊ မဆက်
ဆံ၊ ဟိသန္တံ၊ ဖွန်၏၊ တေ၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါ-အဂ္ဂသာဝက-မဟာသာဝကတို့
သည်၊ ယဒါကင်္ခသီတိ၊ ယဒါကင်္ခသီဟူ၍၊ နဝဇန္တိ၊ မဆိုကုန်၊ သုတွာ၊ ကြား
၍၊ ဝေဒိဿာမ၊ သိရကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဇန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓါပန၊ ဘုရား
ရှင်တို့သည်ကား၊ ပုစ္ဆာရသော ယဒါကင်္ခသီတိ၊ ပုစ္ဆာရသော-ယဒါ
ကင်္ခသီဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆ မဟာရာဇ ယဒါ ကင်္ခသီတိ၊ ပုစ္ဆ
မဟာရာဇ-ယဒါကင်္ခသီဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆ ဝါသဝဓံပဉ္စ၊ ယံကိပ္ပိမ
နသိန္တသိ၊ တဿတဿေဝပဉ္စဿ၊ အဟံအန္တိကရောမိတေဣတိ၊ ပုစ္ဆ
ဝါသဝဓံပဉ္စ၊ ယံကိပ္ပိမနသိန္တသိ၊ တဿတဿေဝ ပဉ္စဿ၊ အဟံအန္တိ
ကရောမိတေဟူ၍လည်းကောင်း၊ တေနဟိတွံဘိက္ခုသကေအာသနေနိ
သိဒိတွာ-ပုစ္ဆ ယဒါကင်္ခသီတိ၊ တေနဟိတွံဘိက္ခုသကေ-အာသနေနိ
သိဒိတွာ-ပုစ္ဆ ယဒါကင်္ခသီဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဗာဝရိဿစတုမ္ဘံ၊
သဗ္ဗေသံသဗ္ဗသံသယံ၊ ကတာဝကောသာပုစ္ဆ ဌေါ၊ ယံကိပ္ပိမနသိန္တသိ၊
ဗာဝရိဿစတုမ္ဘံ၊ သဗ္ဗေသံသဗ္ဗသံသယံ၊ ကတာဝကောသာပုစ္ဆ ဌေါ
ယံကိပ္ပိမနသိန္တသဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆ ဓံသဘိယပဉ္စ၊ ယံကိပ္ပိမ
နသိန္တသိ၊ တဿတဿေဝပဉ္စဿ၊ အဟံအန္တိကရောမိတေဣတိ၊ ပုစ္ဆ
ဓံသဘိယပဉ္စ၊ ယံကိပ္ပိမနသိန္တသိ၊ တဿတဿေဝပဉ္စဿ၊ အဟံအန္တိ
ကရောမိတေဟူ၍လည်းကောင်း၊ တေသံတေသံယက္ခနရိန္ဒဒေဝသမ

၉

ဏဗြာဟ္မဏ ပရိဗ္ဗာဇကောနံ၊ ထိုထိုသို့သော-နတ်-ဘိလူး-လူမင်း-နတ်မင်း
 ရဟန်း ပုဏ္ဏား ပရိမိုဇ်တို့အား၊ သဗ္ဗညုပ္ပဝါရဏံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်
 ဖြင့်ဘိတ်ခြင်းကို၊ ပဝါရေထိ၊ ဘိတ်တော်မူပြီး၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်
 ဗုဒ္ဓဘူမိ၊ ဘုရားအဖြစ်သို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ သဗ္ဗညုပ္ပဝါရဏံ၊ သဗ္ဗညုတ
 ဉာဏ်တော်ဖြင့်-ဘိတ်ခြင်းကို၊ ယံပဝါရေယျ၊ အကြင်ကြောင့်-ဘိတ်ရာ၏၊
 ဧတံပဝါရဏံ၊ ဤသို့ဘိတ်ခြင်းသည်၊ အနန္တရိယမေဝ၊ အံ့ဘွယ်မရှိသည်
 သာလျှင်တည်း၊ ဗောဓိသတ္တဘူမိယာ၊ ဘုရားအလောင်းအဖြစ်၌၊ ပဒေသညာ
 ဏေဝိ၊ ပဒေသညာဏ်၌လည်း၊ ဌိတော၊ တည်သော၊ ယောဗောဓိသတ္တော၊ အ
 ကြင်ဘုရားအလောင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ သောဗောဓိသတ္တော၊ ထိုဘုရားအ
 လောင်းသည်၊ သဗ္ဗညုပ္ပဝါရဏံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့်ဘိတ်ခြင်းကို၊
 ပဝါရေထိ၊ ယေဝ၊ ဘိတ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ကောဏ္ဍည၊ ကောဏ္ဍညအ
 န္ဓယ်ဖြစ်သော-ရှင်ရသေ့၊ သာရဏ္ဍပါ၊ ကောင်းသော-သဘောရှိကုန်သော
 ဣသယော၊ ရသေ့တို့သည်၊ တံ၊ ထိုကောဏ္ဍညရသေ့ကို၊ ယာစန္ဒိ၊ တောင်း
 ပန်ကုန်၏၊ ပဉ္စာနိ၊ အမေးပုစ္ဆာ-ပြဿနာတို့ကို၊ ဝိယာကဏေဟိ၊ ဖြေကြား
 တော်မူပါလော၊ ကောဏ္ဍည၊ ကောဏ္ဍည-အန္ဓယ်ဖြစ်သော-ရှင်ရသေ့၊
 ဗုဒ္ဓံ၊ ပညာဖြင့်-ကြီးသောသူသို့၊ သေ သေသာတာရော၊ ဤဖြေကြားခြင်း
 တည်းဟူသော-ဝန်သည်၊ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏၊ သေ၊ ဤဖြေကြားခြင်း
 တည်းဟူသော-ဝန်ရောက်ခြင်းသည်၊ မနုဇေသု၊ လူတို့၌၊ ဓမ္မော၊ သဘော
 တည်း၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ သက္ကာဒိနံ၊ သိကြားအစရှိသည်တို့၏၊ အတ္ထာ
 ယ၊ အကျိုးငှါ၊ ဣသိဟိ၊ ရသေ့တို့သည်၊ ယာစိတော၊ တောင်းပန် အပ်
 သည်ဖြစ်၍။

အဟံဟိအဟံဧဝ၊ ငါသည်သာလျှင်၊ ဣမံလောကဉ္စ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လော
 ကကိုလည်းကောင်း၊ ပရုဇ္ဈတမလွန်လောကကို လည်းကောင်း၊ သပံ၊
 အလိုလို၊ ဥတွာ၊ သိ၍၊ တံတံ၊ ထိုထိုသို့သော-ပြဿနာကို၊ ဝေါ၊ သင်
 တို့အား၊ ဗျာကရိသံ၊ ဖြေကြားပေအံ့၊ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော၊ မနုဿ၊
 မိတ်ဖြင့်၊ အဘိပတ္တိတံ၊ တောင့်တအပ်သော၊ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို၊ ကတာဝ
 ကာသာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော-အခွင့်ရှိကုန်သော၊ ဘောဇန္တော၊ အရှင်တို့သည်၊
 ပုစ္ဆန္တု၊ မေးတော်မူကုန်လော၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ သရဘင်္ဂကလေစ၊ ဘရ
 ဘင်္ဂ ဇာတ်ဖြစ်သော-အခါ၌လည်းကောင်း၊ သမ္ဘဝဇာတကေမ၊ သမ္ဘဝ
 ဇာတ်၌လည်းကောင်း၊ သကလဓမ္မဒီပံ၊ အလုံး၎်သော-ဓမ္မဒီပံကျွန်းကို၊
 တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်၊ ဝိဝရိတွာ၊ ထည့်လည်၍၊ ပဉ္စာနံ၊ ပြဿနာတို့၏၊ အန္တ

၂၈၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-ဟတိယတွဲ။

ကရံ၊ အဆုံးကို-ပြုနိုင်သော-သူကို။ အဒိသွားမမြင်သောကြောင့်၊ သုစိရ
 ကေန၊ သုစိရကအမည်ရှိသော၊ ပြာဟ္မကေန၊ ပုဏ္ဏားသည်၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာ
 ကိုး၊ ဝုဠန္တော၊ မေးအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဩကာသော၊ အခွင့်ကို၊ ကာရိတော၊ ပြုအပ်
 သည်ရှိသော်၊ ဇာတိယာ၊ တွားသည်။ သတ္တဝေသော၊ ခုနစ်နှစ်-အခွယ်ရှိ
 ပြီးသော-သူဝတ်သည်၊ ရုတိကာယံ၊ ခရီးမ၌၊ ပံသု၊ မြေမှုန့်ကို၊ ကိဠန္တော၊
 ကစားလျက်၊ ပလ္လက်၊ ထက်ဝတ်ကို၊ အာဘုဒိတွာ၊ ခွေ၍၊ အန္တရေသိယံ၊
 ခရီးအကြား၌၊ နိသိန္နော၊ ထိုင်လျက်သာလျှင်၊ ယထာ၊ အကြင်
 အခြင်းဖြင့်လည်း၊ ကုသလော၊ လိမ္မာ၏၊ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်၊ တတ္ထ၊ စင်
 စစ်၊ တေ၊ သင်အား၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ အက္ခိသံ၊ ဖြေကြားအံ့၊ ယဒိ၊ အကယ်
 ၍၊ ယံကာရဏံ၊ အကြင်အကြောင်းကို၊ ကာဟယိဝါ၊ ပြုသည်လည်းဖြစ်အံ့၊
 နကာဟယိဝါ၊ မပြုသည် လည်းဖြစ်အံ့၊ ခေါ၊ စင်စစ်၊ တံကာရဏံ၊ ထို
 အကြောင်းကို၊ ရာဇာဝ၊ သင်မင်းကြီးသည်သာလျှင်၊ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗညုပ္ပဝါရဏာယ၊ သဗ္ဗညု ဘုရားတို့၏-သိတ်ခြင်းဖြင့်၊
 ပဝါရေတိ၊ သိတ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သဗ္ဗညုပ္ပ
 ဝါရဏာယ၊ သဗ္ဗညုဘုရားတို့၏-သိတ်ခြင်းဖြင့်၊ ပဝါရိတာယ၊ သိတ်အပ်
 သည်ရှိသော်၊ အတ္တမနော၊ နှစ်သက်သော-မိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာ
 ကိုး၊ ဝုဠန္တော၊ မေးလိုသည်ဖြစ်၍၊ ကထံပန ဘောဂေါတမောတိ အာဒိ၊
 ကထံပနဘောဂေါတမ-ဤသို့အစရှိသော-စကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီ။

အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုသစ္စကအား၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်၊ ဘော၊ အိုအချင်းတို့၊ ပဿထ၊ ရှုကြကုန်လော့၊ အညံ၊ တပါးသော
 စကားကို၊ သာဝကေန၊ သာဝကသည်၊ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်၏၊ အညံ၊ တပါး
 သော-စကားကို၊ သတ္ထာ၊ ဆရာသည်၊ ကထေတိ၊ ဆို၏၊ မယာ၊ ငါသည်၊
 ပမှိကစ္ဆေ၊ ရှေ့ဦးမဆွကသာလျှင်၊ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်၊ အဿ၊ ထို
 ရဟန်းဂေါတမ၏၊ သာဝကေန၊ တပည့်သည်၊ ပတိဗ္ဗိတံ၊ တည်အပ်၏၊
 တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်၊ သစေပတိဋ္ဌဿတိ၊ အကယ်၍-တည်သည်ဖြစ်အံ့၊
 ဧဝံ၊ ဤသို့တည်သည်ရှိသော်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဝါဒံ၊ အယူကို၊ အာရော
 ပေဿာမိ၊ တင်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံနု၊ ဆိုအပ်သည်-မဟုတ်ဘဲလော့၊
 အယံပန၊ ဤရဟန်းဂေါတမသည်ကား၊ အညမေ၊ တပါးသော-စကား
 ကိုသာလျှင်၊ ကထေတိ၊ ဆို၏၊ တတ္ထ၊ ထိုဆိုရာ၌၊ မယာ၊ ငါသည်၊ ကိ၊
 အဘယ်ကို၊ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်နိုင်ရာအံ့နည်း၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊
 နိဂဏ္ဌာသ၊ နိဂဏ္ဌ၏သားဖြစ်သော-သစ္စကပရိမိုဇ်၏၊ ဝစနောကာသော၊

စကားဆိုရာ-အခွင့်သည်။ မာဟောတု၊ မဖြစ်ပေလင့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံတော်
မူ၍၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ အဿာဇိတ္ထေရေန၊ အဿာဇိ-မထေရ်သည်၊ ကထိ
တနိယာမေနဝ၊ ဆိုသော-အမှတ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ကထေန္တော၊ ဆိုတော်မူ
သည်ဖြစ်၍။ ဧဝံခေါအဟံအဂ္ဂိဝေဿနာတိအာဒိ၊ ဧဝံခေါအဟံအဂ္ဂိဝေ
ဿနဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုတော်မူပြီ၊ ဥပမာမံဘောဂေါ
တမပဋိဘာတိတိ၊ ဥပမာမံဘောဂေါတမ-ပဋိဘာတိဟူသည်ကား၊ ဘော
ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ၊ မဟံ၊ ငါအား၊ ဧကာ၊ တခုသော၊ ဥပမာ၊ ဥပမာ
သည်၊ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တင်၏၊ တံဥပမံ၊ ဆိုဥပမာကို၊ အာဟရာမိ၊ ဆောင်အံ့၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏၊ ပဋိဘာတုတံအဂ္ဂိဝေဿနာတိ၊ ပဋိဘာတုတံ
အဂ္ဂိဝေဿနဟူသည်ကား၊ အဂ္ဂိဝေဿန၊ အဂ္ဂိဝေဿန၊ တေ၊ သင်အား၊
ဥပဋ္ဌာတု၊ တင်လော၊ တံဥပမံ၊ ထိုဥပမာကို၊ ဝိဿဋ္ဌော၊ လွတ်လွတ်ဖြစ်၍၊
အာဟရ၊ ဆောင်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဘဂေါ၊ မြတ်စွာတုရားသည်၊ အဝေါ
စ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ ဗလကရဏီယာတိ၊ ဗလကရဏီယာ ဟူသည်ကား၊
ဗဟုဗလေန၊ လက်ရုံးအားဖြင့်၊ ကတ္တဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်ကုန်သော၊ ကသိဝါဏိဇ္ဇာ
ဒိကာ၊ လုပ်ထွန်ခြင်း- ကုန်ချောင်းခြင်း-အစရှိကုန်သော၊ ကမ္မန္တာ၊ အမှု
တို့တည်း၊ ဣပတ္တာယံပုရိသပုဂ္ဂလောတိတ္ထေ၊ ဣပတ္တာယံ-ပုရိသပုဂ္ဂလော
ဟူသောဤပါဌ၌၊ ရှပ်အတ္တာအဿာတိဣမိနာ၊ ရှပ်အတ္တာအဿဟူသော
ဤပါဌဖြင့်၊ ဣပတ္တာ၊ ရှပ်တည်းဟူသော-အတ္တဘောသည်၊ ရှပ်၊ ရှပ်တည်း
ဟူသော-အတ္တဘောကို၊ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဌိတ
ပုဂ္ဂလံ၊ တည်သော- ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဒီပေတိ၊ ပြု၏၊ ဣပပတိဋ္ဌာယာတိ၊ ဣပ
ပတိဋ္ဌာယဟူသည်ကား၊ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍၊ တသ္မိံဂပိတဣပေ၊ ထို
ယူအပ်သော-ရှပ်၌၊ ပတိဋ္ဌဟိတွာ၊ တည်၍၊ ပုညံဝါအပုညံဝါပသဝတိတိ
ပုညံဝါ အပုညံဝါ-ပသဝတိ ဟူသည်ကား၊ ကုသလံဝါ၊ ကုလုလ်ကို
လည်းကောင်း၊ အကုသလံဝါ၊ အကုသိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိလဘာတိ၊
ရ၏၊ ဝေဒနတ္တာဒိသုပိ၊ ဝေဒနာ-အတ္တာ-အစရှိသောပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဧသေ
ဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏၊ ဣမိနာ၊ ဤပါဌဖြင့်၊ ကိ၊ အဘယ်ကို၊ ဒီပေ
တိ၊ ပြသနည်း၊ ဣမေပဉ္စခန္ဓာ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးတို့သည်၊ ဣမေသံသတ္တာနံ၊ ဤ
သတ္တဝါတို့အား၊ ပထဝီဝိယ၊ မြေကဲ့သို့၊ ပဋိယတ္တော၊ စင်၍ဖြစ်ကုန်၏၊ တေ၊
ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ ဣမေသု ပဉ္စသုခန္ဓေသု၊ ဤခန္ဓာငါးပါးတို့၌၊ ပတိဋ္ဌာယ
တည်၍၊ ကုသလံကုသလကမ္မံနာမ၊ ကုသိုလ်-အကုသိုလ်ကံမည်သည်
ကို၊ အယူဟန္တိ၊ အားထုတ်ကုန်၏၊ ဘုမ္မေ၊ သင်တို့သည်၊ ဧဝံရူပံ၊ ဤသို့

၂၈၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

သဘောရှိသော၊ ဝိဇ္ဇမာနမေဝ၊ ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အတ္တာ
 နံ၊ မိမိကိုယ်ကို၊ ပဋိသေဓဇ္ဇော၊ မြစ်လျက်၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို၊
 အနတ္တာတိ၊ အနတ္တဟူ၍၊ ဒီပေထ၊ ပြကုန်သလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အတိဝိယ၊
 အတိုင်းထက်-အလွန်လျှင်၊ သကာရဏံ၊ အကြောင်းရှိသည်ကို၊ ကတွာ၊
 ပြု၍၊ ဥပမံ၊ ဥပမာကို၊ အာဟာရိ၊ ဆောင်၏၊ ဣမိနာစ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်လည်း၊ နိ
 ဂဏ္ဌေန၊ နိဂဏ္ဌ၏သားဖြစ်သော-သစ္စကသည်၊ အာဟာရုဩပမ္ပံ၊ ဆောင်
 အပ်သော-ဥပမာသည်၊ နိယတမေဝ၊ မြဲသေသည်သာလျှင်တည်း၊ သဗ္ဗညု၊
 ဗုဒ္ဓတော၊ သဗ္ဗညုဘုရားမှ၊ အညော၊ တပါးသော၊ တဿ၊ ထိုသစ္စက
 ၏၊ ကထံ၊ စကားသို့၊ ခဏိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍၊ ဝါဒေ၊ အယူ၌၊ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို၊
 ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှါ၊ သမတ္ထောနာမ၊ စွမ်းနိုင်သော-သူမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊
 ဟိသမ္ပံ၊ မှန်၏၊ ဗုဒ္ဓဝေနေယျာစ၊ ဗုဒ္ဓဝေနေယျတို့ လည်းကောင်း၊ သာဝ
 ကဝေနေယျာစ၊ သာဝက-ဝေနေယျတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဗုဒ္ဓ
 လော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဒုဝိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိကုန်၏၊ သာဝကဝေနေယျာ၊
 သာဝကဝေနေယျ ဖြစ်ကုန်သော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ သာဝကာပိ၊ သာဝက
 တို့သည်လည်း၊ ဝိနေန္တိ၊ ဆုံးမနိုင်ကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓါပိ၊ ဘုရားတို့သည်လည်း၊
 ဝိနေန္တိ၊ ဆုံးမနိုင်ကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓေ ဝနေယျံ ပန၊ ဗုဒ္ဓဝေနေယျ-ဖြစ်ကုန်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်ကိုကား၊ သာဝကာ၊ သာဝကတို့သည်၊ ဝိနေတုံ၊ ဆုံးမခြင်းငှါ၊ န
 သက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်၊ ဗုဒ္ဓါဝ၊ ဘုရားတို့သည်သာလျှင်၊ ဝိနေန္တိ၊ ဆုံး
 မနိုင်ကုန်၏၊ အယမ္ပိနိဂဏ္ဌော၊ ဤနိဂဏ္ဌ၏ သားဖြစ်သော-သစ္စကသည်
 လည်း၊ ဗုဒ္ဓဝေနေယျော၊ ဗုဒ္ဓဝေနေယျသည်၊ ယသ္မာ၊ အကြင် ကြောင့်၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဧတဿ၊ ထိုသစ္စက၏၊ ဝါဒံ၊ အယူ
 ကို၊ ခဏိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍၊ အညော၊ တပါးသော၊ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို၊ ဒါတုံ၊ ပေး
 ခြင်းငှါ၊ သမတ္ထောနာမ၊ စွမ်းနိုင်သောသူမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ တေန၊ ထို
 ကြောင့်၊ အဿ၊ ထိုသစ္စကအား၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သယမေဝ
 ကိုယ်တော်သည်ပင်လျှင်၊ ဝါဒေ၊ အယူ၌၊ ဒေါသဓဿနတ္ထံ၊ အပြစ်ကိုပြု
 ခြင်းငှါ၊ နန္ဒတွံ၊ အဂ္ဂိဝေဿနာတိအာဒိံ၊ နန္ဒတွံ၊ အဂ္ဂိဝေဿန-ဤသို့အစရှိ
 သောစကားကို၊ အာဟာ၊ ဟောတော်မူပြီ၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ နိဂဏ္ဌော၊ နိဂဏ္ဌ
 ၏သားဖြစ်သော-သစ္စကသည်၊ ဝိဇ္ဇေသိ၊ ကြံ၏၊ ကိံ၊ ဝိဇ္ဇေသိ၊ အဘယ်
 သို့ကြံသနည်း၊ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်၊ သမဏောဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါ
 တမသည်၊ မမ၊ ငါ၏၊ ဝါဒံ၊ အယူကို၊ ပတိဋ္ဌပေတိ၊ တည်စေ၏၊ သစေ၊
 အကယ်၍၊ ဥပရိ၊ အထက်၌၊ ကောပိ၊ ကောပိ၊ တစုံတခုသော၊ ဒေါသော၊ အပြစ်

၉

သည၊တပိဿတိ၊ဖြစ်ခဲ့အံ့၊ မမကေကံယေဝ၊ငါတယောက်ကိုသာလျှင်၊
 နိဂ္ဂဏ္ဌိဿတိ၊ နှိပ်လတ္တံ့၊ဟန္တုယသု၊ အဟံ၊ငါသည၊ ဣမံဝါဒံ၊ဤဝါဒကို၊
 မဟာဇနဿာပိ၊လူများ၏လည်း၊မတ္တကေ၊အပေါ်၌၊ပက္ခိပါမိ၊ချအံ့၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊မိန္ဒသိ၊ကြံ၏၊ တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ အဟံပိဘောဂေါတမဇေဝဒါ
 မိရူပံမေအတ္တာ(ပ) ပိညာဏံမေအတ္တာတိအယညမဟတိဇနတာတိ၊အ
 ဟံပိဘောဂေါတမ ဇေဝဒါမိရူပံ မေအတ္တာ(ပ) ပိညာဏံ မေအတ္တာတိ
 အယညမဟတိဇနတာဟူ၍၊ဇေဝံ၊ဤသို့၊အာဟ၊ဆို၏၊ တဂဝါပန၊ မြတ်စွာ
 တုရားသည်ကား၊ နိဂဏ္ဌေတာ၊ နိဂဏ္ဌ၏သားဖြစ်သော-သစ္စကထက်၊
 သတဂုဏေနပိ၊ အရာသော-အဘို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဟဿဂုဏေန
 ပိ၊အထောင်သော- အဘို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သတသဟဿဂုဏေနပိ၊
 အသိန်းသော-အဘို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ဝါဒိဝရတရော၊အယူ၌-လွန်မြတ်
 တော်မူ၏၊တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊အယံနိဂဏ္ဌော၊ ဤနိဂဏ္ဌ၏သားဖြစ်သော
 သစ္စကသည၊ အတ္တာနံ၊မိမိကိုယ်ကို၊ မောစေတွာ၊လွတ်စေ၍၊ မဟာဇ
 နဿ၊လူများအပေါင်း၏၊မတ္တကေ၊အပေါ်၌၊ ဝါဒံ၊အယူကို၊ ပက္ခိပတိ၊ပြစ်
 ချ၏၊အဿ၊ထိုသစ္စကအား၊အတ္တာနံ၊မိမိကိုယ်ကို၊ မောစေသုံ၊လွတ်စေ
 ခြင်းငှါ၊နဿာပိ၊မပေးအံ့၊ မဟာဇနတာ၊ လူများအပေါင်းမှ၊ နိဂဏ္ဌ
 တွာ၊ပြန်နှစ်စေ၍၊ကေကံယေဝ၊ တယောက်ထည်းသာလျှင် ဖြစ်သော၊နံ၊
 ထိုသစ္စကကို၊နိဂ္ဂဏ္ဌိဿာပိ၊ နှိပ်အံ့၊ဣတိ၊ဤသို့၊မိန္ဒသိ၊ကြံ၏ အထ၊ထို
 အခါ၌၊နံ၊ထိုသစ္စကကို၊ ကိံဟိတေအဂ္ဂိဝေဿနာတိ၊အာဒိံ၊ ကိံဟိတေ
 အဂ္ဂိဝေဿန- ဤသို့အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော် မူပြီး
 တဿ၊ထိုပါဠိ၏၊ အတ္ထော၊ အနက်ကား၊ အယံဇနတာ၊ ဤလူအပေါင်း
 သည၊မမ၊ငါအား၊ ဝါဒံ၊အယူကို၊ အာရောပေတုံ၊ တင်ခြင်းငှါ၊ နအာဂ
 တာ၊မလာ၊တွံယေဝ၊သင်သည်သာလျှင်၊ သကလံ၊အလုံးစုံသော၊ ဝေ
 သာလိံ၊ဝေသာလိပြည်သား-လူအပေါင်းကို၊သံဝဇိတွာ၊ပေါင်းရ၍၊မမ၊
 ငါအား၊ဝါဒံ၊အယူကို၊ အာရောပေတုံ၊တင်ခြင်းငှါ၊ အာဂတော၊လာ၏၊
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တွံ၊သင်သည်၊ သကမေဝဝါဒံ၊ မိမိအယူကိုသာ
 လျှင်၊ နိဝေဠေဟိ၊ ဖြေလော၊ မဟာဇနဿ၊ လူများအပေါင်း၏၊ မတ္တကေး
 အပေါ်၌၊ ကိံပက္ခိပေသိ၊ အဘယ်ကြောင့်-ပြစ်ချသနည်း၊ ဣတိအယံ၊ဤ
 သညကား၊အတ္ထော၊အနက်တည်း၊သော၊ထိုသစ္စကသည်၊ပဋိဇာနန္တော
 ဝနံလိသည်ဖြစ်၍၊ အဟဉ္စိဘောဂေါတမာတိ၊အာဒိံ၊အဟဉ္စိဘောဂေါ
 တမ-ဤသို့အစရှိသော-စကားကို၊ အာဟ၊ဆိုပြီး၊ဣတိဣမိနာဂုတ္တနယေန၊

ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-နည်းဖြင့်၊ တကဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ နိဂဏ္ဌဇာတိ၊ နိဂဏ္ဌဇာတိသားဖြစ်သော-သစ္စကဏ္ဍိ၊ ဝါဒ၊ အယူကို၊ ပတ်ဝန်းကျင်ပေတွာ၊ ဝန်ခံစေ၍၊ တေနုဟိအဂ္ဂိဝေဿနာတိ၊ တေနုဟိအဂ္ဂိဝေဿနဟူ၍၊ ပုစ္ဆံ၊ ပြဿနာကို၊ အာရဟံ၊ အားထုတ်တော်မူ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပုစ္ဆာပါဠိ၌၊ တေနုဟိတိ၊ တေနုဟိ ဟူသည်ကား၊ ကာရကတ္ထေ၊ အကြောင်းဟူသော- အနက်၌၊ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ် တည်း။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ထွံ၊ သင်သည်။ ပဉ္စက္ခန္ဓ၊ ငါးပါးကုန်သော-ခန္ဓာတို့ကို၊ အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍၊ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ သကသ္မိ၊ မိမိတော်တိ၊ သကသ္မိ၊ မိမိတော်ဟူသည်ကား၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ရေဋ္ဌ၊ တိုင်းနိုင်ငံ၌၊ စာတေတာယံဝါ၊ စာတေတုန္တိ၊ စာတေတာယံဝါ၊ စာတေတုံဟူသည်ကား၊ စာတာရဟံ၊ သတ်ခြင်းငှါထိုက်သော၊ စာတေတဗ္ဗ ယုတ္တကံ၊ သတ်အပ်သည်နှင့်စပ်သောသူကို၊ စာတေတုံ၊ သတ်ခြင်းငှါ၊ ဇာပေတာယံဝါ၊ ဇာပေတုန္တိ၊ ဇာပေတာယံဝါ၊ ဇာပေတုံဟူသည်ကား၊ နေဇာနိရဟံ၊ ဥစ္စာကိုရှုံးစေခြင်းငှါ-ထိုက်သောသူကို၊ ဇာပေတဗ္ဗယုတ္တံ၊ ဥစ္စာကို-ရှုံးစေအပ်သည်နှင့်-စပ်သောသူကို၊ ဇာပေတုံ၊ ဥစ္စာကို-ရှုံးစေခြင်းငှါ၊ ဇိဏ္ဏဓနံ၊ ဥစ္စာ၏-ဓနဝမ်းခြင်းကို၊ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ ပဗ္ဗာဇေတာယံဝါ၊ ပဗ္ဗာဇေတုန္တိ၊ ပဗ္ဗာဇေတာယံဝါ-ပဗ္ဗာဇေတုံဟူသည်ကား၊ သကရေဋ္ဌတော၊ မိမိတိုင်းနိုင်ငံမှ၊ ပဗ္ဗာဇနရဟံ၊ နှင်ထုတ်ခြင်းငှါ-ထိုက်သောသူကို၊ ပဗ္ဗာဇေတုံ၊ နိဟရိတုံ၊ နှင်ထုတ်ခြင်းငှါ၊ ဝတ္တိတုဉ္စအရဟတိတိ၊ ဝတ္တိတုဉ္စအရဟတိဟူသည်ကား၊ ဝတ္တတိစေဝ၊ မိမိအလိုသို့လည်းလိုက်၏၊ ဝတ္တိတုဉ္စ၊ အလိုသို့လိုက်စေခြင်းငှါလည်း၊ အရဟတိ၊ ထိုက်၏၊ ဝတ္တိတုံ၊ မိမိအလိုသို့-လိုက်စေခြင်းငှါ၊ ယုတ္တော၊ သင့်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒိပေတိ၊ ပြု၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နိဂဏ္ဌော၊ နိဂဏ္ဌဇာတိသားဖြစ်သော-သစ္စကသည်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ဝါဒတောဒနတ္ထံ၊ အယူကို-ဖျက်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ အာဟရုကာရဏမေဝ၊ ဆောင်အပ်သော အကြောင်းကိုသာလျှင်၊ အတ္တနော၊ မိမိအား၊ ဝါဒံ၊ အယူကို၊ မရဏတ္ထာယ၊ သတ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ အာရုဓံ၊ လက်နက်ကို၊ တိဒိဏံ၊ ထက်သည်ကို၊ ကရောဇ္ဇာပိယ၊ ပြုသကဲ့သို့၊ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍၊ ဒိပေတိ၊ ပြု၏၊ ယထာတံဗာလောတိ၊ ယထာတံ-ဗာလောဟူသည်ကား၊ ဇေမေရူပံဟောတုတိ၊ ဇေမေရူပံ-ဟောတုဟူ၍၊ နိဂဏ္ဌော၊ နိဂဏ္ဌဇာတိသားဖြစ်သော-သစ္စကသည်၊ မမ၊ ငါ၏၊ ရူပံ၊ ရုပ်သည်၊ ဇေဝိဓံ၊ ဤသို့အပြားရှိသည်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်

စေလော၊ ပါသာဒိကံ၊ ကြည်ညိုတွယ်ရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော၊ အဘိ
 ရူပံ၊ အလွန်အဆင်းလှသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော၊ အလင်္ကာတပ္ပဒိုယတ္တံ၊
 တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့်စပ်သော၊ သုဝဏ္ဏတောရဏံပိယ၊ ရွှေတုရင်တိုင်ကဲ့
 သို့လည်းကောင်း၊ သုသဇ္ဇိတပိတ္တပဇ္ဇာပိယစ၊ ကောင်းစွာ-စီရင်အပ်သည်
 ဖြစ်၍-ဆန်းကြယ်သော-ရဆိုးကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မနာပ ဒဿနံ၊ ရှုချင်
 တွယ်ရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အ
 နက်တည်း၊ ဇေဝေရူပံမာအဟောသီတိ၊ ဇေဝေရူပံမာအဟောသီဟူသည်
 ကား၊ မမ၊ ငါ၏၊ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဇေဝိဓံ၊ ဤသို့အပြားရှိသည်။ မာဟောတု၊
 မဖြစ်စေလင့်၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊ အဆင်းမလှသင့်၊ မာဟောတု၊ မဖြစ်စေလင့်၊
 ဒုဿဗ္ဗိတံ၊ မကောင်းသော-သဗ္ဗာန်ရှိသည်။ မာဟောတု၊ မဖြစ်စေလင့်၊
 ဝလိတပလိတံ၊ တွန့်လိပ်သောအရေ-ဖြူသောဆံ-ရှိသည်။ မာဟောတု၊
 မဖြစ်စေလင့်၊ တိလကသမေကာပိဏ္ဏံ၊ မည်း-ဝက်ခြင်-ပွေး-ညှင်း-တင်း
 တိပ်တို့နှင့်-ရော့ပြွမ်းသော-ကိုယ်ရှိသည်။ မာဟောတု၊ မဖြစ်စေလင့်၊ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

တုဏှိ အဟောသီတိ၊ တုဏှိအဟောသိ- ဟူသည်ကား၊ နိဝဇ္ဈော၊
 နိဝဇ္ဈာ၏သားဖြစ်သော-သစ္စကသည်၊ ဣမသ္မိံ ဝါဒေ၊ ဤမိမိအယူ၌၊ ပိရုဒ္ဓ
 ဘာဝံ၊ ဆန့်ကျင်သည်၏-အဖြစ်ကို၊ ဥ တွာ၊ သိ၍၊ သမဏောဂေါတမော၊
 ရဟန်းဂေါတမသည်၊ မမ၊ ငါ၏၊ ဝါဒံ၊ အယူကို၊ တိန္ဒနတ္ထာယ၊ ဖျက်ခြင်း
 အကျိုးငှါ၊ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို၊ အာဟရိ၊ ဆောင်၏၊ အပံ၊ ငါသည်၊
 ဗလတာယ၊ ကြီးစွာ မိုက်မဲသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ တမေဝ၊ ထိုငါ၏
 အယူကို-ဖျက်ခြင်း၏-အကြောင်းကိုပင်လျှင်၊ ပိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍၊
 ဒိပေမိ၊ ပြမိ၏၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ နဗ္ဗော၊ ဖျက်စီးသည်၊ အမှီ၊ ဖြစ်ပြီး၊ ဝတ္တ
 တိတိ၊ အလိုသို့လိုက်၏ဟူ၍၊ သဝေဝက္ခာမိ၊ အကယ်၍-ဆိုပြန်ချေသည်
 ဖြစ်အံ့၊ ဣမေရာဇာနော၊ ဤလိစ္ဆဝိမင်းတို့သည်၊ ဥဗ္ဗတိတွာ၊ ထ၍၊ အပ္ပိဝေ
 သာနု၊ အပ္ပိဝေသာနုတွံ၊ သင်သည်၊ မမ၊ ငါ၏၊ ရူပေ၊ ရုပ်၌၊ ဝသော၊ အလို
 သို့၊ ဝတ္တတိ၊ လိုက်ပါစေ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒတိ၊ ဆိုဘိရာ၏၊ တေ၊ သင်၏၊
 ရူပေ၊ ရုပ်၌၊ ဝသော၊ အလိုသည်၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ယဒိဝတ္တတိ၊
 အကယ်၍-လိုက်စေနိုင်သည်ဖြစ်အံ့၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တွံ၊ သင်သည်၊
 ဣမေလိစ္ဆဝိရာဇာနော၊ ဤလိစ္ဆဝိမင်းသားတို့သည်၊ တာဝတိံသဒေဝသ
 ဒိသေဟိ၊ တာဝတိံသာ-နတ်ပရိသတ်နှင့်-တူကုန်သော၊ အတ္တဘာဝေဟိ
 အတ္တဘောတို့ဖြင့်၊ အဘိရူပါ၊ အလွန်အဆင်းလှကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပါသာဒိ

၂၆၁

၂၉၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

ကာ၊ ကြည်ညိုသွယ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိရောစေန္ဒြိယထာ၊ တင့်တယ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအတူ၊ နဝိရောစေသိ၊ မတင့်တယ်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒေယျ၊ ဆိုကုန်ရာ၏၊ နဝတ္တတိတိ၊ အလိုသို့-မလိုက်ဟူ၍၊ သစေဝက္ခာမိ၊ အကယ်၍-ဆိုသည်ဖြစ်အံ့၊ သမဏောဂေါတမော၊ ဂေါတမသည်၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍၊ အဂ္ဂိဝေဿန၊ အဂ္ဂိဝေဿန၊ တွံ၊ သင်သည်၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌၊ မေ၊ ငါ၏၊ ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌၊ ဝသော၊ အလိုသည်၊ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ပဋိက္ခိပသိ၊ ပယ်ပြန်သလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ဝါဒံ၊ အပြစ်ကို၊ အာရောပေဿတိ၊ တင်လေတ္တံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတ္တတိတိ၊ အလိုသို့-လိုက်၏ဟူ၍၊ ဝုတ္တေပိ၊ ဆိုချ၍လည်း၊ ဧကောဒေါသော၊ တခုသော-အပြစ်ရှိ၏၊ နဝတ္တတိတိ၊ အလိုသို့မလိုက်ဟူ၍၊ ဝုတ္တေပိ၊ ဆိုရာ၌လည်း၊ ဧကောဒေါသော၊ တခုသော-အပြစ်ရှိ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍၊ ဝုဏ္ဏိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပုန္နိ၊ မေးတော်မူ၏၊ ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဝုဏ္ဏိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီးယသ္မာပန၊ အကြင့်ကြောင့်ကား၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်၊ ပုန္နိ၊ တေးမေးလတ်သည်ရှိသော်၊ အဗျာကရောန္တဿ၊ မဖြေကြားသောသူ၏၊ သတ္တဝေ၊ ခုနစ်ပြား၊ မုဒ္ဓါ၊ ဦးခေါင်းသည်၊ ပလတိ၊ တွေ့၏၊ ဗုဒ္ဓါဝနာမ၊ ဘုရားတို့မည်သည်ကား၊ သတ္တာနံယေဝ၊ သတ္တဝါတို့၏သာလျှင်၊ အတ္ထာယ၊ အကျိုး၌၊ ကပ္ပသတ သဟဿာမိကာနိ၊ ကပ္ပသတသိန်း-အလွန်ရှိကုန်သော၊ စတ္တာရိ အသင်္ချေယာနိ၊ လေးသင်္ချေ-ကလေးတို့ပတ်လုံး၊ ပါရုဒိနံ၊ ပါရုဒိတို့ကို၊ ပူရိတတ္တာ၊ ဖြည့်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့၌၊ ဗလဝအနုန္ဒယာ၊ အားကြီးစွာသော-သနားခြင်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တဿ၊ ထိုကြောင့်၊ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်၊ အပုန္နိတွာ၊ မမေးမူ၍၊ အထခေါ၊ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ နိဝဏ္ဏပုတ္တံ၊ နိဝဏ္ဏ၏သာ၊ ဖြစ်သော၊ သစ္စကံ၊ သစ္စကကို၊ ဧတံဝစနံ၊ ဤစကားကို၊ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ ဧတံဗျာကရောဟိဒါနိတိအာဒိဝစနံ၊ ဧတံဗျာကရောဟိဒါနိ-ဤသို့ အစရှိသောစကားကို၊ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

တတ္ထ၊ ထိုစကားချပ်၌၊ သဟဓမ္မိကန္တိ၊ သဟဓမ္မိကံဟူသည်ကား၊ သဟေတုကံသကာရတံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော-စကားကို၊ အဿ၊ ထိုသိကြားမင်း၏၊ ပါဏိမ္ပိ၊ လက်၌၊ ဝဇီရံ၊ ဝရေဇီနိလက်နက်သည်၊ အတ္ထိ၊

ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝဇိရပါဏီ၊ ဝဇိရပါဏီမည်၏။ ယက္ခောတိ၊
 ယက္ခောဟူသည်ကား၊ ယောဝါသောဝါ၊ ဟူးဟူးညှားညှားသော၊ ယက္ခော
 ဘိလူးသည်၊ န၊ မဟုတ်၊ သက္ကောဒေဝရာဇာ၊ သိကြား-နတ်မင်းတည်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ အာဒိတ္တန္တိ၊ အာဒိတ္တံဟူသည်ကား၊
 အဂ္ဂိဝဏ္ဏံ၊ မီး၏အဆင်းနှင့် တူသော-အဆင်းရှိသော၊ သမ္ပန္နလိတန္တိ၊
 သမ္ပန္နလိတံဟူသည်ကား၊ သုဋ္ဌ၊ အကြွင်းမဲ့၊ ပဇ္ဇလိတံ၊ အလျှံထိန်ထိန်
 တောက်သော၊ သဇောတိဘူတန္တိ၊ သဇောတိဘူတံ-ဟူသည်ကား၊ သ
 မန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ဇောတိဘူတံ၊ တောဝဲသည်-ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊
 ကေတ္တိဇာလဘူတံ၊ တခဲနက်-မီးလျှံဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်
 ကား၊ အက္ခော၊ အနက်တည်း၊ ဌိတောဟောတိတိ၊ ဌိတောဟောတိဟူ
 သည်ကား၊ ဘိသံ၊ ပြီးခေါင်းကား၊ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာ၍၊ ဌော၊ အစွယ်တို့သည်၊
 ကဒလိမကုဋ္ဌံ၊ သဒိယာ၊ ငှက်ပြောဘူး-ပမာဏ-ရှိကုန်၏။ အက္ခိနာသဒိနိ၊
 မျက်စိ-နှာခေါင်း-အစရှိသည်တို့သည်၊ ဘယာ၊ နကာနိ၊ ကြောက်မက်
 ဘွယ်ရှိကုန်၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့၊ ဝိရူပံ၊ ဘောက်ပြန်သော၊ ရူပံ၊ အဆင်းဝဋ်၊
 မာပေတွာ၊ တန်ဆင်း၍၊ ဌိတော၊ ရင်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၍၊ ကသ္မာပန၊
 အဘယ်ကြောင့်သော၊ ဤသိကြားမင်းသည်၊ အာဂတောပန၊ လာသနည်း၊
 ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးသည်၊ ဒိဋ္ဌိဝိဿန္တာပနတ္ထံ၊ အယူကို
 စွန့်စိတ်သောငှါ၊ အာဂတောလော၏၊ အဝိစးတနည်း၊ အဟဂ္ဂေဝခေါပနဓမ္မံ
 ဒေသယျံ၊ ပရေစမေ၊ နအာဇာနေယျန္တိ၊ အဟဂ္ဂေဝခေါပနဓမ္မံ-ဒေသ
 ယျံ၊ ပရေစမေ-နအာဇာနေယျံဟူ၍၊ ဝေ၊ ဤသို့၊ ဓမ္မဒေသနာယ၊ တရား
 ဟောခြင်း၌၊ အပ္ပေါသ္မုက္ခဘာဝံ၊ ကြောင့်ကြမဲ့အဖြစ်သို့၊ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်၊ အာပန္နေ၊ ရောက်သည်ရှိသော်၊ သက္ကော၊ သိကြားမင်းသည်၊
 မဟာဗြဟ္မ၊ နာ၊ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာမင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ အာဂတိံ၊ လာလတ်
 ၍၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဒေသေထ၊ ဟောတော်မူပါကုန်၊
 တုမ္ဘကံ၊ ကိုယ်တော်-သခင်တို့၍၊ အာဏာယ၊ အာဏာ၌၊ အဝတ္တမာနေ၊
 မလိုက်သည်ရှိသော်၊ မယံ၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဝတ္ထာပေဿာမ၊ လိုက်ပါ
 စေကုန်အံ့၊ တုမ္ဘကံ၊ ကိုယ်တော်-သခင်တို့အား၊ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစက်သည်၊
 ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေလော၊ အပ္ပာကံ၊ အကျွန်ုပ်တို့အား၊ အာဏာစက္ကံ၊ အာ
 ဏာစက်သည်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဋိညံ၊ ပန်ခံခြင်းကို၊
 ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ အကာသိ၊ ပြု၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အဇ္ဇ၊ ယခု၊
 သမ္ပကံ၊ သမ္ပကကို၊ တာသေတွာ၊ ငြိမ်းချောက်၍၊ ပဠိ၊ ပြဿနာကို၊ ဝိဿန္တာ

၂၆၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

ပေဿံသမိ၊ ဖြေစေအံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးလိုက်၍၊ အာဂတော၊ လာ၏၊ ဘဂဝါ
စေဝပဿတိ၊ သစ္စကောဓနိဂဏ္ဌဗုတ္တောတိ၊ ဘဂဝါစေဝပဿတိ၊ သစ္စ
ကော ဓနိဂဏ္ဌဗုတ္တောဟူသည်ကား၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ တံ၊ ထို
ဘိလူးအဟန်-ဘန်ဆင်းသော-သိကြားမင်းကို၊ အညေပိ၊ တပါးကုန်သော
သူတို့သည်လည်း၊ ယဒိပဿယျံ၊ အကယ်၍-မြင်ကုန်သည် ဖြစ်အံ့၊ တံ
ကာရဏံ၊ ထိုအကြောင်းကို၊ အဂရံ၊ အလေးမပြုမူ၍၊ အဟံသမဏောဂေါတ
မော၊ ဤရဟန်းဂေါတမသည်၊ သစ္စကံ၊ သစ္စကကို၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ငါဒေ၊
အယုဒ္ဓံ၊ အနာတရန္တံ၊ မသက်ဝင်သည်ကို၊ ဉ တွားသိ၍၊ ယက္ခံ၊ ဘိလူးကို၊
အာဝါဟေတွာ၊ ခေါ်၍၊ ဒဿတိ၊ ပြ၏၊ တတော၊ ထိုသို့ပြခြင်းကြောင့်၊
သစ္စကော၊ သစ္စကသည်၊ ဘယေန၊ ကြောက်သဖြင့်၊ ကလေသိ၊ ခိုမိ၏၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒေယျံ၊ ဆိုကုန်ရာ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဘဂဝါစေဝ၊ မြတ်
စွာဘုရားသည်လည်းကောင်း၊ သစ္စကောစ၊ သစ္စကသည်လည်းကောင်း၊
ပဿတိ၊ မြင်၏၊ တဿ၊ ထိုသစ္စက၏၊ တံ၊ ထိုဘိလူးအဟန်-ဘန်ဆင်းသော
သိကြားမင်းကို၊ ဒိသ္မာဝံ၊ မြင်၍သာလျှင်၊ သကလသရိရတော၊ ကိုယ်အစုံ
မှ၊ သေဒါ၊ ချွေးတို့သည်၊ မုဉ္ဇိ သု၊ ယိုကုန်ပြီး၊ အန္တောကုဏ္ဍိ၊ ဝမ်းတွင်းသည်၊
ဝိပရိဝတ္တမာနော၊ ပတ်ပတ် လည်လည်ဖြစ်၍၊ မဟာရုပ်ံ၊ ကြီးစွာသော
မြည်ခြင်းကို၊ ခုဝိ၊ မြည်ပြီး သော၊ ထိုသစ္စကသည်၊ အညေပိ၊ တပါးသော
သူတို့သည်လည်း၊ ပဿန္တိ နုခေါ၊ မြင်ပါလေကုန်၏လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
တြိလောကန္တော၊ ကြည့်သည်ရှိသော်၊ ကဿမိ၊ တစုံတယောက်သော
သူအား၊ လောမဟံသမတ္တမ္ပိ၊ အမွေး၏- ရွှင်ခြင်းကိုမျှလည်း၊ နအဒ္ဓသ၊ မမြင်
တတော၊ ထိုနောင်မှ၊ ဣဒံဘယံ၊ ဤဘေးသည်၊ မမေဝ၊ ငါအားသာလျှင်၊
ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏၊ အတံ၊ ငါသည်၊ ယက္ခောတိ၊ ဘိလူးဟူ၍၊ သစေဝက္ခာမိ၊ အ
ကယ်၍-ဆိုမိချေကုန်အံ့၊ ကုယမေဝ၊ သင်အားသာလျှင်၊ အက္ခိနိ၊ မျက်စိ
တို့သည်၊ အတ္ထိသန္တိ၊ ရှိကုန်သလော၊ တွမေဝ၊ သင်သည်သာလျှင်၊ ယက္ခံ၊
ဘိလူးကို၊ ပဿတိကံ၊ မြင်ပေသလော၊ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ယက္ခံ၊ ဘိလူးကို၊
အဒိသ္မာ၊ မမြင်မူ၍၊ သမဏေနဂေါတမေန၊ ရဟန်းဂေါတမနှင့်၊ ဝါဒသံဃာ
တေ၊ အယူဆိုင်သော-အခါ၌၊ ဝိတ္တောဝံ၊ ဆောလျှင်စွာ-သာလျှင်၊ ယက္ခံ၊
ဘိလူးကို၊ ပဿတိ၊ မြင်တတ်ပေ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒေယျံ၊ ဆိုကုန်ရာ၏၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိန္တောတွာ၊ ကြံ၍၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ မေ၊ ငါအား၊ ဣမေ၊ ဤအရပ်
၌၊ သမဏံဂေါတမံ၊ ရဟန်း-ဂေါတမကို၊ အညတြ၊ ကြည့်၍၊ အညံ၊ တပါး
သော၊ ပဋိသရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာသည်၊ နအတ္ထိ၊ မရှိပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မညမာ

နော၊ အောက်မေ့သည်-ဖြစ်၍၊ အထခေါ၊ ထိုအခါ၌၊ နိဂဏ္ဌပုတ္တော၊ နိဂဏ္ဌ၏
သားဖြစ်သော၊ သစ္စကော၊ သစ္စကသည် (၁) ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရား
ကို၊ ဧကံဝစနံ၊ ဤစကားကို၊ အဝေါစ၊ ဆို၏။

တာဏံဂဝေသိတိ၊ တာဏံဂဝေသိဟူသည်ကား၊ တာဏန္တိ၊ စောင့်
ရှောက်ရာဟူ၍၊ ဂဝေသမ္ပာနော၊ ရှာလျက်၊ လေဏံဂဝေသိတိ၊ လေဏံ
ဂဝေသိ-ဟူသည်ကား၊ လေဏန္တိ၊ ပုန်းအောင်းရာ-ဟူ၍၊ ဂဝေသမ္ပာနော၊
ရှာလျက်၊ သရဏံဂဝေသိတိ၊ သရဏံဂဝေသိ-ဟူသည်ကား၊ သရဏန္တိ၊
ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂဝေသမ္ပာနော၊ ရှာလျက်၊ စ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ ဧတ္ထ၊ ဤ
တာဏံ အစရှိသော-ပုဒ်တို့၌၊ တာယတိ၊ ကွေတိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏၊
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တာဏံ၊ တာဏမည်၏၊ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌၊ နိလိ
ယန္တိ၊ ပုန်းအောင်းတတ်ကုန်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ လေဏံ၊ လေဏ
မည်၏၊ သရတိ၊ ပျောက်တတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သရဏံ၊ သရ
ဏမည်၏၊ တယံ၊ ဘေးကိုးဟိံ သတိ၊ ညွှဉ်းဆဲတတ်၏၊ ဝိဒ္ဓံသေတိ၊ ဖျက်ဆီး
တတ်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ မနသိကရိတွာ
တိ၊ မနသိကရိတွာ-ဟူသည်ကား၊ မနဋ္ဌိ၊ မိတ်၌၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ပစ္စဝေက္ခိတွာ
ဆင်ခြင်၍၊ ဥပဓာဇေတွာ၊ စုံစမ်း၍၊ ဧဝံမေဝေဒနာဟောတူတိ၊ ဧဝံမေဝေဒ
နာဟောတု-ဟူသည်ကား၊ ဣသလ္လာဝ၊ ကုသိုလ်သည်သာလျှင်၊ ဟော
တု၊ ဖြစ်စေလော၊ သုခေါ၊ သုခဝေဒနာသည်သာလျှင်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော
ဧဝံမေသညာဟောတူတိ၊ ဧဝံမေသညာဟောတုဟူသည်ကား၊ ကုသလ္လာ
ဝ၊ ကုသိုလ်-သညာသည်သာလျှင်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော၊ သုခေါ၊ သုခ
သညာ-သည်သာလျှင်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော၊ သောမနဿသမ္ပယုတ္တာဝ
သောမနဿဝေဒနာနှင့်ယှဉ်သောသညာသည်သာလျှင်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ
လော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ သင်္ခါရဝိညာဏေ
သုဝိ၊ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏၊ မာ
အဟောသိတိ၊ ဧတ္ထပန၊ မာအဟောသိဟူသော-ဤပုဒ်၌ကား၊ ဝုတ္တပိပရိယာ
ယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ-ဘောက်ပြန်သောအားဖြင့်၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ကလ္လန္တံ၊ ကလ္လန္တံ-ဟူသည်ကား၊ ယုတ္တံနု၊ သင့်
မည်လော၊ သမနုပဿိတုန္တိ၊ သမနုပဿိတုံ-ဟူသည်ကား၊ ဧတံ၊ ဤရှင်
ဝေဒနာ-သညာ-သင်္ခါရ-ဝိညာဉ်ဟူသော-ခန္ဓာ ငါးပါး-အပေါင်းသည်၊
မမ၊ ငါ၏၊ သန္တကံ၊ ဥစ္စာတည်း၊ ဧသော၊ ဤခန္ဓာငါးပါး-အပေါင်းသည်၊
အတံ၊ ငါသည်၊ အယွ၊ ဖြစ်၏၊ ဧသော၊ ဤခန္ဓာငါးပါး-အပေါင်းသည်၊ မေ၊

၂၆၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

ငါ၏။ အတ္ထာကိုပင်တည်း။ ဣတိဇံ။ ဤသို့။ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ ဝသေန။
 တဏှာ-မာန-ဒိဋ္ဌိ-တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပဿိတုံ။ ရှုခြင်းငှါ၊ ယုတ္တံနု။ သင့်
 မည်သော။ နောဟေတံဘောဂေါတမာတိ။ နောဟေတံဘောဂေါတမ-ဟူ
 သည်ကား၊ ဘောဂေါတမ။ အရှင်ဂေါတမ၊ ဧတံ။ ဤခန္ဓာငါးပါး-အပေါင်း
 ကို-တဏှာမာန-ဒိဋ္ဌိ-တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်-ရှုခြင်းသည်။ နယုတ္တံ။ မသင့်။
 ဣတိ။ ဤသို့။ တဂေါ။ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယထာ။ နာမ၊ ဥပမာ-မည်သည်
 ကား။ ဆေကော။ လိဗ္ဗာသော။ အဟိကုဏ္ဍိကော။ ခြွေသမားသည်။ သပ္ပဒဋ္ဌ
 ဝိသံ။ ခြွေခဲခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော-အဆိပ်ကို၊ တေနောဝသပ္ပေန။ ထိုကိုက်ခဲ
 သောခြွေကို-ပင်လျှင်။ ပုန။ တတန်း၊ ခု။ သာပေတွာ။ ကိုက်ခဲ၍၊ ဥဗ္ဗာသေယျ။
 ယထာ။ ထုတ်စေရာသကဲ့သို့၊ ဧံ။ ဤအတူ၊ တသံယောဝပရိသတိ။ ထိုပရိ
 သတ်၌ပင်လျှင်။ သစ္စကံ။ သန္တက-အမည်ရှိသော၊ နိဂဏ္ဌပုတ္တံ။ နိဂဏ္ဌ၏
 သားဖြစ်သော၊ တေနာမရခေန။ ထိုနှုတ်ဖြင့်ပင်လျှင်၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါး
 တို့သည်။ အနိစ္စာ။ အမြဲမရှိတုန်း၊ ဒုက္ခာ။ ဆင်းရဲကုန်၏။ အနတ္တာ။ အစိုးမရ
 တုန်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝါဒါပေသိ။ ဆိုစေ၏။

ဒုက္ခံ အတ္ထိ နောတိ။ ဒုက္ခံ အတ္ထိ နောဟူသည်ကား၊ ဣဝံပဉ္စက္ခန္ဓဒုက္ခံ။
 ဤခန္ဓာငါးပါးဟူသော-ဆင်းရဲသို့။ တဏှာဒိဋ္ဌိတိ။ တဏှာ-ဒိဋ္ဌိတို့နှင့်အတ္ထိ
 နောဥပဂတေားစပ်၍ဖြစ်၏။ အဇ္ဈာသိတောတိ။ အဇ္ဈာသိတောဟူသည်
 ကား၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိ ဝသေနော။ တဏှာ-ဒိဋ္ဌိတို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ သိအပ်၏။ ဒုက္ခံ ဧတံမမာတိအာဒိယု။ ဒုက္ခံ ဧတံမမဤသို့အစ
 ရှိသော-ပါဠိရုပ်တို့၌၊ ပဉ္စက္ခန္ဓဒုက္ခံ။ ခန္ဓာငါးပါးတည်းဟူသော- ဆင်းရဲ
 ကို၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိ မာန ဝသေန။ တဏှာ-ဒိဋ္ဌိ-မာန-တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊
 သမနုပဿတိ။ ရှု၏။ ဣတိအယံ။ ဤသည်ကား၊ အဇ္ဈော။ အနက်တည်း။ ပရိ
 ဇာနေယျာတိ။ ပရိဇာနေယူဟူသည်ကား၊ အနိစ္စံ။ အမြဲမရှိ၊ ဒုက္ခံ။ ဆင်းရဲ၏။
 အနတ္တာ။ အစိုးမရ၊ ဣတိ။ ဤသို့။ တိရုဏပရိညာယ။ တိရုဏ-ပရိညာဖြင့်၊
 ပရိတောပိုင်းခြားသော-အားဖြင့်၊ ဇာနေယျ။ သိရာ၏။ ပရိက္ခေပတွာတိ။
 ပရိက္ခေပတွာဟူသည်ကား၊ ခယံ။ ကုန်ခြင်းသို့၊ ဝယံ။ ဖျက်ခြင်းသို့၊ အနုပ္ပါ
 ဒံ။ မဖြစ်ခြင်းသို့၊ ဥပနေတွာ။ သောင်၍၊ နဝန္တိ။ နဝ်ဟူသည်ကား၊ တရုဏံ။
 နှုသော၊ အကုက္ကုကဇာတန္တိ။ အကုက္ကုကဇာတံ-ဟူသည်ကား၊ ပုပ္ဖဂ္ဂဟ
 ဏာကာလေ။ အပွင့်ကို-ယူသော အခါ၌၊ အန္တော။ သစ်ပင်၏-အတွင်း၌၊
 အင်္ဂုဋ္ဌပ္ပမာဏော။ ခြေညှိုးပမာဏရှိသော၊ ဧကော။ ဝသေသော။ စာနဒတ္ထ
 ကော။ တခဲနက်သော-တွဲတံပမာဏရှိသော-အနှစ်သည်၊ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ဖြစ်၏။

တေန၊ ထိုဗ္ဗံတံပမာဏရှိသော-အနှစ်မှ၊ ဝိရဟိတံ၊ ကင်းသည်တည်း၊
 ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ ဝိတ္တောတိ၊ ဝိတ္တောဟူ
 သည်ကား၊ သုညော၊ သုံး၏၊ သာရဝိရဟိတော၊ အနှစ်သာရမှ ကင်း၏၊
 ဝိတ္တော၊ ဆိတ်၏၊ ဝိတ္တတ္တာဝ၊ အနှစ်သာရမှ-ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 သာလျှင်၊ တုန္တော၊ အချည်းနှီး သာတည်း၊ အပရဒ္ဒေါတိ၊ အပရဒ္ဒေါ
 ဟူသည်ကား၊ ပရာဇိတော၊ ရှုံး၏၊ ဘာသိတာခေါ်ပန တေတိဣဒံဝစနံ၊
 ဘာသိတာ ခေါ်ပနတေဟူသော-ဤစကားကို၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်၊ တဿ၊ ထိုသစ္စက၏၊ မရတဝံ၊ နှုတ်ကြမ်းသည်၏အဖြစ်ကို၊ ပကာ
 သေတွာ၊ ပြု၍၊ နိဂ္ဂဗ္ဗန္တော၊ နှိပ်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်
 မူပြီးသော၊ ထိုသစ္စကသည်၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအခါ၌၊ ပူရာဏာဒယော၊ ပူရာဏ
 အစရှိကုန်သော၊ ဆသတ္တာရော၊ ခြောက်ယောက်ကုန်သော-ဆရာကြီးတို့
 သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်၍၊ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏၊ တေ၊ ထိုခြောက်
 ယောက်ကုန်သော-ဆရာကြီးတို့သည်၊ ဝိဿန္တေတုံ၊ ဖြေခြင်းငှါ၊ နသက္ကော
 န္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ နေသံ၊ ထိုခြောက်ယောက်ကုန်သော
 ဆရာကြီးတို့အား၊ ပရိသမန္တော၊ ပရိသတ်အလယ်၌၊ မဟန္တံ၊ များစွာသော၊
 ဝိပ္ပကာရံ၊ အယူသီလ၏-ဘောက်ပြန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ အာရောပေတွာ၊
 အပြစ်တင်၍၊ ဥဠာယ၊ ထ၍၊ ဇယံ၊ အောင်ခြင်းကို၊ ပဝေဒေန္တော၊ ကြား
 လျက်၊ ဂစ္ဆတိကိရ၊ သွားသတတ်သော၊ ထိုသစ္စကသည်၊ သဗ္ဗသမ္ပန္နမ္ပိ၊
 ဘုရားရှင်ကိုလည်း၊ တထေဝ၊ တိုအတူပင်လျှင်၊ ဝိဟေဋ္ဌဿာမိ၊ ညှဉ်းဆဲ
 အံ၊ ဣတိသညာယံ၊ ဤသို့သော-အမှတ်သညာဖြင့်၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်
 ၍၊ အတ္တော၊ အမောင်တို့၊ အယံရုက္ခော၊ ဤသစ်ပင်ကား၊ ကောနာမရုက္ခော
 အဘယ်မည်သော-သစ်ပင်နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ဆိန္ဒပတ္တော၊ ပါးသော
 အတောင်ရှိသော၊ သကဏ္ဍကော၊ ခေါက်ရှာဌက်သည်၊ ယတ္ထ၊ အကြင်
 သစ်ပင်၌၊ ဧကပ္ပဟာရေန၊ တကြိမ်ပေါ်ခြင်းဖြင့်၊ ဥတ္တမင်္ဂံ၊ ဦးခေါင်းသည်၊
 ဝိပ္ပာရိတံ၊ ကွဲ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ခမိရံ၊ ရှားပင်ကို၊ အာဟန္တ၊ ပေါက်မိ၍၊ အ
 သာရုကရုက္ခပရိဝိတော၊ အနှစ်မရှိသော-ပေါက်ပင်အစရှိသည်၌-ကျက်
 စားသော၊ မရုတုဏ္ဏသကုဏ္ဏာဝိယန္တံ၊ သော နှုတ်သီးရှိသော-ခေါက်
 ရှာဌက်ကဲ့သို့၊ အယံ၊ ဤသစ္စကသည်၊ သဗ္ဗညုတညာဏသာရံ၊ သဗ္ဗညု
 တညာဏ်တည်းဟူသော-အနှစ်သာရ ရှိသော-သဗ္ဗညု ဘုရားတည်းဟူ
 သော-သစ်ပင်ကြီးကို၊ အာဟန္တ၊ ပေါက်မိ၍၊ ဥာဏတုဏ္ဏတေဒံ၊ ဥာဏ်
 တည်းဟူသော-နှုတ်သီး၏ကိုးခြင်းသို့၊ ပတ္တော၊ ရောက်သော၏၊ သဗ္ဗညု

၁၈၁

၂၆၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

တညာဏဿ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်၏၊ ထဒ္ဓဘာဝံ၊ခက်ထန်သည်၏-အဖြစ်ကို၊အညာသိ၊သိလေ၏၊ အဿ၊ထိုသစ္စက၏၊ တံ၊ထိုသဗ္ဗညုတညာဏ်တော်၏-ခက်ထန်သည်၏-အဖြစ်ကိုသိခြင်းကို၊ပရိသမဇ္ဈေ၊ ပရိသတ်၏ အလယ်၌၊ ပကာသေဇ္ဈော၊ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘာသိတာ ခေါ်ပနတေတိအာဒိ၊ ဘာသိတာ ခေါ်ပနတေ ဤသို့အစရှိသော -စကားကို၊အာဟ၊ဟောတော်မူပြီး ၊

နတ္ထိတေရဟိတိ၊ နတ္ထိတေရဟိဟူသည်ကား၊ ဥပါဒိဏ္ဍက သရိရေ၊ ဥပါဒိဏ္ဍက ဖြစ်သော-ကိုယ်တော်၌၊ သေဒေါနာမ၊ ချွေးမည် သည်ကို၊ နတ္ထိတိ၊မရှိဟူ၍၊ နဝတ္ထဗ္ဗံ၊မဆိုအပ်၊တေရဟိပန၊ ယခုသင်နှင့်စကားဆိုသောအခါ၌ကား၊နတ္ထိတိ၊မရှိဟူ၍၊ဝဒတိ၊ဆိုတော်မူ၏၊သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ကာယံဝိဝရိတိ၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ကာယံဝိဝရိဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗိကာယံ၊အလုံးစုံသော-ကိုယ်တော်ကို၊ နဝိဝရိ၊ ဖွင့်တော်မူ၊ ဗုဒ္ဓါနာမ၊ ဘုရားတို့မည်သည်ကား၊ ဂဏ္ဍိကံ၊ ကပတ်သီးကို၊ ပရိမုပ္ဖိတွာ၊စွပ်၍၊ ပရိန္နန္ဒသရိရာ၊ ဖုံးလွှမ်း အပ်သော- ကိုယ်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ပရိသတိ၊ ပရိ သတ်၏ အလယ်၌၊ခမ္ဘံ၊တရားကို၊ဒေသန္တိ၊ဟောတော်မူကုန်၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဂလဝါစုကသမ္ပုခဋ္ဌာနေ၊ လည်မျိုရှေးရှုရာအရပ်၌၊စိဝရံ၊သင်္ကန်းကို၊ဂဟေတွာ၊ကိုင်တော်မူ၍၊ စတုရင်္ဂလမတ္တံ၊ လက်လေးသစ်-အတိုင်းအရှည်ရှိသောအရပ်သို့၊ ဩတာဒရေသိ၊ ချတော်မူ၏၊တသ္မိံ၊ထိုအရပ်သို့၊ ဩတာရိတမတ္တေပန၊ချကာမျှ၌ကား၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ၊ ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော-အဆင်းရှိကုန်သော၊ ရသ္မိယော၊ ရောင်ခြည်တော်တို့သည်၊ ပုစ္ဆပုစ္ဆ၊အရုရပြုကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ဖြစ်ကုန်၍၊ သုဝဏ္ဏဗာဠတော၊ရွှေခိုးငှ၊ ရတ္တသုဝဏ္ဏရသဓာရာဝိယစ၊ နိသောရွှေရည်အယဉ်တို့ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ရတ္တဝဏ္ဏ ဝလောဟကတော၊ နိသောအဆင်းရှိသော- တိမ်တိုက်မှ၊ဝိဇ္ဇုလတာဝိယစ၊လျှပ်စစ်နွယ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊နိက္ခမိတွာ၊ထွက်၍၊သုဝဏ္ဏမုရဇသဒိသံ၊ရွှေမှရိုးစည်ငယ်နှင့်တူသော၊မဟာခန္ဓဉ္စ၊ မြတ်သော-လည်တော်ကို လည်းကောင်း၊ ဥတ္တမသိရဝရဉ္စ၊မြတ်သော-ဦးခေါင်းတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဒက္ခိဏံ၊လက်ျာရစ်လှည့်သည်ကို၊ ကုရုမာနာ၊ ပြုကုန်လျက်၊ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌၊ ပက္ခန္တိံ သု၊ပြေးဝင်လေကုန်၏၊ ကသ္မာ၊အဘယ်ကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊ဧဝံ၊ဤသို့၊ အကာသိပန၊ ပြုတော်မူသနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ပုစ္ဆာ၊အမေးတည်း၊မဟာဇနဿ၊ လူများအပေါင်း၏၊ ကင်္ခါ

ဝိနောဒနတ္ထံ။ ယံမှားခြင်းကိုပျောက်ခြင်းငှါ၊ အကာသိပြုတော်မူ၏။ ဟိ
သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဟောစနော၊ လူများအပေါင်းသည်။ သမဏော ဂေါတမော၊
ရဟန်းဂေါတမသည်။ မယှံ၊ ငါအား၊ သေဒေါ၊ ချွေးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤ
သို့၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ သစ္စကဿ၊ သစ္စက-အမည်ရှိသော၊
နိဂဏ္ဌဝုတ္တဿ၊ နိဂဏ္ဌ၏သားအား၊ ယန္တရ၊ ရုဋ္ဌသမ္ပယာမိယ၊ ယန္တရားစက်သို့
တင်အပ်သကဲ့သို့၊ သေဒေါ၊ ချွေးတို့သည်။ ပဉ္စရန္တိ၊ ပဋိကုန်၏။ သမဏော
ပနဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်ကား။ စာနဒုပဋိဝရံ၊ တခဲနက်ထူ
သော-နှစ်ထပ်သော သင်္ကန်းကို၊ ပါရ၊ ပေတွာ၊ ရံတော်မူ၍၊ နိသိန္ဓော၊
ထိုင်တော်မူ၏။ အန္တော၊ သင်္ကန်း၏-အတွင်း၌၊ သေဒဿ၊ ချွေး၏၊ အတ္ထိ
တာဝါ၊ ရှိသည်၏-အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ နတ္ထိတာဝါ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်
ကိုလည်းကောင်း၊ ကထံ၊ အဘယ်သို့၊ ဥာတံ၊ သိခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်
ကောင်းသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကင်္ခံ၊ ယံမှားခြင်းကို၊ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။
တဿ၊ ထိုလူများအပေါင်း၏။ ကင်္ခါဝိနောဒနတ္ထံ၊ ယံမှားခြင်းကိုပျောက်
ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အကာသိ၊ ပြုတော်မူ၏။ မက္ခိဘူတောဝိ၊ မက္ခိဘူ
တော-ဟူသည်ကား၊ နိတ္တေဇဘူတော၊ အရှိန်အစော်မရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပတ္တ
က္ခန္ဓောတိ၊ ပတ္တက္ခန္ဓာဟူသည်ကား၊ ပတိတခန္ဓော၊ အောက်သို့ကျသော
လည်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အပ္ပဋိဘာနောတိ၊ အပ္ပဋိဘာနောဟူသည်ကား၊ ဥတ္တရိ
ထိုထက်အလွန်စကားဆိုရာကို၊ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍၊ နိသိဒ္ဓိတိ၊
နိသိဒ္ဓိဟူသည်ကား၊ ပါဒရိဋ္ဌကေန၊ ခြေမဖြင့်၊ ဘူမိံ၊ မြေကို၊ ကသမာနော၊
ခြစ်လျက်၊ နိသိဒ္ဓိ၊ ထိုင်နေ၏။ ဒုဗ္ဗုခေါတိ၊ ဒုဗ္ဗုခေါဟူသည်ကား၊ နဝိရူပမု
ခေါ၊ သောက်ပြန်သော-မျက်နှာရှိသော-သူမဟုတ်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ သော၊
ထိုဒုဗ္ဗုခ-လိစ္ဆဝိသည်။ အဘိဇ္ဈပေါ၊ အလွန်-အဆင်းယှဉ်၏၊ ပါသာဒိကော၊
ဩဉ်ညှိတွယ်ရှိ၏။ အဿ၊ ထိုလိစ္ဆဝိ-မင်း၏။ နာမံပန၊ အမည်မူကား၊
ဧတံ၊ ဤသို့ဒုဗ္ဗုခဟူသော-အမည်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။
အဘဗ္ဗောတံပေါက္ခရဏိံပန ဩတရိတုန္တိ၊ အဘဗ္ဗောတံပေါက္ခရဏိံပန
ဩတရိတံ-ဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ အဇ္ဇာနံ၊ တက်မ
တို့၏၊ တဂ္ဂတ္တာ၊ ချိုးအပ်ပြီးသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ပန္နိန္ဒဂမနော၊ ပြတ်
သောသွားခြင်းရှိသော-ဗုဒ္ဓန်သည်၊ ဩတရိတံ၊ လေးထောင့်ကန်သို့-တဖန်
သက်ပြန်ခြင်းငှါ၊ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်၊ ဟတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌သာလျှင်၊ ကာ
ကကုလဿဒိနံ၊ ကျိုး-စွန်ရဲ-အစရှိသည်တို့၏။ ဘတ္တံ၊ အစာသည်၊ ဟော
တိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို၊ ဒေသတိ၊ ပြု၏။ ဝိသုကာယိကာ

၃၀၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ၊

နိတိ၊ ဝိသုကာယိကာနိ-ဟူသည်ကား၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုကာနိ၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော
 ငြောင့်တံကျင်တို့တည်း။ ဝိသေဝိတာနိတိ၊ ဝိသေဝိတာနိ-ဟူသည်ကား၊
 ဒိဋ္ဌိသဉ္ဇရိတာနိ၊ ဒိဋ္ဌိအားဖြင့်-ယုတ်သောဖြစ်ခြင်းတို့တည်း။ ဝိပုန္ဒိတာနိတိ
 ဝိပုန္ဒိတာနိ-ဟူသည်ကား၊ ဒိဋ္ဌိဝိပုန္ဒိတာနိ၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော-တုန်လှုပ်
 ခြင်းတို့တည်း။ ယဒိဒံ ဝါဒါ မိပ္ပါယောတိဇ္ဇောယဒိဒံ ဝါဒါ မိပ္ပါယော-ဟူ
 သောဤဝုဒ္ဓိကား။ ယဒိဒန္တိယဒိဒံဟူသည်ကား၊ နိပါတမတ္တံ၊ နိပါတ်မျှ
 သာတည်း။ ဝါဒါမိပ္ပါယော၊ အပြစ်တင်လိုသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဝါဒံ၊
 အပြစ်ကို၊ အာရောပေသာမိ၊ တင်အံ့၊ ဣတိအဇ္ဈာသယန၊ ဤသို့သော
 အလိုဖြင့်၊ ဥပသင်္ကမိတံ၊ ကပ်ခြင်းငှါ၊ အတဇ္ဇော၊ မထိုက်ငြို၊ ပန၊ စင်စစ်
 သော်ကား၊ ဓမ္မသဝနာယ၊ တရားနာခြင်းငှါ၊ ဥပသင်္ကမေပျာ၊ ကပ်ရ၏၊
 ဣတိဣမံအတ္တံ၊ ဤသို့သော-အနက်ကို၊ ဒေသေတိ၊ ငြိ၏၊ ဒုဗ္ဗုခံလိန္တဝိပုတ္တံ
 တေဒဝေါစာတိ၊ ဒုဗ္ဗုခံလိန္တဝိပုတ္တံတေဒဝေါစ-ဟူသည်ကား၊ ကသ္မာ၊
 အဘယ်ကြောင့်သော၊ ထိုသစ္စကသည်၊ အဝေါစ၊ ဆိုသနည်း၊ အဿ၊ ဒုဗ္ဗု
 ခဿ၊ ထိုဒုဗ္ဗုခ၏၊ ဥပမာဟရဏကာလေ၊ ဥပမာကို-ဆောင်သောအခါ၌၊
 သေသလိန္တဝိကုမာရာပိ၊ ကြွင်းသော-လိန္တဝိ-မင်းသားတို့သည်လည်း၊
 စိန္တေသုကံရ၊ ကြံကုန်သတတ်၊ ဣမိနာနိဝဇ္ဇောန၊ ဤသစ္စကသည်၊ အမှာ
 ကံ၊ ငါတို့အား၊ သိပ္ပုပ္ပဟဏဋ္ဌာနေ၊ အတတ်သင်ရာ-အရပ်၌၊ စိရံ၊ ကြာမြင့်
 တွာ၊ အဝမာနော၊ မဝိမဲ၊ မြင်-ပြုခြင်းကို၊ ကတော၊ ပြုအပ်ငြို၊ ဒါနိ၊ ယခု၊
 အယံကာလော၊ ဤအခါသည်၊ အမိတ္တဿ၊ ရန်သူဖြစ်သော-သစ္စကအား၊
 ဝိဋ္ဌိ၊ ကျောက်ကုန်းကို၊ ပဿိတံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ ကာလော၊ အခါတန်ငြို၊ မယမ္ဗိ၊
 ငါတို့သည်လည်း၊ ဧကေကံဥပမံ၊ တရုတရသော-ဥပမာကို၊ အာဟရိတွာ၊
 ဆောင်၍၊ ပါဏိပ္ပဟာရေန၊ လက်ဝါးဖြင့်-ခတ်ခြင်းဖြင့်၊ ပတိတံ၊ ကျပြီး
 သည်ကို၊ မုဂ္ဂရေန၊ ဆောက်ပုတ်ဖြင့်၊ ပေါယေန္တေ၊ ဝိယ၊ ပုတ်ခတ်သကဲ့သို့၊
 ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်၊ ပုန၊ တဘနံ၊ ပရိသမဇ္ဈေ၊ ပရိသတ်၏အလယ်၌
 သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို၊ ဥက္ခိပိတံ၊ ချီခြင်းငှါ၊ နသက္ခိဿတိ၊ မတတ်နိုင်လတ္တံ၊
 တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်၊ နံ၊ ထိုသစ္စကကို၊ ကရိဿာမေ၊ ပြုကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့
 ကြံ၍၊ တေ၊ ထိုလိန္တဝိ-မင်းသားတို့သည်၊ ဩပဗ္ဗာနိ၊ ဥပမာတို့ကို၊ က
 ရိတွာ၊ စီရင်၍၊ ဒုဗ္ဗုခဿ၊ ဒုဗ္ဗုခ၏၊ ကထာပရိယောသာနံ၊ စကား၏အဆုံးကို
 အာဂမယမာနာ၊ ငဲ့လင့်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ နိသိဒိသု၊ ထိုင်နေကုန်၏၊ သစ္စ
 ကော၊ သစ္စကသည်၊ မတသံ၊ ထိုလိန္တဝိ-မင်းသားဟူ၏၊ အမိပ္ပါယံ၊ အလို
 ကို၊ ဥတွာ၊ ထို၍၊ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်-ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေ၊ ဤလိန္တ

ဝိမင်းတို့သည်၊ ဂိဝံ၊ လည်ကို၊ ဥက္ခိပိတွာ၊ ချိ၍၊ စလမာနေဟိ၊ ထွပ်ကုန်သော
 ဩဋ္ဌေဟိ၊ န္နုတိခင်းတို့ဖြင့်၊ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ သစေ၊ အကယ်၍၊ ပစ္စေကာ၊
 အသီးအသီး-ဖြစ်ကုန်သော၊ ဥပမာ၊ ဥပမာတို့ကို၊ အာဟာရီတုံ၊ ဆောင်ခြင်း
 ဌ၊ လာဘိဿန္တိ၊ ရကုန်သည်ဖြစ်အံ့၊ ပုန၊ တတန်း၊ မယာ၊ ငါသည်၊ ပရိသ
 မဇ္ဈေ၊ ပရိသတ်၏-အလယ်၌၊ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို၊ ဥက္ခိပိတုံ၊ ချိခြင်းဌ၊ န
 သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းသည်၊ တာဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဟန္တု၊ ယခု၊ အဟံ၊
 ငါသည်၊ ဒုဗ္ဗုခံ၊ ဒုဗ္ဗုခ-လိန္တုပိကို၊ အပသာဒေတွာ၊ မြှိုင်းချောက်၍၊ ယထာ၊
 အကြင်အခြင်းဖြင့်၊ အညဿ၊ တပါးသော-သူ၏၊ ဩကာသော၊ စကားဆို
 ရာအခွင့်သည်၊ နဟောတိ၊ မရှိ၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်၊ ကထာဝါဒံ၊
 စကားဆိုခြင်းကို၊ ပုစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍၊ သမဏံဂေါတမံ၊ ရဟန်းဂေါတမကို၊
 ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ မေးအံ့၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဧတံဝစနံ၊
 ဤစကားကို၊ အဝေါစ၊ ဆို၏။ ။

တတ္ထ၊ ထိုစကား၌၊ အာဂမေဟိတိ၊ အာဂမေဟိ-ဟူသည်ကား၊ တိဋ္ဌ၊
 ရပ်ဦးလော၊ ပုန၊ တတန်း၊ မဘဏာတိ၊ စကားမဆိုလင့်၊ ဣတိအယံ၊ ဤ
 သည်ကား၊ အက္ခော၊ အနက်တည်း၊ တိဋ္ဌတေသာဘောဂေါတမာတိ၊ တိဋ္ဌ
 တေသာဘောဂေါတမ-ဟူသည်ကား၊ ဘောဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ၊
 အဓာကဉ္စေဝ၊ ငါတို့၏-လည်းကောင်း၊ အညေသံ၊ တပါးကုန်သော၊ ပုထု
 သမဏ၊ ပြာဟုဏာနဉ္စ၊ များစွာ ကုန်သော-ရဟန်း-ပုဏ္ဏားတို့၏-လည်း
 ကောင်း၊ ဧသာဝါစ၊ ထိုစကားကို၊ တိဋ္ဌတု၊ ထားတော်-မူပါဦး၊ ဝိလာပံ
 ဝိလပိတံ၊ မညေတိ၊ ဝိလာပံ ဝိလပိတံ၊ မညေ-ဟူသည်ကား၊ ဧတံဟိဝစနံ၊
 ဤစကားသည်၊ ဝိလာပိတံဝိယ၊ ယောင်ယမ်းမြည်တမ်းသကဲ့သို့၊ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏၊ ဝိပ္ပလပိတမတ္တံ၊ ယောင်ယမ်း-မြည်တမ်းခြင်းမျှသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်
 ၍၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အက္ခော၊ အနက်တည်း၊ အထဝါ၊ တနည်း
 ကား၊ တိဋ္ဌတေသာတိဇ္ဈေ၊ တိဋ္ဌတေသာ ဟူသော-ဤပါဌ၌၊ ကထာတိ၊
 ကထာဟူ၍၊ အာဟာရီတွာ၊ ဆောင်၍၊ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဝါစာဝိလာပံ
 ဝိလပိတံ၊ မညေတိဇ္ဈေပန၊ ဝါစာဝိလာပံ ဝိလပိတံ မညေဟူသော-ဤပုဒ်၌
 ကား၊ ဣဒံဝါစာနိန္တုရဏံ၊ ဤနုတ်မြှောက်၍ ဆိုသော-စကားသည်၊ ဝိလ
 ပိတမတ္တံမညေ၊ ယောင်ယမ်း-မြည်တမ်းခြင်းမျှသို့၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပြီး၊ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အက္ခော၊ အနက်တည်း၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ပဉ္စံ၊ ပြဿ
 နာကို၊ ပုစ္ဆိန္ဒေ၊ မေးလိုသည်ဖြစ်၍၊ ကိတ္တာဝတာတိအာဒိ၊ ကိတ္တာဝတာ
 ဤသို့အစရှိသော-စကားကို၊ အာဟာ၊ ဆိုပြီး၊ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌၊ ဧဝံသာရဇ္ဇ

ခုံဝံ ၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ

ပတ္တောတိ၊ ဝေဿာရဇ္ဇပတ္တော-ဟူသည်ကား၊ ဥာဏ ပတ္တော၊ ရဲရင့်သော
 ဥာဏနှင့် ပြည့်စုံသော-အဖြစ်သို့ရောက်ပြီး၊ အပရပ္ပတ္တယောတိ၊ အပရပ္ပတ္တ
 ယောဟူသည်ကား၊ အပရပတ္တိယော၊ ရတနာသုံးပါးမှတစ်ပါး-ယုံကြည်ရာ
 ဖြစ်သောသူမရှိ၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုသစ္စကအား၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို၊ ဝိဿန္ဓန္တော၊ ဖြေတော်မူလိုသည်-ဖြစ်၍၊
 ဣမအဂ္ဂိဝေဿနာတိအာဒိ၊ ဣမအဂ္ဂိဝေဿနာ၌သို့အစရှိသောစကားကို၊
 အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ တံစေနံ၊ ထိုစကားသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်သော
 အနက်-ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ယသ္မာပန၊ အကြင်ကြောင့်ကား၊ ဧတ္ထ၊ ဤ
 ပါဠိ၌၊ ပဿတိတိ၊ ပဿတိဟူ၍၊ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်
 သေက္ခဘူမိ၊ သေက္ခ-မြေကို၊ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဥတ္တ
 ရိ၊ အလွန်၊ အသေက္ခဘူမိ၊ အသေက္ခ-မြေကို၊ ပုန္နန္တော၊ မေးလိုသည်ဖြစ်၍
 ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို၊ ပုန္နိ၊ မေး၏၊ တမ္ပိ၊ ထိုပုန္နာ
 ကိုလည်း၊ အဿ၊ ထိုသစ္စကအား၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဗျာကာသိ
 ဖြေတော်မူ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ ဒဿနာနုတ္တရိယေနာတိအာဒိသု၊ ဒဿနာ
 နုတ္တရိယေန-၌သို့အစရှိသည်တို့၌၊ ဒဿနာနုတ္တရိယန္တိ၊ ဒဿနာနုတ္တရိ
 ယံဟူသည်ကား၊ လောကီယ လောကုတ္တရာ ပညာ၊ လောကီ ဖြစ်သော
 ဝိပဿနာပညာ-လောကုတ္တရာပညာတည်း၊ ပဋိပဒါနုတ္တရိယန္တိ၊ ပဋိပဒါ
 နုတ္တရိယံဟူသည်ကား၊ လောကီယ လောကုတ္တရာပဋိပဒါ၊ လောကီဖြစ်
 သောဝိပဿနာပဋိပဒါ-လောကုတ္တရာပဋိပဒါတည်း၊ ဝိမုတ္တာနုတ္တရိယန္တိ၊
 ဝိမုတ္တာနုတ္တရိယံ-ဟူသည်ကား၊ လောကီယ လောကုတ္တရာ ဝိမုတ္တိ၊ လော
 ကီ လောကုတ္တရာ ဖြစ်သော-ဝိမုတ္တိတည်း၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ သုဒ္ဓလော
 ကုတ္တရမေဝ၊ သက်သက်သော-လောကုတ္တရာကိုသာလျှင်၊ ဂဟေတွဒ၊
 ယူ၍၊ ဒဿနာ နုတ္တရိယန္တိ၊ ဒဿနာ နုတ္တရိယံ-ဟူသည်ကား၊ အရဟတ္တ
 သမ္ဗာဒိဋ္ဌိ၊ အရဟတ္တမဂ်-သမ္ဗာဒိဋ္ဌိတည်း၊ ပဋိပဒါနုတ္တရိယန္တိ၊ ပဋိပဒါ
 နုတ္တရိယံ-ဟူသည်ကား၊ သေသ မဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ သမ္ဗာဒိဋ္ဌိမှ-ကြွင်းကုန်သော
 မဂ္ဂင်္ဂါတို့သည်၊ ဝိမုတ္တာနုတ္တရိယန္တိ၊ ဝိမုတ္တာနုတ္တရိယံ-ဟူသည်ကား၊ မဂ္ဂ
 ဖလ ဝိမုတ္တိ၊ မဂ္ဂဖလဝိမုတ္တိတည်း၊ ဝိကာသဝါနံ၊ ရဟန္တာ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား
 နိဗ္ဗာနဒဿနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို-မြင်ခြင်းသည်၊ ဒဿနာနုတ္တရိယံနာမ၊ ဒဿနာ
 နုတ္တရိယာ-မည်၏၊ အဋ္ဌမဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ ရှစ်ပါးသော-မဂ္ဂင်္ဂါတို့သည်၊ ပဋိပဒါနုတ္တ
 ရိယံ၊ ပဋိပဒါနုတ္တရိယာ-မည်၏၊ အဂ္ဂဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်၊ ဝိမုတ္တာ
 နုတ္တရိယံ၊ ဝိမုတ္တာနုတ္တရိယာ-မည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

၁၈၃

ဗုဒ္ဓေါသောဘဂဝါတိ၊ဗုဒ္ဓေါသောဘဂဝါ-ဟူသည့်ကား။ သောဘဂ
ဝါ။ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊သယန္တိ၊ကိုယ်တော်တိုင်လည်း၊စက္ကာရိ၊လေး
ပါးကုန်သော၊ သစ္စာနိ၊သစ္စာတို့ကို၊ ဗုဒ္ဓေါ၊သိတော်မူပြီ၊ ဗောဓာယာတိ၊
ဗောဓာယ-ဟူသည့်ကား၊ပရေသန္တိ၊သူတပါးတို့ကိုလည်း။ စတုသစ္စဗော
ဓာယံ၊ လေးပါးသော-သစ္စာကို-ထိုးထွင်း၍-သိခြင်းငှါ၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊
ဒေသေတိ၊ဟောတော်မူ၏။ ဒန္တောတိအာဒိသု၊ဒန္တာ-ဤသို့အစရှိသော
ပါဠိရပ်တို့၌၊ဒန္တောတိ၊ဒန္တာ-ဟူသည့်ကား၊နိဗ္ဗိသေဝနေ၊ ကိလေသာ
ဟူသော-အဆိပ်ရေမရှိ။ ဒမထာယာတိ၊ ဒမထာယ-ဟူသည့်ကား၊ နိဗ္ဗိ
သေဝနုတ္ထာယ၊ကိလေသာဟူသော-အဆိပ်ရေ-မရှိမိမ့်သောငှါ။သန္တော
တိ၊သန္တာ-ဟူသည့်ကား။ သဗ္ဗကိလေသ ဂူပသမေန၊ အလုံးစုံသော
ကိလေသာငြိမ်းသဖြင့်၊သန္တာ၊ငြိမ်သက်၏။ သမထာယာတိ၊သမထာ
ယဟူသည့်ကား။ ကိလေသဂူပသမာယ၊ ကိလေသာ-ငြိမ်းမိမ့်သောငှါ၊
တိဇ္ဈောတိ၊တိဇ္ဈော-ဟူသည့်ကား၊စတုရောဓာတိဇ္ဈော၊ လေးပါးသော
ဩဇာမှကူးမြော်တော်မူပြီ၊တရဏာယာတိ၊တရဏာယ-ဟူသည့်ကား၊
စတုရောဓ တရဏာယ၊ လေးပါးသော-ဩဇာမှ-ကူးမြောက်မိမ့်သော
ငှါ၊ပရိနိဗ္ဗုတောတိ၊ပရိနိဗ္ဗုတော-ဟူသည့်ကား၊ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေ၊
ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်ဖြင့်၊ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ငြိမ်းတော်မူပြီ၊ ပရိနိဗ္ဗာနာယာတိ၊
ပရိနိဗ္ဗာနာယ-ဟူသည့်ကား၊ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနုတ္ထာယ၊ ကိလေသပရိ
နိဗ္ဗာန်-အကျိုးငှါ၊ ဓံသီတိ၊ဓံသီ-ဟူသည့်ကား၊ဂုဏဓံသကာ၊ ဂုဏ်ကို
ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်၏။ပဂစ္ဆာတိ၊ပဂစ္ဆာ-ဟူသည့်ကား၊ဝါစာပါဂစ္ဆိယေ
န၊နှုတ်၏-ကြမ်းကြုတ်သည်၏-အဖြစ်နှင့်၊သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။
အသာဒေတဗ္ဗန္တိ၊အသာဒေတဗ္ဗ-ဟူသည့်ကား။ စာရေတဗ္ဗ၊ချုတ်ချယ်
အပ်သည်ကို၊အာသန္ဓာတိ၊ အာသန္ဓ-ဟူသည့်ကား၊ စာရေတွားထိပါး
တိုက်ခိုက်၍၊နတွေဝဘဂဝန္တံဘောတမန္တိ၊ နတွေဝဘဂဝန္တံဂေါတမံ
ဟူသည့်ကား။ ဘဂဝန္တံဂေါတမံ၊ အရှင်ဂေါတမကို၊ အာသန္ဓ၊ထိပါး
တိုက်ခိုက်၍၊ကဿပ၊တရံတယေဝံသော-သူအား၊အတ္တနေ၊မိမိ၏၊အနု
ပဟတံ၊မပြတ်သော၊သကလံ၊အလုံးစုံသော၊ ဝါဒံ၊အယူကို၊ အာဒါယ၊
ယူ၍၊ပတ္တမိတုံ၊ ဖဲခြင်းငှါ၊ထာမော၊အစွမ်းသည်၊နတ္ထိ၊မရှိ၊ဣတိဣမံအတ္တံ
ဤသို့သော-အနက်ကို၊ ဒေသေတိ၊ပြု၏။ ဟိသစ္စံ၊မှန်၏။ ဘဂဝါ၊မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ ဟတ္ထိအာဒယောဝိယ၊ ဆင်အစရှိသော-သတ္တဝါတို့ကဲ့သို့၊

၃၀၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

ကဿပိ၊ တရံ တယောကံသော-သုဇ္ဈိ၊ ဇိဝိတန္တရာယံ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေဇ္ဈိ အန္တရာယံကို၊ နကရောတိ၊ မပြု။ ။

အယံပနနိဂဏ္ဌော၊ ဤနိဂဏ္ဌ-သညကား၊ ဣမာတိသောဥပမာ၊ ဤ သုံးပါးကုန်သော-ဥပမာတို့ကို။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဥက္ကံ သနတ္ထံ၊ ခြီးမြှင့်ခြင်းငှါ၊ နအာဟာရိ၊ မဆောင်၊ အတ္တုက္ကံ သနတ္ထမေဝ၊ မိမိ ကိုယ်ကို-ခြီးမြှင့်ခြင်းငှါ-သာလျှင်။ အာဟာရိ၊ ဆောင်၏၊ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာ-ပြဦးအံ့၊ ရာဇာမင်းသည်၊ ကိစ္ဆိ၊ တရံ တယောကံသော၊ ပစ္စတ္ထိကံ ရန်သူကို၊ စာသတေတွာ၊ သတ်ပြီး၍၊ ဧဝံသုရော၊ ဤသို့ရသော-သဘောရှိ သော၊ ဧဝံထာမသမ္ပန္နော၊ ဤသို့သော အစွမ်း-ခွန်အားနှင့်-ပြည့်စုံသော၊ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်၊ ဘဝိဿတိနာမ၊ ဖြစ်လေဘိ၏-တကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပစ္စတ္ထိတံ၊ ရန်သူကို၊ ထောမေဇ္ဇောပိ၊ ခြီးမွမ်းသော်လည်း၊ အတ္တသနမေ ဝ၊ မိမိကိုယ်ကို-သာလျှင်၊ ထောမေတိယထာ၊ ခြီးမွမ်းသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ဧသောပိ၊ ဤသစ္စကသည်လည်း၊ သိယာဟိခေါဘော ဂေါတမဟတ္ထိ၊ ပဘိန္ဒန္တိ အာဒိတိ၊ သိယာဟိခေါ ဘောဂေါတမ ဟတ္ထိ၊ ပဘိန္ဒ-ဤသို့အစရှိကုန်သော-စကားတို့ဖြင့်၊ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို ဥက္ကံသေဇ္ဇောပိ၊ ခြီးမွမ်းသော်လည်း၊ မယမေဝ၊ ငါတို့သည်သာလျှင်၊ သုရာ၊ ရှင်ဂေါတမတို့ကို-ပုစ္ဆာမေးခြင်းငှါ-ရဲကုန်၏၊ မယံ၊ ငါတို့သည်၊ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်၊ မယံ၊ ငါတို့သည်၊ ဗဟုသုတာယေဝ၊ များသော အကြားအမြင်-ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပဘိန္ဒဟတ္ထိဝိယစ၊ အမုန့်ယံသဖြင့် ပျက်သော-ဆင်တို့ကဲ့သို့-လည်းကောင်း၊ ဇလိတ အဂ္ဂိ ခန္ဓံ ဝိယစ၊ ရဲရဲတောက်သော-မီးပုံကဲ့သို့-လည်းကောင်း၊ ဗဏကတံ အာ သိဝိသံဝိယစ၊ ဖြန့်အပ်သော-ပါးပျဉ်းရှိသောအဆိပ်-ထန်သောမြွေတို့ကဲ့ သို့လည်းကောင်း၊ ဝါဒတ္ထိကာ၊ အပြစ် တင်လိုကုန်သည်-ဖြစ်၍၊ သမ္ဗာ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သမ္ဗညု-ဘုရားသို့၊ ဥပသကံမိဌာ၊ ကပ်ကုန်ပြီးဣတိ၊ ဤသို့၊ အတ္တာ နံယေဝ၊ မိမိကိုယ်ကိုသာလျှင်၊ ဥက္ကံသေတိ၊ ခြီးမြှင့်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို၊ ဥက္ကံသေတွာ၊ ခြီးမြှင့်ပြီး၍၊ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ နိမန္တယမာနော၊ ဘိတ်လိုသည်ဖြစ်၍၊ အမိဝါသေတုစမေတိအာဒိ၊ အမိ ဝါသေတုစမေ-ဤသို့အစရှိသော-စကားကို၊ အာဟာ၊ လျှောက်ပြီ။ ။

တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌၊ အမိဝါသေတုတိ၊ အမိဝါသေတု-ဟူသည် ကား၊ သမ္ဗုဒ္ဓိန္ဒြတု၊ ခံတော်မူပါ၊ သွာတနာယာတိ၊ သွာတနာယ-ဟူသည် ကား၊ တုမှေသု၊ အရှင်ဂေါတမတို့၌၊ ယံသက္ကသရံ၊ အကြင် ဆွမ်းအစရှိ

သော-ဒါနဝတ္ထုဖြင့်လှူအပ်သော-သတ္တရာကို၊ ကရောတော၊ ပြုသော၊ မေ၊
 တပည့်တော်အား၊ သွေ၊ နက်ဖြန်၊ ပုညဉ္စ၊ ကောင်းမှုသည်-လည်းကောင်း၊
 ဝီတိပါမောဇ္ဇန္တု၊ နှစ်သက်ခြင်း-ဝမ်းမြောက် ခြင်းသည်-လည်းကောင်း၊
 ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ တဒတ္ထာယ၊ ထိုနက်ဖြန်-ကောင်းမှု-အကျိုးငှါ၊
 အဓိဝါသေတိဘဂဝါတုဏှိ ဘာဝေနာတိ၊ အဓိဝါသေတိ-ဘဂဝါတုဏှိ
 ဘာဝေန-ဟူသည်ကား၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကာယင်္ဂဝါစင်္ဂံ၊ ၁
 ကိုယ်-နှုတ်-အင်္ဂါကိုးအစောပေတွာ၊ မလှုပ်စေမူ၍၊ အန္တန္တရေယေဝ၊
 ကိုယ်တော်၏-အတွင်း၌ သာလျှင်၊ ခန္တိံ၊ သည်းခံခြင်းကို၊ ခေရေန္တော၊
 ဆောင်တော်မူလိုသည်-ဖြစ်၍၊ တုဏှိဘာဝေန၊ ခိတ်ခိတ်-ဖြစ်သဖြင့်၊
 အဓိဝါသေတိ၊ သည်းခံတော်မူ၏၊ သစ္စကဿ၊ သစ္စကအား၊ အနုဂ္ဂဟဏ
 ကရုဏတ္ထံ၊ ခြီးမြှင့်ခြင်းကို-ပြုခြင်းငှါ၊ မနဿဝ၊ စိတ်တော်ဖြင့်-သာလျှင်၊
 သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ၊ ဝန်ခံတော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏၊ ယမဿပတိရူပံမညေယျာထာတိ၊ ယမဿပတိရူပံ မညေယျာထ
 ဟူသည်ကား၊ တေလိန္တပိ၊ ထိုလိန္တပိ-မင်းတို့သည်၊ တဿ၊ ထိုသစ္စက
 အား၊ ပဉ္စထာလိပါကသတာနိ၊ ငါးရာကုန်သော-အိုးဖြင့်ဆောင်အပ်သော
 ဆွမ်းတို့ကို၊ နိစ္စဘတ္တံ၊ နိစ္စဘတ်ကို၊ အာဟရန္တိ ကိရ၊ ဆောင်ကုန်၏သတတ်
 တဒေဝ၊ ထိုဝတ်ကျက်အိုး-ငါးရာကိုသာလျှင်၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ သေ
 ဇေသော၊ ဤသစ္စကသည်၊ သွေ၊ နက်ဖြန်၊ တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့သည်၊ အဿသမ
 ဏဿဂေါတမဿ၊ ထိုရဟန်း-ဂေါတမအား၊ ယံ၊ အကြင်ဝတ္ထုသည်၊
 ပတိချပံ၊ လျှောက်ပတ်၏၊ ကပ္ပိယံ၊ အပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မညေယျာထ၊ အော်
 မေ့ကုန်လော့၊ တံ၊ ထိုလျှောက်ပတ်သော-ဝတ္ထုကို၊ အာဟရေယျာထ၊ ဆောင်
 ကြံကုန်လော့၊ ဟိသဗ္ဗံ၊ မှန်၏၊ တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့သည်၊ သမဏဿ ဂေါတ
 မဿ၊ ရဟန်း-ဂေါတမ၏၊ ပရိစာရိကာ၊ အလုပ်အကျွေးတို့သည်၊ ကပ္ပိယာ
 ကပ္ပိယံ၊ အပ်သည်-မအပ်သည်ကို-လည်းကောင်း၊ ယုတ္တာယုတ္တံ၊ သင့်
 သည်-မသင့်သည်ကို-လည်းကောင်း၊ ဇာနာထ၊ သိကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ဘတ္တဘိဟာရံ၊ အဘိဟာရီ သူတိ၊ ဘတ္တဘိဟာရံ၊ အဘိ
 ဟာရီ သု-ဟူသည်ကား၊ အဘိဟာရီတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်သော၊ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်း
 ကို၊ အဘိဟာရီ သု၊ ရှေးရှုဆောင်ကုန်ပြီ။ ။

ပဏီတေနာတိ၊ ပဏီတေန-ဟူသည်ကား၊ ဥတ္တမေန၊ မြတ်သော၊
 သဟတ္တာတိ၊ သဟတ္တာ-ဟူသည်ကား၊ သဟတ္တေန၊ မိမိလက်ဖြင့်၊ သန္တ
 ဖြေတွာတိ၊ သန္တဖြေတွာ-ဟူသည်ကား၊ သုဠု၊ ကောင်းစွာ၊ တဖြေတွာ၊

၃၀၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

ရောင့်ရဲစေ၍၊ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်စုံစွာ၊ သုတိတံ၊ ဝပြောသည်ကို၊ ယာဝဇ္ဇန္တံ၊ အလိုရှိတိုင်းကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ သမ္ပဝါရေတွာတိ၊ သမ္ပဝါရေတွာ-ဟူသည် ကား၊ သုတ္တ၊ ကောင်းစွာ၊ ပဝါရေတွာ၊ မြစ်စေ၍၊ အလံအလန္တိ၊ အလံအလံ ဟူ၍၊ ဟတ္ထသညာယ၊ လက်အမှတ်ဖြင့်၊ ပဋိက္ခိ ပါပေတွာ၊ ပယ်စေ၍၊ ဘုတ္တာဝိန္တိ၊ ဘုတ္တာဝိ-ဟူသည်ကား၊ ဘုတ္တဝန္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသော်၊ ဩဏိတပတ္တပါဏိန္တိ၊ ဩဏိတပတ္တပါဏိ-ဟူသည်ကား၊ ပတ္တတော၊ သပိတ်မှ၊ ဩဏိတပါဏိ၊ ချပြီးသော-လက်တော်ရှိသော၊ အပနိတ ဟတ္တံ၊ သပိတ်တော်မှ-ဖဲပြီးသော-လက်ရှိသော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတ္တံ၊ ဝတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ပောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဩနိတ္တပတ္တပါဏိန္တိ၊ ဝိ၊ ဩနိတ္တပတ္တပါဏိ- ဟူ၍လည်း၊ ပါဠော၊ ပါဠိသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တဿ၊ ထိုပါဠိ၏၊ အတ္ထော၊ အနက်ကား၊ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ပါဏိတော၊ လက်တော်မှ၊ ဩနိတ္တံ နာနာဘူတံ၊ အသီးအသီး-ဖြစ်သော၊ ပတ္တံ၊ သပိတ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဣတိ တဿ၊ ထိုကြောင့်၊ ဩနိတ္တပတ္တပါဏိ၊ ဩနိတ္တပတ္တပါဏိမည်၏၊ တံဩ နိတ္တပတ္တပါဏိ၊ ထိုလက်တော်မှ-အသီးအသီးဖြစ်သော-သပိတ်ရှိတော် မူသော-ဘုရားကို၊ ဟတ္ထေစ၊ လက်တို့ကို-လည်းကောင်း၊ ပတ္တဉ္စ၊ သပိတ် ကိုလည်းကောင်း၊ ဓောဝိတွာ၊ ဆေး၍၊ ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် သော-အရပ်၌၊ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို၊ နိက္ခိပိတွာ၊ ထား၍၊ နိသိန္တံ၊ နေတော်မူ သော-ဘုရားကို၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိတိ၊ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ-ဟူသည်ကား၊ ဧတံဘူတံ၊ ဤသို့သ ပိတ်တော်မှ-ဖဲပြီးသော လက်ရှိသည်-ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ တဂဝန္တံ၊ မြတ် စွာဘုရားကို၊ ဥ ဟော၊ သိ၍၊ ဧကသ္မိ၊ ဩကာသေ၊ တခုသော-အရပ်၌၊ နိသိဒ္ဓိ၊ ထိုင်နေ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ပုညဉ္စာတိ၊ ပုညဉ္စ ဟူသည်ကား၊ ဣမသ္မိ၊ ဒါနေ၊ ဤသစ္စက၏-အလ္လုဒါန၌၊ ယံပုညံ၊ အခြင်ကောင်းမှုသည်၊ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌၊ ဝိပါကက္ခန္ဓာ၊ ဝိပါက နာမက္ခန္ဓာတို့သည်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ပုညမဟိတိ၊ ပုညမဟိ-ဟူသည်ကား၊ ဝိပါကက္ခန္ဓာနံယေဝ၊ ဝိပါက-နာ မက္ခန္ဓာတို့၏သာလျှင်၊ ပရိဝါရော၊ အခြံအရံဖြစ်သော-မကိုဋ်-ထီးဖြူ-အစ ရှိသော-အဆောက်အဦးတည်း၊ တံဒါယကာနံသုခါယဟောတူတိ၊ တံဒါ ယကာနံ သုခါယဟောတု-ဟူသည်ကား၊ တံပုညံ၊ ထိုကောင်းမှုသည်၊ ဣမေသံလိန္တဝိနံ၊ ဤလိန္တဝိ-မင်းသားတို့အား၊ သုခတ္ထာယ၊ ချမ်းသာခြင်း ဌာ၊ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း၊ သော၊ ထိုသစ္စကသည်၊ အဟံ၊ ငါကား၊ ပဗ္ဗမိ

တောနာမ၊ ရဟန်း-မည်၏၊ ပဗ္ဗဇိတေနစ၊ ရဟန်းဖြစ်သော-သူသည်လည်း
ဣဒံဒါနံ၊ ဤအလှူသည်၊ အတ္တနော၊ မိမိအား၊ အနိယျာတေတုံ၊ မဆောင်နှင်း
ခြင်းငှါ၊ နယုတ္တံ၊ မသင့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍၊ တေသံ၊ ထိုလိစ္ဆဝိ-မင်းသားတို့
အား၊ နိယျာတေန္တော၊ ဆောင်နှင်းလိုသည်-ဖြစ်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟံ၊
ဆို၏။ ။

အထ၊ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊
လိစ္ဆဝိဟိ၊ လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည်၊ သစ္စကဿ၊ သစ္စကအား၊ ဖိန္နံ၊ ပေးအပ်ပြီး၊
ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ နဖိန္နံ၊ မလှူအပ်၊ သစ္စကေနပန၊ သစ္စက
သည်ကား၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဖိန္နံ၊ လှူအပ်၏၊ တသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်၊ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို၊ ဖိပေန္တော၊ ပြုတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ယံခေါ
အဂ္ဂိဝေဿနာတိအာဒိ၊ ယံခေါအဂ္ဂိဝေဿန-ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊
အာဟံ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ နိ
ဂဗ္ဘဿ၊ သစ္စက၏၊ မတေန၊ အလိုနှင့်၊ ဝိနာယေဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်၊ အတ္တ
နော၊ ကိုယ်တော်မြတ်အား၊ ဖိန္နံ၊ လှူအပ်သော၊ ဒက္ခိဏံ၊ အလှူကို၊ နိဂဗ္ဘဿ
သစ္စကအား၊ နိယျာတေသိ၊ ဆောင်နှင်းတော်မူပြီး၊ အဿ၊ ထိုသစ္စကအား၊
သာဝဒက္ခိဏာ၊ ထိုအလှူသည်လည်း၊ အနာဂတော၊ နောင်အခါ၌၊ ဝါသနာ
ယ၊ ထုံခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤတွင်စူဠသစ္စကသုတ်၏
အတွင်း-အပြီးတည်း။ စူဠသစ္စက သုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ စူဠသစ္စကသုတ်၏
အတွင်းသည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီး။ ။

မဟာသစ္စကသုတ်။

ဧဝံမေသုတန္တိ၊ ဧဝံမေသုတံအစရှိသော သုတ်သည်၊ မဟာသစ္စက
သုတ္တံ၊ မဟာသစ္စကသုတ်တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုမဟာသစ္စကသုတ်၌၊ ဧကံ
သမယန္တိစ၊ ဧကံသမယံဟူ၍လည်းကောင်း၊ တေနခေါပနသမယေနာတိ
စ၊ တေနခေါပနသမယေနဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓန္တသမယန္တိစ၊ ဗုဒ္ဓန္တသမ
ယံဟူ၍ လည်းကောင်း၊ တိတိ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ပဒေတိ၊ ပုန်တို့ဖြင့်၊
ဧကောဝ၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ သမယော၊ သမယသဒ္ဓါကို၊ ဝုတ္တော၊
ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ ဖွန်၏၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား၊ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ၊
ဝတ်အကျင့်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ မုခံ၊ မျက်နှာကို၊ ခေဂိတွာ၊ သစ်၍၊ ပတ္တပိဝရံ
သပိတံသင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ၊ ယူ၍၊ စေတိယံ၊ စေတိတော်ကို၊ ဝုဒ္ဓိတွာ၊

ရှိခိုး၍၊ ကတရံ၊ အဘယ်မည်သော၊ ဂါမံ၊ ရွာသို့၊ ပရိဿာမာတိ၊ ဝင်ရကုန်
 အံနည်းဟူ၍၊ ဝိတက္ကမာဠကော၊ ကြံရာဖြစ်သော-စရပ်၌၊ ဌိတကာလော၊
 တည်သောအခါသည်၊ ဌိတံနာမ၊ ရပ်သော-အခါမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်
 ၏၊ တဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇေဝရံပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ သမယေ၊
 အခါ၌၊ ရတ္တဒုပဋ္ဌံ၊ နိသောအဆင်းရှိသော-နှစ်ထပ်သော-သင်းပိုင်တော်
 ကိုး၊ နိဝါသေတွာ၊ ဝတ်တော်မူ၍၊ ကာယဗန္ဓနံ၊ ခါးပန်းကို၊ ဗန္ဓိတွာ၊ ခွဲတော်
 မူ၍၊ ပံသုကူလစီဝရံ၊ ပံသုကူသင်္ကန်းကို၊ ကေသံ၊ ပရီးတော်တဘက်၌၊
 ပါရပေတွာ၊ ရံတော်မူ၍၊ ဂန္ဓကုဋိတော၊ ဂန္ဓကုဋိတိုက်တော်၌၊ နိက္ခမ္ပ
 ထွက်၍၊ ဘိက္ခုသံဃာပရိဝုတော၊ ရဟန်း အပေါင်းတို့ဖြင့်-ခြံရံအပ်သည်
 ဖြစ်၍၊ ဂန္ဓကုဋိပရေ၊ ဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်ပြီး၌၊ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်တော်မူ
 ၏၊ တံ၊ ထိုသို့ရပ်ခြင်းကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ကေသမယန္တိစ၊ ကေသမယံ
 ဟူ၍လည်းကောင်း၊ တေနခေါပနသမယေနာတိစ၊ တေနခေါပနသမယေ
 နဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဗုဗ္ဗန္တသမယန္တိစ၊ ဗုဗ္ဗန္တသမယံဟူ၍ လည်းကောင်း၊
 ဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီး၊ ပရိသိတုကာမောတိ၊ ပရိသိတုကာမော ဟူ
 သည်ကား၊ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို၌၊ ပရိသိဿာမိတိ၊ ဝင်ရကုန်အံနည်း၊
 ဇေဝံ၊ ဤသို့၊ ကတသန္နိဋ္ဌာနော၊ ပြုအပ်ပြီးသော-ဆုံးဖြတ်ခြင်းရှိတော်မူ၏၊
 တေနုပသင်္ကမိတိ၊ တေနုပသင်္ကမိ ဟူသည်ကား၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်
 ကြောင့်၊ ဥပသင်္ကမိ၊ ကပ်သနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ဂုတ္တံ၊ အမေး
 တည်း၊ ဝါဒါရောပနဇ္ဈာသယေန၊ အပြစ်တင်လိုသော-အဇ္ဈာသယဖြင့်၊
 ဥပသင်္ကမိ၊ ကပ်၍တည်၏၊ အဿ၊ ထိုသစ္စက၏၊ ဇေဝံ၊ ဤသို့သော-အကြံ
 သည်၊ အဟောသိကိရ၊ ဖြစ်သတတ်၊ ဂုဗ္ဗေဝိ၊ ရှေးကာလ၌လည်း၊ အဟံ၊
 ငါသည်၊ အပဏ္ဍိတတာယ၊ ပညာမရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ သကယံ၊
 အလုံးစုံသော၊ ဝေသာလိပရိသံ၊ ဝေသာလီ-ပရိသတ်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ခေါ်၍
 သမဏဿဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဂန္တော၊
 သွား၍၊ ပရိသမဇ္ဈေ၊ ပရိသတ် တို့၏-အလယ်၌၊ မဂ်ံ၊ မျက်နှာ မသော
 သည်၊ ဇာတော၊ ဖြစ်ရပြီ၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ တဏှာ၊ ထိုရှေးနှင့်အတူ၊ အ
 ကတွာ၊ မပြုမူ၍၊ ဧကကောဝ၊ တယောက်အထည်းထည်းသာလျှင်၊ ဂန္တော၊
 သွား၍၊ ဝါဒံ၊ အယူကို၊ အာရောပေဿာမိ၊ တင်အံ့၊ သမဏံ ဂေါတမံ၊
 ရဟန်းဂေါတမကို၊ ပရာဇေတု၊ ရှုံးစေခြင်း၌၊ ယဒိသက္ခိဿာမိ၊ အကယ်
 ၍တတ်နိုင်သည်ဖြစ်အံ့၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ လန္တိ၊ ရအပ်သော-အယူကို၊
 ဒိပေတွာ၊ ပြု၍၊ ဇယံ၊ အောင်ခြင်းကို၊ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့၊ သမဏဿဂေါ

တမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမဏိ။ ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်။ ယဒိဘဝိဿတိ၊ အကယ်၍-ဖြစ်ခဲ့အံ့၊ အန္ဓကာရေ၊ အရိက်တိုက်၌၊ နစ္စိယ၊ ကသေ သူကဲ့သို့၊ ကောမိ၊ တစ်စုံတယောက်သောသူသည်။ နဇာနိဿတိ၊ မသိလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍၊ နိဇ္ဈာပဉ္စနာမ၊ နိဇ္ဈာပဉ္စာမည်သည်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယုံ၍၊ ဣမိနာဝါဒဇ္ဈာသယေန၊ ဤသို့အပြစ်ကိုတင်လိုသော- အဇ္ဈာသယဖြင့်၊ ဥမသင်္ကမိ၊ ကပ်၏။ ။

အနုကမ္မံ ဥပါဒါယာတိ၊ အနုကမ္မံ-ဥပါဒါယ ဟူသည်ကား၊ နိဂဏ္ဌပုတ္တဿ၊ နိဂဏ္ဌ၏-သားဖြစ်သော၊ သစ္စကဿ၊ သစ္စကအား၊ အနုကမ္မံ၊ အစဉ်သနားသည်ကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ အဿထေရဿ၊ ထိုအရှင် အာနန္ဒာမထေရ်၏ဘဝဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မဟုတ္တံ၊ အခိုက်အတန့်မျှ၊ နိဿိန္နေ၊ ထိုင်နေတော်မူသည်ရှိသော်၊ ဗုဒ္ဓဿနန္ဓ၊ ဘုရားအား-ဖူးမြင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မသုဒ္ဓန္ဓ၊ တရားနာခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ လဘိဿတိ၊ ရလတ္တံ့၊ တံ၊ ထိုဘုရားကို-ဖူးမြင်ခြင်း တရားကို-နာခြင်းသည်၊ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော-ကာလပတ်လုံး၊ အဿ၊ ထိုသစ္စကအား၊ ဟိတာယ၊ မီးပွားခြင်းငှါ၊ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှါ၊ သံဝတ္တိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိဇော၊ ဤသို့သော-စိတ်အကြံသည်၊ အဟောသိကိရေ၊ ဖြစ်သတတ်၊ တဿှာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ယာမိတွာ၊ တောင်းပန်၍၊ စတုဂုဏံ၊ လေးထပ်-လေးလွှာသော၊ ပံသုက္ကလ ဗီဇရံ၊ ပံသုက္ကသင်္ကန်းကို၊ ပညပေတွာ၊ ခင်း၍၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ နိဿိဒတု၊ နေတော်မူပါလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟာနားတော်လျောက်၏၊ အာနန္ဒော၊ အာနန္ဒာသည်၊ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်၍၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပညတ္တေ၊ ခင်းထားအပ်သော၊ အာသနေ၊ နေရာတော်၌၊ နိဿိဒိ၊ ထိုင်တော်မူ၏၊ ဘဂဝန္တံ၊ တေဒဝေါစာတိ၊ ဘဂဝန္တံ၊ တေဒဝေါစ ဟူသည်ကား၊ ယံပနပဉ္စံ၊ အကြင်နိဇ္ဈာမည်သော-ပုစ္ဆာကို၊ ဩဝဠိကဿရံ၊ ခါးပိုက်ဖြင့် ဆောင်အပ်သော-ဥက္ကာနစ်နှင့် တူသည်ကို ပြု၍-ဆောင်သည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ အာဒါယ၊ ယူ၍၊ အာဂတော၊ လာ၏၊ တံ၊ ထိုပုစ္ဆာကို၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ပဿန၊ နံပါးဖြင့်၊ ပရိဟရန္တော၊ ဆောင်လိုရကား၊ ဇေတံသန္တိပန တေဘောဂေါတမာတိ၊ အာဒိဝစနံ၊ ဇေတံသန္တိပန တေဘောဂေါတမ-ဤသို့ အစရှိသော စကားကို၊ အဝေါစ၊ ဆို၏၊ ဗုသန္တိ ဟိတေဘောဂေါတမာတိ၊ ဗုသန္တိ ဟိတေ-ဘောဂေါတမ-ဟူသည်ကား၊ တေသမဏ ပြာဟ္မဏာ၊ ထိုရဟန်း-ပုစ္ဆာတို့

၃၀၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

သည်၊ သရိရေ၊ ကိုယ်၌၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော၊ သာရိရိကံ၊ ကိုယ်ကိုဖြစ်သော၊ ဒုက္ခ
 ဝေဒနံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို၊ ဗုဒ္ဓိ သန္တိ သန္တိ အနုဘဝန္တိ၊ ခံစားရကုန်၏၊ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဗြူရက္ခန္တောတိ၊ ဗြူရက္ခန္တော
 ဟူသည်ကား၊ ခန္တကတဗြူရဘာဝေါ၊ ပေါင်တို့၏-ခက်ထန်သည်၏-အ
 ဖြစ်သည်၊ ဗြူရထန္တတာ၊ ပေါင်တို့၏-ခက်မာသည်၏-အဖြစ်သည်၊ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဧတ္ထ၊ ဤပုန်၌၊ ဝိဗ္ဗယန္တဝသေ
 နပန၊ အံ့ဘွယ်ဟူသော-အနက်ကိုဟောသော-သဒ္ဓါနှင့်-ယှဉ်ခြင်းကြောင့်
 ကား၊ ဘဝိဿတိတိအနာဂတဝစနံ၊ ဘဝိဿတိဟူသော-အနာဂတ်ဟော
 သဒ္ဓါကို၊ ကတံ၊ ပြုအပ်၏၊ ။

ကာယန္တယံဟောတိတိ၊ ကာယန္တယံဟောတိဟူသည်ကား၊ ကာယာ ၂၀
 နှုတ်တံ၊ ကိုယ်၏အလိုသို့-အစဉ်လိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကာယဿ
 ကိုယ်၏၊ ဝသဝတ္တိ၊ အလိုသို့လိုက်သည်၊ ဝိပဿနာပန၊ ဝိပဿနာကိုကား၊
 ကာယဘာဝနာတိ၊ ကာယဘာဝနာဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ကာယစိတ္တ
 ဝိက္ခဝံ၊ ကိုယ်စိတ်၏-ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့၊ ပါပုဏန္ဒာနာမ၊ ချောက်သော-သူ
 မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နိဂဇ္ဈော၊ သစ္စကသည်၊ အသန္တံ၊ ထင်ရှား
 မရှိ၊ အဘူတံ၊ ထင်ရှားမဖြစ်၊ ယံကာရဏံ၊ အကြင်အကြောင်းသည်၊ နတ္ထိ၊
 မရှိ၊ တဒေဝ၊ ထိုမရှိသော-အကြောင်းကိုပင်လျှင်၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ သမ
 ထော၊ ဈာန်ကို၊ စိတ္တဘာဝနာတိ၊ စိတ္တဘာဝနာဟူ၍လည်း၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်
 ၏၊ သမာဓိပုတ္တဿ၊ ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော၊ ဝုပ္ပလဿစ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း
 ဗြူရက္ခန္တောဒယောနာမ၊ ပေါင်တို့၏-ခက်ထန်ခြင်းအစရှိသည်တို့မည်ကုန်
 သည်၊ နတ္ထိသန္တိ၊ မရှိကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နိဂဇ္ဈော၊ သစ္စကသည်၊ အဘူတ
 ဝေဝ၊ ထင်ရှားမရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဣဒံစနံ၊ ဤစကားကို၊ အာဟ၊
 ဆိုပြီး၊ အဋ္ဌကထာယံပန၊ အဋ္ဌကထာ၌ကား၊ ယထေဝဘူတပုဗ္ဗန္တိ၊ ဣဒံစနံ၊
 ယထေဝဘူတပုဗ္ဗံဟူသောဤစကားကို၊ ဝတုားဆိုပြီး၍၊ ဗြူရက္ခန္တောဝိနာမ
 ဘဝိဿတိတိအာဒိနိ၊ ဗြူရက္ခန္တောဝိနာမဘဝိဿတိ-ဤသို့ အစရှိသော
 စကားကို၊ ဝဒေတော၊ ဆိုသော-သစ္စကအား၊ အနာဂတဇ္ဈဝံ၊ အတိတ်အ
 နက်၌-အနာဂတသဒ္ဓါကို-တင်ခြင်း သဘောသည်၊ အနာဂတ ပယော
 ဂေန၊ အနာဂတ်ဟော-ပြုယုဂ်နှင့်၊ နသမေတိ၊ မည်း၊ တထာ၊ ထို၊ အတူ၊
 အတ္ထောပိ၊ ဗြူရက္ခန္တောပိ ဘဝိဿတိဟူ၍ ဆိုအပ်သော-အနက်သည်
 လည်း၊ နသမေတိ၊ မည်း၊ အသန္တံ အဘူတံယံနတ္ထိတံကထေတိတိဣဒံစနံ၊
 အသန္တံ အဘူတံယံနတ္ထိတံကထေတိဟူသော-ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်

၏။ နေကာယဘာဝနာန္တိ၊ နေကာယဘာဝနံ ဟူသည်ကား၊ ပဉ္စာတပကရ
 ဏာဒိ၊ ပဉ္စာတပ အကျင့်အစရှိသော၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂံ၊ အတ္တကိ
 လမထာနုယောဂကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အာဟ၊ ဆို၏၊ ပိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ အယံ၊
 ဤကိလမထာနုယောဂသည်၊ တေသံ၊ ထိုနိဂဏ္ဌာ-တက္ကတွန်းတို့၏၊ ကာယ
 ဘာဝနာနာမ၊ ကာယဘာဝနာမည်၏။ သော၊ ထိုသစ္စကသည်၊ ကိံ ပန၊ အ
 ဘယ်ကိုလျှင်၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆိုသနည်း၊ သော၊ ထိုသစ္စက
 သည်၊ ဒိဝါဒိဝသံ၊ နေတော်တော်မြင့်သော-အခါ၌၊ ပိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့၊
 အာဂန္တုတိကိရ၊ လာသတတ်၊ တသ္မိံ၊ ခေါ်ပနသမယေ၊ ထိုအခါ၌၊ ဘိက္ခု၊
 ရဟန်းတို့သည်၊ ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ်-သင်္ကန်းကို၊ ပဋိသမေတော၊ သိပြီး၍၊
 အတ္တနေ၊ အတ္တနေ၊ မိမိ-မိမိ၏၊ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနေသုညဋ္ဌနေရာ-နေနေ
 ရာ-အရပ်တို့၌၊ ပဋိသလ္လာနံ၊ တပေသက် အထည်းထည်း-ကိန်းခြင်းသို့၊
 ဥပဂန္တန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏၊ သော၊ ထိုသစ္စကသည်၊ ပဋိသလ္လိနေ၊ တပေသံ
 အထည်းထည်း-ကိန်းခြင်းသို့-ကပ်ကုန်သော၊ တေဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့
 ကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ဧတေ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဝိတ္ထဘာဝနာမတ္တံ၊ ဝိတ္ထဘာဝ
 နာမျှကို၊ အနုယုဇ္ဇန္တိ၊ အားထုတ်ကုန်၏၊ ဧတေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား၊ ကာ
 ယဘာဝနာပန၊ ကာယဘာဝနာသည်ကား၊ နုတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မညမာ
 နော၊ မှတ်ထင်သည်-ဖြစ်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏။ ။

အထ၊ ထိုအခါ၌၊ နံ၊ ထိုသစ္စကကို၊ ဘဂဝါ၊ ခြတ်စွာထုရားသည်၊ အနု
 ယုဇ္ဇန္တော၊ စိစစ်တော်မူလိုသည်-ဖြစ်၍၊ ကိန္တိ ပနတေအဂ္ဂိဝေဿနကာယ
 ဘာဝနာသုတာတိ၊ ကိန္တိ ပနတေအဂ္ဂိဝေဿန ကာယဘာဝနာ သုတာ
 ဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ၊ သော၊ ထိုသစ္စကသည်၊ တံ၊ ထိုစကားကို၊
 ဝိတ္ထာရေန္တော၊ ချေလိုသည်ဖြစ်၍၊ သေယျထိဒံနန္ဓောဝန္တောတိအာဒိ၊ သေ
 ယျထိဒံနန္ဓောဝန္တော-ဤသို့အစရှိသော-စကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီ၊ တတ္ထ၊
 ထိုစကား၌၊ နန္ဓောတိ၊ နန္ဓော-ဟူသည်ကား၊ တဿ၊ ထိုနိဂဏ္ဌ၏၊ နာမံ၊ အ
 မည်တည်း၊ ဝန္တောတိ၊ ဝန္တော-ဟူသည်ကား၊ ဂေါတ္တံ၊ အနွယ်တည်း၊
 ကိသောတိ၊ ကိသော-ဟူသည်ကား၊ နာမံ၊ အမည်တည်း၊ သံကိန္တောတိ၊
 သံကိန္တော-ဟူသည်ကား၊ ဂေါတ္တံ၊ အနွယ်တည်း၊ မက္ခလိဂေါသာလော၊
 မက္ခလိဂေါသာလသည်၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ အာဂတောဝ၊ လာသည်သာ
 လျှင်တည်း၊ ဧတေတိ၊ ဧတေ-ဟူသည်ကား၊ ဧတေတယောဇနာ၊ ထိုသုံး
 ယောက်ကုန်သော-သူတို့သည်၊ တေ၊ ထိုသုံးယောက်ကုန်သော-နိဂဏ္ဌ
 တက္ကတွန်းတို့သည်၊ ကိလိဋ္ဌတပါနံ၊ ကိုယ်၏ညစ်ညူးသော-အကျင့်ရှိကုန်

၃၁၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ၊

သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဧတ္တကပ္ပတ္တာ၊ ညစ်ညူးသော-ကိုယ်အကျင့်ရှိကုန်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏-အထွန်သို့-ရောက်ကုန်သည်။ အဟောသုကိရံ၊ ဖြစ်ကုန်သ
 တတ်၊ ဥဇ္ဇါရာနိ ဥဇ္ဇာရာနိတိ၊ ဥဇ္ဇာရာနိ-ဥဇ္ဇါရာနိ-ဟူသည်ကား၊ ပဏီတာနိ
 ပဏီတာနိ၊ မွန်မြတ်ကုန်-မွန်မြတ်ကုန်သော၊ ဂါဟေန္တိနာမာတိ၊ ဂါဟေန္တိ
 နာမ-ဟူသည်ကား၊ ဗလံ၊ ခွန်အားကို၊ ဂဏ္ဍာပေန္တိနာမ၊ ယူစေသည်-မည်
 ကုန်၏၊ ဗြူဟေန္တိတိ၊ ဗြူဟေန္တိ-ဟူသည်ကား၊ ဝဇေန္တိ၊ ပွားစေကုန်၏၊
 မေဒေန္တိတိ၊ မေဒေန္တိ-ဟူသည်ကား၊ ဇာတမေဒံ၊ မေဒ၏အဖြစ်သို့-ရောက်
 သည်၏- အတွင်းအားဖြင့်ဖြစ်သော-အဆီကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏၊ ဝုရိဓံ၊
 ပဟာယာတိ၊ ဝုရိဓံပဟာယ-ဟူသည်ကား၊ ဝုရိဓံ၊ ရှေးဖြစ်သော၊ ဒုက္ကရ
 ကာရံ၊ ပြုနိုင်ခဲ့သော-အမှုကို-ပြုခြင်းကို၊ ပဟာယ၊ စွန့်၍၊ ပစ္ဆိမဥပပိနန္တိတိ၊
 ပစ္ဆိမဥပပိနန္တိ-ဟူသည်ကား၊ ပစ္ဆိမ၊ နောက်၌၊ ဥဇ္ဇာရခါဒနိယာဒိတိ၊ မွန်
 မြတ်သော-ခဲဘွယ်-အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ သန္တပေန္တိ၊ ကောင်းစွာ-ရောင့်ရဲ
 စေကုန်၏၊ ဝဇေန္တိ၊ ကြီးပွားစေကုန်၏၊ အာစယာပစယောဟောတိတိ၊ အာ
 စယာပစယောဟောတိ-ဟူသည်ကား၊ ဝဇ္ဇိစ၊ ကြီးပွားခြင်း-သည်လည်း
 ကောင်း၊ အဝဇ္ဇိစ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း-သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမဿကာယဿ၊ ဤရူပကာယ၏၊ ကာလေန၊ ရံခါ၊ ဝဇ္ဇိ၊ ကြီး
 ပွားခြင်းသည်၊ ကာလေန၊ ရံခါ၊ ပရိဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဇ္ဇိပရိဟာနိမတ္တမေဝ၊ ကြီးပွားခြင်း-ဆုတ်ယုတ်ခြင်း
 မျှသည်သာလျှင်၊ ပညာယတိ၊ ထင်၏၊ ကာယဘာဝနာပန၊ ကာယဘာဝနာ
 သည်ကား၊ နုပညာယတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်-မထင်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒီပေတွာ၊ ပြတော်
 မူပြီး၍၊ ဗိတ္တဘာဝနံ၊ ဗိတ္တဘာဝနာကို၊ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးတော်-မူလိုသည်
 ဖြစ်၍၊ ကိန္တိပနတေအဂ္ဂိဝေဿနုဗိတ္တဘာဝနာသုတာတိ၊ ကိန္တိပနတေ
 အဂ္ဂိဝေဿနုဗိတ္တဘာဝနာသုတာဟူ၍၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီး ။

နသမ္ဗာယာဝတိတိ၊ နသမ္ဗာယာသိ-ဟူသည်ကား၊ သမ္ဗာဒေတွာ၊ ပြည့်စုံ
 စေ၍၊ ကထေတုံ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ၊ နာသက္ခိ၊ မတတ်နိုင်၊ ယထာတံဗာလ
 ပုထုဇ္ဇနောကုတောပနတွန္တိ၊ ယထာတံ ဗာလပုထုဇ္ဇနော ကုတောပနတွံ
 ဟူသည်ကား၊ ယောတွံ၊ အကြင် သင်သည်၊ ဇေံ၊ ဤသို့၊ ဩဇ္ဇာရိကံ၊ ရုန့်ရင်း
 သော၊ နုဗ္ဗလံ၊ အားနည်းသော၊ ကာယဘာဝနံ၊ ကာယဘာဝနာကို၊ နဇာနာ
 သိမေဝ၊ မသိသည်သာလျှင်တည်း၊ သောတွံ၊ ယိုသင်သည်၊ သဏ္ဌ၊ နူးညံ့
 သော၊ သုရမံ၊ ထိပ်မွေ့သော၊ ဗိတ္တဘာဝနံ၊ ဗိတ္တဘာဝနာကို၊ ကုတောဇာ
 နိဿတိ၊ အဘယ်မှာသိလတ္တံ့နည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊

၂၁

အနက်တည်း၊ ဣမတ္ထိ ပနဋ္ဌာနေ၊ ဤကာယတာဝနမ္ပိခေါတွံ အပ္ပိဝေဿန
 နအညာသိ ကုတောပနတွံ ဝိတ္တတာဝနံ ဇာနိဿသိ-ဟူသောအရာ၌စော
 ဒနာယယတ္ထေရော၊ စောဒနာယယ-မထေရ်သည်၊ တေပဒံ၊ ဤဝုဒ်သည်၊
 အဗုဒ္ဓဝစနံနာမ၊ ဘုရားစကား-မဟုတ်၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ဗိဇနိ၊ ယဝ်ကို၊
 ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ ပက္ခမိတုံ၊ ဖဲခြင်းငှါ၊ အာရတိ၊ အားထုတ်၍၊ အထ၊ ထိုအ
 ခါ၌၊ နံထေရံ၊ ထိုမထေရ်ကို၊ မဟာသိဝတ္ထေရော၊ မဟာသိဝ-မထေရ်သည်
 ဒိဿတိ ဘိက္ခဝေ ဣမဿ စာတုမဟာ ဘူတိကဿ ကာယဿ အာစ
 ယောပိ အပစယောပိ အာဒါနမ္ပိ နိက္ခေပနမ္ပိ တိ၊ ဒိဿတိ ဘိက္ခဝေ ဣမဿ
 စာတုမဟာ ဘူတိကဿ ကာယဿ အာစယောပိ အပစယောပိ အာဒါ
 နမ္ပိ နိက္ခေပနမ္ပိဟူ၍၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး၊ တံဝစနံ၊ တိုမဟာသိဝထေရ်၏-တရုဏ
 ဝိပဿနာကို-ရည်၍ဆိုသည်ဟူသော-စကားကို၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊ သော၊
 ထိုမထေရ်သည်၊ သလ္လက္ခေတိ၊ မှတ်နှိုင်း၍၊ ဩဇ္ဇာရိကံ၊ ရှုန့်ရင်းသော၊ ကာ
 ယံ၊ ကာယကို၊ ပရိဂ္ဂဏန္တဿ၊ သိမ်းဆည်းသော-ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဥပ္ပန္နိဝိပဿ
 နာ၊ ဖြစ်သော-ဝိပဿနာသည်၊ ဩဇ္ဇာရိကာ၊ ရှုန့်ရင်း၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတ္ထု၊
 ဆိုခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ။

သုခဿာရာဂိတိ၊ သုခဿာရာဂိ-ဟူသည်ကား၊ သုခဿာရာဂေန၊ သုခ
 ဝေဒနာနှင့်-ယှဉ်သောရာဂနှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၍၊ သုခါယဝေဒနာ
 ယနိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒုက္ခဝေဒနာတိ၊ သုခါယဝေဒနာယ နိရောဓာဥပ္ပဇ္ဇတိ
 ဒုက္ခဝေဒနာ-ဟူသည်ကား၊ အနန္တရာဝ၊ သုခဝေဒနာ၏-အခြားမဲ့သံသျှင်
 ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာသည်၊ နုဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သုခဒုက္ခာနံ
 သုခဒုက္ခတို့၏၊ အနန္တရပစ္စယတာ၊ အနန္တရ-ပစ္စည်း၏-အဖြစ်ကို၊ ပဋ္ဌာနေ၊
 ပဋ္ဌာန်းကျင်း၌၊ ပဋိသိဒ္ဓါ၊ ဖြစ်အပ်၏၊ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်အပ်သော်လည်း၊ ယသ္မာ
 အကြင်ကြောင့်၊ သုခေ၊ သုခဝေဒနာသည်၊ အနိရုဇ္ဈေ၊ မချုပ်သည်ရှိသော်၊
 ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာသည်၊ နုဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဣဝေ၊ ဤပါဠိအ
 ရာ၌၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သုခါယ-ဝေဒနာယ-နိရောဓာ-အစရှိသော-စကားကို၊ ဝုတ္တံ
 ဟောတော်မူအပ်ပြီး၊ ပရိယာဒါယတိဋ္ဌတိတိ၊ ပရိယာဒါယတိဋ္ဌတိဟူသည်
 ကား၊ ခေပေတွာ၊ ကုန်စေ၍၊ ဂဏှိတွာ၊ မိမိ၏-အခွင့်ကိုယူ၍၊ တိဋ္ဌတိ၊ တည်
 ၍၊ ဥဘတောပေက္ခန္တိ၊ ဥဘတောပေက္ခံ-ဟူသည်ကား၊ သုခံ၊ သုခဝေဒနာ
 သည်၊ ဧကပက္ခံ၊ တခုသော-အတို့တည်း၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာသည်၊ ဧက
 ပက္ခံ၊ တခုသော-အတို့တည်း၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဥဘတော ပက္ခံ၊ နှစ်ပါး
 သော-အတို့-အရသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဥပ္ပန္နာပိ၊ ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်

၃၁၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

သော၊ သုခဝေဒနာ၊ သုခဝေဒနာသည်၊ ဗိတ္တံ၊ ကုသိုလ်ဗိတ်ကို၊ ပရိယာဒါ
ယ၊ ကုန်ခန်းစေ၍၊ နတိဋ္ဌတိ၊ မတည်၊ ဘာဝိတတ္တာ ကာယဿ ဥပ္ပန္နာပိ
ဒုက္ခဝေဒနာဗိတ္တံ ပရိယာဒါယတိဋ္ဌတိ ဘာဝိတတ္တာ ဗိတ္တဿာတိဇ္ဇေ၊ ကာ
ဝိတတ္တာ ကာယဿ ဥပ္ပန္နာပိ ဒုက္ခဝေဒနာဗိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ
ဘာဝိတတ္တာ ဗိတ္တဿဟူသော-ဤပါဌ၌၊ ကာယဘာဝနာ၊ ကာယဘာဝ
နာသည်၊ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာမည်၏၊ ဗိတ္တဘာဝနာ၊ ဗိတ္တဘာဝနာသည်၊
သမာဓိ၊ သမာဓိမည်၏၊ ဝိပဿနာစ၊ ဝိပဿနာသည်လည်း၊ သုခဿ၊ သုခ
ဝေဒနာ၏၊ ပစ္စနိကာ၊ ဝေးသော-ဆန့်ကျင်ဘက်-ရန်သူမည်၏၊ ဒုက္ခဿ၊
ဒုက္ခဝေဒနာ၏၊ အာသန္နာ၊ နီးသော-ဆန့်ကျင်ဘက်-ရန်သူမည်၏၊ သမာ
ဓိ၊ သမာဓိသည်၊ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၏၊ ပစ္စနိကော၊ ဝေးသော-ဆန့်ကျင်
ဘက်-ရန်သူမည်၏၊ သုခဿ၊ သုခဝေဒနာ၏၊ အာသန္နာ၊ နီးသော-ဆန့်
ကျင်ဘက် ရန်သူမည်၏၊ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်၊ ပစ္စနိကော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်
ရန်သူမည်သနည်း၊ ဟိဝိတ္တာရေမိ၊ ချွဲဦးအံ့၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို၊ ပဋ္ဌပေ
တွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ နိသိန္နဿ၊ ထိုင်နေသောသူအား၊ အဒ္ဓါနေ၊ မဟာဘုတ်ကို
သိမ်းဆည်းခြင်း-အစရှိသည်တို့၏-အတွင်းအားဖြင့်-ရှည်မြင့်သော အမွန်
ကာလသည်၊ ဂစ္ဆန္တေ၊ ဂစ္ဆန္တေ၊ လွန်တိုင်း-လွန်တိုင်း၊ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထို
သို့သော-ကိုယ်အရပ်၌၊ အဂ္ဂိဥဋ္ဌာနံဝိယ၊ မီးထသကဲ့သို့၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
ကစ္ဆေတိ၊ လက်ကတီးကြားတို့မှ၊ သေဒါ၊ ချွေးတို့သည်၊ မုစ္ဆန္တိ၊ ယိုကုန်
၏၊ မတ္တကတော၊ ဦးခေါင်းမှ၊ ဥသုမဝဋ္ဋိ၊ အရိုးညွန့်သည်၊ ဥဋ္ဌာနံဝိယ၊ ထသ
ကဲ့သို့၊ ဟောတိ၊ ထင်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့ထင်သည်ရှိသော်၊ ဗိတ္တံ၊ ဗိတ်သည်၊
ဟညတိ၊ ပင်ပန်း၏၊ ဝိဟညတိ၊ အထူးသဖြင့်-ပင်ပန်း၏၊ ဝိပ္ပန္နတိ၊ တုန်လှုပ်
၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာသည်၊ သုခဿ၊ သုခ
ဝေဒနာ၏၊ ပစ္စနိကာ၊ ဝေးသော-ဆန့်ကျင်ဘက်-ရန်သူမည်သည်၊ ဟော
တိ၊ ဖြစ်၏၊ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၏၊ အာသန္နာ၊ နီးသော-ဆန့်ကျင်ဘက်-ရန်
သူသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကာယိကော၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော၊ ဒုက္ခေဝါ၊ ဆင်းရဲ
ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ စေတသိကော၊ မိတ်၌ဖြစ်သော၊ ဒုက္ခေဝါ၊ ဆင်းရဲ
ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပန္နေပန၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်ကား၊ သမာပတ္တိံ၊
သမာပတ်ကို၊ သမာပန္နဿ၊ ဝင်စားသော-ရဟန်းအား၊ သမာပတ္တိက္ခဏေ၊
သမာပတ်-ခဏ၌၊ တံဒုက္ခံ၊ ထိုဆင်းရဲခြင်းကို၊ ဝိက္ခန္တိတွာ၊ ခွါ၍၊ ဒုက္ခံ၊
ဆင်းရဲခြင်းသည်၊ ဒုရေပဂတံ၊ ဝေးသည်ဖြစ်၍-ကင်းခြင်းသို့ရောက်သည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အနုပ္ပကံ၊ အတိုင်းမသိသော၊ သုခံ၊ ချမ်းသာခြင်းသို့၊

တြိက္ခမတိ၊ သင်္ကဏီ၊ ဇေ၊ ဤသို့၊ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်၊ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏၊
 ပစ္စနိကော၊ ဝေးသော-ဆန့်ကျင်ဘက်-ရန်သူမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
 သုခဿ၊ သုခဝေဒနာ၏၊ အာသန္နော၊ နီးသော-ဆန့်ကျင်ဘက်-ရန်သူမည်
 ၏၊ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာသည်၊ သုခဿ၊ ချမ်းသာခြင်း၏၊ ပစ္စနိကော၊ ဝေး
 သော-ဆန့်ကျင်ဘက်-ရန်သူသည်၊ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲခြင်း၏၊ အာသန္နော၊ နီး
 သော-ဆန့်ကျင်ဘက်-ရန်သူသည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ တထာ
 ထို၊ အတူ၊ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်၊ ပစ္စနိကော၊ ဝေးသောဆန့်ကျင်ဘက်-ရန်
 သူသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်၊ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲခြင်း၏၊
 ပစ္စနိကော၊ ဝေးသော-ဆန့်ကျင်ဘက်-ရန်သူသည်၊ သုခဿ၊ ချမ်းသာခြင်း
 ၏၊ အာသန္နော၊ နီးသော-ဆန့်ကျင်ဘက်-ရန်သူသည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်
 သကဲ့သို့၊ တထာ၊ ထိုအတူ၊ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာသည်၊ ပစ္စနိကော၊ ဝေးသော
 ဆန့်ကျင်ဘက်-ရန်သူသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်သည်သာလျှင် တည်း၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နာပိ (ပ)ဝိတ္တ
 ဿတိ၊ ဥပ္ပန္နာပိ(ပ)ဝိတ္တဿဟူ၍၊ ဝတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီးကာယဿ၊
 ဝိပဿနာ၏၊ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွားပြီးသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နာပိ၊ ဖြစ်ပြီး
 သည်လည်းဖြစ်သော၊ သုခဝေဒနာ၊ သုခဝေဒနာသည်၊ ဝိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်
 ကို၊ ပရိယာဒါယ၊ ကုန်ခန်းစေ၍၊ နတိဋ္ဌတိ၊ မတည်၊ ဝိတ္တဿ၊ သမာဓိ၏၊ ဘာ
 ဝိတတ္တာ၊ ပွားစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နာပိ၊ ဖြစ်ပြီးသည်လည်းဖြစ်
 သော၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာသည်၊ ဝိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကို၊ ပရိယာဒါ
 ယ၊ ကုန်ခန်းစေ၍၊ နတိဋ္ဌတိ၊ မတည်၊ အာသန္နနဥပနိယတိ၊ အာသန္နနဥပ
 နိယဟူသည်ကား၊ ဂုဏော၊ ကျေးဇူးတို့ကို၊ စာဇေတွာစေဝ၊ စေ့ဆော်၍
 လည်းကောင်း၊ ဥပနေတွာစ၊ အနီးသို့ဆောင်၍လည်းကောင်း၊ တံဝတမေ
 တိ၊ တံဝတမေဟူသည်ကား၊ မမာငါ၏၊ ဝတ၊ စင်စစ်၊ တံဝိတ္တံ၊ ထိုစိတ်ကို၊
 ကိံဟိနောသိယာ အဂ္ဂိဝေဿနာတိ၊ ကိံဟိနောသိယာအဂ္ဂိဝေဿနဟူ
 သည်ကား၊ အဂ္ဂိဝေဿန၊ အဂ္ဂိဝေဿန၊ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ နာဘိဿ
 တိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့နည်း၊ ဘာဝိဿတေဝ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သည်သာလျှင် တည်း၊
 ဇေသညိ၊ ဤသို့ငါ၏-ကုသိုလ်စိတ်ကို-ကုန်ခန်းစေ၍-မတည်နိုင် ဟူသော
 အမှတ်သည်၊ မဟောတိ၊ မဖြစ်ဝေလင့်၊ မေ၊ ငါ့အား၊ သုခဝိဝေဒနာ၊ သုခ
 ဝေဒနာသည် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခာပိဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာသည်လည်း
 ကောင်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း၊ အဿမေ၊ ထိုငါ့အား၊
 ဥပ္ပန္နာယပန၊ သုခဝေဒနာ-ဒုက္ခဝေဒနာ-ဖြစ်သည်ရှိသော်ကား၊ အဟံ၊ ငါ

၃၁၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ၊

သည့်၊မိတ္တံ၊မိတ်ကို၊ပရိယာဒါယ၊ ကုန်ခန်းစေ၍၊ ဌာတုံ၊တည်စေခြင်းငှါ၊
နဒေမိ၊မပေး၊ ၊

ဣဒါနိ၊ယခုအခါ၌၊အဿ၊ထိုသစ္စကအား၊ တမတ္ထံ၊ထိုအကြောင်းကို၊
ပကာသေတုံ၊ထင်ရှားပြခြင်းငှါ၊ဥပရိ၊အထက်၌၊ ပဿာဒါဝဟံ၊ကြည်ညို
ဘွယ်ကို-ရှက်ဆောင်တတ်သော၊ဓမ္မဒေသနံ၊ဓမ္မဒေသနာကို၊ ဒေသေတု
ကာမော၊ ဟောတော်မူခြင်းငှါ-အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ မူလတော၊ အစမှ၊
ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊မဟာဘိနိက္ခမနံ၊ မြတ်သော-တောထွက်တော် မူခြင်းကို၊
အာရဘိ၊အားထုတ်တော်မူ၏၊တတ္ထံ၊ထိုပါဠိ၌၊ ဣဓမေအဂ္ဂိဝေဿနုပုဗ္ဗေ
ဝဿမ္ဗောခါ(ပ)တတ္ထေဝနိသိဒ္ဓိံ အလမိဒံပဓာနာယာတိဣဒံ၊ ဣဓမေအဂ္ဂိ
ဝေဿနု ပုဗ္ဗေဝဿမ္ဗောခါ (ပ)တတ္ထေဝနိသိဒ္ဓိံ အလမိဒံ ပဓာနာယဟု
သော-ဤစကားကို၊ သဗ္ဗံ၊ကုန်အောင်၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ပါသရာသိ
သုတ္တေ၊ပါသရာသိသုတ်၌၊ဝုတ္တနယနေဝ၊ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-နည်းဖြင့်သာ
လျှင်၊ဝေဒိတဗ္ဗံ၊သိအပ်၏၊အယံပန၊ဤဆိုလတ္တံ့၊သည်ကား၊ ဝိသေသော၊
အထူးတည်း၊တတ္ထံ၊ထိုပါသရာသိသုတ်၌၊ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ၊ ဗောဓိပလ္လင်
၌၊နိသဇ္ဇနံ၊ထိုင်နေတော်မူခြင်းကို၊ဝုတ္တံ၊ဟောတော်မူအပ်၏၊ဣဒေ၊ဤမဟာ
သစ္စကသုတ်၌၊ ဒုက္ခရကာရိကံ၊ ဒုက္ခရစရိယာအကျင့်ကို- ကျင့်တော်မူ
ခြင်းကို၊သန္ဓာယ၊ရည်၍၊ဝုတ္တံ၊မိန့်တော်မူအပ်၏၊အလ္လကဋ္ဌန္တိ၊ အလ္လကဋ္ဌ
ဟူသည်ကား၊အလ္လံ၊စိုစွတ်သော၊ဥဒုဗ္ဗရကဋ္ဌံ၊ရေသပန်းတုံးကို၊သဓေဝ္ဋ
ဟန္တိ၊သဓေဝ္ဋဟံဟူသည်ကား၊ သင်္ခရံ၊အစေးရှိသော၊ ကာမေဟိတိ၊ကာ
မေဟိဟူသည်ကား၊ ဝတ္ထု၊ကာမေဟိ၊ ဝတ္ထု၊ကာမတို့မှ၊ အဂ္ဂပကဋ္ဌာတိ၊
အဂ္ဂပကဋ္ဌာဟူသည်ကား၊ အနုပကဋ္ဌာ၊မဆိတ်ကုန်၊ကာမန္တ နွေတိအာဒိ
သု၊ကာမန္တ နွေ-ဤသို့အစရှိသည်တို့၌၊ ကိလေသကာမောဝ၊ကိလေသ
ကာမသည်သာလျှင်၊ဆန္ဒကရဏဝသေန၊ တသ်ခြင်းကို-ပြုတတ်သည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်၊ဆန္ဒော၊ဆန္ဒမည်၏၊သိနေဟကရဏဝသေန၊ ချစ်ခြင်းကို
ပြုတတ်သည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ သေ္ဍဟော၊သေ္ဍဟမည်၏၊ မုန္တောကရ
ဏဝသေန၊မူးဝေခြင်းကိုပြုတတ်သည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ မုန္တော၊မုန္တော
မည်၏၊ဝိပါသာကရဏဝသေန၊မွတ်သိပ်ခြင်းကို-ပြုတတ်သည်၏-အစွမ်း
အားဖြင့်၊ဝိပါသာ၊ဝိပါသာမည်၏၊ အနုဗဟနဝသေန၊ လျှောက်၍လောင်
တတ်သော-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပရိဇ္ဇာဟော၊ပရိဇ္ဇာဟမည်၏၊ ဣတိ၊ဤသို့၊
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဩပက္ကမိကာတိ၊ဩပက္ကမိကာ ဟူသည်ကား၊
ဥပက္ကမ္မ၊ရုတင်ကို-ဆောက်တည်ခြင်းတို့ဖြင့်-လုံ့လပြု၍၊နိဗ္ဗတ္တာ၊ဖြစ်ကုန်

သော-ဝေဒနာ တို့ကို၊ ဥာဏာယ၊ သိခြင်းငှါ၊ ဒဿနာယ၊ မြင်ခြင်းငှါ၊ အနုတ္တရာယ၊ အတုမရှိသော၊ သဗ္ဗေခာယ၊ မဂ်ဥာဏ်ဖြင့်-သိခြင်းငှါ၊ ဣတိဣဒံသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသော-ဝကားသည်၊ လောကုတ္တရ မဂ္ဂဝေဒနာ မေဝ၊ လောကုတ္တရာ မဂ်၏-ဝေဒန-ပရိယာယ်-သဒ္ဓါဗ္ဗဟံပင် တည်း၊ ဣဒံပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား၊ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌၊ ဩပဗ္ဗသံသန္ဓနံ၊ ဥပမာကို ဥပမေယျ၊ အနက်နှင့်အတူပြု၍-နှိုးနှောခြင်းတည်း၊ ဟိပါကဋီကရောမိ၊ ထင်စွာပြဦးအုံးအလွှ်းစိုစွတ်သော၊ သဒ္ဓါရံ၊ အစေးရှိသော၊ ဥဒုမ္မရကဋ္ဌံ၊ ဝိယ၊ ရေသမန်းတုံးကဲ့သို့၊ ကိလေသကာမေန၊ ကိလေသာကာမဖြင့်၊ ဝတ္ထုကာမတော၊ ဝတ္ထုကာမမှ၊ အနိဿဇုပုဂ္ဂလော၊ မလွတ်သော-ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဥဒကော၊ ရေ၌၊ ပက္ခိတ္တဘာဝေါဝိယံ၊ ထည့်အပ်သော အဖြစ်ကဲ့သို့၊ ကိလေသကာမေန၊ ကိလေသာကာမဖြင့်၊ တိန္တတော၊ စွတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ မထနေနာပိ၊ ပွတ်သဖြင့်လည်း၊ အဂ္ဂိနော၊ မီး၏၊ အနဘိနိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဝိယ၊ မဖြစ်စေဘိသကဲ့သို့၊ ကိလေသကာမေဟိ၊ ကိလေသာကာမတို့ဖြင့်၊ ဝတ္ထုကာမတော၊ ဝတ္ထုကာမမှ၊ အနိဿဇုနံ၊ မလွတ်ကုန်သော- ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဩပတ္တမိကာဟိ၊ ရတင်ကို ဆောက်တည်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝေဒနာဟိ၊ ဝေဒနာတို့မှ၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂဿ၊ လောကုတ္တရာမဂ်၏၊ အနဓိဂမော၊ မရခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ အမထနေနာပိ၊ မပွတ်သဖြင့်လည်း၊ အဂ္ဂိနော၊ မီး၏၊ အနဘိနိဗ္ဗတ္တနံ၊ ဝိယ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့၊ တေသံပုဂ္ဂလသနံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဩပတ္တမိကာဟိ၊ ရတင်ကို-ဆောက်တည်ခြင်းကြောင့်-ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝေဒနာဟိ၊ ဝေဒနာတို့နှင့်၊ ပိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂဿ၊ လောကုတ္တရာမဂ်၏၊ အနဓိဂမော၊ မရခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ၊

ဒုတိယဥပမာပိ၊ ဒုတိယ-ဥပမာကိုလည်း၊ ဣမိနာနယေန၊ ဤပဌမ-ဥပမာ၌ဆိုအပ်သော-နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ အယံပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား၊ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း၊ ပုရိမာ၊ ရှေးဖြစ်သော-ဥပမာသည်၊ သပုတ္တဘရိယပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ သား-မယားနှင့်-တကွဖြစ်ကုန်သော သူတို့၏-ရဟန်းအဖြစ်၏၊ ဥပမာ၊ ဥပမာတည်း၊ ပန္တိမာ၊ နောက်၌ဖြစ်သော ဥပမာသည်၊ ဗြဟ္မဏ ဓမ္မိကပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ တရားစောင့်သော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရဟန်းအဖြစ်၏၊ ဥပမာ၊ ဥပမာတည်း၊ တတိယဥပမာယံ၊ တတိယဥပမာ၌၊ ကောလာပန္တိ၊ ကောလာပံဟူသည်ကား၊ ဆိန္နသိနေတံ၊ ပြတ်သော အစေးရှိသော၊ နိရာပံ၊ အာပေါဓာတ်မှ-ကင်းသော၊ ထလေန္တိ၊ တန္တိ၊ ထလေ

၂၁

၃၁၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

နိက္ခိတ္တံ ဟူသည်ကား၊ ပဗ္ဗတထလေဝါ၊ တောင်တည်းဟူသော-ကြည်း
ကုန်း၌လည်းကောင်း၊ ဘူမိထလေဝါ၊ မြေပြင်တည်းဟူသော-ကြည်းကုန်း
၌လည်းကောင်း၊ နိက္ခိတ္တံ၊ ထားအပ်၏။ ဧတ္ထာပိ၊ ဤတတိယဥပမာ၌လည်း၊
ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား၊ ဩပဗ္ဗသံသန္ဓနံ၊ ဥပမာကို-ဥပမေယျအနက်
နှင့်အတူပြု၍-နီးနှောခြင်းတည်း၊ ဟိပါကဋီကရောမိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့၊ သုက္ခံ၊
ခြောက်သော၊ ကောလာပကဋ္ဌံပိယ၊ ကလေးထင်းကဲ့သို့၊ ကိလေသကာ
မေန၊ ကိလေသာကာမဖြင့်၊ ဝတ္ထုကာမတော၊ ဝတ္ထုကာမမှ၊ နိဿဇုဗုဂ္ဂ
လော၊ လွတ်သော ဗုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဥဒကာ၊ ရေမှ၊
အာရုကာ၊ ဝေးစွာ၊ ထလေ၊ ကြည်းကုန်း၌၊ နိက္ခတ္တဘာဝေါပိယ၊ ထားအပ်
သော-အဖြစ်ကဲ့သို့၊ ကိလေသကာမေဟိ၊ ကိလေသာကာမတို့ဖြင့်၊ အတိန္တ
တာ၊ မစွတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ မထနေနာပိ၊ ပွတ်
သဖြင့်လည်း၊ အဂ္ဂိနော၊ မီး၏၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တနံပိယ၊ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့၊ ကိလေသ
ကာမေဟိ၊ ကိလေသာကာမတို့ဖြင့်၊ ဝတ္ထုကာမတော၊ ဝတ္ထုကာမမှ၊ နိဿ
ဇုနံ၊ လွတ်လိုကုန်သော-ဗုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ အန္တောကာသိကာ နိဿဇ္ဇိကာဒိဝ
သေန၊ အန္တောကာသိကာရတင်-နိသင်္ခရတင်-အစရှိသည်တို့၏-အစွမ်း
အားဖြင့်၊ ဩပက္ကမိကာဟိပိ၊ လုံ့လကြောင့်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝေဒနာ
ဟိ၊ ဝေဒနာတို့ဖြင့်၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂဿ၊ လောကုတ္တရာမဂ်၏၊ အမိဝမော၊
ရခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ အညဿ၊ တပါးသော၊ ရုက္ခဿ၊ သစ်
ပင်၏၊ သုက္ခဿာခါယ၊ ထင်ခြောက်နှင့်၊ သန္တိ၊ တကွ၊ စာသမထနေနေဝ၊
တိုက်ခြင်း-ပွတ်ခြင်းဖြင့်-သာလျှင်၊ အဂ္ဂိနော၊ မီး၏၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တနံပိယ၊ ဖြစ်
ခြင်းကဲ့သို့၊ ဩပက္ကမိကာဟိ၊ ရတင်ကျင့်ဝတ်အစရှိသည်တို့၏- အစွမ်း
အားလုံ့လပြုကုန်သော၊ ဝေဒနာဟိ၊ ဝေဒနာတို့နှင့်၊ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း၊
သုခါယေဝပဋိပဒါယ၊ ချမ်းသာသော-ပဋိပဒ်ဖြင့်သာလျှင်၊ လောကုတ္တရ
မဂ္ဂဿ၊ လောကုတ္တရာမဂ်ကို၊ အမိဝမော၊ ရခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်
၏၊ အယံဥပမာ၊ ဤဥပမာကို၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အတ္တနော၊
ကိုယ်တော်မြတ်၏၊ အတ္တာယ၊ အကျိုး၌၊ အာဟဇ္ဇာ၊ ဆောင်အပ်သော
ဥပမာတည်း။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်မြတ်၏၊ ဒုက္ခရကာရိကံ၊ ဒုက္ခ
ရစရိယာအကျင့်ကို၊ ဒေသေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ တဿမယျန္တိ
အာဒိ၊ တဿမယျံ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး
ကိံပန၊ အဘယ်သို့နည်း၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒုက္ခရံ၊ ဒုက္ခရစရိ

ယာအကျင့်ကို၊ အကတွာ၊ မကျင့်မူ၍၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘဝိတုံ၊
ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ နသမတ္ထော၊ မစွမ်းနိုင်သလော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ ကတွာပိ၊ နုတ္တရ စရိယာ အကျင့်ကို-ပြု၍လည်း
ကောင်း၊ အကတွာပိ၊ မပြုမူ၍-လည်းကောင်း၊ သမတ္ထောဝ၊ ဘုရားဖြစ်
ခြင်းငှါ-စွမ်းနိုင်သည်သာတည်း၊ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်
ကြောင့်၊ အကာသိ၊ ပြုတော်မူသနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊
အမေးတည်း၊ သဒေဝကဿ၊ နတ်နှင့်-တကွသော၊ လောကဿ၊ လူအ
ပေါင်း၏၊ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏၊ ပရက္ကမံ၊ လုံ့လကို၊ ဒသိဿာမိ၊ ပြအံ့၊
မံ၊ ငါ့ကို၊ သောစစိရိယ-နိဗ္ဗဏန-ဂုဏော၊ ထိုစိရိယဖြင့်-နှိပ်နင်း၍-ရသော
ကျေးဇူးသည်လျှင်၊ ဟာသေသတိ၊ ရှင်စေလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့နှစ်လုံး
ပိုက်၍၊ အကာသိ၊ ပြုတော်မူ၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ပါသာဒေ၊ ပြာသာဒ်၌၊
နိသိန္နောယေဝ၊ ထိုင်နေလျက်သာလျှင်၊ ပဝေဏီဟိ၊ အစဉ်-အနွယ်တို့မှ၊
အာဂတရန္တံ၊ ရောက်သော-မင်းအဖြစ်ကို၊ လဘိတွာပိ၊ ရေငြားသော်လည်း၊
ဗလကာယံ၊ ဗိုလ်ပါကို၊ ဂဟေတွာ၊ ပေါင်းရ၍၊ သင်္ဂါမေ၊ စစ်မြေ၌၊ နေတ
ယောသမ္ပဟာရေ၊ နှစ်ကြိမ်-သုံးကြိမ်-ထိုးပစ်ခြင်းတို့ကို၊ ဒတွာ၊ ပေး၍၊
အမိတ္တမထနံ၊ ရန်သူကို-နှိပ်နင်းခြင်းကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ပတ္တရန္တော၊ ရောက်
အပ်သော- မင်းအဖြစ်ရှိသော၊ ခတ္တိယော၊ မင်းသည်၊ ပမုဒိတော၊ ဝမ်း
မြောက်သည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ တထာ၊ ထိုအတူ၊ ပမုဒိ
တော၊ ဝမ်းမြောက်သည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ရန်သူ
ကို-နှိပ်နင်းသဖြင့်၊ ပတ္တရန္တဿ၊ ရောက်အပ်သော- မင်းအဖြစ်ရှိသော၊
ရန္တသိရိံ၊ မင်းအဖြစ်တည်းဟူသော-အသရေကို၊ အနုဘဝန္တဿ၊ ခံစား
သောမင်းအား၊ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို၊ ဩလောကေတွာ၊ ကြည့်၍၊ အတ္တနော
မိမိ၏၊ ပရက္ကမံ၊ လုံ့လကို၊ အနုဿရိတွာ၊ အဘန်ဘန်-အောင်မေ့၍၊ အသုက
ဌာနေ၊ ဤမည်သော-အရပ်၌၊ အသုကကမ္မံ၊ ဤမည်သော-အမှုကို၊ ကတွာ၊
ပြု၍၊ အသုကဉ္စအသုကဉ္စအမိတ္တံ၊ ဤမည်-ဤမည်သော-ရန်သူကို၊ ဧဝံ၊ ဤ
သို့၊ ဝိဇ္ဇိတွာ၊ ထိုးပစ်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပဟရိတွာ၊ ပုတ်ခတ်၍၊ ဣမံရန္တသိရိံ၊ ဤ
မင်း၏အဖြစ်တည်းဟူသော-အသရေသို့၊ ပတ္တော၊ ရောက်သည်၊ အသို့၊ ဖြစ်
၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိန္တယတော၊ ကြံသော-မင်းအား၊ ဗလသေသမနဿံ၊ အား
ကြီးသော-ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊
ဤအတူသာလျှင်၊ ဘဂဝါပိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ သဒေဝကဿ၊
နတ်နှင့်တကွသော၊ လောကဿ၊ လူအပေါင်း၏၊ ပရက္ကမံ၊ လုံ့လကို၊ ဒသေ

၃၂၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

သာမိ၊ ပြုတော်မူအံ့၊ တိသစ္စံ၊ ဖုန်၏မံ၊ ငါ့ကို၊ သောပရက္ခမော၊ ထိုလုံ့လသည်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်၊ ဟာသေသတိ၊ ရွှင်စေလတ္တံ့၊ သောမနဿံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို၊ ဥပ္ပါဒေဿသိ၊ ဖြစ်စေလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပြုတော်မူ၍၊ ဒုက္ကရံ၊ ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို၊ အကာသိ၊ ပြုတော်မူ၏၊ အပိစ၊ တနည်းလည်း၊ ပစ္ဆိမံဇနတံ၊ နောက်လာလူ-အပေါင်းကို၊ အနုကမ္ပမာနောပိ၊ ခြီးမြှင့်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍လည်း၊ အကာသိယေဝ၊ ပြုတော်မူသည်သာလျှင်တည်း၊ ဟိဝိတ္တာရေဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့၊ ပစ္ဆိမာဇနတာ၊ နောက်လာလူ-အပေါင်းသည်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကပ္ပသတသဟဿာမိကာနိ၊ ကမ္ဘာသတသိန်း-အလွန်ရှိကုန်သော၊ စတ္တာရိအသင်္ချေယျာနိ၊ လေးသင်္ချေတို့ပတ်လုံး၊ ပါရမိယော၊ ပါရမီတို့ကို၊ ပူရေတွာပိ၊ ဖြည့်တော်မူ၍လည်း၊ ပဓာနံ၊ ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို၊ ပဒဟိတွာဝ၊ အားထုတ်တော်မူသည်-ဖြစ်၍သာလျှင်၊ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်သို့၊ ပက္ခေတာ၊ ရောက်တော်မူ၏၊ မယံပန၊ ငါတို့မူကား၊ ကိ'မဂ်'၊ အဘယ်ဆိုသွယ်ရာ-ရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဓာနငီရိယံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို-အားထုတ်ခြင်း-တည်း၊ ဟူသော-ဝိရိယကို၊ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သည်ကို၊ မညိဿတိ၊ အောက်မေ့လတ္တံ့၊ ဧဝံ၊ ဤသို့အောက်မေ့ကုန်သည်၊ သန္တေ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိပဓေဝ၊ လျင်စွာသာလျှင်၊ ဇာတိ-ဇရာ-မရဏဿ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း-ဒေါခြင်း-သေခြင်း၏၊ အန္တံ၊ အဆုံးကို၊ ကရိဿတိ၊ ပြုရလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပစ္ဆိမံဇနတံ၊ နောက်လာလူ-အပေါင်းကို၊ အနုကမ္ပမာနော၊ ခြီးမြှင့်တော်မူလို၍၊ အကာသိယေဝ၊ ပြုတော်မူသည်သာလျှင်တည်း။ ။

ဒန္တေတိ ဒန္တမာဒါယာတိ၊ ဒန္တေတိ-ဒန္တမာဒါယ-ဟူသည်ကား၊ ဟေဋ္ဌာဒန္တေပိ၊ အောက်သွား၌လည်း၊ ဥပရိဒန္တံ၊ အထက်သွားကို၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ စေတသာမိတ္တန္တိ၊ စေတသာမိတ္တံ-ဟူသည်ကား၊ ကုသလမိတ္တောန ကုသိုလ်မိတ်ဖြင့်၊ အကုသလမိတ္တံ၊ အကုသိုလ်မိတ်ကို၊ အဘိနိဂ္ဂဏှေယျန္တိ၊ အဘိနိဂ္ဂဏှေယျ-ဟူသည်ကား၊ နိဂ္ဂဏှေယျံ၊ နှိပ်ရာ၏၊ အဘိနိပ္ပိဇ္ဇေယျန္တိ၊ အဘိနိပ္ပိဇ္ဇေယျ-ဟူသည်ကား၊ နိပ္ပိဇ္ဇေယျံ၊ ညှပ်ရာ၏၊ အဘိသန္တာပေယျန္တိ၊ အဘိသန္တာပေယျ-ဟူသည်ကား၊ တာပေတွာ၊ ပူပန်စေ၍၊ ဝိရိယနိဗ္ဗဏနံ၊ ဝိရိယဖြင့်-နှိပ်စက်ခြင်းကို၊ ကရေယျံ၊ ပြုရာ၏၊ သာရဇ္ဈေတိ၊ သာရဇ္ဈေဟူသည်ကား၊ သဒရထော၊ ပူပန်ခြင်းရှိ၏၊ ပဓာနဘိတုန္နဿာတိ၊ ပဓာနဘိ-တုန္နဿ-ဟူသည်ကား၊ ပခါနေန၊ အားထုတ်ခြင်းတည်းဟူသော-ဝိရိယသည်၊ အဘိတုန္နဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သော၊ ဝိဒ္ဓဿ

၁၉

သတော၊ ဗျက်ဆီးအပ်သည်-ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အပ္ပါဏ ကန္တိ၊ အပ္ပါဏကံ- ဟူသည်ကား၊ နိရုဿာသကံ၊ ထွက်သက်- ဝင်သတ်မရှိသော၊ ကမ္မာရဂ္ဂရိယာတိ၊ ကမ္မာရဂ္ဂရိယာ-ဟူသည်ကား၊ ကမ္မာရဿ၊ ရွှေပန်းထိပ်၏၊ ဂဂ္ဂရနန္ဒိယာ၊ ရွက်တီးဖြင့်၊ သီသဝေဒနာ ဟောန္တိတိ၊ သီသဝေဒနာဟောန္တိဟူသည်ကား၊ ကုတောဝိ၊ တစ်ခုတစ်ခုသော-အကြောင်းကြောင့်၊ နိက္ခမိတုံ၊ ထွက်ခြင်းငှါ၊ အလဘမာနေဟိ၊ မရေကုန်သော၊ ဝါတေဟိ၊ လေတို့သည်၊ သမုဗ္ဗာပိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော၊ ဗလဝတိပေသာ၊ အားကြီးစွာဖြစ်ကုန်သော၊ သီသဝေဒနာ၊ ဦးခေါင်း၌-ဝေဒနာတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ သီသဝေဠုဒဒေယျာတိ၊ သီသဝေဠုဒဒေယျ-ဟူသည်ကား၊ သီသဝေဠုနံ၊ ဦးခေါင်း၌-ရစ်သည်ကို၊ ဒဒေယျ၊ ပေးရာ၏၊ ဒေဝတာတိ၊ ဒေဝတာဟူသည်ကား၊ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားအလောင်း၏၊ စက်မနုကောနိယံ၊ စင်္ကြံဦး၌၊ ပဏ္ဏသာလပရိဝေဏသမန္တော၊ သစ်ရွက်မိုးသောစရပ်၏- ပရိဝေဏထက်ဝန်းကျင်၌-လည်းကောင်း၊ အဓိဝတ္ထာ၊ စောင့်ကုန်သော၊ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့တည်း။ ။

တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားအလောင်းအား၊ အဓိမတ္တေ၊ လွန်စွာသော၊ ကာယဒါဟေ၊ ကိုယ်၏ပူပန်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လတ်သော်၊ မုစ္ဆာ၊ မူးဝေခြင်းသည်၊ ဥဒပါဒိကိရ၊ ထင်ရှားဖြစ်သတတ်သော၊ ထိုဘုရားအလောင်းသည်၊ စက်မေ၊ စင်္ကြံ၌၊ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ပပတိ၊ လည်းလေ၏၊ တံ၊ ထိုလည်းသည်ကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်ပြီ၊ ဝိဟာရောတွေဝသောအရဟတောတိ၊ ဝိဟာရောတွေဝသော-အရဟတော ဟူသည်ကား၊ အရဟန္တာနာမ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့-မည်သည်ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ငြိမ်သက်သော-ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ မတက သဒိသာတိ၊ သေသောသုန္ဒ-တူကုန်၏ဟူ၍၊ လဒ္ဓိယာ၊ အယူအားဖြင့်၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုနတ်အပေါင်းတို့တွင်၊ ယာစဒေဝတာ၊ အကြင်နတ်တို့သည်လည်း၊ ကာလကံတောတိ၊ သေပြီဟူ၍၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်ပြီ၊ တာ၊ ထိုနတ်တို့သည်၊ ဝန္တော၊ သွား၍၊ သုဇ္ဈေဒနမဟာရာဇဿ၊ သုဇ္ဈေဒနမင်းမြတ်အား၊ တုမ္မာကံ၊ သင်မြတ်တို့၏၊ ပုတ္တော၊ သားသည်၊ ကာလကံတော၊ သေပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာရောစေသု၊ ကြားကုန်ပြီ၊ မမေဝါ၏၊ ပုတ္တော၊ သားတော်သည်၊ ဗုဒ္ဓေါဟုတွာ၊ ဘုရားဖြစ်၍၊ ကာလကံတော၊ သေသလော၊ နောအဟု

၃၂၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

တွဲ၊ ဘုရားမဖြစ်မူ၍၊ ကာလင်္ကတော၊ သေသလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တိ၊
မေး၏၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ နာသက္ခိ၊ မ
တတ်နိုင်၊ ပဓာနဘူမိယံယေဝ၊ နုတ္တရေရိယာအကျင့်ကို-ကျင့်သော အရာ
၌သာလျှင်၊ ပပတိတွာ၊ လည်း၍၊ ကာလင်္ကတော၊ သေပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာ
ရောစေသုံ၊ ကြားကုန်ပြီ၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ နသဒ္ဓဟာသိ၊ မယုံကြည်၊ မမ
ဝုတ္တဿ၊ ငါ့သားအား၊ ဗောဓိံ၊ သဗ္ဗညုတ ဥာဏ်-အရဟတ္တမဂ်ဥာဏ်
သို့၊ အပတွာ၊ မရောက်မူ၍၊ ကာလင်္ကရိယာနာမ၊ သေခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ၊
မရှိ၊ အပရဘာဂေ၊ နောင်အဘို့၌၊ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစကြာ တရားတော်ကို၊
ပဝတ္တေတွာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍၊ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ ရာဇာဂဟံ၊
ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့၊ ဂစ္ဆာ၊ ကြွတော်မူပြီး၍၊ ကပိလဝတ္ထု၊ ကပိလဝတ်ပြည်
သို့၊ အနုပုတ္တဿ၊ အစဉ်ရောက်တော်မူသော၊ သဗ္ဗသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာ
ဘုရား၏၊ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇေ၊ သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည်၊ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို၊
ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ပါသာဒံ၊ ပြာသာဒ်ပေါ်သို့၊ အာရောပေတွာ၊ တင်၍၊ ယသ
ဂုဇ္ဇကံ၊ ယာဂ-ခဲဘွယ်ကို၊ ဒတွာ၊ ယူ၍၊ အန္တရာဘတ္တသမယေ၊ ဆွမ်းဘုဉ်း
ပေးတော်မူသော-အခါအတွင်း၌၊ တေမတ္ထံ၊ ထိုအကြောင်းကို၊ ဘဂဝါ၊
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တုမ္ဘကံ၊ သင်မင်းကြီးတို့အား၊ မေမယာ၊ ငါသည်၊
ပဓာနကရဏကာလေ၊ နုတ္တရေရိယာအကျင့်ကို-ကျင့်သောအခါ၌၊ ဒေဝ
တာ၊ နတ်တို့သည်၊ အာဂစ္ဆာ၊ လာလတ်၍၊ မဟာရာဇေ၊ မြတ်သောမင်းကြီး၊
တေ၊ သင်မင်းကြီး၏၊ ဝုတ္တော၊ သားသည်၊ ကာလင်္ကတောတိ၊ သေပြီဟူ၍၊
အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာရောစေသိ၊ ကြားလျှောက်၏၊ မဟာ
ရာဇေ၊ မြတ်သောမင်းကြီး၊ တံဝစနံ၊ ထိုစကားကို၊ သဒ္ဓဟာသိကိံ၊ ယုံကြည်
သလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တိ၊ မေးတော်မူ၏၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ နသဒ္ဓ
ဟိံ၊ မယုံကြည်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ လျှောက်အပ်သည်ရှိသော်၊ မဟာ
ရာဇေ၊ မြတ်သောမင်းကြီး၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ သုပိနပဋိဂ္ဂဟဏတော၊ အိပ်
မက်ကို-ဘတ်သည်မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ အန္တရိယာနိ၊ အံဘွယ်သရဲတို့ကို၊
ပဿန္တော၊ မြင်သည်ဖြစ်လျက်၊ ကိံ၊ သဒ္ဓဟိဿသိ၊ အဘယ်ငှာ-ယုံကြည်
လတ္တံ့နည်း၊ အဟမ္မိ၊ ငါသည်လည်း၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇာတော၊
ဖြစ်ပြီ၊ တွမ္မိ၊ သင်သည်လည်း၊ ဗုဒ္ဓပိတာ၊ ဘုရားခမည်းတော်သည်၊ ဇာ
တော၊ ဖြစ်ပြီ၊ ဝုဗ္ဗေပန၊ ရှေး၌ကား၊ ဥာဏေ၊ ဥာဏ်သည်၊ အပရိပက္ကေ၊ မရင့်
မိ၊ ဗောဓိရိယံ၊ သဗ္ဗညုတဥာဏ်-အရဟတ္တမဂ် ဥာဏ်၏-အကြောင်း
ကို၊ စရန္တဿ၊ ကျင့်စဉ်၊ ဓမ္မပါလကုမာရကာလေပိ၊ ဓမ္မပါလသတို့သား

ဖြစ်တော်မူသော-အခါ၌လည်း၊ သိပ္ပံ၊ အတတ်ကို၊ ဥက္ကဟေတု၊ သင်ခြင်း
 ဌာ၊ ဂတဿ၊ သွားသော၊ မဃှံ၊ ငါးအား၊ တုဗ္ဗာကံ၊ သင်မင်းကြီးတို့၏၊
 ဝုတ္တော၊ သားဖြစ်သော၊ ဓမ္မပါလကုမာရော၊ ဓမ္မပါလမင်းသားသည်၊ ကာ
 လင်္ဂတော၊ သေပြီး၊ ဣဒံ၊ ဤအရိုးသည်၊ အဿ၊ ထိုဓမ္မပါလ၏၊ အဋ္ဌိ၊ အရိုး
 တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၏၊ ဇ္ဇေကဋ္ဌိ၊ ဆိတ်ရိုးကို၊ အာဟာရိတွာ၊ ခေောင်၍၊
 ဒသေသု၊ ပြကုန်၏၊ တဒါပိ၊ ထိုအခါ၌လည်း၊ တုဗ္ဗေ၊ သင်မင်းကြီးတို့
 သည်၊ မမဝုတ္တဿ၊ ငါးသားအား၊ အန္တရာ၊ အသက်မစေ့မီ-အကြား၌၊ မရ
 ကံနာမ၊ သေခြင်းမည်သည်၊ နုတ္တိ၊ မရှိ၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ နုသဒ္ဓဟာမိ၊ မယုံ
 ကြည်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မဟာရာဇ၊ မြတ်သောမင်းမြတ်၊ အဝေါရတ္ထ၊ ဆိုကုန်ပြီး
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမိဿ၊ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ၊ ဤအဋ္ဌပ္ပတ္တိကြောင့်၊ ဘဂဝေါ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်၊ မဟာဓမ္မပါလဇာတကံ၊ မဟာဓမ္မပါလဇာတ်ကို၊ ကထေသိ၊
 ဟောတော်မူ၏။

မာခေါတွံမာရိသာတိ၊ မာခေါတွံမာရိသ-ဟူသည်ကား၊ မံ၊ ငါ့ကို၊
 သမ္ဘိယာယမာနာ၊ ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော-နတ်တို့သည်၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်
 ပြီး၊ ဒေဝတာနံ၊ နတ်တို့အား၊ ယဒိဒံမာရိသာတိဝစနံ၊ အကြင်မာရိသဟူ
 သော-ဤစကားကို၊ ဝေါဟရတိ၊ ခေါ်ဝေါ်၏၊ ဣဒံသေ၊ ဝေါဟာရော၊ ဤ
 သို့ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်၊ ဝိယမနာပဝေါဟာရောကိရ၊ ချစ်မြတ်နိုး၍-ခေါ်ဝေါ်
 သတတ်၊ အဇ္ဇေတန္တိ၊ အဇ္ဇေတံဟူသည်ကား၊ အဘောဇနံ၊ အာဟာရကို
 မစား၊ ဟလန္တိဝဒါပီတိ၊ ဟလန္တိဝဒါမိ-ဟူသည်ကား၊ အလန္တိ၊ မသင့်
 ဟူ၍၊ ဝဒါမိ၊ ဆို၏၊ ဣမိနာ၊ ဤအာဟာရဖြင့်၊ အလံ၊ အလိုမရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့
 မွေးတွင်းဖြင့်-အာဟာရကို သွင်းခြင်းကို၊ မာကရိတ္ထ၊ မပြုကုန်လင့်၊ အဟံ၊
 ငါသည်၊ နယာပေဿာမိ၊ မမျှအံ့၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ပဋိသေဓေမိ၊ မြစ်၏၊ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ မဂ်ရန္တပီတိ၊ မဂ်ရန္တပီ-ဟူ
 သည်ကား၊ မဂ်ရဆဝိ၊ ပြောက်သောအရေပါးရှိသည်၊ တောဝပရမန္တိ၊
 တောဝပရမံ-ဟူသည်ကား၊ တာသမ္ဘိဝေဒနာနံ၊ ထိုဝေဒနာတို့၏လည်း၊
 ဇေတံယေဝပရမံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဥတ္တမံ၊
 မြတ်သော၊ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝိတုသက္ကဿ
 ကမ္မန္တေ (ပ) ပဋ္ဌမံဈာနံ ဥပသမ္ပန္နမိဟရိတာတိ၊ ဝိတုသက္ကဿကမ္မန္တေ
 (ပ) မဋ္ဌမံဈာနံ ဥပသမ္ပန္နမိဟရိတာဟူသည်ကား၊ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကို
 ဆိုပြီးအံ့၊ ရေညာ၊ သုဋ္ဌါနေမင်းကြီးအား၊ ဝပ္ပမဂ်လဒိဝသောနာမ၊ လယ်ထွန်
 မဂ်လာနေမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ အနေကပ္ပကာရံ၊

၃၂၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ။

များသောအပြားရှိသော၊ ခါဒနိယံ၊ ခဲဘွယ်ကို၊ ဘောဇနိယံ၊ ဘောဇဉ်ကို၊
ပံရိယာဒေန္တိ၊ စိရင်ကုန်၏၊ နဂရဝိထိယော၊ မြို့ခရီးတို့ကို၊ သေဝဓာပေတွာ၊
သုတ်သင်စေ၍၊ ပုဏ္ဏဃဇေ၊ ရေပြည့်အိုး တို့ကို၊ ဌပေတွာ၊ ထားစေ၍၊
ဓဇပဇ္ဇာကာဒယော၊ တံခွန်-ကုက္ကာဒ-အစရှိသည်တို့ကို၊ ဥဿာပေတွာ၊
စိုက်ဆောက်စေ၍၊ သကယနဂရံ၊ မြို့အလုံးကို၊ ဒေဝဝိမာနံဝိယ၊ နတ်ဗိမာန်
ကဲ့သို့၊ အလင်္ကာရေန္တိ၊ တန်ဆာဆင်ကုန်၏၊ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော၊
ဒါသကမ္မကရာဒယော၊ ကျွန်အမှုလုပ်-အစရှိသော-သူတို့သည်၊ အာဟာဓု
ဝတ္ထနိဝတ္ထာ၊ အစာမခြေသော-အဝတ်ကို-ဝတ်ကုန်လျက်၊ ဂန္ဓမာလာဒိ
ပဋိမဏ္ဍိတာ၊ ပန်း-နံ့သာ-အစရှိသည်တို့ဖြင့်-တန်ဆာဆင်ကုန်သည်ဖြစ်
၍၊ ရာဇကုလေ၊ မင်းအိမ်၌၊ သန္တုပတန္တိ၊ စည်းဝေးကုန်၏၊ ရေညော၊ မင်း၏၊
ကမ္မန္တေ၊ လယ်ထွန်-မင်္ဂလာ-ပြုရာအရပ်၌၊ နဂီလသတ သဟသံ၊ ထွန်
တသိန်းတို့ကို၊ ယောဇိယတိ၊ ကအပ်၏၊ တသ္မိံ ပနဒိဝသေ၊ ထိုနေ့၌ကား၊
ဧကေန၊ တခုဖြင့်၊ ဦးနံ၊ ယုတ်သော၊ အဋ္ဌသတံ၊ ရှစ်ရာသော-ထွန်တို့ကို၊
ယောဇေန္တိ၊ ကကုန်၏၊ ဗလိဗဒ္ဓရေသ္မိယောက္ကဟိ၊ နွားလား-ဆွဲကြိုးတို့နှင့်၊
သဗ္ဗိံ၊ တကွ၊ သဗ္ဗနဂီလာနိ၊ အလုံးစုံသော-ထွန်တို့သည်၊ ဇာဏုသော
ဏိယ၊ ဇာဏု သောဏီ-ပုဏ္ဏား၏၊ ရေထောဝိယ၊ ရေထားကဲ့သို့၊ ရေတ
ပရိက္ခိတ္တာနိ၊ ငွေပြားဖြင့်-ရစ်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရေညော၊
မင်း၏၊ အာလမ္မဏနဂီလံ ပန၊ စီးသော-ထွန်သည်ကား၊ ရတ္တ သုဝဏ္ဏ
ပရိက္ခိတ္တံ၊ နိသောဓ္မပြားဖြင့်-ရစ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဗလိဗဒ္ဓါနံ၊ နွား
လားတို့၏၊ သိင်္ဂီနိဝိ၊ ဦးချိုတို့သည်လည်းကောင်း၊ ရေသ္မိပတောဒါနိ၊ ဆွဲကြိုး
နှင်တံတို့သည်လည်းကောင်း၊ သုဝဏ္ဏပရိက္ခိတ္တာ၊ ငွေပြားဖြင့်-ရစ်အပ်ကုန်
သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရာဇာ၊ မင်းသည်၊ မဟာပရိဝါရေန၊ များစွာ
သော-အခြံအရံဖြင့်၊ နိက္ခမန္တေ၊ ထွက်သည်ရှိသော်၊ ပုတ္တံ၊ သားတော်ကို
ဂဟေတွာ၊ ယူဆောင်၍၊ အဂမာသိ၊ သွားလေ၏၊ ကမ္မန္တေဋ္ဌာနေ၊ လယ်ထွန်
မင်္ဂလာ-ပြုရာအရပ်၌၊ ဧကော၊ တခုသော၊ ဇမ္ဗုရုက္ခော၊ သပြေပင်သည်၊
ဗဟာလပတ္တ ပလာသော၊ ထူထပ်သော-အရွက်ရှိသည်၊ ဗာနန္တောယော၊
တခဲနက်သော-အရိပ်ရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ တဿ၊ ထိုသပြေပင်၏
ဟေဋ္ဌာ၊ အေခံ၌၊ ကုမာရဿ၊ မင်းသား၏၊ သယနံ၊ အိပ်ရာကို၊ ပညပေတွာ၊
ခင်း၍၊ ဥပရိ၊ အထက်၌၊ သုဝဏ္ဏတာရကခစိတံ၊ ရွှေကြယ်ဖြင့်-စိအပ်သော
ဝိတာနံ၊ ဝိတာန်ကို၊ ဗန္ဓပေတွာ၊ ခွဲစေ၍၊ သာဏိပါဂာရေန၊ ပုဆိုး-တင်း
တိပ်ဖြင့်၊ ပရိက္ခိပါပေတွာ၊ ရံစေ၍၊ အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဌပေတွာ၊

ထား၍၊ ရာဇာမင်းသည်၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရံ၊ အလုံးစုံသော-တန်ဆာကို၊ အလင်္ကာရိတွာ၊ တန်ဆာဆင်၍၊ အမစ္စဂဏပရိဂုတော၊ အမတ်အပေါင်း-ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ နင်္ဂလကရဏဋ္ဌာနံ၊ လယ်ထွန်-မင်္ဂလာ-ပြုရာအရပ်သို့၊ အဂမာသိ၊ သွားလေ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုလယ်ထွန်-မင်္ဂလာ-ပြုရာအရပ်၌၊ ရာဇာမင်းသည်၊ သုဝဏ္ဏနင်္ဂလံ၊ ရွှေထွန်ကို၊ ဂဏ္ဍတိ၊ ယူ၏၊ အမစ္စာ၊ အမတ်တို့သည်၊ ဇေကန္တန-အဋ္ဌသတ-ရဇတ-နင်္ဂလာနိ၊ တခုယုတ်-ရှစ်ရာသော-ငွေထွန်တို့ကို၊ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ယူကုန်၏၊ ကဿကာ၊ လယ်လုပ်သော-သူတို့သည်၊ သေသနင်္ဂလာနိ၊ ကြွင်းသော-ထွန်တို့ကို၊ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ယူကုန်၏၊ တေ၊ ထိုမင်းအစရှိကုန်သော-သူတို့သည်၊ တာနိ၊ ထိုမိမိတို့အား-လျှောက်ပတ်သောထွန်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဣတောစိတောစ၊ ထိုမှ-ဤမှလည်း၊ ကသန္တိ၊ ထွန်ကုန်၏၊ ရာဇာပန၊ မင်းသည်ကား၊ ဩရတောဝါ၊ ဤမှာဘက်-ကန်သင်းမှမူလည်း၊ ပါရံ၊ ထိုမှာဘက်-ကန်သင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ နှင်၏၊ ပါရတောဝါ၊ ထိုမှာဘက်-ကန်သင်းမှ မူလည်း၊ ဩရံ၊ ဤမှာဘက်-ကန်သင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ နှင်၏၊ ဧတသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုလယ်ထွန်-မင်္ဂလာ-ပြုသောအရပ်၌၊ မဟာသမ္ပတ္တိ၊ များစွာသော-ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဗောဓိသတ္တံ၊ ဘုရားအလောင်းကို၊ ပရိဝါရိတွာ၊ ခြံရံ၍၊ နိဗ္ဗိန္နာ၊ ထိုင်နေကုန်သော၊ ဓာတိယော၊ အထိန်းတို့သည်၊ ရညော၊ သုဋ္ဌေါနေ-မင်းကြီး၏၊ သမ္ပတ္တိံ၊ ပြည်စုံခြင်းကို၊ ပဿိဿာမ၊ ရှုကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍၊ အန္တောသမာဏိတော၊ ပုဆိုး-တင်းတိမ်၏-အတွင်းမှ၊ ဗဟိ၊ အပသို့၊ နိက္ခန္တာ၊ ထွက်ကုန်၏၊ ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရားအလောင်းသည်၊ ဣတောစိတောစ၊ ထိုမှ-ဤမှလည်း၊ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည်ရှိသော်၊ ကိဉ္ဇဝိ၊ တစုံတယောက်သောသူကို၊ အဒိသွာ၊ မမြင်သောကြောင့်၊ ပေဂေန၊ လျင်စွာ၊ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍၊ ပလ္လက္ခံ၊ ထက်ဝယ်ကို၊ အာဘုဇိတွာ၊ ခွေ၍၊ အာနာပါနေ၊ ထွက်သက်-ဝင်သက်တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍၊ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ပဌမချာန်ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေသိ၊ ဖြစ်စေပြီ၊ ဓာတိယော၊ အထိန်းတို့သည်၊ ခန္တဘောဇ္ဇန္တရေ၊ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်-စားသော-အတွင်း၌၊ ဝိစရမာနာ၊ ထိုမှ-ဤမှ-သွားလာကုန်သည်ဖြစ်၍၊ တောကံ၊ အတန်ငယ်၊ စိရာယိံ သု၊ ကြာမြင့်ကုန်၏၊ သေသရက္ခာနံ၊ ကြွင်းသော-သစ်ပင်တို့၏၊ ဓာယာ၊ အရိပ်သည်၊ နိဝတ္တော၊ ပြန်နှစ်ကုန်၏၊ တဿပနရက္ခဿ၊ ထိုသပြေပင်၏ကား၊ ဓာယာ၊ အရိပ်သည်၊ ပရိမဏ္ဍလာ၊ ဝန်းသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏၊ ဓာတိယော၊ အထိန်းတို့သည်၊ အယုပုတ္တော၊ အရှင်သားသည်၊ ဧကကော၊ တယောက်အထည်း

၃၂၆ မုံလပတ္တိသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ထည်း၊ နိဿိန္ဒော၊ ထိုင်နေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဝေန၊ လျင်သော- အဟုန်ဖြင့်၊ သာဏိံ၊ တင်းတိမ်ကို၊ ဥက္ခိဗိတွာ၊ ပင့်၍၊ အန္တော၊ အတွင်းသို့၊ ပရိသမာနာ ဝင်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဗောဓိသတ္တံ၊ ဘုရားအလောင်းကို၊ သယနေ၊ အိပ်ရာ၌၊ ပလ္လင်္ကေန၊ ထက်ဝယ်- ခွဲသဖြင့်၊ နိဿိန္ဒ၊ ထိုင်နေသည်ကို၊ တဉ္စပါဒိဟာရိယံ၊ ထိုသပြေပင်ရိပ်၏မပြန်နစ်ခြင်းတည်းဟူသော အံ့ဘွယ်သရဲကိုလည်း၊ ဒိသွားမြင်၍၊ ဝတ္တံ၊ သွား၍၊ ရညော၊ မင်းအား၊ ဒေဝ၊ အရှင်မင်းကြီး၊ ကုမာရော၊ မင်းသားသည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ထက်ဝယ်- ခွဲခွေလျက်၊ နိဿိန္ဒော၊ ထိုင်နေ၏။ အညေသံ၊ တပါးကုန်သော၊ ရုက္ခာနံ၊ သစ်ပင်တို့၏၊ ဘာယာ၊ အရိပ်တို့သည်၊ နိဝတ္တံ၊ ပြန်နစ်ကုန်ပြီ။ ဓမ္မရုက္ခဿ၊ သပြေပင်၏၊ ဘာယာ၊ အရိပ်သည်၊ ပရိမဏ္ဍလာ၊ ဝန်းသည်ဖြစ်၍၊ ဌိတာ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာရောဓယံ၊ သုကြားလျှောက်ကုန်ပြီ၊ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ ဝေဝေန၊ လျင်သော- အဟုန်ဖြင့်၊ ဝတ္တံ၊ သွား၍၊ ပါဒိဟာရိယံ၊ အံ့ဘွယ်- သရဲကို၊ ဒိသွား မြင်၍၊ တာတ၊ ချစ်သား၊ တေ၊ သင်အား၊ ဣဒံ ဝန္ဓနံ၊ ဤရှိခိုးခြင်းသည်၊ ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်သော၊ ဝန္ဓနံ၊ ရှိခိုးခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ပုတ္တံ၊ သားကို၊ ဝန္ဓံ၊ ရှိခိုး၏။ ဣဒံ၊ ဤပဌမဈာန်နှင့်- ပြည့်စုံသည်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရှည်၍၊ ဝိတုသက္ကဿ ကမ္မန္တေ (ပ) ပဌမဇ္ဈာန် ဥပသမ္ပန္န ဝိဟာရိတတိ၊ ဝိတုသက္ကဿ ကမ္မန္တေ (ပ) ပဌမဇ္ဈာန် ဥပသမ္ပန္န ဝိဟာရိတာ ဟူသော၊ ဧတံ ဝစနံ၊ ဤစကားကို၊ ဝတ္တံ၊ ပောတေတိ မူအပ်ပြီ။ ။

သိယာနုခေါဇေသောမဂ္ဂေါဗောဓာယာတိ၊ သိယာနုခေါဇေသောမဂ္ဂေါဗောဓာယ- ဟူသည်ကား၊ ဧတံ အာနာပါန သတိပဌမဇ္ဈာန်၊ ဤအာနာပါနလျှင် အာရုံရှိသော- ပဌမဈာန်သည်၊ ဗုဒ္ဓန္တရိယာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်- သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို- ထိုးထွင်း၍- သိခြင်းငှါ၊ မဂ္ဂေါ၊ အကြောင်းသည်၊ ဘဝေယုနုခေါ၊ ဖြစ်ရာအံ့လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ သောသတာနုသာရိ၊ ထိုသတာနုသာရိဝိညာဉ်သည်၊ အဟေါတိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သတာနုသာရိဝိညာဏန္တိ၊ သတာနုသာရိဝိညာဏ်ဟူသည်ကား၊ ဣဒံ၊ ဤငါရသော- တရားသည်၊ ဗောဓာယ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်- အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်ကို- ထိုးထွင်း၍- သိခြင်းငှါ၊ မဂ္ဂေါ၊ အကြောင်းသည်၊ နာဘိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ အာနာပါနသတိပဌမဇ္ဈာန်ပန၊ အာနာပါနလျှင်- အာရုံရှိသော- သတိနှင့်ယှဉ်သော- ပဌမဈာန်သည်ကား၊ ဘိသိသတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧကံ ဧဝေါရေ၊ တကြိမ်- နှစ်ကြိမ်၌၊ ဥပ္ပန္နသတိယာ၊ ဖြစ်သော- သတိ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော၊ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်၊ သတာနုသာရိ ဝိညာဏံ နာမ၊ သတာနုသာရိ

ဝိညာဉ်မည်၏။ ယံတံသုခန္တိ၊ ယံတံသုခံဟူသည်ကား၊ ယံတံအာနာပါနသ
 တိပဌမဇ္ဈာနသုခံ၊ အကြင်ထွက်သက်-ဝင်သက်လျှင်-အာရုံရှိသော-ပဌမ
 ဈာန်သည်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတာဟောန္တိတိ၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတာဟောန္တိ ဟူသည်ကား၊
 ပဏ္ဏသာလ ပရိဝေဏသမ္ပန္နနာဒိ ဝတ္တကရုဏေန၊ သင်္ခရက်မိုးသောစရပ်
 ၏-ပရိဝေဏကို-တမြက်ထွန်းခြင်း-အစရှိသောဝတ်ကို-ပြုခြင်းဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌိ
 တာ၊ တည်စေအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဗာဟုလ္လိကောတိ၊ ဗာ
 ဟုလ္လိကောဟူသည်ကား၊ ပစ္စယဗာဟုလ္လိကော၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏-မျှား
 စေခြင်းငှါ-ကျင့်ကုန်၏၊ အာဝဇ္ဇောဗာဟုလ္လယာယတိ၊ အာဝဇ္ဇောဗာဟုလ္လယ
 ယဟူသည်ကား၊ ရေသဂိဒ္ဓေါ၊ ရသာရုံ၌၊ မက်မောသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ပဏီ
 တဝိဏ္ဏပါတာဒိနံ၊ ပွန်မြတ်သော-ဆွမ်းအစရှိသည်တို့၏၊ အတ္ထာယ၊ အကျိုး
 ငှါ၊ အာဝဇ္ဇော၊ လည်၏၊ နိဗ္ဗိဇ္ဇပက္ကမိ သူတိ၊ နိဗ္ဗိဇ္ဇပက္ကမိ သုဟူသည်ကား၊
 ဥက္ကဋ္ဌိတွာ၊ ဆန့်ကျင်၍၊ ဓမ္မနိယာမေနေဝ၊ ဓမ္မနိယာမအားဖြင့်သာလျှင်၊
 ပက္ကန္တာ၊ ဖဲလေကုန်၏၊ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားအလောင်းအား၊ သမ္မောဓိ
 သတ္တကာလေ၊ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်၍-ကျင့်သော အခါ၌၊ ကာယဝိဝေ
 ကဿ၊ ကာယဝိဝေက၏၊ ဩကာသဒါနတ္ထံ၊ အခွင့်ကိုပေးခြင်းငှါ၊ ဓမ္မတာ
 ယ၊ ဓမ္မတာသဘောအားဖြင့်၊ ဂတာ၊ သွားလေကုန်၏၊ ဝန္တန္တော၊ သွားကုန်
 သော်လည်း၊ တေ၊ ထိုပဉ္စဝဂ္ဂါးယောက်တို့သည်လည်း၊ အညဋ္ဌာနံ၊ တပါး
 သောအရပ်သို့၊ အဂတိံ၊ မသွားမူ၍၊ ဗာရာဏသီမေဝ၊ ဗာရာဏသီပြည်သို့
 သာလျှင်၊ အာဂမံသု၊ သွားကုန်ပြီ၊ ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရားအလောင်းသည်၊
 တေသု၊ ထိုပဉ္စဝဂ္ဂါးယောက်တို့သည်၊ ဂဘေသု၊ သွားကုန်သည်ရှိသော်၊
 အဗုမာသံ၊ လွှဲပတ်လုံး၊ ကာယဝိဝေကံ၊ ကာယဝိဝေကကို၊ သတိတွာ၊ ရ၍၊
 ဗောဓိမဏ္ဍေ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌၊ အပရာဇိတပလ္လေကေ၊ အပရာဇိတပလ္လင်၌၊
 နိသီဒိတွာ၊ ထိုင်နေ၍၊ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈိ၊ ထိုး
 ထွင်း၍-သိတော်မူ၏၊ ဝိဝိဇ္ဇေဝကာမေဟိတိအာဒိ၊ ဝိဝိဇ္ဇေဝကာမေဟိ-ဤ
 သို့အစရှိသော စကားကို၊ ဘယဘောရေဝ၊ ဘယဘောရေဝသုတ်၌၊ ဝုတ္တနယေ
 နေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

အဘိဇာနာမိခေါပနာဟန္တိ အယံအနုသန္တိ၊ အဘိဇာနာမိခေါပနာတံဟူ
 သော-ဤအနုသန္ဓေသည်၊ ပါဠိယေက္ခော၊ အသီးဖြစ်သော၊ အနုသန္တိ၊ အနု
 သန္ဓေတည်း၊ နိဂဇ္ဈော၊ သစ္စကသည်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ သမဏံဂေါတမံ၊
 ရဟန်း ဂေါတမကို၊ ဧကံပဉ္စံ၊ တခုသော ပြဿနာကို၊ ဝုန္တိ၊ မေး၏၊
 သမဏောဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်၊ အပရာပိမံ အဂ္ဂိဝေဿန

၃၂၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

အပရာပိဓံ အဂ္ဂိဝေဿနာတိ၊ အပရာပိဓံ အဂ္ဂိဝေဿန-အပရာပိဓံ-အဂ္ဂိ
ဝေဿနဟူ၍၊ ပရိယောဿသနံ၊ အဆုံးကို၊ အဒေသန္တော၊ မပြုမူ၍၊ ကထေ
သိ၊ ဟော၏၊ ဧဝံဤသို့၊ ကုပ္ပိတောနုခေါ၊ အမျက်-ထွက်လေ-သလော၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ စိန္တေကိသိရု၊ ကြံသတတ်၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်
စွာဘုရားသည်၊ အဂ္ဂိဝေဿန၊ အဂ္ဂိဝေဿန၊ တထာဂတေ၊ မြတ်စွာဘုရား
သည်၊ အနေကသတာယ၊ အရောမကများသော၊ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်၌၊
ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဒေသန္တော၊ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်၊ သမဏောဂေါ၊ ၁၉
တမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်၊ ကုပ္ပိတော၊ အမျက်ထွက်၍၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ဧကော၊ တယောက်သော၊ ဝတ္ထုဝိ၊ ဆိုတတ်သောသူသည်လည်း၊ နတ္ထိ၊
မရှိ၊ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့အား၊ ဗောဓနတ္ထာယ၊ သဗ္ဗာလေးပါး-တရားကို
သိစေခြင်းငှါ၊ ပဋိဝိဇ္ဈနတ္ထာယေဝ၊ သဗ္ဗာလေးပါးကို-သိုးထွင်း၍ သိစေ
ခြင်းငှါသာလျှင်၊ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဒေ
သေတိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒေသန္တော၊ ပြီးတော်မူလိုသည်ဖြစ်
၍၊ ဣမံဒေသနံ၊ ဤတရားတော်ကို၊ အာရဟိ၊ အားထုတ်တော်မူ၏၊ တတ္ထ၊
ထိုပါဠိ၌၊ အာရတ္တဘိ၊ အာရတ္တ ဟူသည်ကား၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ယာဝ
ဒေဝါတိဣဒံဝစနံ၊ ယာဝဒေဝဟူသော-ဤကားသည်၊ ပယောဇနပိပရိ
န္တေဒနိယမနံ၊ အကျိုး၏အစဉ်ကို-ပိုင်းခြားခြင်း-မှတ်ခြင်းတည်း၊ ဣဒံ၊ ဤ
သို့သော-အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပရေ
သံ၊ သူတပါးတို့အား၊ ဝိညာပနမေဝ၊ သိစေခြင်းသည်သာလျှင်၊ တထာဂ
တဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဓမ္မဒေသနာယ၊ တရားဟောတော်မူခြင်း၏၊ ပယော
ဇနံ၊ အကျိုးတည်း၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဧကသေဝ၊ တယောက်သော-သူ
အားသာလျှင်၊ နဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၊ ယတ္ထက၊ အကြင်မျှလောက်
ကုန်သော၊ ဝိညာတာရော၊ သိလွယ်ကုန်သော-သတ္တဝါတို့သည်၊ အတ္ထိ
သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော-သူတို့အား၊ ဒေသေတိ၊ ဟော
တော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မိံ
ယေဝပုရိမသ္မိံန္တိဣမိနာ၊ တသ္မိံယေဝပုရိမသ္မိံ-ဟူသောဤပါဠိဖြင့်၊ ကိံ
အဘယ်ကို၊ ဒေသေတိ၊ ပြသနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ဝုတ္ထာ၊ အမေး
တည်း၊ သစ္စကော၊ သစ္စကသည်၊ သမဏောဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမ
သည်၊ အဘိဈုပေါ၊ အလွန်အဆင်းလှ၏၊ ပါသာဒိကော၊ ကြည်ညိုတွယ်ရှိ
၏၊ ဒန္တာဝရဏံ၊ နှုတ်ခမ်းတော်သည်၊ သုဗ္ဗသိတံ၊ ကောင်းစွာထိ၏၊ ဇိဝှါ၊
လျှာတော်သည်၊ မုဒုကာ၊ နူးညံ့၏၊ ဝါက္ကရဏံ၊ အသံတော်သည်၊ မရရံ၊

သာယာ၏။ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို၊ ရုက္ခန္ဓော၊ တသ်စေ လျက်၊ ဝိစရတိ
မညေ၊ ဟုည့်လည်ယောင်တကား။ အဿ၊ ထိုရဟန်းဂေါတမ၏။ အန္တော
ပန၊ ကိုယ်တွင်း၌ကား။ စိတ္တေကဝ္ဗတာ၊ စိတ်၏-တည်ကြည်ခြင်း- သမာဓိ
သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိကိရ၊ ကြံသတတ်၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊
ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဿ၊ ထိုသစ္စကအား။ အဂ္ဂိဝေဿန၊ အဂ္ဂိ
ဝေဿန၊ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို၊ ရုက္ခ
န္ဓော၊ တသ်သည်ဖြစ်၍၊ နဝိစရတိ၊ မဟုည့်လည်၊ စက္ကဝါဠပရိယန္တယဝိ၊
စကြာဝဠာအဆုံး-ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်၌၊ တထာ
ဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဓမ္မံ၊ တရားတော်ကို၊ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်
မူ၏။ အသလ္လိနော၊ ကပ်ငြိခြင်းမရှိ၊ အနုပလိတ္တော၊ မလိမ်းကျ၊ ဣကံ၊ ဤ
မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဧကဝိဟာရီ သုညတဖလ သမာပတ္တိံ၊ တယောံ
အထည်းထည်းနေခြင်း-သုညတဖလသမာပတ်ကို-ဝင်စားခြင်းကို၊ အနု
ယုတ္တော၊ အားထုတ်တော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒေသေတံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ ဝေံ၊ ဤသို့
အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ။

အဇ္ဈတ္တမေဝါတိ၊ အဇ္ဈတ္တမေဝ-ဟူသည်ကား။ ဂေါစရဇ္ဈတ္တမတ္တမေ
ဝ၊ ဂေါစရဖြစ်သော-အဇ္ဈတ္တမျှကိုသာလျှင်၊ သန္နိသာဒေမိတိ၊ သန္နိသာဒေ
မိဟူသည်ကား၊ သန္နိသိဒါပေမိ၊ နေစေတော်မူ၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ တထာ
ဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယသ္မိံ၊ ခဏော၊ အကြင်ခဏ၌၊ ပရိသာ၊ ပရိ
သတ်-အပေါင်းတို့သည်။ သာဓုကာရံ၊ ကောင်းကြီးကို၊ ဒေတိ၊ ပေး၏။
တသ္မိံ၊ ခဏော၊ ထိုခဏ၌၊ ဝုပ္ပတာဂေန၊ ရှေးအခါ၌-နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်၊
ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ပိုင်းခြား၍၊ ဖလသမာပတ္တိံ၊ ဖလသမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇတိ၊
ဝင်စား၏။ သာဓုကာရဿ၊ ကောင်းခြီးပေးသော-အသံ၏။ နိဗ္ဗောဿ၊
အသံသည်။ အဝိစ္ဆိန္နယေဝ၊ မပြတ်မစဲမိသာလျှင်၊ သမာပတ္တိတော၊ သ
မာပတ်မှ၊ ဝုပ္ပာယ၊ ထ၍၊ ဥတဋ္ဌာနတော၊ တည်တော်မူရာ-အရပ်မှ၊ ပဋ္ဌာ
ယ၊ စ၍၊ ဓမ္မံ၊ တရားတော်ကို၊ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။
ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားဘို့၏။ ဘဝင် ပရိဝါသော၊ ဘဝင် အကြိမ်သည်၊
လဟုကော၊ လျင်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဿာသဝါရေးဝင်
သက်အကြိမ်၌-လည်းကောင်း၊ ပဿာသဝါရေး ထွက်သက်အကြိမ်၌
လည်းကောင်း၊ ဖလသမာပတ္တိံ၊ ဖလသမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ဝင်စား
တော်မူကုန်၏။ ယေနသုဒ္ဓနိစ္စကပ္ပန္တိ၊ ယေနသုဒ္ဓနိစ္စကပ္ပံ ဟူသည်ကား၊
သုညေန၊ ဆိတ်သော၊ ယေနဖလသမာဓိနာ၊ အကြင်ဖလသမာပတ်တည်း

၃၃၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ။

ဟူသော-သမာဓိဖြင့်၊ နိစ္စကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း၊ ဝိဟရာမိ၊ နေ၏။ တတ္ထိံ
သမာဓိနိမိတ္တေ၊ ထိုဖလသမာပတ်တည်းဟူသော-သမာဓိနိမိတ်၌၊ ဗိတ္တံ၊
စိတ်ကို၊ သတ္တပေမိ၊ ကောင်းစွာ-ထားတော်မူ၏။ သမာဓဟာမိ၊ ကောင်း
စွာဆောက်တည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒသေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ဩကပ္ပနိ
ယမေတန္တိ၊ ဩကပ္ပနိယမေတံ-ဟူသည်ကား၊ ဇေတဝစနံ၊ ဤစကားကို၊
သဒ္ဓဟနိယံ၊ ယုံကြည်အပ်၏။ ဇေတံ၊ ဤသို့၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊
ဧကဝ္ဗဗိတ္တတံ၊ တည်ကြည်သော-စိတ်ရှိသည်၏-အဖြစ်ကို၊ သမ္ပုဋိန္ဒြိယတွာ၊
ဝန်ခံပြီး၍၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ နအတ္တာ၊ မိမိသည်၊ ဩဝဠိကသာရံ၊ ခါး
ပိုက်ဖြင့်ဆောင်အပ်သော-ဥစ္စာနှစ်ကိုကဲ့သို့၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ အာနိတံ၊ ဆောင်
အပ်သော၊ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးလိုသည်ဖြစ်၍၊ အဘိဇာနာတိ
ခေါပနံ၊ တံဝံဂေါတမောဒိဝါသုပိတာတိ၊ အဘိဇာနာတိခေါပနံ-တံဝံဂေါ
တမော-ဒိဝါသုပိတာဟူ၍၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး၊ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်-ထင်စွာပြဦးအံ့၊
သုနက္ခောနိမ၊ ခွေးမည်သည်ကား၊ အသန္တိန္ဒြိယရပက္ကပါယာသံ၊ ရေနင့်မရော
သော-နို့၊ ရည်နှင့်-ချက်အပ်သော-ဂဏာထမင်းကို၊ သပ္ပိနာ၊ ထောပတ်
နှင့်၊ ယောဇေတွာ၊ ရောနှော၍၊ ဥဒရပူရံ၊ ဝမ်းပြည့်အောင်၊ ဘောဇိတောပိ၊
စားရသော်လည်း၊ ဂူထံ၊ ကျင်ကြီးကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ အခါဒိတွာ၊ မစားမူ၍၊
ဂန္တု၊ သွားခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်နိုင်၊ အခါဒမာနော၊ မစားနိုင်သည်ရှိ
သော်၊ ဗာသယိတွာပိ၊ နန်း၍လည်း၊ ဂန္တုတိ၊ သွား၏၊ အဗာသယိတွာဝ၊ မနန်း
မူ၍သာလျှင်၊ ဂတဿ၊ သွားသော၊ အဿ၊ ထိုခွေး၏၊ သိသံ၊ ဦးခေါင်း
သည်၊ ရုဇ္ဈာတိ၊ ကိရယထား၊ ကျင်နာသတတ်သကဲ့သို့၊ ဇေမေဝ၊ ဤအတူ
သာလျှင်၊ ဣမဿပိ၊ ဤသစ္စကအားလည်း၊ သတ္တာ၊ ဘုရားရှင်သည်၊ အ
သန္တိန္ဒြိယရပက္ကပါယာသသဒိသံ၊ ရေနင့် မရောသော-နို့၊ ရည်နှင့်ချက်အပ်
သော-ဂဏာထမင်းနှင့်တူသော၊ အဘိနိက္ခမနတော၊ တောထွက်တော်မူ
သည်မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ယာဝအာသဝက္ခယာ၊ အာသဝေါတရားတို့၏-ကုန်ရာ
အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင်၊ ပဿာဒနိယံ၊ ကြည်ညိုဘွယ်ကို-ရွက်ဆောင်
တတ်သော၊ ဓမ္မဇေသနံ၊ တရားဇေသနာတော်ကို၊ ဇေသတိ၊ ဟောတော်
မူ၏၊ ဇေသပန၊ ထိုသစ္စကအား၊ ဇေရူပံ၊ ဤသို့ကြည်ညိုဘွယ်ကို-ရွက်
ဆောင်တတ်သော- သဘောရှိသော၊ ဓမ္မဇေသနံ၊ တရားဇေသနာတော်
ကို၊ သုတွာ၊ နာရလျှင်မူလည်း၊ သတ္တရိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌၊ ပဿာဒမတ္တဗ္ဗိ၊
ကြည်ညိုခြင်းမျှသည်လည်း၊ နဥပ္ပန္နံ၊ မဖြစ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဩဝဠိက
သာရံ၊ ခါးပိုက်ဖြင့်ဆောင်အပ်သော-ဥစ္စာနှစ်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ အာနိတံ၊

ဆောင်အပ်သော၊ ယဉ်၊ ပြဿနာကို၊ အဝုတ္တိတွာ၊ မမေးမူ၍၊ ဂန္တု၊ သွားခြင်း
ဌာ၊ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့အဘိဇာနာတိခေါ
ပန ဘဝံဂေါတမော ဗိဝါသုပိတာ-အစရှိသော-စကားကို၊ အာဟ၊ ပော
ထော်မူပြီ။ ။

အထ၊ ထိုအခါ၌၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ထိနမိဒ္ဓကို၊ သဗ္ဗမိ
ဏာသဝါနံ၊ အလုံးစုံသော-ရဟန္တာ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေနဝ
အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏၊ ကာယဒရထောပန၊
ကိုယ်၏-ပူပန်ခြင်းသည်ကား၊ ဥပါဒိန္နကေဝိ၊ ဥပါဒိန္နကရုပ်၌လည်း၊ ဟော
တိ၊ ဖြစ်၏၊ အနုပါဒိန္နကေဝိ၊ အနုပါဒိန္နက-ရုပ်၌လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
တထာတံဝစနံ၊ ထိုစကားသည်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ကမယုပ္ပလာဒိနိ၊ ကြည့်
ကြာဖြူ - ကြာနီ - ကြာပရဗ္ဗာ အစရှိသော-ကြာတို့သည်၊ ဧကေသိန္ဒိ၊ ကာ
လေ၊ တရံရောအခါ၌၊ ဝိကသန္တိ၊ ပွင့်ကုန်၏၊ ဧကေသိန္ဒိ၊ တရံရောအခါ၌၊
မကုဇ္ဇာနိ၊ ငုံ့ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ သာယံညအခါ၌၊ ဧကသဉ္စိ၊
အချို့ကုန်သော၊ ရုက္ခာနန္တိ၊ သစ်ပင်တို့၏လည်း၊ ပတ္တာနိ၊ အရွက်တို့သည်၊
ပဋိထိယန္တိ၊ ရုရုံးကုန်၏၊ ပါတောနံနက်အခါ၌၊ ဝိပ္ပာရိကာနိ၊ ပြန်ကုန်သည်၊
ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဥပါဒိန္နကဿ၊ ဥပါဒိန္နကသန္တာန်၌ဖြစ်
သော၊ ကာယဿ၊ ရူပကာယ၏၊ ဒရထောစေတ၊ ပူပန်ခြင်းရှိသည်သာလျှင်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဒရထဝသေန၊ ပူပန်ခြင်းရှိသည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဘဝဂံ
သောတဉ္စ၊ ဘဝင်အကြိမ်၏-အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဣမ၊ ဤအရာ၌၊
နိဒ္ဒါတိ၊ အိပ်၏ဟူ၍၊ အမိဗ္ဗေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏၊ တမ္ပိ၊ ထိုဘဝင်-ကျသဖြင့်
အိပ်ခြင်းသည်လည်း၊ ဝိဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်
၏၊ တံ၊ ထိုအိပ်ခြင်းကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ အဘိဇာနာမဟန္တိ အာဒိ၊ အဘိ
ဇာနာမဟံ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ သဗ္ဗောဟ
ဝိဟာရေသိန္ဒိတိ၊ သဗ္ဗောဟဝိဟာရေသိန္ဒိ-ဝဒန္တိဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗော
ဟဝိဟာရောတိ၊ ပြင်းစွာတွေဝေခြင်းရှိသော-နေခြင်းဟူ၍၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်
၏၊ အာသန္ဓိအာသန္ဓာတိ၊ အာသန္ဓိ-အာသန္ဓိ-ဟူသည်ကား၊ စာနေတွာ
စာနေတွာ၊ ချုတ်ချယ်၍-ချုတ်ချယ်၍၊ ဥပနိတေဟိတိ၊ ဥပနိတေဟိဟူ
သည်ကား၊ ဥပနေတွာ၊ ဆောင်၍၊ ကထိတေဟိ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဝစန
ပထေဟိတိ၊ ဝစနပထေဟိဟူသည်ကား၊ ဝစနေဟိ၊ စကားတို့ဖြင့်၊ အဘိ
နန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာတိ၊ အဘိနန္ဒိတွာ-အနုမောဒိတွာ ဟူသည်ကား၊
ဝိတ္တေန၊ ဝိတ်ဖြင့်၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒန္တော၊ ဝန်ခံလျက်၊ အဘိနန္ဒိတွာ၊ နှစ်သက်၍၊

၃၃၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

ဝါစာယပိ၊ နှုတ်ဖြင့်လည်း၊ ပသံသန္တော၊ ခြီးမွမ်းလျက်၊ အနံမောဒိတွာ၊
ဝမ်းမြောက်၍၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမဿနိဂဗ္ဗဿ၊ ဤ
နိဂဗ္ဗ အမည်ရှိသော-သစ္စကအား၊ နေသုတ္တာနိ၊ နှစ်သုတ်တို့ကို၊ ကထိ
တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ပုရိမသုတ္တံ၊ ရှေးသုတ်သည်၊ ဧကောဘာ
ဏဝါရော၊ တဘာဏဝါရ-အတိုင်းအရှည်ရှိ၏၊ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤသုတ်သည်၊
ဒိယဇော၊ အဖွဲ့နှင့်တကွ-နှစ်ဘာဏဝါရ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
အနုတိယေဘာဏဝါရေ၊ အဖွဲ့နှင့်တကွ-သုံးဘာဏဝါရ-အတိုင်းအရှည်ရှိ
သော-တရားတို့ကို၊ သုတွာပိ၊ နာ၍လည်း၊ အယံနိဂဗ္ဗဿ၊ ဤသစ္စကသည်၊
နေဝအဘိသမယံပတ္တော၊ သစ္စာလေးပါးကို-ပိုင်းခြား၍-သိခြင်းသို့လည်း
မရောက်၊ နပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းလည်းမပြု၊ သရဏေသု၊ သရဏဂုံတို့၌၊ န
ပတိဋ္ဌိတော၊ မတည်၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ ဧတဿ၊ ထိုသစ္စကအား၊
ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဓမ္မံ၊ တရားတော်ကို၊ ဒေသေသိ၊ ဟောတော်
မူသနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ အာဂတေ၊ နောင်
အခါ၌၊ ဝါသနတ္ထာယ၊ ထုစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဒေသေသိ၊ ဟောတော်မူ၏
ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမဿ၊ ဤသစ္စကအား၊ ဣဒါ
နိ၊ ယခုအခါ၌၊ ဥပနိဿယော၊ မဂ်ဖိုလ်၏အကြောင်းဖြစ်သော-ဥပနိဿယ
သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ မဟံပန၊ ငါဘုရား၏ကား၊ ပရိနိဗ္ဗာနတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု
တော်မူသည်မှ၊ သမမိကာနံ၊ အလွန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ နိန္ဒဝဿ
သတာနံ၊ အနှစ်-နှစ်ရာတို့၏၊ အစ္စယေန၊ လွန်သောအခါ၌၊ တမ္ပပါဏိဒိပေ၊
သိန်းစုံနှင့်ကျွန်း၌၊ သာသနံ၊ သာသနာတော်သည်၊ ပတိဋ္ဌဟိဿတိ၊ တည်
လတ္တံ့၊ တကြ၊ ထိုသိန်းစုံနှင့်ကျွန်း၌၊ အယံ၊ ဤသစ္စကသည်၊ ကုလဗ္ဗာရေ၊
အမျိုးအိမ်၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ၊ ဖြစ်လေ၍၊ ကာလေ၊ ရဟန်းပြုလောက်သော
အရွယ်အခါသည်၊ သမ္ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သော်၊ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရဟန်းပြု၍၊ တိ
ဏိပိဋကနိ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံတို့ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ သင်ယူ၍၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိ
ပဿနာကို၊ ဝဗ္ဗိတွာ၊ ပွားစေ၍၊ သဟပမ္ဘိသန္တိဒါဟိ၊ ပမ္ဘိသန္တိဒါတို့နှင့်
တကွ၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ ကာလဗုဒ္ဓရက္ခိ
တောနာမ၊ ကာလဗုဒ္ဓရက္ခိတအမည်ရှိသော၊ မဟာဒိဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာ
ကြီးသည်၊ တဝိဿဟိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိဣဒံကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းကို၊
ပဿတိ၊ မြင်ဖော်မူ၏၊ ဣဒံကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ အနာ
ဂတေ၊ နောင်အခါ၌၊ ဝါသနတ္ထာယ၊ ထုစေသောငှါ၊ ဓမ္မံ၊ တရားတော်ကို၊
ဒေသေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။

သောဝိ၊ ထိုသစ္စကသည်လည်း၊ တတ္ထဝတမ္ပပဏ္ဏိဒိပမိ၊ ထိုသိန်း၊ နိဗ္ဗာန်၊ သာသျှင်၊ သာသနော၊ သာသနာတော်သည်၊ ပတိဋ္ဌိတေ၊ တည်သည်၊ ရှိသော်၊ ဧဝံ၊ လောကတော၊ နတ်ပြည်မှ၊ စဝိတွာ၊ ရတနဲ့၊ ဒက္ခိဏာဂိရိ၊ ဝိဟာရဿ၊ ဒက္ခိဏာဂိရိကျောင်း၌၊ ဘိက္ခဝာရဝါမေ၊ ဆွမ်းခံရွာ၌၊ ဧကသ္မိ၊ တဦးသော၊ အမတ္တကုလေ၊ အမတ်မျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်လေ၏၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာသမတ္ထယောဗ္ဗနေ၊ ရဟန်းပြုစွမ်းနိုင်သော-အရွယ်သို့ရောက်လတ်သော်၊ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရဟန်းပြု၍၊ တေပိဇ္ဇကံ၊ ပိဇ္ဇကတ်သုံးပုံဟု-ဆိုအပ်သော၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏စကားတော်ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ သင်ယူ၍၊ ဂဏံ၊ ဂိုဏ်းကို၊ ပရိဟရန္တော၊ ဆောင်လျက်၊ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော၊ များစွာသောရဟန်းအပေါင်းတို့သည်- ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဥပဇ္ဈာယံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ကို၊ ပဿိပံ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှါ၊ အဂမာသိ၊ သွားလေ၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿထိကာလ ဗုဒ္ဓ-ရက္ခိတ ရဟန်း၏၊ ဥပဇ္ဈာယော၊ ဥပဇ္ဈာယ်သည်၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိက-တပည့်ကို၊ စောဒိဿာသိတိ၊ အပြစ်တင်အံ့ဟူ၍၊ တေပိဇ္ဇကံ၊ ထိုပိဇ္ဇကတ် သုံးပုံဟု-ဆိုအပ်သော၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏စကားတော်ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ သင်ယူ၍၊ အာဂတေန၊ လာသော၊ တေန၊ ထိုသဒ္ဓိဝိဟာရိက-တပည့်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ မုခံဒတွာ၊ မျက်နှာပေး၍၊ ကထာမတ္တမ္ပိ၊ စကားဆိုခြင်းမျှကိုလည်း၊ နအကာသိ၊ မပြု၊ သော၊ ထိုကာလဗုဒ္ဓ ရက္ခိတ မည်သော-သဒ္ဓိဝိဟာရိက-တပည့်သည်၊ ပစ္စ၊ သသမယေ၊ မိုးသောက်ထ-အခါ၌၊ ဝုဠာယ၊ ထ၍၊ ထေရဿ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော-မထေရ်၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဝတံ၊ သွား၍၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ တုဉ္ဇေ၊ ကိုယ်တော်မြတ်တို့သည်၊ မယိ၊ တပည့်တော်သည်၊ ဂန္ဓကန္တံ၊ ကျမ်းဂန်သင်ခြင်းအမှုကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ တုဉ္ဇာကံ၊ အရှင်ကိုယ်တော်တို့၏၊ သန္တိကေ၊ အထံသို့၊ အာဂတေ၊ လာသည်ရှိသော်၊ မုခံဒတွာ၊ မျက်နှာပေး၍၊ ကထာမတ္တမ္ပိ၊ စကားဆိုခြင်းမျှကိုလည်း၊ နကရိတ္ထ၊ ပြုတော်မမူကုန်၊ မယှံ၊ တပည့်တော်အား၊ ကောဒေါသော၊ အဘယ်အပြစ်ရှိသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုန္တိ၊ မေး၏၊ ထေရော၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော-မထေရ်သည်၊ အာရသောဗုဒ္ဓရက္ခိတ၊ ငါ့ရှင်ဗုဒ္ဓရက္ခိတ၊ တံ၊ သင်သည်၊ ဧတ္တကေနော၊ ဤမျှဘုရားစကားတော်ကို-သင်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ မေ၊ ငါ့အား၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာကိစ္စံ၊ ရဟန်းတို့၏ပြုရာသော-ကိစ္စသည်၊ မတ္တကံ၊ အပြီးအဆုံးသို့၊ ပတ္တန္တိ သညံ၊ ရောက်ပြီဟူသော-အမှတ်သညာကို၊ ကရောသိ၊ ပြုသလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ ကိံ၊ အဘယ်သို့၊ ကရောမိ၊ ပြုရအံ့နည်း၊

၂၃

၃၃၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တော၊ ယျော့ကံဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဂဏံ၊ ဂိုဏ်းကို၊ ဝိနော
 ဒေတွာ၊ ယျောက်၍တွံ၊ သင်သည်၊ ပပဉ္စံ၊ ကိလေသာကို၊ ဆိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍၊
 စေတိယပဗ္ဗတဝိဟာရံ၊ စေတိယတောင်ကျောင်းသို့၊ ဂစ္ဆာ၊ သွား၍၊ သမ
 ဏခမ္ဘံ၊ ရဟန်းတရားကို၊ ကရောဟိ၊ အားထုတ်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊
 ဆို၏၊ သော၊ ထိုကာလဗုဒ္ဓရက္ခိတသည်၊ ဥပဇ္ဈာယဿ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ
 ၏၊ ဩဝါဒေ၊ အဆုံးမ၌၊ ဌတွာ၊ တည်၍၊ တယာ၊ ထိုဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ-ဆုံးမ
 တိုင်း၊ ကတွာ၊ ရဟန်းတရားကို-အားထုတ်၍၊ သဟပဋိသန္တိဒါဟိ၊ ပဋိ
 သန္တိဒါတို့နှင့်တကွ၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ ဝုည
 ဝါ၊ ဘုန်းရှိသည်၊ ရာဇပူဇိတော၊ မင်းသည်ပူဇော်အပ်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊
 မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရော၊ များစွာသော-ရဟန်းအပေါင်း-အခြံအရံရှိ
 သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ စေတိယပဗ္ဗတဝိဟာရေ၊ စေတိယတောင်ကျောင်း
 ၌၊ ဝသိ၊ နေ၏၊ ၊

ဟိ၊ ချဲ့၍ဆိုပြီးအံ့၊ တတ္ထိ၊ ကာလေ၊ ထိုအခါ၌၊ တိဿမဟာရာဇာ၊ တိဿ
 မင်းကြီးသည်၊ ဥပေါသထကမ္ဘံ၊ ဥပုသ်သုံးသော-အမှုကို၊ ကရောဇ္ဇော၊
 ပြုလျက်၊ စေတိယပဗ္ဗတေ၊ စေတိယတောင်၌၊ ရာဇလေဏေ၊ ရာဇမည်သော
 လိုက်၌၊ ဝသတိ၊ နေ၏၊ သော၊ ထိုတိဿမင်းကြီးသည်၊ ထေရဿ၊ မထေရ်
 ၏၊ ဥပဋ္ဌာကဘိက္ခုနော၊ အလုပ်အကျွေး ဖြစ်သော-ရဟန်းအား၊ ယဒါ၊
 အကြင်အခါ၌၊ မယျံ၊ ငါ့အား၊ အယျော၊ အရှင်ဗုဒ္ဓရက္ခိတ-မထေရ်သည်၊
 ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို၊ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ ဖြေ၏၊ ခမ္ဘံဝါ၊ တရားကိုမူလည်း၊ ကထေတိ၊
 ဟော၏၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ မေ၊ ငါ့အား၊ သညံ၊ အမှတ်သညာကို၊ ဒဒေယျာ
 ထ၊ ပေးတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သညံ၊ အမှတ်သညာကို၊ အနိသိ၊ ပေး
 ၏၊ ထေရောပိ၊ ကာလဗုဒ္ဓရက္ခိတ-မထေရ်သည်လည်း၊ ဧကတ္ထိ၊ ဓမ္မသပန
 ဒိဝသေ၊ တပါးသော-တရားနာရာဖြစ်သောနေ၌၊ ဘိက္ခုသံဃပရိဝါရော၊
 များစွာသော-ရဟန်းအပေါင်းခြံရံလျက်၊ ကံဗျူကစေတိယင်္ဂဏံ၊ ကံဗျူက
 မည်သော-စေတိဖြစ်သို့၊ အာရုပ္ပ၊ တက်၍၊ စေတိယံ၊ စေတိတော်ကို၊ ဝန္တိ
 တွာ၊ ရှိခိုး၍၊ ကာလမ္ပရိရုက္ခမူလေ၊ ကာလမ္ပရိမည်သော-သစ်ပင်၏အနီး၌၊
 အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌နံ၊ ထိုကာလဗုဒ္ဓရက္ခိတ-မထေရ်ကို၊ ဧ
 ကော၊ တဦးသော၊ ပိဏ္ဍပါတိကဏ္ဍရော၊ ပိဏ္ဍပါတိကထေရ်သည်၊ ကာထာ
 ရာမသုတ္တဇ္ဇေ၊ ကာလာရာမသုတ်တန်၌၊ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို၊ ဝုတ္တိ၊ မေး၏၊ ထေ
 ရော၊ မထေရ်သည်၊ အေဝသော၊ ငါ့ရှင်၊ အန္တံ၊ ယနေ့၊ ဓမ္မသဝနဒိဝသောနု၊ တ
 ရားနာရာသော-နေမဟုတ်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ ဘဇ္ဇေ၊ အရှင်

တရား၊ အာမဓမ္မသဝနဒီဝသော၊ တရားနာရာသော - နေ့ဖြစ်သည်မှန်၏၊ ဣတိ
ဤသို့၊ အဝေါစ၊ ဆို၏၊ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဆိုတပြီးကား၊ ဝိဇ္ဇကံ၊ အင်းပျဉ်ငယ်
ကို၊ အာနေယ၊ ဆောင်ချေကုန်၊ ဣဇေဝ၊ ဤအရပ်၌ပင်လျှင်၊ နိထိန္ဒာ၊ ထိုင်နေ
ကုန်လျက်၊ ဓမ္မသဝနံ၊ တရားတော်ကို - ကြားနာခြင်းကို၊ ကရိယာမ၊ ပြုကုန်
အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုမထေရ်အား၊ ရုက္ခ
မူလေ၊ သစ်ပင်ရင်း၌၊ အာသနံ၊ နေရာကို၊ ပညပေတွာ၊ ခင်း၍၊ အဒံသု၊ ပေး
ကုန်၏၊ ထေရော၊ မထေရ်သည်၊ ဝုဗ္ဗဂါယာ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော - ဂါယာကို၊
ဝတွာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍၊ ကာလာရာမသုတ္တံ၊ ကာလာရာမသုတ်ကို၊ အာ
ရတိ၊ အားထုတ်၏၊ အဿ၊ ထိုမထေရ်၏၊ သောဝိဉ္ဇပဋ္ဌာကဒဟရော၊ ထို
အလုပ်အကျွေး ဖြစ်သော - ပဋ္ဌင်းငယ်သည်လည်း၊ ရညော၊ မဟာတိဿ
မင်းအား၊ သညံ၊ အမှတ်သညာကို၊ အဒါပေသိ၊ ပေးစေ၏၊ ရာဇာ၊ မဟာ
တိဿမင်းသည်၊ ဝုဗ္ဗဂါယာသု၊ ရှေးဦးစွာဟောကုန်သော - ဂါယာတို့သည်
အနိဋ္ဌိတာသုယေဝ၊ မပြီးကုန်မီသာလျှင်၊ ပါဝုဏိ၊ ရောက်လေ၏၊ ပတွာစ၊
ရောံပြီး၍လည်း၊ အညာတကဝေသေနဝ၊ မထင်ရှားသော - အသွင်ဖြင့်
သာလျှင်၊ ပရိသန္တေ၊ ပရိသတ်၏အစွန့်၌၊ ဥတွာ၊ ရပ်၍၊ တိယာမရတ္တိံ၊ ညဉ့်
သုံးယာမ်ပတ်လုံး၊ ဌိတကောဝ၊ ရပ်လျက်သာလျှင်၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ သုတွာ၊
နာ၍၊ ထေရဿ၊ မထေရ်အား၊ ဣဒမဝေါစဘဂဝါတိ၊ ဣဒမဝေါစဘဂဝါ
ဟူ၍၊ ဝစနကာလေ၊ ဆိုသောအခါ၌၊ သောရကာရံ၊ ကောင်းမြီးကို၊ အဒါတိ၊
ပေး၏၊ ထေရော၊ မထေရ်သည်၊ ဉတွာ၊ သိ၍၊ မဟာရာဇ၊ မင်းမြတ်၊ ကဒါ၊
အဘယ်အခါ၌၊ အာဂတော၊ လာသည်၊ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ဝုတ္တိ၊ မေး၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်တရား၊ ဝုဗ္ဗဂါယာဩသာရဏကာလေယေဝ၊
ရှေးဦးစွာသော - ဂါယာကိုရုက်သော - အခါ၌သာလျှင်၊ အာဂတော၊ လာ၏
ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ လျှောက်၏၊ မဟာရာဇ၊ မင်းမြတ်၊ တေတယာ၊ သင်
မင်းမြတ်သည်၊ ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်းသောအမှုကို၊ ကတံ၊ ပြုအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
အာဟ၊ ဆို၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်တရား၊ ဣဒံ၊ ဤအမှုသည်၊ နဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်းသည်
မဟုတ်ပါ၊ မေ၊ တပည့်တော်အား၊ အယုဿ၊ အရှင်၏၊ ဓမ္မကထံ၊ တရား
ဟောခြင်းကို၊ အာရဒ္ဓကာလတော၊ အားထုတ်သောအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊
ဧကပဒေဝိ၊ တခုသောပုဒ်၌လည်း၊ အညာဝိဟိတာဘာဝေါ၊ တပါးကိုနှုလုံးမူ
သော - အဖြစ်သည်၊ ယဒိပနအဟောသိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်
သည်ရှိသော်၊ တမ္မပုဏ္ဏိဒိပဿ၊ သိန်းသိင်္ဃုန္တရန်းကို၊ ပတောဒယဋ္ဌိနိတုဒန
မတ္တေဝိဋ္ဌာနေ၊ နှင့်တံဖြင့် - တို့လေဝံရုံမျှသော - အရပ်၌၊ သာမိတာဝေါနာမ၊

အစိုးရသော-အဖြစ်မည်သည်။မေ။တပည့်တော်အား။မဟောတု။မဖြစ်
စေသတည်း။ဣတိ။ဤသို့။သပထံ။ကျိန်သည်ကို။အကာသိ။ပြု၏။ ၊

တတ္ထိပနသုတ္တေ။ ထိုကာလာရာမသုတ်၌ကား။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ။ ဘုရား၏
ကျေးဇူးတို့ကို။ ယသ္မာ။ အကြင်ကြောင့်။ ပရိဒီပိတာ။ ပြအပ်၏။ တသ္မာ။
ထို့ကြောင့်။ ရာဇာမင်းသည်။ ဘန္တေ။ အရှင်ဘုရား။ ဗုဒ္ဓဂုဏာ။ ဘုရား
ကျေးဇူးတို့သည်။ ဧတ္တကာဝ။ ဤမျှတို့ပင်လော။ ဥဒါဟု။ ထိုသို့မဟုတ်မူ။
အညေဝိ။ တပါးသောဘုရားကျေးဇူး-တို့သည်လည်း။ အတ္ထိသန္တိ။ ရှိကုန်
ဦးမည်လော။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝုန္တိ။ မေး၏။ မဟာရာဇာမင်းမြတ်။ မယာ။ ငါ
သည်။ ကထိတတော။ ဟောအပ်သော-ဘုရားကျေးဇူးထက်။ အကထိတ
မေဝ။ မဟောအပ်သော-ဘုရားကျေးဇူးသည်သာလျှင်။ ဗဟု။ များ၏။ အပ္ပ
မာဏံ။ အတိုင်းအရှည်မရှိ။ ဣတိ။ ဤသို့။ အာဟ။ ဆို၏။ ဘန္တေ။ အရှင်ဘုရား။
ဥပမံ။ ဥပမာကို။ ကရောထ။ ပြုတော်မူပါကုန်။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝုတ္တေ။ ဆိုအပ်
သည်ရှိသော်။ မဟာရာဇာမင်းမြတ်။ ကရိသသဟဿမတ္တေ။ ပယ်တ
ထောင်-အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ သာလိဓေတ္တေ။ သလေးခင်း၌။ ဧကဿာလိ
သိသေ။ တခုသောသလေးနှ့်၌။ ဓညတော။ စပါးမှ။ အဝသေသသာလိယေ
ဝ။ ကြွင်းသောသလေးတို့-သည်သာလျှင်။ ဗဟု။ များကုန်သည်။ ဟောန္တိ
ယထာ။ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ။ ထိုအတူ။ မယာ။ ငါသည်။ ကထိတ
ဂုဏာ။ ဟောအပ်သော-ဘုရားကျေးဇူးတို့သည်။ အပ္ပာနည်းကုန်၏။ အဝ
သေသာ။ ကြွင်းကုန်သော-ဘုရားကျေးဇူးတို့သည်။ ဗဟု။ များကုန်၏။
ဣတိ။ ဤသို့။ အာဟ။ ဆို၏။ ဘန္တေ။ အရှင်ဘုရား။ အပရမ္ဘိဥပမံ။ တပါးသော
ဥပမာကိုလည်း။ ကရောထ။ ပြုတော်မူပါကုန်။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝုတ္တေ။ ယျောက်
ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ မဟာရာဇာမင်းမြတ်။ ဩဃပုဏ္ဏာယ။ ရေအယဉ်
ဖြင့်ပြည့်သော။ မဟာဂင်္ဂါယ။ ဂင်္ဂါမြစ်ကြီး၌။ သူဝိပါသံ။ အပ်နဖားကို။ သံမု
ခံ။ ရှေးရှု၍သည်ကို။ ကရေယျ။ ပြုရာ၏။ သူဝိပါသေန။ အပ်နဖားဖြင့်။ ဂတ
ဥဒကံ။ ယူအပ်သောရေသည်။ အပ္ပာနည်း၏။ သေသံ။ ကြွင်းသောရေသည်။
ဗဟု။ များသည်။ ဟောတိယထာ။ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံမေ။ ထိုအတူ။ မယာ။
ငါသည်။ ကထိတဂုဏာ။ ဟောအပ်သော-ဘုရားကျေးဇူးတို့သည်။ အပ္ပာ
နည်းကုန်၏။ အဝသေသာ။ ကြွင်းကုန်သော-ဘုရားကျေးဇူးတို့သည်။
ဗဟု။ များကုန်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အာဟ။ ဆို၏။ ဘန္တေ။ အရှင်ဘုရား။ အပရမ္ဘိ
ဥပမံ။ ဥပမာတပါးကိုလည်း။ ကရောထ။ ပြုတော်မူပါကုန်ဦး။ ဣတိ။ ဤသို့။
ဝုတ္တေ။ ယျောက်ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ မဟာရာဇာမင်းမြတ်။ ဣဝ။ ဤလူ။

ပြည်၌၊ စာတကသကုဏာနာမ၊ ယုံလွှားမည်သော-ဌက်တို့သည်၊ အာ
ကာသေ၊ ကောင်းကင်၌၊ ကိဇ္ဇန္တ၊ ကစားကုန်လျက်၊ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်
ကုန်၏၊ သာသကုဏာဇာတိ၊ ထိုဌက်မျိုးသည်၊ ခုဒ္ဒကာ၊ ငယ်၏၊ တဿသု
ကုဏဿ၊ ထိုဌက်၏၊ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌၊ ပက္ခပသာရဏဌာနံ၊ အ
တောင်မြန်ရာအရပ်သည်၊ ဗဟု၊ များသည်၊ ဟောတိကိံ နှု၊ ဖြစ်သလော၊ အ
ဝသေသော၊ ကြွင်းသော၊ အာကာသော၊ ကောင်းကင်သည်၊ အပ္ပေါ၊ နည်း
သည်၊ ဟောတိကိံ နှု၊ ဖြစ်သလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုန္တိ၊ မေး၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်
ဘုရား၊ ကိံ ဝဒထ၊ အဘယ်သို့ဆိုကုန်သနည်း၊ တဿ၊ ထိုယုံလွှားမည်သော
ဌက်၏၊ ပက္ခပသာရဏေ၊ အတောင်ကိုမြန်ရာဖြစ်သော၊ အာကာသော၊
ကောင်းကင်သည်၊ အပ္ပေါ၊ ကျဉ်း၏၊ အဝသေသောဝ၊ ကြွင်းသောကောင်း
ကင်သည်သာလျှင်၊ ဗဟု၊ ကျယ်ဝန်း၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ လျှောက်
ဆို၏၊ မဟာရာဇ၊ မင်းမြတ်၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ မယာ၊ ငါသည်၊
အပ္ပကာ၊ နည်းကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ ဘုရားကျေးဇူးတို့ကို၊ ကထိတာ၊
ဟောအပ်ကုန်၏၊ အဝသေသော၊ ကြွင်းကုန်သော-ဘုရားကျေးဇူးတို့သည်၊
ဗဟု၊ များကုန်၏၊ အနန္တ၊ အဆုံးမရှိကုန်၊ အပ္ပမေယျာ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်
ကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ သုကထိ
တံ၊ ကောင်းစွာ-ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ ဘုရားကျေးဇူးတို့သည်၊
အနန္တ၊ အဆုံးမရှိကုန်၊ အနန္တေနဝ၊ အဆုံးမရှိသည်-သာလျှင်ဖြစ်သော၊
အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်၊ ဥပမိတာ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်ကုန်၏၊ မယံ၊
တပည့်တော်တို့သည်၊ ပသန္န၊ ကြည်ညိုကုန်၏၊ အယျဿ၊ အရှင်ကောင်း
အား၊ အနန္တဝိကံပန၊ လျှောက်ပတ်သော-အမှုကိုကား၊ ကာတု၊ ပြုခြင်း
ငှါ၊ နသက္ကောမ၊ မတတ်နိုင်ပါကုန်၊ မေ၊ တပည့်တော်အား၊ အယံ၊ ဤသည်
ကား၊ ဧက္ကဋ္ဌပဏ္ဏာကာရော၊ ဆင်းရဲသဖြင့်ပြုအပ်သော-ပဏာလက်ဆောင်
တည်း၊ ဣမသ္မိံ တဗ္ဗပဏ္ဏိဒီပေ၊ ဤသိန်းယိုဋ်ကျွန်း၌၊ ယောဇနသတိကံ၊ ယူဇ
နာတရာ-အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဣမရဇ္ဇံ၊ ဤမင်းအဖြစ်ကို၊ အယျဿ၊
အရှင်ကောင်းအား၊ ဒေမ၊ လှူပါကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ နားတော်
လျှောက်၏၊ မဟာရာဇ၊ မြေအပြင်၌-ရန်မာန်အပေါင်းတို့-အောင်တော်မူ
သောမင်းမြတ်၊ တုဗ္ဗေဟိ၊ သင်မင်းမြတ်တို့သည်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ပသန္နာ
ကာရော၊ ကြည်ညိုသော-အခြင်းအရာကို၊ ကတော၊ ပြုအပ်၏၊ ပန၊ ထိုသို့ပြု
အပ်သော်လည်း၊ မယံ၊ ငါတို့သည်၊ အဗ္ဘာကံ၊ ငါတို့အား၊ ဖိန္နရဇ္ဇံ၊ ပေးလှူအပ်
သော-မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ဘုဗ္ဘာကံယေဝ၊ သင်မင်းကြီးတို့အား-သာလျှင်၊

၃၃၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ၊

ဒေမ၊ တတန်ပြန်ပေးပါကုန်၏၊ မဟာရာဇ၊ မြတ်သော-မင်းမြတ်၊ ဓမ္မေန၊ တရားနှင့်၊ သမေန၊ ညီသဖြင့်၊ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရံရဟိ၊ ပြုပါလေ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါဝ၊ ဆို၏၊ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်-မဟာသစ္စကသုတ်၏-အတွင်းအပြီးတည်း၊ မဟာသစ္စက သုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ မဟာသစ္စက သုတ်၏ အတွင်းသည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ၊ ၊

ရုဇ္ဈတဏ္ဍာသင်္ခယသုတ်၊

ဧဝံမေသုတန္တိ၊ ဧဝံမေသုတံ-အစရှိသော-သုတ်သည်၊ ရုဇ္ဈတဏ္ဍာ သင်္ခယသုတ္တံ၊ ရုဇ္ဈတဏ္ဍာသင်္ခယ-သုတ်တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုရုဇ္ဈတဏ္ဍာ-သင်္ခယသုတ်၌၊ ပုဗ္ဗရာမေမိဂါရမာတုပါသာဒေတိ၊ ပုဗ္ဗရာမေ-မိဂါရမာတု ပါသာဒေ-ဟူသည်ကား၊ ပုဗ္ဗရာမသင်္ခါတေ၊ ပုဗ္ဗာရုံဟု-ဆိုအပ်သော၊ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်းတော်၌၊ မိဂါရ မာတုယာ၊ မိဂါရသုဋ္ဌေး၏-အမိဖြစ်သော-ဝိသာခါ၏၊ ပါသာဒေ၊ ပြာသာဒ်၌၊ တတြိ၊ ထိုစကား၌၊ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား၊ အနုပုဗ္ဗိကထာ၊ အစဉ်ဖြစ်သော-စကားတည်း၊ အတိတော၊ လွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ ကပ္ပသတသဟဿ မတ္ထကေ၊ ကမ္ဘာတသိန်းထက်၌၊ ဧကော၊ တယောက်သော၊ ဥပါသိကာ၊ သီတင်းသည်မသည်၊ ပဒုမုတ္တရံ၊ ပဒုမုတ္တုရ်ရ-အမည်တော်ရှိသော၊ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို နိမန္တေ၊ တွာ၊ ဆွမ်းဖြင့်ဘိတ်၍၊ ဗုဒ္ဓပရမဿ၊ ဘုရားအဖူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းအပေါင်း၏၊ သတသဟဿံ၊ တသိန်းကို၊ ဒါနံ၊ အလှူကို၊ ဒေတွါပေးလှူ၍၊ ဘဂဝတော၊ ပဒုမုတ္တုရ်ရဘုရားရှင်၏၊ ပါဒမူလေ၊ ခြေတော်ရင်း၌၊ နိပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဝတ်၍၊ အနာဂတေ၊ နောင်သော-အခါ၌၊ တုဌာဒိသဿ၊ ကိုယ်တော်မြတ်တို့ကဲ့သို့-သဘောရှိသော၊ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဘုရားရှင်၏၊ အဂ္ဂ၊ ပဉ္စာယိကား၊ မြတ်သော-အလုပ်အကျွေး-ဒါယကာမသည်၊ ဟောမိ၊ ဖြစ်ရပါလို၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပတ္တနံ၊ ဆုတောင်းခြင်းကို၊ အကာသိ၊ ပြု၏၊ သာ၊ ထိုဒါယကာမသည်၊ ကပ္ပသတသဟဿံ၊ ကမ္ဘာတသိန်းပတ်လုံး၊ ဒေဝသုစေဝ၊ နတ်ပြည်တို့၌လည်းကောင်း၊ မနုဿေသုစ၊ လူ့ပြည်တို့၌ လည်းကောင်း၊ သံသရိတွာ၊ ကျင်လည်၍၊ အဓ္မာကံ၊ ငါတို့၏၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ကာလေ၊ ရွှေလက်ထက်တော်၌၊ ဘဒ္ဒိယနဂရေ၊ ဘဒ္ဒိယမြို့၌၊ မေဏ္ဍကသေဋ္ဌိပုတ္တဿ၊ မေဏ္ဍကသုဋ္ဌေး၏-သားဖြစ်သော၊ ဓနုဗ္ဗယဿ၊ ဓနုဗ္ဗယအမည်ရှိသော၊ သေဋ္ဌိနော၊ သုဋ္ဌေး၏၊ ဂေဟေ၊ အိမ်၌၊ သုမနဒေဝိယာ၊ သုမနသုဋ္ဌေး

ကတော်၏၊ ကုန္တိမိ၊ဝင်း၌၊ ပဋိသန္ဓိ၊ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏ္ဍိယူ၏၊ အသ၊
 ထိုသတို့သွီးငယ်၏၊ ဇာတကာလေစ၊ဘွားသောအခါ၌လည်း၊ ဝိသာခါ
 တိနာမံ၊ ဝိသာခါ ဟူသော-အမည်ကို၊ အကံသု၊ ဖွည့်ကုန်၏၊ သာ၊ထို
 သတို့သွီးငယ်သည်၊ ယဒါ၊အကြင်အခါ၌၊ ဘဂဝ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊
 ဘဒ္ဒိယနဂရံ၊ဘဒ္ဒိယမြို့သို့၊ အဂမာသိ၊ကြွတော်မူ၏၊ တဒါ၊ထိုအခါ၌၊ပစ္စ
 ဟိဒါရိကံသတေဟိ၊ငါးရာကုန်သော-သတို့သွီးငယ်တို့နှင့်၊သန္ဓိ၊တကွ၊
 ဘဂဝတော၊မြတ်စွာဘုရားအား၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ခရီးဦးကြိုခြင်းကို၊ကောတွာ၊ပြု
 ၍၊ပဌမဒဿနမ္ပိယေဝ၊ရှေးဦးစွာဖူးမြင်သော-အခါ၌သာလျှင်၊ သောတာ
 ပန္နာ၊သောတာပန်သည်၊အဟောသိ၊ဖြစ်ပြီး ။

အပရဘာဂေ၊နောက်အတို့၌၊သာဝတ္ထိယံ၊သာဝတ္ထိပြည်၌၊မိဂါရသေဋ္ဌိ
 ဂုတ္တဿ၊မိဂါရသုဋ္ဌေး၏-သားဖြစ်သော၊ပုညဝနုနကုမာရဿ၊ပုညဝနုန
 မင်းသား၏၊ဂေဟံ၊အိမ်သို့၊ ဂတာ၊ရောက်လေ၏၊ တတ္ထ၊ထိုအိမ်၌နံ၊ထို
 သတို့သွီးကို၊မိဂါရသေဋ္ဌိ၊မိဂါရသုဋ္ဌေးသည်၊မာတုဋ္ဌာနေ၊အမိ၏အရာ၌၊
 ဌပေသိ၊ထား၏၊တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ မိဂါရမာတာတိ၊ မိဂါရမာတာဟူ၍၊
 ဂုတ္တတိ၊ဆိုအပ်၏၊ ပတိကုလံ၊လင်၏အိမ်သို့၊ဂန္တန္တိယာစ၊ ရောက်သည်
 လည်းဖြစ်သော၊အသ၊ထိုသတို့သွီးအား၊ပိတာ၊အဘသည်၊မဟာလတာ
 ပိလန္ဒနံနာမ၊ မဟာလတာမည်သော-တန်ဆာကို၊ ကာရာပေသိ၊ပြုစေပြီး၊
 တသ္မိံ၊ပိလန္ဒနေ၊ထိုမဟာလတာ-တန်ဆာ၌၊စတသောဝဇီရနာဋ္ဌိယော၊
 လေးကွင်းစားသော-ဝဇီရနံကျောက်တို့ကို၊ ဥပယောဂံ၊ယှဉ်ခြင်းသို့၊အ
 ဂမံသု၊ရောက်ကုန်ပြီး၊ မုတ္တာနံ၊ ပုလဲတို့၏၊ ကောဒသနာဋ္ဌိယော၊ တဆဲ့
 တကွင်းစားတို့သည်၊ဥပယောဂံ၊ယှဉ်ခြင်းသို့၊အဂမံသု၊ရောက်ကုန်ပြီး၊
 မဝါဠာနံ၊ သန္တာတို့၏၊ န္ဒါဝိသတိနာဋ္ဌိယော၊ နှစ်ဆဲ့နှစ်ကွင်းစားတို့သည်၊
 ဥပယောဂံ၊ ယှဉ်ခြင်းသို့၊ အဂမံသု၊ ရောက်ကုန်ပြီး၊ မဏိနံ၊ မြတို့၏၊
 တေတ္တိံသ နာဋ္ဌိယော၊ သုံးဆယ်-သုံးကွင်းစား တို့သည်၊ ဥပယောဂံ၊
 ယှဉ်ခြင်းသို့၊ အဂမံသု၊ ရောက်ကုန်ပြီး၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ ဧတေဟိစ၊ထိုဆို
 အပ်ခဲ့ပြီးသော-ကျောက်မျိုးတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အညေဟိ၊ ဆိုအပ်
 ခဲ့ပြီးသည်မှ-တပါး ကုန်သော၊ သတ္တဝေဇ္ဇေဟိ၊ ခုနစ်ပါးသော-အဆင်း
 ရှိကုန်သော၊ ဝရရတနေဟိစ၊ မြတ်သောရတနာတို့ဖြင့်- လည်းကောင်း၊
 နိဋ္ဌာနံ၊ပြီးခြင်းသို့၊အဂမာသိ၊ရောက်ပြီး၊တံ၊ထိုမဟာလတာ-တန်ဆာကို၊
 သိသေ၊ဦးခေါင်း၌၊ ပဋိမုက္ကံ၊ စွပ်အပ်သည်ရှိသော်၊ ယာဝပါဒပိဋိယာ၊
 ခြေဖမ်းတိုင်အောင်၊ ဘဿတိ၊ လွှမ်း၏၊ပစ္ဆန္နိဟတ္ထိနံ၊ ငါးစီးသော-ဆင်

ပြောင်တို့၏၊ ဗလံ၊ အားကို၊ ကာရိယမာနာဝ၊ ဆောင်နိုင်သည်သာလျှင်ဖြစ်
သော၊ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမသည်၊ နံ၊ ထိုမဟာလတာ-တန်ဆာကို၊ ခာရေတုံ၊ ဆောင်
ခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏၊ သာ၊ ထိုဝိသာခါသည်၊ အပရတာဂေ၊
နောက်အတို့ဖြစ်သော-ကာလ၌၊ ဒဿံဗလဿ၊ အားတော်ဆယ်ပါးနှင့်
ပြည့်စုံတော် မူသော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ အဂ္ဂပဋ္ဌာ ယိကာ၊ မြတ်သော
အလုပ် အကျွေး-မိန်းမသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ တံပဿာဓနံ၊ ထိုမဟာလ
တာ-တန်ဆာကို၊ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍၊ နဝဟိကောဋိဟိ၊ ကိုးကုဋေ
သော-ဥစ္စာတို့ဖြင့်၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်း
တော်ကို၊ ကာရိယမာနာ၊ ဆောက်လုပ်လေ့ရှိကာ၊ ကရိသမဇ္ဈေ၊ တမင်း
ပယ်စား-အတိုင်း အရှည် ရှိသော၊ ဘူမိတာဂေ၊ မြေအပေါ်၌၊ ပါသာဒံ၊
ပြာသာဒ်ကို၊ ကာရေသိ၊ ပြုစေပြီး၊ တဿ၊ ထိုပြာသာဒ်၏၊ ဥပရိဘူမိယံ၊
အထက်တံ၌၊ ပဉ္စဂတ္တသတာနိ၊ တိုက်ခန်းငါးရာတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်
ကုန်၏၊ ဟေဋ္ဌိမဘူမိယံ၊ အောက်တံ၌၊ ပဉ္စဂတ္တသတာနိ၊ တိုက်ခန်းငါးရာ
တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဂတ္တသဟဿပဋိမဏ္ဍိတော၊
တိုက်ခန်းတထောင်တို့ဖြင့်- တန်ဆာဆင်အပ်သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး
သာ၊ ထိုဝိသာခါသည်၊ သုဒ္ဓ ပါသာဒေါ၊ သက်သက်သော-ပြာသာဒ်
သည်သာလျှင်၊ နသောဘတိ၊ မတင့်တယ်၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၏၊ တံ၊ ထို
ပြာသာဒ်မကို၊ ပရိဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍၊ ပဉ္စဒ္ဓိကုဋေဂေဟသတာနိစ၊ ငါးရာ
သော-အထွန်နှစ်ခုရှိသော- ကျောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဉ္စရူဇ္ဇပါသာ
ဒသတာနိစ၊ ငါးရာသော-ပြာသာဒ်ငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဉ္စဒ္ဓိဃဿာ
လသတာနိစ၊ ငါးရာသော-စရပ်ရှည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကာရာပေသိ၊
ပြုစေ၏။ ။

ဝိဟာရမဟော၊ ကျောင်းကိုပူဇော်ခြင်းသည်၊ စတုဟိမာသေဟိ၊ လေး
လတို့ဖြင့်၊ နိဋ္ဌာနံ၊ ပြီးခြင်း-ဆုံးခြင်းသို့၊ အဂမာသိ၊ ရောက်သေ၏၊ မာထုဂါ
မတ္တဘာဂေ၊ မာထုဂါမ၏-အဖြစ်၌၊ ဌိတာယ၊ တည်သော၊ ဝိသာခါဝိယ၊
ဝိသာခါကဲ့သို့၊ အညိဿာ၊ တပါးသော-မိန်းမအား၊ ဗုဒ္ဓသာသနေ၊ မြတ်စွာ
ဘုရား၏သာသနာတော်၌၊ ဝေနပရိစ္ဆာဂါနာမ၊ ဥစ္စာကိုစွန့်သော-မိန်းမ-မည်
သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ပူရိသတ္တဘာဂေ၊ ဟောကျိန်း၏အဖြစ်၌၊ ဌိတဿ၊ တည်
သော၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿဝိယ၊ အနာထပိဏ္ဍိ-သူဌေးကဲ့သို့၊ အညဿ၊
တပါးသောသူအား၊ ဗုဒ္ဓသာသနေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏-သာသနာတော်၌၊ ဝေန
ပရိစ္ဆာဂေါနာမ၊ ဥစ္စာကို-စွန့်သော-သူမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။

သော၊ ထိုအနာထပိဏ်-သူဌေးသည်၊ စတုပညာသကောဋီယော၊ ငါးဆဲ့
လေးကုဋေသော-ဥစ္စာတို့ကို၊ ဝိဿန္တိတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍၊ သာဝတ္ထိယာ၊ သာ
ဝတ္ထိမြို့မှ၊ ဒက္ခိဏာဘာဂေန၊ တောင်မျက်နှာအံ့ဆိုဖြင့်၊ အနုရာဓပုတ္တသ၊
အနုရာဓမြို့၏၊ မဟာဝိဟာရသဒိသေ၊ မဟာဝိဟာရနှင့် တူသော၊ ဌာနေ၊
အရပ်၌၊ ဇေတဝနမဟာဝိဟာရံနာမ၊ ဇေတဝနကျောင်းကြီးမည်သည်ကို၊
ကာရေသိ၊ ဆောက်စေပြီး၊ ဝိသာခါ၊ ဝိသာခါသည်၊ သာဝတ္ထိယာ၊ သာဝတ္ထိ
ပြည်မှ၊ ပါဏိနဘာဂေ၊ အရှေ့မျက်နှာ-အရပ်အဘို့၌၊ ဥတ္တမဒေဝိဝိဟာရသဒိ
သေ၊ ဥတ္တမဒေဝိ-ကျောင်းနှင့်တူသော၊ ဌာနေ၊ အရပ်၌၊ ပုဗ္ဗာရာဓံနာမ၊ ပုဗ္ဗာ
ရံမည်သော- ကျောင်းကို၊ ကာရေသိ၊ ဆောက်စေပြီး၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ ဣမေသံ ခွိန္တကုလသနံ၊ ဤနှစ်ပါးကုန်သော-အမျိုးတို့အား၊
အနုကမ္မာယ၊ ခြီးမြှင့်တော်မူခြင်းငှါ၊ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိပြည်ကို၊ နိဿာ
ယ၊ ဖြို၍၊ ဝိဟာရန္တော၊ နေတော်မူသည်ရှိသော်၊ ဣမေသု ခွိသုဝိဟာရေသု၊
ဤနှစ်ဆောင်သော-ကျောင်းတို့၌၊ နိဗ္ဗဝါသံ၊ မပြတ်-နေတော်မူခြင်းကို၊
ဝသိ၊ နေတော်မူ၏၊ ဧကံ၊ တကြိမ်၊ အန္တောဝသံ၊ ဝါတွင်း၌၊ ဇေတဝနေး၊
ဇေတဝန-ကျောင်းတော်၌၊ ဝသတိ၊ နေတော်မူ၏၊ ဧကံ၊ တကြိမ်၊ ပုဗ္ဗာရာ
မေ၊ ပုဗ္ဗာရံ-ကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟာရတိ၊ နေတော်မူ၏၊ ဧတသ္မိံ ပနသမယေ
ထိုအခါ၌ကား၊ ပုဗ္ဗာရာမေ၊ ပုဗ္ဗာရံ-ကျောင်းတော်၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ ဝိဟာရတိ၊ နေတော်မူ၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ ပုဗ္ဗရာမေမိဝါရ၊
မာတုပါသာဒေတိ၊ ပုဗ္ဗာရာမ-မိဝါရမာတုပါသာဒေဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟော
တော်မူအပ်ပြီ။ ။

ကိတ္တာဝတာနုခေါ ဘန္တေတိ၊ ကိတ္တာဝတာနုခေါ ဘန္တေဟူသည်
ကား၊ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ ကိတ္တကေန၊ အဘယ်မျှသော-အတိုင်းအရှည်
ဖြင့်၊ တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တိံ၊ တဏှာ၏ကုန်ရာဖြစ်သော-နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဝိမုတ္တော
အာရုံပြုသောအားဖြင့်-နှလုံးသွင်းသည်၊ ဟောတိနုခေါ၊ ဖြစ်သနည်း၊ သံ
ခိတ္တေန တဏှာသင်္ခယ ဝိမုတ္တောဟောတိတိ၊ သံခိတ္တေန-တဏှာသင်္ခယ
ဝိမုတ္တော-ဟောတိဟူသည်ကား၊ တဏှာသင်္ခယေ၊ တဏှာ၏-ကုန်ရာဖြစ်
သော၊ နိဗ္ဗာနေ၊ နိဗ္ဗာန်၌၊ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို၊ အာရမ္မဏံကတွာ၊ အာရုံပြု၍၊
ဝိမုတ္တဝိတ္တတာယ၊ လွတ်သော-စိတ်ရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ တဏှာ
သင်္ခယ ဝိမုတ္တောနာမ၊ တဏှာသင်္ခယ-ဝိမုတ္တမည်၏၊ ယာယပဒိုပတ္တိယာ
အကြင်ပဒိုပတ်ဖြင့်၊ တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တော၊ တဏှာ၏ကုန်ရာဖြစ်သော

၃၄၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿိ-တတိယတွဲ၊

နိဗ္ဗာန်ကို-အာရုံပြုသော အားဖြင့်-နှလုံးသွင်းသည်။ ဟောတီးဖြစ်၏။ သံ
ဝိတ္တောန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှ-အတိုင်းအရှည်ရှိ
သည်။ ဟောတီးဖြစ်သနည်း၊ မေ၊ တပည့်တော်အား၊ ဝိဏာသဝဿ၊ ရ
ဟန္တာဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏၊ တံသုဗ္ဗဘာဂပ္ပဋိပဒံ၊ ထိုမဂ်၏-ရှေး
အတို့ဖြစ်သော-ပဋိပဒ်ကို၊ သံဝိတ္တောန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ဧဝေထေ၊ ဟော
တော်မူပါကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ အစ္စန္ဒနိဋ္ဌေတိ၊ အစ္စန္ဒနိဋ္ဌေ
ဟူသည်ကား၊ ခယဝယ သင်္ခါတံ၊ ကုန်ခြင်း-ပျက်ခြင်းဟု-ဆိုအပ်သော၊
အန္တ၊ အဆုံးကို၊ အတိတာ၊ လွန်ကုန်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အစ္စန္ဒ၊
အစ္စန္ဒမည်ကုန်၏၊ အဿ၊ ထိုရဟန္တာ-ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အစ္စန္ဒ၊ ကုန်ခြင်း
ပျက်ခြင်းဟု-ဆိုအပ်သော-အဆုံးကိုလွန်ကုန်သော၊ နိဋ္ဌာ၊ ပြီးဆုံးခြင်းတို့
သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အစ္စန္ဒနိဋ္ဌေ၊ အစ္စန္ဒနိဋ္ဌ
မည်၏၊ ဧကန္တနိဋ္ဌေ၊ စင်စစ်-ဆုံးခြင်းရှိ၏၊ သတတ နိဋ္ဌေ၊ အပြီဆုံးခြင်း
ရှိ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အစ္စန္ဒယောဂက္ခေ
မိတိ၊ အစ္စန္ဒယောဂက္ခေမိ-ဟူသည်ကား၊ ဧကန္တယောဂက္ခေမိ၊ စင်စစ်
ယောဂလေးပါး၏-ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်ရှိ၏၊ နိစ္စယောဂက္ခေမိ၊ မြဲသော-ယောဂ
လေးပါးတို့၏-ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်ရှိ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အ
နက်တည်း၊ အစ္စန္ဒ၊ ဗြဟ္မစာရိတိ၊ အစ္စန္ဒ ဗြဟ္မစာရိ ဟူသည်ကား၊ ဧကန္တ
ဗြဟ္မစာရိ၊ စင်စစ် အရိယာမဂ်ဟူသော-မြတ်သော အကျင့်ရှိသည်၊ နိစ္စ
ဗြဟ္မစာရိ၊ မြဲသော အရိယာမဂ်ဟူသော-မြတ်သော အကျင့်ရှိသည်၊ ဣတိ
အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အဿ၊ ထိုရဟန္တာ-ပုဂ္ဂိုလ်
အား၊ အစ္စန္ဒ၊ စင်စစ်၊ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ပုရိမနယေနဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အစ္စန္ဒ၊ ပရိယောသာနော၊ အစ္စန္ဒ
ပရိယောသာနမည်၏၊ သေဋ္ဌောဒေဝမနုဿာနန္တိ၊ သေဋ္ဌောဒေဝ-မနုဿာ
နံဟူသည်ကား၊ ဒေဝါနုဋ္ဌ၊ နတ်တို့ထက်လည်းကောင်း၊ မနုဿာနုဋ္ဌ၊ လူတို့
ထက်လည်းကောင်း၊ သေဋ္ဌောဥတ္တမော၊ မြတ်၏၊ ဇေဓူပေါ၊ ဤသို့သဘော
ရှိသော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှသော-အတိုင်းအ
ရှည်ဖြင့်၊ တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တိ၊ တဏှာ၏ကုန်ရာဖြစ်သော-နိဗ္ဗာန်ရှိသည်၊
ဟောတီးဖြစ်သနည်း၊ သင်္ခေပေနဝ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝိပ္ပ၊ လျင်
စွာ၊ ဧတဿ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပဋိပတ္တိံ၊ ပဋိပတ်ကို၊ ကထေထေ၊ ဟော
တော်မူပါကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဘဂဝန္တိ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ယာစတိ၊ တောင်း
ပန်၏။ ။

ကသ္မာပန၊ အဘယံကြောင့်၊ ဇေတဝေသာ၊ ဤသိကြားမင်းသည်၊ ဇေတဝေသာ၊ ဤသို့၊ ဝေဂါယတိပန၊ လျင်စွာဆောင်သနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ ကိဉ္ဇု၊ ဥယျာဉ်ကစားခြင်းကို၊ အနုဘဝိတုကာမတာယ၊ ကစားခြင်းငှါ-အလိုရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝေဂါယတိ၊ လျင်စွာဆောင်၏၊ ကိရုပိတ္တာရေမိ၊ ချဲ့ပြီးအံ့၊ အယံ၊ ဤသိကြားမင်းသည်၊ ဥယျာနကိဉ္ဇု၊ ဥယျာဉ်-ကစားခြင်းကို၊ အာဏာပေတွာ၊ ခေ၍၊ စတုဟိမဟာရာဇေဟိ၊ နတ်မင်းကြီး-လေးယောက်တို့ကို၊ စတုသုဒ္ဓိသာသု၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌၊ အာရေက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဝါဟာပေတွာ၊ ယူခေ၍၊ နိဿဒေဝလောကောသု၊ နတ်ပြည်-နှစ်ထပ်တို့၌၊ ဒေဝသံဃေန၊ နတ်အပေါင်းဖြင့်၊ ပရိဝုတော၊ ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ အဘုတိယာဟိနာရုကကောဋီဟိ၊ အခွဲနှင့်တကွ-သုးကုဇေ-အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော-နတ်ကချေ သည်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ ဧရာဝဏံ၊ ဧရာဝဏ်ဆင်ထက်သို့၊ အာရုပ္ပ၊ တက်စီး၍၊ ဥယျာနန္ဒါရေ၊ ဥယျာဉ်တံခါး၌၊ ဌိတော၊ ရပ်လျက်၊ ကိတ္တကေနနုခေါတဏ္ဍာသင်္ခယ၊ ဝိမုတ္တဿ၊ ဝိဏာသဝဿ၊ သင်္ခပတော၊ အာဂမနိယပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ၊ ဟောတိတိ၊ ကိတ္တကေနနုခေါ-တဏ္ဍာသင်္ခယ-ဝိမုတ္တဿ၊ ဝိဏာသဝဿ-သင်္ခပတော-အာဂမနိယ ပုဗ္ဗဘာဂ-ပဋိပဒါ ဟူသော၊ ဣမံပဉ္စံ၊ ဤပြဿနာကို၊ သလ္လက္ခေယိ၊ မှတ်၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုသိကြားမင်း၏၊ ဇေတဝေသာ၊ ဤသို့သော-အကြံသည်၊ အဟောယိ၊ ဖြစ်၏၊ အယံပဉ္စော၊ ဤပြဿနာသည်၊ အတိဝိယ၊ သသိရိကော၊ အလွန်လျှင်အသရေရှိ၏၊ သစေ၊ အကယ်၌၊ အယံ၊ ငါသည်၊ ဣမံပဉ္စံ၊ ဤပြဿနာကို၊ အနုဂ္ဂဏ္ဍိတွာဝ၊ အနက်-အဆုံးအဖြတ်အားဖြင့်-မမှတ်မူ၍သာလျှင်၊ ဥယျာနံ၊ ဥယျာဉ်သို့၊ ပဝိသိဿာမိ၊ ဝင်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဆန္ဒါရိကေဟိ၊ ခြောက်ခွါရနှင့်စပ်ကုန်သော၊ အာရုပ္ပဏေဟိ၊ အာရုံတို့သည်၊ နိဗ္ဗုတော၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝုန၊ တဘန်း၊ ဣမံပဉ္စံ၊ ဤပြဿနာကို၊ နသလ္လက္ခေယာမိ၊ မမှတ်နိုင်လတ္တံ့၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဥယျာနကိဉ္ဇု၊ ဥယျာဉ်-ကစားခြင်းသည်၊ တိဗ္ဗတု၊ တည်စေပြီး၊ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဂဏ္ဍိ၊ သွား၍၊ ဣမံပဉ္စံ၊ ဤပြဿနာကို၊ ဝုန္တိတွာ၊ မေး၍၊ ဥပ္ပဟိတပဉ္စော၊ သင်အပ်ပြီးသော-ပုစ္ဆာရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဥယျာနံ၊ ဥယျာဉ်-ကစားခြင်းကို၊ ကိဉ္ဇုဿာမိ၊ ကစားကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍၊ ဟတ္ထိခန္ဓေ၊ ဆင်ကျောက်ကုန်း၌၊ အန္တရဟိတော၊ ကွယ်ခဲ့သည်ဖြစ်၍၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကော၊ အထံ၌၊ ပါတုရဟောယိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၍၊ တေဝိဇတ္တာရောမဟာရာဇာ

၃၄၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

နော၊ ထို နတ်မင်းကြီး-လေးယောက်တို့သည်လည်း၊ အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဌိတဋ္ဌာနေယေဝ၊ တည်ရာအရပ်၌သာလျှင်၊ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏၊ ပရိစာရိကဒေဝသံဃောပိ၊ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော နတ်အပေါင်းသည်-လည်းကောင်း၊ နာဓူကာနိပိ၊ နတ်ကချေသည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧရာဝဏောပိနာဂရာဇာ၊ ဧရာဝဏ်-ဆင်မင်းသည်-လည်းကောင်း၊ တတ္ထေဝဥယျာနုဒ္ဓါရေ၊ ထိုဥယျာဉ်-တံခါး၌သာလျှင်၊ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဒေသဇေသော၊ ဤသိကြားမင်းသည်၊ ကိဋ္ဌံ၊ ဥယျာဉ်ကစားခြင်းကို၊ အနုဘဝိတုကာမတာယ၊ ခံစားခြင်းငှါ-အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝေဂါယန္တော၊ လျင်စွာဆောင်လိုသည်ဖြစ်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏။

သဗ္ဗေဓမ္မာနာလံ အဘိနိဝေသာယာတိဧတ္ထ၊ သဗ္ဗေဓမ္မာ-နာလံ-အဘိနိဝေသာယ ဟူသော-ဤပုဒ်၌၊ သဗ္ဗေဓမ္မာနာမ၊ သဗ္ဗေဓမ္မတို့-မည်သည်ကား၊ ပစ္ဆက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ-ငါးပါးတို့သည်-လည်းကောင်း၊ ခါဒဿယတနာနိ၊ တဆဲ့နှစ်ပါးကုန်သော-အာယတနတို့သည်-လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော၊ တဆဲ့ရှစ်ပါး ကုန်သော-ဓာတ်တို့သည်- လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေဓမ္မာနာမ၊ အလုံးစုံသော-ခန္ဓာ-အာယတန-ဓာတ်တို့-မည်ကုန်၏၊ တေသဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံး စုံသော-ခန္ဓာ-အာယတန-ဓာတ် တို့ကိုလည်း၊ တဏှာဒိဗ္ဗိဝသေန၊ တဏှာ-ဒိဗ္ဗိတို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ အဘိနိဝေသာယ၊ တောက်ပြန်သောအားဖြင့်-နှလုံးသွင်းခြင်းငှါ၊ နာလံနပရိယတ္တာ၊ မစပ်၊ နသမတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်၊ နယုတ္တာ၊ မသင့်၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား၊ ဂဟိတာကာရေန၊ တဏှာဒိဗ္ဗိတည်းဟူသော-စွဲလမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အတိဋ္ဌနတော၊ မတည်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တေ၊ ထိုခန္ဓာ-အာယတန-ဓာတ်တို့သည်၊ နိစ္စာတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍၊ ဂဟိတာပိ၊ ယူအပ် ကုန်သော်လည်း၊ အနိစ္စာဝ၊ မမြဲကုန်သည် သာလျှင်၊ သမ္ပန္နန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ သုခါတိ၊ ချမ်းသာကုန်၏ဟူ၍၊ ဂဟိတာပိ၊ ယူအပ် ကုန်သော်လည်း၊ ဒုက္ခာဝ၊ ဆင်းရဲကုန်သည်သာလျှင်၊ သမ္ပန္နန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ အတ္တာတိ၊ အစိုးရကုန်၏ဟူ၍၊ ဂဟိတာပိ၊ ယူအပ်ကုန်သော်လည်း၊ အနတ္တာဝ၊ အစိုးရမကုန်သည်သာလျှင်၊ သမ္ပန္နန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်၊ အဘိနိဝေသာယ၊ တဏှာဒိဗ္ဗိတို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်တောက်ပြန်သော အားဖြင့်-နှလုံးသွင်းခြင်းငှါ၊ နာလံ၊ မသင့်၊ အဘိဇာနာတိတိ၊ အဘိဇာနာတိဟူသည်ကား၊ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ၊ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏၊ အနတ္တာ၊

၁၁

အစိုးမရ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥာတပရိညာယ၊ ဥာတပရိညာဉ်ဖြင့်၊ အဘိဇာနာတိ
ပိုင်းခြား၍သိ၏၊ ပရိဇာနာတိတိ၊ ပရိဇာနာတိဟူသည်ကား၊ တထေဝ၊ ထို
အတူသာလျှင်၊ တိရုဏပရိညာယ၊ တိရုဏ ပရိညာဉ်ဖြင့်၊ ပရိဇာနာတိ၊
ပိုင်းခြား၍သိ၏၊ ယံကိပ္ပိဝဇေနန္တိ၊ ယံကိပ္ပိဝေဒနံ-ဟူသည်ကား၊ အန္တမ
သော၊ အယုတ်သဖြင့်၊ ပဉ္စဝိညာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ ပဉ္စဝိညာဉ်နှင့်ယှဉ်သော၊
ယံကိပ္ပိ၊ အမှတ်မရှိသော၊ အပ္ပမတ္တကမ္မိဝေဒနံ၊ နည်းသောအတိုင်းအရှည်
ရှိသော-ဝေဒနာကိုလည်း၊ အနုဘဝတိ၊ ခံစား၏၊ ဣမိနား၊ ဤပါဌ်ဖြင့်၊ ဘဂ
ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ၊ သိကြားနတ်မင်း၏၊
ဝေဒနာဝသေန၊ ဝေဒနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ နိဗ္ဗတ္တေဟော၊ ဖြစ်စေ၍၊ အရူပ
ပရိဂ္ဂဟံ၊ နာမ်ကိုသိမ်းဆည်းခြင်းကို၊ ဧသေတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ ဝေဒနာကမ္မ
ဋ္ဌာနံ၊ ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ နကထိတံ၊ မဆိုအပ်သည်၊
သစေပနဘဝယျ၊ အကယ်၍ဖြစ်ရာ၏၊ ဣမသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌၊ ကထေ
တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သည်၊ သစေပနသိယာ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်၏၊ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်
သော်လည်း၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်
ပြီ၊ တသ္မာ၊ ထို ကြောင့်၊ သတိပဋ္ဌာနေ၊ သတိပဋ္ဌာနသုတ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ၊
ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ အနိစ္စာနုပဿီ
တိတ္ထေ၊ အနိစ္စာနုပဿီ ဟူသော-ဤပုဒ်၌၊ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိ
အပ်၏၊ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏၊
အနိစ္စာနုပဿီ၊ အနိစ္စဟု အဘန်တလဲလဲရှုလေ့ရှိသော-ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ တတ္ထံ၊ ထိုသုးပါးတို့တွင်၊ အနိစ္စန္တိ၊ အနိစ္စဟူသည်ကား
ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့တည်း၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏၊ တေးထိုခန္ဓာငါးပါးတို့သည်၊
ဥပ္ပါဒဝယဋ္ဌေန၊ ဥပါဒ် သဘော-ဘင်သဘောရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊
အနိစ္စာ၊ အမြဲမရှိကုန်၊ အနိစ္စာနုပဿနာတိ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ-ဟူသည်
ကား၊ ပဉ္စန္ဒိ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့ကို၊ ခယတော၊ ကုန်ဆုံးတတ်
သောအားဖြင့်၊ ဝယတော၊ ပျက်စီးပြုန်းတီး-တတ်သောအားဖြင့်၊ ဒဿန
ညာဏံ၊ မြင်သောဉာဏ်တည်း၊ အနိစ္စာ နုပဿီတိ၊ အနိစ္စာနုပဿီ-ဟူ
သည်ကား၊ တေနဉာဏေန၊ ထိုကုန်တတ်-ပျက်တတ်အားဖြင့်-သုးသပ်
တတ်သော-အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သောဉာဏ်နှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ
သော၊ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အနိစ္စာနုပဿီဝိဟာရ
တိတိတ္ထေ၊ အနိစ္စာနုပဿီ-ဝိဟာရတိဟူသော-ဤပါဌ်၌၊ အနိစ္စတော၊ အမြဲ
မရှိသောအားဖြင့်၊ အနုပဿန္တော၊ အဘန်တလဲလဲ-ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍၊

၃၄၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

ဝိဟရတိ၊ နေဇ္ဈိ၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်လျှင်၊ ဧတ္ထ၊ ဤအနိစ္စာနုပဿိ-ဝိဟရတိ
ဟူသော-ပါဌ်၌၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ။

ဝိရာဂါနုပဿိတိဧတ္ထ၊ ဝိရာဂါနုပဿိဟူသော-ဤပုဒ်၌၊ ခယဝိရာဂေါ
စ၊ ခယဝိရာဂ-လည်းကောင်း၊ အစ္စန္တဝိရာဂေါစ၊ အစ္စန္တဝိရာဂ-လည်း
ကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိရာဂါ၊ ဝိရာဂတို့သည်၊ ဧန္တု၊ နှစ်ပါးတို့တည်း၊ တတ္ထ၊
ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်၊ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရတို့ကို၊ ခယဝယတော၊ ကုန်တတ်
မျက်တတ်သောအားဖြင့်၊ အနုပဿနာပိ၊ အဘန်တလဲလဲ ရှုတတ်သော
ဉာဏ်သည်-လည်းကောင်း၊ အစ္စန္တ ဝိရာဂံ၊ စင်စစ်သင်္ခါရ တရားတို့မှ
ကင်းရာဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဝိရာဂတော၊ စင်စစ်သင်္ခါရတရားတို့မှ
ကင်းရာအားဖြင့်၊ ဒဿနံ၊ မြင်တတ်သော၊ မဂ္ဂဉာဏမ္ပိ၊ မဂ္ဂဉာဏ်သည်
လည်းကောင်း၊ ဝိရာဂါနုပဿနာနာမ၊ ဝိရာဂါနုပဿနာမည်၏၊ တဒုဘယ
သမာပီပုဂ္ဂလော၊ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်- မဂ္ဂဉာဏ် နှစ်ပါးနှင့်- ပြည့်စုံသော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝိရာဂါနုပဿိနာမ၊ ဝိရာဂါနုပဿိမည်၏၊ တံပုဂ္ဂလံ၊ ထို
ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်တော်မူ၍၊ ဝိရာဂါနုပဿိတိ၊ ဝိရာဂါနုပဿိဟူ
၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဝိရာဂတော၊ ဝိရာဂအားဖြင့်၊ အနုပဿန္တော
အဘန်တလဲလဲ ရှုတတ်သော-ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ နိရောဓာနုပဿိမ္ပိ၊ နိရောဓာနုပဿိဟူသော
ပုဒ်၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏၊ ဟိသမ္ပံ၊ မှန်၏၊ နိရော
ဓာပိ၊ နိရောဓသည်လည်း၊ ခယနိရောဓောစ၊ ခယနိရောဓ-လည်းကောင်း၊
အစ္စန္တနိရောဓောစ၊ အစ္စန္တနိရောဓ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒုဝိဓော
ယေဝ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်-သာလျှင်တည်း၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိတိဧတ္ထ၊
ပဋိနိဿဂ္ဂါ နုပဿိ-ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ ဝေါဿဂ္ဂေါ၊ ဝေါဿဂ္ဂကို၊ ပဋိ
နိဿဂ္ဂေါတိ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ သောစ၊ ထိုဝေါဿဂ္ဂသည်
လည်း၊ ပရိစ္ဆာဂဝေါဿဂ္ဂေါစ၊ ပရိစ္ဆာဂဝေါဿဂ္ဂ-လည်းကောင်း၊ ပက္ခန္ဓန
ဝေါဿဂ္ဂေါစ၊ ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒုဝိဓော၊ နှစ်
ပါးအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်၊ ပရိစ္ဆာဂ
ဝေါဿဂ္ဂေါတိ၊ ပရိစ္ဆာဂဝေါဿဂ္ဂေါ-ဟူသည်ကား၊ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာ
ဉာဏ်တည်း၊ ဟိသမ္ပံ၊ မှန်၏၊ သာ၊ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်သည်၊ တဒင်္ဂဝသေ
န၊ တဒင်္ဂ ပဟာနိ၏-အတွင်း အားဖြင့်၊ ကိလေသော၊ ကိလေသာ တို့ကို
လည်းကောင်း၊ ခန္ဓေစ၊ ခန္ဓာတို့ကို-လည်းကောင်း၊ ဂေါဿန္တတိ၊
စွန့်၏၊ ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂေါတိ၊ ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂေါ-ဟူသည်ကား၊ မဂ္ဂေါ၊

မဂ်တည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ ဖုန်၏၊ သော၊ ထိုမဂ်သည်၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ဖြစ်သော၊
 အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို၊ အာရမ္မဏာတော၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်၊ ပက္ခန္ဓတိ၊
 ပြေးဝင်၏၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ဇွိဟိ၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာရ
 ဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဝေါဿဂ္ဂေါယေဝ၊ ဝေါဿဂ္ဂ-မည်သည်
 သာလျှင်တည်း၊ သမုဇ္ဈေဒနဝသေန၊ သမုဇ္ဈေဒန၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊
 ခန္ဓာနဉ္စ၊ ခန္ဓာတို့ကို-လည်းကောင်း၊ ကိလေသာနဉ္စ၊ ကိလေသာတို့ကို
 လည်းကောင်း၊ ဝေါဿဇ္ဇနတော၊ စွန့်တတ် သောကြောင့်၊ နိဗ္ဗာ နေစ၊
 နိဗ္ဗာန်ဟူသော-အာရုံ၌လည်း၊ ပက္ခန္ဓနတော၊ ပြေးဝင်တတ်သောကြောင့်၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဇွိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်၊
 ဝေါဿဂ္ဂေါယေဝ၊ ဝေါဿဂ္ဂ မည်သည် သာလျှင်တည်း၊ တသ္မာ၊ ထို
 ကြောင့်၊ ကိလေသေစ၊ ကိလေသာတို့ကို-လည်းကောင်း၊ ခန္ဓေစ၊ ခန္ဓာတို့ကို
 လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆေတိ၊ စွန့်တတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပရိစ္ဆာဂ
 ဝေါဿဂ္ဂေါ၊ ပရိစ္ဆာဂဝေါဿဂ္ဂမည်၏၊ နိရောဓေန၊ နိရောဓဖြင့်၊ နိဗ္ဗာနဓာ
 တုယာ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်၌၊ ဝိတ္တံ၊ ဝိတ်သည်၊ ပက္ခန္ဓတိ၊ ပြေးဝင်တတ်၏၊ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂေါ၊ ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂမည်၏၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ဧတံဥဘယတ္ထိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော-ဝေါဿဂ္ဂသည်လည်း၊ မဂ္ဂေ၊ မဂ်၌၊
 သမေတိ၊ ညီညွတ်၏၊ တဒုဘယ သမေတိပုဂ္ဂလော၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော-ဝေါ
 သဂ္ဂနှင့်ပြည့်စုံသော- ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဣမာယပဋိနိဿဂ္ဂါ နုပဿနာယ၊
 ဤပဋိနိဿဂ္ဂါ- နုပဿနာနှင့်၊ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၏- အဖြစ်
 ကြောင့်၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာမ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါ-နုပဿမည်သည်၊ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏၊ တံပုဂ္ဂလံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်တော်မူ၍၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿ
 တိ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ။

နကိဉ္စိလောကေဥပါဒိယတိတိ၊ နကိဉ္စိလောကေ-ဥပါဒိယတိဟူသည်
 ကား၊ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော၊ သင်္ခါရဂတံ၊ သင်္ခါရနှင့်စပ်သော၊ ဧကမ္ဘိ၊ တခု
 သော-တရားကိုလည်း၊ တဏှာဝသေန၊ တဏှာ၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ နဥပါ
 ဒိယတိ၊ မစွဲလမ်း၊ နဂဏှာတိ၊ မယူ၊ နပရာမာသတိ၊ တောက်ပြန်သော
 အားဖြင့်- မသုးသပ်၊ အနုပါဒိယံ နပရိ တဿတိတိ၊ အနုပါဒိယံ- နပရိ
 တဿတိဟူသည်ကား၊ အဂဏှဇ္ဈော၊ မစွဲလမ်းသည်ဖြစ်၍၊ တဏှာပရိ
 တဿနာယ၊ တဏှာတည်းဟူသော-တောင့်တခြင်းဖြင့်၊ နပရိတဿတိ၊
 မတောင့်တ၊ ပစ္စတ္တုညေဝပရိနိဗ္ဗာယတိတိ၊ ပစ္စတ္တုညေဝ-ပရိနိဗ္ဗာယတိဟူ
 သည်ကား၊ သယမေဝ၊ မိမိသည်ပင်လျှင်၊ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန၊ ကိလေ

၃၄၈ မူလပဏ္ဏာသံ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

သ-ပရိနိဗ္ဗာနခါတ်ဖြင့်၊ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာနံပြု၏၊ ခီကာဇာတိတိအာဒိနာ
 ပန၊ ခီကာဇာတိဤသို့အစရှိသော-ပါဌဖြင့်ကား၊ အဿ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်
 ၏၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဝ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ-ဥာဏ်ကိုသာလျှင်၊ ဒေသိတာ၊ ပြအပ်
 ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒေဝါနမိဒ္ဓဿ၊ နတ်တို့ကို
 အစိုးရသော၊ သံဝိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ခီကာသဝဿ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်
 ၏၊ ပုဗ္ဗဘာဂဗုဒ္ဓံပဒံ၊ မဂ်၏ရှေးအသို့၌ဖြစ်သော- ပဋိပဒ်ကို၊ ဝုစ္ဆတော၊
 မေးအပ်သော၊ သက္ကဿ၊ သိကြားမင်းအား၊ သလ္လဟုကံ၊ ပေါသည်ကို၊
 ကတွာ၊ ပြု၍၊ သံဝိတ္တေနော၊ အကျဉ်းအားဖြင့် သာလျှင်၊ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ၊
 ကထေသိ၊ ဖြေတော်မူ၏၊ အဝိဒ္ဓုရေနိသိန္နောဟောတိတိ၊ အဝိဒ္ဓုရေနိသိန္နော
 ဟောတိ ဟူသည်ကား၊ အနန္တရေ၊ အခြားမဲ့ ဖြစ်သော၊ ကုဋ္ဌာဂါရေ၊
 အထွဋ်ပြာသာဒ်၌၊ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အဘိသမေဇ္ဇာ
 တိ၊ အဘိသမေဇ္ဇာ-ဟူသည်ကား၊ ဥာဏေန၊ ဥာဏ်ဖြင့်၊ အသိသမာဂတိံ၊
 ရှေးရှုသက်ဝင်၍၊ ဇာနိတွာ၊ သိ၍၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အ
 နက်တည်း၊ ဣဒံ၊ ဤသို့သော- အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟော
 တိ၊ ဖြစ်၏၊ ကိံနုခေါ၊ အဘယ်သို့နည်း၊ ဇေသဇေသော၊ ဤသိကြားမင်းသည်၊
 ဇာနိတွာ၊ သိ၍၊ အနုမောဒိ၊ ဝမ်းမြောက်သလော၊ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၊
 အဇာနိတွာဝါ၊ မထိမူ၍လည်း၊ အနုမောဒိ၊ ဝမ်းမြော်သလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့
 သောအဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကသ္မာ၊ အ
 ဘယ်ကြောင့်၊ အဿ၊ ထိုမထေရ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သော- အဋ္ဌိသည်၊ အဟော
 သိပန၊ ဖြစ်သနည်း၊ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကို- ဆိုဦးအံ့၊ ထေရော၊ မဟာမောဂ္ဂ
 လာန်မထေရ်သည်၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ပဉ္စာဝိသန္ဓေနသဒ္ဓံ၊
 ပြဿနာကို- ဖြေတော်မူသောအသံကို၊ နအဿောသိ၊ မကြား၊ ပန၊ ထိုသို့
 မကြားသော်လည်း၊ သက္ကဿဒေဝရဉ္ဇော၊ သိကြားနတ်မင်း၏၊ ဇေမေ
 တံဘဂဝါ-ဇေမေတံ သုဂတာတိ၊ ဇေမေတံ ဘဂဝါ-ဇေမေတံ သုဂတ
 ဟူ၍၊ အနုမောဒနသဒ္ဓံ၊ ဝမ်းမြောက်သော-အသံကို၊ အဿောသိ၊ ကြား
 ၏၊ သက္ကောဒေဝရာဇာ၊ သိကြားနတ်မင်းသည်၊ မဟတာသဒ္ဓေန၊ ကျယ်
 စွာသော-အသံဖြင့်၊ အနုမောဒိကိရ၊ ဝမ်းမြောက်သတတ်၊ အထ၊ ထိုသို့
 ဖြစ်လျက်၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏၊
 သဒ္ဓံ၊ အသံကို၊ နအဿောသိ၊ မကြားသနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည့်
 ကား၊ ဝုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ ယထာပရိသဝိညာပဂေတ္တာ၊ ပရိသတ်အား
 လျော်စွာ- သိစေတတ်သည်၏- အဖြစ်ကြောင့်၊ နအဿောသိ၊ မကြား၊

ဟိသစ္စံ၊ ဖုန်၏၊ ခမ္ဘံ၊ တရားတော်ကို၊ ကထေန္တနံ၊ ဟောတော်မူကုန်သော၊
 ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ ကောဗဒ္ဓါယပန၊ တစပ်ထည်းစပ်သော၊ စက္က
 ဝါဠုပရိယန္တယာပိ၊ စကြာဝဠာအပိုင်းအခြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ပရိ
 သာယ၊ ပရိသတ်အား၊ သဒ္ဓေါ၊ အသံတော်သည်၊ သုယုတိ၊ ကြား၏၊ ပရိ
 ယန္တပန၊ ပရိသတ်အသုံးကိုကား၊ မုဗ္ဗိတွာ၊ လွှတ်၍၊ အင်္ဂုလိမတ္တမ္ပိ၊ လက်
 တသစ်မျှလည်း၊ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပသို့၊ နနိန္ဒရတိ၊ မထွက်၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်
 ကြောင့်နည်း ဟူမူကား၊ ဝေဇ္ဇပေါ၊ ဤသို့အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်- ပြည့်စုံသော
 သဘောရှိသော၊ မဇ္ဇကထာ၊ သာယာစွာသော-အသံတော်သည်၊ နိရုတ္တ
 ကာ၊ အကျိုးမဲ့ ဖြစ်၍၊ မာအဂမာသိ၊ မသွားစေလင့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နနိန္ဒရတိ၊
 မထွက်၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မိဂါရမာတုပါသာ
 ဇေ၊ မိဂါရ သူဌေး၏-အမိဖြစ်သော-ဝိသာခါ-ဒါယကာမကြီး-ပြာသာဒ်၌၊
 သတ္တရတနမယေ၊ ရတနာချနစ်ပါးဖြင့်-ပြီးသော၊ ကုဋ္ဌာဂါရေပိ၊ ပြာသာဒ်
 ၌လည်း၊ သိရိဂတ္တမ္ပိ၊ အသရေရှိသော-တိုက်ခန်း၌၊ နိသိန္ဓော၊ ထိုင်နေ
 တော်မူသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တဿ၊ ထိုအသရေရှိသော-တိုက်ခန်း၏၊
 ဒက္ခိဏပဿေ၊ လကျောနံပါး၌၊ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ
 မထေရ် မြတ်၏၊ ဝသနကုဋ္ဌာဂါရံ၊ နေတော်မူရာ ဖြစ်သော- ပြာသာဒ်
 သည်၊ ဝါမပဿေ၊ လက်ဝဲနံပါး၌၊ မဟာမောဂ္ဂလာနဿ၊ အရှင်မောဂ္ဂလာနံ
 ၏၊ ဝသနကုဋ္ဌာဂါရံ၊ နေတော်မူရာဖြစ်သော-ပြာသာဒ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်
 ၏၊ အန္တရေ၊ အကြား၌၊ ဆိဒ္ဓ္ဌဝိဝရောကာသော၊ အပေါက်ဟင်းလင်း-အရပ်
 သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ တဿ၊ ထိုကြောင့်၊ ထေရော၊ မဟာမောဂ္ဂလာနံ မထေရ်
 သည်၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သဒ္ဓံ၊ အသံတော်ကို၊ နအသောသိ၊
 မကြား၊ သက္ကဿဝ၊ သိကြားမင်း၏-သာလျှင်၊ သဒ္ဓံ၊ အသံကို၊ အသော
 သိ၊ ကြား၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။

ပဉ္စဟိတုရိယသတေဟိတိ၊ ပဉ္စဟိတုရိယ-သတေဟိဟူသည်ကား၊
 ပဉ္စဝိကာနံ၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိကုန်သော၊ တုရိယာနံ၊ တုရိယာတို့၏၊ ပဉ္စဟိသ
 တေဟိ၊ ငါးရာတို့ဖြင့်၊ ပဉ္စဝိကတုရိယံနာမ၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော-တုရိယာ
 တို့မည်သည်ကား၊ အာတတံ၊ တဘက်ဝိတ်စည်-လည်းကောင်း၊ ဝိတတံ၊
 နှစ်ဘက်ဝိတ်စည်-လည်းကောင်း၊ အာတတဝိတတံ၊ အလုံးစုံမှူး၍ကြက်
 သော-စည်လည်းကောင်း၊ သုသိရံ၊ အခေါင်းရှိသော-နွဲ့ဖြူ-အစရှိသော
 တုရိယာ-လည်းကောင်း၊ စာနံ၊ စည်ပုပ်ခွက်ခွင်း-အစရှိသော-တခဲနက်
 သော-တုရိယာ လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမေဟိပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ၊ ဤ

၃၅၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

ငါးပါးသော-အင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္နာဝတံ၊ ပြည့်စုံ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးတို့တွင်၊ အာတတံနာမ၊ တဘက်ပိတ်-စည်မည်သည်ကား၊ စဗ္ဗပရိယောနန္ဓေသု၊ သားရေဖြင့်-ကြက်အပ်ကုန်သော၊ ဘေရီအာဒိသု၊ စည်ကြီး-အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဧကတလတူရိယံ၊ တဘက်ပိတ်စည်ကြီးတည်း၊ ဝိတတံနာမ၊ နှစ်ဘက်ပိတ်-စည်မည်သည်ကား၊ ဥဘယတလံ၊ နှစ်ဘက်ပိတ်သော-စည်ကြီးအစရှိသည်တည်း၊ အာတတဝိတတံနာမ၊ အလုံးစုံမှေး၍ကြက်သော စည်မည်သည်ကား၊ တန္တိ ဗန္ဓပဏာဝါဒိ၊ အညွှိုဘွဲ့သောစောင်း-ထက်စည်အစရှိသည်တို့တည်း၊ သုသီရံ၊ သုသီရမည်သည်ကား၊ ဝံသာဒိ၊ ငြိန့်အစရှိသည်တည်း၊ စာနံ၊ စာနမည်သည်ကား၊ သဗ္ဗာဒိ၊ ခွက်ခွင်းအစရှိသည်တည်း၊ သမပ္ပိတောတိ၊ သမပ္ပိတော-ဟူသည်ကား၊ ဥပဂတော၊ အနီးသို့ကပ်၍-လိုက်သည်တည်း၊ သမက္ခိတူတောတိ၊ ဣဒံ ဝေဒနံ၊ သမက္ခိတူတောဟူသော-ဤစကားသည်၊ တလေဝ၊ ထိုသမပ္ပိတော-ဟူသောဝုဒ်၏သာလျှင်၊ ဝေဝေဒနံ၊ ဝေဝုဒ်ပရိယာယ-သဒ္ဓါထွယ်တည်း၊ ပရိစာရေတိတိ၊ ပရိစာရေတိဟူသည်ကား၊ တံသဗ္ဗတ္တိံ၊ ထိုစည်းစိမ်ကို၊ အနုဘာဝန္တော၊ ခံစားလျက်၊ တတောတတော၊ ထိုထိုသို့သော-အာရုံမှ၊ ဣန္ဒြိယာနိ၊ စက္ခု၊ အစရှိသောဣန္ဒြေတို့ကို၊ စာရေတိ၊ ကျက်စားစေ၏၊ ဣဒံ၊ ဤအဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝုတ္တိံ၊ ဆိုလိုသည်၊ မောဟတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပရိဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍၊ ဝဇ္ဇမာနေဟိ၊ တီးအပ်ကုန်သော၊ ပဉ္စဟိတူရိယသတေဟိ၊ ငါးရာသော-တူရိယာမျိုးတို့နှင့်၊ သမန္နာဝတော၊ ပြည့်စုံသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဒိဗ္ဗသဗ္ဗတ္တိံ၊ နတ်တို့၏-စည်းစိမ်ကို၊ အနုဘာဝတိ၊ ခံစား၏၊ ပဋိပဏာမေတွာတိ၊ ပဋိပဏာပေတွာ-ဟူသည်ကား၊ အပနေတွာ၊ ဖဲ၍၊ နိဿဒ္ဓါနိ၊ အသံမရှိသည်တို့ကို၊ ကာရာပေတွာ၊ ပြုစေ၍၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အက္ခော၊ အနက်တည်း၊ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်-ထင်စွာပြပြီးအံ့၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါတရားနှင့်-ပြည့်စုံကုန်သော၊ ရာဇာနေ၊ မင်းတို့သည်၊ ဝရဘာဝနိယံ၊ အလေးအမြတ်ပြုအပ်-မေတ္တာဘာဝနာဖြင့်ပွားအပ်သော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ အသုကောနာမ၊ ဤအမည်ရှိသော၊ အယော၊ အရှင်ကောင်းသည်၊ အာဂစ္ဆတိ၊ ကြွလာ၏၊ တာတ၊ အမောင်တို့၊ မာဂါယထ၊ မသိကုန်လင့်၊ မာဝါဒေထ၊ မတီးမှုတ်ကုန်လင့်၊ မာနစ္စထ၊ မကကုန်လင့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နာဠုကာနိ၊ ကချေသည်တို့ကို၊ ပရိဝိနေန္တိ၊ ယထေဝ၊ ပျောက်ကုန်-သကဲ့သို့သာလျှင်၊ သက္ကောပိ၊ သိကြားမင်းသည်လည်း၊ ထေရံ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်-မထေရ်ကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ အကာသိ၊ ပြု၏။ ။

စိရသံခေါမာရိသမောဂ္ဂလာနုဇ္ဈမံပရိယာယမကာသိတိ၊ စိရသံခေါ
 မာရိသ-မောဂ္ဂလာနု ဇ္ဈမံပရိယာယ-မကာသိ ဟူသော၊ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့
 သဘောရှိသော-စကားသည်၊ လောကေ၊ လောက၌၊ ပကတိယာဝိ၊ သဘော
 အားဖြင့်လည်း၊ ဝိယသမုဒါဟာရဝစနံ၊ ချစ်၍ပြောဆို ကြသော-စကား
 သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ ဖြစ်၏၊ လောကီယာ၊ လူအပေါင်းတို့သည်၊
 စိရသံ၊ ကြာမြင့်သော-အခါ၌၊ အာဂတဗ္ဗိ၊ လာသောသူကို-လည်းကောင်း၊
 အနာဂတပုဗ္ဗဗ္ဗိ၊ မလာသော-သူကိုလည်းကောင်း၊ မနာပဇာတိယံ၊ နှစ်လို
 အပ်သောဇာတ်၌၊ အာဂတံ၊ လာသောသူကို၊ ဒိသွားမြင်၍၊ ကုတော၊ အ
 ဘယ်အရပ်မှ၊ ဘဝံ၊ အရှင်သည်၊ အာဂတော၊ လာသနည်း၊ စိရသံ၊
 ကြာမြင့်သော-အခါ၌၊ ဘဝံ၊ အရှင်သည်၊ အာဂတော၊ လာ၏၊ ကထံ၊
 အသို့နည်း၊ တေ၊ သင်အား၊ ဣမ၊ ဤအရပ်သို့၊ အာဂမနမဂ္ဂေါ၊ လာရာဖြစ်
 သော-ခရီးကို၊ ညာတော၊ သိပေသလော၊ မဂ္ဂမုဋ္ဌာဝိ၊ ခရီးမှားသည်ဖြစ်၍
 လည်း၊ အာဂတောကိ၊ ရောက်လာ-ပေသလော၊ ဣတိအာဒိနိ၊ ဤသို့အ
 ရှိသော-စကားကို၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ အယံပန၊ ဤသိကြားမင်းသည်ကား၊
 အာဂတ ပုဗ္ဗတ္တာယေဝ၊ မထေရ်၏- လာဘူးသည်၏- အဖြစ် ကြောင့်
 သာလျှင်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟာ၊ ဆို၏၊ ဟိသစ္စံ၊ ဖြစ်၏၊ ထေရော၊ အရှင်မဟာ
 မောဂ္ဂလာနုမထေရ်သည်၊ ကာလေနကာလံ၊ ရံခါ-ရံခါ၊ ဒေဝစာရိကံ၊ နတ်
 ပြည်ဒေသစာရိကို၊ ဂစ္ဆတိယေဝ၊ ကြွတော်မူသည် သာလျှင်တည်း၊
 တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ ပရိယာယမကာသိတိ၊ ပရိယာယ- မကာသိဟူသည်
 ကား၊ ဝါရံ၊ အတွင်ကို၊ အကာသိ၊ ပြု၏၊ ယဒိဒံဣဓာဂမနာယာတိ၊ ယဒိဒံ
 ဣဓာဂမနာယ- ဟူသည်ကား၊ ဣမ၊ ဤတာဝတိံသာ-နတ်ပြည်သို့၊ အာ
 ဂမနာယ၊ လာခြင်း၏၊ ယောအယံဝါရော၊ အကြင်အတွင်သည်၊ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏၊ တန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ တံဝါရံ၊ ထိုအတွင်ကို၊ စိရသံ၊ ကြာမြင့်သော
 အခါ၌၊ အကာသိ၊ ပြုတော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟော
 တိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣဒမာသနံပညတ္တန္တိ၊ ဣဒမာသနံပညတ္တံ-ဟူသည်ကား၊ ယော
 ဇနိကံ၊ တပူဇနာ-အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ မဏိပလ္လက်၊ ပတ္တမြားပလ္လင်
 ကို၊ ပညပါပေတွာ၊ ခင်းစေ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟာ၊ ဆို၏၊ ဗဟုကိစ္စာဗဟုကရ
 ဏီယာတိဇ္ဇတ္ထ၊ ဗဟုကိစ္စာ-ဗဟုကရဏီယာဟူသော-ဤပါဠိ၌၊ ယေသံ၊
 အကြင်သူတို့အား၊ ဗဟုနိ၊ များစွာကုန်သော၊ ကိစ္စာနိ၊ ပြုသွယ်ကိစ္စတို့
 သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ တေ၊ ထိုသူတို့သည်၊ ဗဟုကိစ္စာ၊ ဗဟုကိစ္စ-မည်
 ကုန်၏၊ ဗဟုကရဏီယာတိဣဒံဝစနံ၊ ဗဟုကရဏီယာ ဟူသော-ဤသဒ္ဒါ

၃၅၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

သည့်၊တသေဝ။ထိုဗဟုကိစ္စာဟူသော-ပုဒ်၏သာလျှင်၊ဝေဝစနံ၊ဝေဝရပ်ပ
ရိယာယံသဒ္ဓါဗ္ဗဟံတည်း။အပ္ပေဝသကေနကရဏီယေနာတိ၊အပ္ပေဝသ
ကေန-ကရဏီယေန ဟူသည်ကား၊ သုကရဏီယမေဝ၊ မိမိ၏အမှုကိစ္စ
သည်သာလျှင်၊တဿ၊ထိုသိကြားမင်းအား၊မန္တံ၊နည်း၏၊နဗဟု၊မများ၊ဒေ
ဝါနံ၊နတ်တို့၏၊ကရဏီယံပန၊ပြုသူကိစ္စသည်ကား၊ ဗဟု၊များစွာ၏၊ဟိ
ဝိတ္ထာရေမိ၊ချွဲဦးအံ့၊ပထဝိတော၊မြေမှ၊ပဋ္ဌာယ၊စ၍၊ကပ္ပရက္ခ-မာတုဂါမံ
ဒိနံ၊ပဒေသာပင်-မာတုဂါမအစရှိသည်တို့၏၊အတ္ထာယ၊အကျိုးငှါ၊အနု၊
ဆိုအပ်သော-တရားတို့သည်၊သက္ကဿ၊သိကြားမင်း၏၊သန္တိကော၊အတံ
ဉ္စ၊ယသ္မာ၊အကြင်ကြောင့်၊ သိန္တိ၊ပြတ်ကုန်၏၊ တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊နိယ
မေန္တော၊မှတ်သည်ဖြစ်၍၊ အဝိစ ဒေဝါနံယေဝ တာဝတိံသာနံ ကရဏီ
ယေနာတိ၊ အဝိစဒေဝါနံယေဝ-တာဝတိံသာနံ-ကရဏီယေနဟူ၍၊အာ
ဟ၊ဆို၏၊ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊ချွဲဦးအံ့၊ဒေဝါနံ၊နတ်တို့အား၊ဇိတာဝ၊သွီးတို့သည်
လည်းကောင်း၊ ပုတ္တာဝ၊ သားတို့သည်-လည်းကောင်း၊အင်္ဂေ၊ရင်ခွင်၌၊
နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏၊ ပါဒပရိစာရိကာ၊ခြေရင်း၌ အလုပ်အကျွေး-ဖြစ်ကုန်
သော၊ ဣတ္ထိယော၊နတ်မိန်းမတို့သည်၊ သယနေ၊အိပ်ရာ၌၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ဖြစ်
ကုန်၏၊ တာသံ၊ထိုခြေရင်း၌-အလုပ်အကျွေးဖြင့်ကုန်သော-နတ်မိန်းမတို့
အား၊မဏ္ဍနပဿာနကာရိကာ၊အတင့်အတယ်ပြုခြင်း-တန်ဆာဆင်ခြင်း
ကို-ပြုလုပ်စီရင်တတ်ကုန်သော၊ ဒေဝဇိတာ၊ နတ်သွီးတို့သည်၊ သယနံ၊
အိပ်ရာကို၊ ပရိဝါရိတွာ၊ခြံရံ၍၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝေယျာဝစ္စကရာ၊
အမှုကြီးငယ်ကို-ပြုလုပ်-ရှက်ဆောင်တတ်ကုန်သော-နတ်သမီးတို့သည်၊
အန္တောဝိမာနေ၊ဗိမာန်၏အတွင်း၌၊နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏၊တေသံ၊ထိုနတ်
သွီးတို့၏၊ အတ္ထာယ၊အကျိုးငှါ၊ အနုကရဏံ၊ တရားဆိုသောအမှုသည်၊
နတ္ထိ၊မရှိ၊ယေပန၊အကြင်နတ်သားတို့သည်ကား၊သိမန္တရေ၊အပိုင်းအခြား
၏-အတွင်း၌၊ဒေဝိတ္ထိယော၊နတ်သမီးတို့သည်၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏၊တေ၊
ထိုနတ်သားတို့သည်၊ မမ၊ငါ၏၊ သန္တကာ၊ ဥစ္စာတည်း၊ တဝ၊သင်၏၊
သန္တကာ၊ ဥစ္စာတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နိန္ဒေတုံ၊ သုံးဖြတ် ခြင်းငှါ၊ အ
သက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ အနု၊တရားကို၊ကရောန္တိ၊ပြုကုန်
၏၊သက္ကံဒေဝရာဇာနံ၊ သိကြားနတ်မင်းကို၊ပုန္တန္တိ၊မေးကုန်၏၊ သော၊ထို
သိကြားမင်းသည်၊ ယဿ၊အကြင်နတ်သား၏၊ ဝိမာနံ၊ဗိမာန်သည်၊အာ
သန္တတရံ၊နီး၏၊ တဿ၊ထိုနတ်သား၏၊ သန္တကောတိ၊ဥစ္စာဟူ၍၊ဝဒတိ၊
ဆို၏၊ဒွေဝိ၊နှစ်ခုသောဗိမာန်တို့သည်လည်း၊သမဋ္ဌာနေ၊ တူမျှသောအရပ်၌

သဝေဟောန္တိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ယဿ၊ အကြင်နတ်သား၏၊ ဝိမာ
 နံ၊ ဗိမာန်ကို၊ ဥလ္လောကေန္တော၊ မော်ကြည့်လျက်၊ ဌိတာ၊ တည်၏၊ တဿ၊
 ကိုနတ်သား၏၊ သန္တကော၊ ဥစ္စာတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏၊ ကေမ္ပိ၊
 တခုသော-ဘုံဗိမာန်ကိုလည်း၊ သဝေနုဩလောကေတိ၊ အကယ်၍မကြည့်
 အံ့၊ တံ၊ ထိုနတ်သားကို၊ ဥဘိန္နံ၊ နတ်သား-နှစ်ယောက်တို့၏၊ ကလဟုပစ္ဆေဒ
 နတ္ထံ၊ ငြင်းခုံခိုက်ရန်၏-ပြတ်စဲစေခြင်းငှါ၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ သန္တကံ၊ ဥစ္စာ
 ကို၊ ကရောတိ၊ ပြု၏၊ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်တော်မူ၍၊ ဒေဝါ
 နံယေဝတာဝတိံ၊ သာနံကရဏီယေနာတိ၊ ဒေဝါနံယေဝ-တာဝတိံ၊ သာနံ
 ကရဏီယေနဟူ၍၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး၊ အဝိစ၊ တနည်းလည်း၊ အဿ၊ ထိုသိ
 ကြားမင်းအား၊ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ကိဇ္ဇာကိစ္စမ္ပိ၊ မြူးတူးကစား
 ခြင်း-ကိစ္စသည်လည်း၊ ကရဏီယမေဝ၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စပင်လျှင်တည်း၊

ပံနောဗိပ္ပမေဝ အန္တရဓာယတိတိ၊ ပံနောဗိပ္ပမေဝ-အန္တရဓာယတိ
 ဟူသည်ကား၊ ပံပဉ္စာဝိဿန္တနံ၊ အကြင်ပြဿနာကို-ဖြေခြင်းသည်၊ အမှာ
 ကံ၊ ငါတို့အား၊ သီဃမေဝ၊ လျင်စွာသာလျှင်၊ အန္တကာရေ၊ အမိက်တိုက်၌၊
 ရူပဂတံဝိယ၊ ရူပါရုံကဲ့သို့၊ နဒိဿတိ၊ မထင်၊ ဣမိနာ၊ ဤပါ၌ဖြင့်၊ ဘန္တေ၊ အ
 ရှင်ဘုရား၊ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်၊ တံပဉ္စာဝိဿန္တနံ၊ ထိုပြဿနာကို-ဖြေခြင်း
 ကို၊ နသလ္လက္ခေမိ၊ မမှတ်နိုင်၊ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤအကြောင်းကို၊ ဒိပေတိ၊ ပြု၏၊
 ထေရော၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်-မထေရ်သည်၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊
 အယံယက္ခော၊ ဤသိကြားသည်၊ အသလ္လက္ခနဘာဝံ၊ မမှတ်နိုင်သည်၏
 အဖြစ်ကို၊ ဒိပေတိနုခေါ၊ ပြလေသနည်း၊ ပဿန၊ နံပါးဖြင့်၊ ပရိဟရတိနုခေါ၊
 ဆောင်လေသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဝဇ္ဇန္တော၊ ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်၊ ဒေဝါ
 နာမ၊ နတ်တို့မည်သည်ကား၊ မဟာမုဋ္ဌာ၊ မောဟကြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏၊ ဆန္ဒါရိကေဟိ၊ ခြောက်ခွါရ၌-ဖြစ်ကုန်သော၊ အာရမ္မဏေဟိ၊
 အာရုံတို့သည်၊ နိဗ္ဗတိယမာနာ၊ မြင်းစွာနှိပ်စက် ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အတ္တ
 နော၊ မိမိ၏၊ ဘုတ္တာဘုတ္တာဘာဝံ၊ စားပြီးသည်-မစားသေးသည်၏-အဖြစ်
 ကိုလည်း၊ နဇာနန္တိ၊ မသိကုန်၊ ဝီတာဝီတာဘာဝမ္ပိ၊ သောက်ပြီးသည်၏အ
 ဖြစ်-မသောက်သေးသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း၊ နဇာနန္တိ၊ မသိကုန်၊ ဣဝ၊
 ဤအရပ်၌၊ ကတံ၊ ပြုအပ်သောအမှုကို၊ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌၊ ပရဿန္တိ၊ မေ့
 လျော့ကုန်၏၊ ဣတိဣဒံကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းကို၊ အညာသိ၊ သိတော်မူ၏၊
 ကေမိပန၊ အမျှကုန်သော-ဆရာတို့သည်ကား၊ အာဟ၊ ဆိုကုန်ပြီး၊ ကိံ၊ အာ
 ဟု၊ အဘယ်သို့ဆိုကုန်သနည်း၊ ထေရော၊ မဟာမောဂ္ဂလာန်-မထေရ်သည်၊

၃၅၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

တေဿ၊ ထိုသိကြားမင်း၏၊ ဂရုဘာဝနိယော၊ အလေးအမြတ် ပြုအပ်
 မေတ္တာတာဝနာဖြင့်-ပွားအပ်သောအရှင်သည်၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဣဒါနေဝ၊ ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ လော
 ကေ၊ လောက၌၊ အဂ္ဂုပ္ပလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် ဖြစ်တော်မူသော-သဗ္ဗညု
 ဘုရား၏၊ သန္တိကေ၊ အထံတော်၌၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ ငါးယူ၍
 အာဂတော၊ လာ၏၊ ဣဒါနေဝ၊ ယခုအခါ၌ပင်လျှင်၊ နာဓူကာနံ၊ ကချေသည်
 တို့၏၊ အန္တရံ၊ အတွင်းသို့၊ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်၏၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ မံ၊ ငါ့ကို၊ ထေ
 ရော၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်-မထေရ်သည်၊ တဇ္ဇေယျ၊ မြင်းချောက်ရာ၏၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဘယေန၊ ကြောက်သဖြင့်၊ ဇေ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆိုကုန်ပြီ၊ ဇေပနဝစနံ၊ ဤစကားသည်ကား၊ ကောဟညံ
 နာမ၊ စဉ်းလဲ ရှိ၊ ဝှက်သော-စကားမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အရိယ
 သာဝကဿ၊ ဘုရားတပည့်အား၊ ဇေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ကောဟ
 ညံနာမ၊ စဉ်းလဲရှိ၊ ဝှက်သော-စကားမည်သည်၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊
 နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓဘိဝေနေဝ၊ ပြင်းစွာတွေဝေသည်
 ၏-အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်၊ နသလ္လက္ခေသိ၊ မမှတ်နိုင်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 သိအပ်၏၊ ဥပရိ၊ အထက်၌၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ သလ္လက္ခေသိ၊ မှတ်နိုင်
 သနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ ထေရော၊ အရှင်
 မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်-မထေရ်သည်၊ တဿ၊ ထိုသိကြားမင်းအား၊ သောမ
 နဿံ၊ သောမနဿ၏-အကြောင်းဖြစ်သော၊ သံဝေဝံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကို၊
 ဇနယိတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ တမံ၊ အဝိဇ္ဇာကို၊ နိဟရိ၊ ထုတ်တော်မူ၏၊ တသ္မာ၊
 ထိုကြောင့်၊ သလ္လက္ခေသိ၊ မှတ်နိုင်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိ
 အပ်၏။ ။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ သက္ကော၊ သိကြားမင်းသည်၊ ဝုဗ္ဗေ၊ ရှေးအခါ၌၊ အတ္တ
 နော၊ မိမိ၏၊ ဇေ၊ ဤသို့၊ ဘူတကာရဏံ၊ ဖြစ်ဘူးသောအကြောင်းကို၊ ထေ
 ရဿ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်-မထေရ်အား၊ အာရောစေတုံ၊ ကြားခြင်းငှါ၊
 ဘူတဝုဗ္ဗန္တိ အာဒိ၊ ဘူတဝုဗ္ဗံ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီ၊
 တတ္ထ၊ ထိုဘူတဝုဗ္ဗံ-အစရှိသောစကားရပ်၌၊ သမူပဗျူဠောတိ၊ သမူပဗျူ
 ဠောဟူသည်ကား၊ သန္တိပတိတော၊ စစ်ထိုးသည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်-တာ
 ဝတိ၊ သာနတ်-အသုရာနတ်တို့၏-တကွဖြစ်ခြင်းသည်၊ ရာသိဘူတော၊ အရ
 ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ အသုရာပရာဇယိ၊ သူတိ၊ အသုရာပရာဇယိ၊ သု-ဟူသည်
 ကား၊ အသုရာ၊ အသုရာနတ်တို့သည်၊ ပရာဇယံ၊ ရှုံးခြင်းသို့၊ ပါဝုဏိ၊ သု၊

ရောက်ကုန်ပြီ၊ ကဒါပန၊ အဘယ်အခါ၌ကား၊ ဇေတ၊ ထိုအသုရာတို့သည်၊
 ပရာဇိတာ၊ ရှုံးခြင်းသို့ ရောက်ကုန် သနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
 ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ သက္ကဿ၊ သိကြားမင်း၏၊ နိဗ္ဗတ္တကာလေ၊ တာဝတိံ
 သာနတ်ပြည်၌-ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့်-ဖြစ်၍ ဖြစ်သော အခါ၌၊ ပရာဇိတာ၊
 ရှုံးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ကိရိပိတ္တာရေမိ၊ နှုဦးအံ့၊ သက္ကော၊ သိကြားမင်း
 သည်၊ အနန္တရေ၊ အခြားမရှိသော၊ အတ္တဘာဝေ၊ အတ္တဘော၌၊ မဂ္ဂရေဋ္ဌေ၊
 မဂ္ဂရေဇ်တိုင်း၌၊ မဇ္ဈဂါမေ၊ မဇ္ဈရွာ၌၊ မာစောနာမ၊ မာဃာမည်သော၊
 မာဏဝေါ၊ လူလင်သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီးပဏ္ဍိတော၊ မိဗန်းကြိုးစက်၌
 တူသော-ပညာရှိ၏၊ ဗျတ္တော၊ ထင်သောပညာရှိ၏၊ အဿ၊ ထိုမာဃာ-လူ
 လင်၏၊ ဗောဓိသတ္တစရိယာဝိယ၊ ဘုရားအလောင်း၏-အကျင့်ကဲ့သို့သော၊
 စရိယာ၊ အကျင့်သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး သော၊ ထိုမာဃာလူလင်သည်၊
 တေတ္တိံ သ ပုရိသေ၊ သုံးကျိပ်-သုံးယောက်သော-ယောက်ျား တို့ကို၊
 ဂဟေတွာ၊ ခေါ်၍၊ ကလျာဏံ၊ ကောင်းမှုကို၊ အကာသိ၊ ပြု၏၊ ဧကဒိဝသံ၊
 တနေ့သ၌၊ အတ္တနောဝ၊ မိမိ၏သာလျှင်၊ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်၊ ဥပပရိက္ခိတွာ၊
 စုံစမ်းဆင်ခြင်၍၊ ဂါမမဇ္ဈေ၊ ရွာ၏အလယ်၌၊ မဟာဇနဿ၊ လူများအပေါင်း
 ၏၊ သန္နိပတိဋ္ဌာနေ၊ စည်းဝေးရာ-အရပ်၌၊ ကစပရံ၊ အမြှိုက်ကို၊ ဥဘယ
 တော၊ နှစ်ဘက်မှ၊ အပဗျူဟေတွာ၊ ပယ်ရှား၍၊ တံဋ္ဌာနံ၊ ထိုအရပ်ကို၊ အတိ
 ရမလီယံ၊ အလွန်နှလုံး ရွှေ့လျော်သွယ်-ရှိသည်ကို၊ အကာသိ၊ ပြု၏၊ ပုန၊
 တဖန်၊ တက္ကော၊ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင်၊ မဏ္ဍပ်၊ မဏ္ဍပ်ကို၊ ကာရေသိ၊ ပြုစေ
 ၏၊ ပုန၊ တဖန်၊ ကာလေ၊ ရှည်မြင့်သော-အခါသည်၊ ဂစ္ဆန္တေ၊ လွန်သည်
 ရှိသော်၊ သာလံ၊ စရပ်ကို၊ ကာရေသိ၊ ဆောက်စေ၏၊ ဂါမတောစ၊ ရွာမှ
 လည်း၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍၊ ဂါရတမ္ပိ၊ တဂါရတ်အရပ်သို့-လည်းကောင်း၊
 အဘယောဇနမ္ပိ၊ ယူဇနာခွဲအရပ်သို့လည်းကောင်း၊ တိဂါရတ္တမ္ပိ၊ သုံးဂါရတ်
 အရပ်သို့-လည်းကောင်း၊ ယောဇနမ္ပိ၊ တယူဇနာ-အရပ်သို့ လည်းကောင်း၊
 ဝိစရိတွာ၊ ဟုည့်လည်၍၊ တေဟိသဟာယေဟိ၊ ထိုသုံးကျိပ်-သုံးယောက်
 ကုန်သော-အပေါင်းအဘော်တို့၌၊ သန္နိံ၊ တကွ၊ ဝိသမံ၊ မညီညွတ်သော
 အရပ်ကို၊ သမံ၊ ညီညွတ်သည်ကို၊ အကာသိ၊ ပြု၏၊ တေသဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံ
 သောသူတို့သည်လည်း၊ ဧကန္တန္ဓာ၊ တူသောဆန္ဒ-ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ တတ္ထ
 တတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သော-အရပ်၌၊ သေတုံ၊ တံတားကို၊ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊
 ယုတ္တဋ္ဌာနေသု၊ သင့်သော-အရာတို့၌၊ သေတုံ၊ တံတားကို၊ မဏ္ဍပသာလာ
 ပေါက္ခရဏီ၊ မာလာဂစ္ဆ နေ့ပနာဒိနံ၊ မဏ္ဍပ်-စရပ်-လေးထောင့်ကန်-ပန်း

၃၅၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ

ချုပ်ကိုင်ပျိုးခြင်း-အစရှိသည်တို့၏၊ ယုတ္တဋ္ဌာနေသု၊သင့်သော အရာတို့၌၊
မဏ္ဍပါဒိနိ၊မဏ္ဍပ်-အစရှိသည်တို့ကို၊ ကရောဇ္ဇော၊ ပြုကုန်လျက်၊ဗဟု၊
များစွာ၊ ဝုဉ်းကောင်းမှုကို၊ အကံသု၊ပြုကုန်ပြီး၊ မာဏော၊ မာဏ လူလင်
သည်၊ သတ္တဝတ္ထပဒါနိ၊ချနစ်ပါးသော-ဝတ်ဟုဆိုအပ်သော-အကြောင်း
တို့ကို၊ပုရိတွာ၊ဖြည့်၍၊ကဝယဿ၊ဥပါဒိန္နက- ကာယ၏၊ ဘောဒါ၊ပျက်ခြင်း
ကြောင့်၊ပရိမရဏာ၊သေသည်မှ-နောက်၌၊ သဟာယေဟိ၊အပေါင်း အ
ဘော်တို့နှင့်၊သဒ္ဓိ၊တကွ၊တာဝတိံ သဘဝနေ၊တာဝတိံ သာသံ၌၊နိဗ္ဗတ္တိ
ပရိသန္ဓေအားဖြင့်-ဖြစ်လေ၏၊ ၊

တတ္ထိံ ကာလေ၊ထိုအခါ၌၊အသုရုဂဏာ၊ အသုရာ-အပေါင်းတို့သည်၊
တာဝတိံ သ ဒေဝလောကေ၊ တာဝတိံ သာ-နတ်ပြည်၌၊ ပရိဝသန္တိ၊နေ
ကုန်၏၊တေသဗ္ဗေ၊ထိုအလုံးစုံသော-အသုရာတို့သည်၊ ဒေဝါနံ၊တာဝတိံ
သာနတ်တို့နှင့်၊ သမာနာယုကာစ၊ တူသော-အသက်ရှိကုန်သည်လည်း
ကောင်း၊ သမာနဝဏ္ဏာစ၊ တူသော-အဆင်းရှိကုန်သည် လည်းကောင်း၊
ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တေ၊ထိုအသုရာတို့သည်၊ သပရိသံ၊ ပရိသတ်နှင့်
တကွသော၊ သက္ကံ၊ သိကြားမင်းကို၊ဒိသွာ၊မြင်၍၊ အရုနာ၊ ယခုအခါ၌၊
နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊နဝက ဒေဝဝုတ္တာ၊ အသစ် ဖြစ်ကုန်သော-နတ်
တို့သည်၊အာဂတာ၊လာကုန်၏၊ဣတိ၊ဤသို့၊မဟာပါနံ၊များစွာသော-သေ
ရည်ကို၊သန္ဓယိံသု၊ စီရင်ကုန်ပြီ၊ သက္ကော၊သိကြားသည်၊ ဒေဝဝုတ္တာနံ၊
နတ်သားတို့အား၊ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ကို၊ ကရောဇ္ဇေဟိ၊ ပြုကုန်သော၊
အရှေ့ဟီးငါတို့သည်၊ ပရေဟိ၊သူတပါးတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ၊တကွ၊သာဓကဏံ၊
စပ်ရှက်ခြင်းကို၊နကတံ၊မပြုအပ်၊ ဝုဋ္ဌေ၊သင်တို့သည်၊ ဂဏ္ဍပါနံ၊ ကြမ်း
သော-သေရည်ကို၊မာဝိဝိတ္ထ၊မသောက်ကုန်လင့်၊ဝိတမတ္တမေဝ၊သောက်
ယောင်မျှကိုသာလျှင်၊ ကရောထ၊ပြုကုန်လော၊ ဣတိ၊ဤသို့၊သည်၊အမှတ်
ကို၊အဒါသိ၊ပေး၏၊တေ၊ထိုသိကြားမင်း၏-အခြွေအရံဖြစ်ကုန်သော-နတ်
တို့သည်၊တထာ၊ထိုသိကြားမင်းဆိုတိုင်း၊ အကံသု၊ပြုကုန်ပြီး၊ ဗာလအသု
ရာ၊အသုရာ-ရိက်တို့သည်၊ ဂဏ္ဍပါနံ၊ကြမ်းသော-သေရည်ကို၊ဝိဝိတွာ၊
သေကုန်၍၊ မတ္တာ၊မူးယစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ နိဗ္ဗံ၊အိပ်ပျော်ခြင်းသို့၊ဩက္က
မိံသု၊ ရောက်ကုန်ပြီ၊ သက္ကော၊သိကြားမင်းသည်၊ ဒေဝါနံ၊နတ်တို့အား၊
သည်၊အမှတ်ကို၊ဒတွာ၊ပေး၍၊ တေ၊ထိုအသုရာတို့ကို၊ပါဒေသု၊ခြေတို့၌၊
ဂဟေတွာ၊ကိုင်၍၊သိနေမျှပါဒေ၊မြင့်မိုရ်တောင်ခြေရင်း၌၊ဝိပါပေသိ၊ပစ်ချ
စေ၏၊ဟိသဗ္ဗံ၊မှန်၏၊သိနေရုံသာ၊မြင့်မိုရ်တောင်၏၊ ဟေဋ္ဌိမတလေ၊အောင်

အပြင်၌၊ အသုရောဝနံနာမ၊ အသုရာပြည် မည်သည်၊ အတ္ထိ၊ ဂှိ၏၊ တာဝတိံ
သဒေဝလောကဗ္ဗမာဏမေဝ၊ တာဝတိံ သံသနတ်ပြည်နှင့်တူသော-ပမာဏ
ရှိသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုမြင့်မိုရ်တောင်၏-အောက်
အပြင်၌၊ အသုရာ၊ အသုရာတို့သည်၊ ဝသန္တိ၊ နေကုန်၏၊ တေသမ္ပိ၊ ထိုအသု
ရာတို့အားလည်း၊ စိတ္တပါဠိလိနာမရက္ခော၊ ဆန်းကြယ်သော-သခွတ်ပင်
မည်သည်၊ အတ္ထိ၊ ဂှိ၏၊ တေ၊ ထိုအသုရာ-နတ်တို့သည်၊ တဿ၊ ထိုသ
ခွတ်ပင်၏၊ ပုပ္ဖနကာလေ၊ ပွင့်သော-အခါ၌၊ အယံ၊ ဤအရပ်သည်၊ နတာဝ
တိံသ၊ တာဝတိံသ-နတ်ပြည်မဟုတ်၊ မယံ၊ ငါတို့ကို၊ သက္ကေန၊ သိကြား
သည်၊ ဝဠိတာ၊ လှည့်ပတ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏၊ တေ၊
ထိုအသုရာတို့သည်၊ နံ၊ ထိုသိကြားကို၊ ဂဏှသ၊ ဗင်း၊ ယူကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ဝတွာ၊ ဆို၍၊ သိနေရုံ၊ မြင့်မိုရ်တောင်ကို၊ ပရိဟရမာနာ၊ ဝန်းရံကုန်လျက်၊
ဒေဝေ၊ မိဗန်းသည်၊ ဝုဠေ၊ ရွာသည်ရှိသော်၊ ဝဠိကပါဒတော၊ တောင်ပို့
ခြေရင်းမှ၊ ဝဠိကမက္ခိကာ၊ ပလူကောင်တို့သည်၊ အဘိရုဟိံသုဝိယ၊ တက်
ကုန်သကဲ့သို့၊ အဘိရုဟိံသု၊ တက်ကုန်ပြီ၊ တတ္ထ၊ ထိုသို့စစ်ထိုးအံ့သောငှါ
တက်သော-အခါ၌၊ ကာလေန၊ ရံခါ၊ ဒေဝါ၊ တာဝတိံသနတ်တို့သည်၊
ဇိနန္တိ၊ အောင်ကုန်၏၊ ကာလေန၊ ရံခါ၊ အသုရာ၊ အသုရာ-နတ်တို့သည်၊
ဇိနန္တိ၊ အောင်ကုန်၏၊ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌၊ ဒေဝါနံ၊ တာဝတိံသ-နတ်တို့
၏၊ ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ အသုရေ၊
အသုရာတို့ကို၊ ယာဝသမုဒ္ဒပိဋ္ဌာ၊ သမုဒ္ဒရာအပြင်-တိုင်အောင်၊ အနုဗန္ဓန္တိ၊
လိုက်ကုန်၏၊ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌၊ အသုရာနံ၊ အသုရာ-နတ်တို့သည်၊
ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ ဒေဝေ၊ တာဝ
တိံသ-နတ်တို့ကို၊ ယာဝဝေဒိက ပါဒါ၊ မြင့်မိုရ်တောင်ထိပ်-အပြင်၏
အဆုံး၌-ရံသော ပွတ်တိုင်ခြေ-တိုင်အောင်၊ အနုဗန္ဓန္တိ၊ လိုက်ကုန်၏၊
တသ္မိံပနသင်္ဂါမေ၊ ထိုသို့စစ်ထိုးရာ၌ကား၊ ဒေဝါနံ၊ တာဝတိံသ-နတ်
တို့၏၊ ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ ဒေဝါ၊ တာဝတိံသ
နတ်တို့သည်၊ အသုရေ၊ အသုရာ-နတ်တို့ကို၊ ယာဝသမုဒ္ဒပိဋ္ဌာ၊ သမုဒ္ဒရာ
အပြင်တိုင်အောင်၊ အနုဗန္ဓိံသု၊ လိုက်ကုန်ပြီ၊ သက္ကော၊ သိကြားမင်းသည်၊
အသုရေ၊ အသုရာ-နတ်တို့ကို၊ ပဿပေတွာ၊ ပြေးစေ၍၊ ပဗ္ဗသုဋ္ဌာနေသု၊
ငါးပါးကုန်သော-အရပ်တို့၌၊ အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဌပေသိ၊
ထား၏၊ ဇေံ၊ ဤသို့၊ အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဒတွာ၊ ပေး၍၊ ဝေဒိယ
ပါဒေ၊ မြင့်မိုရ်တောင်ထိပ်-အပြင်၏အဆုံး-ပွတ်တိုင်အရံ-ခြေရင်း၌၊ ဝဇိ

၃၅၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ရဟတ္ထာ၊ ဝရဇိနိလကံနကံ-စွဲကုန်လျက်၊ ဣန္ဒပဋိမာယော၊ သိကြားရုပ်တို့ကို၊ ဌပေသိ၊ ထား၏။ အသုရာ၊ အသုရာ-နတ်တို့သည်၊ ကာလေနကာလံ၊ ရံခါ-ရံခါ၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ တက်၍၊ တပပဋိမာယော၊ ထိုသိကြားရုပ်တို့ကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ သက္ကော၊ သိကြားမင်းသည်၊ အပ္ပမက္ကော၊ မမေ့မလျော့သည် ဖြစ်၍၊ ကိဋ္ဌတိ၊ တည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့-နှလုံးပိုက်၍၊ တတောဝ၊ ထိုရောက်ရာ အရပ်မှသာလျှင်၊ နိဝတ္တန္တိ၊ ပြန်ဆုတ်ကုန်၏။ ။

တတောပဋိနိဝတ္တိတွာတိ၊ တတောပဋိ-နိဝတ္တိတွာဟူသည်ကား၊ မိမိတဋ္ဌာနတော၊ အောင်ရာအရပ်မှ၊ နိဝတ္တိတွာ၊ ပြန်ဆုတ်၍၊ ပရိစါရိကာယောတိ၊ ပရိစါရိကာယောဟူသည်ကား၊ မေါသာဝန္ဓာဒိကမ္ပကာရိနိယော၊ ပန်း နံသာအစရှိသည်တို့ကို-ပြုလုပ်စီရင်ကုန်သော-နတ်သမီးတို့သည်၊ ဝေဿဝဏောစမဟာရာဇာတိ၊ ဝေဿ ဝဏောစ-မဟာရာဇာ-ဟူသည်ကား၊ သော၊ ထိုနတ်မင်းသည်၊ သက္ကဿ၊ သိကြားမင်းအား၊ ဝလ္လဘော၊ အကျွမ်းဝင်သည်ဖြစ်၍၊ ဗလဝပိဿာသိကာကိရ၊ လွန်စွာ-အကျွမ်းဝင်သတတ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သက္ကေန၊ သိကြားမင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ တကွ၊ အဂမသိ၊ သွား၏၊ ဗုရက္ခိတွာတိ၊ ဗုရက္ခိတွာဟူသည်ကား၊ ဗုရတောဝကတွာ၊ ရှေးသွားပြု၍သာလျှင်၊ ပပိသိ သူတိ၊ ပပိသိ သူဟူသည်ကား၊ ပပိသိတွာပန၊ ဝင်ပြီး၍ကား၊ ဥပဗုပိဟိတာနိ၊ ထက်ဝက်-ပိတ်အပ်ကုန်သော၊ ခွါရာနိ၊ တံခါးတို့ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဩလောကယမာနာ၊ ကြည့်မျှော်ကုန်လျက်၊ အဋ္ဌသုရင်ကုန်ပြီး၊ ဣဒဗ္ဗိမာရိသမောဂ္ဂလာန ပဿဝေဇယန္တဿ ပါသာဒဿရာမဏေယျကန္တိ၊ ဣဒဗ္ဗိမာရိသမောဂ္ဂလာန ပဿဝေဇယန္တဿ ပါသာဒဿ-ရာမဏေယျကံ-ဟူသည်ကား၊ မာရိသ မောဂ္ဂလာန၊ အချင်းမောဂ္ဂလာန၊ ဝေဇယန္တဿပါသာဒဿ၊ ဝေဇယန္တ-ပြာသာဒ်၏၊ ဣဒဗ္ဗိရာမဏေယျကံ၊ ဤနှလုံးမွေ့လျော်သွယ်ရှိသည်၏-အဖြစ်ကို၊ ပဿ၊ ရှုလောသုဝဏ္ဏတ္ထန္တေ၊ ရှုသည်တိုင်တို့ကို၊ ပဿ၊ ရှုတော်မူပါလော၊ ရတတတ္ထန္တေ၊ ငွေသည်တိုင်တို့ကို၊ မဏိတ္ထန္တေ၊ ပတ္တမြား-သည်တိုင်တို့ကို၊ ပဝါဠတ္ထန္တေ၊ သန္တာဖြင့် ပြီးကုန်သော-သည်တိုင်တို့ကို၊ လောဟိတင်္ဂတ္ထန္တေ၊ ပတ္တမြားနီဖြင့်ပြီးသော-သည်တိုင်တို့ကို၊ မဿရဂလ္လတ္ထန္တေ၊ ပတ္တမြားပြောက်ဖြင့်ပြီးကုန်သော-သည်တိုင်တို့ကို၊ မုတ္တတ္ထန္တေ၊ ဂုလဲဖြင့်ပြီးကုန်သော-သည်တိုင်တို့ကို၊ သတ္တရတနတ္ထန္တေ၊ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော-သည်တိုင်တို့ကို၊ ပဿ၊ ရှုတော်မူပါလော၊ တေသံယေဝ၊ ထိုသည်တိုင်တို့၏-သာလျှင်၊ သုဝဏ္ဏာဒိမယော၊ ရွှေအစရှိသည်တို့ဖြင့်ပြီးကုန်သော၊ စာသုကေ၊ ကြာ

၂၁

သွတ်ဒိုးတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဝါဠုရူပကာနိဝါသနာရုံတို့ကို လည်း
 ကောင်း၊ ပဿ၊ ရှုတော်မူပါလော့။ ဣဒံ၊ ဤသို့၊ ထမ္ဘပန္နိယော၊ သည်တိုင်
 အစဉ်တို့ကို၊ အာဒိ၊ ကတော၊ အစပြု၍၊ ရာမဏေယျကံ၊ နှလုံးမွေ့လျော်သွယ်
 ရှိသည်ကို၊ ဒေသန္တော၊ ပြုလျက်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၍၊ ယထာတံ၊ ယထာ
 ကတပုညဿာတိ၊ ယထာတံ၊ ယထာကတ-ပုညဿဟူသည်ကား၊ ပုဗ္ဗေ၊
 ရှေး၌၊ ကတပုညဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော-ကောင်းမှုရှိသောသူအား၊ ဥပဘော
 ဝဠာနေန၊ သုံးဆောင်အပ်သော-သင်္ကရိ-သတ်မဲ-ဥစ္စာ ဖြစ်သော-အ
 ဆောက်အဦးဖြင့်သောသိတဗ္ဗိယထာ၊ တင့်တယ်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊
 ဤအတူသာလျှင်၊ သောဘတိ၊ တင့်တင်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
 အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ။

အဘိဗာဠိခေါ်အယံယက္ခောပမတ္ထောဝိဟရတိတိ၊ အဘိဗာဠိခေါ်အ
 ယံယက္ခောပမတ္ထော-ဝိဟရတိဟူသည်ကား၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ပါသာဒေန၊
 ပြာသာဒ်ဖြင့်၊ နာရူကပရိဝါရေန၊ ကချေသည်တည်းဟူသော-အခြံအရံ
 ဖြင့်၊ သမ္ပတ္တိယံ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဒေသန္တော၊ ရှုသဖြင့်၊ အဘိဝိယ၊ အလွန်
 လျှင်းပမတ္ထော၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့-ရောက်၏၊ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ၊ အဘိသင်္ခါရေ
 သီတိ၊ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ-အဘိသင်္ခါရေသီဟူသည်ကား၊ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးအ
 ဘိညာဉ်ကို၊ အကာသိ၊ ပြုငြိ၊ အာပေါကသိတံ၊ အာပေါကသိုဏ်းလျှင်-အာ
 ရံရှိသောဈာန်ကို၊ သမာပဇ္ဇိတော၊ ဝင်စား၍၊ ပါသာဒေန၊ ပြာသာဒ်သည်၊
 ပတိဗ္ဗိတောကာသံ၊ တည်ရာအရပ်သည်၊ ဥဒကံ၊ ရေသည်၊ ဟောတု၊
 ဖြစ်စေလော့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးကို၊ အဓိဋ္ဌာယ၊ ဆောက်တည်၍၊
 ပါသာဒကဏ္ဍိကေ၊ ပြာသာဒ်အချက်၌၊ ပါဒဂုံဋ္ဌကေန၊ ခြေမံဖြင့်၊ ပဟရိ၊
 ခတ်၏၊ သောပါသာဒေါ၊ ထိုပြာသာဒ်သည်၊ ယထာနာမ၊ ဥပမာမည်သည်
 ကား၊ ဥဒကပိဗ္ဗေ၊ ရေအပြင်၌၊ ဌပိတပတ္တံ၊ ထားအပ်သော-ခွက်ကို၊ ရေဝဋ္ဋိ
 ယံ၊ အနားရေး၌၊ အင်္ဂုလိယာ၊ လက်ညှိုးဖြင့်၊ ပဟတံ၊ ပုတ်ခတ်အပ်သည်ရှိ
 သော်၊ အပရာပရံ၊ ထိုမှဤမှ၊ ကမ္ဘတိ၊ လှုပ်၏၊ စလတိ၊ ပြင်းစွာတုန်လှုပ်၏၊
 နသန္တိ၊ ဌတိယထာ၊ မတည်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ သင်္ကရိ၊
 လှုပ်၏၊ သမ္ပကမ္ပိ၊ ပြင်းစွာလှုပ်၏၊ သမ္ပဝေမိ၊ လည်၍လှုပ်၏၊ ထမ္ဘ ဝိဠာသံဃာ
 ဋကဏ္ဍိက ဂေါပါနသိအာဒိနိ၊ သည်တိုင်-ထုတ်လျှောက်-အထွန်-အခြင်
 အစရှိသည်တို့သည်၊ ကရုဏာရာတိသန္တံ၊ ကျိတ်ကျိတ်ဟူသော-အသံကို၊
 မုဗ္ဗန္တာနိ၊ ထွတ်ကုန်လျက်၊ ပတိတု၊ ကျခြင်းငှါ၊ အာရန္တိနိဝိယ၊ အားထုတ်
 ကုန်သကဲ့သို့၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယ်၊

၃၆၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

အဓိပ္ပါယ်တည်း။ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ သံကမ္မေသိ သမ္ပကမ္မေသိ သမ္ပဝေဓေ
သီတိ၊ သံကမ္မေသိ-သမ္ပကမ္မေသိ-သမ္ပဝေဓေသိဟူ၍၊ ဂတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ၊
အန္တရိယန္တုတမိတ္တဇာတာတိ၊ အန္တရိယန္တုတ-မိတ္တဇာတာဟူသည်
ကား၊ အဟောအန္တရိယံ၊ ဩဝရံအံတွယ်-ရှိပေစွတကား၊ အဟောအန္တုတံ၊
ဩဝရံမဖြစ်ဘူးပြီသော-သံဘောသည် ဖြစ်သကဲ့သို့-ဖြစ်ပေစွတကား၊ ဣ
တိဇေ၊ ဤသို့၊ သညာတအန္တရိယန္တုတစေတ၊ ဖြစ်သောအန္တရိယ-အန္တု
တသဘောရှိကုန်သည်-လည်းကောင်း၊ သညာတတုဗ္ဗိနောစ၊ ဖြစ်သောနှစ်
သက်ခြင်း ရှိကုန်သည်-လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပန္နဗလဝသောမနဿာစ၊ ဖြစ်
သော အားကြီးသော-ဝမ်းမြောခြင်းရှိကုန်သည်၎င်း၊ အဟောသုံ၊ ဖြစ်ကုန်
ပြီးသံဝိဂ္ဂန္တိ၊ သံဝိဂ္ဂံဟူသည်ကား၊ ဥဗ္ဗိဂ္ဂံ ဝလိတံ၊ တုန်လှုပ်သော၊ လောမ
ဟဋ္ဌဇာတန္တိ၊ လောမဟဋ္ဌဇာတံ-ဟူသည်ကား၊ ဇာတလောမဟံသဉ္စ၊ ဖြစ်
သောကြက်သီး-မွေးညှင်း-ထခြင်း ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ကဉ္စနဘိတ္တိ
ယံ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသော-နံရံ၌၊ ဌပိတ မဏိ နာဂဒန္တဟိ၊ ထားအပ်သော-ပတ္တ
မြား-ကျောက်-ဆင်စွယ်-သစ်ကောက်-အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ အာကိဏ္ဏံ
ဝိယ၊ ဖြိုင်းသကဲ့သို့၊ ဥဉ္စဂ္ဂေဟိ၊ အထက်သို့ရှေးရှုတက်သော-အဖျားရှိကုန်
သော၊ လောမေဟိ၊ အမွေးတို့နှင့်၊ အာဟိဏ္ဏသရိရံ၊ ဖြိုင်းသော-ကိုယ်ရှိသော
ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဧသဧသောလောမဟံ
သောစနိမ၊ ဤကြက်သီး-မွေးညှင်း-ထခြင်းမည်သည်ကား၊ သေ၊ မနဿ
နဝိ၊ သောမနဿကြောင့်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏၊ ဧဝါမနဿနဝိ၊
ဧဝါမနဿကြောင့်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏၊ ဣပန၊ ဤအရာ၌ကား၊
သောမနဿန၊ သောမနဿကြောင့်၊ ဇာတော၊ ဖြစ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊
ထေရော၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်-မထေရ်သည်၊ သက္ကဿ၊ သိကြားမင်း
၏၊ သောမနဿဝေဂေန၊ သောမနဿ တည်းဟူသော-ထိတ်လန့်ခြင်း
ဖြင့်၊ သံဝေဓေတုံ၊ ထိတ်လန့်စေခြင်းငှါ၊ တံပါဠိဟာရိယံ၊ ထိုအံတွယ်သရဲ
ကို၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ အကာသိ၊ ပြုတော်မူ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
သောမနဿသံဝေဂေန၊ သောမနဿသံဝေဂဖြင့်၊ သံဝိဂ္ဂံ၊ ထိတ်လန့်သည်
ကို၊ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌံ၊ အလွန်ရှင်လန်းသည်ကို၊ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်
ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဣဝဟံမာရိသာတိ၊ ဣဝဟံမာရိသ-ဟူ
သည်ကား၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုသိကြားမင်းအား၊ ယသ္မာ၊ အ
ကြင်ကြောင့်၊ ထေရေန၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်-မထေရ်သည်၊ သောမ
နဿံ၊ သောမနဿဝေဒနာ၏-အကြောင်းဖြစ်သော၊ သံဝေဂံ၊ ထိတ်လန့်

ခြင်း-သံဝေဂကို၊ ဇနယိတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ တမံ၊ အဝိဇ္ဇာမောဟကို၊ ဝိနောဒိ
တံ၊ ဖျောက်အပ်ပြီး၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သဗ္ဗက္ခေတွာ၊ ဖွတ်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊
အာဟ၊ ဆိုပြီး၊ ဧသောနူတေမာရိသသော၊ တဂဝါသတ္ထာတိ၊ ဧသောနူတေ
မာရိသသောတဂဝါသတ္ထာ-ဟူသည်ကား၊ မာရိသ၊ ရှင်သိကြားမင်း၊ တံ၊
အရှင်သိကြားမင်းသည်၊ ကုဟိ၊ အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂတော၊ သွားသည်၊
အသိ၊ ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ မေးလျှောက်အပ်သည်၊ ရှိသော်၊
မဟံ၊ ငါ့အား၊ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကံ၊ အထံတော်သို့၊ ဂတော၊
သွား၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒေသိ၊ ဆို၏၊ ဣမသ္မိံ၊ ဒေဝလောကေ၊ ဤနတ်ပြည်၌၊
ကေပါဒကေန၊ တလှမ်းသောခြေဖြင့်၊ တိဋ္ဌတိဝိယ၊ တည်သကဲ့သို့၊ တိဋ္ဌတိ
တိ၊ တည်၏ဟူ၍၊ ယံတံ၊ အကြင်သင်သည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝဒေသိ၊ ဆို၏၊ မာရိ
သ၊ ရှင်သိကြား၊ တေ၊ သင်၏၊ သတ္ထာ၊ ဆရာဖြစ်သော၊ သောတဂဝါ၊ ထို
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဧသောနူ၊ ဤအရှင်ပင်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုန္တိ၊ သုံးမေး
ကုန်၏၊ သဗြဟ္မစာရိမေ၊ ဧသောတိတ္ထေ၊ သဗြဟ္မစာရိမေ၊ ဧသောဟူသော
ဤပါဠိ၌၊ ထေရော၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်-မထေရ်သည်၊ အနဂါရိယော၊
အိမ်ရာမထောင်သော-ရဟန်းအဖြစ်စသော၊ အဘိနိဟာရသမ္ပန္နော၊ တ
သင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတသိန်းကာလပတ်လုံး-ဆုတောင်းခြင်းနှင့်-ပြည့်စုံသော၊
အဂ္ဂသာဝကော၊ အဂ္ဂသာဝကတည်း၊ သက္ကော၊ သိကြားမင်းသည်၊ အဂါ
ရိယော၊ အိမ်ရာထောင်သောသူသည်၊ ကိဉ္ဇာပိဟောတိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်
၏၊ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစာရိယဝသေန၊ အရိယာမဂ်တည်း
ဟူသောမြတ်သောအကျင့်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဧတေ၊ ထိုသိကြားမင်း-ရှင်
မဟာမောဂ္ဂလာန်တို့သည်၊ သဗြဟ္မစာရိနော၊ သီတင်းသုံးတော်-မည်ကုန်
သည်၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
ဧဝံ၊ ဤသို့သဗြဟ္မစာရိဟူ၍၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး၊ အဟောနူနတေသောတဂဝါ
သတ္ထာတိ၊ အဟောနူနတေ-သောတဂဝါသတ္ထာ-ဟူသည်ကား၊ တာဝ၊
ရှေးဦးစွာ၊ တေ၊ အရှင်သိကြားမင်း၏၊ သဗြဟ္မစာရိ၊ သီတင်းသုံးတော်ဖြစ်
သောသူသည်၊ ဧဝံမဟိန္ဒိကော၊ ဤမျှစဉ်-တန်ခိုးကြီးသည်ရှိသော်၊ တေ၊
သင်သိကြားမင်း၏၊ သတ္ထာ၊ ဆရာဖြစ်သော၊ သောပနဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ အဟောနူန မဟိန္ဒိကော၊ အဘယ်မျှလောက်-တန်ခိုးကြီးပေ
လိမ့်မည်နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဣန္ဒိပါဒိဟာရိယဒဿ
နေ၊ တန်ခိုးပြာဒိဟာကို ရှုခြင်း၌၊ ဇာတာဘိလာပါ၊ ဖြစ်သောမြည်တမ်း
ခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟံ၊ ဆိုကုန်ပြီး၊ ဥာတ

၁၁

၃၆၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

ညတရသံသတိ၊ ညတညတရဿ-ဟူသည်ကား၊ ပညာတညတရဿ၊
မထင်ရှားသောသူအား၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သက္ကော၊ သိကြားမင်းသည်၊ ပညာ
တာနံ၊ ထင်ရှားကုန်သော-သူတို့တွင်၊ အညတရော၊ တယောသော-သူပင်
တည်း၊ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သော-စကားရပ်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော
ပါဠိရပ်တို့၌၊ ပါကဋမေဝ၊ ထင်ရှားသည်သာလျှင်တည်း၊ ဒေသနံ၊ ပန၊ ဒေသ
နာကိုကား၊ ဘဝဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယထာနုသန္တိနာဝ၊ ယထာနုသန္တေ
ရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ နိဋ္ဌပေသိ၊ ဆုံးစေတော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤတွင်စုဋ္ဌတဏှာ
သင်္ခယသုတ်၏-အတွင်အပြီးတည်း၊ စုဋ္ဌတဏှာသင်္ခယသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊
စုဋ္ဌတဏှာသင်္ခယသုတ်၏အတွင်သည်၊ နိဋ္ဌတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

မဟာတဏှာသင်္ခယသုတ်။

ဇေမေသုတန္တိ၊ ဇေမေသုတံ-အစရှိသော-သုတ်သည်၊ မဟာတဏှာ
သင်္ခယသုတ္တံ၊ မဟာတဏှာသင်္ခယ-သုတ်တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုမဟာတဏှာ
သင်္ခယသုတ်၌၊ ဗိဋ္ဌိဂတန္တိ၊ ဗိဋ္ဌိဂတံ-ယူသည်ကား၊ အလဂဒ္ဒသုတ္တေ၊ အလ
ဂဒ္ဒသုတ်၌၊ လဒ္ဓိမတ္တံ၊ မိစ္ဆာအယူကို၊ ဗိဋ္ဌိဂတန္တိ၊ ဗိဋ္ဌိဂတံ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊
ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဣမေ၊ ဤမဟာတဏှာ-သင်္ခယသုတ်၌၊ သဿတဗိဋ္ဌိ၊
မြဲ၏ဟုဘောက်ပြန်သောအားဖြင့်-နှလုံးသွင်းသော-အယူကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဟော
တော်မူအပ်၏၊ သောစတိက္ခ၊ ထိုအရိဋ္ဌ-ရဟန်းသည်လည်း၊ ဗဟုသု
တော၊ များသောအကြားအမြင်ရှိ၏၊ အယံ၊ ဤသာတိမည်သော-ရဟန်း
သည်၊ အပ္ပသုတော၊ နည်းသော အကြားအမြင်ရှိ၏၊ ဇာတက ဘာဏ
ကော၊ ဇာတ်ကိုဆောင်၏၊ ဘဂဝန္တိ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဇာတက ကထံ၊
ဇာတ်နှင့်စပ်သော-တရားစကားကို၊ ကထေတွာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍၊ တိက္ခ
ဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ တေနုသမယေန၊ ထိုအခါ၌၊ ဝေဿန္တရော၊
ဝေဿန္တရာ-အမည်ရှိသော မင်းသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ၊ မဟော
သဓော၊ မဟော သဓာ-သူခမိန်သည်၊ ဝိရရ ပဏ္ဍိတော၊ ဝိရရ ပညာရှိ
သည်၊ သေနကပဏ္ဍိတော၊ သေနက-ပညာရှိသည်၊ မဟာဇနကောရာဇာ၊
မဟာဇနက-အမည်ရှိသောမင်းသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့
သမောခါနေန္တိ၊ ဇာတ်ပေါင်းကို၊ သုကာတိ၊ ကြား၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ
ထိရဟန်း၏၊ ဇေတံ၊ ဤခေကြံသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ ကိံ၊ အဟောသိ၊
အဘယံသို့ ဖြစ်သနည်း-ဟူမူကား၊ ဣမေရူပဝေဒနာ သညာသင်္ခါရာ၊

ဤရုပ်-ဝေဒနာ - သညာ- သင်္ခါရတို့သည်၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ထိုထိုသို့
သောဖြစ်ရာ-ဘဝတို့၌သာလျှင်၊ နိရုဏ္ဏန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏၊ ပန၊ စင်စစ်သော်
ကား၊ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်၊ ဣလောကတော၊ ဤဘဝ၌၊ ပရထောကံ၊
တပါးသောဘဝသို့၊ ပရလောကတော၊ တပါးသောဘဝ၌၊ ဣဓိလောကံ၊
ဤဘဝသို့၊ သန္တာဝတိ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်-တရံတရသော တရား
၌-မစပ်မှု၍ပြေးသွား၏၊ သံသရတိ၊ တပြောင်းပြန်ပြန်ကျင်လည်၏၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ သဿတဒဿနံ၊ သဿတမိစ္ဆာအယူသည်၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏၊ တေန၊
ထိုကြောင့်၊ တဒေဝိဒံ ဝိညာဏံ သန္တာဝတိ သံသရတိ အနညန္တိ၊ တဒေဝိဒံ
ဝိညာဏံ သန္တာဝတိ-သံသရတိအနညံဟူ၍၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓ
နပန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား၊ ဝိညာဏသမ္ဘဝေါ၊ ဝိညာဉ်၏ဖြစ်သင့်ခြင်း
သည်၊ ပစ္စယေ၊ အကြောင်းသည်၊ သတိ၊ ရှိသော်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပစ္စယာ၊
အကြောင်းကို၊ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍၊ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်၏၊ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်း
သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ
အပ်ပြီ၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အယံ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်၊ ဗုဒ္ဓေန၊ မြတ်
စွာဘုရားသည်၊ အကထိတံ၊ မဟောအပ်သော- စကားကို၊ ကထေတိ၊
ဆို၏၊ ဇိနစက္ကေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏-အာဇာနည်စက်၌၊ ပဟာရံ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်း
ကို၊ ဒေတိ၊ ပေး၏၊ ဝေဿာရုဇ္ဈညာဏံ၊ ဝေဿာရုဇ္ဈ-ဉာဏ်ကို၊ ပဋိဗာဟ
တိ၊ တားမြစ်၏၊ သောတုကာမံ၊ ဝိပဿနာမဂ်ကို- နာသိုသော၊ ဇနံ၊ လူ
အပေါင်းကို၊ ဝိသံဝါဒေတိ၊ ချွတ်ယွင်းစေ၏၊ အရိယပထေ၊ အရိယာတို့
၏-သွားရာဖြစ်သော-ခရီး၌၊ ဝိရိယံ၊ ဗီရိယ၊ နိပါတိတု၊ လည်း၍၊ မဟာ
ဇနဿ၊ သတ္တဝါ- အပေါင်းအား၊ အဟိတာယ၊ အစီးအပွားမရှိခြင်းငှါ၊
ဒုက္ခာယ၊ ဆင်းရဲခြင်းငှါ၊ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်၏၊ ယထာနာမ၊ ဥပမာပေည်သည်
ကား၊ ရုညော၊ မင်း၏၊ ရုဇ္ဈေ၊ ပြည်၌၊ မဟာစောရော၊ ခိုးသူကြီးသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဈမာ
နော၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ မဟာဇနဿ၊ လူများအပေါင်းအား၊ အဟိတာယ၊
စီးပွားမရှိခြင်းငှါ၊ ဒုက္ခာယ၊ ဆင်းရဲခြင်းငှါ၊ ဥပ္ပဇ္ဈတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧ
ဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ ဇိနဿာသနေ၊ ဘုရားရှင်၏သာသနာတော်၌၊ စောရော၊
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော-ခိုးသူသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ မဟာဇနဿ၊ လူများ
အပေါင်းအား၊ အဟိတာယ၊ စီးပွားမရှိခြင်းငှါ၊ ဒုက္ခာယ၊ ဆင်းရဲခြင်းငှါ၊
ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ။

သမ္ဗဟုလာဘိက္ခုတိ၊ သမ္ဗဟုလာ-ဘိက္ခုဟူသည်ကား၊ ဇနပဒဝါသိ
နော၊ ဇနပုဒ်၌-နေကုန်သော၊ ဝိဇ္ဇူပါတိကာဘိက္ခု၊ ဝိဇ္ဇူပါတ်-ရတင်ကို

၃၆၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တပိယတွဲ

ဆောင်ကုန်သော-ရဟန်းတို့တည်း။ တေနူပသကံမိသုတိ၊ တေနူပသကံ
 မိသု-ဟူသည်ကား၊ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်၊ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို၊ လတိတွာ၊
 ရ၍၊ သာသနန္တိ၊ သာသနာတော်ကိုလည်း။ အန္တရေခပေယျ၊ ကွယ်စေရာ
 ၏၊ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်၊ ပက္ခံ၊ အသင်းအပင်းကို၊ နလဘတိ၊ မရသေး။
 တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှလောက်၊ နံဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို၊ ဒိဋ္ဌိဂတာ၊ မှားသော
 အယူမှ၊ ဝိဝေဓေမ၊ ကင်းစေကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သုတသုတဋ္ဌာနတော၊
 ယေဝ၊ ကြားရာ- ကြားရာအရပ်မှ သာလျှင်၊ အနိသိဒ္ဓိတွာ၊ မထိုင်မူ၍၊
 ဥပသကံမိသု၊ ကပ်ကုန်ပြီ၊ ယံကတမံတံသာတိဝိညာဏန္တိ၊ ယံကတမံ
 တံသာတိဝိညာဏံဟူသည်ကား၊ သာတိ၊ သာတိမည်သော-ရဟန်းတို့၊
 သင်သည်၊ ယံဝိညာဏံ၊ အကြင်-ဝိညာဉ်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဝဒေတိ၊ ဆို
 ၏၊ တံဝိညာဏံ၊ ထိုဝိညာဉ်သည်၊ ကတမံ၊ အတတ်နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊
 မေးတော်မူ၏၊ ယွာယံဘန္တေဝါဒေါဝေဒေယျတတြိတတြိကလျာဏပါပ
 ကာနံကမ္မာနံဝိပါကံပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယွာယံဘန္တေဝါဒေါဝေဒေယျတတြိ
 တတြိကလျာဏပါပကာနံ- ကမ္မာနံ-ဝိပါကံ- ပဋိသံဝေဒေတိ ဟူသည်
 ကား၊ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ ယောအယံ၊ အကြင်သူသည်၊ ဝေဒယတိ၊ ခံ
 စားတတ်၏ဟူ၍၊ ဝဒေတိ၊ ဆို၏၊ တဟိံတဟိံ၊ ထိုထိုသို့သော-တာဝ-ဂတိ
 ယောနိ-သတ္တဝါ-သတ္တနိကာယတို့၌၊ ကုသလာကုသလာကမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်
 အကုသိုလ်ကံတို့၏၊ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို၊ ယောစာယံယောစအယံ၊ အကြင်
 သူသည်၊ ပစ္စနုဘောတိ၊ ခံစား၏၊ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ ယံဝိညာဏံ၊
 အကြင်ဝိညာဉ်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝဒေမိ၊ ဆို၏၊
 တံဝိညာဏံ၊ ထိုဝိညာဉ်သည်၊ ဣဒံသော၊ ဤခံစားတတ်သော- သူပင်
 တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစနားတော်လျှောက်၏၊ ကဿနုခေါနာမာတိ၊
 ကဿနုခေါနာမဟူသည်ကား၊ ကဿခတ္တိယဿဝါ၊ အတတ်မင်းအား
 လည်းကောင်း၊ ကဿဗြာဟ္မဏဿဝါ၊ အတတ်ပုဏ္ဏားအား- လည်း
 ကောင်း၊ ကဿဝေဿ-သုဒ္ဓ-ဂဟဋ္ဌ ပဗ္ဗဇိတ-ဒေဝ-မနုဿာနံဝါ၊ အ
 တတ်မည်ကုန်သော- ကုန်သည်-သူဆင်းရဲ- လူရဟန်း-နတ်-လူ တို့တွင်
 လည်း၊ အညတရဿ၊ တယောက်ယောက်သောသူအား၊ မယာ၊ ငါဘုရား
 သည်၊ ဒေသိတံ၊ ဟောအပ်သည်ကို၊ သုတံ၊ ကြားသနည်း၊ အထခေါဘဂ
 ဝါတိက္ခ၊ အာမန္တေသိတိ၊ အထခေါဘဂဝါတိက္ခ-အာမန္တေသိဟူသည်
 ကား၊ ကသ္မာ၊ အတတ်ကြောင့်၊ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်မူသနည်း၊ သာ
 တိဿ၊ သာတိရဟန်း၏၊ ဇေဝိတ္တံ၊ ဤသို့သော-စိတ်အကြံသည်၊ အဟောသိ

ကိရု၊ ဖြစ်သတတ်၊ ကိံ အဟောသိ၊ အဘယံသိ-ဖြစ်သနည်း၊ သတ္တဝါ၊ မြတ်
 စွာဘုရားသည်၊ ခံ၊ ငါ့ကို၊ မောဃသုရိသောတိ၊ မောဃသုရိသဟူ၍၊ ဝဒ
 တိ၊ ဆိုတော်မူ၏၊ မောဃသုရိသောတိ၊ မောဃသုရိသဟူ၍၊ ဝတ္ထမတ္ထေန
 ဝ၊ ဆိုတော်မူကာမျှဖြင့်သာလျှင်၊ မဂ္ဂဗလ္လာနံ၊ မဂ်ဖိုလ်တို့၏၊ ဥပနိဿယော၊
 အကြောင်း-ဥပနိဿယသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်သည်ကား၊ န၊ မဟုတ်၊
 ဟောတိစ ဟောတိဇေ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဟိသန္တံ၊ နှစ်၏၊ ဥပသေ
 နန္တိ၊ ဥပသေန-အမည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝဂ်န္တိ၊ ဝဂ်န္တိ-ဝုဏ္ဏာဒ်၏
 သားကို၊ အတိလဟု ခေါ်တွံမောဃသုရိသဗဟုလ္လာယအာဝဇ္ဇောတိ၊ အတိ
 လဟု ခေါ်တွံမောဃ-သုရိသဗဟုလ္လာယ-အာဝဇ္ဇောဟူ၍၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မောဃသုရိသဝါဒေန၊ မောဃသုရိသ-ဟူ
 သော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြင့်၊ ဩဝဓိ၊ ဆုံးမတော်မူ၏၊ ထေရောပိ၊ ဥပသေန
 မထေရ် သည်လည်း၊ အပရဘာဝေ၊ နောက်အတို့၌၊ စာဇ္ဇေန္တော၊ စေ
 ခေတ်သည်ရှိသော်၊ ဝါယမန္တော၊ လုံ့လပြုသည်ရှိသော်၊ ဆအဘိညာ၊
 ခြောက်ပါးသော-အဘိညာဉ်တို့ကို၊ သန္တောကာသိ၊ မျက်မှောက်ပြုရ၏၊
 အဟတ္ထိ၊ ငါသည်လည်း၊ တထာရူပံ၊ ထိုသို့-သဘောရှိသော၊ ဝိရိယံ၊ လုံ့လ
 ကို၊ ပဂ္ဂဏှိတွာ၊ မြှင့်၍၊ မဂ္ဂဗလ္လာနံ၊ မဂ်ဖိုလ်တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေဿာမိ၊ ဖြစ်စေ
 အံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်၊ အယံ၊ ဤသတိ-ရဟန်းသည်၊ သာသနေး၊ သာသနာတော်၌၊ အဝိ
 ရုဠေဓမ္မော၊ ဝီရိယ-သမာဓိ-ဝိပဿနာ-မဂ်-ဖိုလ်-နိဗ္ဗာန်-အားဖြင့်-စည်ပင်
 ပြန့်ပြောခြင်းမရှိပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒဿန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊
 ထိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့ကို၊ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်မူ၏၊ ဥသ္မိကတောသိအာဒိ၊
 ဥသ္မိကတောဤသို့အစရှိသော-စကားရပ်ကို၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်အလဂဗ္ဗ၊
 ပမသုတ်၌၊ ဝုတ္တာမိပ္ပါယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော-အမိပ္ပါယ်ကို သာလျှင်၊
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ။

အထခေါဘဂဝါတိအယတ္ထိ၊ အထခေါဘဂဝါဟူသော- ဤအနုသန္ဓေ
 သည်လည်း၊ ပါဠိယေက္ခော၊ အသီးဖြစ်သော၊ အနုသန္ဓိ၊ အနုသန္ဓေတည်း၊
 သာတိဿ၊ သာတိရဟန်း၏၊ ဧတံ၊ ဤအကြံသည်၊ အဟောသိကိရု၊ ဖြစ်သ
 တတ်၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မယံ၊ ငါအား၊ မဂ္ဂဗလ္လာနံ၊ မဂ်ဖိုလ်တို့
 ၏၊ ဥပနိဿယော၊ အကြောင်းဥပနိဿယသည်၊ နန္တိတိ၊ မရှိဟူ၍၊ ဝဒတိ၊
 ဆို၏၊ ဥပနိဿယော၊ အကြောင်းဥပနိဿယသည်၊ အသတိ၊ မရှိသော်၊
 ကိံ၊ အဘယံသိ၊ ဥပနိဿယော၊ အကြောင်းဥပနိဿယကို၊ ပတိကာဝသံ၊

၃၆၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

တဘန်ပြုခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်နှိုင်းတော့အံ့နည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တထာ
 ဂတာ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ သဥပနိဿယသေဝ၊ အကြောင်းဥပနိဿ
 ယရှိသော-သူအားသာလျှင်၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ နဒေသေန္တိ၊ မဟောကုန်၊
 ယဿကဿမိ၊ အမှတ်မရှိတစ်စုံတယောက်သော-သူအား၊ ဒေသေန္တိ၊ သေ
 ဝ၊ မဟောကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား
 ၏၊ သန္တိကာ၊ အထံမှ၊ သုဂတောဝါဒံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏-အဆုံးအမတော်
 ကို၊ လဘိတွာ၊ ရ၍၊ သဂ္ဂသဗ္ဗတ္ထံ၊ ပင်၊ နတ်ပြည်သို့ရောက်ခြင်း၏-အကြောင်း
 ဖြစ်သော၊ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ကို၊ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိန္ဒေသိ
 ကိရ၊ ကြံသတတ်၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုသဘာဝ-ရဟန်းအား၊ တဂ
 ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မောဃပုရိသ၊ မင်္ဂလိယ-အချည်းနှီးဖြစ်သော
 ယောကျ်ား၊ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်၊ ဘုယျံ၊ သင်အား၊ ဩဝါဒံ၊ ဆုံးမ
 ခြင်းကို-လည်းကောင်း၊ အနုဿာသနိံ၊ ကမြစ်ခြင်းကို-လည်းကောင်း၊
 နဒေဝိ၊ ပေးတော်မူ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သုဂတောဝါဒံ၊ ဘုရားအဆုံးအမကို၊
 ပဋိပဿေန္တေန္တာ၊ ပြီးစေသည်ဖြစ်၍၊ ဣမံဒေသနံ၊ ဤဒေသနာကို၊ အာရ
 တိ၊ အားထုတ်တော်မူ၏၊ တဿ၊ ထိုပါဠိ၏၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဟေဋ္ဌာ၊
 အော်အလဂဗ္ဗ-ပမသုတ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-နည်းဖြင့်
 သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်
 ၏၊ လန္တိံ၊ အယူကို၊ သောဓေန္တော၊ သုခသင်တော်-မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဣဓာ
 တံဘိက္ခု၊ ပဋိပုတ္တိဿာမိတိအာဒိံ၊ ဣဓာတံဘိက္ခု၊ ပဋိပုတ္တိဿာမိ- ဤသို့
 အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီးတံသဗ္ဗမ္ပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော
 စကားရပ်ကိုလည်း၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်အလဂဗ္ဗ-ပမသုတ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေ
 ဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

၂၆

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်၏၊ သပ္ပစ္စယဘာဝံ၊ အကြောင်း
 ရှိသည်၏-အဖြစ်ကို၊ ဒေသေတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ ယံယဒေဝဘိက္ခဝေတိအာဒိံ၊
 ယံယဒေဝဘိက္ခဝေ-ဤသို့အစရှိသော-စကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ
 ပြီးတတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ မနုဉ္ဇပုဂ္ဂိုလ်ဓမ္မစာတိ၊ မနုဉ္ဇပုဂ္ဂိုလ်-ဓမ္မစဟူသည်ကား၊
 သဟာဝဇ္ဇနန၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့်တကွ၊ ဘဝင်္ဂမနုဉ္ဇ၊ ဘဝင်္ဂမိတ်ကို-လည်း
 ကောင်း၊ တေဘူမကဓမ္မစ၊ တေဘူမက-တရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိဇ္ဇ
 စွဲ၍၊ ကဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်အာဒိ၊ ကဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်-ဤသို့ အစရှိသော-စကားရပ်ကို၊
 ဩပဗ္ဗနိဒဿနတ္ထံ၊ ဥပမာကို-ပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်ပြီး၊ တေန၊

ထိုဥပမာစကားဖြင့်လဲ၊ အဘယ်အနက်သဘောကို၊ ဒီပေတိ၊ ပြသနည်း၊
 နှိရသင်္ကန္တိယ၊ နှိရဇာတိ-ပြောင်းခြင်း၏၊ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို၊ ဒီပေတိ၊ ပြ၏၊
 ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်-ထင်စွာ ပြဦးအံ့၊ ကဋ္ဌံ၊ ထင်းကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဇလမာနော၊
 တောက်ပသော၊ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်၊ ဥပါဒါန ပစ္စယေ၊ မီးစာဟူသော- အံ
 ကြောင်းသည်၊ သတိယေဝ၊ ရှိသော်သာလျှင်၊ ဇလတိ၊ တောက်ပ၏၊ တသ္မိံ၊
 ထိုမီးစာသည်၊ အသတိ၊ မရှိသော်၊ ပစ္စယေဝ ကလ္လေန၊ မီးစာတည်းဟူ
 သော- အကြောင်း၍၊ ခြင်းကြောင့်၊ တတ္ထေဝ၊ ထိုသောရာ- အရပ်၌
 သာလျှင်၊ ဂူပသမတိ၊ ငြိမ်း၏၊ သကလိကာဒိနိ၊ ဝါးခြင်းမိတ်-အစရှိသည်
 တို့ကို၊ သင်္ကမိတွာ၊ ပြောင်း၍၊ သကလိကဂ္ဂိတိအာဒိသင်္ချံ၊ ဝါးခြင်းမိတ်မီး
 အစရှိသော-ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့၊ နဂစ္ဆတိယတာ၊ မရောက်သကဲ့သို့၊ ဇေဝမေ
 ဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ စက္ခု၊ ဓာတုပသာဒကို-လည်းကောင်း၊ ရူပေစ၊ ရူပါ
 ရုံတို့ကို-လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော၊ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်၊
 တသ္မိံ၊ နှိရေ၊ ထိုစက္ခု၊ နှိရေ၊ စက္ခု-ရူပ-အာလောက-မနသိကာရသင်္ခါ
 တေ၊ မျက်စိအကြည်-အဆင်း-အလင်း-နှလုံးသွင်းခြင်းဟူ-ဆိုအပ်သော၊
 ပစ္စယမ္ပိ၊ အကြောင်းသည်၊ သတိယေဝ၊ ရှိသော်သာလျှင်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊
 တသ္မိံ၊ ထိုအကြောင်းသည်၊ အသတိ၊ မရှိသော်၊ ပစ္စယေဝ ကလ္လေန၊
 အကြောင်း၏-၍၊ ခြင်းကြောင့်၊ တတ္ထေဝ၊ ထိုဖြစ်ရာ-နှိရေသာလျှင်၊
 နိရုဏ္ဏတိ၊ ချုပ်၏၊ သောတာပိနိ၊ သောတာပန်အစရှိသည်တို့သို့၊ သင်္က
 မိတွာ၊ ပြောင်း၍၊ သောတာဝိညာဏန္တိ အာဒိသင်္ချံ၊ သောတာဝိညာဉ်-အစရှိ
 သောခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့၊ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်သဗ္ဗဝါရေသု၊ အလုံးစုံသောဝါ
 ရတို့၌၊ ဇေဝေနယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်
 စွာဘုရားသည်၊ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်၊ ဝိညာဏပွဝတ္ထေ၊ ဝိညာဉ်၏-ဖြစ်
 ခြင်း၌၊ နှိရသင်္ကန္တိ မတ္တန္တိ၊ နှိရဇာတိ-ပြောင်းခြင်းမျှကိုလည်း၊ နဝဒါမိ၊ ဟော
 တော်မူသတိ၊ သတိအမည်ရှိသော၊ အယံပနမောဃာပုရိသော၊ ဤ
 မဂ်ဖိုလ်မှ-အချည်းနှီး ဖြစ်သောလူသည်၊ ဘဝသင်္ကန္တိ၊ ဝိညာဉ်၏-ဘ
 ဝတပါးသို့-ပြောင်းခြင်းကို၊ ဝဒတိ၊ ဆိုလေတိ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သာတိ၊ သာ
 တိရဟန်းကို၊ နိဂ္ဂဟေသိ၊ နှိပ်တော်မူ၏။ ။

ဇေဝံ၊ ဤသို့၊ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်၏၊ သပ္ပတ္တယဘာဝံ၊ အကြောင်းရှိ
 သည်၏-အဖြစ်ကို၊ ခံသောတွာ၊ ပြတော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိပန၊ ယခုအခါ၌
 ကား၊ ပဉ္စန္ဒရိန္ဒာနံ၊ ငါးပါးတုန်သော- ခန္ဓာတို့၏လည်း၊ သပ္ပတ္တယဘာဝံ၊
 အကြောင်းရှိသည်၏-အဖြစ်ကို၊ ဒဿန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍၊

၃၆၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ဘူတမိဒန္တိအာဒိ၊ ဘူတမိဒ-ဤသို့အစရှိသော-စကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး
တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌၊ ဘူတမိဒန္တိ၊ ဘူတမိဒ-ဟူသည်ကား၊ ဣဒံ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ဤ
ခန္ဓာငါးပါး- အပေါင်းသည်၊ ဇာတံ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍-ဖြစ်၏၊ ဘူတံ၊
အကြောင်းကိုစွဲ၍-ထင်ရှားဖြစ်၏၊ နိဗ္ဗတ္တံ၊ အကြောင်းဖြင့်ပြီး၏၊ ဘိက္ခဝေ၊
ရဟန်းတို့၊ တုမှေဝိ၊ သင်တို့သည်လည်း၊ တံ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး-အပေါင်းကို၊
ဘူတမိဒန္တိ၊ ဘူတမိဒဟူ၍၊ ပဿထ၊ ရှုကုန်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ မိန့်
တော်မူပြီး၊ တဒါဟာရသမ္ဘဝန္တိ၊ တဒါဟာရသမ္ဘဝံဟူသည်ကား၊ တံပနေ
တံတံပနဇေတံ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး- အပေါင်းသည်၊ အာဟာရသမ္ဘဝံ
ပစ္စယသမ္ဘဝံ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်၏၊ ပစ္စယေ၊ အကြောင်းသည်၊ သတိ၊
ရှိသော်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပဿထ၊ ရှုကြကုန်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ၏၊ တဒါဟာရနိရောဓတိ၊ တဒါဟာရ-နိရောဓဟူ
သည်ကား၊ တဿ ပစ္စယဿ၊ ထိုအကြောင်း၏၊ နိရောဓ၊ ချုပ်ခြင်း
ကြောင့်၊ ဘူတမိဒနောသုတိ၊ ဘူတမိဒနောသု-ဟူသည်ကား၊ ဣဒံ ဤခန္ဓာ
ငါးပါးအပေါင်းသည်၊ ဘူတံ နုခေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်သလော၊ နနုခေါဘူတံ၊ ထင်
ရှားမဖြစ်သလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ၏၊ တဒါဟာရသမ္ဘဝံ
နောသုတိ၊ တဒါဟာရ-သမ္ဘဝံနောသုဟူသည်ကား၊ တံပနေတံတံပနဇေတံ
ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး-အပေါင်းသည်၊ ပစ္စယသမ္ဘဝံနုခေါ၊ အကြောင်း
ကြောင့် ဖြစ်သလော၊ နနုခေါပစ္စယသမ္ဘဝံ၊ အကြောင်းကြောင့်-မဖြစ်
သလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ၏၊ တဒါဟာရနိရောဓတိ၊ တဒါ
ဟာရ-နိရောဓဟူသည်ကား၊ တဿ ပစ္စယဿ၊ ထိုအကြောင်း၏၊ နိရော
ဓ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ နိရောဓဓမ္မံနောသုတိ၊ နိရောဓ-ဓမ္မံနောသုဟူသည်
ကား၊ တံဓမ္မံ၊ ထိုတရားကို၊ နိရောဓဓမ္မံနုခေါ၊ ချုပ်ခြင်း-သဘောရှိသလော၊
နနုနိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘော-မရှိသလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး
တော်မူ၏၊ သမ္မပ္ပညာယပဿတောတိ၊ သမ္မပ္ပညာယ-ပဿတောဟူသည်
ကား၊ ဣဒံ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်၊ ဇာတံ၊ အကြောင်းကို
စွဲ၍-ဖြစ်၏၊ ဘူတံ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍-ထင်ရှားဖြစ်၏၊ နိဗ္ဗတ္တံ၊ အကြောင်း
ဖြင့်ပြီးစေ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ယာထာဝသရသလက္ခဏတော၊ မတောက်မပြန်
မှန်သော-ကိစ္စ လက္ခဏာအားဖြင့်၊ ဝိပဿနာပညာယ၊ ဝိပဿနာ-ပညာ
ဖြင့်၊ သမ္မာကောင်းစွာ၊ ပဿန္တိဿ၊ ရှုသော-ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ပညာယသု
ဒိဋ္ဌန္တိ၊ ပညာယ-သုဒိဋ္ဌဟူသည်ကား၊ ဝုတ္တနယေနပ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝိပဿနာပညာယ၊ ဝိပဿနာ-ပညာဖြင့်၊ သုဗ္ဗ၊ ကောင်း

စွာဒိဋ္ဌိ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်၊ ဟောတီးဖြစ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ယေယေ၊ အကြင်
အကြင်-ရဟန်းတို့သည်၊ တံပုစ္ဆံ၊ ထိုပုစ္ဆာကို၊ သလ္လက္ခေသုံ၊ မှတ်နိုင်
ကုန်၏၊ တေသံ၊ တေသံ၊ ထိုထိုရဟန်းတို့၏၊ ပဋိညံ၊ ဝန်ခံခြင်းကို၊ ဂဏှ
န္တော၊ ယူတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ပဉ္စန္ဒံ၊ ခန္ဓာနံ၊ ငါးပါးကုန်သော-ခန္ဓာတို့၏၊
သပ္ပစ္စယဘာဝံ၊ အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒေသေတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ ၊

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ယာယပညာယ၊ အကြင်ပညာ၏၊ တေဟိ၊ ထိုရ
ဟန်းတို့သည်၊ သပ္ပစ္စယံ၊ အကြောင်းနှင့်-တကွသော၊ သနိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်း
နှင့်-တကွသော၊ တံခန္ဓပဉ္စကံ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး-အပေါင်းကို၊ သုဒိဋ္ဌိ၊ ကောင်း
စွာမြင်အပ်ပြီး၊ တတ္ထံ၊ ထိုဝိပဿနာ-ပညာ၌၊ နိတ္တဏှာဘာဝံ၊ တဏှာမရှိ
သည်၏-အဖြစ်ကို၊ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးတော်မူလိုသည်-ဖြစ်၍၊ ဣဓံ၊ စေတုမေ
တိအာဒိ၊ ဣဓံ၊ စေတုမေ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟာ၊ ဟောတော်
မူပြီး၊ တတ္ထံ၊ ထိုပါဠိ၌၊ ဒိဋ္ဌိန္ဒြိယံ၊ ဒိဋ္ဌိဟူသည်ကား၊ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဝိ
ပဿနာ-သမ္မာဒိဋ္ဌိကို၊ သဘာဝဒဿနေန၊ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏-မသောက
မပြန်သော သဘောလက္ခဏာကို-မြင်ခြင်းဖြင့်၊ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ပရိသုဒ္ဓမည်၏၊
ပစ္စယဒဿနေန၊ အကြောင်းကို-မြင်ခြင်းဖြင့်၊ ပရိယောဒါတံ၊ ပရိယောဒါ
တမည်၏၊ အလ္လိယေထာတိ၊ အလ္လိယေထ-ဟူသည်ကား၊ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ၊
တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်၊ အလ္လိယိတွာ၊ ကပ်ငြိ၍၊ ဝိဟရေယျာထ၊ နေကုန်ရာမည်
လော၊ ကေလာယေထာတိ၊ ကေလာယေထ-ဟူသည်ကား၊ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ၊
တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်၊ ကိဠမာနာ၊ ဖြူးထူးသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရေယျာထ၊ နေ
ကုန်ရာမည်လော၊ ခနာယေထာတိ၊ ခနာယေထ-ဟူသည်ကား၊ ခနံဝိယ၊
ဥဉ္စာကိုကဲ့သို့၊ ဣစ္ဆန္တော၊ တဏှာဖြင့်-တောင့်တကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ရောဓံ၊
တားမြစ်ခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇေယျာထ၊ ရောက်ကုန်ရာမည်လော၊ မမာယေထာ
တိ၊ မမာယေထ-ဟူသည်ကား၊ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်၊ မမတ္တံ၊
မြတ်နိုးသည်၏- အဖြစ်ကို၊ ဥပ္ပါဒေယျာထ၊ ဖြစ်စေကုန်ရာမည်လော၊ နိတ္တ
ရဏတ္ထာယ၊ နောဂဟဏတ္ထာယာတိ၊ နိတ္တရဏတ္ထာယ-နောဂဟဏတ္ထာယ
ဟူသည်ကား၊ မယာ၊ ငါးတရားသည်၊ စတုရောဗ္ဗနိတ္တရဏတ္ထာယ၊ ဩဃာ
လေးပါးမှ-ထွက်မြောက်စေခြင်းအကျိုး၌၊ ကုလ္လုပမော၊ သစ်ဘောင်-ဝါး
ဘောင်-ဥပမာရှိသော၊ ယောသောဓမ္မော၊ အကြင်တရားကို၊ ဒေသိတော၊
ဟောတော်မူအပ်ပြီး၊ နိကာန္တိ၊ ဝသေန၊ တတ်စွမ်းသည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊
ဂဟဏတ္ထာယ၊ စွဲလမ်းစိမ့်သော၌၊ နောဒေသိတော၊ ဟောတော်မူ၊ အပိ
နုတံတုံမှေ အာဇာ၊ နေယျာထာတိ၊ အပိနုတံ တုမှေ- အာဇာ နေယျာထ

၃၇၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

ဟူသော၊ သုက္ကပက္ခော၊ သုက္ကပက္ခကို၊ ဝိပရိယာယေန၊ တဏှာပက္ခမှ
ဘောက်ပြန်သောအားဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ တေသံခန္ဓာနံ၊ ထိုခန္ဓာတို့၏၊ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းကို၊
ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ စက္ကာရောမေတ္တိက္ခဝေအာဟာရာ
တိအာဒိ၊ စက္ကာရောမေတ္တိက္ခဝေအာဟာရာ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊
အာဟာရောတော်မူပြီ၊ တစ္စိ၊ ထိုစကားသည်လည်း၊ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ ဆိုအပ်
ပြီးသော-အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ယထာပန၊ ဥပမာ-မည်သည်
ကား၊ ဧကော၊ တယောက်သော-သူသည်၊ ဣဓံ၊ ဤသူကို၊ ဇာနာသိ၊ သိ၏
လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်၊ ကေဝလံ၊ သက်သက်၊
ဣဓံ၊ ဤသူကိုသာ၊ နဇာနာသိ၊ သိသည်မဟုတ်သေး၊ အသေ၊ ထိုသူ၏၊ မာတ
ရစ္စိ၊ အမိကိုလည်းကောင်း၊ မာတု၊ အမိ၏၊ မာတရစ္စိ၊ အမိကိုလည်းကောင်း
ဇာနာသိ၊ သိ၏၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပဝေဏိဝသေန၊ အစဉ်အဆက်၏-အစွမ်း
အားဖြင့်၊ ဇာနန္တော၊ သိသည်ရှိသော်၊ သုတ္တု၊ ကောင်းစွာ၊ ဇာနာတိနာမ၊ သိ
သည်မည်သည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာ
လျှင်၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကေဝလံ၊ သက်သက်၊ ခန္ဓမတ္တမေဝ၊
ခန္ဓာမျှကိုသာလျှင်၊ နဇာနာသိ၊ သိသည်-မဟုတ်သေး၊ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏၊
ပစ္စယမ္ပိ၊ အကြောင်းကိုလည်း၊ တေသံပစ္စယာနံ၊ ထိုအကြောင်းတို့၏၊ ပစ္စ
ယမ္ပိ၊ အကြောင်းကိုလည်း၊ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗံ၊
အလုံးစုံသော၊ ပစ္စယပရံပရံ၊ အကြောင်း အဆက်ဆက်ကို၊ ဇာနာတိ၊
သိတော်မူ၏၊ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာ-ဘုရားသည်၊ တံဗုဒ္ဓဗလံ၊ ထို
အကြောင်း အဆက်ဆက်ကို-သိခြင်းတည်း ဟူသော-ဘုရား အားကို၊
ဒိပေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ နိဒါနပရံပရံ၊ နိဒါန-အဆက်ဆက်ကို
ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ၊ ဣမေစတ္တိက္ခဝေစက္ကာရောအာဟာရာတိအာဒိ၊ ဣမေ
စတ္တိက္ခဝေ-စက္ကာရော အာဟာရာ-ဤသို့ အစရှိသော-စကားကို၊ အာဟာ
ရောတော်မူပြီ၊ တစ္စိ၊ ထိုစကားသည်လည်း၊ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီး
သော-အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိခေါ ဘိက္ခဝေ အဓိဇ္ဇာ ပစ္စယာ
သင်္ခါရာ (ပ) နုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိတိ ဧတ္ထပန၊ ဣတိခေါ
ဘိက္ခဝေ-အဓိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ-သင်္ခါရာ (ပ) နုက္ခက္ခန္ဓဿ - သမုဒယော
ဟောတိဟူသော-ဤပါဠိရပ်၌ကား၊ ပရိစ္ဆသမုပ္ပါဒကထာ၊ ပရိစ္ဆသမုပ္ပါဒ
ကထာကို၊ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ၊ ရှဲ့အပ်သည်၊ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ သာကထာ၊
ထိုစကားကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌၊ ဝိတ္ထာရိတာဝံ၊ ရှဲ့အပ်ပြီးသည်

သာယျင်တည်း၊ ဣမသ္မိံသတိ- ဣဒံဟောတိတိ၊ ဣမသ္မိံသတိ- ဣဒံဟောတိ
 ဟု သည်ကား၊ အဝိဇ္ဇာဒိကော၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော၊ ဣမသ္မိံပစ္စယေ၊ ဤအ
 ကြောင်းသည်၊ သတိ၊ ရှိသော်၊ သင်္ခါရာဒိကံ၊ သင်္ခါရအစရှိသော၊ ဣဒံပလံ
 ဤအကျိုးသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣမသုပ္ပါဒါဣဒံဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဣမသုပ္ပါဒါ
 ဣဒံဥပ္ပဇ္ဇတိဟု သည်ကား၊ အဝိဇ္ဇာဒိကဿ၊ အဝိဇ္ဇာ- အစရှိသော၊ ဣမဿ
 ပစ္စယဿ၊ ဤအကြောင်း၏၊ ဥပ္ပါဒါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ သင်္ခါရာဒိကံ၊ သင်္ခါရ
 အစရှိသော၊ ဣဒံပလံ၊ ဤအကျိုးသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်
 သာယျင်၊ ယဒိဒံ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာ (ပ) သမုဒယော ဟောတိတိ
 ယဒိဒံ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာ (ပ) သမုဒယော ဟောတိဟူ၍၊ အာဟ၊
 ဟောတော်မူပြီး ၊

ဧဝံဤသ္မိံ၊ ဝဋ်၊ ဝဋ်ကို၊ ဒဿတော၊ ပြတော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊
 ဝိဝဋ်၊ ဝဋ်ကင်းရာကို၊ ဒဿန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ အဝိဇ္ဇာယ
 တွေဝ အသေသ ဝိရာဂနိရောဓတိ အာဒိ၊ အဝိဇ္ဇာယတွေဝ- အသေသ
 ဝိရာဂနိရောဓ- ဤသို့ အစရှိသော- စကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး၊
 တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ အဝိဇ္ဇာယ တွေဝါတိ၊ အဝိဇ္ဇာယ- တွေဝဟု သည်ကား၊
 အဝိဇ္ဇာယဇေတု၊ အဝိဇ္ဇာ၏- သာယျင်၊ အသေသ ဝိရာဂ နိရောဓတိ၊ အ
 သေသဝိရာဂ- နိရောဓဟု သည်ကား၊ ဝိရာဂသင်္ခါတေန၊ ဝိရာဂဟုဆို
 အပ်သော၊ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်၊ အသေသနိရောဓ၊ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊
 အနုပ္ပါဒ နိရောဓ၊ တဘန်မဖြစ်သောအားဖြင့်- ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ သင်္ခါရ
 နိရောဓတိ၊ သင်္ခါရနိရောဓ- ဟု သည်ကား၊ သင်္ခါရနံ၊ သင်္ခါရတရားတို့
 ၏၊ အနုပ္ပါဒနိရောဓ၊ တဘန်မဖြစ်သောအားဖြင့်- ချုပ်ခြင်းသည်၊ ဟော
 တိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝေဒ္ဓိ၊ ဤသို့လည်း၊ နိရုဒ္ဓါနံ၊ ချုပ်ကုန်ပြီးသော၊ သင်္ခါရနံပနံ၊
 သင်္ခါရ- တရားတို့၏ကား၊ နိရောဓ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝိညာဏနိရောဓေ
 ဝိညာဉ်၏- ချုပ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏာဒိနန္ဒ၊ ဝိညာဉ်- အစရှိ
 သည်တို့၏လည်း၊ နိရောဓ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ နာမရူပါဒိနိနာမ်- ရုပ်- အစ
 ရှိသည်တို့သည်၊ နိရုဒ္ဓါနိယေဝ၊ ချုပ်ကုန်သည်သာယျင်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
 ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒဿတံ၊ ပြတော်မူခြင်းငှါ၊ သင်္ခါရနိရောဓဝိညာဏ
 နိရောဓတိအာဒိ၊ သင်္ခါရ နိရောဓ- ဝိညာဏ နိရောဓ- ဤသို့အစရှိ
 သောစကားကို၊ ဝတော၊ ဟောတော်မူပြီး၍၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ
 နုက္ခဿ နိရောဓေ ဟောတိတိ၊ ဧဝမေတဿ- ကေဝလဿ- နုက္ခ
 နုက္ခဿ- နိရောဓေဟောတိဟူ၍၊ ဝတ္ထံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီး၊ တတ္ထ၊ ထို

၂၂

၃၂၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တကိယတွဲ

ပါဠိ၌၊ကေဝလသာတိ၊ကေဝလဿ-ဟူသည်ကား၊သကလဿ၊အလုံး
စုံသော၊ဝါ၊တနည်းကား၊သုန္ဓဿ၊သက်သက်မရောသော၊ သတ္တဝိရဟိ
တဿ၊သတ္တဝါမှ-ကင်းထသော၊ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊အ
နက်တည်း၊ဒုက္ခက္ခန္ဓဿာတိ၊ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ-ဟူသည်ကား၊ဒုက္ခရာသိဿ၊
ဆင်းရဲအရုဏ်၊ နိရောဓောဟောတိတိ၊နိရောဓောဟောတိ-ဟူသည်ကား၊
အနုပ္ပါဒေါ၊မဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ ဣမသ္မိံ အသတိဟိ အာဒိ၊
ဣမသ္မိံ အသတိ-ဤသို့၊အစရှိသော-စကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန၊
ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်မှ-ဆန့်ကျင်ဘက်နည်းဖြင့်၊ဝေဒိတဗ္ဗံ၊သိအပ်၏။ ။

ဧဝံ၊ဤသို့၊ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇံ၊ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇကို၊ ကထေတွာ၊ဟောတော်မူပြီး၍၊ဣဒါ
နိ၊ယခုအခါ၌၊ဣမံန္ဒါဒသင်္ဂပစ္စယဝဇ္ဇံ၊ဤတဆဲ့နှစ်ပါးသော-အင်္ဂါရှိသော
အကြောင်းတည်းဟူသော-ဝဇ္ဇံကို၊သဟဝိပဿနာညာဏမဂ္ဂေန၊ဝိပဿ
နာညာဏှံတကွသော-မဂ်ညာဏ်ဖြင့်၊ ဇာနန္တဿ၊သိသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊
ယာပဋိဝေဝနာ၊အကြင်အဘန်တလဲလဲ-အောက်မေ့သောအားဖြင့်-ပြေး
ဝင်ခြင်းကို၊ ပဟိယတိ၊ပယ်အပ်၏၊ တဿ၊ထိုအဘန်တလဲလဲ-အောက်
မေ့သောအားဖြင့်-ပြေးဝင်ခြင်း၏၊ အဘာဝံ၊မရှိခြင်းကို၊ ဝုတ္တန္တော၊မေး
တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ အဝိနုတုဋ္ဌေတိက္ခဝေတိအာဒိ၊ အဝိနုတုဋ္ဌေတိက္ခ
ဝေ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ဟောတော်မူပြီး၊ တတ္ထ၊ထိုပါဠိ၌၊
ဧဝံဇာနန္တတိ၊ ဧဝံဇာနန္တ-ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ၊ဤသို့၊ သဟဝိပဿနာ
ယမဂ္ဂေန၊ ဝိပဿနာှံတကွသော-မဂ်ညာဏ်ဖြင့်၊ဇာနန္တဿ၊သိကုန်သော
သူတို့သည်၊ ဧဝံပဿန္တာတိ ဣဒံစနံ၊ ဧဝံပဿန္တာ ဟူသော-ဤသဒ္ဓါ
သည်၊ တဿဝ၊ ထိုဧဝံဇာနန္တ-ဟူသော ပုဒ်၏-သာလျှင်၊ ဝေဝစနံ၊
ဝေဝရ်ပရိယာဟ်-သဒ္ဓါယုဟ်တည်း၊ ဝုဗ္ဗန္တိ၊ဝုဗ္ဗန္တိ-ဟူသည်ကား၊ပုရိ
မကောဋ္ဌာသံ၊ ရှေးဖြစ်သော-ခန္ဓာ-ဓာတ်-အာယတန-အရတည်း၊အတိ
တ ခန္ဓ ဓာတု အာယတနာနိ၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော-ခန္ဓာ-ဓာတ်-အာယ
တနတို့တည်း၊ဣတိအယံ၊ဤသည်ကား၊အတ္ထော၊အနက်တည်း၊ပဋိဝေဝေ
ယျာထာတိ၊ပဋိဝေဝေယျာထ-ဟူသည်ကား၊ တဗ္ဗာဒိဗ္ဗိဝသေန၊တဗ္ဗာ
ဒိဗ္ဗိ-အစွမ်းအားဖြင့်၊ပဋိဝေဝေယျာထ၊အဘန်တလဲလဲ-အောက်မေ့သော
အားဖြင့်-ပြေးဝင်ရာကုန်မည်လော၊ သေသံ၊ ကြွင်းသော စကားရပ်ကို၊
သံဗ္ဗာသဝသုတ္တေ၊ သဗ္ဗာသဝသုတ်၌၊ ဝိတ္ထာရိတမေဝ၊ ချွေအပ်ပြီးသည်
သာလျှင်တည်း၊ဣဒါနိ၊ယခုအခါ၌၊ နေသံ၊ထိုရဟန်းတို့အား၊ တတ္ထ၊ထိုရ

အပ်ပြီးသော-ဝိပဿနာမဂ်ဉာဏ်၌၊ နိစ္စလတာဝံ၊ မတုန်ယှုပ်သည်ဖြစ်၍
ကောင်းစွာတည်သော-အဖြစ်ကို၊ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။
အဝိနုတုဓမ္မ ဘိက္ခဝေ ဇေဇာနန္တော ဇေပဿန္တော ဇေဝဒေယျာထ သတ္ထာ
နောဂရုတိအာဒိ၊ အဝိနုတုဓမ္မ ဘိက္ခဝေ-ဇေဇာနန္တော-ဇေပဿန္တော-ဇေ
ဝဒေယျာထ-သတ္ထာနောဂရု-ဤသို့အစရှိသော စကားကို၊ အာဟာ၊ဟော
တော်မူပြီးတတ္ထ၊ထိုပါဠိ၌၊ဂရုတိ၊ဂရုဟူသည်ကား၊ ဘာရှိကော၊ဝန်လေး
၏၊ အကာမာ၊အလိုမရှိဘဲ၊ အနုဝတ္တိတဇ္ဈော၊လိုက်အပ်၏၊ သမဏောတိ၊
သမဏောဟူသည်ကား၊ ဗုဒ္ဓသမဏော၊ ဘုရားတည်းဟူသော-သမဏ
တည်း၊အညံသတ္ထာရံဥဒ္ဓိသေယျာထာတိ၊ အညံသတ္ထာရံ-ဥဒ္ဓိသေယျာထ
ဟူသည်ကား၊ အယံသတ္ထာ၊ဤဘုရားသည်၊ အဌာကံ၊ ငါတို့၏၊ ကိစ္စံ၊
ရဟန်းကိစ္စကို၊သာဓေဝရံ၊ပြီးစေခြင်းငှါ၊နသက္ကောတိ၊မတတ်နိုင်၊ဣတိဇေ
သညိနော၊ဤသို့အမှတ်ရှိကုန်သည်၊ဟုတွာ၊ဖြစ်ကုန်၍၊အညံ၊တပါးသော၊
ဗာဟိရကံ၊သာသနာတော်မှ-အပအယူရှိသော၊သတ္ထာရံ၊မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆရာ
ကို၊ဥဒ္ဓိသေယျာထအဝိနု၊ညွှန်းရကုန်မည်လော၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊မေး၏၊
ပုထုသမဏ ဗြာဟ္မဏာနန္တိ၊ ပုထုသမဏ ဗြာဟ္မဏာနံ-ဟူသည်ကား၊
ဇေသညိနော၊ဤသို့အမှတ်ရှိကုန်သည်၊ဟုတွာ၊ဖြစ်ကုန်၍၊ ပုထုနံ၊များစွာ
ကုန်သော၊ တိတ္ထိယသမဏာနဉ္စေ၊ တိတ္ထိ ရဟန်းတို့၏-လည်းကောင်း၊
ဗြာဟ္မဏာနဉ္စ၊ ဇာတိမန္တ -ပုစ္ဆာတို့၏-လည်းကောင်း၊ ဝတကုတုဟလ
မဂ်လာနိတိ၊ ဝတကုတုဟလ-မဂ်လာနိဟူသည်ကား၊ ဝတသမာဒါနာနိ
စ၊ အကျင့်ကိုဆောက်တည်ခြင်း တို့သည်-လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌိကုတုဟ
လာနိစ၊ ထိုထိုသို့သော-ဒိဋ္ဌိအယူ၏အစွမ်းအားဖြင့်-ယူအပ်-စွဲလမ်းအပ်
ကုန်သော-အုတ် အုတ်-ကျက် ကျက်သော-ဒိဋ္ဌိ ကောတုဟလ တို့သည်
လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌ သုတ မုတ မဂ်လာနိစ၊ ဒိဋ္ဌမဂ်လာ-သုတမဂ်လာ
မုတမဂ်လာတို့-သည်၎င်း၊သန္တိ၊ရှိကုန်၏၊ တာနိ သာရတော ပစ္စာဂစ္ဆေ
ယျာထာတိ၊တာနိသာရတော-ပစ္စာဂစ္ဆေယျာထ-ဟူသည်ကား၊တောနိ
ထိုဝတကုတုဟလ ဒိဋ္ဌိကုတုဟလ ဒိဋ္ဌိသုတ မုတ မဂ်လာတို့ကို၊သာရန္တိ
အမြတ်ဟူ၍၊ဇေသညိနော၊ဤသို့အမှတ်ရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ဖြစ်ကုန်၍၊
ပဋိအာဂစ္ဆေယျာထ၊ တဘနိပြန်၍-စွဲလမ်းကုန်ရာမည်လော၊ဇေ၊ဤသို့၊
နိဿဋ္ဌာနိစ၊ စွန့်အပ်ကုန် ပြီးသော-ဝတကုတုဟလ-အစရှိသည်တို့ကို
လည်း၊ပုန၊တဘနိ၊ဂဏှေယျာထ၊ယူကုန်ရာမည်လော၊ဣတိအယံ၊ဤသည်
ကား၊အတ္ထော၊အနက်တည်း၊သာမိဉာတန္တိ၊သာမိဉာတံ-ဟူသည်ကား၊

၃၂၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-ကထိယတွဲ

သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်၊ ဥပဇ္ဈာန၊ ဥပဇ္ဈာန်ဖြင့်၊ ဥပဇ္ဈာန်၊ သိအပ်ပြီ၊ သာမံဒိဋ္ဌိ၊
 သာမံဒိဋ္ဌိ-ဟူသည်ကား၊ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်၊ ပညာစက္ခုနာ၊ ပညာမျက်
 မိဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မြင်အပ်ပြီ၊ သာမံဝိဒိတန္တိ၊ သာမံဝိဒိတံ-ဟူသည်ကား၊ သယံ၊
 မိမိကိုယ်တိုင်၊ ဝိဘာဝိတံ ပါကဇ္ဇံ၊ ထင်ရှားသည်ကို၊ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ၊
 ဥပနိတာခေါမေတုမှေတိ၊ ဥပနိတာခေါမေတုမှေ-ဟူသည်ကား၊ သိက္ခ
 ဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ မယာ၊ ငါသည်၊ တုမှေ၊ သင်တို့ကို၊ သန္တိဋ္ဌိကာဒိသဘာဝေ၊
 သန္တိဋ္ဌိက-ဤသို့အစရှိသော-သဘောရှိသော၊ ဣမိနာမဓမ္မေန၊ ဤတရားဖြင့်၊
 နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဥပနိတာ၊ ဆောင်အပ်ကုန်ပြီ၊ ပါဝိတာ၊ ရောက်စေအပ်
 ကုန်ပြီ၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ သန္တိဋ္ဌိကောတိ
 အာဒိနံ၊ သန္တိဋ္ဌိကော-ဤသို့အစရှိကုန်သော-ပုဒ်တို့၏၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်-ကျင်း၌၊ ဝိတ္ထာရိတော၊ ချွေအပ်ပြီ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ
 ဝုတ္တန္တိ၊ ဣဒံဝစနံ၊ ဣဒမေတံ-ပဋိစ္စ-ဝုတ္တံ-ဤသို့ အစရှိသော-စကားကို၊
 တုမှေတိ၊ သင်တို့သည်၊ ဣဒံ၊ ဤအကြောင်း-အကျိုးအားဖြင့်-ဖြစ်သော
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို၊ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်၊ ဥပဇ္ဈာနာ၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကို၊
 ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ။

တိဏ္ဏံ ခေါပန တိက္ခဝေတိ ဣဒံဝစနံ၊ တိဏ္ဏံ ခေါပန တိက္ခဝေ-ဟူသော
 ဤဒေသနာကို၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ အာရတိ၊ အားထုတ်တော်မူသ
 နည်း၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ဝဇ္ဇ ဝိဝဇ္ဇ ဝသေန၊ ဝဇ္ဇ ဝိဝဇ္ဇ၏-အတွင်းအားဖြင့်၊
 ဒေသနာ၊ ဒေသနာကို၊ မတ္ထကံ၊ အပြီးသို့၊ ပါဝိတာနန္၊ ရောက်စေအပ်ပြီ
 မဟုတ်တုံလော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ဝုတ္တော၊ အမေးတည်း၊ အာမ
 ပါဝိတာ၊ ရောက်စေသည်-မှန်၏၊ ပန၊ ထိုသို့ပင်-မှန်သော်လည်း၊ အယံအနန္တ
 သန္တိ၊ ဤအနန္တသန္ဓေသည်၊ ပါဝိဇ္ဇေက္ခော၊ အသီးဖြစ်သော၊ အနန္တသန္တိ၊ အနန္တ
 သန္ဓေတည်း၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏၊ အယံလောကသန္တိဝါသော၊ ဤသတ္တဝါ-အ
 ပေါင်းသည်၊ ပဋိသန္တိသမ္ပုဋ္ဌော၊ ပဋိသန္ဓေဖြင့်-ပြင်းစွာတွေဝေ၏၊ အဿ၊
 ထိုသတ္တဝါအပေါင်း၏၊ တံသမ္ပောဟဋ္ဌာနံ၊ ထိုပြင်းစွာတွေဝေသော-ပဋိ
 သန္ဓေဟူသော-အရာကို၊ ဝိဒ္ဓံသေတွာ၊ ပျက်ဆီး၍၊ ပါကဇ္ဇံ၊ ထင်ရှားသည်
 ကို၊ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍၊ ဣဒံဒေသနံ၊ ဤဒေသနာ
 တော်ကို၊ အာရတိ၊ အားထုတ်တော်မူ၏၊ အပိစ၊ တနည်းလည်း၊ ဝဇ္ဇမူလံ၊
 ဝဋ်ဆင်းရဲ၏-အကြောင်းရင်းသည်၊ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာတည်း၊ ဝိဝဇ္ဇမူလံ၊
 ဝဋ်မှ ကင်းခြင်း၏-အကြောင်း ရင်းသည်၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ်တည်း၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဋ်မူလံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏-အကြောင်းရင်း ဖြစ်သော၊ အဝိဇ္ဇာ၊

အဝိဇ္ဇာကို၊ ဝိဝဋ္ဌမူလံ။ ဝဋ်မှကင်းခြင်း၏-အကြောင်းရင်းသာလျှင် ဖြစ်
သော၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ်၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ်ကို၊ ဒေသတောဝိ၊ ပြုပြီး၍လည်း၊ ဝုဒ္ဓ၊ တဘန်၊ ဧကဝါ
ရံ၊ ကကြိမ်၊ ဝဋ္ဌ ဝိဝဋ္ဌဝသေန၊ ဝဋ္ဌ ဝိဝဋ္ဌတို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဒေသနံ၊ ဒေ
သနာကို၊ မတ္တကံ၊ အပြီးသို့၊ ပါပေဿာမိ၊ ရေဝံစေအံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံတော်
မူ၍လည်း။ ဣမံဒေသနံ၊ ဤဒေသနာတော်ကို၊ အာရတိ၊ အားထုတ်တော်
မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ သန္နိပါတာတိ၊ သန္နိပါတာ-ဟူသည့်ကား၊ သမောဓာ
နေန၊ အညီအညွတ်-ဖြစ်သဖြင့်၊ ပိဏ္ဍဘာဝေန၊ ပေါင်းရုံး-စည်းဝေးသည်၏
အဖြစ်ဖြင့်၊ ဂစ္ဆာဿာတိ၊ ဂစ္ဆာဿ-ဟူသည့်ကား၊ ဂစ္ဆေ၊ အမိဝင်း၌၊ နိဗ္ဗတ္တန
ကသတ္တဿ၊ ဖြစ်သော-သတ္တဝါအား၊ အဝတ္တန္တိ၊ ဟောတိတိ၊ အဝတ္တန္တိ
ဟောတိ-ဟူသည့်ကား၊ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပိသတ္ထံ၊
မှန်၏။ ကတ္တမိ၊ အချို့သော-ပါဠိရပ်၌၊ မာတုဏုန္တိ၊ အမိဝင်းကို၊ ဂစ္ဆေတိ၊
ဂစ္ဆဟူ၍၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ယထာယ၊ ဘုရားအဘယ်ကဲ့သို့-ဟောတော်
မူသနည်းဟူမူကား၊ ယမေကရတ္ထိံ (ပ) နနိဝတ္တတိတိ၊ ယမေကရတ္ထိံ (ပ)
နနိဝတ္တတိဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ယမေကရတ္ထိံ၊ အကြင်
တရသော-ညဉ့်၊ ပဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ရှေးဦးစွာ၊ သောမာဏဂေါ၊ ထိုသတ္တ
ဝါသည်၊ ဂစ္ဆေ၊ အမိဝင်း၌၊ ဝသတိ၊ နေ၏။ အတ္တုဗြူတောဝ၊ ရှေးရှုသည်၏
အဖြစ်ဖြင့်-ထသကဲ့သို့သာလျှင်၊ မရဏဿ၊ သေရာ-အခါကို၊ ယာတိ၊ သွား
၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဂစ္ဆံ၊ ဂစ္ဆန္တော၊ သေရာ-ကာလသို့-သွားသော၊ သောမာဏ
ဂေါ၊ ထိုသတ္တဝါသည်၊ ခဏမတ္တဗ္ဗိ၊ တခဏမျှလည်း၊ နနိဝတ္တတိ၊ မဆုတ်နစ်
အညဒတ္ထ၊ စင်စစ်၊ မရဏမေဝ၊ သေခြင်းသို့သာလျှင်၊ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ရောက်
၏။ ကတ္တမိ၊ အချို့သော-ပါဠိရပ်၌၊ ဂစ္ဆေ၊ အမိဝင်း၌၊ နိဗ္ဗတ္တနကသတ္တော၊
ဖြစ်သော-သတ္တဝါကို၊ ဂစ္ဆေတိ၊ ဂစ္ဆဟူ၍၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ၊ ယထာယ၊
ဘုရား အဘယ်ကဲ့သို့-ဟောတော်မူသနည်း-ဟူမူကား၊ ယထာခေါပနာ
နန္ဒ (ပ) ဝိဇာယန္တိတိ၊ ယထာခေါပနာနန္ဒ (ပ) ဝိဇာယန္တိဟူ၍၊ အာဟ၊
ဟောတော်မူပြီ။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ၊ ယထာခေါပန၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်သာ
လျှင်၊ နဝ ဝါမာသေ၊ ဟိုးလတို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဒသဝါမာသေ၊ ဆယ်
လတို့ပတ်လုံး-လည်းကောင်း၊ ဂစ္ဆံ၊ သူငယ်ကို၊ ကုန္တိနာ၊ ဝမ်းဖြင့်၊ ပရိဟ
ရိတွာ၊ ဆောင်၍၊ ဝိဇာယန္တိ၊ သွားသော၊ အညာ၊ တပါးသော၊ ဣတ္ထိကာ၊
မိန်းမသည်၊ ဣမံ၊ ဤပါဠိ၌၊ သတ္တော၊ သူငယ်ကို၊ ဂစ္ဆေတိ၊ ဂစ္ဆဟူ၍၊ အဓိဓမ္မ
တော၊ အလိုရှိအပ်၏၊ တံ၊ ထိုသူငယ်ကို၊ သန္ဓာယ၊ မျှော်၍၊ ဂစ္ဆာဿ၊ အဝတ္တန္တိ
ဟောတိတိ၊ ဂစ္ဆာဿအဝတ္တန္တိ-ဟောတိဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ။

၃၇၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

ဣဒေတိ၊ ဣပဟူသညကား၊ ဣမသ္မိံ သတ္တလောကေ၊ ဤသတ္တ-လောက
 ဌ၊ မာတာစဥတု နိဟောတိတိဣဒံ ဝစနံ၊ မာတာစ-ဥတု နိဟောတိဟူသော
 ဤစကားကို၊ ဥတုသမယံ၊ ဥတုတည်းဟူသော-ပန်း၏ဖြစ်သော-ကာလ
 ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဝတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ကိရ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့၊ မာတုဂါမဿ၊
 မာတုဂါမ၏၊ ယသ္မိံ ဩကာသေ။ အကြင်သူငယ်အိမ်ဟူသော-အရပ်၌၊
 ဒါရကော၊ သူငယ်သည်၊ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုသူငယ်အိမ်၌၊ မဟတိ၊
 များစွာသော၊ လောဟိတံ ဝိဇ္ဇကာ၊ နိသောသွေးခဲ့သည်၊ သဗ္ဗဟိတွာ၊
 တည်၍၊ ဘိဇ္ဇိတွာ၊ ကျေ၍၊ ပဉ္စရတိ၊ ပဉ္စ၏၊ ဝတ္ထု၊ သူငယ်အိမ်သည်၊ သုန္ဒံ၊
 စင်ကြယ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝတ္ထုဗြိ၊ သူငယ်အိမ်သည်၊ ဝိသုဇ္ဈေ၊ စင်
 ကြယ်သည်ရှိသော်၊ မာတာပိတုသု၊ အမိ-အဘတို့သည်၊ ကေဝါရံ၊ တ
 ကြိမ်၊ သန္နိပတိတေသု၊ စည်းဝေးကုန်သည်ရှိသော်၊ ယာဝသတ္တဒိဝသာနိ၊
 အကြင် ခုနစ်ရက် တိုင်အောင်သော-နေ့တို့ပတ်လုံး၊ ခေတ္တမေဝ၊ သူငယ်
 တို့၏ဖြစ်ရာခေတ်အခါသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မိံ သမယေ၊ ထို
 ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-ခေတ်အခါ၌၊ ဟတ္ထဂ္ဂါဟ-ဝေဏိဂ္ဂါဟာဒိနာပိ၊ လက်
 ကိုကိုင်ခြင်း-ဆံထုံးကို ကိုင်ခြင်း-အစရှိသည်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အင်္ဂ
 ပရာမသနေနာပိ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ကို-သုံးသပ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒါရ
 ကော၊ သူငယ်သည်၊ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗော
 တိ၊ ဂန္ဓဗ္ဗော-ဟူသည်ကား၊ တတြ၊ ပဂသတ္တော၊ ထိုအမိဝမ်း၌-ကံဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော-သတ္တဝါသည်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဟောတိတိ၊
 ပစ္စုပဋ္ဌိတောဟောတိ-ဟူသည်ကား၊ မာတာပိတုနံ၊ မိဘတို့၏၊ သန္နိပါတံ၊
 စည်းဝေး-ပေါင်းတော်ခြင်းကို၊ ဩလောကယမာနော၊ ကြည့်မျှော်လျက်
 သမိပေ၊ အနီး၌၊ ဌိတော၊ ရပ်လျက်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတောနာမ၊ ရှေးရှုတည်သည်
 မည်သည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ပန၊ ထိုသို့မဖြစ်သော်လည်း၊ ကမ္မယန္တယန္တိ
 တော၊ ထိုအမိဝမ်း၌ ဖြစ်ခြင်းကို-ရွက်ဆောင်တတ်သော-ကံတည်းဟူ
 သော-ယန္တရားသည်ကပ်၍-ဆောင်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ တသ္မိံ ဩကာသေ၊
 ထိုအမိဝမ်းတည်း ဟူသော-အရပ်၌၊ နိဗ္ဗတ္တနကော၊ ဖြစ်ထိုက်သော၊
 ဧကောသတ္တော၊ တယောက်သော-သတ္တဝါသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်လျှင်၊ ဧတ္ထ၊ ဤဂန္ဓဗ္ဗောဟူသော-ပါဠိ၌၊ အဓိပ္ပါယော၊ အ
 ဓိပ္ပါယ်တည်း၊ သံသယေနာတိ၊ သံသယေန-ဟူသည်ကား၊ အဟံဝါ၊ ငါ
 သည်မူလည်း၊ အရောဂေါ၊ အနာကင်းသည်၊ ဘဝိဿာမိနုခေါ၊ ဖြစ်ရပါအံ့
 လော၊ မေ၊ ငါ၏၊ ပုတ္တောဝါ၊ သားသည်မူလည်း၊ အရောဂေါ၊ အနာကင်းသည်

ဘဝိဿတိနုခေါ၊ ဖြစ်ပါလတ္တံ့လော၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ မဟန္တေန၊ ကြီးစွာ
သော၊ ဇိဝိတာသံသယေန၊ အသက်၌-ယုံမှားခြင်းဖြင့်၊ လောဟိတဥ္ဇေတံ
ဘိက္ခဝေတိ၊ လောဟိတဥ္ဇေတံ-ဘိက္ခဝေဟူသည်ကား၊ တဒါ၊ ထိုသား
ဇယ်နို့သောက်သောအခါ၌၊ မာဓု၊ အမိ၏၊ လောဟိတံ၊ သွေးသည်၊ တံဌာ
နံ၊ ထိုသူဇယ်၌-နို့ရည် သောက်ရာဖြစ်သော-အသား၊ ဝိုင်သို့၊ သမ္ပတ္တံ၊
ရောက်သည်ရှိသော်၊ ဝုတ္တသိနေဟေန၊ သား၌ချစ်ခြင်းတည်းဟူသောဂေ
ဟသိတ-မေတ္တာကြောင့်၊ ပဿာရံ၊ ဖြူသော-အဆင်းရှိသည်၊ ဟောတိကိ
ရ၊ ဖြစ်သတတ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဇေ၊ ဤသို့လောဟိတဥ္ဇေတံ-အစရှိ
သော-စကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ ဝက်ကန္တိ၊ ဝက်ကံဟူသည်
ကား၊ ဂါမဒါရကာနံ၊ ရွာသူ-သားဇယ်တို့၏၊ ကိဇ္ဇာနကံ၊ ကစားဘွယ်ဖြစ်
သော၊ ခုဒ္ဒကနဂ်လံ၊ ထွန်ဇယ်တည်း၊ ဒိဃဒဏ္ဍကေန၊ ရှည်သော-ဒုတ်-လှံ
တံဖြင့်၊ ရဿဒဏ္ဍကံ၊ တိုသော-ဒုတ်-လှံ-တံကို၊ ပဟရဏကိဇ္ဇာ၊ ခတ်၍
ကစားခြင်းကို၊ စာဗ္ဗိကာ၊ စာဗ္ဗိကာဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ မောက္ခမိကန္တိ၊
မောက္ခမိကံဟူသည်ကား၊ သမ္ပရိဝတ္တကကိဇ္ဇာ၊ ဦးဆောက်ပြန်၍-ကစား
ခြင်းတည်း၊ အာကာသေဝါ၊ ကောင်းကင်၌မူလည်း၊ ဒဏ္ဍကံ၊ လှံ-တံကို၊
ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ ဘူမိယံဝါ၊ မြေ၌မူလည်း၊ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို၊ ဌပေတွာ၊
ထား၍၊ ဗောဓ္မ၊ ပရိယဘာဝေန၊ အောက်အထက်-ပြန်သည်၏-အဖြစ်အား
ဖြင့်၊ ပရိဝတ္တနကိဇ္ဇနံ၊ ဦးဆောက်ပြန်၍-ကစားခြင်းတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တာလပဏ္ဏာဒိဟိ၊ ထန်းရွက်အစရှိသည်
တို့ဖြင့်၊ ကတံ၊ ပြုအပ်သော၊ ဝါတပ္ပဟာရေန၊ လေခတ်သဖြင့်၊ ပရိတ္တမန
စက္ကံ၊ ပတ်ပတ်လည်သောစကြာကို၊ မိဂ်လကံ၊ မိဂ်လကဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်
၏၊ ပဏ္ဏာနာဗ္ဗိကာ၊ ပက်ခွက်ဇယ်ကို၊ ပတ္တာဠကံ၊ ပတ္တာဠကဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆို
အပ်၏၊ တာယ၊ ထိုပက်ခွက်ဇယ်ဖြင့်၊ ဝါလိကာဒိနိ၊ သဲအစရှိသည်တို့ကို၊
မိနန္ဒာ၊ ချင်ကုန်လျက်၊ ကိဇ္ဇန္တိ၊ ကစားကုန်၏၊ ရထကန္တိ၊ ရထကံဟူသည်
ကား၊ ခုဒ္ဒကရထံ၊ ရထားဇယ်တည်း၊ ခနုကမ္ပိ၊ ခနုကသည်လည်း၊ ခုဒ္ဒကခနု
ကမေဝ၊ လေးဇယ်ပင်လျှင်တည်း၊ ။

သာရဇ္ဇတိတိ၊ သာရဇ္ဇတိဟူသည့်ကား၊ ရာဂံ၊ ရာဂစိတ်ကို၊ ဥပ္ပါဒေတိ၊
ဖြစ်စေ၏၊ ဗျာပဇ္ဇတိတိ၊ ဗျာပဇ္ဇတိဟူသည့်ကား၊ ဗျာပါဒံ၊ ဒေါသစိတ်ကို၊
ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏၊ အနုပဋ္ဌိတကာယဿတိတိ၊ အနုပဋ္ဌိတ-ကာယဿ
တိဟူသည့်ကား၊ ကာယေ၊ ခံအစရှိသော-သုံးဆဲ့ နှစ်ပါးသော-စက်
ဆုပ်ဘွယ်ဟူသော-အပေါင်း၌၊ သတိ၊ အောက်မေ့ခြင်းတည်း၊ ကာယဿ

တိ၊ ဆံအစရှိသော-သုးဆွဲ နှစ်ပါးသော-စက်ဆုပ် သွပ်ဟူသော- အ
 ပေါင်း၌အောက်မေ့ခြင်း၊ တံ၊ ထိုကာယဿတိကို၊ အနုပဋ္ဌပေတွာ၊ မဖြစ်
 စေမူ၍၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ပရိတ္တစေတ
 သောတိ၊ ပရိတ္တစေတသောဟူသည်ကား၊ အကုသလစိတ္တော၊ ကိလေသာ
 တို့သည်-ထက်ဝန်းကျင်မှ-ပိုင်းဖြတ်အပ်သော- အကုသိုလ် စိတ်တည်း၊
 ယတ္ထဿတေပါပကာတိ၊ ယတ္ထဿတေ-ပါပကာဟူသည်ကား၊ ယဿံ
 ဗလသမာပတ္တိယံ၊ အကြင်ဗလ-သမာပတ်-အမှိုက်အတန်၌၊ ဇေတအကု
 သလဓမ္မာ၊ ထိုအကုသိုလ်-တရားတို့သည်၊ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏၊ တံနိရော
 စံ၊ ထိုသို့ချုပ်ခြင်းကို၊ နဇာနာတိ၊ မထိ၊ နာမိဂစ္ဆတိ၊ မရ၊ ဣတိအယံ၊ ဤ
 သည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အနုရောဓ ပိရောဓန္တိ၊ အနုရောဓ-ပိ
 ရောဓံဟူသည်ကား၊ ရာဂစ္ဆေဓ၊ ရာဂကိုလည်းကောင်း၊ ဒေါသဉ္စ၊ ဒေါသ
 ကိုလည်းကောင်း၊ အဘိနန္ဒတိတိ၊ အဘိနန္ဒတိဟူသည်ကား၊ တဏှာဝသေ
 န၊ တဏှာ၏-အတွင်းအားဖြင့်၊ အဘိနန္ဒတိ၊ နှစ်သက်၏၊ တဏှာဝသေနေ
 ဝ၊ တဏှာ၏-အတွင်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ အဟောသုခန္တိ အာဒိနိ၊ အဟော
 သုခံ-ဤသို့ အစရှိသော စကားတို့ကို၊ ဝဒန္တော၊ ဆိုသူက်၊ အဘိဝဒတိ၊
 လွန်စွာဆို၏၊ အဇ္ဈောသာယတိဋ္ဌတိတိ၊ အဇ္ဈောသာယ-တိဋ္ဌတိဟူသည်
 ကား၊ တဏှာအဇ္ဈောသာနဂဟဏေန၊ တဏှာတည်းဟူသော-လွှမ်းမိုး၍
 ယူခြင်းဖြင့်၊ ဂိတိတွာ၊ မျှ၍၊ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ၊ ပြီးစေ၍၊ ဂဏှာတိ၊ စွဲလမ်း၏၊
 သုခံဝါ၊ သုခဝေဒနာကိုလည်းကောင်း၊ အနုက္ခ မသုခံဝါ၊ ဥပေက္ခာ-ဝေဒနာ
 ကိုလည်းကောင်း၊ အဘိနန္ဒတု၊ နှစ်သက်သည်-ဖြစ်စေဦး၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဝေ
 ဒနာကို၊ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်၊ အဘိနန္ဒတိ၊ နှစ်သက်သနည်း၊ ဣတိအယံ၊
 ဤသည်ကား၊ ဝုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်းရဲခြင်း
 သို့ရောက်၏၊ မမ၊ ငါ၏၊ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဂဏှန္တော၊ စွဲလမ်း
 သော-သူသည်၊ အဘိနန္ဒတိနာမ၊ နှစ်သက်သည်မည်၏၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိနန္ဒတိ၊
 ဥပ္ပဇ္ဇတိနန္ဒဟူသည်ကား၊ နန္ဒိတဏှာ၊ နှစ်သက်ခြင်းတည်းဟူသော-တဏှာ
 သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ တဒုပါဒါနန္တိ၊ တဒုပါဒါနံဟူသည်ကား၊ သာဝ
 တဏှာ၊ ထိုတဏှာသည် ပင်လျှင်၊ ဂဟဏတ္ထေန၊ စွဲလမ်း တတ်သော
 အနက်သဘောကြောင့်၊ ဥပါဒါနံနာမ၊ ဥပါဒါနံမည်၏၊ တဿ၊ ထိုဥပါဒါနံ၏
 ဥပါဒါနံပစ္စယာဘဝေါ(ပ)သမုဒယောဟောတိတိ၊ ဥပါဒါနံပစ္စယာဘဝေါ
 (ပ)သမုဒယော-ဟောတိဟူသော၊ ဣဒံဟိ ဣဒံဝေ ဝစနံ၊ ဤစကားကိုသာ
 လျှင်၊ တဂ္ဂတု၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝုန၊ တဘနံ၊ ကေဝါရံ၊ တကြိမ်၊

တိသန္တိ စတုသင်္ခေပံ၊ သုးစပ်-လေးလွှာရှိသော၊ ပစ္စယာကာရဝဋ္ဋံ၊ ပစ္စိစ္စ
သမုပ္ပါဒ်တည်းဟူသော-ဝဋ်ကို၊ ဒသိတံ၊ ပြတော်မူအပ်၏၊ ဣဒါနိ၊ ယခု
အခါ၌၊ ဝိဝဋ္ဌံ၊ ဝဋ်ကင်းရာကို၊ ဒသေတု၊ ပြတော်မူခြင်းငှါ၊ ဣဓာဘိက္ခဝေ
တထာဂတောလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိအာဒိ၊ ဣဓာဘိက္ခဝေ-တထာဂတော-
လောကေဥပ္ပဇ္ဇတိ- ဤသို့အစရှိသော-စကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ အပ္ပမာဏ စေတသောတိ၊ အပ္ပမာဏ စေတသော
ဟူသည်ကား၊ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အပ္ပမာဏံ၊ ပမာဏမရှိသော၊
လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော၊ စေတော၊ စိတ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အပ္ပမာဏ စေတသော၊ အပ္ပမာဏ-စေတသော
မည်၏၊ မဂ္ဂမိတ္တသမင်္ဂီ၊ မဂ်စိတ်နှင့်-ပြည့်စုံ သော-ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဣဘိ
အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဣမံခေါမေ တုမှောဘိက္ခဝေ
သံဝိတ္တေန တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တိံ ဓာရေထာတိ၊ ဣမံခေါမေ-တုမှောဘိက္ခဝေ
ဝေ-သံဝိတ္တေန-တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တိံ-ဓာရေထဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ၊
ရဟန်းတို့၊ မယှံ၊ ငါတို့ရား၏၊ သံဝိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ဒေသိတံ၊ ဟော
တော်မူအပ်သော၊ တဏှာသင်္ခယ ဝိမုတ္တိံ၊ တဏှာသင်္ခယ-ဝိမုတ္တိဟုဆို
အပ်သော၊ ဣမံဒေသနံ၊ ဤဒေသနာတော်ကို၊ တုမှေ၊ သင်တို့သည်၊ နိစ္စကာ
လံ၊ အခါမပြတ်၊ ခေါရေယျာထ၊ ဆောင်ကုန်လော၊ မပါပမဇ္ဇေယျာထ၊ မမေ့ကြ
စေကုန်လင့်၊ ဧတ္ထ၊ ဤသုတ်၌၊ ဒေသနာဟိ ဒေသနာဝေ၊ ဒေသနာတော်ကို
သာလျှင်၊ ဝိမုတ္တိပုဂ္ဂိုလ်သာဟောတုတော၊ သဿတ-အယူတည်းဟူသော
အနှောင် အဖွဲ့မှ-လွတ်ရာ-လွတ်ကြောင်း ဖြစ်သော-တရား ထူးကို-ရ
ခြင်း၏-အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ ဝိမုတ္တိတိ၊ ဝိမုတ္တိဟူ၍၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်
၏၊ မဟာတဏှာ ဇာလတဏှာ သံဃာဝု ပုဗ္ဗိမုက္ကန္တိ၊ မဟာတဏှာ-ဇာလ
တဏှာ-သံဃာဝု ပုဗ္ဗိမုက္ကန္တိ-ဟူသည်ကား၊ တဏှာဝ၊ တဏှာကိုသာလျှင်၊
သံသိဗ္ဗိတဇ္ဇေန၊ ချုပ်စပ် တတ်သော-အနက် သဘောကြောင့် လည်း
ကောင်း၊ မဟာတဏှာဇာလန္တိ၊ မဟာတဏှာဇာလံဟူ၍၊ သံဃာဝုတဇ္ဇေန၊
န၊ ဖြိုဖြိုစွာစပ်တတ်သော-အနက်သဘောကြောင့်၊ သံဃာဝုန္တိ၊ သံဃာဝု
ဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဧတသ္မိံ မဟာတဏှာဇာလေစ၊ ဤ
တဏှာတည်းဟူသော-ကွန်ရက်၌လည်းကောင်း၊ တဏှာသံဃာဝုစေ၊
တဏှာတည်းဟူသော-စပ်တတ်သော-တရား၌လည်းကောင်း၊ ကေဝဋ္ဌ
ပုတ္တံ၊ တင်္ဂါသည်၏-သားဖြစ်သော၊ ဣမံသာတိတိက္ခု၊ ဤသာတိ ရဟန်း
ကို၊ ပုဗ္ဗိမုက္ကန္တိ၊ စွပ်မိပြီဟူ၍၊ ဓာရေထ၊ ဖွတ်ကုန်လော၊ နံဘိက္ခု၊ ထိုသာတိ

၃၀၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ၊

ရဟန်းကို၊ အနုပဓိဋ္ဌာ အန္တောဂတောတိ၊ အတွင်းသို့-ဝင်လေ ဖြီဟူ၍၊
ခေရေထ၊ ဖွတ်ကုန်လော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်
တည်း၊ သေသံ၊ ကြွင်းသောအတွင်း-သံဇဏ္ဍနာ-စကားရပ်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ၊
အလုံးစုံသော-ပါဠိအစဉ်၌၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်သော-အနက် ရှိသည့်
သာယျင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤတွင်မဟာတဏှာသင်္ခယသုတ်၏-အတွင်းအပြီး
တည်း၊ မဟာတဏှာသင်္ခယ သုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ မဟာတဏှာ သင်္ခယ
သုတ်၏-အတွင်းသည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့-ရောက်ပြီ။ ၊

မဟာအဿပုရသုတ်။

၉၀ မေသုတန္တိ၊ ဇေဝံမေသုတံ-အစရှိသော-သုတ်သည်၊ မဟာ အဿ
ပုရသုတ္တံ၊ မဟာအဿ-ပုရသုတ်တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုမဟာ အဿ-ပုရ
သုတ်၌၊ အင်္ဂေသုတိ၊ အင်္ဂေသု-ဟူသည်ကား၊ အင်္ဂါနာမ ဇာနပဒိနော၊
အင်္ဂမည်သော-ဇနပုဒ် ရှိကုန်သော၊ ရာဇကုမာရာ၊ မင်းသားတို့တည်း၊
တေသံ၊ ထိုမင်းသားတို့၏၊ နိဝါသော၊ နေရာဖြစ်သော၊ ဇေကောပိဇနပဒေါ၊
တခုသော-ဇနပုဒ်ကိုလည်း၊ ရုဋ္ဌိသဒ္ဓေန၊ ဌာနီ၏ အမည်ကို-ဌာန၌တင်
စားသောသဒ္ဓါဖြင့်၊ အင်္ဂါတိ၊ အင်္ဂဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ အင်္ဂေသု၊ အင်္ဂ
တိုင်းတို့၌၊ တသ္မိံ ဇနပဒေ၊ ထိုဇနပုဒ်၌၊ အဿပုရံနာမ အင်္ဂါနံ နိဂမောတိ
တ္ထေ၊ အဿပုရံနာမ-အင်္ဂါနံ နိဂမောဟူသော ဤပါဌ၌၊ အဿပုရန္တိ၊
အဿပုရံဟူသည်ကား၊ နဂရနာမေန၊ မြို့၏အမည်အားဖြင့်၊ လဒ္ဓဝေါဟာ
ရော၊ ရအပ်သော-ခေါ်ဝေါ်ခြင်းရှိသော၊ အင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂတိုင်းတို့၏၊ ဇနပဒဿ
ဇနပုဒ်၏၊ ဇေကောနိဂမော၊ တခုသော-နိဂုံးတည်း၊ တံ၊ ထိုအဿပုရ-နိဂုံး
ကို၊ ဝေါစရဂါမံ၊ ဆွမ်းခံရွာကို၊ ကေတွာ၊ ပြု၍၊ ဝိဟာရတိ၊ နေတော်မူ၏၊ ဣတိ
အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဘဂဝါဇေတဒဝေါစာတိ၊
ဘဂဝါဇေ ဒဝေါစဟူသည်ကား၊ ဇေတံသမဏာသမဏာတိ ဝေါဘိက္ခ
ဝေဇနောသဉ္ဇာနာတိတိအာဒိဝစနံ၊ ဇေတံသမဏာသမဏာတိ-ဝေါဘိက္ခ
ဝေဇနောသဉ္ဇာနာတိ-ဤသို့အစရှိသော-စကားကို၊ အဝေါစ၊ ဟောတော်
မူ၏၊ ကသ္မာပန၊ အဘယ်ကြောင့်ကား၊ ဇေ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူ
သနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ ကိရိပိတ္တာရေမိ၊
ချွဲပြီးအံ့၊ တသ္မိံ နိဂမေ၊ ထိုနိဂုံး၌၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊ သဒ္ဓါ၊ ရတနာသုံး
ပါးတို့၏-ဂုဏ်ကို-ယုံကြည်ကုန်၏၊ ပဿန္နာ၊ ရတနာသုံးပါးတို့အား-ကြည်

ညှိကုန်၏။ ဗုဒ္ဓမာမကာ။ တရားကို-မြတ်နိုးကုန်၏။ ဓမ္မမာမကာ။ တရား
 တော်ကို-မြတ်နိုးကုန်၏။ သံဃမာမကာ။ သံဃာတော်ကို-မြတ်နိုးကုန်၏။
 တဒဟု ပဗ္ဗဇိတ သာမဏေရတ္တိ၊ ထိုနေ့-ရဟန်းပြုသော-သာမဏေ ကို
 လည်း။ ဝဿသတိကတ္တေရသဒိသံ၊ အဝါတရာ ရှိပြီးသော-မထေရ်နှင့်
 အတူ၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ပသံသန္တိ၊ ဗြူးမွင်းကုန်၏။ ပုဗ္ဗန္တသမယံ၊ နံနက်အခါ၌၊
 ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို၊ ဌ၊ ပဝိသန္တိ၊ ဝင်သော၊ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ရဟန်းအ
 ပေါင်းကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်ကုန်၍၊ ဗီဇ နဂ်လာဒိနိ၊ မျိုးစေ့-ထွန်-အစရှိသည်တို့
 ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူကုန်၍၊ ခေတ္တံ၊ လယ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တာပိ၊ သွားကုန်သော်
 လည်း၊ ဗရသုအာဒိနိ၊ ပုဆိန်အစရှိသည်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူကုန်၍၊ အရ
 ညံ၊ တောသို့၊ ပဝိသန္တာပိ၊ ဝင်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ တာနိ ဥပကာရ
 ဏာနိ၊ ထိုအဆောက်အဦတို့ကို၊ နိက္ခိပိတွာ၊ ထားခဲ့ကုန်၍၊ ဘိက္ခုသံဃာ
 သာ၊ ရဟန်းအပေါင်း၏၊ နိသီဒနဋ္ဌာနံ၊ ထိုင်နေရာ-အရပ်ဖြစ်သော၊ အာသန
 သာလံဝါ၊ ဆွမ်းစား-စရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ မဏ္ဍပ်ဝါ၊ မဏ္ဍပ်ကိုလည်း
 ကောင်း၊ ရုက္ခမူလံဝါ၊ သစ်ပင်ရင်းကိုလည်းကောင်း၊ သမ္ပန္နိတွာ၊ တမြက်
 လှည်းကုန်၍၊ အာသနာနိ၊ နေရာတို့ကို၊ ပညပေတွာ၊ ခင်းထားကုန်၍၊ အာဓာ
 ရကေစ၊ သပိတ်ခြေ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အရဇပါနိယဉ္စ၊ မြူမရှိသော
 သောက်ရေ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗုပဋ္ဌာပေတွာ၊ တည်ထားကုန်၍၊ ဘိက္ခု
 သံဃံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို၊ နိသီဒါပေတွာ၊ ထိုင်နေစေ၍၊ ယာဂု ခန္ဓကောဒိ
 နိ၊ ယာဂု-ခဲတွယ်-အစရှိသည်တို့ကို၊ ဒတွာ၊ ယူကုန်၍၊ ကတာဘတ္တကိစ္စံ၊
 ပြုအပ်ပြီးသော-ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ရဟန်းအပေါင်း
 ကို၊ ဥပယျာဇေတွာ၊ လွှတ်လိုက်ကုန်၍၊ တတော၊ ထိုနေ့နက်မှ၊ တာနိ ဥပ
 ကာရဏာနိ၊ ထိုပုဆိန်-မျိုးစေ့-အစရှိကုန်သော-အဆောက် အဦတို့ကို၊
 အာဒါယ၊ ယူကုန်၍၊ ခေတ္တံဝါ၊ လယ်ရှိရာ-အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ အရညံ
 ဝါ၊ တောသို့လည်းကောင်း၊ ဂတ္တာ၊ သွားကုန်၍၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ကမ္မာနိ၊ အ
 မှုတို့ကို၊ ကချောန္တိ၊ ပြုကုန်၏၊ နေသံ၊ ထိုလူတို့၏၊ ကမ္မန္တဌာနေပိ၊ အမှုကိုပြု
 လုပ်ရာ-အရပ်၌ လည်း၊ အညာ၊ ရတနာသုံးပါးတို့၏-ဂုဏ်နှင့် စပ်သော
 စကားမှ-တပါးသော၊ ကထာနာမ၊ စကားမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ စက္ကာရော
 မဂ္ဂဋ္ဌာ၊ မဂ္ဂဋ္ဌနုဂုဂ္ဂိလ်-လေးယောက်တို့လည်းကောင်း၊ စက္ကာရောဖလဋ္ဌာ၊
 ဖလဋ္ဌနုဂုဂ္ဂိလ်-လေးယောက်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဋ္ဌပုဂ္ဂလာ၊
 ရှစ်ယောက်သော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အရိယသံဃောနာမ၊ အရိယသံဃာ
 မည်၏၊ တေ၊ ထိုအရိယာ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဇေဝုပေန၊ ဤသို့သဘောရှိ

၃၀၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

သော၊ သီလေနစ၊ သီလနှင့်လည်းကောင်း၊ ဇေရုမေန၊ ဤသို့သဘောရှိ
သော၊ အာစာရေနစ၊ အကျင့်အာစာရနှင့်လည်းကောင်း၊ ဇေရုပါယ၊ ဤသို့
သဘောရှိသော၊ ပဋိပတ္တိယာ၊ ပဋိပတ်နှင့်၊ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏၊
လမ္ဘိနော၊ မကောင်းမှုမှ-ရှက်တတ်ကုန်၏၊ ပေသယာ၊ သီလကို-ချစ်မြတ်နိုး
ကုန်၏၊ ဥဇ္ဇာရဂုဏာ၊ မွန်မြတ်သော-ကျေးဇူးနှင့်-ပြည့်စုံကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤ
သို့၊ ဘိက္ခုသံဃာသေဝ၊ ရဟန်းအပေါင်း၏သာလျှင်၊ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို၊
ကဏ္ဍေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ကမ္မန္တဌာနတော၊ အမှုကို-လုပ်ရာ-အရပ်မှ၊ အာ
ဂတိံ၊ လာလတ်ကုန်၍၊ ဘုတ္တသာယာမာသာယေဝ၊ ညစာထမင်း-စားကုန်
ပြီး၍သာလျှင်၊ စာရန္တိ၊ ရေသု၊ အိမ်-တံခါးတို့၌၊ နိသိန္နာပိ၊ ထိုင်နေကုန်သော်
၎င်း၊ သယနိဗ္ဗာရံ၊ အိပ်ရာ-တိုက်ခန်းသို့၊ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်ကုန်၍၊ နိသိန္နာ
ပိ၊ ထိုင်နေကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုသံဃာသေဝ၊ ရဟန်းအပေါင်း
၏သာလျှင်၊ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို၊ ကဏ္ဍေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
သည်၊ တေသံမနုဿာနံ၊ ထိုလူတို့၏၊ နိပစ္စကာရံ၊ အရိအသေပြု၍-နှိမ့်ချ
သော-ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်တော်မူ၍၊ ဘိက္ခုသံဃာရဟန်းအပေါင်းကို၊
ဝိဏ္ဏုပါတာ ပစာယေန၊ ဆွမ်းကိုအတုံ့-ပူဇော်ခြင်း၌၊ နိယော ဇေန္တော၊
တိုက်တွန်းတော်-မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဧတံဝစနံ၊ ထိုစကားကို၊ အဝေါစ၊
မိန့်တော်မူ၏။ ။

ယေဓမ္မာ သမဏကရဏာစ ဗြာဟ္မဏ ကရဏာစာတိ၊ ယေဓမ္မာသမ
ဏ ကရဏာစ ဗြာဟ္မဏ-ကရဏာစ-ဟူသည်ကား၊ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်
တရားတို့ကို၊ သမာဒါယ၊ ဆောက်တည်၍၊ ပရိပူရိတာ၊ ဖြည့်အပ်ကုန်
သည်ရှိသော်၊ သမိတပါပသမဏဉ္စ၊ ငြိမ်းပြီးသော မကောင်းမှု ရှိသည်
၏အဖြစ်ကြောင့်-သမဏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗာဟိတ ပါပဗြာဟ္မ
ဏဉ္စ၊ မကောင်းမှုကို-အပပြုပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်-ဗြာဟ္မဏ အဖြစ်
သို့လည်းကောင်း၊ ကရောန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
အတ္ထော၊ အနုတ်တည်း၊ တိဏိမာနိဘိက္ခဝေ(ပ) သမာဒါနန္တိ ဧတ္ထ ပန၊
တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ (ပ) သမာဒါနံ ဟူသော-ဤပါဠိရပ်၌ကား၊ သမ
ဏေန၊ ရဟန်းသည်၊ ကတ္တဗ္ဗဓမ္မာ၊ ပြုအပ်ကုန်သောတရားတို့ကို၊ ဂုတ္တာ၊
ဟောအပ်ကုန်၏၊ တေပိစ၊ ထိုသုံးပါးကုန်သော တရားတို့သည်လည်း၊
သမဏကရဏာ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို-ပြုတတ် ကုန်သော-တရားတို့သည်၊
ဟောန္တိယေဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင် တည်း၊ ဣပေန၊ ဤမဟာအဿ
ပုရသုတ်၌ကား၊ ဟိရောတ္တပ္ပါဒိဝသေန၊ ဟိရိ-ဩတ္တပ္ပ-အစရှိသည်တို့၏

အစွမ်း အားဖြင့်၊ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်ကို၊ ဝိတ္ထာရိတာ၊ ချဲ့အပ်၏။
 ဇေဝံနောအယံ အမှာကန္တိတ္ထေ၊ ဇေဝံနောအယံ-အမှာကံဟူသောဤပါဌ၌၊
 နောတိ၊ နောဟူသည်ကား၊ နိပါတမတ္တံ၊ နိပါတ်မှုသံတည်း၊ ဇေဝံ၊ ဤသို့၊
 အမှာကံ၊ အကျွန်ုပ်တို့အား၊ အယံ၊ ဤပဋိပတ်သည်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်
 ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ မဟာပုလ္လံ၊ မဟာနိသံသာတိ ဣဒံဥတယဗ္ဗိ၊
 မဟာပုလ္လံ-မဟာ နိသံသာ-ဟူသော ဤနှစ်ပါးသော - ပုဒ်သည်လည်း၊
 အတ္ထတော၊ အနက် အားဖြင့်၊ ဧကမေဝ၊ တူသည် သာလျှင် တည်း၊
 အဝဉ္ဇ္ဇာတိ၊ အဝဉ္ဇ္ဇာဟူသည်ဟင်း၊ အမေဃာ၊ အချည်းနှီးမဟုတ်ကုန်၊
 သဗ္ဗလောကီအယံ၊ သဗ္ဗလောဟူသောဤသဒ္ဓါသည်၊ တသေဝ၊ ထိုအဝဉ္ဇ္ဇာ
 ဟူသော-ပုဒ်၏သာလျှင်၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ ဖွန်၏၊ ယသော၊
 အကြင်တရားသဘောအား၊ ဗလံ၊ အကျိုးသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ သာဓမ္မဇာတိ၊
 ထိုတရား-သဘောသည်၊ ဝဉ္ဇ္ဇာနာမ၊ မြို့သည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏
 သဉ္ဇဒ္ဓိယာတိ၊ သဉ္ဇဒ္ဓိယာဟူသည်ကား၊ သဝဇ္ဇိ၊ ပွားစီးခြင်းရှိသောတရား
 တည်း၊ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်၊ သဗ္ဗလတာယ၊ သဗ္ဗလောဟူသော-ပုဒ်၏၊ ဝေဝေ
 နံ၊ ဝေဝေ-ပရိယာယ-သဒ္ဓါထွယ်တည်း။ ၊

ဇေဝံဇေဝိ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ ဇေဝံဇေဝိဘိက္ခဝေ-သိက္ခိတဗ္ဗံဟူ
 သည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ဇေဝံ၊ ဤသို့၊ တုဋ္ဌဟိ၊ သင်တို့သည်၊ သိက္ခိ
 တဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဧတ္တကေန၊ ဤ
 မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဣမိနာဠာနေန၊ ဤပါဠိဟူသော-အရာဖြင့်၊ ဟိ
 ရောတ္တပ္ပါဒိနံ၊ ဟိရိ-ဩတ္တပ္ပ-အစရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏၊ ဝဏ္ဏံ၊
 ကျေးဇူးကို၊ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ ကထေ
 သိ၊ ဟောတော်မူသနည်း၊ ဝေဝေပထ ပဉ္စိန္ဒနတ္ထံ၊ စကား ဟူသော-အ
 ကြောင်း၏-ပြတ်စိမ့်သောငှါ၊ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ဟိသစ္စံ၊ ဖွန်၏၊
 ကောစိ၊ တစ်စုံတယောက်သော၊ အစိရပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြု၍-မကြာမြင့်
 သေးသော၊ ဗာလဘိက္ခု၊ မလိမ္မာသေးသော-ရဟန်းသည်၊ ဇေဝံ၊ ဤသို့၊
 သဝေဝဒေယျ၊ အကယ်၍-ဆိုငြားအံ့၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဟိ
 ရောတ္တပ္ပါဒိဓမ္မေ၊ ဟိရိ-ဩတ္တပ္ပ-အစရှိသော-တရားတို့ကို၊ သမာဒါယ၊
 ဆောက်တည်၍၊ ဝတ္တထ၊ ကျင့်ကုန်လော့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒတိ၊ ဟောတော်
 မူ၏၊ တေသံ၊ ထိုဟိရိ-ဩတ္တပ္ပ-အစရှိသော-တရားတို့ကို၊ သမာဒါယ၊
 ဆောက်တည်၍၊ ဝတ္တနေ၊ ကျင့်ခြင်း၌၊ အာနိသံသော၊ အကျိုး-အာနိသံ
 သည်၊ ကောရူခေါ၊ အဘယ်နည်း၊ ဣတိဇေဝံ၊ ဤသို့၊ ဝေဝေဒေယျ၊ အကယ်

၃၀၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

၍-ဆိုငြားအံ့၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ ဝစနပထပန္နိန္ဒနတ္ထံ၊ ဆိုအပ်သော-စကား အကြောင်း၏-ပြတ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝတ္ထံ၊ ဟောတော်မူ အပ်၏၊ အယဉ္ဇ၊ ဤဆိုလတ္တံ့၊ သည်လည်း၊ အာနိသံသော၊ အကျိုးတည်း၊ ဟိယသံဃာ အကြင်ကြောင့်၊ သမာဒါယ၊ ဆောက်တည်၍၊ ပူရိတာ၊ ဖြည့်အပ်ကုန်သော၊ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်၊ သမိတပါပသမဏံနာမ၊ ကံလေသာ ငြင်းပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်-သမဏမည်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗာဟိတပါပ ဗြာဟ္မဏံနာမ၊ မကောင်းမှုကို-အပပြုအပ် ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်-ဗြာဟ္မဏမည်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ကရောန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏၊ စတုပစ္စယသဘာဝံ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏ ရခြင်းကို၊ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏၊ ပစ္စယဒါယကာနံ၊ ပစ္စည်းလေးပါးကိုလှူတတ်ကုန်သောဒါယကာတို့အား၊ မဟာဗ္ဗလတံ၊ အကျိုးများသည်၏-အဖြစ်ကို၊ သမ္မာဒေန္တိ၊ ပြည့်စုံစေတတ်ကုန်၏၊ ပဗ္ဗန္တံ၊ ရဟန်း၏အဖြစ်ကို၊ အဝဉ္ဇ ၂၊ မမြို့သည်ကို၊ သဗလံ၊ အကျိုးရှိသည်ကို၊ သဥဒ္ဓိယံ၊ စီးပွားခြင်းရှိသည်ကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို၊ အဘာသိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား၊ ဧတ္ထံ၊ ဤမဟာအဿ ဝုရသုတ်၌၊ သင်္ခေါပေါ၊ အကျဉ်းဖြစ်သော-အတွင်းတည်း၊ ဝိတ္တာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်၊ ဝဏ္ဏနာ၊ အတွင်းဖြစ်သော၊ ကထာပန၊ စကားကိုကား၊ သတိပဋ္ဌာနေ၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌၊ ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ။

ဟိရောတ္တပ္ပေနာတိ၊ ဟိရောတ္တပ္ပေနဟူသည်ကား၊ ယံဟိရိယတိဟိရိယိတဗ္ဗေန၊ ဩတ္တပ္ပိယတိ ဩတ္တပ္ပိ တဗ္ဗေနာတိ-ယံဟိရိယတိဟိရိယိတဗ္ဗေန၊ ဩတ္တပ္ပိယတိဩတ္တပ္ပိတဗ္ဗေနဟူ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝိတ္တာရိတာယ၊ ချဲ့အပ်သောဟိရိယာစေ၊ ရှက်ခြင်းနှင့်လည်းကောင်း၊ ဩတ္တပ္ပေန၊ ကြောက်ခြင်းနှင့်လည်းကောင်း၊ အဝိစ၊ စင်စစ်သော်လည်း၊ ဧတ္ထံ၊ ဤရှက်ခြင်း-ကြောက်ခြင်းနှစ်ပါးတို့တွင်၊ ဟိရိ၊ ရှက်ခြင်းသည်၊ အဇ္ဈတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ဇာတိအစရှိသော-အတွင်း သန္တာန်လျှင်-ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏၊ ဩတ္တပ္ပံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်၊ ဗဟိဒ္ဓါသမုဋ္ဌာနံ၊ တပါးသော-သတ္တဝါဟူသော-အပသန္တာန်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏၊ ဟိရိ၊ ရှက်ခြင်းသည်၊ အတ္တာမိပတေယျာ၊ မိမိကိုယ်ကို အကြီးပြု၍ဖြစ်၏၊ ဩတ္တပ္ပံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်၊ လောကာမိ ပတေယျံ၊ လောကကို-အကြီးပြု၍ဖြစ်၏၊ ဟိရိ၊ ရှက်ခြင်းသည်၊ လမ္ဗိသဘာဝသဗ္ဗိတာ၊ မကောင်းမှုမှ-ရှက်ခြင်းသဘော၌တည်၏၊ ဩတ္တပ္ပံ၊ ကြောက်ခြင်း

သည်။ ဘယ သဘာဝ သဏ္ဌိတံ၊ အပါယ် တေး-ဝဋ်ဆင်းရဲ တေးကို
ကြောက်ခြင်းသဘော၌တည်၏။ ဧတ္ထံ၊ ဤတရားနှစ်ပါးတို့၌၊ ဝိတ္ထာရက
ယာပနံ၊ အကျယ် ဖြစ်သော-စကားကိုကား၊ သဗ္ဗာကာရေန၊ ခပ်သိမ်း
သောအခြင်း အရာအားဖြင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီး
အဝိစ၊ စင်စစ်သော်ကား၊ ဣမေဇ္ဇေဓမ္မာ၊ ဤနှစ်ပါး ကုန်သော-တရားတို့
သည်၊ လောကံ၊ လောကကို၊ ပါလတော၊ စောင့်ရှောက်တတ်သောကြောင့်၊
လောက ပါလဓမ္မာနာမ၊ လောက ကို-စောင့်ရှောက် တတ်သော-တရား
မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကထိတာ၊ ဆိုအပ်၏။ ယထာဟ၊ ဘုရားအဘယ်
ကဲ့သို့-ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား၊ ဇေမေဘိက္ခဝေ(ပ) သောဏသိင်္ဂီ
လသတိ၊ ဇေမေဘိက္ခဝေ(ပ)သောဏသိင်္ဂီလဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး
ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ သုက္ကာ၊ ဖြူစင်ကုန်သော၊ ဇေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမေ
ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်၊ လောကံ၊ လူအပေါင်းကို၊ ပါလေန္တိ၊ စောင့်ရှောက်
တတ်ကုန်၏။ ဇေ၊ နှစ်ပါးတို့သည်၊ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း၊ ဟိရိစ၊
ရှက်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဩတ္တပ္ပဉ္စ၊ ကြောက်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခဝေ၊
ရဟန်းတို့၊ သုက္ကာ၊ ဖြူစင်ကုန်သော၊ ဇေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤ
တရားတို့သည်၊ လောကံ၊ လူအပေါင်းကို၊ ပါလေန္တိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်
ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ သုက္ကာ၊ ဖြူစင်ကုန်သော၊ ဇေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊
ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်၊ လောကံ၊ လူအပေါင်းကို၊ စေ နပါလေယျ၊
အကပ်၍-မစောင့်ရှောက်ကုန်ငြားအံ့၊ ဣမေ၊ ဤလူ့ပြည်၌၊ မာတာတိဝါ၊
အမိဟူ၍လည်းကောင်း၊ မာတုတ္တ၊ တိဝါ၊ အမီးဟူ၍လည်းကောင်း၊ မာတု
လာနိတိဝါ၊ မိကြီး-မိထွေး-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အာရိယာ၊ ဘရိဟ္မာတိ
ဝါ၊ ဆရာ၏-မယားဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဂရုနံ၊ အလေးပြုအပ်ကုန်သော
သူတို့၏၊ ဒါရာတိဝါ၊ မယားတို့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ နပညာယေယျ၊ မထင်
ကုန်ရာ၊ လောကော၊ လူအပေါင်းသည်၊ အဇ္ဇေကာယထာ၊ ခတ်သိုးတို့ကဲ့
သို့လည်းကောင်း၊ ကုက္ကုဋေ သူကရာယထာ၊ ကြက်-ဝက်-တို့ကဲ့သို့လည်း
ကောင်း၊ သောဏသိင်္ဂီ လာယထာ၊ မြေခွေး-တောခွေး-တို့ကဲ့သို့ လည်း
ကောင်း၊ သဗ္ဗေဒံ၊ ရောရှက်ခြင်းသို့၊ အဂမိဿာ၊ ရောက်ရာ၏၊ ဇာတကေ၊
ဇာတ်၌၊ ဣမေယေဝ၊ ဤနှစ်ပါးကုန်သော-တရားတို့ကိုသာလျှင်၊ ဇေဝဓမ္မာ
တိ၊ နတ်၏ အဖြစ်ကို-ဆောင်တတ်ကုန်သော-တရားတို့ဟူ၍၊ ကထိတာ၊
ဟောအပ်ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ဘုရားအဘယ်ကဲ့သို့-ဟောတော်မူသနည်း
ဟူမူကား၊ ဟိရိဋ္ဌတ္တပ္ပသမ္ပန္နံ၊ သုက္ကဓမ္မသမာဟိတာ၊ သန္တောသပ္ပ

ရိသာလောကော၊ ဒေဝဓမ္မာတိဝုဗ္ဗရေတိ။ ဟိရိဩတ္တပ္ပသမ္ပန္နာ၊ သုက္ကဓမ္မသ
မာဟိတာ၊ သန္တောသပ္ပုရိသာလောကော။ ဒေဝဓမ္မာတိဝုဗ္ဗရေဟူ၍၊ အာဟာ
ဟောတော်မူပြီး၊ ဟိရိဩတ္တပ္ပသမ္ပန္နာ၊ ရှက်ခြင်း-ကြောက်ခြင်းနှင့်-ပြည့်စုံ
ကုန်သော၊ သုက္ကဓမ္မသမာဟိတာ၊ ပြုစင်သော-တရားနှင့်-ပြည့်စုံကုန်သော
သန္တော၊ ငြိမ်သက်သော-သဘော ရှိကုန်သော၊ သပ္ပုရိသာ၊ သူတော်
ကောင်းတို့ကို၊ လောကော၊ လောက၌၊ ဒေဝဓမ္မာတိ၊ နတ်၏အဖြစ်ကိုဆောင်
တတ်သော-တရားနှင့်-ပြည့်စုံကုန်၏ဟူ၍၊ ဝုဗ္ဗရေ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ။

မဟာဝုဗ္ဗ ဣတ္ထရုဿပန။ မဟာဝုဗ္ဗ- မထေရ် အားကား၊ ကိလေသ
သလ္လေခန ပဋိပဒါတိ၊ ကိလေသာတို့ကို-ဖြတ်ကြောင်း ဖြစ်သော- ပဋိပဋိ
ဟူ၍၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဒသိတာ၊ ပြတော်မူအပ်၏၊ ယထာဟ၊ ဘုရားအဘယ်
ကဲ့သို့-ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား၊ ပရေ(ပ)ကရဏိယောတိ၊ ပရေ(ပ)
ကရဏိယောဟူ၍၊ အာဟာ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ ဣမေဝ၊ ဤရှက်ခြင်း-ကြောက်
ခြင်း-တရားနှစ်ပါးကို ပင်လျှင်၊ မဟာကဿပဣတ္ထရုဿ၊ မဟာကဿပ
မထေရ်အား၊ ဩဝါနုပသမ္ပဒါတိ၊ ဩဝါနုပသမ္ပဒါဟူ၍၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဒသိ
တာ၊ ပြအပ်ကုန်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ယသ္မာတိဟတေကဿပ(ပ)သိက္ခိတဗ္ဗ
န္တိ၊ ယသ္မာတိဟတေကဿပ(ပ)သိက္ခိတဗ္ဗဟူသော၊ ဧတံဝစနံ၊ ထိုစကား
ကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီး၊ ဣပန၊ ဤမဟာအဿပရ သုတ်၌ကား၊
ဧတေ၊ ထိုရှက်ခြင်း-ကြောက်ခြင်း-နှစ်ပါးတို့ကို၊ သမဏဓမ္မာနာမာတိ၊ ရဟန်း
တရားတို့-မည်ကုန်၏ဟူ၍၊ ဒသိတာ၊ ပြအပ်ကုန်၏၊ ယသ္မာပန၊ အကြင်
ကြောင့်ကား၊ ဣတ္ထာဝုတာ၊ ဤသို့ဟိရိ-ဩတ္တပ္ပ-တရားနှစ်ပါးတို့နှင့်-ပြည့်
စုံသော-အတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ သာမညဣတ္ထာ၊ ရဟန်း၏အကျိုးသည်၊ မတ္ထ
ကံ၊ အပြီးအဆုံးသို့၊ ပဣတ္ထာ၊ ရောက်သည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်သေး၊ တသ္မာ၊
ထိုကြောင့်၊ အပရေပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သမဏကရဏေ၊ ရဟန်း
အဖြစ်ကို-ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို၊ ဒေသထံ၊ ပြတော်မူခြင်း
ငှါ၊ သိယာခေါပန သိက္ခဝေတုဗ္ဗာကန္တိ အာဒိ၊ သိယာခေါပန-သိက္ခဝေ
တုဗ္ဗာကံဤသို့-အစရှိသောစကားကို၊ အာဟာ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ တတ္ထ၊ ထို
ပါဠိ၌၊ သာမညဣတ္ထာတိ၊ သာမညဣတ္ထာဟူသည်ကား၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊
သံယုတ္တကေ၊ သံယုတ္တ-နိကာယ်၌၊ ကတမဉ္စ သိက္ခဝေသာမညံ(ပ)အယံ
ဝုဗ္ဗတိသိက္ခဝေ သာမညဣတ္ထာတိ၊ ကတမဉ္စသိက္ခဝေ သာမညံ(ပ)အယံ
ဝုဗ္ဗတိသိက္ခဝေ-သာမညဣတ္ထာဟူ၍၊ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို၊ သာမညန္တိ၊ သာမညံ
ဟူ၍၊ ဗလနိဗ္ဗာနာနိ၊ ဖိုလ်-နိဗ္ဗာန်တို့ကို၊ သာမညဣတ္ထာတိ၊ သာမညဣတ္ထာ

ဟူ၍၊ ဂုတ္တဝါနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣမသ္မိံ ပနဋ္ဌာနေ၊ ဤမဟာအဿ
 ပုရသုတ်၏- အရာ၌ကား၊ မဂ္ဂမ္ဘိ၊ မဂ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗလမ္ဘိ၊ ဗိုလ်ကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း၊ ဓာတု၊ ပြု၍၊ သာမညတ္ထော၊ ရဟန်း
 ၏-အကျိုးကို၊ ကထိတော၊ ဟောတော် မူအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ အာရောစယာမိတိ၊ အာရောစယာမိ ဟူသည်ကား၊
 ကထေသ်၊ ဟောတော်မူ၏၊ ပဋိဝေဒယာမိတိ၊ ပဋိဝေဒယာမိဟူသည်ကား၊
 ဇာနာပေမိ၊ သိစေတော်မူ၏။ ၊

ပရိသုဒ္ဓေါနောကာယသမာစာရောဘိဇ္ဈေ၊ ပရိသုဒ္ဓေါနောကာယသမာ
 စာရောဟူသော-ဤပါဌ၌၊ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်သော၊ ကာယသမာစာ
 ရော၊ ကိုယ်အကျင့်-လည်းကောင်း၊ အပရိသုဒ္ဓေါ၊ မစင်ကြယ်သော၊ ကာ
 ယသမာစာရော၊ ကိုယ်အကျင့်-လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒုဝိဇော၊
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ယောဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပါဏံ၊
 သတ္တဝါကို၊ ဟနတိ၊ သတ်၏၊ အဒိန္နံ၊ အရှင်သည်-ကိုယ်-နှုတ်ဖြင့်-မပေး
 အပ်သောသူတပါး၏-ဥစ္စာကို၊ အာဒိယတိ၊ ယူ၏၊ မိစ္ဆာ၊ ယုတ်မာသော
 အကျင့်ကို၊ စရတိ၊ ကျင့်၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ ကာယသမာစာရော၊
 ကိုယ်အကျင့်သည်၊ အပရိသုဒ္ဓေါနာမ၊ မစင်ကြယ်သည်မည်၏၊ အယံပန၊
 ဤကာယ-သမာစာရကိုကား၊ ကမ္မပထဝသေနဝ၊ ကမ္မပထ၏-အတွင်း
 အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါရိတော၊ မြစ်အပ်၏၊ ယောပနုဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်း
 သည်၊ ပါဏိနာဝါ၊ လက်ဖြင့်-လည်းကောင်း၊ လေဒ္ဓုနာဝါ၊ ခဲဖြင့်-လည်း
 ကောင်း၊ ဒဏ္ဍေနဝါ၊ ဒုတ်-လှ-တံဖြင့်-လည်းကောင်း၊ သတ္တေနဝါ၊ ခေး
 လက်နက်ဖြင့်-လည်းကောင်း၊ ပရံ၊ တပါးသော-သတ္တဝါကို၊ ပေါထေတိ၊
 ပုတ်ခတ်၏၊ ဝိဟေဒ္ဓတိ၊ ညှဉ်းဆဲ၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ ကာယသမာ
 စာရော၊ ကိုယ်အကျင့်သည်၊ အပရိသုဒ္ဓေါနာမ၊ မစင်ကြယ်သည်မည်၏၊
 အယမ္ဘိ၊ ဤအကျင့်ကိုလည်း၊ သိက္ခာပဒဗန္ဓေနဝ၊ သိက္ခာပုဒ်တည်းဟူ
 သော-ကန်သင်းဘွဲ့ခြင်း-အပိုင်းအခြားဖြင့်သာလျှင်၊ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ပယ်
 အပ်ပြီ၊ ဣမသ္မိံ သုက္ကေ၊ ဤမဟာအဿပုရသုတ်၌၊ ဧတံဥဘယမ္ဘိ၊ ဤနှစ်ပါး
 စုံကိုလည်း၊ အကထေတွာ၊ မဟောမူ၍၊ ပရမသလ္လေခေါနာမ၊ လွန်စွာခေါင်း
 ပါးခြင်း-တည်းဟူသောသလ္လေခ-မည်သည်ကို၊ ကထိတော၊ ဟောတော်
 မူအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ယောဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပါနိယဗာဇေ
 ဝါ၊ သောက်ရေအိုး၌-လည်းကောင်း၊ ပါနိယံ၊ သောက်ရေကို၊ ဝိဝန္ဓာနံ၊
 သောက်ကုန်သော၊ ပတ္တေဝါ၊ သပိတ်၌မူလည်း၊ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို၊ ဘုဒ္ဓန္တံ၊

၃၀၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

စားကုန်သော၊ ကာကာနံ၊ ကျီးတို့အား၊ နိဝါရဏဝသေန၊ မြစ်သည်၏-အ
 စွမ်းအားဖြင့်၊ ဟတ္ထဝါ၊ လက်ကို-လည်းကောင်း၊ လေန္တဝါ၊ ခဲကို-လည်း
 ကောင်း၊ ဒဏ္ဍဝါ၊ ဒုတ်-ထွ-တံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဂ္ဂိရတိ၊ ချီအံ၊ တဿ၊
 ထိုရဟန်း၏၊ ကာယသမာစာရော၊ ကိုယ်အကျင့်သည်၊ အပရိသုဒ္ဓေါ၊ မစင်
 ကြယ်၊ ဝိပရိတော၊ ထိုမှဘောက်ပြန်သော-သမာစာရသည်၊ ပရိသုဒ္ဓေါနာ
 မ၊ စင်ကြယ်သည်မည်၏၊ ဥတ္တာနောတိ၊ ဥတ္တာနော-ဟူသည်ကား၊ ဥပ္ပ
 တောပါကဋ္ဌော၊ အဆင့်ဆင့်-အထက်ထက်၌-ထင်သည်ကိုပြု၍-ပြအပ်
 ပြီးဝိဝဋ္ဌောတိ၊ ဝိဝဋ္ဌော-ဟူသည်ကား၊ အနာဝဋ္ဌောအသဉ္ဇ္ဈန္တော၊ ပိတ်ပင်
 ဖုံးလွှမ်းခြင်း-မရှိ၊ ဥဘယေနပိ၊ နှစ်ပုဒ်ဖြင့်လည်း၊ ပရိသုဒ္ဓတံယေဝ၊ စင်
 ကြယ်သည်၏-အဖြစ်ကိုသာလျှင်၊ ဒိပေတိ၊ ပြု၏၊ နစဆိဒ္ဓဝါသိ၊ နစဆိဒ္ဓဝါ
 ဟူသည်ကား၊ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း၊ ဧကသဒိသော၊ ရှေ့နောက်ဖြစ်သော
 သဗ္ဗာ ပဋိပတ်၏-စေ့စပ်ခြင်းဖြင့်တူသော-ဖြစ်ခြင်းရှိ၏၊ အန္တရန္တရေ၊ အ
 ကြား-အကြား၌၊ ဆိဒ္ဓဝိရဟိတော၊ ပေါက်ခြင်း-မျက်ခြင်းမှ-ကင်း၏၊ သံဝု
 တောတိ၊ သံဝုတော-ဟူသည်ကား၊ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့၏၊ ခွါရံ၊
 ဝင်ရာဖြစ်သော-ကာယိကဒွါရကို၊ ဝိဒဟေနန၊ ပိတ်သဖြင့်၊ ပိဟိတော၊ ပိတ်
 ဆို့ အပ်ပြီး၊ ဝဇ္ဇပဋိစ္စာဒနတ္ထာယ၊ အပြစ်ကို-ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါ၊ နပိဒဟိတော
 မပိတ်အပ်၊ ဝစီသမာစာရေပိ၊ ဝစီသမာစာရ၌လည်း၊ ယောဘိက္ခု၊ အကြင်
 ရဟန်းသည်၊ မုဿ၊ ချွတ်ယွင်းသောစကားကို၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏၊ ဝိသုဏံ၊ ချော
 ပစ်သော-စကားကို၊ ကထေသိ၊ ဆို၏၊ ဗရသံ၊ ရုန့်ရင်းသော-စကားကို၊ ဘာ
 သတိ၊ ဆို၏၊ သပ္ပံနိရုတ္တကာဝစနံ၊ အကျိုးမရှိသောစကားကို၊ ပလပတိ၊ ပြော
 ဆို၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ ဝစီသမာစာရောပိ၊ နှုတ်-အကျင့်သည်လည်း၊
 အပရိသုဒ္ဓေါနာမ၊ မစင်ကြယ်သည်မည်၏၊ အယံပန၊ ဤနှုတ်-အကျင့်ကို
 လည်း၊ ကမ္မပထဝသေန၊ ကမ္မပထ၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါရိတော၊ မြစ်အပ်
 ပြီး၊ ယောပနဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဂဟပတိကာတိဝါ၊ သူကြွယ်
 ဟူ၍-လည်းကောင်း၊ ဒါသာတိဝါ၊ ကျွန်ဟူ၍-လည်းကောင်း၊ ပေသာတိ
 ဝါ၊ အဝေခံဟူ၍-လည်းကောင်း၊ ဣတိအာဒိတိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော-စ
 ကားတို့ဖြင့်၊ ခုသေန္တော၊ ချုတ်ချပစ်လျက်၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏၊ တဿ၊ ထိုရ
 ဟန်း၏၊ ဝစီသမာစာရော၊ နှုတ်-အကျင့်သည်၊ အပရိသုဒ္ဓေါနာမ၊ မစင်
 ကြယ်သည်မည်၏၊ အယံပန၊ ဤအကျင့်ကိုကား၊ သိက္ခာပဒ ဗန္ဓေနေဝ၊
 သိက္ခာပုဒ် တည်းဟူသော-ကန်သင်းဆွဲခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပဋိက္ခိတ္တော၊
 ပယ်အပ်ပြီး၊ ဣမသ္မိသုတ္တော၊ ဤမဟာအဿပုရသုတ်၌၊ ဧတံဥဘယန္တိ၊ ထို

နှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ အကထေတွာ၊ မဟောမူ၍၊ ပရမသလ္လေခေါနာမ၊ လွန်
 စွာခေါင်းပါးသော- နှုတ်အကျင့် မည်သည်ကို၊ ကထိတော၊ ဟောတော်
 မူအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ယောဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဒဟရေနဝါ၊
 ပဉ္စင်းငယ်သည်-လည်းကောင်း၊ သာမဏေရေနဝါ၊ သာမဏေငယ်သည်
 ၎င်း၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ ကစ္စိ၊ အသို့ပါနည်း၊ အမှာကံ၊ တပည့်တော်
 တို့၏၊ ဥပဇ္ဈာယံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ကို၊ ပဿထ၊ မြင်ပါကုန်၏လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဝုတ္တေ၊ မေးလျှောက်အပ်သည်ရှိသော်၊ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့၊ သမ္ပဟုလော၊
 ဗျားစွာကုန်သော၊ ဘိက္ခုဘိက္ခုနီယော၊ ရဟန်းယောကျ်ား-ရဟန်းမိန်းမ
 တို့သည်၊ ဧကသ္မိံ၊ ပဒေသ၊ တခုသော-အရပ်၌၊ ဝိဝေဒိ၊ သု၊ ငြင်းခုံကြကုန်
 ၏၊ တေ၊ သင်၏၊ ဥပဇ္ဈာယော၊ ဥပဇ္ဈာယ်သည်၊ ဝိက္ခာယိက၊ သာကာဘလ္လိ
 ကံ၊ ရောင်းဝယ်အပ်သော-ဟင်းရွက်ထုပ်ကို၊ ဥက္ခိပိတွာ၊ ရှုကံ၍၊ ဂတော၊
 သွားသည်၊ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော၊ နယ
 န၊ နည်းဖြင့်၊ ဟဿမိပ္ပာယောဝိ၊ ရယ်ရှိုးလိုသည်ဖြစ်၍လည်း၊ ဧဝရူပံ၊
 ဤသို့သဘောရှိသော၊ ကထံ၊ စကားကို၊ ကထေတိ၊ ပြောဆို၏၊ တဿ၊
 ထိုရဟန်း၏၊ ဝစီသမာစာရော၊ နှုတ်အကျင့်သည်၊ အပရိသုဒ္ဓေါ၊ မစင်
 ကြယ်၊ ဝိပရိတော၊ ထိုမှတော့ကံပြန်သော-နှုတ်အကျင့်သည်၊ ပရိသုဒ္ဓေါ
 နာမ၊ စင်ကြယ်သည်မည်၏။ ။

မနောသမာစာရေ၊ မနောသမာစာရ၌၊ ယောဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်း
 သည်၊ အဘိဇ္ဈာလု၊ လိုချင်ခြင်း-ဗျားသည်၊ ဗျာပန္နဝိတ္တော၊ ဒေါသဖြင့်-သိုး
 ဖုပ်သော-မိတ်ရှိသည်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော၊ မှားသော-အယူရှိသည်၊ ဟော
 တိ၊ ဖြစ်၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ မနောသမာစာရော၊ မိတ်အကျင့်သည်၊
 အပရိသုဒ္ဓေါနာမ၊ မစင်ကြယ်သည်မည်၏၊ အယံပန၊ ဤအကျင့်ကိုကား၊
 ကမ္မပထဝသေနော၊ ကမ္မပထ၏-အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါရိတော၊
 မြစ်အပ်ပြီး၊ ယောပနဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဥပနိက္ခိတ္တံ၊ အနီး၌-ထား
 အပ်သော၊ ဇာတန္တုပရဇတံ၊ ရွှေ-ငွေကို၊ သာဒိယတိ၊ သာယာအံ့၊ တဿ၊
 ထိုရဟန်း၏၊ မနောသမာစာရော၊ မိတ်အကျင့်သည်၊ အပရိသုဒ္ဓေါနာမ၊
 မစင်ကြယ်သည် မည်၏၊ အယမ္ပိ၊ ဤမိတ်-အကျင့်ကိုလည်း၊ သိက္ခာပဒ
 ဗန္တေနော၊ သိက္ခာပုဒ် တည်းဟူသော-ကန်သင်း ခွဲခြင်းဖြင့် သာလျှင်၊
 ပဒိုက္ခိတ္တော၊ ပယ်တော်မူအပ်ပြီး၊ ဣမသ္မိံ၊ သုတ္တေ၊ ဤမဟာအဿပူရသုတ်
 ၌၊ ဧတံဥဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော-မိတ်-အကျင့်ကိုလည်း၊ အကထေတွာ၊
 မဟောမူ၍၊ ပရမသလ္လေခေါနာမ၊ လွန်စွာ-ကိလေသာကို-ခေါင်းပါး

၃၆၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တကီယတွဲ

၁၁

ကြောင်းဖြစ်သော-စိတ်-အကျင့်ကို၊ ကယိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။
ယောပနာတိက္ခ၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ကာမဝိတက္ကံဝါ၊ ကာမဝိတက်ကို
လည်းကောင်း၊ ဗျာပါဒဝိတက္ကံဝါ၊ ဗျာပါဒဝိတက်ကို- လည်းကောင်း၊
ဝိဟိံသာဝိတက္ကံဝါ၊ ဝိဟိံသာဝိတက်ကို-လည်းကောင်း၊ ဝိတက္ကေဘိ၊
ကြံ၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ မနောသမာစာရော၊ စိတ်အကျင့်သည်၊ အပရိ
သုဒ္ဓေါ၊ မစင်ကြယ်၊ ဝိပရိတော၊ ထိုမစင်ကြယ်သော-မနောသမာစာရော
ဘောက်ပြန်သော-နေက္ခမ္ဘအဗျာပါဒ-အဝိဟိံသာတည်းဟူသော-မနော
သမာစာရသည်၊ ပရိသုဒ္ဓါနာမ၊ စင်ကြယ်သည်မည်၏၊ အာဇီဝသ္မိံ၊ အာ
ဇီဝသ္မိံ၊ ယောတိက္ခ၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ အာဇီဝဟေတု၊ အသက်ကို
မွေးလိုခြင်းဟူသော-အကြောင်းကြောင့်၊ ဝေဇ္ဇကမ္ပံ၊ ဆေးကျခြင်းဟူသော
အမှုကို၊ ပဟိဏာဂမနံ၊ လူတို့၏-အစေအပါးခံ၍- အောင်တမန် သွားခြင်း
ကို၊ ဝဏ္ဏဗာလနံ၊ အိုင်းအမာကို-ဘောက်ခွဲခြင်းကို၊ ကရောတိ၊ ပြု၏၊ အရ
မက္ခန္ဓံ၊ အမာသွ်-ဆေးလိမ်းကျခြင်းကို၊ ဒေတိ၊ ပေး၏၊ တေလံ၊ ဆီကို၊ ပစတိ၊
ချက်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဧကဝိသတိ၊ အနေသနာဝသေန၊ နှစ်ဆဲ့တပါးသော
အနေသန၏-အတွင်းအားဖြင့်၊ ဇိဝိတံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို၊ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏၊
ယောဝါပန၊ အကြင်ရဟန်းသည်မူလည်း၊ ဝိညာပေတွာ၊ တောင်း၍၊ ဘုဉ္ဇ
တိ၊ စား၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ အာဇီဝေါ၊ အသက်မွေးခြင်းသည်၊ အပရိ
သုဒ္ဓေါနာမ၊ မစင်ကြယ်သည်မည်၏၊ အယံပန၊ ဤအာဇီဝကိုလည်း၊ သိက္ခာ
ပဗဗန္ဓေနော၊ သိက္ခာဝုဒ်တည်းဟူသော-ကန်သင်းခွဲခြင်းဖြင့် သာလျှင်၊
ပဋိက္ခိတ္တော၊ ပယ်အပ်ပြီ၊ ဣမသ္မိံသုတ္တေ၊ ဤမဟာအဿဝုရသုတ်၌၊ ဧတံ
ဥာယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးကိုလည်း၊ အကထေတွာ၊ မဟာမူ၍၊ ပရမသလ္လေခေါ
နာမ၊ လွန်စွာ-ခေါင်းပါး စေတတ်သော- အာဇီဝ မည်သည်ကို၊ ကထိ
တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ယောတိက္ခ၊ အကြင်ရဟန်း
သည်၊ သပ္ပိ နဝနိတ တေလ မရဖာဏိ တာဒိနိ၊ ထောပတ်-ဆီဦး-ပျား
တင်လဲ- အစရှိသည်တို့ကို၊ လာဘိတွာ၊ ရ၍၊ သွေဝါ၊ နက်ဖြန်၌-လည်း
ကောင်း၊ ပုနဒိဝသေဝါ၊ နက်ဖြန်၏-တရက်-သံဘက်ဖြစ်သော-နေ၌လည်း
ကောင်း၊ ဘဝိယတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သန္နိမိကာရကံ၊ သိမ်းခြင်းကို
ပြု၍၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်၏၊ ယောဝါပန၊ အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊
နိဗ္ဗုတိရာဒိနိ၊ တမာညွန့်-အစရှိသည်တို့ကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ သာမဏေရေ၊
သာမဏေတို့ကို၊ အာရုသော၊ ငါရှင်သာမဏေတို့၊ အကိုရေ၊ တမာညွန့်
တို့ကို၊ ခါဒထ၊ စားရကုန်အံ့လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏၊ သာမဏေရာ၊

သာမဏေတို့သည်။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ ခါဒိတုကာမော၊ ခဲခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ပြုကုန်၍။ ခေန္တိ၊ ပေးကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဒဟ၊ ရေဝါ၊ ပဉ္စင်းပျိုတို့ကို-လည်းကောင်း၊ သာမဏေရေဝါ၊ သာမဏေတို့ကို-လည်းကောင်း၊ အာရသော၊ ငါ့ရှင်တို့၊ ပါနိယံ၊ သောက်ရေကို၊ ဝိဝထ၊ သောက်ကုန်အံ့လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ တေ၊ ထိုပဉ္စင်း-သာမဏေတို့သည်။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ ပါနိယံ၊ သောက်ရေကို၊ ဝိဝတုကာမော၊ သောက်ခြင်းငှါ-အလိုရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပါနိယသင်္ခံ၊ ရေသောက်-ခရသင်းကို၊ ဓောဝိတွာ၊ ဆေး၍၊ ခေန္တိ၊ ပေးကုန်၏။ တဗ္ဗိ၊ ထိုရေကိုလည်း၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ၊ သုံးဆောင်သော ရဟန်း၏။ အာဇီဝေါ၊ အသက်မွေးခြင်းသည်။ အပရိသုဒ္ဓေါနာမ၊ မစင်ကြယ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိပရိတော၊ ထိုမှဘောက်ပြန်သော-အာဇီဝသည်။ ပရိသုဒ္ဓေါနာမ၊ စင်ကြယ်သည်မည်၏။ ။

မတ္တညူတိ၊ မတ္တညူဟူသည်ကား၊ ပရိယေသန ပဋိဂ္ဂဟဏ ပရိဘောဂေသု၊ ရှာခြင်း-ခံခြင်း-သုံးဆောင်ခြင်းတို့၌၊ မတ္တညူ၊ အတိုင်းအရှည်ကိုသိသည်၊ ယုတ္တညူ၊ သင့်တင့်သည်ကိုသိသည်။ ပမာဏညူ၊ အတိုင်းအရှည်ကိုသိသည်။ ဇာဂရိယ မနုယုတ္တောတိ၊ ဇာဂရိယ-မနုယုတ္တောဟူသည်ကား ရတ္တိဒိဝံ၊ ညဉ့်နေ့ကို၊ ဆကောဋ္ဌာသေ၊ ခြောက်တို့တို့ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ကေတ္ထိံ၊ ကောဋ္ဌာသေ၊ တတို့၌၊ နိဒ္ဒါယ၊ အိပ်၍၊ သြကာသံ၊ အခွင့်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ပဉ္စကောဋ္ဌာသေ၊ ငါးတို့တို့-ပတ်လုံး၊ ဇာဂရိယမ္ပိ၊ နိုးကြားခြင်းလုံလ၌၊ ယုတ္တာပယုတ္တော၊ အားထုတ်အပ်သော-လုံလကိုအားထုတ်၏။ သီဟသေယျန္တိ၊ သီဟသေယျဟူသော-ဤပါဌ၌၊ ကာမဘောဂိသေယျာ၊ ကာမဂုဏ်ကို- ခံစားသောသူတို့၏-အိပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ပေတသေယျာ၊ ပြိတ္တာတို့၏-အိပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ သီဟသေယျာ၊ ကေသရာဇာ ခြင်္သေ့မင်းတို့၏-အိပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ တထာဂတသေယျာ၊ ဘုရားတို့၏-အိပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စတသော၊ လေးပါးကုန်သောသေယျာ၊ အိပ်ခြင်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်၊ သိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ယေတုယျေန၊ များသောအားဖြင့်၊ ကာမဘောဂိ၊ ကာမဂုဏ်ကိုခံစားသည်လည်း-ဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည် ဝါမေနပသေန၊ လက်ဝဲနံပါးဖြင့်၊ သေန္တိ၊ အိပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသို့ အိပ်ခြင်းသည်၊ ကာမဘောဂိသေယျာ၊ ကာမဂုဏ်ကို-ခံစားသော သူတို့၏-အိပ်ခြင်းမည်ကုန်၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ တေသု၊ ထိုလူတို့၌၊ ယေတုယျေန၊

၃၆၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

များသောအားဖြင့်၊ ဒက္ခိဏေနပဿေန၊ လင်္ကျာနံပါးဖြင့်၊ သယန္တောနာမ၊
 အိပ်ခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ယေဘုယျေန၊ များသော
 အားဖြင့်၊ ပေတာ၊ ပြိတ္တာတို့သည်၊ ဥတ္တာနာ၊ ပက်လက်ဖြစ်ကုန်၍၊ သေန္တိ၊
 အိပ်ကုန်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသို့- အိပ်ခြင်းသည်၊ ပေတာသေယျာ၊ ပြိတ္တာတို့
 ၏အိပ်ခြင်းမည်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ပေတာ၊ ပြိတ္တာတို့သည်၊ အပ္ပင်္ဂသလော
 ဟိတတ္တာ၊ နည်းသော-အသား-အသွေး-ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဋ္ဌိ
 သဗ္ဗာတဇနိတာ၊ အရိုးဆက်တို့ဖြင့်-မြှေးရှက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဧကေ
 နပဿေန၊ နံပါးကာဘက်ဖြင့်၊ သယိတုံ၊ အိပ်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကောန္တိ၊ မတတ်
 နှိုင်းကုန်၊ ဥတ္တာနာဝ၊ ပက်လက်ဖြစ်ကုန်၍သာလျှင်၊ သေန္တိ၊ အိပ်ကုန်၏၊
 ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်၊ ဝိဂရာဇာ၊ သားတို့
 ၏-မင်းဖြစ်သော၊ သီဟော၊ ကေသရာဇာ၊ ခြင်္သေ့မင်းသည်၊ နဂုံဌံ၊ အမြီးကို၊
 အန္တရသတ္တိမ္ပိ၊ ပေါင်ကြား၌၊ ပက္ခိပိတ္တာ၊ ထည့်၍၊ ဒက္ခိဏေန ပဿေန၊
 လင်္ကျာနံပါးဖြင့်၊ သေတိ၊ အိပ်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသို့အိပ်ခြင်းသည်၊ သီဟ
 သေယျာ၊ ခြင်္သေ့တို့၏-အိပ်ခြင်းမည်ကုန်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တေဇုဿ
 ဓတ္တာ၊ တန်ခိုးထက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိဂရာဇာ၊ သားတို့၏-မင်းဖြစ်
 သော၊ သီဟော၊ ခြင်္သေ့သည်၊ နေပုရိမပါဒေ၊ ရှေးခြေနှစ်ဘက် တို့ကို၊
 ကေသိဉ္ဇာနေ၊ တနေရာတည်း၌၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ ပန္နိမပါဒေ၊ နောက်ခြေ
 နှစ်ဘက်တို့ကို၊ ကေသိဉ္ဇာနေ၊ တခုသောနေရာ၌၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ နဂုံဌံ၊
 အမြီးကို၊ အန္တရသတ္တိမ္ပိ၊ ပေါင်ကြား၌၊ ပက္ခိပိတ္တာ၊ ထိုထား၍၊ ပုရိမပါဒေ၊ ပန္နိ
 မပါဒနဂုံဌာနံ၊ ရှေးခြေ-နောက်ခြေ-အမြီးတို့၏၊ ဌိတောကာသံ၊ တည်ရာ
 အရပ်ကို၊ သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်၍၊ နိန္နုပုရိမပါဒါနံ၊ ရှေးခြေနှစ်ဘက်တို့၏၊ မတ္ထ
 ကေး၊ အပေါ်၌၊ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ သယတိ၊ အိပ်၏၊ ဒိဝ
 သတ္ထိ၊ တနေ့ပတ်လုံးလည်း၊ သယိတွာ၊ အိပ်၍၊ ပဗုဇ္ဈမာနေ၊ နိုးလတ်သော်၊
 နဥတ္တရာသန္တော၊ ထိတ်လန့်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပဗုဇ္ဈတိ၊ နိုး၏၊ သီသံ
 ပန၊ ဦးခေါင်းကိုကာ၊ ဥက္ခိပိတ္တာ၊ ချို၍၊ ပုရိမပါဒါနိနံ၊ ရှေးခြေအစရှိသည်တို့
 ၏၊ ဌိတောကာသံ၊ တည်ရာအရပ်ကို၊ သလ္လက္ခေတိ၊ မှတ်၏၊ ကိဉ္စိ၊ တခုတခု
 သော-အင်္ဂါသည်၊ ဌာနံ၊ ထားရာအရပ်ကို၊ ဝိဇဟိတွာ၊ စွန့်၍၊ ဌိတံ၊ တည်
 သည်၊ သစေဟောတိ၊ အကယ်၍-ဖြစ်အံ့၊ ဣဒံ၊ ဤသို့-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ တုယံ၊
 သင်၏၊ ဇာတိယာစ၊ ဇာတ်အားလည်းကောင်း၊ သူရဿဘာဝဿ၊ ရဲရင့်
 သော-အဖြစ်အားလည်းကောင်း၊ နအနုဇ္ဈပံ၊ မလျောက်ပတ်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 အနတ္တမနော၊ နှလုံးမသာယာသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌

သာယျင်၊ သယတိ၊ အိပ်၏။ ဂေါစရာယ၊ ကျက်စားခြင်းငှါ၊ နပက္ကမိ၊ မပဲ၊
 အဝိစဟိတွာ၊ မစွန့်မူ၍၊ ဌိတေပန၊ တည်သည်ရှိသော်ကား၊ တုယံ၊ သင်
 ၏၊ ဇာတိယာစ၊ ဇာတ်အားလည်းကောင်း၊ သူရဿဝဿ၊ ရဲရင့်သော
 အဖြစ်အားလည်းကောင်း၊ ဣဒံ၊ ဤသို့-မရှေ့ခြင်းသည်၊ အနုရူပံ၊ လျောက်
 ပတ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော၊ အလွန်ရှင်သည်ဖြစ်၍၊ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍၊
 သိဟာဝိဇန္တိတံ၊ ခြင်္သေ့မင်း၏-ကွန်မြူးခြင်းကို၊ ဝိဇန္တိတွာ၊ ကွန်မြူး၍၊ ကေ
 သရာသာရံ၊ လည်ဆံတည်းဟူသော-ဝန်ကို၊ ဝိရုနိတွာ၊ ခါတွက်၍၊ တိက္ခတ္တံ၊
 သုံးကြိမ်၊ သိဟာနာဒံ၊ ခြင်္သေ့သံကို၊ နဒိတွာ၊ ပောက်၍၊ ဂေါစရာယ၊ ကျက်
 စားခြင်းငှါ၊ ပက္ကမိ၊ ပဲ၏၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနသေယျာပန၊ စတုတ္ထဈာန်ဖြင့်-အိပ်
 ခြင်းကိုကား၊ တထာဂတသေယျာတိ၊ တထာဂတသေယျာဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ၊
 ဆိုအပ်၏၊ တာသု၊ ထိုလေးပါးသော-အိပ်ခြင်းတို့တွင်၊ ဣမေ၊ ဤမဟာအဿ
 ဝရသုတ်၌၊ သိဟသေယျာ၊ သိဟသေယျသည်၊ အာဂတာ၊ လာ၏၊ ဟိသစ္စံ
 ဖုန်၏၊ အယံ၊ ဤသိဟသေယျသည်၊ တေဇုဿဒဏ္ဍရိယာပထတ္တာ၊ တန်ခိုး
 ထက်သော-ဣရိယာဝုထ်-ဖြစ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥတ္တမသေယျာနာ
 မ၊ မြတ်သော-အိပ်ခြင်းမည်၏၊ ပါဒေနပါဒန္တိ၊ ပါဒေန-ပါဒ်ဟူသည်ကား၊
 ဗွဲကွဲဏပါဒေန၊ လက်ျာခြေဖြင့်၊ ဝါမပါဒံ၊ လက်ဝဲခြေကို၊ အစ္စာဓာယာတိ၊
 အစ္စာဓာယ ဟူသည်ကား၊ အတိဓာယ၊ အရိုးခြင်း-လွဲအောင်-တင်၍၊
 ဤသကံ၊ စဉ်းငယ်၊ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍၊ ဌပေတွာ၊ အရိုးခြင်း-လွဲအောင်
 ထား၍၊ ဟိသစ္စံ၊ ဖုန်၏၊ ဂေါပ္ပကေန၊ ဗျောက်ရိုးဖြင့်၊ ဂေါပ္ပကေ၊ ဗျောက်ရိုးသည်၊
 ဇာဏုနာဝါ၊ မြင်းခေါင်းရိုးဖြင့်မူလည်း၊ ဇာဏုမ္ပိ၊ မြင်းခေါင်းရိုးသည်၊ သံ
 ဗုဒ္ဓိယမာနေ၊ ထိသည်ရှိသော်၊ အတိဏ္ဍာ၊ မပြတ်၊ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်၊
 ဥပ္ပန္နတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဗိတ္တံ၊ ဗိတ်သည်၊ ဧကဂ္ဂံ၊ တည်ကြည်သည်၊ နပောတိ၊
 မဖြစ်၊ သေယျာ၊ အိပ်ခြင်းသည်၊ အမာသုကာ၊ မချမ်းသာသည်၊ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏၊ ယထာပန၊ အကြင်အခြင်း အရာအားဖြင့်-ထားအပ်သည် ရှိသော်
 ကား၊ နသံဃဇ္ဇေတိ၊ မထိပါး၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်း အရာ အားဖြင့်၊
 အတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍၊ ဌပိတေ၊ ထားအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝေဒနာ၊ နုက္ခဝေဒနာ
 သည်၊ နုပ္ပန္နတိ၊ မဖြစ်၊ ဗိတ္တံ၊ ဗိတ်သည်၊ ဧကဂ္ဂံ၊ တည်ကြည်သည်၊ ဟော
 တိ၊ ဖြစ်၏၊ သေယျာ၊ အိပ်ခြင်းသည်၊ ဗာသုကာ၊ ချမ်းသာသည်၊ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့အစ္စာခါယဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်
 ၏၊ အဘိဇ္ဈာလောကေတိအာဒိ၊ အဘိဇ္ဈာ-လောကေ ဤသို့အစရှိသောစ
 ကားရပ်ကို၊ ဝုဇ္ဇဟတ္ထိပဒေ၊ ဝုဇ္ဇဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်၌၊ ဝိတ္ထာရိတံ၊ ချဲ့အပ်ပြီ။

၃၆၄ • မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

သေယျထာပိတိက္ခဝေတိ။ သေယျထာပိ-ဘိက္ခဝေဟူ၍၊ ယာပနာယံ
ယာပနအယံဥပမာ၊ အကြင်ဥပမာကို၊ ဂုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊
ထိုဥပမာစကား၌၊ ဣဏမာဒါယာတိ၊ ဣဏမာဒါယဟူသည်ကား၊ ဇနိ
ယာ၊ အကိုး-အပွါး-အားဖြင့်၊ ခနံ၊ သူတပါး၏-ဥစ္စာကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊
ဗျန္တိံ ကရေယျာတိ၊ ဗျန္တိံ ကရေယျ ဟူသည်ကား၊ ဝိဂတန္တောနိ၊ ကင်း
ခြင်း-ဆုံးခြင်းတို့ကို၊ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအား
ဖြင့်-ဆပ်ပေးသည်ရှိသော်၊ နေသံ၊ ထိုလူတို့အား၊ ကာကဏိက မက္ခောဝိ၊
တချင်ရွေးမျှလည်းဖြစ်သော၊ ပရိယန္တောနာမ၊ မြို့ကြွင်းမည်သည်၊ နာဝ
သိဿတိ၊ မကြွင်း၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကရေယျ၊ ဆပ်
ပေးရာ၏။ သဗ္ဗသေ၊ အချင်းခပ်သိမ်း၊ ပဋိနိယျာတေယျ၊ ဆပ်ပေးရာ၏။ ဣတိ
အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ တတောနိဒါနန္တိ၊ တတောနိ
ဒါနံဟူသည်ကား၊ အာဏဏျနိဒါနံ၊ မြို့ကင်းခြင်းဟူသော- အကြောင်း
ကြောင့်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ သောသုရိသော၊ ထိုသောကျားသည်၊ အဏာဏော၊
မြို့ကင်းခြင်းသည်၊ အဋ္ဌိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဝဇ္ဇန္တော၊ ဆင်ခြင်သည်
ရှိသော်၊ ဗလဝပါမောဇ္ဇံ၊ အားကြီးသော-နှစ်သက်ခြင်းကို၊ လဘာတိ၊ ရ၏။
ဗလဝသောမနဿံ၊ အားကြီးသော-နှစ်သက်ခြင်းကို၊ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။
တေန၊ ထိုကြောင့်၊ လဘောထပါမောဇ္ဇံ၊ အဓိဂစ္ဆေယျ သောမနဿန္တိ၊
လဘောထပါမောဇ္ဇံ - အဓိဂစ္ဆေယျသောမနဿံဟူ၍၊ ဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ
အပ်ပြီ။ ဝိသဘာဝဝေဒနုပ္ပတ္တိယာ၊ သဘောမတူသော- ဝေဒနာ၏-ဖြစ်
ခြင်းကြောင့်၊ ကကစေနေဝ၊ လွှဲဖြင့်သာလျှင်၊ စတုဇ္ဈဂိယာပထံ၊ လေးပါး
သော-ဇ္ဈဂိယာပုထံကို၊ ဆိန္ဒန္တော၊ ဖြတ်လျက်၊ အာဗာဓတိ၊ နာကျင်တတ်
၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အာဗာဓော၊ အာဗာဓမည်၏။ သော၊ ထိုနာကျင်
ခြင်းသည်၊ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
အာဗာဓိကော၊ အာဗာဓိကမည်၏။ တံသမုဋ္ဌာနေန၊ ထိုအနာကြောင့်-ဖြစ်
သော၊ ရက္ခေန၊ ဆင်းရဲခြင်းဖြင့်၊ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သည်၊
အဓိမတ္တဂိလာနောတိ၊ အဓိမတ္တဂိလာနောဟူသည်ကား၊ ဗာဠဂိလာနော၊
ပြင်းစွာနာ၏။ နန္တောဒေယျာတိ၊ နန္တောဒေယျဟူသည်ကား၊ အဓိမတ္တဗျာဓိပ
ရေတတာယ၊ လွန်စွာသော- အနာသည်-နှိပ်စက် အပ်သည်၏- အဖြစ်
ကြောင့်၊ နရုဇ္ဈေယျ၊ မနှစ်သက်ရာ၊ ဗလမတ္တာတိ၊ ဗလမတ္တာဟူသည်ကား၊
ဗလမေဝ၊ အားပင်လျှင်တည်း၊ အဿ၊ ထိုသောကျား၏၊ ကာယေ၊ ကိုယ်၌၊
ဗုလဉ္စ၊ အားသည်လည်း၊ နာဝေယျ၊ ရှိသည်မဖြစ်ရာ၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်

ကား၊ အဝတ္ထော၊ အနက်တည်း။ တတောနိဒါနန္တိ၊ တတောနိဒါနံ ဟူသည်
 ကား၊ အာရောဂျနိဒါနံ၊ အနာကင်းခြင်းဟူသော- အကြောင်းကြောင့်၊ ဟိ
 သစ္စံ၊ ဖြစ်၏၊ အရောဂေါ၊ အနာကင်းသည်၊ အမှီဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဝဇ္ဇ
 ယတော၊ ဆင်ခြင်သော၊ တဿ၊ ထိုယောကျ်ားအား၊ တဒုတယံ၊ ထိုပီတိပါ
 မောဇ္ဇ-နှစ်ပါးသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ လဘောထပါမောဇ္ဇံ
 အဓိဂဇ္ဈေယျသောမနဿန္တိ၊ လဘောထပါမောဇ္ဇံ-အဓိဂဇ္ဈေယျသော
 မနဿံဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ နစဿကိပ္ပိဘောဂါနံ ဝယောတိ၊
 နစဿကိပ္ပိဘောဂါနံ ဝယောဟူသည်ကား၊ ကာကဏိကမတ္တဗ္ဗိ၊ တချင်
 ရွေးမျှလည်း၊ ဘောဂါနံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏၊ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းသည်၊ နာ
 ဝေယျ၊ မဖြစ်ရာ၊ တတောနိဒါနန္တိ၊ တတော-နိဒါနံဟူသည်ကား၊ ဗန္ဓန
 မောက္ခနိဒါနံ၊ နှောင်အိမ်မှ-လွတ်ခြင်းဟူသော- အကြောင်းကြောင့်၊ သေ
 သံ၊ ကြွင်းသော-စကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-နည်း
 ဖြင့်သာလျှင်၊ သဗ္ဗပဒေသု၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌၊ ယောဇေတဗ္ဗိ၊ ယဉ်အပ်
 ၍၊ အနတ္တာမိနေတိ၊ အနတ္တာမိနော ဟူသည်ကား၊ အတ္တနိ၊ မိမိကိုယ်၌၊
 အမိနော၊ အစိုးရသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ရုစိယာ၊ အလို
 အားဖြင့်၊ ကိပ္ပိ၊ တစုံတခုသော-အမှုကို၊ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှါ၊ နလဘတိ၊ မရ၊
 ပရာမိနေတိ၊ ပရာမိနောဟူသည်ကား၊ ပရေသု၊ သူတပါးတို့သည်၊ အမိ
 နော၊ အစိုးရသည်၊ ပရသေဝ၊ သူတပါး၏သာလျှင်၊ ရုစိယာ၊ အလိုအား
 ဖြင့်၊ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ရ၏၊ နယေနကာမံဂမောတိ၊ နယေနကာမံဂမောဟူသည်
 ကား၊ ယေနိသာဘာဂေန၊ အကြင်-အရပ်မျက်နှာ-အဖို့ဖြင့်၊ အဿ၊ ထို
 ယောကျ်ားအား၊ ကာမော၊ သွားခြင်းငှါတောင့်တသော-အလိုသည်၊ ဟော
 တိ၊ ဖြစ်၏၊ ဂမနာယ၊ သွားခြင်းငှါ၊ ဣန္ဒာ၊ အလိုသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ တေ
 န၊ ထိုအရပ်သို့၊ ဂန္တု၊ သွားခြင်းငှါ၊ နလဘတိ၊ မရ၊ ဒါသဗျာတိ၊ ဒါသဗျာဟူ
 သည်ကား၊ ဒါသဘာဝါ၊ ကျွန်၏-အဖြစ်မှ၊ ဘုဇိသောတိ၊ ဘုဇိသောဟူ
 သည်ကား၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ သန္တကော၊ ဥစ္စာတည်း၊ တတောနိဒါနန္တိ၊
 တတောနိဒါနံဟူသည်ကား၊ ဘုဇိဿနိဒါနံ၊ မိမိ၏-ဥစ္စာဖြစ်ခြင်းဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်၊ ကန္တာ ခုခွါနမဂ္ဂန္တိ၊ ကန္တာရခွါနမဂ္ဂံ ဟူသည်ကား၊
 ကန္တာရံ၊ ရေမရှိသော၊ အခွါနမဂ္ဂံ၊ အခွန်ရှည်သော-ခရီးသို့၊ နိရုဒကံ၊ ရေမရှိ
 သော၊ ဒိဃမဂ္ဂံ၊ အခွန်ရှည်သော-ခရီးသို့၊ ဣတိ အယံ၊ ဤသည် ကား၊
 အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ တတောနိဒါနန္တိ၊ တတောနိဒါနံဟူသည် ကား၊

၃၆၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

သေမန္တဘူမိနိဒါနံ၊ ဘေး၏-ဆုံးရာဖြစ်သော-အရပ်သို့ရောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ။

ဣမေပဉ္စနိဝရဏောအပ္ပဟိနေတိဇေတ္ထ၊ ဣမေပဉ္စနိဝရဏောအပ္ပဟိနေဟူသော-ဤပါဌ၌၊ ဘဂဝါ၊ ဖြတ်စွာဘုရားသည်။ အပ္ပဟိနံ၊ မပယ်အပ်သေးသော၊ ကာမန္တနိဝရဏံ၊ ကာမန္တ-နိဝရဏကို၊ ဣဏာသဒိသံ၊ မြို့နှင့်တူသည်ကို၊ သေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သော-နိဝရဏတို့ကို၊ ရောဂါဒိ-သဒိသာနိ၊ ရောဂါအစရှိသည်တို့နှင့်-တူသည်တို့ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဒသေတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ တတြ၊ ထိုဥပမာ-စကား၌၊ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့၊ သည်ကား၊ သဒိသတာ၊ တူသည်၏-အဖြစ်တည်း။ ဟိပါကဋိကရောမိ၊ ထင်စွာ ပြဦးအံ့၊ ယောဂုရိသော၊ အကြင်ယောကျ်ားသည်၊ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏၊ ဣဏံ၊ မြို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဝိနာသေတိ၊ ဗျက်စီး၏၊ သောဂုရိ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်၊ တေဟိ၊ ထိုမြို့ရှင်တို့သည်၊ ဣဏံ၊ မြို့ကို၊ ဒေဟိတိ၊ ပေးလောဟု၊ ဂုစ္စမာနောပိ၊ ဆိုသော်လည်းကောင်း၊ ဗရသံ၊ ရုန့်ရင်းသောစကားကို၊ ဂုစ္စမာနောပိ၊ ဆိုသော်လည်းကောင်း၊ ဗန္ဓမာနောပိ၊ နှောင်ဘွဲ့သော်လည်းကောင်း၊ ပဟရိယမာနောပိ၊ ပုတ်ခတ်အပ်သော်လည်းကောင်း၊ ကိဉ္စိ၊ တစ်ခု တစ်ခုကို၊ ပဋိ ဟရိတုံ၊ ပုတ် ခတ်တုံ-ပုတ်ခတ် ခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို၊ တိတိက္ခတိ၊ သည်းခံရ၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တံဣဏံ၊ ထိုမြို့သည်၊ အဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏၊ တိတိက္ခကာရဏံ၊ သည်းခံခြင်း၏အကြောင်းသည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ ဤအတူသာလျှင်၊ ယော၊ အကြင်သူသည်၊ ယမ္ပိ၊ အကြင်သူ၌၊ ကာမန္တန္ဓေန၊ ကာမန္တန္ဓဖြင့်၊ ရုက္ခတိ၊ တတ်စွန်း၏၊ တဗျာဂ္ဂဟဏေန၊ တဗျာဂတည်းဟူသော-စွဲလမ်းခြင်းဖြင့်၊ တံဝတ္ထု၊ ထိုဝတ္ထုကို၊ ဂဗ္ဗတိ၊ စွဲလမ်း၏၊ သော၊ ထိုသူကို၊ တေန၊ ထိုတတ်စွန်းအပ်သော-သူသည်၊ ဗရသံ၊ ရုန့်ရင်းသော-စကားကို၊ ဂုစ္စမာနောပိ၊ ဆိုအပ်သော်လည်းကောင်း၊ ဗန္ဓမာနောပိ၊ ဘွဲ့အပ်သော်လည်းကောင်း၊ ပဟရိယမာနောပိ၊ ပုတ်ခတ်အပ်သော်လည်းကောင်း၊ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို၊ တိတိက္ခတိ၊ သည်းခံရ၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သောကာမန္တန္ဓော၊ ထိုကာမန္တန္ဓသည်၊ အဿ၊ ထိုသူ၏၊ တိတိက္ခကာရဏံ၊ သည်းခံခြင်း၏-အကြောင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကိဝိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း-ဟူမူကား၊ ဃာရသာမိကေဟိ၊ အိမ်ရှင်-ယောကျ်ားတို့သည်၊ ဝိယမာနာနံ၊ သတ်ပုတ်-ညှဉ်းဆဲ-အပ်ကုန်သော၊ ဣတ္ထိနံဝိယ၊ မိန်းမတို့

ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိဇေံ၊ ဤသို့။ ဣတံဝိယ၊ ဖြိုကိုကဲ့သို့။ ကာမန္တန္ဒော၊ ကာမန္တန္ဒကို၊ ဧဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ။

ပန၊ အဘို့တပါးကို-ဆိုပြီးအံ့။ ပိတ္တရောဂါတုရော၊ သည်းခြေ-အနာကြောင့်-နာကျင်သော-သူသည်။ မရသက္ခရာဒိသ၊ ချိုသော အရသာအစရှိသည်တို့ကို။ ဒိန္နေသုပိ၊ ပေးအပ်ကုန်သော်လည်း။ ပိတ္တရောဂါတုရတာယ၊ သည်းခြေနာဖြင့်-နာကျင်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုချိုသောအရသာ- အစရှိသည်တို့၏။ ရသံ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော-အရသာကို။ နုဝိန္ဒတိ နဇာနာတိ၊ မသိ။ တိတ္ထကံ တိတ္ထကန္တိ၊ ခါး၏-ခါး၏ဟူ၍၊ ဥပ္ပိရဏိယေဝ၊ အနံသည်သာလျှင်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဗျာပန္နပိတ္တော၊ ဒေါသစိတ်ရှိသော-သူသည်။ ဟိတကာမေဟိ၊ အကျိုးစီးပွားကို-အလိုရှိကုန်သော။ အာစရိယုပဏ္ဏာယေဟိ၊ ဆရာဥပဏ္ဏာယ်တို့သည်။ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ၊ ပိုးစဉ်းမျှကိုလည်း။ ဩဝဒိယမာနော၊ ဆုံးမအပ်သည်ရှိသော်။ ဩဝါဒံ၊ အဆုံးအမကို။ နဝဏ္ဏာတိ၊ မယူနိုင်။ အတိဝိယ၊ အတိုင်းအရှည်ကို-လွန်၍သာလျှင်။ မေ၊ တပည့်တော်အား။ ဝုဋ္ဌေ၊ ကိုယ်တော်အရှင်တို့သည်။ ဥပဒ္ဒဝေထ၊ နှိပ်စက်ကုန်၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော-စကားကို။ ဝတ္ထာ၊ ဆို၍၊ ပိတ္တ မသိ၊ လူထွက်၏။ ပိတ္တာရောဂါတုရတာယ၊ သည်းခြေနာဖြင့်-နာကျင်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်။ သောပုရိသော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ မရသက္ခရာဒိရသံ၊ ပျားသကာအစရှိသည်တို့၏-အရသာကို။ နုဝိန္ဒတိဝိယ၊ မသိသကဲ့သို့။ ကောသေ တုရတာယ၊ အမျက်ဒေါသဖြင့်-နာကျင်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်။ ဈာနသုခါဒိတေဒံ၊ ဈာန်ချမ်းသာ-အစရှိသည်-အပြားရှိသော။ သာသနရသံ၊ သာသနာတော်၏အရသာကို။ နုဝိန္ဒတိ၊ မသိ။ ဣတိဇေံ၊ ဤသို့။ ရောဂါဝိယ၊ အနာကိုကဲ့သို့။ ဗျာပါဒေါ၊ ဒေါသကို၊ ဧဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ။

၉

ပန၊ အဘို့တပါးကို-ဆိုပြီးအံ့။ နက္ခတ္တဒိဝေသ၊ နက္ခတ်သဘင်-ကစားသောနေ့၌၊ ဗန္ဓနာဂါရေ၊ နှောင်အိမ်၌၊ ဗန္ဓော၊ နှောင်ခွဲအပ်သော၊ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ နက္ခတ္တဿ၊ နက္ခတ်-သဘင်၏။ အာဒိ၊ အစကို။ နေဝပဿတိ၊ မမြင်၊ မဏ္ဍိ၊ အလယ်ကို၊ နပဿတိ၊ မမြင်။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးကို၊ နပဿတိ၊ မမြင်။ သောပုရိသော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ ဒုတိယဒိဝေသ၊ နှစ်ရက်မြောက်သော-နေ့၌၊ မုတ္တော၊ နှောင်အိမ်မှ-လွတ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ ဟိယေျာ၊ ယမန်နေ့က။ နက္ခတ္တံ၊ နက္ခတ်သည်။ မနာဝံ၊ နှစ်လိုဘွယ်ရှိ၏။ နစ္စံ၊ ကခြင်းသည်။ အဟော၊ ဩအံ့ဘွယ်ရှိ၏။ ဝိတံ၊ သိခြင်း

၃၉၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ

သည်။ အဟော၊ ဩအံတွယ်ရှိ၏။ ဣတိအာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသော-စကား
 တို့ကို၊ သုတွာပိ၊ ကြားပါသော်လည်း၊ ပဋိဝစနံ၊ စကားတုံ့ကို၊ နဒေတိ၊
 မပေးနိုင်၊ ကိံကာရဏာ၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း-ဟူမူကား၊
 နက္ခတ္တဿ၊ နက္ခတ်၏။ အနန္တဘူတတ္တာ၊ မခံစား အပ်သည်၏- အဖြစ်
 ကြောင့်၊ နဒေတိယထာ၊ မပေးနိုင်သကဲ့သို့၊ ဇေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊
 ထိနမိဒ္ဓါတိဘူတော၊ ထိန-မိဒ္ဓသည်-နှိပ်စက်အပ်သော၊ သိက္ခ၊ ရဟန်း
 သည်၊ ဝိဝိတ္တနယေ၊ ဆန်းကြယ်သော-နည်းရှိသော၊ ဓမ္မသဝနေ၊ တရား
 နာခြင်းသည်၊ ပဝတ္တမာနေပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း၊ တဿဓမ္မသဝနဿ၊ ထို
 တရားနာခြင်း၏၊ အာဒိ၊ အစကို၊ နေဝဇာနာတိ၊ မသိ၊ မဇ္ဈိ၊ အလယ်ကို၊
 နဇာနာတိ၊ မသိ၊ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးကို၊ နဇာနာတိ၊ မသိ၊ သောတိက္ခ၊
 ထိုရဟန်းသည်၊ ဓမ္မသဝနေ၊ တရားနာခြင်းသည်၊ ဥပဗ္ဗိတေ၊ ထင်သည်
 ရှိသော်၊ ဓမ္မသဝနံ၊ တရားနာခြင်းသည်၊ အဟော၊ ဩအံတွယ်ရှိစွတကား၊
 ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်၊ အဟော၊ ဩအံတွယ်ရှိစွတကား၊ ဥပမာ၊ ဥပ
 မာသည်၊ အဟော၊ ဩအံတွယ်ရှိစွတကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဓမ္မသဝနဿ၊
 တရားနာခြင်း၏၊ ဝဇ္ဇန္တံ၊ ကျေးဇူးကို၊ ဘဏ္ဍမာနာနံ၊ ဆိုကုန်သော-သူတို့၏၊
 ဝစနံ၊ စကားကို၊ သုတွာပိ၊ ကြား၍လည်း၊ ပဋိဝစနံ၊ စကားတုံ့ကို၊ နဒေတိ၊
 မပေးနိုင်၊ ကိံကာရဏာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား၊ ထိနမိဒ္ဓဝသေ
 နံ၊ ထိန-မိဒ္ဓ-တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဓမ္မကထာယ၊ တရားစကား၏၊ အနန္တ
 ဘူတတ္တာ၊ မခံစားအပ်သည်၏- အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊
 ဗန္ဓနာဂါရိယ၊ နောင်အိမ်ကို-ကဲ့သို့၊ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ထိန-မိဒ္ဓကို၊ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်
 အပ်၏။

ပန၊ အတို့တပါးကို-ဆိုပြီးအံ့၊ ဒါသော၊ ကျွန်ုပ်သည်၊ နက္ခတ္တံ၊ နက္ခတ်ကို၊
 ကိဇ္ဇန္တောပိ၊ ကစားရပါသော်လည်း၊ အဗ္ဗာယိကံ၊ အဆာတလျှင်-ပြုအပ်
 သော၊ ဣဒံနာမကရဏီယံ၊ ဤမည်သော-ပြုတွယ်ကိစ္စသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊
 သီဃံ၊ ဆောလျှင်စွာ၊ တတ္ထ၊ ထိုအမှုကိစ္စ-ရှိရာအရပ်သို့၊ ဂစ္ဆ၊ သွားလော၊
 နောစေဂစ္ဆ၊ အကယ်၍-မသွားသည်ဖြစ်အံ့၊ တေ၊ သင်၏၊ ဟတ္ထပါဒံဝါ၊
 လက်-ခြေ-ကိုမူလည်း၊ ဆိန္ဒာမိ၊ ဖြတ်အံ့၊ ကဏ္ဍနာသံဝါ၊ နား-နှာခေါင်း-ကို
 မူလည်း၊ ဆိန္ဒာမိ၊ ဖြတ်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ သီဃံ၊
 လျှင်စွာ၊ ဂစ္ဆတိယေဝ၊ အမှုကိစ္စ-ရှိရာအရပ်သို့-သွားရသည် သာလျှင်
 တည်း၊ နက္ခတ္တဿ၊ နက္ခတ်၏၊ အာဒိ မဇ္ဈိ ပရိယောသာနံ၊ အစ-အလယ်
 အဆုံးကို၊ အနုဘဝိတုံ၊ ခံစားခြင်းငှါ၊ နလဘတိ၊ မရ၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်

ကြောင့်၊ အနုဘဝိတုံ၊ ခံစားခြင်းငှါ၊ နလဘတိ၊ မရသနည်း၊ ပရာမိနတာ
ယ၊ သူတပါးနှင့်-ဝေသည့်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ နလဘတိယထာ၊ မရသကဲ့
သို့၊ ဇေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ဝိနယေ၊ ဝိနည်း၌၊ အပ္ပကတညနာ၊ မလိမ္မာ
သော-ရဟန်းသည်၊ ဝိဝေကတ္တာယ၊ ဝိဝေက-အကျိုးငှါ၊ အရည်၊ တော
သို့၊ ပဝိဇ္ဇေနုပိ၊ ဝင်သဖြင့်လည်း၊ ကိသ္မိံ၊ မိဒေဝ၊ တရံတရသာလျှင်-ဖြစ်
သော၊ အန္တမသော၊ အယုတ်သဖြင့်၊ ကပ္ပိယမံသေဝိ၊ အပ်သော-အသား
၌လည်း၊ အကပ္ပိယသညာယ၊ မအပ်သော-အမှတ်သည်၊ ဥပ္ပန္နာယ၊ ဖြစ်
လတ်သော်၊ ဝိဝေကံ၊ ဝိဝေကကို၊ ပဟာယ၊ စွန့်၍၊ သီလဝိသောနေတ္ထံ၊ သီလ
ကို-သုခိသင်ခြင်းငှါ၊ ဝိနယဓရဿ၊ ဝိနည်းရိုက်-ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သန္တိကံ၊ အထံ
သို့၊ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝိဝေကသုခံ၊ ဝိဝေက-သုခကို၊
အနုဘဝိတုံ၊ ခံစားခြင်းငှါ၊ နလဘတိ၊ မရ၊ ကသ္မာ၊ အတတ်ကြောင့်နည်း
ဟူမူကား၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာဘိဘူတတာယ၊ ဥဒ္ဓစ္စ-ကုက္ကုစ္စသည်-နှိပ်စက်
အပ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဣတိဇေဝ၊ ဤသို့၊ ဒါသောဝိယ၊ ကျွန်ုပ်
ကဲ့သို့၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စ-ကုက္ကုစ္စကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏၊ ။

ပန၊ အဘို့တပါးကို-ဆိုပြီးအံ့၊ ကန္တာရဗ္ဗါနမဂ္ဂံ၊ အခွန်ရှည်သော-ခရီး
သို့၊ ပဋိပန္နော၊ သွားသော၊ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်၊ စောရေဟိ၊ ခိုးသူ
တို့သည်၊ မနုဿာနံ၊ လူတို့အား၊ ဝိလုတ္တောကာသဉ္စ၊ လုရက်ရာဖြစ်သော
အရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဟာတောကာသဉ္စ၊ ဝုတ်ခတ်ရာဖြစ်သော-အရပ်
ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ ဒဏ္ဍကသဗ္ဗေနပိ၊ ဒုတ်-လှ-တံကြောင့်ဖြစ်
သော-အသံကြောင့်လည်းကောင်း၊ သကုဏသဗ္ဗေနပိ၊ ဌက်သံကြောင့်
လည်းကောင်း၊ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်၊ အာဂတာတိ၊ လာကုန်၏ဟူ၍၊
ဥဿကီတပရိသကီတော၊ တဖြတ်ဖြတ်-လိတ်လန့်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်
၏၊ ဂစ္ဆတိပိ၊ သွားလည်းသွား၏၊ တိဋ္ဌတိပိ၊ ရပ်လည်းရပ်၏၊ နိဝတ္တတိပိ၊
ပြန်လည်းပြန်၏၊ ဂတဋ္ဌာနတော၊ သွားသော-အရပ်ထက်၊ အာဂတဋ္ဌာန
မေဝ၊ ပြန်လာသော-အရပ်သည်သာလျှင်၊ ဗဟုတရံ၊ များသည်၊ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏၊ သောပုရိသော၊ ထိုယောကျ်ားသည်၊ ကိစ္ဆေန၊ ဆင်းရဲသဖြင့်၊ ကသိ
ရေန၊ ပင်ပန်းသဖြင့်၊ ခေမန္တဘူမိံ၊ တေးမရှိရာ-အရပ်သို့၊ ပါပဏာတိဝါ၊
ရောက်မူလည်း-ရောက်ရာ၏၊ နဝ၊ ပါပဏာတိယထာ၊ မရောက်မူလည်းမ
ရောက်သကဲ့သို့၊ ဇေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်းအား၊
အဋ္ဌသု၊ ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌၊ ဝိစိကိန္နာ၊ ဝိစိကိန္နာသည်
ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ဗုဒ္ဓေါနု

၄၀၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ခေါ၊ ဘုရားဟုတ်ပါလေ၏လော၊ နန္ဒခေါဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားမဟုတ် လေလော၊
 ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော၊ နယေန၊ နည်းဖြင့်၊ ဝိမိကိန္ဒာ၊ ယုံမှား
 နှစ်ခွဲ-သံသယရှိသည်ဖြစ်၍၊ အဓိမုပ္ပိတွာ၊ နှလုံးသွင်း၍၊ သဒ္ဓါယ၊ ယုံကြည်
 သဖြင့်၊ ဂဏှိတုံ၊ ယုံကြည်အပ်သော- ဝတ္ထုကို-သိမ်းဆည်းအံ့သောငှါ၊
 နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ မဂ္ဂံဝါ၊
 မဂ်သို့ လည်းကောင်း၊ ဗလံဝါ၊ ဖိုလ်သို့ လည်းကောင်း၊ နပါပုဏ္ဏာတိ၊ မ
 ရောက်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကန္တာရန္ဒါနမဂ္ဂေ၊ အစွန့်ရှည်သော-ခရီး၌၊ စောရာ၊
 ခိုးသူတို့သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိသလော၊ နတ္ထိ၊ မရှိသလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုနပ္ပု
 နံ၊ အဘန်တလဲလဲ၊ အာသပ္ပန ပရိသပ္ပနံ၊ ရှေးရှု-ယုံမှားခြင်း-ထက်ဝန်းကျင်
 မှ-ယုံမှားခြင်းကို-လည်းကောင်း၊ အပရိယောဂါဟဏံ၊ ဥာဏ်ဖြင့်သက်
 ဝင်၍-မယူနိုင်ခြင်းကို- လည်းကောင်း၊ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏၊ ဆန္ဒိတတ္ထံ၊
 တုန်လှုပ်သည်၏-အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပါဒေန္တော၊ ဖြစ်စေလျက်၊
 ခေမန္တပတ္တိယာ၊ ဘေးငြိမ်းရာလွင်ပြင်သို့ရောက်ခြင်း၏၊ အန္တရာယံ၊ အန္တ
 ရာယံကို၊ ကရောတိယထာ၊ ပြုသကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ ဝိမိကိန္ဒာပိ၊
 ဝိမိကိန္ဒာသည်လည်း၊ ဗုဒ္ဓေါနုခေါ၊ ဘုရားလေလော၊ နဗုဒ္ဓေါနုခေါ၊ ဘုရား
 မဟုတ်လေလော၊ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော၊ နယေန၊ နည်းဖြင့်၊ ပုနပ္ပု
 နံ၊ အဘန်တလဲလဲ၊ အာသပ္ပန ပရိသပ္ပနံ၊ ရှေးရှု-ယုံမှားခြင်း- ထက်ဝန်း
 ကျင်မှ-ယုံမှားခြင်းကို- လည်းကောင်း၊ အပရိယောဂါဟဏံ၊ ယုံကြည်
 အပ်သော-ဝတ္ထုကို-ဥာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍-မယူနိုင်-မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း
 ကို-လည်းကောင်း၊ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏၊ ဆန္ဒိတတ္ထံ၊ တုန်လှုပ်သည်၏-အဖြစ်
 ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပ္ပါဒေယမာနာ၊ ဖြစ်စေလျက်၊ အရိယာတုမိ ခေမပတ္တိ
 ယာ၊ အရိယာတုံတည်းဟူသော-ဘေးငြိမ်းရာအရပ်သို့-ရောက်ခြင်း၏၊
 အန္တရာယံ၊ အန္တရာယံကို၊ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကန္တာရန္ဒါန
 မဂ္ဂေါပိယ၊ ရေမရှိသော-အစွန့်ရှည်သော-ခရီးခဲကိုကဲ့သို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ငှတ်
 အပ်၏ ။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ သေယျထာဝိတိက္ခဝေအာဏဏျန္တိတ္ထေ၊ သေယျ
 ထာဝိတိက္ခဝေ-အာဏဏျံဟူသောဤပါဌ၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
 ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော၊ ကာမန္တန္ဒနိဝရဏံ၊ ကာမန္တန္ဒနိဝရဏကို၊ အာဏ
 ဏျသဒိသံ၊ မြီကင်းသည်နှင့်-တူသည်၏-အဖြစ်ကို၊ သေသာနိ၊ ဗျာပါဒနိ
 ဝရဏ-ထိနမိဋ္ဌနိဝရဏ-ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စနိဝရဏ-ဝိမိကိန္ဒာနိဝရဏတို့၏
 ကင်းခြင်းတို့ကို၊ အာရောဂျာဒိသဒိသာနိ၊ အနာ၏ကင်းခြင်းအစရှိသည်နှင့်

တူသည်၏အဖြစ်တို့ကို၊ ကတွားပြု၍၊ ဒဿတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ တကြိ၊ ထိုစ
 ကားရပ်၌၊ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့၊ သည်ကား၊ သဒိသတာ၊ တူသည်၏-အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း၊ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်-ထင်စွာပြဦးအံ့၊ ဝုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်
 ဣဏံ၊ မြို့ကို၊ အာဒါယ၊ ယူ၍၊ ကမ္မန္တေ၊ အမှုတို့ကို၊ ပယောဇေတွာ၊ ယှဉ်၍၊
 သမိဒ္ဓကမ္မန္တော၊ ပြည့်စုံသော-အမှုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဣဒံဣဏံနာမ၊ ဤမြို့မည်
 သည်ကား၊ ပလိဗောဓမ္မလံ၊ ကြောင့်ကြခြင်း၏-အကြောင်းတည်း၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍၊ သဝဓိကံ၊ အပွားနှင့်တကွသော၊ ဣဏံ၊ မြို့ကို၊ နိယျာ
 ဇေတွာ၊ ဆပ်ပေး၍၊ ပဏ္ဏံ၊ မြို့မှတ်စာရင်းကို၊ ဗလောပေယျ၊ ဆုတ်စေရာ၏၊
 အထ၊ ထိုသို့ဆုတ်သောအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုမြို့ရှင်ယောကျ်ားအား၊ တဟော၊
 ထိုဆပ်ပေးပြီးသော-အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ကောဝိ၊ တရံတယောက်သော
 သူသည်၊ ဣတံ၊ တမန်ကို၊ နေဝပေသေသိ၊ မစေ၊ ပဏ္ဏံ၊ ခေါ်စာကို၊ နပေသေ
 သိ၊ မစေ၊ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်၊ ဣဏာသာမိကော၊ မြို့ရှင်တို့ကို၊ ဒိသ္မာဝိ၊
 မြင်၍လည်း၊ သစေဣတ္ထသိ၊ အကဟံ၍-အလိုရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ အာသနာ၊
 နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌဟတိ၊ ထ၏၊ နောစေဣတ္ထသိ၊ အကဟံ၍အလိုမရှိသည်-ဖြစ်အံ့၊
 နဥဋ္ဌဟတိ၊ မထ၊ ကသ္မာ၊ အတယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား၊ တေဟိ၊ ထိုမြို့ရှင်
 တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ တကွ၊ နိလ္လေပတာယ၊ မြို့လိမ်းကျံ-စပ်ရှက်ခြင်း-မရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ အလဂ္ဂတာယ၊ ကပ်ငြိ-စပ်ရှက်ခြင်း- မရှိသည်၏- အဖြစ်
 ကြောင့်၊ ကရောတိယထာ၊ အလိုရှိတိုင်း-ပြုရသကဲ့သို့၊ ဧဝမေ၊ ဤအတူ
 သာလျှင်၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ အယံကာမန္တန္ဓနာမ၊ ဤကာမန္တန္ဓ-နိဝ
 ရဟမည်သည်ကား၊ ပလိဗောဓမ္မလံ၊ နှောင့်ရှက်ခြင်း၏-အကြောင်းတည်း၊
 ဣတိ၊ ဤသို့လုံးဝိုက်၍၊ သတိပဋ္ဌာနေ၊ သတိပဋ္ဌာန်၌၊ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ပော
 တော်မူအပ်သော-နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဆဓဇ္ဈေ၊ ခြောက်ပါးသော-တရား
 တို့ကို၊ ဘာဝေတွာ၊ ပွားစေ၍၊ ကာမန္တန္ဓနိဝရဏံ၊ ကာမန္တန္ဓ-နိဝရဏကို၊
 ပဗဟတိ၊ စွန့်၏၊ ပဟိနကာမန္တန္ဓဿ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော-ကာမန္တန္ဓ-နိဝ
 ရာရှိသော၊ တဿေဝ၊ ထိုရဟန်းအားသာလျှင်၊ ဣဏမုတ္တဿ၊ သူတပါး
 တို့၏-မြို့မှကင်းလွှတ်သော၊ ဝုရိသဿ၊ ယောကျ်ားအား၊ ဣဏာသာမိကော၊
 မြို့ရှင်တို့ကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်၊ နေဝဟောတိ၊ မဖြစ်၊
 ဆန္တိတတ္ထံ၊ ကိုယ်၏တုန်လှုပ်ခြင်းသည်၊ နပဟာတိယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့
 ဧဝမေ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ပရဝတ္ထုမ္ပိ၊ သူတပါး-ဝတ္ထု၌၊ သင်္ဂီ၊ ကပ်ငြိ
 ခြင်းသည်၊ နေဝဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဝေဓော၊ မကီမောခြင်းသည်၊ နပဟာတိ၊
 မဖြစ်၊ ဒိဗ္ဗာနိ၊ နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပါနိဝိ၊ ရူပါရုံတို့ကိုလည်း၊ ပဿတော၊

၄၀၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

မြင်သော-ရဟန်းအား၊ ကိလေသော၊ ကိလေသာသည်။ နသမုဒါစရတိ၊ မဖြစ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာဏဏျမိဝ၊ မြီကင်းသော-သူကဲ့သို့၊ ကာမတ္ထန္တဿ၊ ကာမတ္ထန္တကို၊ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို၊ အာဟာ၊ ဟောတော်မူပြီး။ ၊

ပန၊ အဘို့တပါးကို- ဆိုပြီးအံ့၊ ပိတ္တရောဂါတုရော၊ သည်းခြေအနာကြောင့်-နာကျင်သော၊ သောပုရိသော၊ ထိုယောက်ျားသည်၊ ဘောသဇ္ဇကိရိယာယ၊ ဆေးကုခြင်းဖြင့်၊ တံရောဂံ၊ ထိုသည်းခြေနာကို၊ ဝူပသမေတွာ၊ ငြိမ်းစေ၍၊ တတော၊ ထိုအနာငြိမ်းပြီးသည်မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ မရသက္ခရာဒိနံ၊ ပျားသကာ-အစရှိသည်တို့၏၊ ရသံ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော-အရသာကို၊ ဝိန္ဒတိယထာ၊ သိသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ အယံဗျာပါဒေါနာမ၊ ဤဗျာပါဒမည်သည်ကား၊ အနတ္တကာရကော၊ အကျိုးမဲ့ကို-ပြုတတ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍၊ ဆမေဋ္ဌေ၊ ခြောက်ပါးသောတရားတို့ကို၊ ဘာဝေတွာ၊ ပွားစေ၍၊ ဗျာပါဒနိဝရဏံ၊ ဗျာပါဒနိဝရဏကို၊ ပဇဟတိ၊ စွန့်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပဟိနဗျာပါဒေါ၊ ပယ်အပ်ပြီးသောဗျာပါဒရှိသောသောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ပိတ္တရောဂဝိရတ္တော၊ သည်းခြေနာမှ-လွတ်သော၊ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်၊ မရသက္ခရာဒိနံ၊ ပျားသကာအစရှိကုန်သော၊ မရရာနိ၊ ချိုသော-အရသာတို့ကို၊ သမ္ဘိယာယမာနော၊ လွန်စွာ-ချစ်မြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍၊ ပဋိသေဝတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ အာစာရပဏ္ဏတ္တိအာဒိနိ၊ အာစာရပဏ္ဏတ္တိ အစရှိသော-သိက္ခာတို့ကို၊ သိက္ခာပယမာနော၊ သင်စေသည်ဖြစ်၍၊ သိရသာ၊ ပြီးဖြင့်၊ သမ္ပုဋိန္ဒိတွာ၊ အရိုအသေ-ခံ၍၊ သမ္ဘိယာယမာနော၊ ချစ်မြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍၊ သိက္ခတိ၊ ကျင့်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အာရောဏျမိဝ၊ အနာကင်းသည်၏-အဖြစ်ကိုကဲ့သို့၊ ဗျာပါဒပဟာနံ၊ ဗျာပါဒကို-ပယ်ခြင်းကို၊ အာဟာ၊ ဟောတော်မူပြီး။ ပန၊ အဘို့တပါးကိုဆိုပြီးအံ့၊ နက္ခတ္တဒိဝသေ၊ နက္ခတ်သဘင်-ကစားသော နေ့၌၊ ဗန္ဓနာဂါရံ၊ နှောင်အိမ်သို့၊ ပဝေသိတော၊ သွင်းအပ်သော၊ သော ပုရိသော၊ ထိုယောက်ျားသည်၊ အပရတ္တိံ၊ တပါးသော၊ နက္ခတ္တဒိဝသေ၊ နက္ခတ် သဘင်-ကစားသော နေ့၌၊ ပုဗ္ဗေပိ၊ ရှေး၌လည်း၊ အဟံ၊ ငါ့ကို၊ ပမာဒဒေါသေန၊ မေ့လျော့ခြင်းဟူသော-အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗန္ဓော၊ နှောင်ဘွဲ့ အပ်သည်ဖြစ်၍၊ တံနက္ခတ္တံ၊ ထိုနက္ခတ်-သဘင်ကို၊ နာနုဘဝါမိ၊ မခံစားရ၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့ မလျော့သည်၊ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်၍၊

ယထာ။ အကြင်အခြင်းအရာ အားဖြင့်-ဖြစ်သည် ရှိသော်၊ အဿ၊ ထို
ယောကျ်ားအား၊ ပစ္စတ္တိကာ၊ ရန်သူတို့သည်၊ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို၊ နလ
ဘန္တိ၊ မရကုန်၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မ
လျော့သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ နက္ခတ္တံ၊ နက္ခတ်-သဘင်ကို၊ အနုဘဝိတွာ၊ ခံစား
၍၊ နက္ခတ္တံ၊ နက္ခတ်-သဘင်သည်၊ အဟော၊ ဩဌာန်သွယ်ရှိပေစွတကား၊
နက္ခတ္တံ၊ နက္ခတ်-သဘင်သည်၊ အဟော၊ ဩဌာန်သွယ်-ရှိပေစွတကား၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥဒါနံ၊ ဝမ်းမြောက်သော-စကားကို၊ ဥဒါနေသိယထာ၊ မြှောက်ဆို
သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ ဣဒံ ဝိနိဗ္ဗိန္ဒာ
မ၊ ဤဝိနိဗ္ဗိ-မည်သည်ကား၊ မဟာအနတ္တကရံ၊ များစွာသော-အကျိုး
မဲ့ကို-ပြုတတ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍၊ ဘဝဓမ္မေ၊ ခြောက်ပါးသော
တရားတို့ကို၊ သာဝတတွာ၊ ပွားစေ၍၊ ဝိနိဗ္ဗိန္ဒာ ဝရဏံ၊ ဝိနိဗ္ဗိ-နိဝရဏကို
ပဇဟတိ၊ စွန့်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပဟိနတိနိမိဒ္ဓေါ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော-ဝိနိဗ္ဗိ
ရှိသော၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ဗန္ဓနာ၊ အနှောင်အဖွဲ့မှ၊ မုင်တ္တော၊
လွတ်သော၊ ဝုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်၊ သတ္တာဟတ္ထိ၊ ခုနစ်ရက်-ပတ်လုံး
လည်း၊ နက္ခတ္တဿ၊ နက္ခတ်-သဘင်၏၊ အာဒိ မဇ္ဈ ပရိယောသာနံ၊ အ
စ-အလယ်-အဆုံးကို၊ အနုဘဝတိယထာ၊ ခံစားသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤ
အတူသာလျှင်၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ ဓမ္မနက္ခတ္တဿ၊ တရား သဘင်
တည်းဟူသော-နက္ခတ်၏၊ အာဒိ မဇ္ဈ ပရိယောသာနံ၊ အစ-အလယ်-အ
ဆုံးကို၊ အနုဘဝဓမ္မော၊ ခံစားလျက်၊ သဟပဋိသန္တိ ဒါဟိ၊ ပဋိသန္တိဒါတို့နှင့်
တကွ၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါဝုဏိ၊ ရောက်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
ဘဝဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဗန္ဓနာမောက္ခမိဝ၊ နှောင်အိမ်မှ-လွတ်သကဲ့
သို့၊ ဝိနိဗ္ဗိပဟာနံ၊ ဝိနိဗ္ဗိကို-ပယ်ခြင်းကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး ။

ပန၊ အဘို့တပါးကို-ဆိုဦးအံ့၊ ဒါသော၊ ကျန်သည်၊ ကိဉ္စိဒေဝမိတ္တံ၊ တစုံ
တယောက်သော-အဆွေခင်ပွန်းကိုသာလျှင်၊ ဥပနိဿာယ၊ အမှီပြု၍၊ သာ
မိကာနံ၊ ဥစ္စာရှင်တို့အား၊ ခနံ၊ ဥစ္စာကို၊ ဒတွာ၊ ပေးပြီး၍၊ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်
ကို၊ ဘုဇိဿံ၊ မိမိကိုယ်ကို-အပိုးရသည်၏အဖြစ်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ တတော
ထိုမိမိကိုယ်ကို-အပိုးရသော-ကာလမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ယံ၊ အကြင်အမှုကို၊
ကတု၊ ပြုခြင်းငှါ၊ ဣတ္ထိ၊ အလိုရှိ၏၊ တံ၊ ထိုအမှုကို၊ ကရေယျယထာ၊ ပြု
ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ ဣဒံ ဥဒ္ဓစ္စ
ကုက္ကုစ္စနာမ၊ ဤဥဒ္ဓစ္စ-ကုက္ကုစ္စမည်သည်ကား၊ မဟာအနတ္တကရံ၊ များစွာ
သော-အကျိုးမဲ့ကို-ပြုတတ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍၊ ဘဝဓမ္မေ၊ ခြောက်

၄၀၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တထိယတွဲ။

ပါးသော-တရားတို့ကို၊ ဘာဝေတွာ၊ ပွားစေ၍၊ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ၊ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စကို၊ ပဇဟတိ၊ စွန့်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပဟိနဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော-ဥဒ္ဓစ္စ-ကုက္ကုစ္စရှိသော၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ဘုဒ္ဓိသော၊ သူ့မြီမတင်-သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော၊ ဝုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်၊ ယံ၊ အကြင်အမှုကို၊ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှါ၊ ဣတ္ထိတိ၊ အလိုရှိ၏၊ တံ၊ ထိုအမှုကို၊ ကရေတိ၊ ပြု၏၊ တံ၊ ထိုယောကျ်ားကို၊ ကောပိ၊ တစ်တယောက်သော-သူသည်၊ ဗလက္ခာရေန၊ အနိုင်အထက်-မူသဖြင့်၊ တတော၊ ထိုမိမိအလိုရှိအပ်သော-အမှုကို-ပြုခြင်းမှ၊ နနိဝတ္တေတိယထာ၊ မနစ်စေရာ-သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ ယထာသုခံ၊ အလိုရှိတိုင်း၊ နေက္ခမ္မပဋိပဒ်၊ ဈာန်ဟူသော-ပဋိပဒ်ကို၊ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏၊ နံဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို၊ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ၊ ဥဒ္ဓစ္စ-ကုက္ကုစ္စသည်၊ ဗလက္ခာရေန၊ အနိုင်အထက်-မူသဖြင့်၊ တတော၊ ထိုဈာန်တည်းဟူသော-နေက္ခမ္မပဋိပတ်မှ၊ နနိဝတ္တေတိ၊ မနစ်စေနိုင်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘုဒ္ဓိသံဝိယ၊ သူ့မြီမတင်-သန့်ရှင်းစင်ကြယ် သော-သူကဲ့သို့၊ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စပဟာနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စ-ကုက္ကုစ္စကို-ပယ်ခြင်းကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး၊ ဗလဝါ၊ အားရှိသော၊ ဝုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်၊ ဟတ္ထသာရံ၊ လက်ဖြင့်ဆောင်အပ်သော-ဥစ္စာနှစ်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ သဇ္ဇာဝုဓော၊ စီရင် အပ်သောလက်နက် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ သပရိဝါရော၊ အခြံအရံနှင့်-တကွ၊ ကန္တာရံ၊ ခရီးခဲသို့၊ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ သွားရာ၏၊ တံ၊ ထိုယောကျ်ားကို၊ စောရေ၊ ခိုးသူတို့သည်၊ ဒုရုတောဝ၊ အဝေးမှသာလျှင်၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ပလာယေယျ၊ ထွက်ပြေးကုန်ရာ၏၊ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်၊ သောတ္ထိနာ၊ ချမ်းသာသဖြင့်၊ ကန္တာရံ၊ ခရီးခဲကို၊ နိတ္ထရိတွာ၊ ထွက်မြောက်၍၊ ခေမန္တံ၊ ဘေးကင်းသောအရပ်သို့၊ ပတ္တော၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော၊ အလွန်ရှင်သော-မိတ်ရှိသည်၊ အဿယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ အယံဝိမိကိန္နာနာမ၊ ဤဝိမိကိန္နာမည်သည်ကား၊ အနတ္တကာရိကာ၊ အကျိုးမဲ့ ကို-ပြုတတ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဆဓမ္မေ၊ ခြောက်ပါးသောတရားတို့ကို၊ ဘာဝေတွာ၊ ပွားစေ၍၊ ဝိမိကိန္နံ၊ ဝိမိကိန္နာကို၊ ပဇဟတိ၊ စွန့်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပဟိနဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော-ဝိမိကိန္နာရှိသော၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ဗလဝါ၊ အားရှိသော၊ သဇ္ဇာဝုဓော၊ စီရင်အပ်သော-လက်နက်ရှိသော၊ သပရိဝါရော၊ အခြံအရံနှင့်-တကွဖြစ်သော၊ ဝုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်၊ နိန္ဒာယော၊ ဘေးမရှိသည်ဖြစ်၍၊ စောရေ၊ ခိုး

သူတို့ကို၊ တိဏိယ၊ မြက်ကိုကဲ့သို့၊ အဝဏောတွာ၊ မရေတွက်မူ၍၊ သောတ္ထိ
နာ၊ ချမ်းသာသဖြင့်၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်မြောက်၍၊ ခေမန္တဘူမိ၊ ဘေးမရှိ
ရာ-အရပ်သို့၊ ပါပုဏာတိယထာ၊ ရောက်သကဲ့သို့၊ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာ
လျှင်၊ ဒုတ္တရိတ ကန္တာရံ၊ ဒုစရိုက်တည်းဟူသော-ခရီးခဲကို၊ နိတ္ထရိတွာ၊ လွန်
မြောက်၍၊ ပရမခေမန္တဘူမိ၊ လွန်စွာဘေးကင်းရာ-အရပ်ဟုဆိုအပ်သော၊
အမတံ၊ သေခြင်း၏-ကင်းရာဖြစ်သော၊ မဟာနိဗ္ဗာနံ၊ အမြိုက်-နိဗ္ဗာန်သို့၊
ပါပုဏိ၊ ရောက်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊
ခေမန္တဘူမိ၊ ဝိယ၊ ဘေးကင်းရာ-အရပ်ကဲ့သို့၊ ဝိစိကိန္နာပဟာနံ၊ ဝိစိကိန္နာ
ကို-ပယ်ခြင်းကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး ၊

ဣမမေဝကာယန္တိ၊ ဣမမေဝကာယံဟူသည်ကား၊ ဣမံကရုဇကာယံ၊
ဤကရုဇကာယကို၊ အဘိသန္ဓေတိတိ၊ အဘိသန္ဓေတိဟူသည်ကား၊ တေ
မေတိသ္မေဟတိ၊ စွတ်စေ၏၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော-ကိုယ်အရပ်၌၊ ပဝတ္တ
တိတိသုခံ၊ ဖြစ်သော-ဝီတိ-သုခကို၊ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏၊ ပရိသန္ဓေတိတိ၊
ပရိသန္ဓေတိဟူသည်ကား၊ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ သန္ဓေတိ၊ ပိုစွတ်
စေ၏၊ ပရိပူရေတိတိ၊ ပရိပူရေတိဟူသည်ကား၊ ဝါယုနာ၊ လေဖြင့်၊ ဘတ္ထံ
ဝိယ၊ ပြည့်သော-သားရေအိပ်ကဲ့သို့၊ ပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏၊ ပရိပူရေတိတိ၊ ပရိ
ပူရေတိဟူသည်ကား၊ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ဖုဿတိ၊ နှံ့၏၊ သဗ္ဗာ
ဝတောကာယဿာတိ၊ သဗ္ဗာဝတော-ကာယဿာဟူသည်ကား၊ အဿ
တိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်း၏၊ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသဝတော၊ အလုံးစုံ-ကောဋ္ဌာသ
ရှိသော၊ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏၊ ယံကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော၊ ဥပါဒိဏ္ဏက သန္တတိ
ပဝတ္တိဋ္ဌာနေ၊ ဥပါဒိဏ္ဏက ဖြစ်သော-ခန္ဓာ အစဉ်၏-ဖြစ်ရာဌာန၌၊ ဆဝိ
မံသ လောဟိတာနူဂတံ၊ အရေ- အသား- အသွေးသို့-အစဉ် လျှောက်
သော၊ အဏုမတ္တမ္ပိ၊ အဏုမြူ-အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဌာနံ၊ အရပ်ကို၊ ပဌ
မဏ္ဍာနသုခေန၊ ပဌမဈာန်-ချမ်းသာဖြင့်၊ အဗျဋ္ဌနာမ၊ မတွေ့မရှိသော-အရပ်
မည်သည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဒက္ခောတိ၊ ဒက္ခောဟူသည်ကား၊ ဆေကော၊
လိမ်မာသော၊ နှာနိယရုဏ္ဏာနိ၊ ရေချိုး-ကသယံမှန်တို့ကို၊ ကာတုဉ္ဇေဝ၊ ပြု
ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ယောဇေတုဉ္ဇ၊ ဟုဉ်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ သန္ဓေ
တုဉ္ဇ၊ လုံးခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ပဋိဗလော၊ စွမ်းနိုင်သော-ရေချိုးသမား
တည်း၊ ကံသထာလေတိ၊ ကံသထာလေဟူသည်ကား၊ ယေနကေနမိ၊ အ
မှတ်မရှိသော၊ လောဟေန၊ ကြေးဖြင့်၊ ကတာဘာဇနေ၊ ပြုအပ်သော-ခွက်၌၊
မတ္တိကာဘာဇနံပန၊ မြေခွက်-သည်ကား၊ ထိရံ၊ ခိုင်ခံ့သည်၊ နဟောတိ၊

၄၀၆ မူလပတ္တသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

မဖြစ်၊ သန္ဓေန္တသ၊ သုံးသည်ရှိသော်၊ ဘိဇ္ဇတိ၊ ကွဲတတ်၏၊ တသ္မိ၊ ထိုကြောင့်
 တံ၊ ထိုမြေခွက်ကို၊ နဒသေတိ၊ မပြု၊ ပရိပ္ပေသကံပရိပ္ပေသကန္တိ၊ ပရိပ္ပေသ
 သကံ-ပရိပ္ပေသကံဟူသည်ကား၊ သိဉ္စိတွာ သိဉ္စိတွာ၊ ရေဖြင့်ဖြန်း၍-ဖြန်း
 ၍၊ သန္ဓေယျာတိ၊ သန္ဓေယျဟူသည်ကား၊ ဝါမဟတ္ထေန၊ လက်ဝဲလက်ဖြင့်၊
 ကံသထာလကံ၊ ကြေး-ခွက်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန၊
 လက်ျာ လက်ဖြင့်၊ ပမာဏပုတ္တံ၊ ပမာဏနှင့်-ဟူ၍သော၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊
 သိဉ္စိတွာသိဉ္စိတွာ၊ ရေဖြင့်ဖြန်း၍-ဖြန်း၍၊ ပရိမဒ္ဒန္တော၊ နယ်ကံလျက်၊ ပိဏ္ဍ
 အလုံး-အပိုင်ကိုကေနေလျှ၊ ပြုရာ၏၊ သေဉ္စဟာနူဂတာတိ၊ သေဉ္စဟာနူဂတာ
 ဟူသည်ကား၊ ဥဒကသိနေဟေန၊ ရေတည်းဟူသော-အစေးသည်၊ အနူဂ
 တာ၊ အစဉ်လျှောက်အပ်သော၊ သေဉ္စဟပရေတာတိ၊ သေဉ္စဟပရေတာဟူ
 သည်ကား၊ ဥဒကသိနေဟေန၊ ရေတည်းဟူသော-အစေးဖြင့်၊ ပရိဂတာ၊
 အတွင်းအပ-သျှောက်အပ်ကုန်သော၊ သန္တရဗာဟိရာတိ၊ သန္တရဗာရိရာ
 ဟူသည်ကား၊ သဋ္ဌိ၊ တကွ၊ အန္တောပဒေသေန၊ အတွင်းအရပ်နှင့်လည်း
 ကောင်း၊ ဗဟိပဒေသေန၊ အပအရပ်နှင့်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ၊
 အလုံးစုံသော-အရပ်ကိုသာလျှင်၊ ဥဒကသိနေဟေန၊ ရေတည်းဟူသော
 အစေးသည်၊ ဗုဒ္ဓ၊ နှံ့အပ်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်
 တည်း၊ နဝပဋ္ဌရိနိတိ၊ နဝပဋ္ဌရိနိ ဟူသည်ကား၊ ဗိန္ဒု၊ မိန္ဒု၊ အပေါက်အ
 ပေါက်၊ ဥဒကံ၊ ရေသည်၊ နပဋ္ဌရိနိ၊ မယို၊ ဟတ္ထနဝိ၊ လက်ဖြင့်လည်း
 ကောင်း၊ ဒွိတိအင်္ဂုလီဟိတိ၊ နှစ်ချောင်းသော-လက်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊
 တိတိ အင်္ဂုလီဟိတိ၊ သုံးချောင်းသော-လက်ဆစ် တို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊
 ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဩဝဇ္ဇိ
 ကာယမ္ပိ၊ ခါးပိုက်၌လည်း၊ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသည်၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊

ဒုတိယဇ္ဈာန သုခ ဥပမာယံ၊ ဒုတိယဇ္ဈာန ချမ်းသာ-ဥပမာ၌၊ ဥဒ္ဓိ
 တောဒကောတိ၊ ဥဒ္ဓိတောဒကော-ဟူသည်ကား၊ ဥဒ္ဓိဉ္စဥဒကော၊ ထွက်
 သောရေသည်၊ ဟေဠာ၊ အောက်၌၊ ဥဒ္ဓိဇ္ဇိတွာ၊ ဘောက်၍၊ နဥဂ္ဂန္ဓန
 ဥဒကော၊ ထွက်သော-ရေမဟုတ်၊ အန္တောယေဝပန၊ ရေအိုင်၏-အတွင်း
 ၌သာလျှင်၊ ဥဒ္ဓိဇ္ဇန ဥဒကော၊ မရုန့် ရင်းသော ရေ အယဉ်ဖြင့်-ထွက်
 သောရေတည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊
 အာယမုခန္တိ၊ အာယမုခံ-ဟူသည်ကား၊ အာဂမနမဂ္ဂေါ၊ လာရာပြိုင်ဝ
 တည်း၊ ဒေဝေါတိ၊ ဒေဝေါ-ဟူသည်ကား၊ မေသော၊ မိမ်းရည်တည်း၊

ကာလေနကာလန္တိ၊ ကာလေန ကာလံဟူသည်ကား၊ ကာလေ ကာလေ၊
 အခါတိုင်း-အခါတိုင်း၊ အန္တန္တ မာသံဝါ၊ လခွဲ တကြိမ်-လည်းကောင်း၊
 အနု ဒသာဟံဝါ၊ ဘယ်ရက် တကြိမ်-လည်းကောင်း၊ ဣတိ အယံ၊ ဤ
 သည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဓာရန္တိ၊ ဓာရ်ဟူသည်ကား၊ ဝုဋ္ဌိ၊
 မိဃ်းရေအယဉ်တည်း၊ နာနုပဝဇ္ဇေယျာတိ၊ နာနုပဝဇ္ဇေယျ-ဟူသည်
 ကား၊ နပဝဇ္ဇေယျ၊ မရွာရာ၊ နဝဿေယျ၊ မရွာရာ၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်
 ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ သိတာဝါရိဓာရာဥတ္တိဇ္ဇိတွာတိ၊ သိတာဝါရိ
 ဓာရာဥတ္တိဇ္ဇိတွာ- ဟူသည်ကား၊ သိတံ၊ ချမ်းအေးသော၊ ဝါရိတံ၊ ရေ
 အယဉ်ကို၊ ဥဒကရဟဒံ၊ ရေဒိုင်ကို၊ ပူရယမာနံ၊ ပြည့်စေလျက်၊ ဥတ္တိဇ္ဇိတွာ၊
 အထက်၌ထွက်၍၊ ဟိသစ္စံ၊ ဖွန်၏၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ဥဂ္ဂန္တနုဥဒကံ၊
 ထွက်သောရေသည်၊ ဥဂ္ဂန္တနုဥဂ္ဂန္တ၊ တက်၍-တက်၍၊ သိဇ္ဇန္တံ၊ ပေါက်
 သည်ဖြစ်၍၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊ ခေါဘောတိ၊ ချောက်ချားစေ၏၊ စတုဟိဒိသာဟိ၊
 အရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ၊ ပဝိသနုဥဒကံ၊ ဝင်သောရေသည်၊ ပုရာဏပဏ္ဏ
 တိဏကဋ္ဌဒန္တကာဒိတိဝိ၊ ဟောင်းလေပြီးသော-သစ်ရွက် မြက်သစ်သား
 အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊ ခေါဘောတိ၊ ချောက်ချားစေ၏၊ ဝုဋ္ဌိဥဒက
 ဓာရာ၊ မိဃ်းရေအယဉ်သည်၊ နိပါတပုဗ္ဗုဇ္ဇကောဟိ၊ ကျခြင်းကြောင့်ဖြစ်
 ကုန်သော-ရေပွက်တို့သည်၊ ဥဒကံ၊ ရှိရင်းရေဒိုင်ကို၊ ခေါဘောတိ၊ ချောက်
 ချားစေ၏၊ သန္တိသိန္နမေဝပန၊ ကောင်းစွာငြိမ်သက်သည်သာလျှင်၊ ဟုတွာ၊
 ဖြစ်၍၊ ဣဒ္ဓိနိဋ္ဌိတမိဝ၊ တန်ခိုးဖြင့်-ဘန်ဆင်းသကဲ့သို့သော၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်
 သော၊ ဥဒကံ၊ ရေသည်၊ ဣမံပဒေသံ၊ ဤအရပ်ကို၊ ဗရတိ၊ နှိုး၏၊ ဣမံပဒေသံ၊
 ဤအရပ်ကို၊ နဗရတိ၊ မနှိုး၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်သော-စကားရပ်သည်၊ နတ္ထိ၊
 မရှိ၊ တေန၊ ထိုရေသည်၊ အဗုဋ္ဌောကာသောနာမ၊ မထိမန့်သော-အရပ်
 မည်သည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌၊ ရဟဒေါဝိယ၊ ရေဒိုင်
 ကိုကဲ့သို့၊ ကရုဇကာယော၊ ကရုဇကာယကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဥဒ
 ကံဝိယ၊ ရေကိုကဲ့သို့၊ ဒုတိယဇ္ဈာနသုခံ၊ ဒုတိယဈာန်-ချမ်းသာကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 သိအပ်၏၊ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သော-စကားရပ်ကို၊ ပုရိမနယောနေဝ၊ ရှေး
 နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

တတိယဇ္ဈာနသုခဥပမာယံ၊ တတိယဈာန်ချမ်းသာ-ဥပမာ၌၊ ဧတ္ထ၊ ဤ
 အရပ်၌၊ ဥပ္ပလာနိ၊ ကြာညို-ကြာဖြူ-ကြာနီ-အစရှိကုန်သော-ကြာမျိုးတို့
 သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဥပ္ပလိနိ၊ ဥပ္ပလိနိမည်၏၊
 သေသပဒန္တယသုပိ၊ ကြွင်းသောပုဒ်-နှစ်ခုအပေါင်းတို့၌လည်း၊ သေဝန

၄၀၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ၊

ယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏၊ ဧတ္ထစ၊ ဤစကားရပ်၌လည်း၊ သေတရတ္တနိ
 လုပ္ပလေသု၊ ကြာဠု-ကြာနိ-ကြာညိတို့တွင်၊ ယံကိဗ္ဗိ၊ အမှတ်မရှိသော၊
 ဥပ္ပလံ၊ ကြာသည်း၊ ဥပ္ပလမေဝ၊ ကြာမည်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဦးနကသတ
 ပတ္တံ၊ တရာအောက်ယုတ်သော- ပွင့်ချပ်ရှိသော ကြာသည်း၊ ပုဏ္ဏရိကံ၊
 ကြာ ပုဏ္ဏရိကံ မည်၏၊ သတပတ္တံ၊ ပွင့်ချပ်တရာ ရှိသော-ကြာသည်း၊
 ပဒုမံ၊ ပဒုမံ၊ ကြာမည်၏၊ ပတ္တနိယမံ၊ ပွင့်ချပ်ဟူသော-အမှတ်ကို၊ ဝိနာပိ၊
 ကင်း၍လည်း၊ သေတံ၊ ဖြူသောကြာသည်း၊ ပဒုမံ၊ ပဒုမံ၊ ကြာမည်၏၊ ရုတ္တံ၊
 နိသောကြာသည်း၊ ပုဏ္ဏရိကံ၊ ကြာပုဏ္ဏရိကံမည်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်
 ကား၊ ဧတ္ထ၊ ဤဥပ္ပလံနိ-ဟူသောပုဒ်၌၊ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်တည်း၊
 ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိတိ၊ ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိ-ဟူသည်ကား၊ ဥဒကတော၊ ရေမှ၊
 နုဂ္ဂတာနိ၊ မတက်ကုန်၊ အန္တောနိရုဂ္ဂပေါသိနိတိ၊ အန္တောနိရုဂ္ဂပေါသိနိ
 ဟူသည်ကား၊ ဥဒကတလသ၊ ရေအပြင်၏၊ အန္တော၊ အတွင်း၌၊ နိမုဂ္ဂါနိ
 ယေဝ၊ နစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဖုသိနိဝဇီနိ၊ ပွားကြီးကုန်၏၊ ဣတိအ
 ယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သောစကား
 ရပ်ကို၊ ပုရိမနယေနေဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ။

စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခုပမာသံ၊ စတုတ္ထဈာန်-ချမ်းသာဥပမာ၌၊ ပရိသုဒ္ဓေနစေ
 တသာ ပရိယောဒါတေနာဝိဇ္ဇေ၊ ပရိသုဒ္ဓေနစေတသာပရိယောဒါတေန
 ဟူသောဤပါဌ၌၊ နိရုပတ္တိလေသဋ္ဌေန၊ အညစ်အကြေးကင်းသော-အနက်
 သဘောကြောင့်၊ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ပာသသ
 ရဋ္ဌာနေ၊ ပြုံးပြုံးပြက်ပြက်အရောင်ရှိသော-သဘောကြောင့်၊ ပရိယောဒါတံ
 ပြုံးပြုံးပြက်ပြက်အရောင်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ဩဒါတေနဝတ္ထေနာ
 တိဇ္ဇုဒံဝနံ၊ ဩဒါတေနဝတ္ထေနဟူသောဤစကားကို၊ ဥတုဖရဏတ္ထံ၊ ဥတု
 ၏နဲ့စေခြင်းငှါ၊ ဝတ္ထံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏၊ ကိလိဋ္ဌဝတ္ထေန၊
 ညစ်နွမ်းသောပုဆိုးဖြင့်၊ ဥတုဖရဏံ၊ ဥတု၏ နဲ့ခြင်းသည်၊ နဟောတိ၊ မ
 ဖြစ်၊ တံခဏံ၊ ထိုခဏကို၊ ဓေတပရိသုဒ္ဓေန၊ ဖွပ်၍စင်ကြယ်သောပုဆိုးဖြင့်၊
 ဥတုဖရဏံ၊ ဥတု၏နဲ့ခြင်းသည်၊ မလဝံ၊ အေးကြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
 ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဣမိဿာဥပမာယ၊ ဤဥပမာ၌၊ ဝတ္ထံဝိယ၊ ပုဆိုး
 ကိုကဲ့သို့၊ ကရုဇကာယော၊ ကာရုဇကာယကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ဥတု
 ဖရဏံဝိယ၊ ဥတု၏နဲ့ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခု၊ စတုတ္ထဈာန်-ချမ်း
 သာကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သုနဟတဿ၊ ကောင်း
 စွာရေချိုးအပ်ပြီးသော၊ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သော၊ ဝတ္ထံ၊ ပုဆိုးကို၊ သသိသံ

ဦးခေါင်းနှင့်တကွ၊ ပါရမိတွာ၊ ချုံ၍၊ နိသိန္နဿ၊ ထိုင်နေသော၊ ပုရိသဿ၊
ယောက်ျား၏၊ သရီရတော၊ ကိုယ်မှ၊ ဥတု၊ အငွေ့သည်၊ သဗ္ဗမေဝ၊ အလုံးစုံ
သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကို၊ ဗရတိ၊ နို့၏၊ ကောမိ၊ တစ်တုခု
သော၊ ဝတ္ထဿ၊ ပုဆိုး၏၊ အဗုဇ္ဈောကာသော၊ မနို့သောအရပ်မည်သည်။
နဟောတိယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဇေတထာ၊ ထိုအတူ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခေန
စတုတ္ထဈာန်-ချမ်းသာဖြင့်၊ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏၊ ကရုဇကာယဿ၊ ကရုဇ
ကာယ၏၊ ကောမိ၊ တစ်တုခုသော၊ အဗုဇ္ဈော၊ မနို့သော၊ ဩကာသော၊
အရပ်မည်သည်။ နဟောတိ၊ မရှိ၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌၊ အတ္ထော၊
အနက်ကို၊ ဒဠဗ္ဗော၊ ဖွတ်အပ်၏၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနမိတ္တမေဝ၊
စတုတ္ထဈာန်မိတ်ကိုသာလျှင်၊ ဝတ္ထံပိယ၊ အဝတ်ပုဆိုးကိုကဲ့သို့၊ ဇေတဗ္ဗံ၊
သိအပ်၏၊ တံသမုဋ္ဌာနရူပံ၊ ထိုစတုတ္ထ ဈာန်ကြောင့်-ဖြစ်သော ရုပ်ကို၊
ဥတုဗရဏံပိယ၊ ဥတုဖြင့်-နို့ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဖွတ်အပ်၏၊ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်
ထင်ရှားစွာပြဦးအံ့၊ ကတ္ထမိကတ္ထမိ၊ အချို့ အချို့သော-အရပ်၌၊ ဩဒါတ
ဝတ္ထေ၊ ပြုသော-ပုဆိုးသည်၊ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို၊ အပ္ပ၊ သန္တေ၊ မထိသော်
လည်း၊ တံသမုဋ္ဌါနေဝ၊ ထိုကိုယ်မှဖြစ်သော၊ ဥတုနာ၊ အငွေ့သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ
ကမေဝ၊ အလုံးစုံသောအရပ်ကိုသာလျှင်၊ ကာယော၊ ကိုယ်သည်၊ ဗုဇ္ဈော၊
နို့သည်၊ ဟောတိယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဇေတထာ၊ ထိုအတူ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာန
သမုဋ္ဌာပိ တေန၊ စတုတ္ထဈာန်သည် ဖြစ်စေ အပ်သော၊ သုခုမ ရူပေန၊
သုခုမရုပ်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ၊ အလုံးစုံသော-အရပ်ကိုသာလျှင်၊ ဘိက္ခု
နော၊ ရဟန်း၏၊ ကရုဇကာယော၊ ကရုဇကာယသည်၊ ဗုဇ္ဈော၊ နို့သည်၊ ဟော
တိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဒဠဗ္ဗော၊ ဖွတ်
အပ်၏၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသ ဥာဏဥပမာယံ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဥာဏံ ဥပမာ၌၊ တံဒိဝ
သံ၊ ထိုနေ၌၊ ကတကိရိယာ၊ ပြုအပ်သော-ကိရိယာသည်၊ ပါကဋာ၊ ထင်
ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိတဿ၊ ထိုကြောင့်၊ တံဒိဝသံ၊ ထိုနေ၌၊ ဂတ
ဂါမတ္ထယမေဝ၊ သွားပြီးသောရွာသုံးရွာတို့၏အပေါင်းကိုသာလျှင်၊ ဂဟိတံ
ယူအပ်၏၊ တတ္ထ၊ တို့စကားရပ်၌၊ ဂါမတ္ထယံ၊ ရွာသုံးရွာသို့၊ ဂတပုရိသော
ပိယ၊ သွားပြီးသော-ယောက်ျားကိုကဲ့သို့၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဥာဏလောဘိ၊ ပုဗ္ဗ
ေနိဝါသဥာဏံကို-ရသောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဒဠဗ္ဗော၊ ဖွတ်အပ်၏၊ တယောဂါမာ
ပိယ၊ ရွာသုံးရွာကိုကဲ့သို့၊ တတောဘဝါ၊ တဝသုံးပါးတို့ကို၊ ဒဠဗ္ဗော၊ ဖွတ်အပ်
ကုန်၏၊ တဿပုရိသဿ၊ ထိုယောက်ျား၏၊ ဘိက္ခုဂါမေသု၊ ရွာသုံးရွာတို့၌၊
တံဒိဝသံ၊ ထိုနေ၌၊ ကတကိရိယာယ၊ ပြုအပ်သော-ကိရိယာ၏၊ အာဝိဘာ

၄၁၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တဟိယတွဲ၊

ဝေါရိယ၊ထင်ရှားသော-အဖြစ်ကိုကဲ့သို့၊ ဝုဗ္ဗေနိဝါသယ၊ ဝုဗ္ဗေနိဝါသ
အဘိညာဉ်-အကျိုးငှါ၊ စိတ္တံ၊စိတ်ကို၊ အဘိနိဟရိတွာ၊ ရှေးရှုဆောင်၍၊
နိသိန္နဿ၊ထိုင်နေသော၊ဘိက္ခုနော၊ရဟန်းအား၊ တိသုဘဝေသု၊ဘဝသုံး
ပါးတို့၌၊ကတကိရိယာယ၊ပြုအပ်သော-ကိရိယာ၏၊ အာဝိဘာဝေါ၊ထင်
ရှားသော-အဖြစ်ကို၊ဗဒ္ဓဗ္ဗော၊မှတ်အပ်၏၊ ။

၁၂ ဗိဗ္ဗစက္ခုဥပမာယံ၊ဗိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကိုထင်စွာပြုရာဥပမာ၌၊ဧေအာဂါ
ရန္တိ၊ဧေအာဂါရုံဟူသည်ကား၊ဧေအာဂါရာ၊နှစ်ဆောင်သောအိမ်တို့တည်း
သန္နိဒ္ဓါရာတိ၊သန္နိဒ္ဓါရာ-ဟူသည်ကား၊ သမ္ပုခန္ဓါရာပန္နိဒ္ဓါရာ၊ ရှေးရှုတည်
သော-တံခါးရှိကုန်သော၊ အနုစက်မဇ္ဈေတိ၊ အနုစက်မဇ္ဈေ- ဟူသည်
ကား၊အပရာပရံ၊ထိုမှဤမှ၊ စက်မဇ္ဈေ၊သွားကုန်သော၊ အနုဝိစရဇ္ဈေတိ၊
အနုဝိစရဇ္ဈေ-ဟူသည်ကား၊ဣတောဗိတောစ၊ ထိုမှဤမှလည်း၊စရဇ္ဈေ၊
သွားကုန်သော၊ ဣတောပနာဂဟာ၊ ဤအိမ်မှကား၊ နိက္ခမိတွာ၊ထွက်၍၊
ဧတံဂေဟံ၊ထိုအိမ်သို့၊ဧတသ္မာဝါဂေဟာ၊ထိုအိမ်မှမူလည်း၊ နိက္ခမိတွာ၊
ထွက်၍၊ဣမံဂေဟံ၊ဤအိမ်သို့၊ပဝိသနဝသေနဝိ၊ဝင်သည်၏-အစွမ်းအား
ဖြင့်လည်း၊ ဗဒ္ဓဗ္ဗော၊မှတ်အပ်၏၊ တတ္ထ၊ထိုစကားရပ်၌၊ သန္နိဒ္ဓါရာ၊ရှေးရှု
တည်သော-တံခါးရှိကုန်သော၊ဧေအာဂါရာဝိယ၊နှစ်ဆောင်သောအိမ်တို့
ကိုကဲ့သို့၊ ဝုတိပဒိုသန္ဓိယော၊ဝုတိပဒိုသန္ဓေတို့ကို၊ဗဒ္ဓဗ္ဗော၊မှတ်အပ်ကုန်၏၊
စက္ခုမ၊မျက်စိအမြင်ရှိသော၊ဝုရိသေါရိယ၊ယောကျ်ားကိုကဲ့သို့၊ဗိဗ္ဗစက္ခု
ဥာဏာလာဘိ၊ဗိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကိုရသောဝုဂ္ဂိုလ်ကို၊ဗဒ္ဓဗ္ဗော၊မှတ်အပ်
၏၊ဗိန္နံဂေဟာနံ၊နှစ်ဆောင်သော-အိမ်တို့၏၊ အန္တရေ၊အလယ်၌၊ ဌတွာ၊
ရပ်၍၊ပဿတော၊ရှုသော၊ စက္ခုမတော၊မျက်စိအမြင်နှင့်-ပြည့်စုံသော၊
ဝုရိသဿ၊ယောကျ်ား၏၊ပဝိသနကနိက္ခမနကဝုရိသာနံ၊ ဝင်ကုန်-ထွက်
ကုန်သော-ယောကျ်ားတို့၏၊ ပါကဓု ကာလောဝိယ၊ ထင်သော-အခါကို
ကဲ့သို့၊ဗိဗ္ဗစက္ခုလာဘိနော၊ ဗိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကို-ရသော ရဟန်းအား၊
အာလောကံ၊အလင်းကို၊ ဝစိတွာ၊ပွားစေ၍၊ ဩလောကေန္တဿ၊ကြည့်
သည်ရှိသော်၊စဝနကဥပ္ပဇ္ဇနကသတ္တာနံ၊ရတေသော၊သတ္တဝါ-ပဒိုသန္ဓေ
နေသော-သတ္တဝါတို့၏၊ ဥာဏဿ၊ဗိဗ္ဗစက္ခု-အဘိညာဉ်အား၊ ပါကဓု
ကာလော၊ထင်ရှားသော-အခါကို၊ဗဒ္ဓဗ္ဗော၊မှတ်အပ်၏၊ကိံ ပန၊အသို့နည်း
တေ၊ထိုဝုတိပဒိုသန္ဓေတို့သည်၊ဥာဏဿ၊ဥာဏ်အား၊ပါကဓု၊ထင်ရှား
ကုန်သလော၊ ပုဂ္ဂလဿ၊ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ပါကဓု၊ ထင်ရှားကုန်သလော၊
ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ ဥာဏဿ၊ ဗိဗ္ဗစက္ခု

ဥာဏ်အား၊ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပရိဟာ
ရော၊ အဖြေတည်း။ တဿဥာဏဿ၊ ထိုဥာဏ်၏။ ပါကဋ္ဌတ္တာပန၊ ထင်ရှား
သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်ကား၊ ဝုတ္တလဿ၊ ဝုတ္တုလ်အား၊ ပါကဋ္ဌာယေဝ၊
ထင်ရှားသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ။

အာသဝက္ခယ ဥာဏု ပမာယံ၊ အာသဝက္ခယ ဥာဏ်ကို-ထင်စွာပြု
ရာဖြစ်သော-ဥပမာ၌၊ ပဗ္ဗတသင်္ခေပတိ၊ ပဗ္ဗတသင်္ခေပေ-ဟူသည်ကား၊
ပဗ္ဗတမတ္တကေ၊ တောင်တိပ်၌၊ အနာဝိလောတိ၊ အနာဝိလော-ဟူသည်
ကား၊ နိကဒ္ဒမော၊ ညွှန်မရှိ၊ သိပ္ပိယောစ၊ ယောက်သွား တို့လည်း၊ က
သမ္ပူကာစ၊ ခရုတို့လည်း၊ သိပ္ပိယကသမ္ပူကံ၊ ယောက်သွား၊ ခရု၊ သက္ကရာစ၊
ကျောက်စရပ်တို့လည်း၊ ကထလာစ၊ အိုးခြမ်းတို့လည်း၊ သက္ကရကထလံ၊
ကျောက်စရပ်-အိုးခြမ်း၊ မန္တဝန်၊ ငါးတို့၏၊ ဂုဗ္ဘာဗာဓု၊ အပေါင်းအရာတို့
တည်း၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ မန္တဂုဗ္ဘံ၊ မန္တဂုဗ္ဘမည်၏၊ တိဋ္ဌမ္ပိစရန္တမ္ပိ
ဧတ္ထ၊ တိဋ္ဌမ္ပိစရန္တမ္ပိ-ဟူသောဤပါဌ၌၊ သက္ကရကထလံ၊ ကျောက်စရပ်-အိုး
ခြမ်းသည်၊ တိဋ္ဌတိယောစ၊ ရပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတရာနိ၊ ဤမှတပါး
ကုန်သော-ယောက်သွား-ခရုတို့သည်၊ စရန္တိပိ၊ သွားလည်း-သွားကုန်၏၊
တိဋ္ဌန္တိပိ၊ ရပ်လည်း-ရပ်ကုန်၏၊ အန္တရန္တရ၊ အကြား-အကြား၌၊ ဌိတာ
သုပိ၊ ရပ်သည်လည်း-ဖြစ်ကုန်သော၊ နိသိန္နာသုပိ၊ ဝပ်သည်လည်း-ဖြစ်
ကုန်သော၊ ဂေါဏေသု၊ နွားတို့သည်၊ ဝိဇ္ဇမာနာသု၊ ထင်ရှားရှိကုန်သည်ရှိ
သော်၊ တောဂါဝေါ၊ ဤနွားတို့သည်၊ စရန္တိတိ၊ သွားကုန်၏ဟူ၍-လည်း
ကောင်း၊ စရန္တိယော၊ သွားကုန်သော-နွားတို့ကို၊ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ ဣတရာ
နိ၊ ဤသွားကုန်သော-နွားမှတပါးကုန်သော-ရပ်ကုန်-ဝပ်ကုန်သော-နွား
တို့ကိုလည်း၊ စရန္တိတိ၊ သွားကုန်၏ဟူ၍-လည်းကောင်း၊ ဂုဗ္ဘန္တိယထာ၊
ဆိုအပ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဇေတထာ၊ ထိုအတူ၊ တိဋ္ဌန္တမေဝ၊ ရပ်သည်သာလျှင်
ဖြစ်သော၊ သက္ကရကထလံ၊ ကျောက်စရပ်-အိုးခြမ်းကို၊ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊
ဣတရန္တိဋ္ဌာယံ၊ ဤကျောက်စရပ်-အိုးခြမ်းမှတပါးသော-ခရု-ယောက်သွား
နှစ်ခု-အပေါင်းကိုလည်း၊ တိဋ္ဌန္တိန္တိ၊ ရပ်၏ဟူ၍၊ ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဣတရန္တိ
ဋ္ဌာယံ၊ ဤကျောက်စရပ်-အိုးခြမ်းမှတပါးသော-ခရု-ယောက်သွား-နှစ်ခုအ
ပေါင်းကိုလည်း၊ စရန္တိ၊ သွားသည်ကို၊ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ သက္ကရကထလံပိ၊
ကျောက်စရပ်-အိုးခြမ်းကိုလည်း၊ စရန္တိန္တိ၊ သွား၏ဟူ၍၊ ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်
၏၊ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာစကား၌၊ တိရေ၊ ကမ်းနား၌၊ ဌက္ခာ၊ ရပ်၍၊ ပဿ
တော၊ ရှုသော၊ စက္ခုမတော၊ မျက်စိအမြင်နှင့်-ပြည့်စုံသော၊ ပုရိသဿ၊

၄၁၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတ်ယတွဲ။

ယောကျ်ားအား။ သိပ္ပိယကသမ္ဘူကာဒိနံ၊ ယောကျ်ား-ခရု-အစရှိသည်
တို့၏၊ ဝိဘူတကာလောဝိယ၊ ထင်သော-အခါကိုကဲ့သို့၊ အာသဝါနံ၊ အာ
သဝေါတရားတို့၏၊ ခယာယ၊ ကုန်မိမ့်သောငှါ၊ ဗိတ္တံ၊ ဝိပဿနာမိတ်ကို၊
နိဟရိတွာ၊ ရှေးရှုဆောင်၍၊ နိသိန္နဿ၊ ထိုင်နေသော၊ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း
အား၊ စတုန္နံသစ္စာနံ၊ သစ္စာလေးပါးတို့၏၊ ဝိဘူတကာလော၊ ထင်သောအ
ခါကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ။

ဣဒါနိယသုအခါ၌။ သတ္တဘာကာရေဟိ၊ ခုနစ်ပါးသော-အခြင်းအရာ
တို့ဖြင့်၊ သလိင်္ဂတော၊ မိမိ၏-အသွင်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဂုဏတော
မိမိ၏-ဂုဏ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိကာသဝဿ၊ ရဟန္တာဝုပ္ပိလ်၏၊
နာမံ၊ အမည်ကို၊ ဂဏ္ဍန္တော၊ ယူတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ အယံဝုပ္ပတိဘိက္ခ
ဝေဘိက္ခုသမဏော၊ ဣတိဝံအာဒိ၊ အယံဝုပ္ပတိဘိက္ခဝေ-ဘိက္ခုသမဏော
ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ၊ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌၊ ဧဝံ
ခေါဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုသမဏော ဟောတိတိ အာဒိသု၊ ဧဝံခေါ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခုသမဏော ဟောတိ-ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရ
ဟန်းတို့၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ သမိတပါပတ္တာ၊ ပြင်းပြီးသော
မကောင်းမှုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သမဏော၊ ရဟန်းမည်သည်၊ ဟောတိ
ဖြစ်၏၊ ဗာဟိတပါပတ္တာ၊ မကောင်းမှုကို-အပပြုပြီးသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊
ဗြာဟ္မဏော၊ ဗြာဟ္မဏမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ နှာတကကိလေသတ္တာ၊
မဂ်တည်းဟူသော-ရေစင်ဖြင့် ဆေးအပ်ပြီးသော-ကိလေသာရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ နဟာတကော၊ နဟာတကမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
ခေတကိလေသတ္တာ၊ အရိယာမဂ်ဖြင့်ဆေးပြီးသော-ကိလေသာရှိသည်
၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ စတု
မဂ္ဂဉာဏ သင်္ခါတေဟိ၊ လေးပါးသော-မဂ်ဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊
ဝေဒေဟိ၊ ထိုးထွင်း၍-သိခြင်းတို့ဖြင့်၊ အကုသလာဓမ္မာနံ၊ အကုသိုလ်တ
ရားတို့ကို၊ ဂတတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝေဒဂူ၊ ဝေ
ဒဂူမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝိဒိတတ္တာ၊ ထိုးထွင်း၍သိပြီးသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ တေနေဝ၊ ထို
ကြောင့်သာလျှင်၊ ဝိဒိတာဿဟောန္တိတိအာဒိ၊ ဝိဒိတာဿဟောန္တိ-ဤသို့
အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ၊ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာ
တို့၏၊ သုတ္တတ္တာ၊ အကြွင်းမဲ့ ကင်းပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သောတ္ထိယော
ချမ်းသာသည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ နိသုတတ္တာ၊ မမှတ်အပ်သည်

၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ အပကတတ္တာ၊ ကင်းသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့၏ အာရကတ္တာ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ အရိယော၊ အရိယာမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အာဟတတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အာရကတ္တာ၊ ကိလေသာတို့မှ-ဝေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အရဟံ၊ အရဟမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တေဟိ၊ ထိုကိလေသာတို့မှ၊ ဒုရိဘူတတ္တာ၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သော-စကားရပ်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော-ပါဠိအစဉ်၌၊ ပါကခမေဝ၊ ထင်ရှားသည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤတွင်မဟာအဿပုရသုတ်၏-အတွင်အပြီးတည်း၊ မဟာအဿပုရသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ မဟာအဿပုရသုတ်၏-အတွင်သည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

စူဠအဿပုရသုတ်။

ဧဝံမေသုတန္တိ။ ဧဝံမေသုတံ-အစရှိသောသုတ်သည်။ စူဠအဿပုရသုတ္တံ၊ စူဠအဿပုရသုတ်တည်း၊ တဿ၊ ထိုစူဠအဿပုရသုတ်ကို၊ ဒေသနာကာရဏံ၊ ဟောခြင်း၏အကြောင်းသည်၊ ပုရိမသဒိသမေဝ၊ ရှေးမဟာအဿပုရသုတ်နှင့် တူသည်သာလျှင်တည်း၊ သမဏာသာမိဗိပ္ပဋိပဒါတိ၊ သမဏာသာမိဗိပ္ပဋိပဒါဟူသည်ကား၊ သမဏာနံ၊ ရဟန်းတို့အား၊ အနုစ္ဆရိကာ၊ လျောက်ပတ်ကုန်သော၊ သမဏာနံ၊ ရဟန်းတို့အား၊ အနုလောမပဋိပဒါ၊ ရဟန်းတို့အား-ရဟန်းတို့၏အဖြစ်အား လျောက်ပတ် ကုန်သော-အကျင့်တို့တည်း၊ သမဏ မလာနန္တိ အာဒိသု၊ သမဏမလာနံ-ဤသို့ အစရှိကုန်သော-ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဧတေဓမ္မာ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာဗျာပါဒအစရှိကုန်သော-အကုသိုလ်တရားတို့သည်၊ ဥပ္ပစ္ဆမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ သမဏေ၊ ရဟန်းတို့ကို၊ မဇီနေ၊ ညစ်ညူးခြင်း ရှိသည်တို့ကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏၊ မလဂ္ဂဟိတေ၊ အညစ် အကြေး-လိမ်းကျံကပ်ငြိသည်တို့ကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏၊ တဿ၊ ထိုကြောင့်၊ သမဏမလာတိ၊ သမဏမလာတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဧတေ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာဗျာပါဒအစရှိသောတရားတို့သည်၊ သမဏေ၊ ရဟန်းတို့ကို၊ ဒုဿန္တိ၊ ပဒုဿန္တိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်၏၊ တဿ၊ ထိုကြောင့်၊ သမဏဒေါသာတိ၊ သမဏဒေါသ တို့ဟူ၍၊

၄၁၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ဂစ္ဆန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဧတေ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာဗျာပါဒအစရှိသော-တရားတို့
 သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍၊ သမဏေ၊ ရဟန်းတို့ကိုးကသဇ္ဇေ၊ အမြိုက်အ
 ဖတ်တို့ကို၊ နိရောဓေ၊ ဩဇာမရှိသည်တို့ကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏။
 မိလ္လာပေန္တိ၊ ညှိုးနွမ်းစေတတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သမဏကသဇ္ဇာ
 တိ၊ သမဏကသဇ္ဇတို့ဟူ၍၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ အာပါယိကာနံဌာနာနန္တိ
 အာပါယိကာနံဌာနာနံဟူသည်ကား၊ အပါယော၊ အပါယ်ဘုံ၌၊ နိဗ္ဗတ္တာပန
 ကာနံ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ ကာရုဏာနံ၊ အကြောင်းတို့၏၊ ဒုဂ္ဂတိဝေဒနိ
 ယာနန္တိ၊ ဒုဂ္ဂတိဝေဒနိယာနံဟူသည်ကား၊ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ အပါယ်လေးဘုံ၌၊
 ဝိပါကဝေဒနာယ၊ ဝိပါက်ဖြစ်သော-ဝေဒနာ၏၊ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းဖြစ်
 ကုန်သော၊ မတဇနာမာတိ၊ မတဇနာမ ဟူသည်ကား၊ မနုဿာ၊ လူတို့
 သည်၊ တိဒိဏအယံ၊ ထက်သောသံကို၊ အယေန၊ သံချောင်းဖြင့်၊ သံဃံ
 သိတွာ၊ ပွတ်၍၊ တံအယရဏ္ဏံ၊ ထိုသံမျှန်ကို၊ မံသေန၊ အသားနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊
 တကွ၊ မဒ္ဓိတွာ၊ နယ်၍၊ ကောဉ္ဇသကုဏေ၊ ကြိုးကြာငှက်တို့ကို၊ ခါဒါပေန္တိ၊
 စားစေကုန်၏။ တေ၊ ထိုကြိုးကြာငှက်တို့သည်၊ ဥစ္စာရံ၊ ကျွတ်ကြိုးကို၊ ကာ
 တု၊ စွန့်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ မရန္တိ၊ သေ
 ကုန်၏။ နောစေမရန္တိ၊ အကယ်၍-မသေကုန်သည်ဖြစ်အံ့၊ ပဟရိတွာ၊ ဖုတ်
 ခတ်၍၊ မာရေန္တိ၊ သေစေကုန်၏။ အတ၊ ထိုသေသောအခါ၌၊ တေသံ၊ ထို
 ကြိုးကြာတို့၏၊ ကုန္တိ၊ ဝမ်းကို၊ ပာလေတွာ၊ ခွဲ၍၊ အန္တာနိ၊ အအူတို့ကို၊ ဥဒ
 ကေန၊ ရေဖြင့်၊ ခေဝိတွာ၊ ဆေး၍၊ ဝုဏ္ဏံ၊ သံမျှန်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ မံသေန
 သားဟင်းမျိုးနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ မဒ္ဓိတွာ၊ နယ်၍၊ ဝုန၊ တဘန်၊ ခါဒါပေန္တိ၊ စား
 စေကုန်၏။ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့၊ သတ္တဝါရေ၊ ခုနစ်ဩဝါတ်ပတ်လုံး၊ ခါဒါပေတွာ၊
 စားစေ၍၊ ဂဟိတေနယူအပ်သော၊ အယရဏ္ဏနံ၊ သံမျှန်ဖြင့်၊ အာဝုဓံ၊ လက်
 နက်ကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ နံ၊ ထိုသံမျှန်ကို၊ သုသိက္ခိတာစ၊ ကောင်းစွာ
 သင်အပ်သော-အတတ်ရှိကုန်သော၊ အယကာရာ၊ ပန်းဘဲသမားတို့သည်
 ဗဟုဟတ္ထကမ္မမူလံ၊ များစွာသော-လက်ခကို၊ လဘိတွာ၊ ရကုန်၍၊ ကရော
 န္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တံ၊ ထိုလက်နက်ကို၊ မတသကုဏတော၊ သေသော-ကြိုး
 ကြာငှက်မှ၊ ဇာတတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ မတဇန္တိ၊ မတဇဟူ၍၊
 ဂစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အတိဝိဒိဏံ၊ အလွန်ထက်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝီတ
 နိသိတန္တိ၊ ဝီတနိသိတံဟူသည်ကား၊ ဥဒကဝီတဉ္ဇေဝ၊ ဝသောကျော်
 ရေရှိသည်သာဖြစ်သော၊ သိလာယ၊ ကျောက်၌၊ သုနိဗံသိတဉ္ဇး၊ အလွန်
 ထက်စွာ-သွေးအပ်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗာနိယာတိ၊ သဗ္ဗာ

နိယာဟူသည်ကား၊ ကောသိယာ၊ အခိင်ဖြင့်၊ သမ္မာရုတန္တိ၊ သမ္မာရုတ်
ဟူသည်ကား၊ ပရိယောနန္ဒ၊ မြေးရှက်အပ်၏၊ သမ္မလိဝေဠိတန္တိ၊ သမ္မလိ
ဝေဠိတ်-ဟူသည်ကား၊ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်၌၊ ဝေဠိတ်၊ ရပ်ပတ်
အပ်၏။ ။

ရဇောဇလ္လိကဿာတိ။ ရဇောဇလ္လိကဿ-ဟူသည်ကား။ ရဇောဇလ္လ
ဓာရိနော၊ မြူကိုယ်မှ ပေါက်သော-ဆား၊ အစရှိသော-အညစ် အကြေးကို
ဆောင်သော၊ ဥဒကောရောဟကဿာတိ၊ ဥဒကောရောဟကဿဟူသည်
ကား၊ ဒိဝသဿ၊ နေ့၏၊ ဘိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်၊ ဥဒကံ၊ ရေသို့၊ ဩရောဟန္တဿ
မကောင်းမှုကို-ဆေးလျှော်အံ့သောငှါ သက်ဆင်းသော၊ ရုက္ခမူလိကဿာ
တိ၊ ရုက္ခမူလိကဿဟူသည်ကား။ ရုက္ခမူလပါသိနော။ သစ်ပင်ရင်း၌နေ
လေ့ရှိသော။ အဓမ္မာကာသိကဿာတိ၊ အဓမ္မာကာသိကဿဟူသည်
ကား၊ အဓမ္မာကာသဝါ သိနော။ လွင်တီးခေါင်၌-နေလေ့ရှိသော။ ဥဒ္ဓန္တ
ကဿာတိ၊ ဥဒ္ဓန္တကဿဟူသည်ကား၊ ဥဒ္ဓန္တတကဿ။ ကျောက်ဖျာ၏
အထက်၌မတ်တတ်ရပ်လျက်တည်ထံသော၊ ပရိယာယသတ္တိကဿာတိ၊
ပရိယာယ-သတ္တိကဿဟူသည်ကား။ မာသဝါရေနဝါ၊ တလတကြိမ်ဖြင့်
လည်းကောင်း၊ အစုမာသဝါရေနဝါ၊ လခွဲတကြိမ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သုဗ္ဗ
န္တဿ၊ စားသော။ ဇေတံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော-စကားရပ်ကို၊ ဗာဟိရသမ
ယေနဝ၊ သာသနာတော်မှအပြစ်သော-မိစ္ဆာအယူ၏-အစွမ်းအားဖြင့်
သာလျှင်၊ ကဝိတံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိသဗ္ဗံ၊ မှန်၏။ ဣမသ္မိံ၊ သာသနာပ၊ ဤသာ
သနာတော်၌လည်း။ ဗီဝရဓရော၊ သင်္ကန်းကိုဆောင်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း
ကို၊ သံဃာမှိုကောတိ၊ သံဃာမှိုကောဟူ၍။ နဝုတ္တတိ၊ မဆိုအပ်။ ရဇောဇလ္လ
ဓာရဏာဒိနိ၊ မြူကိုယ်မှပေါက်သော-ဆားကိုဆောင်ခြင်းအစရှိကုန်သော
ကာနိဝိစ၊ တစုံတခုသော-အကျင့်တို့သည်လည်း။ ဣမသ္မိံ၊ သာသနာ၊ ဤ
သာသနာတော်၌၊ နတ္ထိယေဝ၊ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဗုဒ္ဓဝစနဿ၊ မြတ်
စွာဘုရားပကားတော်၏။ ဗုဒ္ဓဝစနမေဓနာမံ၊ ဘုရားစကားဟူသော-အမည်
သည်သာလျှင်၊ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ မန္တော၊ ပေဒင်တို့သည်၊ နသန္တိ၊ မရှိကုန်၊ ဣတိ၊ ဤ
သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ရုက္ခမူလိကော၊ သစ်ပင်ရင်း၌နေသော-ရဟန်း
လည်းကောင်း၊ အဓမ္မာကာသိကော၊ လွင်တီးခေါင်၌ နေသော-ရဟန်း
လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဇတ္တကံယေဝပန၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ကိုသာ
လျှင်၊ လတ္တတိ၊ ရအပ်၏၊ တမ္ပိ၊ ထိုရုက္ခမူလိက-အဓမ္မာကာသိကစကားကို
လည်း၊ ဗာဟိရသမယေနဝ၊ ဗာဟိရသမယဖြင့်သာလျှင်၊ ကဝိတံ၊ ဆိုအပ်

၄၁၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

၏၊ဇာတမေဝနန္တိ၊ ဇာတမေဝနံဟူသည်ကား၊ တံဒိဝသေ၊ထိုနေ၌၊ ဇာ
တမတ္တံယေဝ။ သွားကောမျသလျှင်ဖြစ်သော၊ နံ၊ထိုသူကို၊သဃံသဒ္ဓိကံက
ရေယျန္တိ၊သဃံသဒ္ဓိကံ-ကရေယျဟူသည်ကား၊ သံဃာသဒ္ဓိကဝတ္ထံ၊ ချုပ်
စပ်၍ထားအပ်သော-အဝတ်ကို၊နိဝါသေတွာစ၊ဝတ်၍လည်းကောင်း၊ ပါ
ရုပိတွာစ၊ ရုံ၍လည်းကောင်း၊ သံဃာသဒ္ဓိကံ၊ချုပ်စပ်အပ်သော-အဝတ်ကို
ဝတ်ခြင်းကို၊ ကရေယျ၊ပြုကုန်ရာ၏၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော-ဝုဒ်တို့၌၊
ဧသေဝနယော၊ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏။

ဝိသုဒ္ဓမတ္တာနံသမနူပဿတိတိ၊ ဝိသုဒ္ဓမတ္တာနံသမနူပဿတိဟူသည်
ကား၊အတ္တံနံ၊ မိမိကိုယ်ကို၊ဝိသုတ္တန္တံ၊စင်ကြယ်၏ဟူ၍၊ ပဿတိ၊ရှု၏၊ဝိ
သုဒ္ဓေါတိပန၊စင်ကြယ်၏ဟူသည်ကား၊တာဝ၊ရှေးဦးစွာ၊ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆို
အပ်၏၊ပါမောဇ္ဇဇာယတိတိ၊ပါမောဇ္ဇ ဇာယတိဟူသည်ကား၊တုဠာကာ
ရော၊နှစ်သက်သော-အခြင်းအရာသည်၊ဇာယတိ၊ဖြစ်၏၊ပမုဒိတဿပီတိ
တိ၊ပမုဒိတဿပီတိဟူသည်ကား၊တုဠာဿ၊နှစ်သက်သောသူအား၊သက
လသရိရံ၊အလုံးစုံသော-ကိုယ်ကို၊ခေါဘယမာနာ၊ချော့ချားစေလျက်၊ပီတိ
ပီတိသည်၊ဇာယတိ၊ဖြစ်၏၊ပီတိမနဿကာယောတိ၊ပီတိမနဿကာယော
ဟူသည်ကား၊ ပီတိ သမ္ပ ယုတ္တဿ၊ ပီတိနှင့်-ယှဉ်သော၊ ပုဂ္ဂလဿ၊
ပုဂ္ဂိုလ်၏၊နာမကာယော၊နာမကာယသည်၊ ပဿန္တတိတိ၊ပဿန္တ တိဟူ
သည်ကား၊ ဝိဂတဒရထော၊ကင်းသော-ပူပန်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ဖြစ်
၏၊သုခံဝေဒေတိတိ၊သုခံဝေဒေတိဟူသည်ကား၊ ကာယိကမ္ပိ၊ကိုယ်၌ဖြစ်
သည်လည်းဖြစ်သော၊ စေတသိကမ္ပိ၊ စိတ်၌ ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊
သုခံ၊ချမ်းသာ ကို၊ ဝေဒိယတိ၊ခံစား၏၊ ဗိတ္တံသမာမိယတိတိ၊ ဗိတ္တံသမာ
မိယတိ-ဟူသည်ကား၊ ဣမိနာနေက္ခမ္ပသုခေန၊ ဤနေက္ခမ္ပသုခဖြင့်၊ သုခိ
တဿ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း-စိတ်၌ဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း
ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဗိတ္တံ၊စိတ်သည်၊ သမာမိယတိ၊တည်ကြည်၏၊ အပ္ပနာ
ပတ္တံပိယ၊အပ္ပနာသို့ရောက်သကဲ့သို့၊ ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ သောမေတ္တာသဟ
ဂတေနစေတဿတိ၊ သောမေတ္တာ သဟဂတေန-စေတဿာ ဟူသည်
ကား၊ဟေဠာ၊အောက်၌၊ ကိလေသဝသေန၊ ကိလေသာ၏-အစွမ်းအား
ဖြင့်၊ အာရုဒ္ဓါ၊ အားထုတ်အပ်သော၊ ဒေသနာ၊ဒေသနာသည်၊ ပဗ္ဗတေ၊
တောင်ထိပ်၌၊ ဝုဠဝုဠိ၊ ရွာသောရိပ်းရေသည်၊ နဒီ၊မြစ်သို့၊ ဩတိဏ္ဏော
ပိယ၊သက်ဝင်သကဲ့သို့၊ယထာနုသဋ္ဌိနာ၊ယထာနုသဋ္ဌိဖြင့်၊ဗြဟ္မပိဟာရ
တာဝနံ၊ဗြဟ္မပိဟာရတာဝနာသို့၊ ဩတိဏ္ဏော၊သက်ဝင်၏၊တတ္ထ၊ထိုဗြဟ္မ

ဝိဟာရဘာဝနာ၌၊ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော-စကားရပ်ကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌၊ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း၊ သေယျဏာ ဝိဘိက္ခဝေ ပေါက္ခရဏီတိ၊ သေယျဏာဝိ ဘိက္ခဝေ- ပေါက္ခရဏီ အစရှိသည်ဖြင့်၊ မဟာသိဟနာဒသုတ္တေ၊ မဟာသိဟနာဒသုတ်၌၊ ပေါက္ခရဏီယာ၊ လေးထောင့်ကန်၌၊ မဂ္ဂေါ၊ သွားရာဖြစ်သောခရီးကို၊ ဥပမိတော၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်၏၊ ဣမေဤရုဇ္ဇာဒဿပုရသုတ်၌၊ သာသနံ၊ သာသနာတော်ကို၊ ဥပမိတံ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ အာသဝါနံ ခယာခမ္မောဟောတိတိ၊ အာသဝါနံ ခယာခမ္မောဟောတိ-ဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ အလုံးစုံသော-ကိလေသာတို့၏၊ သမိတက္ခာ၊ ငြိမ်းငြိမ်းသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရမတ္ထသမဏော၊ မဘောက်မပြန်သော-သမဏသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သော- စကားရပ်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထံ၊ အလုံးစုံသောပါဠိ၌၊ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ရုဇ္ဇာဒဿ ပုရသုတ်၏- အတွင်းအပြားတည်း၊ ရုဇ္ဇာဒဿ ပုရသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ ရုဇ္ဇာဒဿပုရသုတ်၏-အတွင်းသည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ငြိမ်းသို့ရောက်ပြီ၊ စတုတ္ထဝဂ္ဂေါ၊ စတုတ္ထဝဂ်သည်၊ နိဗ္ဗိတော၊ ငြိမ်းသို့ရောက်ပြီ။

သာလေယျကသုတ်၊

၉ ဇေမေသုတန္တိ၊ ဇေမေသုတံ-အစရှိသောသုတ်သည်၊ သာလေယျကသုတ္တံ၊ သာလေယျကသုတ်တည်း၊ ဟတ္ထံ၊ ထိုသာလေယျကသုတ်၌၊ ကောသလေသုတိ၊ ကောသလေသု-ဟူသည်ကား၊ ကောသလသနာမ၊ ကောသလအမည်ရှိကုန်သော၊ ဇနပဒိနော၊ ဇနပုဒ်ရှိကုန်သော၊ ရာဇကုမာရော၊ မင်းသားတို့တည်း၊ တေသံ၊ ထိုမင်းသားတို့၏၊ နိဝါသော၊ နေရာဖြစ်သော၊ ဧကောပိဇနပဒေါ၊ တခုသောဇနပုဒ်ကိုလည်း၊ ရုဠိသဒ္ဓေန၊ ရုဠိသဒ္ဓါဖြင့်၊ ကောသလာတိ၊ ကောသလတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ကောသလေသု၊ ကောသလတိုင်းတို့၌၊ တသ္မိံဇနပဒေ၊ ထိုဇနပုဒ်၌၊ ပေါရာဏာပန၊ မဟာအဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်ကား၊ အာဟု၊ ဆိုကုန်ပြီ၊ ကိံအာဟု၊ အဘယ်သို့ဆိုကုန်သနည်း၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ပုဗ္ဗေ၊ မှေး၌၊ မဟာပဒါနံ၊ မဟာပဒါနမည်သော၊ ရာဇကုမာရ်၊ မင်းသားကို၊ နာနာနာဓူကာနိ၊ အထူးထူး

၄၁၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

သော- ကချေသည်တို့ကို၊ ဒိသွားမြင်၍၊ ဟသိတမတ္တိ၊ ပြုံးခြင်းကိုမျှ
လည်း၊ အကရောန္တံ၊ မပြုသည်ကို၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊ ရာဇာမင်းသည်၊ အာ
ဟ၊ ဆို၏၊ ယော၊ အကြင်သူသည်၊ မမ၊ ငါ၏၊ ဝုတ္တံ၊ သားကို၊ ဟသာပေတိ၊
ရယ်စေ၏၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရေန၊ အလုံးစုံသော-တန်ဆာဖြင့်၊ နံ၊ ထိုရယ်စေ
နိုင်သောသူကို၊ အလင်္ကာရောမိ၊ တန်ဆာဆင်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊
ဆို၏၊ တတော၊ ထိုနောက်မှ၊ နင်္ဂလာနိပိ၊ ထွန်ထုန်း-ထွန်သွား-အစရှိသည်
တို့ကိုလည်း၊ ဆဒ္ဓေတွာ၊ စွန့်၍၊ မဟာဇနကာယော၊ လူများအပေါင်းသည်၊
သဒ္ဓိပတိတော၊ စည်းဝေး၏၊ တေမနုဿာ၊ ထိုလူတို့သည်၊ အတိရေကာနိ
သတ္တဝဿာနိ၊ အလွန်ရှိကုန်သောချန်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ နာနာကိဋ္ဌိကာယော
အထူးထူးသော-ကစားခြင်းတို့ကို၊ ဒသေတွာ၊ ပြု၍လည်း၊ နံ၊ ထိုမဟာ
ပဒါနမင်းသားကို၊ ဟသာပေတံ၊ ရယ်စေခြင်းငှါ၊ နာသက္ခိံသု၊ မတတ်နိုင်
ကုန်၊ တတော၊ ထို နောင်မှ၊ သက္ကော၊ သိကြားမင်းသည်၊ ဒေဝနာဓု၊ နတ်က
ချေသည်ကို၊ ပေသေသိ၊ စေ၏၊ သော၊ ထိုနတ်ကချေသည်သည်၊ ဒိဗ္ဗနာဓု၊
နတ်၌ ဖြစ်သော-ကခြင်းကို၊ ဒသေတွာ၊ ပြု၍၊ ဟသာပေသိ၊ ရယ်စေ၏၊
အထ၊ ထိုအခါ၌၊ တေမနုဿာ၊ ထိုလူတို့သည်၊ အတ္တနောအတ္တနော၊ မိမိမိမိ
တို့၏၊ ဝသနောကာသာဘိမုခါ၊ နေရာအရပ်သို့-ရှေးရှုကုန်သည်ဖြစ်၍၊
ပက္ကမိံသု၊ ဖဲကုန်ပြီ၊ တေ၊ ထိုလူတို့သည်၊ ပတိပထေ၊ ခရီးဆိုင်ခရီး-အရပ်
၌၊ မိတ္တသုဟိန္ဒာဒယော၊ အဆွေခင်ပွန်း-နှလုံးအကျွင်းဝင်သော-သူတို့ကို၊
ဒိသွားမြင်၍၊ ပဋိသန္ဓာရံ၊ အစေ့အစပ်စကားကို၊ ကရောန္တော၊ ပြုသည်ရှိ
သော်၊ ဘော၊ အမောင်တို့၊ ကမ္ဘိ၊ အသို့နည်း၊ ကုသလံ၊ ကောင်းပါ၏လော၊
ဘော၊ အမောင်တို့၊ ကမ္ဘိ၊ အသို့နည်း၊ ကုသလံ၊ ကောင်းပါ၏လော၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်ပြီ၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ကုသလံကုသလန္တိ၊
ကုသလံ-ကုသလံဟူသော၊ တံဝစနံ၊ ထိုစကားကို၊ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ သော
ပဒေသော၊ ထိုအရပ်ကို၊ ကောသလေသတိ၊ ကောသလတိုင်းဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊
ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်ပြီ။ ။

စာရိကံစရမာနောတိ၊ စာရိကံစရမာနော-ဟူသည်ကား၊ အတုရိတ
စာရိကံ၊ ဖြေးဖြေး-ကြွတော်မူခြင်းတည်းဟူသော-ဒေသစာရိကို၊ စရမာ
နော၊ ကြွသည်ရှိသော်၊ မဟတာဘိက္ခု၊ သံဃောနသဒ္ဓိန္တိ၊ မဟတာဘိက္ခု၊
သံဃောနသဒ္ဓိ-ဟူသည်ကား၊ သတံဝါ၊ အရာဟူ၍-လည်းကောင်း၊ သ
ဟသံဝါ၊ အထောင်ဟူ၍-လည်းကောင်း၊ သတသဟသံဝါ၊ အသိန်း
ဟူ၍-လည်းကောင်း၊ ဣတိဝေ၊ ဤသို့၊ အပရိစ္ဆိန္နေန၊ အပိုင်းအခြားမရှိ

သော၊ မဟတာဘိက္ခုသံဃေန၊ ဗျားစွာသော ရဟန်းတို့၏-အပေါင်းနှင့်၊
သဒ္ဓိံ၊ တက္က၊ ဗြာဟ္မဏဂါမောတိ၊ ဗြာဟ္မဏဂါမော-ဟူသည်ကား၊ ဗြာဟ္မ
ဏာနံ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏၊ သမောသရဏဂါမောတိ၊ စုဝေးရာဖြစ်သော-ရွာကို
လည်း၊ ဗြာဟ္မဏဂါမောတိ၊ ပုဏ္ဏားရွာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဗြာဟ္မဏာ
နံ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏၊ ကောဇဂါမောတိ၊ အခွန်အတုပ်ကို-စားရာဖြစ်သော ရွာကို
လည်း၊ ဗြာဟ္မဏဂါမောတိ၊ ပုဏ္ဏားရွာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဣဓ၊ ဤသုတ်
၌၊ သမောသရဏဂါမောတိ၊ သမောသရဏဂါမောဟူ၍၊ ဗြာဟ္မဏာနံ၊
ပုဏ္ဏားတို့၏၊ ဝသနဂါမော၊ နေရာဖြစ်သောရွာကို၊ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိ
အပ်၏၊ တဒဝသရီတိ၊ တဒဝသရီ-ဟူသည်ကား၊ တတ္ထ၊ ထိုရွာသို့၊ အဝ
သရီ၊ ရောက်လေ၏၊ သမ္ပတ္တော၊ ရောက်လေ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌၊ ဝိဟာ၊ ရောပန၊ ကျောင်းသည်ကား၊
အနိယာမိတော၊ အမှတ်မရှိ၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တဿ၊ ထိုသာလေယျ
ကရွာ၏၊ အဝိဒ္ဓုရေ၊ မနီးမဝေးသော အရပ်၌၊ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့အား၊
အနုန္တဝိကာ၊ လျောက်ပတ်သော၊ ဧကော၊ တခုသော၊ ဝနသတ္ထော၊ တော
အုပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တံဝန
သဿ၊ ထိုတောအုပ်သို့၊ ဝတော၊ ရောက်လေ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
သိအပ်၏၊ အဿောသုန္တိ၊ အဿောသုံ-ဟူသည်ကား၊ သုဏီံသု၊ ကြား
ကုန်ပြီ၊ ဥပလဘိံသု၊ သောတဒ္ဓါရုကိုအစဉ်မှီးသဖြင့်-အဆက်ဆက်သော
မနောဒ္ဓါရုဖြင့်သိကုန်ပြီ၊ သောတဒ္ဓါရု သမ္ပတ္တဝစန နိဗ္ဗောဿာနုဿာရေန၊
သောတဒ္ဓါရုသို့ ရောက်သော-စကားကိုအစဉ်မှီးသဖြင့်၊ ဇာနိံသု၊ သိကုန်
ပြီ၊ ဝေါတိဇေသောသဒ္ဓေါ၊ ဝေါဟူသော-ဤသဒ္ဓါသည်၊ အဝဓာရဏတ္ထေ
ဝါ၊ အဝဓာရဏအနက်၌-လည်းကောင်း၊ ပဒပူရဏမတ္ထေဝါ၊ ပုန်ပြည့်ကာ
မျှ၌-လည်းကောင်း၊ နိပါဏော၊ နိပါတ်တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်၊
အဝဓာရဏတ္ထေန၊ အဝဓာရဏအနက်ရှိသော-ခေါ်သဒ္ဓါဖြင့်၊ အဿောသုံ
ယေဝ၊ ကြားကုန်သည် သာလျှင်တည်း၊ နေသံ၊ ထိုပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့
အား၊ ကောမိ၊ တစုံတခုသော၊ သဝနန္တရော၊ ကြားခြင်းအန္တရာယ်သည်၊
နအဟောသိ၊ မဖြစ်၊ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ဤအနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်
၏၊ ပဒပူရဏမတ္ထေန၊ ပုန်ပြည့်ကာမျှသာဖြစ်သော-ခေါ်သဒ္ဓါဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓနသိ
လိဋ္ဌတာမတ္တမေဝ၊ ဝစနသိလိဋ္ဌအရာ-သာယာပြေပြစ်-ဗုဒ္ဓစစ်မရှိခြင်းမျှ
သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

အနိဗ္ဗာန်၊ ယခုအခါ၌၊ ပဏ္ဍိတအတ္ထံ၊ အကြင်အနက်ကို၊ အသေသံသယ၊ ကြားကုန်
ပြီ၊ တံအတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို၊ ပကာသေဝံ၊ ထင်ရှားပြခြင်းငှါ၊ သမဏော
ခလုဘော ဂေါတမောတိအာဒိ၊ သမဏော ခလုဘောဂေါတမော-ဤသို့
အစရှိသောစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ၊ တတ္ထံ၊ ထိုပါဠိ၌၊ သမိတပါပတ္တာ၊
ငြိမ်းပြီးသော မကောင်းမှုရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ သမဏောတိ၊ သမဏ
ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ခလုတိ၊ ခလုဟူသည်ကား၊ အနုသဝဇ္ဇော၊
အဆင့်ကြားခြင်းအနက်၌၊ နိပါတော၊ နိပါတ်တည်း၊ ဘောယိ၊ ဘောဟံ
သည်ကား၊ တေသံ၊ ထိုဝုတ္တံတို့၏၊ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊ အာလပန
မတ္တံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမျှတည်း၊ ဂေါတမောတိ၊ ဂေါတမော-ဟူသည်ကား၊
ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဂေါတ္တဝသေန၊ အနွယ်၏အစွမ်းအား
ဖြင့်၊ ပရိဒီပနံ၊ ညွှန်းပြခြင်းတည်း၊ တာဿ၊ ထိုကြောင့်၊ သမဏောခလုဘော
ဂေါတမောတိဇ္ဇော၊ သမဏော ခလုဘောဂေါတမော-ဟူသောဤပါဠိ၌၊
ဘော၊ အချင်းတို့၊ ဂေါတမဂေါတိဇ္ဇော၊ ဂေါတမ၏အနွယ်ဖြစ်သော၊ သမ
ဏော၊ ရဟန်းသည်၊ အနုပ္ပတ္တောကိရ၊ ရောက်သတတ်၊ ဣတိဇံ၊ ဤသို့၊
အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဖွတ်အပ်၏၊ သကျဝုတ္တောတိ ဣဒံပနဝစနံ၊
သကျဝုတ္တောဟူသော- ဤစကားကိုကား၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား
၏၊ ဥစ္စာကုလပရိဒီပနံ၊ မြင့်မြတ်သောအမျိုးကို- ညွှန်းပြခြင်းတည်း၊ သာကျ
ကုလပဗ္ဗဇိတောတိ ဣဒံပနံ၊ သာကျကုလံသာ ပဗ္ဗဇိတော ဟူသော- ဤစ
ကားသည်၊ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဘာဝဗီပနံ၊ သဒ္ဓါယုံကြည်၍-ရဟန်းပြုသည်၏
အဖြစ်ကို- ညွှန်းပြခြင်းတည်း၊ ကေနပိပါရိဇုညေန၊ တစ်စုံတစ်ခုသော-နှိပ်
စက်ခြင်းဖြင့်၊ အနုမိတူတော၊ မနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ အပရိက္ခိဏံယော
ဝ၊ မကုန်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ တံကုသလံ၊ ထိုအမျိုးကို၊ ပဟာယ၊
စွန့်၍၊ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါယုံကြည်၍၊ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြု၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံ
ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တတော၊ ထိုစကားရပ်မှ၊ ပရံ၊ နောက်
ဖြစ်သော-စကားရပ်သည်၊ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအနက်ရှိသည်
သိလျှင်တည်း၊ တံခေါပနာတိဇ္ဇော၊ တံခေါပနဟူသောဤဝုဒ်၌၊ ဣတ္ထန္တံ၊ တာ
ချာနတ္ထံ၊ ဣတ္ထန္တံ ။ တာချာန-အနက်၌၊ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်
တည်း၊ တဿခေါပနဘောတောဂေါတမဿ၊ ထိုအရှင်ဂေါတမ၏၊ ဣတိ
အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ကလျာဏောတိ၊ ကလျာ
ဏော-ဟူသည်ကား၊ ကလျာဏဂုဏသမန္နာဂတော၊ ကောင်းသောကျေး
ဇူးသတင်း- ကျော်စောခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ သေဗ္ဗော၊ မြတ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊

ဝုတ္တိဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါတိ၊ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ
 ဟူသည်ကား။ ကိတ္တိယေဝ၊ ကျော်စောသော-အသံပင်လျှင်တည်း။ ဝါ၊
 တနည်းကား။ ထုတိဗောသော၊ နတ်လူတို့၏-ပြီးစွမ်းသောအသံတည်း။
 အတ္တဂ္ဂတောတိ၊ အတ္တဂ္ဂတော-ဟူသည်ကား။ သဒေဝကံ၊ နတ်နှင့်တကွ
 သော၊ လောကံ၊ သတ္တလောကကို။ အန္တောတ္တရိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍၊ ဥဂ္ဂတော၊
 တက်၏။ ကိန္တိ၊ အတတ်သို့လျှင်၊ ဥဂ္ဂတော၊ တက်သနည်း။ ဣတိပိ သောဘ
 ဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒု
 အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္ပသာရထိ သက္ကာဒေဝ မနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ။
 ဣတိပိ-သောဘဂဝါ-အရဟံ-သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော-သုဂ
 တော-လောကဝိဒု-အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္ပသာရထိ-သက္ကာဒေဝမနုဿာ
 နံ-ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါဟူ၍၊ ဥဂ္ဂတော၊ နှံ့၍တက်၏။ တတြိ၊ ထိုဣတိပိသောဘ
 ဂဝါ- အရဟံအစရှိသော ပါဠိနည်း၊ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ပဒ
 သမ္ပန္နော၊ ပုရိသတို့၏စပ်ခြင်းတည်း။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။
 ဣတိပိဣဒိနာစကာရဏေန၊ ဤသို့သံသရာစက်၏- အကွက်အကန်တို့ကို
 ဖျက်ဆီးပြီးသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ အရဟံ၊ အရဟမည်တော်မူ၏။ သော
 ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိဣဒိနာစကာရဏေန၊ ဤသို့သမ္မာ
 လေးပါးတို့ကို-မဘောံမပြန်အလိုလို-သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်
 လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ-မည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊ ထို
 မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိဣဒိနာစကာရဏေန၊ ဤသို့ဝိဇ္ဇာသုံးပါး-ဝိဇ္ဇာ
 ရှစ်ပါး-စရဏတစ်ဆယ့်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော- အကြောင်းကြောင့်
 လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န-မည်တော်မူ၏။ သောဘဂ
 ဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိဣဒိနာစကာရဏေန၊ ဤသို့ကောင်းသော
 စကားကိုဆိုတော်မူတတ်သော-အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊ သု
 ဂတမည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိဣဒိနာစ
 ကာရဏေန၊ ဤသို့လောကသုံးပါးကို-သိတော်မူသော-အကြောင်းကြောင့်
 လည်း။ လောကဝိဒု၊ လောကဝိဒုမည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာ
 ဘုရားသည်။ ဣတိပိဣဒိနာစ ကာရဏေန၊ ဤသို့မယဉ် ကျေးသော- လူ
 ယောက်ျား-နတ်ယောက်ျား-တိရစ္ဆာန်ယောက်ျားတို့ကို-အတုမရှိ-ယဉ်
 ကျေးအောင်ဆုံးမတော်မူတတ်သော-အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အနုတ္တ
 ရောပုရိသဒမ္ပသာရထိ၊ အနုတ္တရောပုရိသ-ဒမ္ပသာရထိ မည်တော်မူ၏။
 သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိဣဒိနာစကာရဏေန၊ ဤသို့

၄၂၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တထိယတွဲ

လူနတ်တို့၏- ဆရာဖြစ်တော်မူသော-အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သတ္ထာ
ဒေဝမနုဿာနံ၊ သတ္ထာဒေဝမနုဿာန-မည်တော်မူ၏၊ သောဘဂဝါ၊ ထို
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိဇ္ဈမိနာစကာရဏေန၊ ဤသို့သစ္စာလေးပါးကို
သိတော်မူသော- အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏၊
သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိဇ္ဈမိနာစကာရဏေန၊ ဤသို့
ဣဿရိယ-ဓမ္မ-ယသ-သီရိ-ကာမ-ပယတ္တဟု ဆိုအပ်သော-ဘုန်းတော်
ခြောက်ပါးနှင့်လည်း- ပြည့်စုံတော် မူသော- အကြောင်း ကြောင့်လည်း၊
ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါမည်တော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမိနာစကာရဏေန၊
ဤမည်သော-ဤမည်သော-အကြောင်းကြောင့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊
ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုအရဟံအစရှိသောပါဌ်၌၊ အာရ
ကတ္တာအရိနံ အရာနဉ္စ ဟတတ္တာ ပစ္စယာဒိနံ အရဟတ္တာ ပါပကရဏေ
ရဟာဘာဝါတိ၊ အာရကတ္တာ-အရိနံ-အရာနဉ္စ-ဟတတ္တာ-ပစ္စယာဒိနံ-အ
ရဟတ္တာ-ပါပကရဏေ-ရဟာဘာဝါ အစရှိတုန်သော၊ ဣမေဟိအာဇာ
ရေဟိ၊ ဤအကြောင်းတို့ကြောင့်၊ တာဝ၊ ငှါးဦးစွာ၊ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်
စွာဘုရားကို၊ အရဟန္တိ၊ အရဟံဟူ၍၊ ဝေဗ္ဗတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဣတိအာဒိနာ
ဤသို့အစရှိသော၊ နယေန၊ နည်းဖြင့်၊ မာတိကံ၊ မာတိကာကို၊ နိက္ခိပိတွာ၊ ချ
ထား၍၊ သဗ္ဗာနေပ၊ အသုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်တုန်သော၊ ဇောနိပဒါနံ၊ ဤပုဒ်တို့
ကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေ
သ၌၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဝိတ္ထာရိတာနိ၊ ချွေအပ်တုန်ပြီ၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်၊ တတော၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌ ။ တေသံ၊ ထိုအရဟံ-အစရှိသော
ပုဒ်တို့၏၊ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်ကို၊ ဝဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။ ။

သာရုခေါပနာတိ၊ သာရုခေါပန-ဟူသည်ကား၊ သုန္ဒရုံခေါပန၊ ကောင်း
ကျိုးစီးပွားကိုရှုက်ဆောင်ပေတတ်သည်သာတည်း၊ အတ္ထာဝဟံ၊ အကျိုး
စီးပွားကို-ရှုက်ဆောင်ပေတတ်၏၊ သုခါဝဟံ၊ ချမ်းသာကို-ရှုက်ဆောင်ပေ
တတ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တထာ
ရူပါနံအရဟတန္တိ၊ တထာရူပါနံ-အရဟတံ-ဟူသည်ကား၊ သောဘဂ
ဝေါတမော၊ ထိုအရှင်ဂေါတမသည်၊ ယထာရူပေါ၊ အကြင်သို့သဘောရှိ
၏၊ ဝေရူပါနံ၊ ဤသို့သဘောရှိတုန်သော၊ အနေကာဟိဝိ၊ များစွာလည်းဖြစ်
တုန်သော၊ ကပ္ပကောဒိသတသဟသေဟိ၊ ကပ္ပာတို့၏-ကုဋေတသိန်း
တို့ဖြင့်၊ ဒုလ္လဘဒေသနာနံ၊ ရဲခဲသော-ဖူးမြင်ရခြင်းရှိတုန်သော၊ ဗျာမပ္ပဘာ
ပရိက္ခိတ္တဟိစ၊ တလံမျှလေးတက်သော- ရောင်ခြည်တော် အဝန်းတို့ဖြင့်

၉

လည်းကောင်း၊ အဘိတိအနုဗျဉ္ဇနရတနပဋိမဏ္ဍိတေဟိ၊ ရှစ်ဆယ်သော
လက္ခဏာ တော်ငယ် တည်းဟူသော- ရတနာ တန်ဆာတို့ဖြင့်- လည်း
ကောင်း၊ နွတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏာဝရေဟိစ၊ မြတ်သောသုံးဆဲ့နှစ်ပါး
သော-ယောကျ်ားမြတ်တို့၏-လက္ခဏာ တော်ကြီးတို့ဖြင့်-လည်းကောင်း၊
သမာကိဏ္ဍ မာနောရမ္မသရိရာနံ၊ ကောင်းစွာ ရောငြိမ်းသော-နှလုံးမွေ့
လျော်တွယ်ရှိသော-ကိုယ်တော်လည်းရှိကုန်ထသော၊ အာတပ္ပကဒဿ
နာနံ၊ မရောင့်ရဲနိုင်သော-ရှုခြင်တွယ်လည်းရှိကုန်ထသော၊ အတိမရရမ္မ
နိစောသဿနံ၊ အလွန်သာယာသော-တရားစကားကိုလည်း-ဟောကြား
တော်မူကုန်ထသော၊ ယထာဘူတ ဂုဏာမိဂမေန၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော
ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုရသဖြင့်၊ လောကေ၊ လောက၌၊ အရဟန္တာတိ၊ အရဟန္တာ
ဟူ၍၊ လန္ဈသဒ္ဓါနံ၊ ရအပ်သော-ကျော်စောသံရှိကုန်သော၊ အရဟတံ၊ အရ
ဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ဒဿနံ၊ ဟောတိတိ၊ ဒဿနံ၊ ဟောတိ-ဟူ
သည်ကား၊ ပဿဒေသာမ္မာနိ၊ ကြည်ညိုခြင်း သဒ္ဓါတရားဖြင့်-ချမ်းအေး
ကုန်သော၊ အက္ခိနံ၊ မျက်စိတို့ကို၊ ဥဇ္ဈိလိတွာ၊ ဘွင့်၍၊ ဒဿနမတ္တဇ္ဈိးဘုးမြင်
ကာမျှသည်လည်း၊ သာရ၊ ကောင်းကျိုးစီးပွားကို-ရွက်ဆောင် ပေတတ်
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတေနပိ၊ သတ္တမဇ္ဈ၊ ဝိညေယျအစရှိ
သော-အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ဗြဟ္မသရေန၊ မြတ်သောအသံဖြင့်၊
ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဒေသေန္တဿ၊ ဟောတော်မူသော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဧက
ပဒမ္မိ၊ တခုသောပုဒ်ဟု ဆိုအပ်သော-တရားကိုလည်း၊ သောတံ၊ နာခြင်း
ငှါ၊ သစေပနလဘိဿာမ၊ အကပ်၍-ရကုန်သည်ဖြစ်အံ့၊ သာရတရံ၊ ယေ
ဝ၊ ကောင်းသည်ထက်-အလွန်ကောင်းသည်သာလျှင်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်
လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဏ္ဏာသယံ၊ မြတ်သောအလိုကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊
ယေနဘဂဝါ၊ တေနပသကံမိံ၊ သူတိ၊ ယေနဘဂဝါ- တေနပသကံမိံ၊ သူ
ဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ အလုံးစုံသော-ကိစ္စတို့ကို၊ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်
၍၊ တုဠမာနဿ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော-မိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဂ
မံသု၊ ဆည်းကပ်ကုန်၏၊ ဧတဒဝေါ၊ နန္ဒိ၊ ဧတဒဝေါရံဟူသည်ကား၊ အဂါ
ရိကပုစ္ဆာစ၊ အဂါရိကပုစ္ဆာငှား၊ အနာဂါရိကပုစ္ဆာစ၊ အနာဂါရိကပုစ္ဆာ
ငှား၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆာ၊ ပုစ္ဆာသည်၊ ဒုဝိဓာဟိဒုဝိဓာဧဝ၊ နှစ်ပါးအပြား
ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်၊ ကိံ၊ တန္တေကုသလံ
ကိံ၊ အကုသလန္တိ၊ ဣမိနာနယေန၊ ကိံ၊ တန္တေ-ကုသလံ-ကိံ၊ အကုသလံ
ဟူသောဤနည်းဖြင့်၊ အဂါရိကပုစ္ဆာ၊ အဂါရိကပုစ္ဆာသည်၊ အဂတား၊

လာ၏။ ဣမေခေါဘန္တေပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာတိဣမိနာနယေန၊ ဣမေခေါဘန္တေ
 ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ-ဟူသောဤနည်းဖြင့်၊ အနာဂါရိကပုစ္ဆာ၊ အနာဂါရိက
 ပုစ္ဆာသည်၊ အာဂတာ၊ လာ၏။ ဣမေပန၊ ဤပုစ္ဆာသုံးသူကြွယ်တို့သည်ကား၊
 အတ္တနော၊ မိမိမိမိအား။ အနုရူပံ၊ ငရုတ်ပတ်သော၊ အဂါရိကပုစ္ဆံ၊
 အဂါရိကပုစ္ဆာကို၊ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဧတံကောနုခေါဘော
 ဂေါတမဟေတုကော ပစ္စယောတိ အာဒိဝစနံ၊ ဧတံ ကောနုခေါ-ဘော
 ဂေါတမ-ဟေတုကောပစ္စယော ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အဝေါရံ၊
 ဆိုတုန်ပြီ။ ။

တောသံ၊ ထိုပုစ္ဆာသုံးသူကြွယ်တို့အား၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
 ယထာ၊ အကြင်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြေသည်ရှိသော်၊ သလ္လက္ခေ
 တံ၊ မှတ်ခြင်းငှါ၊ နသက္ခောန္တိ၊ မတတ်နိုင်တုန်၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းအရာ
 အားဖြင့်၊ တာဝ၊ ရှေ့ဦးစွာ၊ သံခိတ္တေနဝ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်- သာလျှင်းပဉ္စ၊
 ပြဿနာကို၊ ဝိဿန္တန္တော၊ ဖြေတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ အဓမ္မစရိယာဝိသမ
 စရိယာဟေတုခေါဂဟပတယောတိအဒိ၊ အဓမ္မစရိယာ-ဝိသမစရိယာ
 ဟေတုခေါ ဂဟပတယောဤသို့-အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဟော
 တော်မူပြီးကသွာပန၊ အဘယ်ကြောင့်ကား၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
 ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်-ဟောအပ်သည်ရှိသော်၊ နသလ္လ
 က္ခန္တိ၊ မမှတ်နိုင်တုန်၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝိဿန္တေတိ၊
 ဖြေတော်မူသနည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ ဟိ
 ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ တေဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ၊ ထိုပုစ္ဆာသုံးသူကြွယ်
 တို့သည်၊ ပဏ္ဍိတမာနိကာ၊ မိမိကိုယ်ကို-ငါတို့ကားပညာရှိ၏ဟုမှတ်ထင်
 ကုန်၏၊ အာဒိတောဝ၊ အစကပင်လျှင်၊ မာတိကံ၊ မာတိကာကို၊ အဋ္ဌပေတွာ၊
 မထားမူ၍၊ ယထာ၊ အကြင်-အခြင်းအရာအားဖြင့်-ဟောသည်ရှိသော်၊
 သလ္လက္ခေန္တိ၊ မှတ်နိုင်တုန်၏၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အတ္ထေ
 အနက်ကို၊ ဝိတ္တာရိတေ၊ ချွေအပ်သည်ရှိသော်၊ ဒေသနံ၊ ဒေသနာတော်ကို၊
 ဥတ္တာနိကာတိ၊ တိမ်၏ဟူ၍၊ မညန္တာ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍
 အဝဇာနန္တိ၊ မထေမဲ့မြင်သိကုန်ရာ၏၊ မဟန္တိ၊ ငါတို့သည်လည်း၊ ကထေန္တာ၊
 သူတပါးကို- ဟောပါဟူ၍- တောင်းပန်သောကြောင့်- ဟောကုန်သည်
 ရှိသော်၊ ဧဝမေဝ၊ ဤရှင်ဂေါတမ-ဟောသည်နှင့် တူသည်သာလျှင်၊ က
 ထေယျာမ၊ ဟောကုန်ရာ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတ္တာရော၊ ဆိုတတ်ကုန်သော
 သူတို့သည်၊ တာဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ နေသံ၊ ထိုပုစ္ဆာသုံး

ကြွယ်၍အား၊ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊ယထာ၊အကြင်အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်ဟောအပ်သည်ရှိသော်၊သလ္လက္ခေတံ၊မှတ်ခြင်းငှါ၊နသက္ကောန္တိ၊
 မတတ်နိုင်ကုန်၊ဧဝံတထာ၊ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊တာဝ၊ရှေးဦးစွာ၊သံ
 ခိတ္တေနဝ၊အကျဉ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ပဉ္စ၊ပြဿနာကို၊ဝိဿန္ဓေသိ၊ဖြေ
 တော်မူ၏၊တတော၊ထိုနောက်မှ၊သလ္လက္ခေတံ၊မှတ်ခြင်းငှါ၊အသက္ကောန္တိ
 ဟိ၊မတတ်နိုင်ကုန်သော-ပုဏ္ဏားသူကြွယ်၍သည်၊ဝိတ္ထာရဒေသနံ၊အ
 ကျယ်ပြန့်သောဒေသနာတော်ကို၊ယာဝိတော၊တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်
 ၍၊ဝိတ္ထာရေန၊အကျယ်အားဖြင့်၊ဒေသတံ၊ဟောတော်မူခြင်းငှါ၊တေနဟိ
 ဂဟပတယောတိအာဒိ၊တေနဟိဂဟပတယော၌သို့အစရှိသောစကား
 ကို၊အာဟ၊ဟောတော်မူပြီး၊တတ္ထ၊ထိုပါဌ်၌၊တေနဟိတိဧသောသဒ္ဓေါ၊
 တေနဟိဟူသော၌သဒ္ဓါသည်၊ကရုဏတ္ထေ၊ကရုဏ်းအနက်၌၊နိပါတော
 နိပါတ်ဝုဒ်တည်း၊ယသ္မာ၊အကြင်ကြောင့်၊မံ၊ငါဘုရားကို၊တုဌေ၊သင်
 တို့သည်၊ယာစထ၊တောင်းပန်ကုန်၏၊တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ဒေသိဿာမ၊
 ဟောတော်မူအံ့၊ဣတိအယံ၊၍သည်ကား၊အတ္ထော၊အနက်တည်း၊တိဝိ
 ဓန္တိ၊တိဝိဓံဟူသည်ကား၊တိဟိကောဋ္ဌာသေဟိ၊သုံးပါးသောအတို့အရ
 တို့ဖြင့်၊ကာယေနာတိ၊ကာယေနဟူသည်ကား၊ကာယန္တိရေန၊ကာယန္တိ
 ရှိဖြင့်၊အဓမ္မစရိယာဝိသမစရိယာတိ၊အဓမ္မစရိယာ-ဝိသမစရိယာဟူ
 သည်ကား၊အဓမ္မစရိယသင်္ခါတာ၊အဓမ္မစရိယဟုဆိုအပ်သော၊ဝိသမ
 စရိယာ၊မညီမညွတ်သော အကျင့်ကိုကျင့်ခြင်းကြောင့်၊အယံပန၊၍ဆို
 လတ္တံ့သည်ကား၊ဧတ္ထ၊ဤအဓမ္မစရိယာ-ဝိသမစရိယာ ဟူသောဝုဒ်၌၊
 ပဒတ္ထော၊ဝုဒ်၏အနက်အတွင်းတည်း၊အဓမ္မဿ၊မတရားသောအကျင့်ကို၊
 စရိယာ၊ကျင့်ခြင်းတည်း၊အဓမ္မစရိယာ၊မတရားသော အကျင့်ကိုကျင့်
 ခြင်း၊အဓမ္မကရုဏံ၊မတရားသော-အမှုကိုပြုခြင်း၊ဣတိအယံ၊၍သည်
 ကား၊အတ္ထော၊အနက်တည်း၊ဝိသမ၊မညီမညွတ်သော၊စရိယာ၊အကျင့်
 တည်း၊ဝါ၊တနည်းကား၊ဝိသမဿ၊မညီ မညွတ်သော၊ကမ္မဿ၊
 မကောင်းမှုကံကို၊စရိယာ၊ကျင့်ခြင်းတည်း၊ဣတိတသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊
 ဝိသမစရိယာ၊ဝိသမ စရိယာမည်၏၊အဓမ္မစရိယာစ၊မတရားသော
 အကျင့်ကို-ကျင့်ခြင်း သည်လည်း၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊သာ၊ထိုမတရား
 သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းဟူသည်၊ဝိသမစရိယာစ၊မညီမညွတ်သော
 အကျင့်သည်လည်း၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ဣတိတသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊အဓမ္မစရိ
 ယာဝိသမစရိယာ၊အဓမ္မစရိယာ-ဝိသမစရိယာ-မည်ကုန်၏၊တေနုပါ

၄၂၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ယေန၊ ဤပုဒ်၌ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အကြောင်းဖြင့်၊ သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံကုန်
သော၊ ကဏ္ဍသုက္ကပဒေသု၊ ကဏ္ဍသုက္ကပုဒ်တို့၌၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ။

လုဒ္ဒေါတိ၊ လုဒ္ဒေါဟူသည်ကား၊ ကက္ခဏော၊ ရှုရင်း၏၊ ဒါရုဏောတိ၊
ဒါရုဏောဟူသည်ကား၊ သာဟသိကော၊ အနိုင်အထက်နှိုင်းစက်တတ်
၏၊ လောဟိတပါဏီတိ၊ လောဟိတပါဏီဟူသည်ကား၊ ပရံ၊ သူတပါးကို၊
ဇိဝိတာ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေ၊ ဝေါရောပေန္တဿ၊ ချသောသူ၏၊ ပါဏိ၊ လက်သည်း
လောဟိတေန၊ သွေးဖြင့်၊ လိမ္မန္တိ၊ လိမ်းကျံကုန်၏၊ သဗေဝိ နလိမ္မန္တိ၊
အကယ်၍လည်းမလိမ်းကျံကုန်သည်ဖြစ်အံ့၊ တထာဝရဓာတုသုတပါး
တို့၏-အသက်ကို သတ်ခြင်း-အလေ့သဘောရှိသောသူကို၊ လောဟိတ
ပါဏီတွေဝ၊ လောဟိတပါဏီဟူ၍သာလျှင်၊ ဂုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဟာတပ္ပ
ဟတေနိဝိဇ္ဇောတိ၊ ဟာတပ္ပဟတေနိဝိဇ္ဇောဟူသည်ကား၊ ဟတေစ၊ သူတ
ပါးတို့ကိုသတ်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ပရဿ၊ သူတပါးအား၊ ပဟာရေဒါနေ
န၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကိုပေးကြောင်းဟုဆိုအပ်သော၊ ပဟတေစ၊ လက်နက်
၌လည်းကောင်း၊ ပရမာရဏေစ၊ သူတပါးတို့ကိုသတ်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊
နိဝိဇ္ဇော၊ နှလုံးသွင်း၏၊ အဒယာပန္နောတိ၊ အဒယာပန္နော-ဟူသည်ကား၊
နိတ္တရဏတံ၊ ကရုဏာ-ကင်းသည်၏အဖြစ်သို့၊ အာပန္နော၊ ရောက်သည်
တည်း၊ ယံတံပရဿာတိ၊ ယံတံပရဿဟူသည်ကား၊ ပရဿ၊ သူတပါး၏
ယံတံသန္တကံ၊ အကြင်ဥစ္စာသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တံသန္တကံ၊ ထိုဥစ္စာသည်၊
ပရိတ္တုပကရဏန္တိ၊ ပရိတ္တုပကရဏံဟူသည်ကား၊ တသေဝပရဿ၊
ထိုသူတပါး၏သာလျှင်၊ ဝိတ္တုပကရဏံ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို-ဖြစ်စေတတ်
သောဘဏ္ဍာမျိုးတည်း၊ ဘုဗ္ဗိဇနနံ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊
ပရိက္ခရာဘဏ္ဍကံ၊ ပရိက္ခရာဘဏ္ဍာမျိုးတည်း၊ ဂါမဂတံဝါတိ၊ ဂါမဂတံ
ဝါဟူသည်ကား၊ အန္တောဂါမေဝါ၊ ရွာတွင်း၌လည်းကောင်း၊ ဌပိတံ၊ ထား
အပ်သောဥစ္စာတည်း၊ အရညဂတံဝါတိ၊ အရညဂတံဝါဟူသည်ကား၊
အရညေ၊ တော၌၊ ရုက္ခဝုပ္ပတမတ္ထကာဒိသုဝါ၊ သစ်ပင်ဖျားတောင်ထိပ်
အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သောဥစ္စာတည်း၊ အဒိန္နန္တိ၊ အဒိန္န
ဟူသည်ကား၊ တေဟိပရေဟိ၊ ထိုသူတပါးတို့သည်၊ ကာယေနဝါ၊ ကိုယ်
ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါစာယဝါ၊ နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဒိန္နံ၊ မပေးအပ်
သောလူဇာတ်ရှိသောသူ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ထေယျသင်္ခါတန္တိ၊ ထေယျ
သင်္ခါတံဟူသောဤပါဌ၌၊ ထေနောတိ၊ ထေနောဟူသည်ကား၊ စောရော၊

ခိုးတတ်သောသူတည်း။ ထေရ်သော၊ ခိုးတတ်သောသူ၏၊ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်
 တည်း။ ထေရ်သော၊ ခိုးတတ်သော သူ၏အဖြစ်။ ဇေတံ၊ ဤထေရ်ဟူသောအ
 မည်သည်၊ အဝပာဝရဏာမိတ္တဿ၊ ခိုးကြောင်းဖြစ်သောစိတ်၏၊ အမိဝစနံ၊
 အမည်တည်း။ သင်္ခါ၊ သင်္ခါ၊ တန္တိ။ သင်္ခါ၊ သင်္ခါ၊ တံဟူသော-ဤပုဒ်နှစ်ခုအ
 ပေါင်းသည်။ အတ္တတော၊ အနက်အားဖြင့်၊ ဇေတံ၊ တူ၏။ ဇေတံ၊ ဤသင်္ခါ၊ သင်္ခါ
 တံဟူသောအမည်သည်။ ဇေတောဌာသဿ၊ တူသောတရားအရ၏၊ အ
 မိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ကိံ၊ သုဝိယ၊ အဘယ်ပါဠိ-ရုပ်တို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမူ
 ကား၊ သညာနိဒါနာဟိပပဉ္စသင်္ခါတိ၊ အာဒိသုဝိယ။ သညာနိဒါနာဟိပပဉ္စ
 သင်္ခါ၊ ဤသို့ အစရှိသော-ပါဠိရုပ်တို့၌ ကဲ့သို့တည်း။ ထေရ်သော၊ ခိုးတတ်
 သောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုခိုးတတ်သော
 သူ၏ အဖြစ်ဟူသည်။ သင်္ခါ၊ တန္တိ။ အရသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော-သတ္တိကြောင့်။ ထေရ်သင်္ခါ၊ ထေရ်
 သင်္ခါတမည်၏။ ထေရ် မိတ္တသင်္ခါ၊ တော၊ ခိုးတတ်သောသူ၏-အဖြစ်ဟူ
 သော-စိတ်ဟုဆိုအပ်သော၊ ဇေတောမိတ္တ ကောဌာသော၊ တူသော-စိတ်
 အရတည်း။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒဗ္ဗဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။
 ဇေတံ၊ ဤပုဒ်သည်၊ ကရုဏတ္ထေစ၊ ကရိုဏ်းအနက်၌လည်းကောင်း၊ ပစ္စတ္ထဝ
 စနံ၊ ပဌမာဝိဘတ်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ထေရ်သင်္ခါ၊ တေနာတိ၊ ထေ
 ရ်သင်္ခါ၊ တေနဟူ၍၊ အတ္တတော၊ အနက်အားဖြင့်၊ ဒဗ္ဗဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

မာတုရက္ခိတာတိ အာဒိသု၊ မာတုရက္ခိတာဤသို့အစရှိသော-ပါဠိရုပ်
 တို့၌၊ ယံကုမာရိကံ၊ အကြင်သတို့သွီးကိုးပိတရိ၊ အဘသည်၊ နဗ္ဗေဝါ၊ ကွာခဲ့
 သော်လည်းကောင်း။ မတေဝါ၊ သေခဲ့သော်လည်းကောင်း။ ဗာသသန္တာဒ
 နာဒိတိ၊ အစားအဝတ်-အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပဋိဇက္ခိယမာနံ၊ စောင့်ရှောက်
 မွေးကျွေးလျက်၊ ဝယပတ္တံ၊ အရွယ်သို့-ရောက်သည်ရှိသော်။ ကုလဗာရေ၊
 သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော-အမျိုးအိမ်၌၊ ဒဿာမိတိ၊ ပေးအပ်ဟူ၍၊ မာ
 တာ၊ အမိသည်။ ရက္ခိတိ၊ စောင့်၏။ အယံ၊ ဤသတို့သွီးသည်။ မာတုရက္ခိတာ
 နာမ၊ မာတု-ရက္ခိတာမည်၏။ ဇေတနုပါယေန၊ ဤသို့သော-အကြောင်းဖြင့်၊
 ပိတု ရက္ခိတာ ဒယောဝိ၊ ပိတုရက္ခိတာ-အစရှိသည် တို့ကိုလည်း၊ ဝေဒိ
 တဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ သဘာဝကုလသနိပနံ၊ သဘာဝကုလသနိပနံ-အမျိုး
 တို့သည်ကား၊ ကုန္တိ ဝတေသုပိဝဗ္ဗေသု၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်သော-ကာလတို့
 ၌လည်း၊ ကတိကံ၊ ကတိကဝတ်ကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုလုပ်၏။ သစေ၊ အကယ်၍၊
 မယျံ၊ ငါ့အား၊ ပုတ္တော၊ သားသည်။ ဟောတိ၊ ဘွားမြင်သည်ဖြစ်အံ့၊ ကုယျံ၊

၄၂၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

သင်အား၊မိတာ၊သွီးသည်၊ဟောတိ၊သွားမြင်သည်ဖြစ်အံ့၊အညတ္တ၊တပါး
သောမြို့သို့၊ ဂန္တု၊ရောက်ခြင်းငှါ၊ နလဘိဿတိ၊မရလတ္တံ့၊ မယံ၊ငါ၏၊
ပုတ္တသေဝ၊သားအားသာလျှင်၊ဟောတု၊ဖြစ်စေလော၊ဣတိဇေ၊ဤသို့၊ဂန္တု
ပိ၊ကိုယ်ဝန်ဆောင်သောအခါ၌လည်း၊ပရိဂ္ဂဟိတာ၊သိမ်းဆည်းအပ်သော
မိန်းမသည်၊ သဿာမိကာနာမ၊အရှင်ရှိသော-မိန်းမမည်၏၊ယော၊အကြင်
ယောက်ျားသည်၊ ဣတ္ထန္နာမံ၊ဤအမည်ရှိသော၊ ဣတ္ထိ၊မိန်းမသို့၊ဂန္တုတိ၊
သွားလာ၏၊တဿ၊ထိုယောက်ျားအား၊ ဧတ္တကော၊ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိ
သော၊ဒဏ္ဍော၊ဒဏ်သည်၊ဟောတု၊ဖြစ်စေလော၊ ဣတိဇေ၊ဤသို့၊နာမံ ဝါ၊
အမည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဂေတံ ဝါ၊အိမ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝီတိ ဝါ၊ခရီး
ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓိဿ၊ရည်၍၊ယော၊အကြင်မိန်းမသည်၊ဥပိတဒဏ္ဍော၊
ထားအပ်သော-ဒဏ်ရှိ၏၊ သာ၊ထိုမိန်းမသည်ကား၊ သပရိဒဏ္ဍာနာမ၊သ
ပရိဒဏ္ဍမည်၏၊အန္တမသောမာလာဂုဏ်ပရိက္ခိတ္တာပီတိ၊အန္တမသော မာ
လာဂုဏ်ပရိက္ခိတ္တာပီဟူသည်ကား၊ယောဣတ္ထိ၊အကြင်မိန်းမကို၊သဗ္ဗန္တိ မေ
န၊အလုံးစုံ-အောက်ယုတ်သော၊ပရိစ္ဆေဒေန၊အပိုင်းအခြားဖြင့်၊ဧသော၊ဤ
မိန်းမသည်၊မေ၊ငါ၏၊တရိယာ၊မယားသည်၊ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ဣတိ
သညာယ၊ဤသို့သော-အမှတ်ဖြင့်၊တဿာ၊ထိုမိန်းမ၏၊ဥပရိ၊ အထက်၌၊
ကေနပိ၊တစ်ခုတယောက်သော-ယောက်ျားသည်၊မာလာဂုဏ်၊ပန်းကုန်းကို၊
ဝိပေန္တေန၊ပစ်သဖြင့်၊ မာလာဂုဏ်မတ္တေနာပိ၊ပန်းကုန်းမျှဖြင့်လည်း၊ပရိက္ခိ
တ္တာ၊ရံအပ်သည်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ ထဿရူပါသုစာရိတ္တံအာပဇ္ဇိတာဟော
တီတိ၊ထဿရူပါသုစာရိတ္တံ- အာပဇ္ဇိတာဟောတိဟူသည်ကား၊ဧဝရူပါ
သု၊ဤသို့-သဘောရှိကုန်သော၊ဣတ္ထိသု၊မိန်းမတို့၌၊သမ္မာဒိဗ္ဗိသုတ္တေ၊သမ္မာ
ဒိဗ္ဗိသုတ်၌၊ဝုတ္တမိစ္ဆာစာရလက္ခဏာဝသေန၊ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-မိစ္ဆာစာရ
လက္ခဏာ၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ဝီတိတ္တမံ၊လွန်ကြူးခြင်းကို၊ ကတ္တာ၊ပြုတတ်
သည်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏။

သဘာဂတောတိ၊ သဘာဂတောဟူသည်ကား၊ သဘာယံ၊သဘင်၌၊
ဌိတော၊တည်သည်၊ပရိသဂတောတိ၊ပရိသဂတောဟူသည်ကား၊ ဂါမ
ပရိသာယံ၊ရွာပရိသတ်၌၊ဌိတော၊တည်သည်၊ဉာတိမဇ္ဈဂတောတိ၊ဉာတိ
မဇ္ဈဂတောဟူသည်ကား၊ ဒါယာဒါနံ၊အမွေခံတို့၏၊မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌၊ ဌိ
တော၊တည်သည်၊ ပူဂမဇ္ဈဂတောတိ၊ ပူဂမဇ္ဈ-ဂတော ဟူသည်ကား၊
သေနိနံ၊ကိုးကွယ်သူ-အပေါင်းတို့၏၊ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌၊ ဌိတော၊ တည်
သည်၊ ရာဇကုလမဇ္ဈဂတောတိ၊ ရာဇကုလမဇ္ဈ-ဂတော ဟူသည်ကား၊

ရာဇကုလသမ္မာမင်းမျိုး၏မဇ္ဈိမအလယ်၌မဟာဝိနိစ္ဆယော၊ များစွာသော
လူအပေါင်းတို့၏-တရားဆုံးဖြတ်ရာအရပ်၌၊ ဦးတော၊ တည်သည်၊ အဘိနိ
တောတိ၊ အဘိနိတောဟူသည်ကား၊ ပုစ္ဆနတ္ထာယ၊ မေးခြင်းအကျိုးငှါ၊
နိတော၊ ဆောင်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ သက္ခိယဇ္ဇောတိ၊ သက္ခိယဇ္ဇောဟူသည်
ကား၊ သက္ခိယကတ္တော၊ သက်သေပြု၍၊ ပုစ္ဆိတေ၊ မေးအပ်သည် ဖြစ်သော်၊
ဟေဇ္ဇန္တ ခုရိသာတိဇေ၊ ဟေဇ္ဇန္တ ခုရိသ-ဟူသောဤသဒ္ဒါသည်၊ အာ
လပနမတ္တံ၊ ရှေးရှုခေါ်ဝေါ်သော-သဒ္ဒါမျှတည်း၊ အတ္တဟေတုဝါ-ပရဟေ
တုဝါတိ၊ အတ္တဟေတုဝါ-ပရဟေတုဝါ-ဟူသည်ကား၊ အတ္တနောဝါ၊
မိမိအားလည်းကောင်း၊ ပရသဝါ၊ သူတပါးအားလည်းကောင်း၊ ဟတ္ထ
ပါဒါဒိ ဟေတုဝါ၊ လက်-ခြေ-အစ ဖြစ်သော-အကြောင်းကြောင့် လည်း
ကောင်း၊ နေဟေတုဝါ၊ ဥစ္စာဟူသော-အကြောင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊
အာမိသ ကိပ္ပိက္ခ ဟေတုဝါတိဇ္ဇေ၊ အာမိသကိပ္ပိက္ခ-ဟေတုဝါဟူသော
ဤပါဌ၌၊ အာမိသန္တိ၊ အာမိသံဟူသည်ကား၊ လာဘော၊ လာဘ်ရခြင်းကို၊
အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏၊ ကိပ္ပိက္ခန္တိ၊ ကိပ္ပိက္ခဟူသည်ကား၊ ယံဝါတံဝါ
ဟူးဟူးငြားငြားသော၊ အပ္ပမတ္တံ၊ အနည်းငယ်သော-တံရိုးလက်ဆောင်ကို
အန္တမသော၊ ယုတ်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ တိတ္ထိရဝဒ္ဓကသပ္ပိဝိဏ္ဏ
နဝနိတပိဏ္ဏာဒိမတ္တကဿ၊ ခါ-ဇုံး-ထောပတ်စိုင်း-ခပ် ဦးစိုင်းအစရှိသည်မျှ
ဖြစ်သော၊ လဗ္ဗသပိ၊ တရိုး-လက်ဆောင်၏လည်း၊ ဟေတု၊ အကြောင်း
ကြောင့်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ သမ္ပဇာနမုသာ
ဘာသိတာဟောတိတိ၊ သမ္ပဇာနမုသာ-ဘာသိတာဟောတိဟူသည်ကား၊
ဇာနန္တောယေဝ၊ သိလျက်သာလျှင်၊ မုသာဝါဒံ၊ ချွတ်ယွင်းသောစကားကို၊
ကတ္တော၊ ဆိုခြင်းကိုပြုတတ်သည်ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

ဣမေသံဘေဒါယာတိ၊ ဣမေသံ-ဘေဒါယဟူသည်ကား၊ ဣတောတိ၊
ဤသူ၊ အထံမှဟူ၍၊ ဝုတ္တာနံ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ယေသံ၊ အကြင်သူတို့၏၊
သန္တိကေ၊ အထံ၌၊ သုတံ၊ ကြားအပ်သည်ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တေသံ၊ ထိုသူ
တို့ကို၊ ဘေဒါယ၊ ကွဲပြားစိမ့်သောငှါ၊ အမူသံဘေဒါယာတိ၊ အမူသံဘေဒါ
ယဟူသည်ကား၊ အမူကြာတိ၊ ဤအမည်ရှိသောသူ၏-အထံ၌ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ
နံ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ယေသံ၊ အကြင်သူတို့၏၊ သန္တိကေ၊ အထံ၌၊ သုတံ၊
ကြားအပ်သည်ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တေသံ၊ ထိုသူတို့ကို၊ ဘေဒါယ၊ ကွဲပြား
စိမ့်သောငှါ၊ ကတ္တော၊ ပြုတတ်သည်ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဘိန္နာနံဝါ၊ အနုပ္ပဒါတာ
တိ၊ ဘိန္နာနံဝါ-အနုပ္ပဒါတာဟူသည်ကား၊ သုဠ၊ ကောင်းစွာ၊ တယာ၊ သင်

၆၃၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-ကထိယတွဲ၊

သညံ၊ တံ၊ ထိုသူကို၊ ပဗဟန္တေန၊ ဝွန်သဖြင့်၊ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဝွန်
ခြင်းကို-မပြုသည့်ရှိသော်၊ ကထိပါဟေနေဝ၊ နှစ်ရက်-သုံးရက် လွန်သ
ဖြင့်သာလျှင်၊ တော၊ သင်အား၊ မဟန္တံ၊ များစွာသော၊ အနတ္တံ၊ အကျိုးမဲ့ကို၊
ကရေယျ၊ ပြုရာ၏၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဘိန္ဒုနံ၊ ကွဲပြားကုန်ပြီးသောသူတို့အား၊
ပုန၊ တစ်ဖန်၊ အသံသန္တနာယ၊ မစေ့စပ်ခြင်းငှါ၊ အနုပ္ပဒါတာ၊ အဆင့်အား
ကို-ပေးတတ်သည်၊ ဥပဗ္ဘဏ္ဍေတာ၊ ခိုင်အောင်-ထောက်ပံ့ တတ်သည်၊
ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို၊ အဿတာ၊ ပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ
အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝဂ္ဂေါ
အသီးအသီးကွဲပြားခြင်းကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သော၊ အာရာမော၊ ဓမ္မေဝေဍ္ဎာခြင်း
သည်၊ အဘိရတိ၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်းသည်၊ ဌာနံ၊ တည်ရာအကြောင်း
သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဣတိတဿ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝဂ္ဂါရာမော၊ ဝဂ္ဂါရာမ-မည်၏၊
ဝဂ္ဂေယျ၊ အသီးအသီး သူတပါးကို-ကွဲပြားခြင်းတို့၌၊ ရတော၊ ဓမ္မေဝေဍ္ဎာ
တတ်၏၊ ဣတိတဿ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝဂ္ဂါရတော၊ ဝဂ္ဂါရတမည်၏၊ ဝဂ္ဂေ
အသီးအသီးကုန်သောသူတို့ကို၊ ဒိသ္မာဝါ၊ မြင်၍လည်းကောင်း၊ သုတွာဝါ၊
ကြား၍လည်းကောင်း၊ နန္ဒတိ၊ နှစ်သက်တတ်၏၊ ဣတိတဿ၊ ထိုကြောင့်၊
ဝဂ္ဂနန္ဒိ၊ ဝဂ္ဂနန္ဒိမည်၏၊ ဝဂ္ဂကရဏိံ ဝါစန္တိ၊ ဝဂ္ဂကရဏိံ ဝါစံဟူသည်ကား၊
ယာဝါစာ၊ အကြင်စကားသည်၊ သမဂ္ဂေဝံ၊ ညီညွတ်သည်လည်း-ဖြစ်ကုန်
သော၊ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို၊ ဝဂ္ဂေ၊ အသီးအသီးကွဲခြင်းတို့ကို၊ ကရောတိ၊
ပြုတတ်၏၊ ဘိန္ဒုတိ၊ ကွဲတတ်၏၊ ကလဟ၊ ကာရဏံ၊ ငြင်းခုံခြင်း၏-အ
ကြောင်းဖြစ်သော၊ တံဝါစံ၊ ထိုစကားကို၊ ဘာသိတာ၊ ဆိုဟတ်သည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

ဂဏ္ဌကာတိ၊ ဂဏ္ဌကာဟူသည်ကား၊ သဒေါသေ၊ အပြစ်မရှိသော၊
ရက္ခေ၊ သစ်ပင်၌၊ ဂဏ္ဌကာနိ၊ အဗျ-အဆစ်တို့သည်၊ ဥဋ္ဌဟန္တိယထာ၊ ထ
ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံထထာ၊ ထိုအတူ၊ သဒေါသတာယ၊ အပြစ်မရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ ခံသနာ ဝတ္တနာဒိဝစနေဟိ၊ ငြင်းခုံခြင်း-ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်း
အစရှိကုန်သော-စကားတို့ဖြင့်၊ ဂဏ္ဌကာ၊ အဗျအဆစ်တို့သည်၊ ဇာတာ၊
ဖြစ်ကုန်၏၊ ကက္ကဿတိ၊ ကက္ကဿဟူသည်ကား၊ ပူတိကာ၊ ရုန့်ရင်းသည်
ဖြစ်၍-ပုပ်သိုးသော-စကားတည်း၊ သာ၊ ထိုစကားသည်၊ ပူတိကရက္ခော၊
ဆွေးသောသစ်ပင်တည်း၊ ကက္ကသော၊ ရုန့်ရင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝတ္ထ
ရိတရဗ္ဗော၊ ယိုထွက်သော-အမှုန်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ထထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊
ဝေတထာ၊ ထိုအတူ၊ ကက္ကဿ၊ ရုန့်ရင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သော၊ ထိုရုန့်

ရင်းသော-အဖြစ်ရှိသော-စကားသည်။ တံရုက္ခံ၊ ထိုသစ်ပင်ကို၊ ဃာ'သမာ
နာဝိယ၊ ထိပါးသကဲ့သို့၊ ပဝိသတိ၊ ဝင်တတ်၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ ကတ္တ
သာတိ၊ ကတ္တသာဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ပရကဋ္ဌ၊ ကာတိ၊ ပရ-ကဋ္ဌ၊ ကာ
ဟူသည်ကား၊ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့အား၊ ကဋ္ဌ၊ ကာ၊ ခါးစပ်ခြင်းကို-ဖြစ်စေ
တတ်သော-စကားတည်း။ အမနာပါ၊ နှလုံးကိုမပွားစေတတ်၊ ဧေါသဇနနိ၊
ဧေါသကို-ဖြစ်စေတတ်သော-စကားတည်း။ ပရာဘိသဇ္ဇနိတိ၊ ပရာဘိသဇ္ဇ
နိဟူသည်ကား၊ ကုမ္ပိလကဏ္ဍက သာခါဝိပာ၊ ကောက်သော-ဆူးရှိသော
ဆူးခက်ကဲ့သို့၊ ဓမ္မေသု၊ ထိပါး တိုက်ခိုက်သဖြင့်-ဆင်းရဲခြင်းကို-ဖြစ်စေ
တတ်သောကြောင့်-မြတ်နိုးကုန်သောသူတို့၌၊ ဝိန္နိတွာ၊ ထွင်းဘောက်၍၊
ပရေသံ၊ တပါးကုန်သော သူတို့အား၊ အဘိသဇ္ဇနိ၊ ကပ်ငြိခြင်းကိုဖြစ်စေ
တတ်သော-စကားတည်း။ ဝန္တု၊ ကာမာနန္တိ၊ သွားလိုကုန်သော သူတို့အား
လည်း၊ ဝန္တု၊ သွားခြင်းငှါ၊ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍၊ လဝ္ဗနု၊ ကါရိ၊ ကပ်ငြိခြင်းကိုပြု
တတ်သောစကားတည်း။ ကောဓသာမန္တ၊ တိ၊ ကောဓသာမန္တဟူသည်
ကား၊ ကောဓသာ၊ အမျက်ဧေါသ၏၊ အာသန္န၊ အနီးဖြစ်သောစကားတည်း။
အသမာဓိကသံဝတ္တနု၊ ကာတိ၊ အသမာဓိကသံဝတ္တနု၊ ကာဟူသည်ကား၊
အပ္ပနာသမာဓိဿဝ၊ အပ္ပနာသမာဓိကိုလည်းကောင်း၊ ဥပစာရသမာဓိဿ
ဝ၊ ဥပစာရသမာဓိကိုလည်းကောင်း၊ အသံဝတ္တနု၊ ကာ၊ မဖြစ်စေတတ်သော
စကားတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗာနေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်-ဖြစ်ကုန်သော။
တောနိ၊ ထိုစကားတို့သည်၊ သဒေါသ ဝါစာပာ၊ မိမိသည်-ဖြစ်စေအပ်
သော-ဧေါသ၏အစွမ်းကြောင့်-ဖြစ်သောစကား၏၊ ဝေဝစနာနိ၊ ပရိယာပယ်
သဒ္ဓါ လှယ်တို့တည်း။ အကာလ ဝါဒိတိ၊ အကာလဝါဒိ-ဟူသည်ကား၊
အကာလေန၊ မလျှောက်ပတ်သောအခါ၌၊ ဝတ္တာ၊ ထိုတတ်သည်။ အဘူတ
ဝါဒိတိ၊ အဘူတဝါဒိ-ဟူသည်ကား၊ ယံ၊ အကြင်အနက်သဘောသည်၊
နတ္ထိ၊ မရှိ၊ တဿ၊ ထိုအနက်သဘောမရှိသော-စကားကို၊ ဝတ္တာ၊ ဆိုတတ်
၏၊ အနတ္ထဝါဒိတိ၊ အနတ္ထဝါဒိ-ဟူသည်ကား၊ အကာရဏနိသိတံ၊ အ
ကြောင်းနှင့်မစပ်သော-စကားကို၊ ဝတ္တာ၊ ဆိုတတ်၏၊ အဓမ္မဝါဒိတိ၊ အဓမ္မ
ဝါဒိ-ဟူသည်ကား၊ အသဘာဝံ၊ သဘောမဟုတ်သော-စကားကို၊ ဝတ္တာ၊
ဆိုတတ်၏၊ အဝိနယဝါဒိတိ၊ အဝိနယဝါဒိဟူသည်ကား၊ အသံဝရဝိနယဝါ
ဒိ၊ သံဝရဝိနည်းနှင့်မစပ်သော-စကားကိုဆိုလေ့ရှိသည်၊ အသံဝရဝိနယပဋိ
သံယုတ္တဿ၊ သံဝရဝိနည်းနှင့်မစပ်သော-စကားကို၊ ဝတ္တာ၊ ဆိုတတ်၏၊
အနိဓာနဝတိ၊ ဝါစန္တိ၊ အနိဓာန ဝတိ၊ ဝါစ-ဟူသည်ကား၊ ဟဒယမဇ္ဈ

မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တဟိယထွေ

သာယံ၊ ဟဒယဝတ္ထုတည်းဟူသော-တံတင်း၌၊ နိဓေတုံ၊ သိမ္ဗိခြင်းငှါ၊ အယုတ္တံ၊ မသဋ္ဌံသော၊ ဝါစံ၊ စကားကို၊ ဘာသိတာ၊ ဆိုတတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

အကာလေနာတိ၊ အကာလေန-ဟူသည်ကား၊ ဝတ္ထုဗ္ဗကာလဿ၊ ဆိုအပ်သော-အခါ၏၊ ဝုဗ္ဗေဝါ၊ ရှေး၌လည်းကောင်း၊ ပစ္စာဝါ၊ နောက်၌လည်းကောင်း၊ အယုတ္တကာလေ၊ မဆိုသဋ္ဌံသော-အခါ၌၊ ဝတ္ထု၊ ဆိုတတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အနုပဒေသန္တိ၊ အနုပဒေသံဟူသည်ကား၊ သုတ္တောပဒေသဝိရဟိတံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်-ဤမည်သောသုတ်၌-ဤသို့ဟောတော်မူ၏ဟူ၍-သုတ်ကိုညွှန်ခြင်းမှ ကင်းသော စကားကို၊ အပရိယန္တဝတိန္တိ၊ အပရိယန္တဝတိ-ဟူသည်ကား၊ အပရိန္နန္တံ၊ အပိုင်း အခြားမှ ကင်းသော-စကားကို၊ သုတ္တံဝါ၊ သုတ်လို-လည်းကောင်း၊ ဇာတကံဝါ၊ ဇာတ်ကိုလည်းကောင်း၊ နိက္ခိပိတွာ၊ ထား၍၊ တဿ၊ ထိုသုတ်၏၊ ဥပလန္တံဝါ၊ ရအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဥပမံဝါ၊ ဥပမာကို-လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုဝါ၊ ဝတ္ထုကို-လည်းကောင်း၊ အာဟရိတွာ၊ ခေောင်၍၊ ဗာဟိရကထံယေဝ၊ ကိုယ်ပြု၍ထားအပ်သောသုတ်မှ-အပဖြစ်သော-စကားကို သာလျှင်၊ ကထေတိ၊ ဟော၏၊ နိက္ခိတ္တံ၊ ကိုယ်ပြု၍ထားအပ်သော-သုတ်သည်၊ နိက္ခိတ္တမတ္တမေဝ၊ ထားကာမျှသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို၊ ကထေတိနုခေါ၊ ဟောလေသလော၊ ဇာတကံ၊ ဇာတ်ကို၊ ကထေတိနုခေါ၊ ဟောလေသလော၊ တဿ၊ ထိုသုတ်၏၊ အန္တံဝါ၊ အဆုံးကို-လည်းကောင်း၊ ကောဋီဝါ၊ အစကို-လည်းကောင်း၊ မယံ၊ ငါတို့သည်၊ နပဿာမ၊ မမြင်ပါကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတ္ထုဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏-အဖြစ်သို့၊ အာပစ္စတိ၊ ရောက်၏၊ ယထာ၊ ဥပမာ မည်သည်ကား၊ ဝနု ရုက္ခ သာခါနံ၊ ပညောင်ပင်၏-အပိုင်းအစက်တို့၏၊ ဂတဂတဌာနေ၊ ရောက်ရာ-ရောက်ရာအရပ်၌၊ ပါရောဟာ၊ ဖြစ်ပြင်းတို့သည်၊ ဩတရန္တိ၊ ကျကုန်၏၊ ဩတိဏ္ဏောတိဏ္ဏဌာနေ၊ သက်ဆင်းရာ-ကျရာအရပ်၌၊ သမ္ပုဇ္ဇိတွာ၊ ပွားစီးခြင်းသို့ရောက်၏၊ ဗုနု၊ တတနံ၊ ဝနုန္တိယေဝ၊ ပွားစီးကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်၊ အနုယောဇနမ္ပိ၊ ယူဇနာခွဲအရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ယောဇနမ္ပိ၊ တယူဇနာကိုလည်းကောင်း၊ ဂစ္ဆတိယေဝ၊ သွားသည်သာလျှင်တည်း၊ ကာလေ၊ အခါသည်၊ ဂစ္ဆန္တေ၊ ဂစ္ဆန္တေပနု၊ လွန်သည်ရှိသော်-လွန်သည်ရှိသော်ကား၊ မူလရုက္ခော၊ အရင်းဖြစ်သောပညောင်ပင်သည်၊ ဝိနုဿကိ၊ ပျောက်၏၊ ပဝေတိဇာတိကာဝ၊ အစဉ်ဖြစ်သောဇာတ်တို့သည်သာလျှင်၊ တိဋ္ဌန္တိယထာ၊

တည်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဇေတဝသ၊ ထိုအတူ၊ အယဇ္ဈိ ဓမ္မကထိကော၊ ဤ
 ဓမ္မကထိက သည်လည်း၊ နိဂြောဓ ဓမ္မကထိကော နာမ၊ ပညောင်ပင်နှင့်
 တူသော-ဓမ္မကထိကမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ နိက္ခိတ္တံ၊ ကိုယ်ပြု၍ထား
 အပ်သောသုတ်ကို၊ နိက္ခိတ္တံယေဝ၊ ထားကာမျှကိုသာလျှင်၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊
 ကထိပယေ၊ နှစ်ကြိမ်-သုံးကြိမ်၊ ပဿေနေဝ၊ နံပါးဖြင့်သာလျှင်၊ ပရိဟ
 ရန္တော၊ ဆောင်လျက်၊ ကထိပယေ၊ နှစ်ကြိမ်-သုံးကြိမ်၊ ဝတ္ထုတိ၊ သွား၏၊
 ယောပနာတိက္ခ၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဗဟုမ္ဘိ၊ များစွာလည်း၊ ဘဏန္တော၊
 ဟောသည်ရှိသော်၊ ဇေတံအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို၊ ဣဒံ၊ ဤဝကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်
 ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟရိတွာ၊ ထားအပ်သောသုတ်မှတစ်ပါးသော-အနုယော
 ဝဥပမာဝတ္ထု၏ အစွမ်းအားဖြင့်- ထိုထားအပ်သောသုတ်အား-လျော်စွာ
 ဝတ္ထုကြောင်း-အစရှိသည်တို့ကို-ဆောင်၍၊ ဇာနာပေတံ၊ သိစေခြင်းငှါ၊
 သက္ကောတိ၊ တတ်နိုင်၏၊ တဿ၊ ထိုဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဗဟုမ္ဘိ၊ များစွာ
 လည်း၊ ကထေတံ၊ ဟောခြင်းငှါ၊ ဝုတ္တုတိ၊ သင့်၏၊ အနတ္ထသံဟိတန္တိ၊ အနတ္ထ
 သံဟိတံ- ဟူသည်ကား၊ နအတ္ထနိဿိတံ၊ မိမိသူတပါး- နှစ်ပါးစုံတို့၏
 ကျေးဇူးနှင့်မဝပ်။ ။

အဘိဇ္ဈာတာ ဟောတိတိ၊ အဘိဇ္ဈာတာဟောတိ-ဟူသည်ကား၊ အ
 ဘိဇ္ဈာယ၊ အဘိဇ္ဈာဖြင့်၊ ဩလောကိတမတ္တကေန၊ ရှုကာမျှဖြင့်၊ ဩလော
 ကေတာ၊ ရှုတတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အဟောဝတာတိ၊ သောသဒ္ဓေါ၊
 အဟောဝတဟူသော-ဤသဒ္ဓါသည်၊ ပတ္ထနတ္ထေ၊ တောင့်တခြင်းအနက်
 ၌၊ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း၊ စသန္တံ၊ မှန်၏၊ ဧတ္ထ၊ ဤအဘိဇ္ဈာတာဟူသော
 ပုဒ်၌၊ အဘိဇ္ဈာယ၊ အဘိဇ္ဈာဖြင့်၊ ဩလောကိတမတ္တကေန၊ ရှုကာမျှဖြင့်၊
 ကမ္မပထဘောဒေါ၊ ကမ္မပထအထူးသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ယဒါပန၊ အကြင်
 အခါ၌ကား၊ ဣဒံ၊ ဤဝတ္ထုသည်၊ မမ၊ ငါ၏၊ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်၊ အဿ၊
 ဖြစ်ပါမူကား၊ အဟောဝတ၊ ဩဝကောင်းလေစွ၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဧတ္ထ၊
 ဤဝတ္ထု၌၊ ဝသံ၊ ငါ၏အလိုသို့၊ ဝတ္ထေယျံ၊ လိုက်စေနိုင်ပါမူကား၊ အဟော
 ဝတ၊ ဩဝကောင်းလေစွ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အတ္တနေ၊ မိမိသို့၊ ပရိဏာမေတိ၊
 ညွတ်စေအံ့၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ ကမ္မပထဘောဒေါ၊ ကမ္မပထအထူးသည်၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အယံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအနက်သဘောကိုသာလျှင်
 ဣမ၊ ဤအဘိဇ္ဈာလ-ဟူသောပုဒ်၌၊ အမိပ္ပေတော၊ အဘိဇ္ဈာဟူ၍-အလိုရှိ
 အပ်၏၊ ဗျာပန္နမိတ္တောတိ၊ ဗျာပန္နမိတ္တော-ဟူသည်ကား၊ ဝိပ္ပန္နမိတ္တော၊ ပျက်
 စီးသောစိတ်ရှိ၏၊ ပူတိတုတမိတ္တော၊ သိုးပုတ်သည်ဖြစ်၍-ဖြစ်သောစိတ်ရှိ

၄၃၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

၏။ ပဒုဋ္ဌမနောသင်္ကပ္ပေါတိ။ ပဒုဋ္ဌမနောသင်္ကပ္ပေါ-ဟူသည်ကား။ ဒေါသေ
 န၊ ဒေါသဖြင့်။ ဒုဋ္ဌမိတ္တသင်္ကပ္ပေါ။ ပြစ်မှားသော-မိတ်အကြံရှိ၏။ ဟညန္တ
 တိ။ ဟညန္တ၊ ဟူသည်ကား။ ဇာတိယန္တ၊ ဖျက်စီးလေစေကုန်၊ ဝဇ္ဈန္တ၊ တိ။
 ဝဇ္ဈန္တ၊ ဟူသည်ကား။ ဝဇ္ဈံ၊ သတ်ဖြတ်ခြင်းသို့၊ ပါဝုဏန္တ၊ ရောက်လေ
 စေကုန်၊ မာဝါအဟေသုန္တိ၊ မာဝါအဟေသု-ဟူသည်ကား။ ကိပ္ပိဝိ၊ တစုံ
 တခုသော-အကျိုးစီးပွားသည်လည်း။ မာအဟေသု၊ မဖြစ်ပေကုန်လင့်၊
 ဣဝေပိ၊ ဤဗျာပနွမိတ္တောဟူသော-ပုဒ်၌လည်း။ ကောပမတ္တကေန၊ အမျက်
 ထွက်ခါမျှဖြင့်။ ကမ္မပထဘောဒေါ၊ ကမ္မပထအထူးသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊
 ဟညန္တ၊ ဖျက်စီးလေစေကုန်၊ ဣဘိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော၊ ဗိန္တုနေနေ
 ဝ၊ ကြံခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ ကမ္မပထဘောဒေါ၊ ကမ္မပထအထူးသည်၊ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ဗျာပနွမိတ္တောဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကောတိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော- ဟူသည်ကား။ အကုသလဒဿ
 နော၊ မသင့်မတင့်သောအားဖြင့်ဖြစ်သော-မြင်ခြင်းတည်း။ ဝိပရိတဒဿ
 နောတိ၊ ဝိပရိတဒဿနော-ဟူသည်ကား။ ဝိပလ္လတ္တဒဿနော၊ ဘောက်ပြန်
 သောအားဖြင့်-မြင်ခြင်းတည်း။ နတ္ထိဒိန္နန္တိ၊ နတ္ထိဒိန္န-ဟူသည်ကား။ ဒိန္နဿ၊
 ပေးအပ်သောအလှူ၏။ ဖလဘာဝံ၊ အကျိုးမရှိသည်၏-အဖြစ်ကို၊ သန္ဓာ
 ယ၊ ရည်၍၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ မဟာယာဂေါ၊ များစွာလှူဒါန်းခြင်းကို၊ ယိဋ္ဌံ၊ ယိဋ္ဌ
 ဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟုတန္တိ၊ ဟုတံဟူသည်ကား။ ပဟောဏကသက္ကာ
 ရော၊ ဧည့်သည်တို့အား ပြုအပ်သော-သက္ကာရကို၊ အမိပ္ပေတော၊ အလို
 ရှိအပ်၏။ တစ္ဆိဉ္စတယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ ဖလဘာဝမေဝ၊ အကျိုး
 မရှိသည်၏-အဖြစ်ကိုသာလျှင်၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏၊ သုက
 ခုဒုက္ကဋ္ဌာနန္တိ၊ သုကခုဒုက္ကဋ္ဌာနံ-ဟူသည်ကား။ သုကခုဒုက္ကဋ္ဌာနံ၊ ကောင်း
 သဖြင့်ပြုအပ်-မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ကုသလာ ကုသလာနံ၊
 ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္တော၊ အနက်
 တည်း။ ဖလံဝိပါကောတိ၊ ဖလံဝိပါကော-ဟူသည်ကား။ ယံ၊ အကြင်အ
 ကျိုးကို၊ ဖလန္တိဝိ၊ အာနိသံသဖလ-နိသန္ဓဖလဟူ၍-လည်းကောင်း၊ ဝိပါ
 ကောတိဝိ၊ သဒိသဖလဟူ၍-လည်းကောင်း၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထို
 အကျိုးဟူသမျှသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ နတ္ထိအယံလော
 ကောတိ၊ နတ္ထိအယံလောကော-ဟူသည်ကား။ ပရလောကေ၊ တမလွန်
 လောက၌၊ ဌိတဿ၊ တည်သော သူအား။ အယံလောကော၊ ဤပစ္စုပ္ပန်

၀၀၀

လောကသည်။ နတ္ထိမရှိ။ နတ္ထိပရလောကောတိ။ နတ္ထိပရ လောကောဟူ
သည်ကား။ ဣလောကော။ ဤလောက၌။ ဌိတဿပိတည်သောသူအား
လည်း။ ပရလောကောတမလွန်-လောကသည်။ နတ္ထိမရှိ။ သဗ္ဗေအလုံး
ရံကုန်သော-သတ္တဝါတို့သည်။ တတ္ထ တတ္ထေဝ။ ထိုထိုသို့သော-ဖြစ်ရာ
ဘဝ၌သာလျှင်။ ဥဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ ပြတ်ကုန်၏။ ဣတိဣမံအတ္ထံ။ ဤသို့သော-အ
နက်ကို၊ ဒေသတိ၊ ပြု၏။ နတ္ထိမာတာ နတ္ထိပိတာတိ။ နတ္ထိမာတာနတ္ထိပိတာ
ဟူသည်ကား။ တေသု၊ ထိုအမိအဘတို့၌။ သမ္မာပဒိုပတ္တိ မိစ္ဆာပဒိုပတ္တိနံ။
သမ္မာ ပဒိုပတ်-မိစ္ဆာပဒိုပတ်တို့၏။ ဗလောဘာဝ ဝသေန။ အကျိုး၏-မရှိ
သည်၏-အစွမ်း အားဖြင့်၊ ဝဒတိ။ ဆို၏။ နတ္ထိသတ္တာ ဩပပါတိကာတိ။
နတ္ထိသတ္တာ-ဩပပါတိကာ-ဟူသည်ကား။ စရိတွာ၊ ရတေ၍။ ဥပပဇ္ဇန
ကသတ္တာနာမ။ ပဒိုသန္ဓေနသည်၏-အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော-သတ္တဝါ
မည်သည်။ နတ္ထိမရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ သယံအဘိညာသန္တိကတွာ
ပဝေဒေန္တိတိ။ သယံအဘိညာ-သန္တိကတွာပဝေဒေန္တိဟူသည်ကား။ လေ
ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဣမဉ္ဇလောကံ။ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကကို
လည်းကောင်း၊ ပရဉ္စလောကံ၊ တမလွန်လောကကိုလည်းကောင်း၊ အဘိပိ
တိဋ္ဌာယ၊ ထူးသော၊ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်၊ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်၊ ပစ္စက္ခံကတွာ၊
မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဝေဒေန္တိ။ ကြားကုန်၏။ တေ ပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့
သည်။ နတ္ထိနသန္တိ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနံ၊ သဗ္ဗညုဘုရားတို့၏။
အဘာဝံ၊ မရှိသည်၏-အဖြစ်ကို။ ဒိပေတိ၊ ပြု၏။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်း
အရှည်ရှိသော-စကားအစဉ်ဖြင့်၊ ဒသဝတ္ထုကာမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဒသဝတ္ထုကာ
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို၊ ကထိတာ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပါဏာတိပါတံပ
ဟာယတိ အာဒယော၊ ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ဤသို့ အစရှိကုန်သော၊
သတ္တကမ္မပထာ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော-ကမ္မပထတို့ကို၊ ဝုဇ္ဇဟတ္ထိပဒေ၊ ဝုဇ္ဇ
ဟတ္ထိ-ပဒေ၊ ပမသုတ်၌။ ဝိတ္ထာရိတာ၊ ချဲ့အပ်ကုန်ပြီး အနဘိဇ္ဈာဒယော၊
အနဘိဇ္ဈာ-အစရှိသည်တို့သည်။ ဥတ္တာနတ္တာယေဝ။ ပေါ်သောအနက်ရှိ
ကုန်သည်သာလျှင်ပည်း။ ။

သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျန္တိ။ သဟဗျတံ-ဥပပဇ္ဇေယျ ဟူသည်ကား။
သဟဘာဝံ။ တကွဖြစ်သည်၏-အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇေယျံ။ ရောက်ရာ၏။
ဗြဟ္မကာယိကာနံ ဒေဝါနန္တိ။ ဗြဟ္မကာယိကာနံ-ဒေဝါနံ ဟူသည်ကား။
ပဌမဇ္ဈာနဘူမိဒေဝါနံ၊ ပဌမဇ္ဈာနဘုံ၌-ဖြစ်ကုန်သော-ဗြဟ္မာတို့၏။ အာဘာ

၄၃၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ။

နံဒေဝါနန္တိ။ အာဘာနံ-ဒေဝါနံဟူသည်ကား။ အာဘာနာမ၊ အာဘာအ
မည်ရှိသော-ဗြဟ္မာတို့သည်။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ အသိ။ နတ္ထိနသန္တိ၊ မရှိတူနဲ့။ ဧတံ၊ ဤ
အာဘာဟူသော-အမည်သည်။ ပရိတ္တာဘအပ္ပမာဏာဘအာဘဿရာနံ၊
ပရိတ္တာဘာသံ-အပ္ပမာဏာဘာသံ-အဘာဿရာသံ၌ဖြစ်ကုန်သောဗြဟ္မာ
တို့၏အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ပရိတ္တာဘာနန္တိ အာဒိပန၊ ပရိတ္တာဘာနံ-ဤ
သို့အစရှိသောစကားရပ်ကိုကား။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ အဂဟေ
တွာ၊ မယူမူ၍။ တေသံ၊ တေသံယေဝ၊ ထိုထိုဗြဟ္မာတို့ကိုသာလျှင်။ ဘေဒ
တော၊ အထူးအားဖြင့်၊ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းတည်း။ သုဘာနံပရိတ္တာသုဘာနန္တိ
အာဒိသုပိ၊ သုဘာနံပရိတ္တာသုဘာနံဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌လည်း။ ဧသေ
ဝနယော၊ ဤနည်းပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာ
သဝက္ခယံ၊ အာသပေါတရားတို့၏-ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော-အရဟတ္တမဂ်
ကို၊ ဒေသတွာ၊ ပြတော်မူ၍၊ အရဟတ္တနိက္ခုဋေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုအထွဋ်
တင်သဖြင့်။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာတော်ကို၊ နိဋ္ဌပေသိ၊ ပြီးစေတော်မူ၏။ ဣမ၊ ဤ
ဓမ္မစာရီ-သမစာရီဟူသောနိဒ္ဒေသ၌။ ဣတပန၊ တည်၍လျှင်။ ဒေဝလော
ကာ၊ တဆွဲ ခြောက်ရပ်သော-နတ်ပြည်တို့ကို။ သမာနေတဗ္ဗာ၊ ပေါင်း
အပ်ကုန်၏။ တာဝ၊ ငှေးဦးစွာ။ တိဿန္တံ၊ ဘာသာနိဗ္ဗာန်၊ သုံးပါးကုန်သောဈာန်
တုံတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဝဗြဟ္မလောကာ၊ ကိုးပါးသော-ဗြဟ္မ
ပြည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပဉ္စသုဒ္ဓါဝါသာ၊ ငါးပါးသော-သုဒ္ဓါဝါ
သတုံတို့သည်။ စတုဟိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ အရူပဟိ၊ အရူပတုံတို့နှင့်။
သန္တိ၊ တကွ၊ နဝေဝ၊ ကိုးပါးကုန်သော-ဈာန်ဘူမိတို့သည်သာလျှင်။ ဟော
န္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌာရသ၊ တဆွဲရှစ်ရပ်သော-တုံတို့လည်း
ကောင်း။ ဝေဟပ္ပင်္ဂလဟိ၊ ဝေဟပ္ပိလ်တုံတို့နှင့်။ သန္တိ၊ တကွ၊ ဧကုနဝိသတိ၊
တခုယုတ်နှစ်ဆယ်သော-တုံတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေ၊ ထိုတုံ
တို့သည်။ အသညေ၊ အသညသတ်တုံ၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ ဝိသတိဗြဟ္မ
လောကာ၊ ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဆဟိ
ကာမာဝစရေဟိ၊ ကာမာဝစရ နတ်ပြည်ခြံထပ်တို့နှင့်။ သန္တိ၊ တကွ၊ ဆဗ္ဗ
သတိဒေဝလောကာနာမ၊ နှစ်ဆွဲခြံတုံသောနတ်ပြည်မည်ကုန်၏။ တေသံ
သဗ္ဗေသမ္ဘိ၊ ထိုအလုံးစုံကုန်သော-နတ်ဗြဟ္မာတို့၏လည်း။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်
စွာဘုရားသည်။ ဒသဟိကုသလကမ္မပထေဟိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သောကုသိုလ်
ကမ္မပထတို့ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒသိတာ၊ ပြုဟော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊
ထိုနတ်တုံတို့တွင်။ တာဝ၊ ငှေးဦးစွာ။ ဆသုကာမာဝစရေသု၊ ကာမာဝစရ

နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တို့၌၊ တိဏ္ဍိ သုစရိတာနံ၊ သုံးပါးကုန်သော-သုစရိတ်
 တို့၏၊ ဝိပါကောနေဝ၊ အကျိုးပေးခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဥပရိဒေဝလောကာနံပန၊ အထက်ဗြဟ္မာပြည်၌-ဖြစ်သော
 အကျိုးကိုကား၊ ဣမေကမ္မပထာ၊ ဤသုံးပါးကုန်သော-ကမ္မပထတို့ကို၊ ဥပ
 နိဿယကသေန၊ ပကတူပ နိဿယ၏-အတွင်းအားဖြင့်၊ ဝိပါကတာဝံ၊ အ
 ကျိုးပေးသည်၏-အဖြစ်ကို၊ ကထိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏။
 ဒသကုသလကမ္မပထာ၊ ဆယ်ပါးကုန်သောကုသိုလ်ကမ္မပထတို့သည်၊ သိ
 လံ၊ သိလသည်၊ သိလဝတောစ၊ သိလရှိသော-ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်းကောင်း၊
 ဣပရိကမ္မံ၊ ကသိုလ်ကမ္မပထာသည်၊ ဣတ္ထိတိ၊ ပြည့်စုံ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သိလေး
 သိလ၌၊ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍၊ ကသိဣပရိကမ္မံ၊ ကသိုလ်ကမ္မပထာကို၊ ကတွာ၊
 ပြု၍၊ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ ပဌမဇ္ဈာနဘူမိယံ၊ ပဌ
 မဈာန်ဘုံ၌၊ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဒုတိယာဒိနံ၊ ဒုတိယဈာန်-အစရှိသည်တို့ကို၊
 ဘာဝေတွာ၊ ပွားစေ၍၊ ဒုတိယဇ္ဈာနဘူမိအာဒိသု၊ ဒုတိယဈာန်ဘုံ-အစရှိ
 သည်တို့၌၊ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏၊ ရူပါဝစရဈာနံ၊ ရူပါဝစရဈာန်ကို၊ ပါဒကံ
 ကတွာ၊ အခြေပြု၍၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို၊ ဝဇေတွာ၊ ပွားစေ၍၊ အနာဂါမိ
 ဖလေ၊ အနာဂါမိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်သော-အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်သည်၊
 ပဉ္စသု သုဒ္ဓါဝါသေသု၊ သုဒ္ဓါဝါသ-ငါးဘုံတို့၌၊ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏၊ ရူပါဝစရ
 ဈာနံ၊ ရူပါဝစရဈာန်ကို၊ ပါဒကံကတွာ၊ အခြေပြု၍၊ အရူပါဝစရ သမာ
 ပတ္တိံ၊ အရူပါဝစရ-သမာပတ်ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ စတုသုအရူပေ
 သု၊ အရူပ-လေးဘုံတို့၌၊ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏၊ ရူပါရူပဈာနံ၊ ရူပ-အရူပဈာန်ကို၊
 ပါဒကံကတွာ၊ အခြေပြု၍၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို၊ ဝဇေတွာ၊ ပွားစေ၍၊ အရ
 ဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏၊ အသညာ ဘဝေါပန၊
 အသညသတ်ဘုံသည်ကား၊ ဗာဟိရကာနံ၊ သာသနာတော်ပသော-ကာ
 လ၌-ဖြစ်ကုန်သော၊ တာပသပရိဗ္ဗာဓကာနံ၊ ရသေ့ပရိပိုဇ်တို့၏၊ အာစိ
 ဇ္ဈော၊ အလေ့အကျင့်တည်း၊ ဣတိတသ္မာ၊ ယိုကြောင့်၊ ဣစ၊ ဤသုတ်၌၊ နနိဗ္ဗိ
 ဇ္ဈော၊ မပြုအပ်၊ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သော-စကားရပ်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံး
 စုံတို့၌၊ ဥတ္တာနုတ္ထမေဝ၊ ပေါ်သော-အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ၊
 ဤသည်လျှင်-သာလေယျကသုတ်၏-အတွင်းအပြီးတည်း၊ သာလေ
 ယျကသုတ္တဝဇ္ဇနာ၊ သာလေယျကသုတ်၏အတွင်းသည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်း
 သို့ရောက်ပြီ။ ။

၄၃၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ

ဝေရုဇ္ဈကသုတ်

ဧဝံမေသုတန္တိ။ ဧဝံမေသုတံ-အစရှိသောသုတ်သည်။ ဝေရုဇ္ဈကသုတ္တံ။ ဝေရုဇ္ဈကသုတ်တည်း။ ဟတ္ထံ၊ ထိုဝေရုဇ္ဈကသုတ်၌။ ဝေရုဇ္ဈကတိ၊ ဝေရုဇ္ဈကဟူသည်ကား။ ဝေရုဇ္ဈဝါသိနော၊ ဝေရုဇ္ဈရွာ၌ နေကျန်သော-ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့တည်း။ ကေနမိဒေဝကရဏီယေနာတိ၊ ကေနမိဒေဝကရဏီယေနဟူသည်ကား။ ကေနမိဒေဝ၊ တစ်စုံတစ်ရာသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အနိပဓိတကိစ္စေန၊ အမှတ်မရှိသော-ကိစ္စဖြင့်၊ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သော-စကားရပ်ကို၊ သဗ္ဗတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော-ပုဒ်တို့၌၊ ပုရိမသုတ္တေ၊ ရှေးသာလေယျကသုတ်၌၊ ပုတ္တနုယေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဘိအပ်၏၊ ပိသဗ္ဗံ၊ မှန်၏၊ ကေဝလံ၊ သက်သက်၊ ဣဝေ၊ ဤသုတ်၌၊ အဓမ္မစာရိဝိသမစာရိတိ၊ အဓမ္မစာရိဝိသမစာရိဟူ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင်-တည်ရာရှိသော၊ ဒေသနာ၊ ဒေသနာကို၊ ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်၏၊ ပုရိမသုတ္တေ၊ ရှေးသာလေယျကသုတ်၌၊ ဓမ္မာမိဋ္ဌာနာ၊ ဓမ္မလျှင်-တည်ရာရှိသော၊ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်ကို၊ ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်၏၊ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ ဝေသေသော၊ အထူးတည်း၊ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သော-စကားရပ်သည်၊ တာဒိသမေဝ၊ ထိုရှေးသုတ်နှင့်တူသည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်-ဝေရုဇ္ဈကသုတ်၏-အတွင်းအငြိုးတည်း။ ဝေရုဇ္ဈကသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ ဝေရုဇ္ဈကသုတ်၏-အတွင်းသည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီး ။

မဟာဝေဒလ္လသုတ်

ဧဝံမေသုတန္တိ။ ဧဝံမေသုတံ-အစရှိသော သုတ်သည်။ မဟာဝေဒလ္လသုတ္တံ။ မဟာဝေဒလ္လသုတ်တည်း။ ဟတ္ထံ၊ ထိုမဟာဝေဒလ္လသုတ်၌၊ အာယသ္မာတိဇေတံ၊ အာယသ္မာဟူသောဤအမည်သည်၊ သဝါရဝသပ္ပတိသဝဓနံ၊ အလေးအမြတ်-ကျိုးခွံ တုပ်ဝပ်သော-စကားတည်း။ မဟာကောဠိကောတိ၊ မဟာကောဠိကောဟူသည်ကား။ တဿထေရဿ၊ ထိုမထေရ်၏၊ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ပဋိသလ္လ္လာနာပုဋ္ဌိတောတိ၊ ပဋိသလ္လ္လာနာပုဋ္ဌိတောဟူသည်ကား။ ဗလသမာပတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သမာပတ်မှ၊ ပုဋ္ဌိတော၊ ထ၏၊ ဒုပ္ပညော၊ ဒုပ္ပညောတိဇ္ဇေ၊ ဒုပ္ပညော ဒုပ္ပညော-ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ ပညာယ၊ ပညာ၏၊ ဒုဋ္ဌိနာမ၊ ပျက်ချော်သောမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ အပ္ပညော

နိပ္ပညော။ ပညာကင်း၏။ ဣတိအယံ။ ဤသံဃာကား။ အတ္ထော။ အနက်
 တည်း။ ကိတ္တာဝတာနုခေါတိအယံပုစ္ဆော။ ကိတ္တာဝတာနုခေါဟူသောဤ
 ပုစ္ဆောသည်။ ကာရဏပရိစ္ဆေဒပုစ္ဆော။ အကြောင်း၏-အပိုင်းအခြားကိုမေး
 သော-ပုစ္ဆောတည်း။ ကိတ္တကေန။ အဘယ်မျှသော-အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။
 ဧဝံ။ ဤသို့။ ဝုစ္စတိနုခေါဆိုအပ်သနည်း။ ဣတိအယံ။ ဤသံဃာကား။ အတ္ထော။
 အနက်တည်း။ ဧသောပုစ္ဆောနာမ။ ဤပုစ္ဆောမည်သည်ကား။ အဒိဋ္ဌဇောတနာ
 ပုစ္ဆော။ အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆောလည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆော။ ဒိဋ္ဌ
 သံသန္ဓနာ ပုစ္ဆောလည်းကောင်း။ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆော။ ဝိမတိစ္ဆေဒနာ
 ပုစ္ဆော လည်းကောင်း။ အနုမတိပုစ္ဆော။ အနုမတိပုစ္ဆော လည်းကောင်း။
 ကထေတု ကမျတာပုစ္ဆော။ ကထေတုကမျတာ-ပုစ္ဆော လည်းကောင်း။
 ဣတိ။ ဤသို့။ ပဉ္စဝိသ။ ငါးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ တာသံ။ ထို
 ပုစ္ဆောတို့၏။ ဣဒံ။ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ နာနာကာရဏံ။ အထူးပြုခြင်း
 တည်း။ ကာတမာ။ အတတ်သည်။ အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆော။ အဒိဋ္ဌဇောတနာ
 ပုစ္ဆောမည်သနည်း။ ပကတိယာ။ သဘောအားဖြင့်။ လက္ခဏံ။ လက္ခဏာကို။
 အညာတံ။ မသိအပ်သည်။ အဒိဋ္ဌံ။ မမြင်အပ်သည်။ အဝိဒိတံ။ မသိအပ်
 သည်။ အတုလိတံ။ ဥာဏ်ဖြင့်-မချိန်အပ်သည်။ အတိရိတံ။ ဥာဏ်ဖြင့်မကူး
 အပ်သည်။ အဝိဘူတံ။ မထင်အပ်သည်။ အဝိဘာဝိတံ။ ထင်စွာမမြင်အပ်
 သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ တဿ။ ထိုလက္ခဏာကို။ ဥာဏာယ။ သိခြင်းငှါ။
 ဒဿနာယ။ မြင်ခြင်းငှါ။ ဘုလနာယ။ ချိန်ခြင်းငှါ။ တိရုဏာယ။ ကူးခြင်းငှါ။
 ဝိဘူတာယ။ ထင်ခြင်းငှါ။ ဝိဘာဝနတ္ထာယ။ ထင်စွာဖြစ်ခြင်းငှါ။ ပဉ္စံ။ ပြဿ
 နာကို။ ပုစ္ဆတိ။ မေး၏။ အယံ။ ဤပုစ္ဆောသည်။ အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆော။
 အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆောမည်၏။ ကာတမာ။ အတတ်သည်။ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓ
 နာပုစ္ဆော။ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆော မည်သနည်း။ ပကတိယာ။ သဘောအား
 ဖြင့်။ လက္ခဏံ။ အမှတ်မရှိသော-တရား၏လက္ခဏာကို။ ဥာတံ။ သိအပ်ပြီး
 သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌံ။ မြင်အပ်ပြီးသည်။ တုလိတံ။ ဥာဏ်ဖြင့်ချိန်
 အပ်ပြီးသည်။ ဝိဒိတံ။ ဥာဏ်ဖြင့်-ထင်အပ်ပြီးသည်။ တိရိတံ။ ဥာဏ်ဖြင့်
 ကူးမြောက်ပြီးသည်။ ဝိဘူတံ။ ဥာဏ်အား ထင်အပ်ပြီးသည်။ ဝိဘာဝိတံ။
 ဥာဏ်ဖြင့် ထင်စွာ-ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ တဿ။ ထိုသူအား။
 အညေတိ။ တပါးကုန်သော။ ပဏ္ဍိတေတိ။ ပညာရှိတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ။ တကွ။
 သံသန္ဓနတ္ထာယ။ နှီးနှောခြင်းငှါ။ ပဉ္စံ။ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆတိ။ မေး၏။ အယံ။
 ဤပုစ္ဆောသည်။ ဒိဋ္ဌ သံသန္ဓနာ ပုစ္ဆော။ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာ ပုစ္ဆောမည်၏။ ။

၄၄၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-ကထိယထွေ

ကတမာ၊ အဘယ်သည်၊ ဝိမတိန္တေဒနာပုစ္ဆာ၊ ဝိမတိန္တေဒနာပုစ္ဆာမည်
သနည်း၊ ပကတိယာ၊ သဘောအားဖြင့်၊ သံသယပက္ခန္ဓာ၊ သံသယသို့ပြေး
ဝင်သည်၊ ဝိမတိပက္ခန္ဓာ၊ ယုံမှားခြင်းသို့ပြေးဝင်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
ဝေံနုခေါ၊ ဤသို့ဖြစ်လေသလော၊ နုခေါ၊ မဖြစ်လေသလော၊ ကိံနုခေါ၊ အ
ဘယ်သို့ဖြစ်လေသနည်း၊ ကထံနုခေါ၊ အဘယ်သို့သော အပြားအားဖြင့်
ဖြစ်လေသနည်း၊ နေဠုကဇာတော၊ နှလုံးနှစ်ခုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သော၊
ထိုသူသည်၊ ဝိမတိန္တေဒနတ္ထာယ၊ ယုံမှားသင်္ကာကို ပျောက်ခြင်းငှါ၊
ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏၊ အယံပုစ္ဆာ၊ ဤပုစ္ဆာသည်၊ ဝိမတိန္တေဒ
နာပုစ္ဆာ၊ ဝိမတိန္တေဒနာပုစ္ဆာမည်၏၊ 'တံကိံ မညထာဘိက္ခဝေ ချုပ်နိစ္စံဝါ
အနိစ္စံဝါတိ အနိစ္စံ ဘန္တေတိ၊ တံကိံ မညထာ ဘိက္ခဝေ ချုပ် နိစ္စံဝါ အနိစ္စံဝါ
တိ အနိစ္စံ ဘန္တေဟူ၍၊ ဝေရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ အနုမတိ၊ ရဟန်း
တို့၏အလိုကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဓမ္မဒေသနာကာလေ၊ တရားကိုဟော
တော်မူသော-အခါ၌၊ ပုစ္ဆာ၊ မေးအပ်သောပုစ္ဆာသည်၊ အနုမတိပုစ္ဆာ
နာမ၊ အနုမတိ ပုစ္ဆာမည်၏၊ 'စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ သတိ ပဋ္ဌာနာ
ကတမေ စတ္တာရောတိ၊ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ သတိပဋ္ဌာနာ ကတမေ
စတ္တာရောဟူ၍၊ ဝေရူပါ၊ ဤသို့သဘော ရှိသော၊ ဘိက္ခုသံစံ၊ ရဟန်း
အပေါင်းကို၊ သယမေဝ၊ ကိုယ်တော်သည်ပင်လျှင်၊ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေးတော်
မူ၍၊ သယမေဝ၊ ကိုယ်တော်-သည်ပင်လျှင်၊ ဝိသုဇ္ဇေတုကာမဿ၊ ဖြေ
တော်မူခြင်းငှါ-အလိုရှိသောဘုရားရှင်၏၊ ပုစ္ဆာ၊ ပုစ္ဆာသည်၊ ကထေတု
ကမ္ပတာပုစ္ဆာနာမ၊ ကထေတု ကမ္ပတာ ပုစ္ဆာမည်၏၊ 'တာသု၊ ထို
ပုစ္ဆာတို့တွင်၊ ဣမ၊ ဤသုတ်၌၊ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆာ၊ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆာကို၊
အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏၊ ။

ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ယေရော၊ မဟာကောဠိကမထေရ်သည်၊ အတ္တနော၊
မိမိ၏၊ ဒိဝါဠာနေ၊ နေ့နေရာအရပ်၌၊ နိဝီဒိတွာ၊ ထိုင်နေ၍၊ သယမေဝ၊ မိမိ
သည်ပင်လျှင်၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို၊ သမုဋ္ဌာပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ သယံ၊ မိမိသည်
ဝိနိစ္ဆိနန္တော၊ ဆုံးဖြတ်လျက်၊ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤသုတ်ကို၊ အာဒိတော၊ အစမှ၊
ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ မတ္တကံ၊ အပြီးအဆုံးသို့၊ ပါပေသိ၊ ရောက်စေ၏၊ ဟိဝိတ္ထာ
ရေမိ၊ ချွဲဦးအုံးကေတွာ၊ အချိုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို၊ သမုဋ္ဌာ
ပေတုံယေဝ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါသာလျှင်၊ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏၊ နိစ္ဆေတုံ
ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ ကေတွာ၊ အချိုသောပုဂ္ဂိုလ်
သည်၊ နိစ္ဆေတုံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏၊ သမုဋ္ဌာပေတုံ၊

ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ ဧကစ္စော၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်
 ဥဘယဗ္ဗိ၊ နှစ်ပါးစုံကိုလည်း၊ နသက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်၊ ဧကစ္စော၊ အချို့သော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဥဘယဗ္ဗိ၊ နှစ်ပါးစုံကိုလည်း၊ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏၊ တေ
 သု၊ ထိုလေးယောက်သော-ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ထေရော၊ မဟာ ကောဠိက
 မထေရ်သည်။ ဥဘယဗ္ဗိ၊ နှစ်ပါးစုံကိုလည်း၊ သက္ကောတိယေဝ၊ စွမ်းနိုင်
 သည်သာလျှင်တည်း။ ကဿ၊ အတယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား၊ မဟာပည
 တာယ၊ ပညာကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ပညံ၊
 ပညာကို၊ နိဿာယ၊ ဖြစ်၍၊ ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ဤသာသနာတော်၌၊ သာရိ
 ပုတ္တတ္ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်လည်းကောင်း၊ မဟာကစ္စာယ
 နတ္ထေရော၊ အရှင်မဟာကစ္စည်းမထေရ်လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏတ္ထေရော၊ အ
 ရှင်ပုဏ္ဏမထေရ်လည်းကောင်း၊ ကုမာရကဿပတ္ထေရော၊ အရှင်ကုမာရ
 ကဿပမထေရ်လည်းကောင်း၊ အာနန္ဒတ္ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်
 လည်းကောင်း၊ အယမေဝအာယသ္မာ၊ ဤအရှင်မဟာကောဠိကမထေရ်
 လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သမ္ပဟုလသ၊ များစွာ ကုန်သော၊ ထေရော၊
 မထေရ်တို့သည်၊ ဝိသေသဋ္ဌာနံ၊ ထူးသောအရာကို၊ အဓိဂတော၊ ရေကုန်၏၊
 ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ယာယဝါတာယဝါ၊ ဟူးဟူးငြားငြားသော၊ အပ္ပမတ္တိကာ
 ယ၊ အနည်းငယ်သော၊ ပညာယ၊ ပညာနှင့်၊ သမန္နာဂတေန၊ ပြည့်စုံသော၊
 ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းသည်။ သာဝကပါရမိဉာဏဿ၊ သာဝကပါရမိဉာဏ်
 ၏၊ မတ္တကံ၊ အဆုံးသို့၊ ပါပုဏိတုံ၊ ရောက်စေခြင်းငှါ၊ နသက္ကော၊ မတတ်နိုင်
 ရာ၊ မဟာပညေနပန၊ ကြီးသောပညာရှိသောရဟန်းသည်ကား၊ သက္ကော၊
 တတ်နိုင်ရာ၏၊ ဣတိတသ္မာမဟာပညတာယ၊ ထိုသို့ကြီးသောပညာရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သာရိပုတ္တတ္ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်
 သည်၊ တံဌာနံ၊ ထိုပညာကြီးသောအရာကို၊ အဓိဂတော၊ ရတော်မူ၏၊
 ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်၊ ထေရေန၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်
 နှင့်၊ သဒိသော၊ တူသောသူသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်၊
 နံ၊ ထိုရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်ကို၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဧတဒဂ္ဂံ
 ဘိက္ခဝေမမ သာဝကနံ - ဘိက္ခုနံ၊ မဟာပညာနံ၊ ယဒိန္ဒ သာရိပုတ္တောတိ၊
 ဧတဒဂ္ဂံဘိက္ခဝေမမသာဝကနံ ဘိက္ခုနံ၊ မဟာပညာနံ၊ ယဒိန္ဒ သာရိပုတ္တော
 ဟူ၍၊ ဧတဒဂ္ဂေ၊ ဧတဒဂ်အရာ၌၊ ဋ္ဌပေသိ၊ ထားတော်မူ၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်း
 တို့၊ မဟာပညာနံ၊ ကြီးသောပညာရှိကုန်သော၊ မမ၊ ငါဘုရား၏၊ သာဝ
 ကနံ၊ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့တွင်၊ ယဒိန္ဒယောအယံ

၄၄၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

သာရိပုတ္တော၊ အကြင်သာရိပုတ္တရာသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံဧသောသာရိပုတ္တော၊ ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာသည်၊ အဂ္ဂံအဂ္ဂေါ၊ ကဲလွန်၏။ ။

တထာ၊ ထိုအတူ။ ယာယဝါ တာယဝါ၊ ဟူးဟူး-ငြားငြားသော၊ အပ္ပမတ္တိကာယ၊ နည်းသောအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ပညာယ၊ ပညာနှင့်၊ သမန္နာဂတေန၊ ပြည့်စုံသော၊ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သံဝိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ဘာသိတဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သောပါဠိ၏၊ အတ္ထံ၊ အနက်ကို၊ သဗ္ဗညုတဉာဏေန၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်နှင့်၊ ဘဒ္ဒိ၊ တကွ၊ သံသဒ္ဓိတွားနှီးနှော၍၊ သမာနေတွားကောင်းစွာဆောင်၍၊ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်၊ အတ္ထံ၊ အနက်ကို၊ ဝိဘဇေတုံ၊ ဝေတန်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ မဟာပညေနပန၊ ကြီးသောပညာရှိသော-သာဝကသည်ကား၊ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ မဟာပညတာယ၊ ထိုသို့ကြီးသောပညာရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ မဟာကစ္စာယနတ္ထရော၊ အရှင်မဟာကစ္စည်းမထေရ်သည်၊ တတ္ထ၊ ထိုအကျဉ်းအားဖြင့်-ဟောတော်မူအပ်သော-ပါဠိ၏အကျယ်အားဖြင့်ခွဲ၍ ဖြေခြင်း၌၊ ပဋိဗလော၊ စွမ်းနိုင်သည်၊ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီးတော့နဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်၊ နံ၊ ထိုကစ္စည်းမထေရ်ကို၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ၊ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ သံဝိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ ဝိဘဇန္တနံ ယဒိဒံ မဟာကစ္စာယနောတိ၊ ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ သံဝိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ ဝိဘဇန္တနံ ယဒိဒံ မဟာကစ္စာယနောဟူ၍၊ ဧတဒဂ္ဂံ၊ ဧတဒဂ်အရာ၌၊ ဌပေသိ၊ ထားတော်မူ၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ သံဝိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ဘာသိတဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သောပါဠိ၏၊ အတ္ထံ၊ အနက်ကို၊ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်၊ ဝိဘဇန္တနံ၊ ခွဲဝေတတ်ကုန်သော၊ မမ၊ ငါ၏၊ သာဝကာနံ၊ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့တွင်၊ ယဒိဒံ ယောအယံ ကစ္စာယနော၊ အကြင်ရှင်မဟာကစ္စည်း မထေရ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဧတံဧသောမဟာကစ္စာယနော၊ ထိုရှင်မဟာကစ္စည်းမထေရ်သည်၊ အဂ္ဂံအဂ္ဂေါ၊ ကဲလွန်၏။ ။

တထာ၊ ထိုအတူ။ ယာယဝါတာယဝါ၊ ဟူးဟူး-ငြားငြားသော၊ အပ္ပမတ္တိကာယ၊ နည်းသောအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ပညာယ၊ ပညာနှင့်၊ သမန္နာဂတေန၊ ပြည့်စုံသော၊ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်၊ ဓမ္မကထံ၊ တရားစကားကို၊ ကထေန္တေန၊ ဟောသည် ရှိသော်၊ ဒသ ကထာဝတ္ထုနိ၊ ဆယ်ပါးသောကထာဝတ္ထုတို့ကို၊ အာရုဘိတွာ၊ အားထုတ်၍၊ သတ္တပိသုဒ္ဓိယော၊ ခုနစ်ပါး

သောဝိသုဒ္ဓိတို့ကို။ ဝိဘဇန္တေန၊ ခွဲဝေသဖြင့်၊ ဓမ္မကထံ၊ တရားစကားကို၊ ကထေဝရံ၊ ဟောခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းရာ၊ မဟာပညေနပန၊ ကြီးသောပညာရှိသောရဟန်းသည်ကား၊ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းရာ၏၊ ဣတိတသ္မိ၊ မဟာပညာတယ၊ ထိုသို့ကြီးသောပညာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပုဏ္ဏဇ္ဈေရာ၊ ပုဏ္ဏမထေရ်သည်၊ စတုပရိသမဇ္ဈေ၊ လေးပါးသောပရိသတ်၏အလယ်၌၊ အလင်္ကာတဓမ္မာသနေ၊ တန်ဆာဆင်အပ်သောတရားဟောနေရာ၌၊ ဝိတ္တမိဇနိံ၊ ဆန်းကြယ်သောယပ်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ နိသိန္ဒော၊ ထိုင်နေလျက်၊ လိဇ္ဇာယန္တော၊ တင့်တယ်ခြင်းကိုပြုလျက်၊ ပုဏ္ဏဝန္ဓောဝိယ၊ လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့၊ ဓမ္မကထံ၊ တရားစကားကို၊ ကထေတိ၊ ဟော၏၊ တေနော၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်၊ နံ၊ ထိုပုဏ္ဏမထေရ်ကို၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဧတဒဂ္ဂံ၊ ဘိက္ခုဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မကထိကာနံ ယဒိဒံ ပုဏ္ဏောမန္တာနံ ပုဏ္ဏောဟိ၊ ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခုဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မကထိကာနံ ယဒိဒံ ပုဏ္ဏော မန္တာနိပုဏ္ဏောဟူ၍၊ ဧတဒဂ္ဂေ၊ ဧတဒဂ်အရာ၌၊ ဥပေသိ၊ ထားတော်မူ၏၊ ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ဓမ္မကထိကာနံ၊ ဓမ္မကထိကဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့တွင်၊ မန္တာနိပုဏ္ဏော၊ မန္တာနိပုဏ္ဏမ၏သားဖြစ်သော၊ ယဒိဒံယောအယံ ပုဏ္ဏော၊ အကြင်မဟာပုဏ္ဏမထေရ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဧဝံဧသောပုဏ္ဏော၊ ထိုမဟာပုဏ္ဏမထေရ်သည်၊ အဂ္ဂံ၊ အဂ္ဂေါ၊ ဂဲလွန်၏။ ။

တထာ၊ ထိုအတူ၊ ယာယဝါတာယဝါ၊ ဟူးဟူး-ငြားငြားသော၊ အပ္ပမတ္တိကာယ၊ နည်းသော အတိုင်း အရှည်ရှိသော၊ ပညာယ၊ ပညာနှင့်၊ သမန္ဓာဂတော၊ ပြည့်စုံသော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ ဓမ္မကထံ၊ တရားစကားကို၊ ကထေန္တော၊ ဟောသည်ရှိသော်၊ ဣတောဝါ၊ ဤသင့်သောအစဉ်မှမူလည်း၊ ဧတ္တာဝါ၊ ဤမသင့်သောအစဉ်သို့လည်း၊ အနုက္ကမိတွာ၊ မဖဲမူ၍၊ ယဗ္ဗိကောဒိံ၊ တောင်ဌေးစွန်းကို၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ အန္ဓောဝိယ၊ သူကန်းကဲ့သို့၊ ဧကပဒိကံ၊ တဘဝါးမျှ-ချလောက်သော၊ ဒဏ္ဍကာသေဝရံ၊ တခုသောသစ်သားဖြင့်ပြုအပ်သော-တံတားကို၊ အာရုဇ္ဈောဝိယစးတက်သံကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏၊ မဟာပညောပန၊ ကြီးသောပညာရှိသော-ရဟန်းသည်ကား၊ စတုပ္ပဒိကဝါထန္တိ၊ လေးပါးရှိသောဝါထာကိုလည်း၊ နိက္ခိပိတွာ၊ ထား၍၊ ဥပမာစ၊ ဥပမာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကာရဏာနိစ၊ အကြောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာဟာရိတွာ၊ ဆောင်၍၊ တေပိဋကံ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံဟုဆိုအပ်သော၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏စကားတော်ကို

၄၄၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-ဝတ်ယဝံ

ကို၊ဂဟေတွာယူ၍၊ ဟေဋ္ဌပရိယံ၊အောက်-အထက်-ပြန်လှန်သည်ကို၊
ကရောန္တော၊ပြုလျက်၊ ကထေသိ၊ ဟော၏၊ ဣတိတသ္မာ မဟာပညတာ
ယပန၊ထိုသို့ကြီးသောပညာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ကား၊ကုမာရကဿ
ပတ္တေရော၊ ကုမာရကဿပမထေရ်သည်၊ စတုပ္ပဒိကဂါထမ္ပိ၊ လေးပါးဒဂ္ဂိ
သောဂါထာကိုလည်း၊ နိက္ခိပိတွာ၊ထား၍၊ ဥပမာစ၊ ဥပမာတို့ကိုလည်း
ကောင်း၊ ကာရုဏာနိစ၊ အကြောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာဟာရိတွာ၊
ဆောင်၍၊တေဟိ၊ထိုဥပမာအကြောင်းတို့နှင့်သန္တိ၊ တတွ၊ယောဇေန္တော
ယဉ်လျက်၊ဇာတဿရေ၊ထူးအိုင်၌၊ ပဉ္စဝဏ္ဏာနိ၊ငါးပါးသောအဆင်းရှိ
ကုန်သော၊ ကုသုခာနိ၊ကြာပန်းတို့ကို၊ ဗုလ္လ္လာပေန္တောပိယစ၊ပွင့်စေသကဲ့
သို့လည်းကောင်း၊သိနေရမတ္ထကေး၊မြင့်မိုရ်တောင်ထိပ်၌၊ ဝဇ္ဇိသဟဿံ၊
ဆီမီးတထောင်ကို၊ ဇာလေန္တောပိယစ၊ ညှိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တေ
ပိဉ္စကံ၊ပိဉ္စကတ်သုံးပုံဟု-ဆိုအပ်သော၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊မြတ်စွာဘုရား၏စကား
တော်ကို၊ဟေဋ္ဌပရိယံ၊အောက်-အထက်-ပြန်လှန်သည်ကို၊ကရောန္တော
ပြုလျက်၊ ကထေသိ၊ဟော၏၊ တေနေဝ၊ထိုကြောင့်သာလျှင်၊ နံထေရံ၊ထို
မထေရ်ကို၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇေတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝ
ကာနံ ဘိက္ခုနံ စိတ္တ ကထိကာနံ ယဒိဒံ ကုမာရ ကဿပေါဟိ၊ ဇေတဒဂ္ဂံ
ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ စိတ္တ ကထိကာနံ ယဒိဒံ ကုမာရကဿ
ပေါဟူ၍၊ ဇေတဒဂ္ဂေ၊ဇေတဒဂ်အရာ၌၊ ဌပေသိ၊ထားတော်မူ၏၊ ဘိက္ခဝေ၊
ရဟန်းတို့၊စိတ္တကထိကာနံ၊ ဆန်းကြယ်သောစာရားကို-ဟောတတ်ကုန်
သော၊ မမ၊ငါ၏၊ သာဝကာနံ၊ ဘပည့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်း
တို့တွင်၊ ယဒိဒံ ယောအယံ ကုမာရကဿပေါ၊ အကြင် ကုမာရကဿပ
သည်၊အတ္ထိ၊ရှိ၏၊ဇေတံဇေသောကုမာရကဿပေါ၊ထိုအရှင်ကုမာရကဿ
ပသည်၊အဂ္ဂံအဂ္ဂေါ၊ကဲလွန်၏။

၀၀၀

တထာ၊ထိုအတူ၊ ယာယဝါတာယဝါ၊ ဟူးဟူး-ငြားငြားသော၊အပ္ပ
မတ္တိကာယ၊အနည်းငယ်သော-အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ပညာယ၊ ပညာ
နှင့်၊သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော၊ ဘိက္ခု၊ရဟန်းသည်၊ စတူဟိမာသေ
ဟိ၊လေးလံတို့ဖြင့်၊ စတုပ္ပဒိကဂါထမ္ပိ၊လေးပါးဒဂ္ဂိအတိုင်းအရှည်ရှိသောဂါ
ထာကိုလည်း၊ဂဟေတုံ၊သင်ယူခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊မတတ်နိုင်၊ မဟာ
ပညောပန၊ကြီးသောပညာရှိသောရဟန်းသည်ကား၊ဧကပဒေ၊တဘဝါး
နင်းသော-အခိုက်-အတန့် ကာလ၌၊ဌတွာ၊ရပ်၍၊ပဒသတမ္ပိ၊ပုဒ်-တရာ
ကိုလည်းကောင်း၊ပဒသဟဿမ္ပိ၊ ပုဒ်တထောင်ကိုလည်းကောင်း၊ဂဗျာ

တိ၊ သင်္ခါရန္တိ၊ အာနန္ဒတ္ထေရာပန၊ အာနန္ဒာမထေရ်သည်ကား၊ မဟာပညာ
 တာယ၊ ကြီးသောပညာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧကပဒုဒ္ဓါရေ၊ တာဝဝါး
 ထွမ်းသော-အခိုက်-အတန်-ကာလ၌၊ ဌတွာ၊ ရပ်၍၊ သင်္က၊ ဒေ၊ တကြိမ်
 သာလျှင်၊ သုတ္တာ၊ နာရ၍၊ ဝုန၊ တဘန်၊ အဝုတ္တန္တော၊ မမေးမူ၍၊ သဗ္ဗိပဒသ
 ဟဿာနိ၊ ပုန်ခြောက်သောင်းတို့ကို၊ ပန္နရသဂါထာသဟဿာနိ၊ ဂါထာ
 တသောင်းငါးထောင်တို့ကို၊ ဝလ္လိပုပ္ဖိနိ၊ ခွယ်ပန်းတို့ကို၊ အာကုမ္ပိတွာ၊ ငင်၍
 ဂဏှန္တောဝိယ၊ ယူတိသကဲ့သို့၊ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ၊ တပြိုင်နက်ထည်းဖြင့်
 သာလျှင်၊ ဂဏှတိ၊ ယူနိုင်၏၊ ဂဟိတံဂဟိတံ၊ သင်တိုင်း သင်တိုင်းသော
 ဘုရားစကားတော်သည်၊ ပါသကော၊ ကျောက်၌၊ ခတလေခါဝိယစ၊ ထွင်း
 ထုအပ်သော-အက္ခရာကဲ့သို့၎င်း၊ သုဝဏ္ဏံ ဗာဓေ၊ ရွှေအိုး၌၊ ပက္ခိတ္တသိ
 ဟဝဿာဝိယစ၊ ထည့်အပ်သော-ခြင်္သေ့သိကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဂဟိတာ
 ကာရေနေဝ၊ သင်တိုင်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင်၊ တိဋ္ဌတိ၊ တည်
 ၏၊ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်၊ နံ၊ ထိုအာနန္ဒာမထေရ်ကို၊ တာဝဝါ၊ မြတ်
 စွာဘုရားသည်၊ ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေမမသာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဂတိမန္တာနံ ယ
 ဒိဒံအာနန္ဒောသတိမန္တာနံ မိတိမန္တာနံ ဗဟုဿုတာနံ ဥပဋ္ဌာကာနံ ယဒိဒံ
 အာနန္ဒောတိ၊ ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေမမသာဝကာနံ-ဘိက္ခုနံ ဂတိမန္တာနံ-ယဒိ
 ဒံအာနန္ဒော သတိ မန္တာနံ-မိတိမန္တာနံ-ဗဟုဿုတာနံ-ဥပဋ္ဌာကာနံ-ယဒိ
 ဒံအာနန္ဒောဟူ၍၊ ဧတဒဂ္ဂေ၊ ဧတဒဂ်အရာ၌၊ ဌပေသိ၊ ထားတော်မူ၏၊ ဘိက္ခ
 ဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ဂတိမန္တာနံ၊ ပညာရှိကုန်သော၊ မမ၊ ငါဘုရား၏၊ သာဝကာ
 နံ၊ တပည့် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်း တို့တွင်၊ ယဒိဒံ ယောအယံ
 အာနန္ဒော၊ အကြင်အာနန္ဒာသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဧတံဧသောအာနန္ဒော၊ ထို
 အာနန္ဒာသည်၊ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ၊ ကဲလွန်၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ သတိမန္တာနံ၊
 သတိနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော၊ မိတိမန္တာနံ၊ ဝီရိယနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော၊ ဗဟုဿု
 တာနံ၊ များသောအကြားအမြင်နှင့်-ပြည့်စုံကုန်သော၊ ဥပဋ္ဌာကာနံ၊ အလုပ်
 အကျွေးဖြစ်ကုန်သော၊ မမ၊ ငါဘုရား၏၊ သာဝကာနံ၊ တပည့်သားဖြစ်ကုန်
 သော၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့တွင်၊ ယဒိဒံယောအယံ အာနန္ဒော၊ အကြင်အာ
 နန္ဒာသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဧတံဧသောအာနန္ဒော၊ ထိုအာနန္ဒာသည်၊ အဂ္ဂံအဂ္ဂေါ
 ကဲလွန်၏။ ။

ယာယဝါတာယဝါ၊ ဟူးဟူး-ငြားငြားသော၊ အပ္ပမတ္တိကာယ၊ နည်း
 သော-အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ပညာယ၊ ပညာနှင့်၊ သမန္နာဂတေန၊ ပြည့်စုံ
 သော၊ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်၊ စတုပဋိသန္တိဒါပဘောဇဿ၊ လေးပါးသော

၄၄၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ

ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်အထူး၏၊ မတ္တကံ၊ အဆုံးသို့၊ ပါပုဏိဝံ၊ ရောက်ခြင်းငှါ၊
 နဟိသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းရာ၊ မဟာပညေနပန၊ ကြီးသောပညာရှိသော
 ရဟန်းသည်ကား၊ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းရာ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မဟာပညတာ
 ယ၊ ကြီးသော ပညာရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ မဟာကောဠိကစ္ဆေရော၊
 မဟာကောဠိက-မထေရ်သည်၊ အဓိကမပရိပုစ္ဆာသဝနပုဗ္ဗယောဂါနံ၊ မဂ်
 ဖိုလ်ကိုထိုးထွင်း၍သိခြင်း-ဆွေးနွေးမေးမြန်းခြင်းနာခြင်းရှေး၌အထူးအား
 ထုတ်ခြင်းတို့၏၊ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ အနန္တနယုဿဒံ၊ အဆုံးမရှိ
 သောကျယ်ပြန့်သော၊ ပဋိသန္တိဒါပဘာဒံ၊ ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်အထူးသို့၊
 ပတ္တော၊ ရောက်၏၊ တေနော၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်၊ နံ၊ ထိုမဟာကောဠိက
 မထေရ်ကို၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမသာဝ
 ကာနံ ဘိက္ခုနံ ပဋိသန္တိဒါပတ္တာနံ ယဒိဒံ မဟာကောဠိကောတိ၊ ဧတဒဂ္ဂံ
 ဘိက္ခဝေ မမသာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ပဋိသန္တိဒါပတ္တာနံ ယဒိဒံ မဟာကောဠိ
 ကောဟူ၍၊ ဧတဒဂ္ဂေ၊ ဧတဒဂ်အရာ၌၊ ဌပသိ၊ ထားတော်မူ၏၊ ဘိက္ခ
 ဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ပဋိသန္တိဒါ ပတ္တာနံ၊ ပဋိသန္တိဒါ အဘိညာဉ် အထူးသို့
 ရောက်ကုန်သော၊ မမ၊ ငါဘုရား၏၊ သာဝကာနံ၊ တပည့်သား ဖြစ်ကုန်
 သော၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့တွင်၊ ယဒိဒံယော အယံမဟာကောဠိကော၊ အ
 ကြင်မဟာ ကောဠိက မထေရ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဧတံ ဒေသောမဟာ
 ကောဠိကော၊ ထိုမဟာကောဠိက-မထေရ်သည်၊ အဂ္ဂံအဂ္ဂေါ၊ ကဲလွန်
 ၏၊ ။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ထေရော၊ မဟာ ကောဠိက မထေရ်သည်၊ မဟာ
 ပညတာယ၊ ပညာကြီးသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို၊ သမုဋ္ဌာ
 ပေတုမ္ပိ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ နိစ္ဆေတုမ္ပိ၊ ဆုံးဖြတ် ခြင်းငှါ
 လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးစုံကိုလည်း၊ သက္ကောတိ၊
 စွမ်းနိုင်၏၊ သော၊ ထိုမဟာကောဠိက မထေရ်သည်၊ ဒိဝါဠာနေ၊ နေ့နေ
 ရာအရပ်၌၊ နိသိဒိတွာ၊ ထိုင်နေ၍၊ သယမေဝ၊ မိမိအလိုလိုပင်လျှင်၊ သဗ္ဗ
 ပဉ္ဇေ၊ အလုံးစုံသော-ပြဿနာတို့ကို၊ သမုဋ္ဌာပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ သယံ၊ မိမိ
 အလိုလို၊ ဝိနိစ္ဆိနန္တော၊ ဆုံးဖြတ်လျက်၊ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤမဟာဝေဒလ္လသုတ်
 ကို၊ အာဒိတော၊ အစမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ မတ္တကံ၊ အပြီးအဆုံးသို့၊ ပါပေတွာ၊
 ရောက်စေ၍၊ အယံဓမ္မဒေသနာ၊ ဤမဟာဝေဒလ္လသုတ်၏ တရားဒေသနာ
 သည်၊ သောဘာဏာဝတ၊ တင့်တယ်ပေစွတကား၊ ဇေဋ္ဌဘာဝတိကေန၊ နေောင်
 တော်ကြီးဖြစ်သော၊ ဓမ္မသေနာပတိနာ၊ တရားကြောင့်စစ်သူကြီးဖြစ်သော
 အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ သံသန္တိဿာမိ၊ ရှီးနှောအုံး

တတော၊ ထိုသို့-နှိုးနှောခြင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗိဒ္ဓိအမှတ်၊ နှစ်ဦးလည်း ဖြစ်ကုန်
သောငါတို့၏။ ဧကမတိယာ၊ တူသောအယူဖြင့်။ ဧကန္တာသယေန၊ တူ
သောအလိုဖြင့်လည်း။ ဌဝိတာ၊ ထားအပ်သော၊ အပံဒေသနာ၊ ဤဒေသနာ
သည်။ အကိရဓုကာ၊ လွန်စွာအလေးအမြတ်ပြုအပ်သည်။ ပါသာဏဆတ္တ
သဒိသာ၊ ကျောက်ထီးနှင့်တူသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ စတုရောဗာ
နိတ္ထရဏတ္ထိကာနံ၊ ဩဗာ လေးပါးမှ-ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ-အလို ရှိကုန်
သောသူတို့၏။ တိတ္ထေ၊ ဆိပ်၌။ ဌဝိတနာဝါရိယစ၊ ထားအပ်သော-လှေကဲ့
သို့လည်းကောင်း။ မဂ္ဂဝမနတ္ထိကာနံ၊ ခရီး သွားလို ကုန်သော သူတို့၏။
သဟဿ ယုတ္တအာဇဉာ ရထောဝိယ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်ပြီးသော-မြင်းတ
ထောင်ကသော-ရထားကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဗဟူပကာရော၊ မျှောစွာကျေး
ဇူးရှိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနုတ္ထံ၊ မြင်ပြီး
သော-လက္ခဏာကို-နှိုးနှောခြင်းငှါ၊ ပဉ္စု၊ ပြဿနာကို။ ဝုတ္တိ၊ မေး၏။ တေန၊
ထိုကြောင့်။ တာသု ဣမ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာဝုတ္တိအဓိပ္ပေတာတိ၊ တာသုဣမ
ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာဝုတ္တိအဓိပ္ပေတာဟူ၍၊ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်ပြီ။ ။

၁၁

နပ္ပဇာနာတိတိတ္ထေ။ နပ္ပဇာနာတိ ဟူသော ဤပါဌ၌၊ ယသ္မာ၊ အကြင်
ကြောင့်။ နပ္ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်-မသိတတ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
နပ္ပညောတိ၊ နပ္ပညောဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်လျှင်။
အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော-ဝုဒ်တို့၌။ ဧသနယော၊ ဤ
နည်းလျှင်-နည်းရှိ၏။ ဣဒံဒုက္ခံနပ္ပဇာနာတိတိ၊ ဣဒံဒုက္ခံနပ္ပဇာနာတိဟူသည်
ကား။ ဣဒံ၊ ဤတဏှာကြည်သော-တေတုဗ္ဗက-တရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ
သစ္စာတည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကား။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှ-အတိုင်း အရှည်ရှိ၏။
ဣတော၊ ဤတဏှာကြည်သော-တေတုဗ္ဗက တရားထက်၊ ဥန္တံ၊ လွန်လော။
ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ယာ
ထာဝသရသ လက္ခဏာတော၊ ဘောက်ပြန်သော-မိမိ၏ ကိစ္စ-လက္ခဏာ
အားဖြင့်။ နပ္ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်မသိ၊ အယံဒုက္ခ သမုဒယောတိ၊
အယံ ဒုက္ခ-သမုဒယော ဟူသည်ကား။ ဣတော၊ ဤ သမုဒယ-သစ္စာ
ကြောင့်၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာသည်။ သမုဒေတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊
ဤသို့၊ ဒုက္ခပသာဝိတာ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ဖြစ်စေတတ်သော။ တဏှာ၊ တဏှာ
သည်။ သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ယာထာဝသရ
သလက္ခဏာတော၊ မကောက်မပြန်သော-မိမိ၏ကိစ္စလက္ခဏာ အားဖြင့်။
နပ္ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်မသိ၊ အယံဒုက္ခနိရောဓောတိ၊ အယံဒုက္ခနိရော

၄၄၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ဝေဟူသည်ကား၊ ဣဒံဒုက္ခံ၊ ဤဒုက္ခသစ္စာသည် လည်းကောင်း၊ အယံ
 ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဤဒုက္ခသမုဒယသစ္စာသည်လည်းကောင်း၊ ဣဒံနာမဋ္ဌာနံ
 ဤမည်သော-နိဗ္ဗာန် အရပ်သို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ နိရုဏ္ဏတိ၊ ချုပ်၏၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ဥဘိန္နံ၊ ဒုက္ခသမုဒယ-သစ္စာနှစ်ပါးတို့၏၊ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ရာ-ဖြစ်
 သော၊ နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်သည်၊ နိရောဓသစ္စံ၊ နိရောဓသစ္စာမည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ယာထာဝသရသလက္ခဏတော၊ မဘောက်မပြန်သောမိမိ၏-ကိစ္စလက္ခ
 ဏာအားဖြင့်၊ နပ္ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်မသိ၊ အယံဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ
 ပဋိပဒါတိ၊ အယံဒုက္ခနိရောဓ-ဂါမိနိပဋိပဒါဟူသည်ကား၊ အယံပဋိပဒါ၊
 ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော-ပဋိပဒ်သည်၊ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏-ချုပ်ရာ
 ဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်တတ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မဂ္ဂသစ္စံ၊ မဂ္ဂသစ္စာ
 ကို၊ ယာထာဝသရသလက္ခဏတော၊ မဘောက်မပြန် မိမိ၏-ကိစ္စလက္ခ
 ဏာအားဖြင့်၊ နပ္ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်မသိ၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
 အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အနန္တရဝါရေဝိ၊ အနန္တရဝါရ၌လည်း၊ ဣမိနာဝ
 နယေန၊ ဤဝါရ၌-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အတ္ထော၊ အနက်
 ကို၊ ဝေဒိတံဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ပန၊ ထူးသည်ကို-ဆိုပြီးအံ့၊ သင်္ခေပတော၊
 အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယဝါရ၌၊ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ လေးပါး
 သော-သစ္စ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သော၊ ပုဂ္ဂလော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို၊
 ကထိတော၊ ဟောအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတံဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ။

ဟိသစ္စံ၊ ဖွဲ့၏၊ အယံ၊ ဤစတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနိက-ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊
 အာစရိယသန္တိကော၊ သစ္စကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသင်ပေတတ်သော-ဆရာ၏အထံ
 ၌၊ စတ္တာရိသစ္စာနိ၊ လေးပါးသော-သစ္စာတို့ကို၊ သဝနတော၊ နာသောအား
 ဖြင့်၊ ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ သင်၏၊ တဏှာ၊ တဏှာကို၊ ဌပတွာ၊ ထား၍၊ တေဘူမ
 ကာ၊ တံသုံးပါး၌-အကျဉ်းဝင်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ လောကီစိတ်-စေတသိက်
 ရပ်တရားတို့သည်၊ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခသစ္စာမည်၏၊ တဏှာ၊ တဏှာသည်၊
 သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယ-သစ္စာမည်၏၊ ဥဘိန္နံ၊ ဒုက္ခသမုဒယ-သစ္စာနှစ်
 ပါးတို့၏၊ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ရာဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်သည်၊ နိရောဓသစ္စံ၊
 နိရောဓ-သစ္စာမည်၏၊ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို၊ ပရိဇာနန္တော၊ ပိုင်းခြား၍
 သိတတ်သော၊ သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာကို၊ ပဗဟန္တော၊ ပယ်တတ်
 သော၊ နိရောဓံ၊ နိရောဓသစ္စာသို့၊ ပါပေန္တော၊ ရောက်စေတတ်သော၊ မဂ္ဂေါ၊
 မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည်၊ မဂ္ဂသစ္စံ၊ မဂ္ဂသစ္စာမည်၏၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဥဂ္ဂဟိတွာ၊
 သင်၍၊ အဘိနိဝိသတိ၊ ဝိပဿနာကို-အာရုံပြုသော အားဖြင့်နှလုံးသွင်း၏၊

တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော-သစ္စာတို့တွင်၊ ဝုရိမာနိ၊ ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊
ဒွေသစ္စာနိ၊ သစ္စာနှစ်ပါးတို့သည်၊ ဝဇ္ဇံ၊ ဝဇ္ဇမည်၏၊ ပစ္ဆိမာနိ၊ နောက်၌ ဖြစ်
ကုန်သော၊ ဒွေသစ္စာနိ၊ သစ္စာနှစ်ပါးတို့သည်၊ ဝိဝဇ္ဇံ၊ ဝိဝဇ္ဇမည်၏၊ ဝဇ္ဇေ၊ ဝဇ္ဇံ
ဟူသော-ဒုက္ခသမုဒယသစ္စာနှစ်ပါး၌၊ အဘိနိဝေသော၊ ဝိပဿနာကို အာ
ရုံပြုသောအားဖြင့်-နှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ ဧဟာတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝိဝဇ္ဇေ၊ မဂ္ဂသစ္စာ
နိရောဓ သစ္စာနှစ်ပါး၌၊ အဘိ နိဝေသော၊ ဝိပဿနာကို-အာရုံ ပြုသော
အားဖြင့်-နှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ နောဟောတိ၊ မဖြစ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်
အယံ၊ ဤသစ္စကမ္မဋ္ဌာနိကယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဘိနိဝိသမာနော၊ ဝိပဿ
နာကို အာရုံပြုသော အားဖြင့်-နှလုံးသွင်းသည်ရှိသော်၊ ဒုက္ခသဇ္ဇေ၊ ဒုက္ခ
သစ္စာ၌၊ အဘိနိဝိသတိ၊ နှလုံးသွင်း၏၊ ဒုက္ခသစ္စံနာမ၊ ဒုက္ခသစ္စာမည်သည်
ကား၊ ရူပါဒယော၊ ရူပက္ခန္ဓာ-အစရှိကုန်သော၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့
တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တေ၊ ထိုခန္ဓာ-ငါးပါးတို့ကို၊ ဝဝတ္ထပေတု၊ ပိုင်းခြား
ခြင်းငှါ၊ စတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာနဝသေန၊ လေးပါးသော-ဓာတ် ကမ္မဋ္ဌာန်း၏
အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဩတရိတွာ၊ သက်၍၊ စတ္တာရိမဟာဘူတာနိ၊ လေးပါး
ကုန်သော-မဟာဘုတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ စတုနံ၊ လေးပါးကုန်သော၊
မဟာဘူတာနန္တ မဟာဘူတာနံ ဧဝ၊ မဟာဘုတ်တို့ကိုသာလျှင်၊ ဥပါဒါ
ယရူပံ၊ ရွှေ၍-ငြိ၍-ဖြစ်သောရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ရူပန္တိ၊ ရုပ်ဟူ၍၊ ဝဝတ္ထ
ပေတိ၊ ပိုင်းခြား၏၊ တဒါရမ္မဏာ၊ ထိုရုပ်လျှင်-အာရုံ ရှိသော၊ ဝေဒနာ၊
ဝေဒနာကို၊ သညာ၊ သညာကို၊ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့ကို၊ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်
ကို၊ နာမန္တိ၊ နာမ်ဟူ၍၊ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ပိုင်းခြား၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ယမကတာသ
ခန္ဓံ၊ အလုံးစုံသော-ထန်းပင်ကို၊ ဘိန္ဒေန္တောရိယ၊ ခွဲသကဲ့သို့၊ ဣမေဓမ္မာ၊
ဤရုပ်-နာမ်-တရား တို့သည်၊ ဒွေယေဝ၊ နှစ်ပါးတို့ သာတည်း၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်ကို၊ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ပိုင်းခြား၏၊ တံပနေတံ တံပနဇေတံ
နာမရူပံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်သည်၊ အဟေတုကံ၊ အကြောင်းမရှိသည်၊ န၊ မဟုတ်၊
သဟေတုကံ၊ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏၊ သပစ္စယံ၊ အကြောင်းကိုခွဲ၍
ဖြစ်၏၊ အဿ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏၊ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်၊ ကောစ၊ အဘယ်
တရားနည်း၊ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ အကြောင်း
တရားတို့တည်း၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပစ္စယေဝေဝ၊ အကြောင်း-ပစ္စည်းတို့ကို
လည်းကောင်း၊ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မေစ၊ ရုပ်ဝေဒနာ အစရှိကုန်သော-ပစ္စယုပ္ပန်
တရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား၍၊ သဗ္ဗေဝိ၊
အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်၊ ဟုတွာ၊ အ

ကြောင်းပစ္စည်းတရားတို့၏-ညီညွတ်သည်ရှိသော်ဖြစ်ပြီး၍၊ အဘာဝဓမ္မ
န၊မရှိခြင်းဟူသော-အနက် သဘောကြောင့်၊ အနိစ္စ၊အနိစ္စမည်ကုန်၏၊
ဣတိ၊ဤသို့၊အနိစ္စလက္ခဏံ၊အနိစ္စလက္ခဏာသို့၊အာရောပေသိ၊တင်၏၊ တ
တော၊ထိုအနိစ္စလက္ခဏာသို့-တင်ပြီးသည်မှ၊ပရံ၊နောက်၌၊ဥဒယဝံယဗုဒ္ဓိ
ပိဋ္ဌနာကာရေန၊ ဖြစ်ခြင်း-ပျက်ခြင်း တို့ဖြင့်-နှိပ်စက်သော-အခြင်းအရာ
ဖြင့်၊ဒုက္ခာ၊ဆင်းရဲကုန်၏၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ ဒုက္ခလက္ခဏံ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာသို့၊
အာရောပေသိ၊ တင်၏၊ အဝသဝတ္တနာကာရေန၊ အလိုသို့မလိုက်သော
အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အနတ္တာ၊ အနတ္တမည်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ အနတ္တ
လက္ခဏံ၊အနတ္တလက္ခဏာသို့၊အာရောပေသိ၊တင်၏၊ဣတိ၊ဤသို့၊တိလက္ခ
ဏံ၊လက္ခဏာယာဉ်သုးပါးသို့၊အာရောပေတွာ၊တင်၍၊ဝိပဿနာပဋိပါဒို့
ယာ၊ဝိပဿနာအစဉ်အားဖြင့်၊သမ္မသန္တော၊သုးသပ်သည်ရှိသော်၊လော
ကုတ္တရမဂ္ဂံ၊လောကုတ္တရမဂ်သို့၊ပါဗုဏာတိ၊ရောက်၏၊မဂ္ဂက္ခဏော၊မဂ်၏
အဆိုက်အတန်၌၊ စတ္တာရိသစ္စာနိ၊ လေးပါးကုန်သော-သစ္စာတို့ကို၊ဧက
ပဋိဝေဓေန၊တပါးတည်းသောဉာဏ်ဖြင့်-ထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်၊ ပဋိဝိဇ္ဇာ
တိ၊ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ ဧကာဘိ သမယေန၊ တပါးတည်းသာ ဖြစ်သော
ဉာဏ်ဖြင့်-မချွတ်မယွင်း-ထိုးထွင်း၍သိခြင်းဖြင့်၊ အဘိသမေတိ၊ မချွတ်
မယွင်း-ထိုးထွင်း၍သိ၏၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို၊ ပရိညာပဋိဝေဓေန၊ဒုက္ခ
ကား-ဤမျှသာတည်းဟု-ပိုင်းခြား၍-ထိုးထွင်း၍-သိခြင်းဖြင့်၊ပဋိဝိဇ္ဇာတိ၊
ထိုးထွင်း၍သိ၏၊သမုဒယံ၊သမုဒယသစ္စာကို၊ပဟာနပဋိဝေဓေန၊ပဟာန
ပဋိဝေဓဖြင့်၊ပဋိဝိဇ္ဇာတိ၊ထိုးထွင်း၍သိ၏၊နိရောဓံ၊နိရောဓသစ္စာကို၊သန္တိ
ကိရိယာပဋိဝေဓေန၊ သန္တိကိရိယပဋိဝေဓဖြင့်၊ ပဋိဝိဇ္ဇာတိ၊ ထိုးထွင်း၍
သိ၏၊မဂ္ဂံ၊မဂ္ဂသစ္စာကို၊ဘာဝနာပဋိဝေဓေန၊ဘာဝနာပဋိဝေဓဖြင့်၊ ပဋိဝိဇ္ဇာ
တိ၊ထိုးထွင်း၍သိ၏၊ဒုက္ခံ၊ဒုက္ခသစ္စာကို၊ ပရိညာဘိသမယေန၊ ဒုက္ခကား
ဤမျှသာတည်းဟု - ပိုင်းခြား၍ - မချွတ်မယွင်း - ထိုးထွင်း၍-သိခြင်းဟူ
သောအဘိသမယဖြင့်၊အဘိသမေတိ၊မချွတ်မယွင်း-ထိုးထွင်း၍သိ၏
သမုဒယံ၊ သမုဒယသစ္စာကို၊ ပဟာနဘိသမယေန၊ ပပင်အပ်သည်၏
အဖြစ်ကို-မချွတ်မယွင်း-ထိုးထွင်း၍-သိခြင်းဟူသော-အဘိသမယဖြင့်
နိရောဓံ၊နိရောဓသစ္စာကို၊သန္တိကိရိယာဘိသမယေန၊ပျက်ငြောက်ပြုအပ်
သည်၏ အဖြစ်ကို-မချွတ်မယွင်း-ထိုးထွင်း၍-သိခြင်းဟူသော-အဘိသ
မယဖြင့်၊မဂ္ဂံ၊မဂ္ဂသစ္စာကို၊ဘာဝနာဘိသမယေန၊ပွားအပ်သည်၏-အဖြစ်
ကို- မချွတ်မယွင်း-ထိုးထွင်း၍-သိခြင်းဟူသော-အဘိသမယဖြင့်၊ အဘိ

၀၁

သမေတိ၊မချွတ်မယွင်း-ထိုထွင်း၍သိ၏။ သော။ ထိုစတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနိက
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝီဏိသစ္စာနိ၊ သုံးပါးသော-သစ္စာတို့ကို၊ ကိစ္စတော
ကိစ္စအားဖြင့်၊ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ နိရောဓံ၊ နိရောဓသစ္စာကို၊ အာ
ရမ္မဏတော၊ အာရုံအားဖြင့်၊ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ အဿ၊ ထိုစတု
သစ္စကမ္မဋ္ဌာနိက-ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား၊ တသ္မိံ စခဏေ၊ ထိုမဂ်ခဏ၌လည်း၊
အဟံ၊ ငါသည်၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို၊ ပရိဇာနာမိ၊ ပိုင်းခြား၍သိ၏။ သမုဒယံ
သမုဒယသစ္စာကို၊ ပဗဟာမိ၊ ပယ်၏။ နိရောဓံ၊ နိရောဓသစ္စာကို၊ သန္တိ
ကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြု၏။ မဂ္ဂံ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို၊ ဘာဝေမိ၊ ပွား၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ အာဘောဂသမန္နာဟာရမနသိကာရပစ္စဝေက္ခဏာ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း
နှလုံးသို့ ဆောင်ခြင်း-နှလုံး၌ပြုခြင်း-ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ နုတ္တိ၊ မရှိ၊ ပရိဂ္ဂ
ဏ္ဌန္တံ သော၊ သစ္စာကိုသိမ်းဆည်းသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တေသာပန၊
ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အားကား၊ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်၊ ဝီသုသစ္စေသု၊ သုံးပါးသော
သစ္စာတို့၌၊ ပရိညာဒိကိစ္စံ၊ ပရိညာဉ် အစရှိသော-ကိစ္စကို၊ သာဓေဇ္ဇောဝ၊
ပြီးစေလျက်သာလျှင်၊ နိရောဓံ၊ နိရောဓသစ္စာကို၊ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံ
ပြုသောအားဖြင့်၊ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ။

တဿပညဝါတိဝုစ္စတိတိတ္ထေ၊ တဿ ပညဝါတိ ဝုစ္စတိဟူသောဤ
ပါဌ၌၊ ဟေဋ္ဌမကောဋိယာယုတ်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ သောတာ
ပန္နော၊ သောတာပန်-ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဥပရိမကောဋိယာ၊ လွန်သော အပိုင်း
အခြားအားဖြင့်၊ ဝိဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ပညဝါတိ၊ ပညဝါဟူ၍၊
နိဗ္ဗိဇ္ဈာ၊ ညွှန်းပြအပ်၏။ ယောပန၊ အကြင်ရဟန်းသည်ကား၊ တေပိဋကံ။
ပိဋကတ်သုံးပုံဟု-ဆိုအပ်သော၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဘုရားစကားတော်ကို၊ ပါဠိ
တောစ၊ ပါဠိအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌကထတောစ၊ အဋ္ဌကထာအား
ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနုသန္နိတောစ၊ အနုသန္ဓေအားဖြင့် လည်းကောင်း၊
ဝုဗ္ဗာ ပရတောစ၊ ရှေ့နောက်ကို-နှိုးနှောသော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊
ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ သင်၍၊ ဟေဋ္ဌပရိယံ၊ အောက်-အထက် ပြန်လှန်သည်ကို၊
ကရောဇ္ဇော၊ ပြုလျက်၊ ဖြစ်ရတိ၊ ဖြစ်လှည့်လည်၏။ အနိစ္စဒုက္ခာနုတ္တဝသေန၊ အ
နိစ္စ-ဒုက္ခ-အနုတ္တတို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပရိဂ္ဂဟမတ္တမိ၊ လက္ခဏာယာဉ်ကို
သိမ်းဆည်းခြင်းမျှသည်လည်း၊ နုတ္တိ၊ မရှိ၊ အယံတိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်၊ ပည
ဝါနာ၊ ပညဝါမည်သလော၊ ဒုပ္ပညောနာမ၊ ဒုပ္ပညမည်သလော၊ ဣတိအယံ
ဤသည်ကား၊ ဝုစ္စာ၊ အမေးတည်း။ သေသေသတိက္ခု၊ ဤပိဋကတ်သုံးပုံ
ကိုဆောင်သောရဟန်းသည်၊ ပိညာဏစရိတောနာမ၊ ပိညာဉ်ဖြင့်ကျက်စား

သောပုဂ္ဂိုလ်မည်၏၊ ပညဝါတိ၊ ပညဝါဟူ၍၊ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်၊ အထ၊
 ထိုမှတစ်ပါး၊ ယောတိက္ခ၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ တိလက္ခဏံ၊ လက္ခဏာ၊ ယာဉ်
 သုံးပါသို့၊ အာရောပေတွာ၊ တင်၍၊ ဝိပဿနာပဋိပါဒ်ယော၊ ဝိပဿနာအစဉ်
 အားဖြင့်၊ သမ္မသန္တော၊ သုံးသပ်လျက်၊ အဇ္ဈအဇ္ဈဝ၊ ယနေ့-ယနေ့ပင်လျှင်၊
 အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏိဿာမိ၊ ရောက်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ရှေး
 ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိစရတိ၊ တွည့်လည်၏၊ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်၊ ပညဝါနာ
 မ၊ ပညဝါမည်သလော၊ ဒုပ္ပညောနာမ၊ ဒုပ္ပညမည်သလော၊ အယံ၊ ဤသည်
 ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ ဘဇာဝိယမာနေ၊ ဝေဇာန်အပ်သည်ရှိသော်၊
 ပညဝါပက္ခံ၊ ပညဝါဟူသော-အဘို့သို့၊ ဘဇတိ၊ ဝင်၏၊ ပန်းထိုသို့ဝင်သော်
 လည်း၊ သုတ္တံ၊ မဟာဝေဒလ္လသုတ်၌၊ ပဋိဝေဓေဝ၊ ပဋိဝေဓပညာဝါပုဂ္ဂိုလ်
 ကိုသာလျှင်၊ ကဝိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ။

ဝိညာဏံဝိညာဏန္တိ ဣ၊ ဝိညာဏံ-ဝိညာဏံဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊ ကိ
 အဘယ်ကို၊ ပုစ္ဆာတိ၊ မေးသနည်း၊ ယေနိဝိညာဏေန၊ အကြင်ဝိညာဉ်ဖြင့်၊
 သင်္ခါရေ၊ တေဘုမ္မက-သင်္ခါရတရားတို့ကို၊ သမ္ပယိတွာ၊ သုံးသပ်၍၊ သေ
 သောပုဂ္ဂလော၊ ဤအရိယာ-ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပညဝါနာမ၊ ပညဝါမည်သည်
 ဇာတော၊ ဖြစ်၏၊ အယံ၊ ထိုအရိယာ-ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အာဂမနိယံ၊ အရိယာမဂ်
 သို့လားကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝိပဿနာဝိညာဏံ၊ ဝိပဿနာနှင့်-ယှဉ်သော
 ဝိညာဉ်ဟုဆိုအပ်သော၊ တံကမ္မကာရဏစိတ္တံ၊ ထိုဝိပဿနာကံကို-ဖြစ်စေ
 တတ်သော-စိတ်ကို၊ ပုစ္ဆာမိတိ၊ မေးအံ့ဟူ၍၊ ပုစ္ဆာတိ၊ မေး၏၊ သုခန္တိ၊ ဝိဝိဇာ
 နာတိတိ၊ သုခန္တိ၊ ဝိ-ဝိဇာနာတိဟူသည်ကား၊ သုခံဝေဒနန္တိ၊ သုခဝေဒနာကို
 လည်း၊ ဝိဇာနာတိ၊ သိ၏၊ ဥပရိပဒ္ဒေယာမိ၊ အထက်ပုန်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်း၌
 လည်း၊ သေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏၊ ဣမိနာ၊ ဤသုခန္တိ၊ ဝိဝိဇာနာ
 တိ-အစရှိသော-ပါဠိအစဉ်ဖြင့်၊ ထေရော၊ မဟာကောဠိက-မထေရ်သည်၊
 သုခံဝေဒနံ ဝေဒိယမာနေ၊ သုခံဝေဒနံ ဝေဒိယာမိတိ၊ ပဇာနာတိတိအာဒိနာ၊
 သုခံဝေဒနံ ဝေဒိယမာနေ၊ သုခံဝေဒနံ ဝေဒိယာမိတိ၊ ပဇာနာတိ-ဤသို့အစ
 ရှိသော၊ နယေန၊ နည်းဖြင့်၊ အာဂတဝေဒနာဝသေန၊ လာသောဝေဒနာ၏
 အတွင်းအားဖြင့်၊ အရူပကမ္မဋ္ဌာနံ၊ အရူပကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ကထေသိ၊ ဟော
 တော်မူ၏၊ တဿ၊ ထိုဝေဒနာတည်းဟူသော-အရူပကမ္မဋ္ဌာန်း၏၊ အတ္ထော
 အနက်ကို၊ သတိပဋ္ဌာနေ၊ သတိပဋ္ဌာနသုတ်၌၊ ဝုတ္တနယနေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
 သော-နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတံဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ။

သံသဠာတိ၊ သံသဠာဟူသည်ကား။ ကေုပ္ပါဒါဒိလက္ခဏေန၊ ကေုပ္ပါဒ အစရှိသော-လက္ခဏာအားဖြင့်၊ သံယောဂတ္တေန၊ ယှဉ်ခြင်းဟူသော-အနက်သဘောအားဖြင့်၊ သံသဠာ၊ နှိုးနှောကုန်သလော၊ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ် မူ၊ ဝိသံသဠာ၊ မနှိုးနှောကုန်သလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏၊ ဧတ္ထေ၊ ဤ ဝါရ၌လည်း၊ ထေရော၊ မဟာကောဠိကမထေရ်သည်၊ မဂ္ဂပညဉ္စ၊ မဂ်ပညာ လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာ၊ ဝိညာဏဉ္စ၊ ဝိပဿနာ၊ ဝိညာဉ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဤသို့၊ ဧန္တု၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမေလောကီယလောကုတ္တရမဓမ္မေ၊ ဤလောကီ လောကုတ္တရာ-တရားတို့ကို၊ ဝိသေတော၊ ရော၍၊ ဘုမ္မန္တရံ၊ ဘုံအသုံးကို၊ ဝိဒ္ဓိတော၊ ပျက်၍၊ သမယံ၊ အယူကို၊ အာဇာနန္တော၊ မသိသကဲ့သို့၊ ပုစ္ဆ တိတိ၊ မေး၏ဟူ၍၊ နဝေဒိတဗ္ဗော၊ မသိအပ်၊ မဂ္ဂပညာယပန၊ မဂ်ပညာ၏ လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂဝိညာဏေန၊ မဂ်ဝိညာဉ်နှင့်၊ ဝိပဿနာ၊ ပညာယစ၊ ဝိပဿ နာပညာ၏လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာ၊ ဝိညာဏေန၊ ဝိပဿနာ၊ ဝိညာဉ်နှင့် သာလျှင်သဉ္ဇိ၊ တကွသံသဠာဘဝံ၊ ရောယှက်သည်၏-အဖြစ်ကို၊ ပုစ္ဆ တိတိ၊ မေး၏ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ထေရော၊ အရှင်မဟာသာမီ၊ ပုတ္တရာ-မထေရ်သည်လည်း၊ အဿ၊ ထိုပုစ္ဆာ၏၊ တမေဝအတ္ထံ၊ ထိုမဂ် ပညာ၏-မဂ်ဝိညာဉ်နှင့်၊ ဝိပဿနာပညာ၏-ဝိပဿနာ၊ ဝိညာဉ်နှင့်၊ နှိုးနှော သည်၏-အဖြစ်တည်းဟူသော-အနက်ကိုလည်း၊ ဝိသန္ဓန္တော၊ ဖြေတော် မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဣမေဓမ္မာသံသဠာတိအာဒိ၊ ဣမေဓမ္မာသံသဠာ-ဤသို့ အစရှိသော-စကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ နဝေဒိတော ဣမေသံဓမ္မာနန္တိ၊ နဝေဒိတောဣမေသံဓမ္မာနံဟူသည်ကား၊ လောကီယမဂ္ဂ က္ခဏော၊ လောကီမဂ်ဓမ္မာ၌ လည်းကောင်း၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏော၊ လောကုတ္တရာမဂ်ဓမ္မာ၌လည်းကောင်း၊ ဧကေတော၊ တပေါင်းတည်း၊ ဥပ္ပန္နာ နံ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧန္တု၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမေသံဓမ္မာနံ၊ ဤတရားတို့ကို၊ ဝိနိ ဘုဇ္ဇိတွာ၊ ဝိနိဘုဇ္ဇိတွာတိ၊ ဝိနိဘုဇ္ဇိတွာ-ဝိနိဘုဇ္ဇိတွာဟူသည်ကား၊ ဝိသုံဝိသုံ ကတွာ၊ အသီးအသီးပြု၍၊ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ ခွဲခြမ်း၍၊ အာရမ္မဏတောဝါ၊ အာရုံ ပြုသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုတောဝါ၊ ဖြေရာဝတ္ထု-အားဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဥပ္ပါဒတောဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်-လည်းကောင်း၊ နိရောဓတောဝါ၊ ချုပ်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နာနာကာရဏံ၊ ထူးသောအကြောင်းကို၊ ဒေသထုံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ ဣတိအသိ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်ကည်း။ ။

၄၂၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ။

ပန၊ ထိုသို့-မတတ်ကောင်းသော်လည်း၊ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုထို
သို့သော-ပရမတ္ထဓမ္မာတို့၏၊ ဝိသယောနာမ၊ ထူးသော-အရာမည်သည်၊
အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့ပြီးအုံးလောက်ယဓမ္မံ၊ လောက်ဓမ္မသို့၊ ပတွာ၊
ရောက်၍၊ ဖိတ္တံ၊ ဖိတ်သည်၊ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးသည်၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ရှေ့သွားသည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာဓမ္မသို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ ပညာ
ပညာသည်၊ ဇေဋ္ဌကာ၊ အကြီးသည်၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ရှေ့သွားသည်၊ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါဝိ၊ သဗ္ဗညု-တရားရှင်သည်လည်း၊
လောကီယဓမ္မံ၊ လောကီဓမ္မကို၊ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးသည်ရှိသော်၊ ဘိက္ခု၊
ရဟန်း၊ တွံ၊ သင်သည်၊ ကတမံ၊ အဘယ်မည်သော၊ ပညံ၊ ပညာကို၊ အဓိ
ဂတော၊ ရသနည်း၊ ပဌမ မဂ္ဂပညံ၊ ပဌမ-မဂ်ပညာကို၊ အဓိဂတောကိံ၊
ရသလော၊ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မူးဒုတိယမဂ္ဂပညံ၊ ဒုတိယ-မဂ်ပညာကို၊
အဓိဂတောကိံ၊ ရသလော၊ တတိယမဂ္ဂပညံ၊ တတိယ-မဂ်ပညာကို၊ အဓိ
ဂတောကိံ၊ ရသလော၊ စတုတ္ထ မဂ္ဂပညံ၊ စတုတ္ထ-မဂ်ပညာကို၊ အဓိဂ
တောကိံ၊ ရသလော၊ ဣတိ၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ နပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ၊ ဘိက္ခု၊
ဟန်း၊ တွံ၊ သင်သည်၊ ကိံ၊ ဗသော၊ အဘယ်သို့သော-ဗသရှိသနည်း၊ ကိံ
ဝေဒနော၊ အဘယ်သို့သော-ဝေဒနာရှိသနည်း၊ ကိံ၊ သညော၊ အဘယ်သို့
သော-သညာ ရှိသနည်း၊ ကိံ၊ စေတနော၊ အဘယ် သို့သော-စေတနာရှိ
သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့လည်း၊ နပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ၊ ပန၊ စင်စစ်သော်
ကား၊ ဖိတ္တဝသေန၊ ဖိတ်၏အတွင်းအားဖြင့်၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း၊ တွံ၊ သင်သည်၊
ကိံ၊ ဖိတ္တော၊ အဘယ်သို့-ဖိတ်ရှိသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ
၏၊ ကုသလာကုသလံ၊ ကုသိုလ်-အကုသိုလ်ကို၊ ပညာပေန္တောပိ၊ ပညတ်
တော်မူသော်လည်း၊ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာမနောသေဋ္ဌာ မနောမယာတိစ၊
မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာဓမ္မာ-မနောသေဋ္ဌာမနောမယာ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကတ
မေ ဓမ္မာကုသလာ ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝရံ ကုသလံ ဖိတ္တံ ဥပ္ပန္နိဟော
တိဘိစ၊ ကတမေ ဓမ္မာ-ကုသလာ ယသ္မိံ-သမယေ ကာမာဝရံ-ကုသ
လံဖိတ္တံ ဥပ္ပန္နိ ဟောတိ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဖိတ္တဝသေနော၊
ဖိတ်၏ အတွင်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ပညာပေတိ၊ ပညတ်တော်မူ၏၊ လော
ကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာကို၊ ပုစ္ဆန္တောပန၊ မေးသည်ရှိသော်ကား၊ ဘိက္ခု၊
ရဟန်း၊ တွံ၊ သင်သည်၊ ကိံ၊ ဗသော၊ အဘယ် သို့သော-ဗသရှိသနည်း၊
ကိံ၊ ဝေဒနော၊ အဘယ်သို့သော-ဝေဒနာရှိသနည်း၊ ကိံ၊ သညော၊ အဘယ်
သို့သော-သညာရှိသနည်း၊ ကိံ၊ စေတနော၊ အဘယ် သို့သော-စေတနာ

ရှိသနည်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ နဝုတ္တိ။ မေးတော်မူ။ ဘိက္ခု။ ရဟန်း။ တေတယာ။ သင်သည်။ ကတမာပညာ။ အဘယ်ပညာကို။ အဓိဂတာ။ ရအပ်သနည်း။ ပဌမမဂ္ဂပညာ။ ပဌမ-မဂ်ပညာကို။ အဓိဂတာကိ။ ရသလော။ ဥဒါဟု။ ထိုသို့မဟုတ်မူ။ ဒုတိယ တတိယ။ စတုတ္ထမဂ္ဂပညာ။ ဒုတိယ-တတိယ-စတုတ္ထ မဂ်ပညာကို။ အဓိဂတာကိ။ ရသလော။ ဣတိဇေ။ ဤသို့။ ပညာဝသေနေဝ။ ပညာ၏-အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တတိ။ မေးတော်မူ၏။ ဣန္ဒြိယ သံယုတ္တေပိ။ ဣန္ဒြိယ-သံယုတ်၌လည်း။ ပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ (ပ) ပညိန္ဒြိယံဒဠ္ဗဗ္ဗန္တိ၊ ပဉ္စိမာနိဘိက္ခဝေ (ပ) ပညိန္ဒြိယံ-ဒဠ္ဗဗ္ဗဟူ၍ဇေ။ ဤသို့။ သကပိသယသ္မိံယေဝ။ မိမိမိမိ၏-အာရုံ၌သာလျှင်။ လောကီယလောကုတ္တရမ္မော။ လောကီ-လောကုတ္တရာတရားတို့ကို။ ကထိတာ။ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ။

ဟိပါကနိကရာမိ။ ထင်စွာပြဦးအံ့။ စတ္တာရော။ လေးယောက်ကုန်သော။ သေဠိပုတ္တာ။ သူဌေးသားတို့လည်းကောင်း။ ရာဇာ။ မင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ ရာဇပဉ္စမေသု။ အစိုးရသော မင်းလျှင်-ငါးယောက်မြှောက်ဖြစ်ကုန်သော။ သဟာယေသု။ အဆွေခင်ပွန်းတို့သည်။ နက္ခတ္တံ။ နက္ခတ်သဘင်ကို။ ကိဋ္ဌိဿာမာတိ။ ကစားကုန်အံ့ဟူ၍။ ဝိလိ။ ခရီးသို့။ ဩတိဇ္ဈေသု။ သက်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဧကဿ။ တယောက်သော။ သေဠိပုတ္တဿ။ သူဌေးသား၏။ ဂေဟံ။ အိမ်သို့။ ဂတကာလေ။ ရောက်သော-အခါ၌။ ဣတရေ။ အိမ်ရှင်သူဌေးသားမှ-တပါးကုန်သော။ စတ္တာရော။ လေးယောက်ကုန်သော-အဆွေခင်ပွန်းတို့သည်။ ဝုဏ္ဏိ။ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ကုန်၍။ နိသီဒန္တိ။ ထိုင်နေကုန်၏။ ဂေဟဿာမိကောဝ။ အိမ်ရှင်ဖြစ်သော-သူဌေးသားသည်သာလျှင်။ ဣမေသံ။ ဤလေးယောက်ကုန်သော-အဆွေခင်ပွန်းတို့အား။ ခါဒနိယဘောဇနိယံ။ ခဲဘွယ်-စားဘွယ်ကို။ ဒေထ။ ပေးကုန်လော။ မာလာဂန္ဓာလင်္ကာရာဒိနိ။ ပန်း နံ့သာ-တန်ဆာအစရှိသည်တို့ကို။ ဒေထ။ ပေးကုန်လော။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဂေဟ။ မိမိအိမ်၌။ ဝိစာရေတိ။ စီရင်၏။ ဒုတိယဿ။ နှစ်ယောက်မြောက်သော-သူဌေးသား၏။ တတိယဿ။ သုံးယောက် မြောက်သောသူဌေးသား၏။ စတုတ္ထဿ။ လေးယောက်မြောက်သော-သူဌေးသား၏။ ဂေဟံ။ အိမ်သို့။ ဂတကာလေပိ။ ရောက်သော-အခါ၌လည်း။ ဣတရေ။ အိမ်ရှင် သူဌေးသားမှ-တပါးကုန်သော။ စတ္တာရော။ လေးယောက်ကုန်သော-အဆွေခင်ပွန်းတို့သည်။ ဝုဏ္ဏိ။ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ကုန်၍။ နိသီဒန္တိ။ နေကုန်၏။ ဂေဟဿာမိကောဝ။ အိမ်ရှင်သူဌေးသားသည်သာလျှင်။ ဣမေသံ။

၄၂၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

ဤလေးယောက်ကုန်သော-အဆွေခင်ပွန်းတို့အား၊ ခါဒနိယဘောဇနိယံ၊
 ခဲဘွယ်-စားဘွယ်ကို၊ ဒေထ၊ ပေးကုန်လော၊ ဂန္ဓမာလာလင်္ကာရာဒိနိ၊ နံသာ
 ပန်းတန်ဆာ-အစရှိသည်တို့ကို၊ ဒေထ၊ ပေးကုန်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဂေဟော၊
 မိမိအိမ်၌၊ ဝိစာရေတိ၊ စီရင်၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ သဗ္ဗပဏ္ဏာ၊ အလုံးစုံသော
 သူတို့၏-အိမ်သို့ရောက်သည်မှ-နောက်ကာလ၌၊ ရညော၊ မင်း၏၊ ဂေဟံ၊
 ရွှေနန်းတော်သို့၊ ဂတကာလေ၊ ရောက်သော-အခါ၌၊ ရာဇာ၊ မင်းသည်၊
 သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော-ပြည်သူတို့၌၊ ဣဿရောဝ၊ အစိုးရသည်သာလျှင်၊
 ကိဉ္ဇာဝိဟောတိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်၏၊ ပန၊ ထိုသို့-အစိုးရသော် လည်း၊
 ဣမသ္မိံကာလေ၊ ဤနက္ခတ်သဘင်-ကစားသောအခါ၌၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊
 ဂေဟာယေဝ၊ နန်းတော်၌သာလျှင်၊ ဣမေဝံ၊ ဤအဆွေခင်ပွန်းတို့အား၊
 ခါဒနိယဘောဇနိယံ၊ ခဲဘွယ်-စားဘွယ်ကို၊ ဒေထ၊ ပေးကုန်လော၊ ဂန္ဓမာ
 လာလင်္ကာရာဒိနိ၊ နံသာပန်း-တန်ဆာအစရှိသည်တို့ကို၊ ဒေထ၊ ပေးကုန်
 လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိစာရေတိယထာ၊ စီရင်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာ
 လျှင်၊ သဒ္ဓါပဉ္စမကေသု၊ သဒ္ဓါလျှင်-ငါးခုမြောက်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယေသု၊
 ဣန္ဒြေတို့သည်၊ တေသုသဟာယေသု၊ ထိုအဆွေခင်ပွန်း-ငါးယောက်တို့
 သည်၊ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၍၊ ဝိတိ၊ ခရီးသို့၊ ဩတရန္တေသုဝိယ
 သက်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧကာရမ္မင်္ဂေ၊ တခုတည်းသော-အာရုံ၌၊ ဥပ္ပန္နမာနေ
 သုဝိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း၊ ပဌမဿ၊ ပဌမ-သူဌေးသား၏၊ ဂေဟော၊ အိမ်၌၊
 ဣတရေ၊ အိမ်ရှင်မှ တပါးကုန်သော၊ စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်သောသူတို့
 သည်၊ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ကုန်၍၊ နိယိဒန္တိ၊ နေကုန်၏၊ ဂေဟာဿာမိကော
 ဝ၊ အိမ်ရှင်ဖြစ်သော-သူဌေးသားသည်သာလျှင်၊ ဝိစာရေတိယထာ၊ စီရင်
 သကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူသောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်
 ၏-အင်္ဂါတို့သို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ အမိမောက္ခလက္ခဏံ၊ အာရုံကို-ဆုံးဖြတ်
 ၍-ကြည်စေခြင်းလက္ခဏာရှိသော၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယမေဝ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေသည်သာလျှင်၊
 ဧဠကံ၊ အကြီးသည်၊ ဝုပ္ပင်မံ၊ ရှေ့သွားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သေသာနိ၊
 သဒ္ဓိန္ဒြေမှကြွင်းကုန်သော-လေးပါးသော-ဣန္ဒြေတို့သည်၊ တဒန္တယာနိ၊ ထို
 သဒ္ဓိန္ဒြေသို့-အစဉ်လိုက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဒုတိယဿ၊ နှစ်
 ယောက်မြောက်သော-သူဌေးသား၏၊ ဂေဟော၊ အိမ်၌၊ ဣတရေ၊ ဤအိမ်ရှင်
 ဖြစ်သော-သူဌေးသားမှတပါးကုန်သော၊ စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်သော
 သူဌေးသားတို့သည်၊ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ကုန်၍၊ နိယိဒန္တိ၊ နေကုန်၏၊ ဂေ
 ဟာဿာမိကောဝ၊ အိမ်ရှင်ဖြစ်သော-သူဌေးသားသည်သာလျှင်၊ ဝိစာရေ

တိယထာ၊ စီရင်သံကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ သဗ္ဗပ္ပဝေနာနိ၊ သဗ္ဗပ္ပဝေန
 တို့သို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ၊ မြီးမြင့်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော၊ ဝိရိ
 ယိန္ဒြိယမေဝ၊ ဝိရိယိန္ဒြေသည်သာလျှင်၊ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးသည်၊ ဗုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ရှေ့
 သွားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သေသာနိ၊ ဝိရိယိန္ဒြေမှကြွင်းကုန်သော-လေး
 ပါးကုန်သော-ဣန္ဒြေတို့သည်၊ တဒန္တယသနိ၊ ထိုဝိရိယိန္ဒြေသို့ အစဉ်လိုက်
 ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တတိယသ၊ သုံးယောက်မြောက်သော
 သူဌေးသား၏၊ ဂေဟေ၊ အိမ်၌၊ ဣတဇေ၊ အိမ်ရှင်သူဌေးသားမှ-တပါးကုန်
 သော၊ စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်သော-သူဌေးသားတို့သည်၊ တုဏှိ၊ ဆိတ်
 ဆိတ်နေကုန်သည်ဖြစ်၍၊ နိသီဒန္တိ၊ ထိုင်နေကုန်၏၊ ဂေဟသမိကောဝ၊
 အိမ်ရှင်ဖြစ်သော-သူဌေးသားသည်သာလျှင်၊ ဝိစာရေတိယထာ၊ စီရင်
 သံကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ သတိပဋ္ဌာနာနိ၊ သတိပဋ္ဌာနတို့သို့၊ ပတွာ၊
 ရောက်၍၊ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ ထင်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော၊ သတိန္ဒြိယမေဝ၊
 သတိန္ဒြေသည်သာလျှင်၊ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးသည်၊ ဗုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ရှေ့သွားသည်၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သေသာနိ၊ သတိန္ဒြေမှ ကြွင်းကုန်သော-လေးပါးကုန်
 သော-ဣန္ဒြေ တို့သည်၊ တဒန္တယသနိ၊ ထိုသတိန္ဒြေသို့-အစဉ် လိုက်ကုန်
 သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ စတုတ္ထသ၊ လေးယောက် မြောက်သော
 သူဌေး-သား၏၊ ဂေဟေ၊ အိမ်၌၊ ဣတဇေ၊ အိမ်ရှင် သူဌေးသားမှ-တ
 ပါး ကုန်သော၊ စတ္တာရော၊ လေးယောက် ကုန်သော - သူဌေးသားတို့
 သည်၊ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ကုန်၍၊ နိသီဒန္တိ၊ ထိုင်နေကုန်၏၊ ဂေဟ
 သမိကောဝ၊ အိမ်ရှင် သူဌေး-သားသည်သာလျှင်၊ ဝိစာရေတိယထာ၊
 စီရင်သံကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ ဈာနဝိမောက္ခေ၊ ဈာနဝိမောက္ခတို့
 သို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ အဝိက္ခေလလက္ခဏံ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော
 သမာဓိန္ဒြိယမေဝ၊ သမာဓိန္ဒြေ သည်သာလျှင်၊ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးသည်၊
 ဗုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ရှေ့သွားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သေသာနိ၊ သမာဓိန္ဒြေမှကြွင်းကုန်
 သော-လေးပါးကုန်သောဣန္ဒြေတို့သည်၊ တဒန္တယသနိ၊ ထိုသမာဓိန္ဒြေသို့အ
 စဉ်လိုက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏၊ သဗ္ဗပစ္စာ၊ အလုံးစုံသောသူတို့၏
 အိမ်သို့ရောက်သည်မှနောက်ကာလ၌၊ ရုညော၊ ပြည်ရှင်မင်း၏၊ ဂေဟံ၊ နန်း
 တော်သို့၊ ဂတကာလေပန၊ ရောက်သောအခါ၌ကား၊ ဣတဇေ၊ ဤမင်းမှတပါး
 ကုန်သော၊ စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်သော-သူဌေးသားတို့သည်၊ တုဏှိ၊
 ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ကုန်၍၊ နိသီဒန္တိ၊ ထိုင်နေကုန်၏၊ ဂေဟာဝ၊ မင်းသည်သာလျှင်
 ဂေဟာ၊ နန်းတော်၌၊ ဝိစာရေတိယထာ၊ စီရင်သံကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူ

၄၅၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တဟိယတွဲ။

သာလျှင်၊ အရိယသစ္စာနိ၊ အရိယသစ္စာတို့သို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ ပဇာန
 နလက္ခဏံ၊ သိခြင်းလက္ခဏာရှိသော၊ ပညိန္ဒြိယမေဝ၊ ပညိန္ဒြိယသည်သာလျှင်၊
 ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးသည်၊ ဝုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ရှေ့သွားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သေသာနိ၊
 ပညိန္ဒြိယကြွင်းကုန်သော-လေးပါးကုန်သောဣန္ဒြိယတို့သည်၊ တဒန္တယာနိ၊
 ထိုပညိန္ဒြိယသို့အစဉ်လိုက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဋိ
 သန္တိဒါပတ္တာနံ၊ ပဋိသန္တိဒါသို့ ရောက်ကုန်သော-အရှင်တို့၏၊ အဂ္ဂေ၊ အ
 ကြီးအရာ၌၊ ဌဝိတော၊ ထားအပ်သော၊ မဟာကောဠိကတ္တေရော၊ မဟာ
 ကောဠိကမထေရ်သည်၊ လောကီယဓမ္မံ၊ လောကီတရားကို၊ ဝုစ္ဆန္တော၊
 မေးသည်ရှိသော်၊ ဝိတ္တံ၊ ဝိတ်ကို၊ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးကို၊ ဝိတ္တံ၊ ဝိတ်ကို၊ ဝုဗ္ဗင်္ဂမံ၊
 ရှေ့သွားသည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဝုစ္ဆန္တိ၊ မေး၏၊ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ လောကုတ္တ
 ရာတရားကို၊ ဝုစ္ဆန္တော၊ မေးသည်ရှိသော်၊ ပညံ၊ ပညာကို၊ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီး
 ကို၊ ပညံ၊ ပညာကို၊ ဝုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ရှေ့သွားသည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဝုစ္ဆန္တိ၊ မေး၏၊
 ဓမ္မသေနာပတိ-သာရိပုတ္တ ဣရောပိ၊ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်သော-ရှင်
 သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်လည်း၊ တထေဝ၊ ထိုမေးသောအတူသာလျှင်၊
 ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဖြေ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဓမ္မာ၊ သိအပ်၏။ ။

ယညောဝုသော-ပဇာနာတိတိ၊ ယညောဝုသော-ပဇာနာတိဟူသည်ကား၊
 ယံစတုသစ္စဓမ္မံ၊ အကြင်သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ ဣဒံဒုက္ခန္တိအာဒိနာ၊ ဣဒံ
 ဒုက္ခံဤသို့အစရှိသော၊ နယေနနည်းဖြင့်၊ မဂ္ဂပညာဝ၊ မဂ္ဂပညာသည်သာ
 လျှင်၊ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏၊ တံဝိဇာနာတိတိ၊ တံဝိဇာနာတိ-ဟူ
 သည်ကား၊ မဂ္ဂပညာဏန္တိ၊ မဂ္ဂပိတ်ဟူသောပိညာဉ်သည်လည်း၊ တထေဝ၊
 ထိုအတူသာလျှင်၊ တံ၊ ထိုသစ္စာလေးပါးတရားကို၊ ဝိဇာနာတိ၊ သိ၏၊ ယံဝိ
 ဇာနာတိတိ၊ ယံဝိဇာနာတိဟူသည်ကား၊ ယံသင်္ခါရဂတံ၊ အကြင်သင်္ခါရတ
 ရားအပေါင်းကို၊ အနိစ္စန္တိအာဒိနာ၊ အနိစ္စံဤသို့အစရှိသော၊ နယေနနည်း
 ဖြင့်၊ ဝိပဿနာ ဝိညာဏံ၊ ဝိပဿနာ ဝိညာဉ်သည်၊ ဝိဇာနာတိ၊ သိ၏၊
 တံပဇာနာတိတိ၊ တံပဇာနာတိဟူသည်ကား၊ ဝိပဿနာပညာပိ၊ ဝိပဿနာ
 ပညာသည်လည်း၊ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်၊ တံ၊ ထိုအနိစ္စအစရှိသော
 လက္ခဏာယာဉ်ကို၊ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏၊ တသ္မာဣမေဓမ္မာတိ၊
 တသ္မာဣမေဓမ္မာဟူသည်ကား၊ တေနကာရဏေန၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်၊
 ဣမေဓမ္မာ၊ ဤပညာပိညာဉ်တို့သည်၊ သံသဋ္ဌာတိ၊ သံသဋ္ဌာဟူသည်ကား၊
 ဧကုပ္ပါဒဧကနိရောဓ-ဧကဝတ္ထုကဏောရမ္ပဏတာယ၊ တူသောဖြစ်ခြင်း
 တူသောချုပ်ခြင်း-တူသော မှီရာ-တူသော အာရုံ ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊

သံသဋ္ဌာ၊ ရောဋ္ဌောကုန်၏။ ပညာတာ ဝေတဗ္ဗာတိ-ဣဒံဝစနံ၊ ပညာတာဝေ
တဗ္ဗာဟူသောဤစကားကို၊ မဂ္ဂပညံ၊ မဂ်ပညာကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဝုတ္တံ၊
ဆိုအပ်၏။ တံသမ္ပယုတ္တံ၊ ထိုမဂ်နှင့်ယှဉ်သော၊ ဝိညာဏံပန၊ ဝိညာဉ်ကို
ကား၊ တာယ၊ ထိုဝိပဿနာညာဏ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ ဘာဝေတဗ္ဗမေဝ၊ ပွား
စေအပ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိညာဏံပရိညေယျန္တိဣဒံဝစနံ၊
ဝိညာဏံပရိညေယျံဟူသောဤစကားကို၊ ဝိပဿနာဝိညာဏံ၊ ဝိပဿနာဝိ
ညာဉ်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံသမ္ပယုတ္တံ၊ ထိုဝိညာဉ်
နှင့်ယှဉ်သော၊ ပညာပန၊ ပညာကိုကား၊ တေန၊ ထိုဝိပဿနာဝိညာဉ်နှင့်၊
သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ ပရိဇာနိတဗ္ဗာဝ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ။

ဝေဒနာ ဝေဒနာတိဣဒံပဉ္စ၊ ဝေဒနာဝေဒနာဟူ သောဤပြဿနာကို၊
ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ ဝုတ္တတိ၊ မေးသနည်း၊ ဝေဒနာလက္ခဏံ၊ ဝေဒနာ
၏လက္ခဏာကို၊ ဝုတ္တိဿာမိတိ၊ မေးအံ့ဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ မေး၏။ ဧဝံဤသို့၊
သန္တေပိ၊ အမေး၏ဖြစ်လေသော်လည်း၊ တောဘူမိကသမ္ပသနစာရဝေဒနာ
ဝ၊ တောတုံမက တရားကို သုံးသပ်သောညာဏ်၏-အာရုံဖြစ်သော ဝေဒ
နာကိုသာလျှင်၊ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗက္ခေတဗ္ဗော၊
မှတ်အပ်၏။ သုခမ္ပိဝေဒေတိတိ၊ သုခမ္ပိဝေဒေတိဟူသည်ကား၊ သုခံ၊ သုခဖြစ်
သော၊ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို၊ ဝေဒေတိ-အနုဘာဝတိ၊ ခံစား၏။ ပရေတော၊
နောက်မှ၊ ပဒေယေပိ၊ ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်း၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်
နည်းရှိ၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ရူပဉ္စဟိဒံမဟာလိ(ပ)သံကိလိဿန္တိဣဒံနာမ
ဟာလိသုတ္တ ပရိယာယေန၊ ရူပဉ္စ ဟိဒံမဟာလိ(ပ)သံကိလိဿန္တိဟူ
သောဤမဟာလိသုတ်ဟူသောအကြောင်းဖြင့်၊ ဣဝေဤသုခမ္ပိဝေဒေတိအစ
ရှိသောပုဒ်၌၊ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို၊ သုခံ၊ သုခဟူ၍၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဟူ၍၊ အဒုက္ခ
မသုခန္တိ၊ အဒုက္ခမသုခဟူ၍၊ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်၏။ မဟာလိ၊ မဟာလိ၊ ဣဒံ
ရူပဉ္စ၊ ဤရုပ်သည်လည်း၊ ဧကန္တဒုက္ခံ၊ စင်စစ် ဒုက္ခသည်၊ အဘိဝိဿ၊
ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဒုက္ခာနုပတိတံ၊ ဒုက္ခ၌ကျသည်၊ ဒုက္ခာဝဏ္ဏန္တံ၊ ဒုက္ခသို့သက်
ဝင်သည်၊ သုခေန၊ သုခသည်၊ အနုဝဏ္ဏန္တံ၊ မသက်ဝင် အပ်သည်၊
အဘိဝိဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သတ္တံ၊ သတ္တဝါတို့သည်၊ ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌၊ နုဿ
ရဇ္ဇေယျံ၊ ရာဂဖြင့်-မတတ်ကုန်ရာ၊ ယသ္မာဝခေါ၊ အကြင်ကြောင့်သာ
လျှင်၊ မဟာလိ၊ မဟာလိ၊ ရူပံ၊ ရုပ်သည်၊ သုခံ၊ သုခတည်း၊ သုခါနုပတိ
တံ၊ သုခ၌ကျ၏။ သုခါဝဏ္ဏန္တံ၊ သုခသို့သက်ဝင်၏။ ဒုက္ခေန၊ ဒုက္ခသည်၊

၄၆၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

အနဝက္ကန္တံ၊ မသက်ဝင်အပ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်၊ ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌၊ သာဓုန္တိ၊ ရာဂကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏၊ သာရာဂါ၊ တစ်ခြင်းရှိသောကြောင့်၊ သံပုဇ္ဈန္တိ၊ သံယောဇဉ်တို့နှင့်-ယှဉ်ကုန်၏၊ သံယောဂါ၊ သံယော ဇဉ်တို့နှင့်-ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊ သံကိလိသာန္တိ၊ ညစ်ညူးကုန်၏၊ ဣဒဉ္စ ယော ဝေဒနာ၊ ဤဝေဒနာသည်၊ ဣဒဉ္စ ယော သညာ၊ ဤသညာသည်၊ ဣဒဉ္စဣမေသင်္ခါရာ၊ ဤသင်္ခါရတို့သည်၊ မဟာလိ၊ မဟာလိ၊ ဣဒဉ္စဝိညာဏံ၊ ဤဝိညာဉ်သည်၊ ဧကန္တဒုက္ခံ၊ စင်စစ်ဒုက္ခသည်၊ အဘဝိဿ၊ မဖြစ်တုံအံ၊ (ပ) သံကိလိသာန္တိ၊ ညစ်ညူးကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာ၊ တနည်းလည်း၊ ပုရိမံ၊ ရှေးဖြစ်သော၊ သုခဝေဒနံ၊ သုခဝေဒနာကို၊ အာရမ္မဏံကတွာ၊ အာရုံပြု၍၊ အပရာ၊ တပါးသော၊ သုခဝေဒနာ၊ သုခဝေဒနာသည်၊ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏၊ ပုရိမံ၊ ရှေးဖြစ်သော၊ ဒုက္ခဝေဒနံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို၊ အာရမ္မဏံကတွာ၊ အာရုံပြု၍၊ အပရာ၊ တပါးသော၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာသည်၊ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏၊ ပုရိမံ၊ ရှေးဖြစ်သော၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနံ၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာကို၊ အာရမ္မဏံကတွာ၊ အာရုံပြု၍၊ အပရာ၊ တပါးသော၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာသည်၊ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဧတ္ထ၊ ဤသုခမို့ ဝေဒေတိ-အစရှိသော ပုဒ်၌၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဓဉ္စဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏၊ ဝေဒနာယေဝ၊ ဝေဒနာသည်သာလျှင်၊ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏၊ အညော၊ တပါးသော၊ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော၊ ဝေဒယိတာနာမ၊ ခံစားတတ်သော-သူမည်သည်နအတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိဧဝံဝစနံ၊ ဤစကားကို၊ ပုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

≡ / သညာသညာတိဣဓ၊ သညာသညာဟူသော-ဤပါဌ၌၊ ကိံ၊ အဘယ်ကို၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေးသနည်း၊ သညာယ၊ သညာ၏၊ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာကို၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏၊ ကိံ၊ အသို့နည်း၊ သဗ္ဗတ္ထက သညာယ၊ အလုံးစုံသော ဝိတ္တု၊ ပြိုင်၌ဖြစ်သော-သညာကို၊ ပုစ္ဆတိ၊ ကိံ၊ မေးသလော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ သညာယလက္ခဏန္တိ၊ သညာယလက္ခဏံဟူ၍လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗတ္ထက သညာယ လက္ခဏန္တိ၊ သဗ္ဗတ္ထက သညာယလက္ခဏံဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဧတံ၊ ဤနှစ်ပါးစုံသည်၊ ဧကမေဝ၊ တူသည်သာလျှင်တည်း၊ ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့တူသော်လည်း၊ တေဘူမိက သဗ္ဗသန စာရသညာစ၊ တေဘုံမက တရားကို-သုံးသပ်သော အားဖြင့် ဖြစ်သော-သညာ၏အာရုံဖြစ်သော-သညာကိုသာလျှင်၊ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သန္တေက္ခေတဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏၊ နိလကမ္ဘိသဉ္စာနာတိတိ၊

နိလကမ္ဘိသဗ္ဗာနာတိဟူသည့်ကား၊ နိလပုဗ္ဗေဝါ၊ အောင်မဲညိုပွင့်ကြာညိုပွင့်
 အစရှိသော-ညိုသောပန်း၌ လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထေဝါ၊ ပုဆိုးညို၌ လည်း
 ကောင်း၊ ပရိကမ္ဘံ၊ ကသိုဏ်း-ပရိကံကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဥပစာရံဝါ၊ ဥပစာရ
 သမာဓိသို့လည်းကောင်း၊ အပ္ပနံဝါ၊ အပ္ပနာသမာဓိသို့ လည်းကောင်း၊ ပါ
 ပေန္တော၊ ရောက်စေသောသူသည်၊ သဗ္ဗာနာတိ၊ အမှတ်ပြု၍သိ၏၊ ဟိသစ္စံ၊
 မှန်၏၊ ဣမသ္မိံ၊ အတ္တေ၊ ဤအရာ၌၊ ပရိကမ္ဘသညာပိ၊ ပရိကမ္ဘသညာသည်
 လည်းကောင်း၊ ဥပစာရသညာပိ၊ ဥပစာရသညာ-သည်လည်းကောင်း၊
 အပ္ပနာသညာပိ၊ အပ္ပနာသညာ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏၊ နိလံ
 နိလန္တိ၊ နိလံနိလံဟူ၍၊ ဥပ္ပဇ္ဇနသညမ္ပိ၊ ဖြစ်သော သညာ သည်လည်း၊
 ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဖိတံကောဒီသုပိ၊ ဖိတကအစရှိ
 သည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏၊ ။

ယာစာဝုသောဝေဒနာတိတ္ထေ၊ ယာစာဝုသောဝေဒနာဟူသောဤပါဌ
 ၌၊ ဝေဒနာသညာပိညာဏန္တိ၊ ဝေဒနာသညာပိညာဏံဟူ၍၊ ဣမာနိတိဏိ၊
 ဤသုံးပါးတို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ပညာ၊ ပညာကို၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်
 နဂဟိတော၊ မယူအပ်သနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေး
 တည်း၊ အသဗ္ဗသင်္ဂါဟိကတ္တာ၊ အလုံးစုံသော-ဝေဒနာ-သညာ-ပိညာဉ်
 တို့ကို-မသိရှိဟ် တတ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ နဂဟိတော၊ မယူအပ်၊
 ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ပညာယ၊ ပညာကို၊ ဂဟိတောယ၊ ယူအပ်သည် ရှိသော်၊
 ပညာယ၊ ပညာနှင့်၊ သမ္ပယုတ္တာဝ၊ ယှဉ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝေဒနာ
 ဒေယာ၊ ဝေဒနာအစရှိသည်တို့ကို၊ လက္ခန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏၊ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ပညာ
 နှင့်မယှဉ်ကုန်သော-ဝေဒနာအစရှိသည်တို့ကို၊ နေဝလက္ခန္တိ၊ မရအပ်ကုန်၊
 တံပန၊ ထိုပညာကိုကား၊ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍၊ ဣမေသု၊ ဤဝေဒနာသညာ
 ပိညာဉ်တို့ကို၊ ဂဟိတေသု၊ ယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ပညာယ၊ ပညာနှင့်၊
 သမ္ပယုတ္တာဝ၊ ယှဉ်ကုန်သော-ဝေဒနာ- သညာ-ပိညာဉ်တို့ကို လည်း
 ကောင်း၊ ဝိပ္ပယုတ္တာဝ၊ ပညာနှင့်မယှဉ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော-ဝေဒနာ
 သညာ-ပိညာဉ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အန္တမသော၊ အယုတ်သဖြင့်၊ ဧပဉ္စ
 ပိညာဏဓမ္မာပိ၊ ဧပဉ္စပိညာဉ်တရားတို့ကိုလည်း၊ လက္ခန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏၊
 ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်-ထင်စွာပြဦးအံ့၊ တယောဝုရိသာ၊ သုံးယောက် ကုန်သော
 ယောကျ်ားတို့သည်၊ သုတ္တံသုတ္တန္တိ၊ ချည်ချည်ဟူ၍၊ ဝဒေယျ၊ ဆိုကုန်ရာ
 ၏၊ စတုတ္ထော၊ လေးယောက်မြောက်သော-ယောကျ်ားသည်၊ ရတနာဝုထ
 သုတ္တန္တိ၊ ရတနာကိုသိသော-ချည်ဟူ၍၊ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏၊ တေသု၊ ထို

၄၆၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ

လေးယောက်ကုန်သော-ယောက်ျားတို့တွင်းပုရိမာ၊ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော၊
 တယော။ သုံးယောက်ကုန်သော-ယောက်ျားတို့သည်။ တက္ကဝတဗ္ဗိဝင်
 တိုင်းသော-သဏ္ဌာန်ဖြင့်တည်သော-ချည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဝုဇ္ဈကာ
 ဒိဝတဗ္ဗိ၊ ပုဆိုးဦးရစ်-အစရှိသည်၌တည်သော-ချည်ကိုလည်းကောင်း၊
 ယံကိဉ္စိ၊အမှတ်ခရှိသော၊ဗဟုသုတ္တံ၊များစွာသောချည်ကို၊လတ္တန္တိ၊ရကုန်
 ၏၊အန္တမသော၊ အယုတ်သဖြင့်၊ မက္ကဋကသုတ္တဗ္ဗိ၊ပင့်ကူချည်ကိုလည်း၊
 လတ္တန္တိ၊ရအပ်ကုန်၏။ ရတနသုတ္တံ၊ ရတနာ၌သိသောချည်ကို၊ ပရိယေ
 သန္တော၊ရှာသည်ရှိသော်၊မန္တံ၊အနည်းငယ်မျှ၊နုလဘတိယသော၊မရသကဲ့
 သို့၊ဝေတထာ၊ထိုအတူ၊ဣဒံသဗ္ဗဒံသောသမ္ပတ္တိ၊ ဤဥပမာ၏ပြည့်စုံခြင်း
 ကို၊ဝေဒိတဗ္ဗိ၊သိအပ်၏၊ ဟေဋ္ဌတောဝါ၊အောက်မှလည်းကောင်း၊ ပညာ
 ဝိညာဏေန၊ ပညာဝိညာဉ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊တကွ၊ သမ္ပယောဂံ၊ယှဉ်ခြင်းသို့၊
 လဘာပေတွာ၊ ရစေ၍၊ ဌိတဝိ၊တည်သော်လည်း၊ ဝိသုဋ္ဌတ္တဝိယ၊စွန့်
 သကဲ့သို့၊ဌတွာဝ၊ကည်၍သာလျှင်၊ဣဓ၊ဤအရာ၌၊ နဂဟိတာ၊မယူအပ်၊
 ဣတိ၊ဤသို့၊ဝဒန္တိ၊ဆိုကုန်၏။ ယည္ဇာရသောဝေဒေတိတိ၊ယည္ဇာရသောဝေ
 ဒေတိဟူသည်ကား၊ယံအာရမ္မဏံ၊အကြင်အာရုံကို၊ဝေဒနာ၊ဝေဒနာသည်
 ဝေဒေတိ၊ခံစား၏၊သညာဝိ၊သညာသည်လည်း၊တဒေဝ၊ထိုအာရုံကိုသာ
 လျှင်၊သည္ဇာနာတိ၊သိ၏၊ယံသည္ဇာနာတိတိ၊ယံသည္ဇာနာတိဟူသည်ကား၊ယံ
 အာရမ္မဏံ၊ အကြင်အာရုံကို၊ သညာ၊သညာသည်၊ သည္ဇာနာတိ၊သိ၏၊
 ဝိညာဏဗ္ဗိ၊ဝိညာဉ်သည်လည်း၊တဒေဝ၊ထိုအာရုံကိုသာလျှင်၊ဝိဇာနာတိ၊
 သိ၏၊ဣတိအယံ၊ဤသည်ကား၊အတ္ထော၊အနက်တည်း။ ။

ဣဒါနိ၊ယခုအခါ၌၊ သည္ဇာနာတိဝိဇာနာတိပဇာနာတိတိတ္ထေ၊သည္ဇာနာ
 တိဝိဇာနာတိပဇာနာတိဟူသောဤပုဒ်တို့၌၊ဝိသေသော၊ အထူးကို၊ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊သိအပ်၏၊တတ္ထေ၊ထိုသုံးပါးသောပုဒ်တို့၌၊ ဥပသက္ခမတ္ထမေဝ၊ဥပ
 သာရပုဒ်မှသည်သာလျှင်၊ဝိသေသော၊ထူး၏၊ဇာနာတိတိပဒံပန၊ဇာနာတိ
 ဟူသော-ပုဒ်သည်ကား၊အဝိသေသော၊မထူး၊တဿာဝိ၊ထိုပုဒ်၏လည်း၊
 ဇာနနတ္ထေန၊သိခြင်းဟူသော-အနက်သဘောဖြင့်၊ဝိသေသော၊အထူးကို
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊ ထိုစကားကို-အကျယ် ချဲ့ဦးအံ့၊
 သညာ၊သညာသည်၊ နိလာဒိဝသေန၊ အညိ၊အစရှိသည်တို့၏-အစွမ်း
 အားဖြင့်၊အာရမ္မဏံ၊အာရုံကို၊သည္ဇာနာတိ၊သိ၏၊ဝိဇာနနမတ္ထမေဝ၊အမှတ်
 ပြု၍သိခြင်းမျှကိုသာလျှင်၊ သက္ခောတိ၊စွမ်းရှိ၏၊ အနိစ္စံ၊အမြဲမရှိ၊ဒုက္ခံ၊
 ဆင်းရဲ၏၊အနတ္တာ၊အပိုးမရ၊ ဣတိ၊ဤသို့၊တိလက္ခဏာပဋိဝေဓံ၊ လက္ခဏာ

ယာဉ် သုးပါးကို-ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသို့၊ ပါပေတုံ၊ ရောက်စေခြင်းငှါ၊
 နသက္ကောတိ။မစွမ်းနိုင်၊ ဝိညာဏံ၊ဝိညာဉ်သည်။ နိလဒိဝသေန၊အညိ၊
 အစရှိသည်တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ အာရမ္မဏဉ္စေ၊အာရုံကိုလည်း၊ဝိစာနာ
 တိ၊သိ၏။အနိစ္စာဒိလက္ခဏပဋိဝေဓဉ္စ၊ အနိစ္စအစရှိသောလက္ခဏာကို-ထိုး
 ထွင်း၍သိခြင်းသို့လည်း၊ ပါပေတိ၊ရောက်စေ၏၊ဥဿက္ကိတွာပန၊လုံ့လပြု၍
 ကား၊မဂ္ဂပါတုဘာဝံ၊မဂ်၏ထင်ရှားဖြစ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ပါပေတုံ၊ရောက်
 စေခြင်းငှါ၊နသက္ကောတိ၊မတတ်နိုင်၊ ပညာ၊ပညာသည်၊ နိလဒိဝသေန၊
 အညိ၊အစရှိသည်တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ အာရမ္မဏဓိ၊ အာရုံကိုလည်း၊
 သန္ဓာနာတိ၊သိ၏။အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အနိစ္စအစရှိသည်တို့၏-အစွမ်းအား
 ဖြင့်၊လက္ခဏပဋိဝေဓဉ္စ၊လက္ခဏာယာဉ်သုးပါးကို-ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသို့
 လည်း၊ပါပေတိ၊ရောက်စေ၏။ ဥဿက္ကိတွာ၊လုံ့လပြု၍၊ မဂ္ဂပါတုဘာဝဓိ၊
 မဂ်ထင်ရှားစွာ-ဖြစ်ခြင်းသို့လည်း၊ ပါပေတုဓိ၊ ရောက်စေခြင်းငှါလည်း၊
 သက္ကောတိ၊စွမ်းနိုင်၏။ ဟိ၊ဥပမာဖြင့်-ထင်စွာပြဦးအံ့၊ ဟေရညိကဗလ
 ကော၊ ရွှေပန်းထိပ်သည်တို့၏-ပျဉ်ချပ်၌၊ ကဟာပဏရာသိမ္မိ၊ ရွှေအပြားစု
 ကိုးကတေ၊ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊အဇာတဗုဒ္ဓိဒါရကော၊အလွန်နုသောသူ
 ငယ်လည်းကောင်း၊ဂါမိကပုရိသော၊ရွာ၌နေသော-ယောကျ်ား၎င်း၊မဟာ
 ဟေရညိကော၊ရွှေပန်းထိပ်သည်ကြီးလည်းကောင်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊တယော
 ဇနာ၊သုးယောက်သော-လူတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ တိသုဇနေသု၊
 သုးယောက်ကုန်သော-လူတို့သည်၊ ဩလောကေတွာ၊ ကြည့်၍၊ ဌိတေ
 သု၊တည်ကုန်သည် ရှိသော်၊ အဇာတ ဗုဒ္ဓိဒါရကော၊ မလိဗ္ဗာသော သူ
 ငယ်သည်၊ ကဟာ ပဏာနံ၊ ရွှေအသပြာတို့၏၊ဗိတ္တံ ဝိဗိတ္တံ စတုရသေ
 မဏ္ဍလဘာဝဓေဝ၊ဆန်းကြယ်သည်၏အဖြစ်- အလွန်ဆန်းကြယ်သည်၏
 အဖြစ်-လေးထောင့်သဏ္ဌာန်၏အဖြစ်-ဝန်းသောသဏ္ဌာန်၏အဖြစ်ကိုသာ
 လျှင်၊ဇာနာတိ၊သိ၏။ ဣဒံ၊ဤဝတ္ထုသည်၊ မနုဿာနံ၊လူတို့၏၊ဥပဘောဂ
 ပရိဘောဂံ၊ အနည်း၌-သုးဆောင်သော ဝတ္ထု- အပဉ္စ သုးဆောင်သော
 ဝတ္ထုတည်း၊ ရတနသမ္ပတံ၊ ရတနာဟု-သမုတ်အပ်သော-ဝတ္ထုတည်း၊
 ဣတိ၊ဤသို့၊နဇာနာတိ၊မသိ၊ ဂါမိကပုရိသော၊ ရွာ၌နေသော-ယောကျ်ား
 သည်၊ဗိတ္တာဒိဘာဝဉ္စေဝ၊ဆန်းကြယ်ခြင်းအစရှိသောအဖြစ်သည်လည်း၊
 ဇာနာတိ၊သိ၏၊မနုဿာနံ၊လူတို့၏၊ဥပဘောဂပရိဘောဂရတနသမ္ပတဘာဝ
 ဝဉ္စ၊ အနည်း၌-သုးဆောင်အပ်သောဝတ္ထု-အပဉ္စသုးဆောင်အပ်သော
 ဝတ္ထု၊ရတနာဟုသမုတ်အပ်သောအဖြစ်ကိုလည်း၊ဇာနာတိ၊သိ၏၊အယံပန

၄၆၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ။

ဤအသပြာသညကား၊ ကုဋေစဉ်းလဲ၏။ အယံပန၊ ဤအသပြာသည
ကား၊ ဆေကော၊ မစဉ်းလဲ။ အယံပန၊ ဤအသပြာသညကား၊ ဗရသော၊
ရှုရင်း၏။ အယံ၊ ဤအသပြာသညကား၊ သဏ္ဌော၊ သိမ်မွေ့၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊
နဇာနာတိ၊ မသိ၊ မဟာဟေရုညိကော၊ ရွှေပန်းထိပ်သည်ကြီးသည်။ ဗိတ္တာ
ဒိကာဝဓိ၊ ဆန်းကြယ်ခြင်း-အစရှိသော အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ရတန
သမ္ပတာဘာဝဓိ၊ ရတနာဟု-သမုတ်အပ်သော-အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊
ကုဋေဒိကာဝဓိ၊ စဉ်းလဲခြင်းအစရှိသော-အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဇာနာ
တိ၊ သိ၏။ ဇာနဋ္ဌောစပန၊ သိသော်လည်း၊ နှုပ်၊ အစင်းကို၊ ဒိသ္မာပိ၊ မြင်၍
လည်း၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ အကောဓိတဿ၊ တီးခေါက်အပ်သော-အသပြာ၏
သဒ္ဓံ၊ အသံကို၊ သုတ္တာပိ၊ ကြား၍သော်လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓံ၊ အနံ့ကို၊ စာ
ယိတွာပိ၊ နှင်း၍သော်လည်း၊ ရသံ၊ အရသာကို၊ သာယိတွာပိ၊ လျက်၍
သော် လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်၊ ဂရုက လဟုက ဘာဝံ၊ လေး
သည်၏အဖြစ်-ပေါ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥပဓာနေတွာပိ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်၍
လည်းကောင်း၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ အသုကနိဂမေ၊ ဤမည်သော-နိဂုံး၌၊ အသု
ကဂါမေ၊ ဤမည်သောရှာ၌၊ ကတော၊ ပြုအပ်သောရွှေတည်း၊ ဣတိပိ၊ ဤသို့
လည်း၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ အသုကနိဂမေ၊ ဤမည်သော-နိဂုံး၌၊ အသုကနဂရေ
ဤမည်သောမြို့၌၊ အသုက ပဗ္ဗ တန္တောယာယံ၊ ဤမည်သော-တောင်၏
အနည်း၌၊ အသုကနဒိတိ၊ ဤမည်သော-မြစ်နား၌၊ ကတောတိပိ၊ ပြုအပ်
၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အသုကာစရိယေန၊ ဤမည်သော-ဆရာသည်။
ကတောတိပိ၊ ပြုအပ်၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဇာနာတိယထာ၊ သိသကဲ့သို့၊
ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ သညာ၊ သညာသည်၊ အဇာတဗုဒ္ဓိဒါရုကဿ
မလိမ္မာသော-သူငယ်၏။ ကဟာပဏဒဿနံပိယ၊ ရွှေအသပြာကိုမြင်သကဲ့
သို့၊ နိလာဒိဝသေန၊ နီလအစရှိသည်တို့၏-အတွင်းအားဖြင့်၊ အာရမ္မဏမတ္တ
မေဝ၊ အာရုံမျှကိုသာလျှင်၊ သဉ္ဇာနာတိ၊ အမှတ်ပြု၍သိ၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်
သည်၊ ဂါမိကပုရိသဿ၊ ရွာ၌နေသော ယောက်ျား၏။ ကဟာပဏဒဿနံ
ပိယ၊ ရွှေအသပြာကို-မြင်ခြင်းကဲ့သို့၊ နိလာဒိဝသေန၊ နီလအစရှိသည်တို့၏
အတွင်းအားဖြင့်၊ အာရမ္မဏမ္မိ၊ အာရုံကိုလည်း၊ သဉ္ဇာနာတိ၊ အမှတ်ပြု၍သိ၏
အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အနိစ္စအစရှိသည်တို့၏-အတွင်းအားဖြင့်၊ လက္ခဏာပဋိဝေ
ဓမ္မိ၊ လက္ခဏာယာဉ် သုံးပါးကို-ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသို့လည်း၊ ပါပေတိ၊
ရောက်စေ၏။ ပညာ၊ ပညာသည်၊ မဟာဟေရုညိကဿ၊ ရွှေပန်းထိပ်သည်
ကြီး၏။ ကဟာပဏဒဿနံပိယ၊ ရွှေအသပြာကို-မြင်ခြင်းကဲ့သို့၊ နိလာဒိ

ဝသေန၊ နိလအဝရှိသည်တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ အာရုံကို
လည်း၊ သဗ္ဗာနာတိ၊ အမှတ်ပြု၍သိ၏၊ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အနိစ္စအဝရှိသည်
တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ လက္ခဏာမဋ္ဌိဝေခမ္ပိ၊ လက္ခဏာယာဉ်သုံးပါးကို-ထိုး
ထွင်း၍သိခြင်းသို့လည်း၊ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏၊ ဥဿက္ကိတွာ၊ လုံ့လပြု၍၊
မဂ္ဂပါတုဘာဝမ္ပိ၊ မဂ်၏ထင်စွာဖြစ်ခြင်းသို့လည်း၊ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏၊
နေသံ၊ ထိုသုံးပါးသော-တရားတို့၏၊ သောပနပိသေသော၊ ထိုအထူးကို၊
ဒုပ္ပဋ္ဌိပိဇ္ဈော၊ ထိုးထွင်း၍သိနိုင်ခဲ့၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ အာယသ္မာနာဝသေ
နော၊ ရှင်နာဝသိနိသည်၊ ဒုက္ကရုံမဟာရာဇဘဂဝတာကတန္တိ၊ ဒုက္ကရုံမဟာ
ရာဇဘဂဝတာ ကတံဟူ၍၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီး၊ ဘန္တေနာဝသေန၊
အရှင်နာဝသိနိ၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကိ၊ အဘယ်ကိုလျှင်၊
ဒုက္ကရုံ၊ ခဲယဉ်းစွာ၊ ကတံ၊ ပြုအပ်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတေ၊ မေးအပ်
သည်ရှိသော်၊ မဟာရာဇ၊ မင်းမြတ်၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
ဧကာရမ္မဏေ၊ တခုသော-အာရုံ၌၊ ပဝတ္ထမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ အရူပိနံ၊
နာမ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗိတ္တစေတသိကာနံ၊ စိတ်စေတသိက်ဖြစ်ကုန်သော၊
ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့တွင်၊ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ ဖဿ၊ ဖဿတည်း၊ အယံ၊
ဤသည်ကား၊ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတည်း၊ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ သညာ၊ သညာ
တည်း၊ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ စေတနာ၊ စေတနာတည်း၊ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား၊
ဗိတ္တံ၊ စိတ်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဝံဝတ္ထာနံ၊ အကြင်အပိုင်းအခြားသည်၊
အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တံဝတ္ထာနံ၊ ထိုအပိုင်းအခြားကို၊ အက္ခာတံ၊ ဟောကြားတော်
မူအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒုက္ကရုံ၊ ပြုနိုင်ခဲ့သောအမှုကို၊ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်၏၊
ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်ထင်စွာပြဦးအံ့၊ ယထာနာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား၊ တိလတေ
လံ၊ နှမ်းဆီလည်းကောင်း၊ သာသပတေလံ၊ မုန့်ညင်းဆီလည်းကောင်း၊ မဇ္ဇ
ကတေလံ၊ သစ်မည်စည်ဆီလည်းကောင်း၊ ဧရဏ္ဍကတေလံ၊ ကျက်ဆူဆီ
လည်းကောင်း၊ ဝသာတေလံ၊ သားဆီလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမာနိ
ပဉ္စတေလာနိ၊ ဤငါးပါးသောဆီတို့ကို၊ ဧကစာဋီယံ၊ တလုံးသောအိုးစ
ရည်း၌၊ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍၊ ဒိဝသံ၊ တနေ့ပတ်လုံး၊ ယမကမန္တေဟိ၊ အရံ
သောပြေပြစ်သော-တုတ်-လှံ-တံ-တို့ဖြင့်ရောနှောခြင်းတို့ဖြင့်၊ မန္တေတွာ၊
ရောနှော၍၊ တတော၊ ထိုဆီမှ၊ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား၊ တိလတေလံ၊ နှမ်းဆီတည်း၊
ဣဒံ၊ ဤသည်ကား၊ သာသပတေလံ၊ မုန့်ညင်းဆီတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဧကေ
ကဿ၊ တခုတခုသောဆီ၏၊ ပါဋိယက္ကံ၊ အသီးအသီး၊ ဥဒ္ဓရဏံနာမ၊ ထုတ်
ခြင်းမည်သည်ကား၊ ဒုက္ကရုံ၊ ခဲယဉ်း၏၊ သဗ္ဗညုတညာဏဿ၊ သဗ္ဗညုတ

၄၆၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တဘိယတွဲ။

ဥာဏ်တော်၏၊ သံပုဗ္ဗိဝိဒ္ဓတ္တာ၊ ထိုးထွင်း၍-သိတော် မူအပ်သည်၏-အ
 ဖြစ်ကြောင့်၊ ဓမ္မိဿရော၊ တရားကို-အစိုးရတော် မူသော၊ ဓမ္မရာဇာ၊
 တရားကြောင့်-မင်းဖြစ်တော်မူသော၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကော
 ရမ္မဏေ၊ တခုသော-အာရုံ၌၊ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ အရူပိနံ၊ နာမ်
 ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေသံဓမ္မာနံ၊ ဤတရားတို့၏၊ တတော၊ ထိုထက်၊ ဒုက္ကရံ၊
 ခဲယဉ်းသော၊ ဣဒံဝဝတ္ထာနံ၊ ဤပိုင်းခြားခြင်းကို၊ အကာသိ၊ ပြုတော်မူပြီး
 ပဉ္စန္ဒမဟာနဒီနံ၊ မြင်ကြီး-ငါးစင်းတို့၏၊ သမုဒ္ဒံ၊ သမုဒ္ဒရာသို့၊ ပဝိဋ္ဌဋ္ဌာနေ၊
 ဝင်ရာအရပ်၌၊ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား၊ ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏၊ ဥဒကံ၊ ရေတည်း၊
 ဣဒံ၊ ဤသည်ကား၊ ယမုနာယ၊ ယမုနာ-မြစ်၏၊ ဥဒကံ၊ ရေတည်း၊ ဣတိဇ္ဇာံ၊
 ဤသို့၊ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးအသီး၊ ဥဒကုဋ္ဌရဏေနာပိ၊ ရေကို-ထုတ်ခြင်းဖြင့်
 လည်း၊ အယံအတ္ထော၊ ဤအနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ။

နိဿဋ္ဌေနာတိ၊ နိဿဋ္ဌေနဟူသည်ကား၊ နိဿဋ္ဌေန၊ ထုတ်သဖြင့်၊ ဝါ၊
 တနည်းကား၊ ပရိစ္စတ္တေန၊ ပစ္စည်း၏အဖြစ်သို့မရောက်စေသဖြင့်၊ တတ္ထ၊ ထို
 နှစ်ပါးတို့တွင်၊ နိဿဋ္ဌေနာတိအတ္ထော၊ နိဿဋ္ဌေနဟူသောဤအနက်သည်၊
 သတိ၊ ရှိသော်၊ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ ဣန္ဒြိယတို့မှ၊ ဣတိ၊ ဤသို့
 နိဿတ္ထ ဝစနံ၊ ပဉ္စမိ-ဝိဘတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပရိစ္စတ္တေနာတိ၊
 ပရိစ္စတ္တေနဟူ၍၊ အတ္ထော၊ အနက်သည်၊ သတိ၊ ရှိသော်၊ ကရဏဝစနံ၊
 ကရိုဏ်း-ဝိဘတ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ဣဒံအယံအဓိပ္ပါယော၊ ဤသို့
 သောအဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပဉ္စဟိဣန္ဒြိ
 ယေဟိ၊ ငါးပါးသော-ဣန္ဒြိယတို့မှ၊ နိဿရိတွာ၊ ထွက်၍၊ မနောဒွါရေ၊ မနော
 ဒွါရ၌၊ ပဝတ္ထေန၊ ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ဣန္ဒြိ
 ယေဟိ၊ ဣန္ဒြိယတို့ဖြင့်၊ တဿ၊ ထိုရူပါဝစရချာန်၏၊ ဝတ္ထုဘာဝံ၊ ဝတ္ထု၏
 အဖြစ်သို့၊ အနုပကမနတာယ၊ မရောက်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိစ္စတ္တေန
 ပစ္စည်းအဖြစ်ကို-စွန့်အပ်သော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပရိသုဒ္ဓေနာတိ၊ ပရိသုဒ္ဓေနဟူသည်ကား၊ နိရုပတ္တိလေသေ
 န၊ ညစ်ညူးကြောင်း-ဘေးရန်မှ-ကင်းသော၊ မနောဝိညာဏေနာတိ၊ မနော
 ဝိညာဏေန-ဟူသည်ကား၊ ရူပါဝစရ စတုတ္ထဇ္ဈာန စိတ္တေန၊ ရူပါဝစရ
 စတုတ္ထချာန်စိတ်ဖြင့်၊ ကိံနေယျန္တိ၊ ကိံနေယျံဟူသည်ကား၊ ကိံ၊ အဘယ်
 ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သနည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ယံကိပ္ပိနေယျံနာမအတ္ထိတတ္ထ
 ကံဓမ္မန္တိ အာဒိသု၊ ယံကိပ္ပိနေယျံနာမအတ္ထိတတ္ထကံဓမ္မံဤသို့အစရှိသောပါဠိ
 ရပ်တို့၌၊ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သော-တရားအပေါင်းကို၊ နေယျန္တိ၊ နေယျဟူ၍

ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ အာကာသာနန္ဓာယတနံ နေယျန္တိ။ အာကာသာနန္ဓာယတ
 နံ နေယျံ ဟူသည်ကား။ ကထံ။ အဘယ်သို့လျှင်။ ရူပါဝစရ စတုတ္ထဇ္ဈာန
 ဝိဇ္ဇေနု၊ ရူပါဝစရ-စတုတ္ထဈာန်စိတ်ဖြင့်၊ အရူပါဝစရသမာပတ္တိ၊ အရူပါ
 ဝစရ-သမာပတ်ကို၊ နေယျံ၊ သိအပ်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။
 ပုစ္ဆာ။ အမေးတည်း။ ရူပါဝစရ စတုတ္ထဇ္ဈာန၊ ရူပါဝစရ-စတုတ္ထဈာန်၌၊
 ဌိတေန၊ တည်သဖြင့်၊ အရူပါဝစရသမာပတ္တိ၊ အရူပါဝစရ-သမာပတ်ကို
 နိဗ္ဗတ္တတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဟိယသွာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ တတ္ထ၊ ထိုရူပါဝစရ-သမာပတ်၌၊ ဌိတဿ၊
 တည်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သာ၊ ထိုအရူပါဝစရ-သမာပတ်သည်။ ဣတ္ထတိ။
 ပြည့်စုံ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အာကာသာနန္ဓာယတနံ နေယျန္တိ အာဒိ။
 အာကာသာနန္ဓာယတနံ နေယျံ - ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီ
 အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ နေဝသညာ နာသညာ ယတနံ၊ နေဝသညာ-နာ
 သညာယတန-သမာပတ်ကို၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ နုဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်
 သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ။ အမေးတည်း။ ပါဠိယေက္ကံ၊
 အသီးအသီး၊ အဘိနိဗ္ဗိယာသာဝတော၊ ဝိပဿနာဟူသော-နှလုံးသွင်း
 ခြင်း၏-မဖြစ်သင့်သောကြောင့်၊ နုဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ တတ္ထ၊
 ထိုနေဝသညာနာသညာယတနဈာန်၌၊ ကလာပတော၊ အပေါင်းအစည်း
 အားဖြင့်၊ နယတော၊ နည်းအားဖြင့်၊ သမ္ပသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းကို၊ လတ္တတိ၊
 ရအပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဓမ္မသေနာပတိသဒိသဿာဝိ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ
 နှင့်-တူသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား၊ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီး
 အသီး၊ အဘိနိဗ္ဗိယော၊ ဝိပဿနာဟူ-နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ နဇာယတိ၊
 မဖြစ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝေဇ္ဇရာပိ၊ ရှင်မဟာသာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်
 လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်၊ အဟုတွာ၊ ယခုသာချုပ်
 ပြီး၍၊ သက္ခန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍၊ ပဋိဝေန္တိ၊ ချုပ်ပြန်ကုန်၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကလာပတော၊ အပေါင်းအစည်းအားဖြင့်၊ နယတော၊ နည်း
 အားဖြင့်၊ သမ္ပသိတွာ၊ သုံးသပ်၍၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိဿန္ဓေတိကိ၊ ဖြေသတတ်
 ဘဂဝါပန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား။ သဗ္ဗညုတညာဏဿ၊ သဗ္ဗညုတ
 ဉာဏ်တော်၏၊ ဟတ္ထဝတတ္တာ၊ လက်သို့ရောက်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊
 နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယဓိ၊ နေဝသညာနာသညာယတ
 နသမာပတ်၌လည်း။ ပရော ပဏ္ဏာသ ဓမ္မေ၊ ငါးဆယ်အလွန်ရှိကုန်သော
 တရားတို့ကို၊ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီး အသီး၊ အင်္ဂုလီရေနေဝ၊ ဈာနင်-မပိုင်

၄၆၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ဗောဇ္ဈာန်စသောအင်္ဂါကိုထုတ်သဖြင့်သာလျှင်၊ ဥဒ္ဓိရိတွာ၊ ထုတ်၍၊ သမ္ပတိ
သုံးသပ်တော်မူ၏။ ယာဝတော၊ အကြင်မျှလောကံ၊ သညာသမာပတ္တိယော၊
သညာသမာပတ်တို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တာဝတော၊ ထိုမျှလောကံ၊
အညာ၊ တပါးသော၊ ပဋိဝေဓော၊ ထိုးထွင်း၍-သိခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏
ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ပညာစက္ခုနာပဇာနာတိတိ၊ ပညာ
စက္ခုနာပဇာနာတိ-ဟူသည်ကား၊ ဒဿန ပရိဏာယကဋ္ဌန၊ မြင်ခြင်း၌
ရှေ့သွားဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ စက္ခုဘူတာယ၊ မျက်စိသာသနာပတ်ဖြစ်၍
ဖြစ်သော၊ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်၊ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။ တတ္ထ၊ ထို
ကားရပ်၌၊ သမာဓိပညာစ၊ သမာဓိပညာလည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာပညာ
စ၊ ဝိပဿနာပညာလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပညာ၊ ပညာသည်၊ ဇွှန်
ပါးတို့တည်း၊ သမာဓိပညာယ၊ သမာဓိပညာဖြင့်၊ ကိစ္စတောစ၊ ကိစ္စအား
ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အသမ္မောဟတောစ၊ မတွေ့ဝေသော အားဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။ ဝိပဿနာပညာယ၊ ဝိပဿနာ
ပညာဖြင့်၊ လက္ခဏ ပဋိဝေဓန၊ လက္ခဏာကို- ထိုးထွင်း၍- သိခြင်းဖြင့်
လည်းကောင်း၊ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊
ဇာနိသိခြင်းကို၊ ကဝိတံ၊ ဟောအပ်၏။ ။

ကိမတ္ထိယာတိ၊ ကိမတ္ထိယာဟူသည်ကား၊ ဇေတိဿ၊ ထိုပညာ၏၊ ကော
အတ္ထော၊ အဘယ်သို့သော-အကျိုးရှိသနည်း၊ အဘိညတ္တာတိအာဒိသု၊
အဘိညတ္တာဤသို့အစရှိသော-ပါဠိရပ်တို့၌၊ အဘိညေယျ၊ ထိုးထွင်း၍
သိအပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို၊ အဘိဇာနာတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်
၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အဘိညတ္တာ၊ အဘိညတ္တာမည်၏၊ ပရိညေယျ
ဓမ္မေ၊ ပိုင်းခြား၍-သိအပ်ကုန်သော-တရားတို့ကို၊ ပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍
သိတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပရိညတ္တာ၊ ပရိညတ္တာမည်၏၊ ပဟာ
တဗ္ဗဓမ္မေ၊ ပယ်အပ်ကုန်သောတရားတို့ကို၊ ပဇဟတိ၊ ပယ်တတ်၏၊ ဣတိ
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပဟာနတ္တာ၊ ပဟာနတ္တာမည်၏၊ သာပနဿ သာပန
ဇော လောကီ ယာပိ၊ ထိုလောကီ ဖြစ်သော-ပညာ သည်လည်း၊ အ
ဘိညတ္တာစ၊ အဘိညတ္တာလည်းမည်၏၊ ပရိညတ္တာစ၊ ပရိညတ္တာလည်းမည်
၏၊ ဝိက္ခမ္ဘနတော၊ ခွါတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဟာနတ္တာစ၊ ပဟာ
နတ္တာလည်းမည်၏၊ လောကုတ္တရာပိ၊ လောကုတ္တရာ ပညာသည်လည်း၊ အ
ဘိညတ္တာစ၊ အဘိညတ္တာလည်းမည်၏၊ ပရိညတ္တာစ၊ ပရိညတ္တာလည်းမည်
၏၊ သမုစ္ဆေဒတော၊ ကိလေသာကို-အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်တတ်သောကြောင့်၊

ပဟာနုတ္ထာစ၊ ပဟာနုတ္ထာလည်းမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော-ပညာတို့
 တွင်၊ လောကီယာ၊ လောကီပညာသည်။ ကိစ္စတောစ၊ ကိစ္စအားဖြင့်လည်း
 ကောင်း၊ အသမ္ဘောဟတောစ၊ မတွေဝေသော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊
 ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိတတ်၏၊ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာပညာ
 သည်၊ အသမ္ဘောဟတောစ၊ မတွေဝေသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဇာ
 နာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာဥပါဒါယာတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာဥပါ
 ဒါယပူသည်ကား၊ ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာစ၊ ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို
 လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိယာစ၊ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိကိုလည်းကောင်း၊ ပရေတာ
 စသောသောတိ၊ ပရေတာစသောသောဟူသည်ကား၊ သပ္ပါယဓမ္မသဝန်၊
 သျှောက်ပတ်သော-တရားစကားကို-ကြားနာရခြင်းတည်း၊ ယောနိသော
 စမနသိကာရာတိ၊ ယောနိသောစမနသိကာရာဟူသည်ကား၊ အတ္တနော
 မိမိ၏၊ ဥပါယမနသိကာရာ၊ အကြောင်းအားဖြင့်-နှလုံးသွင်းခြင်းတည်း၊
 တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌၊ သာဝကေသု၊ တပည့်သားတို့တွင်၊ အဝိ၊ စင်စစ်၊ ဓမ္မ
 သေနာပတိနော၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်အား၊ ဧပစ္စယာ၊ နှစ်ပါးသော
 အကြောင်းတို့ကို၊ လန္တု၊ ရေခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇန္တိယေဝ၊ သင့်ကုန်သည်သာလျှင်
 တည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ ဖွန်၏၊ ထောရာ၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်သည်၊ ကပ္ပ
 သတသဟဿာမိကံ၊ ကမ္ဘာတသိန်း-အလွန်ရှိသော၊ ဧကံအသင်္ချေယျံ၊
 တသင်္ချေပတ်လုံး၊ ပါရမိယော၊ ပါရမိတို့ကို၊ ပူရေတွာပိ၊ ဖြည့်ပြီး၍လည်း၊
 အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ဓမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်၊ အနုမတ္တဗ္ဗိ၊ အနုမြူအတိုင်း
 အရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ကိလေသံ၊ ကိလေသာကို၊ ပဇဟိတုံ၊ ပတ်
 စွန်ခြင်းငှါ၊ နာသက္ခံ၊ မတတ်နိုင်၊ ယေဓမ္မာဟေတုပ္ပဘဝါတိ၊ ယေဓမ္မာဟေ
 တုပ္ပဘဝါဟူ၍၊ အဿဇိတ္တေရတော၊ အဿဇိမထေရ်မှ၊ ဣမံဂါထံ၊ ဤ
 ဂါထာကို၊ သုတွာဝ၊ ကြားရသောကြောင့်သာလျှင်၊ အဿ၊ ထိုရှင်သာရိ
 ပုတ္တရာအား၊ ပဋိဝေခေ၊ ထိုးထွင်း၍-သိခြင်းသည်၊ ဇာတော၊ ဖြစ်၏၊
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံပန၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့အား လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနန္တံ၊
 သဗ္ဗညုဘုရားတို့အား လည်းကောင်း၊ ပရေတာစောသကမ္ပံ၊ ပရေတာ
 စောသ ပစ္စည်းဟူသော-အမှုသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ယောနိသော မနသိကာ
 ရသ္မိယေဝ၊ သင့်သော အကြောင်း အားဖြင့်-နှလုံးသွင်းခြင်း၌ သာလျှင်၊
 ဌတွာ၊ တည်၍၊ ပစ္စေကဗောဓိဉ္စ၊ ပစ္စေကဗောဓိ ဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း၊
 သဗ္ဗညုတညာဏဉ္စ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ ဖြစ်
 စေကုန်၏၊ အနုဂ္ဂဟိတာတိ၊ အနုဂ္ဂဟိတာဟူသည်ကား၊ လန္တုပကာရာ၊

၄၂၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

ရအပ်သော-ကျေးဇူးပြုခြင်းရှိသော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူသည်ကား၊
 အရဟတ္တမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အရဟတ္တမဂ်နှင့် ယှဉ်သော-ဒိဋ္ဌိတည်း။ ဗလက္ခ
 ဂဏ၊ ဖိုလ်ခဏ၌။ အဿ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်-သမ္မာဒိဋ္ဌိအား။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ပြီးပြီး
 သော၊ စေတောဝိမုတ္တိဖလံ။ စေတောဝိမုတ္တိတည်းဟူသော-အကျိုးသည်။
 အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ စေတောဝိမုတ္တိဖလသ၊ စေတောဝိမုတ္တိ
 ဗလမည်၏။ အဿ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်-သမ္မာဒိဋ္ဌိအား၊ စေတောဝိမုတ္တိသင်္ခါ
 တံ။ စေတောဝိမုတ္တိဟုဆိုအပ်သော၊ တဒေဝဗလံ အာနိသံသော၊ ဆိုဖိုလ်
 ဟုဆိုအပ်သော-အာနိသံသသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 စေတောဝိမုတ္တိဖလသနိသံသ၊ စေတောဝိမုတ္တိဖလသနိသံသမည်၏။ ဒုတိ
 ယပဒေဝိ၊ ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်လည်း။ ဧသေဝနပေသ၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏။ ဧတ္ထ
 ဤစကားရပ်၌။ စတုတ္ထဗလပညာ၊ လေးခုမြောက်သော-အရဟတ္တဖိုလ်
 ပညာသည်။ ပညာဝိမုတ္တိနာမ၊ ပညာဝိမုတ္တိမည်၏။ အဝသေသ၊ ပညာမှ
 ကြွင်းကုန်သော၊ ဓမ္မသမ္ပယုတ်-တရားတို့ကို။ စေတောဝိမုတ္တိတိ၊ စေ
 တောဝိမုတ္တိဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ။

သီလာနုပ္ပဟိတာတိအာဒိသု၊ သီလာနုပ္ပဟိတာဤသို့အစရှိကုန်သောပါ
 ဋ္ဌိရပ်တို့၌၊ သီလန္တိ၊ သီလံဟူသည်ကား။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိ
 သီလတည်း။ သုတန္တိ၊ သုတံဟူသည်ကား။ သပ္ပာယဓမ္မသဝနံ၊ လျောက်
 ပတ်သောတရားကို-ကြားနာရခြင်းတည်း။ သာကန္တာတိ၊ သာကန္တာဟူ
 သည်ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ကမ္မဋ္ဌာနိး၌။ ခလနပက္ခလနဆေဒကထာ၊ တကြိမ်
 ချွတ်ယွင်းခြင်း-အကြိမ်များစွာချွတ်ယွင်းခြင်းကို-ဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော
 တရားစကားတည်း။ သမထေတိ၊ သမထေဟူသည်ကား။ ဝိပဿနာ
 ပါဒိကာ၊ ဝိပဿနာ၏-အခြေ ဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌသမာပတ္တိယော၊ ရှစ်
 ပါးသော-သမာပတ်တို့တည်း။ ဝိပဿနာတိ၊ ဝိပဿနာ ဟူသည်ကား။
 သတ္တဝိဝေ၊ ခုနစ်ပါး-အပြားရှိကုန်သော၊ အနုပဿနာ၊ အနုပဿနာတို့
 တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ တာ၊ ထိုသီလစသော-အကြောင်းတို့သည်။ စတုပါ
 ရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကို။ ပူရေန္တဿ၊ ဖြည့်သော-ပုဂ္ဂိုလ်အား
 လည်းကောင်း။ သပ္ပာယဓမ္မသဝနံ၊ လျောက်ပတ်သော-တရားနာခြင်းကို၊ သု
 တန္တဿ၊ နာသောပုဂ္ဂိုလ်အားလည်းကောင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ကမ္မဋ္ဌာနိး၌။ ခလ
 နပက္ခလနံ၊ တကြိမ်ချွတ်ယွင်းခြင်း-အဘန်ဘန်-ချွတ်ယွင်းခြင်းကို၊ ခလန္တ
 ဿ၊ ဖြတ်သော-ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်းကောင်း။ ဝိပဿနာပါဒိကာသု၊ ဝိပဿ
 နာ၏-အခြေဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌသုသမာပတ္တိသု၊ ရှစ်ပါးကုန်သော-သမာ

ပတ်တို့၌၊ ကမ္ဘံးစီးခြင်းခြင်းအမှုကို။ ကရောန္တဿ။ ပြုသော-ဝုပ္ပါလအား
လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါစံ၊ ခုနစ်ပါးအပြားရှိသော၊ အနုပဿနံ၊ အနုပဿ
နာကို၊ ဘာဝေန္တဿ၊ ပွားစေသော-ရဟန်းအားလည်းကောင်း၊ အရဟတ္တ
မဂ္ဂေါ၊ အရဟတ္တမဂ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဗလံ၊ အကျိုးကို၊ ဒေတိ၊ ပေး၏၊
ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်-ထင်စွာပြဦးအံ့၊ မရနံ၊ ချိုသောအရသာရှိသော၊ အမ္မပက္ကံ၊
သရက်သီးမှည့်ကို၊ ပရိတုဉ္စိတုကာမော၊ စားခြင်းငှါ-အလိုရှိသော သူ
သည်၊ အမ္မပေါတကဿ၊ သရက်ပင်ငယ်၏၊ သမန္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ
ဥဒက ကောဋ္ဌကံ၊ ရေချိုးအုံကို၊ ထိရံကတွာ၊ မြဲမြံစွာပြု၍၊ ဗန္ဓတိ၊ ခွဲ၏၊
စာရံ၊ အိုးကို၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ ကာလေနကာလံ၊ ရံခါ-ရံခါ၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊
အာသိဉ္စတိ၊ လောင်း၏၊ ဥဒကသံ၊ ရေ၏၊ အနိက္ခမနုတ္ထံ၊ မထွက်မိမ့်သော
ငှါ၊ မရိယာဒံ၊ ကန်သင်းအပိုင်းအခြားကို၊ ထိရံ၊ မြဲမြံစွာ၊ ကရောတိ၊ ပြု၏၊
သမိပေ၊ သရက်ပင်၏အနီး၌၊ ယါဝလ္လိဝါ၊ အကြင်နွယ်သည်လည်းကောင်း၊
ယောသုက္ခဒဏ္ဍကောဝါ၊ အကြင်သစ်ခက်ခြောက်-သည့်လည်းကောင်း၊
ယောကိပ္ပိလကဝုဇ္ဇောဝါ၊ အကြင်ခါခြင် ထုပ်သည်-လည်းကောင်း၊ ဟံ
မက္ကဋ္ဌကဇာလံဝါ၊ အကြင်-ပင့်ကူအိမ်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်
၏၊ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို၊ အပနုတိ၊ ပယ်၏၊ ခဏိတ္ထိံ၊ တူးရှင်းကို၊ ဂဟေ
တွာ၊ ယူ၍၊ ကာလေန ကာလံ၊ ရံခါရံခါ၊ မူလာနိ၊ အမြစ်ရင်းတို့ကို၊ ပရိခနတိ၊
ထက်ဝန်းကျင်မှ-တူးဆွ၏၊ ဧဝံ၊ ဤကဲ့သို့သော-အခြင်းအရာဖြင့်၊ အပ
မတ္တဿ၊ မမေ့ မလျော့သော-သတိရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဣမာနိပဉ္စကာရဏာနိ၊
ဤငါးပါးသော-အကြောင်းတို့ကို၊ ကရောကော၊ ပြုသော၊ အဿ၊ ထိုသူ၏၊
သောအဓမ္မော၊ ထိုသရက်ပင်သည်၊ ဝဇိတွာ၊ ပွား၍၊ ဗလံ၊ အသီးကို၊ ဒေတိ
ယထာ၊ ပေးသကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ ဣဒံသမ္ပဒံသောဥပမာသမ္ပတ္တိ၊
ဤဥပမာ၏-ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ဟိ၊ ဥပမာဥပမေပဿနံ
ပါးကို-နှိုးနှော၍-ပြဦးအံ့၊ ရုက္ခဿ၊ သရက်ပင်၏၊ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်း
ကျင်မှ၊ ကောဋ္ဌကဗန္ဓနံဝိယ၊ အုံကိုခွဲသကဲ့သို့၊ သီလံ၊ သီလကို၊ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်
အပ်၏၊ ကာလေနကာလံ၊ ရံခါရံခါ၊ ဥဒကသိဉ္စနံဝိယ၊ ရေကိုလောင်းသကဲ့
သို့၊ ဓမ္မသဝနံ၊ တရားနာခြင်းကို၊ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏၊ မရိယာဒါယ၊ ကန်သင်း
အပိုင်းအခြားကို၊ ထိရတာဝကရဏံဝိယ၊ မြဲမြံသည်၏အဖြစ်ကို-ပြုခြင်း
ကိုကဲ့သို့၊ သမထော၊ သမထကို၊ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏၊ သမိပေ၊ အနီး၌၊ ဝလ္လိ
အာဒိနံ၊ နွယ်အစရှိသည်တို့ကို၊ ဟာရဏံဝိယ၊ ပယ်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ကမ္မဋ္ဌာနေ
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ခလနပက္ခလနန္တေဒနံ၊ ကြိတ်ချွတ်ယွင်းခြင်း-အကြိတ်ကြိတ်

၄၂၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ချွတ်ယွင်းခြင်းကိုဖြတ်ခြင်းကို၊ ခဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဖုတ်အပ်၏။ ကါလေနကာလံ၊ ခုံခါခုံခါ
 ခဏိတ္တံ၊ တူးရှင်းကို၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ မူလံခနံနိယ၊ အမြစ်၏အရင်းကို
 တူးဆွသကဲ့သို့၊ သတ္တာနံ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ အနုပဿနာနံ၊ အနုပဿနာ
 တို့ကို၊ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းကို၊ ခဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဖုတ်အပ်၏။ တေဟိပဉ္စဟိ ကာရ
 ဏေဟိ၊ ထိုငါးပါးသော-အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ အနုဂ္ဂဟိတဿ၊ ခြီးမြှင့်အပ်
 သော၊ အဓမ္မရက္ခဿ၊ သရက်ပင်၏၊ မရရမလဒါနကာလေဝာရိယ၊ ချို့သော
 အသီးကိုပေးသော-အခါကဲ့သို့၊ ဣမဿဘိက္ခုနော၊ ဤရဟန်း၏၊ ဣမေဟိ
 ပဉ္စဟိဓမ္မေဟိ၊ ဤငါးပါးကုန်သော-တရားတို့ဖြင့်၊ အနုဂ္ဂဟိတဿ၊ ခြီးမြှင့်
 အပ်သော၊ သဗ္ဗာဒိဋ္ဌိယ၊ သဗ္ဗာဒိဋ္ဌိ၏၊ အရဟတ္တပလဒါနံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်
 ကိုပေးခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ။

ကတိပနာရသောဘဝါတိဣဒံ၊ ကတိပနာရသော-ဘဝါဟူသော-ဤ
 ပါဠိ၌၊ ကံ၊ အဘတ်ကို၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေးသနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
 ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ မူလမှမဝ၊ အရင်းသို့သာလျှင်၊ ဂတော၊ ရောက်သည်
 ရှိသော်၊ အနုသန္တိဗုပ္ပညော၊ အနုသန္တေ-မလိပ္ပာသောသူသည်၊ လေဟိ
 ဘဝေဟိ၊ အကြင်ဘဝတို့မှ၊ နဥဗ္ဗာတိ၊ မထ၊ တေ၊ ထိုဘဝတို့ကို၊ ပုစ္ဆိဿာ
 မိတိ၊ မေးအံ့ဟူ၍၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏၊ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ ကာမဘဝေါတိ၊ ကာမ
 ဘဝေါဟူသည်ကား၊ ကာမဘဝုပင်၊ ကာမဘုံသို့-ရောက်ကြောင်း ဖြစ်
 သော၊ ကမ္မမ္ပိ၊ ကံလည်းကောင်း၊ ကမ္မဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊
 ဥပါဒိဏ္ဏခန္ဓာပိ၊ ဥပါဒိဏ္ဏ-ခန္ဓာတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥဘယံ၊ နှစ်
 ပါးစုံကို၊ ဧကေတောကတွာ၊ ကပေါင်းထည်းပြု၍၊ ကာမဘဝေါတိ၊ ကာမ
 ဘဝေါဟူ၍၊ အာဟာ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ ဣပါဏုပဘဝေသုပိ၊ ဣပအရူပဘဝတို့
 ၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏၊ အာယတိန္ဒြိယ၊ အာယတိ
 ဟူသည်ကား၊ အနာဂတော၊ အနာဂတ်-ကာလ၌၊ ပုနုဗ္ဗဝါဿ၊ တဘန်ဘဝ
 သစ်၌-ဖြစ်ခြင်းကို၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်စေ တတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို
 ကြောင့်၊ ပုနုဗ္ဗဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ ပုနုဗ္ဗဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိမည်၏၊ ဣမ၊ ဤပါဠိရပ်၌၊ ဝဇ္ဇံ
 ဝဋ်ကို၊ ပုစ္ဆိဿာမိတိ၊ မေးအံ့ဟူ၍၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏၊ တတြိတတြာဘိနန္ဒနာ
 တိ၊ တတြ တတြာဘိ နန္ဒနာဟူသည်ကား၊ ရူပါဘိနန္ဒနာ၊ ရူပါရုံကို-နှစ်
 သက်ခြင်း၊ သဒ္ဓါဘိနန္ဒနာ၊ သဒ္ဓါရုံကိုနှစ်သက်ခြင်း၊ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့၊ တဟိ
 တံဟိ၊ ထိုထိုသို့သောအာရုံ၌၊ အဘိနန္ဒနာ၊ နှစ်သက်ခြင်း၊ ဧဝံ၊ ဤအဘိ
 နန္ဒနာဟူသော-သဒ္ဓါသည်၊ ကရုဏာဝစနေ၊ ကရုဏ်း အနက်ကိုဟောရာ
 ၌လည်း၊ ပစ္စတ္တံ၊ ပဌမာဝိဘတ်တည်း၊ တတြိတတြာဘိနန္ဒနာယ၊ ထိုထိုသို့

သောအာရုံကိုနှစ်သက်ခြင်းဖြင့်၊ ဝုနု ဣဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ တဘန်ဘဝသစ်၌ဖြစ်
 ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်
 တည်း၊ ဟိသမ္ဘံ၊ ရှိ၏။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော-စကား
 အစဉ်ဖြင့်၊ ဂမနံ၊ တပါးသောဘဝသို့-ပြောင်းသွားရခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ အဝေမနံ၊ တပါးသောဘဝမှ-ဤဘဝသို့ပြောင်းရခြင်းသည်၊ ဟော
 တိ၊ ဖြစ်၏။ ဂမနာဂမနံ၊ ဤဘဝမှထိုဘဝ-ထိုဘဝမှဤဘဝသို့-အဘန်ဘန်
 စုတိပဋိသန္ဓေအားဖြင့်-ပြောင်းရွှေ့ရခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝဇ္ဇံ ဝဇ္ဇ
 တိတိဣမိနာ၊ ဝဇ္ဇံ ဝဇ္ဇတိဟူသော-ဤပါဌ်ဖြင့်၊ ဝဇ္ဇံ၊ ဝဇ္ဇံကို၊ မတ္ထကံ၊ အပြီး
 အဆုံးသို့၊ ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍၊ ဒေသတိ၊ ပြုတော်မူ၏။ ။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ဝိဝဇ္ဇံ၊ ဝိဝဇ္ဇံကို၊ ဝုနု ဧန္တော၊ မေးလိုသည်ဖြစ်၍၊ ကထံ
 ပနာဝုသောတိအာဒိ၊ ကထံပနာ ဝုသော-ဤသို့အစရှိသော စကားကို၊
 အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ တဿ၊ ထိုဝုနု၏၊ ဝိဿန္တနေ၊ ဖြေရာ၌၊ အဝိဇ္ဇာ
 ဝိရာဂါတိ၊ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါဟူသည်ကား၊ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာ၏။ ခယနိရော
 ဓေန၊ အကြွင်းမဲ့ တဘန် မဖြစ်သောအားဖြင့်-ကုန်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊
 ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါတိ၊ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါဟူသည်ကား၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဝိဇ္ဇာယ၊ အရဟတ္တ-မဂ်
 တည်းဟူသော ဝိဇ္ဇာ၏။ ဥပ္ပါဒေန၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ကိံ၊ အသို့ နည်း၊
 အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်၊ ဝုဗ္ဗေ၊ အရဟတ္တမဂ်-မဖြစ်မီ-ရှေးအခါ၌၊ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်
 လေသလော၊ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်၊ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာသည်၊ ဝုဗ္ဗေ၊ အရဟတ္တမဂ်
 မဖြစ်မီ-ရှေးအခါ၌၊ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်လေသလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဧတံဥဘယံ၊ ထို
 ပဟာနာတိသမယ ဘာဝနာတိသမယ နှစ်ပါးစုံကို၊ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်၊
 ပဒီဝုတ္ထလနေန၊ ဆီမီး၏တောက်ပခြင်းဖြင့်၊ အန္တကာရဝိဂမောဝိယ၊ အဓိက
 တို့က်၏ ကင်းခြင်းကဲ့သို့၊ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေန၊ ဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာ၊
 အဝိဇ္ဇာသည်၊ နိရုဒ္ဓါဝ၊ ချုပ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဏှာနိရော
 ဓတိ၊ တဏှာနိရောဓဟူသည်ကား၊ တဏှာယ၊ တဏှာ၏။ ခယနိရော
 ဓေန၊ အကြွင်းမဲ့တဘန်မဖြစ်သော-ချုပ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝုနုဣဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိနုဟော
 တိတိ၊ ဝုနုဣဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိနုဟောတိဟူသည်ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့အကြွင်းမဲ့ချုပ်
 သည်ရှိသော်၊ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌၊ ဝုနု ဣဝဿ၊ တဘန်ဘဝသစ်၌ဖြစ်
 ခြင်း၏၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ နုဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဂမနံ၊ ဤဘဝမှ-ထို
 ဘဝသို့ပြောင်းရခြင်းသည်၊ အာဂမနံ၊ ထိုဘဝမှ-ဤဘဝသို့ပြောင်းရခြင်း
 သည်၊ ဂမနာ ဂမနံ၊ ဤဘဝမှ ထိုဘဝ-ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့-စုတိပဋိ
 သန္ဓေအားဖြင့်-အဘန်တလဲလဲ-ပြောင်းရွှေ့ရခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်

၄၂၇ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

၏။ဝဋ်နဝဋ်တိတိဣမိနာ၊ဝဋ်နဝဋ်တိဟူသော-ဤပါဌ်ဖြင့်၊ဝိဝဋ်၊ဝိဝဋ်ကို မတ္တကံ၊အပြီးအဆုံးသို့၊ပါပေတွာ၊ရောက်စေ၍၊ဒေသဟိ၊ပြတော်မူ၏။

ကတမံပနာဝုသောတိဣ၊ကတမံပနာဝုသောဟူသော-ဤပါဌ်အစဉ် ၌၊ကိ၊အဘယ်ကို၊ပုစ္ဆတိ၊မေးသနည်း။ ဥတတောဘာဂဓိရက္ခော၊နှစ်ပါး သောအတ္တိမှလွတ်သော၊ဘိက္ခု၊ရဟန်းသည်၊ကာလေနကာလံ၊ရံခါရံခါ၊ နိရောဓံ၊နိရောဓသမာပတ်ကို၊သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏၊တသးထိုရဟန်း၏ နိရောဓပါဒကံ၊နိရောဓ၏-အခြေဖြစ်သော၊ပဌမဇ္ဈာန်၊ပဌမဈာန်ကို၊ပုစ္ဆာ သိတိ၊မေးအံ့ဟူ၍၊ပုစ္ဆတိ၊မေး၏၊ ပဌမံပနာဝုသောဈာန်န္တိဣ၊ပဌမံပနာဝု သောဈာန်ဟူသော-ဤပါဌ်အစဉ်၌၊ကိ၊အဘယ်ကို၊ပုစ္ဆတိ၊မေးသနည်း။ နိရောဓ သမာပဇ္ဇနကေန၊ နိရောဓသမာပတ်၊ ဝင်စားသော၊ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ အင်္ဂဝတ္ထာနံ ကောဋ္ဌာသပရိစ္ဆေဒေါနာမ၊ ဈာန်အင်္ဂါကို ပိုင်းခြားခြင်း-ဈာန်အရ၏-အပိုင်းအခြား-မည်သည်ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗော၊ထိ အပ်၏၊ဣဒံဈာန်၊ဤပဌမဈာန်သည်၊ပဉ္စဂီကံ၊အင်္ဂါငါးပါးရှိ၏၊ဣဒံ၊ဤဒုတိယဈာန်သည်၊စတုရဂီကံ၊အင်္ဂါလေးပါးရှိ၏၊ဣဒံ၊ဤတတိယဈာန်သည်၊ တိဝဂီကံ၊အင်္ဂါသုံးပါးရှိ၏၊ဣဒံ၊ဤစတုတ္ထဈာန်သည်၊ ဒုဝဂီကံ၊အင်္ဂါနှစ် ပါးရှိ၏၊ဣတိ၊ဤသို့၊ တံအင်္ဂဝတ္ထာနံ၊ထိုအင်္ဂါကို-ပိုင်းခြားခြင်းကိုလည်း ကောင်း၊ကောဋ္ဌာသပရိစ္ဆေဒံ၊ဈာန်အရကိုပိုင်းခြားခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆိဿာသိတိ၊ မေးအံ့ဟူ၍၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏၊ ဝိတက္ခောတိ အာဒိသုပန၊ ဝိတက္ခောဤသို့အစရှိသော-ပါဌ်ရပ်တို့၌ကား၊ ဝိတက္ခော၊ဝိတက်သည်၊ အဘိနိရောပနလက္ခဏော၊ သမ္ပယုတ် တရားတို့ကို အာရုံသို့-ရှေးရှုတင် ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ဝိစာရော၊ ဝိစာရသည်၊ အနုမဇ္ဈန လက္ခဏော၊သမ္ပယုတ် တရားတို့ကို-အာရုံ၌ အတန်တလဲလဲ-သုံးသပ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ ပီတိ၊ပီတိသည်၊ပရုဏလက္ခဏာ။ နှံ့ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊သုခံ၊ သုခသည်၊ သာတလက္ခဏံ၊သာယာစေခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊မိတ္တေကဂ္ဂတာ၊မိတ္တေကဂ္ဂ တာသည်၊အဝိက္ခေပလက္ခဏာ၊မပြန့်နှံ့ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ဣတိဣမေပဉ္စ ဓမ္မာ၊ဤငါးပါးကုန်သောတရားတို့သည်၊ ဝတ္တန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏၊ ကတင်္ဂိပ္ပ ဟိနန္တိဣပန၊ ကတင်္ဂိပ္ပဟိနံဟူသော-ဤပါဌ်ရပ်၌ကား၊ကိ၊ အဘယ် ကို၊ပုစ္ဆတိ၊မေးသနည်း၊နိရောဓံ၊ နိရောဓသမာပတ်သို့၊ သမာပဇ္ဇနကေန၊ ဝင်စားသော၊ဘိက္ခုနာ၊ရဟန်းသည်၊ဥပကာရာနုပကာရာနိ၊ကျေးဇူးများ သည်ကျေးဇူးမများသည်ဖြစ်ကုန်သော၊အင်္ဂါနိ၊အင်္ဂါတို့ကို၊ဇာနိတဗ္ဗာ နိ၊ထိအပ်ကုန်၏၊တာနိ၊ထိုအင်္ဂါတို့ကို၊ပုစ္ဆိဿာသိတိ၊မေးအံ့ဟူ၍၊ပုစ္ဆတိ

မေး၏။ ဧဏ္ဏံ၊ ဤပုစ္ဆာ၌၊ ဝိဿန္တနံပန၊ အဖြေသည်ကား၊ ပါကဓမ္မေဝ၊
ထင်ရှားသည်သံသယတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ နိရောဓပါဒ
ကံ၊ နိရောဓသမာပတ်၏-အခြေဖြစ်သော၊ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို၊ ဂတိ
တံ၊ ယူအပ်၏၊ ဥပရိ၊ အထက်၌၊ တဿ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ်၏၊ အနန္တရ
ပစ္စယံ၊ အနန္တရပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာ
ပတ္တိ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ကို၊ ပုစ္ဆိဿတိ၊ မေးလတ္တံ့၊
အန္တရာပန၊ အကြား၌ကား၊ သသမာပတ္တိယော၊ ခြောက်ပါးသောသမာ
ပတ်တို့ကို၊ သံဝိတ္တာ၊ ချုံးအပ်ကုန်၏၊ နယံဝါ၊ နည်းကိုလည်း၊ ဒသေတွာ၊
ပြ၍၊ ဝိဿဋ္ဌာ၊ ယွတ်အပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ဝိညာဏနိဿယေ၊ ဝိညာဉ်၏ရှိရာဖြစ်ရာဖြစ်ကုန်
သော၊ ပဉ္စပဿဒေ၊ ငါးပါးသောပဿဒတို့ကို၊ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးလိုသည်
ဖြစ်၍၊ ပဉ္စမာနိအာရသောတိအာဒိ၊ ပဉ္စမာနိအာရသောဤသို့အစရှိသည်
ကို၊ အာဟာ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ တတ္ထံ၊ ထိုပဉ္စမာနိအာရသောအစရှိသောပါဌ၌
ဂေါစရဝိသယန္တိ၊ ဂေါစရဝိသယံဟူသည်ကား၊ ဂေါစရဘူတံ၊ ကျက်စား
ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝိသယံ၊ အာရုံကို၊ အညမညဿာတိ၊ အညမညဿဟူ
သည်ကား၊ စက္ခု၊ စက္ခုသည်၊ သောတဿ၊ သောတ၏၊ သောတံဝါ၊ သော
တသည်လည်း၊ စက္ခုဿ၊ စက္ခု၏၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဧကော၊ တပါးသောတ
ရားသည်၊ ဧကဿ၊ တပါးသောတရား၏၊ ဂေါစရဝိသယံ၊ ကျက်စားရာ
ဖြစ်သောအာရုံကို၊ နပစ္စနုဘောတိ၊ မခံစား၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဟံသစ္စံ၊ မှန်၏၊ နိလာဒိဘောဒံ၊ အညှိစသည်အပြားရှိ
သော၊ ရူပါရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံကို၊ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍၊ သောတိန္ဒြိယဿ၊
သောတိန္ဒြိအား၊ သစ္စေဥပနေယျ၊ အကယ်၍ဆောင်းခြားအံ့၊ ဣဗံ၊ တိုက်
တွန်းပါ၏၊ နံ၊ ထိုရူပါရုံကို၊ တာဝဝတ္ထပေဟိ၊ ပိုင်းခြားဦးလော၊ တာဝဝိ
ဘာဝေဟိ၊ ထင်ပါဦးလော၊ ဧတံအာရမ္မဏံ၊ ဤအာရုံသည်၊ ကိံနာမအာ
ရမ္မဏံ၊ အဘယ်အာရုံနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏၊ ဟိ၊ ရှေ့၍ဆိုဦးအံ့၊
စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည်၊ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်၊ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍
လည်း၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ဓမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝဒေယျ၊
ဆိုရာ၏၊ အရေအနွဗာလ၊ မိုက်လှစွာသောသူ၊ ဝဿသတမ္ပိ၊ အနှစ်တရပ်
ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဝဿသဟဿမ္ပိ၊ အနှစ်တထောင်-ပတ်လုံးလည်း
ကောင်း၊ ပရိဝေဝမာနော၊ ပြေးဝင်လျက်၊ မယာ၊ ငါမှ၊ အညတြိ၊ တြိဉ်၍၊

၄၂၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

ကုဟိ၊ အဘယံသာယျင်၊ ဧတသ၊ ထိသောတိန္ဒြေအာ၊ ဇာနနကံ၊ သိခြင်းကို၊ လသိသသိ၊ ရလတ္တံ့၊ နည်းနံ၊ ထိရူပါရုံကို၊ အာဟရ၊ သောင်ခဲ့လော၊ စက္ခုပသာဒေ၊ စက္ခုပသာဒန္တိ၊ ဥပနေဟိ၊ ဆောင်လော၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဧတံ အာရမ္မဏံ၊ ထိအာရုံကို၊ ဇာနိဿာမိ၊ သိအံ၊ နိလံဝါ၊ ညှိသောအာရုံသည်မူလည်း၊ ယဒိဟောတု၊ အကယ်၍ဖြစ်စေ၊ ပီတကံဝါ၊ ရွှေသောအာရုံသည်မူလည်း၊ ယဒိဟောတု၊ အကယ်၍ဖြစ်စေ၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဧသောပိသယော၊ ဤအာရုံသည်၊ အညဿ၊ တပါးသောတရား၏၊ နဝိသယော၊ အာရုံမဟုတ်သောပိသယော၊ ဤအာရုံသည်၊ မယှမေဝ၊ ငါ၏သာလျှင်၊ ဝိသယော၊ အာရုံတည်း၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏၊ သေသန္တိ၊ ရေသုဝိ၊ ကြွင်းသောဒွါရတို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဧတာနိ၊ ထိုစက္ခုအစရှိကုန်သော-အုန္ဒြေတို့သည်၊ အညမညဿ၊ တပါးသည်တပါး၏၊ ဂေါစရိသယံ၊ ကျက်စားရာအာရုံကို၊ နပစ္စနုဘဝန္တိနာမ၊ မခံစားသည်မည်ကုန်၏၊ ကိံပဋိသရဏန္တိ၊ ကိံပဋိသရဏံဟူသည်ကား၊ ဧတသံ၊ ထိုစက္ခုအစရှိကုန်သောအုန္ဒြေတို့၏၊ ပဋိသရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာလည်း၊ လျောင်းရာကား၊ ကိံ၊ အဘယ်နည်း၊ ဧတာနိ၊ ထိုစက္ခုအစရှိကုန်သောအုန္ဒြေတို့သည်၊ ကိံ၊ အဘယ်တရားကို၊ ပဋိသရဏန္တိ၊ ရှိကုန်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေးသနည်း၊ မနောပဋိသရဏန္တိ၊ မနောပဋိသရဏံဟူသည်ကား၊ ဇဝနမနော၊ ဇောစိတ်သည်၊ ပဋိသရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာမည်၏၊ မနောဝနေသန္တိ၊ မနောဝနေသံဟူသည်ကား၊ မနောဒွါရိကဇဝနမနောဝါ၊ မနောဒွါရိကဇောစိတ်သည်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စဒွါရိကဇဝနမနောဝါ၊ ပဉ္စဒွါရိကဇောစိတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဧတသံ၊ ထိုစက္ခုအစရှိသောအုန္ဒြေတို့ကို၊ ဂေါစရိသယံ၊ ကျက်စားရာအာရုံကို၊ ရဇ္ဇနာဒိဝသေန၊ တပ်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ အနုဘောတိးခံစား၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ စက္ခုပိညာဏံ၊ စက္ခုပိညာဉ်သည်၊ ဥပဒဿနမတ္တမေဝ၊ ရူပါရုံကိုမြင်ခြင်းမျှသာတည်း၊ ဧတ္ထ၊ ဤရူပါရုံ၌၊ ရဇ္ဇနံဝါ၊ တပ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဒုဿနံဝါ၊ ပြစ်မှားခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ မုယှနံဝါ၊ တွေဝေမိန်းမောခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣမသ္မိံ၊ ပနဒွါရေ၊ ဤပဉ္စဒွါရမနောဒွါရ၌ကား၊ ဇဝနံ၊ ဇောသည်၊ ရဇ္ဇတိဝါ၊ တပ်လည်းတတ်၏၊ ဒုဿတိဝါ၊ ပြစ်မှားလည်းပြစ်မှား၏၊ မုယှတိဝါ၊ တွေဝေလည်းတွေဝေ၏၊ သောတပိညာဏာဒိသုဝိ၊ သောတပိညာဉ် အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏။

တတြိယိဝကား၌၊ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့၊ သည်ကား၊ ဥပမာ၊ ဥပမာတည်း၊
 ပဉ္စ၊ ငါးယောက်ကုန်သော၊ ဒုဗ္ဗလဘောဇကော၊ အားနည်းသောရွာစားတို့
 သည်၊ ရာဇာနံ၊ မင်းကို၊ သေဝိတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ကိစ္ဆေန၊ ဆင်းရဲ-ငြိုငြင်သဖြင့်၊
 ကသိရေန၊ ပင်ပန်းသဖြင့်၊ ပဉ္စကုလိကေ၊ ငါးအိမ်သာရှိသော၊ ဧကသ္မိံ၊ ဝါ
 မေ၊ တခုသော-ရွာ၌၊ ပရိတ္တကံ၊ နည်းသော-အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ အာ
 ယံ၊ အခွန်ကို၊ လဘိံ၊ သုကိရ၊ ရုက္ခနံ၊ သတတ်၊ တေသံ၊ ထိုရွာစားတို့အား၊
 တတ္ထ၊ ထိုရွာ၌၊ မဇ္ဈိဘာဂေါ၊ ငါးဟူသောအတို့သည်၊ ဗံသဘာဂေါ၊ သား
 ဟင်းမျိုးဟူသော-အတို့သည်၊ ယုတ္တိကဟာပဏောဝါ၊ မင်းခစားတို့၏အ
 ရေအတွက်အားဖြင့်၊ စစ်ထိုးသောနေ့၌ရအပ်သော အသပြာသည်လည်း
 ကောင်း၊ ဗန္ဓကဟာပဏောဝါ၊ နှောင်အိမ်ဖြင့်သွေသောသုအား-လွှတ်သော
 နေ့၌ရအပ်သောအသပြာသည်လည်းကောင်း၊ ပဟာရကဟာပဏောဝါ၊
 တရံတယောဝံကံသောသုကို-ပုတ်ခတ်ရာ၌ မပုတ်ခတ်ပါလင့်ဟု-ပေးအပ်
 သောဒဏ္ဍပဟာရ-အသပြာသည်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌကဟာပဏောဝါ၊
 ရှစ်အသပြာသည် လည်းကောင်း၊ သောဠသကဟာပဏောဝါ၊ တံဆွဲ
 ခြေံအသပြာသည်လည်းကောင်း၊ ဗာတ္ထိံ သကဟာပဏောဝါ၊ သုံးဆွဲနှစ်
 သပြာသည်လည်းကောင်း၊ စတုသမ္ဘိကဟာပဏောဝါ၊ ခြောက်ဆွဲလေး
 သပြာသည်လည်းကောင်း၊ ဒဏ္ဍော၊ ဧဏံသည်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ဧတ္တကမတ္တမေဝ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော-အခွန်သည်သာလျှင်
 ပါပုဏ္ဏာတိ၊ ရောက်၏၊ သတဝတ္ထုကံ၊ တရာသော-ဝတ္ထုလည်းဖြစ်သော၊
 ပဉ္စသတဝတ္ထုကံ၊ ငါးရာသော-ဝတ္ထုလည်းဖြစ်သော၊ သဟဿဝတ္ထုကံ
 တထောင်သော-ဝတ္ထုလည်းဖြစ်သော၊ မဟာဇလိံ၊ များစွာသော-အခွန်
 ကို၊ ရာဇာဝ၊ မင်းသည်သာလျှင်၊ ဝဏ္ဏာတိ၊ ယူ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာစကား၌
 ပဉ္စကုလိကဂါမောဝိယ၊ ငါးအိမ်သာရှိသော-ရွာကဲ့သို့၊ ပဉ္စပသာဒါ၊ ပသာ
 ဒရုပ်-ငါးခုတို့ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏၊ ပဉ္စဒုဗ္ဗလဘောဇကောဝိယ၊ ငါး
 ယောက်သော-ဒုဗ္ဗလရွာစားကဲ့သို့၊ ပဉ္စဝိညာဏာနိ၊ ငါးပါးသော-ဝိညာဉ်
 တို့ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏၊ ရာဇာဝိယ၊ မင်းကဲ့သို့၊ ဇဝနံ၊ ဇောကို၊
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏၊ ဒုဗ္ဗလဘောဇကောနံ၊ ဒုဗ္ဗလ-ရွာစားတို့အား၊ ပရိတ္တကံ၊
 အနည်းငယ်ဖြစ်သော၊ အာယဝ္ဗဟဏံဝိယ၊ အခွန်အတုတ်ကို ယူခြင်းကို
 ကဲ့သို့၊ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသည်တို့၏၊ ခူပဿနာဒိ
 မတ္တံ၊ ခူပါရုံကိုမြင်ခြင်း-အစရှိသည်မျှကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏၊ ရေဇနာဒိနိပန၊
 တပ်ခြင်းအစရှိသည်တို့သည်ကား၊ ဧတေသု၊ လိုစက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသည်

၄၂၈ မူလပိဋကသုတ်-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

တို့၌၊ နတ္ထိနုဿန္တိ၊ မရှိကုန်၊ ချဉော၊ မင်း၏၊ မဟာဗလိဂ္ဂဟဏံဝိယ၊ များစွာ
သောအခွန်အတုတ်ကို-ယူသကဲ့သို့၊ တေသုဒ္ဓါရေသု၊ ထိုစက္ခုအစရှိသော
စွဲရတို့၌၊ ဇဝနဿ၊ ဇော၏၊ ရုဇ္ဈနာဒိနိ၊ တပ်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကို၊ ဝေဒိ
တဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။

ပဉ္စိမာနိအာရုဿောတိဣဓ၊ ပဉ္စိမာနိအာရုဿောဟူသော-ဤပါဠိရပ်၌၊
ကိံ၊ အဘယ်ကို၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေးသနည်း၊ အန္တောနိရောဓတ္ထိံ၊ နိရောဓသမာ
ပတ်၏အတွင်း၌၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ပဉ္စပဿာဒေ၊ ငါးပါးသော
ပဿာဒသည်၊ ကိရိယမယပဝတ္တတ္ထိံ၊ သွားခြင်းအစရှိသော-ကိရိယာကို
ဖြစ်စေခြင်း-သဘောအားဖြင့်ဖြစ်သောအခါ၌၊ ပဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်သည်ရှိ
သော်၊ အရူပဓမ္မာ၊ နာမ်တရားတို့သည်၊ ပဿာဒါနံ၊ ပဉ္စပဿာဒတို့အား၊ ဗလ
ဝပစ္စယာ၊ အားကြီးသော-ပစ္စယဇာတ-ဝိပဿနာ-အတ္ထိ-အဝိဂတပစ္စည်း
တို့ဖြင့်ကျေးဇူးပြုကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ယောပနာသိက္ခ၊ အကြင်
ရဟန်းသည်၊ တံပဝတ္တိံ၊ ထိုသို့ဗလဝအကြောင်းပစ္စည်းအားဖြင့်-ဖြစ်ခြင်း
ကို၊ နိရောဓေတွာ၊ ချုပ်စေ၍၊ နိရောဓသမာပတ္တိံ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို၊
သမာပန္နော၊ ဝင်စား၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ ပဉ္စပဿာဒါ၊ ငါးပါးကုန်သော
ပဿာဒရုပ်တို့သည်၊ အန္တောနိရောဓေ၊ နိရောဓသမာပတ်၏ အတွင်း၌၊
ကိံ၊ အဘယ်ကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်သနည်း၊ ဣတိဣဒံကာရဏံ၊
ဤအကြောင်းကို၊ ပုစ္ဆိယာမီတိ၊ မေးအံ့ဟူ၍၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏၊ အာယံ
ပဋိစ္စာတိ၊ အာယံပဋိစ္စဟူသည်ကား၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေကို၊ ပဋိစ္စ၊ ဣန္ဒြိ
ယ အတ္ထိ-အဝိဂတ ပစ္စည်း၏-အစွမ်းအားဖြင့်စွဲ၍၊ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏၊
ဥဿ္မံ၊ ပဋိစ္စာတိ၊ ဥဿ္မံပဋိစ္စဟူသည်ကား၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေသည်၊ ကမ္မဇ
တေဇံ၊ ကမ္မဇတေဇာဓာတ်ကို၊ ပဋိစ္စ၊ သဟဇာတနိဿယသောပစ္စည်း
တို့၏အစွမ်းအားဖြင့် စွဲ၍၊ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏၊ ယသ္မာပန၊ အကြင်ကြောင့်
ကား၊ ကမ္မဇတေဇာဝိ၊ ကမ္မဇတေဇာဓာတ်သည်လည်း၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယေန၊
ဇိဝိတိန္ဒြေနှင့်၊ ဝိနာ၊ ကင်း၍၊ နတိဋ္ဌတိ၊ မတည်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဥဿ္မာ၊
ကမ္မဇတေဇာဓာတ်သည်၊ အာယံ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ တိဋ္ဌတိ၊
တည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ ဈာယတောတိ၊ ဈာယတောဟူသည်
ကား၊ ဇလတော၊ တောက်ပသော၊ အတ္ထိံ၊ ပဋိစ္စာတိ၊ အတ္ထိံ၊ ပဋိစ္စဟူသည်ကား၊
ဇာလသိခံ၊ မီးလျှံကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ အာဘာပညာယတိတိ၊ အာဘာပညာယ
တိဟူသည်ကား၊ အာလောကောနာမ၊ အလင်းမည်သည်၊ ပညာယတိ၊

ထင်၏။ အာဘံပဋိစ္စအတ္တံတိ၊ အာဘံပဋိစ္စ-အတ္တိဟူသည်ကား၊ တံအာလောကံ၊ ထိုအလင်းကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဇာလသိခါ၊ မီးလျှံသည်၊ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ဝေဝေဝခေါအာရုသောအာယုဥသ္မံ ပဋိစ္စတိဋ္ဌတိတိဇ္ဈေ၊ ဝေဝေဝခေါအာရုသော- အာယုဥသ္မံ ပဋိစ္စတိဋ္ဌတိဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ ဇာလသိခါဝိယ၊ မီးလျှံကိုကဲ့သို့၊ ကမ္မဇတေဇော၊ ကမ္မဇ-တေဇောဓာတ်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဖွတ်အပ်၏။ အာလောကောဝိယ၊ အလင်းကိုကဲ့သို့၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဖွတ်အပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဇာလသိခါ၊ မီးလျှံသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်လတ်သည်ရှိသော်၊ အာလောကံ၊ အလင်းကို၊ ဝေဟတောဝ၊ ယူ၍သာလျှင်၊ ဥပ္ပဇ္ဇာမိ၊ ဖြစ်၏။ သာ၊ ထိုမီးလျှံသည်။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်၊ တေနဇနိတအာလောကေနဝ၊ ထိုဖြစ်စေအပ်သော-အလင်းဖြင့်သာလျှင်၊ သယမ္ဗိမိမိဟု ဆိုအပ်သော-မီးလျှံ သည်လည်း၊ အဏုထူလာ ဒီဃာရဿာ တိ၊ အငယ်-အကြီး-အနိမ့်အမြင့်ဟူ၍၊ ပါကဇာ၊ ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကား၌၊ ဇာလပ္ပဝတ္တိယာ၊ မီးလျှံညွှန်သည်။ ဇနိတာလောကေန၊ ဖြစ်စေအပ်သော အလင်းဖြင့်၊ တဿာယေဝဇာလပ္ပဝတ္တိယာ၊ ထိုမီးလျှံညွှန်၏ သာလျှင်၊ ပါကဇဘာဝေါဝိယ၊ ထင်ရှားစွာ-ဖြစ်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ဥသ္မံ၊ ကမ္မဇတေဇောကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ နိဗ္ဗတ္တေန၊ ဖြစ်သော၊ ကမ္မဇမဟာဘူတာသမ္ဘဝေန၊ ကမ္မဇတေဇောဓာတ်သည်-ဖြစ်စေအပ်သော၊ ဇိဝိတိန္ဒြေယေန၊ ဇိဝိတိန္ဒြေသည်၊ ဥသ္မာယ၊ ကမ္မဇ-တေဇောဓာတ်ကို၊ အနုပါလနံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေသည်၊ ဒေသဝိဝဿာနိ၊ ဓာတ်နှစ်တို့-ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဝိသတိဝိဝဿာနိ၊ အနှစ်-နှစ်သတ်တို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ (ပ)၊ ဝဿသတမ္ဘိ၊ အနှစ်တရာကာလ-ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ကမ္မဇပဝတ္တံ၊ ကမ္မဇဖြစ်သော ရုပ်အစဉ်သန္တာန်ကို၊ ပါလေတိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မဟာဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်တို့သည်၊ ဥပါဒါရူပါနံ၊ ဥပါဒါရုပ်တို့အား၊ နိဿယပစ္စယာဒိဝသေန၊ နိဿယပစ္စည်း-အစရှိသည်တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပစ္စယာနိ၊ ကျေးဇူးပြုဘတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာယု၊ ဇိဝိတိန္ဒြေသည်၊ ဥသ္မံ၊ ကမ္မဇ-တေဇောဓာတ်ကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေသည်၊ မဟာဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို၊ ပါလေတိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥသ္မာ၊ ကမ္မဇ-တေဇောဓာတ်သည်၊ အာယု၊ ဇိဝိတိန္ဒြေကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ။

၂၁

၄၈၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ၊

အာယုသင်္ခါရာတိ၊ အာယုသင်္ခါရာ-ဟူသည်ကား၊ အာယုမေဝ၊ ဇီဝိ
တိန္ဒြေပင်လျှင်တည်း၊ ဝေဒနိယာဓမ္မာတိ၊ ဝေဒနိယာ-ဓမ္မာဟူသည်ကား၊
ဝေဒနာဓမ္မာစ၊ ဝေဒနာ-ဓမ္မတို့ပင်တည်း၊ ဝုဠာနံ ပညာယတိတိ၊ ဝုဠာနံ
ပညာယတိဟူသည်ကား၊ သမာပတ္တိတော၊ နိရောဓသမာပတ်မှ၊ ဝုဠာနံ၊
ထခြင်းသည်၊ ပညာယတိ၊ ထင်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ယောဘိက္ခု၊ အကြင်
ရဟန်းသည်၊ အရူပပဝတ္တေ၊ နာမ်တရားတို့၏ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဥက္ကဋ္ဌိတွာ၊ ဆန့်
ကျင်၍၊ သညဉ္စ၊ သညာကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒနဉ္စ၊ ဝေဒနာကိုလည်း
ကောင်း၊ နိရောဓေတွာ၊ ချုပ်စေ၍၊ နိရောဓံ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို၊ သမာ
ပဇ္ဇော၊ ဝင်စား၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား၊ ယထာပရိတ္တိန္ဒကောလဝသေန၊
ပိုင်းခြားတိုင်းသော-ကောလ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြေယပဋ္ဌယာ၊ ရုပ်
ဇီဝိတိန္ဒြေဟူသော-အကြောင်းကြောင့်၊ အရူပဓမ္မာ၊ နာမ်တရားတို့သည်၊
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဧဝံပန၊ ဤသို့လျှင်၊ ဥပါနုပပဝတ္တံ၊ ရုပ်နာမ်တို့၏ဖြစ်ခြင်း
ဟူသောအစဉ်သန္တာန်သည်၊ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏၊ ယထာကံ၊ ဥပမာအတယ်
ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား၊ ဧကောပုရိသော၊ ယောကျ်ားတယောက်သည်၊ ဇာ
လပဝတ္တေ၊ မီးလျှံ၏-ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဥက္ကဋ္ဌိတော၊ ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်၍၊ ဥဒ
ကေန၊ ရေဖြင့်၊ ပဟာရိတွာ၊ ဖျန်း၍၊ ဇာလံ၊ မီးလျှံကို၊ အပဝတ္တံ၊ မဖြစ်သည်
ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ သာရိကာယ၊ ပြာဖြင့်၊ အင်္ဂါရေ၊ မီးကျိုးတို့ကို၊ ပိဓာယ၊ ဖုံး
၍၊ ဝုဠာနံ၊ ဆိတ်ဆိတ်၊ နိသိဒ္ဒတိ၊ နေ၏၊ ယဒါပန၊ အကြင်အခါ၌ကား၊ အဿ၊
ထိုယောကျ်ားအား၊ ပုန၊ တတန်၊ ဇာလာယ၊ မီးလျှံဖြင့်၊ အတ္ထော၊ အလိုရှိ
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သာရိကံ၊ ပြာကို၊ အပနေတွာ၊ ပယ်၍၊ အင်္ဂါရေ၊ မီး
ကျိုးတို့ကို၊ ပရိဝတ္တေတွာ၊ လှန်၍၊ ဥပါဒါနံ၊ ထင်းမီးစာကို၊ ဒတွာ၊ ပေး၍၊ မုခ
ဝါတံဝါ၊ ခံတွင်းလေကိုလည်းကောင်း၊ တာလဝဏ္ဏဝါတံဝါ၊ ထန်းရွက်
ယပ်လေကိုလည်းကောင်း၊ ဒဒါတိ၊ ပေး၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ ဇာလာပဝတ္တံ၊
မီးလျှံ၏-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ပုန၊ တတန်၊ ပဝတ္တတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝေ
ဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ဇာလာပဝတ္တံပိယ၊ မီးလျှံ၏-ဖြစ်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ အရူပ
ဓမ္မာ၊ နာမ်တရားတို့ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဖုတ်အပ်ကုန်၏၊ ပုရိသဿ၊ ယောကျ်ားအား
ဇာလာပဝတ္တေ၊ မီးလျှံ၏-ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဥက္ကဋ္ဌိတွာ၊ ဆန့်ကျင်၍၊ ဥဒကပ္ပဟာ
ရန၊ ရေဖျန်းခြင်းဖြင့်၊ ဇာလံ၊ မီးလျှံကို၊ အပဝတ္တံ၊ မဖြစ်သည်ကို၊ ကတွာ၊
ပြု၍၊ သာရိကာယ၊ ပြာဖြင့်၊ အင်္ဂါရေ၊ မီးကျိုးတို့ကို၊ ပိဓာယ၊ ဖုံးပိတ်၍၊
ဝုဠာနံ၊ တဿ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်သည်ဖြစ်၍၊ နိသန္ဓာပိယ၊ ထိုင်နေခြင်းကို
ကဲ့သို့၊ ဘိက္ခုနေ၊ ရဟန်းအား၊ အရူပပဝတ္တေ၊ နာမ်တရားတို့၏-ဖြစ်ခြင်း၌

ဥက္ကဋ္ဌိတွာ၊ ဆန့်ကျင်၍၊ သညဉ္စ၊ သညာကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒနဉ္စ၊ ဝေဒနာကိုလည်းကောင်း၊ နိရောဓေတွာ၊ ချုပ်စေ၍၊ နိရောဓသမာပဇ္ဇနံ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို-ဝင်စားခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏၊ သာရိကာယ၊ ပြာဖြင့်၊ ဝိဟိတင်္ဂါ၊ ဘုရိယ၊ ဖုံးပိတ်အပ်သော-မီးကျိုးတို့ကိုကဲ့သို့၊ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယဉ္စ၊ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယလည်းကောင်း၊ ကမ္မဇ-တေဇောဓာတုစ၊ ကမ္မဇ-တေဇောဓာတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိဣမေန္ဒေဓမ္မာ၊ ဤနှစ်ပါးသော-တရားတို့ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏၊ ဝုရိသဿ၊ ယောကျ်ားအား၊ ဝုန၊ တတန်၊ ဇာလယ၊ လီးလျှံဖြင့်၊ အတ္ထေ၊ အလိုရှိသည်၊ သတိရှိသော်၊ သာရိကာပနယနာဒိနိရိယ၊ ပြာကိုပယ်ခြင်း-အစရှိသည်တို့ကိုကဲ့သို့၊ ဘိက္ခု၊ နေ့၊ ဝေဟနံ၊ အား၊ ယတာပရိန္တိန္ဒြိယ၊ ကာယာပဂမနံ၊ ပိုင်းခြားတိုင်းသော-အခါတို့သို့ ရောက်ခြင်းကို၊ အဂ္ဂိဇာလယ၊ မီးလျှံ၏၊ ပဝတ္တိရိယ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ဝုန၊ တတန်၊ အရူပဓမ္မေသု၊ အရူပတရားတို့သည်၊ ဥပ္ပန္နေသု၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ရူပါရူပပဝတ္တိ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးတို့၏-အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

အာယုဉ္စသ္မာစဝိညာဏန္တိ၊ အာယုဉ္စသ္မာစ-ဝိညာဏံ ဟူသည်ကား၊ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယဉ္စ၊ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယလည်းကောင်း၊ ကမ္မဇတေဇောဓာတုစ၊ ကမ္မဇတေဇောဓာတ်လည်းကောင်း၊ ဗိက္ကံ၊ ပိတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိဣမေတယောဓမ္မာ၊ ဤသုံးပါးသော-တရားတို့သည်၊ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌၊ ဣမံရူပကာယံ၊ ဤရူပကာယကို၊ ပဇဟန္တိ၊ စွန့်ကုန်၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အယံကာယော၊ ဤကိုယ်သည်၊ အစေတနံ၊ ပိတ်မရှိသော၊ ကဋ္ဌံရိယ၊ ထင်းတုံးကိုကဲ့သို့၊ ပထဝီယံ၊ မြေ၌၊ ဆန္ဒိတော၊ စွန့်ပစ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ သေတိ၊ အိပ်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ စသဗ္ဗံ၊ မှန်၏၊ အာယုဉ္စသ္မာစ (ပ) အစေတနန္တိ၊ အာယုဉ္စသ္မာစ (ပ) အစေတနံ ဟူသော၊ ဇေတံဝစနံ၊ ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌၊ အာယုစ၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယလည်းကောင်း၊ ဉ္စသ္မာစ၊ ကမ္မဇ-တေဇောဓာတ်လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏဉ္စ၊ ဝိညာဉ်လည်းကောင်း၊ ဣမံကာယံ၊ ဤကိုယ်ကို၊ ပဇဟန္တိ၊ စွန့်ကုန်၏၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ အပရိစ္ဆေ၊ စွန့်ပစ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ အစေတနံ၊ ပိတ်မရှိသော၊ ပရတဋ္ဌိနိရုတ္တံ၊ အကျိုးမရှိသော၊ ကဋ္ဌံဝ၊ ထင်းတုံးကိုကဲ့သို့၊ သေတိ၊ အိပ်၏။ ကာယသင်္ခါရာတိ၊ ကာယသင်္ခါရာ-ဟူသည်ကား၊ အဿာသ ပဿာသ၊ ထွက်သက်-ဝင်သက်တို့တည်း၊ ဝဗိသင်္ခါရာတိ၊ ဝဗိသင်္ခါရာဟူသည်ကား၊ ဝိတက္ကင်္ဂစာရာ၊ ဝိတက်-ဝိစာရတို့တည်း၊ ဗိက္ကသင်္ခါရာတိ၊ ဗိက္ကသင်္ခါရာဟူသည်ကား၊ သညာဝေဒနာ၊ သညာဝေဒနာတို့တည်း၊ အာ

၄၀၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ယုတိ၊ အာယုဟူသည်ကား၊ ရူပဒိပတိ၊ ရူပဒိပတိန္ဒြေတည်း၊ ဝိပရိ
 ဘိန္ဒုနိတိ၊ ဝိပရိဘိန္ဒုနိဟူသည်ကား၊ ဥပဟတာနိဝိနဋ္ဌာနိ၊ ပျက်စီးကုန်ပြီ၊
 ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌၊
 ကေမိ၊ အချို့ကုန်သော-ဆရာတို့သည်၊ နိရောဓသမာပန္နဿ ဝိတ္တသင်္ခါရာ
 ဝနိရုဒ္ဓါတိ၊ နိရောဓသမာပန္နဿ-ဝိတ္တသင်္ခါရာ ဝနိရုဒ္ဓါဟူ၍၊ ဝစနတော၊
 ဟောတော်မူသောကြောင့်၊ ဝိတ္တံ၊ ဝိတ်သည်၊ အနိရုဒ္ဓံ၊ မချုပ်သည်၊ ဟော
 တိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အယံ သမာပတ္တိ၊ ဤသမာပတ်သည်၊ သဝိတ္တ
 ကာ၊ ဝိတ်နှင့်တကွဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ တေ၊ ထိုဆရာတို့
 ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ကိံ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ အဘယ်သို့ ဆိုအပ်ကုန်သနည်း၊
 ဝစိသင်္ခါရာပိဿနိရုဒ္ဓါတိ၊ ဝစိသင်္ခါရာပိဿ-နိရုဒ္ဓါဟူ၍၊ ဝစနတော၊
 ဟောတော်မူသောကြောင့်၊ ဝါစာ၊ စကားသည်၊ အနိရုဒ္ဓါ၊ မချုပ်သည်၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ နိရောဓံ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို၊ သမာ
 ပန္နေန၊ ဝင်စားသောရဟန်းသည်၊ ဓမ္မဗ္ဗိ၊ တရားကိုလည်း၊ ကထေန္တေန၊
 ဟောသဖြင့်၊ သဏ္ဌာယဗ္ဗိ၊ သရဏ္ဌာယံခြင်းကိုလည်း၊ ကရောန္တေန၊ ပြုသဖြင့်၊
 နိသိဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ ထိုင်နေအပ်သည်၊ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ယောစာယံမတောကာ
 လံကတော တဿာပိ ဝိတ္တသင်္ခါရာ နိရုဒ္ဓါတိ၊ ယောစာယံမတောကာ
 လံကတော-တဿာပိ ဝိတ္တသင်္ခါရာ နိရုဒ္ဓါဟူ၍၊ ဝစနတော၊ ဟော
 တော်မူသောကြောင့်၊ ဝိတ္တံ၊ ဝိတ်သည်၊ အနိရုဒ္ဓံ၊ မချုပ်သည်၊ ဘဝေယျ၊
 ဖြစ်ရာ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ကာလင်္ကတေ၊ သေကုန်သော၊ မာတာပိတ
 ရောဝါ၊ အမိအဘတို့ကို-လည်းကောင်း၊ အရဟန္တော၊ ရဟန္တာတို့ကို
 လည်းကောင်း၊ ဈာမယန္တေန၊ ဖုတ်ကြည်းသောသူသည်၊ အနန္တရိယကမ္မံ၊
 အနန္တရိယကံကို၊ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်၊ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊
 ထိုကြောင့်၊ ဗျဉ္စနေ၊ သဒ္ဓါ၌၊ အဘိနိဝေသံ၊ ကြပ်တည်းစွာ နှလုံးသွင်းခြင်း
 ကို၊ အကတွာ၊ မပြုမူ၍၊ အာစရိယာနံ၊ ဆရာမြတ်တို့၏နယေ၊ ပေးအပ်သော
 နည်းဥပဒေသ၌၊ ဌတွာ၊ တည်၍၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဥပပရိက္ခိပိတဗ္ဗော၊
 စုံစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏၊ အတ္ထောဟိအတ္ထောဝေ၊ အနက်သည်သာလျှင်၊ ပဋိ
 သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာတည်း၊ ဗျဉ္စနံ၊ သဒ္ဓါသည်၊ နပဋိသရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာ
 မဟုတ်၊ ။

ဣန္ဒြိယာနိဝိပ္ပသန္ဓာနိတိ၊ ဣန္ဒြိယာနိဝိပ္ပသန္ဓာနိဟူသည်ကား၊ ဟိယသ္မာ၊
 အကြင်ကြောင့်၊ ကိရိယမယပဝတ္တသ္မိံ၊ သွားခြင်းအစရှိသော-ကိရိယာ
 ကိုပြီးစေတတ်သော-ဇောပိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ပဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်လတ်

သည်ရှိသော်၊ ဗဟိန္ဒါ၊ အပဉ္စ၊ အာရမ္မဏောသု၊ အာရုံတို့သည်၊ ပဿဒေ၊
 ပဿဒဉ္စ၊ ဃာဋေန္တေသု၊ ထိပါးကုန်သည်ရှိသော်၊ ဣန္ဒြိယာနိ၊ စက္ခု၊ အစရှိ
 သော-ဣန္ဒြေတို့သည်၊ ကိလမန္တာနိ၊ ပင်ပန်းကုန်၏၊ ဥပဟတာနိ၊ ဝိယ၊ ပျက်
 စီးကုန်သကဲ့သို့၊ မက္ခိတာနိ၊ ဝိယ၊ လိမ်းကုန်သကဲ့သို့၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
 ၏၊ ဝါတာဒိတိ၊ လေအစရှိသည်တို့သည်၊ ဥဗ္ဗိတရဇေန၊ ထစေအပ်သော
 ခြုံဖြင့်၊ အာကိဏ္ဏော၊ ဖြိုင်းသော၊ စတုမဟာပထေ၊ ခရီးလေးခုအဆုံ၌၊ ဌဝိ
 တအာဒါသော၊ ဝိယ၊ ထားအပ်သော-ကြေးမုံကဲ့သို့၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ထဝိ
 ကာပသံ၊ အိတ်၌၊ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍၊ မဗ္ဗု၊ သာဒိသု၊ ပူတာဇံတင်း-သေတ္တာ
 အစရှိသည်တို့၌၊ ဌဝိတော၊ ထားအပ်သော၊ အာဒါသော၊ ကြေးမုံသည်၊
 အန္တောယော၊ အတွင်း၌သာလျှင်၊ ဝိရောစတိယထာပန၊ တောက်ပသကဲ့
 သို့-လည်းကောင်း၊ ဇင်္ဂတထာ၊ ထိုအတူ၊ နိရောဓသမာပန္နဿ၊ နိရောဓ
 သမာပတ်ကိုဝင်စားသော၊ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား၊ အန္တောနိရောဓေ၊
 နိရောဓသမာပတ်၏-အတွင်း၌၊ ပဉ္စပဿဒါ၊ ငါးပါးသောပဿဒတို့သည်၊
 အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်၊ ဝိရောစန္တိ၊ တောက်ပကုန်၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊
 ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဝိပ္ပသန္တာနိတိ၊ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဝိပ္ပသန္တာနိဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးကတိ
 ပနာဝုသော၊ ပစ္စယာတိ၊ ဣ၊ ကတိပနာဝုသော၊ ပစ္စယာဟူသော-ဤပါဠိရပ်
 ၌၊ ကိံ၊ အဘယ်ကို၊ ဝုတ္တတိ၊ မေးသနည်း၊ နိရောဓဿ၊ နိရောဓသမာပတ်
 ၏၊ အနန္တရပစ္စယံ၊ အနန္တရပစ္စည်းဖြစ်သော၊ နေဝသညာနာသညာယတနံ
 နေဝသညာ နာသညာယတနကို၊ ဝုတ္တိဿာဒိတိ၊ မေးအံ့ဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊
 မေး၏၊ အဿ၊ ထိုပြဿနာကို၊ ဝိဿန္တနေပန၊ ဖြေရာ၌ကား၊ သုခဿစ
 ပဟာနာတိ၊ သုခဿစပဟာနာဟူ၍၊ စက္ခုရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ အပ
 ဂမနပစ္စယာ၊ ကင်းခြင်းဟူသော-အကြောင်းတို့ကို၊ ကထိတာ၊ ဆိုအပ်
 ကုန်၏။

အနိမိတ္တာယာတိ၊ ဣ၊ အနိမိတ္တာယဟူသော- ဤပါဠိရပ်၌၊ ကိံ၊ အ
 ဘယ်ကို၊ ဝုတ္တတိ၊ မေးသနည်း၊ နိရောဓတော၊ နိရောဓသမာပတ်မှ၊ ဝုဠာန
 ကဗေသသမာပတ္တိံ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏-သမာပတ်ကို၊ ဝုတ္တိဿာဒိတိ၊ မေး
 အံ့ဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ မေး၏၊ ဟိသစ္စံ၊ ဖြစ်၏၊ အဝသေသ သမာပတ္တိဝုဠာနံ၊
 ကြွင်းသောသမာပတ်မှထခြင်းသည်၊ ဘဝင်္ဂေန၊ ဘဝင်ကျခြင်းဖြင့်၊ ဟော
 တိ၊ ဖြစ်၏၊ နိရောဓာ၊ နိရောဓသမာပတ်မှ၊ ဝုဠာနံပန၊ ထခြင်းသည်ကား၊
 ဝိပဿနာနိဿန္ဓာယ၊ ဝိပဿနာ၏-အကျိုးဆက် ဖြစ်သော၊ ဗလသမာ
 ပတ္တိယာ၊ ဗလသမာပတ်ဖြင့်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိတာသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊

၄၀၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-ဇာတိယတွဲ။

တံ၊ထိုဖလသမာပတ်ကို၊ဇေသဇေသော၊ ဤမဟာကောဋ္ဌိက-မေထရ်သည်။
 ဝုတ္တတိ၊မေး၏၊ သဗ္ဗနိမိတ္တာနန္တိ၊ သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ-ဟူသည်ကား၊ ရူပါဒီနံ၊
 ရူပါရုံအစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗာရမ္မဏာနံ၊ အလုံးစုံသော-အာရုံတို့၏၊ အနိ
 မိတ္တာယစ ဓာတုယာမနသိကာရောတိ၊ အနိမိတ္တာယစ ဓာတုယာမနသိ
 ကာရောဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗနိမိတ္တာပဂတာယ၊ အလုံးစုံရူပါရုံအစရှိသော
 အာရုံမှကင်းသော၊ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ကို၊ မနသိကာရော၊ နှလုံး
 သွင်းခြင်းတည်း၊ ဖလသမာပတ္တိသဟဇာကံ၊ ဖလသမာပတ်နှင့်-တကွဖြစ်
 သော၊ မနသိကာရံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို၊ သန္ဓာယ၊ ဧည့်၍၊ အာဟ၊ ဆို၍၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ နိရောဓပါဒကံ၊ နိရောဓသမာပတ်၏၊ အခြေ
 ဖြစ်သော၊ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို၊ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏၊ နိရောဓဿ၊ နိရော
 ဓသမာပတ်၏၊ အနန္တရပစ္စယံ၊ အနန္တရပစ္စည်းဖြစ်သော၊ နေဝသညာနာ
 သညာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနာချာန်ကို၊ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏၊
 ဣဓ၊ ဤအရာ၌၊ နိရောဓတော၊ နိရောဓသမာပတ်မှ၊ ဝုဠာနကဖလသမာ
 ပတ္တိ၊ ဝုဠာနကဖလသမာပတ်ကို၊ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာ
 ဟ၊ ဆို၍၊ ဣမသ္မိံဌာနေ၊ ဤအရာ၌၊ နိရောဓကထာ၊ နိရောဓကထာကို၊
 ကထေတဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သာကထာ၊ ထိုစကားသည်၊
 ဇီဟိ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော၊ ဗလေဟိ၊ သမထ ဗလ ဝိပဿနာဗလတို့နှင့်၊
 သမန္တာဂတတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ တိဗ္ဗန္တသင်္ခါရာနံ၊ သုံး
 ပါးကုန်သော-သင်္ခါရတို့၏လည်း၊ ပဋိပဿဒ္ဓိယာ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်၊ သော
 ဋ္ဌသဟိဉာဏစရိယာဟိ၊ တဆွဲခြောက်ပါးကုန်သော ဉာဏစရိုက်တို့ဖြင့်၊
 နဝဟိသမာဓိစရိယာဟိ၊ ကိုးပါးကုန်သော-သမာဓိစရိုက်တို့ဖြင့်၊ ဝသိတ
 ဂတာ၊ ဝသိတော်သို့ရောက်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ပညာနိရောဓသမာ
 ပတ္တိယာ၊ ပညာ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော-သမာပတ်မှ၊ ဉာဏံ၊ သိခြင်းတည်း၊
 ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ၊ ပဋိသန္တိဒါမဂ်၌၊ အာဂတာ၊ လာ၏၊ ဝိသုဒ္ဓိ
 မဂ္ဂေပန၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌ကား၊ အဿာ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ်၏၊ သဗ္ဗာ
 ကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော-အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆယကထာ၊ အဆုံး
 အဖြတ်စကားကို၊ ကထိတာ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ။

☞ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ဝလဉ္စနသမာပတ္တိံ၊ သုံးဆောင်ရာဖြစ်သော-သမာ
 ပတ်ကို၊ ဝုတ္တန္တော၊ မေးလိုသည်ဖြစ်၍၊ ကတိပနာဝုသောပစ္စယာတိအာဒိံ၊
 ကတိပနာဝုသောပစ္စယာ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီ၊ ဟိ
 သစ္စံ၊ မှန်၏၊ နိရောဓတော၊ နိရောဓသမာပတ်မှ၊ ဝုဠာနကဖလသမာပတ္တိ

ယောဓေသောဝုတ္တိလ်၏-ဗလသမာပတ်၏၊ ဌိတိနာမ၊ တည်ခြင်းမည်သည်။
 နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ကေဋ္ဌစိတ္တဝါရမေဝ၊ တကြိမ်-နှစ်ကြိမ်သော-စိတ်အ
 ကြိမ်သည်သာလျှင်၊ ပဝတ္တိတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ ဘဝင်္ဂံ၊ ဘဝင်သို့၊ ဩတရတိ၊
 သက်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ အယံတိဗ္ဗု၊ ဤနိရောဓသမာပတ်ကို-ဝင်စား
 သောရဟန်းသည်၊ သတ္တဒီပဝေသ၊ ခုနစ်ရက်တို့ပတ်လုံး၊ အဗ္ဗပပဝတ္တိံ၊
 နာမ်၏ဖြစ်ခြင်းကို၊ နိရောဓေတွာ၊ ချုပ်စေ၍၊ နိသိန္ဓော၊ ထိုင်နေ၏၊ နိရောဓာ၊
 နိရောဓသမာပတ်မှ၊ ဝုဠာနကဗလသမာပတ္တိယံ၊ ထသောဗလသမာပတ်
 ဌီးစိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ၊ နတိဌတိ၊ မတည်၊ ဝလညနသမာပတ္တိယံပန၊ အပရိယ
 ပိသာသေ၏အတွင်းအားဖြင့်-သုံးဆောင်ရာဖြစ်သော-ဗလသမာပတ်၌ကား၊
 အန္တနပရိန္ဒေဒေါစ၊ အစွန့်ကာလကို-ပိုင်းခြားခြင်းသည် သာလျှင်၊ ပမာ
 ဏံ၊ ပမာဏတည်း၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သာ၊ ထိုဝလညနသမာပတ်သည်၊
 ဌိတိနာမ၊ တည်ခြင်းမည်သည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ အနိ
 မိတ္တာယစေတောပိမုတ္တိယာဌိတိယာတိ၊ အနိမိတ္တာယစေတောပိမုတ္တိယာ
 ဌိတိယာဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ၊ တဿ၊ ထိုဝလညနသမာပတ်၏၊
 စိရဋ္ဌိတက္ကံ၊ ရှည်မြင့်စွာ တည်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ကတိပစ္စယာ၊ အဘယ်မျှ
 သောအကြောင်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်
 ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အဿ၊ ထိုပုစ္ဆာကို၊ ပိဿန္တနေပန၊ ဖြေရာ၌
 ကား၊ ပုဗ္ဗေစအဘိသင်္ခါရာတိ၊ ပုဗ္ဗေစအဘိသင်္ခါရာ-ဟူသည်ကား၊ အန္တ
 နပရိန္ဒေဒေါ၊ အစွန့်ကာလကို-ပိုင်းခြားခြင်းကို၊ ဝတ္ထော၊ ဆိုအပ်၏၊ ဝုဠာ
 နာယာတိ၊ ဝုဠာနာယ-ဟူသည်ကား၊ ဣဝ၊ ဤဝလညနသမာပတ်၌၊ ဘဝင်္ဂံ
 ဝုဠာနံ၊ ဘဝင်ဟူသော-ထခြင်းကို၊ ဝုတ္တတိ၊ မေး၏၊ အဿ၊ ထိုပုစ္ဆာကို၊
 ပိဿန္တနေပိ၊ ဖြေရာ၌လည်း၊ သဗ္ဗနိမိတ္တာနုဉ္စမနသိကာရောတိ၊ သဗ္ဗနိမိတ္တာ
 နုဉ္စမနသိကာရော-ဟူသည်ကား၊ ချပါဒိနိမိတ္တဝသေန၊ ကမ္မနိမိတ်-ဂတိ
 နိမိတ်တို့၌-ဖြစ်ထိုက်သည်အား လျော်စွာရအပ်သော-ချပါရုံအစရှိသော
 အာရုံတို့၏အတွင်းအားဖြင့်၊ ဘဝင်္ဂံသဟဇာတမနသိကာရော၊ ဘဝင်နှင့်
 တကွဖြစ်သော-မနသိကာရကို၊ ဝတ္ထော၊ ဆိုအပ်၏။

ယာစာယံအာဝုသောတိဣဝ၊ ယာစာယံအာဝုသောဟူသော- ဤပါဠိ
 ရပ်၌၊ ကိံ၊ အဘယ်ကို၊ ဝုတ္တတိ၊ မေးသနည်း၊ ဣဝ၊ ဤပုစ္ဆာ၌၊ အညံ၊ တပါး
 သော၊ အဘိနာနာမ၊ အသစ်မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ကထိ
 တဓမ္မေယေဝ၊ ကောအပ်သော- တရားတို့ကိုသာလျှင်၊ ဧကတော၊ တ
 ပေါင်းတည်း၊ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍၊ ဝုတ္တာမိတိ၊ မေးအံ့ဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊

၄၈၆ မူလစက္ကသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

မေး၏။ ကတ္ထပန၊ အဘယ်အရာ၌သာလျှင်၊ ဧတေဓမ္မော၊ ထိုတရားတို့ကို၊
ကထိတာ၊ ဟောအပ်ကုန်သနည်း။ ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊ ရွှေ့ပြီးအံ့၊ နိဿိသဉ္ဇာနာ
တိဝိတကမ္မိ၊ လောဟိတကမ္မိ၊ ဩဒါတကမ္မိ၊ သဉ္ဇာနာတိတိ၊ နိဿိသဉ္ဇာနာ
တိဝိတကမ္မိ-လောဟိတကမ္မိ-ဩဒါတကမ္မိ-သဉ္ဇာနာတိ ဟူသော၊ ဧတ
သ္မိံဌာနေ၊ ဤပါဠိအရာ၌၊ အပ္ပမာဏာစေတောဝိမုတ္တိ၊ အပ္ပမာဏာစေတော
ဝိမုတ္တိကို၊ ကထိတာ၊ ဟောအပ်၏၊ နတ္ထိကဉ္စိတိ၊ အာကိဉ္စညာ ယတနန္တိ
နေယျန္တိ၊ နတ္ထိကဉ္စိတိ-အာကိဉ္စညာ ယတနန္တိ-နေယျဟူသော ဤ
ပါဠိ၌၊ အာကိဉ္စညံ၊ အာကိဉ္စညာယတနကို၊ ကထိတံ၊ ဟောအပ်၏၊ ပညာ
စက္ခုနာပဇာနာတိဘိဇ္ဇေ၊ ပညာစက္ခုနာ ပဇာနာတိဟူသော- ဤပါဠိ၌၊
သုညတာ၊ သုညတကို၊ ကထိတာ၊ ဟောအပ်၏၊ ကထိပနာရသောပစ္စယာ
အနိမိတ္တာယစေတောဝိမုတ္တိယာဠိတိယာရဋ္ဌာနာယာဘိဇ္ဇေ၊ ကထိပနာ
ရသောပစ္စယာ- အနိမိတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ- ဠိတိယာ ရဋ္ဌာနာယ
ဟူသောဤပါဠိ၌၊ အနိမိတ္တာ၊ အနိမိတ္တစေတောဝိမုတ္တိကို၊ ကထိတာ၊ ဟော
အပ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ကထိတာဧဝံ၊ ဟောအပ်ပြီးသည်
သာလျှင်ဖြစ်သော- တရားတို့ကို၊ ဣမသ္မိံဌာနေ၊ ဤအရာ၌၊ ဧတေတော၊
တပေါင်းတည်း။ သမေဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏၊ တံပန၊ ထိုအ
ဘိနဝံနာမနတ္ထိဟူသောစကားကို၊ ပဋိက္ခိပိတွာ၊ ပယ်၍၊ ဧတာ၊ ထိုအပ္ပမာ
ဏာစေတော-ဝိမုတ္တိအစရှိသည်တို့ကို၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုထိုသို့
သော-အရာ၌၊ နိဗ္ဗိဋ္ဌာဝံ၊ ပြုအပ်ကုန်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ဝတွာ၊ ဆိုပြီး၍၊ အညေ၊ တပါးကုန်သော၊ ဧကနာမကာ၊ တခုသော- အမည်
ရှိကုန်သော၊ စတ္တာရောဓမ္မာ၊ လေးပါးကုန်သော-တရားတို့သည်၊ အတ္ထိ
သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ စတုနာမကာ၊ လေးပါးသော-အမည်ရှိသော၊ ဧကော
ဓမ္မော၊ တခုသော-အရဟတ္တဖိုလ်တရားသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဧတေ၊ ဤအရ
ဟတ္တဖိုလ်တရားကို၊ ပါကဉ္စံ၊ ထင်ရှားသည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ကထာပေတံ၊
ဟောစေခြင်းငှါ၊ ဣဝံ၊ ဤအရာ၌၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဋ္ဌကထာ
ယံ၊ အဋ္ဌကထာ၌၊ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို၊ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ။

တသံ၊ ထိုပုစ္ဆာကို၊ ဝိဿဇ္ဇနေ၊ ဖြေရာ၌၊ အယံဝုတ္တတာရသောအပ္ပမာ
ဏာစေတောဝိမုတ္တိတိ၊ အယံဝုတ္တတာရသော-အပ္ပမာဏာစေတောဝိမုတ္တိ
ဟူသည်ကား၊ အယံ၊ ဤစေတောဝိမုတ္တိသည်၊ ဗရဏအပ္ပမာဏတာယ၊
နှံ့ခြင်းဖြင့်-အတိုင်းအရှည် မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အပ္ပမာ ဏာနာမ၊
အတိုင်းအရှည်မရှိသည်မည်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ အယံ၊ ဤစေတော-ဝိမုတ္တိ

၁၁

သည်။ အပ္ပမာဏောဝါ။ အတိုင်း အရှည်-မရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊
သတ္တေ၊ သတ္တဝါ တို့ကို၊ ဖရတိ၊ နှံ့၏၊ ဝါ၊ တနည်း ကား၊ ကေသိဗ္ဗိ၊
တယောက်လည်း ဖြစ်သော၊ သတ္တေ၊ သတ္တဝါ၌၊ အသေသေတွား၊ အ
ကြွင်းအားဖြင့်-မယူမူ၍၊ ဖရတိ၊ နှံ့၏၊ အယံဝုတ္တတာဝသောအာကိဉ္ဇညာတိ
အယံဝုတ္တတာဝသော-အာကိဉ္ဇညာဟူသည်ကား၊ အာရမ္မဏာကိဉ္ဇနဿ၊
အာရုံဟူသော-ထိပါးခိုက်တိုက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော-ကြောင့်ကြခြင်း၏၊
အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်၊ အာကိဉ္ဇညာ၊ အာကိဉ္ဇညာမည်၏၊ အတ္တ
နဝါတိ၊ အတ္တနဝါဟူသည်ကား၊ ဘာဝဒေဟပေါသ ဝုတ္တသဒိသင်္ခါတေ
န၊ အတ္တဘော-ကိုယ်-ယောက်ျား-ပုဂ္ဂိုလ်-အစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော၊
အတ္တေန၊ အတ္တဘောမှ၊ သုညံ၊ ဆိတ်၏၊ အတ္တနိယေနဝါတိ၊ အတ္တနိယေနဝါ
ဟူသည်ကား၊ စိဝရာဒိပရိက္ခာရသင်္ခါတေန၊ သင်္ကန်းအစရှိသော-ပရိက္ခ
ရာဟုဆိုအပ်သော၊ အတ္တနိယေန၊ မိမိနှင့်-စပ်သောဥစ္စာမှ၊ သုညံ၊ ဆိတ်၏၊
အနိမိတ္တာတိ၊ အနိမိတ္တာဟူသည်ကား၊ ရာဂနိမိတ္တာဒိနံ၊ ရာဂနိမိတ်-အစရှိ
သည်တို့၏၊ အဘာဝေနေဝ၊ မရှိခြင်းကြောင့်သာလျှင်၊ အနိမိတ္တာ၊ အနိမိတ္တ
မည်၏၊ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိံ၊ အရဟတ္တ-ဖလသမာပတ်ကို၊ သန္ဓာ
ယ၊ မည်၍၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ နာနတ္ထာဝေဝနာနာဗျုဒ္ဓနာစာတိ၊ နာနတ္ထာဝေဝ
နာနာဗျုဒ္ဓနာစ ဟူသည်ကား၊ နေသံ၊ ထိုအပ္ပမာဏ သမာဓိ-အစရှိသော
လေးပါးသောတရားတို့၏၊ ဗျုဒ္ဓနဗ္ဗိ၊ သန္ဓါသည်လည်း၊ နာနာ၊ ထူး၏၊ အတ္ထော
ပိ၊ အနက်သည်လည်း၊ နာနာ၊ ထူး၏၊ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးကုန်သော-တရား
တို့၌၊ ဗျုဒ္ဓနဿ၊ သန္ဓါ၏၊ နာနတ္ထာ၊ ထူးသည်၏-အဖြစ်သည်၊ ပါကဋ္ဌာဝ၊
ထင်ရှားသည်သာလျှင်တည်း၊ အတ္ထောပန၊ အနက်သည်ကား၊ အပ္ပမာ
ဏာဝေတောဝိမုတ္တိ၊ အပ္ပမာဏာဝေတောဝိမုတ္တိသည်၊ ဘုမ္မန္တရတော၊ ဘုံ
အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ မဟဂ္ဂတာဝေ၊ မဟဂ္ဂုတ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏၊ ဣပါဝစရာ၊ ဣပါဝစရသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံ
အားဖြင့်၊ သတ္တပဏ္ဏတ္တိအာရမ္မဏာ၊ သတ္တဝါပညတ်ဟူသော-အာရုံရှိ၏၊
အာကိဉ္ဇညာ၊ အာကိဉ္ဇညာယတန-သမာပတ်သည်၊ ဘုမ္မန္တရတော၊ ဘုံ
အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ မဟဂ္ဂတာ၊ မဟဂ္ဂုတ်တည်း၊ အဣပါဝစရာ၊ အဣပါ
ဝစရတည်း၊ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံအားဖြင့်၊ နဝတ္တဗ္ဗအာရမ္မဏာ၊ ကာမာ
ဝစရအတိတ-အဇ္ဈတ္တ အစရှိသည်အဖြစ်အားဖြင့်-မဆိုအပ်သောနဝတ္တဗ္ဗ
အာရုံရှိ၏၊ သုညတာ၊ သုညတ-သမာပတ်သည်၊ ဘုမ္မန္တရတော၊ ဘုံအပိုင်း
အခြားအားဖြင့်၊ ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရတည်း၊ အာရမ္မဏတော၊ အာ

၄၀၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ရုံအားဖြင့်၊ သင်္ခါရာရမ္မဏာ၊ သင်္ခါရလျှင်အာရုံရှိ၏၊ ဟိသန္တံ၊ ဖွင့်၏၊ ဧတ္ထ၊ ဤ
သုညတာဟူသောပုဒ်၌၊ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာကို၊ သုညတာတိ၊ သုညတ
ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏၊ အနိမိတ္တာ၊ အနိမိတ္တသည်၊ ဘုမ္မန္တရတော
ဘုံအပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာတည်း၊ အာရမ္မဏ
တော၊ အာရုံအားဖြင့်၊ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိ၏။ ။

ရာဂေါခေါအာရုသော ပမာဏကရဏောတိအာဒိသု၊ ရာဂေါခေါ အာရု
သော-ပမာဏ ကရဏော-ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရုပ်တို့၌၊ ပဗ္ဗတပါဒေ၊
တောင်ခြေရင်း၌၊ ပူတိပဏ္ဏရသ ဥဒကံနာမ၊ ပုပ်သော-သစ်ရွက်ရေမည်
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကာဠဝဏ္ဏံ၊ မည်းသော အဆင်းရှိ၏၊ ဩလော
ကေန္တာနံ၊ ဩည့်ကုန်သော-သူတို့အား၊ ဗျာမသတ ဂန္ထိရံပယ၊ အလံ
တရာနက်သကဲ့သို့၊ ခါယတိ၊ ထင်၏၊ ယဗ္ဗိဝါ၊ ဝါးလုံး-တွဲ-တံကိုလည်း
ကောင်း၊ ရန္တုဝါ၊ ကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ မိနန္တဿ၊ နှိုင်း
ယှဉ်သည်ရှိသော်၊ ဝိဗ္ဗိပါဒေါတ္တရဏမတ္တမ္ပိ၊ ခြေတမိုး-နှစ်ဘက်လောက်ရုံ
မျှလည်း၊ နဟောတိယထာ၊ မရှိသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ယာဝ၊
အကြင်မျှလောက်၊ ရာဂါဒယော၊ ရာဂ-အစရှိသည် တို့သည်၊ နုပုဇ္ဇန္တိ၊
မဖြစ်ကုန်သေး၊ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်၊ ပုဂ္ဂလံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သဉ္ဇာနိတံ၊ သိ
ခြင်းငှါ၊ နုသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သောတာပန္နော
ဝိယစ၊ သောတာပန်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သကဒါဂါဝီဝိယစ၊ သကဒါ
ဂါမ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အနာဂါဝီဝိယစ၊ အနာဂါမ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
ခါယတိ၊ ထင်၏၊ ယဒါပန၊ အကြင်အခါ၌ကား၊ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ရာ
ဂါဒယော၊ ရာဂ-အစရှိသည်တို့သည်၊ ဥပုဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တဒါ၊ ထိုအခါ
၌၊ ရတ္တော၊ တစ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ ဒုဋ္ဌော၊ အမျက်ထွက်ခြင်းသဘောရှိ၏၊
မုဋ္ဌော၊ တွေဝေခြင်းသဘောရှိ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပညာယတိ၊ ထင်၏၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ ဧတေရာဂါဒယော၊ ဤရာဂအစရှိသည်တို့သည်၊ အယံ၊ ဤသူကား၊
ဧတ္ထကော၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား၊
ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို၊ ဒေသန္တေ၊ ဝိယ၊ ပြသကဲ့သို့၊ ဥပုဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
၏၊ ဣတိတာသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပမာဏကရဏာနာမ၊ အတိုင်းအရှည်ကို-ပြု
ခြင်းမည်ကုန်၏ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ယာဝတာခေါအာ
ရုသောအပ္ပမာဏောစေတောဝီရမုတ္တိယောတိ၊ ယာဝတာခေါ-အာရုသော
အပ္ပမာဏော-စေတောဝီရမုတ္တိယော-ဟူသည်ကား၊ ယတ္ထက၊ အကြင်မျှ
လောက်ကုန်သော၊ အပ္ပမာဏာစေတော ဝီရမုတ္တိယော၊ အပ္ပမာဏာ-စေ

စေတဝိမုတ္တိတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တာ၊ ထိုအပ္ပမာဏာ-စေတဝိမုတ္တိတို့သည်၊ ကိတ္တကာပန၊ အဘယ်မျှ-အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သနည်း၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ-တရားတို့လည်းကောင်း၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ မဂ္ဂါစ၊ မဂ်တို့လည်းကောင်း၊ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ ဖလသနိစ၊ ဖိုလ်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒွါဒသ၊ တဆဲ့နှစ်ပါးတို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဗြဟ္မဝိဟာရ-မဂ္ဂ-ဖလတို့တွင်၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ၊ တရားတို့သည်၊ ဖရဏ၊ အပ္ပမာဏတာယ၊ နှို့ အပ်သော-သတ္တဝါအတိုင်းအရှည်မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အပ္ပမာဏာ၊ အပ္ပမာဏမည်ကုန်၏၊ သေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော-တရားတို့သည်၊ ပမာဏာကရဏံ၊ ပမာဏကုန်ပြုတတ်ကုန်သော၊ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့၏၊ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်၊ အပ္ပမာဏာ၊ အပ္ပမာဏမည်ကုန်၏၊ နိဗ္ဗာနဗ္ဗိ၊ နိဗ္ဗာန်သည်လည်း၊ အပ္ပမာဏမေဝ၊ အပ္ပမာဏမည်သည်သာလျှင်တည်း၊ ပန၊ ထိုသို့မည်သော်လည်း၊ စေတဝိမုတ္တိ၊ စေတဝိမုတ္တိသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ နဂဟိတံ၊ မယူအပ်၊ အကုပ္ပာတိ၊ အကုပ္ပာဟူသည်ကား၊ အရဟတ္တဖလ စေတဝိမုတ္တိ၊ အရဟတ္တ-ဖလစေတဝိမုတ္တိတည်း၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏၊ သာ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်သည်၊ တာသံ၊ ထိုတရားအပေါင်းတို့၏၊ သဗ္ဗဇဇ္ဇကာ၊ အလုံးစုံသော-တရားအပေါင်းတို့ထက်ကြီး၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အဂ္ဂံ၊ အဂ္ဂါတိ၊ မြတ်၏ဟူ၍၊ အက္ခာယတိ၊ ဟောအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ။

ရာဂေါခေါအာသုသောကိဉ္ဇနောတိ၊ ရာဂေါခေါအာသုသော-ကိဉ္ဇနောဟူသည်ကား၊ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍၊ ဝုဂ္ဂလံ၊ မုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ကိဉ္ဇတိ၊ မဒ္ဒတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏၊ ပလိမုဒ္ဒတိ၊ ရစ်ပတ်တတ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့် ကိဉ္ဇနောတိ၊ ကိဉ္ဇနဟူ၍၊ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊ ဂေါဏေဟိ၊ နွားတို့ဖြင့်၊ ခလံ၊ တလင်း၌-ကောက်ကို၊ မဒ္ဒါပေန္တော၊ နှပ်စေသည်ရှိသော်၊ တာတ၊ ချစ်သား၊ ကိဉ္ဇေဟိ၊ နှပ်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ကပိလ၊ ငမောက်၊ ကိဉ္ဇေဟိ၊ နှပ်လော၊ ကာဠုကာ၊ ငမည်း၊ ကိဉ္ဇေဟိ၊ နှပ်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ကိဉ္ဇနတ္ထော၊ ကိဉ္ဇနသဒ္ဓါ၏ အနက်သည်၊ မဒ္ဒနတ္ထော၊ နင်းနှပ်ခြင်း-အနက်ရှိ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဒေါသမောဟေသုဝိ၊ ဒေါသမောဟတို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏၊ အာကိဉ္ဇညာစေတဝိမုတ္တိယောနာမ၊ အာကိဉ္ဇညာ-စေတဝိမုတ္တိတို့မည်သည်ကား၊ အာကိဉ္ဇညာယတ

၄၆၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

နဉ္စ၊ အာကိဉ္ဇညာယတန လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂပလာနိစ၊ မဂ်ဗိုလ်တို့လည်း
 ကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နဝဓမ္မာ၊ ကိုးပါးကုန်သော-တရားတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုကိုးပါးကုန်သော-တရားတို့တွင်၊ အာကိဉ္ဇညာယတ
 နံ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနသည်၊ အဿ၊ ထိုချာန်အား၊ ကိဉ္ဇနံ၊ နင်းနယ်တတ်
 သော၊ အာယတနံ၊ တည်ရာဟု ဆိုအပ်သော၊ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်၊
 နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အာကိဉ္ဇညံ၊ အာကိဉ္ဇညမည်၏၊ မဂ္ဂပ
 လာနိ၊ မဂ်ဗိုလ်တို့သည်၊ ကိဉ္ဇနာနံ၊ မဒ္ဒနာနံ၊ ပလိဗုဒ္ဓနုကိလေသာနံ၊ နင်းနယ်
 တတ် ရပ်ပတ်တတ်သော-ကိလေ သာတို့၏၊ နတ္ထိကာယ၊ မရှိ သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ အာကိဉ္ဇညာနိ၊ အာကိဉ္ဇည-မည်ကုန်၏၊ နိဗ္ဗာနဗ္ဗိ၊ နိဗ္ဗာန
 သည်လည်း၊ အာကိဉ္ဇညံ၊ အာကိဉ္ဇညမည်ကုန်၏၊ စေတောဝိမုတ္တိပန၊ စေ
 တော-ဝိမုတ္တိသည်ကား၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ နဂဟိတံ၊
 မယူအပ်။ ။

ရာဂေါခေါအာရသော နိမိတ္တကရဏောတိအာဒိသု၊ ရာဂေါခေါအာရ
 သော-နိမိတ္တ ကရဏော-ဤသို့ အစရှိသော-ပါဠိ ရပ်တို့၌၊ ဗွိန္ဒကုလသနံ၊
 အမျိုးနှစ်ဦးတို့အား၊ သဒိဿာ၊ အရွယ်အဆင်း-အလုံးသဏ္ဌာန်အားဖြင့်
 တူကုန်သော၊ ဇေဝတ္ထကာ၊ နှစ်ကောင်သော-နွားငယ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊
 ရှိသည် ဖြစ်ကုန်၏၊ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်၊ တေသံ၊ ထိုနွားငယ်တို့
 အား၊ လက္ခဏံ၊ အမှတ်ကို၊ နကတံ၊ မပြုအပ်သေးသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
 တာဝ၊ ထိုမျှလောက်၊ အယံ၊ ဤနွားသည်၊ အသုကကုလဿ၊ ဤအမည်ရှိ
 သော-အမျိုး၏၊ ဝတ္ထကော၊ နွားငယ်တည်း၊ အယံ၊ ဤနွားသည်၊ အသုက
 ကုလဿ၊ ဤအမည်ရှိသော-အမျိုး၏၊ ဝတ္ထကော၊ နွားငယ်တည်း၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ဇာနိတုံ၊ သိခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏၊ ယဒါပန၊ အကြင်အခါ၌ကား၊ တေသံ၊ ထိုနွားငယ်တို့အား၊
 သတ္တိ သူလာဒိသု၊ ဟုံတံကျင် အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရံ၊ တပါး
 ပါးသော၊ လက္ခဏံ၊ အမှတ်ကို၊ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
 ဟဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ ဇာနိတုံ၊ သိခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းကုန်သည်၊
 ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ယာဝ၊
 အကြင်မျှလောက်၊ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်၊ နုပ္ပန္နတိ၊
 မဖြစ်သေး၊ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်၊ အရိယောဝါ၊ အရိယာဟူ၍-လည်း
 ကောင်း၊ ပုထုဇ္ဇနောဝါ၊ ပုထုဇဉ်ဟူ၍-လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဇာနိ
 တုံ၊ သိခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အဿ၊

မူလပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ နိဿယ (တတိယတွဲ)

၄၉၁

ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ရာဂေါ ပန- ရာဂသည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောစ- ဖြစ်သည်ရှိသော်လျှင်၊
အယံ ပုဂ္ဂလော- ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သရာဂေါနာမ- သရာဂမည်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊
သဇ္ဈာနနိမိတ္တံ- သိခြင်း၏အကြောင်းဟူသော အမှတ်ကို၊ ကရောဇ္ဇောဝိယ-
ပြုသကဲ့သို့၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ဖြစ်၏၊ တသ္မာ- ထိုကြောင့်၊ နိမိတ္တကရဏောတိ-
နိမိတ္တကရဏဟူ၍၊ ဝုတ္တော- ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဒေါသမောဟေသုပိ- ဒေါသ
မောဟတို့၌လည်း၊ ဧဝေဝနယော- ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏။

အနိမိတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိယောနာမ- အနိမိတ္တာ စေတောဝိမုတ္တတို့မည်သည်ကား၊
ဝိပဿနာ- ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာလည်းကောင်း၊ စတ္တာရော- လေးပါးကုန်သော၊
အာရပ္ပိ- အာရပ္ပတို့လည်းကောင်း၊ စတ္တာရော- လေးပါးကုန်သော၊ မဂ္ဂိ-
မဂ်တို့လည်းကောင်း၊ စတ္တာရိ- လေးပါးကုန်သော၊ ဖလာနိ- ဖိုလ်တို့လည်းကောင်း၊
ဣတိ- ဤသို့၊ တေရသဓမ္မာ- တစ်ဆယ့်သုံးပါးကုန်သောတရားတို့သည်၊ ဟောန္တိ-
ဖြစ်ကုန်၏၊ တတ္ထ- ထိုတစ်ဆယ့်သုံးပါးသောတရားတို့တွင်၊ ဝိပဿနာ-
ဝိပဿနာသည်၊ နိစ္စ နိမိတ္တံ- နိစ္စနိမိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ သုခနိမိတ္တံ- သုခနိမိတ်ကို
လည်းကောင်း၊ အတ္တနိမိတ္တံ- အတ္တနိမိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ည္ဈိဋ္ဌေတိ- ခွဲ၏၊
ဣတိတသ္မာ- ထိုကြောင့်၊ အနိမိတ္တာနာမ- အနိမိတ္တမည်၏၊ စတ္တာရော-
လေးပါးကုန်သော၊ အာရပ္ပိ- အာရပ္ပတို့သည်၊ ရူပနိမိတ္တဿ- ရုပ်ဟူသောနိမိတ်၏၊
အဘာဝေန- မရှိခြင်းကြောင့်၊ အနိမိတ္တာနာမ- အနိမိတ္တမည်ကုန်၏၊ အဂ္ဂဖလာနိ-
မဂ်ဖိုလ်တို့သည်၊ နိမိတ္တကရဏနံ- အမှတ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော၊ ကိလေသာနံ-
ကိလေသာတို့၏၊ အဘာဝေန- မရှိခြင်းကြောင့်၊ အနိမိတ္တာနိ- အနိမိတ္တမည်ကုန်၏၊
နိဗ္ဗာနဓ္မံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်လည်း၊ အနိမိတ္တမေဝ- အနိမိတ္တမည်သည်သာလျှင်တည်း၊ တံ
ပန- ထိုနိဗ္ဗာန်သည်ကား၊ စေတောဝိမုတ္တိ- စေတောဝိမုတ္တိသည်၊ နဟောတိ- မဖြစ်၊
တသ္မာ- ထိုကြောင့်၊ နဂဟိတံ- မယူအပ်၊ အထ- ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ကသ္မာ-
အဘယ်ကြောင့်၊ သုညတာစေတောဝိမုတ္တိ- သုညတာစေတောဝိမုတ္တိကို၊ နဂဟိတာ-
မယူအပ်သနည်း၊ ဣတိအယံ- ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ- အမေးတည်း၊ သာ- ထိုသုညတာ
စေတောဝိမုတ္တိကို၊ သုညာရာဂေနာတိအာဒိ- သုညာရာဂေနဤသို့အစရှိသော
စကားကို၊ ဝစနတော- ဟောတော်မူ သောကြောင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော တရားတို့၌၊
အနုပဝိဇ္ဇာဝ- ဝင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ တသ္မာ- ထိုကြောင့်၊ ဝိသုံ- အသီး၊
နဂဟိတာ- မယူအပ်၊ ဧကတ္တာတိ- ဧကတ္တာဟူသည်ကား၊ အာရမ္မဏဝသေန-

၄၆၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ။

အာရုံ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဧကတ္ထာ၊ ဧကတ္ထမည်၏၊ ဟိသမ္ပံ၊ မှန်၏၊ အပ္ပမာ
 ဏံ၊ အပ္ပမာဏ-လည်းကောင်း၊ အာကိဉ္ဇညံ၊ အာကိဉ္ဇည-လည်းကောင်း၊
 သုညတံ၊ သုညတ-လည်းကောင်း၊ အနိမိတ္တံ၊ အနိမိတ္တ-လည်းကောင်း၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တောဒိ၊ ထိုအမည်တို့
 သည်၊ နိဗ္ဗာနသေဝ၊ နိဗ္ဗာန်၏သာလျှင်၊ နာမာနိ၊ အမည်တို့တည်း၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ဣမိနာပရိယာယေန၊ ဤသို့သော အကြောင်းပရိယာယ် အားဖြင့်၊
 ဧကတ္ထာ၊ ဧကတ္ထမည်၏၊ အညသ္မိံ၊ ပနဌာနေ၊ တပါးသောအရာ၌ကား၊ အပ္ပ
 မာဏာနိ၊ အပ္ပမာဏတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ အညသ္မိံ၊ တပါးသော
 အရာ၌၊ အာကိဉ္ဇညာ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊
 အညသ္မိံ၊ တပါးသောအရာ၌၊ သုညတာ၊ သုညတတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏၊ အညသ္မိံ၊ တပါးသောအရာ၌၊ အနိမိတ္တာ၊ အနိမိတ္တတို့သည်၊
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမိနာပရိယာယေန၊ ဤသို့သောအ
 ကြောင်းပရိယာယ်ဖြင့်၊ ဗျဉ္ဇနာ၊ သဒ္ဓါတို့သည်၊ နာနာ၊ ထူးကုန်၏၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ-မထေရ်သည်၊ ယထာနုသန္တိနာဝ၊
 ယထာနုသန္တေအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဒေသနံ၊ ဒေသနာတော်ကို၊ နိဌာပေသိ၊
 ဆုံးစေ၏၊ ဣတိ၊ ဤတွင်မဟာဝေဒလ္လသုတ်၏-အတွင်အပြီးတည်း၊
 မဟာဝေဒလ္လသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ မဟာဝေဒလ္လသုတ်၏-အတွင်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ၊
 ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

ရူဠဝေဒလ္လသုတ်။

☞ ဧဝံမေသုတန္တိ၊ ဧဝံမေသုတံ အစရှိသော- သုတ်သည်၊ ရူဠဝေဒလ္လ
 သုတ္တံ၊ ရူဠဝေဒလ္လသုတ်တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုရူဠဝေဒလ္လသုတ်၌၊ ဝိသာခေါ
 ဥပါသကောတိ၊ ဝိသာခေါ ဥပါသကော- ဟူသည်ကား၊ ဝိသာခေါတိ၊
 ဝိသာခါဟူ၍၊ ဧဝံနာမကော၊ ဤသို့အမည်ရှိသော၊ ဥပါသကော၊ သတင်း
 သည်တည်း၊ ယေနဓမ္မဒိန္နာတိ၊ ယေနဓမ္မဒိန္နာ-ဟူသည်ကား၊ ယေန၊ အကြင်
 အရပ်၌၊ ဓမ္မဒိန္နာနာမ၊ ဓမ္မဒိန္နာအမည်ရှိသော၊ ဘိက္ခုနီ၊ ရဟန်းမိန်းမသည်၊
 အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တေန၊ ထိုရဟန်းမိန်းမရှိရာအရပ်သို့၊ ဥပသကံမိ၊ ကပ်၏၊ အယံ
 ဝိသာခေါ၊ ဤဝိသာခါသည်၊ ကောပန၊ အဘယ်သူနည်း၊ ဓမ္မဒိန္နာ၊ ဓမ္မဒိန္နာ
 သည်၊ ကာ၊ အဘယ်နည်း၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ ဥပသကံမိ၊ ကပ်သ
 နည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ဝုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ ဝိသာခေါနာမ၊ ဝိသာ

ခါမည်သည်ကား၊ ဓမ္မဒိန္နာယ၊ ဓမ္မဒိန္နာ အမည်ရှိသော- ရဟန်းမိန်းမ၏၊
ဝိဟိကာလေ၊ လူဖြစ်စဉ်အခါ၌၊ သရဿာမိကော၊ အိမ်ရှင်တည်း၊ သော၊
ကိုယ်သာခါသည်၊ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
သဗ္ဗာသဗ္ဗာမိ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်-သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို၊ အဘိသမ္ဘု၏
တွာ၊ သိတော်မူပြီး၍၊ ပဝတ္တဝရဓမ္မစင်္ကြော၊ မြတ်သော ဓမ္မစင်္ကြာတရား
ကိုဟောတော် မူသည်ရှိသော်၊ ယဿာဒယော၊ ယသသုဋ္ဌေး အစရှိကုန်
သော၊ ကုလပုတ္တော၊ အမျိုးကောင်းသားတို့ကို၊ ဝိနိတွာ၊ ဆုံးမတော်မူပြီး၍၊
ဥရုဝေလံ၊ ဥရုဝေလတောသို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ တတ္ထ၊ ထိုဥရုဝေလတော
၌၊ ဇဗ္ဗိလသဟသံ၊ ဥရုဝေလအစရှိသော-တထောင်သောရသေ့ ညှိနောင်
အပေါင်းကို၊ ဝိနိတွာ၊ ဆုံးမ၍၊ ပုရာဏဇဗ္ဗိလေဟိ၊ ရှေး၌ရသေ့ဖြစ်ဘူးကုန်
သော၊ ဒိဏာသဝတိက္ခ၊ ဟိ၊ ရဟန္တာဖြစ်ကုန်သော-ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဗ္ဗိ၊
တကွ၊ ရာဇဝဟံ၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့၊ ဂစ္ဆာ၊ ကြွသွားတော်မူ၍၊ ဗုဒ္ဓဒဿ
နတ္ထံ၊ ဘုရားကို ဖူးမြင်ခြင်းငှါ၊ ခွါဒသနဟုတာယ၊ တသိန်းနှစ်သောင်းအ
တိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်နှင့်၊ သဗ္ဗိ၊ တကွ၊ အာဂတဿ၊
လာသော၊ ဗိမ္ဗိသာရမဟာရာဇဿ၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးအား၊ ဓမ္မံ၊ တရား
တော်ကို၊ ဒေသသိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ ရညာ၊ မင်းနှင့်၊
သဗ္ဗိ၊ တကွ၊ အာဂတေသု၊ လာကုန်သော၊ ခွါဒသနဟုတေသု၊ တသိန်း
နှစ်သောင်း- အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော သူတို့တွင်၊ ဧကနဟုတံ၊ တ
သောင်းသောပရိသတ်သည်၊ ဥပါသကတ္ထံ၊ ဥပသကာ၏-အဖြစ်ကို၊ ပဋိ
ဝေဒေသိ၊ ကြား၏၊ ဧကဒသနဟုတာနိ၊ တသိန်း တသောင်းသော-ပရိ
သတ်တို့သည်၊ သောတာပတ္တိဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌၊ ရညာဗိမ္ဗိသာ
ရေန၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်းနှင့်၊ သဗ္ဗိ၊ တကွ၊ ပတိဋ္ဌဟိံသု၊ တည်လေကုန်ပြီ၊ တေ
သံ၊ ထိုတသိန်းတသောင်းကုန်သော-သောတာပန်တို့တွင်၊ အယံ၊ ဤဝိသာ
ခါသည်၊ အညတရော၊ တလောက်သော၊ ဥပါသကော၊ ဘိတင်းသည်
သည်၊ တေဟိ၊ ထိုတသိန်းတသောင်းသော-ပရိသတ်တို့နှင့်၊ သဗ္ဗိ၊ တကွ၊
ပဌမဒဿနေယေဝ၊ ဘုရားကို ရှေးဦးစွာ ဖူးမြင်သော- အခါ၌သာလျှင်၊
သောတာပတ္တိဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍၊ ဝုန၊ တ
ဘန်၊ ဧကဒိဝသံ၊ တနေ့သောနေ့၌၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ သုတွာ၊ ကြားနာရ၍၊
သကဒါဂါမိဖလံ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်သို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ တတော၊ ထိုသို့
ရောက်ပြီးသည်မှ၊ အပခုဘာဂေဝိ၊ နောက်အဘို့ကာလ၌လည်း၊ ဧကဒိဝ
သံ၊ တနေ့သောနေ့၌၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ သုတွာ၊ ကြားနာရ၍၊ အနာဂါမိဖလံ၊

အနာဂါမိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌိတော- တည်လေ၏။ သော- ထိုဝိသာခါ အမည်ရှိသော ဥပါသကာသည်။ အနာဂါမိ- အနာဂါမိသည်။ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဂေဟံ- အိမ်သို့၊ အာဂစ္ဆန္တော- လာသည်ရှိသော်၊ အညေသု- တပါးကုန်သော၊ ဒိဝသေသု- နေတို့၌၊ ဣတော စိတော စ- ထိုမှဤမှလည်း၊ ဩလောကေန္တော- ကြည့်လျက်၊ သိတံ- ပြီးရယ်ခြင်းကို၊ ကုရမာနော- ပြုလျက်၊ ဟသမာနော- ရယ်ရွှင်သည်ဖြစ်၍၊ အာဂစ္ဆတိ ယထာ၊ လာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ- ထိုအတူ၊ အနာဂန္တော- မလာမူ၍၊ သန္တိန္ဒြေယော- ငြိမ်သက်သော ဣန္ဒြေရှိသည်၊ သန္တမာနသော- ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ အဂမာသိ- သွားလေ၏။

ဓမ္မဒိန္နာပိ- ဓမ္မဒိန္နာသည်လည်း၊ သီဟပဉ္စရံ- ခြင်္သေ့ခံသော လေသာပြုတင်းတံခါးကို၊ ဥဂ္ဂါဓေတော- ဖွင့်၍၊ ဝီထိ- ခရီးကို၊ ဩလောကယမာနာ- ကြည့်မျှော်လျက်၊ တဿ- ထိုဝိသာခါ ဥပါသကာ၏၊ အာဂမနာကာရံ- လာသော အခြင်းအရာကို၊ ဒိသ္မာ- မြင်၍၊ ဧတံ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ တဿ- ထိုဝိသာခါ ဥပါသကာအား၊ ပစ္စုဂ္ဂမနံ- ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်းကို၊ ကုရမာနာ- ပြုသည်ရှိသော်၊ သောပါနသီသေ- စောင်းတန်းလှေကားဦး၌၊ ဌတွာ- ရပ်၍၊ ဩလမ္မကတ္ထံ- ဆွဲစိမ့်သောငှါ၊ ဟတ္ထံ- လက်ကို၊ ပဿာရေသိ- ဆန့်၏၊ ဥပါသကော- ဝိသာခါ သီတင်းသည်သည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဟတ္ထံ- လက်ကို၊ သမိဇ္ဈေသိ- ကွေး၏၊ သာ- ထိုဓမ္မဒိန္နာသည်၊ ပါတရာသဘောဇနကာလေ- နံနက်စာ စားသောက်သောအခါ၌၊ ဇာနိဿာမီတိ- သိအံ့ ဟူ၍၊ စိန္တေသိ- ကြံ၏၊ ဥပါသကော- ဝိသာခါသီတင်းသည်သည်၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေး၌၊ တာယ- ထိုဓမ္မဒိန္နာနှင့်၊ သဒ္ဓိ- တကွ- ဧကတော- တပေါင်းတည်း၊ ဘုဉ္ဇတိ- စား၏၊ တံဒိဝသံ ပန- ထိုနေ့၌ကား၊ တံ- ထိုဓမ္မဒိန္နာကို၊ အနပလောကေတွာ- မကြည့်မူ၍၊ ယောဂါဝစရော- ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းသော၊ ဘိက္ခုဝိယ- ရဟန်းကဲ့သို့၊ ဧကကောဝ- တယောက်အထည်းထည်းသာလျှင်၊ ဘုဉ္ဇတိ- စား၏၊ သာ- ထိုဓမ္မဒိန္နာသည်၊ သယနကာလေ- အိပ်သောအခါ၌၊ ဇာနိဿာမီတိ- သိအံ့ဟူ၍၊ စိန္တေသိ- ကြံ၏၊ ဥပါသကော- ဝိသာခါ သီတင်းသည်သည်၊ တံဒိဝတံ- ထိုနေ့၌၊ သိရိဂစ္ဆံ- ကြက်သရေတိုက်ခန်းသို့၊ န ပါဝိသိ- မဝင်၊ အညံ ဂစ္ဆံ- တပါးသော တိုက်ခန်းကို၊ ပဋိဇ္ဈေပေတွာ- သုတ်သင်စေ၍၊ နိပ္ပဇ္ဇတိ- အိပ်၏၊ ဥပါသိကာ- ဓမ္မဒိန္နာမည်သော သီတင်းသည်သည်၊ ကိ-

အသို့နည်း၊ အဿ၊ ထိုဝိသာခါ-သိတင်းသည်အား၊ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ငါ့တပျား၊
 သော-ဝိန်းမန္တ၊ ပတ္တနာ၊ တောင့်တခြင်းသည်၊ အတ္တိနုခေါ၊ ရှိလေတော့-
 သလော၊ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မှု၊ ကေနိဒေဝ ပရိဘောဒကေန၊ တစုံတ
 ယောက်သော-ကွဲပြားအောင် ပြုတတ်သောသူသည်၊ ဘိန္ဒော၊ ကွဲပြား
 အောင်ပြုလေသလော၊ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မှု၊ မယမေဝ၊ ငါ့အားပင်လျှင်၊
 ကောမိဒေါသော၊ တစုံတခုသော-အပြစ်သည်၊ အတ္တိ၊ ရှိလေ သလော၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဗလဝဒေါမနဿာ၊ သည်းစွာသော နှလုံးမသာယာခြင်းရှိ
 သည်ဟုတွေးမြင်၍၊ ကေန္ဒေဒိဝသေ၊ တရက်နှစ်ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ဝသိတ
 ကာလေ၊ နေပြီးသော အခါ၌၊ ဥာဝဉ္စ၊ သိခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း
 ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့-နှလုံးပိုက်၍၊ တဿ၊ ထိုဝိသာခါ-သိတင်းသည်အား၊ ဥပ
 ဌာနံ၊ အနီးဖြစ်သော-အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆာ၊ သွား၍၊ ဝဗ္ဗိတွာ၊ ရှိခိုး၍၊ အဋ္ဌာသိ၊
 ရပ်၏။

ဥပါသကော၊ ဝိသာခါ-သိတင်းသည်သည်၊ ဓမ္မဒိန္န၊ ဓမ္မဒိန္နာ၊ ကိံ၊
 အဘယ်ကြောင့်၊ အကာလေ၊ အခါမဟုတ်သည်၌၊ အာဂတာ၊ လာသည်၊
 အသိ၊ ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ဝုတ္တိ၊ မေး၏၊ အယုပုတ္တ၊ အရှင်သား၊
 အာဂတာ၊ လာသည်၊ အာမအမ္ဘိ၊ ဖြစ်သည်မှန်၏၊ တွံ၊ အရှင်သားသည်၊
 ပေါရာဏောယထာ၊ ရှေးအခါ၌ကဲ့သို့၊ န၊ မဟုတ်၊ ကိံ၊ အသို့နည်း၊ တေ၊
 အရှင် သားအား၊ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဉ္စ၊ ပတ္တနာ၊ တောင့်တအပ်သော-ဝိန်းမ
 သည်၊ အတ္တိ၊ ရှိသလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တိ၊ မေး၏၊ ဓမ္မဒိန္န၊ ဓမ္မဒိန္နာ၊ နုတ္တိ၊
 မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တိ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ အညော၊ တပါးသော၊ ကော
 မိ၊ တစုံတယောက်သော၊ ပရိဘောဒကော၊ ကွဲပြားအောင်-ဖျက်ဆီးတတ်
 သောသူသည်၊ အတ္တိ၊ ရှိသလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တိ၊ မေး၏၊ အယုတ္တိ၊ ဤ
 အကြား၌-ကွဲပြားအောင် ပြုတတ်သောသူသည်လည်း၊ နုတ္တိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့မရှိသည်ရှိသော်၊ မယမေဝ၊ အက္ခန္တိ
 အားသာလျှင်၊ ကောမိဒေါသော၊ တစုံတခုသော-အပြစ်သည်၊ ဘဝိဿ
 တိ၊ ဖြစ်လေရာအံ့သော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တိ၊ မေး၏၊ ဝုယုတ္တိ၊ သင်အား
 လည်း၊ ဒေါသော၊ စိုးစဉ်းသော-အပြစ်သည်၊ နုတ္တိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 အာဟ၊ ဆို၏၊ အထ၊ ထိုသို့-အပြစ်မရှိသည်ဖြစ်လျက်၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်
 ကြောင့်၊ မယာ၊ အက္ခန္တိနှင့်၊ သန္တိ၊ တကွ၊ ယထာပကတိယာ၊ ပြကတေ
 သော-သဘောအလျောက်၊ အလ္လပသလ္လပ မတ္တိ၊ ရှေးဦးစွာ ပြောဆို
 ခြင်း-အဘန်တလဲလဲ ပြောဆိုခြင်း မျက်လည်း၊ နကရေထ၊ မပြုကုန်

၄၆၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တဝိယထွေ

သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဗုဒ္ဓိ၊ မေး၏၊ သော၊ ထိုဝိသဘာဝ-သိတင်းသည်သည်၊
 ဝိန္တေသိ၊ ကြံ၏၊ အယံလောကုတ္တရဓမ္မောနာမ၊ ဤလောကုတ္တရာတရားကို
 မည်သည်ကား၊ ဂရုဘာရိယော၊ အလေး အမြတ် ပြုအပ်သော- တရား
 တည်း၊ နပကာသေတဗ္ဗော၊ ထင်ရှားမပြုအပ်၊ သဂေ၊ အကယ်၍၊ ခေါပန၊ စင်
 စစ်လျှင်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ နကထေသသမိ၊ မပြောကြားသည်ဖြစ်အံ့၊ အယံ၊
 ဤဓမ္မဒိန္နာသည်၊ ဟဒယံ၊ ရင်သည်၊ ဗာလေတွာ၊ ကဲ့၍၊ ဧတ္ထေဝ၊ ဤအရပ်၌
 ငင်လျှင်၊ ကာလံကရေယျ၊ သေခြင်းကိုပြုရာ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးလိုက်၍၊
 ကာသာ၊ ထိုဓမ္မဒိန္နာအား၊ အနုဂ္ဂဟတ္ထာယ၊ ခြီးမြှင့်ခြင်း၌၊ ဓမ္မဒိန္နံ၊ ဓမ္မဒိန္နာ၊
 အဟံ၊ ငါသည်၊ သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဓမ္မဒေသနံ၊ တရားဟော၊ တင်မှု
 သည်ကို၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊ လောကုတ္တရဓမ္မောနာမ၊ ထိုသုံးပါးမှထွက်မြောက်
 ကြောင်းဖြစ်သော-တရားမည်သည်ကို၊ အဓိဂတော၊ ရ၏၊ တံ၊ ထိုဘုံသုံး
 ပါးမှ-ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော-တရားကို၊ အဓိဂတဿ၊ ရသော
 သူအား၊ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ လောကိယကိရိယာ၊ လူတို့၏အမှု
 အရာသည်၊ နဝဋ္ဌတိ၊ မအပ်၊ တံ၊ သင်သည်၊ ယဒိဣန္ဒြိယံ၊ အကယ်၍-အလို
 ရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ တဝ၊ သင်၏၊ စတ္တာလီသကောဋိယော၊ ကုဇ္ဈလေးဆယ်
 သော-ဥစ္စာတို့လည်းကောင်း၊ မမ၊ ငါ၏၊ စတ္တာလီသကောဋိယော၊ ကုဇ္ဈ
 လေးဆယ်သော-ဥစ္စာတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အသိတိကောဋိဓနံ၊
 ကုဇ္ဈရှစ်ဆယ်သော-ဥစ္စာသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဧတ္ထ၊ ဤကုဇ္ဈရှစ်ဆယ်
 သောဥစ္စာ၌၊ ဣဿရာ၊ အစိုးရသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ မမ၊ ငါ၏၊ မာသိဋ္ဌာနေ
 ဝါ၊ အမိအရာ၌လည်းကောင်း၊ ဘဂိနိဋ္ဌာနေဝါ၊ နှမအရာ၌လည်းကောင်း၊
 ဌတွာ၊ တည်၍၊ ဝဿ၊ နေပါလော၊ တယာ၊ သင်သည်၊ ဒိန္နေန၊ ပေးအပ်သော၊
 ဘတ္တပိဏ္ဍမတ္တကေန၊ ထမင်းစိုက်မျှဖြင့်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ယာပေသသမိ၊
 မျှအံ့၊ အသ၊ ထိုသို့မဟုတ်မှု၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ နကဧရာသိ၊ မပြုလိုသည်ဖြစ်အံ့၊
 ဣမေသောဂေ၊ ဤဥစ္စာတို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ကုလဂေဟံ၊ အမျိုးအိမ်သို့၊
 ဂစ္ဆ၊ သွားလေ၊ တေ၊ သင်အား၊ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဉ္စ၊ ပတ္တနာ၊ ယောက်ျားတပါး
 ကို-တောင့်တခြင်းသည်၊ အထာပိနတ္ထိ၊ အကယ်၍-မရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ အဟံ၊
 ငါသည်၊ တံ၊ သင်ကို၊ ဘဂိနိဋ္ဌာနေဝါ၊ နှမအရာ၌လည်းကောင်း၊ မိတုဋ္ဌာနေ
 ဝါ၊ သွီးအရာ၌လည်းကောင်း၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ ပေါသေသသမိ၊ ပွေး
 ကျွေးအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ကထေသိ၊ ပြောကြား၏၊ သာ၊ ထိုဓမ္မဒိန္နာသည်၊
 ဝိန္တေသိ၊ ကြံ၏၊ ပကတိပုရိသော၊ ပြကတေ သော-ယောက်ျားသည်၊ ဧဝံ၊
 ဤသို့၊ ဝတ္တာနာမ၊ ဆိုနိုင်သော-သူမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဧတေန၊ ဤအရှင်

သားသည်၊ အဒ္ဓါစင်စစ်၊ လောကုတ္တရာ ဝရေဓမ္မာ၊ ဘုံသုံးပါးမှ ထွက်
 မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော- မြတ်သောတရားကို၊ ပဋိဝိဇ္ဇော၊ ထိုးထွင်း၍
 ဘိအပ်ပြီ၊ သောပနဓမ္မော၊ ထိုဘုံသုံးပါးမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်
 သော-မြတ်သော တရားကိုကား၊ ဝုရိသေ ဟေဝ၊ ယောကျ်ားတို့သည်
 သာလျှင်၊ ပဋိဝိဇ္ဇိတဗ္ဗောဏိံ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သလော၊ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့
 မဟုတ်မူ၊ မာတုဂါမေဝိ၊ မာတုဂါမသည်လည်း၊ ပဋိဝိဇ္ဇိတံ၊ ထိုးထွင်း၍
 သိခြင်းငှါ၊ သက္ကတိ၊ တတ်ကောင်းအံ့လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍၊ ဝိသာခံ၊
 ဝိသာခါအမည်ရှိသော-သီတင်းသည်ကို၊ ကိံ၊ အသို့နည်း၊ ဧသောဓမ္မော၊
 ဤဘုံသုံးပါးမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော-မြတ်သော တရားကို၊
 ဝုရိသေဟေဝ၊ ယောကျ်ားတို့သည်သာလျှင်၊ လဘိတဗ္ဗောနုခေါ၊ ရေထိုက်
 သလော၊ မာတုဂါမေဝိ၊ မာတုဂါမသည်လည်း၊ လဒ္ဓံ၊ ရေခြင်းငှါ၊ သက္ကတိ၊
 တတ်ကောင်းပါအံ့လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဧတံဝစနံ၊ ဤစကားကို၊ အာဝေါစ၊
 ဆို၏၊ ဓမ္မဒိန္နံ၊ ဓမ္မဒိန္နာ၊ ကိံ ဝဒေသိ၊ အဘယ်သို့ဆိုသနည်း၊ ယေစ၊ အကြင်
 သူတို့သည်လည်း၊ ပဋိပန္နကာ၊ ကျင့်ကုန်၏၊ တေ၊ ထိုကျင့်ကုန်သော-သူတို့
 သည်၊ ဧတဿ၊ ထိုဘုံသုံးပါးမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော-တရား
 ၏၊ ဒါယာဒါ၊ အမွေခံတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ယဿယဿ၊ အကြင်
 အကြင်သူအား၊ ဥပနိဿယော၊ အကြောင်းဥပနိဿယသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊
 သောသော၊ ထိုထိုသို့သောသူသည်၊ ဧတံ၊ ထိုဘုံသုံးပါးမှ ထွက်မြောက်
 ကြောင်းဖြစ်သော-တရားကို၊ ပဋိလဘိဿတိ၊ ရလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 အာဝေါစ၊ ဆို၏၊ ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့မာတုဂါမ တို့သည်-ရသည်ရှိသော်၊
 မယံ၊ အကျွန်ုပ်အား၊ ပဗ္ဗန္တံ၊ ရဟန်း၏အဖြစ်ကို၊ အနုဇာနာထ၊ ခွင့်ပြုပါကုန်၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဝေါစ၊ ဆို၏၊ ဘဒ္ဒေ၊ အရွယ်အဆင်း ကောင်းခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ
 သော-ဓမ္မဒိန္နာ၊ သာရ၊ ကောင်းပြီ၊ အဟတ္ထိ၊ ငါသည်လည်း၊ တံ၊ သင်ကို၊
 ဧတသ္မိံ၊ ယေဝမဂ္ဂေ၊ ထိုရဟန်းပြုခြင်း တည်းဟူသော- ခရီး၌သာလျှင်၊
 ယောဇေတုကာမော၊ ယဉ်စေခြင်းငှါအလိုရှိ၏၊ တေ၊ သင်၏၊ မနံပန၊ ပိတ်
 ကိုကား၊ အဇာနမာနော၊ မသိသေးသည်ဖြစ်၍၊ နကထေမိ၊ မဆိုသတည်း၊
 ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ တာဝဒေဝ၊ ထိုခဏ၌ပင်လျှင်၊ ဗိမ္ဗိသာရဿ၊ ဗိမ္ဗိသာရ
 အမည်ရှိသော၊ ရညော၊ မင်း၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဂန္တော၊ သွား၍၊ ဝန္တိတွား
 ရှိခိုး၍၊ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်၏။

ရာဇာမင်းသည်၊ ဂဟပတိ၊ ဝိသာခါသူကြွယ်၊ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်၊
 အကာလေ၊ အခါမဟုတ်သည်၌၊ အာဂတော၊ လာသည်၊ အသိ၊ ဖြစ်သ

၄၆၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏၊ မဟာရာဇ၊ မင်းကြီး၊ ဓမ္မဒိန္န၊ ဓမ္မဒိန္နသည်
ပဗ္ဗဇိဿာဒိတိ၊ ရဟန်းပြုအံ့ဟူ၍၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ နား
တော်လျှောက်၏၊ အဿာ၊ ထိုဓမ္မဒိန္နအား၊ ကိံ၊ ပန၊ အဘယ်မည်သော
ဝတ္ထုကို၊ လဒ္ဓံ၊ ရခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏၊
ဒေဝ၊ အရှင်မင်းကြီး၊ အညံ၊ တပါးသော၊ ကိဉ္စိ၊ တစ်ခုတစ်ခုအလိုရှိအပ်သော
ဝတ္ထုသည်၊ နုတ္တိ၊ မရှိ၊ သုဝဏ္ဏသိဝိကံ၊ ရွှေထင်းစင်ကို၊ လဒ္ဓံ၊ ရခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇ
တိ၊ သင့်၏၊ နဂရဉ္စ၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကိုလည်း၊ ပဋိဇ္ဇေ၊ ပေဘုံ၊ သုတ်သင်စေ
ခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ နားတော်လျှောက်၏၊ ရာဇ၊
မင်းကြီးသည်၊ သုဝဏ္ဏသိဝိကံ၊ ရွှေထင်းစင်ကို၊ ဒတွာ၊ ပေး၍၊ နဂရံ၊ မြို့ကို၊
ပဋိဇ္ဇေ၊ ပေဘိ၊ သုတ်သင်စေ၏၊ ဝိသာခေါ၊ ဝိသာခါမည်သော-သီတင်း
သည်သည်၊ ဓမ္မဒိန္န၊ ဓမ္မဒိန္နကို၊ ဂန္ဓောဒကေန၊ နံ့သာရေဖြင့်၊ နှာပေတွာ၊
ရေချိုးစေ၍၊ သဗ္ဗာလကာရေဟိ၊ အသုံးရှိသော-တန်ဆာတို့ဖြင့်၊ အလကာ
ရာပေတွာ၊ တန်ဆာဆင်စေ၍၊ သုဝဏ္ဏသိဝိကာယ၊ ရွှေထင်းစင်၌၊ နိသီဒါ
ပေတွာ၊ ထိုင်နေစေ၍၊ ဉာတိဂဏေန၊ ဆွေမျိုးအပေါင်းဖြင့်၊ ပရိဝါရာပေတွာ
ခြံရံစေ၍၊ ဂန္ဓပုပ္ဖာဒိတိ၊ နံ့သာပန်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပူဇာယမာနော၊
ပူဇော်လျက်၊ နဂရဝါသနံ၊ မြို့နေ လူအပေါင်းတို့အား-ထု ဖွင်းသည်ကို၊
ကရာဇန္ဓာ ဝိယ၊ ပြုသကဲ့သို့၊ ဘိက္ခုနိ ဥပဿယံ၊ ရဟန်း မိန်းမ တို့၏
ကျောင်းသို့၊ ဂတိံ၊ သွား၍၊ အယေ၊ အရှင်မတို့၊ ဓမ္မဒိန္န၊ ဓမ္မဒိန္နကို၊ ပဗ္ဗာဇေ
ထ၊ ရဟန်းပြုပါကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ ဘိက္ခုနိယော၊ ရဟန်းမိန်း
မတို့သည်၊ ဂဟပတိ၊ သူကြွပ်၊ ကောဝိ၊ နွေဝါဒေါသေ၊ တကြိပ်-နှစ်ကြိပ်
သောအပြစ်တို့ကို၊ သဟိတံ၊ သည်းခံခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
အာဟံသု၊ ဆိုကုန်ပြီ၊ အယေ၊ အရှင်မတို့၊ ကောဝိ၊ တစ်ခုတစ်ခုသော၊ ဒေါ
သော၊ အပြစ်သည်၊ နုတ္တိ၊ မရှိ၊ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါယုံကြည်၍၊ ပဗ္ဗဇတိ၊ ရဟန်းပြု
၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ ကော၊ တယောက်သော၊
ဗျတ္တာ၊ လိမ္မာသော၊ ထေရီ၊ မထေရီမသည်၊ တပပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနံ၊ တပပဉ္စက
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ အာစိက္ခိတွာ၊ ကြား၍၊ ကေသေ၊ ဆံတို့ကို၊ ဩဟာရေတွာ၊
ချစေ၍၊ ပဗ္ဗာဇေသိ၊ ရဟန်းပြု၏၊ ဝိသာခေါ၊ ဝိသာခါဒါယကာသည်၊ အယေ၊
အရှင်မ၊ အဘိရမ၊ လွန်စွာမွေ့လျော်သော၊ ဓမ္မော၊ တရားတော်ကို၊ သွာချာ
တော၊ ကောင်းစွာဟောတော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ဝဋ္ဌိတွာ၊ ရှိခိုး၍၊ ပက္ကမိ၊
ဖဲလေ၏။ ။

တဿာ၊ ထိုဓမ္မဒိန္နာ၏၊ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော၊ ရဟန်းပြုသောနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာ
ယ၊ စ၍၊ လာဘသက္ကာရော၊ လာဘ်ပူဇော်သကာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်၏၊ တေ
နေဝ၊ ထိုလာဘ်ပူဇော်သကာ သည်သာလျှင်၊ ပလိဗုဒ္ဓါ၊ နှောင့်ရှက်သည်
ဖြစ်၍၊ သမဏဓမ္မံ၊ ရဟန်းတရားကို၊ ကာတုံ၊ အားထုတ်ခြင်းငှါ၊ ဩကာသံ၊
အခွင့်ကို၊ နုလဘာတိ၊ မရ၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ သာ၊ ထိုဓမ္မဒိန္နာသည်၊ အာစရိ
ယုပဏ္ဏာယာ၊ ဆရာဥပဏ္ဏာယ်-ဖြစ်ကုန်သော၊ ထေရိယော၊ မထေရ်မတို့ကို၊
ဂဟေတွာ၊ ပင့်ခေါ်၍၊ ဇနပဒံ၊ ဇနပုဒ်သို့၊ ဂစ္ဆံ၊ သွား၍၊ အဋ္ဌတိ၊ သာယ
အာရမ္မဏေသု၊ သုံးသွေ့ရှပ်ပါးသော-အာရုံတို့တွင်၊ ဗိတ္တရူပိတံ၊ ဗိတ်သည်
နှစ်သက်အပ်သော၊ ကဗ္ဗဋ္ဌာနံ၊ ကဗ္ဗဋ္ဌာန်းကို၊ ကထာပေတွာ၊ ဟောစေ၍၊
သမဏဓမ္မံ၊ ရဟန်းတရားကို၊ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ အာရဒ္ဓါ၊ အားထုတ်၏၊
အဘိနိဟာရသမ္ပန္နတ္တာပန၊ ရှေး၌ဖြည့်အပ်ပြီးသော-ပါရမီနှင့်ဖြည့်စုံသည်
၏-အဖြစ်ကြောင့်ကား၊ အတိဝိရံ၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာ၊ နုကိလမိတ္ထ၊ မပင်
ပန်းကုန်၊ ဟိဝိတ္တာရေမိ၊ ချွဲဦးအံ့၊ ဣတော၊ ဤကမ္ဘာမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ သတ
သဟဿကပ္ပမတ္ထကော၊ ကမ္ဘာတသိန်းထက်၌၊ ပဒုမုတ္တရောနာမ၊ ပဒုမုတ္တ
ရအမည်တော်ရှိသော၊ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ လောကေ၊ လောက၌၊
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်တော်မူ၏၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ သော၊ ဤဓမ္မဒိန္နာသည်၊
ဧကသ္မိံ၊ ကုလေ၊ တဦးသောအမျိုးအိမ်၌၊ ဒါသိ၊ ကျွန်မသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍
အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ဧကသေ၊ ဆံတို့ကို၊ ဝိတ္တိဏိတွာ၊ ရောင်း၍၊ သုဇာတတ္ထေ
ရဿနာမ၊ သုဇာတထေရ်-အမည်ရှိသော၊ အဂ္ဂသာဝကဿ၊ အဂ္ဂသာဝ
ကအား၊ ဒေါနံ၊ အလှူကို၊ ဒတွာ၊ ပေးလှူ၍၊ ပတ္တနံ၊ ဆုတောင်းခြင်းကို၊ အကာ
သိ၊ ပြုပြီ၊ သာ၊ ထိုဓမ္မဒိန္နာသည်၊ ကာယပတ္တနာဘိနိဟာရသမ္ပတ္တိယာ၊ ထို
ဆုတောင်းပထနာ၏-ဖြည့်စုံခြင်းဖြင့်၊ အတိဝိရံ၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာ၊ နုကိလ
မိတွာ၊ မပင်ပန်းစေမူ၍၊ ကတိပါပောနေဝ၊ နှစ်ရက်-သုံးရက်ဖြင့်သာလျှင်၊
အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ ဗိန္နေသိ၊ ကြံ၏၊ ကိံ၊ ဗိန္နေ
သိ၊ အဘယ်သို့ကြံသနည်း၊ အတံ၊ ငါသည်၊ ယေနတ္ထေန၊ အကြင်အရဟတ္တ
ဖိုလ်ဟူသော-အကျိုးကြောင့်၊ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌၊ ပဗ္ဗဇိတော၊
ရဟန်းပြု၏၊ သောအတ္ထော၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ် တည်းဟူသော-အကျိုး
သည်၊ မတ္တကံ၊ အပြီးအဆုံးသို့၊ ပတ္ထော၊ ရောက်ပြီ၊ မေ၊ ငါအား၊ ဇနပဒဝါ
သေန၊ ဇနပုဒ်၌နေခြင်းဖြင့်၊ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ မဟံ၊ ငါ၏၊ ဥာတ
ကာဝိ၊ ဆွေမျိုးတို့သည်လည်း၊ ဝုညာနိ၊ ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကရိဿန္တိ၊ ပြု
ကုန်လတ္တံ့၊ ဘိက္ခုနိသံ၊ စောဝိ၊ ရဟန်းမိန်းမအပေါင်းသည်လည်း၊ ပုပ္ဖယေ

ဟိ၊ ပစ္စည်းတို့ဖြင့်၊ နကိလမိဿတိ၊ မပင်ပန်းသတ္တံ၊ ရာဇဂတံ၊ ရာဇဂြိုဟ်
ပြည်သို့၊ ဝုတ္တံ၊ သွားအံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မိန္ဒေသိ၊ ကြံ၏၊ မိန္ဒေတွာ၊ ကြံပြီး၍၊
ဘိက္ခုနီသံဃာ၊ ရဟန်းမိန်းမအပေါင်းကို၊ ဂဟေတွာ၊ ပင့်ခေါ်၍၊ ရာဇဂလာ
မေဝ၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့သာလျှင်၊ အဂမာသိ၊ သွားလေ၏၊ ဝိသာခေါ၊ ဝိသာ
ခါဒါယကာသည်၊ ဓမ္မဒိန္နာ၊ ဓမ္မဒိန္နာအမည်ရှိသော၊ ဘိက္ခုနီ၊ ရဟန်းမိန်းမ
သည်၊ အာဂတာကိရ၊ လာသတတ်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊ ပဗ္ဗ
ဇိတွာ၊ ရဟန်းပြု၍၊ နမိဇေသဝ၊ မကြာမြင့်မီသာလျှင်၊ ဇနပဒံ၊ ဇနပုဒ်ကို၊
ဂတာ၊ သွား၏၊ ဂတ္တာဝိ၊ သွားပြီး၍လည်း၊ နမိဇေသဝ၊ မကြာမြင့်မီသာ
လျှင်၊ ပစ္စာဂတာ၊ ပြန်ခဲ့၏၊ ကိံခေါဘဝိဿတိ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်လတ္တံ့၊
နည်း၊ ဂတ္တာ၊ သွား၍၊ ဇနိဿာမိ၊ သိအောင်ပြုအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍၊ ဒုတိယ
ဂမဇနန၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်သော-သွားခြင်းဖြင့်၊ ဘိက္ခုနီဥပသယသိ၊ ရဟန်း
မိန်းမတို့၏ကျောင်းသို့၊ အဂမာသိ၊ သွားလေ၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ အထ
ခေါဝိသာခေါဥပါသကော၊ ယေနဓမ္မဒိန္နာဘိက္ခုနီ၊ တေနုပသကံမိတိ၊ အထ
ခေါဝိသာခေါ-ဥပါသကော၊ ယေနဓမ္မဒိန္နာဘိက္ခုနီ- တေနုပသကံမိဟူ၍၊
ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ။

၈၂၀ တေဒဝေါတတိ၊ တေဒဝေါစ-ဟူသည်ကား၊ ဇေတံသက္ကာယောတိအာ
ဒိဝစနံ၊ ဤသက္ကာယောအစရှိသောစကားကို၊ အဝေါစ၊ ဆို၏၊ ကသ္မာ၊ အ
ဘယ်ကြောင့်၊ အဝေါစ၊ ဆိုသနည်း၊ ဣတိအသံ၊ ဤသည်ကား၊ ဝုတ္တံ၊ အ
မေးတည်း၊ အသ၊ ထိုဝိသာခါသုကြွယ်၏၊ ဇေံ၊ ဤသို့သောဝိတ်အကြံသည်
အဟောသိကိရ၊ ဖြစ်သတတ်၊ အယျ၊ အရှင်မ၊ အဘိရမသိ၊ မွေ့လျော်ပါ
၏လော၊ နာဘိရမသိ၊ မမွေ့လျော်သလော၊ ဣတိဇေံ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံနနာမ၊ မေး
ခြင်းမည်သည်ကား၊ နပဏ္ဍိတကိစ္စံ၊ ပညာရှိတို့သည်-မေးအပ်သော ကိစ္စ
မဟုတ်၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ-ငါးပါးတို့သို့၊ ဥပနေတွာ၊ ဆောင်
၍၊ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို၊ ဝုတ္တံ၊ သာမိ၊ မေးအံ့၊ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို၊ ဗျာကရဏေန
ဝ၊ ဖြေခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ တဿာ၊ ထိုဓမ္မဒိန္နာ၏၊ အဘိရတိံ ဝါ၊ မွေ့လျော်
ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အနဘိရတိံ ဝါ၊ မမွေ့လျော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊
ဇနိဿာမိ၊ သိအံ့၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အဝေါစ၊ ဆို၏၊ တံဝစနံ၊ ထို
စကားကို၊ သုတွာဝ၊ ကြား၍သာလျှင်၊ ဓမ္မဒိန္နာ၊ ဓမ္မဒိန္နာသည်၊ အာရသောဝိ
သာခ၊ ဒါယကာဝိသာခါ၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ အစိရပဗ္ဗဇိတာ၊ ရဟန်းပြု၍
မကြာမြင့်သေး၊ သကာယံဝါ၊ မိမိ၏-ကာယကိုလည်းကောင်း၊ ပရက္ကာယံ
ဝါ၊ သူတပါး၏-ကာယကိုလည်းကောင်း၊ ကုတောဇနိဿာမိ၊ အဘယ်

ဌာ-သိအံနည်း၊ ဣတိဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း၊ အညာ၊ တပါးကုန်သော၊
 ထေရိယော၊ မထေရ်မတို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်၍၊ ပုစ္ဆ၊ မေးပါလေ၊
 ဣတိဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း၊ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍၊ ဥပနိက္ခိတ္တံ၊ အနီး၌ထား
 အပ်သောဝတ္ထုကို၊ ပဋိစ္စ၊ မာနာဝိယ၊ ခံသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကေပါ
 သကဝဏ္ဏိ၊ တခုသော-ကျော့တွင် အထုံးကို၊ မောစေန္ဒိဝိယ၊ ဖြေဘိ
 သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဂဟနဋ္ဌာနေ၊ ချုံရှိရာအရပ်၌၊ ဟတ္ထိမဂ္ဂံ၊ ဆင်တို့၏
 သွားရစ်ရိုးကို၊ နိ၊ ဘရမာနာဝိယ၊ ထုတ်ဆောင်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
 ခဂ္ဂမုခေန၊ သန်လျက်ဦးဖြင့်၊ သမုဂ္ဂံ၊ ပုတာတံတင်းကို၊ ဝိဝရမာနာဝိယ၊
 ကွင့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ပဋိသန္တိဒါဝိသယေ၊ ပဋိသန္တိဒါဉာဏ်၏
 အရာ၌၊ ဌတွာ၊ တည်၍၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို၊ ဝိဿဇ္ဇမာနာ၊ ဖြေသည်ရှိသော်၊
 ပဉ္စခေါဇ္ဇမေအာဝုသော၊ ဝိဿာဓဥပါဒါနက္ခန္ဓာတိအာဒိ၊ ပဉ္စခေါဇ္ဇမေအာ
 ဝုသော-ဝိဿာဓဥပါဒါနက္ခန္ဓာဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး ၊

တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌၊ ပဉ္စာတိဇေသာသဒ္ဓေါ၊ ပဉ္စဟူသောဤသဒ္ဓါသည်၊ ဂဏန
 ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အရေအတွက်ကိုပိုင်းခြားကြောင်းဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း၊ ဥပါ
 ဒါနက္ခန္ဓာတိ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသည်ကား၊ ဥပါဒါနာနံ၊ ပစ္စယဘူတာခန္ဓာတိ
 ဇေမာဒိနာ၊ ဥပါဒါနာနံပစ္စယဘူတာခန္ဓာဤသို့အစရှိသော၊ နယေနနည်းဖြင့်
 ဇေတ္ထ၊ ဤပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသောပုဒ်၌၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓကထာ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓ
 ကထာကို၊ ဝိတ္ထာရေတွာ၊ ရွှေ၍၊ ကထေတဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်သည်၊ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ
 ၏၊ သာပနေသာသာပနဇေသာကထာ၊ ထိုစကားကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
 ကျမ်း၌၊ ဝိတ္ထာရိတာဇေ၊ ရွှေအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
 ကြောင့်၊ တတ္ထ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌၊ ဝိတ္ထာရိတာနယေန၊ ရွှေအပ်ပြီးသော
 နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏၊ သက္ကာယ သမုဒယာ ဒီသုဝိ၊
 သက္ကာယသမုဒယာ-ဤသို့အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကား
 ကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏၊ 'တံဝစနံ၊ ထိုစကားကို၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ တတ္ထ
 တတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သောသုတ်၌၊ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်သာလျှင်တည်း၊
 ဣဒံပန စတုသစ္စဗျာကရဏံ၊ ဤသစ္စာ လေးပါးကို- ဖြေကြား ခြင်းကို၊
 သုတွာ၊ ကြား၍၊ ဝိသာခေါ၊ ဝိသာခါ-ဒါယကာသည်၊ ထေရိယော၊ မထေရ်မ
 ၏၊ အဘိရတဘာဝံ၊ မွေ့လျော်သည်၏-အဖြစ်ကို၊ အညာသိ၊ သိ၏၊ ဟိသစ္စံ၊
 ၎င်း၏၊ ယော၊ အကြင်သူသည်၊ ဗုဒ္ဓသာသနေ၊ ဘုရားသာသနာတော်၌၊
 ဥက္ကဋ္ဌိတော၊ သန့်ကျင်သည်ဖြစ်၍၊ အနဘိရတော၊ မမွေ့လျော်သည်၊

၅၀၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-ကထိယတွဲ

ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တိတပုတ္တိတပဉ္စ၊ မေးတိုင်း
မေးတိုင်းသော-ပြဿနာကို၊ သဏ္ဌာသေန၊ မွေးဉာဉ်ဖြင့်၊ ဧကေကံပလိတံ၊
တခုတခုသော-ဆံဖြူပင်ကို၊ ဂဏှန္တောပိယ၊ နှုတ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
သိနေရပါဒတော၊ မြင့်မိုရ် တောင်ခြေရင်းမှ၊ ဝါလုကံ၊ ရတနာသဲခုကို၊
ဥဒ္ဓရန္တောပိယ၊ ထုတ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဝိဿန္တေတုံ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ၊
နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ ယသ္မာပန၊ အကြင်ကြောင့်ကား၊ ဣမာနိစတ္တာရိ
သစ္စာနိ၊ ဤလေးပါးသော-သစ္စာတို့သည်၊ လောကော၊ လောက၌၊ ဓန္တိမသုရိ
ယာ၊ လနေတို့သည်၊ ပါကဗ္ဗာပိယ၊ ထင်ရှားသကဲ့သို့၊ ဗုဒ္ဓသာသနော၊ မြတ်စွာ
ဘုရား၏သာသနာတော်၌၊ ပါကဗ္ဗာနိ၊ ထင်ရှားကုန်၏၊ ဟိသမ္ပံ၊ ပြန်၏၊ ပရိသ
မဏ္ဍတော၊ ပရိသတ်၏-အလယ်သို့ ရောက်သော၊ ဘဂဝါဝိ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်လည်းကောင်း၊ မဟာထေရာပိ၊ မထေရ်ကြီးတို့သည်လည်း
ကောင်း၊ သစ္စာနေဝ၊ သစ္စာတို့ကိုသာလျှင်၊ ပကာသေန္တိ၊ ပြကုန်၏၊ သိက္ခ၊
သိစောဝိ၊ ရဟန်းအပေါင်းသည်လည်း၊ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော၊ ရဟန်းပြု
သောနေမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ကုလဝုတ္တော၊ အမျိုးသားတို့ကို၊ စတ္တာရိနာမကံ
စတ္တာရိ အရိယ သစ္စာနိတိ၊ စတ္တာရိ နာမကံ - စတ္တာရိ အရိယ သစ္စာနိဟူ
သော၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို၊ ဥက္ကဋ္ဌာပေတိ၊ သင်စေ၏၊ အယဉ္ဇေဓမ္မဒိန္နာ၊ ဤဓမ္မ
ဒိန္နာသည်လည်း၊ ဥပါယ ကောသလေ၊ အကြောင်း၌-လိမ္မာသော သူ၏
အဖြစ်၌၊ ဗြဟ္မာ၊ တည်၏၊ ပဏ္ဍိတာ၊ မိန့်ကြီးစက်နှင့်တူသော-ပညာရှိ၏၊
ဗျတ္တာ၊ ထင်သောပညာရှိ၏နယ်၊ နည်းကို၊ ဂဟေတွာ၊ သင်၍၊ သုတေနပိ၊
သင်သဖြင့်လည်း၊ ကထေတုံ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ၊ ယသ္မာ၊ အကြင် ကြောင့်၊
သမတ္တာ၊ စွမ်းနိုင်ရာ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဧတိဿာ၊ ထိုဓမ္မဒိန္နာ၏၊ ဧတ္တာ
ဝတာ၊ ဤသို့သစ္စာကို-ဖြေသော-အတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့
ကို၊ ပဋိဝိဒ္ဓဘာဝေါ၊ ထိုးထွင်း၍-သိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉာတုံ၊ သိခြင်းငှါ၊
နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းရာ၊ သစ္စဝိနိဘောဂပဉ္စ၊ သစ္စာ၌အကျုံးဝင်သော
တရားကို-ခွဲဝေ၍မေးအပ်သောပုစ္ဆာကို၊ ဗျာကရဇ္ဇဏန၊ ဖြေကြားသဖြင့်၊
ဉာတုံ၊ သိခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍၊
ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ကထိတာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်သော၊ ဧသစ္စာနိ၊ သစ္စာ
နှစ်ပါးတို့ကို၊ ပဋိနိဝတ္တေတွာ၊ ပြန်၍၊ ဂုဠံ၊ လျှို့ဝှက်သည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊
ဂုဠိပဉ္စ၊ အဗုအဆစ်နှင့်တူသော-ပြဿနာကို၊ ဝုတ္တိဿာမိတိ၊ မေးအံ့ဟူ
၍၊ ဝုတ္တန္တော၊ မေးလိုသည်ဖြစ်၍၊ တံယေဝနုခေါအယျောဘိအာဒိ၊ တံယေ
ဝနုခေါအယျ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး ၊

တဿ၊ ထိပုစ္ဆောနိ၊ ဝိဿန္တနေ၊ ဖြေရာဉ္စ၊ နခေါအာရသော ဝိဿာစ
 တညေဝဥပါဒါနန္တိ၊ နခေါအာရသော-ဝိဿာစတညေဝဥပါဒါနံဟူသညံ
 ကား၊ ဥပါဒါနဿ၊ ဥပါဒါနန္တိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓေကဒေသတာဝတော၊ သင်္ခါ
 ရက္ခန္ဓာတစိတ်ဖြစ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ တညေဝဥပါဒါနံ၊ ထိုဥပါဒါန
 သည်ပင်လျှင်၊ တေပဉ္စ၊ ပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ထိုငါးပါးကုန်သော-ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့
 သည်၊ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်းပဉ္စဟိဥပါဒါနက္ခန္ဓဟိ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ- ငါးပါး
 တို့ကို၊ အညတြ ကြဉ်၍၊ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနံသည်၊ နာပိဟောတိ၊ ဖြစ်လည်း
 မဖြစ်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တံယေဝ၊ ထိုဥပါဒါနံသည်ပင်လျှင်၊ ယဒိသိယာ၊
 အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ချပါဒိသတာဝမ္ပိ၊ ရုပ်အစရှိသော-သဘောသည်
 လည်း၊ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနံသည်၊ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ အညတြ၊ ခန္ဓာငါးပါးမှ
 ကြဉ်၍၊ ယဒိသိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့၊ ပရသမယေ၊ နိကာယ်အထူးတို့
 ၏-အယူ၌၊ ဝိတ္တဝိပ္ပယုတ္တော၊ စိတ်နှင့်မဟဉ်သော၊ အနုသယောဝိယစ၊
 အနုသယကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏတ္တိဝိယစ၊ ပညတ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
 နိဗ္ဗာနံဝိယစ၊ နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ခန္ဓဝိနိမုတ္တံဝါ၊ ခန္ဓာမှလွတ်သည်
 မူလည်း၊ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဆဋ္ဌောဝါခန္ဓော၊ ခြောက်ခုခြောက်သော-ခန္ဓာ
 ကိုမူလည်း၊ ပညာပု တဗ္ဗော၊ ပညတ်၊ အပ်သည်၊ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရေ၏၊
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဗျာကာသိ၊ ဖြေကြား၏၊ တဿ၊ ထိုပြဿနာ
 ကို၊ ဗျာကာရဏံ၊ ဖြေခြင်းကို၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊ အယံ၊ ဤဓမ္မဒိန္နာသည်၊ အဓိ
 ဂတပတိဋ္ဌာ၊ ရအပ်ပြီးသော-တည်ရာရှိ၏၊ အာဂတပရိဝေဝေ၊ မဂ်ဖြင့်
 လာသော-သစ္စာကိုထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသဘောရှိ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိဿ
 ခေါ၊ ဝိဿာပါသည်၊ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို၊ အဂမာသိ၊ ရောက်လေ၏၊
 ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ အဓိဏာသဝေန၊ မကုန်သေးသော-အာသဝေဝါရှိသောသူ
 သည်၊ အသံသပ္ပန္နေန၊ ယုံမှားမရှိသဖြင့်၊ အဝိတ္ထာယန္တေန၊ တွန့်တိုခြင်း
 မရှိသဖြင့်၊ ပဒီပသဟာသံ၊ ဆီးမီးတထောင်ကို၊ ဇာလာပေန္တေနဝိယ၊ ထွန်း
 ညှိစေသကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဂုဠော၊ ယျှိုငှက်သော၊
 ပရိစ္ဆန္ဓော၊ ဖုံးထွင်းသော၊ ဟိလက္ခဏာဟာတော၊ လက္ခဏာယာဉ်ဖြင့်ဆုံး
 ဖြတ်အပ်သော၊ ဝန္တိရောနက်သော၊ ပဉ္ဇော၊ ပြဿနာကို၊ ဝိဿန္တေဝံ၊
 ဖြေခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊
 ဝတ္ထံပန၊ ရောက်ပြီး၍သာလျှင်၊ အယံဓမ္မဒိန္နာ၊ ဤဓမ္မဒိန္နာသည်၊ သာသ
 နေ၊ သာသနာတော်၌၊ လဒ္ဓပတိဋ္ဌာ၊ အရိယာသစ္စာကိုထိုးထွင်း၍-သိခြင်း
 တည်းဟူသော-တည်ရာကိုရပြီ၊ အဓိဂတ ပရိသန္တိဒါ၊ ရအပ်ပြီးသော

၂၀

၅၀၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတ်ယထွေ

ပဋိသန္ဓိဒါရှိပြီ။ ဝေသာရဇ္ဇပတ္တာ။ ဝေသာရဇ္ဇဥာဏ်သို့ရောက်ပြီ။ တဝဝိဒ္ဓံ
သိတာ။ တဝကို-ဗျက်ဆီးအပ်ပြီ။ မဟာဒိကာသဝါ၊ မြတ်သောရဟန္တာမ
အဖြစ်သို့ရောက်ပြီ။ မယံ၊ ငါ၏။ ပုန္နိတပုန္နိတပဉ္စံ၊ မေးတိုင်း-မေးတိုင်း
သောပြဿနာကို၊ ကထေတံ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ၊ သမတ္တာ၊ ဖွမ်းနှိုင်း၏။ ဣဒါနိ၊
ယခုအခါ၌၊ နံ၊ ထိုဓမ္မဒိန္နာကို၊ ဩဝတ္တိကဟုရံ၊ ဩဝတ္တိက-ဟုမည်သော၊
ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို၊ ပုန္နိသမာပိ၊ မေးအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဗိန္နေတွာ၊ ကြံ၍၊ တံ၊
ထိုပုန္နိကို၊ ပုန္နိန္ဒြော၊ မေးလိုသည်ဖြစ်၍၊ ကထံပနာယေတိအာဒိ၊ ကထံ
ပနာယေ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး၊ တသားထိုပြဿနာကို၊
ဝိသာဇ္ဇနေ၊ ဖြေရာ၌၊ အသုတဝါတိအာဒိ၊ အသုတဝါ-ဤသို့အစရှိသော
စကားကို၊ မူလပရိယာယေ၊ မူလပရိယာယသုတ်၌၊ ဝိတ္ထာရိတမေဝ၊ ခွဲအပ်
ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ။

ရှုပုံအတ္တတောသမနူပဿတိတိ၊ ရှုပုံအတ္တတော-သမနူပဿတိဟူ
သည်ကား၊ ဣမ၊ ဤလောက၌၊ ဧကေတွာ၊ အချို့သော-ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ရှုပုံ၊
ရုပ်ကို၊ အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍၊ သမနူပဿတိ၊ ရှု၏၊ ယံရှုပုံ၊ အကြင်ရုပ်
သည်၊ သောအဟံ၊ ထိုငါပင်တည်း၊ ယောအဟံ၊ အကြင်ငါသည်၊ တံရှုပုံ၊
ထိုရုပ်ပင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ အတ္တဉ္စ၊ ကိုယ်
ကိုလည်းကောင်း၊ အနွယံ၊ နှစ်ခုအပြားမရှိသည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ သမနူ
ပဿတိ၊ ရှု၏၊ ဈာယတော၊ တောက်ပသော၊ တေလပ္ပဒိပဿ၊ သီးမီး၏၊
ယာအစ္မိ၊ အကြင်အလျှံသည်၊ သောဝဇ္ဇော၊ ထိုအဆင်းပင်လျှင် တည်း၊
ယောဝဇ္ဇော၊ အကြင်အဆင်းသည်၊ သာအစ္မိ၊ ထိုအလျှံပင်တည်း၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ အစ္မိဉ္စ၊ မီးလျှံကိုလည်းကောင်း၊ ဝဇ္ဇာဉ္စ၊ အဆင်းကိုလည်းကောင်း၊ အ
နွယံ၊ နှစ်ခုအပြားမရှိသည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ သမနူပဿတိသေယျထာပိနာမ
ရှုသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ဣမ၊ ဤလောက၌၊ ဧကေတွာ၊ အချို့
သောသူသည်၊ ရှုပုံ၊ ရုပ်ကို၊ အတ္တတော၊ ကိုယ်ဟူ၍၊ သမနူပဿတိ၊ ရှု၏၊
(ပ)၊ အနွယံ၊ နှစ်ခုအပြားမရှိသည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ သမနူပဿတိ၊ ရှု၏၊
ဣတိဝေ၊ ဤသို့၊ ရှုပုံ၊ ရုပ်ကို၊ အတ္တတိ၊ ကိုယ်ဟူ၍၊ ဒိဋ္ဌိပဿနာယ၊ မှား
သောရှုခြင်းဖြင့်၊ ပဿိ၊ ရှု၏၊ ရူပဝန္တံ ဝါအတ္တာနန္တံ၊ ရူပဝန္တံ ဝါအတ္တာနံဟူ
သည်ကား၊ အရှုပုံ၊ ရုပ်မဟုတ်သည်ကို၊ အတ္တတိ၊ ကိုယ်ဟူ၍၊ ဂဟေတွာ၊
ယူ၍၊ ဘာယာဝန္တံ၊ အရိပ်ရှိသော၊ ရုက္ခံပိယ၊ သစ်ပင်ကဲ့သို့၊ ရူပဝန္တံ၊ ရုပ်ရှိ
သော၊ တံအတ္တာနံ၊ ထိုအတ္တတောကို၊ သမနူပဿတိ၊ ရှု၏၊ အတ္တနိဝါရူ
ပန္တိ၊ အတ္တနိဝါရူပံဟူသည်ကား၊ အရူပမေဝ၊ နှစ်ကိုသာလျှင်၊ အတ္တတိ၊

ကိုယ်ဟူ၍၊ ကဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ပုဗ္ဗသို့၊ ပန်း၌၊ ဂန္ဓ၊ ဝိယ၊ အနံကဲ့သို့၊ တသို့၊ အတ္တနိ၊ ထိုကိုယ်၌၊ ရူပံ၊ ရုပ်ကို၊ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏၊ ရူပသို့၊ ဝါအတ္တာနန္တိ၊ ရူပသို့၊ ဝါအတ္တာနံဟူသည်ကား၊ အရူပမေဝ၊ နာမ်ကိုသာလျှင်၊ အတ္တာတိ၊ ကိုယ်ဟူ၍၊ ကဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ကရုဏ္ဍာယ၊ ကြွပ်၌၊ မဏိ၊ ဝိယ၊ ပတ္တမြားကို ကဲ့သို့၊ ရူပသို့၊ ရုပ်၌၊ တံအတ္တာနံ၊ ထိုအတ္တတောကို၊ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏၊ ဝေဒနံအတ္တတောတိအာဒိသုပိ၊ ဝေဒနံအတ္တတော-ဤသို့အစရှိသော ပါဠိ ရုပ်တို့၌လည်း၊ ဝေသဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏။

တတ္ထ၊ ထိုစကား၌၊ ရူပံအတ္တတောသမနုပဿတိတိဣဒိနာ၊ ရူပံအတ္တတော-သမနု ပဿတိ ဟူသော-ဤပါဌ်ဖြင့်၊ သုဒ္ဓရူပမေဝ၊ သက်သက်သောရုပ်ကိုသာလျှင်၊ အတ္တာတိ၊ ကိုယ်ဟူ၍၊ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ-အတ္တနိဝါရူပံ-ရူပသို့ ဝါ အတ္တာနံ-ဝေဒနံ အတ္တတော-သညံ သင်္ခါရေ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိတိ၊ ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ အတ္တနိဝါ ရူပံ-ရူပသို့ ဝါ အတ္တာနံ- ဝေဒနံအတ္တတော-သညံ- သင်္ခါရေ ဝိညာဏံ-အတ္တတော သမနုပဿတိဟူ၍၊ ဣမေသု သတ္တသု ဌာနေသု၊ ဤခုနစ်ပါးသော-အရာတို့၌၊ အရူပံ၊ နာမ်ကို၊ အတ္တာတိ၊ ကိုယ်ဟူ၍၊ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဝေဒနာ ဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ-အတ္တနိဝါ ဝေဒနံ-ဝေဒနာယဝါ အတ္တာနန္တိ၊ ဝေဒနာ ဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ-အတ္တနိဝါ ဝေဒနံ-ဝေဒနာယဝါ အတ္တာနံဟူ၍၊ ဝေဒနာဤသို့၊ စတုသုခဇ္ဈေသု၊ လေးပါးကုန်သော-ခန္ဓာတို့၌၊ တိဏ္ဏံတိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးသုံးပါးကုန်သော-အတ္တတို့၏၊ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ နှိဒသသု ဌာနေသု၊ တဆဲ့ နှစ်ပါးကုန်သော အရာတို့၌၊ ရူပါ ရူပ ဝိဿကော၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးတို့ဖြင့်ရောသော၊ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍၊ ကထိတော၊ ဆိုအပ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌၊ ရူပံအတ္တတောသမနုပဿတိ-ဝေဒနံ-သညံ သင်္ခါရေ-ဝိညာဏံ-အတ္တတောသမနုပဿတိတိ၊ ရူပံအတ္တတောသမနုပဿတိ-ဝေဒနံ-သညံ-သင်္ခါရေ-ဝိညာဏံ-အတ္တတော-သမနုပဿတိဟူ၍၊ ပဉ္စသုဌာနေသု၊ ငါးပါးကုန်သော-အရာတို့၌၊ ဥဇ္ဈေဒိဋ္ဌိ၊ ဥဇ္ဈေဒိဋ္ဌိကို၊ ကထိတော၊ ဆိုအပ်၏၊ အဝသေသေသု၊ ကြွင်းသောတဆဲ့ငါးပါးသော အရာတို့၌၊ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ သဿတဒိဋ္ဌိကို၊ ကထိတော၊ ဆိုအပ်၏၊ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့၊ ဧတ္ထ၊ ဤခန္ဓာငါးပါး၌၊ ပန္နရသဘာဝဒိဋ္ဌိယော၊ တဆဲ့ငါးပါးသော ဘာဝဒိဋ္ဌိတို့သည်၊ ပဉ္စဝိဘာဝဒိဋ္ဌိယော၊ ငါးပါးကုန်သော-ဝိဘာဝဒိဋ္ဌိတို့သည် ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ နရူပံအတ္တတောတိဧတ္ထ၊ နရူပံအတ္တတောဟူသော ဤပါဠိရုပ်၌၊ ရူပံ၊ ရုပ်ကို၊ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍၊ နသမနုပဿတိ၊ မရှု၊ အနိစ္စံ၊

၅၀၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

အဋ္ဌမရှိ၊ ဒုက္ခ၊ ဆင်းရဲ၏၊ အနတ္တ၊ အစိုးမရ၊ ဣတိပန၊ ဤသို့မူကား၊ သမနံ
 ပဿတိ၊ ရှု၏၊ နရူပဝန္တံ ဝါအတ္တာနံ (ပ) နဝိညာဏသိဉ္စ ဝါအတ္တာနန္တိ၊ နရူပ
 ဝန္တံ ဝါအတ္တာနံ (ပ) နဝိညာဏသိဉ္စ ဝါအတ္တာနံ ဟူ၍၊ ဣမေပဉ္စက္ခန္ဓော ဤခန္ဓာ
 ငါးပါးတို့ကို၊ ကေနစိပရိယာယေန၊ တစ်စုံတစ်ခုသော-အကြောင်းဖြင့်၊ အတ္တ
 တော၊ အတ္တဟူ၍၊ နသမနုပဿတိ၊ မရှု၊ သဗ္ဗာကာရေနပန၊ ခပ်သိမ်းသော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်ကား၊ အနိစ္စ၊ အဋ္ဌမရှိ၊ ဒုက္ခ၊ ဆင်းရဲ၏၊ အနတ္တ၊
 အစိုးမရ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏၊ ဧတ္တာဝတော၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်
 ရှိသော-စကားအစဉ်ဖြင့်၊ ဧဝံခေါအာရုဿာရိယာသေ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဟော
 တိတိ၊ ဧဝံခေါအာရုဿာရိယာသေ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဟောတိဟူ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊
 ပုရိမပဉ္စ၊ ရှေး၌မေးအပ်သော-ပုစ္ဆာကို၊ ဝိဿဇ္ဇန္တိယာ၊ ဖြေသော၊ ထေရိ
 ယာ၊ ဓမ္မဒိန္နာထေရိမသည်၊ ဧတ္တကေန၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ ဂမနံ၊ ဤ
 ဘဝမှထိုဘဝသို့-ပြောင်းခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အာဂမနံ၊ ထိုဘဝမှ
 ဤဘဝသို့-ပြောင်းခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဂမနာဂမနံ၊ ဤဘဝမှထို
 ဘဝ-ထိုဘဝမှဤဘဝသို့-ရတိပဋိသန္ဓေအားဖြင့်-ပြောင်းရှေ့ ခြင်းသည်၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝဇ္ဇံ၊ ဝဋ်သည်၊ ဝတ္တတိ၊ လည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဇ္ဇံ၊ ဝဋ်ကို၊
 မတ္တကံ၊ အပြီးအဆုံးသို့၊ ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍၊ ဒသိတံ၊ ပြအပ်၏၊ ဧဝံခေါ
 အာရုဿာရိယာသေ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိနဟောတိတိဣဒိနာ၊ ဧဝံခေါအာရုဿာ
 ရိယာသေ သက္ကာယဒိဋ္ဌိနဟောတိဟူသော-ဤပါဌ်ဖြင့်၊ ပုစ္ဆိမပဉ္စ၊ နောက်အ
 တို့ကလ၌-မေးအပ်သော ပုစ္ဆာကို၊ ဝိဿဇ္ဇန္တိယာ၊ ဖြေသော၊ ထေရိ
 ယာ၊ ထေရိမသည်၊ ဧတ္တကေန၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော-စကားအစဉ်
 ဖြင့်၊ ဂမနံ၊ သွားခြင်းသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ အာဂမနံ၊ လာခြင်းသည်၊
 နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဂမနာဂမနံ၊ သွားခြင်းလာခြင်းသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊
 ဝဇ္ဇံနာမ၊ ဘဝဟူသောဝဋ်မည်သည်၊ နဝတ္တတိ၊ မလည်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဝိဝဇ္ဇံ၊ ဝိဝဋ်ကို၊ မတ္တကံ၊ အပြီးအဆုံးသို့၊ ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍၊ ဒသိတံ၊
 ပြအပ်ပြီ။ ။

ကတမောပနာယေအရိယော အဋ္ဌာနိကောမဂ္ဂေါတိအယံပဉ္ဇော၊ ကတ
 မောပနာယေအရိယော အဋ္ဌာနိကောမဂ္ဂေါဟူသော-ဤပြဿနာကို၊ ထေရိ
 ယာ၊ ဓမ္မဒိန္နာထေရိမသည်၊ ပဋိပုစ္ဆိတွာ၊ တစ်ခုမေး၍၊ ဝိဿဇ္ဇတဗ္ဗော၊
 ဖြေအပ်သည်၊ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဥပါသက၊ ဥပါသကာ၊ တယာ၊ သင်
 သည်၊ ဟောဗ္ဗာ၊ အောက်၌၊ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို၊ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်၏၊ ဣမ၊ ဤအ
 ရာ၌၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်၊ ကြောင့်၊ မဂ္ဂမေဝ၊ မဂ်ကိုသာလျှင်၊ ပုစ္ဆသိ၊ မေးသွ

နည်း၊ အတိ၊ ဤသို့၊ ဝိသုဒ္ဓိတဗျော၊ ဖြေအပ်သည်၊ တဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ပန၊
 ထိုသို့မေး၍ဖြေအပ်သော်လည်း၊ သာ၊ ထိုထေရ်မသည်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊
 ဗျန္တတာယ၊ အလွန်ထင်သောပညာရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဏ္ဍိတေန၊
 ပညာရှိသောသူသည်၊ တဿ၊ ထိုမေးအပ်သောစကား၏၊ အဓိပ္ပါယ်၊ အလို
 ကို၊ သလ္လက္ခေသိ၊ မှတ်နိုင်၏၊ ဣမိနာဥပါသကေန၊ ဤသီတင်းသည်သည်၊
 ဟေဠာ၊ အောက်၌၊ ပဋိပတ္တိဝသေန၊ ပဋိပတ်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ မဂ္ဂေါ၊
 မဂ်ကို၊ ပုန္နိတော၊ မေးအပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣပေန၊ ဤအရာ
 ၌ကား၊ နံမဂ္ဂံ၊ ထိုမဂ်ကို၊ သင်္ခတာသင်္ခတလောကီယလောကုတ္တရသင်္ဂဟိ
 တာသင်္ဂဟိတဝသေန၊ သင်္ခတအသင်္ခတ-လောကီလောကုတ္တရာသင်္ဂဟိ
 တ-အသင်္ဂဟိတတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပုန္နိတုကာမော၊ မေးခြင်းငှါအလို
 ရှိသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အပ္ပဋိပုန္နိတော၊
 မမေးမှီသာလျှင်၊ ယံယံ၊ အကြင်အကြင်ပုန္နိတကို၊ ပုန္နိမေး၏၊ တံတံ၊
 ထိုထိုပုန္နိတကို၊ ဝိသုဒ္ဓိသိ၊ ဖြေ၏။ ။

တတ္ထ၊ ကိုစကား၌၊ သင်္ခတောတိ၊ သင်္ခတဟူသည်ကား၊ စေတိတော၊
 စေ့ဆော်အပ်၏၊ ကတော၊ ပြုအပ်၏၊ ကပ္ပိတော၊ ကြံအပ်၏၊ အာယူဟိ
 ကော၊ အားထုတ်အပ်၏၊ နိပ္ပတ္တိတော၊ အကြောင်းပစ္စည်းတို့သည်-ပြီးစေ
 အပ်၏၊ သမာပဇ္ဇန္တေန၊ ဝင်စားခြင်းဖြင့်၊ သမာပဇ္ဇိတဗျော၊ ဝင်စားအပ်၏၊
 တိဟိစခေါ အာရုသောဝိသာခ ခန္ဓေဟိအရိယော အဋ္ဌာရိကောမဂ္ဂေါသင်္ဂ
 ဟိတောတိဇ္ဇေ၊ တိဟိစခေါအာရုသော ဝိသာခခန္ဓေဟိအရိယောအဋ္ဌာရိ
 ကောမဂ္ဂေါ သင်္ဂဟိတောဟူသောဤဝုဒ္ဓိ၌၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ မဂ္ဂေါ၊
 မဂ်သည်၊ သပ္ပဒေသော၊ အကြွင်းရှိသော-တရားတည်း၊ တယော ခန္ဓာ၊
 သုံးပါးသော သီလက္ခန္ဓ-သမ္မာဓိက္ခန္ဓ- ပညက္ခန္ဓတို့သည်၊ နိပ္ပဒေသာ၊ အ
 ကြွင်းမရှိကုန်သော-တရားတို့တည်း၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အယံ၊ ဤမဂ်
 သည်၊ သပ္ပဒေသတ္တာ၊ အကြွင်း ရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ နဂရံ၊ မြို့ကို၊
 ရုဇ္ဈေန၊ ပြည်ဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတံဝိယ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်သကဲ့သို့၊ နိပ္ပဒေသေဟိ
 အကြွင်းမရှိကုန်သော၊ တိဟိခန္ဓေဟိ၊ သုံးပါးသောခန္ဓာတို့ဖြင့်၊ သင်္ဂဟိ
 တော၊ ရေတွက်အပ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌၊ သမ္မာဝါစာဒယော၊ သမ္မာဝါစာ
 အစရှိကုန်သော၊ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော-တရားတို့သည်၊ သီလမေ
 ဝ၊ သီလမည်သည်သာလျှင်တည်း၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တေ၊ ထိုသမ္မာဝါ
 စာအစရှိ ကုန်သော-မဂ္ဂင်တို့ကို၊ သဘေတိတော၊ မိမိ၏ ဇာတ်အားဖြင့်၊
 သီလက္ခန္ဓေန၊ သီလက္ခန္ဓဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏၊ ဟိသန္တံ၊

၅၀၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ၊

မှန်၏၊ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌၊ သီလက္ခန္ဓတိ၊ သီလက္ခန္ဓဟူ၍၊ ဘုမ္မေန၊ သတ္တ
 ဝီရိယတံ၊ ဖြင့်၊ နိဒ္ဒေသော၊ ဝီရိယ၊ ညွှန်းသကဲ့သို့၊ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်းခြင်းကို၊ ကိဉ္ဇာ
 ပိကတော၊ အကယ်၍ ကားပြုအပ်၏၊ ပန၊ ထိုသို့ပြုအပ်သော်လည်း၊ အတ္ထော
 အနက်ကို၊ ကရုဏာဝသေန၊ ကရုဏာဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 သိအပ်၏၊ သမ္မာဝါယာမာဒိသု၊ သမ္မာဝါယာမ-အစရှိကုန်သော၊ တိသု
 ပန၊ သုံးပါးကုန်သော-တရားတို့တွင်ကား၊ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်၊ အတ္တ
 နော၊ မိမိ၏၊ ဓမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်၊ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌၊ ဧကဂ္ဂဘာ
 ဝေန၊ တည်ကြည်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အပ္ပေတံ၊ ကျခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊
 မတတ်နိုင်၊ ဝီရိယေနပန၊ ဝီရိယသည်ကား၊ ပဂ္ဂဟကိစ္စံ၊ ပြီးမြင့်ခြင်းကိစ္စကို
 သာဓေန္တေန၊ ပြီးစေသည်ရှိသော်၊ သတိယာစ၊ သတိသည်လည်း၊ အဝိ
 လာပနကိစ္စံ၊ မပေါ်ခြင်းကိစ္စကို၊ သာဓေန္တိယာ၊ ပြီးစေသည်ရှိသော်၊ လန္တု
 ပကာရော၊ ရအပ်သော-ကျေးဇူးပြုခြင်းရှိသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ အပ္ပေတံ၊
 ကျခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိ၊ တတ်နိုင်၏။ ။

တတြ၊ ထိုစကား၌၊ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား၊ ဥပမာ၊ ဥပမာ
 တည်း၊ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်-ထင်စွာပြဦးအံ့၊ နက္ခတ္တံ၊ နက္ခတ်ကို၊ ကိဉ္ဇိဿာမာတိ၊
 ကစားကုန်အံ့ဟူ၍၊ ဥယျာနံ၊ ဥယျာဉ်သို့၊ ပဝိဇ္ဇေသု၊ ဝင်ကုန်သော၊ တိသု၊
 သုံးယောက်ကုန်သော၊ သဟာယေသု၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့တွင်၊ ဧကော၊
 တယောက်သောသူသည်၊ သုပုပ္ဖိတံ၊ ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော၊ စမ္ပကရက္ခံ၊
 စကားပင်ကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို၊ ဥက္ခိပိတွာပိ၊ ချီမြှောက်၍လည်း
 ဂဟေတု၊ ဆွတ်ယူခြင်းငှါ၊ နသက္ကုဏေယျ၊ မတတ်နိုင်ရာ၊ အထ၊ ထိုအခါ
 ၌၊ အဿ၊ ထိုသူအား၊ ဒုတိယော၊ နှစ်ယောက်မြှောက်သော-အတော်သည်
 ဩဏမိတွာ၊ ညွှတ်၍၊ ပိဋ္ဌိံ၊ ကျောက်ကုန်းကို၊ ဒဗ္ဗေယျ၊ ပေးရာ၏၊ သော၊ ထို
 ဆွတ်ယူတတ်သောသူသည်၊ တဿ၊ ထိုကျောက်ကုန်းပေးတတ်သော
 သူ၏၊ ပိဋ္ဌိယံ၊ ကျောက်ကုန်း၌၊ ဌတွာပိ၊ ရပ်၍လည်း၊ ကမ္မမာနော၊ ကုန်လျှပ်
 သည်ဖြစ်၍၊ ဂဟေတု၊ ဆွတ်ယူခြင်းငှါ၊ နသက္ကုဏေယျ၊ မတတ်နိုင်ရာ၊
 အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုသူအား၊ ဣတရော၊ တယောက်သောသူသည်၊
 အံသကုဋံ၊ ပခုံးစွန်းကို၊ ဥပနာမေယျ၊ ညွှတ်ရာ၏၊ သော၊ ထိုဆွတ်ယူတတ်
 သောသူသည်၊ ဧကဿ၊ တယောက်သောသူ၏၊ ပိဋ္ဌိယံ၊ ကျောက်ကုန်း၌၊
 ဌတွာ၊ ရပ်၍၊ ဧကဿ၊ တယောက်သောသူ၏၊ အံသကုဋံ၊ ပခုံးစွန်းကို၊
 ဩဏမိတွာ၊ ထောက်၍၊ ယထာရမိ၊ အလိုရှိတိုင်း၊ ယုဗ္ဗာနိ၊ ပန်းတို့ကို၊ ဩဓိ
 နိတွာ၊ ဆွတ်၍၊ ပိလန္တိတွာ၊ ပန်၍၊ နက္ခတ္တံ၊ နက္ခတ်ကို၊ ကိဉ္ဇေယျ၊ ယထာ၊

ကစားရာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ၊ ဣဒံသမ္ပဒံသော ဥပမာသမ္ပတ္တိ၊ ဤဥပမာ၏
 ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏၊ ဟိ၊ ဥပမာနှင့်- ဥပမေယျကို- စပ်၍ပြပြီး
 အံ၊ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း၊ ဥယျာနံ၊ ဥယျာဉ်သို့၊ ပရိဋ္ဌာ၊ ဝင်ကုန်သော၊
 တယော၊ သုံးယောက်ကုန်သော၊ သဟာယကာရိယ၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့ကဲ့
 သို့၊ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း၊ ဇာတသံ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္မာဝါယာမာ
 ဒယော၊ သမ္မာဝါယာမ-အစရှိကုန်သော၊ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ဓမ္မာ
 တရားတို့ကို၊ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏၊ သုပုပ္ဖိတစမ္ပကောရိယ၊ ပင်လုံးကျွတ်
 ပွင့်သော-စကားပင်ကဲ့သို့၊ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို၊ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏၊ ပာတ္တံ၊
 လက်ဘိုး၊ ဥက္ခိပိတ္တာဝိ၊ ချီးမြှောက်၍လည်း၊ ဂဟေတုံ၊ ဆွတ်ယူခြင်းငှါ၊
 အသက္ကောန္တောရိယံ၊ မတတ်နိုင်သော-ယောက်ျားကဲ့သို့၊ အတ္တနော၊ မိမိ
 ၏၊ ဓမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်၊ အာရမ္မဏော၊ အာရုံ၌၊ ဧကဂ္ဂ ဘာဝေန၊
 တည်သည်၏-အဖြစ်ဖြင့်၊ အပ္ပေတုံ၊ သက်ဝင်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော၊
 မတတ်နိုင်သော၊ သမာဓိ၊ သမာဓိကို၊ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏၊ ပိဋ္ဌိ၊ ဒတွာ၊
 ကျောက်ကုန်းကိုပေး၍၊ ဩဏတသဟာယောရိယ၊ ဉာတ်သော-အဆွေ
 ခင်ပွန်းကဲ့သို့၊ ဝါယာမော၊ လုံ့လပြုခြင်းကို၊ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏၊ အံသကူ
 ခုံ၊ ပခုံးစွန်းကို၊ ဒတွာ၊ ပေး၍၊ ဌိတသဟာယောရိယ၊ ရပ်သော-အဘော်ကဲ့
 သို့၊ သတိ၊ သတိကို၊ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏၊ တေသု၊ ထိုသုံးယောက်သော
 အဆွေခင်ပွန်းတို့တွင်၊ ဧကဿ၊ တယောက်သောသူ၏၊ ပိဋ္ဌိယံ၊ ကျောက်
 ကုန်း၌၊ ဌတွာ၊ ရပ်၍၊ ဧကဿ၊ တယောက်သောသူ၏၊ အံသကူခုံ၊ ပခုံးစွန်း
 ကို၊ ဩလုတ္တံ၊ ထောက်၍၊ ဣတရော၊ တယောက်သောသူသည်၊ ယထာရူပိ၊
 အလိုရှိတိုင်း၊ ဝုပ္ပံ၊ ပန်းကို၊ ဂဟေတုံ၊ ဆွတ်ယူခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိယထာ၊
 စွမ်းနိုင်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ဝီရိယေန၊ ဝီရိယသည်၊ ပဂ္ဂဟ
 ကိစ္စံ၊ ပြီးမြောက်ခြင်း-ကိစ္စကို၊ သာဓေန္တေန၊ ပြီးစေသည်ရှိသော်၊ သတိ
 ယာစ၊ သတိသည်လည်း၊ အဝိလာပနကိစ္စံ၊ ပေါ်ခြင်းကိစ္စကို၊ သာဓေန္တိ
 ယာ၊ ပြီးစေသည်ရှိသော်၊ လန္ဈူပကာရော၊ ရအပ်သော-ကျေးဇူးပြုခြင်း
 ရှိသော၊ သမာဓိ၊ သမာဓိသည်၊ အာရမ္မဏော၊ အာရုံ၌၊ ဧကဂ္ဂဘာဝေန၊ တည်
 ကြည်သောအားဖြင့်၊ အပ္ပေတုံ၊ သက်ဝင်ခြင်းငှါ၊ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏၊
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဧတ္ထ၊ ဤတရားသုံးပါးတို့တွင်၊ သမာဓိယောဝ၊ သမာဓိ
 ကိုသာလျှင်၊ သဇာတိကော၊ မိမိ၏-သဘော အားဖြင့်၊ သမာဓိက္ခန္ဓေန၊
 သမာဓိခန္ဓာဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်၏၊ ဝါယာမသတိယောပန၊
 ဝီရိယ-သတိတို့သည်ကား၊ ကိရိယတော၊ အမှုအရာအားဖြင့်၊ သင်္ဂဟိ

၅၀၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-ကထိယတို့။

စာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သမ္မာဒိဗ္ဗိသမ္မာသကံ
 ပွေသုဝိ၊ သမ္မာဒိဗ္ဗိ-သမ္မာသကံပွတိန္ဒိလည်း၊ ပညာ၊ ပညာသည်။ အတ္တနော၊
 မိမိ၏၊ ဓမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်၊ အနိစ္စံ၊ အဓိမရှိ၊ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။
 အနတ္တားအဝိးမရ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို၊ နိစ္ဆေတံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း
 ဌ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား၊ ဝိတက္ကေ၊ ဝိတက်
 သည်၊ အာကောဓေတွာ၊ အာကောဓေတွာ၊ ခေါက်၍-ခေါက်၍၊ ဒေန္တေ၊
 ပေးသည်ရှိသော်၊ သက္ကောတိ၊ တတ်နိုင်၏။ ကလံသက္ကောတိ၊ အဘယ်သို့
 တတ်နိုင်သနည်း၊ ဟူမူကား၊ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်-ထင်စွာ ပြဉ်းအံ့၊ ဟေရည်၊
 ကော၊ ရွှေပန်းထိပ်သည်သည်၊ ကဟာပဏံ၊ အသပြာကို၊ ဟက္ကေ၊ လက်
 နှံ၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ သဗ္ဗဘာဝေသု၊ အလုံးစုံသော-အတို့တို့နှင့်၊ ဩလော
 ကေတုကာမော၊ ကြည့်ခြင်း၌ အလိုရှိသည်၊ သမာနောဝိ၊ ဖြစ်သော်လည်း၊
 စက္ခုဒလေနေဝ၊ မျက်စိအမြင်ဖြင့်သာလျှင်၊ ပရိဝတ္တေတံ၊ ပြန်လှန်ခြင်း၌၊
 နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား၊ အင်္ဂုလိပဗ္ဗဟိ၊ လက်ဆစ်
 တို့ဖြင့်၊ ပရိဝတ္တေတွာ၊ ပရိဝတ္တေတွာ၊ ပြန်၍ ပြန်၍၊ ဣတောဝိတောဝ၊ ထိုမှ
 ဤမှလည်း၊ ဩလောကေတံ၊ ကြည့်ခြင်း၌၊ သက္ကောတိယတာ၊ တတ်နိုင်
 သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ပညာ၊ ပညာသည်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊
 ဓမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်၊ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အဓိမရှိခြင်းအစရှိသည်တို့
 ၏-အတွင်းအားဖြင့်၊ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို၊ နိစ္ဆေတံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၌၊ န
 သက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား၊ အဘိနိရောပနလက္ခဏေန၊
 အာရုံသို့သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို-ရှေးရှုတင်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော၊ အာဟ
 နနပရိယာဟနနရသေန၊ ရှေးရှုခေါ်ခြင်းထက်ဝန်းကျင်မှခေါက်ခြင်း ကိစ္စ
 ရှိသော၊ ဝိတက္ကေန၊ ဝိတက်သည်၊ အာကောဓေန္တေနပိယစ၊ ရှေးရှုခေါက်
 သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပရိဝတ္တေန္တေန ပိယစ၊ ပြန်လှန်သကဲ့သို့ လည်း
 ကောင်း၊ အာဒါယာဒါယ၊ ယူ၍ယူ၍၊ ဒိန္နမေဝ၊ ပေးသည်ကိုသာလျှင်၊
 ဝိနိစ္ဆေတံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၌၊ သက္ကောတိ၊ တတ်နိုင်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
 ဣဝာပိ၊ ဤသမ္မာဒိဗ္ဗိ-သမ္မာသကံပွတိန္ဒိလည်း၊ သမ္မာဒိဗ္ဗိယေဝ၊ သမ္မာဒိဗ္ဗိ
 ကိုသာလျှင်၊ သဇာတိကော၊ မိမိဇာတ်အားဖြင့်၊ ပညက္ခန္ဓေန၊ ပညက္ခန္ဓာ
 ဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတာ၊ ရေတွက်အပ်၏။ သမ္မာသကံပွေပန၊ သမ္မာ-သကံပွ-ကို
 ကား၊ ကိရိယတော၊ အမူအရာအားဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်သည်၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိဣမေဟိ တိဟိခန္ဓေဟိ၊ သိလက္ခန်အစရှိသော-ဤသုံး
 ပါးသောခန္ဓာတို့ဖြင့်၊ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်၊ သင်္ဂဟံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ။

ရောက်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ တိဟိစခေါအာသုဿော ဝိဿာခ ခန္ဓေဟိအရိယောအဋ္ဌာဝိကောမဂ္ဂေါသင်္ဂဟိတောတိ၊ တိဟိစခေါ-အာသုဿော ဝိဿာခ ခန္ဓေဟိအရိယော-အဋ္ဌာဝိကော မဂ္ဂေါ-သင်္ဂဟိတော ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟော၊ အပ်ပြီ။ ။

ဣဒါနိယသုအခါ၌၊ ဧကမိတ္ထက္ခဏိကံ၊ တခုသော-မိတ္တက္ခဏာရှိသော၊ သနိမိတ္တံ၊ ပစ္စယ အကြောင်းနှင့်တကွသော၊ သပရိက္ခာရံ၊ အခြံအရံနှင့်တကွသော၊ မဂ္ဂသမာဓိ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော-သမာဓိကို၊ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးလိုသည်ဖြစ်၍၊ ကတမောပနအယျတိအာဒိ၊ ကတမောပန-အယျ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီ၊ တဿ၊ ထိုပုစ္ဆာကို၊ ဝိဿန္တေန၊ ဖြေရာ၌၊ စတ္တာရောသတိပဋ္ဌာနာတိ၊ စတ္တာရော-သတိပဋ္ဌာနာဟူသည်ကား၊ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်အလိုက်အတန်၌၊ စတုကိစ္စသာနေဝဿေန၊ လေးပါးသောကိစ္စကို-ပြီးစေသည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော၊ သတိ၊ သတိတည်း၊ သာ၊ ထိုသတိသည်၊ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏၊ ပစ္စယန္တေန၊ အကြောင်းပစ္စည်းဟူသော-အနက်သဘော အားဖြင့်၊ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်မည်၏၊ စတ္တာရောသမ္ပပ္ပဓာနာတိ၊ စတ္တာရော-သမ္ပပ္ပဓာနာဟူသည်ကား၊ စတုကိစ္စသာနေဝဿေန၊ လေးပါးသောသမ္ပပ္ပဓာနကိစ္စကိုပြီးစေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော၊ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယတည်း၊ တံ၊ ထိုဝီရိယသည်၊ ဗရိဝါရဋ္ဌေန၊ အခြံအရံဖြစ်သော-အနက်သဘောကြောင့်၊ ပရိက္ခာရော၊ ပရိက္ခာရမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တေသံယေဝဓမ္မာနန္တိ၊ တေသံယေဝ ဓမ္မာနံဟူသည်ကား၊ တေသံမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ ထိုမဂ်နှင့်ယှဉ်တူသော-တရားတို့ကို၊ အာသေဝနာတိအာဒိသု၊ အာသေဝနာ-ဤသို့အစရှိသော-ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဧကမိတ္တက္ခဏိကာယ၊ တခုသောမိတ္တက္ခဏာ၌၊ အာသေဝနာဒယော၊ အစမှ-ထုခြင်းအစရှိသည်တို့ကို၊ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်တုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ။

ဝိတဏှဝါဒီပန၊ ဝိတဏှဝါဒီ-ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား၊ ဧကမိတ္တက္ခဏိကော၊ တခုသော-မိတ္တက္ခဏာရှိသော၊ မဂ္ဂေါနာမ၊ မဂ်မည်သည်၊ နုတ္တိ၊ မရှိ၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဧဝံဘာဝေယျသတ္တဝဿာနိတိ၊ ဧဝံဘာဝေယျ သတ္တဝဿာနိဟူသည်ကား၊ ဝုစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်၊ သတ္တဝိ ဝဿာနိ၊ ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံးလည်း၊ မဂ္ဂတာဝနာ၊ မဂ်ကိုပွားစေခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကိလေသာပန၊ ကိလေသာတို့သည်ကား၊ လဟု၊ လျင်စွာ၊ ဆိန္တော၊ ပြတ်တုန်သည်ရှိသော်၊ သတ္တဟိဥာဏေဟိ၊ ခုနစ်ချက်သော-ဧဝတို့နှင့်

၅၁၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တဟိယထွေ

ဝိဉာဉ်ကုန်သော-ဥာဏ်တို့ဖြင့်၊ ဆိန္ဒူ၊ ပြတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒတိ၊ ဆို
၏။ သော၊ ထိုဝိတဏှဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သုတ္တံ၊ ပါဠိကို၊ အာဟာရံ၊ ဆောင်လော၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏။ အန္ဓ၊ မချွတ်၊ အညံ၊ တပါးသောသုတ်ကို၊
အပဿန္တော၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍၊ ယာတေသံယေဝဓမ္မာနံ အာသေဝနာတာ
ဝနာဗဟုလိကမ္ပန္တိ၊ ယာတေသံယေဝဓမ္မာနံ အာသေဝနာတာဝနာဗဟုလိ
ကမ္ပိဟူ၍၊ ဣဒမေဝသုတ္တံ၊ ဤပါဠိကိုသာလျှင်၊ အာဟာရိတွာ၊ ဆောင်၍၊
အညေနုစိတ္တေန၊ တပါးသောစိတ်ဖြင့်၊ အာသေဝတိ၊ အစမှထု၏။ အည
န၊ တပါးသောစိတ်ဖြင့်၊ ဘာဝေဟိ၊ ပွားစေ၏။ အညေန၊ တပါးသောစိတ်
ဖြင့်၊ ဗဟုလိကရောတိ၊ အကြိမ်များစွာပြု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့၊
တတော၊ ထိုနောင်မှ၊ သော၊ ထိုဝိတဏှဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်
၏။ ကိံပန၊ အသို့နည်း။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤပါဠိသည်၊ နေယျတ္တံ၊ ဆောင်၍သိအပ်
သော-အနက်ရှိသောသုတ်လော၊ နိတတ္ထံ၊ ဝိကိရိက်သိအပ်သော-အနက်
ရှိသောသုတ်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ၊
ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်၊ သုတ္တံ၊ ပါဠိသည်၊ နိတတ္ထံ၊ ဝိကိရိက်သိအပ်
သော-အနက်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထေဝ၊ ထိုပါဠိဖြစ်တိုင်းသာ
လျှင်၊ အတ္ထော၊ အနက်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့၊
တဿ၊ ထိုဝိတဏှဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဣဒံဝစနံ၊ ဤစကားသည်၊ ဥတ္တရံ၊
လွန်စွာကောင်းပေ၏။ ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ဧကံစိတ္တံ၊ တခု
သောစိတ်သည်၊ အာသေဝမာနံ၊ ဖြစ်လျက်၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ အပရစ္စိ၊ တပါး
သောစိတ်သည်လည်း၊ အာသေဝမာနံ၊ ဖြစ်လျက်၊ အပရစ္စိ၊ တပါးသော
စိတ်သည်လည်း၊ အာသေဝမာနံ၊ ဖြစ်လျက်၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဒိဝသမ္ပိ၊ တနေ
ပတ်လုံးလည်း၊ အာသေဝနာဝ၊ အစစဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်၊ ဘဝိဿ
တိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းသည်၊ ကုတောအတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့
နည်း၊ ဗဟုလိကမ္ပံ၊ အကြိမ်များစွာပြုခြင်းသည်၊ ကုတောအတ္ထိ၊ အဘယ်
မှာရှိအံ့နည်း၊ ဧကံဝါ၊ တကြိမ်လည်း၊ ဘာဝယမာနံ၊ ပွားစေလျက်၊ ဥပ္ပန္နံ၊
ဖြစ်၏။ အပရစ္စိ၊ တပါးသောစိတ်သည်လည်း၊ ဘာဝယမာနံ၊ ပွားစေလျက်၊
အပရစ္စိ၊ တပါးသောစိတ်သည်လည်း၊ ဘာဝယမာနံ၊ ပွားစေလျက်၊ ဥပ္ပန္နံ၊
ဖြစ်၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဒိဝသမ္ပိ၊ တနေပတ်လုံးလည်း၊ ဘာဝနာဝ၊ ပွားစေ
ခြင်းသည်သာလျှင်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ အာသေဝနာ၊ အစစဖြစ်ခြင်း
သည်၊ ကုတောအတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း၊ ဗဟုလိကမ္ပံ၊ အကြိမ်များစွာ
ပြုခြင်းသည်၊ ကုတောအတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း၊ ဧကံဝါ၊ တကြိမ်လည်း၊

ဗဟုလိကရောန္တံ၊ အကြိမ်များစွာပြုလျက်၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏၊ အပရိမ္ဘိ၊ တပါး
သောစိတ်သည်လည်း၊ ဗဟုလိကရောန္တံ၊ အကြိမ်များစွာပြုလျက်၊ အပရိမ္ဘိ
တပါးသောစိတ်သည်လည်း၊ ဗဟုလိကရောန္တံ၊ အကြိမ်များစွာပြုလျက်၊
ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ဝိဝေသန္တိ၊ တနေ့ပတ်လုံးလည်း၊ ဗဟုလိကဗ္ဗမေ
ဝ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်သည်သာလျှင်၊ ဘာဝိသံတိ၊ ဖြစ်လေတ္တံ့၊ အာသေ
ဝနာ၊ အစစွာမှီဝဲခြင်းသည်၊ ကုတောအတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း၊ ဘာဝ
နာ၊ ပွားစေခြင်းသည်၊ ကုတောအတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏၊ အထဝါ၊ တနည်းကား၊ ဧကေနမိတ္တေန၊ တခုသော
စိတ်ဖြင့်၊ အာသေဝတိ၊ အစစွာမှီဝဲ၏၊ ဇီဟိ၊ နှစ်ချက်ကုန်သော-စိတ်တို့
ဖြင့်၊ ဘာဝေတိ၊ ပွားစေ၏၊ တိဟိ၊ သုံးချက်ကုန်သော-စိတ်တို့ဖြင့်၊ ဗဟုလိ
ကရောတိ၊ အကြိမ်များစွာပြု၏၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့၊ ဝါ၊
တနည်းကား၊ ဇီဟိ၊ နှစ်ချက်ကုန်သော-စိတ်တို့ဖြင့်၊ အာသေဝတိ၊ အစစွာ
မှီဝဲ၏၊ တိဟိ၊ သုံးချက်ကုန်သော-စိတ်တို့ဖြင့်၊ ဘာဝေတိ၊ ပွားစေ၏၊ ဧကေန
တချက်သောစိတ်ဖြင့်၊ ဗဟုလိကရောတိ၊ အကြိမ်များစွာပြု၏၊ ဝါ၊ တ
နည်းကား၊ တိဟိ၊ သုံးချက်ကုန်သောစိတ်တို့ဖြင့်၊ အာသေဝတိ၊ အစစွာမှီဝဲ၏
ဧကေန၊ တချက်သောစိတ်ဖြင့်၊ ဘာဝေတိ၊ ပွားစေ၏၊ ဇီဟိ၊ နှစ်ချက်ကုန်သော
စိတ်တို့ဖြင့်၊ ဗဟုလိကရောတိ၊ အကြိမ်များစွာပြု၏၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ဝဒေ
ယျ၊ ဆိုငြားအံ့၊ သော၊ ထိုစိတ်ဏှဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏၊ မေ
ယော၊ ငါသည်၊ သုတ္တံ၊ ပါဠိကို၊ မာလန္တံ၊ မရအပ်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ယံဝါတံ
ဝါ၊ ဟူးဟူး ငြားငြားသော- စကားကို၊ အာစ၊ ဆို၏၊ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို၊
ဝိဿန္တန္တေနနာမ၊ ဖြေသောသူမည်သည်ကား၊ အာစရိယဿ၊ ဆရာ၏၊
သန္တိကေ၊ အထံ၌၊ ဝသိတွာ၊ နေ၍၊ ဗုဒ္ဓဝပနံ၊ တရားစကားကို၊ ဥဂ္ဂံ၊ ဤတွာ၊
သင်၍၊ အတ္ထရသံ၊ အတ္ထရသကို၊ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဟော
တိ၊ ဖြစ်၏၊ အယံအာသေဝနာ၊ ဤအစစွာမှီဝဲခြင်းသည်၊ ဧကမိတ္တက္ခဏိကာ
ဝ၊ တခုသော စိတ္တက္ခဏ- ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်း
သည်၊ ဧကမိတ္တက္ခဏိကာ၊ တခုသော-စိတ္တက္ခဏသာရှိ၏၊ ဗဟုလိကမ္ပံ၊
များသော ကံသည်၊ ဧကမိတ္တက္ခဏိကံ၊ တခုသော စိတ္တက္ခဏသာရှိ၏၊
ဓယဂါမိ၊ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ၊ လောကုတ္တရမဂ်
သည်၊ ဗဟုစိတ္တက္ခဏိကောနာမ၊ များသောစိတ္တက္ခဏနှင့်-ယှဉ်ခြင်းမည်
သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဧကမိတ္တက္ခဏိကောယေဝ၊ တခုသောစိတ္တက္ခဏနှင့်-ယှဉ်
သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ သညာပေတဗ္ဗော၊ သိစေအပ်၏၊

၉

၅၁၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

သစေသညာနာတိ၊ အကဟိန္တိသိသညံဖြစ်အံ၊ သညာနာတု၊ သိစေ၊ နောစေ
သညာနာတိ၊ အကဟိန္တိမသိသညံဖြစ်အံ၊ ဂစ္ဆိ၊ သွားလေး၊ ပါတောဝ၊ စော
စောကသလျှင်၊ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍၊ ယာဂု၊ ယာဂုကို၊
ပိဝါဟိ၊ သေခံချေလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ဥယျောဇေတဗ္ဗော၊ ဣတ်လိုက်
အပ်၏။

၇၆၄ ကတိပနာယေသသင်္ခါရာကိစ္ဆေ၊ ကတိပနာယေသသင်္ခါရာဟူသော-ဤပါ
ဠိရုပ်၌၊ ကိ၊ အဘယ်ကို၊ ဂစ္ဆိတိ၊ မေးသနည်း၊ ယေသသင်္ခါရေ၊ အကြင်ကာ
ယသင်္ခါရအစရှိသော-သင်္ခါရတို့ကို၊ နိရောဓေတွာ၊ ချုပ်စေ၍၊ နိရောဓံ၊
နိရောဓသမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၍၊ တေ၊ ထိုကာယသင်္ခါရအစ
ရှိသော-သင်္ခါရတို့ကို၊ ဂစ္ဆိဿာဒိတိ၊ မေးအံ့ဟူ၍၊ ဂစ္ဆိတိ၊ မေး၍၊ တေနေ
ဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်၊ အသး၊ ထိုဝိသာခါသိတင်းသည်၏၊ အဓိပ္ပာယ်၊
အလိုကို၊ ဉတွာ၊ သိ၍၊ ထေရီ၊ ဓမ္မဒိန္နာထေရီမသည်၊ ဂုညာဘိသင်္ခါရာဒိ
သု၊ ဂုညာဘိသင်္ခါရ-အစရှိကုန်သော၊ အနေကေသု၊ များစွာကုန်သော၊
သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရတို့သည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ ထင်ရှားရှိကုန်လျက်လည်း၊
ကာယသင်္ခါရာဒယောဝ၊ ကာယသင်္ခါရ- အစရှိသည်တို့ကို သာလျှင်၊
အာဝိက္ခန္တိ၊ ကြားလိုသည်ဖြစ်၍၊ တယောမေ အာဂုသောတိအာဒိ၊ တ
ယေဝံမေအာဂုသော-ဤသို့အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး၊ တတ္ထံ၊
ထိုပါဠိ၌၊ ကံယပဋိဗဒ္ဓတ္တာ၊ ကာယနှင့်စပ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ကာ
ယေန၊ ကာရကောယသည်၊ သင်္ခါရိယတိ၊ ကာရိယတိ၊ ပြုအပ်၏၊ နိဗ္ဗတ္တိယတိ၊
ပြီးစေအပ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ကာယသင်္ခါရော၊ ကာရသင်္ခါရ
မည်၏၊ ဝါစံ၊ ဝါစာကို၊ သင်္ခါရောတိ၊ ပြုပြင်တတ်၏၊ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏၊
နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ပြီးစေတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝစိသင်္ခါရော၊ ဝစိ
သင်္ခါရမည်၏၊ ဝိတ္တပဋိဗဒ္ဓတ္တာ၊ ဝိတ်နှင့်စပ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိတ္တ
န၊ ဝိတ်သည်၊ သင်္ခါရိယတိ၊ ကာရိယတိ၊ ပြုအပ်၏၊ နိဗ္ဗတ္တိယတိ၊ ပြီးစေအပ်၏၊
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝိတ္တသင်္ခါရော၊ ဝိတ္တသင်္ခါရမည်၏၊ ကာတမော
ပနာယေတိစ္ဆေ၊ ကာတမောပနာယေ ဟူသော-ဤပါဠိရုပ်၌၊ ကိ၊ အဘယ်
ကို၊ ဂစ္ဆိတိ၊ မေးသနည်း၊ ဣမေသင်္ခါရော၊ ဤသင်္ခါရတို့သည်၊ အညမည
မိဿာ၊ အချင်းချင်း-ရောရှက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အာယုဋ္ဌိတာ၊ နှောက်ရှက်
ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဝိဘူတာ၊ မထင်ရှားကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဒုန္နိပနာ၊ ပြုနိုင်ခဲ
ကုန်၏၊ တထာတံဝစနံ၊ ထိုစကားသည်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ကာယဒ္ဓါရေ၊ ကာ
ယဒ္ဓါရ၌၊ အာဒါနဂဟဏမုဉ္ဇနစောပနာနိ၊ အမှတ်မရှိသောကာယဖြင့်ယူ

အပ်သော-အာဒါနဟုဆိုအပ်သော ဂဟဏဝိသယဇ္ဇနဟုဆိုအပ်သော-မုဉ္ဇ
 နဝလနဟုဆိုအပ်သောစောပနတို့သို့ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍၊ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်
 ကုန်သော၊ အဋ္ဌကာမာဝစရကုသလစေတနာ၊ ရှစ်ပါးကုန်သောကာမာ
 ဝစရကုသိုလ်-စေတနာတို့ လည်းကောင်း၊ နှါဒသအကုသလစေတနာ၊
 တဆယ့် နှစ်ပါးကုန်သော- အကုသိုလ်စေတနာတို့-လည်းကောင်း၊ ဣတိ
 ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ကုသလာကုသလဝိသတိစေတနာပိ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဖြစ်
 ကုန်သော- နှစ်ဆယ့်သော စေတနာတို့ကို- လည်းကောင်း၊ အဿာသ
 ပဿာသပိ၊ အဿာသ ပဿာသတို့ကို-လည်းကောင်း၊ ကာယသင်္ခါ
 ရောတွေဝ၊ ကာယသင်္ခါ ဂရဟူ၍သာလျှင်၊ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ဝစီဒ္ဓါရေ၊
 ဝစီဒ္ဓါရန္တံ၊ ဟနူသဉ္ဇောပနံ၊ မေးကိုလှုပ်ခြင်းသို့၊ ဝစီသောဒံ၊ နှုတ်မြှောက်ခြင်းသို့၊
 ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍၊ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝုတ္တပ္ပကာရာဝ၊ ဆိုအပ်ပြီး
 သော-အပြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိသတိစေတနာပိ၊ နှစ်ဆယ့်
 သောစေတနာတို့ကို-လည်းကောင်း၊ ဝိတက္ကဝိစာရာပိ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့
 ကို-လည်းကောင်း၊ ဝစီသင်္ခါရောတွေဝ၊ ဝစီသင်္ခါ ဂရဟူ၍သာလျှင်၊ ဝုစ္ဆန္တိ၊
 ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ကာယဝစီဒ္ဓါရေသု၊ ကာယဒ္ဓါရေ-ဝစီဒ္ဓါရတို့၌၊ စောပနံ၊ လှုပ်
 ခြင်းကို၊ အပတွာ၊ မရောက်မူ၍၊ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌၊ နိသိန္နသ၊
 ထိုင်လျက်၊ ဝိန္တယတော၊ ကြံသောဝုတ္တုလ်အား၊ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊
 ကုသလာကုသလ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်-ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧကံနတိ၊ သစေ
 တနာပိ၊ တခုယုတ်သုံးဆယ့်သောစေတနာတို့-လည်းကောင်း၊ သညာစ၊
 သညာလည်းကောင်း၊ ဝေဒနာစ၊ ဝေဒနာလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမေ
 ဇေဓမ္မာပိ၊ ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့ကို၎င်း၊ ဝိတ္တ သင်္ခါရောတွေဝ၊ ဝိတ္တ
 သင်္ခါရဟူ၍သာလျှင်၊ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဣမေသင်္ခါရ၊
 ဤသင်္ခါရတို့သည်၊ အညမညမိဿာ၊ အချင်းချင်း ရောရှက်ကုန်သည်
 ဖြစ်၍၊ အာလုဠိတာ၊ နှောင့်ရှက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဝိဘူတာ၊ မထင်ရှားကုန်
 သည်ဖြစ်၍၊ နုဇ္ဈိပနာ၊ ပြန့်ဝဲကုန်၏၊ တေ၊ ထိုသင်္ခါရတို့ကို၊ ပါကဇေ၊ ထင်
 သည်တို့ကို၊ ဝိဘူတေ၊ အထူးသဖြင့်ထင်သည်တို့ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ကထာ
 ပေဿာမိ၊ ဟောစေအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍၊ ဝုစ္ဆန္တိ၊ မေး၏၊ ။

ကသ္မာပနာယျေတိ၊ ကသ္မာပနာယျေဟူသော-ဤပါဠိရပ်၌၊ ကာယ
 သင်္ခါရဒီနာမဿ၊ ကာယသင်္ခါရအစရှိသော-အမည်၏၊ ပဒတ္တံ၊ ဝုန်၏
 အနက်ကို၊ ဝုစ္ဆန္တိ၊ မေး၏၊ တဿ၊ ထိုဝုစ္ဆာကို၊ ဝိသယဇ္ဇနေး၊ ဖြေရာ၌၊ ကာ
 ယပ္ပဋိဗဒ္ဓါတိ၊ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓါ-ဟူသည်ကား၊ ကာယ နိသိတာ၊ ကရုဇ

၅၁၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ။

ကယသန္တ- မှီကုန်သည်။ ကာယေ။ ကရုဇ ကာယသည်။ သတိ။ ရှိသော်။ ကာယသင်္ခါရာ။ ကာယ-သင်္ခါရတို့သည်။ ဟောန္တိ။ ဖြစ်ကုန်၏။ ကာယေ။ ကိုယ်သည်။ အသတိ။ မရှိသော်။ နဟောန္တိ။ မဖြစ်ကုန်။ ဗိတ္တပ္ပဋိဗဒ္ဓါတိ။ ဗိတ္တပ္ပဋိဗဒ္ဓါဟူ သည်ကား။ ဗိတ္တနိသိတာ။ စိတ်ကုန်၍-ဖြစ်ကုန်သည်တည်း။ ဗိတ္တေ။ စိတ်သည်။ သတိ။ ရှိသော်။ ဗိတ္တသင်္ခါရာ။ ဗိတ္တသင်္ခါရ တို့သည်။ ဟောန္တိ။ ဖြစ်ကုန်၏။ ဗိတ္တေ။ စိတ်သည်။ အသတိ။ မရှိသော်။ နဟောန္တိ။ မဖြစ်ကုန်။ ဣဒါနိ။ ယခုအခါ၌။ ဧသေ။ ဤဓမ္မဒိန္နာသည်။ သညာဝေဒယိတ နိရောဓံ။ သညာဝေဒနာတို့၏-ချုပ်ခြင်းဟူသော-နိရောဓသမာပတ်ကို။ ဝလဉ္ဇေတိကိံ နုခေါ။ သုံးဆောင်သလော။ နဝလဉ္ဇေတိကိံ နုခေါ။ မသုံးဆောင်သလော။ တတ္ထ။ ထိုနိရောဓသမာပတ်၌။ ဗိတ္တဝသီဝါ။ လေ့လာသော-ဝသီဘောင်ရှိသလော။ နောဗိတ္တဝသီဝါ။ မလေ့လာသော-ဝသီဘောင်ရှိသလော။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဇာနနတ္တံ။ သိခြင်းငှါ။ ပုစ္ဆန္တော။ မေးလိုသည်ဖြစ်၍။ ကထံပနာယေသညာဝေဒယိတ နိရောဓသမာပတ္တိ ဟောတိတိအာဒိ။ ကထံပနာယေသညာဝေဒယိတ နိရောဓသမာပတ္တိဟောတိဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ။ ဆိုပြီး။ တဿ။ ထိုပုစ္ဆာကို။ ဝိသန္တနေ။ ဖြေရာ၌။ သမာပဇ္ဇိဿန္တိဝါသမာပဇ္ဇာဒိတိဝါတိပဒေယေန။ သမာပဇ္ဇိဿန္တိဝါသမာပဇ္ဇာဒိတိဝါဟူသောဤပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိကာလော။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ဖြစ်သောအခါကို။ ကထိတော။ ဆိုအပ်၏။ သမာပန္နောဟောတိတိပဒေန။ သမာပန္နော-ဟောတိဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်။ အန္တောနိရောဓော။ နိရောဓသမာပတ်၏အတွင်းကို။ ကထိတော။ ဆိုအပ်၏။ တထာ။ ထိုအတူ။ ပုရိမေဟိ။ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွိတိပဒေဟိ။ နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်။ သဗိတ္တကကာလော။ စိတ်ရှိသောအခါကို။ ကထိတော။ ဆိုအပ်၏။ ပစ္ဆိမေန။ နောက်ပုဒ်ဖြင့်။ အဗိတ္တကကာလော။ စိတ်မရှိသော အခါကို။ ကထိတော။ ဆိုအပ်။ ပုဗ္ဗေဝတထာဗိတ္တံဘာဝိတံဟောတိတိ။ ပုဗ္ဗေဝတထာဗိတ္တံ ဘာဝိတံဟောတိဟူသည်ကား။ နိရောဓသမာပတ္တိတော။ နိရောဓသမာပတ်ကို-ဝင်စားသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ။ ရှေးအတို့ကာလ၌။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒကာလေယေဝ။ အခွန်ကိုပိုင်းခြားသော-ကာလ၌သာလျှင်။ ဧတ္ထကံကာလံ။ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော-ကာလပတ်လုံး။ အဗိတ္တကော။ စိတ်မရှိသည်။ ဘာဝိဿာမိ။ ဖြစ်အံ့။ ဣတိ။ ဤသို့။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒဗိတ္တံ။ အခွန်ကိုပိုင်းခြားသော-စိတ်သည်။ ဘာဝိတံ။ ပွားစေအပ်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ယံတံတထတ္ထာယ ဥပနေတိတိ။ ယံတံတထတ္ထာယ-ဥပနေတိဟူသည်

ကား၊ ဇေဝံ၊ ဤသို့၊ ဘာဝိတံ၊ ပွားစေအပ်သော၊ ယံ၊ ဗိတ္တံ၊ အကြွင်းမိတ်သည်၊ အတ္တိ၊ ရှိ၏၊ တံ၊ ဗိတ္တံ၊ ထိုမိတ်သည်၊ ဂုဂ္ဂလံ၊ ဂုဂ္ဂုလ်ကို၊ တထတ္ထာယ၊ အဓိတ္တကဘာဝါယ၊ မိတ်မရှိသောအဖြစ်သို့-ရောက်စေခြင်းငှါ၊ ဥပနေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ၊

ပဌမံ နိရုဇ္ဈတိ ဝစိသင်္ခါရေတိ၊ ပဌမံ နိရုဇ္ဈတိ-ဝစိသင်္ခါရေဟူသည် ကား၊ သေသသင်္ခါရေတိ၊ ကာယသင်္ခါရ-ဗိတ္တသင်္ခါရတို့မှ- ကြွင်းကုန်သော-ဝစိသင်္ခါရတို့သည်၊ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဒုတိယတ္ထာနေယေဝ၊ ဒုတိယဈာန်၌သာလျှင်၊ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏၊ တတောကာယသင်္ခါရေတိ၊ တတောကာယ-သင်္ခါရေဟူသည်ကား၊ တတော၊ ထိုဝစိသင်္ခါရချုပ်သည်မှ၊ ပရံ၊ နောက်၌၊ ကာယသင်္ခါရေ၊ ကာယသင်္ခါရသည်၊ စတုတ္ထတ္ထာနေ၊ စတုတ္ထဈာန်၌၊ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏၊ တတောဗိတ္တသင်္ခါရေတိ၊ တတောဗိတ္တသင်္ခါရေဟူသည်ကား၊ တတော၊ ထိုကာယ-သင်္ခါရချုပ်သည်မှ၊ ပရံ၊ နောက်၌၊ ဗိတ္တသင်္ခါရေ၊ ဗိတ္တသင်္ခါရသည်၊ အန္တောနိရောဓေ၊ နိရောဓသမာပတ်၏အတွင်း၌၊ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏၊ ဂုဠဟိဿန္တိ ဝါ ဂုဠဟာမီတိ ဝါတိ ပဒေသေန၊ ဂုဠဟိဿန္တိ ဝါ-ဂုဠဟာမီတိ ဝါဟူသော-ဤပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်၊ အန္တောနိရောဓကာလေ၊ နိရောဓသမာပတ်၏-အတွင်းဖြစ်သောအခါကို၊ ကဝိတော၊ ဆိုအပ်၏၊ ဂုဠတောတိ ပဒေန၊ ဂုဠတောဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်၊ ဖလသမာပတ္တိကာလေ၊ ပလသမာပတ္တိကာလကို၊ ကဝိတော၊ ဆိုအပ်၏၊ တထာ၊ ထိုအတူ၊ ဂုရိမေဟိ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွိဟိ ပဒေဟိ၊ နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ အဓိတ္တကကာလေ၊ မိတ်ကင်းသောကာလကို၊ ကဝိတော၊ ဆိုအပ်၏၊ ပဗ္ဗိမေန၊ နောက်ပုဒ်ဖြင့်၊ သမိတ္တကကာလေ၊ မိတ်နှင့်တကွဖြစ်သောကာလကို၊ ကဝိတော၊ ဆိုအပ်၏၊ ဂုဗ္ဗေဝတထာဗိတ္တံ ဘာဝိတံဟောတိတိ၊ ဂုဗ္ဗေဝတထာဗိတ္တံ ဘာဝိတံဟောတိ ဟူသည်ကား၊ နိရောဓသမာပတ္တိတော၊ နိရောဓသမာပတ်မှ၊ ဂုဗ္ဗေ၊ ရှေးကာလ၌၊ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒကာလေယေဝ၊ အဓွန့်ကိုပိုင်းခြားသော အခါ၌သာလျှင်၊ ဧတ္တကံ ကာလံ၊ ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော-ကာလပတ်လုံး၊ အဓိတ္တကော၊ မိတ်ကင်းသည်၊ ဟုတွင်၊ ဖြစ်၍၊ တတော၊ ထိုကာလမှ၊ ပရံ၊ နောက်၌၊ သမိတ္တကော၊ မိတ်အစဉ်သန္တာန်ရှိသည်၊ ဘာဝိဿာမိ၊ ဖြစ်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒံ၊ အဓွန့်ကိုပိုင်းခြားသော၊ ဗိတ္တံ၊ မိတ်ကို၊ ဘာဝိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ယံတံတထတ္ထာယ ဥပနေတိတိ၊ ယံတံတထတ္ထာယ ဥပနေတိဟူသည်ကား၊ ယံ၊ အကြွင်းမိတ်ကို၊ ဇေဝံ၊ ဤသို့၊ ဘာဝိတံ၊ ပွားစေအပ်၏၊ တံ၊

၅၁၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-ကထိယတွဲ

ထိုပွားစေအပ်သော-စိတ်သည်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တထတ္ထာယသမိတ္တ
ကကာဝါယ၊ စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်စေခြင်းငှါ၊ ဥပနေတိ၊ ဆောင်
တတ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ပါရ၌၊ နိရောဓသမာပဇ္ဇနကာလော၊
နိရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စားသောအခါကို၊ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏၊ ဣဓ၊ ဤပါ
ရ၌၊ နိရောဓတော၊ နိရောဓသမာပတ်မှ၊ ဝုဋ္ဌာနကာလော၊ ထသောအခါကို၊
ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ နိရောဓကထံ၊ နိရောဓကထာကို၊ ကထေတုံ၊ ဟော
ခြင်းငှါ၊ ဝါရော၊ အလှည့်သည်၊ သမ္ပက္ခာ၊ ရောက်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
နိရောဓကထာ၊ နိရောဓကထာကို၊ ကထေတဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဝိယော၊
ဖြစ်ရာ၏၊ သာပနေသာသာပနဿ၊ နိရောဓကထာ၊ ထိုနိရောဓ ကထာ
ကို၊ ဇွိဟိ၊ ဇလဟိ၊ သမန္နာဂတတ္တာ၊ တိဏ္ဍုဉ္စသင်္ခါရာနံ၊ ပဋိပ္ပသဒ္ဓိယာသောဉ္စ၊
သဟိဉ္စာဏ၊ စရိယာဟိ၊ နဝဟိ၊ သမာမိစရိယာဟိ၊ ပဉ္စဟိ၊ ဝသိတဗဟိ၊ ဝသိ
ဘာဝတောပညာ၊ နိရောဓ သမာပတ္တိယံ ဉာဏန္တိ၊ ဇွိဟိ၊ ဇလဟိ၊ သမန္နာ
ဂတတ္တာ-တိဏ္ဍုဉ္စ သင်္ခါရာနံ၊ ပဋိပ္ပသဒ္ဓိယာ သောဉ္စသဟိ ဉာဏစရိယာ
ဟိ၊ နဝဟိ သမာမိ စရိယာဟိ၊ ပဉ္စဟိ၊ ဝသိဘာဟိ-ဝသိဘာဝတော ပညာ
နိရောဓ သမာပတ္တိယံ ဉာဏံဟူ၍၊ မာတိကံ၊ မာတိကာကို၊ ဋ္ဌပေတွာ၊ ထား
၍၊ သဗ္ဗာကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော- အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ကထိတာ၊ ဆိုအပ်ပြီး၊ တသ္မာ၊
ထိုကြောင့်၊ တတ္ထ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌၊ ကထိတနယေနော၊ ဆိုအပ်ပြီး
သော-နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်၏၊ အယံ၊ နိရောဓောနာမ၊
ဤနိရောဓသမာပတ်မည်သည်ကား၊ ကောပန၊ အဘယ်နည်း၊ စတုန္ဒခန္ဓာ
နံ၊ လေးပါးကုန်သော-နာမက္ခန္ဓာတို့၏၊ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းကို၊ ပဋိသင်္ခါ
ယ၊ ဆင်ခြင်၍၊ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော၊ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းတည်း၊ အထ၊
ထိုသို့ဖြစ်လျက်၊ ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အကျိုးငှါ၊ ဇေတံ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ်
ကို၊ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ဝင်စားကုန်သနည်း၊ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ ဝုဋ္ဌာ၊
အမေးတည်း၊ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏၊ ပဝတ္တေ၊ ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဥက္ကဏ္ဌိ
တာယ၊ ဆန့်ကျင်သောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သတ္တာယံ၊ ခုနစ်ရက်
ပတ်လုံး၊ အဝိတ္တကာ၊ စိတ်မရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍၊ သုခံ၊ ချမ်းသာ
စွာ၊ ဝိဟရိသာမ၊ နေကုန်အံ့၊ ယဒိဒံယောအယံ၊ နိရောဓော၊ အကြင်စိတ်စေ
တသိက်-မိတ္တဇရုပ်တို့၍ချုပ်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဇေတံ၊ ဤသို့ချုပ်ခြင်း
သည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနနာမ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ နိဗ္ဗာန်သို့

၉

ရောက်သည်မည်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဧတဒတ္ထံ။ ထိုဒိဋ္ဌိဓမ္မနိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ သမာပဇ္ဇန္တိ။ ဝင်စားကုန်၏။ ။

ပဌမံဥပ္ပဇ္ဇတိစိတ္တသင်္ခါရေတိ။ ပဌမံဥပ္ပဇ္ဇတိစိတ္တသင်္ခါရေ-ဟူသည် ကား။ ဟိယသ္မာ။ အကြင်ကြောင့်။ နိရောဓာ။ နိရောဓသမာပတ်မှ။ ဝုဠ ဟန္တဿ။ ထသောဝုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဌမံ။ ရှေးဦးစွာ။ ဗလသမာပတ္တိစိတ္တဉ္စ။ ဗလ သမာပတ္တိစိတ်သည်-လည်းကောင်း၊ တံသမ္ပယုတ္တံ။ ထိုဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော သညဉ္စ။ သညာသည်လည်းကောင်း။ ဝေဒနဉ္စ။ ဝေဒနာသည်လည်းကောင်း ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဖြစ်၏။ တံ။ ထိုသို့ဖြစ်သည်ကို။ သန္ဓာယ။ ရည်၍။ ပဌမံဥပ္ပဇ္ဇတိ စိတ္တ သင်္ခါရေတိ။ ပဌမံဥပ္ပဇ္ဇတိ-စိတ္တသင်္ခါရေဟူ၍။ အာဟာ၊ ဆိုငြီ။ တတော ကာယသင်္ခါရေတိ။ တတောကာယသင်္ခါရေဟူသည်ကား။ တတော။ ထိုစိတ္တသင်္ခါရ ဖြစ်သည်မှ။ ပရံ။ နောက်၌။ ဘဝဂီသမယေ။ ဘဝင်ဖြစ် သောအခါ၌။ ကာယသင်္ခါရော။ ကာယသင်္ခါရသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဖြစ်၏။ ကိံပန။ အသို့နည်း။ ဗလသမာပတ္တိ။ ဗလသမာပတ်သည်။ အဿာသ ပဿာသေ။ ထွက်သက်-ဝင်သက်တို့ကို။ နသမုဠာပေတိ။ မဖြစ်စေနိုင် သလော။ ဣတိအယံ။ ဤသည်ကား။ ဝုဠာ။ အမေးတည်း။ သမုဠာပေတိ။ ဖြစ်စေနိုင်၏။ ဣမဿပန။ ဤနိရောဓသမာပတ်ကို-ဝင်စားသော ရဟန်း အား။ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကာ။ စတုတ္ထ-ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော။ ဗလသမာပတ္တိ။ ဗလ သမာပတ်တည်း။ သာ။ ထိုဗလသမာပတ်သည်။ နဝုဠာပေတိ။ ထခြင်းကို မဖြစ်စေ။ ဣတိ။ ဤသို့။ နိယမော။ မှတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ။ မရှိ။ ဧတေန။ ထိုဗလ သမာပတ်ကို-မှတ်သောစကားဖြင့်။ ကိံဝါ။ အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဗလသမာပတ္တိ။ ဗလသမာပတ်သည်။ ပဌမဇ္ဈာနိကာဝါ။ ပဌမဈာန်နှင့်ယှဉ် သည်မူလည်း။ ဟောတု။ ဖြစ်စေ။ ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကာဝါ။ ဒုတိယဈာန်-တတိယဈာန်-စတုတ္ထ ဈာန်နှင့်-ယှဉ်သည်မူလည်း။ ဟော တု။ ဖြစ်စေ။ သန္ဓာယ။ ထင်ရှားရှိသော။ သမာပတ္တိယာ။ နိရောဓ-သမာ ပတ်မှ။ ဝုဠိတဿ။ ထသော။ ဘိက္ခုနော။ ရဟန်း၏။ အဿာသပဿာသး။ ထွက်သက်-ဝင်သက်တို့သည်။ အဗ္ဗေဟာရိကာ။ မခေါ်ဝေါ်လောက် ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ။ ထိုထွက်သက်-ဝင်သက်တို့ ၏။ အဗ္ဗေဟာရိကာဘဝေါ။ မခေါ်ဝေါ်လောက်သည်၏အဖြစ်ကို။ သဗ္ဗိ ဝတ္ထေရဝတ္ထုနာ။ သဗ္ဗိဝမထေရ်၏-ဝတ္ထုဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗေ။ သိအပ်၏။ ဟိသစ္စံ။ မှန်၏။ သမာပတ္တိတော။ နိရောဓသမာပတ်မှ။ ဝုဠာယ။ ထ၍။ ကိံ သုကဝုပ္ပသမ္ဘိသေ။ ဌက်သခွါးပွင့်နှင့်တူကုန်သော။ ဝိတမ္ပိတင်္ဂါရေ။ အလျှံ

၅၂၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ကင်းသော-မီးကျိုးတို့ကို၊ မဒ္ဒမာနဿ၊ နင်းနယ်လျက်၊ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသော၊ သဗ္ဗိဝတ္ထေရဿ၊ သဗ္ဗိဝမထေရ်၏၊ စိဝရေ၊ သက်နိုး၌၊ အံသုမတ္တဗ္ဗိ၊ တခုသော-အမျှင်မျှင်ကိုလည်း၊ နုဗျာယိ၊ မီးမလောင်၊ ဥသုမာကာရမတ္တဗ္ဗိ၊ အဋ္ဌေ ဟူသော-အခြင်းအရာသည်မျှလည်း၊ နာဟောသိ၊ မဖြစ်၊ ဧတံ၊ ဤသို့မဖြစ်ခြင်းသည်၊ သမာပတ္တိ ဗလံနာမ၊ သမာပတ်၏-အစွမ်း မည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ဧဝမေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်၊ သန္တာယ၊ ထင်ရှားရှိသော၊ သမာပတ္တိယာ၊ နိရောဓသမာပတ်မှ၊ ဝုဠိတဿ၊ ထသော၊ ထိက္ခု၊ နော၊ ရဟန်း၏၊ အဿာသပဿာသ၊ ထွက်သက်-ဝင်သက်တို့သည်၊ အဗ္ဗေဟာရိကာ၊ မခေါ်ဝေါ်လောက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဘဝင်္ဂသမယေန၊ ဘဝင်အခါဖြင့်သာလျှင်၊ တံ၊ ထိုအကြောင်းကို၊ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဧဝမိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

တတော ဝစိသင်္ခါရောတိ၊ တတော ဝစိသင်္ခါရော ဟူသည့်ကား၊ တတော၊ ထိုကား-သင်္ခါရဖြစ်သည်မှ၊ ပရံ၊ နောက်၌၊ ကိရိယမယပဝတ္ထ ဝဇ္ဇန္တနုကာလေ၊ ကိရိယာစိတ်ဖြင့်ပြီးသော-ကာယဝိညတ် ဝစိဝိညတ်၏ ပြန့်သောအခါ၌၊ ဝစိသင်္ခါရော၊ ဝစိသင်္ခါရသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဘဝင်္ဂံ၊ ဘဝင်စိတ်သည်၊ ဝိတက္ကဝိစာရေ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့ကို၊ နသမုဋ္ဌာပေတိ၊ ကိ၊ မဖြစ်စေသလော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ဂစ္ဆန္တော၊ အမေးတည်း၊ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏၊ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်စေသော်လည်း၊ တံသမုဋ္ဌာနာ၊ ထိုဘဝင် စိတ်ကြောင့်-ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိတက္ကဝိစာရော၊ ဝိတက်-ဝိစာရ တို့သည်၊ ဝါစံ၊ စကားကို၊ အဘိသင်္ခါတံ၊ ပြုပြင်ခြင်းငှါ၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ နသက္ခောန္တိ၊ မတတ်နှိုင်းကုန်၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ကိရိယမယပဝတ္ထ ဝဇ္ဇန္တနုကာလေန၊ သွားခြင်း အစရှိသော-အမှုအရာကိုဖြစ်စေတတ်-ဝိထိဇောစိတ်တို့ ကြောင့် ဖြစ်သော-ကာယဝိညတ် ဝစိဝိညတ်တို့၏-ပြန့်သောအခါဖြင့်သာလျှင်၊ ဧတံ၊ ထိုဝစိသင်္ခါရကို၊ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်၏။ သုညတောဖဿောတိအာဒယော၊ သုညတောဖဿော ဤသို့အစရှိသည်တို့ကို၊ သုညတောနာပိ၊ မိမိဂုဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရမ္မတောနာပိ၊ အာရုံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကဏတဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ သုညတောနာ၊ မိမိ၏-ကိစ္စအားဖြင့်၊ ဗလသမာပတ္တိ၊ ဗလသမာပတ်သည်၊ သုညတာနာမ၊ သုညတမည်၏၊ တာယံ၊ ထိုသုညတဗလသမာပတ်နှင့်၊ သဟဇာတံ၊ တံကွဖြစ်သော၊ ဗလံ၊ ဗလကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ သုညတောဖဿောတိ၊ သုညတော-ဖဿောဟူ၍၊ ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ အနိမိတ္တာ

ပဏိဟိတေသုပိ၊ အနိမိတ္တာပဏိဟိတတိန္ဒလည်း၊ ဇေသဝနယော၊ ဤ
နည်းလျှင်နည်းရှိ၏။ အာရမ္မဏေနပန၊ အာရုံအားဖြင့်ကား၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်
သည်။ ရာဂါဒိဟိ၊ ရာဂအစရှိသည်တို့မှ၊ သုညတ္တာ၊ ဆိတ်သည်၏-အဖြစ်
ကြောင့်၊ သုညနာမ၊ သုညမည်၏။ ရာဂနိမိတ္တာဒိနံ၊ ရာဂနိမိတ်အစရှိသည်တို့
၏၊ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်၊ အနိမိတ္တံ၊ အနိမိတ္တမည်၏။ ရာဂဒေါသမော
ဟပဏိဇိနံ၊ ရာဂဒေါသမောဟ တည်းဟူသော-တောင့်တ ခြင်းတို့၏။
အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်၊ အပ္ပဏိဟိတံ၊ အပ္ပဏိဟိတမည်၏။ သုညတံ၊
သုညတမည်သော၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို၊ အာရမ္မဏံကတွာ၊ အာရုံပြု၍၊ ဥပ္ပန္န
ဖလသမာပတ္တိယံ၊ ဖြစ်သော-ဖလသမာပတ်၌၊ ဖဿော၊ ဖြစ်သော ဖဿ
သည်။ သုညတောနာမ၊ သုညတ မည်၏။ အနိမိတ္တာပဏိဟိတေသုပိ၊
အနိမိတ္တ အပ္ပဏိဟိတ-ဖဿတိန္ဒလည်း၊ ဇေသဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်
နည်းရှိ၏။ အပရာ၊ တပါးသော၊ အာဂမနိယ ကထာနာမ၊ အာဂမနိယ
ကထာမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ သုညတာ၊ သုညတ
လည်းကောင်း၊ အနိမိတ္တာ၊ အနိမိတ္တလည်းကောင်း၊ အပ္ပဏိဟိတာ၊ အပ္ပ
ဏိဟိတလည်းကောင်း၊ ဣတိဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို၊ ဝိပဿနာတိ၊
ဝိပဿနာဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်၊ ယောဘိက္ခု၊
အကြင် ရဟန်းသည်၊ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရ-တရားတို့ကို၊ အနိစ္စတော၊ မမြဲ
သော-အားဖြင့်၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍၊ အနိစ္စတော၊ မမြဲသောအား
ဖြင့်၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ အနိစ္စတော၊ မမြဲသည်မှ၊ ဝုဠာတိ၊ ထ၏။ တဿ၊ ထို
ရဟန်း၏၊ ဝုဠာနဂါမိနိဝိပဿနာ၊ ဝုဠာနဂါမိနိဝိပဿနာသည်၊ အနိမိတ္တာ
နာမ၊ အနိမိတ္တာမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယောဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်း
သည်၊ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲအားဖြင့်၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍၊ ဒုက္ခတော
ဆင်းရဲအားဖြင့်၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲသည်မှ၊ ဝုဠာတိ၊ ထ၏။
တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ ဝုဠာနဂါမိနိဝိပဿနာ၊ ဝုဠာနဂါမိနိဝိပဿနာသည်၊
အပ္ပဏိဟိတာနာမ၊ အပ္ပဏိဟိတမည်၏။ ယောဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊
အနုတ္တတော၊ အလိုသို့-မလိုက်သောအားဖြင့်၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း
၍၊ အနုတ္တတော၊ အလိုသို့-မလိုက်သော အားဖြင့်၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ အနုတ္တ
တော၊ အလိုသို့-မလိုက်သည်မှ၊ ဝုဠာတိ၊ ထ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ ဝုဠာ
နဂါမိနိဝိပဿနာ၊ ဝုဠာနဂါမိနိ-ဝိပဿနာသည်။ သုညတာနာမ၊ သုညတ
မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌၊ အနိမိတ္တဝိပဿနာယ၊ အနိမိတ္တ-ဝိပဿနာ
ဖြင့်၊ အာဂတော၊ လာသော၊ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ အနိမိတ္တာနာမ၊ အနိမိတ္တ

၁၂၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

မည်၏။ အနိမိတ္တမဂ္ဂံသာ။ အနိမိတ္တမဂ်၏။ ဖလံ။ အကျိုးဖြစ်သော-ဖိုလ်
 သည်။ အနိမိတ္တံနာမ။ အနိမိတ္တမည်၏။ အနိမိတ္တဖလသမာပတ္တိယာ။ အနိ
 မိတ္တ-ဖလသမာပတ်နှင့်။ သဟဇာတော။ တကွဖြစ်သော။ ဖဿော။ ဖဿကို။
 ဖုဿန္တေ။ တိသည်ရှိသော်။ အနိမိတ္တောဖဿော။ အနိမိတ္တဖဿကို။ ဖုဿတိ
 တိ။ တိ၏ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ။ ဆိုအပ်၏။ အပ္ပဏိဟိတသုညတေသုပိ။ အပ္ပဏိဟိတ
 သုညတတို့၌လည်း။ ဝေသဝနယော။ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏။ အာဂမနိ
 ယေန။ ရောက်သော-အာရုံဖြင့်။ ကထိတေပန။ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်ကား။
 သုညတောဝါ ဖဿော။ သုညတ ဖဿ လည်းကောင်း။ အနိမိတ္တောဝါ
 ဖဿော။ အနိမိတ္တဖဿလည်းကောင်း။ အပ္ပဏိဟိတောဝါ ဖဿော။ အပ္ပ
 ဏိဟိတ-ဖဿ လည်းကောင်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝိကပ္ပော။ အထူးကြံအပ်
 သည်၏-အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇေယျ။ ရောက်ရာ၏။ တသ္မာ။ ထိုကြောင့်။ သဂု
 ဇောနစေဝ။ မိမိဂုဏ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ အာရမ္မဇောနစ။ အာရုံအား
 ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကထေတဗ္ဗံ။ ဆိုအပ်၏။ ဟိသစ္စံ။ မှန်၏။ ဧဝံ။ ဤသို့ဆိုအပ်
 သည်ရှိသော်။ တယောဖဿာဖုဿန္တိတိဝစနေန။ တယောဖဿာဖုဿန္တိ
 ဟူသော-စကားနှင့်။ သမေတိ။ ညီ၏။ ။

ဝိဝေကနိန္ဒန္တိ အာဒိသု။ ဝိဝေကနိန္ဒ-ဤသို့အစရှိသော-ပါဠိရပ်တို့၌။
 နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ ဝိဝေကောနာမ။ ဝိဝေကမည်၏။ တသ္မိံ။ ဝိဝေကော။ ထို
 နိဗ္ဗာန်ဟူသော-ဝိဝေက၌။ နိန္ဒိသြဏတံ။ ညွတ်သည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ။
 ထိုကြောင့်။ ဝိဝေကနိန္ဒ။ ဝိဝေကနိန္ဒမည်၏။ ဝိဝေကပေါဏန္တိ။ ဝိဝေကပေါ
 ဏံဟူသည်ကား။ အရညတော။ တောမှ။ အာဂတိံ။ လာ၍။ ယေန။ အကြင်အ
 ရပ်၌။ ဝိဝေကော။ ဥပမိဝိဝေကသည်။ အတ္ထိ။ ရှိ၏။ တေန။ ထိုအရပ်သို့။ ဝက်
 ဝိယ။ ထွန်ကိုင်းကောက်ကဲ့သို့။ ဟုတွာ။ ဖြစ်၍။ ဌိတံ။ တည်၏။ ဣတိတသ္မာ။
 ထိုကြောင့်။ ဝိဝေကပေါဏံ။ ဝိဝေက-ပေါဏမည်၏။ ယေန။ အကြင်အရပ်
 ၌။ ဝိဝေကော။ ဥပမိ-ဝိဝေကသည်။ အတ္ထိ။ ရှိ၏။ တေန။ ထိုအရပ်သို့။ ပတမာ
 နံဝိယ။ ကျသကဲ့သို့။ ဌိတံ။ တည်၏။ ဣတိတသ္မာ။ ထိုကြောင့်။ ဝိဝေကပတ္တာ
 ခံ။ ဝိဝေက-ပတ္တာရမည်၏။ ဣဒါနိ။ ယခုအခါ၌။ ယာဝေဒနာ။ အကြင်ဝေဒနာ
 သည်။ နိရောဓေတွာ။ ချုပ်စေ၍။ နိရောဓသမာပတ္တိံ။ နိရောဓ-သမာပတ်
 ကို။ သမာပဇ္ဇတိ။ ဝင်စား၏။ တာဝေဒနာ။ ထိုဝေဒနာကို။ ပုစ္ဆိယာပိတိ။
 မေးအံ့ဟူ၍။ ပုစ္ဆန္တော။ မေးလိုသည်ဖြစ်၍။ ကထိပနာယေဝေဒနာတိ။ ကထိ
 ပနာယေ-ဝေဒနာဟူ၍။ အာဟ။ မိန့်ပြီ။ ကာယိကံဝါတိအာဒိသု။ ကာယိကံ
 ဝါဤသို့ အစရှိသော-ပါဠိရပ်တို့၌။ ပဉ္စဒ္ဓါရိကံ။ ပဉ္စဒ္ဓါရ၌-ဖြစ်သော။ သုခံ။

သုခဝေဒနာသည်းကာယိကံနာမ၊ ကာယိကသုခဝေဒနာမည်၏။ မနောဒွါရိ
 ကံ၊ မနောဒွါရ၌ဖြစ်သော-သုခဝေဒနာသည်။ စေတသိကံနာမ၊ စေတသိက
 သုခဝေဒနာမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်
 ၌၊ သုခန္တိဇေသောသဒ္ဓေါ၊ သုခံဟူသော-ဤသဒ္ဓါသည်းသဘာဝနိဇ္ဈေသော။
 သဘောကို-ညွှန်းကြောင်း ဖြစ်သော-သဒ္ဓါတည်း။ သာတန္တိ ဣဒံဝစနံ။
 သာတံဟူသော-ဤစကားသည်၊ တဿေဝ၊ ထိုသုခ-ဝေဒနာ၏သာလျှင်၊
 မရုရဘာဝဒီပကဝေဝစနံ၊ ကောင်းသည်၏အဖြစ်ကို-ပြကြောင်းဖြစ်သော
 ပရိယာယ်-သဒ္ဓါထွတ်တည်း။ ဝေဒယိတန္တိ ဣဒံဝစနံ။ ဝေဒယိတံဟူသော
 ဤစကားသည်၊ ဝေဒိတဘာဝဒီပကံ၊ ခံစားခြင်း-သဘောလက္ခဏာကိုပြ
 ကြောင်းဖြစ်သော၊ သဗ္ဗဝေဒနာနံ၊ အလုံးစုံသော-ဝေဒနာတို့အား။ သာဓာ
 ရဏဝစနံ၊ ဆက်ဆံသော-သဒ္ဓါတည်း။ သေသပဒေသုပိ၊ ကြွင်းသောပုဒ်
 တို့၌လည်း။ ဇေသဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏။ ဌိတိသုခါဝိပရိတာမ
 ဒုက္ခာတိအာဒိသု၊ ဌိတိသုခါဝိပရိတာမဒုက္ခာဤသို့အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊
 သုခါယဝေဒနာယ၊ သုခဝေဒနာ၏။ အတ္ထိဘာဝေါ၊ ရှိသည်၏-အဖြစ်သည်း
 သုခံ၊ သုခမည်၏။ နတ္ထိဘာဝေါ၊ မရှိသည်၏-အဖြစ်သည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်
 ၏။ ဒုက္ခာယဝေဒနာယ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၏။ အတ္ထိဘာဝေါ၊ ရှိသည်၏-အဖြစ်
 သည်း၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်၏။ နတ္ထိဘာဝေါ၊ မရှိသည်၏-အဖြစ်သည်း။ သုခံ၊ သုခ
 မည်၏။ အဒုက္ခမသုခါယဝေဒနာယ။ အဒုက္ခ-မသုခဝေဒနာ၏။ ဇာနနဘာ
 ဝေါ၊ ဘိသည်၏-အဖြစ်သည်း။ သုခံ၊ သုခမည်၏။ အဇာနနဘာဝေါ၊ မသိ
 သည်၏-အဖြစ်သည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော
 အနက်တည်း။ ။

ကိံ အနုသယော အနုသေတိတိ။ ကိံ အနုသယော-အနုသေတိဟူသည်
 ကား။ ကတမောအနုသယော၊ အဘယ်မည်သော-အနုသယသည်၊ အနု
 သေတိ၊ သန္တာန်အစဉ်သို့လိုက်၍-ဖြစ်သနည်း။ အပ္ပဟိနဋ္ဌေန၊ မပယ်အပ်
 သော-အနက်သဘောကြောင့်၊ သယိတောဝိယ၊ ကိန်းသကဲ့သို့၊ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုသယပုစ္ဆံ၊ အနုသယ-ပုစ္ဆာကို၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။
 နုခေါအာရုသေသဝိသာခသဗ္ဗာယသုခါယ ဝေဒနာယကာမရာဂါနုသယော
 အနုသေတိတိ၊ နုခေါအာရုသေသဝိသာခသဗ္ဗာယသုခါယဝေဒနာယကာမ
 ရာဂါနုသယော-အနုသေတိဟူသည်ကား။ သဗ္ဗာယ၊ အလုံးစုံသော၊ သုခါ
 ယဝေဒနာယ၊ သုခဝေဒနာ၌၊ ရာဂါနုသယော၊ ရာဂါနုသယသည်၊ နအနုသေ
 တိ၊ မကိန်း၊ သဗ္ဗာယ၊ အလုံးစုံသော၊ သုခါယဝေဒနာယ၊ သုခဝေဒနာ၌၊ သော

ထိုရာဂါနုသယကို၊ အပ္ပဟိနေ၊ မပပင်အပ်သည်။ န၊ မဟုတ်၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော၊ သုခဝေဒနံ၊ သုခဝေဒနာကို၊ အာရတ္တ၊ အာရုံပြု၍၊ နုဥပ္ပန္တတိ၊ မဖြစ်၊ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌ ဝေသဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏။ ကိံ ပဟာတဗ္ဗန္တိ၊ အယံပုစ္ဆော၊ ကိံ ပဟာတဗ္ဗိဟူသော-ဤပုစ္ဆာသည်၊ ပဟာနပုစ္ဆာနာမ၊ ပဟာနပုစ္ဆာမည် ၏၊ ရာဂံတေန ပဇာတိတိ ဧတ္ထ၊ ရာဂံတေန ပဇာတိဟူသော ဤပုဒ်၌၊ ဧကေနဝဗျာကရဏေန၊ တရသောဝိဿန္တနာဖြင့်၊ နေပုစ္ဆာ၊ နှစ်ပါးသော ပုစ္ဆာတို့ကို၊ ဝိဿန္တတိ၊ ဖြေ၏၊ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ ရာဂါနုသယံ၊ ရာဂါနုသယကို၊ ဝိက္ခန္ဓတ္တာ၊ ခွါ၍၊ ပဌမဇ္ဈာန်၊ ပဌမဈာန်ကို၊ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏၊ ဈာန်၊ ဈာန်သည် ၊ ရာဂါနုသယံ၊ ရာဂါနုသယကို၊ ဝိက္ခန္တိတံ၊ ခွါအပ်၏၊ တထာဝိက္ခန္တိတမေဝ၊ ထိုခွါတိုင်းသောရာဂါနုသယကိုသာလျှင်၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို၊ ဝေနတွာ၊ ပွား၍၊ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်၊ သမုပ္ပါဒေတိ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြစ်၏၊ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်၊ ပဟိနေပိ၊ ပဟိအပ်သော ကာမ ရာဂါနုသယ သည်လည်း၊ တထာဝိက္ခန္တိတတ္တာ၊ ထိုသို့ပဌမဈာန်ကိုအခြေပြု၍ပဌမဈာန်ဖြင့်ခွါအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ပဌမဈာန်၌၊ နာနုသေတိနာမ၊ မကိန်းသည်မည်၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ နတတ္ထကာမရာဂါနုသယော၊ အနုသေတိတိ၊ နတတ္ထကာမရာဂါနုသယော၊ အနုသေတိဟူ၍၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ၊

တဒါယတနန္တိ၊ တဒါယတနံဟူသည်ကား၊ တံအာယတနံ၊ ထိုတည်ရာကို၊ ပရမဿာသဘာဝေန၊ လွန်စွာသက်သာရာကိုရစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ပတိဋ္ဌာနဘူတံ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဣတိအနုတ္တရေ သူတိ၊ ဣတိအနုတ္တရေသဟူသည်ကား၊ အနုတ္တရဝိမောက္ခာတိ၊ အနုတ္တရဝိမောက္ခာဟူ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ လစ္ဆနာမေ၊ ရအပ်သောအမည် ရှိသော၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ ဝိဟံဥပဋ္ဌာပယတောတိ၊ ဝိဟံဥပဋ္ဌာပယတောဟူသည်ကား၊ ပတ္ထနံ၊ တောင့်တခြင်းကို၊ ပဋ္ဌပေဋ္ဌာသ၊ ဖြစ်စေသောရဟန်းအား၊ ဥပ္ပန္တတိဝိဟပစ္စယာဒေါမနဿန္တိ၊ ဥပ္ပန္တတိဝိဟပစ္စယာဒေါမနဿံဟူသည်ကား၊ ပတ္ထနာယ၊ တောင့်တခြင်းဖြင့်၊ ပတ္ထနမူလကံ၊ တောင့်တခြင်းလျှင်အကြောင်းရင်းရှိသော၊ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿာလည်၊ ဥပ္ပန္တတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပတ္ထနာယ၊ တောင့်တခြင်းဖြင့်၊ ပတ္ထနမူလကံ၊ တောင့်တခြင်းလျှင်အကြောင်း

ရင်းရှိသော၊ တံပနေတံတံပနဇေတံဒေါမနသံ၊ ထိုဒေါမနသံသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်၊ ပဇ္ဈေတိ၊ တောင့်တ၍၊ အလောဘန္တဿပန၊ မရသောပုဂ္ဂိုလ်အားကား၊ အလောဘမူလကံ၊ မရခြင်းလျှင်အကြောင်းရင်းရှိသော၊ ဒေါမနသံ၊ ဒေါမနသံသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ပိဟပစ္စယာ၊ တောင့်တခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံ၊ ထိုအပ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌၊ ဒေါမနသံနာမ၊ နှစ်လုံးမသာခြင်းမည်သည်ကား၊ ဇောန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်၊ အကုသလံ၊ အကုသိုလ် သဘောရှိသည်၊ ကိစ္ဆာပိဟောတိ၊ အကပ်၍ကားဖြစ်၏၊ ပန၊ ထိုသို့အကုသိုလ်သဘောရှိသော်လည်း၊ သေဝိတဗ္ဗံ၊ ငြိစ့်အပ်သော၊ ဣဒံဒေါမနသံ၊ ဤဒေါမနသံသည်၊ ဝဒ္ဓတိ၊ အပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏၊ ယောဂီနော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား၊ တေမာသိကံဝါ၊ သုံးလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဆမာသိကံဝါ၊ ခြောက်လပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ နဝမာသိကံဝါ၊ ကိုးလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ပဋိပဒံ၊ ပဋိပဒ်ကို၊ ဂဗ္ဘန္တိ၊ ယူကုန်၏၊ တေသု၊ ထိုပိုင်းခြား၍ယူအပ်သောကာလတို့တွင်၊ ယောဘိက္ခု၊ အကြင်ယောဂီရဟန်းသည်၊ တံတံပဋိပဒံ၊ ထိုထိုသို့သောပဋိပဒ်ကို၊ ဝဟေတွာ၊ ယူ၍၊ အန္တောကာလပရိစ္ဆေဒယောဝ၊ ပိုင်းခြား၍ယူအပ်သောကာလအတွင်း၌ သံလျှင်၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏိဿာမိ၊ ရောက်စေအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စာမ္မေန္တော၊ စေ့ဆော်သည်ရှိသော်၊ ဝါယမန္တော၊ အားထုတ်သည်ရှိသော်၊ ယထာပရိစ္ဆန္တေန၊ ပိုင်းခြားတိုင်းသော၊ ကာလေန၊ အခါဖြင့်၊ ပါပုဏိတု၊ ရောက်စေခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နှိုင်းတဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်းအား၊ ဗလဝဒေါမနသံ၊ သည်းစွာသောနှလုံးမသာခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကိံဝိယ၊ အဘယ်မထေရ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား၊ အာဠိန္ဒကဝါသိမဟာဗုဒ္ဓဓာရေဝတ္ထေရဿ၊ အာဠိန္ဒကအရပ်၌သီတင်းသုံးနေလေ့ရှိသောမဟာဗုဒ္ဓဓာရေဝမထေရ်အား၊ ဒေါမနသံ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည်ကဲ့သို့၊ အသုခာရာ၊ မျက်ရည်အယဉ်တို့သည်၊ ပဝတ္တန္တိ၊ ဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့တည်း၊ ကိရိတ္တာရေမိ၊ ချွေပြီးအံ့၊ ထေရော၊ မဟာဗုဒ္ဓဓာရေဝမထေရ်သည်၊ ဧကေနဝိသတိဝသောနိ၊ တဆွဲကိုးနှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဂဟပစ္စာဂတဝတ္တံ၊ ဂတဝတ်-ပစ္စာဂတဝတ်ကို၊ ပူရေသိ၊ ဖြည့်၏၊ တဿ၊ ထိုမဟာဗုဒ္ဓဓာရေဝမထေရ်အား၊ ဣမသ္မိံ ဝါရေ၊ ဤအကြိမ်၌၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဂဏှိဿာမိ၊ ယူအံ့၊ ဣမသ္မိံ ဝါရေ၊ ဤအကြိမ်၌၊ ဝိသုဒ္ဓပဝါရဏံ၊ ကိလေသာတို့မှစင်သော အရဟတ္တဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ပဝါရဏာ

၅၂၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ပြုခြင်းကိုပဝါရေဿာမိ၊ ပဝါရဏာပြုအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မာနသံ၊ စိတ်ကို၊
ဗဒ္ဓိတွင်၊ ဘွဲ့၍၊ သမဏဓမ္မံ၊ ရဟန်းတရားကို၊ ကရောန္တံ၊ သေသံ၊ ပြုစဉ်သိလျှင်
ကျေနပ်သတိဝဿာနိ၊ တဆွဲကိုးနှစ်တို့သည်၊ အတိက္ကန္တံ၊ လွန်ကုန်ပြီး၊
ပဝါရဏာဒိဝသေ၊ ပဝါရဏာပြုရာဖြစ်သောနေ့သည်၊ အာဂတေ၊ ရောက်
လတ်သည်ရှိသော်၊ ထေရဿ၊ မဟာဗုဒ္ဓဿရေဝမထေရ်အား၊ အသုပါ
တေန၊ မျက်ရည်ကျခြင်းနှင့်၊ မုတ္တမိဝသောနာမ၊ လွတ်သောနေ့မည်သည်၊
နာဟောသိ၊ မဖြစ်ဘူးလေ၊ ဝိသတိမေဝသောပန၊ အနှစ်နှစ်ဆယ်ပြည့်သော
နှစ်၌ကား၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါရဏာတိ၊ ရောက်လေ၏။ ။

ပဋိဗ္ဗံတေနပဇဟတိတိဇ္ဈေ၊ ပဋိဗ္ဗံတေနပဇဟတိဟူသော-ဤပါဠိ
၌၊ ဒေါမနသေနေဝ၊ ဒေါမနဿဖြင့်သာလျှင်၊ ပဋိဗ္ဗံ၊ ပဋိဗ္ဗာကို၊ ပဇဟတိ၊
မေ့နိုး၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ပဋိဗ္ဗေနေဝ၊ ပဋိဗ္ဗာဖြင့်သာလျှင်၊ ပဋိဗ္ဗာပ္ပဟာနံ၊ ပဋိ
ဗ္ဗာကိုပယ်ခြင်းသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဒေါမနသေနေဝ၊ ဒေါမနဿဖြင့်
သာလျှင်၊ ဒေါမနဿပဟာနံနာမ၊ ဒေါမနဿကို-ပယ်ခြင်း မည်သည်၊
နအတ္ထိ၊ မရှိ၊ အယံပနာဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်၊ တေမာသိကာဒိသု၊ တေမာ
သိကာ-အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရံ၊ တပါးပါးသော၊ ပဋိပဒံ၊ ပဋိပဒ်
ကို၊ ဝဟောတွာ၊ ယူ၍၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း၊
ပဿ၊ ရှုလော့၊ ကိံ၊ အဘယ်မှာလျှင်၊ တုယံ၊ သင်အား၊ သိလေန၊ သိလဖြင့်၊
ဟိနဋ္ဌာနံ၊ ယုတ်သောအရာမည်သည်၊ အတ္ထိကိံ၊ ရှိသလော့၊ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့
မဟုတ်မှု၊ ဝိရိယေန၊ လုံ့လဖြင့်၊ ဟိနဋ္ဌာနံ၊ ယုတ်သောအရာမည်သည်၊ အတ္ထိ
ကိံ၊ ရှိသလော့၊ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မှု၊ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်၊ ဟိနဋ္ဌာနံ၊
ယုတ်သောအရာမည်သည်၊ အတ္ထိကိံ၊ ရှိသလော့၊ တေ၊ သင်၏၊ သိလံ၊
သိလသည်၊ သုပရိသုဒ္ဓံ၊ အလွန်စင်ကြယ်သည်မဟုတ်တုံလော့၊ ဝိရိယံ၊
လုံ့လကို၊ သုပဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာပြီးဖြင့် အပ်သည်-မဟုတ်ပါလော့၊
ပညာ၊ ပညာသည်၊ သူရာ၊ ရဲရင့်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဝဟတိနန၊ ဆောင်
သည်မဟုတ်ပါလော့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏၊ သောဘိက္ခု၊
ထိုရဟန်းသည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပဋိသဉ္စိက္ခတွာ၊ ဆင်ခြင်၍၊ ဒါနိ၊ ယခု၊ ဝုန၊
တဘနံ၊ ဣမဿဒေါမနဿဿ၊ ဤနှလုံးမသာခြင်း၏၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ၊ ဖြစ်ပိဋ
သောဌာ၊ နဒဿာမိတိ၊ မပေးအံ့ဟူ၍၊ ဝိရိယံ၊ လုံ့လကို၊ ဒဋ္ဌံ၊ မြဲမြံစွာ၊
ကတွာ၊ ပြု၍၊ အန္တောတေ မာသေဝါ၊ သုံးလ အတွင်း၌-လည်းကောင်း၊
အန္တောဆမာသေဝါ၊ ခြောက်လအတွင်း၌-လည်းကောင်း၊ အန္တောနဝ
မာသေဝါ၊ ကိုးလအတွင်း၌-လည်းကောင်း၊ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ အနာဂါမိ

မဂ်ဖြင့်၊ တံ၊ ထိုနှလုံးမသာခြင်းကို၊ သမုပ္ပါဒေတိ၊ ဖြတ်၏၊ ဣဒိနာပရိယာ
ယေန၊ ဤသို့သောအကြောင်းဖြင့်၊ ပဋိစောနေဝ၊ ပဋိစာဖြင့်သာလျှင်၊ ပဋိစံ၊
ပဋိစာကို၊ ဒေါမနဿနေဝ၊ ဒေါမနဿဖြင့် သာလျှင်၊ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါ
မနဿကို၊ ပဇဟတိနာမ၊ စွန့်သည်မည်၏။ ။

နတတ္ထပဋိစာနုဿယောအနုသေတိတိတ္ထေ၊ နတတ္ထပဋိစာနုဿယော
အနုသေတိ ဟူသော-ဤပါဠိ၌၊ ဝေရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဒေါမ
နဿ၊ ဒေါမနဿ၌၊ ပဋိစာနုဿယော၊ ပဋိစာနုဿယသည်၊ နာနုသေတိ၊
မကိန်း၊ တံ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်ကို မရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော-ဒေါမနဿကို၊ အာ
ရက္ခ၊ အာရုံပြု၍၊ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်၊ တတ္ထ၊ ထိုဒေါမနဿ၌၊ ပဋိစာနုဿယော
ပဋိစာနုဿယကို၊ ပပီနေဝ၊ ပပီအပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိအပံ၊
ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အဝိဇ္ဇာတေန ပဇဟတိတိတ္ထေ၊
အဝိဇ္ဇာတေန ပဇဟတိဟူသော-ဤဝုဒ္ဓိ၌၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ အဝိဇ္ဇာနု
ဿယံ၊ အဝိဇ္ဇာနုဿယကို၊ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ခွါ၍၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်
ကို၊ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏၊ ဈာနဝိက္ခန္တိတံ၊ ဈာန်ဖြင့် ခွါအပ်ပြီးသော၊
အဝိဇ္ဇာနုဿယံ၊ အဝိဇ္ဇာနုဿယကို၊ တထာဝိက္ခန္တိတမေဝ၊ ထိုသို့ခွါပြီး
တိုင်းကိုသာလျှင်၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို၊ ဝနေတွာ၊ ပွားစေ
၍၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်၊ သမုပ္ပါဒေတိ၊ အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်၏၊
သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်၊ ပဟိ
နေဝ၊ ပပီအပ်သော်လည်း၊ တထာဝိက္ခန္တိတတ္ထာ၊ ထိုသို့စတုတ္ထဈာန်ဖြင့်
ခွါအပ်ပြီးသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊ စတုတ္ထဈာန်၌၊ နာနုသေ
တိနာမ၊ မကိန်းသည်မည်၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ နတတ္ထအဝိဇ္ဇာနုဿယော
အနုသေတိတိ၊ နတတ္ထအဝိဇ္ဇာနုဿယောအနုသေတိဟူ၍၊ အာဟ၊ မိန့်ပြီ။ ။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ပဋိဘာဂဝုတ္တံ၊ ပဋိဘာဂဝုတ္တာကို၊ ဝုတ္တန္တော၊ မေး
လိုသည်ဖြစ်၍၊ သုခိယပနာယေတိအာဒိ၊ သုခိယပနာယေ-ဤသို့အစရှိ
သောစကားကို၊ အာဟ၊ မိန့်ပြီ၊ တဿ၊ ထိုပြဿနာကို၊ ဝိဿန္တေန၊ ဖြေရာ
၌၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသည်၊ သုခသမ၊ သုခ၏လည်း၊ သုခံ၊
သုခသည်၊ ဒုက္ခသမ၊ ဒုက္ခ၏လည်း၊ ပစ္စနိကံ၊ ဆန့်ကျင် ဘက်တည်း၊
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဗ္ဗိသုဝေဒနာသု၊ နှစ်ပါးသောဝေဒနာတို့၌၊ ဝိသဘာဂ
ပဋိဘာဂေါ၊ သဘောမတူသော- အတို့ကို၊ ကထိတော၊ ဟောအပ်၏၊
ဥပေက္ခာပန၊ ဥပေက္ခာသည်ကား၊ အန္ဓကာရေ၊ အဓိကံတိုက်ကဲ့သို့ဖြစ်၏၊
အဝိဘူတာ၊ မထင်၊ ဒုန္နိပနာ၊ ပြုနိုင်ခဲ့၏၊ အဝိဇ္ဇာဝိ၊ အဝိဇ္ဇာသည်လည်း၊ တာဒမိ

သာဝ။ ထိုဥပေက္ခာနှင့်- သဘောတူသည် သာလျှင်တည်း။ တေန။ ထို
 ကြောင့်။ ဧတ္ထ။ ဤဥပေက္ခာ အဝိဇ္ဇာနှစ်ပါးတို့၌၊ သဘာဝပဋိဘာဂေါ၊ သ
 ဘောတူသော-အတို့ရှိသည်ကို၊ ကထိတော၊ ဟောအပ်၏။ ယတ္တကေသု
 ပနဌာနေသု၊ အကြင်မျှလောက်သော-ဌာနတို့၌၊ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်၊
 တမံ၊ အဓိကံတိုက်ကို၊ ကရောဘိ၊ ပြု၏။ တတ္တကေသု၊ ထိုမျှလောက်ကုန်
 သော-ဌာနတို့၌၊ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာသည်၊ တမံ၊ အဓိကံကို၊ ဝိနောဒေဝိ၊ ပျောက်၏။
 ဣတိဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌၊ ဝိသဘာဝပဋိဘာဂေါ၊ သဘောမတူသော- အတို့ရှိ
 သောတရားကို၊ ကထိတော၊ ဟောအပ်၏။ အဝိဇ္ဇာယခေါအာရသောတိ
 ဧတ္ထ၊ အဝိဇ္ဇာယခေါအာရသောဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊ ဥဘောသိန္နံ၊ နှစ်ပါးလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်၊ အနာသဝါလောကုတ္တရာ
 တိ၊ အနာသဝါလောကုတ္တရာဟူ၍၊ သဘာဝပဋိဘာဂေါ၊ သဘောတူ
 သော-အတို့ရှိသည်ကိုသာလျှင်၊ ကထိတော၊ ဟောအပ်၏။ ။

ဝိမုတ္တိယာခေါအာရသောတိဧတ္ထ၊ ဝိမုတ္တိယာခေါအာရသောဟူသော
 ဤဝန်၌၊ အနာသဝဇ္ဇေန၊ အာသဝေါကင်းခြင်းဟူသော-အနက်သဘော
 ကြောင့်လည်းကောင်း၊ လောကုတ္တရဇ္ဇေန၊ လောကုတ္တရာဟူသော-အနက်
 သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဗျာကတဇ္ဇေန၊ အဗျာကတဖြစ်သော
 အနက်သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ သဘာဝပဋိဘာဂေါ၊ သဘော
 တူသော-အတို့ရှိသည်ကိုသာလျှင်၊ ကထိတော၊ ဟောအပ်၏။ အစ္စယာ
 သိသိဧတ္ထ၊ အစ္စယာသိဟူသော-ဤပါဠိရပ်၌၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို၊ အတိတ္တ
 မိတ္တာ၊ လွန်၍၊ ဂတော၊ သွားသည်၊ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
 အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ နာသက္ခိပဉ္စာနံပရိယန္တံ၊ ဂဟေတုန္တံ၊ နာသက္ခိပဉ္စာ
 နံပရိယန္တံ၊ ဂဟေတု-ဟူသည်ကား၊ ပဉ္စာနံ၊ ပုစ္ဆာတို့၏၊ ပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်း
 အခြားကို၊ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို၊ ဂဟေတု၊ ယူခြင်းငှါ၊ နာသက္ခိ၊
 မဟတ်နိုင်၊ အပ္ပဋိဘာဂဓမ္မဿ၊ အတူမရှိသော-နိဗ္ဗာနဓမ္မ၏၊ ပဋိဘာဂံ၊
 အတူရှိ၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏၊ ဧတံနိဗ္ဗာနံနာမ၊ ဤနိဗ္ဗာန်မည်သည်ကား၊ အပ္ပဋိဘာ
 ဂံ၊ အတူပြုအပ်သော-တရားမရှိ၊ နိလံဝါ၊ ညို၏ဟူ၍-လည်းကောင်း၊ ဝီတ
 ကံဝါ၊ ရွှေ၏ဟူ၍-လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကေနဝိဓဓမ္မေန၊ တစုံတခု
 သောတရားနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ ပဋိဘာဂံ၊ အတူကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဒဿတုံ၊
 ပြုခြင်းငှါ၊ နာသက္ခာ၊ မတတ်ကောင်း၊ တွံ၊ သင်သည်၊ တဉ္စ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို
 လည်း၊ ဣမိနာအဓိပ္ပါယ်န၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်၊ ပုစ္ဆသိ၊ မေး၏။ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ ဧတ္တာဝတာစ၊ ဤမျှအတိုင်း

အရှည်ရှိသော- စကားအစဉ် ဖြင့်လည်း။ အယံဥပါသကော၊ ဤဝိသာခါ
မည်သော-ဥပါသကာသည်၊ ယထာနာမဥပမာမည်သည်ကား၊ သတ္တ
ဗ္ဗာရေ၊ ခုနစ်အိမ်၌၊ သလာကာသတ္တံ၊ စာရေးတံဆွင်းကို၊ လဘိတွာ၊ ရ၍၊
ဂတော၊ သွား၏၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ သတ္တဗ္ဗာရေနိ၊ ခုနစ်အိမ်တို့ကို၊
အတိတ္တမိတွာ၊ လွန်၍၊ အဋ္ဌမသမ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောအိမ်၌၊ ခွါရေ၊ တံခါး၌၊
ဌိတော၊ ရပ်လျက်၊ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တဂေဟာနိ၊
ခုနစ်အိမ်တို့ကို၊ ဝိရေဇ္ဈိဝ၊ ချွတ်ယွင်းသည် ဖြစ်လျက်သာလျှင်၊ နအညာ
သိယထာ၊ မသိသကဲ့သို့၊ ဇေဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ အပ္ပဒိုဘာဂဓမ္မဿ၊
အတူပြု၍နှိုင်းအပ်သောတရားမရှိသော- နိဗ္ဗာနဓမ္မ၏၊ ပဋိဘာဝံ၊ အထက်၊
ပုစ္ဆန္တော၊ မေးသည်ဖြစ်၍၊ သဗ္ဗာသုဝိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တ
သုသပ္ပဒိုဘာဂပုစ္ဆာသု၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော- အတူရှိကုန်သော- ပုစ္ဆာတို့၌
ဝိရေဇ္ဈိဝ၊ ချွတ်ယွင်းသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ။

နိဗ္ဗာနောဂဓန္တိ၊ နိဗ္ဗာနောဂဓံ-ဟူသည်ကား၊ နိဗ္ဗာနန္တ နှိရံ၊ နိဗ္ဗာန်၏
အတွင်းသို့၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့၊ အနုပဝိဋ္ဌံ၊ အစဉ်သဖြင့်ဝင်၏၊ နိဗ္ဗာနပရာယ
ဏန္တိ၊ နိဗ္ဗာနပရာယဏံ-ဟူသည်ကား၊ အဿ၊ ထိုတရားအား၊ နိဗ္ဗာနံ၊
နိဗ္ဗာန်သည်၊ ပရံ၊ အလွန်၊ အယဏံ၊ လည်းလျောင်းရာသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပရာဂတိ၊ ပရာဂတိမည်၏၊ တတော၊ ထိုနိဗ္ဗာန်မှ၊
ပရံ၊ အလွန်၊ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်
တည်း၊ အဿ၊ ထိုတရားအား၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်၊ ပရိယောသာနံ၊ အဝသာ
နံ၊ အဆုံးသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ နိဗ္ဗာနပရိယောသာနံ၊
နိဗ္ဗာနပရိယောသာနမည်၏၊ ပဏှိတာတိ၊ ပဏှိတာဟူသည်ကား၊ ပဏှိစ္စေ
န၊ ပညာရှိသည်၏ - အဖြစ်၌၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်တည်း၊ ဓာတု
ကုသလာ၊ ဓာတ်၌လိမ္မာသည်၊ အာယတနကုသလာ၊ အာယတန၌-လိမ္မာ
သည်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌-လိမ္မာသည်၊ ဌာနဌာနကု
သလာ၊ အရာဟုတ်သည်- မဟုတ်သည်၌- လိမ္မာသည်၊ ဣတိအယံ၊ ဤ
သည်လျှင်၊ အတ္ထော၊ အဘိဓဇေယျတ္ထတည်း၊ မဟာပညာတိ၊ မဟာပညာ
ဟူသည်ကား၊ မဟန္တေ၊ ကြီးမြတ်ကုန်သော၊ အတ္ထေ၊ အကျိုးတို့ကို၊
မဟန္တေ၊ ကြီးမြတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ၊ အကြောင်းတရားတို့ကို၊ မဟန္တေ၊
ကြီးမြတ်ကုန်သော၊ နိရုတ္တိယော၊ ဝိဂြိုဟ်သန္ဒါတို့ကို၊ မဟန္တေနိ၊ ကြီးမြတ်
ကုန်သော၊ ပဋိဘာနာနိ၊ ပညာတို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟဏသမတ္ထာယ၊ ခံယူခြင်းငှါ

စွမ်းနိုင်သော၊ ပညာယ၊ ပညာနှင့်၊ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံ၏၊ ယထာတံ ဓမ္မ
 ဓိန္နာယာတိ၊ ယထာတံ ဓမ္မဓိန္နာယ-ဟူသည်ကား၊ ဓမ္မဓိန္နာယ၊ ဓမ္မဓိန္နာအ
 မည်ရှိသော၊ ဘိက္ခုနီယာ၊ ရဟန်းမိန်းမသည်၊ ဗျာကတံ ယထာ၊ ဖြေကြား
 အပ်သကဲ့သို့၊ အဟတ္တိ၊ ငါသည်လည်း၊ ဇေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ဗျာက
 ရေယျ၊ ဖြေကြားရာ၏၊ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊
 ဣတ္ထာဝတာစပန၊ ဤမျှယထာတံ ဓမ္မဓိန္နာယအစရှိသော-စကားအစဉ်ဖြင့်၊
 အယံ သုတ္တန္တော၊ ဤသုတ္တန်သည်၊ ဖိနဘာသိတောနာမ၊ ဘုရားဟောမည်
 သည်၊ ဇာတော၊ ဖြစ်၏၊ သာဝကဘာသိတော၊ သာဝကဟောသည်၊
 နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်-ထင်စွာပြဦးအံ့၊ ရာဇယုတ္တေဟိ၊ မင်း၏
 စချီအစရှိကုန်သော-သူတို့သည်၊ လိခိတံ၊ ရေးအပ်သော၊ ပဏ္ဏံ၊ ကမ္မည်း
 စာကို၊ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်၊ ရာဇမုနိကာယ၊ မင်း၏ တံဆိပ်ဖြင့်၊
 နလဉ္စိတံ၊ မခတ်အပ်သေးသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်၊
 ရာဇပဏ္ဏန္တိ သင်္ခံ၊ မင်း၏ ကမ္မည်းစာဟူသော-ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့၊ နဂစ္ဆ
 တိ၊ မရောက်၊ လဉ္စိတမတ္တံပန၊ တံဆိပ်ခတ်ပြီးသော်ကား၊ ရာဇပဏ္ဏံနာမ၊
 မင်း၏ကမ္မည်းစာမည်သည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ တထာ၊ ထို
 အတူ၊ အဟံပိ ဇေမေဝ ဗျာကရေယျန္တိ၊ အဟံပိ ဇေမေဝ ဗျာကရေယျံ ဟူ၍
 ဣမာယ ဖိနစနမုနိကာယ၊ ဤဘုရားစကားတည်းဟူသော-တံဆိပ်တော်
 ဖြင့်၊ လဉ္စိတတ္တာ၊ ခတ်အပ်ပြီးသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ အယံ သုတ္တန္တော၊
 ဤသုတ္တန်သည်၊ အာဟတ္ထဝစနေန၊ အာဟတ္ထ ဟူသော-စကားတော်ဖြင့်
 သာလျှင်၊ ဖိနဘာသိတောနာမ၊ ဘုရားဟောမည်သည်၊ ဇာတော၊ ဖြစ်၏၊
 သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သော အခွင့် သံဝဏ္ဏနာ-စကားရပ်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ၊
 အလုံးစုံသော-ပါဠိအစဉ်၌၊ ဥတ္တာနုတ္ထမေဝ၊ ပေါ်သောအနက်ရှိသည်သာ
 လျှင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤတွင်-စူဠဝေဒလ္လသုတ်၏-အခွင့်အပြီးတည်း၊ ။
 စူဠဝေဒလ္လသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ်၏-အခွင့်သည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီး
 ခြင်းသို့ရောက်ပြီ၊ ။

စူဠဝေဒသမာဒါနသုတ်။

ဇေမေသုတန္တိ၊ ဇေမေသုတံ အစရှိသောသုတ်သည်၊ စူဠဝေဒသမာဒါန
 သုတ္တံ၊ စူဠဝေဒသမာဒါနသုတ်တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုစူဠဝေဒသမာဒါနသုတ်၌၊ ဓမ္မ
 သမာဒါနာနိတိဇ္ဈေ၊ ဓမ္မသမာဒါနာနိဟူသော-ဤဝန်၌၊ ဓမ္မောတိ၊ ဓမ္မော

ဗုဒ္ဓဝဗ္ဗသမာဒါနသုတ်။

၅၃၁

ဟူသည်ကား၊ ဂဟိတဂဟဏာနိ၊ ယူအပ်သောဓမ္မတို့ကို-ယူခြင်းတည်း။
ပစ္စုပ္ပန်သုခန္တိ၊ ပစ္စုပ္ပန်သုခံ-ဟူသည်ကား၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အားထုတ်သောဓမ္မာ
၌၊ သုခံ၊ ချမ်းသာ၏၊ အာယုဟနက္ခဏေ၊ အားထုတ်သောဓမ္မာ၌၊ သုခံသုက
ရံ၊ ပြုလွယ်၏၊ သုခေန၊ လွယ်သဖြင့်၊ ပူရေတံ၊ ဖြည့်ခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်
ကောင်း၏၊ အာယတိံ၊ ဒုက္ခဝိပါကန္တိ၊ အာယတိံ၊ ဒုက္ခဝိပါကံ- ဟူသည်
ကား၊ အနာဂတဝိပါကံကာလေ၊ အနာဂတ်ဘဝ၌-အကျိုးပေးသောအခါ
၌၊ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ ဆင်းရဲသောအကျိုးရှိ၏၊ ဣတိဣမိနာဥပါယေန၊ ဤသို့သော
အကြောင်းဖြင့်၊ သဗ္ဗပဒေသု၊ အလုံးစုံသောဝုဒ်တို့၌၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ နုတ္တိကာမေသုဒေါသောတိ၊ နုတ္တိကာမေသုဒေါ
သော-ဟူသည်ကား၊ ဝတ္ထုကာမေသုပိ၊ ဝတ္ထုကာမတို့၌-လည်းကောင်း၊
ကိလေသကာမေသုပိ၊ ကိလေသကာမတို့၌-လည်းကောင်း၊ ဒေါသော၊
အပြစ်သည်၊ နုတ္တိ၊ မရှိ၊ ပါတဗျတံအာပဇ္ဇန္တိတိ၊ ပါတဗျတံအာပဇ္ဇန္တိ-ဟူ
သည်ကား၊ ထေးထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝတ္ထုကာမေသု၊ ဝတ္ထုကာမတို့၌၊
ကိလေသကာမေန၊ ကိလေသကာမဖြင့်၊ ပါတဗျတံပိဝိတဗ္ဗတံ၊ သောက်
အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ယထာရူပိ၊ အလိုရှိတိုင်း၊ ပရိသုန္ဓိတဗ္ဗတံ၊ သုံးဆောင်
အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ မောလိဗန္ဓ၊ ဟိတိ၊ မောလိဗန္ဓ၊ ဟိဟူသည်ကား၊
မောလိ၊ ဥဈျောင်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဗန္ဓကေသာဟိ၊ ဘွဲ့အပ်သောဆံဝန်းရှိ
ကုန်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇိကာဟိတိ၊ ပရိဗ္ဗာဇိကာဟိ ဟူသည်ကား၊ တာပသ
ပရိဗ္ဗာဇိကာဟိ၊ ရသေ့ဖြစ်ကုန်သောပရိဗ္ဗိမတို့နှင့်၊ ဇေမာဟံသူတိ၊ ဇေမာ
ဟံသုဟူသည်ကား၊ ဇေ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ပရိညံပညပေန္တိတိ၊ ပရိညံ
ပညပေန္တိဟူသည်ကား၊ ပဟာနံ၊ သမဝိက္ကမံ၊ လွန်ခြင်းကို၊ ပညပေန္တိ၊
ပညတ်ကုန်၏၊ မာလုဝါသိ-ပါတိကာတိ၊ မာလုဝါသိပါတိကာ ဟူသည်
ကား၊ ဒိဃသဏ္ဌာနံ၊ ရှည်သောသဏ္ဌာန်ရှိသော၊ မာလုဝါပက္ကံ၊ မာလောသီး
မှည့်ကို၊ ဗလေယျာတိ၊ ဗလေယျဟူသည်ကား၊ အာတပေန၊ နေပူကြောင့်၊
သုသိတွာ၊ ခြောက်၍၊ ဘိဇ္ဇေယျ၊ ကွဲရာ၏၊ သာလမူလေတိ၊ သာလမူလေ
ဟူသည်ကား၊ သာလရက္ခဿ၊ အမှတ်မရှိသောသစ်ပင်၏၊ သမိပေ၊ အ
နည်း၌၊ သန္တာသံအာပဇ္ဇေယျာတိ၊ သန္တာသံအာပဇ္ဇေယျ ဟူသည်ကား၊
ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ သန္တာသံ၊ ပူပန်ခြင်းကို၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်သ
နည်း၊ ဘဝနဝိနာသာယာ၊ ဘုံမိမာန်-ပျက်စီးအံ့သည်မှ-ကြောက်သော
ကြောင့်၊ သန္တာသံ၊ ပူပန်ခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ရက္ခ

၅၃၂ မူလပတ္ထာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တထိယတွဲ

မူလေ၊အမှတ်မရှိသောသစ်ပင်ရင်း၌၊ ပထိတမလုဝါဗိဇတော၊ ကျသော
မာလောမျိုးစေ့မှ၊ လတာ၊နွယ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ဖြစ်၍၊ရုက္ခံ၊ အမှတ်မရှိ
သောသစ်ပင်ကို၊အဘိရုဟတိ၊တက်၏၊ သာလတာ၊ထိုနွယ်သည်၊မဟာ
ပတ္တာစေဝ၊ကြီးသောအရွက်ရှိသည်လည်း၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ ဗဟုပတ္တာစ၊
များသောအရွက်ရှိသည်လည်း၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ ကောဝိဇ္ဇာရပတ္တသဒိသေ
ဟိ၊ပင်လယ်ကသစ်ရွက်နှင့်တူကုန်သော၊ပတ္တေဟိ၊အရွက်တို့နှင့်၊သမန္နာ
ဂတာ၊ပြည့်စုံ၏၊ အထ၊ထိုအခါ၌၊တံရုက္ခံ၊ထိုအမှတ်မရှိသောသစ်ပင်ကို၊
မူလတော၊အရင်းမှ၊ပဋ္ဌာယ၊စ၍၊ဝိနဒ္ဓမာနာ၊မှေးလျက်၊သဗ္ဗဝိဇ္ဇာ၊ပါနိ၊အလုံး
စုံသောအခွတို့ကို၊သဗ္ဗရိတွာ၊ဖြစ်စေ၍၊မဟန္တံ၊လေးလွန်စွာသော၊ဘေရံ
ဝန်ကို၊ဇနေတွာ၊ဖြစ်စေ၍၊တိဗ္ဗတိ၊တည်၏၊သံ၊ထိုနွယ်သည်၊ ဝါတေဝါ၊
လေသည်မူလည်း၊ဝါယန္တေ၊လာသည်ရှိသော်၊ ဒေဝေဝါ၊ မိမိသည့်မူ
လည်း၊ဝဿန္တေ၊ရှာသည်ရှိသော်၊ဩဃနံ၊တခဲနက်ကို၊ဇနေတွာ၊ဖြစ်စေ
၍၊တဿရုက္ခဿ၊ထိုအမှတ်မရှိသောသစ်ပင်၏၊ သဗ္ဗသာခါပသာခံ၊အ
လုံးစုံသောခက်မခက်သေးကို၊ဘဉ္ဇတိ၊ချိုး၏၊တုမိယံ၊မြေ၌၊နိပါတေတိ၊ကျ
စေ၏၊တတော၊ထိုသို့ကျိုးခြင်းကြောင့်၊တသ္မိံရုက္ခံ၊ထိုသစ်ပင်၌၊ ပထိဗ္ဗိ
တဝိမာနံ၊တည်သောမိမာန်သည်၊ဘိဇ္ဇတိ၊ကျိုး၏၊ဝိနဿတိ၊ပျက်၏၊ဣတိ
တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊သာဒေဝတာ၊ထိုနတ်သည်၊တဝနဝိနာသာယာ၊ထုံ
မိမာန်ပျက်စီးအံ့သည်မှ-ကြောက်သောကြောင့်၊ သန္တာသံ၊ပူပန်ခြင်းသို့၊
အာပဇ္ဇတိ၊ရောက်၏၊ ။

အာရာမဒေဝတာတိ၊ အာရာမဒေဝတာဟူသည်ကား၊ တတ္ထတတ္ထ၊
ထိုထိုသို့သောအရပ်၌၊ပုပ္ဖာရာမဗလာရာမေသု၊ပန်းအရံသစ်သီးအရံတို့၌၊
အဓိဝတ္ထာ၊စောင့်ကုန်သော၊ဒေဝတာ၊နတ်တို့တည်း၊ဝနဒေဝတာတိ၊ဝန
ဒေဝတာဟူသည်ကား၊ အန္ဓဝနသုဘဂဝနာဒိသု၊ သူကန်းတို့၏နေရာဖြစ်
သောတော-သုဘဂမည်သောတောအစရှိကုန်သော၊ဝနေသု၊တောတို့၌
အဓိဝတ္ထာ၊စောင့်ကုန်သော၊ ဒေဝတာ၊နတ်တို့တည်း၊ ရုက္ခဒေဝတာတိ၊
ရုက္ခဒေဝတာဟူ သည်ကား၊ အဘိလက္ခိတေသု၊ အလွန်မှတ်အပ်ကုန်
သော၊နဇ္ဇေရုပုမိမန္တာဒိသု၊နလေရုမည်သောဘိလူးသည်သိမ်းဆည်းအပ်
ကုန်သောတမာပင်အစရှိကုန်သော၊ ရုက္ခေသု၊ သစ်ပင်တို့၌၊ အဓိဝတ္ထာ၊
စောင့်ကုန်သော၊ဒေဝတာ၊နတ်တို့တည်း၊ဩသမိတိဏာဝနပ္ပတိသုတိ၊ဩ
သမိတိဏာဝနပ္ပတိသုဟူသည်ကား၊ ဟရိတကိအာမလကိအာဒိသု၊ သ
မန်းခါးသျှစ်ရှားအစရှိကုန်သော၊ဩသမိသုစ၊ဆေးပင်တို့၌လည်းကောင်း၊

ရုံဇွဲဝဗ္ဗသမာဒါနသုတ်၊

၅၃၉

တံသလနာဠိကောရာဒိသု၊ ထန်းအုန်းအစရှိကုန်သော၊ တိဏေသုစ၊ မြက်တို့၌
လည်းကောင်း၊ ပနဇေဋ္ဌကောသုစ၊ တော၌အကြီးဖြစ်ကုန်သော၊ ဝနပ္ပတိ
ရုက္ခေသုစ၊ တောစိုးသစ်ပင်တို့၌လည်းကောင်း၊ အဓိဝတ္ထာ၊ စောင့်ကုန်
သော၊ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့တည်း၊ ဝနကန္တိကာတိ၊ ဝနကန္တိကာဟူသည်ကား၊
ဝနေ၊ တော၌ကသနဒါယဒါရုအာဟရဏဂေါရုက္ခာဒိနာ၊ ထွန်ခြင်းတော၌
ထင်းကိုဆောင်ခြင်း- နွားကျောင်းခြင်း- အစရှိသော၊ ကေနမိဒေဝကမ္မေန၊
တစုံတခုသောအမှုကိုစွဲဖြင့်၊ ဝိစရကမနုဿာ၊ ဟုညွှတ်လည်ကုန်သောလူတို့
တည်း၊ ဥဋ္ဌဟေယျန္တိ၊ ဥဋ္ဌဟေယျဟူသည်ကား၊ ခါဒေယျ၊ စားကုန်
ရာ၏၊ ဝိလမ္ဘိနိတိ၊ ဝိလမ္ဘိနိဟူသည်ကား၊ ဝါတေန၊ လေသည်၊ ပဟတပဟ
တဋ္ဌာနေ၊ ခတ်ရာခတ်ရာအံ့ရပ်၌၊ ကေဠိ၊ လှုပ်ရှားခြင်းကို၊ ကရောန္တိဝိယ၊
ပြုကုန်သကဲ့သို့၊ ဝိလမ္ဘတိ၊ တွဲလျားကျ၏၊ သုခေါဇ္ဈမိဿာတိ၊ သုခေါဇ္ဈ
မိဿဟူသည်ကား၊ ဇေဝဇ္ဈပါယ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဇ္ဈမိဿာမာလုဝါ
လတာယ၊ ဤမာလောနွယ်၏၊ သမ္ပဿေဝိ၊ အတွေ့သည်လည်း၊ သုခေါ၊
ချမ်းသာ၏၊ ဒဿနန္တိ၊ မြင်ရခြင်းသည်လည်း၊ သုခံ၊ ချမ်းသာ၏၊ အယံမေဒါ
ရကာနံအာပါနမဏ္ဍလံဘဝိဿတိတိ၊ အယံမေဒါရကာနံအာပါနမဏ္ဍလံဘ
ဝိဿတိဟူသည်ကား၊ ကိဠာဘူမိ၊ ကစားရာအရပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်
လတ္တံ့၊ မေ၊ ငါ၊ အား၊ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော၊ ဝိမာနံ၊ မိမာန်ကို၊ ပဋိလဋ္ဌံ၊
ရအပ်ပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ လတာယ၊ မာလောနွယ်၏၊ ဒဿနေဝိ၊ မြင်ခြင်း၌
လည်းကောင်း၊ သမ္ပဿေဝိ၊ အတွေ့၌လည်းကောင်း၊ သောမနဿဇာတာ၊
ဖြစ်သောဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏။ ။

ဝိဇ္ဇပံကရေယျာတိ၊ ဝိဇ္ဇပံကရေယျဟူသည်ကား၊ သာခါနံ၊ သစ်ခက်
တို့၏၊ ဥပရိ၊ အထက်၌၊ ဆက္ကာကာရေန၊ ထီးဟူသော- အခြင်းအရာဖြင့်၊
တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာ၏၊ ဩစာနံ ဇနေယျာတိ၊ ဩစာနံဇနေယျဟူသည်
ကား၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ စာနံ၊ တခဲနက်ကို၊ ဇနေယျ၊ ဖြစ်စေရာ၏၊ ဥပရိ၊
အထက်၌၊ အာရုပ္ပ၊ တက်၍၊ သကလံရုက္ခံ၊ အလုံးစုံသော- သစ်ပင်
ကို၊ ပလိဝေဋ္ဌေတွာ၊ ရစ်၍၊ ဝုန၊ တဘနံ၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ဘဿမာ
နာ၊ လျှောကျလျက်၊ ဘူမိ၊ မြေကို၊ ဂလ္လေယျ၊ ယူရာ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်
ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ပဒါလေယျာတိ၊ ပဒါလေယျဟူသည်ကား၊
ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဩစာနံ၊ တခဲနက်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဝုန၊ တဘနံ၊ တတော၊ ထို
တခဲနက်ပြုရာမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ယာဝမူလာ၊ အမြစ်တိုင်အောင်၊ ဩတိဏ္ဏ
သာခါဟိ၊ သက်သော- အခက်တို့ဖြင့်၊ အဘိရုဟမာနာ၊ တက်ကုန်သည်

၅၃၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

ဖြစ်၍၊ သဗ္ဗသာခံ၊ အလုံးစုံသော-သစ်ခက်ကို၊ ပလိဝေဓန္တိ၊ ရှေ့ကုန်၏၊
မတ္တကံ၊ အဖျားသို့၊ ဗတွာ၊ ရောက်၍၊ တေနဝနိယာမေန၊ ထိုသို့သောအ
မှတ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝုန၊ တဘန်၊ ဩရောဟိတွာစ၊ သက်၍လည်းကောင်း၊
အဘိရုဟိတွာစ၊ တက်၍လည်းကောင်း၊ သကလရုက္ခံ၊ အလုံးစုံသော
သစ်ပင်ကို၊ သံသိဗ္ဗိတွာ၊ ချုပ်စပ်၍၊ အဇ္ဈာဏရုက္ခိ၊ လွှမ်းမိုးလျက်၊ သဗ္ဗ
သာခါ၊ အလုံးစုံသော-သစ်ခက်တို့ကို၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊
သယံ၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော-မာလောန္တယံသည်၊ ဥပရိ၊ အထက်၌၊ ဥတွာ၊
တည်၍၊ ဝါတေ၊ လေသည်၊ ဝါယန္တေ၊ လာသည်ရှိသော်၊ ဒေဝဝါ၊ မိုးခင်း
သည်မူလည်း၊ ဝဿန္တေ၊ ရွာသည်ရှိသော်၊ ပဒါ၊ လေယူသိန္ဓေယျ၊ ချိုးပျက်
ရာ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ခါဏုမတ္တမေဝ၊
အမှတ်မျှသည်သာလျှင်၊ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုအမှတ်မရှိသော
သစ်ပင်၌၊ ယံသာဓဋ္ဌကဝိမာနံ၊ အကြင်သစ်ပင်၌တည်သော-ဗိမာန်သည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တံ၊ ထိုဗိမာန်သည်၊ သာခါသု၊ သစ်ခက်တို့သည်၊ ဘိဇ္ဇမာ
နာသု၊ ကျိုးပျက်ကုန်သည်ရှိသော်၊ တတ္ထတတ္ထေဝ၊ ထိုထိုသို့သောအရပ်၌
သာလျှင်၊ ဘိဇ္ဇိတွာ၊ ကျိုး၍၊ သဗ္ဗသာခါသု၊ အလုံးစုံသော-သစ်ခက်တို့
သည်၊ ဘိန္နာသု၊ ကျိုးကုန်သည်ရှိသော်၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော-ဗိမာန်သည်၊
ဘိဇ္ဇတိ၊ ကျိုး၏၊ ရုက္ခဋ္ဌကဝိမာနံပန၊ သစ်ပင်၌တည်သောဗိမာန်သည်ကား
ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်၊ ရုက္ခဿ၊ သစ်ပင်၏၊ မူလမတ္တဗ္ဗိ၊ အမြစ်မျှသည်
လည်း၊ တိဋ္ဌတိ၊ တည်သေး၏၊ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်၊ နနုဿတိ၊ မပျက်၊ ဣဒံ
ပနဝိမာနံ၊ ဤဗိမာန်သည်ကား၊ သာဓဋ္ဌကံ၊ အခက်၌တည်၏၊ တသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်၊ သဗ္ဗသာခါသု၊ အလုံးစုံသော-သစ်ခက်တို့သည်၊ သံဘိဇ္ဇမာနာသု
ကျိုးကုန်သည်ရှိသော်၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော-ဗိမာန်သည်၊ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏၊
ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်၊ ဝုတ္တကေ၊ သားငယ်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ခါဏု
ကေ၊ သစ်မှတ်၌၊ ဌိတာ၊ တည်လျက်၊ ပရိဒေဝိတုံ၊ ပိုကြွေးခြင်းငှါ၊ အာရဒ္ဓါ၊
အားထုတ်၍၊ ။

တိဗ္ဗရာဂဇာတိကောတိ၊ တိဗ္ဗရာဂဇာတိကောဟူသည်ကား၊ ဗဟလ
ရာဂသဘာဝေါ၊ ထူထပ်သော-ရာဂသဘောရှိ၏၊ ရာဂဇံဒုက္ခံ၊ ဒေါမနဿံ
ပဋိသံဝေဒေတိဘိ၊ ရာဂဇံဒုက္ခံ၊ ဒေါမနဿံပဋိသံဝေဒေတိဟူသည်ကား၊
တိဗ္ဗရာဂဇာတိကတ္တာ၊ ထက်သောရာဂသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
ဒိဋ္ဌိဒိဋ္ဌေ၊ မြင်တိုင်းမြင်တိုင်းသော၊ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌၊ နိမိတ္တံ၊ အမှတ်ကို၊
ဂဏှတိ၊ ယူ၏၊ အထံ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿံ၊ ထိုရဟန်းသာမဏေအား၊ အာစရိ

ယုပစ္စယာယာ၊ ဆရာဥပစ္စယာယံတို့သည်၊ ဒဏ္ဍကမ္ဘံ၊ ဒဏ္ဍိကမ္ဘာကို၊ အာဏာ
ပေန္တိ၊ ခိုင်းစေကုန်၏၊ သော၊ ထိုရဟန်း-သာမဏေသည်၊ အဘိက္ခဏံ၊
မပြတ်၊ ဒဏ္ဍကမ္ဘံ၊ ဒဏ္ဍိကမ္ဘာကို၊ ကရောဇ္ဇော၊ ပြုသည်ရှိသော်၊ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ
ခြင်းကို၊ ဒေါမနဿံ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းကို၊ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏၊
ဝိဝိဏ္ဏမံ၊ လွန်ကျူးခြင်းကို၊ နတေဝကရောတိ၊ မပြု၊ တိဗ္ဗဒေါသဇာတိကော
ပိ၊ ထက်သောဒေါသရှိသော-ရဟန်း-သာမဏေသည်လည်း၊ အပ္ပမတ္တကံ
နေဝ၊ အနည်းငယ်မျှဖြင့်သာလျှင်၊ ကုပ္ပတိ၊ အမြတ်ထွက်ရာ၏၊ ဒဟာရသာ
မဏေရေဟိ၊ ပဉ္စင်းငယ်-သာမဏေတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ ပာက္ကံ၊ ပရာမသနာ
ဒိနိ၊ လက်ဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း-အစရှိသည်တို့ကို၊ ကရောဇ္ဇောဝ၊ ပြုလုက်
သာလျှင်၊ ကာယတိ၊ စကားဆို၏၊ သောပိ၊ ထိုရဟန်း-သာမဏေသည်
လည်း၊ ဒဏ္ဍကမ္ဘပစ္စယာ၊ ဒဏ္ဍိကမ္ဘာကို၊ ဒဏ္ဍိပေခြင်း၊ ဟူသော-အကြောင်းကြောင့်၊
ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းကို၊ ဒေါမနဿံ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းကို၊ ပဋိသံဝေဒေတိ၊
ခံစားရ၏၊ မောဟဇာတိကောပန၊ မောဟပြောသော-သဘောရှိသောသူ
သည်ကား၊ ဣမ၊ ဤအရာ၌၊ ကတံဝါ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်ကိုလည်း၊ ကတ
တော၊ ပြုအပ်ပြီးသောအားဖြင့်၊ အကတံဝါ၊ မပြုအပ်သေးသည်ကိုလည်း၊
အကတတော၊ မပြုအပ်သေးသောအားဖြင့်၊ နသလ္လက္ခေတိ၊ မမှတ်မိ၊ တာနိ
တာနိကိစ္စာနိ၊ ထိုထိုသို့သော-ပြုဘွယ်ကိစ္စတို့ကို၊ ဝိရာဇေတိ၊ ချွတ်ယွင်း
စေ၏၊ သောပိ၊ ထိုမောဟ ထူပြောသော-ရဟန်း သာမဏေသည်လည်း၊
ဒဏ္ဍကမ္ဘပစ္စယာ၊ ဒဏ္ဍိကမ္ဘာကို၊ ဒဏ္ဍိပေခြင်း၊ ဟူသော-အကြောင်းကြောင့်၊ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ
ခြင်းကို၊ ဒေါမနဿံ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းကို၊ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏၊ နတိဗ္ဗ
ရာဂဇာတိကောတိအာဒိနိ၊ နတိဗ္ဗရာဂဇာတိကော-ဤသို့အစရှိသောစကား
ရပ်တို့ကို၊ ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ-ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော
နည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ။

ကသ္မာပန၊ အဘယ်ကြောင့်ကား၊ ဧတ္ထ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ကောဝိ၊ အချို့
သောသူသည်၊ ဗိဗ္ဗရာဂါဒိ ဇာတိကော၊ ထက်သော ရာဂ အစရှိသော
သဘောရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း၊ ကောဝိ၊ အချို့သောသူသည်၊ နုတိဗ္ဗ
ရာဂါဒိဇာတိကော၊ မထက်သော ရာဂအစရှိသော - သဘောရှိသည်၊ ဟော
တိ၊ ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ ကမ္မနိယာ
မေန၊ ကံကိုမှတ်ခြင်းဖြင့်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏၊ ယဿ၊ အကြင်သူ
အား၊ ကမ္မာယူဟာနက္ခဏေ၊ ကံကိုအားထုတ်သောခဏ၌၊ လောဘော၊ လော
ဘသည်၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ အားရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အလောဘော၊ အလောဘ

၅၃၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

သည့်မဇ္ဈိမနဲ့ သည့်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဒေါသမောဟာ၊ အဒေါသအ
 မောဟတို့သည်၊ ဗလဝဇ္ဇော၊ အားကြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 ဒေါသမောဟာ၊ ဒေါသမောဟတို့သည်၊ မဇ္ဈိမနဲ့ ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်
 ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ မဇ္ဈိမနဲ့ သော၊ အလောဘော၊ အလောဘ
 သည်၊ လောဘံ၊ လောဘကို။ ပရိယာဒါတုံ၊ ကုန်စေခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊
 မတတ်နိုင်၊ အဒေါသမောဟာပန၊ အဒေါသ အမောဟတို့သည်ကား၊
 ဗလဝဇ္ဇော၊ အားကြီးကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဒေါသမောဟော၊ ဒေါသမောဟတို့
 ကိုးပရိယာဒါတုံ၊ ကုန်စေခြင်းငှါ၊ သက္ကောန္တိ၊ တတ်နိုင်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို
 ကြောင့်၊ သော၊ ထိုသူသည်၊ တေနကဓမ္မေန၊ ထိုကံသည်၊ နိဗ္ဗုပ္ပိသန္တိ၊ ဝသေ
 န၊ ပေးအပ်သော-ပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သည်ဖြစ်အံ့၊
 လုဒ္ဓေါ၊ လောဘကြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သုခဝီလော၊ ချမ်းသာသော
 အလှရှိသည်၊ အက္ကောဓနော၊ အမျတ်မထွက်တတ်သည်၊ ပညဝါ၊ ပညာ
 ကြီးသည်၊ ဝဇ္ဇိဗ္ဗပမညာဏော၊ ဝဇ္ဇိဗ္ဗလက်နက်နှင့်-တူသောညာဏ်ရှိသည်
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယဿပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားကား၊ ကမ္မာယူဟနက္ခဏော၊
 ကံကိုအားထုတ်သောစကော၊ လောဘဒေါသ၊ လောဘဒေါသတို့သည်၊
 ဗလဝဇ္ဇော၊ အားကြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အလောဘာဒေါသ၊
 အလောဘ-အဒေါသတို့သည်၊ မဇ္ဈိမနဲ့ ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 အမောဟော၊ အမောဟသည်၊ ဗလဝါ၊ အားကြီးသည်၊ မောဟော၊ မောဟ
 သည်၊ မဇ္ဈိမနဲ့ သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုသူသည်၊ ပရိမနယေ
 နေဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ လုဒ္ဓေါစေဝ၊ လောဘကြီးသည်လည်း၊ ဟောတိ
 ဖြစ်၏။ ဒုဋ္ဌောစ၊ အမျက်ထွက်တတ်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပညဝါ
 ပန၊ ပညာ ကြီးသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝဇ္ဇိဗ္ဗပမညာဏော၊ ဝဇ္ဇိဗ္ဗ
 လက်နက်နှင့်တူသော-ပညာရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံဝိယ၊ အဘယ်
 မထေရ် ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား၊ ဒန္တောဘယတ္ထေရော ဝိယ၊ ဒန္တာဘယ
 မထေရ်ကဲ့သို့တည်း၊ ယဿပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားကား၊ ကမ္မာယူဟ
 နက္ခဏော၊ ကံကိုအားထုတ်သောစကော၊ လောဘမောဟာ၊ လောဘမောဟ
 တို့သည်၊ ဗလဝဇ္ဇော၊ အားကြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတရေ၊
 ဤမှတစ်ပါးကုန်သော-အလောဘ-အမောဟ တို့သည်၊ မဇ္ဈိမနဲ့ ကုန်၏။
 သော၊ ထိုသူသည်၊ ပရိမနယေနေဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ လုဒ္ဓေါစေဝ၊
 လောဘ ကြီးသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒန္တောစ၊ နဲ့ သည်လည်း၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိယကောပန၊ ပြေပြစ်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အက္ခောဓနော၊ အမျက် မထွက်တတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံဝိယ၊ အဘယ်မထေရ် ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား၊ ဗာဂုလက္ခေရောဝိယ၊ ဗာဂုလ မထေရ်ကဲ့သို့တည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ယဿပန၊ အကြင်သူအားကား၊ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ကံကိုအားထုတ်သော ခဏ၌၊ တပေသပိ၊ သံပါးအ ဖြားရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ လောဘဒေါသမောဟာ၊ လောဘ ဒေါ သမောဟတို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ အားကြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အလောဘာဒယော၊ အလောဘ အစရှိသည်တို့သည်။ မန္ဒာ၊ နို့ ကုန်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပုရိမနယေနဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ လုဒ္ဓေါစေဝ၊ လောဘကြီးသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုဋ္ဌောစ၊ အမျက်ထွက်တတ် သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မုဋ္ဌောစ၊ တွေဝေတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ ဖြစ်၏။ ယဿပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားကား၊ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ကံကို အားထုတ်သော ခဏ၌၊ အလောဘာဒေါသမောဟာ၊ အလောဘ ဒေါသ အမောဟတို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ အားကြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန် ၏။ ဣတရေ၊ ဤမှတပါးကုန်သော-လောဘ-အဒေါသ-မောဟ တို့သည်။ မန္ဒာ၊ နို့ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပုရိမနယေန ဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အလုဒ္ဓေါစေဝ၊ လောဘ-မကြီးသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အပ္ပကိလေသောစ၊ နည်းသောကိလေသာရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒိဗ္ဗာရမ္မဏဓိ၊ နတ်၌ဖြစ်သော-အာရုံကိုလည်း၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ နိစ္စလော၊ တုန်ယှပ်ခြင်းမရှိ။ ဒုဋ္ဌောပန၊ အမျက်ထွက်တတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒန္တပညောစ၊ နို့ သောပညာရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ကံကို အားထုတ်သောခဏ၌၊ အလောဘာဒေါသမောဟာ၊ အလောဘအဒေါ သမောဟတို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ အားကြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန် ၏။ ဣတရေ၊ ဤမှတပါးကုန်သော-လောဘ-ဒေါသ-အမောဟတို့သည်။ မန္ဒာ၊ နို့ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပုရိမနယေန ဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အလုဒ္ဓေါစေဝ၊ လောဘ မကြီးသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝီလကောစ၊ ပြေပြေသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒန္တော ပန၊ နို့ သောပညာရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ကံကိုအားထုတ်သောခဏ၌၊ အ လောဘာဒေါသမောဟာ၊ အလောဘဒေါသအမောဟတို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ အားကြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတရေ၊ ဤမှတပါးကုန်သော

၅၃၃ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-ကထိယတွဲ

လောဘ အဒေါသ မောဟတို့သည်၊ မန္ဒာနံ ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်
ကုန်၏။ သောပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပုရိမနယေန ဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာ
လျှင်၊ အလုဒ္ဓေါစေဝ၊ လောဘမကြီးသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပညဝါစ၊
ပညာနှင့်လည်းပြည့်စုံသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုဋ္ဌောပန၊ အမျက်ထွက်
တတ်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကောဓေနော၊ အမျက်ဒေါသရှိသည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ၊ ယဿပန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားကား၊
ကမ္မာယူဟန်ကွဏော၊ ကံကိုအားထုတ် သောခဏ၌၊ တယောဝိ၊ သုံးပါး
လည်းဖြစ် ကုန်သော၊ အလောဘာဒယော၊ အလောဘအစ ရှိသည်တို့
သည်၊ ဗလဝန္တော၊ အားကြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ လောဘာဒ
ယော၊ လောဘအစရှိကုန်သောတရားတို့သည်၊ မန္ဒာနံ ကုန်၏။ သောပုဂ္ဂ
လော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပုရိမနယေန ဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ မဟာသံဃာ
ရက္ခိတတ္ထရောပိယ၊ မဟာသံဃာရက္ခိတမထေရ်ကဲ့သို့၊ အလုဒ္ဓေါစ၊ လော
ဘမကြီးသည် လည်းကောင်း၊ အဒုဋ္ဌေါစ၊ အမျက်မထွက် သည်လည်း
ကောင်း၊ ပညဝါစ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သော စကားရပ်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံတို့၌၊ ဥတ္တာ
နတ္ထမေဝ၊ ပေါ်သောအနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်စူဠ
ဓမ္မသမာဒါနသုတ်၏အတွင်းအပြီးတည်း၊ စူဠဓမ္မသမာဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊
စူဠဓမ္မသမာနဒါသုတ်၏-အတွင်းသည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီး ။

မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ်၊

ဧဝံမေသုတန္တိ၊ ဧဝံမေသုတံအစရှိသောသုတ်သည်၊ မဟာဓမ္မသမာဒါ
နသုတ္တံ၊ မဟာဓမ္မသမာ ဒါနသုတ်တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုမဟာဓမ္မသံမာဒါန
သုတ်၌၊ ဧဝံကာမာဘိ၊ ဧဝံကာမာဟူသည်ကား၊ ဧဝံဣန္ဒြာ၊ ဤသို့အလိုရှိ
ကုန်၏၊ ဧဝံဆန္ဒာတိ၊ ဧဝံဆန္ဒာဟူသည်ကား၊ ဧဝံအဇ္ဈာသယာ၊ ဤသို့အဇ္ဈာ
သယာရှိကုန်၏၊ ဧဝံအဓိပ္ပါယာတိ၊ ဧဝံအဓိပ္ပါယာဟူသည်ကား၊ ဧဝံလဒ္ဓိကာ၊
ဤသို့အယူရှိကုန်၏၊ တတြာတိ၊ တတြဟူသည်ကား၊ တသ္မိံ အနိဋ္ဌဝနာ
စေဝ၊ ဤအနိဋ္ဌာရုံကိုပွားစေခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဣဋ္ဌပရိဟာနေဝ၊ ဣဋ္ဌာရုံ
ကိုဆုတ်ယုတ်စေခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဘဂဝံမူလကာတိ၊ ဘဂဝံမူလကာ
ဟူသည်ကား၊ ဧတေသံ၊ ထိုတရားတို့အား၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာသုရားသည်၊
မူလံ၊ အကြောင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တေဓမ္မာ၊

ထိုတရားတို့သည်၊ ဘဂဝံမူလကာ၊ဘဂဝံမူလကမည်ကုန်၏။ ဣဒံအယံ အဓိပ္ပါယော၊ဤအဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဘန္တေ၊မြတ်စွာဘုရား၊ အမှတ်ကံ၊အကျွန်ုပ်တို့အား၊ ဣမေဓမ္မာ၊ဤတရားတို့ကို၊ ဝုဗ္ဗေ၊ရှေးတာလ၌၊ကဿပဿမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ကဿပမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥပ္ပါဒိတာ၊ဖြစ်စေအပ်ကုန်ပြီ၊ တသ္မိံ၊ ထိုကဿပ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်ရှိသော်၊ ကေဗုဒ္ဓန္တရံ၊နှစ်ဆူသောဘုရားတို့၏-တခုသော-အကြား၌၊ အညော၊တပါးသော၊ သမဏောဝါ၊ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏောဝါ၊ဝုတ္တရားသည်လည်းကောင်း၊ ဣမေဓမ္မေ၊ ဤတရားတို့ကို၊ဥပ္ပါဒေတုံ၊ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊သမတ္ထောနာမ၊စွမ်းနိုင်သောသူမည်သည်၊ နာဟောသိ၊မဖြစ်၊ ဘဂဝတာပန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား၊နော၊ အကျွန်ုပ်တို့အား၊ဣမေဓမ္မာ၊ဤတရားတို့ကို၊ဥပ္ပါဒိတာ၊ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏၊ဟိသစ္စံ၊မှန်၏။ ဘဂဝန္တေ၊မြတ်စွာဘုရားကို၊နိဿာယာ၊ငြိ၍၊မယံ၊အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဣမေဓမ္မေ၊ဤတရားတို့ကို၊အာဇာနာမ၊သိရကုန်၏၊ပဋိဝိဇ္ဈာမ၊ထိုးထွင်း၍သိရကုန်၏၊ဣတိ၊ဧဝံ၊ဤသို့၊ ဘန္တေ၊မြတ်စွာဘုရား၊နော၊အကျွန်ုပ်တို့အား၊ ဓမ္မာ၊တရားတို့သည်၊ဘဂဝံမူလကာ၊မြတ်စွာဘုရားသံအကြောင်းရင်းရှိကုန်၏၊ဣတိ၊ဤသို့၊ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ဆိုလိုသည်ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ဘဂဝံနေတ္ထိကာတိ၊ဘဂဝံနေတ္ထိကာဟူသည်ကား၊ဘဂဝါဟိဘဂဝါဧဝ၊မြတ်စွာဘုရားသည်သာလျှင်၊ဓမ္မာနံ၊တရားတို့ကို၊နေတာ၊ဆောင်တော်မူတတ်၏၊ ဝိနေတာ၊ဝေနေယျသစ္စာနံသို့-ထုတ်၍ဆောင်တော်မူတတ်၏၊ အနုနေတာ၊ အဘနိတလဲလဲ-ထုတ်၍ ဆောင်တတ်၏၊ ယထာသဘာဝတော၊ဟုတ်မှန်တိုင်းသော သဘောအားဖြင့်၊ပါဠိယေက္ကံ၊ပါဠိယေက္ကံ၊အသီးအသီး၊နာမံ၊အမည်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ယူ၍၊ဒဿတာ၊ပြတော်မူတတ်၏၊ဣတိတသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ဓမ္မာ၊တရားတို့သည်၊ ဘဂဝံနေတ္ထိကာနာမ၊ဘဂဝံနေတ္ထိက-မည်ကုန်သည်၊ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏၊ဘဂဝံပဋိသရဏာတိ၊ ဘဂဝံ ပဋိသရဏာ-ဟူသည်ကား၊ စတု ဘူမိက ဓမ္မာ၊ဘုံလေးပါး၌ ဖြစ်ကုန်သော-တရား တို့သည်၊ သဗ္ဗညု တညာဏဿ၊သဗ္ဗညုတ-ဥပဇာတော်အား၊ အာပါတံ၊ ထင်ခြင်းသို့၊ အာဂန္တမာနာ၊ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဘဂဝတိ၊မြတ်စွာဘုရား၌၊ ပဋိသရဏံနာမ၊ပဋိသရဏမည်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဘဂဝံပဋိသရဏာ၊ ဘဂဝံပဋိသရဏမည်ကုန်၏၊ ပဋိသရန္တိတိ၊ပဋိသရန္တိဟူသည်ကား၊ ဩသရန္တိ၊ရဝေးကုန်၏၊ သမောသရန္တိ၊ကောင်းစွာ-ရဝေးကုန်၏၊ အဝိဝ၊တနည်း

၅၄၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

လည်း။ မဟာဗောဓိမဏ္ဍေ။ မြတ်သော-အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်-သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်၏-ကြည်ရာဖြစ်သော-ဗောဓိမဏ္ဍိ၌။ နိသ္မိဒ္ဓဿ၊ ထိုင်နေတော်မူ
သော။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပဋိဝေဝေသေန၊ အရဟတ္တမဂ်
ဉာဏ်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။ ဘဂ
ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ကိန္နာမော၊ အဘယ်အမည်ရှိသ
နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ မေးလျှောက်လတ်သော်။ တွံ၊ သင်ကား၊ ဖုသ
နဋ္ဌေန၊ ထိပါးခြင်းဟူသော-အနက်သဘောကြောင့်၊ ဖဿောနာမ၊ ဖဿ
မည်၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ သညာ၊ သညာသည်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခရတို့
သည်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။
အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ကိန္နာမ၊ အဘယ်အမည်ရှိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝုတ္တေ၊ မေးလျှောက်လတ်သည်ရှိသော်။ တွံ၊ သင်ကား။ ဝိဇ္ဇေနဋ္ဌေန၊
အာရုံကိုသိခြင်းဟူသော-အနက်သဘောကြောင့်၊ ဝိညာဏံနာမ၊ ဝိညာဉ်
မည်၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ စတုဘူမိကဓမ္မာနံ၊ ဘုံလေးပါးတို့၌-ဖြစ်သော
တရားတို့၏။ ယထာသာဘာဝတော၊ မဘောက်မပြန်သော-ကိစ္စလက္ခဏာ
အားဖြင့်၊ ပါဠိယေက္ကံပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးသီး။ နာမံ၊ အမည်ကို။ ဂဏ္ဍဇ္ဈော၊
ယူတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို၊ ပဋိ
သရတိ၊ ကိုးကွယ်ရာကို-ပြုတော်မူတတ်၏။ ဣတိပိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်
လည်း။ ဘဂဝံပဋိသရဏာ၊ ဘဂဝံပဋိသရဏ-မည်ကုန်၏။ ဘဂဝန္တိယေဝ
ပဋိဘာတူတိ၊ ဘဂဝန္တိယေဝပဋိဘာတု-ဟူသည်ကား။ ဘဂဝတောယေ
ဝ၊ မြတ်စွာဘုရား၏သာလျှင်၊ တေသာဘာဝိတဿ၊ ထိုဟောတော်မူအပ်
သောစကားတော်၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဥပဋ္ဌာတု၊ ထင်ပါစေလော။
တုဌေယေဝ၊ အရှင်ဘုရားတို့ သည်သာလျှင်၊ နော၊ အကျွန်ုပ်တို့အား။
ကထေတွာ၊ ဟောတော်မူ၍၊ ဒေထ၊ ပေးတော်မူပါကုန်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်
ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ။

သေဝိတဗ္ဗေတိ၊ သေဝိတဗ္ဗေ-ဟူသည်ကား။ နိဿယိတဗ္ဗေ၊ မြီအပ်
ကုန်သော-တရားတို့ကို။ ဘဇိတဗ္ဗေတိ၊ ဘဇိတဗ္ဗေ-ဟူသည်ကား။ ဥပ
ဂန္တဗ္ဗေ။ ဆည်းကပ်ကုန်သော-တရားတို့ကို။ ယထာတံအဝိဒ္ဓသုနောတိ၊
ယထာတံအဝိဒ္ဓသုနော-ဟူသည်ကား။ အဝိဒ္ဓနော၊ မသိသော။ ဗာလဿ၊
မိုက်သော။ အဗ္ဗ ဝုထုဇ္ဇနဿ ယထာ၊ ပုထုဇဉ် ကန်းကဲ့သို့။ ယထာထံ
ဝိဒ္ဓသုနောတိ၊ ယထာတံ ဝိဒ္ဓသုနော-ဟူသည်ကား။ ဝိဒ္ဓနော၊ သိသော။
မေဓာဝိနော၊ မိုဗ်းကြိုး စက်နှင့် တူသော-ပညာ ရှိသော။ ပဏ္ဍိတဿ

ယံထာ၊ ပညာရှိသောသူအားကဲ့သို့၊ အတ္တိဘိက္ခဝေဓမ္မသမာဒါနန္တိ၊ အတ္တိ
ဘိက္ခဝေ-ဓမ္မသမာဒါနံဟူသည့်ကား၊ ပုရိမသုတ္တေ၊ ရှေးစူဠဓမ္မသမာဒါန
သုတ်၌၊ ဥပ္ပဒိပါမိအာကာရေန၊ အစဉ်မဟုတ်သော-အခြင်းအရာအားဖြင့်၊
မာတိကာ၊ မာတိကာကို၊ ဌဝိတာ၊ ထားအပ်၏၊ ဣပေန၊ ဤသုတ်၌ကား၊
ယထာဓမ္မရသေနေဝ၊ ပဟာတဗ္ဗ-ပဟာယံက ဓမ္မတို့၏-မဘောက်မပြန်
သော-သဘောအားဖြင့်သာလျှင်၊ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာတရားသည်၊ မာတိကာ၊
မာတိကာကို၊ ဌပေတိ၊ ထားတော်မူ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ ဓမ္မသမာဒါနန္တိ၊
ဓမ္မသမာဒါနံဟူသည့်ကား၊ ပါဏာတိပါတာဒိနံ၊ ပါဏာတိပါတ-အစရှိ
ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို၊ ဂဟဏံ၊ ဆောက်တည်ခြင်းသည်၊ ဟော
တိ၊ ဖြစ်၏၊ အဝိဇ္ဇာဂတောတိ၊ အဝိဇ္ဇာဂတောဟူသည့်ကား၊ အဝိဇ္ဇာယ၊
အဝိဇ္ဇာနှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏၊ ဝိဇ္ဇာဂတောတိ၊ ဝိဇ္ဇာဂတောဟူ
သည့်ကား၊ ဝိဇ္ဇာယ၊ ဝိဇ္ဇာနှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏၊ ပညဝါ၊ ပညာရှိ၏၊
သဟာဝိ ဒုက္ခေနာတိတ္ထေ၊ သဟာဝိဒုက္ခေန ဟူသော-ဤပါဠိ၌၊ မိစ္ဆာစာ
ရော၊ မိစ္ဆာ-စာရလည်းကောင်း၊ အဘိဇ္ဈာ၊ အဘိဇ္ဈာလည်းကောင်း၊ မိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဣမေတယော၊
ဤသုံးပါး ကုန်သော-တရားတို့သည်၊ ပုဗ္ဗစေတနာယစ၊ ရှေးအစဉ်၌ဖြစ်
သော-စေတနာ၏လည်းကောင်း၊ အပရစေတနာယစ၊ နောက်အစဉ်၌ဖြစ်
သော-စေတနာ၏လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဖိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ စေတ
နာနံ၊ စေတနာတို့၏၊ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဒုက္ခဝေဒနာနာမ၊ ဒုက္ခဝေဒ
နာမည်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ သန္နိဋ္ဌာပကစေတံနာပန၊ သန္နိဋ္ဌာ
ပကစေတနာသည်ကား၊ သုခသမ္ပယုတ္တာဝါ၊ သုခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သည်
လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တာဝါ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်-ယှဉ်သည်
လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သေသ၊ ကြွမ်းကုန်သော၊ ပါဏာတိပါတာ
ဒယော၊ ပါဏာတိပါတ-အစရှိကုန်သော၊ သတ္ထ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော-ဒုစ
ရိက်တို့သည်၊ တိဿန္နမ္ပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ စေတနာနံ၊ စေတနာ
တို့၏၊ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဒုက္ခဝေဒနာဝ၊ ဒုက္ခဝေဒနာရှိကုန်သည်
သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣဒံကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းကို၊ သန္နာယ၊
ရည်၍၊ သဟာဝိ ဒုက္ခေန သဟာဝိ ဒေါမနဿနာတိ၊ သဟာဝိ ဒုက္ခေန
သဟာဝိဒေါမနဿနဟူ၍၊ ဝတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီး၊ စသန္တံ၊ မှန်၏၊ ဧတ္ထ၊ ဤခုနစ်
ပါးကုန်သော-ဒုစရိက်တို့၌၊ ဒေါမနဿမေဝ၊ ဒေါမနဿကို သာလျှင်၊
ဒုက္ခန္တိ၊ ဒုက္ခဟူ၍၊ ဧဝမိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ဝါ၊ ကနည်းကား၊ ပရိယေဋ္ဌိ၊

၅၄၂ မူလ်ပဏ္ဍိတသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ

ရှာဖွေခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇန္တဿ၊ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပုဗ္ဗတာဂါပရတာ
ဂေသု၊ ရှေးအတို့-နောက်အတို့ ကာလတို့၌၊ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော၊ ကာယိ
ကံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော၊ ဒုက္ခဗ္ဗိ၊ ဆင်းရဲခြင်းသည်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ သင့်
သည်သာလျှင်တည်း၊ သဟာရိ သုခေနာတိတ္ထေ၊ သဟာရိ သုခေန-ဟူ
သောဤပါဌ၌၊ ပါဏာတိပါဏတာ၊ ပါဏာတိပါတလည်းကောင်း၊ ဗရံသ
ဝါစာ၊ ဗရသဝါစာလည်းကောင်း၊ ဗျာပါဒေါ၊ ဗျာပါဒလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဣမေတယော၊ ဤသုံးပါးကုန်သော-တရားတို့
သည်၊ ပုဗ္ဗဇေတနာယစ၊ ရှေးအတို့၌ဖြစ်သော-ဇေတနာ၏လည်းကောင်း၊
အပရဇေတနာယစ၊ နောက်အတို့၌ဖြစ်သော-ဇေတနာ၏လည်းကောင်း၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ခိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဇေတနာနံ၊ ဇေတနာတို့၏၊ ဝသေန၊
အစွမ်း အားဖြင့်၊ သုခဝေဒနာ၊ သုခဝေဒနာတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
၏၊ သန္နိဋ္ဌာပက ဇေတနာပန၊ သန္နိဋ္ဌာပက-ဇေတနာ သည်ကား၊ ဒုက္ခ
သမ္ပယုတ္တာဝ၊ ဒုက္ခဝေဒနာနှင့်-ယှဉ်ကုန်သည် သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်
ကုန်၏၊ သေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော၊ သတ္တံ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော-ဒုစရိုက်တို့
သည်၊ တိဿန္နဗ္ဗိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဇေတနာနံ၊ ဇေတနာတို့၏၊
ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ သုခဝေဒနာ၊ သုခဝေဒနာတို့သည်၊ ဟောန္တိ ယေ
ဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း၊ စသဗ္ဗံ၊ မှန်၏၊ ဣတ္ထံ၊ ဤခုနစ်ပါးသော
ဒုစရိုက်၌၊ သောမနဿမေဝ၊ သောမနဿကိုသာလျှင်၊ သုခန္တိ၊ သုခဟူ၍၊
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ဣဋ္ဌဗောဋ္ဌဗ္ဗသမာဓိနော၊ ဣဋ္ဌဖြစ်
သော-ဗောဋ္ဌဗ္ဗာရုံနှင့်ပြည့်စုံသောသူအား၊ ပုဗ္ဗတာဂါပရတာဂေသု၊ ရှေး
အတို့-နောက်အတို့ ကာလတို့၌၊ ကာယိကသုခဗ္ဗိ၊ ကာယိကသုခသည်
လည်း၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ၊

တတိယ ဓမ္မသမာဒါနေ၊ သုံးခု မြောက်သော-ဓမ္မသမာဒါနသုတ်၌၊
ဣမေ၊ ဤလောက၌၊ ဧကစ္စော၊ အချို့သောသူသည်၊ မန္တု၊ ဗန္ဓောဝါ၊ တံငါသည်
သည်၎င်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ မာဂ ပိကောဝါ၊ သား မူဆိုးသည်လည်း
ကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပါဏုပဗာတံယေဝ၊ သတ္တဝါတို့အားသတ်ဖြတ်
ခြင်းကိုသာလျှင်၊ နိဿာယ၊ မှီ၍၊ ဇိဝိတံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို၊ ကပ္ပေယိ၊
ပြု၏၊ တဿ၊ ထိုသူအား၊ ဂရုဋ္ဌာနိယော၊ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော၊
တိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ အကာမကသောဝ၊ အလိုမရှိဘဲပင်လျှင်၊ ပါဏာတိပါ
တေ၊ သူ၏အသက်၌၊ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကို၊ ပါဏာတိပါတပိရတိယာစ၊ ပါ
ဏာတိပါတမှ-ကြဉ်ခြင်း၌လည်း၊ အာနိသံသံ၊ အင်၍ကို၊ ကထေတွာ၊

ဟော၍၊ သိက္ခာပံဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ဒေတိ၊ ပေး၏။ သော၊ ထိုမူဆိုးသည်၊
 ဂဏှန္တောပိ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို-ဆောက်တည်သော်လည်း၊ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်း
 ရဲသည်၊ ဒေါမနသပိတောဝ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းရှိသည်သာလျှင်၊ ဟုတွာ၊
 ဖြစ်၍၊ ဂဏှတိ၊ ဆောက်တည်၏။ အပရတာဝေ၊ နောက်အတို့၌၊ ကတိပါ
 ဟံ၊ နှစ်ရက်-သုံးရက်ကို၊ ဝိတိနာမေတွာ၊ လွန်စေ၍၊ ရက္ခိတံ၊ စောင့်ခြင်း
 ဌ၊ အသက္ကောန္တောပိ၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍လည်း၊ ဒုက္ခိတောဝ၊ ဆင်းရဲ
 သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏၊ ပုဗ္ဗပရစေတနာ၊ ပုဗ္ဗစေ
 တနာ အပရစေတနာတို့သည်၊ ဒုက္ခသဟဂတာဝ၊ ဒုက္ခသဟဂုတ်တို့သည်
 သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာပန၊ သန္နိဋ္ဌာပကစေတ
 နာတို့သည်ကား၊ သုခသဟဂတာဝါ၊ သုခသဟဂုတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊
 ဥပေက္ခာ သဟဂတာဝါ၊ ဥပေက္ခာ-သဟဂုတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော-ဒုစရိုက်၌၊
 အတ္ထော၊ အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုဗ္ဗဘာဂါပရ
 ဘာဂ စေတနာဝ၊ ဈေးအတို့-နောက်အတို့၌ ဖြစ်သော-စေတနာကိုသာ
 လျှင်၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ သဟာပိဒုက္ခေန သဟာပိဒေါမနဿနာတိ၊ သ
 ဟာပိဒုက္ခေန-သဟာပိဒေါမနဿနဟူ၍၊ ဣဒံစနံ၊ ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊
 ဆိုအပ်၏။ စသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုစရိုက်၌၊ ဒေါမနဿမေဝ၊ ဒေါမနဿကို
 သာလျှင်၊ ဒုက္ခန္တိ၊ ဒုက္ခဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ။

စတုတ္ထဓမ္မသမာဒါနေ၊ လေးခုမြောက်သော-သမာဒါန၌၊ ဒုသသုရိပဒေ
 သု၊ ဆယ်ပါးကုန်သော-ပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဝိသော၊ သုံးပါးကုန်သော-သုစ
 ရိုက်တို့သည်လည်း၊ ပုဗ္ဗဘာဂါပရဘာဂသန္နိဋ္ဌာပကစေတနာ၊ ဈေးအတို့
 နောက်အတို့၌ဖြစ်သော-စေတနာတို့သည်၊ သုခသဗ္ဗယုတ္တာ၊ သုခဝေဒနာ
 နှင့်-ယှဉ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ယေဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ တံ၊
 ထိုသုခ ဝေဒနာနှင့်-ယှဉ်သော စေတနာကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်တော် မူ၍၊
 သဟာပိသုခေနသဟာပိ သောမနဿနာတိ၊ သဟာပိသုခေန-သဟာပိ
 သောမနဿနဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ စသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 သုစရိုက်ဆယ်ပါး၌၊ သောမနဿမေဝ၊ သောမနဿ-ဝေဒနာကိုသာလျှင်
 သုန္တိ၊ သုခဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ တိတ္ထကာလာဗျတိ၊ တိတ္ထကာလာဗျ
 ဟူသည်ကား၊ တိတ္ထကာရသအလာဗျ၊ ဗူးခါးသီးရည်တည်း၊ ဝိသေနသံ
 သဠောတိ၊ ဝိသေန-သံသဠောဟူသည်ကား၊ ဟလာဟာလဝိသေန၊ လတ်
 တာလော-သေစေတတ်သောအဆိပ်နှင့်၊ သံယုတ္တော၊ ရှောနှောအပ်သည်

တည်း၊ ဝိသိတော၊ ရောနှောအပ်သည်တည်း၊ လုပ္ပိတော၊ နောက်နယ်အပ်
သည်တည်း၊ နန္ဒာဒေသတိတိ၊ နန္ဒာဒေသတိဟူသည်ကား၊ နရုတ္တိသ
တိ၊ မနှစ်သက်လတ္တံ့၊ တုဋ္ဌိ၊ ရောင့်ရဲခြင်းကို၊ နကရိသတိ၊ မပြုလတ္တံ့၊
နဂန္ထသိတိ၊ နဂန္ထသိဟူသည်ကား၊ နဂမိဿသိ၊ မရောက်လတ္တံ့၊ အပ္ပဋ္ဌိ
သင်္ခါယ ပိဝေယျာတိ၊ အပ္ပဋ္ဌိသင်္ခါယ-ပိဝေယျ ဟူသည်ကား၊ တံ၊ ထို
အဆိပ်နှင့် ရောသော-ဗူးခါးသီးရည်ကို၊ အပ္ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ မဆင်ခြင်မူ၍၊
ပိဝေယျ၊ သောက်ရာ၏၊ အာပါနိယ ကံသောတိ၊ အာပါနိယ ကံသော-ဟူ
သည်ကား၊ အာပါနိယဿ မရရပါနကဿ၊ ချိုသောအရသာနှင့်-ပြည့်စုံ
သောအပျော်၏၊ ဘရိတကံသော၊ ပြည့်သော-ကြေးခွက် တည်း၊ ဝဏ္ဏ
သမ္ပန္နောတိ၊ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နောဟူသည်ကား၊ ပါနကဝဏ္ဏာဒိဟိ၊ အဆင်းအစရှိ
သည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော-အပျော် အစရှိသည် တို့ဖြင့်၊ သမ္ပန္န ကံသော၊
ပြည့်စုံသော-ကြေးခွက်တည်း၊ ကံသော၊ ကြေးခွက်၌၊ ပက္ခိတ္တပါနကဝသေ
န၊ ထည့်အပ်သော-အပျော်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပါနိယ ကံသောပိ၊ သောက်
သော-ကြေးခွက်ကိုလည်း၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏၊ ဆာဒေသတိ
တိ၊ ဆာဒေသတိဟူသည်ကား၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တံဟလာဟလာပိသံ၊ ထို
လတ်တလော-သေစေ တတ်သော-အဆိပ်ကို၊ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင်
အကြင်ခွက်၌၊ ပက္ခိတ္တံ၊ ထည့်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တဿတဿ
ဝ၊ ထိုထိုသို့သော-ခွက်၏သာလျှင်၊ ရသံ၊ ထည့်အပ်သော-အရည်ကို၊ ဒေ
တိ၊ ပေး၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ ဆာဒေသတိတိ၊ ဆာဒေသတိဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊
ဆိုအပ်၏။ ။

ပူတိမုတ္တန္တိ၊ ပူတိမုတ္တံ ဟူသည်ကား၊ မုတ္တမေဝ၊ နွားကျင်ငယ်ပင်
တည်း၊ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်-ထင်စွာပြဦးအံ့၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောပိ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူ
သော်လည်း၊ မနုဿတ္တဘာဝေါ၊ လူ၏အတ္တဘောကို၊ ပူတိကာယောတွေ
ဝ၊ ပူတိကာယဟူ၍ သာလျှင်၊ ဝုစ္စတိယထာစ၊ ဆိုအပ် သကဲ့သို့ လည်း
ကောင်း၊ တဒဟုဇာတာပိ၊ ထိုနေ၌သာ-ဖြစ်သော်လည်း၊ ဂလောပိလတာ၊
ဆင်တုံး-မနွယ်ကို၊ ပူတိလတာတွေဝ၊ နွယ်ပုပ်ဟူ၍-သာလျှင်၊ ဝုစ္စတိ
ယထာစ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ တံဇဏ
ဂဟိတံ၊ ထိုဇဏ၌-ယူအပ်သော၊ တရုဏမ္ပိမုတ္တံ၊ နုသော-နွားကျင်ငယ်
ရေသည်၊ ပူတိမုတ္တမေဝ၊ ပူတိမုတ္တံမည်သည်သာလျှင်တည်း၊ နာနာဘေ
သဇ္ဇေဟိတိ၊ နာနာဘေသဇ္ဇေဟိ-ဟူသည်ကား၊ ဟဂိတ ကာမ လကာ
ဒိဟိ၊ သမန်းခါး-သျှစ်ရှား-အစရှိကုန်သော၊ နာနောသဇေဟိ၊ အထူးထူး

သော-ဆေးတို့ဖြင့်၊ သုခိအဿာတိ၊ သုခိအဿ-ဟူသည်ကား၊ အရော
ဂေါ၊ အနာကင်းသည်၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ ရွှေအဆင်းနှင့်-တူသော-အဆင်း
ရှိသည်ဖြစ်၍၊ သုခိချမ်းသာခြင်းနှင့်-ပြည့်စုံသည်၊ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။
ဒမိ'စမရ'စာတိ၊ ဒမိ'စမရ'စ-ဟူသည်ကား၊ သုပရိသုန္ဒံ၊ အလွန်စင်ကြယ်
သော၊ ဒမိ'စ၊ နို့ ခမ်းကို လည်းကောင်း၊ သုမရရံ၊ အလွန် ချိုသော-အရ
သာနှင့်ပြည့်စုံသော၊ မရ'စ၊ ပျားကို လည်းကောင်း၊ ဧကဏ္ဍိသံသဠန္တိ၊
ဧကဏ္ဍိသံသဠ-ဟူသည်ကား၊ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊
မိသယိတံ၊ ရောနှောအပ်သည်၊ အာလုဠိတံ၊ နှောက်နပ်အပ်သည်၊ တဿ
တန္တိ၊ တဿတံဟူသည်ကား၊ စတုမရရံ၊ စတုမရဖြစ်သော၊ တံသေ
သန္တံ၊ ထိုဆေးကို၊ ပိဝတော၊ သောက်သော၊ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား
အား၊ ရုက္ခယျ၊ နှစ်သက်ရာ၏၊ ဘဂန္နရသံသဠံ၊ မြင်းသရိုက်ရည်နှင့်ယှဉ်
သော၊ ယံလောဟိတံ၊ အကြင်သွေးသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တံလောဟိတံ၊ ထို
သွေးသည်၊ ပက္ခန္ဓတိ၊ ယိုစီး၏၊ တဿ၊ ထိုပေဇာကျား၏၊ ဣဒဉ္စဘောသန္တံ၊
ဤဆေးသည်လည်း၊ အာဟာရံ၊ အာဟာရကို၊ ထန္တေတွာ၊ ခိုင်လေ၍၊ မဂ္ဂံ၊
ဝစ္စဒါရတည်းဟူသောမဂ်သည်၊ ဝလဉ္စနံ၊ ကျင်ကြီးသွားခြင်း တည်းဟူ
သော-သုံးဆောင်ခြင်းကို၊ ကရောတိ၊ ပြု၏၊ ယံပနပိတ္တသံသဠံ၊ အကြင်
သည်၊ ခြေနှင့်ရောသော၊ လောဟိတံ၊ သွေးသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တံလောဟိတံ၊
ထိုသွေးကို၊ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏၊ ဧတံဘောသန္တံ၊ ထိုသောက်အပ်သော
ဆေးသည်၊ သီတလကိရိယာယ၊ ချမ်းအေးခြင်းကိုပြုသဖြင့်၊ ပရိယတ္တဘူ
တံ၊ ဆုံးခြင်းသို့ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝိဇ္ဇေတိ၊ ဝိဇ္ဇေဟူသည်ကား၊
မေဃဝိဂမေန၊ မိန့်၏ကင်းသဖြင့်၊ ဥဗ္ဗိဇ္ဇေ၊ အထက်သို့တက်သော-တိမ်ရှိ
သော၊ နုရိဘူတေ၊ ဝေးစွာဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ပိဂတဝလာဟကေတိ၊ ပိဂတဝလာဟကေ-ဟူ
သည်ကား၊ အပဂတမေဓော၊ ကင်းသောတိမ်တိုက်ရှိသော၊ ဧဒေဝတိ၊ ဧဒေ
ဟူသည်ကား၊ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌၊ အာကာသဂတံတမဂတန္တိ၊
အာကာသဂတံတမဂတံ-ဟူသည်ကား၊ အာကာသဂတံ၊ ကောင်းကင်၌
ဖြစ်သော၊ တမံ၊ အရိုက်ကို၊ ဝုဏ္ဏသမဏာ၊ ဗြာဟ္မဏာ၊ ပရုပ္ပဝါဒေတိ၊ ဝုဏ္ဏသမ
ဏာ၊ ဗြာဟ္မဏာ-ပရုပ္ပဝါဒေ ဟူသည်ကား၊ ဝုဏ္ဏနံသမဏာ၊ ဗြာဟ္မဏသင်္ခါ
တာနံ၊ များစွာကုန်သော-ရဟန်းဝုဏ္ဏားဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ပရေသံ၊ တ
ပါးကုန်သောသူတို့၏၊ ပဝါဒေ၊ အယူတို့ကို၊ အဘိဝိဟတ္တာတိ၊ အဘိဝိဟတ္တ
ဟူသည်ကား၊ အဘိဟတ္တာ၊ ဖျက်ဆီး၍၊ ဟာသတိစ တပတိစပိရေစ

၀၀၀

၅၄၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

တိစာတိ၊ ဘာသတိစ တပတိစပိရောစတိစ ဟူသည်ကား၊ သရဒကာ
လေ၊ တန်ဆောင်မုန်း ကာလ၌၊ မဏ္ဍိကသမယေ၊ မွန်းတည့်သောအခါ
၌၊ အာဒိစ္စောဝ၊ နေမင်းကဲ့သို့၊ ဩတာသံ၊ အရောင်ကို၊ မုဉ္ဇတိ၊ ယွတ်၏၊
တပတိ၊ တောက်၏၊ ပိဇ္ဇောတတိ၊ ထွန်းလင်း၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
အဋ္ဌော၊ အနက်တည်း။ ၊

ဣဒံပနသုတ္တံ၊ ဤသုတ်ကို၊ ဒေဝတာနံ၊ နတ်တို့အား၊ အတိဝိယပိယံ၊
အလွန်ချစ်အပ်၏၊ အတိဝိယမနာပံ၊ အလွန်မြတ်နိုးအပ်၏၊ တဩ၊ ထိုစကား
၌၊ ဣဒံ၊ ဤသုတ်လတ္တံ့၊ သည်ကား၊ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း၊ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကို
ဆိုပြီးအံ့၊ ဒက္ခိဏဒိသာယ၊ တောင်မျက်နှာအရပ်၌၊ ဟတ္ထိဘောဂဇနပဒေ၊
ဟတ္ထိဘောဂဇနပုဒ်၌၊ ပဂီရိဟာရေနာမ၊ ပဂီရိမည်သောကျောင်းသည်၊
အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း၌၊ ဘောဇနသာလန္ဒါရေ၊ ဆွမ်းစားစရင်၏
တံခါးဝ၌၊ ပဂီရိရုက္ခေ၊ ပဂီရိမည်သော-သစ်ပင်၌၊ အဓိဝတ္ထာ၊ စောင့်သော
ဒေဝတာ၊ နတ်သည်၊ ရတ္တိဘာဂေ၊ ညဉ့်အချိန်၌၊ ဧကဿဒဟရကဿ၊
တယောက်သော-ပဉ္စင်းငယ်၏၊ သရတညဝသေန၊ အသံပြု၍သရဏ္ဍာယ်
သည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤသုတ်ကို၊ ဩသာရေန္တဿ၊ ရွတ်၍
ဆုံးစေသည်ရှိသော်၊ သုတ္တာ၊ ကြား၍၊ သာရကာရံ၊ ကောင်းကြီးကို၊ အဒါသိ
ပေး၏၊ ဒဟရော၊ ပဉ္စင်းငယ်သည်၊ ဧသော၊ ဤကောင်းကြီးပေသောသူအား
ကော၊ အဘယ်သူနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊
အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်၊ ဣမသ္မိ၊ ရုက္ခေ၊ ဤသစ်ပင်၌၊ အဓိဝတ္ထာ၊ စောင့်သော၊
ဒေဝတာ၊ နတ်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ ဒေဝတေ၊ နတ်၊ တွံ၊
သင်သည်၊ ကိသ္မိ၊ အဘယ်၌၊ ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုသည်၊ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း၊
သဒ္ဓေ၊ အသံ၌၊ ပသန္နာကိံ၊ ကြည်ညိုသလော၊ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၊
သုတ္တေ၊ သုတ်၌၊ ပသန္နာကိံ၊ ကြည်ညိုသလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏၊
ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ သဒ္ဓေါနာမ၊ အသံမည်သည်ကား၊ ယဿကဿပိ၊
အမှတ်မရှိတစ်တယောက်သောသူအား၊ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာ
လျှင်တည်း၊ သုတ္တေ၊ သုတ်၌၊ ပသန္နော၊ ကြည်ညိုသည်၊ အမိ၊ ဖြစ်၏၊ သတ္ထာ
ရာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ နိသိဒိတွာ
ထိုင်နေတော်မူ၍၊ ကထိတဒိဝသေစ၊ ဟောတော်မူအပ်သောနေ့၌လည်း
ကောင်း၊ အဇ္ဈဝ၊ ယခုနေ့၌လည်းကောင်း၊ ဧကဗျဉ္ဇနေနာပိ၊ တခုသော သဒ္ဓါ
သည်မျှလည်း၊ နာနတ္ထံ၊ အထူးသည်၊ နအဟောသိ၊ မဖြစ်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
အာဟ၊ ဆို၏၊ ဒေဝတေ၊ နတ်၊ တွံ၊ သင်သည်၊ သတ္ထာရာ၊ မြတ်စွာဘုရား

သည်။ ကထိတ နိဝဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော နေ၌။ အသောသိ၊
 ကြားသလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ အာမ၊ ကြား
 သည်မှန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရပ်၌၊ ဌိတာ၊
 တည်လျက်၊ အသောသိ၊ နာရပါသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ ဘန္တေ
 အရှင်ဘုရား၊ ဇေတဝနံ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့၊ ဂတိ၊ သွားသည်။
 အဋ္ဌိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုသို့သွားသော်လည်း၊ မဟေသက္ခာသု၊ ဘုန်းကြီးကုန်
 သော၊ ဒေဝတာသု၊ နတ်တို့သည်။ အာဂစ္ဆန္တိသု၊ လာကုန်သည်ရှိသော်။
 တတ္ထ၊ ထိုဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ဩကာသံ၊ နေရာကို၊ အလဝိတွာ၊
 မရသောကြောင့်၊ ဣဇေဝ၊ ဤနေရာ၌သာလျှင်၊ ဌတွာ၊ ရပ်၍၊ အသောသိ၊
 နာရပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌၊ ဌိတာယ၊ တည်သဖြင့်၊
 သတ္ထု၊ သဒ္ဓေါ၊ ဘုရားရှင်၏-အသံတော်ကို၊ သောတုံ၊ နာခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊
 တတ်ကောင်းပါ၏လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ကောင်း၊
 ကွံပန၊ အရှင်ကောင်း သည်ကား၊ မယှံ၊ အကျွန်ုပ်၏၊ သဒ္ဓံ၊ အသံကို၊
 သုဏသိ၊ ကြား၏လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ ဒေဝတေ၊ နတ်၊ အာမ၊
 ကြားသည်မှန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ကောင်း၊ ဒက္ခိဏ
 ကတ္ထပဿ၊ လကျော နားရှက်၏-အနည်း၌၊ နိဝိဒိသွာ၊ ထိုင်နေတော်မူ၍၊
 ကထနကာလောဝိယ၊ ဟောတော်မူသော-အခါကဲ့သို့၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၍၊ ဒေဝတေ၊ နတ်၊ ကံပန၊ အသို့နည်း၊ သတ္ထု၊ မြတ်
 စွာဘုရား၏၊ ရူပံ၊ အဆင်းတော်ကို၊ ပဿသိ၊ မြင်၏လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊
 မေး၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ကောင်း၊ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မညေဝ၊ အ
 ကျွန်ုပ်ကိုသာလျှင်၊ ဩလောကေတိတိ၊ ကြည့်၏ဟူ၍၊ မညမာနာ၊ အောက်
 မေ့မိသည်ဖြစ်၍၊ သဏ္ဌာတုံ၊ ရပ်တည်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကောမိ၊ မတတ်နှိုင်း
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏။ ဒေဝတေ၊ နတ်၊ ဝိသေသံပန၊ မဂ်ဖိုလ်ဟူသော
 တရားအထူးကိုကား၊ နိဗ္ဗတ္တေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ အသက္ခိတ္တံ၊ တတ်နှိုင်းပါ
 ၏လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ ဒေဝတေ၊ နတ်၊ အဓိဂတဝိသေသံ၊ ရအပ်
 သော-မဂ်ဖိုလ်ဟူသောတရားအထူးကို၊ အနာရောစေတုကာမာ၊ မကြား
 လိုသည်ဖြစ်၍၊ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌သာလျှင်၊ အန္တရဓာယိ၊ ကွပ်လေ၏၊
 တံဒိဝသံ၊ ထိုဘုရားဟောတော်မူသော-နေ၌၊ သေသော၊ ဒေဝပုဂ္ဂော၊
 ဤနတ်သားသည်၊ သောတာပတ္တိဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌိတော
 တိရ၊ တည်သတတ်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤသုတ်သည်။ ဒေဝတာနံ၊ နတ်
 တို့အား၊ ဝိယံ၊ ချစ်အပ်၏၊ မနာပံ၊ မြတ်နိုးအပ်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သော

၅၄၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တံတိယတွဲ။

ကေားရပ်သည်။ သဗ္ဗတ္ထံ။ အလုံးစုံတို့၌။ ဥတ္တာနုတ္ထမေဝ။ ပေါ်သောအနက်
ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ။ ဤတွင်-မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ်၏အတွင်း
အပြီးတည်း။ မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ။ မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ်
၏အတွင်းသည်။ နိဗ္ဗိတာ။ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

ဝိမံသကသုတ်။

ဇေမေသုတန္တိ၊ ဇေမေသုတံအစရှိသောသုတ်သည်။ ဝိမံသကသုတ္တံ၊
ဝိမံသကသုတ်တည်း။ တတ္ထံ။ ထိုဝိမံသကသုတ်၌။ ဝိမံသကောနာတိ။ ဝိမံ
သကောနဟူသည်ကား။ အတ္ထဝိမံသကော၊ မိမိအကျိုးသုတပါးအကျိုးမိမိ
သုတပါး-နှစ်ပါးစုံ၏အကျိုးကို-ရံစမ်းသောအားဖြင့်-သိတတ်သော သူ
လည်းကောင်း။ သင်္ခါရဝိမံသကော။ သင်္ခါရတရားတို့၏-ကိစ္စလက္ခဏာ
ကိုသိတတ်သောသူ လည်းကောင်း။ သတ္ထု ဝိမံသကော။ ဂုဏ်အားဖြင့်
ဘုရားကို သိတတ်သောသူ လည်းကောင်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝိမံသကား။ သိ
တတ်သောသူတို့သည်။ တယော၊ သုံးယောက်တို့တည်း။ တေသု၊ ထိုသုံး
ယောက်တို့တွင်။ ပဏ္ဍိတာဟာဝုသော မနုဿာဝိမံသကာတိဇ္ဇေ။ ပဏ္ဍိ
တာဟာဝုသော မနုဿာဝိမံသကာ ဟူသော-ဤပါဠိရပ်၌။ အတ္ထဝိမံသ
ကော၊ မိမိအကျိုး-သုတပါးအကျိုး-မိမိသုတပါး နှစ်ပါးစုံတို့၏-အကျိုး
ကိုသိတတ်သောသူသည်။ အာဂတော၊ လာ၏။ ယတောခေါအာနန္ဒ ဘိက္ခု၊
ခေတုကုသလောစဟောတိ အာယတနကုသလောဟောတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါ
ဒကုသလောဟောတိ ဌာနာဌာနကုသလောဟောတိ ဇ္ဈောဝတာခေါအာ
နန္ဒ ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခုဝိမံသကောတိ အလံဝစနာယာတိ ဇ္ဇေ။ ယတော
ခေါအာနန္ဒ ဘိက္ခု၊ ခေတု ကုသလောစဟောတိ အာယတန ကုသလော
ဟောတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလောဟောတိ ဌာနာဌာနကုသလော ဟော
တိ ဇ္ဈောဝတာခေါအာနန္ဒ ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခုဝိမံသကောတိ အလံဝစနာ
ယာတိဟူသော-ဤပါဠိရပ်၌။ သင်္ခါရဝိမံသကော။ သင်္ခါရတရားတို့၏
ကိစ္စလက္ခဏာကို-သိတတ်သောသူသည်။ အာဂတော၊ လာ၏။ ဣမသ္မိံ ပန
သုတ္တေ။ ဤဝိမံသကသုတ်၌။ သတ္ထု ဝိမံသကော၊ ဂုဏ်အားဖြင့်-ဘုရားကို
သိတတ်သောသူကို။ အမိပ္ပေဟော၊ အလိုရှိအပ်၏။ စေတောပရိယာယန္တိ။
စေတောပရိယာယံ ဟူသည်ကား။ ဗိတ္တဝါရံ၊ သရာဇအစရှိသော-ခွဲခြမ်း
ခြင်းဖြင့်-စိတ်ကိုပိုင်းခြားခြင်းတည်း။ ဗိတ္တပရိစ္ဆေဒံ။ သရာဇစိတ်-အစရှိ

သောအားဖြင့်-မိတ်ကိုပိုင်းခြားခြင်းတည်း။ သမန္နေသနာတိ၊ သမန္နေသနာ
 ဟူသည်ကား၊ သေနာ၊ ရှာဖွေခြင်းတည်း။ ပရိယေသနာ၊ အတန်တလဲလဲ
 ရှာဖွေခြင်းတည်း။ ဥပပရိက္ခာ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ ဣတိဗိညာဏာ
 ယာတိ၊ ဣတိဗိညာဏာယ-ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝိဇာနနတ္ထာယ၊
 သိခြင်းငှါ။ ။

ဒွိသု ဓမ္မေသု တထာဂတော သမန္နေသိတဗ္ဗောတိ ဣမ၊ ဒွိသုဓမ္မေသု
 တထာဂတော သမန္နေသိတဗ္ဗောဟူသော-ဤပါဠိရပ်၌၊ ကလျာဏမိတ္တံ။
 ပနိဿယံ၊ ကလျာဏမိတ္တံဟု ဆိုအပ်သော-အရိယာမဂ်တည်းဟူသော
 မြတ်သောအကျင့်၏-အားကြီးသော ဖြိရာကို၊ ဒေသတိ၊ ပြတော်မူ၏၊
 ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သေသေသေ ကလျာဏမိတ္တံ။ ပနိဿယောနာမ၊ ဤကလျာ
 ဏမိတ္တံဟု ဆိုအပ်သော-အရိယာ မဂ်ကို-ရခြင်း၏ လွန်စွာသော-ဖြိရာ
 အကြောင်းမည်သည်။ မဟာ၊ ကြီးမြတ်၏၊ တဿ၊ ထိုကလျာဏမိတ္တံ၏၊
 မဟန္တဘာဝေါ၊ အရိယာမဂ်၏အားကြီးသော-ဖြိရာအကြောင်း၏အဖြစ်ကို
 ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုလတ္တံ့ သောနည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊
 ဧကသ္မိံ သမယေ၊ တရံရောအခါ၌၊ အာယသ္မာအာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒာ
 မထေရ်သည်။ ဥပဗ္ဗံ၊ ထက်ဝက်သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ အနုဘာဝေန၊
 အစွမ်းဖြင့်၊ ဗြဟ္မစရိယံ၊ အရိယာမဂ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဥပဗ္ဗံ၊ ထက်
 ဝက်သည်၊ ကလျာဏမိတ္တာနုဘာဝေန၊ ကောင်းသော-အဆွေခင်ပွန်း၏
 အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဗြဟ္မစရိယံ၊ အရိယာမဂ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ဝိဇ္ဇေတွာ၊ ကြံ၍၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ဓမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်၊
 နိစ္ဆေတုံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောဇ္ဇော၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ဘဂ
 ဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားသို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်၍၊ ဥပဗ္ဗမိဒံ ဘန္တေ ဗြဟ္မစရိ
 ယဿယဒိဒံ ကလျာဏ မိတ္တတာ ကလျာဏ သဟာယတာ ကလျာဏ
 သမ္ပဝက်တာတိ၊ ဥပဗ္ဗမိဒံ ဘန္တေ ဗြဟ္မစရိယဿ ယဒိဒံ ကလျာဏ မိတ္တ
 တာ ကလျာဏ သဟာယတာ ကလျာဏ သမ္ပဝက်တာဟူ၍၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး
 လျှောက်၏၊ ဘဂဝေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မာဟေဝံ အာနန္ဒအဝဝ(ပ) ပရိ
 မုစ္ဆန္တိတိ၊ မာဟေဝံ အာနန္ဒအဝဝ(ပ) ပရိမုစ္ဆန္တိဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်
 မူပြီ၊ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒ၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ မာအဝဝ၊ မဆိုလင့်၊ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒ၊ ယဒိဒံ
 ကလျာဏမိတ္တတာ၊ အကြင်အဆွေခင်ပွန်းကောင်းသည်၏အဖြစ်သည်။
 ယဒိဒံ ယသေသကလျာဏသဟာယတာ၊ အကြင်အဆွေခင်ပွန်းကောင်း
 တည်းဟူသော-အဘော်ရှိသည်၏-အဖြစ်သည်။ ယဒိဒံ ယသေသကလျာ

၅၅၀ . မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တထိယတွဲ

ဏသမ္ပဝကံတာ၊ အကြင်အဆွေခင်ပွန်းကောင်းသို့-ဆည်းကပ်သက်ဝင်
သောသူ၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤကလျာဏမိတ္တသည်။ ဗြဟ္မစရိ
ယံဗြဟ္မစရိယဿ၊ အရိယာမဂ်တည်းဟူသော-မြတ်သော အကျင့်၏။
သကလမေဝ၊ အလုံးစုံ-အဘို့ရှိသည်သာလျှင် တည်း။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ၊
ကလျာဏ မိတ္တဿ၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းရှိသော၊ ကလျာဏ သဟာ
ယဿ၊ အဆွေခင်ပွန်း ကောင်းတည်းဟူသော-အတော်ရှိသော၊ ကလျာ
ဏသမ္ပဝကံတာ၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းသို့-ဆည်းကပ် သက်ဝင်သော၊
ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား၊ အရိယံ၊ မြတ်သော၊ အဋ္ဌဂီကံ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်
ပြည့်စုံသော၊ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို၊ ယံဘာဝေဿတိ၊ အကြင်ကြောင့်ပွားစေလတ္တံ့၊
အရိယံ၊ မြတ်သော၊ အဋ္ဌဂီကံ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်-ပြည့်စုံသော၊ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို၊
ယံဗဟုလီကရိဿတိ၊ အကြင်ကြောင့်အကြိမ်များစွာပြုလတ္တံ့၊ ဇေတံဌာနံ၊
ဤအကြောင်းကို၊ ပါဠိကပ်၊ အလိုရှိအပ်၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ၊ ကထမ္ဘ၊ အ
ဘယ်သို့လျှင်၊ ကလျာဏမိတ္တော၊ ကောင်းသောအဆွေခင်ပွန်းနှင့်-ပြည့်စုံ
သော၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ (ပ) အရိယံ၊ မြတ်သော၊ အဋ္ဌဂီကံ၊
အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော၊ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို၊ ဘာဝေတိ၊ ပွားစေသနည်း။ အရိယံ
မြတ်သော၊ အဋ္ဌဂီကံ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်-ပြည့်စုံသော၊ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို၊ ဗဟုလီ
ကရေတိ၊ အကြိမ်များစွာပြုသနည်း။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ၊ ဣဝေ၊ ဤသသနာ
တော်၌၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ ဝိဝေကကိုဖြစ်သော။ သဗ္ဗာ
ဒိဋ္ဌိံ၊ သဗ္ဗာဒိဋ္ဌိကို၊ ဘာဝေတိ၊ ပွားစေ၏။ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ ဝိဝေကကိုဖြစ်သော
သဗ္ဗာသမာဓိံ၊ သဗ္ဗာသမာဓိကို၊ ဘာဝေတိ၊ ပွားစေ၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ၊ ဇေ
ခေါ၊ ဤသို့လျှင်၊ ကလျာဏမိတ္တော၊ ကောင်းသောအဆွေခင်ပွန်းနှင့်ပြည့်စုံ
သော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ (ပ) ဗဟုလီကရေတိ၊ အကြိမ်များစွာပြု၏။ အာ
နန္ဒ၊ အာနန္ဒာ၊ ယထာယေနပရိယာယေန၊ အကြင်အကြောင်းဖြင့်၊ ယဒိဒံယာ
သောကလျာဏမိတ္တတာ၊ အကြင်အဆွေခင်ပွန်းကောင်းရှိသည်၏အဖြစ်
ယဒိဒံယာသောကလျာဏသဟာယတာ၊ အကြင်အဆွေခင်ပွန်းကောင်း
တည်းဟူသော-အတော်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ယဒိဒံယာသောကလျာ
ဏသမ္ပဝကံတာ၊ အကြင်အဆွေခင်ပွန်းကောင်းသို့-ဆည်းကပ်သက်ဝင်
သောသူ၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤကလျာဏမိတ္တ-ရှိသည်၏
အဖြစ်သည်။ ဗြဟ္မစရိယံ ဗြဟ္မစရိယဿ၊ အရိယာမဂ်တည်းဟူ သော
မြတ်သောအကျင့်၏။ သကလမေဝ၊ အလုံးစုံအဘို့ရှိသည်သာလျှင်၊ ဟော
တိ၊ ဖြစ်၏။ တံဇေတံ၊ ထိုကလျာဏမိတ္တ၏-အရိယာမဂ်အားအလုံးစုံအဘို့ရှိ

သည့်၏အဖြစ်ကို။ ဣမိနာပရိယာယောနု။ ဤအကြောင်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
သိအပ်၏။ ဟိသဗ္ဗံ။ ခုန်၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ကလျာဏမိတ္တံ။ အဆွေခင်ပွန်း
ကောင်းဖြစ်သော။ မမံဟိမမံဇေ။ ငါဘုရားကိုသာလျှင်။ အာဂမ္မ၊ စွဲမှီ၍။
ဇာကိဓမ္မာ။ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာ။ သတ္တဝါတို့
သည်။ ဇာတိယာ။ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ။ ပရိမုစ္ဆန္တိ။ လွတ်ကုန်၏။ ဇရာဓမ္မာ။
အိုခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ (ပ)။ သောကပရိဒေဝနုက္ခဒေါမနဿုပါယာ
သဓမ္မာ။ စိုးရိမ်ခြင်း-ငိုကြွေးခြင်း-ကိုယ်၏ ဆင်းရဲခြင်း-နှလုံးမသာ ယာ
ခြင်း-ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ သတ္တာ။ သတ္တဝါတို့သည်။
သောကပရိဒေဝနုက္ခဒေါမနဿုပါယာသေဟိ။ စိုးရိမ်ခြင်း-ငိုကြွေးခြင်း
ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း-နှလုံးမသာယာခြင်း-ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့မှ။ ပရိ
မုစ္ဆန္တိ။ လွတ်ကုန်၏။ ဘိက္ခုနံ။ ရဟန်းတို့အား။ ဗာဟိရင်္ဂသမ္ပတ္တိံ။ ဗာဟိရ
အင်္ဂါ၏-ပြည့်စုံခြင်းကို။ ကထေန္တောပိ။ ဟောတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍
လည်း။ ဗာဟိရံဘိက္ခဝေအင်္ဂန္တိ။ ဗာဟိရံဘိက္ခဝေအင်္ဂံဟူ၍။ ကရိတွာ။ ပြု
တော်မူပြီး၍။ အတ္ထာယ။ အကျိုးစီးပွားဖြစ်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိဝိယ။ ဖြစ်
သကဲ့သို့။ ဇေတထာ။ ထိုအတူ။ ဘိက္ခဝေ။ ရဟန်းတို့။ ယံအင်္ဂံ။ အကြွင်းအင်္ဂါ
သည်။ မဟာတောအတ္ထာယ။ အကျိုးစီးပွားများခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ။ ဖြစ်၏။
အညံ။ တပါးသော။ ကေင်္ဂမ္ပိတေသော-အင်္ဂါကိုမူလည်း။ နသမနုပဿာ
မိ။ ဖြစ်တော်မူ။ မဟာရုန္ဒဿ။ အရှင်မဟာရုန္ဒအား။ ကိလေသသလ္လေခ
ပဋိပဒံ။ ကိလေသာကိုဖြတ်တတ်သော-ပဋိပဒ်ကို။ ကထေန္တောပိ။ ဟော
တော်မူသော-ဘုရားသည်လည်း။ ပရေပါပမိတ္တာဘာဝိဿန္တိ မယမေတ္ထ
ကလျာဏမိတ္တာဘာဝိဿာမာတိသလ္လေခေါကရဏီယောတိ။ ပရေပါပမိတ္တာ
ဘာဝိဿန္တိ-မယမေတ္ထကလျာဏ မိတ္တာဘာဝိဿာမာတိ သလ္လေခေါကရ
ဏီယောဟူ၍။ အာဟ။ ဟောတော်မူပြီ။ မေဃိယတ္ထေရဿ။ မေဃိယ
မထေရ်အား။ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယဓမ္မေ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို-ရင့်စေတတ်
သော တရားတို့ကို။ ကထေန္တောပိ။ ဟောတော်မူသော- ဘုရား သည်
လည်း။ အပရိပက္ခာယမေဃိယစေတောဝိမုတ္တိယာပဉ္စ ဓမ္မာပရိပါကာယ
သံဝတ္တန္တိ ကတမေပဉ္စဇ္ဇမေဃိယတိက္ခုကလျာဏမိတ္တော ဟောတိတိ။
အပရိပက္ခာယ-မေဃိယ စေတော ဝိမုတ္တိယာ-ပဉ္စဓမ္မာ ပရိပါကာယ သံ
ဝတ္တန္တိ-ကတမေပဉ္စ-ဇ္ဇမေဃိယ တိက္ခု-ကလျာဏ မိတ္တော ဟောတိ
ဟူ၍။ ကလျာဏမိတ္တုပနိဿယမေဝ။ ကလျာဏမိတ္တတည်းဟူသော ဥပ
နိဿယကိုသာလျှင်။ ဝိသေသေတိ။ အထူးပြု၍-ဟောတော်မူ၏။ မေဃိယ။

၅၅၂ * မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

မေဃိယ၊ အပရိပဏ္ဏာယ၊ မရင့်သေးသော၊ စေတော ပိမုတ္တိယ၊ အရ
ဟတ္တဓိလ်၏၊ ပရိပါကာယ၊ ရင့်ခြင်းငှါ၊ ပဉ္စဓမ္မ၊ ငါးပါးကုန်သော-တရား
တို့သည်၊ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့သည်၊ ကာတမေ၊ အဘယ်
သည်တို့နည်းဟူမူကား၊ မေဃိယ၊ မေဃိယ၊ ဣမေဗျံသာသနာတော်၌၊
ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ ကလျာဏမိတ္တော၊ ကောင်းသော-အဆွေခင်ပွန်းရှိ
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပိယဗုတ္တဿ၊ သားတော်ချစ် ဖြစ်သော၊ ရာဟု
လတ္တေရဿ၊ ရာဟုလာမထေရ်အား၊ အဘိဇ္ဈောဝါဒံ၊ မပြတ်သောသြဝါ
ဒကို၊ ဒေန္တောပိ၊ ပေးသော်လည်း၊ ရာဟုလ၊ ရာဟုလော၊ ကလျာဏော၊ အင်္ဂါ
ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍-ကောင်းကုန်သော၊ မိဋ္ဌေ၊ အဆွေခင်ပွန်း
တို့ကို၊ ဘဇဿ၊ ဆည်းကပ်လော၊ ပန္တံ၊ လူတို့၏-ဥပနိဿယ နှင့် မနီးသော၊
ပိပိတ္တံ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော၊ အပ္ပနိဋ္ဌာသံ၊ လူတို့၏-ကြွေးကြော်သံမရှိသော၊
သယနာသနဉ္စ၊ ကျောင်းသို့လည်းကောင်း၊ ဘဇဿ၊ ဆည်းကပ်လော၊
ဘောဇနံ၊ ဘောဇဉ်၌၊ မတ္တညူ၊ ခံခြင်းသုံးဆောင်ခြင်း၌ အတိုင်းအရှည်ကို
သိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်သော၊ စိဝရေ၊ သင်္ကန်း၌ လည်းကောင်း၊ ဝိဏ္ဏုပါ
တေ၊ ဆွမ်း၌လည်းကောင်း၊ ပစ္စယေ၊ ဆေးပစ္စည်း၌ လည်းကောင်း၊
သယနာသနေ၊ အိပ်ရာနေရာ-ကျောင်း၌ လည်းကောင်း၊ ဧတေ၊ ဤ
ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌၊ တဏှံ၊ တစ်ခြင်းတဏှာကို၊ မာဒာကာသိ၊ မပြု
လင့်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့မပြုသည်ရှိသော်၊ ဗုဒ္ဓံ၊ တဘုရား၊ လောကံ၊ ဤလောကသို့၊
မာရာဂမိ၊ မလားရလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကလျာဏမိတ္တူ၊ ပနိဿယမေ
ဝ၊ ကလျာဏ မိတ္တတည်းဟူသော-ဥပနိဿယ ကိုသာလျှင်၊ သဗ္ဗပဋ္ဌာနံ၊
အလုံးစုံတို့၏-ရှေးဦးစွာ၊ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ သေ
သောကလျာဏမိတ္တူ၊ ပနိဿယောနာမ၊ ဤကလျာဏမိတ္တတည်းဟူသော
ဥပနိဿယမည်သည်ကား၊ မဟာ၊ များစွာကျေးဇူးရှိ၏၊ ဣဓာပိ၊ ဤဝိဝံ
သကသုတ်၌လည်း၊ တံ၊ ထိုကလျာဏမိတ္တတည်းဟူသော-ဥပနိဿယကို၊
ဒဿန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ခုဿဓမ္မေ
သု၊ နှစ်ပါးကုန်သော-တရားတို့၌၊ တထာ ဂတော၊ မြတ်စွာ ဘုရားကို၊
သမန္တေသိတဓမ္မော၊ ရှာအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒေသနံ၊ ဒေသနာကို၊ အာရတိ၊
အားထုတ်တော်မူ၏၊ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ ခုဿ
ဓမ္မေသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော တရားတို့၌၊ တထာဂတံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊
သေတုဂဝေသတု၊ ရှာလော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်
တည်း၊ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အယံ၊ ဤဘုရား

ကား၊မဟာဇေယျ၊ မြင့်မြတ်သောအမျိုးမှ-ဖြစ်တော်မူ၏။ ဣတိဝါ၊ဤသို့
လည်းကောင်း၊ လက္ခဏာ သမ္ပန္နော၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသော-လက္ခဏာတော်
ကြီးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မပေါ၊
လွန်စွာသော-အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။ ဒဿနိယော၊ ရှုချင်ဘွယ်
ရှိ၏။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း၊ အဘိညာတော၊ ကျော်စောထင်ရှား
၏။ အဘိလက္ခိတော၊ အလွန် ထင်ရှားသော သုဟူ၍-မှတ်အပ်၏။ ဣတိ
ဝါ၊ဤသို့လည်းကောင်း၊ ဣမံ၊ဤဘုရားကို၊ နိဿာယ၊ အဖို့ပြု၍၊ အဟံ၊
ငါသည်၊ ဝိရောဓယော၊သင်္ကန်း-အစရှိတုန်သော၊ပစ္စယ၊ပစ္စည်းတို့၌၊
လဘိဿာမိ၊ရေအုံး ဣတိဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း၊ ဧဝံ၊ဤသို့၊ ဝိန္ဒေတော၊
ကြံ၍၊ မံ၊ငါ့ကို၊ နိဿာယ၊ဖို့၍၊ ဝသနကိစ္စံ၊နေခြင်းကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ၊မရှိ၊
ယောပန၊ အကြင် ရဟန်းသည်ကား၊ ဧဝံ၊ဤသို့၊ သလ္လက္ခေတိ၊ မှတ်၏။
ဧသေသော၊ ဤဘုရားသည်၊ မေ၊ငါ၏၊ သတ္တာ၊ ဆရာသည်၊ ဟုတွာ၊
ဖြစ်၍၊ သတ္တုကိစ္စံ၊ ဆရာ၏ကိစ္စကို၊ သာဓေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ၊ ပဟော
တိ၊စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ဤသို့၊ သလ္လက္ခေတိ၊မှတ်၏။ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်း
သည်၊မံ၊ငါ့ကို၊ ဘဇေတု၊ဆည်းကပ်လော၊ဣတိ၊ဤသို့၊ ဘိဟနာဒံ၊ရဲရင့်
သောစကားကို၊ နဒတိ၊ ဆိုတော်မူ၏။ ဧသေသော သုတ္တန္တော၊ ဤငါ
သကသုတ်သည်၊ ဗုဒ္ဓဘိဟနာဒေါနာမ၊တုရားတို့၏-ရဲရင့်သောစကားကို
ဆိုကြောင်းဖြစ်သောသုတ်မည်သည်၊ ဟောတိကိရ၊ဖြစ်သတတ်၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊သိအပ်၏။ ။

≡ ဣဒါနိ၊ယခုအခါ၌၊ တေဒေခဗ္ဗေ၊ ထိုနှစ်ပါးသောတရားတို့ကို၊ဒေသ
န္တော၊ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊စက္ခု၊သောတဝိညေယျသုတိ၊စက္ခုသော
တ-ဝိညေယျသုဟူ၍၊ အာဟ၊ဟောတော်မူပြီ၊ တတ္ထ၊ထိုပါဠိ၌၊ သတ္တု
မြတ်စွာဘုရား၏၊ ကာယိကော၊ ကိုယ်တော်၌ ဖြစ်သော၊ သမာစာရော၊
အကျင့်သည်၊ ဝိမံသကဿ၊ ရံစမ်းဆင်ခြင် တတ်သော၊ ဘိက္ခုနေ၊
ရဟန်း၏၊ စက္ခုဝိညေယျော၊စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်-သိအပ်သော၊ ဓမ္မောနာမ၊
တရားမည်၏၊ ဝါစာဘိကော၊နှုတ်တော်၌ဖြစ်သော၊သမာစာရော၊ အကျင့်
သည်၊သောတဝိညေယျော၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့်-သိအပ်သော၊ဓမ္မောနာ
မ၊တရားမည်၏။ ဣဒါနိ၊ယခုအခါ၌၊ တေသု၊ ထိုစက္ခုဝိညာဉ်-သောတ
ဝိညာဉ်တို့ဖြင့်သိအပ်သောတရားတို့၌၊သမန္နေသိတဗ္ဗာကာရံ၊ရှာအပ်သော
အခြင်းအရာကို၊ ဒေသန္တော၊ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ယေသံကိလိဋ္ဌာ
ကိအာဒိ၊ယေသံကိလိဋ္ဌာဤသို့အစရှိသောစကားကို၊အာဟ၊ဟောတော်

မူပြီးတတ္ထံ၊ ထိုပါဠိ၌၊ သံကိလိဋ္ဌာတိ၊ သံကိလိဋ္ဌာဟူသည်ကား၊ ကိလေသ
သမ္ပယုတ္တံ၊ ကိလေသာနှင့် ယှဉ်ကုန်သော ကာယကံ-ဝစိကံတို့တည်း၊ တေ
စ၊ ထိုကိလေသာနှင့် ယှဉ်ကုန်သော ကာယကံ-ဝစိကံတို့ကိုလည်း၊ နစက္ခု
သောတ ဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်-သောတဝိညာဉ်ဖြင့်-မသိ အပ်ကုန်၊
ပန၊ ဥပမာဖြင့်-ထင်စွာပြပြီးအံ့၊ ဥဒကော၊ ရေသည်၊ စလန္တေ၊ ဝါ၊ လွှတ်သော်
လည်း၊ ပုပ္ဖုန္တကေ၊ ဝါ၊ အမြှုပ်အပွက်ကိုလည်း၊ မုဉ္ဇန္တေ၊ လွှတ်သည်ရှိသော်
အန္တေ၊ ရေ၏အတွင်း၌၊ မန္တေ၊ ဝါ၊ သည်၊ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍၊ ဥာယတိ
ယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ ပါဏာတိပါတာဒိနိဝါ၊ ပါ
ဏာတိပါတအစရှိသည်တို့ကိုမူလည်း၊ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောသူ၏၊ မုသာ
ဝါဒါဒိနိဝါ၊ မုသာဝါဒအစရှိသည်တို့ကိုမူလည်း၊ တဏန္တဿ၊ ဆိုသော
သူ၏၊ ကာယဝစိသမာစာရေ၊ ကိုယ်အကျင့်-နှုတ် အကျင့်တို့ကိုးဒိသ္မာစ၊
မြင်၍လည်းကောင်း၊ သုတွာစ၊ ကြား၍လည်းကောင်း၊ တံသမုဋ္ဌာပကံ၊ ထို
ကာယဝိညာတ်-ဝစိဝိညာတ်ကို-ဖြစ်စေတတ်သော၊ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို၊ သံကိ
လိဋ္ဌန္တိ၊ ညစ်ညူး၏ဟူ၍၊ ဥာယတိ၊ သိအပ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့
သံကိလိဋ္ဌာအစရှိသော-စကားကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်
၏၊ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တဿ၊ ညစ်ညူးသော-စိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ကာယဝစိ
သမာစာရာပိ၊ ကိုယ်အကျင့်-နှုတ်အကျင့်တို့ သည်လည်း၊ သံကိလိဋ္ဌာ
ယေဝနာမ၊ ညစ်ညူး ကုန်သည်-မည်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း၊ နတေ
တထာဂတဿ သံဝိဇ္ဇန္တိတိ၊ နတေ တထာဂတဿ-သံဝိဇ္ဇန္တိဟူသည်
ကား၊ တေ၊ ထိုညစ်ညူးသော-ကိုယ်အကျင့်-နှုတ် အကျင့်တို့သည်၊ တ
ထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ နတ္ထိနသန္တိ၊ မရှိကုန်၊ နဥပလက္ခန္တိ၊
မရအပ်ကုန်၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ နတ္ထိတာ ယေဝ၊ မရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ တေ၊ ထိုညစ်ညူးသော-ကာယကံ-ဝစိကံတို့ကို
လည်း၊ နဥပလက္ခန္တိ၊ မရအပ်ကုန်၊ ပဋိစ္စန္တတာယ၊ ဖုံးလွှမ်းသည်၏-အ
ဖြစ်ကြောင့်၊ နဥပလက္ခန္တိ၊ မရအပ်ကုန်သည်ကား၊ န၊ မဟုတ်၊ တထာဟိ
တတောဧဝ၊ ထိုကြောင့် သာလျှင်၊ တဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဧက
ဒိဝသံ၊ တပါးသောနေ၌၊ ဣမေသုဓမ္မေသု၊ ဤတရားတို့၌၊ ဘိက္ခုသံဃံ၊
ရဟန်း အပေါင်းကို၊ ပဝါရေန္တော၊ ဘိတ်တော်မူလျက်၊ အာဟ၊ ဟော
တော်မူ၏၊ ကိံအာဟ၊ အဘယ်သို့ ဟောတော် မူသနည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊
ရဟန်းတို့၊ ဟန္တုဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ မေ၊ ငါတုရာအား၊ ကိဉ္စိ၊ တစ်ခုတခု

သော၊ ကာယိကံဝါ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော ကိုယ်အမူအရာကို-လည်းကောင်း၊
ဝါစထိကံဝါ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော နှုတ်အမူအရာကို-လည်းကောင်း၊ တုဋ္ဌေ၊
သင်တို့သည်၊ နဝဂရဟထ၊ မကဲ့ရဲ့ကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဝါရယာမိ၊ ခေါ်၍
ဘိတ်တော်မူ၏၊ ဇေံ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်ရှိသော်၊ အာယသ္မာ
သာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်၊ အာသနာ၊ နေရာမှ၊ ဝုဠာယ၊ ထ၍၊
ကေသံကေသိံ၊ အံသေ၊ လက်ဝဲတဘက်-ပရံ၊ ထက်၌၊ ဥတ္တရာသင်္ဂံ၊ ကိုယ်
ဝတ်စမွယ်တင်သည်ကို၊ ကရိတွာ၊ ပြု၍၊ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌၊ ဘဂဝါ၊
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိတော်မူ၏၊ တေန၊ ထိုဘုရားရှိရာအရပ်သို့၊
အန္တလိံ၊ လက်အုပ်ကို၊ ပဏာမေတွာ၊ ညွတ်စေ၍၊ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရား
ကို၊ ဇေတံဝစနံ၊ ဤစကားကို၊ အဝေါစ၊ လျှော့တော်မူ၏၊ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်
ကြီးတော်မူသော-မြတ်စွာဘုရား၊ မယံ၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဘဂဝတော၊
မြတ်စွာဘုရားအား၊ ကိဗ္ဗိ၊ တစုံတခုသော၊ ကာယိကံဝါ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော
အမူအရာကို-လည်းကောင်း၊ ဝါစထိကံဝါ၊ နှုတ်၌ဖြစ်သောအမူအရာကို
လည်းကောင်း၊ နခေါဂရဟာမ၊ မကဲ့ရဲ့ပါကုန်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်
ဘုရား၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်သေးသော၊ မဂ္ဂဿ၊
မဂ်ကို၊ ဥပ္ပါဒေတာ၊ ဖြစ်စေတော်မူတတ်၏၊ အသဉ္စာတဿ၊ ကောင်းစွာ
မဖြစ်သေးသော၊ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်ကို၊ သဉ္စာနေတာ၊ ကောင်းစွာဖြစ်စေတော်
မူတတ်၏၊ အနက္ခာတဿ၊ မဟောဘူးသေးသော၊ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်ကို၊ အက္ခာ
တာ၊ ဟောတော်မူတတ်၏၊ မဂ္ဂညူ၊ မဂ်ကိုသိတော်မူ၏၊ မဂ္ဂဝိနု၊ မဂ်ကိုအ
ထူးသဖြင့် သိတော်မူ၏၊ မဂ္ဂကောဝိဒေါ၊ မဂ်၌လိမ္မာတော်မူ၏၊ ဘန္တေ၊
မြတ်စွာဘုရား၊ ဇေတရဟိ၊ ယခုအခါ၌၊ သာဝကာ၊ တပည့်တို့သည်၊ မဂ္ဂါနု
ဂါပန၊ မဂ်သို့အစဉ်လိုက်သော-အကျင့်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဝိဟ
ရန္တိ၊ နေကုန်၏၊ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌၊ သမန္နာဂတာ၊ မဂ်၌ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်
၍၊ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏၊ ဣတိဇေံ၊ ဤသို့၊ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊
ကာယဝစီသမာစာရော၊ ကိုယ်အကျင့်-နှုတ်အကျင့်တို့သည်၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊
စင်ကြယ်ကုန်၏၊ ဥတ္တရောဝိမာဏာဝေါ၊ ဥတ္တရလုလင်သည်လည်း၊ တထာ
ဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ကာယဝစီဒ္ဓါရေ၊ ကာယဒ္ဓါရ-ဝစီဒ္ဓါရ၌၊ အနာ
ရာဓနိယံ၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးဘွယ်မရှိသော၊ ကိဗ္ဗိ၊ တစုံတခုသော-ဘောက်
ပြန်ခြင်းကို၊ ပဿိဿာမိတိ၊ ရှုအံ့ဟူ၍၊ သတ္တမာသေ၊ ခုနစ်လတို့ပတ်လုံး၊
အနုဗန္ဓိတွာ၊ အစဉ်လိုက်၍၊ လိက္ခာမတ္တမ္ပိ၊ လိက္ခာမြို့သော- အပြစ်ကို
လည်း၊ နအဒ္ဓဿ၊ မမြင်၊ မနုဿဘူတောဝါ၊ လူဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော၊

၅၅၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဗ္ဗကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

သေသော ဥတ္တရော၊ ဤဥတ္တရသည်း၊ ဗုဒ္ဓ ဘူတဿ၊ ဘုရားဖြစ်၍ ဖြစ်သော-ကိုယ်တော်မြတ်၏။ ကာယဝစိန္တါရေ၊ ကာယစွါရ-ဝစိန္တါရ၌၊ အနာရာ ခနိယံ၊ မနှစ်သက်အပ်သော-အမူအရာကို၊ ကိံ ပဿိဿတိ၊ အဘယ်မှာ မြင်လတ္တံ့နည်း၊ မာရောပိခေါဒေဝပုဏ္ဏော၊ မာရ်နတ်သား သည်လည်း၊ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားအလောင်းဖြစ်၍၊ သတော၊ ထင်ရှားဖြစ်သောကိုယ်တော်မြတ်၏၊ မဟာသိနိက္ခမနတော၊ တောထွက်တော်မူသောကာလမှ၊ ပဠာယ၊ စ၌၊ သဗ္ဗဿာနိ၊ ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဂဂေသမာနော၊ ရှာသည်ရှိသော်၊ ကိဗ္ဗိ၊ တစ်ခုတစ်ခုသော၊ အနာရာခနိယံ၊ မနှစ်လိုအပ်သော-ကိုယ်နှုတ်အမူအရာကို၊ နာဒ္ဒဿ၊ မမြင်၊ အန္တမသော၊ အပုတ်သဖြင့်၊ စေတောပရိပိတက္ကမတ္တဓိ၊ ညစ်ညူးသော စိတ်အကြံကိုမျှလည်း၊ နာဒ္ဒဿ၊ မမြင်၊ မာရော၊ သတ္တဝါတို့၏အကျိုးစီးပွားကို-ဗျက်ဆီးတတ်သော မာရ်ယုတ်သည်၊ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏၊ သစေ၊ အကယ်၍၊ အဿ၊ ထိုသိဒ္ဓ္ဓတ်မင်းသား၏၊ ပိတက္ကိတမတ္တဓိ၊ ကြံရုံမျှသာလည်းဖြစ်သော၊ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ကို၊ ပဿိဿာမိ၊ မြင်သည်ဖြစ်အံ့၊ တတ္ထေဝ၊ ဘုံအရပ်၌ပင်လျှင်၊ နံ၊ ထိုသိဒ္ဓ္ဓတ်မင်းသားကို၊ မုဒ္ဓိနိ၊ ဦးခေါင်း၌၊ ပဟရိတွာ၊ ရိုက်ခတ်၍၊ ပက္ကမိဿာမိ၊ ဖဲအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏၊ သော၊ ထိုမာရ်ယုတ်သည်၊ သဗ္ဗဿာနိ၊ ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ အဒိသ္မာ၊ အပြစ်ကိုမမြင်သောကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓဘူတဗ္ဗိ၊ သဗ္ဗညုအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသော-ဘုရားရှင်သို့လည်း၊ ဧကဝဿံ၊ တနှစ်ပတ်လုံး၊ အနုဗ္ဗိတွာ၊ အစဉ်လိုက်၍၊ ကိဗ္ဗိဝဇ္ဇံ၊ စိုးစဉ်းသောအပြစ်ကို၊ အပဿန္တော၊ မမြင်ရကား၊ ဂမနသမေယ၊ သွားသောအခါ၌၊ ဝဇ္ဇိတွာ၊ ရှိခိုး၍၊ မဟာပိရ၊ ကြီးသော လုံ့လ ရှိတော်မူသော- မြတ်စွာဘုရား၊ မဟာပုည၊ ကြီးသောဘုန်းရှိတော်မူသော- မြတ်စွာဘုရား၊ တေ၊ အရှင်ဘုရားအား၊ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုးဖြင့်၊ ယသဿ၊ အခြံအရံဖြင့်၊ ဇလံဇလန္တော၊ တောက်ပတော်မူပေ၏၊ သဗ္ဗာဝေရတယာတိတံ၊ အလုံးစုံသောရန်-အလုံးစုံသောဘေးကိုလွန်၍-ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဂေါတမ၊ ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်သောဘုရားရှင်၊ တဝံ၊ ကိုတော်မြတ်၏၊ ပါဒေ၊ ခြေတော်တို့ကို၊ ဂန္ဓာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဂါထံ၊ ဂါထာကို၊ ဝတွာနု၊ ဆို၍၊ ဂတော၊ သွားလေ၏။

၁၁

ဝိတိမိဿာတိ၊ ဝိတိမိဿာ ဟူသည်ကား၊ ကာလေ၊ တရံ တခါ၌၊ ကဏ္ဍာ၊ မည်းညစ်သောကာယကံ-ဝစိကံရှိကုန်၏၊ ကာလေ၊ တရံ တခါ၌၊ သုက္ကာ၊ ပြူသောကာယကံ-ဝစိကံရှိကုန်၏၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ဝေါမိဿကာ၊ ပြူသောအတို့-မည်းသောအတို့ရှိသော-ကာယကံ-ဝစိကံတို့ဖြင့်ရောထွင်း

ကုန်၏။ ဝေါဒါတာတိ၊ ဝေါဒါတာဟူသည်ကား၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။
နိက္ခိလေသာ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော-အညစ်အကြေးတို့မှကင်းကုန်
၏။ သံဝဇ္ဇန္တိတိ၊ သံဝဇ္ဇန္တိဟူသည်ကား၊ ဝေါဒါတာ၊ ဖြူစင်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊
တရားတို့ကို၊ အတ္ထိဥပလက္ခန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ငှန်၏။ တထာဂ
တဿ၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ပရိသုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်ကုန်သော၊ ကာယသမာ
စာရာဒယော၊ ကိုယ်အမူအရာအစရှိသည်တို့ကို၊ ဥပလက္ခန္တိ၊ ရအပ်ကုန်
၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ စတ္တာရိမာနိဘိက္ခဝေ (ပ) ဣဒံပရောအညာသိတိ၊
စတ္တာရိမာနိဘိက္ခဝေ (ပ) ဣဒံပရောအညာသိဟူ၍၊ အာဟာ၊ ဟောတော်
မူပြီ၊ သိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ အရက္ခေ
ယျာနိ၊ မစောင့်ရှောက်အပ်ကုန်သော-တရားတို့သည်၊ ဣမာနိစတ္တာရိ၊ ဤ
လေးပါးတို့တည်း၊ စတ္တာရိ၊ လေးပါးတို့သည်၊ ကတမာနိ၊ အတပင်သည်တို့
နည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပရိသုဒ္ဓ
ကာယသမာစာရာ၊ စင်ကြယ်သော-ကိုယ်အကျင့်ရှိတော်မူ၏။ တထာ
ဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မေ၊ ငါ၏၊ ဣဒံ၊ ဤစင်ကြယ်သော-ကာယကံ
ကို၊ ပရော၊ သူတပါးသည်၊ မာအညာသိ၊ မသိစေလင့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ရက္ခေ
ယျာ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သော၊ ယံ၊ အကြင်ကာယဒုစရိုက်သည်၊ ဘေဝေယျ၊
ဖြစ်ရာ၏၊ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ တံကာယဒုစရိုက်ံ၊ ထိုကာ
ယဒုစရိုက်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ပရိသုဒ္ဓဝစိသမာစာရာ၊ စင်ကြယ်သောနှုတ်အ
ကျင့်ရှိတော်မူ၏၊ ပရိသုဒ္ဓမနောသမာစာရာ၊ စင်ကြယ်သော-စိတ်အကျင့်
ရှိတော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ၊ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးခြင်းရှိတော်မူ၏။ တထာဂ
တော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မေ၊ ငါ၏၊ ဣဒံ၊ ဤမိစ္ဆာဇီဝကို၊ ပရော၊ သူတပါး
သည်၊ မာအညာသိ၊ မသိပါစေလင့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ရက္ခေယျာ၊ စောင့်ရှောက်
အပ်သော၊ ယံအာဇီဝံ၊ အကြင်အသက်မွေးခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တထာ
ဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ သောမိစ္ဆာအာဇီဝေါ၊ ထိုမှားသောအသက်
မွေးခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣမံကုသလံဓမ္မန္တိ၊ ဣမံကုသလံဓမ္မံ-ဟူသည်
ကား၊ အနုဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မရှိသော၊ ဣမံအာဇီဝဋ္ဌမကသိလံ၊ ဤအာဇီဝဋ္ဌမက
သိလကို၊ သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်သော၊ အယံအာယသ္မာ၊ ဤအရှင်သည်၊ ဒိဃ
ရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော-ကာလပတ်လုံး၊ သမာပန္နာနုခေါက်ံ၊ ပြည့်စုံသည်
ဖြစ်၍-ဖြစ်ပါလေ၏လော၊ အတိပိရ၊ ကာလတော၊ အလွန် ရှည်မြင့်သော
ကာလမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ဣမိနာ၊ ဤအာဇီဝနှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံပါ၏

၅၅၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

လော၊ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၊ ဣတ္တရသမာပန္နော၊ အဘိဓာန်အတန်သာ
ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ ဟိယျောဝါဒိဝသေ၊ ယမန်နေ၌-လည်းကောင်း၊ ပရေ
ဝါဒိဝသေ၊ ယမန်နေ၏တပါးဖြစ်သောနေ၌-လည်းကောင်း၊ ပရပရေဝါဒိ
ဝသေ၊ ယမန်နေတနေ၏တပါးဖြစ်သောနေ၌-လည်းကောင်း၊ သမာပန္နော
ကိံနုခေါ၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ဖြစ်လေသလော၊ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့၊ ဂဝေသတု၊
ရှာလော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊
ကေတ္တေန၊ အချို့သောသူသည်၊ ကေသ္မိဋ္ဌာနေ၊ တခုသော အရပ်ဌာန၌၊
ဝသန္တေန၊ နေသဖြင့်၊ ဗဟု၊ များစွာသော၊ မိစ္ဆာဇီဝကမ္မံ၊ မိစ္ဆာဇီဝအမှု
ကို၊ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တံ၊ ထိုမိစ္ဆာဇီဝ အမှုသည်၊
တတ္ထံ၊ ထိုအရပ်၌၊ အဒ္ဓါနာတိက္ကမေ၊ အခွန်ကာလလွန်သည်ရှိသော်၊ ပညာ
ယတိ၊ ထင်ရှား၏၊ ပါကဇ္ဇံ၊ ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သော၊ ထိုမိစ္ဆာ
ဇီဝနှင့်ပြည့်စုံသော-ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အညတရံ၊ အမှတ်မရှိသော၊ ပစ္စန္တဂါမိ
ဝါ၊ ပစ္စန္တရစ်ရွာသို့-လည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဒတိရံဝါ၊ သမုဒ္ဒရာနားသို့-လည်း
ကောင်း၊ ဂတ္ထံ၊ သွား၍၊ ပဏ္ဏသလံ၊ သစ်ရွက်မိုးသောစရပ်ကို၊ ကာရေတွာ
ဆောက်လုပ်စေ၍၊ အာရညကောဝိယံ၊ အရညကင် မုတင်ကို-ဆောက်
တည်သောသူကဲ့သို့၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတိ၊ နေ၏၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊
သမ္ဘာဝနံ၊ မြီးမွမ်းခြင်းကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား၊
ပဏိတေ၊ မွန်မြတ်ကုန်သော၊ ပစ္စယေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို၊ ဇေန္တိ၊ ယူကုန်၏၊ ဇနု
ပဒဝါယိနော၊ ဇနုပုဒ်၌နေကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်၊ တဿ၊ ထို
ရဟန်းအား၊ ပရိဟာရံ၊ ပစ္စည်းဖြင့်ဆောင်သည်ကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ အယံအာ
ယသ္မာ၊ ဤအရှင်သည်၊ အဘိဒဗ္ဗိတောဝတ၊ အလွန်လျှို့ဝှက်ပစ္စတကား၊
သော၊ ဤအရှင်သည်၊ ကောနုခေါ၊ အဘယ်သို့သဘောရှိသောသူနည်း၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပရိဂ္ဂဏှန္တော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်သည်ရှိဟေ့၊ အသုကဋ္ဌာနေ၊ ဤ
အမည်ရှိသောအရပ်၌၊ အသုကံနာမမိစ္ဆာဇီဝံ၊ ဤအမည်ရှိသောမိစ္ဆာဇီဝ
ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ပစ္စန္တဘိက္ခု၊ ဖဲသေရဟန်းပင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥတွာ
သိ၍၊ ဣမိနာ၊ ဤရဟန်းနှင့်၊ သမ္ဘိ၊ တကွ၊ ဥပေါသထောဝါ၊ ဥပုသ်ကံကိုလည်း
ကောင်း၊ ပဝါရဏာဝါ၊ ပဝါရဏာကံကိုလည်းကောင်း၊ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှါ၊
နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သန္နိပတိတွာ၊ သမ္ဘင်္ဂတို့စည်းဝေး
၍၊ ဓမ္မေန၊ ဝိနည်းဓမ္မကံသဘောနှင့်၊ သမေန၊ ညီသဖြင့်၊ ဥက္ခေပနိယာဒိသု၊
ဥက္ခေပနိယကံအစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရံ၊ တပါးပါးသော၊ ကမ္မံ၊ ကံ
ကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏၊ ဧဝူပါယ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ပဋိစ္ဆန္တပဋိပတ္တိ

ယသ၊ ဖုးလွင်းလျှို၌က်သော-ပဋိပတ်၏၊ အတ္ထိဘာဝံဝါ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို
လည်းကောင်း၊ နတ္ထိဘာဝံဝါ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိမံသာ
ပေတုံ၊ စုံစမ်းစေခြင်းငှါ၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ဧဝံဇာနာတိ
တိ၊ ဧဝံဇာနာတိဟူသည်ကား၊ ဒိဗာရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး၊
သမာပဇ္ဇော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ဖြစ်၏၊ ဣတ္ထရသမာပဇ္ဇော၊ အခိုက်အတန့်
သာပြည့်စုံသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏၊ စ၊ ဆက်၍
ဆိုဦးအံ့၊ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌၊
သဗ္ဗညုတံ၊ သဗ္ဗညုအဖြစ်သို့၊ ပတ္တဿ၊ ရောက်ပြီးသည်ရှိသော်၊ ဒိဗာ
ရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး၊ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလံ၊ အာဇီဝဋ္ဌမက
သီလသည်၊ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သည့်၊ ယံဘဝေယျ၊ အကြင်ကြောင့်ဖြစ်ရာ
၏၊ ဧတံ၊ ဤသို့ဘုရားအဖြစ်သို့-ရောက်၍ရှည်မြင့်စွာသော-ကာလ ပတ်လုံး
အာဇီဝ သီလ၏-စင်ကြယ် ခြင်းသည်၊ အနန္တရိယံ၊ အံ့ဘွယ် မရှိသေး၊
ယဿ၊ အကြင် ဘုရားရှင်အား၊ ဗောဓိစရိယ ကာလေပိ၊ အရဟတ္တ မဂ်
ဉာဏ်-သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်၏ အကြောင်း ဖြစ်သော-ပါရမီကို ပြည့်ကျင့်
သောကာလ၌လည်း၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ရှည်မြင့်စွာသော-ကာလပတ်လုံး-အာဇီဝ
၏စင်ကြယ်ခြင်းသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဘူးပြီး၊ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကို
ဆိုဦးအံ့၊ အတိတေ၊ လွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ ဂန္ဓာရရာဇာစ၊ ဂန္ဓာရမင်း
သည်လည်းကောင်း၊ ဝိဒေဟရာဇာစ၊ ဝိဒေဟရစ်မင်းသည်လည်းကောင်း၊
ဒွေပိသဟာယကာ၊ နှစ်ဦးသောအဆွေခင်ပွန်းတို့အည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍၊
ကာမေသု၊ ကာမဂုဏ်တို့၌၊ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်ကုန်၍၊ ရန္ဇာနိ၊
ပြည်စည်းစိမ်တို့ကို၊ ဂုတ္တာနံ၊ သားတို့အား၊ နိယျာဇေန္တံ၊ ဆောင်နင်းကုန်
လျက်၊ ဣသိပဗ္ဗန္တံ၊ ရသေ့၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရသေ့၊ ရဟန်းပြုကုန်
၍၊ ဧကသ္မိံ၊ တခုသော၊ အရညဂါမကေ၊ တောအရပ်၌တည်သောရွာငယ်၌
ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို၊ ငှါ၊ စရန္တိ၊ သွားကုန်၏၊ ပစ္စန္ဓောစနာမ၊ ပစ္စန္ဓရစ်
မည်သည်ကား၊ ဒုလ္လဘာလောကော၊ ရဲခဲသောဆေးရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်
၏၊ ဧတေ၊ ထိုရှင်ရသေ့ တို့သည်၊ အလောဏယာဂု၊ ဆားမရှိသောယာဂုကို၊
လဘိတွာ၊ ရ၍၊ ဧကိဿာသာလာယ၊ တခုသောစရပ်၌၊ နိသိဒိသွာ၊ ထိုင်
ကုန်၍၊ ပိဝန္တိ၊ သေခံကုန်၏၊ အန္တရန္တရေ၊ အကြားအကြား၌၊ မနုဿာ၊ လူ
တို့သည်၊ လောဏဂုဏ္ဏံ၊ ဆားမှုန့်ကို၊ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်၍၊ ဒေန္တိ၊ လှူကုန်
၏၊ ဧကဒိဝသံ၊ တနေ့သ၌၊ ဧကော၊ တယေဝံသောသုသည်၊ ဂန္ဓာရိသိဿ၊
ဂန္ဓာရ-ရှင်ရသေ့ အား၊ ပဇ္ဇေဿ၊ သစ်ရွက်၌၊ ပကွဉ်ပိတွာ၊ ထည့်၍၊ လောဏ

၂၈၁

၅၆၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ရုဏ္ဏံ၊ ဘာမုန့်ကို၊ အဒါသိ၊ လှူ၏၊ ဝေဒေဟိသိ၊ ပိဒေဟ-ရှင်ရသေ့သည်၊
ဂဟေတွာ၊ ခံယူ၍၊ ဥပဗ္ဗံ၊ ထက်ဝက်ကို၊ ဂန္ဓာရိသိဿ၊ ဂန္ဓာရ-ရှင်ရသေ့
၏ သန္တိကေ၊ အထံ၌၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ ဥပဗ္ဗံ၊ ထက်ဝက်ကို၊ အတ္တနော၊
မိမိ၏၊ သန္တိကေ၊ အထံ၌၊ ဌပေသိ၊ ထားရာ၏၊ တထော၊ ထိုထားသောဘာသာမှ
ထောက်၊ အနည်းငယ်သော၊ ပရိဘုတ္တာဝသေသံ၊ ဘုဉ်းပေးကြွင်းဖြစ်သော
ဆားကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ ဣဒံ၊ ဤဆားသည်၊ မာနသမိ၊ မပျောက်ပျက်စေလင့်၊
ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍၊ ပဏ္ဏေန၊ သစ်ရွက်ဖြင့်၊ ဝေဌေတွာ၊ ရစ်၍၊ တိဏ
ဂဟနေ၊ မြက်ချို၌၊ ဌပေသိ၊ ထား၏၊ ဝုန၊ တဘဉ်း၊ ကေသ္မိ၊ ဒိဝသော၊ တပါး
သောနေ၌၊ ယာဂုပါနကာလေ၊ ယာဂုသောက်သောကာလ၌၊ သတိံ၊ ကတွာ
သတိပြု၍၊ ဩလောကေန္တော၊ ဩဉ္ဇသည့်ရှိသော်၊ တံ၊ ထိုဆားကို၊ ဒိသွာ၊
မြင်၍၊ ဂန္ဓာရိသိ၊ ဂန္ဓာရ-ရှင်ရသေ့သို့၊ ဥပသက်မိတွာ၊ ကပ်၍၊ ဣတော၊
ဤဆားမှ၊ အာစရိယ၊ ဆရာထောက်၊ အတနံငယ်၊ ဂဗ္ဘထ၊ ယူတော်မူပါ
ကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ ဝေဒေဟိသိ၊ ပိဒေဟ-ရှင်ရသေ့၊ ကုတော၊
အတယ်မှ၊ တေတယာ၊ သင်သည်၊ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ပုစ္ဆိ၊ မေး၏၊ တသ္မိ၊ ဒိဝသေ၊ ထိုဆားလှူသောနေ၌၊ ပရိဘုတ္တာဝသေသကံ၊
ဘုဉ်းပေးကြွင်းဖြစ်သော-ဆားကို၊ မာနသမိတိ၊ မပျောက်ပျက်စေလင့်ဟူ
၍၊ မယာ၊ အက္ခန္တိသည့်၊ ဌပိတံ၊ ထားအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊
ဂန္ဓာရိသိ၊ ဂန္ဓာရ-ရှင်ရသေ့သည်၊ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ၊ နုဣန္တတိ၊ အလို
မရှိ၊ အလောဏကံယေဝ၊ ဆားမရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ယာဂုံ၊ ယာဂု
ကို၊ ပိဝိတွာ၊ သောက်၍၊ ဝေဒေဟိသိ၊ ပိဒေဟ-ရှင်ရသေ့ကို၊ ဇေတံဝစနံ၊ ဤ
စကားကို၊ အဝေါစ၊ ဆို၏၊ ကိံ၊ အဝေါစ၊ အတယ်သို့-ဆိုသနည်း၊ ယာနိ
ဂါမသဟဿာနိ၊ အကြင်တထောင်သော-ရွာကိုသည့်လည်းကောင်း၊ ပရိ
ပုဏ္ဏာနိ၊ ဥဇ္ဈာဘဏ္ဍာတို့ဖြင့်-ပြည့်စုံကုန်သော၊ ယာနိသောဠသ ကောဠာ
ဂါရာနိပိ၊ အကြင်တဆဲ့ခြောက်ရပ်သော-ကျိုကြတို့သည့်လည်းကောင်း၊
သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ တာနိ၊ ထိုတထောင်သောရွာ-တဆဲ့ခြောက်လုံးသောကျို
ကြတို့ကို၊ ဟိတွာ၊ ဝွန်၍၊ ဒါနိ၊ ယခုသန္တိမိ၊ ဆားကိုသိုမှီးခြင်းကို၊ ကုဗ္ဗသိ၊
ပြုသလော၊ ဣတိဣဒံဝစနံ၊ ဤကားကို၊ အဝေါစ၊ ဆို၏၊ ဝေဒေဟိသိ၊
ပိဒေဟ-ရှင်ရသေ့သည်၊ တုဌေ၊ ကိုယ်တော်အရှင်တို့သည်၊ ဓုဇ္ဈံ၊ ပြည်
စည်းမိပ်ကို၊ ပဟာယ၊ ဝွန်၍၊ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ရဟန်းပြုကုန်ပြီ၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊
ကသ္မာ၊ အတယ်ကြောင့်၊ လောဏရုဏ္ဏမတ္တံ၊ ဆားမှုန့်မျှကို၊ သန္တိမိကာရ
ဏာ၊ သိုမှီးခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရသေ့၊ ရဟန်းအား

အနုတ္တရိကံ။ လျောက်ပတ်သော-အမှုကို။ နကရောထ။ မပြုကုန်သနည်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ ဆို၏။ ဝေဒေဟိသိ၊ ဝိဒေဟရှင်ရသော။ မယာ၊ ငါ
 သည်။ ကိံ၊ မလျောက်ပတ်သောအမှုကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ဝုတ္တိ၊ မေး၏။ အထ၊ ထိုရောအခါ၌။ နံ၊ ထိုဂန္ဓာရ-ရှင်ရသောကို။ ဗဟုတဓန
 ဌာနိယံ၊ များစွာသောအခွန်အတုတ်ဖြစ်သော-ဥစ္စာ၏တည်ရာဖြစ်သော။
 ဂန္ဓာရဝိသယံ၊ ဂန္ဓာရတိုင်းကိုးဟိတွာ၊ စွန့်၍၊ ပသာသနတော၊ ပြည်စည်း
 ဝိသကုသုံးမခြင်းမှ၊ နိက္ခန္ဓာ၊ ထွက်သည်ဖြစ်လျက်။ ဣမ၊ ဤအရင်း၌၊ ဒါနံ၊
 ယခု၊ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကိုးပသာသသိ၊ ဆုံးမပြန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊
 ဆို၏။ ဂန္ဓာရော၊ ဂန္ဓာရရှင်ရသောသည်။ ဝေဒေဟ၊ ဝိဒေဟရှင်ရသော။
 အဟံ၊ ငါသည်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဘဏာမိ၊ ဆို၏။ မေ၊ ငါအား၊ အဓမ္မော၊
 အဓမ္မကို၊ နရုတ္တိ၊ မနှစ်သက်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဘဏမာနဿ၊ ဆိုသော။ မေ၊
 ငါအား၊ ပါပံ၊ မကောင်းမှုသည်။ နဥပလိမ္ပတိ၊ မလိမ်းကျံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာ
 ဟ၊ ဆို၏။ ဝေဒေဟော၊ ဝိဒေဟ-ရှင်ရသောသည်။ ယေနံ၊ ကေနိ
 ဝဇ္ဇောနံ၊ တရံတရအမှတ်မရှိသော-အကြောင်းဖြင့်၊ ပရော၊ သူတပါးသည်
 ရုပ္ပနံ၊ သောက်ပြန်ခြင်းကို၊ လာတတိ၊ ရ၏။ ယံဝိယာဝိဝါစာ၊ အကြင်စကား
 သည်လည်း၊ မဟာ၊ ကြီးမြတ်သော-အကျိုးရှိသည်။ ဝေအတ္ထိ၊ အကယ်၍
 ရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ တံဝါစံ၊ ထိုစကားကို၊ ပဏှိတော၊ ပညာရှိသည်၊ နဘာသေ
 ယျ၊ မပြောမဆိုရာ၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဂန္ဓာရော၊ ဂန္ဓာရ-ရှင်
 ရသောသည်။ ကာမံ၊ စင်စစ်၊ ရုပ္ပတုဝါ၊ ပြစ်မှားသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ မာဝါ
 ရုပ္ပတု၊ မပြစ်မှားသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ ဘုသံ၊ ပြင်းစွာ။ ဝဇ္ဇိ၊ နှုတ်မြှောက်၍ဆို
 သည်ကို၊ ကရိယတု၊ ပြုသည်ဖြစ်စေ၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဘဏမာနဿ၊ ဆို
 သော။ မေ၊ ငါအား၊ ပါပံ၊ မကောင်းမှုသည်။ နဥပလိမ္ပတိ၊ မလိမ်းကျံ။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ၊ ဝိဒေဟိသိ၊ ဝိဒေဟ
 ရှင်ရသောသည်။ ယဿ၊ အကြင်သူအား၊ အဿာသကာပိ၊ သက်သာရာကို
 ရစေတတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓိ၊ ပညာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အာစရိယ
 သန္တိကေ၊ ဆရာ၏အထံ၌။ ဝိနယမ္ပိ၊ ဝိနည်းကိုလည်း၊ နသိက္ခတိ၊ မသင်
 သော၊ ထိုသူသည်၊ အနုမဟိံသော၊ ကျွဲကန်းသည်။ ဝနေ၊ တော၌၊ ဝရတိဝိ
 ယ၊ သွားသကဲ့သို့၊ ဝရတိ၊ သွားလာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိနန္တတွာ၊ ကြံ၍၊ အာဟ၊
 ဆို၏။ ကိံ၊ အာဟ၊ အဘယ်သို့ဆိုသနည်း။ ယဿ၊ အကြင်သူအား၊ အဿာ
 သကာ၊ သက်သာရာကို ရစေတတ်သော။ ဗုဒ္ဓိဝါ၊ ပညာသည် လည်း
 ကောသု၊ သုသိက္ခိတော၊ ကောင်းစွာသင်အပ်သော။ ဝိနယောဝါ၊ ဝိနည်း

၅၆၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

သည့်လည်းကောင်း၊ နေဝေအတ္ထိ၊ အကဟိန္ဒ-မရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ ဗဟုကော၊
 များစွာသော၊ သောဇနော၊ ထိုသူအပေါင်းသည်၊ ဝနေ၊ တော၌၊ အန္တမဟိ-
 သောဝ၊ ကျွဲကန်းကဲ့သို့၊ စရေယျ၊ သွေးရေရှာ၏၊ ယသ္မာစပန၊ အကြင်ကြောင့်
 လည်း၊ ဣမ၊ ဤလောက၌၊ ဧကဓမ္မ၊ အချို့ကုန်သောသူတို့သည်၊ အာစေရိမ္၊
 ဆရာအထံ၌၊ သုသိက္ခိတာ၊ ကောင်းစွာ သင်အပ်ကုန်၏၊ တသ္မာ၊ ထို
 ကြောင့်၊ ဝိနိတဝိနယာ၊ ဆုံးမသင်ပြအပ်ပြီးသော-သုတပညာတည်းဟူ
 သော-ဝိနယရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သုသမာဟိတာ၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်
 သော-ဝိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ စရန္တိ၊ သွားရကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊
 ဆို၏၊ ဧဝဉ္စပန၊ ဤသို့လျှင်၊ ဝတွာ၊ ဆို၍၊ ဝဒေဟိသိ၊ ဝိဇောဟရှင်ခုသေ
 သည်းအစာနိတွာ၊ မသိသောကြောင့်၊ မယာ၊ အကျွန်ုပ်သည်၊ ကတံ၊ ပြုမိ
 ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဂန္ဓာရိသိ၊ ဂန္ဓာရ-ရှင်ခုသေ ကို၊ ခမာပေသိ၊ သည်းခံစေ
 ၏၊ တေဥဘောဝိ၊ ထိုနှစ်ယောက်သောသူတို့သည်လည်း၊ တပံ၊ ခြိုးခြံသော
 အကျင့်ကို၊ စရိတွာ၊ ကျင့်၍၊ ဗြဟ္မဇောကံ၊ ဗြဟ္မပြည်သို့၊ အဂမံသု၊ လား
 ကုန်ပြီး၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ တထာကတဿ၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဗောဓိသတ္တကာ
 လေပိ၊ ဘုရားအလောင်းဖြစ်၍ကျင့်စဉ်ကာလ၌လည်း၊ ဒိဃာရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်
 စွာသောကာလပတ်လုံး၊ အာဇီဝဋ္ဌမကသိလံ၊ အာဇီဝလျှင် ရှစ်ခုမြောက်
 သောဝိလသည်၊ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သည်၊ အဘောသိ၊ ဖြစ်ပြီး ၊

ဥာတဏ္ဍာပန္နောအယမာယသ္မာဘိက္ခုယသံပတ္တောတိ၊ ဥာတဏ္ဍာပန္နော
 အယမာယသ္မာ ဘိက္ခုယသံပတ္တောဟူသည်ကား၊ အဋ္ဌကံ၊ ငါတို့၏၊
 သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်သော၊ အယံအာယသ္မာဘိက္ခု၊ ဤအရှင်ရဟန်းသည်၊ ဥာ
 တံပညာပကာဘာဝံ၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်သို့၊ ပါကဋုဘာဝံ၊ ထင်ရှားသည်
 ၏အဖြစ်သို့၊ အဏ္ဍာပန္နောနုခေါ၊ ရေခံလေပြီးလော၊ ယသ္မာပရိဝါရသမ္ပတ္တိံ စ
 အခြံအရံ၏-ပြည့်စုံခြင်းသို့လည်း၊ ပတ္တာနုခေါ၊ ရောက်လေပြီလော၊ နောနု
 ခေါ၊ မရောက်လေသေးလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏၊ အဿ၊
 ထိုအရှင်အား၊ တေနဥာတဏ္ဍာပန္နဘာဝေနစ၊ ထိုကျော်စော်ထင်ရှားခြင်းသို့
 ရောက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တေနစယသံနိသယိတဘာဝေနစ
 ထိုသို့အခြံအရံကိုမှီသည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဧကဓမ္မ၊
 အချို့ကုန်သော၊ အာဒိနဝါ၊ အပြစ်တို့သည်၊ သန္တိဿန္တိကိ၊ ထင်ကုန်သ
 လော၊ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၊ နောသန္တိဿန္တိကိ၊ မထင်ကုန်သလော၊
 ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ သမန္ဓေသန္တိ၊ ရှာကုန်လော၊ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို၊
 ဒုဿတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ နတာဝတိက္ခဝေတိ၊ နတာဝတိက္ခဝေဟူသည်

ကား၊ ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း
သည်၊ ရာဇ-ရာဇမဟာမတ္တာဒိသု၊ မင်း-မင်း၏ အမတ်ကြီးသည်တို့၌၊
အဘိညာတ ဘာဝံဝါ၊ ကျော်စော ထင်ရှားသည်၏-အဖြစ်သို့ လည်း
ကောင်း၊ ပရိဝါရသမ္ပတ္တိံ ဝါ၊ အခြံအရံ၏-ပြည့်စုံခြင်းသို့လည်းကောင်း၊
အာပန္နော၊ ရောက်သည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်သေး၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တာဝ၊ ထို
မျှလောက်၊ ဧကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော၊ မာနာတိ မာနာဒယော၊ မာန အတိ
မာန အစရှိကုန်သော၊ အာဒိနဝါ၊ အပြစ်တို့သည်၊ နသံဝိဇ္ဇန္တိ၊ မရှိကုန်၊
ဥပသန္တ၊ ပသန္တောပိယ၊ အလွန်ငြိမ်သက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သော
တာပန္နောပိယစ၊ သောတာပန်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သကဒါဂါမိပိယစ၊
သကဒါဂါမ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဝိဟရတိ၊ နေ၏၊ အရိယောနုခေါ၊ အရိ
ယာလေလေ၊ ပုထုဇ္ဇနောနုခေါ၊ ပုထုဇဉ်လေလေ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိညာဓု၊
သိခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ယတောစခေါ
ဘိက္ခုဝေတိ၊ ယတောစခေါဘိက္ခုဝေဟူသည်ကား၊ ယဒါပန၊ အကြင်အခါ
၌ကား၊ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌၊ ဧကစ္စေ၊ အချို့သော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း
သည်၊ ဥာတောဝါ၊ ကျော်စောထင်ရှားသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပရိဝါ
ရသမ္ပန္နောဝါ၊ အခြံအရံနှင့်ပြည့်စုံသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တဒါ၊ ထို
အခါ၌၊ တိဏ္ဍေန၊ ထက်လှစွာသော၊ သိင်္ဂေန၊ ဦးချိုဖြင့်၊ ဂေါဂဏံ၊ နွားအ
ပေါင်းကို၊ ဝိဇ္ဇန္တော၊ ငွေ့သော၊ ဗုဠဂေါဏောပိယ၊ နွားပျက်ကဲ့သို့လည်း
ကောင်း၊ မိဂသံဃာံ၊ သမင်အပေါင်းကို၊ အဘိမဒ္ဒမာနော၊ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီး
သော၊ ဒိဝိပိယစ၊ သစ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အညေ၊ တပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊
ရဟန်းတို့ကို၊ တတ္ထံတတ္ထေဝ၊ ထိုထိုသို့သော အရာ၌သာလျှင်၊ ဝိဇ္ဇန္တော၊
ချုပ်ချယ်လျက်၊ အဂါရဝေါ၊ ရှိသေခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍၊ အသတာဂဂုတ္တိ၊
တူမျှသောအသက်မွေးခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍၊ အဂ္ဂပါဒေန၊ ခြေဖျားဖြင့်၊ သုမိံ၊
မြေကို၊ ဖုသန္တောပိယ၊ ထောက်သကဲ့သို့၊ စရတိ၊ သွား၏၊ ဧကစ္စေ၊ အချို့
သော၊ ကုလပုတ္တောပန၊ အမျိုးကောင်းသားသည်ကား၊ ယထာယထာ၊ အ
ကြင်အကြင်သို့သောအကြောင်းဖြင့်၊ ဥာတောစ၊ ကျော်စောထင်ရှားသည်
လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ယသသီစ၊ အခြံအရံနှင့်ပြည့်စုံသည်လည်း၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တထာတထာ၊ ထိုထိုသို့သောအကြောင်းဖြင့်၊ ဗလဘာရ
ဘရိတော၊ အသီးတည်းဟူသော ဝန်ကိုရှက်ဆောင်သော၊ သာလိပိယ၊
သလေးကဲ့သို့၊ သဗ္ဗ၊ တရံ၊ အတိုင်းထက်အလွန်၊ ဩဏမတိ၊ ညွှတ်၏၊ ရာ
ဇရာဇမဟာမတ္တာဒိသု၊ မင်း-မင်း၏ အမတ်ကြီး-အစရှိကုန်သော သူတို့

၀၀၀

၅၆၄ မူလပဏ္ဏာသံ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

သည်။ ဥပသကံမန္တေသု၊ ကပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ အကိဉ္ဇနဘာဝံ၊ ကြောင့်
ကြမရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍၊ သမဏသညံ၊ ငါရ
ဟန်းဟူသောအမှတ်သည်ကို၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ ခဏ္ဍိရိသာဏော၊
ဦးမျိုးကျိုးပြီးသော၊ ဥသဘောဝိယစ၊ နွားလားဥသဘာကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
စဏ္ဍါလဒါရကောဝိယစ၊ နွားစဏ္ဍါ၏သားငယ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သော
ရတောစ၊ တင့်တယ်သော အမှန်-မွေ့လျော်သော-စိတ်ရှိသည်-လည်း
ကောင်း၊ နိဝါတောစ၊ နှိမ့်ချခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ နိစိတ္တောစ၊ နှိမ့်ချ
သောစိတ်ရှိသည် လည်းကောင်း၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဘိက္ခုသံဃာသမဝေ၊
ရဟန်းအပေါင်း၏-လည်းကောင်း၊ သဒေဝကဿ၊ နတ်နှင့်တကွသော၊
သောကဿစ၊ လူအပေါင်း၏ လည်းကောင်း၊ ဟိတာယ၊ စီးပွားခြင်းငှါ၊
သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှါ၊ ပဋိပန္နတိ၊ ကျင့်၏၊ ဧဝဇ္ဈပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော
ပဋိပတ္တိ၊ ပဋိပတ်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်တော်မူ၍၊ နာဿဇ္ဈဓေကဓ္မေအာဒိနဝါ
တိ၊ နာဿဇ္ဈဓေကဓ္မအာဒိနဝါဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ တထာဂ
တောပန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား၊ အဋ္ဌသုလောကဓမ္မေသု၊ ရှစ်ပါးကုန်
သောလောကဓံတရားတို့၌၊ တာဒိ၊ သည်းခံခြင်းရှိတော်မူ၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊
သောတဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ လာဘောပိ၊ လာဘ်ရခြင်း၌လည်း၊
တာဒိ၊ သည်းခံခြင်းရှိတော်မူ၏၊ အလာဘောပိ၊ လာဘ်မရခြင်း၌လည်း၊ တာဒိ
သည်းခံခြင်းရှိတော်မူ၏၊ ယသောပိ၊ အခြံအရံရှိသည်၌လည်း၊ တာဒိ၊ သည်း
ခံခြင်းရှိတော်မူ၏၊ အယသောပိ၊ အခြံအရံမရှိသည်၌လည်း၊ တာဒိ၊ သည်းခံ
ခြင်းရှိတော်မူ၏၊ နိဗ္ဗာယပိ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၌လည်း၊ တာဒိ၊ သည်းခံခြင်းရှိတော်မူ
၏၊ ပသံသါယပိ၊ မြီးမွမ်းခြင်း၌လည်း၊ တာဒိ၊ သည်းခံခြင်းရှိတော်မူ၏၊ သုခေ
ပိ၊ ချမ်းသာဖြစ်သောအခါ၌လည်း၊ တာဒိ၊ သည်းခံခြင်းရှိတော်မူ၏၊ ဒုက္ခေ
ပိ၊ ဆင်းရဲဖြစ်သောအခါ၌လည်း၊ တာဒိ၊ သည်းခံခြင်းရှိတော်မူ၏၊ တသ္မာ၊
ထို့ကြောင့်၊ သဗ္ဗာကာရေနော၊ ခပ်သိမ်းသော-အခြင်းအရာ အားဖြင့်သာ
လျှင်၊ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌၊ ဧကဓမ္မေ၊ အ
မျိုးကုန်သော၊ အာဒိနဝါ၊ အပြစ်တို့သည်၊ နသံဝိဇ္ဇန္တိ၊ မရှိကုန်း၊ အဘယူပရ
တောတိ၊ အဘယူပရတောဟူသည်ကား၊ အဘယော၊ တေးမရှိသည်၊
ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဥပရတော၊ ကြဉ်၏၊ အစ္စန္တု၊ ပရတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်တေး
မှကြဉ်တော်မူ၏၊ သတတုပရတော၊ မပြတ်တေးမှကြဉ်တော်မူ၏၊ ဣတိအ
ယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ဘယေန၊
တေးမှ၊ နဥပရတော၊ မကြဉ်၊ ဣတိတံသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်၊ အဘယူပရတော၊

အံဘယူပရတံမည်၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ကိလေသာဘယံ၊ ကိလေသာတည်း။ ဟူသောဘေးလည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋဘယံ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲတည်းဟူသော-ဘေး
 ၎င်း၊ ဒုဂ္ဂတိဘယံ၊ ဒုဂ္ဂတိ ဘဝတည်းဟူသော-ဘေးလည်းကောင်း၊ ဥပ
 ဝါဒကယံ၊ သူတပါး တို့သည်-ကဲ့ရဲ့ စွပ်စွဲခြင်း-တည်းဟူ သော-ဘေး
 လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဘယသနိ၊ ဘေးတို့သည်၊ စက္ကာရိ၊ လေးပါးတို့
 တည်း၊ ပုဗ္ဗန္တေနော၊ ပုဗ္ဗဇဉ်သည်၊ စတုတ္ထိပိ၊ လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊
 ဘယေဟိ၊ ဘေးတို့မှ၊ ဘယတိ၊ ကြောက်ရွံ့၏။ သေက္ခာ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၊
 နှစ်ယောက်တို့သည်။ တိတိ၊ သုံးပါး ကုန်သော-ဘေးတို့မှ၊ ဘယတိ၊
 ကြောက်ရွံ့၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ တေသံ၊ ထိုနှစ်ယောက်သော၊ သေက္ခ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဒုဂ္ဂတိဘယံ၊ ဒုဂ္ဂတိဘေးကို၊ ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီး၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 သတ္တသေက္ခာ၊ နှစ်ယောက်သောသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဘယူပရတံ၊
 ဘေးမှကြဉ်ကုန်၏။ ခိဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဘယူပရတော
 နာမ၊ ဘေးမှမကြဉ်သည်မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ တဿ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်
 အား၊ ဧကမ္ဘိဘယံ၊ တခုသောဘေးသည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ပရဝါဒဘယံ၊
 သူတပါးတို့စွပ်စွဲခြင်း တည်းဟူသောဘေးသည်၊ နတ္ထိကိံ၊ မရှိသလော၊
 နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ပန၊ ထိုသို့မရှိသော်လည်း၊ ပရာနုဇယံ၊ သူတပါးတို့အားသနား
 ခြင်းကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ မာဒိသံ၊ ငါကဲ့သို့သဘောရှိသော၊ ခိဏာသဝံ၊ ရဟန္တာ
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်၊ မာနာဿန္တု၊ မပျက်စီး
 စေပါကုန်လင့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍၊ ဥပဝါဒံ၊ ဥပဝါဒဘေးကို၊ ရက္ခတိ၊
 စောင့်၏။ မုလုပ္ပလဝါရိဟာရဝါသိထေရောပိယ၊ မုလုပ္ပလဝါရိဟာရ
 ဋ္ဌိနေလေ့ရှိသော-မထေရ်ကဲ့သို့တည်း။ ။

ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကို ဆိုဦးအံ့။ သောထေရော၊ ထိုမထေရ်သည်၊
 မုလုပ္ပလဝါရိဝါမေ၊ မုလုပ္ပလဝါရိရွာ၌၊ ဝိဇ္ဇာယ၊ ဆွမ်းအလို၊ ဌ၊ ပါရိသီး
 ဝင်လေ၏။ အတံ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုမထေရ်အား၊ ဥပဋ္ဌာကကုလန္ဒါရံ၊
 အလုပ်အကျွေးဒါယကာ၏ အိမ်တံခါးသို့၊ သမ္ပတ္တဿ၊ ရောက်သော၊ ပတ္တံ၊
 သပိတ်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ထဇ္ဈိလပိဋကံ၊ အခြေမတပ်သော-ပျဉ်စပ်
 အင်းပျဉ်ကို၊ နိဿာယ၊ ဖြို၍၊ အာသနံ၊ နေရာကို၊ ပညပေသံ၊ ခင်းကုန်ပြီး၊
 အမတ္တမိတာပိ၊ အမတ်သွီးသည်လည်း၊ တံယေပပိဋကံ၊ ထိုအင်းပျဉ်ကို
 သာယျင်၊ နိဿာယ၊ ဖြို၍၊ ပရတောဘာဝေ၊ တဘက်သောအတို၌၊ နိစတ
 ရံ၊ နိမ့်သော၊ အာသနံ၊ နေရာကို၊ ပညပေတွာ၊ ခင်း၍၊ နိဝိဒိ၊ ထိုင်နေ၏။
 ဧကော၊ တယောက်သော၊ နေဝါသိကော၊ ကျောင်းနေဖြစ်သော၊ တိက္ခ၊

၅.၆၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တကိယတွဲ

ရဟန်းသည်ပစ္စယ၊နောက်၌၊ဝိဇ္ဇာယ၊ဆွမ်းအလို၊၄၊ပရိဇ္ဈော၊ဝင်သည်
ရှိသော်၊ခွါရေ၊တံခါး၌၊ဋ္ဌတွာဝ၊ရပ်၍သာလျှင်၊ ဩလောကောန္တော၊ဩည
လတ်သော်၊ ထေရော၊မထေရ်သည်၊ အမစ္စမိတရာ၊အမတ်သို့နှင့်၊သဒ္ဓိ၊
တက္ခ၊ဧကမဉ္စေ၊ တညောင်စောင်းထည်း၌၊ နိသိန္ဒေသတိ၊ထိုင်နေ၏ဟူ၍၊
သဗ္ဗက္ခေတွာ၊မှတ်၍၊အပဝံပံသုကူလိကော၊ဤပံသုကူလိကရဟန်းသည်
ဝိဟာရေဝ၊ ကျောင်း၌သာလျှင်၊ ဥပသန္တ၊ ပသန္တောဝိယ၊ အလွန်ငြိမ်
သက်သကဲ့သို့၊ဝိ ဘရဟ္မ၊နေ၏၊ အန္တောဝါမေပန၊ရှာတွင်း၌ကား၊ ဥပဋ္ဌာ
ယိကာဟိ၊ အလုပ်အကျွေး-ဒါယကာမတို့နှင့်၊သဒ္ဓိ၊တက္ခ၊ဧကမဉ္စေ၊တ
ညောင်စောင်းထည်း၌၊နိသိဒတိ၊ထိုင်နေ၏၊ဣတိ၊ဤသို့၊ ဝိန္တော၊ကြံ၍၊
ကိန္နုခေါ၊အသို့နည်း၊မယာ၊ငါသည်၊ ဒုန္နိဋ္ဌံ၊မကောင်းသောအမြင်ကိုးဒိဋ္ဌံ၊
မြင်လေသလော၊ဣတိ၊ဤသို့၊ပုနပ္ပုနံ၊အဘန်တလဲလဲ၊ဩလောကောန္တော၊
ဩညသည်ရှိသော်၊တထာသညီဝ၊ ထိုသို့အတူတကွနေ၏ဟူသော-အ
မှတ်ရှိသည်သာလျှင်၊ ဟုတွာ၊ဖြစ်၍၊ပဏ္ဏမိ၊ဖဲလေ၏၊ ထေရောဝိ၊မထေရ်
သည်လည်း၊ဘတ္တကိစ္စံ၊ ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စကို၊ကတွာ၊ပြုပြီး၍၊ ဝိဟာရံ၊
ကျောင်းသို့၊ဂစ္ဆာ၊သွား၍၊ဝသနဋ္ဌာနံ၊နေရာအရပ်သို့၊ ပရိသိတွာ၊ဝင်၍၊
ခွါရံ၊တံခါးကို၊ ဝိသယ၊ပိတ်၍၊နိသိဒိ၊နေ၏၊ နေဝါသိကောဝိ၊ ကျောင်းနေ
ရဟန်းသည်လည်း၊ ကထာဘတ္တကိစ္စော၊ ပြုအပ်ပြီးသော-ဆွမ်းစားခြင်း
ကိစ္စပြီးပြီးသော်၊ဝိဟာရံ၊ကျောင်းသို့၊ဂစ္ဆာ၊သွား၍၊တံပံသုကူလိကံ၊ထိုပံ
သုကူလိကရဟန်းကို၊နိဂ္ဂဟိတွာ၊နှိပ်၍၊ ဝိဟာရာ၊ကျောင်းမှ၊နိက္ကမိဿာပိ
နှင်ထုတ်အံ့၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ အသညတနိဟာရေန၊ မစောင့်စည်းသော-အ
ခြင်းအရာဖြင့်၊ ထေရုဿ၊မထေရ်၏၊ ဝသနဋ္ဌာနံ၊နေရာအရပ်သို့၊ ဂစ္ဆာ၊
သွား၍၊ ပရိဘောဂဗာစုတော၊သုံးဆောင်ရာရေခိုးမှ၊ ဥဠုကော်န၊ရေမှတ်
ဖြင့်၊ ဥဒကံ၊ရေကို၊ ဂဟေတွာ၊ယူ၍၊ မဟာသဒ္ဓံ၊ ကျယ်သောအသံကို၊
ကရောန္တော၊ပြုလျက်၊ပါဒေ၊ခြေတို့ကို၊ခေဝိ၊ဆေး၏၊ ထေရော၊ပံသုကူ
လိက-မထေရ်သည်၊ အယံ၊ဤသူကား၊ ကောနုခေါ၊ အဘယ်သူနည်း၊အ
သညတစာရိကော၊ မစောင့်စည်းသော-သွားခြင်းရှိ၏၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ အာ
ဝဇ္ဇန္တော၊ ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်၊ သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံကို၊ ဥ တွာ၊သိ၍၊အယံ၊
ဤရဟန်းသည်၊မယိ၊ငါ၌၊မနံ၊ပိတ်ကို၊ပဒေါသေတွာ၊ပြစ်မှား၍၊ အပါယူ
ပဂေါ၊အပါယ်သို့လားသည်၊ မာအဟောသိ၊မဖြစ်ပါစေလင့်၊ ဣတိ၊ဤသို့
နှလုံးပိုက်၍၊ ဝေဟာသံ၊ ကောင်းကင်သို့၊ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆာ၊ယုံတက်၍၊ ကဏ္ဍိ
ကမဏ္ဍလသမီပေ၊အချက်ဝန်း၏အနီး၌၊ပဗ္ဗကော်န၊ထက်ဝယ်သို့သဖြင့်၊

၆၆

နိဿိဒိ၊ ထိုင်နေ၏။ နေဝါသိကော၊ ကျောင်းနေရဟန်းသည်။ နုဋ္ဌာကာရေန၊
 စိတ်ဆိုးသောအသွင်ဖြင့်၊ စာသုတ်ကျည်မကို၊ ဥက္ခိပိတွာ၊ ကြွ၍၊ ခွါရုံ၊ တံခါး
 ကို၊ ပိစရိတွာ၊ ဖွင့်၍၊ အန္တော၊ အတွင်းသို့၊ ပရိဋ္ဌော၊ ဝင်သည်ရှိသော်၊ ထေ
 ရုံ၊ မထေရ်ကို၊ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍၊ ဟေဋ္ဌာမဉ္စ၊ ညောင်စောင်း
 အောက်သို့၊ ပရိဋ္ဌော၊ ဝင်သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဩလောကေတွာ၊ ကြည့်၍၊ တတ္ထာပိ၊ ထိုညောင်စောင်းအောက်၌လည်း၊
 အပဿန္တော၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍၊ နိက္ခမိတုံ၊ ထွက်ခြင်းငှါ၊ အာရတိ၊ အား
 ထုတ်၏၊ ထေရော၊ ပံ၊ သုက္ကလိက-မထေရ်သည်၊ ဥက္ကာသိ၊ ချောင်းညှပ်၏၊
 ဣတရော၊ နေဝါသိက-ရဟန်းသည်၊ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သို့၊ ဩလောကေန္တော၊
 ကြည့်လတ်သော်၊ ဒိသွံ၊ မြင်၍၊ အမိဝါသေတုံ၊ သည်းခံခြင်းငှါ၊ အ
 သက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ အာရသေပံသုက္ကလိက၊ ငါ့ရှင်
 ပံသုက္ကလိက၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာနုဘာဝသမ္ပန္နဿ၊ အာနုဘော်နှင့် ပြည့်စုံ
 သော၊ တေ၊ သင်အား၊ ဥပဋ္ဌာယိကာယ၊ အလုပ်အကျွေး-ဒါယကာမနှင့်၊
 သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ၊ ဧကမဉ္စေ၊ တညောင်စောင်းထည်း၌၊ နိဿိဒိတုံ၊ နေခြင်းငှါ၊
 ပတိရူပံ၊ လျောက်ပတ်၏လော၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ တန္တေ၊ အရှင်
 ဘုရား၊ ပဗ္ဗဇိတာနာမ၊ ရဟန်းတို့မည်သည်ကား၊ မာတုဂါမေန၊ မာတုဂါမ
 နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ၊ ဧကမဉ္စေ၊ တညောင်စောင်းထည်း၌၊ နိဿိဒိန္တိ၊ မထိုင်နေ
 ကုန်၊ တုဗ္ဗေဟိပန၊ ကိုယ်တော်အရှင်တို့ သည်ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့မြင်ခြင်း
 သည်၊ နုဋ္ဌိဋ္ဌံ၊ မကောင်းသော-မြင်ခြင်းတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊
 ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝိဏာသဝါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ပရာနုကမ္မာယ၊ သူတ
 ပါးတို့အားစောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ၊ ဥပဝါဒံ၊ ဥပဝါဒတေးကို၊ ရက္ခန္တိ၊ စောင့်
 ကုန်၏။ ။

ခယာရာဂဿာတိ၊ ခယာရာဂဿ-ဟူသည်ကား၊ ရာဂဿ၊ ရာဂ၏၊
 ခယေနဝ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်၊ ဝိတရာဂတ္ထာ၊ ကင်းပြီးသောရာဂ
 ရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ကမေ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ နုဿဝတိ၊ မရှိပဲ၊ ပဋိ
 သင်္ခါယ၊ အသင့်အားဖြင့်-ဆင်ခြင်၍၊ ဝါရေတွာ၊ တားမြစ်၍၊ ဣတိအယံ၊
 ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ တဉ္စေတိ၊ တဉ္စေဟူသည်ကား၊ ဧဝံ၊
 ဤသို့၊ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ကိလေသပ္ပ
 ဟာနံကို၊ ဥတွာ၊ သိ၍၊ တတ္ထတတ္ထဌိတ နိဿိန္ဒကာလသဒိသုပိ၊ ထိုထိုသို့
 သောရပ်ရာ-ထိုင်ရာ-ကာလအစရှိသည်တို့၌-လည်းကောင်း၊ စတုပရိသ
 မဇ္ဈေ၊ ပရိသတ်လေးပါးတို့၏-အလယ်၌၊ အလင်္ကာတဓမ္မာသနေ၊ တန်ဆာ

၅၆၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ဆင်အပ်သော-တရားဟောနေရာ၌၊ နိဿိဒိတွာပိ၊ ထိုင်နေ၍လည်းကောင်း၊
ဣတိပိ၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သတ္တဝ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
ဝိတရာဂေါ၊ ကင်းသော-ရာဂရှိတော်မူ၏။ ဝိတဒေါသော၊ ကင်းသော
ဒေါသရှိတော်မူ၏။ ဝိတမောဟော၊ ကင်းသော-မောဟရှိတော်မူ၏။ ဝန္တ
ကိလေသော၊ အန်အပ်ပြီးသော-ကိလေသာရှိတော်မူ၏။ ပဟိနမလော၊
ပယ်အပ်ပြီးသောကိလေသာဟူသော-အညစ်အကြေးရှိတော်မူ၏။ အတ္တာ
ရတ္တပုဏ္ဏဝဓ္ဓောပိယ၊ တိမ်တိုက်မှ လွတ်သော လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့၊ သုပရိ
သုဒ္ဓေါ၊ အလွန်စင်ကြယ်တော်မူ၏။ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ တထာဂတဿ၊ မြတ်
စွာဘုရား၏၊ ကိလေသပ္ပဟာနေ၊ ကိလေသာကိုပယ်ခြင်း၌၊ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူး
ကို။ ကထယမာနံ၊ ဟောလျက်၊ ပိမံသကံ၊ စုံစမ်းတတ်သော၊ တံဘိက္ခု၊ ထို
ရဟန်းကို။ ပရေ၊ တပါးကုန်သောသူတို့သည်၊ ဇေ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆေယျ၊ စေ၊
အကပင်၍မေးကုန်ရာ၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊
အာကာရာတိ၊ အာကာရာ-ဟူသည်ကား၊ ကာရဏာနိ၊ အကြောင်းတို့
တည်း၊ အန္ဓာယာတိ၊ အန္ဓာယာဟူသည်ကား၊ အနုဗုဒ္ဓိယော၊ လျော်စွာသိ
ခြင်းတို့တည်း၊ သံစောဝါဝိဟရဇ္ဇောတိ၊ သံစောဝါဝိဟရဇ္ဇော-ဟူသည်
ကား၊ အဋ္ဌကဒါ၊ တရံတခါ၌၊ အပရိန္တိန္နဂဏနဿ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသည်
၏-အဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းအပေါင်း၏။ မဇ္ဈေ၊
အလယ်၌၊ ဝိဟရဇ္ဇော၊ နေသောဘုရားသည်၊ ဇေကောဝါဝိဟရဇ္ဇောတိ၊
ဇေကောဝါဝိဟရဇ္ဇော-ဟူသည်ကား၊ ဣန္ဒြာမဟံဘိက္ခဝေ အဋ္ဌမာသံပဋိ
သလ္လိယိတုန္တိ၊ ဣန္ဒြာမဟံဘိက္ခဝေ-အဋ္ဌမာသံပဋိသလ္လိယိတုံဟူ၍လည်း
ကောင်း၊ တေမာသံ ပဋိသလ္လိယိတုန္တိ၊ တေမာသံ ပဋိသလ္လိယိတုံ ဟူ၍
လည်းကောင်း၊ ဇေ၊ ဤသို့၊ ပဋိသလ္လိနေစေဝ၊ ကိုယ်တော်တည်းကိန်းသော
အခါ၌-လည်းကောင်း၊ ပါလိလေယျကဝနသဏ္ဍေဝ၊ ပုလလံတောအုတ်၌
လည်းကောင်း၊ ဇေကော၊ တကိုယ်တော်လည်း၊ ဝိဟရဇ္ဇော၊ နေတော်မူ
သော-ဘုရားလည်းကောင်း၊ သုဂတာတိ၊ သုဂတာဟူသည်ကား၊ သုဠ၊
ကောင်းစွာ၊ ဂတာ၊ ရေံတော်မူကုန်၏။ သုပ္ပဋိပန္နာ၊ ကောင်းစွာအကျင့်
ရှိကုန်၏။ ကာရကာ၊ ပြုအပ်သောအကြောင်းကို-ပြုကုန်၏။ ယုတ္တပယုတ္တာ၊
အားထုတ် အပ်သည်ကို- အားထုတ်ကုန်၏။ ဟိ၊ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဇေ၊ ချုပ်ပါပိ၊
ဤသို့သတော ရှိသည်လည်း- ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇေ၊ အချို့ကုန်သော၊
ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်၊ အတ္ထိသန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဒုဂ္ဂတာတိ၊ ဒုဂ္ဂတာဟူသည်
ကား၊ ဒုဠ၊ မကောင်းစွာ၊ ဂတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒုပ္ပဋိပန္နာ၊ မကောင်းသဖြင့်

ကချင့်ကုန်၏။ ကာယဒဠိ ဗဟုလော၊ ကိုယ်ကိုခိုင်ခံ့ စေခြင်းများကုန်၏။
 ဝိဿဋ္ဌ ကမ္မဋ္ဌာနာ၊ စွန့်လွှတ်သော- ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိကုန်၏။ ဧဝံရူပါဝိ၊ ဤသို့
 သဘောရှိသည်လည်း- ဖြစ်ကုန်သော၊ ကောဇ္ဇေ၊ အချို့ကုန်သော- ရဟန်း
 တို့သည်။ အတ္ထိသန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဂဏမနုဿာသန္တိတိ၊ ဂဏမနုဿာသန္တိ
 ဟူသည်ကား၊ ဂဏဗန္ဓနေန၊ ဂိုဏ်းကိုဖွဲ့သဖြင့်၊ ဗန္ဓာ၊ ဖွဲ့ကုန်၏။ ဂဏာရာမာ
 ဂိုဏ်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဂဏဗဟုလိကာ၊ ဂိုဏ်းဖွဲ့ခြင်းများကုန်
 သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍၊ ဂဏံ၊ ဂိုဏ်းကို၊ ပရိဟရန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။ ဧဝ
 ရူပါဝိ၊ ဤသို့သဘော ရှိသည်လည်း- ဖြစ်ကုန်သော၊ ကောဇ္ဇေ၊ အချို့ကုန်
 သော- ရဟန်းတို့သည်။ အတ္ထိသန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဂိုဏ်းဖွဲ့ကုန်သော
 ရဟန်းတို့၏။ ပဗ္ဗိပက္ခဘူတာ၊ သန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍- ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂဏ
 တော၊ ဂိုဏ်းမှ၊ နိဿာဓု၊ ထွက်ကုန်သော၊ ဝိသံသဋ္ဌာ၊ ဂိုဏ်းနှင့်မရောကုန်
 သော၊ ဝိပ္ပယုတ္တဝိဟာရိနောဝိ၊ ဂိုဏ်းနှင့်မစပ်ယှဉ်သည်ဖြစ်၍- နေလေ့ရှိ
 ကုန်သော ရဟန်းတို့ သည်လည်း၊ အတ္ထိသန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ အာမိသေသု
 သန္တိသန္တိတိ၊ အာမိသေသု သန္တိသန္တိ-ဟူသည်ကား၊ အာမိသဂိဇ္ဈ၊
 အာမိသ၌မဂ်မောကုန်သော၊ အာမိသစက္ခုကာ၊ အာမိသကိုရှုစွဲကုန်သော၊
 စတုပစ္စယ အာမိသတ္ထမေဝ၊ ပစ္စည်းလေးပါး တည်းဟူသော- အာမိသ
 အကျိုးငှါသာလျှင်၊ အာဟိဏ္ဏမာနာ၊ တွည့်လည်ကုန်သော၊ အာမိသေသု၊
 အာမိသတို့၌၊ သန္တိသမာနကာ၊ ထင်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုပိ၊ ရဟန်းတို့သည်
 လည်း၊ အတ္ထိသန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ အာမိသေန၊ အာမိသနှင့်၊ အနုပလိတ္တာ၊
 မလိပ်းကျ ကုန်သော၊ စတုဟိပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့မှ၊ ဝိဝတ္တမာန
 သာ၊ ဆုတ်နှစ်သော- ဝိတ်ရှိကုန်သော၊ အတ္ထာရတ္တစန္ဒသဒိသာ၊ တိမ်တိုက်
 မှလွတ်သော လနှင့်- တူကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍၊ ဝိဟရမာနာဝိ၊
 နေကုန်သော- ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အတ္ထိသန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ နာယမာ
 ယသ္မာတံတေန အဝဇာနာတိတိ၊ နာယမာယသ္မာတံတေန အဝဇာနာတိ
 ဟူသည်ကား၊ သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်သော၊ အယံ အာယသ္မာ၊ ဤအရှင်သည်၊
 အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ တာယပဗ္ဗိပတ္တိယာ၊ ထိုပဗ္ဗိပတ်ဖြင့်၊ တံတံဝုပ္ပလံ၊
 ထိုထိုသို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ နာဝဇာနာသိ၊ မထေမဲ့ မြင်မပြု၊ အယံဘိက္ခု၊
 ဤရဟန်းသည်၊ သုပ္ပဗ္ဗိပန္နော၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိ၏။ ကာရကော၊ ပြုအပ်
 သော အမှုကိုပြု၏။ ကာရဒဠိဗဟုလော၊ ကိုယ်ခိုင်ခံ့ စေခြင်း များသည်၊
 နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဝိဿဋ္ဌကမ္မဇ္ဇော၊ စွန့်လွှတ်သော- ကမ္မဋ္ဌာန်းအမှုရှိသည်၊
 နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ အယံဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်၊ ဂဏတော၊ ဂိုဏ်းမှ၊ နိဿ

၅၂၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ၊

ဧဝံ၊ ထွက်သော ရဟန်းမည်၏၊ ဝိသံသဇဉ္ဇာ၊ ရောဂှက်ခြင်းမရှိ၊ အယံ
 ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်၊ အာမိသေန၊ အာမိသဖြင့်၊ အနုပလိတ္တော၊ လိမ်းကျ
 ခြင်းမရှိ၊ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းတို့မှ၊ ဝိဝတ္တမာနသော၊ ဆုတ်နစ်သောပိတ်ရှိ၏၊
 အတ္တာ၊ တိမ်တိုက်မှ၊ မုတ္တော၊ လွတ်သော၊ စန္ဒိမာဝိယ၊ လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့၊ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား၊ ဂေဟသယိတဝသေ
 န၊ အိမ်၌ရှိသည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဥဿာဒနာပိ၊ ဂုဏ်၏အစွမ်းအားဖြင့်
 ခြီးမြှင့်ခြင်းသည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ အယံဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းအား၊ ခုပ္ပဗိုပန္နော၊
 မကောင်းသောအကျင့်ရှိ၏၊ အကာရကော၊ ပြုအပ်သောရဟန်းတို့၏-အမှု
 ကိစ္စကို ပြုခြင်းမရှိ၊ ကာယဒဋ္ဌိဗဟုလော၊ ကိုယ်ကို ခိုင်ခံ့စေခြင်းများ၏၊
 ဝိသဋ္ဌကမ္မန္တော၊ စွန့်လွှတ်သော-ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုစီးဖြန်းခြင်း အမှုရှိ၏၊ အယံ
 ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်၊ ဂဏဗန္ဓနဗန္ဓော၊ ဂိုဏ်းကိုဖွဲ့ခြင်းဖြင့် ဖွဲ့လေ့ရှိ၏၊
 အယံဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်၊ အာမိသဂိဇ္ဈေ၊ အာမိသ၌မဂ်မောခြင်းရှိ၏၊
 လောလော၊ လျှပ်ပေါ်၏၊ အာမိသစက္ခုကော၊ အာမိသကိုရှုလေ့ရှိ၏၊ ဣတိ
 ဝေံ၊ ဤသို့၊ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား၊ ဂေဟသယိတဝသေန၊ ဂေဟသယိတ၏
 အစွမ်းအားဖြင့်၊ အပဿာဒနာပိ၊ ရှုတ်ချခြင်းသည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ ဣမိနာ၊ ဤပါ၌ဖြင့်၊ ကိံ၊ အ
 တယ်ကို၊ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း၊ တထာဂတဿ၊
 မြတ်စွာဘုရားအား၊ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့၌၊ တာဒိသတာဝေါ၊ သည်းခံ
 ခြင်းသဘောရှိသည်၏-အဖြစ်ကို၊ ကထိတော၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ အယံမုနိ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝဓကဿ၊
 သတ်တတ်သော၊ ဒေဝဒတ္တဿစ၊ ဒေဝဒတ်၌-လည်းကောင်း၊ အင်္ဂုလိမာ
 လိနော၊ အင်္ဂုလိမာလအမည်ရှိသော၊ စောရဿစ၊ ခိုးယူ၌လည်းကောင်း၊
 နေပါလကေစ၊ နေပါလကဆင်၌-လည်းကောင်း၊ ရာဟုလေစ၊ ရာဟုလာ၌
 လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သောသူတို့အား၊ သမကော၊ တူမျှ
 သောပိတ်ရှိ၏၊ ။

တတြိဘိက္ခဝေတိ၊ တတြိဘိက္ခဝေ- ဟူသည်ကား၊ တေသုဒ္ဓိသုဝိမံ
 သကေသု၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော- ရံစမ်းတတ်သောသူတို့တွင်၊ ကေပနာ
 ယသ္မတော အာကာရာတိပုစ္ဆာယံ၊ ကေပနာယသ္မတော အာကာရာဟူ
 သောပုစ္ဆာ၌၊ အာဂတော၊ လာသော၊ ယောဂဏ္ဌိဝိမံသကောပ၊ အကြင်
 အထူးအဖွဲ့၌ ရံစမ်း တတ်သောသူ- လည်းကောင်း၊ အာယုပရတော
 အယမာယသ္မာတိပုစ္ဆာယံ၊ အာယုပရတော အယမာယသ္မာဟူသော

ပုစ္ဆိန္ဒြိယံ။ အာဂတောယောသော၊ ယောမူလဝိမံသကော၊ အကြင်မူလကို
 စုံစမ်းတတ်သောသူ- လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဧေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း၊
 တေသု၊ ထိုနှစ်ယောက်သော- သူတို့တွင်၊ မူလဝိမံသကေန၊ မူလကိုစုံစမ်း
 တတ်သောသူသည်၊ တထာဂတောဝ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင်၊ ဥတ္တရိ၊
 အလွန်၊ ပရိပုစ္ဆိ တဗ္ဗော၊ မေးအပ်၏၊ သောဝိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ပုဗ္ဗေ၊
 ရှေးကလည်း၊ ပရေသေဝ၊ သူတပါး၏သာလျှင်၊ ကထာယ၊ စကားဖြင့်၊ နိဋ္ဌံ၊
 ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ ဂတော၊ ရောက်၏၊ မရောစနာ၊ တပါးသောသူမည်သည်
 လည်း၊ ဇာနိတွာပိ၊ သိ၍လည်း၊ ကထေယျ၊ ဆိုရာ၏၊ အဇာနိတွာပိ၊ မသိမူ၍
 လည်း၊ ကထေယျ၊ ဆိုရာ၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုသည်ရှိသော်၊ အဿ၊ ထိုသူ၏၊
 ကထာ၊ စကားသည်၊ ဘူတာပိ၊ ဟုတ်မှန်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
 အဘူတာပိ၊ မဟုတ်မှန်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
 ပရေသေဝ၊ သူတပါး၏ သာလျှင်၊ ကထာယ၊ စကားဖြင့်၊ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်
 ခြင်းသို့၊ အဂတ္တာ၊ မရောက်မူ၍၊ တတော၊ ထိုထက်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ တ
 ထာဂတောဝ၊ မြတ်စွာ ဘုရားကို သာလျှင်၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ မေးအပ်၏၊
 ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဗျာကရမာနောတိတ္ထေ၊
 ဗျာကရမာနောဟူသောဤပါဌ်၌၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ တထာဂတဿ
 မြတ်စွာဘုရားအား၊ မိစ္ဆာံ၊ ချွတ်ယွင်းသော၊ ဗျာကရဏံနာမ၊ ဖြေကြားခြင်း
 မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သမ္မာမိစ္ဆာတိ၊ သမ္မာမိစ္ဆာ
 ဟူ၍၊ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍၊ ဗျာကရဏမာနောတွေဝ၊ ဗျာကရဏမာနဟူ၍
 သာလျှင်၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဧတံပထောဟမသ္မိဧတံဂေါစရောတိ၊ ဧတံပ
 ထောဟမသ္မိဧတံဂေါစရောဟူသည်ကား၊ မယံ၊ ငါအား၊ အာဇီဝဠမက
 သီလံ၊ အာဇီဝဠမကသီလသည်၊ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်၏၊ သေသောအာဇီ
 ဝေါ၊ ဤအာဇီဝသည်၊ မယံ၊ ငါ၏ပထော၊ ခရီးတည်း၊ သေသောအာဇီ
 ဝေါ၊ ဤအာဇီဝသည်၊ ဂေါစရော၊ အာရုံတည်း၊ ဣတိဤယံ၊ ဤသည်ကား၊
 အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဧတာပါတောတိပိ၊ ဧတာပါတောဟူ၍လည်း၊
 ပါဠေါ၊ ပါဌသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တဿ၊ ထိုပါဌ်၏၊ အတ္ထော၊ အနက်ကား၊ မယံ
 ငါ၏၊ အာဇီဝဠမကသီလံ၊ အာဇီဝဠမကသီလသည်၊ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်၏
 သွာဟံသောအဟံ၊ ထိုငါသည်၊ ပရိသုဒ္ဓာဘာဝေန၊ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်၊ ဝိမံသကဿ၊ စုံစမ်းတတ်သော၊ တဿာသိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်း၏၊
 ဥာဏမုခေန၊ ဥာဏ်အဝဖြင့်၊ ဧတာဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပါတောအာပါထံ၊ ထင်ခြင်း
 သို့၊ ဂစ္ဆာမိ၊ ရောက်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊

၀၀၀

၇၇၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

ဖြစ်၏။ နောစတေနတံမယောတိ။ နောစတေနတံမယောဟူသည်ကား။ ပရိသုဒ္ဓေန၊ စင်ကြယ်စွာသော၊ တေနပိစသီလေန၊ ထိုသီလဖြင့်လည်း၊ အယံသိက္ခ၊ ဤရဟန်းသည်၊ တံမယော၊ ထိုစင်ကြယ်သောသီလဖြင့်ပြီးသည်မည်၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား၊ ပရိသုဒ္ဓသီလတ္တာစ၊ စင်ကြယ်သောသီလရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ တဏှာ၊ တဏှာသည်၊ နအတ္ထိ၊ မရှိ၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ နိတ္တဏှော၊ တဏှာမရှိသည်၊ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိဣမံအတ္တံ၊ ဤအနက်ကိုးဒီပေတိ၊ ပြု၏၊ ဥတ္တရုတ္တရိပဏီတပဏီတန္တိ၊ ဥတ္တရုတ္တရိပဏီတပဏီတံဟူသည်ကား၊ ဥတ္တရုတ္တရိစေတ၊ လွန်သည်ထက် လွန်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဏီတတရစ္ဆ၊ မြတ်သည်ထက် မြတ်သည်ကို၎င်း၊ ကံတွာ၊ ပြု၍၊ ဒေသေတိ၊ ဟော၏၊ ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂန္တိ၊ ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂံဟူသည်ကား၊ ကဏ္ဍဉ္စေ၊ အမည်းလည်း၊ သုက္ကဉ္စ၊ အဖြူလည်း၊ တဉ္စခေါ၊ ထိုအမည်းအဖြူကိုလည်း၊ သပ္ပဋိဘာဂံသဝိပက္ခံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို၊ ကံတွာ၊ ပြု၍၊ ကဏ္ဍံ၊ မည်းညစ်သော အဖိုရှိသောတရားကို၊ ပဋိဗာဟိတွာ၊ တားဖြစ်၍၊ သုက္ကံ၊ ဖြူသောအဖိုရှိသောတရားကို၊ ဣတိ၊ ဤသို့လည်းကောင်း၊ သုက္ကံ၊ ဖြူသောအဖိုရှိသောတရားကို၊ ပဋိဗာဟိတွာ၊ တားဖြစ်၍၊ ကဏ္ဍံ၊ မည်းသော အဖိုရှိသောတရားကို၊ ဣတိ၊ ဤသို့လည်းကောင်း၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ သပ္ပဋိဘာဂံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အဖိုကို၊ ကံတွာ၊ ပြု၍၊ ကဏ္ဍသုက္ကံ၊ ကဏ္ဍအဖိုရှိသောတရားသုက္ကအဖိုရှိသောတရားကို၊ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ကဏ္ဍံ၊ ညစ်ညူးသောအဖိုရှိသောတရားကို၊ ဒေသေန္တေသဝိ၊ ဟောသော်လည်း၊ သဥဿာဟံ၊ အားထုတ်ခြင်းရှိသည်ကို၊ သဝိပါကံ၊ အကျိုးရှိသည်ကို၊ ကံတွာ၊ ပြု၍၊ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ သုက္ကံ၊ ဖြူသောအဖိုရှိသောတရားကို၊ ဒေသေန္တေသဝိ၊ ဟောသော်လည်း၊ သဥဿာဟံ၊ အားထုတ်ခြင်းရှိသည်ကို၊ သဝိပါကံ၊ အကျိုးရှိသည်ကို၊ ကံတွာ၊ ပြု၍၊ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ အဘိညာယဣဇေကစ္စံ-ဓမ္မံဓမ္မေသု-နိဋ္ဌဂစ္ဆတိတိ၊ အဘိညာယဣဇေကစ္စံ-ဓမ္မံဓမ္မေသု-နိဋ္ဌဂစ္ဆတိဟူသည်ကား၊ တသ္မိံ၊ ဒေသိတဓမ္မေ၊ ထိုသို့ဟောတော်မူအပ်သောတရား၌၊ ကေစ္စံ၊ အချို့သော၊ ပဋိဝေဓဓမ္မံ၊ မဂ်ဟူသောပဋိဝေဓဓမ္မကို၊ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍၊ တေနအဘိညာတေန၊ ထိုသို့ထိုးထွင်း၍သိစွမ်းနိုင်သောမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်၊ ပဋိဝေဓဓမ္မေ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သောတရား၌၊ ဒေသနဓမ္မေန၊ ဒေသနာဓမ္မဖြင့်၊ ဒေသနဓမ္မေသု၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဟောတော်မူအပ်သော-ထောဂဏိဒေသနာဓမ္မတို့၌၊ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏၊ ဣတိတုခန္ဓာ၊ ထို

ကြောင့်၊ သတ္တဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား၌၊ ပသိဒ္ဓတိ၊ ကြည်ညို၏၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊
 ဓမ္မေသု၊ တရား၌၊ နိဗ္ဗိ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆာ၊ ရောက်၍၊ ဘိဝေယျာသေ၊
 မိတ္တယ၊ အတိုင်းထက်အလွန်၊ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အလုံးစုံသောတရားကိုသိတော်မူပေသောဘုရားတည်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ သတ္တဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား၌၊ ပသိဒ္ဓတိ၊ ကြည်ညို၏၊ တေနပနဘဂ
 ဝတာ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယောဓမ္မော၊ အကြင်တရားကို၊ အက္ခာ
 တော၊ ဟောအပ်၏၊ သောပိဓမ္မော၊ ထိုတရားကိုလည်း၊ နိယျာနိကတ္တာ၊
 ဝနိဆင်းရဲမှ-ထုတ်ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်
 စွာဘုရားသည်၊ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာဟောတော်မူအပ်၏၊ အဿ၊ ထို
 မြတ်စွာဘုရား၏၊ တံဓမ္မံ၊ ထိုတရားကို၊ ယောသံဃော၊ အကြင်သံဃာသည်
 ပဋိပန္နော၊ ကျင့်၏၊ သောပိသံဃော၊ ထိုသံဃာသည်လည်း၊ ဝင်္ဂာဒိဒေါသ
 ရဟိတံ၊ ကာယ ဝင်္ဂအစရှိသောဒေါသဒွကင်းသော၊ ပဋိပဒံ၊ အကျင့်ကို၊
 ပဋိပန္နတ္တာ၊ ကျင့်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုပ္ပဋိ ပန္နော၊ ကောင်း
 စွာကျင့်တော်မူ၏၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ဓမ္မေပိ၊ တရား၌လည်းကောင်း၊ သံဃာ
 ပိ၊ သံဃာ၌လည်းကောင်း၊ ပသိဒ္ဓတိ၊ ကြည်ညို၏၊ တဉ္စေတိ၊ တဉ္စေဟူ
 သည်ကား၊ ဇေ၊ ဤသို့၊ ပသန္တံ၊ ကြည်ညိုသော၊ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သော
 သုတ်အရာ၌၊ တိတ္ထံ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ရတနာနံ၊ ရတနာတို့ကို၊ ဝဇ္ဇဉ္စိ၊ ကျေး
 ဇူးကို၊ ကထေန္တံ၊ ဟောသော၊ တံဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို၊ ဣမေဟိအာကာရေ
 ဟိတိ၊ ဣမေဟိအာကာရေဟိဟူသည်ကား၊ ဣမေဟိသတ္ထု၊ ဝိမံသနကာရ
 ဟေဟိ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားအား-မုံစင်းခြင်းဟူသော အံ့ကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဣ
 မေဟိပဒေဟိတိ၊ ဣမေဟိပဒေဟိဟူသည်ကား၊ ဣမေဟိအက္ခရသမ္ပိဏ္ဍိတ
 ပဒေဟိ၊ အက္ခရာတို့ကိုပေါင်းအပ်သောဤပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဣမေဟိဗျဉ္ဇနေဟိတိ၊
 ဣမေဟိဗျဉ္ဇနေဟိဟူသည်ကား၊ ဣဓ၊ ဤသုတ်၌၊ ဝုတ္တေဟိ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်ကုန်သော၊ ဣမေဟိအက္ခရေဟိ၊ ဤအက္ခရာတို့ဖြင့်၊ သဒ္ဓါနိဝိဋ္ဌာတိ၊
 သဒ္ဓါနိဝိဋ္ဌာဟူသည်ကား၊ ဩကပ္ပနာ၊ သက်ဝင်၍-ယုံကြည်သောသဒ္ဓါ
 သည်ပေါ်ဋ္ဌိတာ၊ တည်၏၊ မူလဇာတာတိ၊ မူလဇာတာဟူသည်ကား၊
 သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝသေန၊ သောတ္တာပတ္တိမဂ်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ သဗ္ဗေတ
 မူလ၊ ဖြစ်သောသဒ္ဓါ၏မူလရှိကုန်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊
 သောတာပတ္တိမဂ်သည်၊ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါ၏၊ မူလံနာမ၊ မူလမည်၏၊ အာကာရ
 ဝတိတိ၊ အာကာရဝတိဟူသည်ကား၊ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို၊ ပရိယေ
 သိတွာ၊ ရှာ၍၊ ဂဟိတံတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပကောရုဝတိ၊

၅၂၄ မူလ်ပဏ္ဍိတသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-ကထိယတံ၊

အကြောင်းရှိ၏၊ ဒဿနမူလိကာတိ၊ ဒဿနမူလိကာဟူသည်ကား၊ သော
တာပတ္တိမဂ္ဂမူလိကာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဟူသော အကြောင်းရှိ၏၊ ဟိသစ္စံ၊
မှန်၏၊ သော၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ကို၊ ဒဿနန္တိ၊ ဒဿနံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆို
အပ်၏၊ ဒဠာတိ၊ ဒဠာဟူသည်ကား၊ ထိရာ၊ မြဲမြံကုန်၏၊ အသံဟာရိယာတိ
အသံဟာရိယာဟူသည်ကား၊ ဟရိတံ၊ ရွှေ့ရှားစေခြင်းငှါ၊ နသက္ကာမ
တတ်ကောင်း၊ သမဏေနဝါတိ၊ သမဏေနဝါဟူသည်ကား၊ သမိတပါပ
သမဏေနဝါ၊ ငြိမ်းပြီးသောမကောင်းမှုရှိသောရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊
ပြာဟဉ္ဇဏေနဝါတိ၊ ပြာဟဉ္ဇဏေနဝါဟူသည်ကား၊ ဗာဟိတပါပပြာဟဉ္ဇဏေန
ဝါ၊ အပပြုပြီးသောမကောင်းမှုရှိသောပုဏ္ဏားသည်လည်းကောင်း၊ ဒေဝ
နဝါတိ၊ ဒေဝေနဝါဟူသည်ကား၊ ဥပပတ္တိဒေဝေနဝါ၊ ဥပပတ္တိနတ်သည်
လည်းကောင်း၊ မာရေနဝါတိ၊ မာရေနဝါဟူသည်ကား၊ ဝသဝတ္တိမာရေန
ဝါ၊ ဝသဝတ္တိမာရ်သည်လည်းကောင်း၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သောတာပနဿ၊
သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါကို၊ ဝသဝတ္တိမာရေနဝါ၊ ဝသဝတ္တိမာရ်
မင်းသည်လည်း၊ အသံဟာရိယာ၊ မရွှေ့ရှားစေအပ်သည်၊ ဧဟာတိ၊ ဖြစ်၏၊
ကိံမိယ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား၊ သူရမုဋ္ဌဿ၊ သူရမုဋ္ဌ၏၊ သဒ္ဓါဝိယ
သဒ္ဓါကဲ့သို့တည်း။

ကိရ၊ ကြားတူးသည်ကိုဆိုဦးအံ့၊ သော၊ ထိုသူရမုဋ္ဌသည်၊ သတ္ထု၊ မြတ်
စွာဘုရား၏၊ ဓမ္မဒေသနံ၊ တရားဒေသနာတော်ကို၊ သုတွာ၊ ကြားနာရ၍၊
သောတာပနော၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဂေဟံ၊ အိမ်သို့၊
အာဂတော၊ ပြန်သွားလေ၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ မာရော၊ မာရ်နတ်သားသည်၊
စွတ္တိံ သဝရလက္ခဏာပဋိမဏ္ဍိတံ၊ သုံးဆွဲနှစ်ပါးသော-ယောကျ်ားမြတ်တို့၏
လက္ခဏာတို့ဖြင့်-တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ ဗုဒ္ဓရုပ်၊ ဘုရားအဆင်းတော်
ကို၊ မာပေတွာ၊ ဘန်ဆင်း၍၊ တဿ၊ ထိုသူရမုဋ္ဌ၏၊ စာရန္တရေ၊ အိမ်တံခါး၌၊
ဌတွာ၊ ရပ်၍၊ သတ္ထာ၊ ဘုရားသည်၊ အာဂတောတိ၊ လာ၏ဟူ၍၊ သာသနံ၊
သတင်းစကားကို၊ ပဟိဏိ၊ စေထိုက်၏၊ သူရော၊ သူရမုဋ္ဌသည်၊ အဟံ၊ ငါ
သည်၊ ဣဒါနေဝ၊ ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကာ၊
အထံမှ၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ သုတွာ၊ နာကြား၍၊ အာဂတော၊ လာ၏၊ ကိံနုခေါ၊
အဘယ်သူသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိနန္တဝိ၊ ကြံ၏၊
ဝိနန္တတွာ၊ ကြံပြီး၍၊ ဥပသကံမိတွာ၊ ကပ်၍၊ သတ္ထု၊ သညာယ၊ ဘုရားဟူ
သော-အမှတ်ဖြင့်၊ ဝဋ္ဋတွာ၊ ရှိခိုး၍၊ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်၏၊ မာရော၊ မာရ်သည်၊
သူရမုဋ္ဌ၊ သူရမုဋ္ဌ၊ တေ၊ သင်အား၊ မယာ၊ ငါသည်၊ ယံရူပံ၊ အကြင်ရုပ်

သည်။ အတ္တိ၊ ဂိဇ္ဈိ၊ တံရူပံ၊ ထိုရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စတည်း။ (ပ)၊ ယံဝိညာ
ဏံ၊ အကြင်ဝိညာဉ်သည်။ အတ္တိ၊ ဂိဇ္ဈိ၊ တံဝိညာဏံ၊ ထိုဝိညာဉ်သည်။
အနိစ္စံ၊ အနိစ္စတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို၊ ကထိတံ၊
ဟောအပ်၏။ တံဝစနံ၊ ထိုစကားကို၊ အနုပဓာရေတွာဝ၊ မစူးစမ်းမဆင်ခြင်
မူ၍သာလျှင်၊ သဟဿ၊ အဆောတလျှင်၊ မယာ၊ ငါသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဟိ
ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တံရူပံ၊ ထို
ရုပ်ကို၊ နိစ္စန္တိ၊ မြဲ၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (ပ)၊ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို၊ နိစ္စန္တိ၊
မြဲ၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဂဏှာဟိ၊ မှတ်လေလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊
ဆို၏။ သူရော၊ သူရမုဋ္ဌသည်၊ ဝိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ ကိ၊ ဝိန္တေသိ၊ အဘယ်သို့ကြံ
သနည်း၊ ဗုဒ္ဓါ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ အနုပဓာရိတွာ၊ မစူးစမ်း-မဆင်
ခြင်မူ၍၊ အပစ္စက္ခံကတွာ၊ မျက်မှောက်မပြုမူ၍၊ ကိပ္ပိ၊ တစုံတခုသောစကား
ကို၊ ယံ ကထေယျ၊ အကြင်ကြောင့်-ဟောတုန်ရာ၏။ ဧတံဌာနံ၊ ထိုအ
ကြောင်းသည်။ အဌာနံ၊ အကြောင်းမဟုတ်၊ အဗ္ဗ၊ မချွတ်၊ မယှံ၊ ငါ၏။ ဝိဗာ
ဓနတ္ထံ၊ သဒ္ဓါကိုဖြတ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ အယံမာရော၊ ဤမာရ်သည်၊ အာဂ
တော၊ လာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ၊ နံ၊ ထိုမာရ်
နတ်သားကို၊ တွံ၊ သင်သည်။ မာရော၊ မာရ်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏
သော၊ ထိုမာရ်နတ်သားသည်၊ ရသဝါဒံ၊ ချွတ်ယွင်းသောစကားကို၊ ကာ
တုံ၊ ပြောဆိုခြင်းငှါ၊ နာသက္ခိ၊ မတတ်နိုင်၊ မာရော၊ မာရ်သည်၊ အာမအသ္မိ၊
ဖြစ်သည်မှန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဋိဇာနိတွာ၊ ဝန်ခံ၍၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊
အာဂတော၊ လာသည်။ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်
သည်ရှိသော်၊ တဝ၊ သင်၏။ သဒ္ဓါစလနတ္ထံ၊ သဒ္ဓါတရားကို-တုန်လှုပ်စိင့်
သောငှါ၊ အာဂတော၊ လာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏။ ပါပိမ၊ ယုတ်မာလှ
စွာသော၊ ကဏှ၊ မာရ်ညစ်၊ တာဝ၊ ငှေးဦးစွာ၊ တံဇကကော၊ သင်တနုယာ
ကို၊ တိဋ္ဌ၊ ထားဦးလော၊ တာဒိသာနံ၊ သင်ကဲ့သို့-သဘောရှိကုန်သော၊ မာ
ရာနံ၊ မာရ်တို့၏။ သတမ္ပိ၊ တရာသည်လည်းကောင်း၊ သဟဿမ္ပိ၊ တထောင်
သည်လည်းကောင်း၊ မမသန္တံ၊ ငါ၏သဒ္ဓါတရားကို၊ စာလေတုံ၊ လှုပ်စေ
ခြင်းငှါ၊ အသမတ္ထော၊ မစွမ်းနိုင်ရာ၊ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်၊ အာဂတာ၊ လာသော၊
သဒ္ဓါနာမ၊ သဒ္ဓါမည်သည်ကား၊ သိလာပထဝိယံ၊ သိလာပထဝီ၌၊ ပတိဋ္ဌိတ
သိနေရူပိယ၊ တည်သော-မြင့်မိုရ်တောင်ကဲ့သို့၊ အစလာ၊ မတုန်လှုပ်စေ
နိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ သင်သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌၊ ကိ၊ အဘယ်
အကျိုးရှိသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ အတ္ထရံ၊ လက်ဖျပ်ကို၊ ပဟာရိ၊ ခတ်၏။

၅၂၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

သော၊ ထိုမာရ်နတ်သားသည်၊ ဌာတုံ၊ တည်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော၊
မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ တက္ကေဝံ၊ ထိုအရပ်၌သာလျှင်၊ အန္တရဓာယိ၊ ကွယ်
လေ၏၊ ဗြဟ္မနာဝါတိ၊ ဗြဟ္မနာဝါဟူသည်ကား၊ ဗြဟ္မကာယိကာဒိသျှ၊
ပဌမဈာန်တုံ-ဗြဟ္မာအစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရဗြဟ္မနာဝါ၊ တပါး
ပါးသော-ဗြဟ္မာသည်လည်းကောင်း၊ ကေနိဝါလောကသိန္နိ၊ ကေနိတိ
လောကသိန္နိ ဟူသည်ကား၊ ဇေတသမဏာ ဒယော၊ ထိုသမဏ-အစရှိ
သည်တို့ကို၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ လောကသိန္နိ၊ လောက၌၊ အညေနဝိ၊ တပါး
လည်းဖြစ်သော၊ ကေနိဝါ၊ တစ် တယောက်သော-သူသည် မူလည်း၊
ဟရိတုံ၊ ပယ်ပျောက်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကော၊ မတတ်ကောင်း၊ ဓမ္မသမန္နေသနာ
တိ၊ ဓမ္မသမန္နေသနာဟူသည်ကား၊ သကာဝ သမန္နေသနာ၊ သဘောကို
ရှာမှီးခြင်းတည်း၊ ဓမ္မတာသုသမန္နိဋ္ဌောတိ၊ ဓမ္မတာသုသမန္နိဋ္ဌောဟူသည်
ကား၊ ဓမ္မတာယ၊ သဘောအားဖြင့်၊ သုသမန္နိဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာ ရှာအပ်
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သဘာဝေန၊ သဘောအားဖြင့်၊ သုဗ္ဗုသမန္နေသိ
တော၊ ကောင်းစွာရှာအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
အက္ကော၊ အနက်တည်း၊ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သောအတွင်းသံသယနှစ်ကား
ရပ်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်း ကုန်သော-ပါဠိအစဉ်၌၊ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်
သည်သာလျှင် တည်း၊ ဣတိ၊ ဤတွင်ဝိမံသက သုတ်၏-အတွင်း အငြီး
တည်း၊ ဝိမံသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ ဝိမံသကသုတ်၏အတွင်းသည်၊ နိဗ္ဗိ
တာ၊ ငြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

ကောသမ္ဗိကသုတ်။

ဧဝံမေသုတန္တိ၊ ဧဝံမေသုတံ အစရှိသောသုတ်သည်၊ ကောသမ္ဗိက
သုတ္တံ၊ ကောသမ္ဗိကသုတ်တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုကောသမ္ဗိကသုတ်၌၊ ကောသမ္ဗိ
ယန္တိ၊ ကောသမ္ဗိယံ ဟူသည်ကား၊ ဧဝံနာမကော၊ ဤသို့ကောသ မ္ဗိဟူ၍
အမည်ရှိသော၊ နဂရေ၊ မြို့၌၊ တဿနဂရဿ၊ ထိုမြို့၏၊ အာရာမပေါက္ခရာ
ဏိအာဒိသျှ၊ အရံလေးတောင့်ကန်-အစရှိကုန်သော၊ တေသု တေသုဌာ
နေသျှ၊ ထိုထိုသို့သော-အရပ်တို့၌၊ ကောသမ္ဗရက္ခာဝ၊ ကြို့ပင်တို့သည်
သာလျှင်၊ ဥဿန္နာ၊ များကုန်သည်၊ အဟောသုံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်၊ ကောသမ္ဗိတိသင်္ခံ၊ ကောသမ္ဗိဟူသော-ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့၊ အဂမာ
သိ၊ ရောက်၏၊ ကုသမ္ဗသနာမ၊ ကုသမ္ဗအမည်ရှိသော၊ ဣသိနေ၊ ရသေ့၏

အဿမတော၊ သင်္ခင်းမှ၊ အဝိဒ္ဓုရေ၊ မနိုး မဝေးသော အရပ်၌၊ မာပိ
တတ္တာ၊ ဘန်ဆင်းအပ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ကောသမ္ဘိနာမေ၊ ကောသမ္ဘိ
မည်၏၊ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း၊ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော-ဆရာတို့သည်၊ ဝဒန္တိ၊
ဆိုကုန်၏၊ ဧဝံသိတာရာမေတိ၊ ဧဝံသိတာရာမဟူသည်ကား၊ ဧဝံ
သိတာသေဗ္ဗိနာ၊ ဧဝံသကာသုဋ္ဌေးသည်၊ ကာရိတေ၊ ဆောက်လုပ်အပ်
သော၊ အာရာမေးအစုံ၌၊ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကိုဆိုပြီးအုံး၊ ဗုဗ္ဗေ၊ လွန်လေ
ပြီးသောအခါ၌၊ အန္ဓိလရုဋ္ဌိနာမ၊ အန္ဓိလတိုင်းမည်သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး
တတော၊ ထိုအန္ဓိလတိုင်းမှ၊ ကောတုဟလကောနာမ၊ ကောတု ဟလက
အမည်ရှိကော၊ ဒလိဒ္ဓေ၊ သူဆင်းရဲသည်၊ ဆာတကာဘယေန၊ မွတ်သိပ်
ခြင်းတည်းဟူသောဘေးဖြင့်၊ သပုတ္တဒါရာ၊ သားမယားနှင့်တကွ၊ ကေဒါ
ရပဋိန္တိန္တံ၊ ကေဒါရပဋိန္တိန္တံအမည်ရှိသော၊ သုဘိက္ခံ၊ ဝပြောသော၊ ရဋ္ဌိ
တိုင်းပြည်သို့၊ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်ရှိသော်၊ ပုတ္တံ၊ သားကို၊ ဝဟိတံ၊ ချီဝိုး
ရှက်ဆောင်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ဆန္ဒေတွာ၊
စွန့်၍၊ အဂမာသိ၊ သွားလေ၏၊ မာတာ၊ အမိသည်၊ နိဝတ္တိတွာ၊ ပြန်၍၊ တံ၊ ထို
သားငယ်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဂတာ၊ လာ၏၊ တေ၊ ထိုသူတို့သည်၊ ဧကံ၊
တခုသော၊ ဂေါပါလကဂါမကံ၊ နွားကျောင်းသားရှာငယ်သို့၊ ပပိသိံသု၊
ဝင်ကုန်ပြီး၊ ဂေါပါလကနန္တံ၊ နွားကျောင်းသားတို့အားလည်း၊ တဒါ၊ ထိုအ
ခါ၌၊ ပဟုတပါယာသော၊ များစွာသော-နို့၊ ဂဏာကို၊ ပရိယတ္တော၊ ပီရင်
အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တတော၊ ထိုနွားကျောင်းသားမှ၊ ပါယာသံ၊
နို့၊ ဂဏာကို၊ လတ်တွာ၊ ရ၍၊ ဟုဋ္ဌိံသု၊ စားကုန်ပြီး၊ အထေးထိုအခါ၌၊ သော
ပုရိသော၊ ထိုယောက်ျားသည်၊ ပဟုတပါယာသံ၊ များစွာသောနို့၊ ဂဏာ
ကို၊ ဟုဋ္ဌိတွာ၊ စားပြီး၍၊ ဇီရာပေတံ၊ ကျေစေခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော၊
မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ရတ္တိဘာဂေ၊ ညဉ့်အခါ၌၊ ကာလံကတွာ၊ သေ၍၊
တတ္ထေဝ၊ ထိုနွားကျောင်းသားအိမ်၌ပင်လျှင်၊ သုနိယာ၊ ခွေးမ၏၊ ကုန္တိမ္ပိ၊
ဝမ်း၌၊ ပဋိသန္တိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ကုက္ကုရော၊ ခွေးသည်၊
ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဧတော၊ ဖြစ်၏၊ သော၊ ထိုခွေးကို၊ ဂေါပါလကဿ၊ နွား
ကျောင်းသားသည်၊ ပိယေဝံ၊ ချစ်အပ်သည်၊ မနုပေါ၊ နှလုံးကို-ပွားစေ
တတ်သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ ဂေါပါလကောစ၊ နွားကျောင်းသားသည်
လည်း၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို၊ ဥပဋ္ဌာသိ၊ လုပ်ကျွေး၏၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ
ဝိ၊ ပစ္စေက-ဗုဒ္ဓါသည်လည်း၊ ဘတ္တကိဇ္ဈာဝသာနေ၊ ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စ၏
အဆုံး၌၊ ကုက္ကုရဿ၊ ခွေးအား၊ ဧကံပိဏ္ဍံ၊ တခုရပ်-တခုရပ်သောထမင်း

ကို၊ဒေတိ၊ပေး၏၊သော၊ထိုခွေးသည်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ၊ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၌၊ သိနေ
 တံ၊ချစ်ခြင်းကို၊ ဥပ္ပာဒေတွာ၊ဖြစ်စေ၍၊ ဂေါပါလကေန၊နွားကျောင်းသား
 နှင်း၊သဒ္ဓိ၊တကွ၊ပဏ္ဏာသလံ၊ သစ်ရွက်မိုးသော-စရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊သွား
 ၏၊သော၊ထိုခွေးသည်၊ ဂေါပါလကေန၊ နွားကျောင်းသားသည်၊ အသံ
 နိဟိတေ၊မအားသည်ရှိသော်၊ ဘတ္တဝေလယ၊ ဆွမ်းစားသောအခါ၌၊
 သယမေ၊မိမိသည်ပင်လျှင်၊ဂစ္ဆံ၊သွား၍၊ကာလာရာစနတ္တံ၊ကာလကို
 ကြားခြင်းငှါ၊ ပဏ္ဏာသလန္တိ၊သစ်ရွက်မိုးသော-စရပ်၏တံခါး၌၊ ဘုဿ
 တိ၊ဟောင်၏၊ အန္တရာမဂ္ဂေမိ၊ခရီးအကြား၌လည်း၊ စဏ္ဍမိဂေ၊သားရဲတို့
 ကိုးဒိသွားမြင်၍၊ ဘုဿိတွာ၊ဟောင်၍၊ပလာပေတိ၊ပြေးစေ၏၊ သော၊ထို
 ခွေးသည်၊ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ၊ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရား၌၊ရုဒ္ဓကေန၊နူးညံ့သော၊စိတ္တေန၊
 စိတ်ဖြင့်၊ကာလံကတွာ၊သေ၍၊ဒေဝလောကေ၊နတ်ပြည်၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ၊ဖြစ်လေ
 ၏၊တဩ၊ ထိုနတ်ပြည်၌၊ အဿ၊ ထိုနတ်သားအား၊ ဗောဓသက ဒေဝ
 ပုတ္တောတွေဝ၊ ဗောဓသကနတ်သား-ဟူ၍သာလျှင်၊ နာမံ၊အမည်သည်၊
 အဟောသိ၊ဖြစ်၏၊ သော၊ထိုဗောဓသက-နတ်သားသည်၊ ဒေဝလောက
 တော၊နတ်ပြည်မှ၊ စဝိတွာ၊ရတောကဲ့၍၊ ကောသဗ္ဗိယံ၊ ကောသဗ္ဗိပြည်၌၊
 ကေသ္မိံ၊ကုလဗာရေ၊ တဦးသောအမျိုးအိမ်၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ၊ဖြစ်လေ၏၊ တံ၊ထို
 ဗောဓသကကို၊အပုတ္တကော၊သားမရှိသော၊သေ၌၊သုဋ္ဌေးသည်၊ တဿ၊
 ထိုဗောဓသက၏၊ မာတာပိတုနံ၊မိဘတို့အား၊ ခနံ၊ဥစ္စာကို၊ ဒတွာ၊ပေး၍၊
 ပုတ္တံကတွာ၊သားပြု၍၊ အဂ္ဂဟေသိ၊ယူ၏၊ အထ၊ထိုအခါ၌၊သော၊ထိုသူ
 ဋ္ဌေးသည်၊အတ္တနော၊မိမိအား၊ပုတ္တေ၊သားသည်၊ဇာတေ၊ဖြစ်လတ်သော်၊
 သတ္တက္ခတ္တံ၊ခုနစ်ကြိမ်၊မာရာပေတံ၊သေစေခြင်းငှါ၊ဥပက္ကမိ၊လုံ့လပြု၏၊
 သော၊ ထိုဗောဓသကသည်၊ ပုညဝန္တတာယ၊ ကုသိုလ်တည်းဟူသော
 ဘုန်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သတ္တသုပိဋ္ဌာနေသု၊ ခုနစ်ပါးသော-အရပ်
 တို့၌လည်း၊ မရဏံ၊သေခြင်းသို့၊ အပတွာဝေ၊မရောက်မူ၍သာလျှင်၊အဝ
 သာနေ၊အဆုံး၌၊ ကောယ၊တယောက်သော၊သေဗ္ဗိမိတာယ၊သုဋ္ဌေးသွီး၏၊
 ဝေယျတ္တိယေန၊ အကြောင်းဥပါယ်၌-လိမ္မာသောပညာကြောင့်၊ လန္တုဇိဝိ
 ကော၊ရအပ်သောအသက်ရှင်ခြင်း-ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အပရာဘဂေ၊နောက်
 အသို့၌၊ပိတုအဂ္ဂယေနံ၊ပေါသာဝနိကအဖ၏-သေလွန်သဖြင့်၊ သေဗ္ဗိဋ္ဌာနံ၊
 သုဋ္ဌေးအရာသို့၊ ပတွာ၊ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ ဗောဓသိတသေဗ္ဗိနာမ၊ဗောဓ
 သကသုဋ္ဌေးမည်သည်၊ ဇာတော၊ဖြစ်၏၊ အညေပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်
 သော၊ကောသဗ္ဗိယံ၊ ကောသဗ္ဗိပြည်၌၊ ကုက္ကုဒုသေဗ္ဗိ၊ ကုက္ကုဒုသုဋ္ဌေး

လည်းကောင်း၊ ပါဝါရိကသေဋ္ဌိ၊ ပါဝါရိကသုဋ္ဌေး-လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ နေသေဋ္ဌိနော၊ နှစ်ဦးသောသုဋ္ဌေးကြီးတို့သည်၊ အတ္ထိသန္တိ၊ ရှိကုန်၏။
ဣမိနော၊ ဤဗောဓသကသုဋ္ဌေးနှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ တကွ၊ တယော၊ သုံးယောက်ကုန်
သောသုဋ္ဌေးတို့သည်၊ အဟောသုံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ။

တေနစသမယေန၊ ထိုအခါ၌လည်း၊ သဟာယကာနံ၊ အဆွေခင်ပွန်း
ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံသေဋ္ဌိနံ၊ ထိုသုံးဦးကုန်သော-သုဋ္ဌေးတို့၏၊ ကုဇူပ
ကာ၊ ဆရာဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စသတာ၊ ငါးရာကုန်သော၊ ဣသယော၊ ရှင်ရ
သေ့တို့သည်၊ ပဗ္ဗတပါဒေ၊ တောင်ခြေရင်း၌၊ ဝသိ၊ သုံးနေကုန်ပြီး၊ တေ၊
ထိုရှင်ရသေ့တို့သည်၊ ကာလေနကာလံ၊ ရံခါရံခါ၊ လောကဗြဟ္မလသေဝ
နတ္ထာယ၊ ချဉ်ဆားဖြစ်အံ့သောငှါ၊ မနုဿပထံ၊ လူတို့၏ခရီးသို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ
လာကုန်၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ ဧကေသိ၊ ဝါရေ၊ တရသောအကြိမ်၌၊ ဂိတသမ
ယေ၊ နွေကာလ၌၊ မနုဿပထံ၊ လူပြည်ခရီးသို့၊ အာဂစ္ဆန္တော၊ လာကုန်
သည်ရှိသော်၊ နိရုဒ္ဓကမဟာကန္တာရံ၊ ရေမရှိသော-ခရီးခဲသို့၊ အတိက္က
မိတွာ၊ လွန်၍၊ ကန္တာရပရိယောသာနေ၊ ရေမရှိသော ခရီးခဲ၏-အဆုံး၌၊
မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော၊ နိဂြောဓေက္ခံ၊ ပညောင်ပင်ကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ အယံ
ရုက္ခော၊ ဤသစ်ပင်သည်၊ ယဒိသော၊ အကြင်သို့သဘောရှိ၏၊ ဧတ္ထံ၊
ဤသစ်ပင်၌၊ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်၊ မဟေသက္ခာယ၊ ကြီးသောကုသိုလ်ဟူသော
ဘုန်းရှိသော၊ ဒေဝတာယ၊ နတ်သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ နေသည်ဖြစ်ရာ၏၊ သစေ၊
အကယ်၍၊ နော၊ ငါတို့အား၊ ပါနိယံဝါ၊ သောက်ရေကို- လည်းကောင်း၊
ပရိဘောဇနိယံဝါ၊ သုံးဆောင်ရေကို- လည်းကောင်း၊ ဒေယျုပေ၊ ပါမူ
ကား၊ သာဓုဝတ၊ ကောင်းသည်သာလျှင်၊ အသမံ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
စိန္တေသုံ၊ ကြံကုန်ပြီ၊ ဒေဝတာ၊ ပညောင်ပင်စောင့် နတ်သည်၊ ဣသိနံ၊
ရှင်ရသေ့တို့၏၊ အဇ္ဈာသယံ၊ အလိုဆန္ဒကို၊ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍၊ ဣမေသံ၊ ဤရှင်
ရသေ့တို့အား၊ သင်္ဂဟိတံ၊ သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းကို၊ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့
ကြံ၍၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ အာနုဘာဝေန၊ အာနုဘော်ဖြင့်၊ ဝိရူပန္တရတော၊
သစ်ခွကြားမှ၊ နင်္ဂလသီသမတ္တံ၊ ထွန်တုံးအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဥဒကဓာ
ရံ၊ ရေအယဉ်ကို၊ ပဝတ္တေသိ၊ ဖြစ်စေ၏၊ ဣသိဝဏော၊ ရသေ့အပေါင်းသည်၊
ရဇတခန္ဓသဒိသံ၊ ငွေတုံးအဆင်းနှင့်တူသော၊ ဥဒကဝဋ္ဋံ၊ ရေအယဉ်ကို၊
ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ဘာဇနေဟိ၊ ခွက်တို့ဖြင့်၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊
ဝဟေတွာ၊ ခံယူ၍၊ ပရိဘောဂံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ စိန္တေသိ၊
ကြံ၏၊ ကိံ၊ စိန္တေသိ၊ အဘယ်သို့ကြံသနည်း၊ ဒေဝတာယ၊ နတ်သည်၊ အမှူ

တံ၊ ငါတို့အား၊ ပရိဘောဂံ၊ သုံးဆောင်အပ်သော၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊ ဗိန္ဒူပေ၊ အပ်ပေပြီ၊ ဣမံပနဌာနံ၊ ဤအရပ် သည်ကား၊ အဂါမကံ၊ ရွာမနီးသော၊ မဟာအရည်၊ တောကြီးတည်း၊ သဓေ၊ အကယ်၍၊ နော၊ ငါတို့အား၊ အာဟာရဓိ၊ အာဟာရကိုလည်း၊ ဒေသေ၊ ပေးလှူပါမူကား၊ သာရဝတ၊ ကောင်းသည်သာလျှင်၊ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဗိန္ဒူယံ၊ သု၊ ကြံကုန်၏၊ ဒေဝတာ၊ နတ်သည်၊ ဣသိနံ၊ ရသေ့တို့၏၊ ဥပသံကပ္ပနဝသေ၊ နံ၊ ကြံတိုင်းသော အကြံ၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဗိဗ္ဗာနံ၊ နတ်၌ဖြန့်ကုန်သော၊ ယသု၊ ဓမ္မကာဒိနိ၊ ပသာရုခေယံ၊ အစရှိသည်တို့ကို၊ ဒတွာ၊ လှူ၍၊ သန္တုဗ္ဗေသိ၊ ကောင်းစွာရောင့်ရဲစေ၏၊ ဣသယော၊ ရှင်ရသေ့တို့သည်၊ ဗိန္ဒူယံ၊ သု၊ ကြံကုန်၏၊ ကိံ၊ ဗိန္ဒူယံ၊ သု၊ အဘယ်သို့ကြံကုန်သနည်း၊ ဒေဝတာယ၊ နတ်သည်၊ အဋ္ဌကံ၊ ငါတို့အား၊ ပရိဘောဂံ၊ သုံးဆောင်အပ်သော၊ ဥဒကဓိ၊ ရေကိုလည်းကောင်း၊ ဘောဇနဓိ၊ ဘောဇဉ်ကို-လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို၊ ဗိန္ဒူလှူအပ်ပြီးသစေ၊ အကယ်၍၊ နော၊ ငါတို့အား၊ အတ္ထာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို၊ ဒသေယု၊ ပြပါမူကား၊ သာရဝတ၊ ကောင်းသည်သာလျှင်၊ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဗိန္ဒူယံ၊ သု၊ ကြံကုန်၏၊ ဒေဝတာ၊ နတ်သည်၊ ဘေသံ၊ ထိုရှင်ရသေ့တို့၏၊ အဏ္ဍာသယံ၊ အလိုကို၊ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍၊ ဥပဗုကာယံ၊ ထက်ဝက်သောကိုယ်ကို၊ ဒသေတိ၊ ပြ၏၊ တေ၊ ထိုရှင်ရသေ့တို့သည်၊ ဒေဝတေ၊ နတ်သား၊ တေ၊ သင်၏၊ သမ္ပတ္တိ၊ စည်းစိမ်သည်၊ မဟတိ၊ ကြီးမြတ်၏၊ ကိံ၊ ကမ္မံ၊ အဘယ်ကောင်းမှုကံကို၊ ကတွာ၊ ပြ၍၊ ဣမံသမ္ပတ္တိံ၊ ဤစည်းစိမ်ကို၊ အဓိဂတာ၊ ရသည်၊ အသိ၊ ဖြစ်ပေသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံ၊ သု၊ မေးကုန်ပြီ၊ တန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့၊ နာတိမဟန္တံ၊ မကြီးလွန်းသော၊ ပရိတ္တကံ၊ အနည်းငယ်သော၊ ကမ္မံ၊ ကောင်းမှုကံကို၊ ကတွာ၊ ပြ၍၊ အဓိဂတာ၊ ရသည်၊ အသိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံ၊ လျှောက်ဆို၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဥပဗုဉ္ဇပေါသထကမ္မံ၊ ထက်ဝက်သောဥပုသ်ကံကို၊ နိဿာယ၊ ဖြစ်၍၊ ဒေဝတာယ၊ နတ်သည်၊ သာသမ္ပတ္တိ၊ ထိုစည်းစိမ်ကို၊ လဒ္ဓါ၊ ရအပ်၏။ ။

ကိရု၊ ကြားဘူးသည်ကို-ဆိုဦးအံ့၊ အနာထဝိဏ္ဏိကဿ၊ အနာထဝိဏ္ဏသူဌေး၏၊ ဂေဟေ၊ အိမ်၌၊ အယံဒေဝဂုဏ္ဏော၊ ဤနတ်သားသည်၊ ကမ္မကာရော၊ အမှုလုပ်သည်၊ အဟေဒသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သေဗ္ဗိဿ၊ အနာထဝိဏ္ဏသူဌေး၏၊ ဂေဟေ၊ အိမ်၌၊ ဥပေါသထဒိဝသေသု၊ ဥပုသ်နေ့တို့၌၊ အန္တမသော၊ ယုတ်သော-အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဒါသကမ္မကာရေ၊ ကျွန်အမှုလုပ်ဖြစ်ကုန်သောသူတို့ကို၊ ဥပါဒါယ၊ အစပြု၍၊ သဗ္ဗောဇနော၊ အလုံး

စုံသော-လူအပေါင်းသည်၊ ဥပေါသထိကော၊ ဥပုသ်ကို-ဆောင်တည်သည်
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကေဒိဝသံ၊ တနေ့သ၌၊ အယံကမ္မကာရော၊ ဤအမှုလုပ်
 ယောကျ်ားသည်၊ ကေကောဝ၊ တယောက်အထည်းထည်းသာလျှင်၊ ပါ
 တောဝ၊ နံနက်စောစောကပင်လျှင်၊ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍၊ ကမ္မန္တံ၊ အမှုပြုလုပ်ရာ
 အရပ်သို့၊ ဂတော၊ သွားလေ၏၊ မဟာသေဋ္ဌိ၊ သူဌေးကြီးသည်၊ နိဝါပံ၊
 ထမင်းရိက္ခာကို၊ လာနမနူသော၊ ရသောလူတို့ကို၊ သလ္လက္ခေန္တော၊ မှတ်မိ
 သည်ရှိသော်၊ ကေဿ၊ တယောက်သော၊ တေသောဝ၊ ထိုယောကျ်ား၏
 သာလျှင်၊ အရညံ၊ တောသို့၊ ဂတဘာဝံ၊ သွားသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥတ္တာ၊
 သိ၍၊ သာယမာသတ္တယ၊ ဉာဏထမင်းအကျိုးငှါ၊ နိဝါပံ၊ ရိက္ခာကို၊ အဒါ
 သိ၊ ပေး၏၊ ဘတ္တာကာရိကာဒါသိ၊ ထမင်းချက်ကျွန်မသည်၊ ကေသောဝ၊
 တယောက်သော သူ၏သာလျှင်၊ အတ္တယ၊ အကျိုးငှါ၊ ဘတ္တံ၊ စားရာ
 ထမင်းကို၊ ပမိတွာ၊ ချက်၍၊ အရညတော၊ တောမှ၊ အာဂတဿ၊ လာသော
 အမှုလုပ်သော-ယောကျ်ားအား၊ ဘတ္တံ၊ ထမင်းကို၊ ဝမိတွာ၊ ခူး၍၊ အဒါသိ၊
 ပေး၏၊ ကမ္မကာရော၊ အမှုလုပ်ယောကျ်ားသည်၊ အညေသုဒိဝသေသုနေ၊
 တပါးတို့၌၊ ဣမသ္မိံကာလေ၊ ဤအခါ၌၊ ဂေဟံ၊ အိမ်သည်၊ ကေသဒ္ဓံ၊
 တပြိုင်နက်သော-အသံရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ အဇ္ဇ၊ ယနေ့၊ အတိဝိယ
 သန္နိသိန္နံ၊ အလွန်သိတ်ငြိမ်၏၊ ဧတံ၊ ဤသို့သိတ်ငြိမ်စွာဖြစ်ခြင်းသည်၊ ကိံနု
 ခေါ၊ အဘယ်နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ တဿ၊ ထိုယောကျ်ားအား၊
 သာ၊ ထိုထမင်းချက်ကျွန်မသည်၊ အဇ္ဇ၊ ယနေ့၊ ဣမသ္မိံဂေဟေ၊ ဤအိမ်၌၊
 သဗ္ဗေမနုဿာ၊ အလုံးစုံသော လူတို့သည်၊ ဥပေါသထိကော၊ ဥပုသ်ကို
 ဆောက်တည်ကုန်၏၊ မဟာသေဋ္ဌိ၊ သူဌေးကြီးသည်၊ ကေဿ၊ တယောက်
 သော၊ တုယေဝ၊ သင်အားသာလျှင်၊ နိဝါပံ၊ ထမင်းရိက္ခာကို၊ အဒါသိ၊ ပေး
 ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ အာမိက္ခိ၊ ကြား၏၊ အဗ္ဗ၊ အမိ၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ပေးလော၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ သာမိ၊ မောင်ကြီး၊ အာမ၊ ဤ
 အတိုင်မင်မှန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ အဗ္ဗ၊ အမိ၊ ဣမသ္မိံကာလေ၊ ဤ
 အခါ၌၊ ဥပေါသထံ၊ ဥပုသ်ကို၊ သမာဒိန္နဿ၊ ဆောက်တည်သောသူအား၊
 ဥပေါသထကမ္မံ၊ ဥပုသ်ကံသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့လော၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်
 လတ္တံ့လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မဟာသေဋ္ဌိ၊ သူဌေးကြီးကို၊ ဝုတ္တေ၊ မေးပါ၊ ဣတိ၊
 ဤသို့ဆို၍၊ တာယ၊ ထိုထမင်းချက်ကျွန်မနှင့်၊ ဂတံ၊ တကွသွား၍၊ ဝုတ္တိ
 တော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်၊ မဟာသေဋ္ဌိ၊ သူဌေးကြီးသည်၊ သကလ
 ဥပေါသထကမ္မံ၊ အလုံးစုံသော-ဥပုသ်ကံသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဥပုသ်

၅၀၂ မူလပိဋကသံ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ကမ္ဘံပန၊ ထက်ဝက်သောဥပုသ်ကံသည်ကား၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဥပေါသထိ
 ကော၊ ဥပုသ်ကိုဆောက်တည်သည်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 အာဟ၊ ဆို၏၊ ကမ္မကာရော၊ အမှုလုပ်ပေသကျားသည်၊ ဘတ္တံ၊ ထမင်းကို၊
 အတုပ္ပိတွာ၊ မစားမူ၍၊ မုခံ၊ ခံတွင်းကို၊ ဝိက္ခာလေတွာ၊ ဆေး၍၊ ဥပေါ
 သထိကော၊ ဥပုသ်ဆောက်တည်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဝေသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာ
 အရပ်သို့၊ ဂတိံ၊ သွား၍၊ နိပ္ပဇ္ဇိ၊ လျောင်း၏၊ တဿ၊ တို့ပေသကျားအား၊
 အာဟာရပရိက္ခိတာတာယ၊ အာဟာရကုန်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ခုတ္တိံ၊
 ညည့်အခါ၌၊ ဝါတော၊ လေသည်၊ ကုပ္ပိ၊ ပျက်၏၊ ပစ္စ၊ သသမယေ၊ မိနင်း
 သောက်ထအခါ၌၊ ကလံကတွာ၊ သေ၍၊ ဥပဗုဥပေါသထကမ္မဿ၊ ထက်
 ဝက်သော-ဥပုသ်ကံ၏၊ နိသန္ဓနးအကျိုးပေးသဖြင့်၊ မဟာပဉ္စနိအဓူဝိ
 ယံ၊ ကြီးစွာသော-ပညောင်ပင်ရောက်ရာဖြစ်သော-တောအုပ်၌၊ နိဂြောဓ
 ရက္ခေ၊ ပညောင်ပင်၌၊ ဒေဝဗုတ္တောဒေဝဗုတ္တေ၊ နတ်သားသည်၊ ဟုတွာ
 ဟောန္တေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်လေ၏၊ သော၊ ထိုနတ်သားသည်၊
 တံပဝတ္တိံ၊ ထိုအကြောင်းကို၊ ဣသိနံ၊ ရသေ့တို့အား၊ အာရောဓေသိ၊ ကြား
 ၍၊ ဣသယော၊ ရှင်ရသေ့တို့သည်၊ တုမ္ဘယိ၊ သင်နတ်တို့သည်၊ မယံ၊ ငါတို့
 ကို၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရား၊ ဓမ္မော၊ တရား၊ သံဃော၊ သံဃာ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အသုတပုဗ္ဗံ
 မကြားဘူးသောစကားကို၊ သာဝိတာ၊ ကြားပေကုန်၏၊ လောကော၊ လောက
 ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားသည်၊ ဥပ္ပန္နောနုခေါ၊ ဖြစ်ပေသလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တိံ သု၊
 မေးကုန်၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ရသေ့တို့၊ အါမဥပ္ပန္နေ၊ ဩဌာန်ဖြစ်သည်မှန်၏၊ ဣတိ
 ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ လျှောက်ဆိုအပ်ပေသော်၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်၊ ကုတိံ၊ အဘယ်အရပ်၌၊ ဝသတိ၊ နေသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဝုတ္တိံ သု၊ မေးကုန်၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ရသေ့တို့၊ သာဝတ္ထိံ၊ သာဝတ္ထိပြည်ကို၊
 နိဿာယ၊ အဖို့ပြု၍၊ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ဝသတိ၊ နေ
 တော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ လျှော်ဆို၏၊ ဣသယော၊ ရှင်ရသေ့တို့သည်
 တုမ္ဘယိ၊ သင်နတ်တို့သည်၊ တိဋ္ဌထ၊ နေရပ်ကုန်လော၊ မယံ၊ ငါတို့သည်၊
 သတ္တာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ပထိဿာမ၊ ဖူးမြင်ကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဟဋ္ဌ
 တုဋ္ဌာ၊ အလွန် ရှင်လန်းသော-စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍၊
 အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်၊ ကောသဗ္ဗိနဂရံ၊ ကောသဗ္ဗိပြည်သို့၊ ပါပုဏိံ သု၊
 ရောက်လေ၏။ ။

မဟာသေဗ္ဗိနော၊ သူဌေးကြီးတို့သည်၊ ဣသယော၊ ရှင်ရသေ့တို့သည်၊
 အာဂတောတိ၊ လာကုန်၏ဟူ၍၊ ပစ္စ၊ ငွေမန်းခဲရိုးဦးကြိုချိုခြင်းကို၊ ကတွာ၊

ပြု၍၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ရသေ့တို့၊ သွေးနက်ဖြန်၊ အမှောက်၊ အကျွန်ုပ်တို့၏၊ သိက္ခာ၊
ဆွမ်းကို၊ ဂစ္ဆထ၊ ခံတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နိမန္တိ၊ တွားပင့်သိတ်၍၊
ပုနဒိဝသေ၊ နှစ်ရက်မြောက်၍ မိဃးသောက်သောနေ့၌၊ ဣသိဂဏဿ၊
ရသေ့အပေါင်းအား၊ မဟာဒါနံ၊ အလှူကြီးကို၊ အဒံသု၊ လှူကုန်ပြီး၊ ဣသ
ယော၊ ရှင်ရသေ့တို့သည်၊ ဘုဒ္ဓိတွာဝ၊ ဆွမ်းစားပြီး၍သာလျှင်၊ ဂစ္ဆာမာတိ၊
သွားကုန်အံ့ဟူ၍၊ အာပုစ္ဆိံ၊ သု၊ ပန်ကုန်ပြီး၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ကောင်းတို့၊ တုမေ၊
ကိုယ်တော်သခင်တို့သည်၊ အညသ္မိံ၊ ကာလေးအခါတပါး၌၊ ဧကမ္ပိမာသံ၊
တလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ နွေပိမာသေ၊ နှစ်လတို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊
တယောဝိမာသေ၊ သုံးလတို့ ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ စတ္တာရိပိမာသေ၊
လေးလတို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဝသိတွာ၊ နေကုန်၍၊ ဂစ္ဆထ၊ ကြွတော်
မူကုန်၏၊ ဣမသ္မိံ၊ ပနဝါရေ၊ ဤအထည်၌၊ ဟိယျော၊ ယမန်နေ့က၊ အာဂ
တာ၊ လာကုန်သည်ဖြစ်လျက်၊ အဇ္ဇေဝ၊ ယနေ့ပင်လျှင်၊ ဂစ္ဆာမာတိ၊ သွား
ကုန်အံ့ဟူ၍၊ ဝဒထ၊ ဆိုတော်မူကုန်၏၊ ဣဒံ၊ ဤသို့ ဆိုတော်မူခြင်းသည်၊
ကိံ၊ အဘယ်အကြောင့်နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏၊ ဂဟပတ
ယော၊ သူဌေးကြီးတို့၊ အာမ၊ ဆိုသည်မှန်ပေ၏၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားသည်၊ လော
ကေးလောက၌၊ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဇိဝိတန္တရာယော၊ အသက်၏
အန္တရာယ်ကို၊ ဇာနိတံ၊ သိခြင်းငှါ၊ ခေါပန၊ စင်စစ်၊ နသက္ကာ၊ မတတ်
ကောင်း၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ မသံ၊ ငါတို့သည်၊ တုရိတာ၊ ဆောလျင်စွာ၊
ဂစ္ဆာမ၊ သွားကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်ပြီး၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား
တို့၊ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဘုရားဖြစ်သည်မှန်ပါကောင်း၊ မယမ္ပိ၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်
လည်း၊ ဂစ္ဆာမ၊ သွားပါကုန်အံ့၊ တုမေ၊ ကိုယ်တော်သခင်တို့သည်၊ အမေဟိ
အကျွန်ုပ်တို့နှင့်၊ သမ္ဘိံ၊ ယေဝ၊ တကွသာလျှင်၊ ဂစ္ဆထ၊ ကြွတော်မူပါကုန်၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်ပြီး၊ တုမေ၊ အဂါရိယာနာမ၊ အိမ်ရာထောင်
သော-လူ၏တောင်၌ နေကုန်သော-သင်တို့မည်သည်ကား၊ မဟာဇေဋ္ဌာ၊
များစွာအမြှေးအရှက်ရှိကုန်၏၊ တုမေ၊ သင်တို့သည်၊ တိဋ္ဌထ၊ နေရစ်ကုန်ပြီး
လော၊ မယံ၊ ငါတို့သည်၊ ပုရေတရံ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဂမိဿာမိ၊ သွားကုန်အံ့၊
ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်ကုန်၍၊ ဧကဋ္ဌာနေ၊ တခုသောအရပ်
ဌာန၌၊ နွေပိဒိဝသာနိ၊ နှစ်ရက်တို့ ပတ်လုံးလည်း၊ အဝသိတွာ၊ မနေကုန်
မူ၍၊ တုရိတာ၊ မနေနေဝ၊ ဆောလျင်စွာသွားခြင်းဖြင့် သာလျှင်၊ သာဝတ္ထိံ၊
သာဝတ္ထိပြည်သို့၊ ပတွာံ၊ ရောက်ကုန်၍၊ ဇေတဝနပိဟာရေ၊ ဇေတဝန်
ကျောင်းတော်၌၊ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကမေဝ၊ အထံသို့သာ

၅၀၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

လျှင်၊ အဂဏ်သုသွားကုန်ပြီ၊ တတ္ထ၊ ထိုစေတဝနံ ကျောင်းတော်၌၊ မရရ
ဓမ္မကထံ၊ သာယာစွာသော-တရားစကားကို၊ သုတွာ၊ ကြားကုန်၍၊ သဗ္ဗေ
ဝ၊ အလုံးစုံသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သောရှင်ရသေ့ငါးရာတို့သည်၊ ပဗ္ဗဇိတွာ
ရှင်ရဟန်း ပြုကုန်၍၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏီသု၊ ရောက်
ကုန်ပြီ။ ။

တေပိတယောသေဗ္ဗိနော၊ ထိုသူဌေးကြီးသုံးဦးတို့သည်လည်း၊ ပဉ္စဟိပဉ္စ
ဟိသကဗ္ဗသတေဟိ၊ ငါးရာငါးရာကုန်သော-လည်းတို့ဖြင့်၊ သပ္ပိမရဗေဏိ
တာဒိနိစေဝ၊ ထောပတ်-ပျား-တင်လဲ-အစရှိသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊
ပဋ္ဌန္နုဒုကုလသဒိနိစ၊ ပဋ္ဌန္နုရပ်တိုင်း၌ဖြစ်သောပုခိုးဘွဲ့ဖြူပုခိုးအစရှိသည်
တို့ကို-လည်းကောင်း၊ အာဒါယ၊ တင်၍၊ ကောသမ္ဘိတော၊ ကောသမ္ဘိပြည်
မှ၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်ကုန်၍၊ အနုပုဗ္ဗန၊ အစဉ်သဖြင့်၊ သာဝတ္ထိံ၊ သာဝတ္ထိ
ပြည်သို့၊ ပတွာ၊ ရောက်ကုန်၍၊ စေတဝနသမန္တေ၊ စေတဝနကျောင်း
တော်၏အနီး၌၊ ခန္ဓာဝါရံ၊ သစ်တပ်ကို၊ ဗဒ္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍၊ သတ္ထု၊ မြတ်စွာ
ဘုရား၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဂန္တံ၊ သွား၍၊ ဝဋ္ဌိတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍၊ ပဋိသန္ဓာရံ၊
အစေ့အစပ် စကားကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဧကမန္တံ၊ တင့်အပ်လျောက်ပတ်
သောအရပ်၌၊ နိယီဒီသု၊ ထိုင်နေကုန်၏၊ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊
တိဏ္ဍိဗ္ဗိ သဟာယကသနံ၊ အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ကုန်သော- သူဌေးကြီးသုံး
ယောက်တို့အားလည်း၊ မရရဓမ္မကထံ၊ သာယာစွာသော-တရားစကား
ကို၊ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ တေ၊ ထိုသုံးဦးသော-သူဌေးကြီးတို့သည်၊
ဗလဝသောမနဿဇာတာ၊ ကြီးစွာသော-ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိကုန်သည်
ဖြစ်၍၊ သတ္ထာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ နိမန္တေတွာ၊ ဆွမ်းဖြင့်တိတ်၍၊ ပုနဒိဝ
သေ၊ နှစ်ရက်မြောက်၍-မိနင်းသောက်သောနေ့၌၊ မဟာဒါနံ၊ အလှူကြီးကို၊
အဒံသု၊ လှူကုန်ပြီ၊ ပုန၊ တတန်၊ နိမန္တေတွာ၊ ပင့်တိတ်၍၊ ပုနဒိဝသေ၊ တတန်
မိနင်းသောက်သောနေ့၌၊ ဧတွာ၊ လှူပြီး၍၊ ပုနဒိဝသေ၊ မိနင်းသောက်သော
နေ့၌၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ အစံမာသံ၊ လခွဲပတ်လုံး၊ ဒါနံ၊ အလှူကို၊ ဧတွာ၊ လှူ၍၊
ဘန္တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်ရှင်၊ အဗ္ဘာကံ၊ အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ဇနပဒံ၊ ဇနပုဒ်သို့၊
အာဂမနာယ၊ ကြွတော်မူခြင်းငှါ၊ ပဋိညံ၊ ဝန်ခံခြင်းကို၊ ဒေထ၊ ပေးတော်
မူပါကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ဆို၍၊ ပါဒမူလေ၊ ခြေတော်ရင်း၌၊ နိပ္ပဇ္ဇိံသု၊
ဝပ်ကုန်ပြီ၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဂဟပတယော၊ သူဌေးကြီးတို့၊
ခေါဧကန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်၊ တထာဂတာ၊ မြတ်စွာ ဘုရား တို့သည်၊
သုညာဂါရေ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌၊ အဘိရမန္တိ၊ အလွန်မွေ့လျော်ကုန်၏၊

ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိ
သောစကားကို-ဆိုတော်မူခြင်းဖြင့်၊ ပဋိညာ၊ ဝန်ခံခြင်းကို၊ ဒိန္နာနာမ၊ ပေး
အပ်သည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဣမသို့၊ ဝစနေ၊ ဤစကားတော်
ကို၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝုတ္တေ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်ရှိသော်၊
ဝဟပတယော၊ သူဌေးကြီးတို့သည်၊ သလ္လက္ခေတွာ၊ ဖွတ်၍၊ ဘဂဝတာ၊
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ နော၊ ငါတို့အား၊ ပဋိညာ၊ ဝန်ခံခြင်းကို၊ ဒိန္နာ၊ ပေးတော်
မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍၊ ဒသဗလံ၊ အားတော်သယ်ပါးနှင့်- ပြည့်
စုံတော်မူသော-မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဝဇ္ဇိတွာ၊ ရှိခိုးကုန်ပြီး၍၊ နိက္ခမိတွာ၊
ထွက်ကုန်၍၊ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌၊ ယောဇနေ၊ ယောဇနေဌာနေ၊
တယူဇနာ-တယူဇနာ အရပ်၌၊ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းကို၊ ကာရေတွာ၊
ဆောက်စေ၍၊ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်၊ ကောသမ္ဘိ၊ ကောသမ္ဘိပြည်
သို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ လောကေ၊ လောက၌၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
ဥပ္ပန္နော၊ ပွင့်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကထယိံသု၊ ပြောကြားကုန်ပြီးတ
ယောပိဇနာ၊ သုံးဦး ကုန်သော-သူဌေးကြီးတို့ သည်လည်း၊ အတ္တနော
အတ္တနော၊ မိမိမိမိ၏၊ အာရာမေ၊ အရံ၌၊ မဟန္တံ၊ များစွာသော၊ နေပရိစ္ဆာင်၊
ဥစ္စာကိုစွန့်ခြင်းကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝသနုတ္ထာ
ယ၊ နေရာအကျိုးငှါ၊ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်းတို့ကို၊ ကာရယိံသု၊ ဆောက်စေ
ကုန်ပြီ၊ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်းတို့တွင်၊ ကုက္ကုဋေ၊ သေဋ္ဌိနာ၊ ကုက္ကုဋေ၊ သူဌေး
သည်၊ ကာရိတော၊ ဆောက်စေအပ်သော-ကျောင်းသည်၊ ကက္ကုဋေရာ
မောနာမ၊ ကုက္ကုဋေရံကျောင်းတော်မည်သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ ပါဝါရိ
ကသေဋ္ဌိနာ၊ ပါဝါရိက သူဌေးသည်၊ အဗ္ဗဝနေ၊ သရက်ဥယျာဉ်တော၌၊
ကာရိတော၊ ဆောက်စေအပ်သော-ကျောင်းသည်၊ ပါဝါရိကဗ္ဗဝနေနာ
မ၊ ပါဝါရိကဗ္ဗဝနမည်သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ ဗောသိတေန၊ ဗောသိ
တသူဌေးသည်၊ ကာရိတော၊ ဆောက်စေအပ်သော-ကျောင်းသည်၊ ဗော
သိတာရာမောနာမ၊ ဗောသိတာရံ-ကျောင်းတော်မည်သည်၊ အဟောသိ၊
ဖြစ်၏၊ တံ၊ ထိုဗောသိတာရံ-ကျောင်းတော်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဗောသိ
တသေဋ္ဌိနာကာရိတေ အာရာမေတိ၊ ဗောသိတသေဋ္ဌိနာကာရိတေ-အာ
ရာမေဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ။

ဘဏ္ဍနဇာတာတိအာဒိသု၊ ဘဏ္ဍနဇာတာ- ဤသို့အစ ရှိသည်တို့၌၊
ကလဟဿ၊ ခိုက်ရန်၏၊ ပုဗ္ဗတာဂေါ၊ ရှေးအသို့၌ဖြစ်သော-ငြင်းခုံခြင်း
သည်၊ ဘဏ္ဍနံနာမ၊ ဘဏ္ဍနမည်၏၊ ဧတေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား၊ ဇာတံ၊

ဖြစ်သော၊ တံ၊ ထိုရှေးအဖို့ ကာလ၌ ဖြစ်သော-ငြင်းခုံခြင်းသည်၊ အတ္တိ၊
 ရှိ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တေတိက္ခ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဘဏ္ဍန
 ဇာတာ၊ ဘဏ္ဍနဇာတာ-မည်ကုန်၏၊ ဟတ္ထပရာမာသာဒိဝသေန၊ လက်ကို
 သုံးသပ်ခြင်း- အစရှိသည်တို့၏ - အစွမ်းဖြင့်၊ မတ္တကံ၊ အပြီး အဆုံးသို့၊
 ပတ္တော၊ ရောက်သော၊ ဇာတာ၊ ဖြစ်သော၊ ကလဟော၊ ခိုက်ရန်သည်၊
 ဇေတသံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား၊ အတ္တိ၊ ရှိ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တေ
 တိက္ခ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ကလဟဇာတာ၊ ကလဟဇာတာ-မည်ကုန်
 ၏၊ ယေတိက္ခ၊ အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဝိရုဒ္ဓ ဘူတံ၊ ဆန့်ကျင်သည်
 ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝါဒံ၊ ကောင်းကို ဆိုခြင်းသို့၊ အာပန္နာ၊ ရောက်ကုန်၏၊
 ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တေတိက္ခ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဝိဝါဒါပန္နာ၊ ဝိဝါ
 ဒါပန္န မည်ကုန်၏၊ မုခသတ္တိဟိတိ၊ မုခသတ္တိဟိ ဟူသည်ကား၊ ဝါစာ
 သတ္တိဟိ၊ နှုတ်လှံ ထိုးခြင်းတို့ဖြင့်၊ ဝိတုဒန္တာတိ၊ ဝိတုဒန္တာဟူသည်ကား၊
 ဝိဇ္ဇန္တာ၊ ထိုးကုန်လျက်၊ တေနစေတ အညမညံ ပညာပေန္တိ နစပညတ္တိ
 ဥပေန္တိတိ၊ တေနစေတအညမညံပညာပေန္တိ - နစပညတ္တိ ဥပေန္တိ ဟူသည်
 ကား၊ တေတိက္ခ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ အတ္တဉ္စ၊ အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊
 ကာရဏဉ္စ၊ အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒဿေတွာ၊ ပြု၍၊ အညမညံ၊
 အချင်းချင်း၊ နေဝဇာနာပေန္တိ၊ မသိစေနိုင်ကုန်၊ ပညာပေတုံ၊ သိစေခြင်းငှါ၊
 သာဝပိအာရတ္တန္တိ၊ အကယ်၍-အားထုတ်ကုန်၏၊ တထာဝိ၊ ထိုသို့အား
 ထုတ်ကုန်သော်လည်း၊ ပညတ္တိ၊ သိခြင်းသို့၊ နဥပေန္တိ၊ မရောက်ကုန်၊ ဇာနိ
 တုံ၊ သိခြင်းငှါ၊ နုဇ္ဈန္တိ၊ အလိုမရှိကုန်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊
 အနက်တည်း၊ နိဇ္ဈတ္တိယမ္ပိ၊ ရှုခြင်း၌လည်း၊ ဇေသဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်
 နည်းရှိ၏၊ ဇေတ္ထဝ၊ ဤနိဇ္ဈတ္တိဟူသောပုဒ်၌လည်း၊ နိဇ္ဈတ္တိတိဇေတံ၊ ဤနိဇ္ဈတ္တိ
 ဟူသော-သဒ္ဓါသည်၊ ပညတ္တိဝေဝစနမေဝ၊ ပညတ္တိသဒ္ဓါ၏-ဝေဝစနပရိ
 ယာသံသဒ္ဓါလှယ်ပင်တည်း၊ တေတိက္ခ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ကသ္မာပန၊
 အဘယ်ကြောင့်လျှင်၊ ဘဏ္ဍနဇာတာ၊ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော-ငြင်းခုံခြင်းရှိ
 ကုန်သည်၊ အဟောသုံ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊
 အမေးတည်း၊ အပ္ပမတ္တကေန၊ နည်းသော-အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ကာရ
 ဇာန၊ အကြောင်းကြောင့်၊ ဘဏ္ဍနဇာတာ၊ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော-ငြင်းခုံ
 ခြင်းရှိကုန်သည်၊ အဟောသုံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ။

ကိရိပိတ္တာရေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့၊ ဝိနယ ဓရောစ၊ ဝိနည်းရိုက်-ရဟန်း လည်း
 ကောင်း၊ သုတ္တန္တိ ကောင်း၊ သုတ္တန္တိ က-ရဟန်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့။

နွေဘိက္ခု။ နှစ်ဦးသော-ရဟန်းတို့သည်၊ ကောသလအာဝါသေ၊ တခုသော
 ကျောင်း၌၊ ဝသန္တိ၊ နေကုန်၏၊ တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော-ရဟန်းတို့
 တွင်၊ သုတ္တန္တိကော၊ သုတ္တန်ကိုဆောင်သော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ ကေဒိ
 ဝသံ၊ တပါးသောနေ၌၊ ဝစ္စကုဋ္ဌိ၊ ဝစ္စကုဋ္ဌိသို့၊ ပရိဋ္ဌေ၊ ဝင်သည်ရှိသော်၊
 အာစမန ဥဒကာဝသေသံ၊ သန့်သက် ရေကြွင်းကို၊ ဘာဇနေ၊ ခွက်၌၊
 ဌပေတွာဝ၊ ထီး၍သာလျှင်၊ နိက္ခမိ၊ ထွက်၏၊ ဝိနယဓရော၊ ဝိနည်းမိန့်ပုဂ္ဂိုလ်
 သည်၊ ပစ္ဆိမ၊ နောက်၌၊ ပရိဋ္ဌေ၊ ဝင်သည်ရှိသော်၊ တံဥဒကံ၊ ထိုသန့်သက်
 ရေကြွင်းကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍၊ တံဘိက္ခု၊ ထိုသုတ္တန္တိက
 ရဟန်းကို၊ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်၊ တယာ၊ သင်သည်၊ ဣဒံဥဒကံ၊ ဤသန့်သက်
 ရေကြွင်းကို၊ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏၊ အာဝု
 သော၊ ငါ့ရှင်၊ အာမ၊ ထားသည်မှန်ပေ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်
 ရှိသော်၊ ဧတ္ထ၊ ဤသန့်သက်ရေကြွင်းကိုထားရာ၌၊ တံ၊ ငါ့ရှင်သည်၊ အာပတ္တိ
 ဘာဝံ၊ အာပတ်သင့်သည်၏-အဖြစ်ကို၊ နဇာနာသိ၊ မသိသလော၊ ဣတိ၊ ဤ
 သို့၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏၊ အာမနဇာနာသိ၊ မသိသည်မှန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ ဆို
 အပ်သည်ရှိသော်၊ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်၊ ဧတ္ထ၊ ဤသန့်သက် ရေကြွင်းကို
 ထားရာ၌၊ အာပတ္တိ၊ အာပတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊
 ဆို၏၊ သစေဟောတိ၊ အကယ်၍-အာပတ်သင့်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဒေသေဿာ
 မိ၊ ဒေသနာကြားပါအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ အာဝု
 သော၊ ငါ့ရှင်၊ သစေပန၊ အကယ်၍ကား၊ တေတယာ၊ သင်သည်၊ အသန္တိစ္စ၊
 စေတနာမရှိမူ၍၊ အသတိယာ၊ မေ့လျော့သဖြင့်၊ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်ဖြစ်အံ့၊
 တေ၊ သင်အား၊ အာပတ္တိ၊ အာပတ်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊
 ဆို၏၊ သော၊ ထိုဝိနည်းဓိုရ်ရဟန်းသည်၊ တဿအာပတ္တိယာ၊ ထိုအာပတ်
 ဖြင့်၊ အနာပတ္တိမိဋ္ဌိ၊ အာပတ်မသင့်ဟု-အယူရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊
 ဝိနယဓရော၊ ဝိနည်းဓိုရ်-ရဟန်းသည်၊ အတ္တနေ၊ မိမိ၏၊ နိဿိတကာနံ၊
 တပည့်တို့အား၊ အယံသုတ္တန္တိကော၊ ဤသုတ္တန္တိက-ရဟန်းသည်၊ အာ
 ပတ္တိ၊ အာပတ်သို့၊ အာပစ္စမာနေဝိ၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍လည်း၊ နဇာနာသိ၊
 မသိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာရောစေသိ၊ ကြား၏၊ တေ၊ ထိုဝိနယဓရ-ရဟန်း၏
 တပည့်တို့သည်၊ တဿ၊ ထိုသုတ္တန္တိက-ရဟန်း၏၊ နိဿိတကေ၊ တပည့်
 တို့ကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ ဟုမှန်ကံ၊ သင်တို့၏၊ ဥပဇ္ဈာယော၊ ဥပဇ္ဈာယ်သည်၊
 အာပတ္တိ၊ အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇိတွာဝိ၊ ရောက်၍လည်း၊ အာပတ္တိဘာဝံ၊
 အာပတ်သို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို၊ နဇာနာသိ၊ မသိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံ

၅၀၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-ဝိသုဒ္ဓိ

၂၀

သု၊ ဆိုကုန်ပြီ၊ တေ၊ ထိုသုတ္တန္တိက ရဟန်း၏-တပည့်တို့သည်၊ ဝဇ္ဇာ၊ သွား၍၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ဥပဇ္ဈာယဿ၊ ဥပဇ္ဈာယအား၊ အာရောစေသု၊ ကြားကုန်ပြီ၊ သော၊ ထိုသုတ္တန္တိက-ရဟန်းသည်၊ အယံဝိနယဓရော၊ ဤဝိနည်းရှိရဟန်းသည်၊ ဝဗ္ဗေ၊ ရှေး၌၊ အနာပတ္တိတံ၊ အာပတ်မသင့်ဟူ၍၊ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ အာပတ္တိတံ၊ အာပတ်သင့်၏ဟူ၍၊ ဝဒတိ၊ ဆိုပြန်၏၊ ဧသော၊ ဤဝိနည်းရှိရဟန်းသည်၊ မုဿာဝါဒီ၊ ချွတ်ယွင်းသောစကားကိုဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဣတံ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ တေ၊ ထိုသုတ္တန္တိက ရဟန်း၏တပည့်တို့သည်၊ ဝဇ္ဇာ၊ သွား၍၊ တုဗ္ဗာကံ၊ သင်တို့၏၊ ဥပဇ္ဈာယော၊ ဥပဇ္ဈာယသည်၊ မုဿာဝါဒီ၊ ချွတ်ယွင်းသောစကားကိုဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဣတံ၊ ဤသို့၊ အာရောစေသု၊ ကြားကုန်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊ ကလဟံ၊ ငြင်းခုံခိုက်ရန်ကို၊ ဝနယိ၊ သု၊ ပွားစေကုန်ပြီ၊ တံ၊ ထိုသို့ပွားစေသည်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဧတံ၊ ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊

ဘဂဝန္တံ၊ ဧတဒဝေါစာတိ၊ ဘဂဝန္တံ၊ ဧတဒဝေါစဟူသည်ကား၊ ဣဝဘန္တေ၊ ကောသမ္ဘိယံ၊ ဘိက္ခုဘဏ္ဍနဇာတာတိ၊ အာဒိ၊ ဣဘန္တေ၊ ကောသမ္ဘိယံ၊ ဘိက္ခုဘဏ္ဍနဇာတာ-ဤသို့အစရှိသော၊ ဧတံ၊ ဝစနံ၊ ဤသို့သော စကားကို၊ အာဝေါစ၊ နားတော်လျှောက်၏၊ တဉ္စခေါ၊ ထိုသို့လျှောက်ခြင်းသည်လည်း၊ ဝိယကမ္ပတာယ၊ မိမိအားချစ်စေလိုသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ နေဝအဝေါစ၊ မလျှောက်၊ ဘေဒါဝိပ္ပာယေန၊ ထိုရဟန်းအားအချစ်ပျက်စေလိုသောကြောင့်၊ နအဝေါစ၊ မလျှောက်၊ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား၊ အတ္ထကာမတာယ၊ အကျိုးကိုအလိုရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ဟိတကာမတာယ၊ စီးပွားကို-အလိုရှိသည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝေါစ၊ လျှောက်၏၊ ဧသဧသော၊ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်၊ သာမဂ္ဂိကာရကောကိရ၊ ညီညွတ်ခြင်းကိုပြုလိုသတတ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ ဧတံ၊ ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်၊ ဣမေဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းတို့သည်၊ ဝိဝါဒံ၊ ဆန့်ကျင်သောစကားကို-ဆိုခြင်းကို၊ အာရန္န၊ အားထုတ်ကုန်၏၊ မယာ၊ ငါသည်လည်းကောင်း၊ အညေန၊ တပါးသော၊ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ သမဂ္ဂါ၊ အညီအညွတ်ဖြစ်သည်တို့ကို၊ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်နိုင်ရာပြီ၊ သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့်တကွသော၊ လောကေ၊ လောက၌၊ အပ္ပဗ္ဗိဂ္ဂုလော၊ တုဘက်ကင်းသော၊ ဝုတ္တိလံ၊ ဖြစ်တော်မူသော၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တော်သည်၊ သယံဝါ၊ ကိုယ်တိုင်မူလည်း၊ ဝဇ္ဇာ၊ သွား၍၊ အတ္တနောဝါ၊ မိမိ၏

မူလည်းသန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ပက္ခောသာပေတွာ၊ ခေါ်စေ၍၊ တေသံဘိက္ခု
 နံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား၊ ခန္တိမေတ္တာပဋိသံယုတ္တံ၊ ခန္တိမေတ္တာနှင့် စပ်သော၊
 သာရဏီယဓမ္မဒေသနံ၊ သာရဏီယ-ဓမ္မဒေသနာတော်ကို၊ ကထေတွာ၊
 ဟောတော်မူ၍၊ သာမဂ္ဂိ၊ ညီညွတ်ခြင်းကို၊ အပ္ပေဝနာမကရေယျ၊ စင်စစ်
 ပြုတော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အတ္တကာ မတာယ၊ ကောင်းကျိုးကို-အလိုရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဟိတကာမတာယ၊ စီးပွားကိုအလိုရှိသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်၊ ဂစ္ဆာ၊ သွား၍၊ အဝေါစ၊ လျှောက်၏၊ ဆပိမေတိက္ခဝေဓမ္မာသာရ
 ဏီယာတိ၊ ဆပိမေတိက္ခဝေ-ဓမ္မာသာရဏီယာဟူသည်ကား၊ ဟေဋ္ဌာ၊
 အခံနိဒါန်း၌၊ သကလဘဏ္ဍနဝသေန၊ မျက်မှော်ငြင်းချုံ့ခြင်း-ရှေးဦးစွာငြင်း
 ခုံခြင်း-မျက်ကွယ်ငြင်းချုံ့ခြင်း၏-အစွမ်းဖြင့်၊ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်ကို၊
 အာရဒ္ဓါ၊ အားထုတ်တုန်၏၊ ဣမသ္မိံဌာနေ၊ ဤအရာ၌၊ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်
 သော၊ သာရဏီယဓမ္မာ၊ သာရဏီယဓမ္မတို့သည်၊ အာဂတာ၊ လာကုန်၏၊
 ဣတိဝေ၊ ဤသို့၊ ဣဒံကောသမ္ဗိကသုတ္တံ၊ ဤကောသမ္ဗိကသုတ်သည်၊ ယထာ
 နူသန္တိနာဝ၊ ယထာနူသန္တေဖြင့်သာလျှင်၊ အာဂတံ၊ လာသည်၊ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌၊ သာရဏီယာတိ၊ သာရဏီယာ ဟူသည်ကား၊
 သရိတဗ္ဗယုတ္တာ၊ အောက်မေ့အပ်သည်နှင့်ယှဉ်တုန်သော၊ အဒ္ဓါနေ၊ ရှည်
 မြင့်သော-အစွန်သည်၊ အတိက္ကန္တဝိ၊ လွန်သော်လည်း၊ နပရသပိတဗ္ဗာ၊
 မမေ့အပ်တုန်သောတရားတို့တည်း၊ ယောဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊
 နေဓမ္မေ၊ ထိုခြောက်ပါးကုန်သောတရားတို့ကို၊ ပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏၊ တံ
 ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို၊ သဗြဟ္မစာရိနံ၊ ဘိတင်းသုံးဘော်တို့သည်၊ ဝိယံ၊
 ချစ်အပ်သည်ကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တေ
 ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်၊ ဝိယကရဏာ၊ ဝိယကရဏမည်ကုန်၏၊ ဂရုံ၊
 လေးမြတ်သည်ကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဂရု
 ကရဏာ၊ ဂရုကရဏမည်ကုန်၏၊ သင်္ဂဟါယာတိ၊ သင်္ဂဟာယဟူသည်ကား၊
 သင်္ဂဟဗျတ္ထာယ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်း၌၊ အဝိဝါဒါယာတိ၊ အဝိဝါ
 ဒါယာဟူသည်ကား၊ အဝိဝါဒနတ္ထာယ၊ ငြင်းခုံခိုက်ရန်မဖြစ်ခြင်း၌၊ သာမဂ္ဂိ
 ယာတိ၊ သာမဂ္ဂိယာဟူသည်ကား၊ သာမဂ္ဂဘာဝတ္ထာယ၊ ညီညွတ်စွာဖြစ်
 ခြင်း၌၊ ဧကိဘာဝါယာတိ၊ ဧကိဘာဝါယဟူသည်ကား၊ ဧကိဘာဝတ္ထာ
 ယ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်း၌၊ နိန္နာနာကရဏာယ၊ အသီးအသီး မဖြစ်
 ခြင်း၌၊ သံဝတ္တန္တိတိ၊ သံဝတ္တန္တိ ဟူသည်ကား၊ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ မေတ္တံ
 ကာယကမ္မန္တိ၊ မေတ္တံကာယကမ္မံဟူသည်ကား၊ မေတ္တမိတ္တေန၊ မေတ္တာစိတ်

၅၆၀ မူလပဏ္ဏာသံ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

ဖြင့်၊ ကတ္တမ္ပိ၊ ပြုအပ်သော၊ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံတည်း။ ဝစီကမ္မမနော
ကမ္မေသုပိ၊ ဝစီကံ-မနောကံတို့၌လည်း။ ဝေသဝနယော၊ ဤနည်းသျှင်နည်း
ရှိ၏။ ဣမာနိ၊ ဤသုံးပါးသောသာရဏီယမ္မေတို့သည်။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့
၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်၏။ ဂိဟိသုပိ၊ လူတို့၌
လည်း။ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ ။

တိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ မေတ္တမိတ္တေန၊ မေတ္တာနှင့်
ယှဉ်သောမိတ်ဖြင့်။ အဘိ သမာစာရိက ဓမ္မပူရဏံ၊ အဘိသမာစာရိက
ဝတ်တည်းဟူသော-တရားကို-ဖြည့်ခြင်းသည်။ ကာယကမ္မံနာမ၊ ကာ
ယကံမည်၏။ ဂိဟိနံ၊ လူတို့အား။ ဝေတိယ ဝန္ဓနတ္ထာယ၊ ဝေတိကို ရှိခိုး
ခြင်းငှါ။ ဗောဓိဝန္ဓနတ္ထာယ၊ ဗောဓိကိုရှိခိုးခြင်းငှါ။ သမ္ပန္နိမန္တနတ္ထာယ၊
သံဃာကို ပင့်တိတ်ခြင်းငှါ။ စာရဂါမံ၊ အိမ်တွင်းရှာတွင်းသို့။ ဝိဇ္ဇာယ၊
ဆွမ်းအလို ငှါ။ ပဝိဇ္ဇေ၊ ဝင်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။
ပစ္စုပ္ပန်၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်း-လည်းကောင်း။ ပတ္တ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ သပိတ်
ကိုတွင်းယူခြင်း- လည်းကောင်း။ အာသန ပညာပနံ၊ နေရာကို ခင်းခြင်း
လည်းကောင်း။ အနုဂ္ဂမနံ၊ အပို့လိုက်ခြင်း-လည်းကောင်း။ ဣတိဇေ မာဒိ
ကမ္မန္တံ၊ ဤသို့အစရှိသော-အမှုသည်။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော။ ကာ
ယကမ္မံနာမ၊ ကာယကံမည်၏။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ မေတ္တ မိတ္တေန၊
မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော- မိတ်ဖြင့်။ အာစာရ ပညတ္တိ သိက္ခာပဒံ၊ အာစာရ
သိက္ခာပုဒ်-ပညတ္တိသိက္ခာပုဒ်ကိုလည်းကောင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနကထာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း
ကိုဟောခြင်း-လည်းကောင်း။ တေ ပိဋကံ၊ ပိဋကတ် သုံးပုံဟု-ဆိုအပ်
သော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏-စကားတော်ကို။ ကထာနံ၊ ဟောခြင်း
လည်းကောင်း။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော။ ဝစီကမ္မံနာမ၊ ဝစီကံမည်၏။
ဂိဟိနံ၊ လူတို့အား။ ဝေတိယ ဝန္ဓနတ္ထာယ၊ ဝေတိကိုရှိခိုးခြင်းငှါ။ ဂစ္ဆာမ၊
သွားရအောင်။ ဗောဓိဝန္ဓနတ္ထာယ၊ ဗောဓိကိုရှိခိုးခြင်းငှါ။ ဂစ္ဆာမ၊ သွားကုန်
ရို့။ ဓမ္မဿ ဝနံ၊ တရားနာခြင်းကို။ ကရေဿာမ၊ ပြုကုန်အံ့။ ဒိပမာလပုပ္ဖပူဇံ၊
ဆီမီးပန်းပွင့်တို့ဖြင့်-ပူဇော်ခြင်းကို။ ကရိဿာမ၊ ပြုကုန်အံ့။ တိဏိ၊ သုံးပါး
ကုန်သော။ သုစရိတာနိ၊ သုစရိတ်တို့ကို။ သမာဒါယ၊ ဆောက်တည်၍။
ဝတ္တိဿာမ၊ ကျင့်ကုန်အံ့။ သလ္လက တတ္တာဒိနိ၊ စာရေးတံ-ဆွမ်းအစရှိ
သည်တို့ကို၊ ဒဿာမ၊ လှူကုန်အံ့။ ဝဿာဝါသိကံ၊ ဝါဆိုသင်္ကန်းကို၊ ဒဿာ
မ၊ လှူကုန်အံ့။ အဇ္ဇံ၊ ယခု၊ သံဃဿ၊ သံဃာအား။ စတ္တာရေပစ္စယေ၊ ပစ္စည်း
လေးပါးတို့ကို၊ ဒဿာမ၊ လှူကုန်အံ့။ သံဃံ၊ သံဃာကို၊ နိမန္တိ တွာ၊ ပင့်တိတ်၍

၁၁

ခါဒနိယာဒိနိ၊ ခဲဘွယ် အစရှိသည်တို့ကို၊ သံဝိဒဟထ၊ စီရင်ကုန်လော၊
အာသနာနိ၊ နေရာတို့ကို၊ ပညပေထ၊ ခင်းကုန်လော၊ ပါနိယံ၊ သောက်ရေကို၊
ဥပဋ္ဌပေထ၊ တည်ထားကုန်လော၊ သံဃံ၊ သံဃာတော်ကို၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ခရီး
ဦးကြိုဆို၍၊ အာနေထ၊ ပင့်ဆောင်ကုန်လော၊ ပညတ္တာသနေ၊ ခင်းအပ်သော
နေရာ၌၊ နိသီဒါပေတွာ၊ ထိုင်နေစေ၍၊ သန္ဓဇာတာ၊ ဖြစ်သောဆန္ဒ-ရှိကုန်
သည်ဖြစ်၍၊ ဥဿုက္ကဇာတာ၊ ဖြစ်သောကြောင်းကြ- ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊
ဂေယျာဝစ္စံ၊ အမှုကိစ္စကို၊ ကရောထ၊ ပြုကုန်လော၊ ဣတိအာဒိကထနကာ
လေ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို- ဆိုသောအခါ၌၊ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်
သော၊ ဝစိကမ္ပနာမ၊ ဝစိကံမည်၍၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား၊ ပါတောဝ၊
စောစောကသာလျှင်၊ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍၊ သရိရပဋိဇ္ဇနံ၊ ကိုလက်သုတ်သင်
ခြင်းကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ စေတိယင်္ဂဏဝတ္တာဒိနိ၊ စေတိယင်္ဂဏဝတ်-အစရှိ
သည်တို့ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဝိပိတ္တာသနေ၊ ဆိတ်ငြိမ်သောနေရာ၌၊ နိသီဒိတွာ၊
ထိုင်၍၊ ဣမသ္မိံ၊ ဝိဟာရေ၊ ဤကျောင်း၌၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်၊ သုခိ၊ ချမ်း
သာသော-ကိုယ်စိတ်ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ အဝေ
ရာ၊ အတွင်းရန်-အပရန်-မရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊
အဗျာပဏ္ဏာ၊ ဆင်းရဲမရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ ဝိန္တနံ၊ ကြံခြင်းသည်၊ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော၊ မနောကမ္ပနာ၊
မနောကံမည်၍၊ ဂိဟိနံ၊ လူတို့အား၊ အယျာ၊ အရှင်ကောင်းတို့သည်၊ သုခိ၊
ချမ်းသာသော-ကိုယ်စိတ်ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊
အဝေရာ၊ အတွင်းရန်-အပရန်-မရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သ
တည်း၊ အဗျာပဏ္ဏာ၊ ဆင်းရဲမရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိန္တနံ၊ ကြံခြင်းသည်၊ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော၊ မနော
ကမ္ပနာမ၊ မနောကံမည်၍၊ အာဝိစေဝ ရဟောစာတိ၊ အာဝိစေဝ ရဟောစ
ဟူသည်ကား၊ သမ္ဗုခါစ၊ မျက်မှောက်၌-လည်းကောင်း၊ ပရမ္ဗုခါစ၊ မျက်
ကွယ်၌-လည်းကောင်း၊ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်၊ နဝကာနံ၊ သီတင်းငယ်
ရဟန်းတို့၏၊ စိဝရ ကမ္မာဒိသု၊ သင်္ကန်းချုပ်ခြင်း အစရှိသော-အမှုတို့၌၊
သဟာယဘာဝဂ္ဂပဂမနံ၊ အဘော်၍အဖြစ်သို့-ရောက်ခြင်းသည်၊ သမ္ဗုခါ၊
မျက်မှောက်၌၊ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော၊ ကာယကမ္ပနာမ၊ ကာယကံ
မည်၍၊ ထေရာနံပန၊ မထေရ်ကြီးတို့အားကား၊ ပါဒဓေဝန ဗီဇနဒါနာဒိ
တောဒံ၊ ခြေဆေးခြင်း-ယပ်လေခပ်ခြင်း-အစရှိသည်အပြားရှိသော၊ သဗ္ဗန္တိ၊
အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော၊ သာမိမိကမ္ပံ၊ အရိအသေ ပြုသော- အမှုသည်၊

၅၆၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

သဗ္ဗုခါ၊ မျက်မှောက်၌၊ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော၊ ကာယကမ္မံနာမ၊ ကာယကံမည်၏၊ ဥဘယေတိဝိ၊ သိတင်းကြီး-သိတင်းငယ်-နှစ်ပါးတို့သည်လည်း၊ ဒုန္နိက္ခိတ္တာနံ၊ မကောင်းသဖြင့်-ထားအပ်ကုန်သော၊ ဒါရုဘဏ္ဍာဒိနံ၊ သစ်တဏှာအစရှိသည်တို့ကို၊ ဟေသု၊ ထိုထားသော- ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌၊ အဝဉာဏံ၊ မထိမ့်မြင်ကို၊ အကတွာ၊ မပြုမူ၍၊ အတ္တနာ၊ မိမိသည်၊ ဒုန္နိက္ခိတ္တာနံ၊ ရိယ၊ မကောင်းသဖြင့်ထားအပ်ကုန်သော-ပရိက္ခရာတို့ကဲ့သို့၊ ပဋိဿာမနံ၊ သိုမှီးခြင်းသည်၊ ပရေဗ္ဗုခါ၊ မျက်ကွယ်၌၊ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော၊ ကာယကမ္မံနာမ၊ ကာယကံမည်၏၊ ဧဝတ္ထေရော၊ ဧဝတံ၊ မထေရ်၊ တိဿတ္ထေရော၊ တိဿမထေရ်၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပပ္ပယု၊ ပြီးမြင့်၍၊ ဝစနံ၊ စကားကိုဆိုခြင်းသည်၊ သဗ္ဗုခါ၊ မျက်မှောက်၌၊ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော၊ ဝစိကမ္မံနာမ၊ ဝစိကံမည်၏၊ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌၊ အသန္တံ၊ ပန၊ ထင်ရှားမရှိသော- မထေရ်ကိုကား၊ ပဋိပတ္တိန္တဿ၊ မေးသော ရဟန်းအား၊ ကုဟိ၊ အဘယ်အရပ်သို့၊ အမှောက်၊ ငါတို့၏၊ တိဿတ္ထေရော၊ တိဿမထေရ်သည်၊ ဝတော၊ သွားသနည်း၊ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌၊ အာဂမိဿ၊ တိနုခေါ၊ လာဘာလတ္တံ့နည်း၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ မမာယန၊ ဝစနံ၊ မြတ်နိုးတနာ-ဆိုခြင်းသည်၊ ပရေဗ္ဗုခါ၊ မျက်ကွယ်၌၊ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော၊ ဝစိကမ္မံနာမ၊ ဝစိကံမည်၏၊ မေတ္တာသိနေဟသိနိဒ္ဓါနိ၊ မေတ္တာတည်းဟူသော-အစေးဖြင့်သိပ်မွေ့ကုန်သော၊ နယနာနိပန၊ မျက်စိတို့ကိုကား၊ ဥပ္ပမိတု၊ တွင်၍၊ သုပ္ပသန္နေန၊ အလွန်ကြည်လင်စွာသော၊ မုခေန၊ မျက်နှာဖြင့်၊ ဩလောကနံ၊ ကြည့်ခြင်းသည်၊ သဗ္ဗုခါ၊ မျက်မှောက်၌၊ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော၊ မနောကမ္မံနာမ၊ မနောကံမည်၏၊ ဧဝတ္ထေရော၊ ဧဝတံ၊ မထေရ်သည်၊ တိဿတ္ထေရော၊ တိဿမထေရ်သည်၊ အရာဂေါ၊ အနာကင်းသည်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း၊ အပ္ပါပဒေ၊ အနာနည်းသည်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သမန္နာဟာရဏံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ ပရေဗ္ဗုခါ၊ မျက်ကွယ်၌၊ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော၊ မနောကမ္မံနာမ၊ မနောကံမည်၏၊

လာဘာတိ၊ လာဘာဟူသည်ကား၊ စိဝရာဒယော၊ သင်္ကန်းအစရှိကုန်သော၊ လဒ္ဓပစ္စယာ၊ ရအပ်သောပစ္စည်းတို့တည်း၊ ဓမ္မိကာတိ၊ ဓမ္မိကာဟူသည်ကား၊ ကုဟာနာဒိ ဘေဒံ၊ စဉ်းလဲခြင်း - လျှို့ဝှက်ခြင်း-အစ ရှိသည့် အပြားရှိသော၊ မိစ္ဆာဇိဝံ၊ မိစ္ဆာဇိဝံကို၊ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြည်၍၊ ဓမ္မေန၊ တရားနှင့်၊ သမေန၊ လျော်ညီသဖြင့်၊ တိက္ခာဂရိယ၊ ဝတ္တေန၊ ဆွမ်းခံသွားခြင်းတည်းဟူသောဝတ်ဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နသး၊ ဖြစ်ကုန်သော- ပစ္စည်းတို့တည်း၊ အန္တမသော

ပတ္တပရိယာပန္နမတ္တဗ္ဗိတိ၊ အန္တမသောပတ္တပရိယာပန္နမတ္တဗ္ဗိဟူသညံကာ၊
 ပန္နိမကောဋိယာ၊ နည်းစွါသောအဆုံးအားဖြင့်၊ ပတ္တ၊ သပိတ်၌၊ ပရိယာပန္နံ
 ရောကာမျှသာဖြစ်သော-အာဟာရတည်း။ ပတ္တဿ၊ သပိတ်၏၊ အန္တော
 ဂကံ၊ အတွင်းသို့ရောက်သော၊ ဗ္ဗိတ္တိကဋ္ဌန္တ၊ ဘိက္ခာမတ္တဗ္ဗိ၊ နှစ်ယောင်းမ
 သုံးယောင်းမ-မျှသောဆွမ်းမျှသည်လည်း။ အပ္ပဗ္ဗိတိတတ္ထ ဘောဂိတိတ္ထေ။
 အပ္ပဗ္ဗိတိတတ္ထဘောဂိဟူသော-ဤပုန်၌၊ အာမိသပဗ္ဗိတိတတ္ထဉ္စ၊ အာမိသံကို
 ခွဲဝေခြင်း-လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလပဗ္ဗိတိတတ္ထဉ္စ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုခွဲဝေခြင်း-လည်း
 ကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဗ္ဗိတိတတ္ထာနာမ၊ အသီးခွဲဝေခြင်းတို့သည်ကား၊ နေ၊
 နှစ်ပါးတို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်း၊ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်သော
 ဆွမ်းသက်န်းစသောပစ္စည်းကို၊ ဒဿာမိ၊ ပေးလှူအံ့၊ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှအတိုင်း
 အရှည်ရှိသော-ပစ္စည်းကို၊ နဒဿာမိ၊ မပေးလှူအံ့၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဗိတ္တေန၊
 စိတ်ဖြင့်၊ ဝိဘဇနံ၊ အသီးခွဲဝေခြင်းသည်။ အာမိသပဗ္ဗိတိတတ္ထံနာမ၊ အာမိ
 သကို- အသီးခွဲဝေခြင်းမည်၏၊ အသုကဿ၊ ဤမည်သော ရဟန်းအား၊
 ဒဿာမိ၊ လှူအံ့၊ အသုကဿ၊ ဤမည်သောရဟန်းအား၊ နဒဿာမိ၊ မလှူအံ့၊
 ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဗိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်၊ ဝိဘဇနံပန၊ အသီးခွဲဝေခြင်းသည်ကား၊
 ပုဂ္ဂလပဗ္ဗိတိတတ္ထံနာမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အသီးခွဲဝေသည် မည်၏၊ တဒုဘယဗ္ဗိ၊
 ထိုနှစ်ပါးစုံသော- ခွဲဝေခြင်းကိုလည်း။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍၊ ယောဘိက္ခု၊
 အကြင်ရဟန်းသည်။ အပ္ပဗ္ဗိတိတတ္ထံ၊ အသီးမခွဲဝေအပ်သော-ပစ္စည်းကို၊
 ဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်၏၊ အယံဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်။ အပ္ပဗ္ဗိတိတတ္ထဘောဂိ
 နာမ၊ အသီးမခွဲဝေအပ်သောပစ္စည်းကို-သုံးဆောင်သည်မည်ကုန်၏၊ ဘိလ ၀
 ဝန္တေဟိသဗြဟ္မစာရိဟိသာစာရဏဘောဂိတိတ္ထေ၊ ဘိလဝန္တေဟိသဗြဟ္မ
 စာရိဟိ သာစာရဏ ဘောဂိဟူသော-ဤပုန်၌၊ သာစာရဏဘောဂိနေ၊
 ဘိတင်းသုံးဘော်တို့နှင့် ဆက်ဆံသော- သုံးဆောင်သောရဟန်း၏၊ ဣဒံ၊
 ဤဆိုလတ္တံ့၊ သည်ကား၊ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာတည်း။ ယံပင်လောဘံ၊ အကြင်
 အကြင်လောဘ်သည်၊ ပဏိတံ၊ မွန်မြတ်သောပစ္စည်းကို၊ လောဘိ၊ ရ၏၊ တံတံ
 လောဘံ၊ ထိုထိုလောဘ်ကို၊ လောဘေန၊ မိမိလောဘ်ဖြင့်၊ လောဘဇိဂိသနာမုခေန၊
 လူတို့မှဖြစ်သောလောဘ်ကိုရလို၍-တောင့်တခြင်းကိုအရင်းမူသဖြင့်၊ ဂိဟိ
 နံ၊ လူတို့အား၊ နေဝ ဒေတိ၊ မပေး၊ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ နပရိဘုဉ္ဇတိ၊ မသုံး
 ဆောင်၊ ပဗ္ဗိဂ္ဂဏှန္တောဝါ၊ ခံယူသောရဟန်းသည်လည်း။ သံစောန၊ သံစာ
 နှင့်၊ သာစာရဏံ၊ ဆက်ဆံခြင်းရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ဂဟေတွာ၊ ခံပြီး၍၊ စာယန္တိ၊ ကျောက်စည်ကို၊ ပဟရိတွာ၊ ခုတ်၍၊ ပရိ

၅၉၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

တုတ္တိတဗ္ဗံ၊ သုံးဆောင်အပ်သော၊ သံဃသန္တကံဝိယ၊ သင်္ဃာဏိဥစ္စာကို ကဲ့သို့၊ ပဿတိ၊ ရှု၏။

ဣဒံပနသာရဏီယဓမ္မံ၊ ဤသာရဏီယဓမ္မကို။ ကော၊ အဘယ်သူသည်၊ ပူရေထိ၊ ဖြည့်သနည်း၊ ကော၊ အဘယ်သူသည်၊ နပူရေထိ၊ မဖြည့်သနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဒုသိလော၊ သီလမရှိသော-ရဟန်းသည်။ နပူရေထိ၊ မဖြည့်၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ အဿ၊ ထိုဒုသိလ-ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သန္တကံဥစ္စာကို၊ သီလဝတ္တံ၊ သီလဝတ္တပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နဂဏ္ဌန္တိ၊ မခံကုန်၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ နပူရေထိ၊ မဖြည့်၊ ပရိသုန္ဓသီလောပန၊ စင်ကြယ်သောသီလရှိသော-ရဟန်းသည်ကား၊ ဝတ္တံ၊ ပြုရာသောဝတ်ကို၊ ခဏ္ဍေန္တော၊ ဖြတ်လျက်၊ ပူရေထိ၊ ဖြည့်၏၊ တတြိ ဝစနေ၊ ထိုစကားရပ်၌၊ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား၊ ဝတ္တံ၊ ပြုရာသောဝတ်တည်း၊ ယောဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဩဒိဿကံ၊ ရည်ညွှန်းသည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ မတုဝါ၊ အမိအားလည်းကောင်း၊ ပိတုဝါ အဘအားလည်းကောင်း၊ အာစရိယပဏ္ဏာယာဒိနံဝါ၊ ဘာရာဥပဏ္ဏာယ်အစရှိသောသူတို့အားလည်းကောင်း၊ ဒေတိ၊ လှူ၏၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်သော၊ တံ၊ ထိုဝတ္ထုကို၊ ဒေတိ၊ ပေးသည်မည်၏၊ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား၊ သာရဏီယဓမ္မောပန၊ သာရဏီယဓမ္မသည်ကား၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ပလိဗောဓဇ္ဈနံနာမ၊ ပလိဗောဓကို-သုခသင်ခြင်းမည်သည်ကား၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သာရဏီယဓမ္မော၊ သာရဏီယဓမ္မသည်၊ မုတ္တပလိဗောဓဿဝ၊ ပလိဗောဓမှလွတ်ပြီးသောရဟန်းအားသာလျှင်၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏၊ ဩဒိဿ၊ ရည်ညွှန်း၍၊ ကဇောန္တေန၊ ပြုသော၊ တေနပန၊ ထိုသာရဏီယဓမ္မကိုဖြည့်သောရဟန်းသည်ကား၊ ဝိလာနဝိလာနုပဋ္ဌကအာဂန္တုက ဝမိကာနဉ္စေ၊ နာသောရဟန်း-သူနာကိုလုပ်ကျွေးသောရဟန်းအာဂန္တုက ရဟန်း-ဝမိကရဟန်းတို့အား လည်းကောင်း၊ သင်္ဃာဓိပတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ သင်္ကန်းသပိတ်ကို-ကိုင်ယူခြင်းကို၊ အဇာနန္တဿ၊ မသိသော၊ နဝပဗ္ဗဇိတဿစ၊ အသစ်ဖြစ်သော-ရဟန်းအားလည်းကောင်း၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်သော၊ ဧတေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား၊ ခတွာ၊ ပေးပြီး၍၊ အဝဿသံ၊ အကြွင်းကို၊ ထေရာသနတော၊ မထေရ်ကြီးနေရာမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ထောကံထောကံ၊ အနည်းငယ်-အနည်းငယ်ကို၊ အဒတွာ၊ မလှူမူ၍၊ ယောဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ ယတ္ထကံ၊ အကြင်မျှလောက်သောပစ္စည်းကို၊ ဂဏ္ဌတိယူ၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား၊ တတ္ထကံ၊ ထိုမျှလောက်သောပစ္စည်းကို၊ ဒါတဗ္ဗံ

ပေးအပ်၏။ အဝသိဋ္ဌေးအကြွင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိသော်၊ ဝုန်းတဘန်း၊
 ပိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်းအလို၊ ဌ၊ စရိတွာ၊ သွား၍၊ ထေရာသနတော၊ မထေရ်ကြီး
 နေရာမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ယံယံ၊ အကြွင်းအကြွင်းပစ္စည်းသည်။ ပဏီတံ၊ မြတ်
 ၏၊ တံတံ၊ ထိုထိုသို့သောပစ္စည်းကို၊ ဒေတွာ၊ လှူ၍၊ သေသံ၊ အကြွင်းကို၊ ဘုဉ္ဇူ
 တဗ္ဗံ၊ သုံးဆောင်အပ်၏။ သီလဝန္တေ၊ ဟိတိ၊ သီလဝန္တေ၊ ဟိဟူ၍၊ ဝစနတော
 ဟောတော် မူသောကြောင့်၊ ဒုဿီလဿ၊ သီလမရှိသော ရဟန်းအား၊
 အဒါတုမ္ပိ၊ မလှူဘဲနေခြင်းငှါလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏၊ အပံပနသာရဏီယ
 ဓမ္မော၊ ဤသာရဏီယ-ဓမ္မမည်သည်ကား၊ အသိက္ခိတာယ၊ မသင်အပ်
 သေးသော၊ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်၌၊ အပူရော၊ မပြည့်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
 သိက္ခိတာယ၊ သင်အပ်ပြီးသော၊ ပရိသာယာပိ၊ ပရိသတ်၌လည်း၊ ယော
 ဘိက္ခု၊ အကြွင်းရဟန်းသည်။ အညတော၊ တပါးသော-အရပ်မှ၊ လာတိ၊
 ရ၏၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ နဂဏ္ဍာတိ၊ မယူ၊ အညတော၊ တပါး
 သောအရပ်မှ၊ အလဘန္တေ၊ မရသော်လည်း၊ ပမာဏမေဝ၊ အတိုင်း
 အရှည်ကိုသာလျှင်၊ ဂဏ္ဍတိ၊ ယူ၏၊ အဘိရေကံ၊ အလွန်ကို၊ နဂဏ္ဍာတိ၊
 မယူ၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ အယညပနသာရဏီယဓမ္မော၊ ဤသာရဏီယ ဓမ္မမည်
 သည်၊ ဝုနုပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ၊ ပိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်းအလို၊ ဌ၊ စရိတွာ၊ သွား၍၊
 လဋ္ဌံလဋ္ဌံ၊ ရတိုင်း-ရတိုင်းကို၊ ဒေန္တဿ၊ ပေးသောရဟန်းအား၊ ဧဒဿ
 တိဝဿဟိ၊ တဆဲ့နှစ်နှစ်တို့ဖြင့်၊ ပူရေတိ၊ ဖြည့်၏၊ တတော၊ ထိုတဆဲ့
 နှစ်နှစ်အောက်၊ ဩရံ၊ ယုတ်သည်ဖြစ်အံ့၊ နပူရေတိ၊ မပြည့်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊
 သစေ၊ အကယ်၍၊ ဧဒဿမေဝိဝဿ၊ တဆယ်နှစ်နှစ်တို့၌လည်း၊ သာရ
 ဏီယဓမ္မပူရကော၊ သာရဏီယဓမ္မကို-ဖြည့်သော ရဟန်းသည်၊ ပိဏ္ဏပါ
 တပူရပတ္တံ၊ ဆွမ်းပြည့်သော-သပိတ်ကို၊ အာသနသာလာယ၊ ဆွမ်းစား
 စံရပ်၌၊ ဌပေတွာ၊ ထားခဲ့၍၊ နှာယိတုံ၊ ရေချိုးခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ၊ သွား၏၊ သဗ်
 ထေရာစ၊ သဗ်ထေရ်သည်လည်း၊ ဒေသပတ္တော၊ ထိုသပိတ်သည်၊
 ကဿ၊ အဘယ်ရဟန်း၏၊ ပတ္တော၊ သပိတ်နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုန္တိ၊ မေး၏၊
 သာရဏီယ ဓမ္မပူရကဿ၊ သာရဏီယ ဓမ္မကို-ဖြည့်သော ရဟန်း၏၊
 ပတ္တော၊ သပိတ်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တော၊ လျှောက်ဆိုပေသော်၊ နံ၊ ထို
 သပိတ်ကို၊ အာဟရထ၊ ဆောင်ခဲ့ကုန်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံး
 စုံသော၊ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ဆွမ်းကို၊ ပိစာရေတွာ၊ စီရင်၍၊ ဘုဉ္ဇူတွာ၊ စား၍၊ ရိတ္တ
 ပတ္တံ၊ ဆွမ်းမရှိသော-အချည်းနှီးသောသပိတ်ကို၊ ဌပေတိ၊ ထား၏၊ အထ၊
 ထိုအခါ၌၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုသာရဏီယ-ရဟန်းသည်၊ ရိတ္တပတ္တံ၊ ဆွမ်းမရှိ

၅၆၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

သော-အချည်းနှီးသောသပိတ်ကို၊ ဒိသွာ၊မြင်၍၊မယှံ၊ငါ၏။ ဘတ္တံ၊ဆွမ်း
ကို။အသေသိတွာ၊မစွန့်မူ၍။ ပရိဘုဉ္ဇိ၊သု၊စားကုန်ပြီး။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဒေါမန
သံ၊နှလုံးမသာယာခြင်းကို၊ဥပ္ပါဒေတိ၊ဖြစ်စေ၏။ သာရဏီယဓမ္မော၊သာ
ရဏီယဓမ္မသည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ပျက်၏။ ပုန၊တဖန်၊ ခွါဒသဝဿာနိ၊ တဆဲ့
နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ပူရေတဗ္ဗော၊ဖြည့်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဟိသစ္စံ၊
မှန်၏။ဧသဧသော၊ဤရဟန်းသည်။ တိတ္ထိယပရိဝါသသဒိသော၊တိတ္ထိတို့
အားပေးအပ်သောပရိဝတ်နှင့်တူသည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ သကိံ၊တကြိမ်။
ခဏ္ဍော၊ကျိုးပြတ်ခြင်းသည်။ ဇာတော၊ဖြစ်လတ်သော်။ ပုန၊တဖန်၊ ပူရေ
တဗ္ဗော၊ဖြည့်အပ်၏။ယောပနဘိက္ခု၊ အကြွင်ရဟန်းသည်။ မေ၊ငါ့အား။
လာဘာဝံတ၊အရတော်ပေစွတကား။မေ၊ငါ့အား။သုလန္တဝတ၊ကောင်းစွာ
ရခြင်းတည်း။ယသမေ၊အကြွင်ငါ၏။ ပတ္တဂတံ၊ သပိတ်၌ရောက်သော
ဆွမ်းကို။အနာပုစ္ဆာဝ၊မပန်ကြားမူ၍သာလျှင်၊သဗြဟ္မစာရိ၊သီတင်းသုံး
တော်ရဟန်းတို့သည်။ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊သုံးဆောင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ သော
မနသံ၊ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ ဇနေတိ၊ဖြစ်စေ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။
သာရဏီယဓမ္မော၊ သာရဏီယဓမ္မသည်။ ပုဏ္ဏောနာမ၊ ပြည့်သည်မည်
သည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ဧဝံ၊ဤသို့။ ပူရိတသာရဏီယဓမ္မသာပန၊ဖြည့်အပ်
ပြီးသောသာရဏီယဓမ္မရှိသောရဟန်းအားကား။ဣဿာ၊ငြိ၊ရူခြင်းသည်။
နေဝဟောတိ၊မရှိ၊မစ္ဆ၊ရိ၊ဝံ၊ဝန်တို့ခြင်းသည်။ နဟောတိ၊မဖြစ်၊မနုဿာနံ၊
လူတို့၏။ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ သုလဘ ပစ္စယော၊ ရ
လွယ်သော-ပစ္စည်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ အဿ၊ထိုသာရဏီယဓမ္မ
ကိုဖြည့်သောရဟန်း၏။ ပတ္တဂတံ၊ သပိတ်သို့ရောက်သော-ခဲဘွယ်ဘော
ဇဉ်သည်။ ဒိယမာနံပိ၊ သူတပါးတို့အား ပေးလှူသော်လည်း။ နဒိယတိ၊
မကုန်နိုင်။ ဘာဇနိယဘဏ္ဍာဌာနေ၊ ဘဏ္ဍာကို ဝေဘန်ရောအရပ်၌၊ အဂ္ဂ
ဘဏ္ဍံ၊သက်န်းစသော-ဘဏ္ဍာဦးကို။လဘတိ၊ရ၏။တယေဝါ၊တေးသည်
လည်းကောင်း၊ဆာတကေဝါ၊ ပွတ်သိပ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ သမ္ပ
တ္တေ၊ရောက်လတ်သည်ရှိသော်၊ဒေဝတာ၊နတ်တို့သည်၊ဥဿုက္ကံ၊ကြောင့်
ကြခြင်းသို့၊အာပဇ္ဇန္တိ၊ရောက်ကုန်၏။

တတြဝစနေ၊ထိုစကားရပ်၌၊ဣမာနိ၊ဤဆိုလတ္တံ့၊သည်တို့ကား။ဝတ္ထု၊
နိ၊ဝတ္ထုတို့တည်း။ကိရ၊ အဆင့်စကားကြားဘူးသည်ကိုဆိုပြီးအံ့။ လေဏာ
ဂိဂိဝါသီတိဿတ္ထေရော၊လေဏဂိဂိဝါသီတိဿ-မထေရ်သည်၊မဟာဂိဂိ

ဂါမံ၊ မဟာဂိရိရွာကို ဥပနိဿာယ၊ ဖြိန္တ၊ ဝသတိ၊ နေဇ္ဇိ၊ ပညာသမဟာထေရာ
ငါးကျိပ်သော-မထေရ် ကြီးတို့သည်၊ နာဂဒီပံ၊ နာဂဒီပကျွန်းသို့၊ စေတိ
ယဝန္တနတ္ထာယ၊ ရာဇာရတန-စေတီကို ရှိခိုးခြင်းငှါ၊ ဝန္တန္တော၊ သွားကုန်
သည်ရှိသော်၊ ဂိရိဂါမေ၊ ဂိရိရွာ၌၊ ဝိဇ္ဇာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ စရိတွာ၊ သွား
၍၊ ကိဉ္စိ၊ တစ်ခုတစ်ခုသော-ခဲသွယ်သောဇဉ်ကို၊ အသဘိတွာ၊ မရသော
ကြောင့်၊ နိက္ခမိံသု၊ ထွက်ကုန်ပြီ၊ ထေရော၊ တိဿ မထေရ်သည်၊ ပဝိ
သန္တော၊ ဆွမ်းခံဝင်သည်ရှိသော်၊ ထေရေထေရာထိမထေရ်တို့ကို၊ ဒိသွာ၊
မြင်၍၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့၊ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို၊ လန္တံ၊ ရပါ၏လော၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ ပုန္တိ၊ မေး၏၊ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်၊ ဝိစရိယာ၊ ဆွမ်းခံသွားခဲ့ကုန်ပြီ၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်ပြီ၊ သော၊ ထိုတိဿမထေရ်သည်၊ အလန္တဘာဝံ၊ မရ
သည်၏-အဖြစ်ကို၊ ဥ တွာ၊ သိ၍၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့၊ ယာဝ၊ အကြင်မျှ
လောက်၊ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်၊ အာဂန္တမိ၊ ပြန်လာ၏၊ တာဝ၊ ထိုမျှ
လောက်၊ ဣဓေဝ၊ ဤအရပ်၌သာလျှင်၊ ဟောထ၊ ဖြစ်တော်မူပါကုန်လော၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံ၊ ဆို၏၊ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်၊ မပဉ်ပညာသဇနာ၊ ငါတို့ငါး
ကျိပ်သောရဟန်းတို့သည်၊ ပတ္တတေမနမတ္တံပိ၊ သပိတ်စွပ်လောက်ရုံမျှကို
လည်း၊ နလဘိမှာ၊ မရခဲ့ကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ၊
အရှင်ဘုရားတို့၊ နေဝါသိကာနာမ၊ အမြဲနေသော-ရဟန်းတို့ မည်သည်
ကား၊ ပဋိပလ္လာ၊ စွမ်းနှိုင်းကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ အလဘန္တာပိ၊
မရကုန် သော်လည်း၊ ဘိက္ခာစာရ မဂ္ဂသဘာဝံ၊ ဆွမ်းခံရာခရီးလမ်း၏
သဘောကို၊ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံ၊ ဆို၏၊ ထေရာ၊ မထေရ်
တို့သည်၊ အာဂမိံသု၊ သွားလေကုန်ပြီ၊ ထေရော၊ တိဿမထေရ်သည်၊ ဂါမံ၊
ရွာသို့၊ ပါပိသိ၊ ဝင်လေ၏၊ ဓုရုဂေဟေယေဝ၊ ရှေးဦးဖြစ်သော-အိမ်၌သာ
လျှင်၊ မဟာဥပါသိကာ၊ ဒါယိကာမကြီးသည်၊ ဝိရဘတ္တံ၊ နို့ရည်နှင့်ရော
သောဆွမ်းကို၊ သန္တေတွာ၊ စီရင်၍၊ ထေရံ၊ မထေရ်ကို၊ ဩလောကယမာ
နာ၊ ကြည့်မျှော်လျက်၊ ဌတော၊ ရပ်၏၊ ထေရေ၊ တိဿမထေရ်သည်၊ နှါရံ၊
တံခါးဝသို့၊ သမ္ပတ္တေယေဝ၊ ရောက်သော်သာလျှင်၊ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို၊
ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍၊ အဒါသိ၊ လှူ၏၊ သော၊ ထိုတိဿ-မထေရ်သည်၊ တံ၊
ထိုနှို့ရည်နှင့်ရောသော ဆွမ်းကို၊ အာဒါယ၊ ယူခဲ့၍၊ ထေရာနံ၊ မထေရ်တို့
၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဝန္တော၊ သွား၍၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့၊ ဝဏ္ဏထ၊
ခံတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သံဃာတ္ထေရံ၊ သံဃာမထေရ်ကို၊ အာဟံ၊
လျှောက်၏၊ ထေရော၊ သံဃာ ထေရ်သည်၊ ဒတ္တကေဟိ၊ ဤမျှ ငါးကျိပ်

၅၆၀ မူလပဏ္ဏာသ-ဗိမ္ဗကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ အမှတ်၊ ငါတို့သည်၊ ကိစ္စ၊ တစ်ခုတစ်ခုသော
 ခဲတွယ်ဘောဇဉ်ကိုမျှ၊ နုလဒ္ဓံ၊ မရအပ်၊ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်၊ အတိသိစာ
 မေဝ၊ သောလျင်စွာသာလျှင်၊ ဂဟေတွာ၊ ခံယူခဲ့၍၊ အာဂတော၊ လာ၏၊
 ကိန္နဝေါ၊ အကြောင်းအတတ်သို့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍၊ သေသာနံ၊
 ကြွင်းကုန်သော-ရဟန်းတို့၏၊ ရခံ၊ မျက်နှာကို၊ ဩလောကေတိ၊ ကြည့်၏၊
 ထေရော၊ တိဿ-မထေရ်သည်၊ ဩလောကနာကာရေနေဝ၊ ကြည့်သော
 အခြင်းအရာဖြင့် သာလျှင်၊ ဥတွာ၊ သိ၍၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ ဓမ္မေန၊
 တရားနှင့်၊ သမေန၊ ညီသဖြင့်၊ လဒ္ဓိပစ္စပါတော၊ ရအပ်သောဆွမ်းတည်း၊
 နိက္ကုတ္တုစွာ၊ ကုက္ကုစ္စ ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဂဗ္ဘထ၊ ခံတော်မူပါကုန်၊
 ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ဆို၍၊ အာဒိတော၊ အစမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ သဗ္ဗေသံ၊
 ခပ်သိမ်းကုန်သော-ရဟန်းတို့အား၊ ယာဝဒတ္ထံ၊ အလိုရှိတိုင်း၊ ဒတွာ၊ လှူ၍၊
 အတ္တနာပိ၊ မိမိသည်လည်း၊ ယာဝဒတ္ထံ၊ အလိုရှိတိုင်း၊ ဘုဉ္ဇိ၊ သုံးဆောင်၏၊
 အထ၊ ထိုအခါ၌၊ နံ၊ ထိုတိဿမထေရ်ကို၊ ဘတ္တကိစ္စဝသာနေ၊ ဆွမ်းဘုဉ်း
 ပေးသော ကိစ္စအဆုံး၌၊ ထေရော၊ မထေရ်တို့သည်၊ ပုစ္ဆိံသု၊ မေးကုန်၏၊
 အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်၊ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌၊ လောကုတ္တရေဓမ္မံ၊ လောကုတ္တရာ
 တရားကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈိ၊ ထိုးထွင်း၍သိသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုစ္ဆိံသု၊ မေးကုန်ပြီ၊
 ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့၊ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား၊ လောကုတ္တရေဓမ္မော၊ လော
 ကုတ္တရာ-တရားသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ လျှောက်ဆို၏၊ အာဝု
 သော၊ ငါ့ရှင်၊ ဈာနလာဘိ၊ ဈာန်ကိုရသည်၊ အသိ၊ ဖြစ်ပေသလော၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ပုစ္ဆိံသု၊ မေးကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့၊ တေဓိ၊ ဤဈာန်တရား
 သည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ လျှောက်ဆို၏၊ အာဝုသော၊
 ငါ့ရှင်၊ ပါဠိဟာရိယံ၊ တန်ခိုးပြာဠိဟာသည်၊ ဒိဿတိနနု၊ ထင်သည်မဟုတ်
 တုံလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့၊ မေမ
 ယာ၊ အကျွန်ုပ်သည်၊ သာရုဏီယဓမ္မော၊ သာရုဏီယဓမ္မကို၊ ပူရိတော၊
 ဖြည့်အပ်၏၊ တဿမေ၊ ထိုအကျွန်ုပ်အား၊ ပူရိတကာလတော၊ သာရုဏီ
 ယဓမ္မ၏- ဖြည့်သောအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ဘိက္ခုသဟဿံ၊ ရဟန်းတ
 ထောင်သည်၊ သဓေဝိဟောတိ၊ အကယ်၍လည်းဖြစ်အံ့၊ ပတ္တဂတံ၊ သပိတ်
 ၌တည်သော- ဆွမ်းသည်၊ နနိယတိ၊ မကုန်နိုင်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊
 လျှောက်ဆို၏၊ သပ္ပုရိသ၊ သူတော်ကောင်း၊ သာရုသာရ၊ ကောင်းစွာကောင်း
 စွာတုမ္ဘာကံ၊ သင်သူတော်ကောင်းတို့အား၊ ဣဒံ၊ ဤသာရုဏီယ ဓမ္မကို
 ဖြည့်ခြင်းသည်၊ အနုစ္ဆရိကံ၊ လျှောက်ပတ်လှပေ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟံသု၊

၁၁

ဆိုကုန်ပြီ။ ဣဒံ။ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ တာဝံ။ ရှေးဦးစွာ။ ယံပတ္တဂတံနိ
ယတိတိတ္ထေ။ ယံပတ္တဂတံနိယတိဟူသောဤဝုဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ ဝတ္ထု။ ဝတ္ထုတည်း။ ။

အယမေဝ တိဿတ္ထေရော။ ဤတိဿ မထေဂ်သည်သာလျှင်။ စေတိ
ယပဗ္ဗတေစေတိယတောင်၌။ ဂိရိဘဏ္ဍမဟာပူဇာယ။ တောင်၌သင်္ကန်းဟူ
သောများစွာသော ပူဇော်ခြင်းဖြင့်ဒါနဌာနံ။ လှူရာအရပ်သို့။ ဂတိံ။ ရောက်၍။
ဣမသ္မိဒါနေ။ ဤအလှူ၌။ ဝရဘဏ္ဍ။ မြတ်သောသင်္ကန်းဘဏ္ဍာသည်။ ကိံ။
အဘယ်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသနည်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝုဒ္ဓိန္ဒြိယမေဇ္ဈိယန္တေ။ အရှင်
ဘုရား။ ဧဒဿသုကာ။ နှစ်စုံသောပုဆိုးရှိ၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အာဟံသုဆိုကုန်၏။
ဧတေ။ ထိုနှစ်ထည်သောပုဆိုးတို့သည်။ မဟံ။ ငါအား။ ပါပုဏိဿန္တိ။ ရောက်
ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ။ ဤသို့။ အာဟံဆို၏။ တံဝစနံ။ ထိုစကားကို။ သုတွာ။ ကြား
၍။ အမတ္ထေ။ အမတ်သည်။ ရညော။ မင်းအား။ အာရောစေသိ။ ကြားလျှောက်
၏။ ဧကောဒဟရော။ ပဉ္စင်းငယ်တယောက်သည်။ ဧဝံ။ ဤသို့မြတ်သော
ပုဆိုးစုံသည်-ငါအားရောက်လတ္တံ့ဟူ၍။ ဝဒတိဆို၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အာ
ရောစေတိ။ ကြား၏။ ဒဟရဿ။ ပဉ္စင်းငယ်အား။ ဧဝံစိတ္တံ။ ဤသို့ပစ္စည်း၌
မက်မောသောစိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ။ ဖြစ်၏။ မဟာထေရာနံပန။ မထေဂ်ကြီးတို့
အားကား။ သုရမဿသုကာ။ သိမ်မွေ့သော-ပုဆိုးတို့သည်။ ဝုဒ္ဓိန္ဒြိယသင်္ဂ
ကုန်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝတွာဆို၍။ မဟာထေရာနံ။ မထေဂ်ကြီးတို့အား။
ဒဿသိတိ။ လှူအံ့ဟူ၍။ ဌပေတိ။ ထား၏။ ဘိက္ခုသံဃော။ ရဟန်းသံဃာ
သည်။ ပဋိပါဒိယာ။ အစဉ်အားဖြင့်။ ဌိတေ။ တည်လတ်သည် ရှိသော်။
ဒေန္တဿ။ လှူသော။ တဿ။ ထိုပုဆိုး၏။ မတ္ထကေ။ အပေါ်၌။ ဌပိတဘိယံ။ ထား
သည်လည်းဖြန်ကုန်သော။ ဧဒဿသုကာ။ နှစ်ထည်သော-ပုဆိုးတို့သည်။
ဟတ္ထံလက်သို့။ နာရောဟန္တိ။ မရောက်နိုင်ကုန်။ အညေဝ။ တပါးသော
ပုဆိုးတို့သည်သာလျှင်။ အာရောဟန္တိ။ ရောက်ကုန်၏။ ဒဟရဿ။ ပဉ္စင်း
ငယ်အား။ ဒါနကာလေပန။ လှူသောအခါ၌ကား။ ပာဉ္စံလက်ကို။ အာရ
ဌန္တိ။ တက်လာကုန်၏။ သောရာဇာ။ ထိုမင်းသည်။ တဿ။ ထိုပဉ္စင်းငယ်
၏။ ဟတ္ထေလက်၌။ ဌပေတွာ။ ထား၍။ အမတ္ထဿ။ အမတ်၏။ မုခံ။ မျက်နှာ
ကို။ ဩလောကေန္တော။ ကြည့်သည်ရှိသော်။ ဒဟရံ။ ပဉ္စင်းငယ်ကို။ နိသိ
ဒါပေတွာ။ နေစေ၍။ ဒါနံ။ အလှူကို။ ဒတွာ။ လှူပြီး၍။ သံဃံ။ သံဃာကို။
ဝိဿန္တေတွာ။ လွှတ်လိုက်၍။ ဒဟရ သန္တိကေ။ ပဉ္စင်းငယ်၏အထံ၌။ နိသိ
ဒိတွာ။ ထိုင်၍။ ဘန္တေ။ အရှင်ဘုရား။ ဣဓံဓမ္မံ။ ဤတရားကို။ ကဒါ။ အဘယ်

၆၀၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

အခါ၌၊ ပဋိဝိဇ္ဈိတ္တံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟာ၊
 လျှောက်ဆို၏။ သော၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်သည်။ ပရိယာယေနိ၊ ပရိယာယအား
 ဖြင့်လည်း။ အသန္တံ၊ ထင်ရှားမရှိသော-လောကုတ္တရာ တရားကို၊ အဝ
 ဒန္တော၊ မဆိုလိုသည်ဖြစ်၍၊ မဟာရာဇ၊ မင်းမြတ်၊ မဟံ၊ ငါအား၊ လော
 ကုတ္တရဓမ္မော၊ လောကုတ္တရာတရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာ
 ဟာ၊ ဆို၏။ ဘန္တော၊ အရှင်ဘုရား၊ ဝုဠေ၊ မလ္လဝီ-ရှေးအဘိုး၌၊ အဝဂုတ္တနု၊
 ငါ့အားရောက်လတ္တံ့ ဟု-ဆိုတော်မူသည် မဟုတ်တုံလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 အာဟာ၊ လျှောက်ဆို၏။ မဟာရာဇ၊ မင်းမြတ်၊ အာမ၊ ဆိုသည်မှန်၏။ အဟံ၊
 ငါကား၊ သာရဏီယဓမ္မပူရကော၊ သာရဏီယဓမ္မကို-ဖြည့်သောသူတည်း။
 တဿမေ၊ ထိုငါ့အား၊ ဓမ္မဿ၊ သာရဏီယဓမ္မ၏၊ ပူရိတကာလတော၊
 ပြည့်သောအခါမှ၊ ပဌာယ၊ စ၍၊ ဘာဇနိယဋ္ဌာနေ၊ သင်္ကန်းပစ္စည်းကို-ဝေ
 ဘန်ရာအရပ်၌၊ အဂ္ဂဘဏ္ဍံ၊ မြတ်သောသင်္ကန်းသည်။ ပါဝုဏ္ဍာတိ၊ ရောက်
 ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟာ၊ ဆို၏။ ဘန္တော၊ အရှင်ဘုရား၊ သာရဿာရ၊ ကောင်း
 ပေစွကောင်းပေစွ၊ တုဌာကံ၊ အရှင်ဘုရားတို့အား၊ ဣဒံ၊ ဤသာရဏီယဓမ္မ
 ကို-ဖြည့်ခြင်းသည်။ အနုန္တဝိကံ၊ လျှောက်ပတ်ပေစွ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊
 ဝဋ္ဋိတွာ၊ ရှိခိုး၍၊ ပဏ္ဏာမိ၊ ဖဲလေ၏။ ဣတိ၊ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား၊ ဘာ
 ဇနိယဋ္ဌာနေ၊ သင်္ကန်းကို ဝေဘန်ရာ-အရပ်၌၊ အဂ္ဂဘဏ္ဍံ၊ ပါဝုဏ္ဍာတိတိ
 ဧတ္ထ၊ အဂ္ဂဘဏ္ဍံပါဝုဏ္ဍာတိဟူသော-ဤပုဒ်၌၊ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။ စဏ္ဍာ
 လတိဿဘယေဝန၊ စဏ္ဍာလတိဿ မည်သော- ခိုးသူဘေးသည်ကား၊
 ဧတေ၊ ဖြစ်လတ်သော်၊ ဘာတရဂါမဝါသိနေ၊ ဘာတရရွာ၌ နေကုန်
 သော-လူတို့သည်။ နာဂထေရိယာ၊ နာဂမည်သော-ထေရိမအား၊ အနာ
 ရောစေတွာဝ၊ မကြားမူ၍သာလျှင်၊ ပက္ကမိံသု၊ ဖဲလေကုန်ပြီ၊ ထေရိ၊ နာဂ
 ထေရိမသည်။ ပစ္စု၊ သကာလေ၊ မိုးသောက်ထကာလ၌၊ ဂါမော၊ ရွာသည်။
 အတိဝိယအပ္ပနိဋ္ဌောသော၊ အလွန်လျှင်လူသံမှခပ်တံ၏၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊
 ဥပခာရေထ၊ စုံစမ်းကုန်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဟာရဘိက္ခုနီယော၊ ပဉ္စင်းငယ်
 မတို့ကို၊ အာဟာ၊ ဆို၏။ တာ၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်မတို့သည်။ ဂတိ၊ သွား၍၊ သဗ္ဗေ
 သံ၊ အလုံးစုံသောလူတို့၏၊ ဂတဘာဝံ၊ သွားလေပြီးသည်၏- အဖြစ်ကို၊
 ဥတွာ၊ သိ၍၊ အာဂမ္မ၊ ပြန်ခဲ့၍၊ ထေရိယာ၊ မထေရိမအား၊ အာရောစေသုံ၊
 ကြားကုန်ပြီ၊ သာ၊ ထိုထေရိမသည်၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊ တုဌေ၊ သင်တို့သည်၊
 တေသံ၊ ထိုလူတို့၏၊ ဂတဘာဝံ၊ သွားသည်၏အဖြစ်ကို၊ မာဝိန္ဒယိတ္ထ၊ မကြံ
 ကုန်လင့်၊ အတ္တနေ၊ မိမိ၏၊ ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာယေ၊ ခုနိသောမနသိကာရေသု

ယေဝ။ ပါဠိသင်ခြင်း-အဋ္ဌကထာ သင်ခြင်း-အသင်္ဃအားဖြင့် နှလုံးသွင်း
ခြင်းတို့၌သာလျှင်။ ယောဂံ၊ လုံ့လကို။ ကရောထ၊ ပြုကုန်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝတွာ၊ ဆို၍။ ဘိက္ခာဝာရဝေလာယ၊ ဆွမ်းခံအံ့သောအခါ၌။ ပါရုမ္ဘိတွာ။
သင်္ကန်းကို ရုံ၍။ အတ္တ၊ ခွါဒသမာ၊ မိမိလျှင်တကျိပ် နှစ်ယောက်ဖြစ်၍။
နိဋ္ဌောဓရုက္ခမူလေ၊ ပညောင်ပင်၏အနီး၌၊ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်၏။ ရုက္ခေ၊ သစ်ပင်
၌။ အဓိဝတ္ထာ၊ စောင့်သော။ ဧဝတာ၊ နတ်သည်။ ခွါဒသန္တံ၊ ဘိက္ခုနီနံ။ တ
ကျိပ် နှစ်ယောက်ကုန်သော-ရဟန်းမိန်းမတို့အား။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို။
ဒတွာ၊ လှူ၍။ အယေ၊ အရှင်မတို့။ အညာတ္ထ၊ တပါးသောအရပ်သို့။ မာဂန္တ
ထ၊ မသွားပါကုန်လင့်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ၊ ဣဝေဝ၊ ဤအရပ်သို့သာလျှင်။ ထေ၊ ကြွ
တော်မူပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်ဆို၏။ ထေရိယာပန၊ မထေရ်
မ၏ကား။ ကနိဋ္ဌဘာတာ၊ မောင်ငယ် ဖြစ်သော။ နာဂထေရော နာမ၊ နာ
ဂထေရ်မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုနာဂမထေရ်သည်။ ဘယံ၊ ဘေး
သည်။ မဟန္တံ၊ ကြီးထွ၏။ ယာပေတံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်နိုင်ရာ။
ပရတိရံ၊ သမုဒ္ဒရာ၏တဘက်သို့။ ဂမိဿာမာတိ၊ သွားကုန်အံ့ဟူ၍။ အတ္တ
ခွါဒသမောဝ၊ မိမိလျှင်တကျိပ်နှစ်ယောက်မြောက်ဖြစ်၍။ အတ္တနေ၊ မိမိ၏။
ဝသနဋ္ဌာနာ၊ နေရာအရပ်မှ။ နိက္ခန္တော၊ ထွက်သည်ရှိသော်။ ထေရိ၊ မထေရ်
မကို။ ဒိသွာ၊ ကြည့်ရှု၍။ ဂမိဿာမိတိ၊ သွားအံ့ဟူ၍။ ဘာတရဂါမံ၊ ဘာတ
ရရွာသို့။ အာဂတာ၊ သွားလေကုန်၏။ ထေရိ၊ မထေရ်မသည်။ ထေရာ၊
မထေရ်တို့သည်။ ဂတာတိ၊ ရောက်လာကုန်၏ဟူ၍။ သုတွာ၊ ကြား၍။ တေ
သံ၊ ထိုမထေရ်တို့၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂန္တံ၊ သွား၍။ အယျာ၊ အရှင်
ကောင်းတို့။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ အာဂတတ္ထ၊ လာကုန်သနည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ သော၊ ထိုနာဂမထေရ်သည်။ တံပဝတ္တိံ၊ ထိုအကြောင်း
ကို။ အာစိက္ခိ၊ ကြား၏။ သာ၊ ထိုမထေရ်မသည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဧကမိဝသံ၊
တရက်မျှ။ ပိဟာဓေ၊ ကျောင်း၌။ ဝသိတွာ၊ နေ၍။ သွေ၊ နက်ဖြန်။ ဂမိဿ
ထ၊ ကြွတော်မူပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်ဆို၏။ ထေရာ၊ မထေရ်
တို့သည်။ ပိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့။ အာဂမိံ၊ သု၊ သွားကုန်ပြီ။ ထေရိ၊ မထေရ်
မသည်။ ပုနဒိဝသေ၊ ခုနစ်သော။ ဝိစု၊ သောက်သောနေ့၌။ ရုက္ခမူလေ၊ ပညောင်ပင်
ရင်း၌။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလှူငှါ။ စရိတွာ၊ သွား၍။ ထေရိ၊ မထေရ်သို့၊ ဥပ
သင်္ကမိတွာ၊ ကပ်၍။ ဣမံပိဏ္ဍပါတံ၊ ဤဆွမ်းကို။ ပရိဘုဉ္ဇထ၊ ဘုဉ်းပေး
တော်မူပါကုန်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ ထေရော၊ နာဂ
မထေရ်သည်။ ထေရိ၊ ထေရိမ၊ ဝဠိဿတိ၊ ဒပ်ပါ လတ္တံ့လော။ ဣတိ၊

၆၀၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တဏှိယတွဲ

ဤသို့၊ ဝတ္ထု၊ ဆို၍၊ ကုဏ္ဍိ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍၊ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်၏၊ တာတ၊
မောင်တော်ဘုရား၊ ပိဏ္ဍပါတော၊ ဆွမ်းသည်၊ ခမ္ဘိကော၊ တရားနှင့်လျော်စွာ
ဖြစ်၏၊ ကုဏ္ဍု၊ အလို၊ လို၊ ကို၊ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍၊ ပရိဘုဉ္ဇေ၊ သုံးဆောင်
တော်မူပါကုန်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ လျှောက်၏၊ ထေရီ၊ မထေရ်မ၊
ဝဇ္ဇိဿတိ၊ အပ်ပါလတ္တံ့လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ ဆိုပြန်သည်ရှိသော်၊
သာ၊ ထိုထေရီမသည်၊ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ အာကာသေ၊
ကောင်းကင်၌၊ ခိပိ၊ မြောက်၏၊ ပတ္တော၊ သပိတ်သည်၊ အာကာသေ၊ ကောင်း
ကင်၌၊ အဋ္ဌာတိ၊ တည်၏၊ ထေရော၊ မထေရ်သည်၊ သတ္တတာလမတ္တေ၊
ထန်းချနစ်ပြန်-အတိုင်းအရှည်ရှိသောအရပ်၌၊ ဗြတန္တိ၊ တည်သော်လည်း၊
တိက္ခနိဘတ္တမေဝ၊ ရဟန်းမိန်းမ-လှသောဆွမ်းပင်လျှင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤ
သို့၊ ဝတ္ထု၊ ဆို၍၊ ဘယံနာမ၊ ဘေးမည်သည်ကား၊ သဗ္ဗကာလေ၊ အလုံးစုံ
သောအခါ၌၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ တယေ၊ ဘေးသည်၊ ဂူပသန္တေ၊ ငြိမ်းသည်
ရှိသော်၊ ပရိဘုဉ္ဇိဿတိ၊ သုံးဆောင်ရလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အရိယဝံသံ၊ အရိ
ယဝံသဓမ္မာကို၊ ကထယမာနော၊ ဟောလျက်၊ ဘောပိဏ္ဍပါတိကာ၊ အိုပိဏ္ဍ
ပတ်ရတင်-ဆောက်တည်သောသူ၊ တွံ၊ နင်သည်၊ တိက္ခနိဘတ္တံ၊ ရဟန်း
မိန်းမ၏ဆွမ်းကို၊ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ စား၍၊ ဝိတိနာမယိတ္တံ၊ လွန်စေကုန်၏၊ ဣတိ၊
ဤသို့ဆို၍၊ ဗိတ္တန္တန၊ စိတ်ဖြင့်၊ အနုဝတ္တိယမာနော၊ အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်၍၊
သန္တိန္တိတုံ၊ ခိုင်စေခြင်းငှါ၊ နသက္ခိဿာမိ၊ မတတ်နှိုင်းထေရာ၊ မထေရ်တို့၊
အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့မလျော့ကုန်သည်၊ ဟောထ၊ ဖြစ်ကုန်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့
ဆို၍၊ မဂ္ဂံ၊ ခရီးသို့၊ အာရုပ္ပံ၊ တက်လေ၏၊ ရုက္ခဒေဝတာ၊ ရုက္ခစိုးနတ်
သည်၊ ထေရော၊ နာဂမထေရ်သည်၊ ထေရိယာ၊ မထေရ်မ၏၊ ဟတ္ထတော၊
လက်မှ၊ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို၊ သစေဘုဉ္ဇိဿတိ၊ အကယ်၍-သုံးဆောင်
သည်ဖြစ်အံ့၊ နံ၊ ထိုမထေရ်ကို၊ နနိဝတ္တိဿာမိ၊ မပြန်နစ်စေအံ့၊ သစေနပရိ
ဘုဉ္ဇိဿတိ၊ အကယ်၍-မသုံးဆောင်သည်ဖြစ်အံ့၊ နိဝတ္တိဿာမိ၊ ပြန်နစ်
စေအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဗိန္တယမာနာ၊ ကြံလျက်၊ ဌတွာ၊ ရပ်၍၊ ထေရဿ၊
မထေရ်၏၊ ဂမနံ၊ သွားခြင်းကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ရုက္ခာ၊ သစ်ပင်မှ၊ ဩရုပ္ပ၊
သက်၍၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို၊ ဒေထ၊ ပေးတော်မူပါကုန်
လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ထေရံ၊ မထေရ်
ကို၊ ရုက္ခမူလေယေဝ၊ သစ်ပင်ရင်းသို့သာလျှင်၊ အာနေတွာ၊ ပင့်ဆောင်၍၊
အာသနံ၊ နေရာကို၊ ပညပေတွာ၊ ခင်း၍၊ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို၊ ဒတွာ၊ လှူ၍၊
ကတဘတ္တကိစ္စံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော-ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စရှိသော မထေရ်ကို၊

ပဋိညံ၊ ခံခြင်းကို၊ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍၊ နှိဒသ သိက္ခ၊ နိယောစ၊ တကျိပ်
 နှစ်ယောက်သော- ရဟန်းမိန်းမတို့ကို လည်းကောင်း၊ နှိဒသ သိက္ခ၊ စ၊
 တကျိပ်နှစ်ယောက်သော-ရဟန်းယောကျ်ားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တ
 ဝဿာနိ၊ ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဥပဋ္ဌဟိ၊ လုပ်ကျွေး၏၊ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
 သည်ကား၊ ဒေဝတာဥဿုက္ကံအာပဇ္ဇန္တိတိဇ္ဈေ၊ ဒေဝတာဥဿုက္ကံအာ
 ပဇ္ဇန္တိ-ဟူသောဤပါဌ၌၊ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း၊ ဟိသဗ္ဗံ၊ မှန်၏၊ တဩ၊ ထို
 ရဟန်းယောကျ်ား-ရဟန်းမိန်းမတို့တွင်၊ ထေရိ၊ မထေရ်မသည်၊ သာရဏီ
 ယဓေဗ္ဗုရကာ၊ သာရဏီယဓေဗ္ဗာသိ-ဖြည့်လေ့ရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။

ခဏ္ဍာနိတိအာဒိသု၊ ခဏ္ဍာနိဤသို့အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊ ယဿ၊ အကြင်
 ရဟန်း၏၊ သတ္တသုအာပတ္တိက္ခန္ဓေသု၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော-အာပတ်အရတို့
 ၌၊ အာဒိမ္မဝါ၊ အစ၌လည်းကောင်း၊ အန္တေဝါ၊ အဆုံး၌ လည်းကောင်း၊
 သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်သည်၊ သိန္နံ၊ ကျိုးပျက်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တဿ၊
 ထိုရဟန်း၏၊ သီလံ၊ သိက္ခာပုဒ်တည်းဟူသော-သီလသည်၊ ပရိယန္တေ၊
 အဆုံး၌၊ ဆိန္နသာဓုကောဝိယ၊ ပြတ်သောပုဆိုးကဲ့သို့၊ ခဏ္ဍာနာမ၊ ပြတ်ခြင်း
 ရှိသည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ယဿပန၊ အကြင်ရဟန်းအားကား၊
 သီလံ၊ သီလသည်၊ ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌၊ သိန္နံ၊ ပြတ်၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊
 ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌၊ ဆိန္နသာဓုကောဝိယ၊ ပေါက်သောပုဆိုးကဲ့သို့၊ ဆိန္နနာ
 မ၊ ပေါက်ခြင်းရှိသည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်း
 ၏၊ သီလံ၊ သီလသည်၊ ပဋိပါဒုံယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ နွေတိဏိ၊ နှစ်ပါး-သုံး
 ပါးသော-သိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ သိန္နာနိ၊ ပျက်ကုန်၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊
 သီလံ၊ သီလသည်၊ ဗိဋ္ဌိယံဝါ၊ ကျောက်ကျန်း၌လည်းကောင်း၊ ကုန္တိယံဝါ၊
 ဝမ်း၌လည်းကောင်း၊ ဥဋ္ဌိတေန၊ တက်သဖြင့်၊ ဝိသဘာဝဝဏ္ဏကာဠုရတ္တာဒိ
 နံ၊ သဘောမတူသော အဆင်းဟုဆိုအပ်သော-အမည်း- အနီ-အစရှိသည်
 တို့တွင်၊ အညတရဝဏ္ဏာ၊ တပါးပါးသော-အဆင်းရှိသော၊ ဂါဝိဝိယ၊ နွား
 မကဲ့သို့၊ သဗလံနာမ၊ ကြားသော မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ယဿ၊
 အကြင်ရဟန်း၏၊ သီလံ၊ သီလသည်၊ အန္တရန္တရာ၊ အကြား အကြား၌၊
 သိန္နာနိ၊ ပျက်ကုန်၏၊ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ သီလံ၊ သီလသည်၊ အန္တရန္တရာ၊
 အကြားအကြား၌၊ ဝိသဘာဝမိန္ဒုမိတြာ၊ သဘောမတူသော- အပေါက်
 ဖြင့်ဆန်းကြယ်သော၊ ဂါဝိဝိယ၊ နွားမကဲ့သို့၊ ကမ္မာသံနာမ၊ ပြောက်ခြင်းရှိ
 သည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ယဿပန၊ အကြင်ရဟန်း၏ကား၊ သီလံ

၂၉၈

နိ၊ သီလတို့သည်။ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ၊ အချင်းချင်းသိမ်း။ အဘိန္နာနိ၊ မပျက်ကုန်။
 တဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ တာနိသီလာနိ၊ ထိုသီလတို့သည်။ အဓဏ္ဍာနိ၊ ကျိုး
 ပျက်ခြင်းမရှိကုန်။ အဆိဒ္ဓါနိ၊ ပေါက်ခြင်းမရှိကုန်။ အသဗလောနိ၊ ကြားခြင်း
 မရှိကုန်။ အကမ္မာ သာနိနာမ၊ ပြောက်ခြင်း မရှိသည်-မည်ကုန် သည်။
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တာနိပနေတာနိ တာနိပနတောနိ၊ ထိုသီလတို့သည်။
 တဏှာဒါသဗျတော၊ တဏှာတည်းဟူသော- ကွန်အဖြစ်မှ၊ မောစေတွာ၊
 လွတ်စေ၍။ ဘုဒ္ဓိဿဘာဝကရဏတော၊ တော်တွန်သည်၏- အဖြစ်ကိုပြု
 တတ်သောကြောင့်။ ဘုဒ္ဓိဿာနိ၊ ဘုဒ္ဓိဿ-မည်ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓိဒိတိ၊ ဘုရား
 အစရှိကုန်သော၊ ဝိညူဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ပသတ္တတ္တာ၊ ခြီးမွမ်းအပ်သည်
 ၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိညူပသတ္တာနိ၊ ဝိညူပသတ္တတို့မည်ကုန်၏။ တဏှာဒိဋ္ဌိ
 တိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည်။ အပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ မသုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်၊ တွံ၊ သင်သည်၊ ဣဒံနာမ၊ ဤမည်သော-အာပတ်သို့၊ အာပန္နပုဗ္ဗော
 ရောက်ဘူး၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကေနစိ၊ တစ်တယောက်သောသူသည်။ စော
 ဒေတုံ၊ စောဒနာခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတ္တာစ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်လည်း။ အပရာမဋ္ဌာနိ၊ အပရာမဋ္ဌမည်ကုန်၏။ ဥပစာရသမာမိံ ဝါ၊
 ဥပစာရသမာမိကိုလည်းကောင်း။ အပ္ပနာသမာမိံ ဝါ၊ အပ္ပနာသမာမိကို
 လည်းကောင်း။ သံဝတ္ထယန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်
 သမာမိသံဝတ္တနိကာနိတိ၊ သမာမိသံဝတ္တနိကာနိဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်
 ၏၊ သီလသာမညဂတောဝိဟရတိတိ၊ သီလသာမညဂတော-ဝိဟရတိဟူ
 သည်ကား။ တေသုတေသုဒိသာဘာဝေသု၊ ထိုထိုသို့သော-အရပ်မျက်နှာ
 အတို့တို့၌၊ ဝိဟရန္တေဟိ၊ နေကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တ
 ကွ၊ သမာနဘာဝဂတဘီလော၊ တူသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သောစတုပါ
 ရိသုဒ္ဓိသီလရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ သောတာပန္နဒိ
 နံ၊ သောတာပန်အစရှိကုန်သော-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ သီလံ၊ သီလသည်
 သမုဒ္ဓန္တရေဟိ၊ သမုဒ္ဓရာ၏-တတက်၌လည်းကောင်း။ ဒေဝလောကေဝံ၊
 နတ်ပြည်၌လည်းကောင်း။ ဝသန္တာနံ၊ နေကုန်သော။ အညေသံ၊ တပါးကုန်
 သော။ သောတာပန္နဒိနံ၊ သောတာပန်-အစရှိသည်တို့၏၊ သီလေန၊ သီလ
 နှင့်၊ သမာနမေဝ၊ တူသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မဂ္ဂသီလေ၊ မဂ်နှင့်
 ယှဉ်သောသီလ၌၊ နာနတ္ထံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တံ၊ ထိုမဂ်
 နှင့်ယှဉ်သောသီလကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်တော်မူ၍။ ဧတံ၊ ဤသီလေန-သီလ
 သာမညဂတောဟူသောစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ။

ယာယံဒိဋ္ဌိတိ၊ ယာယံဒိဋ္ဌိဟူ သည်ကား၊ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော
သမ္ပာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္ပာဒိဋ္ဌိတည်း။ အရိယာတိ၊ အရိယာဟူ သည်ကား၊ နိဒ္ဒေါသာ၊
အပြစ်ကင်း၏၊ ယာသမ္ပာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်သမ္ပာဒိဋ္ဌိသည်၊ နိယုတိ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ
ထုတ်ဆောင်တတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သာသမ္ပာဒိဋ္ဌိ၊ ထိုသမ္ပာဒိဋ္ဌိ
သည်၊ နိယျာနိကာ၊ နိယျာနိကမည်၏၊ တက္ကရသ္မာတိ၊ တက္ကရသ္မာဟူ
သည်ကား၊ ယောယော၊ အကြင်အကြင်သူသည်၊ တထာ၊ ထိုဘုရားဆုံးမ
တော်မူသည့်အတိုင်း၊ ကာရိ၊ ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဒုက္ခက္ခယာ
ယာတိ၊ ဒုက္ခက္ခယာယဟူ သည်ကား၊ သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော
ဆင်းရဲ၏ကုန်ခြင်းငှါ၊ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတောတိ၊ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတောဟူသည်
ကား၊ သမာနဒိဋ္ဌိဘာဝံ၊ သမာနဒိဋ္ဌိနှင့်-ပြည့်စုံခြင်းတူသည်၏ အဖြစ်သို့၊
ဥပဂတော၊ ရောက်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတိ၊ နေ၏၊ အဂ္ဂန္တိ၊ အဂ္ဂိဟူ
သည်ကား၊ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးသည်၊ သဗ္ဗဂေါပါနသိယော သင်္ဂဏ္ဌာတိတိ၊
သဗ္ဗဂေါပါနသိယောသင်္ဂဏ္ဌာတိဟူသည်ကား၊ သင်္ဂဟိတသဗ္ဗဂေါပါနသိ
သံ၊ ပေါင်းရုံးအပ်သော-အလုံးစုံသော-အခြင်တို့၏၊ သဗ္ဗာတကံ၊ စုဝေး
ရာကို၊ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သဗ္ဗာတနိကံ၊
သဗ္ဗာတနိကမည်၏၊ သဗ္ဗာတနိသံ၊ ပေါင်းရုံးရာရှိ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်
ကား၊ အတ္ထော၊ အနုတ်တည်း၊ ယဒိဇ်ကုဋ္ဌန္တိ၊ ယဒိဇ်ကုဋ္ဌံဟူသည်ကား၊
ကုဋ္ဌာဂါရကဏ္ဍိကသင်္ခါတံ၊ ပြာသာဒ်၏အချက်ဟုဆိုအပ်သော၊ ယံဇေတံ
ကုဋ္ဌံနာမ၊ အကြင်အထွဋ်မည်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဧတ္ထ၊ ဤအထွဋ်၌၊ ပဉ္စဘူမိ
ကာဒိပါသာဒါတိ၊ ဘုံငါးဆင့်ရှိသော-ပြာသာဒ်အစရှိသည်တို့သည်၊ ကု
ဋ္ဌာဗန္ဓု၊ အထွဋ်အချက်နှင့်-စပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်
ကုန်၏၊ တသ္မိံ၊ ထိုအထွဋ်အချက်သည်၊ ပလိတေ၊ ကျသည်ရှိသော်၊ မတ္တိ
ကံ၊ လိမ်းကျံအပ်သော-မြေညက်ကို၊ အာဒိ၊ ကတွာ၊ အစပြု၍၊ သဗ္ဗေ၊
အလုံးစုံကုန်သော-အဆောက်အဦတို့သည်၊ ပတန္တိ၊ ကျကုန်၏၊ တသ္မာ၊
ထိုကြောင့်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗာတကံယဒိဇ်ကုဋ္ဌန္တိ၊ သဗ္ဗာတကံယဒိဇ်ကုဋ္ဌံ
ဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ ဧဝမေဝခေါတိ၊ ဧဝမေဝခေါဟူသည်ကား၊
ကုဋ္ဌံ၊ အထွဋ်ပြာသာဒ်သည်၊ ကုဋ္ဌာဂါရသ၊ အထွဋ်ပြာသာဒ်၏၊ သဗ္ဗာ
တနံ၊ စုဝေးရာသည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊
ဣမေသံသာရဏီယဓမ္မာနံ၊ ဤသာရဏီယဓမ္မတို့ထက်၊ အရိယာ၊ ဖြတ်
သော၊ ယာယံဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်သမ္ပာဒိဋ္ဌိသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ သာ၊ ထိုသမ္ပာဒိဋ္ဌိ
သည်၊ အဂ္ဂါ၊ ကြီးလည်းကြီး၏၊ သင်္ဂါဟိကာ၊ ပေါင်းလည်း-ပေါင်းရုံး

၆၀၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ

တတ်၏။ သင်္ဂါတနိယာစ၊ ခုဝေး၍ တည်ရာလည်း ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒဠဗ္ဗာ
 မှတ်အပ်၏။ ကထဉ္စတိက္ခဝေ ယာယံဒိဋ္ဌိတိဇ္ဇေ၊ ကထဉ္စတိက္ခဝေ-ယာယံ
 ဒိဋ္ဌိဟူသော ဤပါဌ၌။ တိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ယာယံသောတာပတ္တိ မဂ္ဂဒိဋ္ဌိ၊
 အကြင်သောတာပတ္တိမဂ်နှင့်-ယှဉ်သောပညာကို၊ အရိယာ၊ မြတ်ကုန်၏။
 နိယျာနိကာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ-ထုတ်ဆောင်တတ်ကုန်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊
 တတ္ထရဿ၊ ထိုသဗ္ဗဒိဋ္ဌိနှင့် ပြည့်စုံသော- ပုဂ္ဂိုလ်အား လည်းကောင်း၊
 သမာနုက္ခက္ခယာယ၊ အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲ၏-ကုန်ခြင်းငှါ၊ နိယျာတိတိ၊ ထုတ်
 ဆောင်တတ်၏ဟူ၍၊ ဝတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ သာ၊ ထိုသဗ္ဗဒိဋ္ဌိသည်၊ ကထံ၊
 အဘယ်သို့လျှင်၊ နိယျာတိ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ်ဆောင်တတ်သနည်း။ ကေန
 ကာရဏေန၊ အဘယ်အကြောင်းဖြင့်၊ နိယျာတိ၊ ထုတ်ဆောင်တတ်သနည်း။
 ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ။

ပရိယုဋ္ဌိတ ဖိတ္တောဝ ဟောတိတိ၊ ပရိယုဋ္ဌိတဖိတ္တောဝ-ဟောတိဟူ
 သည်ကား၊ ဧတ္တာဝတာပိ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော-ရောဂအစရှိသည်
 တို့တွင်တပါးသော-ပရိယုဋ္ဌိတစိတ်ဖြင့်လည်း။ ပရိယုဋ္ဌိတ ဖိတ္တောယေ
 ဝနာမ၊ နှိပ်စက်အပ်သော စိတ်ရှိသည် မည်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံး
 စုံသော-ရှစ်ဝါရတို့၌။ ဝေသနယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏။ သုပ္ပဏိဟိတံ
 မေမာနသန္တိ၊ သုပ္ပဏိဟိတံ မေမာနသံဟူသည်ကား၊ မယံ၊ ငါ၏၊ ဖိတ္တံ၊
 စိတ်ကို၊ သုဠု၊ ကောင်းစွာ၊ ဌပိတံ၊ ထားအပ်ပြီ။ သစ္စာနံ ဗောဓာယာတိ၊
 သစ္စာနံ ဗောဓာယ ဟူသည်ကား၊ စတုနံ သစ္စာနံ၊ လေးပါး ကုန်သော
 သစ္စာတို့ကို၊ ဗောဓနက္ခယာ၊ မဘောက်မပြန်ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ၊ အရိ
 ယန္တိ အာဒိသု၊ အရိယံ ဤသို့အစရှိသော-ပါဠိရပ်တို့၌၊ တံညာဏံ၊ ထိုညာဏ်
 သည်၊ အရိယာနံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဟော
 တိ၊ ဖြစ်၏။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ ပုထုဇဉ်တို့အား၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ တသ္မာ၊ ထို
 ကြောင့်၊ အရိယန္တိ၊ အရိယာဟူ၍၊ ဝတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ယေသံပန၊ အကြင်
 အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အားကား၊ လောကုတ္တရာ၊ ဓမ္မောပိ၊ လောကုတ္တရာတရား
 သည်လည်း၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေသံယေဝ၊ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသာ
 လျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အညေသံ၊ တပါးကုန်သော-ပုထုဇဉ် တို့အား၊
 နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ လောကုတ္တရန္တိ၊ လောကုတ္တရာဟူ၍၊
 ဝတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ပုထုဇ္ဇနာနံပန၊ ပုထုဇဉ်တို့အားကား၊ အဘာဝတော၊ မရှိ
 သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ အသာဓာရဏံ ပုထုဇ္ဇနေဟိတိ၊ အသာဓာရဏံ

ဗုဓုဇ္ဈနနဟိဟူ၍။ ဂုတ္တံ၊ ခရိုအပ်၏။ သဗ္ဗဝါရေသု၊ ဤသို့ခရိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်မှ
 ကြွင်းသော-အလုံးစုံသောခြေခံပါးသောဝါရတို့၌၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်း
 လျှင်နည်းရှိ၏။ လတာဝိပစ္စတ္တံသမထန္တိ၊ လတာဝိပစ္စတ္တံသမထံ-ဟူသည်
 ကား၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်အစဉ်၌၊ သမထံ၊ သမာဓိကို၊ လတာဝိ၊
 ရ၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ နိဗ္ဗုတိယဋ္ဌိ၊ ကိလေ
 သာ၏-ငြိမ်းခြင်း၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်-နည်းရှိ၏။ ဧတ္ထေ၊
 ဤသမထ-နိဗ္ဗုတိနှစ်ပါးတို့တွင်၊ သမထောတိ၊ သမထ ဟူသည်ကား၊
 ကေဂ္ဂတာ၊ ကေဂ္ဂတာတည်း၊ နိဗ္ဗုတိတိ၊ နိဗ္ဗုတိဟူသည်ကား၊ ကိလေသ
 ဂူပသမော၊ ကိလေသာတို့၏-ငြိမ်းခြင်းတည်း၊ တထာရူပါယဒိဋ္ဌိယာတိ၊
 တထာရူပါယဒိဋ္ဌိယာ-ဟူသည်ကား၊ ဧဝရူပါယ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊
 သောတာပတ္တိမဂ္ဂဒိဋ္ဌိယာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ပညာနှင့်၊ ဓမ္မတာယာတိ၊ ဓမ္မ
 တာယဟူသည်ကား၊ ဧဝံသဘာဝေန၊ ဤသို့သဘောနှင့်၊ ဓမ္မတာသောတိ၊
 ဓမ္မတာသော-ဟူသည်ကား၊ ဧသေသော၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည်၊ သဘာ
 ဝေါ၊ သဘောတည်း၊ ဂုဠာနံပညာယတိတိ၊ ဂုဠာနံပညာယတိ-ဟူသည်
 ကား၊ သံဃာကမ္မဝသေနဝါ၊ သံဃာကံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်-လည်းကောင်း၊
 ဒေသနာယဝါ၊ ဒေသနာဖြင့်-လည်းကောင်း၊ ဂုဠာနံ၊ ထမြောက်ခြင်းသည်၊
 ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ အရိယသာဝကော၊ အရိယာဖြစ်သော
 တပည့်သည်၊ အာပတ္တိံ၊ အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇန္တော၊ ရောက်သည်ရှိသော်၊
 ဂရုကာပတ္တိသု၊ ဂရုကာအာပတ် တို့တွင်၊ ကုမ္ဘိကာရသဒိသံ၊ ကုမ္ဘိကာရ
 သံဃာဒိသိသံအာပတ်နှင့်တူသော-အာပတ်သို့လည်းကောင်း၊ လဟုကာ
 ပတ္တိသု၊ လဟုကာအာပတ်တို့တွင်၊ သဟသေယျာဒိသဒိသံ၊ သဟသေယျ
 အစရှိသော အာပတ်နှင့်တူသော-အာပတ်သို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 အစိတ္တကာပတ္တိယေဝ၊ အစိတ္တကာအာပတ်သို့သာလျှင်၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်
 ၍၊ တသ္မိံ၊ ထိုရောက်သောအာပတ်၌၊ အသဉ္ဇိစ္စ၊ စေတနာမရှိသည်ဖြစ်၍၊
 အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ သဉ္ဇိစ္စ၊ စေတနာမရှိသည်ဖြစ်၍၊ နောအာပဇ္ဇတိ၊ မ
 ရောက်၊ အသဉ္ဇိစ္စ၊ စေတနာမရှိသည်ဖြစ်၍၊ အာပန္နံပန၊ ရောက်သောအာ
 ပတ်ကိုလည်း၊ နပဋိစ္စာဒေတိ၊ မဖျုံးလွှမ်း၊ တဿ၊ ထိုကြောင့်၊ အထခေါပန
 ခိပ္ပမေဝါတိအာဒိ၊ အထခေါပန ခိပ္ပမေဝ- ဤသို့အစရှိသော စကားကို၊
 အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ။

ဒဟရကောတိ၊ ဒဟရကော-ဟူသည်ကား၊ တရုဏော၊ ငယ်နုသော
 သူတည်း၊ ကုမ္မာရောတိ၊ ကုမ္မာရော-ဟူသည်ကား၊ နမဟလ္လကော၊ ကြီး

၆၀၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

သောသုမဟုတ်၊ မဇ္ဈောတိ၊ မဇ္ဈောဟူသည်ကား၊ စက္ခုသောတာဒိနံ၊ စက္ခု
သောတ အစရှိသည်တို့၏၊ မဇ္ဈတာယ၊ နို့သောဣန္ဒြေရှိသည်၏- အဖြစ်
ကြောင့်၊ မဇ္ဈော၊ ဣန္ဒြေအားဖြင့်- အလွန်နို့၏၊ ဥတ္တာနသေယျကောတိ၊ ဥတ္တာ
နသေယျကော-ဟူသည်ကား၊ အတိဒဟရတာယ၊ အလွန်ငယ်နုသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥတ္တာနသေယျကော၊ ပက်လက်သာ-အိပ်တတ်၏၊ ဒက္ခိ
ဏေနဝါပဿနံ၊ လက်ျာနံပါးဖြင့်- လည်းကောင်း၊ ဝါမေနဝါပဿနံ၊
လက်ဝဲနံပါးဖြင့်- လည်းကောင်း၊ သယိတုံ၊ အိပ်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကောန္တိ၊
မဝံတံနှိုင်းကုန်၊ အင်္ဂါရုံအတ္တမိတွာတိ၊ အင်္ဂါရုံအတ္တမိတွာ-ဟူသည်ကား၊
ကုတံတစ်တောစ၊ ထိုမှတစ်ခုလည်း၊ ပဟရိတေန၊ ခတ်မိသော၊ ဟတ္ထေနဝါ၊
လက်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပါနေဝါ၊ ခြေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖုယိတွာ၊ ထိ
ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝေံ၊ ဤသို့၊ ဗုသန္တာနံ၊ ထိကုန်သော၊ မနုဿာနံပန၊ ကြီး
ကုန်ပြီးသောလူတို့အားကား၊ ဟတ္ထော၊ လက်သည်၊ သိဃံ၊ လျင်စွာ၊ နုဗျာ
ယတိ၊ မလောင်၊ တထာဝီ၊ ထိုကြောင့်လည်း၊ ဧကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော-လူ
တို့သည်၊ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်၊ အင်္ဂါရုံ၊ မီးကျိုးကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ပရိ
ဝတ္တမာနံ၊ ပြန်လှန်လျက်၊ နုရဗ္ဗိ၊ ဝေးသောအရပ်သို့လည်း၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွား
ကုန်၏၊ ဒဟရဿပန၊ အလွန်ငယ်သော-သူအားကား၊ ဟတ္ထပါဒါ၊ လက်
ခြေတို့သည်၊ သုဗုမာလော၊ သိမ်မွေ့ ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ သော၊
ထိုသူငယ်သည်၊ ဗုဋ္ဌမတ္တေနော၊ ထိကာမျှဖြင့် သာလျှင်၊ ဒယမာနေ၊
လောင်သည်ဖြစ်၍၊ ကိရိတိသဒ္ဓံ၊ ကိရိဟူသောအသံကို၊ ကရောန္တော၊
ပြုလျက်၊ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ၊ ပဗ္ဗိသံဟရတိ၊ ရုန်း၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဣမ၊ ဤဝါ
ရဉ္စ၊ ဒဟရောဝ၊ သူငယ်ကိုသာလျှင်၊ ဒသိတော၊ ပြအပ်၏၊ မဟလ္လကောစ၊
ကြီးသောသူသည်ကား၊ ဒယန္တောပိ၊ လောင်သော်လည်း၊ အမိဝါသေတိ၊
သည်းခံနိုင်၏၊ အယံပန၊ ဤသူငယ်သည်ကား၊ အမိဝါသေတုံ၊ သည်းခံခြင်း
ငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ တသ္မာပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း၊ ဒဟရောဝ၊ သူ
ငယ်ကိုသာလျှင်၊ ဒသိတော၊ ပြတော်မူအပ်၏၊ ဒေသေတိတိ၊ ဒေသေတိဟူ
သည်ကား၊ အာပတ္တိပဗ္ဗိဂ္ဂါဟက၊ အာပတ်ကိုခံတတ်သော၊ သဘာဂဝုဂ္ဂ
လေ၊ သဘောတူသော-ဝုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သတိ၊ ရှိသော်၊ ဧကဒိဝသံဝါ၊ တ
ရက်ပတ်လုံး- လည်းကောင်း၊ ဧက ရတ္တိံဝါ၊ တညဉ့် ပတ်လုံး- လည်း
ကောင်း၊ အနမိဝါသေတွာ၊ သည်းမခံမူ၍၊ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်၌၊ စတုရင်္ဂေဝိ၊ အင်္ဂါ
လေးပါးရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ တမေဝ၊ ထိုအမိုက်၌သာလျှင်၊ သဘာဂ
ဘိက္ခုနေ၊ သဘောတူသော-ရဟန်း၏၊ ဝသနုဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်သို့၊ ဂစ္ဆာ
သွား၍၊ ဒေသေတိယောဝ၊ ဒေသနာကြားသည်သာလျှင်တည်း။

၁၁

ဥစ္စာဝစာနီတိ။ ဥစ္စာဝစာနီဟူသည်ကား။ ဥစ္စာနီစာနီ၊ မြတ်သည်ယုတ်
သည်ဖြင့်ကုန်သော။ ကိံ ကရဏီယာနီတိ၊ ကိံ ကရဏီယာနီဟူသည်ကား
ကိံ၊ အဘယ်အမှုကို၊ ကရောမိ၊ ပြုရအံ့နည်း၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝတွာ၊ ဆို၍၊
ကတ္တဗ္ဗကမ္မာနိ၊ ပြုအပ်သော-အမှုတို့တည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌၊ ဥစ္စကမ္မာ
နိနာမ၊ မြတ်သောအမှုတို့-မည်သည်ကား၊ စိဝရဿ၊ သင်္ကန်းကို၊ ကရဏ
ရဇနံ၊ ချုပ်ခြင်း-ဆိုးခြင်းလည်းကောင်း၊ စေတိယေ၊ စေတီတော်၌၊ သုခ
ကမ္မံ၊ အင်္ဂတေ-လိမ်းကျံသော-အမှုလည်းကောင်း၊ ဥပေါသထာဂါရံစေ
တိယဗ္ဗာရပေမိဗ္ဗာရေသု၊ ဥပုသ်အိမ်-စေတီအိမ်-ပေမိအိမ်တို့၌၊ ကတ္တဗ္ဗ
ကမ္မံ၊ ပြုအပ်သော-အမှုတည်း၊ ဣတိဧဝမာဒီနိ၊ ဤသို့အစရှိသော-အမှုတို့
သည်၊ ဥစ္စကမ္မာနိနာမ၊ မြတ်သော-အမှုတို့မည်ကုန်၏၊ အဝစကမ္မနာမ၊
အဝစကမ္မံ မည်သည်ကား၊ ပါဒဓောဝန မက္ခနာဒိ ခုဒ္ဒက ကမ္မံ၊ ခြေဆေး
ခြင်း-ခြေကိုဆီဖြင့်နယ်ခြင်း-အစရှိသော-ငယ်သောအမှုတည်း၊ အထဝါ၊
တနည်းကား၊ စေတိယေ၊ စေတီတော်၌၊ သုခကမ္မာနိ၊ အင်္ဂတေ-လိမ်းကျံ
သော အမှုတို့သည်၊ ဥစ္စကမ္မာနိ နာမ၊ မြတ်သော အမှုတို့-မည်ကုန်၏၊
တတ္ထဝံ၊ ထိုစေတီတော်၌သာလျှင်၊ ကဿဝ ပစန ဥဒကာ နယန ကုဉ္ဇိ
ကရဏိ သေနိဗန္ဓနာနိ၊ ဖန်ရေကျိုခြင်း-ရေကိုဆောင်ခြင်း-သံလက်တိုက်
ခြင်း-ထန်းကျင့် လှေခါးတွဲခြင်း-အစရှိသည်တို့သည်၊ အဝစ ကမ္မနာမ၊
အဝစကမ္မံမည်၏၊ ဥဿုက္ကမာပန္နောဟောတိတိ၊ ဥဿုက္ကမာပန္နောဟောတိ
ဟူသည်ကား၊ ဥဿုက္ကတာဝံ၊ ကြောင့်ကြသည်၏-အဖြစ်သို့၊ ကတ္တဗ္ဗတံ၊
ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တိဗ္ဗာ
ပေက္ခာဝောတိတိ၊ တိဗ္ဗာပေက္ခာဟောတိ ဟူသည်ကား၊ ဗဟုလော၊ အား
ကြီးစွာသော၊ ပတ္တနာ၊ တောင့်တခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တန္တုဉ္ဇအာ
လုပ္ပတိတိ၊ တန္တုဉ္ဇအာလုပ္ပတိဟူသည်ကား၊ တိဏဉ္ဇ၊ မြက်ကိုလည်း၊ အာ
လုပ္ပမာနာ၊ နှုတ်၍နှုတ်၍၊ ခါဒတိ၊ စား၏၊ ဝစ္ဆကံအပစိနာဝတိတိ၊ ဝစ္ဆကံအပ
စိနာတိ ဟူသည်ကား၊ ဝစ္ဆကဉ္ဇ၊ နွားငယ်ကိုလည်း၊ အပလောကောတိ၊
စောင်း၍ကြည့်၏၊ တိသစ္စံ၊ ငှက်၏၊ တရုဏဝစ္ဆာ၊ နွားငယ်ရှိသော၊ ဂါဝီ၊ နွား
မသည်၊ အရညေ၊ တော၌၊ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း၊ အာဂတံ၊ လာသော
ဧကသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ တရသောအရပ်၌၊ နိယိန္တံ၊ နေသော၊ ဝစ္ဆကံ၊ နွားငယ်ကို၊
ပဟာယ၊ ဝှန်၍၊ ခုရံ၊ အဝေးသို့၊ နဝစ္ဆတိ၊ မသွား၊ ဝစ္ဆကဿ၊ နွားငယ်၏၊
အာသန္တဌာနေ၊ နီးသောအရပ်၌၊ စရမာနာ၊ ကျက်စားသည်ရှိသော်၊ တိဏံ၊
မြက်ကို၊ အာလုပ္ပိတွာ၊ နှုတ်၍၊ ဂိဝံ၊ လည်ကို၊ ဥက္ခိဂိတွာ၊ ချီ၍၊ ဧကန္တံ၊ စင်စစ်

၆၀၀ မူလပုံဏ္ဍာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

ဝတ္ထုကမေဝ၊ နွားငယ်ကိုသာလျှင်၊ ဝိလောကေတိယထာ၊ စောင်း၍ကြည့်
သကဲ့သို့၊ ဇေဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ သောတာပနော၊ သောတာပန်သည်
ဥစ္စာဝစာနိ၊ ကြီးကြီးငယ်ငယ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကိံကရဏီယာနိ၊ အဘယ်
နည်းဟုမေး၍-ပြုအပ်ကုန်သော-အမှုကိုခွဲတို့ကို၊ ကရောန္တော၊ ပြုသည်
ရှိသော်၊ တံနိန္ဒော၊ ထိုသိက္ခာသုံးပါးသို့-ညွတ်သောစိတ်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏၊ အသိတိလပူရကော၊ မလျော့သော-ဖြည့်ခြင်းရှိသည်၊ တိဗ္ဗဆန္ဒော၊
သိက္ခာသုံးပါး၌-တပ်သော ဆန္ဒရှိသည်၊ ဗုလဝပတ္တနာ၊ အားကြီးသော
တောင့်တခြင်းရှိသည်၊ ဟုတွာဝ၊ ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ကရောတိ၊ ပြု၏၊ တတြ၊
ထိုစကား၌၊ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့၊ သည်ကား၊ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း၊ ကိရ၊ ကြား
တူးသည်ကို- ဆိုဦးအံ့၊ မဟာစေတိယေ၊ မဟာစေတီတော်၌၊ သုခာကဓ္မေ၊
အင်္ဂတေ-လိမ်းကျခြင်းကို၊ ကရိယမာနေ၊ ပြုသည်ရှိသော်၊ ဇေကော၊ တ
ယောက်သော၊ အရိယသာဝကော၊ အရိယာဖြစ်သောတပည့်သည်၊ ဇေက
နဟတ္ထေန၊ လက်တဘက်ဖြင့်၊ သုခာဘာဇနံ၊ အင်္ဂတေခွက်ကို၊ ဇေကန
ဟတ္ထေန၊ လက်တဘက်ဖြင့်၊ ဂုဉ္ဇံ၊ ခဲလုံးကို၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ သုခာကဓ္မံ၊
အင်္ဂတေ-လိမ်းကျခြင်းအမှုကို၊ ကရိယသမိတိ၊ ပြုအံ့ဟူ၍၊ စေတိယဌာနံ၊
စေတီတော်ရှိရာအရပ်သို့၊ အာရုဋ္ဌော၊ တက်၏၊ ဇေကော၊ တယောက်သော၊
ကာယဒဠိဗဟုလော၊ ကိုယ်ကို ခိုင်ခံ့စေခြင်း များသော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း
သည်၊ ဂတိံ၊ သွား၍၊ ထေရဿ၊ မထေရ်၏၊ သန္တိ၊ ကေ၊ အနီး၌၊ အဋ္ဌာသိ၊
ရပ်၏၊ ထေရော၊ မထေရ်သည်၊ အညသ္မိံ၊ တပါးသောသူသည်၊ သတိ၊
ရှိသော်၊ ပပဉ္စော၊ ကြာမြင့်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍
တသ္မာဌာနာ၊ ထိုအရပ်မှ၊ အညံဌာနံ၊ တပါးသောအရပ်သို့၊ ဂတော၊ သွား
လေ၏၊ သောပိဘိက္ခု၊ ထိုကာယဒဠိဗဟုလ-ရဟန်းသည်လည်း၊ တတ္ထေ
ဝ၊ ထိုအရပ်သို့သာလျှင်၊ အဂမာသိ၊ သွားလေ၏၊ ထေရော၊ မထေရ်သည်၊
ပုန၊ တဖန်၊ အညံဌာနံ၊ တပါးသောအရပ်သို့၊ ဂတော၊ သွားပြန်၏၊ ဣတိင်္ဂံ၊
ဤသို့၊ တတိယဌာနေ၊ သုံးကြိမ်မြောက်သော-အရပ်၌၊ အာဂတံ၊ လာသော
ကာယဒဠိဗဟုလဂုရုလ်ကို၊ သပ္ပုရိသ၊ သူတော်ကောင်း၊ စေတိယင်္ဂံ၊
စေတီပြင်သည်၊ မဟန္တံ၊ ကျယ်ဝန်း၏၊ အညသ္မိံ ဌာနေ၊ တံပါးသောအရပ်၌
ဩကာသံ၊ နေရာကို၊ နလဘတိ၊ မရပါသလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊
ဣတရော၊ ကာယဒဠိဗဟုလဖြစ်သော-ရဟန်းသည်၊ ပတ္တမိ၊ ပဲလေ၏၊
ဗလတာယသမန္နာဂတောတိ၊ ဗလတာယသမန္နာဂတော ဟူသည်
ကား၊ ဗလေန၊ အား၌၊ သမန္နာ ဂတော၊ ပြည့်စုံ၏၊ အဋ္ဌိံ ကတွာတိ၊

အဋ္ဌိကတွာဟူသည်ကား။ အဋ္ဌိကဘာဝံ၊ အရိအသေ၏အဖြစ်ကို၊ ကတွာ
 ပြု၍၊ အဋ္ဌိကော၊ အရိအသေပြုသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်
 ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ မနုသိကတွာတိ၊ မနုသိကတွာဟူသည်
 ကား။ မနုသိ၊ စိတ်၌၊ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍၊ သဗ္ဗစေတသာ သမန္နာဟ
 ရိတွာတိ၊ သဗ္ဗစေတသာ-သမန္နာဟရိတွာ ဟူသည်ကား၊ အပ္ပမတ္တဗ္ဗိ၊
 အနည်းငယ်လည်း ဖြစ်သော၊ ဝိက္ခေပံ၊ စိတ်၏ပျံ့လွင့်ခြင်းကို၊ အကင်္ဂရာ
 နန္ဒာ၊ မပြုမူ၍၊ သကလံ၊ အလုံးစုံသော-ဒေသနာတော်ကို၊ မိတ္တေန၊ မိတ်
 ဖြင့်၊ သမန္နာ ဟရိတွာ၊ ဆောင်၍၊ ဩဟိတ သောတောတိ၊ ဩဟိတ
 သောတော၊ ဟူသည်ကား၊ ဌပိတသောတော၊ ဒေသနာ၌ထားအပ်သော
 စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ အရိယသာဝကော၊ အရိယသာဝကတို့
 သည်၊ ဝိယဓမ္မသဝနာ၊ တရားနာခြင်းကို-ချစ်မြတ်နိုးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏၊ ဓမ္မသဝနဂ္ဂံ၊ တရားနာအပြင်သို့၊ ဂန္တိ၊ သွား၍၊ နိဒ္ဒါယမာနဝဂါ၊
 အိပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ကေနပိ၊ တစုံတယောက်သောသုန္နဋ္ဌံ၊
 သဒ္ဓိ၊ တကွ၊ သလ္လပမာနဝဂါ၊ စကားဆိုကုန်သည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း၊
 ဝိက္ခိတ္တမိတ္တာဝါ၊ ပျံ့လွင့်သော-စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ နနိသိ
 ဒန္တိ၊ မထိုင်ကုန်၊ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား၊ အမတံ၊ အမြှိုက်သုဒ္ဓါဘုတ်
 ကို၊ ပရိသုဉ္ဇန္တာဝိယ၊ သုံးဆောင်သကဲ့သို့၊ ဓမ္မသဝနေ၊ တရားနာ ခြင်း၌၊
 အတိတ္တာဝ၊ မရောင့်ရဲကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ အထ၊ ထို
 တရားနာသော အခိုက်၌၊ အရုဏံ၊ အရုဏ်သည်၊ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ တက်၏၊
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဧဝံဤသဗ္ဗစေတသာ-သမန္နာဟရိတွာဟူ၍၊ အာ
 ဟ၊ ဆိုပြီး၊ ဓမ္မတာသုသမနိဋ္ဌာဟောတိတိ၊ ဓမ္မတာ-သုသမနိဋ္ဌာဟောတိ
 ဟူသည်ကား၊ သဘာဝေါ၊ ပြကတေ သောသဘောသည်၊ သုဋ္ဌ၊ ကောင်း
 စွာ၊ သမနေသိတော၊ ကောင်းစွာ-စုံစမ်းဆင်ခြင်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်
 ၏၊ သောတာပတ္တိဖလသန္တိ ကိရိယာယသတိတ္ထေ၊ သောတာပတ္တိဖလသန္တိ
 ကိရိယာယဟူသောဤပုဒ်၌၊ ကရုဏာဝစနံ၊ ကရုဏ်းစိတတ်တည်း။ သော
 တာပတ္တိဖလသန္တိကတဉာဏေန၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို-မျက်မှောက်ပြု
 သောဉာဏ်ဖြင့်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဧဝံ
 သတ္တင်္ဂသမန္နာဂတောတိ၊ ဧဝံသတ္တင်္ဂသမန္နာဂတော ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ၊
 ဤသို့၊ သတ္တဟိ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမေဟိမဟာပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏေဟိ၊
 ဤမြတ်သောပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော၊
 အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ အာစရိယာနံ၊ ဆရာ

၀

၆၁၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တတိယတွဲ

မြတ်တို့၏။ သမာနကထာ။ အညီအညွတ်ဆိုသောစကားတည်း။ ဟိသစ္စံ၊
မှန်၏။ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ၊ လောကုတ္တရာမဂ်သည်။ ဗဟုစိတ္တက္ခဏိကောနာ
မ၊ များသောစိတ္တက္ခဏာရှိသည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဝိတဏှဝါဒီပန၊ ဝိတဏှဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ ကေစိတ္တက္ခဏိကော၊
တခုသော-စိတ္တက္ခဏာရှိသော၊ မဂ္ဂေါနာမ၊ မဂ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိသစ္စံ၊
မှန်၏။ ဧဝံဘာဝေယျသတ္တဝဿာနိတိ၊ ဧဝံဘာဝေယျသတ္တ-ဝဿာနိဟူ
၍၊ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ သတ္တဝိဝဿာနိ၊ ခုနစ်နှစ်တို့
ပတ်လုံးလည်း၊ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကိုပွားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိလေ
သာပန၊ ကိလေသာတို့သည်ကား၊ လဟ၊ လျင်စွာ၊ ဘိဇ္ဇန္တာ၊ ပြတ်ကုန်သည်
ရှိသော်၊ သတ္တဟိဥာဏေတိ၊ ခုနစ်ပါးသော-ဥာဏ်တို့ဖြင့်၊ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပြတ်
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ သော၊ ထိုဝိတဏှဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သုတ္တံ၊ ပါ
ဠိကို၊ အာဟာရ၊ ဆောင်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်
အညံ၊ တပါးသော၊ သုတ္တံ၊ ပါဠိကို၊ အပဿန္တာ၊ မမြင်သောဝိတဏှဝါဒီ
ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဣဒမဿပဋ္ဌမံဥာဏံ အဓိဂတံဟောတိ ဣဒမဿ ဒုတိယံ
ဥာဏံ (ပ) ဣဒမဿသတ္တမံ ဥာဏံ အဓိဂတံ ဟောတိတိ၊ ဣဒမဿပဋ္ဌမံ
ဥာဏံ အဓိဂတံဟောတိ-ဣဒမဿ ဒုတိယံဥာဏံ (ပ) ဣဒမဿ သတ္တမံ
ဥာဏံ အဓိဂတံဟောတိဟူသော၊ ဣဒမေဝ၊ ဤသုတ်ကိုသာလျှင်၊ အာဟ
ရိတွာ၊ ဆောင်၍၊ ဒဿိဿတိ၊ ပြလတ္တံ့၊ တတော၊ ထိုနောင်မှ၊ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤ
ပါဠိသည်၊ နေယျတ္ထကိံပန၊ နေယျတ္ထလော၊ နိတတ္ထကိံပန၊ နိတတ္ထလော၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ၊ ယထာ၊ အကြင်
အခြင်းဖြင့်၊ သုတ္တံ၊ ပါဠိသည်၊ ဌိတံ၊ တည်၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုပါဠိတည်တိုင်း
သာလျှင်၊ အတ္ထော၊ အနက်သည်၊ ဌိတော၊ တည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
နိတတ္ထန္တိ၊ နိတတ္ထဟူ၍၊ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ သော၊ ထိုဝိတဏှဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်
ကို၊ ဓမ္မတာသု သမန္နိဋ္ဌာဟောတိ သောတာပတ္တိ ဖလသန္တိကိရိယာယာ
တိတ္ထေ၊ ဓမ္မတာသု သမန္နိဋ္ဌာ ဟောတိ-သောတာပတ္တိ ဖလ သန္တိကိရိ
ယာယဟူသောဤပါဌ၌၊ အတ္ထော၊ အနက်ကား၊ ဧဝံ၊ အဘယ်နည်း၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်၊ သောတာပတ္တိဖလသန္တိ
ကိရိယာယတ္ထော၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို-မျက်မှောက်ပြုခြင်းဟူသော အ
နက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့၊ တတော၊ ထိုနောက်မှ၊ မဂ္ဂသ
မဂ္ဂိ၊ မဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော-ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို၊ သန္တိကရေတိ၊
မျက်မှောက်ပြုသလော၊ ဖလသမဂ္ဂိ၊ ဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသော-ပုဂ္ဂိုလ်သည်။

သန္တိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြုသလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုန္တိတဗ္ဗော၊ မေး
အပ်၏၊ ဇာနဇ္ဇော၊ သိသော ဝိတဏှဝါဒိ-ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို၊
သန္တိ ကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြု၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့၊
ဇာတော၊ ထိုနောက်မှ၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏၊ ဧဝံသတ္တင်္ဂံသမန္နာဝတောခေါ
ဘိက္ခဝေ အရိယ သာဝကော သောတာ ပတ္တိဖလ သမန္နာဝတော ဟော
တိတိဇ္ဈေ၊ ဧဝံသတ္တင်္ဂံ သမန္နာဝတောခေါ ဘိက္ခဝေ အရိယ သာဝကော
သောတာပတ္တိဖလ သမန္နာဝတော ဟောတိ ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ မဂ္ဂံ၊ မဂ်
ကို၊ အဘာဝေတွာ၊ မပွားစေရ၍၊ မဏ္ဍု၊ ကောဝိယ၊ ဖားကဲ့သို့၊ ဥပ္ပတိတွာ၊
ခုံ၍၊ အရိယသာဝကော၊ အရိယာသာဝကသည်၊ ဖလမေဝ၊ ဖိုလ်ကိုသာ
လျှင်၊ ဂဏ္ဍိယတိ၊ ယူလတ္တံ့လော၊ သုတ္တံ၊ ပါဠိကို၊ မေမဟာ၊ ငါသည်၊ မာ
လဒ္ဓန္တိ၊ မရဟုမှတ်ထင်၍၊ ယံဝါတံဝါ၊ ဟူးဟူးငြားငြားသောစကားကို၊
အဝစ၊ ဆိုသလော၊ ပဉ္စု၊ ပြဿနာကို၊ ဝိသန္ဓေန္တေနနာမ၊ ဖြေသောသူမည်
သည်၊ အာစရိယသန္တိကေ၊ ဆရာ၏အထံ၌၊ ဝသိတွာ၊ နေ၍၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊
တုရားစကားတော်ကို၊ ဥဂ္ဂဏ္ဍိတွာ၊ သင်၍၊ အတ္ထရသံ၊ အနက်၏အရ
သာကို၊ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိဇ္ဈေ၊
နာသတ္တဉာဏာနိ၊ ဤချစ်ပါးသော-ဉာဏ်တို့ကို၊ အရိယ သာဝကသ
အရိယာသာဝက၏၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏေနေဝ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ဖြင့်
သာလျှင်၊ ဇာနိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ၊ လောကုတ္တရာမဂ်
သည်၊ ဗဟုမိတ္တက္ခဏိကောနာမ၊ များသောမိတ္တက္ခဏာရှိသောမည်သည်၊
နုတ္တိ၊ မရှိ၊ ဧကမိတ္တက္ခဏိကောယေဝ၊ တခုသော မိတ္တက္ခဏာ ရှိသည်သာ
လျှင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သညာပေတဗ္ဗော၊ သိစေအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့သိ
စေအပ်သည်ရှိသော်၊ သစေသညာနာတိ၊ အကယ်၍သိသည်ဖြစ်အံ့၊ သာရ၊
ကောင်း၏၊ သညာနိတုံ၊ သိစေခြင်းငှါ၊ နောစေသညာနာတိ၊ အကယ်၍မသိစေ
နိုင်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဂစ္ဆ၊ သွားလေ၊ ပါတောဝ၊ စောစောကသာလျှင်၊ ဝိပာာရံ၊
ကျောင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍၊ ယာဂုံ၊ ယာဂုတို့၊ ဝိဝါဟံ၊ သောက်လေလော
ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ဥယျောဇေတဗ္ဗော၊ လွတ်လိုက်အပ်၏၊ သေသံ၊ ကြွင်း
သောအတွင်း-သံဝဏ္ဏနာ-စကားရပ်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပါဠိ
အစဉ်၌၊ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်သောအနက်-ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤ
တွင်ကောသမ္ဗိကသုတ်၏-အတွင်းအပြီးတည်း၊ ကောသမ္ဗိက သုတ္တ
ဝဏ္ဏနာ၊ ကောသမ္ဗိကသုတ်၏-အတွင်းသည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ၊

၆၁၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

ဗြဟ္မနိမန္တနိကာသုတ်၊

ဝေဠာသုတ်၊ ဝေဠာသုတ်အစရှိသောသုတ်သည်၊ ဗြဟ္မနိမန္တနိကာ၊
ဗြဟ္မနိမန္တနိကာသုတ်တည်း၊ တဏှ၊ ထိုဗြဟ္မနိမန္တနိကာသုတ်၌၊ ပါပကံဒိဋ္ဌိ
ဂတန္တိ၊ ပါပကံဒိဋ္ဌိဂတံ ဟူသည်ကား၊ လာမကား၊ ပုဂံမာ စွာသော၊
သဿတဒိဋ္ဌိ၊ သဿတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူတည်း၊ ဣဒံနိစ္စန္တိ၊ ဣဒံနိစ္စဟူသည်
ကား၊ သဟောကာသေန၊ တည်ရာသို့နှင့်တကွ၊ ဣဒံဗြဟ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤဗြဟ္မာတို့
၏နေရာဗြဟ္မာတို့၏ခန္ဓာသည်၊ အနိစ္စံ၊ မပြုသည်ကို၊ နိစ္စန္တိ၊ မြဲ၏ဟူ၍၊ ဝဒတိ
ဆို၏၊ ဝေါဒိနိ၊ ဝေဒအစရှိသောပုဒ်တို့သည်၊ တသေဝ၊ ထိုနိစ္စဟူသောပုဒ်
၏သာသျှင်၊ ဝေဝစနာနိ၊ ဝေဝစပရိယာယံ-သဒ္ဓါဗ္ဗုဒ္ဓိတို့တည်း၊ တဏှ၊ ထို
သုံးပါးသောပုဒ်တို့တွင်၊ ဝေန္တိ၊ ဝေဟူသည်ကား၊ ထိရံ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့၏၊ သဿ
တန္တိ၊ သဿတံဟူသည်ကား၊ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း၊ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှား
ရှိ၏၊ ဧကဝလန္တိ၊ ဧကဝလံဟူသည်ကား၊ အစဏှံ၊ မပျက်သော၊ သကလံ၊
အသုံးစုံပင်တည်း၊ အစဝနဓမ္မန္တိ၊ အစဝနဓမ္မဟူသည်ကား၊ အစဝနသဘာ
ဝံ၊ မရွေ့ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ဣဒံဟိနဇာယတိတိအာဒိသု၊ ဣဒံဟိနဇာယတိ
ဤသို့အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊ ဣမသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ ဤဗြဟ္မပြည်၌၊ ကောမိ၊ တစုံ
တယောက်သော၊ ဇာယနကောဝါ၊ ဖြစ်တတ်သောသူသည်လည်းကောင်း၊
ဇိယုနကောဝါ၊ အိုတတ်သောသူသည်လည်းကောင်း၊ မိယုနကောဝါ၊ သေ
တတ်သောသူသည်လည်းကောင်း၊ စဝနကောဝါ၊ စုတတတ်သောသူ
သည်လည်းကောင်း၊ ဥပပဇ္ဇနကောဝါ၊ တဘန်ဖြစ်တတ်သောသူသည်လည်း
ကောင်း၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ တံ၊ ထိုအကြောင်းကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏၊
ဣတောစပနညန္တိ၊ ဣတောစပနညံ ဟူသည်ကား၊ ဣတောသဟောကာ
သဗြဟ္မဋ္ဌာနာ၊ ဤဩကာသသံနှင့် တကွဖြစ်သော-ဗြဟ္မာတို့၏ အရပ်မှ၊
ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ အညံ၊ တပါးသော၊ နိဿရဏကာရဏံနာမ၊ ထွက်မြွေ
ခြင်း၏ အကြောင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့၊ အဿ၊ ထိုဗက
ဗြဟ္မာအား၊ ထာမဂတာ၊ အားရှိသောအဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ သဿတ
ဒိဋ္ဌိ၊ သဿတဒိဋ္ဌိသည်၊ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝေဝါဒိစပန၊
ဤသို့သဿတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-အယူရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သော၊ ထိုဗက
ဗြဟ္မာသည်၊ ဥပရိ၊ အထက်၌၊ တိဿောဈာနသုတ္တိယောစ၊ သုံးပါးသော
ဈာန်-သုံးပါးသောသံတို့လည်းကောင်း၊ စက္ကာရောမဂ္ဂါစ၊ လေးပါးသော
မဂ်တို့ လည်းကောင်း၊ စက္ကာရိ ဗလ္လာနိစ၊ လေးပါးသော ဖိုလ်တို့လည်း

ဗြဟ္မနိမန္တနိကာယံ

ကောင်း၊ နိဗ္ဗာနန္တ၊ နိဗ္ဗာနလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော
တရားအထူးတို့ကို၊ ပဋိဗာဟတိ၊ တားမြစ်၏၊ အဝိဇ္ဇာဂတောတိ၊ အဝိဇ္ဇာ
ဂတောဟူသည်ကား၊ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏၊
အညာဏီ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်-ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ အန္တိဘူတော၊ အနိဂ္ဂတို့ကို
သာဖြစ်၍ဖြစ်၏၊ ယတြိဟိနာမာတိ၊ ယတြိဟိနာမဟူသည်ကား၊ ယောနာမ
အကြင်ဗကမည်သော-ဗြဟ္မာသည်၊ အထခေါတိက္ခဝေမာရောပါပိမာတိ၊
အထခေါတိက္ခဝေ မာရောပါပိမာ ဟူသည်ကား၊ မာရော၊ မာရ်သည်၊
ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်၊ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဒ္ဓဿ၊ မြင်လေသ
နည်းသော၊ ထိုမာရ်နတ်သည်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ဘဂနေ၊ သံဃိမာနိန္ဒ၊ နိဝိ
ဒိတွာ၊ ထိုင်နေ၍၊ ကာလေနကာလံ၊ ရံခါရံခါ၊ သတ္ထာရံ၊ သုရားရှင်ကို၊ အာ
ဝဇ္ဇေတိကိရ၊ ရှုဆင်ခြင်သတတ်၊ အဇ္ဈယနေ၊ သမဏော ဂေါတမော၊
ရဟန်းဂေါတမသည်၊ ကတရသ္မိံ၊ ဂါမေဝါ၊ အဘယ်မည်သောရွာ၌လည်း
ကောင်း၊ ကတရသ္မိံ၊ နဂရေဝါ၊ အဘယ်မည်သောမြို့၌လည်းကောင်း၊ ဝသ
တိ၊ နေသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဝဇ္ဇေတိ၊ ရှုဆင်ခြင်၏၊ ဣမသ္မိံ၊ ပနကာလေ၊
ဤအခါ၌ကား၊ အာဝဇ္ဇန္တော၊ ရှုဆင်ခြင်သည်ရှိသော်၊ ဥက္ကဋ္ဌံ၊ ဥက္ကဋ္ဌမြို့ကို၊
နိဿာယ၊ မှီ၍၊ သုဘဂဝနေ၊ သုဘဂမည်သောတော၌၊ ပိပာရတိ၊ နေ၏၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥတွာ၊ သိ၍၊ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂတောနူခေါ၊ သွား
လေသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဩလောကေန္တော၊ ဩညှုရှုဆင်ခြင်သည်ရှိ
သော်၊ ဗြဟ္မလောကံ၊ ဗြဟ္မပြည်သို့၊ ဂန္ထန္တံ၊ နှစ်ငါးထောင်-သုံးငါးထောင်-စိတ်အ
စဉ်၏-အစွမ်းအားဖြင့်-ကြွသွားတော်မူသည်ကို၊ ဒိတွာ၊ မြင်၍၊ သမဏော
ဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်၊ ဗြဟ္မလောကံ၊ ဗြဟ္မပြည်သို့၊ ဂန္ထတိ၊
ကြွသွားတော်မူ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုဗြဟ္မပြည်၌၊ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်၊ ဓမ္မ
ကထံ၊ တရားစကားကို၊ ကထေတွာ၊ ဟော၍၊ ဗြဟ္မဂဏံ၊ ဗြဟ္မအပေါင်း
ကို၊ မမ၊ ငါ၏၊ ပိသယံ၊ နိုင်ငံကို၊ နာတိက္ကမေတိ၊ မလွန်စေသေး၊ တာဝ၊ ထို
မျှလောက်၊ ဂစ္ဆာ၊ သွား၍၊ ဓမ္မဒေသနာယ၊ တရားဒေသနာ၏၊ ပိသန္ဓံ၊ ဖြတ်
သည်ကို၊ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သုသုပိက်၍၊ သတ္ထ၊ မြတ်စွာဘုရား
၏၊ ပဒါနုပဒိကော၊ နောက်သို့-အစဉ်လိုက်သော-အားဖြင့်၊ ဂစ္ဆာ၊ သွား၍၊
ဗြဟ္မဂဏဿ၊ ဗြဟ္မအပေါင်း၏၊ အန္တရေ၊ အတွင်း၌၊ အဒိဿမာနေန၊
မထင်ရှားသော၊ ကာလေန၊ ကိုယ်ဖြင့်၊ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်၏၊ သော၊ ထိုမာရ်နတ်
သားသည်၊ သတ္ထာရ၊ မြတ်စွာဘုရားမှ၊ ဗကဗြဟ္မာ၊ ဗကဗြဟ္မာသည်၊
အပသာဒိတောဟိ၊ နှိပ်၏ဟူ၍၊ ဥတွာ၊ သိ၍၊ ဗြဟ္မနေ၊ ဗကဗြဟ္မာ၏၊

၆၁၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-ဝါတိယတွဲ။

ဥပတ္တန္တော၊ အထောက်အပံ့သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏၊ တေန
ထိုကြောင့်၊ အထခေါဘိက္ခဝေ မာရောပါဝိမာတိ၊ အထခေါဘိက္ခဝေမာ
ရောပါဝိမာဟူ၍၊ ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ။

ဗြဟ္မပါရိသစ္စံအန္ဓာဝသိတွာတိ၊ ဗြဟ္မပါရိသစ္စံအန္ဓာဝသိတွာဟူသည်
ကား၊ ဧကသမ္ဘာတယောက်သော၊ ဗြဟ္မပါရိသစ္စံသမ္ဘာ၊ ဗြဟ္မပါရိသစ္စံဗြဟ္မာ၏
သရီရံ၊ ကိုယ်ကို၊ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍၊ မဟာဗြဟ္မာနံ၊ ဗြဟ္မာကြီးတို့၏၊ သရီ
ရေ၊ ကိုယ်၌၊ အန္ဓာဝသိတုံ၊ ဖြိုခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ ဗြဟ္မပရော
ဟိတေဝါ၊ ဗြဟ္မပရောဟိတ-ဗြဟ္မာတို့၏ ကိုယ်၌လည်း၊ အန္ဓာဝသိတုံ၊
ဖြိုခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိယေဝ၊ မတတ်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း၊ မေတမာ
သဒေါတိ၊ မေတမာသဒေါဟူသည်ကား၊ ဧတံ၊ ဤဗြဟ္မာကို၊ မာအပသာ
ဒယိတ္ထ၊ ဒိဋ္ဌိအယူကို-ပြန်နစ်စေသဖြင့်-မမြင်းချောက်လင့်၊ အဘိဘူတိ၊
အဘိဘူဟူသည်ကား၊ အဘိဘဝိတွာ၊ တပါးသောဗြဟ္မာကို-နှိပ်နင်း၍၊
ဋ္ဌိတော၊ တည်၏၊ ဧဋ္ဌကော၊ ဗြဟ္မာတို့၏-အကြီးသည်၊ အနဘိဘူတောတိ၊
အနဘိဘူတောဟူသည်ကား၊ အညေဟိ၊ တပါးကုန်သော သူတို့သည်၊
အနဘိဘူတော၊ မနှိပ်နင်းအပ်၊ အညဒတ္တံ၊ အညဒတ္တဟူသည်ကား၊

ကောသဝစနေ၊ ဝင်စစ်ဟူသောအနက်ကို-ဟောခြင်း၌၊ နိပါတော၊ နိပါတ်
ပုဒ်တည်း၊ ဒဿနံ၊ သေနံ၊ မြင်သည်၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ သော၊ ထိုဗက
ဗြဟ္မာသည်၊ သဗ္ဗံ၊ လုံးဝကို၊ ပဿတိ၊ မြင်၏၊ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤအနက်
ကို၊ ဒိပေတိ၊ ပြ၏၊ ဝသဝတ္တိတိ၊ ဝသဝတ္တိဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော
ဇနံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို၊ ဝသေ၊ မိမိအလို၌၊ ဝတ္တေတိ၊ လိုက်စေနိုင်၏၊
ဣဿရောတိ၊ ဣဿရောဟူသည်ကား၊ လောကေ၊ သတ္တလောက၌၊ ဣဿ
ရော၊ အစိုးရ၏၊ ကတ္တာနိဋ္ဌိတာတိ၊ ကတ္တာနိဋ္ဌိတာဟူသည်ကား၊ လောကဿ
လောကအပေါင်းကို၊ ကတ္တာစ၊ ပြုလည်းပြုတတ်၏၊ နိဋ္ဌိတာစ၊ ဘန်ဆင်း
လည်း-ဘန်ဆင်းတတ်၏၊ ပထဝီဟိမဝါသိနေရူစက္ကဝါဠမဟာသမုဒ္ဒစန္ဒိမ
သုရိယာ၊ ခြေ-ဟိမဝန္တာတောင်-မြင့်မိုရ်တောင်-စကြာ ဝဠာ-မဟာသ
မုဒ္ဒရာ-လ-နေတို့ကို၊ ဣမိနာ၊ ဤဗကဗြဟ္မာသည်၊ နိဋ္ဌိတာ၊ ဘန်ဆင်းအပ်
ကုန်၏၊ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို၊ ဒိပေတိ၊ ပြ၏၊ သေဋ္ဌောသဋ္ဌိတာတိ၊
သေဋ္ဌောသဋ္ဌိတာဟူသည်ကား၊ အယံ၊ ဤဗကဗြဟ္မာသည်၊ လောကဿ၊
သတ္တလောကထက်၊ ဥတ္တမောစ၊ မြတ်လည်းမြတ်၏၊ သဋ္ဌိတာစ၊ စီရင်
လည်းစီရင်တတ်၏၊ တံ၊ သင်သည်၊ ခတ္တိယောနာမ၊ မင်းမည်သည်၊ ဟော
ဟိ၊ ဖြစ်လော့၊ တွံ၊ သင်သည်၊ ဗြဟ္မဏောနာမ၊ ဂုတ္တံ၊ မည်သည်၊ ဝသေသာ

ဗြဟ္မနိမန္တနိကာယဝတ်။

၆၁၇

နာမ၊ ကုန်သည်မည်သည်၊ သုဒ္ဓေါနာမ၊ သူဆင်းရဲမည်သည်၊ ဂဟဋ္ဌော
 နာမ၊ လူမည်သည်၊ ပဗ္ဗဇိတောနာမ၊ ရဟန်းမည်သည်၊ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော၊
 အန္တမသော၊ ယုတ်သော-အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ သြဋ္ဌောဝိ၊ ကုလားအုပ်
 သည်လည်း၊ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော၊ ဂေါဏောဝိ၊ နွားသည်လည်း၊ ဟောဟိ၊
 ဖြစ်လော၊ ဣတိဇံ၊ ဤသို့၊ သတ္တဝါနံ၊ သတ္တဝါတို့ကို၊ အယံ၊ ဤဗကဗြဟ္မာ
 သည်၊ ဝိသဋ္ဌိတာ၊ စီရင်တတ်၏၊ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို၊ ဒေသတိ၊
 ပြ၏၊ ဝသိပိတာဘူတာဘဗျာနန္တိ၊ ဝသိပိတာဘူတာဘဗျာနံဟူသည်ကား၊
 အယံ၊ ဤဗကဗြဟ္မာသည်၊ ဝိဇ္ဇန္တုဝသိတာယ၊ လေ့လာအပ်ပြီးသော-ဝသိ
 ဘောဝိရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝသိ၊ ဗျာနံသမာပတ်၌-လေ့လာစွာဖြစ်၏၊
 အယံ၊ ဤဗကဗြဟ္မာသည်၊ ဘူတာဘဗျာနံ၊ ဖြစ်ပြီးသော သတ္တဝါ-ဖြစ်ဆဲ
 သောသတ္တဝါတို့၏၊ ဝိတာ၊ အဘတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေတိ၊ ဆို၏၊ တတ္ထ၊
 ထိုကား၌၊ အဏ္ဏဇ-ဇလောဗုဇ၊ အဏ္ဏဇ-ဇလောဗုဇ-ဖြစ်ကုန်သော-ဥစ္စာ
 ရေကြည်ကိုစွဲ၍ဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တဝါ၊ သတ္တဝါတို့သည်၊ အန္တောအဏ္ဏ
 ကောသေဝ၊ ဥစ္စာ၏အတွင်း၌ လည်းကောင်း၊ အန္တောဝတ္ထိမှိဝ၊ သူငယ်
 အိမ်၏အတွင်း၌လည်းကောင်း၊ ဘဗျာနာမ၊ ဖြစ်ဆဲမည် ကုန်၏၊ ဗဟိ၊ အပ
 သို့၊ နိက္ခန္တကာလတော၊ ထွက်သောအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ဘူတာ၊ ဖြစ်ပြီး
 မည်ကုန်၏၊ သံသေဒဇ၊ သံသေဒဇသတ္တဝါတို့သည်၊ ပဌမဝိတ္တက္ခဏေ၊ ပဋိ
 သန္ဓေဟူသောပဌမဝိတ္တက္ခဏာမှ၊ ဘဗျာ၊ ဖြစ်ဆဲမည်ကုန်၏၊ ဒုတိယတော၊
 ဒုတိယဝိတ္တက္ခဏာမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ဘူတာ၊ ဖြစ်ပြီးမည်ကုန်၏၊ သြပပါဝိကာ
 ဥပပါတ်သတ္တဝါတို့သည်၊ ပဌမဇ္ဈရိယာပထေ၊ ရှေးဦးစွာသော-ဇ္ဈရိယာ
 ပုထ်၌၊ ဘဗျာ၊ ဖြစ်ဆဲမည်ကုန်၏၊ ဒုတိယတော၊ ဒုတိယဇ္ဈရိယာပုထ်မှ၊ ပဋ္ဌာ
 ယ၊ စ၍၊ ဘူတာ၊ ဖြစ်ပြီးမည်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊
 တေသဗ္ဗေဝိ၊ ထိုအဆုံးရုံကုန်သော-သတ္တဝါ တို့သည်လည်း၊ တေသ၊
 ထိုဗကဗြဟ္မာ၏၊ ဗုတ္တသားတို့တည်း၊ ဣတိသညာယ၊ ဤသို့သောအမှတ်
 ဖြင့်၊ ဝိတာဘူတာဘဗျာနန္တိ၊ ဝိတာဘူတာဘဗျာနံဟူ၍၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး ။

ပထဝီဂရဟကာတိ၊ ပထဝီဂရဟကာဟူသည်ကား၊ တေရဟိ၊ ယခု
 အခါ၌၊ တွံ၊ ရှင်ဂေါတမသည်၊ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တာ၊ အနတ္တ၊
 ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ပထဝီ၊ ပထဝီကို၊ ဂရဟသိယထာ၊ ကဲ့ရဲ့သကဲ့သို့၊ ဇိဂုစ္ဆ
 သိယထာ၊ စက်ဆုပ်သကဲ့သို့၊ ဇံပိ၊ ဤအတူလျှင်၊ ပထဝီဂရဟကာ၊ ပထ
 ဝီကို-ကဲ့ရဲ့ကုန်သော၊ တေ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်၊ အဟေသုံ၊ ရှေး၌
 ဖြစ်ဘူးကုန်ပြီ၊ ကေဝလံ၊ သက်သက်၊ တွံယေဝ၊ သင်သည်သာလျှင်၊ န

၆၀၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တဘိယတွဲ။

ဂရဟာ၊ ကဲ့ရဲ့သည်မဟုတ်။ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို၊ ဒိပေတိ၊ ပြ၏။ အာ
ပေါဂရဟကာဒတိအာဒိသုပိ၊ အာပေါဂရဟကာဤသို့အစရှိသော-ပါဠိရပ်
တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏။ ဟိနေကာယေပတိဗ္ဗိတာ
တိ၊ ဟိနေကာယေပတိဗ္ဗိတာ ဟူသည်ကား၊ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော၊
အပါယေသု၊ အပါယ်သံတို့၌၊ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပထဝီ ပသံသကာတိ၊
ပထဝီ-ပသံသကာဟူသည်ကား၊ တွဲ၊ သင်သည်၊ ဂရဟဘိယတာ၊ ကဲ့ရဲ့
သကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ အဂရဟိတွာ၊ မကဲ့ရဲ့မူ၍၊ နိစ္စာ၊ ပြ၏။ ရဝါ၊
အရှည်တည်၏။ သဿတာ၊ မပြတ်ဖြစ်၍တည်၏။ အန္တေဇ္ဇာ၊ မပြတ်၊
အဘေဇ္ဇာ၊ မပျက်၊ အက္ခရာ၊ မကုန်၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ပထဝီပသံသကာ၊ ပထဝီ
ကို-ပြီးမွမ်းတတ်ကုန်၏။ ပထဝီယာ၊ ပထဝီခတ်၏။ ဝဏ္ဏဝါဒိနော၊ ဂေဗ္ဗဇူး
ကိုဆိုလေ့ရှိကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေတိ၊ ဆို၏။
ပထဝါဘိနန္ဒိနောတိ၊ ပထဝါဘိနန္ဒိနောဟူသည်ကား၊ တဏှာဒိဗ္ဗိဝသေန၊
တဏှာဒိဗ္ဗိဘူ၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပထဝီယာ၊ ပထဝီခတ်ကို၊ အဘိနန္ဒိနော၊
တော်မမသောဟာမသို့-ဧသေ မေအတ္တဟု-နှစ်သက်တတ်ကုန်၏။ သေ
သံပဒေသုပိ၊ ကြွင်းသောပုဒ်၌တို့လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်နည်း
ရှိ၏။ ပဏိတေကာယေပတိဗ္ဗိတာတိ၊ ပဏိတေ ကာယေ-ပတိဗ္ဗိတာဟူ
သည်ကား၊ ဗြဟ္မလောကေ၊ ဗြဟ္မပြည်၌၊ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တံတာဟန္တိ၊
တံတာဟံဟူသည်ကား၊ တေနကာရဏေန၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်၊ တံ၊
သင့်ကို၊ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣဗ်သတိ၊ ဣဗ်သဟူသည်ကား၊ စောဒနတ္ထေ၊ တိုက်
တွန်းခြင်းအနက်၌၊ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ ဥပါတိဝတ္တိတ္တာတိ၊ ဥပါတိ
ဝတ္တိတ္တာဟူသည်ကား၊ အတိတ္တမိတ္တ၊ လွန်ကုန်ပြီ။ ဥပါတိဝတ္တိတောတိပိ၊
ဥပါတိဝတ္တိတောဟူ၍လည်း၊ ပါဠော၊ ပါဠိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယမေဝ
အတ္ထော၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော-အနက်ပင်တည်း။ ဒဏ္ဍေနပဗ္ဗိပဏာမေယျာ
တိ၊ ဒဏ္ဍေန-ပဗ္ဗိပဏာမေယျဟူသည်ကား၊ စတုဟတ္ထေန၊ လေးတောင်
အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ မုဂ္ဂရဒဏ္ဍေန၊ ဆောက်ပုတ်ထွ်တံဖြင့်၊ ပေါထေ
တွာ၊ ပုတ်ခတ်၍၊ ပလ္လာပေယျ၊ ပြေးစေရာ၏။ နရကပပါတေတိ၊ နရကပပါ
တေဟူသည်ကား၊ သတပေါရိသေ၊ အသူတရာနက်သော၊ မဟာသော
ဇ္ဈ၊ ချောက်ကြီး၌၊ ဝိရာဓေယျာတိ၊ ဝိရာဓေယျဟူသည်ကား၊ ဟတ္ထေန၊
လက်ဖြင့်၊ ဂဟဏယုတ္တေ၊ ကိုင်ခြင်းငှါလျှောက်ပတ်သော၊ ဌာနေဝါ၊ အရပ်
၌လည်းကောင်း၊ ပါဒေန၊ ခြေဖြင့်၊ ပတိဌာနယုတ္တေ၊ ရပ်ခြင်းငှါလျှောက်ပတ်
သော၊ ဌာနေဝါ၊ အရပ်၌တည်းကောင်း၊ ဂဟဏပတိဌာနာနိ၊ ကိုင်ခြင်းရပ်

ဗြဟ္မနိမန္တနိကာယုတ်။

၆၁၉

ခြင်းတို့ကိုကာတုံးပြုခြင်းငှါ။နသက္ကုဏေယျမတတ်နိုင်ရာ၊ နန္ဒတုံဘိက္ခု
ပဿသိတိ၊ နန္ဒတုံဘိက္ခု-ပဿသိဟူသည်ကား။ ဘိက္ခု၊ရှင်ရဟန်း၊တုံ၊
သင်သည်။သန္တိပတိတံ၊စည်းဝေးသော၊ဩဘာသမာနံ၊အရောင်ရှိသော၊
ဝိရောစမာနံ၊တင့်တယ်သော၊ဇောတိယမာနံ၊တောက်ပသော၊ ဣမံဗြဟ္မ
ပရိသံ၊ဤဗြဟ္မာပရိသတ်ကို၊ ပဿသိနန္ဒ၊မြင်ပြီမဟုတ်လော၊ ဣတိ၊ဤ
သို့ဆို၍၊ဗြဟ္မ၊နော၊ ဗြဟ္မာမင်း၏၊ ဩဝါဒေ၊အဆုံးအမ၌၊ ဥတနံ၊တည်
ကုန်သော သူတို့၏၊ ဣဒ္ဓါနုဘာဝံ၊ တန်ခိုးအာနုဘော်ကို၊ ဒေသသတိ၊ပြု၍၊
ဣတိခေါမံ ဘိက္ခဝေ မာရောပါရိမာ ဗြဟ္မပရိသံ ဥပနေသိတိ၊ ဣတိခေါမံ
ဘိက္ခဝေ-မာရောပါရိမာ ဗြဟ္မပရိသံ-ဥပနေသိဟူသည်ကား။ ဘိက္ခဝေ၊
ရဟန်းတို့၊ပါရိမာ၊ယုတ်မာယှဉ်သော၊မာရော၊ သတ္တဝါတို့အကျိုးစီးပွား
ပျက်စီးခြင်းကို-တောင့်တသောမာရ်သည်။ဘိက္ခု၊ရှင်ရဟန်း၊ပသေနစ၊
အခြံ အရံဖြင့် လည်းကောင်း၊ သိရိယာစ၊ အသရေဖြင့် လည်းကောင်း၊
ဩဘာသမာနံ၊ထွန်းလင်းသော၊ဝိရောစမာနံ၊တင့်တယ်သော၊ ပန္နောတ
မာနံ၊တောက်ပသော၊ ဗြဟ္မပရိသံ၊ဗြဟ္မာပရိသတ်ကို၊ တုံ၊ သင်သည်။
ပဿသိနန္ဒ၊မြင်ပြီမဟုတ်လော၊ ပဿသိတိ၊ပဿသိဟူ၍၊ ဘာသမာနံ၊
ဆိုသော၊မဟာဗြဟ္မ၊နော၊ဗြဟ္မာမင်း၏၊ဝစနံ၊စကားကို၊ တွမ္ပိ၊သင်သည်
လည်း၊အနုဘိက္ခုမိတွာ၊မလွန်မူ၍၊ ယဒိကရေယျ၊ အကယ်၍-လိုက်နာ၍
ကျင့်ငြားအံ့၊တေ၊သင့်အား၊ဗြဟ္မာ၊ဗြဟ္မာမင်းသည်၊ယဒေဝဝစနံ၊အကြင်
စကားကို၊ဝဒတိ၊ဆို၏၊ တံဝစနံ၊ထိုစကားကို၊ ကရေယျာသိ၊လိုက်နာ၍
ကျင့်သည်ဖြစ်အံ့၊ တွမ္ပိ၊သင်သည်လည်း၊ ဇေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊
ယသေနစ၊အာနုဘော်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သိရိယာစ၊အသရေဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ဝိရောစယျာသိ၊တင့်တယ်ရာ၏၊ ဣတိဇေ၊ဤသို့၊ ပဒန္နော၊ဆို
လျက်၊မံ၊ငါ့ကို၊ဗြဟ္မပရိသံ၊ဗြဟ္မာပရိသတ်သို့၊ဥပနေတိ၊ဆောင်၏၊ ဥပရိ၊
ဗြဟ္မာပရိသတ်၏-အပေါင်းသို့၊သံဟရိ၊ဆောင်၏။ ။

မာတုံမညိတ္ထောတိ၊ မာတုံမညိတ္ထောဟူသည်ကား။ တွံ၊ သင်သည်။
မာမညိ၊မသိဟူ၍-မမှတ်လင့်၊မာရောတွမသိပါရိမာတိ၊ မာရေတွမသိပါ
ရိမာဟူသည်ကား။ တွံ၊သင်သည်။ မဟာဇနဿ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏၊
မာရုဏတော၊ဝဋ်ဆင်းရဲမှကင်းခြင်း၏အကြောင်း-ဥပနိဿယဖြစ်သော
သိလစသော ဂုဏ်ကို-မိမိ၏ အာနုဘော်ဖြင့်- ပျက်သီးတတ် သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ မာရောနာမ၊မာရ်မည်၏၊ မဟာဇနဿ၊လူအပေါင်းအား၊
မပါပကံလာမကံ။ ယုတ်မာယှဉ်သော၊ အယာဝံ၊ ကျော်စောခြင်း၏ ဆန့်

၆၂၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ကျင်တက်ဖြစ်သောအကုသိုလ်ကို၊ ကရုဏာတော၊ ပြုတတ်သောကြောင့်၊
ပါဝိမာ၊ ပါဝိမာမည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တံ၊ သင့်ကို၊ အဟံ၊ ငါဘုံရားသည်၊ ဇာနာ
မိ၊ သိတော်မူ၏၊ ကသိဏံ အာယုန္တိ၊ ကသိဏံ အာယုဟူသည်ကား၊ သက
လံ၊ အလုံးစုံသော၊ အာယု၊ အသက်တရာကို၊ တေခေါဝေံ၊ ဇာနေယျန္တိ၊ တေ
ခေါဝေံ-ဇာနေယျဟူသည်ကား၊ တေ၊ သင့်အား၊ ဝေံ၊ ဤသို့၊ မဟာန္တေနံ၊
များစွာသော၊ တပေါကဓမ္မေန၊ ပူပန်စေတတ်သောကံနှင့်၊ သမန္နာဂတော၊
ပြည့်စုံ၏၊ တွံပန၊ သင်သည်ကား၊ ပုရိမဒိဝသေ၊ ယမန်နေ့သော၊ ဇာတော၊
ဖြစ်၏၊ ယသတေ၊ အကြင်သင်၏၊ မုခေခံတွင်း၌၊ အဇ္ဇာဝိ၊ ယခုလည်း၊
ခိရဂန္ဓော၊ နို့ရည်နံသည်၊ ဝါယတိ၊ လှိုင်သေး၏၊ ကိံ၊ အဘယ်မှာလျှင်၊
ဇာနိဿသိ၊ သိလတ္တံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စာဓူန္တော၊ ချုတ်ချယ်လျက်၊
ဝဒတိ၊ ခို၏၊ ပထဝိံ၊ အဇ္ဈောသိဿာဝိတိ၊ ပထဝိံ၊ အဇ္ဈောသိဿသိဟူ
သည်ကား၊ ပထဝိံ၊ မြေကို၊ အဇ္ဈောသယ၊ လွှမ်းမိုး၍၊ ဂိလိတွာ၊ မျို၍၊ ပရိ
နိဋ္ဌပေတွာ၊ ပြီးစေ၍၊ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟိ၊ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်၊ ဂဏှိဿသိ
စွဲလမ်းသည်ဖြစ်အံ့၊ ဩပသာယိကောမေ၊ ဘဝိဿသိတိ၊ ဩပသာယိ
ကောမေဘဝိဿသိဟူသည်ကား၊ မဟံ၊ ငါ၏၊ သမိပသဟာယော၊ အနီး၌
နေရသောအဖော်သည်၊ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားသော၊ မံ၊
ငါသို့၊ အနုဂစ္ဆိဿသိ၊ နေသံသို့အစဉ်လိုက်ရလတ္တံ့၊ ဌိတံ၊ တည်သော၊ မံ၊
ငါသို့၊ ဥပဋ္ဌိဿသိ၊ အနီး၌ရပ်ရလတ္တံ့၊ နိသိန္တံ၊ ထိုင်သော၊ မံ၊ ငါသို့၊ ဥပနိသိ
ဒိဿတိ၊ အနီး၌-ထိုင်ရလတ္တံ့၊ နိပ္ပန္တံ၊ လျောင်းသော၊ မံ၊ ငါသို့၊ ဥပနိပ္ပန္တိဿ
သိ၊ အနီး၌လျောင်းရလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်
တည်း၊ ဝတ္ထုသံရိကောတိ၊ ဝတ္ထုသံရိကောဟူသည်ကား၊ မမေ၊ ငါ၏၊
ဝတ္ထုသိ၊ နေရာဖြစ်သောအရပ်၌၊ ပဿနကော၊ မြင်ရသည်၊ ဘဝိဿသိ၊
ဖြစ်လတ္တံ့၊ ယထာကာမကရုဏီယော၊ ဗာဟိတေယျောတိ၊ ယထာကာမ
ကရုဏီယော-ဗာဟိတေယျောဟူသည်ကား၊ မယာ၊ ငါသည်၊ အတ္တနော၊
မိမိ၏၊ ရုပိယာ၊ အလိုအားဖြင့်၊ ယံ၊ အကြင်အမှုကို၊ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှါ၊
ဣစ္ဆာ၊ အလိုရှိ၏၊ တံကမ္ဘံ၊ ထိုအမှုကို၊ ကတ္တဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏၊ ဗာဟိတွာစ
ပန၊ နိမ့်သည်ကိုပြု၍သာလျှင်၊ ဇဇ္ဇရိကာရမ္မ တောဒိ၊ ဟင်းခါး ပန်းတူရုံ
အောက်၌လည်း၊ နိစတရော၊ အလွန်နိမ့်သည်ကို၊ လကုဏ္ဍက တရော၊
အလွန်ကွသည်ကို၊ ကတ္တဗ္ဗော၊ ပြုအပ်သည်၊ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ
အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ ဣမိနာ၊ ဤစကားဖြင့်၊ ဝေံ၊
ဤသို့၊ ဘဂဝန္တိ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဥပလာပေတိဝါ၊ သပြိုတ်လည်း

ဗြဟ္မနိမန္တနိကာယုတ်၊

၆၂၁

သင်္ဂြိုဟ်၏၊ အပဿဒေတိဝါ၊ နှိပ်လည်းနှိပ်၏၊ ဥပလာပေတိနာမ၊ သင်္ဂြိုဟ်
ခြင်းမည်သံညကား၊ ဘိက္ခု၊ ရှင်ရဟန်း၊ တံ၊ ရှင်ရဟန်းသည်၊ တဏှာဒိတိ၊
တဏှာမာနဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်၊ ပထဝီ၊ မြေကို၊ ခေါ၊ စင်စစ်၊ သဓေအဇ္ဈောသိဿ
သိ၊ အကယ်၍-လွှမ်းမိုး၍စွဲလမ်းသည်ဖြစ်အံ့၊ မေ၊ ငါ၏၊ ဩပဿယိကော
အနည်း၌ဖြစ်-နေရသောသူသည်၊ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ မယိ၊ ငါသည်၊
ဂစ္ဆန္တေ၊ သွားသည်ရှိသော်၊ ဂမိဿသိ၊ နောက်သို့-လိုက်လတ္တံ့၊ တိဋ္ဌ
န္တေ၊ ရပ်သည်ရှိသော်၊ ဌဿသိ၊ ရပ်ရလတ္တံ့၊ နိသိန္ဒေ၊ ထိုင်သည်ရှိသော်၊
နိသိဒိဿတိ၊ အနီး၌ထိုင်ရလတ္တံ့၊ နိပ္ပန္နေ၊ လျောင်းသည်ရှိသော်၊ နိပ္ပဇ္ဇိဿ
သိ၊ အနီး၌လျောင်းရလတ္တံ့၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ သေသဇနံ၊ ကြွင်းသောလူ
အပေါင်းကို၊ ပဗ္ဗိဗဟိတွာ၊ တားမြစ်၍၊ တံ၊ သင့်ကို၊ ဝိဿာသိကံ၊ အကျွမ်း
ဝင်သောသူကို၊ အန္တန္တရိတံ၊ အတွင်းသားကို၊ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့၊ ဣတိဇေ၊
ဤသို့၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဥပလာပေတိနာမ၊ သင်္ဂြိုဟ်သည်မည်၏၊ သေသ
ပဒေတိပန၊ ကြွင်းသောပုဒ်သို့ဖြင့်ကား၊ အပဿဒေတိနာမ၊ နှိပ်သည်မည်
၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား၊ ဧတ္ထ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
သည်မှ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌၊ အဓိပ္ပာယော၊ အဓိပ္ပာယ် တည်း၊ သဓေ၊
အကယ်၍၊ တွံ၊ သင်သည်၊ ပထဝီ၊ မြေကို၊ အဇ္ဈောသိဿသိ၊ တဏှာမာန
ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်-စွဲလမ်းသည်ဖြစ်အံ့၊ မေ၊ ငါ၏၊ ဝတ္ထု၊ သာယိကော၊ အနီး၌သာ
၍နေရသည်၊ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ မေ၊ ငါ၏၊ အာဂမနာဒိနိ၊ လာခြင်းအစရှိ
သည်တို့ကို၊ အာဂမေတွာ၊ ငံ၍၊ ဂမိဿသိဝါ၊ သွားမူလည်းသွားရလတ္တံ့၊
ဌဿတိဝါ၊ ရပ်မူလည်းရပ်ရလတ္တံ့၊ နိသိဒိဿသိဝါ၊ ထိုင်မူလည်းထိုင်
ရလတ္တံ့၊ နိပ္ပဇ္ဇိဿသိဝါ၊ လျောင်းမူလည်း-လျောင်းရလတ္တံ့၊ မေ၊ ငါ၏၊
ဝတ္ထု၊ သို့၊ နေရာ၏အနီး၌၊ မယံ၊ ငါအား၊ အာရေတွံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို၊
ဂဏှိဿသိ၊ ယူရလတ္တံ့၊ အဟံပန၊ ငါမူကား၊ တံ၊ သင့်ကို၊ ယဿကာမံ၊
အလိုရှိတိုင်း၊ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့၊ ဗဟိတွာစ၊ နိဋ္ဌအောင်ပြု၍လည်း၊ ဇေဇ္ဇရိ
ကာဂုမ္ဘတောဝိ၊ ဟင်းခါး-ပန်းတူရုံ အောက်လည်း၊ လက္ခဏ္ဍက တရံ၊
လွန်စွာကွသည်ကို၊ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ အပဿဒေတိနာမ၊
နှိပ်သည်မည်၏၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ အယံပနဗြဟ္မာ၊ ဤဗကဗြဟ္မာ
သည်ကား၊ မာနနိသိတော၊ မာနကိုရှိ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဣမ၊ ဤပါဠိ၌၊
အပဿဒနာဝ၊ နှိပ်သည်ကိုသာလျှင်၊ အဓိပ္ပေတာ၊ လိုအပ်၏၊ အာပါဒိသုဝိ၊
အာပအစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဇေသ ဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏ ။

၂၀

၆၂၂ မူလပဏ္ဏာသံ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

အပိစတေအဟံဗြဟ္မတိ၊ အပိစတေ-အဟံဗြဟ္မဟူသည်ကား၊ ဣဒါ
နိယသုအခါ၌၊ သာဝဂါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အယံဗြဟ္မာ၊ ဤဗဟုဗြဟ္မာသည်
မာနနိဿိတော၊ မာနာကိုငြိမ်းအဟံ၊ ငါသည်၊ ဇာနာမိတိ၊ သိ၏ဟူ၍၊ မညတိ
မှတ်ထင်ရာ၏၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ယသေန၊ အခြံအရံဖြင့်၊ သမ္မုတ္တော၊
ရောက်သည်ဖြစ်လျက်၊ သရိရံ၊ ကိုယ်ကို၊ ဗုဒ္ဓိတုဗ္ဗိ၊ ထံခြင်းငှါလည်း၊
သမတ္ထံ၊ စွမ်းနိုင်သော၊ ကိဉ္စိ၊ တစ်ခုတစ်ခု၊ နပသတိ၊ မမြင်ထောက်အ
တန်ငယ်၊ နိဂ္ဂဟေတု၊ နှိပ်ခြင်းငှါ၊ ဝတ္တတိ၊ သင့်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စိန္တေတော၊ ဤ
တော်မူ၍၊ ဣမံဒေသနံ၊ ဤဒေသနာတော်ကို၊ အာရုဘိ၊ အားထုတ်တော်မူ၏
တတ္ထ၊ ထိုပါဌ၌၊ ဂတိဉ္စ ပဇာနာမိတိ၊ ဂတိစပဇာနာမိ ဟူသည်ကား၊
နိဗ္ဗတ္တိဉ္စ၊ ဖြစ်ခြင်းဟူသော-အကျိုးကိုလည်း၊ ပဇာနာမိ၊ သိတော်မူ၏၊
ဇုတိဉ္စတိ၊ ဇုတိဉ္စဟူသည်ကား၊ အာနုဘာဝဉ္စ၊ အာနုဘော်ကိုလည်း၊ ပဇာ
နာမိ၊ သိတော်မူ၏၊ ဧဝံမဟေသက္ခောတိ၊ ဧဝံမဟေသက္ခောဟူသည်ကား၊
ဧဝံမဟာယသောမဟာပရိဝါရော၊ ဤသို့များသော-အခြံအရံရှိ၏၊ ယာဝ
တာစန္ဒိမသုရိယာ ပရိဟရန္တိတိ၊ ယာဝတာစန္ဒိမသုရိယာ ပရိဟရန္တိဟူ
သည်ကား၊ ယတ္ထကေဠာနော၊ အကြင်မျှလောက်သောအရင်၌၊ စန္ဒိမသုရိ
ယာ၊ လ-နေတို့သည်၊ သိနေရုံ၊ မြင့်မိုရ်တောင်ကို၊ ဝိစရန္တိ၊ ထွဉ်းလည်ကုန်
၏၊ ဒိသာဘန္တိဝိရောစမာနာတိ၊ ဒိသာဘန္တိဝိရောစမာနာ ဟူသည်ကား၊
ဒိသာသု၊ အရပ်မျက်နှာတို့၌၊ ဝိရောစမာနာ၊ တင့်တယ်ကုန်သည် ဖြစ်၍
လည်း၊ ဩဘာသန္တိ၊ တောက်ပကုန်၏၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ဒိသာ၊ အရပ်
မျက်နှာတို့သည်၊ တေတိ၊ ထိုလ-နေတို့သည်၊ ဝိရောစမာနာ၊ တင့်တယ်
အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဩဘာသန္တိ၊ ထွန်းလင်းကုန်၏၊ တာဝသဟဿဓာ
လောကောတိ၊ တာဝသဟဿဓာလောကောဟူသည်ကား၊ တတ္ထကေန
ပမာဏေန၊ ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ သဟဿဓာ၊ တထောင်-အရေ
အတွက်အားဖြင့်၊ လောကော၊ စကြာဝဠာသည်၊ ဣမိနာစက္ကဝါဠေန၊ ဤ
စကြာဝဠာ၌၊ သန္တိ၊ တကွ၊ စက္ကဝါဠသဟဿံ၊ တထောင်သော-စကြာ
ဝဠာကို၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဧတ္ထတေဝတ္ထ
တိဝသောတိ၊ ဧတ္ထတေဝတ္ထတိဝသောဟူသည်ကား၊ ဧတ္ထစက္ကဝါဠသဟ
ဿ၊ ဤတထောင်သော-စကြာဝဠာ၌၊ ကုယံ၊ သင်၏၊ ဝသော၊ အလိုသည်
ဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝသော၊ အလိုကို၊ ဝတ္ထတိ၊ လိုက်စေနိုင်၏၊ ပရောပရုဉ္စ
ဇာနာမိတိ၊ ဧတ္ထ၊ ပရောပရုဉ္စဇာနာမိဟူသော ဤပါဌ၌၊ ပရောပရေ၊ အဆက်
ဆက်သော၊ စက္ကဝါဠသဟဿ၊ တထောင်သော-စကြာဝဠာ၌၊ ဥစ္စနိစေ

ဗြဟ္မနိမန္တနိကာယသုတ်၊

၆၂၃-

မြင့်သည်-နိမ့်သည်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပါနိပုဏ္ဏိတေ၊ ယုတ်သည်-မြတ်သည်
ဖြစ်ကုန်သော၊ သက္ကေ၊ သက္ကဝါတို့ကို၊ ဇါနာမိ၊ သိ၏၊ အထောရာဂပိရာဂနန္တိ
အထောရာဂပိရာဂနိဟူသည်ကား၊ ကေဝလံ၊ သက်သက်၊ အယံ၊ ဤသူ
ကား၊ ဣန္ဒော၊ သိကြားတည်း၊ အယံ၊ ဤသူကား၊ ပကတိမနုဿော၊ ပြကတေ
သောလူတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပရောပရံ၊ အဆက်ဆက်သောသူကို၊ ဇာနာမိ၊
သိသည်ကား၊ နမဟုတ်သေး၊ အယံပန၊ ဤသူသည်ကား၊ သရေဂေါ၊ ရာဂ
ရှိ၏၊ အယံ၊ ဤသူကား၊ ပိရာဂေါ၊ ကင်းသောရာဂရှိ၏၊ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ရာဂ
ပိရာဂနန္တိ၊ ရာဂရှိသောသူ-ကင်းသောရာဂရှိသော-သူတို့ကိုလည်း၊ ဇနံ၊
အဆက်ဆက်သော-သူကိုသိခြင်းကို၊ ဇာနာမိ၊ သိတော်မူ၏၊ ဣတ္ထံသာ
ဝညထာတာဝန္တိ ဧတ္ထ၊ ဣတ္ထံသာဝညထာတာဝံဟူသောဤပါဌ၌၊ ဣတ္ထံသာ
ဂေါတိ၊ ဣတ္ထံသာဂေါဟူသည်ကား၊ ဣဒံစက္ကဝါဠံ၊ ဤစကြာဝဠာတည်း၊
အညထာတာဝေါတိ၊ အညထာတာဝေါဟူသည်ကား၊ ဣတော၊ ဤစကြာ
ဝဠာမှ၊ သေသံ၊ ကြွင်းသော၊ ဧကေနသဟသံ၊ တခုယုတ်တထောင်-အရေ
အတွက်ရှိသော-စကြာဝဠာတည်း၊ သတ္တာနံ အာဂတိံ ဂတိံတိ ဧတ္ထ၊
သတ္တာနံ အာဂတိံ ဂတိံဟူသော-ဤပါဌ၌၊ စက္ကဝါဠ သဟဿော၊ တ
ထောင်သော-စကြာဝဠာ၌၊ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေ၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊
သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏၊ အာဂတိဉ္စ၊ လာခြင်းကိုလည်း၊ ကောင်း၊ ဂုတိဝသေန၊
ဂုတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဂတိဉ္စ၊ တမလွန်တဝသို့ လာခြင်းကိုလည်း၊
ပဇာနာမိ၊ သိတော်မူ၏၊ တုပဉ္စပန၊ သင်အားမူကား၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ အတိ
မဟန္တော၊ အလွန်ကြီးမြတ်သည်၊ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိသညာ၊ ဤသို့သော
အမှတ်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝံ၊ သင်သည်၊ သဟသိဗြဟ္မာနာမ၊ သ
ဟသိဗြဟ္မာမည်၏၊ အညေသံပန၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တယာ၊
သင့်ထက်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ ဗ္ဗိသဟဿာနဉ္စ၊ ဗ္ဗိသဟဿလည်းဖြစ်ကုန်
သော၊ တိသဟဿာနဉ္စ၊ တိသဟဿလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ စတုသဟဿာ
နဉ္စ၊ စတုသဟဿလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စသဟဿာနဉ္စ၊ ပဉ္စသဟဿ
လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒသသဟဿာနဉ္စ၊ ဒသသဟဿလည်း ဖြစ်ကုန်
သော၊ သတသဟဿာနဉ္စ၊ သတသဟဿလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဗြဟ္မာနံ၊
ဗြဟ္မာတို့၏၊ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဟိ၊ သန့်ရှင်း၏၊ ဝံ၊
သင်သည်၊ စတုဟတ္တာယပိလောတိကာယ၊ လေးတောင်အတိုင်းအရှည်
ရှိသော-ပုဆိုးနွမ်းဖြင့်၊ ပဋုပမာဏံ၊ ပုဆိုးတင်းတိမ်ကိုပြုအံ့ဟု ပုဆိုးပမာ
ဏကို၊ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ ဝါယမန္တောပိယ၊ အားထုတ်သကဲ့သို့၊ အဟံ၊

၆၂၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ငါသည်။မဟန္တော။ကြီးမြတ်သည်။အသွိဖြစ်၏။ ဣတိသည်။ဤသို့သော အဋ္ဌတိကို။ ကရောသိ။ ပြုသလော။ ဣတိ။ဤသို့ဆို၍။ နိဂ္ဂဏ္ဌတိ။ နှိပ်တော် မူ၏။ ။

ဣဓူပပန္နောတိ။ဣဓူပပန္နောဟူသည်ကား။ ဣဓပဌမဏ္ဍာနဘူမိယံ။ဤပဌ မဈာန်တံ၌။ဥပပန္နောပဋိသန္ဓေအားဖြင့်ဖြစ်၏။ တေနတံတွံနဇနာသိတိ။ တေနတံတွံနဇနာသိဟူသည်ကား။ တေနကာရဏေန။ ထိုအကြောင်း ကြောင့်တံကာယံ။ထိုအပေါင်းကိုတွံ။သင်သည်။နဇနာသိမသိ။ နေဝ တေသမသမောတိ။ နေဝတေသမသမောဟူသည်ကား။ ဇာနိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ။ သိအပ်သောအရာသို့။ပတ္တာပိ။ရောက်၍လည်း။တယာ။သင်နှင့်။ သမော။ တူမျှသည်။နဟောတိ။မဖြစ်။အဘိညာယာတိ။အဘိညာယဟူသည်ကား။ အညာယ။သိ၍။ဣတောနိစ္စေယုန္တိ။ဣတောနိစ္စေယုဟူသည်ကား။တယာ သင့်အောက်။ မဟံ။ငါ့အား။နိစတရတာဝေါ။ယုတ်နိမ့်သောအဖြစ်သည် ကုတောဘာဝေယု။အဘယ်မှာဖြစ်ရာအံ့နည်း။ နဘာဝေယု။ မဖြစ်ရာသည် သာလျှင်တည်း။သေဇေသာဗြဟ္မာ။ဤဗကဗြဟ္မာသည်။ဟေဋ္ဌ။ပပတ္တိကော အထက်အထက်ဖြစ်သောတုံမှ ရတေ၍-အောက်အောက်ဖြစ်သော တံ၌ ပဋိသန္ဓေနသည။ဟုတွာ။ဖြစ်၍။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေတုရားဖြစ်သော-အခါသည်။ အနုပ္ပန္နေ။မဖြစ်မီ။ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ။ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်သို့။ ပဗ္ဗဇိတွာ။ရောက် ၍။ကသိတာပရိကမ္ဘံ။ကသိတံးပရိကံကို။ ကတွာ။ ပြု၍။ သမာပတ္တိယော။ သမာပတ်တို့ကို။နိဗ္ဗတ္တတွာ။ဖြစ်စေ၍။ နိဗ္ဗတ္တိကိရေ။ဖြစ်သတတ်။ အပရိ ဟိနဏ္ဍာနော။ မယုတ်သော-ဈာန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကာလံကတွာ။ ရတေ၍။ စတုတ္ထဏ္ဍာနဘူမိယံ။ စတုတ္ထဈာန်တုံဟု-ဆိုအပ်သော။ ဝေဟပ္ပလ ဗြဟ္မ လောကေ။ဝေဟပ္ပုလ်ဗြဟ္မာတံ၌။ပစ္ဆိမသတိကံ။ကမ္ဘာငါးရာ-အတိုင်း အရှည်ရှိသော။ အာယံ။အသက်ကို။ဂဟေတွာ။ယူ၍။ နိဗ္ဗတ္တိ။ဖြစ်လေ၏။ တတ္ထ။ထိုဝေဟပ္ပုလ်တံ၌။ ယာဝတာယုကံ။အသက်ထက်ဆုံး။ ဌတွာ။ တည်၍။ဟေဋ္ဌ။ပပတ္တိယံ။အောက်တံ၌-ပဋိသန္ဓေနခြင်း၌။ပတ္တနံ။တောင့် တခြင်း-နိကန္တိတဏှာကို။ကတွာ။ပြု၍။ တတိယဏ္ဍာနံ။ တတိယဈာန်ကို။ ပဏီတံ။ထူးသောအဖြစ်ကိုဆောင်တတ်သော-မြတ်သောအာနုဘော်ကို ဘာဝိတွာ။ပွားစေ၍။ သုဘကိဏှ ဗြဟ္မလောကေ။ သုဘကိဏှ ဗြဟ္မတံ၌။ စတုသမ္ပိကပ္ပံ။ခြောက်ဆဲ့လေးကမ္ဘာအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အာယံ။အ သက်ကို။ဂဟေတွာ။ယူ၍။နိဗ္ဗတ္တိ။ဖြစ်လေ၏။ တတ္ထ။ထိုသုဘကိဏှတံ၌။ ဒုတိယဏ္ဍာနံ။ဒုတိယဈာန်ကို။ဘာဝေတွာ။ပွားစေ၍။ အာဘဿရေသု။အာ

သဿရတုံတိန္ဒ၊ အဋ္ဌကပ္ပံ၊ ရှစ်ကမ္ဘာအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ အာယံ၊ အသက်ကို၊ ဂင်္ဂေတွာ၊ ယူ၍၊ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်လေ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုအာဘဿရတုံတိန္ဒ၊ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို၊ ဘာဝေတွာ၊ ပွားစေ၍၊ ပဌမဇ္ဈာနဘူမိယံ၊ ပဌမဈာန်သံဌ၊ ကပ္ပိယုကော၊ အသင်္ချေယူကပ်ပတ်လုံး-အသက်ရှည်သော ဗြဟ္မာသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်လေ၏၊ သော၊ ထိုဗကဗြဟ္မာသည်၊ ပဌမကာလေ၊ ရှေးဦးဘဝဖြစ်သောအခါ၌၊ အတ္တနာ၊ မိမိသည်၊ ကတကမ္မဉ္စ၊ ပြုဘူးသောကံကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗတ္တိဋ္ဌာနဉ္စ၊ ဖြစ်ရာတုံကိုလည်းကောင်း၊ အညာသိ၊ သိ၏၊ ကာလေပန၊ ရှည်မြင့်သောအခါသည်ကား၊ ဂစ္ဆန္တေ၊ လွန်သည်ရှိသော်၊ ဥဘယံ၊ အကြောင်းဖြစ်သောကံ-ဖြစ်ရာ အရပ်ဟူသောတုံနှစ်ပါးတို့ကို၊ ပရုသိတွာ၊ မေ့လျော့၍၊ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ သဿတဒိဋ္ဌိအယူကို ဥပ္ပါဒေသိ၊ ဖြစ်စေ၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ နံ၊ ထိုဗကဗြဟ္မာကို၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တေနတံတွံ နဇာနာသိ (ပ) ကုတောနိစ္စေယုန္တိ၊ တေနတံတွံ နဇာနာသိ (ပ) ကုတောနိစ္စေယု ဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး ။

အထ၊ ထိုအခါ၌၊ ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာသည်၊ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏၊ သမ္ပတောဂေါတမေ၊ ရဟန်းဂေါတမသည်၊ မဟ္တံ၊ ငါ၏၊ အာယုဉ္စ၊ အသက်အပိုင်းအခြားကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗတ္တိဋ္ဌာနဉ္စ၊ ဖြစ်ရာဌာန-တုံကို လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗေ ကတကမ္မဉ္စ၊ ရှေး၌ပြုအပ်သော-အကြောင်းကံကို လည်းကောင်း၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏၊ ဟန္တုယေချနံ၊ ထိုရဟန်းဂေါတမကို၊ ပုဗ္ဗေကတကမ္မံ၊ ရှေး၌ပြုအပ်သော-အကြောင်းကံကို၊ ပုစ္ဆာမိတိ၊ မေးအံ့ဟူ၍၊ သတ္ထာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ပုဗ္ဗေကတကမ္မံ၊ ရှေး၌ပြုအပ်သော-အကြောင်းကံကို၊ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏၊ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ သေသော၊ ဤဗကဗြဟ္မာသည်၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးကာလ၌၊ ကုလဃာရေ၊ အမျိုးအိမ်၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ကာမေသု၊ ကာမဂုဏ်တို့၌၊ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ဇာတိဇရာမရဏံ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း-အိုခြင်း-သေခြင်း၏၊ အန္တံ၊ အဆုံးကို၊ ကရိဿာမိတိ၊ ပြုအံ့ဟူ၍၊ နိက္ခမ္ပေထွက်၍၊ ဣသိပဗ္ဗန္တံ၊ ရသေ့ရဟန်း-အဖြစ်သို့၊ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရောက်၍၊ သမာပတ္တိယော၊ သမာပတ်တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ အဘိညာပါဒကဏ္ဍာနလာဘိ၊ အဘိညာဉ်၏-အခြေဖြစ်သော-ဈာန်ကိုရသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဂင်္ဂါဝီရေ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်း၌၊ ပဏ္ဏသလံ၊ သစ်ရွက်မိုးသော-ကျောင်းကို၊ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍၊ ဈာနရတိယာ၊ ဈာန်ဖြင့်မွေ့လျော်ခြင်းဖြင့်၊ ဝိတိနာမေတိကိရ၊ လွန်စေသတတ်၊ တဒါဝ၊ ထိုအခါ၌လည်း၊ နေရလေနကာလံ၊ ရံခါ-ရံခါ၊

၆၂၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

သတ္တဝါဟာ၊ ဟုည်းမှူးတို့သည်။ ပဉ္စဟိသကဋသတေဟိ၊ ဟုည်းငါးရာတို့
ဖြင့်၊ မရကန္တာရံ၊ သဲကန္တာရကို၊ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ သွားကုန်၏၊ မရကန္တာရေ၊
သဲကန္တာရ၌လည်း၊ ဒိဝါ၊ နေ့အခါ၌၊ ဂန္တု၊ သွားခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်
ကောင်း၊ ရတ္တိ၊ ည၌အခါ၌၊ ဂမန်း၊ သွားခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အထ၊
ထိုအခါ၌၊ ပုရိမသကဋဿ၊ ရှေးဦးစွာ-ရှင်သောဟုည်း၏၊ အပ္ပယုဂယုတ္တ
ဗလီဗဒ္ဓါ၊ အဖျား၌ကသော-နွားလားတို့သည်၊ ဂစ္ဆန္တာဂစ္ဆန္တာ၊ ရောက်
ရာရောက်ရာ-အရပ်တို့ကို၊ နိဝတ္တိတွာ၊ ပြန်နစ်၍၊ အာဂတမဂ္ဂါဘိရခါဝ၊
လာရာခရီးသို့-ရှေးရှုကုန်သည်ဖြစ်၍-သွားကုန်သည်သာလျှင်၊ အဟောသံ၊
ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ သဗ္ဗသကဋာ၊ အလုံးစုံသော-ဟုည်းတို့သည်၊ တထေဝ၊ ထို
အတူသာလျှင်၊ နိဝတ္တေတွာ၊ ပြန်နစ်ကုန်၍၊ အရဏေ၊ အရုဏ်သည်၊ ဥဂ္ဂ
တေ၊ တက်သည်ရှိသော်၊ နိဝတ္တဘာဝံ၊ ပြန်နစ်သောအဖြစ်ကို၊ ဇာနိံသု၊
သိကုန်ပြီ၊ တေသဗ္ဗ၊ ထိုဟုည်းမှူးတို့အားလည်း၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ ကန္တာရေ
တိက္ကမဒိဝသော၊ ခရီးခဲမှ-လွန်မြောက်အံ့သောနေ့သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော၊ ဒါရုဒကံ၊ ထင်းရေသည်၊ ပရိက္ခိဏံ၊ ကုန်ပြီ၊ တသ္မာ၊
ထိုကြောင့်၊ အမှာကံ၊ ငါတို့အား၊ ဒါနိယေ၊ ဇီဝိတံ၊ အသက်သည်၊ နတ္ထိ၊
မရှိပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိဇ္ဇေတွာ၊ ကြံ၍၊ ဂေါဏေ၊ နွားတို့ကို၊ စက္ကေသု၊ ဟုည်း
ဘီးတို့၌၊ ဗန္တိတွာ၊ ဖွဲ့ချည်၍၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊ သကဋပစ္ဆာယာယံ၊
ဟုည်းနောက်ရိပ်၌၊ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍၊ နိပ္ပဇ္ဇံသု၊ အိပ်ကုန်ပြီ၊ တာပသောပိ၊
ရှင်ရသေ့သည်လည်း၊ ကာလသေဝ၊ စေါစေါကသာလျှင်၊ ပဏ္ဏသီလတော
သစ်ရွက်မိုးသောစရပ်မှ၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍၊ ပဏ္ဏသာလခွါရေ၊ သစ်
ရွက်မိုးသော-စရပ်တံခါး၌၊ နိသိန္နော၊ ထိုင်လျက်၊ ဂင်္ဂံ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ကို၊ ဩ
လောကယျမာနော၊ ဩဉ္ဇည်သည်ရှိသော်၊ မဟတာမဟန္တေန၊ များစွာသော
ဥဒကောစောနု၊ ရေအယဉ်သည်၊ ဂုပ္ပမာနပဝတ္တိတမဏိက္ခန္တံ၊ ဝိယ၊ မျှော
အပ်သည်ဖြစ်၍-စီးသောပတ္တမြားတုံးကဲ့သို့ဖြစ်၍၊ အာဂစ္ဆန္တံ၊ စီးသော၊
ဂင်္ဂံ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ကို၊ အဒ္ဓသ၊ မြင်၏၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်ပြီး၍၊ ဝိဇ္ဇေယိ၊ ကြံပြီး၊ ဣမသ္မိံ
လောကေ၊ ဤလူ့ပြည်၌၊ ဝေရူပဿ၊ ဤသို့သတော ရှိသော၊ မရရောဇ
ကဿ၊ ချိုမြိန်သော အရသာနှင့်-ပြည့်စုံသောရေကို၊ အလာဘောနု၊ မရ
ခြင်းကြောင့်၊ ကိလိဿမာနာ၊ ပင်ပန်းကုန်သော၊ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်၊
အတ္ထိသန္တိ၊ နှုခေါ၊ ရှိကုန်သလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိဇ္ဇေယိ၊ ကြံ၏၊ သော၊ ထို
ရှင်ရသေ့သည်၊ အာဝဇ္ဇန္တော၊ ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်၊ မရကန္တာရေ၊ သဲ
ကန္တာရခရီး၌၊ တံသတ္ထံ၊ ကိုဟုည်းသွားအပေါင်းကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ဣမေ

၆၂၆

ဗြဟ္မနိမန္တနိကာသုတ်။

၆၂၇

သတ္ထာ၊ ဤလှည်းမှူးတို့သည်၊ မာနဿန္တ၊ မပျက်စီးပါစေကုန်လင့်၊ ဣတိ၊
ဤသို့ကြံ၍၊ ဣတော၊ ဤဂင်္ဂါမြစ်မှ၊ မဟာဥဒကက္ခန္ဓော၊ ကြီးစွာသောရေအ
ရသည်၊ ဆိမ္ဗိတွာ၊ ပြတ်၍၊ မရုကန္တာရေ၊ သဲကန္တာရ၌၊ သဟ္ဘာတိမုခေါ၊
လှည်းကုန်သည်တို့၏-ရှိရာအရပ်သို့ရှေးရှု၊ ဂစ္ဆတု၊ သွားပါစေ၊ ဣတိ၊ ဤ
သို့၊ အဘိညာဓိတ္တေန၊ အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့်၊ အဒိဋ္ဌာသိ၊ ဆောက်တည်၏၊
သဟဓိတ္တုပ္ပါဒေန၊ စိတ်ဖြစ်သည်နှင့်တကွ၊ မာတိကာရုဋ္ဌံ၊ မြှောင်သို့စီး
သော၊ ဥဒကံဝိယ၊ ရေကဲ့သို့၊ ဥဒကံ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ရေသည်၊ ဟတ္ထံ၊ ထိုလှည်းမှူး
ရှိရာအရပ်သို့၊ အဂမာသိ၊ စီသွားလေ၏၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊ ဥဒကသဒ္ဓေ
န၊ ရေသံဖြင့်၊ ဝုဠာယ၊ တ၍၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ဟဋ္ဌဝုဠာ၊ အလွန်
ရှင်သောစိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ နှာပိတွာ၊ ရေချိုး၍၊ ပိပိဟ္တာ၊ သောက်၍၊
ဂေါဏေပိ၊ နွားတို့ကိုလည်း၊ ပါယိတွာ၊ သောက်စေ၍၊ သောတ္တိနာ၊ ချမ်း
သာသဖြင့်၊ ဣန္ဒိတဋ္ဌာနံ၊ အလိုရှိရာအရပ်သို့၊ အဂမံသု၊ ရောက်ကုန်ပြီ၊
သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဗြဟ္မု၊ နော၊ ဗကဗြဟ္မာ၏၊ တံပုဗ္ဗကမ္ဘံ၊ ထိုရှေး
၌ပြုဘူးသော-ကောင်းမှုကံကို၊ ဒဿန္တော၊ ပြတော် မူလိုသည် ဖြစ်၍၊
ယံတွံ (ပ) အနုဿရာမိတိ၊ ယံတွံ (ပ) အနုဿရာမိဟူသော၊ ဣမံဂါထံ၊
ဤဂါထာကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ၊ ဗြဟ္မေ၊ ဗကဗြဟ္မာ၊ ယံတွံ၊
အကြင်သင်သည်၊ ပိပါသိတေ၊ ရေသိပ်ကုန်သော၊ စာမ္ဗနိယပရေတေ၊ အမှု
ဖြင့်နှိပ်စက်ကုန်သော၊ ဗဟုမနုဿေ၊ များစွာကုန်သော လူတို့ကို၊ အပါ
ယေသိ၊ ရေသောက်စေပြီ၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ တေ၊ သင်၏၊ ပုရာဏံ၊ ရှေး၌ဖြစ်
သော၊ ဝတသိလဝတ္ထံ၊ ဆောက်တည်၍ ကျင့်အပ်သော ဝတအာတာရ
ကျင့်ဝတ်ဟူသော၊ ကမ္ဘံ၊ ကံကို၊ သုတ္တပ္ပဗုဒ္ဓေါ၊ အိပ်ပျော်သောယောကျ်ား
သည်-နိုးသကဲ့သို့၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ အနုဿရာမိ၊ အောက်မေ့မိ၏။

အပရုတ္တံ၊ သမယေ၊ တပါးသောနေ၌၊ တာပသော၊ ရေသို့သည်၊ ဂင်္ဂါ
တိရေ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်း၌၊ ပဏ္ဏသလံ၊ သစ်ရွက်မီးသော-စရပ်ကို၊ မာပေ
တွာ၊ မန်ဆင်း၍၊ အရညကံ၊ လူမနီးသော-တောကြီးအလယ်၌တည်သော၊
ဂါမံ၊ ရွာကို၊ နိဿာယ၊ ဖြစ်၍၊ ဝသတိ၊ နေ၏၊ ဧတနုစသမယေန၊ ထိုအခါ၌
လည်း၊ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်၊ တံဂါမံ၊ ထိုရွာကို၊ ပဟရိတွာ၊ လုယက်ဖျက်
ဆီး၍၊ ဟတ္ထသရံ၊ လက်၌ဥစ္စာနှစ်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဂါပိယောစ၊
နွားမတို့ကို လည်းကောင်း၊ ကရုမရေစ၊ ရွာနေလူအပေါင်း-သုန့်တို့ကို
လည်းကောင်း၊ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်းယူ၍၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏၊ ဂါဝေါပိ၊ နွား
တို့သည်လည်းကောင်း၊ သုနုခါပိ၊ ခွေးတို့သည်လည်းကောင်း၊ မနုဿာပိ၊

၆၂၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

လူတို့သည်လည်းကောင်း၊မဟာဝိရဝံ၊သည်းစွာသော-မြည်တမ်းခြင်းကို
ဝိရဝန္တိ။ ဝိကြွေးမြည်တမ်းကုန်၏၊တာပသော၊ရေသေ့သည်၊တံသဒ္ဓံ၊ထို
အသံကို၊သုတွာ၊ကြား၍၊ဧတံ၊ဤအသံသည်၊ကိံနုခေါ၊အဘယ်အကြောင်း
ကြောင့်ဖြစ်သောအသံနည်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊အါဇ္ဇန္တော၊ဘင်ခြင်သည်ရှိသော်
မနုဿာနံ၊လူတို့အား၊ဘယံ၊ဘေးသည်၊ဥပ္ပန္နံ၊ဖြစ်၏၊ဣတိ၊ဤသို့၊ဥတွာ၊
သိ၍၊မယိ၊ငါသည်၊ပဿန္တေ၊မြင်စဉ်၊ဣမေသတ္တာ၊ဤသတ္တဝါတို့သည်
မာနဿန္တု၊မပျက်စီးစေကုန်လင့်၊ဣတိ၊ဤသို့-နှလုံးငိုက်၍၊အဘိညာပါဒ
ကဏ္ဍာနံ၊အဘိညာဉ်၏-အခြေဖြစ်သောချာန်ကို၊သမာပဇ္ဇိတွာ၊ဝင်စား၍၊
ဝုဠာယံ၊ထ၍၊အဘိညာဓိတ္တေန၊အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့်၊စောရာနံ၊ခိုးသူတို့၏၊
ပဋိပဇ္ဇေ၊ခရီးရှင်ဆိုဝ်လာရာအရပ်၌၊ကမ္မသန္တံ၊စစ်ထိုးအံ့သောအစီအရင်
ကို၊ကတွာ၊ပြု၍၊အာဂစ္ဆန္တံ၊လာသော၊စတုရိနိသေနံ၊ အင်္ဂါလေးပါးရှိ
သောစစ်သည်ကို၊မာပေသိ၊ဖန်ဆင်း၏၊တေစောရာ၊ ထိုခိုးသူတို့သည်၊
ဒိသွာ၊မြင်၍၊ရာဇာတိ၊မင်းဟူ၍၊မညမာနံ၊မှတ်ထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ဝိ
လောပံ၊လုယက်၍ယူအပ်သောဥစ္စာကို၊ဆန္ဒေတွာ၊စွန့်၍၊ပက္ကမံ၊သု၊ဖ
လေကုန်ပြီ၊တာပသော၊ရေသေ့သည်၊ယံစနံ၊အကြင်ဥစ္စာသည်၊ပဿ၊
အကြင်သူ၏၊သန္တတံ၊ဥစ္စာဖြစ်၏၊တံစနံ၊ထိုဥစ္စာသည်၊တသေဝ၊ထို
သူအားသာလျှင်၊ဟောတု၊ဖြစ်စေသတည်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊အဓိဋ္ဌာသိ၊
ဆောက်တည်၏၊တံ၊ထိုဥစ္စာသည်၊တဗ္ဗေဝ၊ထိုဆောက်တည်တိုင်း
သာလျှင်၊အဟောသိ၊ဖြစ်၏၊မဟာဇနော၊လူများအပေါင်းသည်၊သောတ္ထိ
ဘာဝံ၊ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်သို့၊ပါဝုဏ်၊ရောက်လေ၏၊သတ္တာ၊မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊တဿ၊ထိုဗကဗြဟ္မာ၏၊ဣဒ္ဓိဗုဗ္ဗကမ္ပံ၊ဤရှေး၌ပြုအပ်သော
ကံကိုလည်း၊ဒေသန္တော၊ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ယံဇေဏိကုလသ္မိံ၊ဇနံဝ
ဟိတံ(ပ)အနုဿရာမိတိ၊ ယံဇေဏိကုလသ္မိံ၊ဇနံဝဟိတံ (ပ)အနုဿရာမိ
ဟူသော၊ဣမံဂါထံ၊ဤဂါထာကို၊အာဟ၊ဟောတော်မူပြီ၊ ဗြဟ္မေ၊
ဗကဗြဟ္မာ၊ဇေဏိကုလသ္မိံ၊ဇေဏိမည်သော သား-ပြောသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်-ဇေဏိကုလမည်သောဝက်၊မြစ်နား၌၊ဝဟိတံ၊ဖန်ဆင်းအပ်သော၊
ဝယကံ၊သန့်ရ၏အဖြစ်ဖြင့်-ယူအပ်သော၊နိယမာနံ၊ခိုးသူတို့သည်မိမိတို့
၏-နေရာသို့ဆောင်သော၊ယံစနံ၊အကြင်လူအပေါင်းသည်၊အတ္ထိ၊ရှိ၏၊
တံစနံ၊ထိုလူအပေါင်းကို၊အမောစယံ၊လွှတ်စေပြီ၊တေ၊သင်၏၊ပုရာနံ၊
အဟောင်းဖြစ်သော၊ဝတ္ထသီလဝတ္ထံ၊ဆောက်တည်သည်၏အစွမ်းအား
ဖြင့်-ဝိဝိလကျင့်ဝတ်ဟုဆိုအပ်သော၊တံကမ္ပံ၊ထိုကံကို၊သုတ္တပ္ပဗုဒ္ဓေါ၊

ဗြဟ္မနိမန္တနိကာယသုတ်။

၆၂၆

အိပ်ပျော်သောယောကျ်ားသည်နိုးသကဲ့သို့၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ အနုဿရာ
မိ၊ အောက်မေ့၏။ ဧတ္ထဇေတိသံဂါယာပံ၊ ဤဝါထာ၌၊ ဇေတိကုလသ္မိ
န္တိ၊ ဇေတိကုလသ္မိ ဟူသည်ကား၊ ဂင်္ဂါတိရေ၊ ဂင်္ဂါမြစ်နား၌၊ ဝုန၊ တဘနံ၊
ဧကသ္မိံ သမယေ၊ တရံရောအခါ၌၊ ဥပရိဂင်္ဂါဝါယိကံ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ညာ၌နေ
သော၊ ကုလံ၊ အမျိုးသည်၊ ဟေဋ္ဌာဂင်္ဂါဝါယိကေန၊ အောက်ဂင်္ဂါမြစ်နား၌
နေသော၊ ကုလေန၊ အမျိုး၌၊ သဗ္ဗိံ၊ တက္ခ၊ ဗိတ္တသန္ဓံ၊ အသွေခင်ပွန်း၊ ဖွဲ့စပ်
သည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ နာဝါသဗ္ဗာတံ၊ လှေအပေါင်းကို၊ ဗဒ္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍၊
ဗဟု၊ များစွာသော၊ ခါဒနိယဘောဇနိယဉ္ဇေဝ၊ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကိုလည်း
ကောင်း၊ ဂန္ဓမာလာဒိနိစ၊ နံ၊ သာပန်းအစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာ
ရောပေတွာ၊ တင်၍၊ ဂင်္ဂါသောတေန၊ ဂင်္ဂါမြစ်ရေအယဉ်ဖြင့်၊ အာဂစ္ဆတိ
လာ၏၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊ ခါဒမာနာ၊ ခဲကုန်လျက်၊ ဘုဉ္ဇမာနာ၊ စားကုန်
လျက်၊ နစ္စန္ဒာ၊ ကကုန်လျက်၊ ဂါယန္တာ၊ သီကုန်လျက်၊ ဒေဝဝိမာနေန၊ နတ်
ဗိမာန်ဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တာဝိယ၊ လာကုန်သကဲ့သို့၊ ဗလဝသောမနဿာ၊ အားကြီး
သော-သောမနဿံ ရှိကုန်သည်၊ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဂင်္ဂေယျကော၊
ဂင်္ဂေယျကမည်သော၊ နာဂေါ၊ နဂါးသည်၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ ကုဝိတော၊ အမျက်
ထွက်သည်ဖြစ်၍၊ ဣမေ၊ ဤလူတို့သည်၊ မယိ၊ ငါ၌၊ သညဗ္ဗိ၊ ရှိလေ၏ဟူ
သောအမှတ်ကိုလည်း၊ နကဇောန္တိ၊ မပြုကုန်၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ နေ
မနုဿေ၊ ထိုလူတို့ကို၊ သမုဒ္ဒမေဝ၊ သမုဒ္ဒရာသို့သာလျှင်၊ ပါပေဿာမိ၊
ရောက်စေအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍၊ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော၊ အတ္တဘာဝံ၊
အတ္တဘောကို၊ မာပေတွာ၊ ဖန်ခင်း၍၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊ ဖွိခေ၊ နှစ်ဖြာ၊ ဘိန္ဒိတွာ၊
ခွဲ၍၊ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍၊ ဖဏံ၊ ပါးပျဉ်းကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ သုဿုကာရံ၊ သုဿုဟူ၍
ဖြစ်သော-ကြောက်မက်ဖွယ် ရှိသော-နဂါးတို့၏ အာနုဘော်ကို၊ ကဇော
န္တော၊ ပြုလျက်၊ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်၏၊ မဟာဇနော၊ လူများအပေါင်းသည်၊ ဒိသွာ၊
မြင်၍၊ ဘိတော၊ ကြောက်ရကား၊ ဝိဿရံ၊ ဖောက်ပြန်သောအသံကို၊ အကာ
သိ၊ ပြု၏၊ တာပသော၊ ရသေ့သည်၊ ပဏ္ဏသာလာယ၊ သစ်ရွက်မိုးသောစရပ်
၌၊ နိသိန္ဓော၊ ထိုင်လျက်၊ သတွာ၊ ကြား၍၊ ဣမေမနုဿာ၊ ဤလူတို့သည်၊ ဂါ
ယန္တာ၊ သီကုန်လျက်၊ နစ္စန္ဒာ၊ ကကုန်လျက်၊ သောမနဿ ဇာတာ၊ ဖြစ်
သောဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာကုန်၏၊ ဣဒါနိ
ပန၊ ယခုအခါ၌ကား၊ ဘယဘောရဝံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်သော-အသံကို၊
ဝိရဝိံသု၊ မြည်တမ်းကုန်ပြီ၊ ကိံနုခေါ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သ
နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဂစ္ဆန္တော၊ ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်၊ နာဂရာဇံ၊ နဂါး

၆၃၀ မူလပဏ္ဏာသံ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-ဏသိယတို့၊

မင်းကို၊ဒိသွာ၊မြင်၍၊မယီးငါသည်။ ပဿန္တေ၊မြင်စဉ်၊ ဣမေသတ္တဝါ၊ ဤ သတ္တဝါတို့သည်။ မာနဿန္တ၊ မပျက်စီးစေလှန်လင့်၊ ဣတိ၊ဤသို့ကြံ၍၊ အဘိညာပါဒကံ၊ အဘိညာဉ်၏အခြေဖြစ်သော၊ ဈာနံ၊ဈာန်ကို၊သံမာပဇ္ဇိ တွာ၊ဝင်စား၍၊အတ္တဘာဝံ၊မိမိ၏အတ္တဘောကို၊ဝိဇ္ဇတိတွာ၊စွန့်၍၊သုပဏ္ဏ ဝဏ္ဏံ၊ဝဋ္ဋုန်၏အသွင်ကို၊ မာပေတွာ၊ဖန်ဆင်း၍၊ နာဂရာဇသး၊ နဂါးမင်း အား၊ဒသေသိ၊ပြု၏၊နာဂရာဇာ၊နဂါးမင်းသည်၊ တိတော၊ကြောက်သည် ဖြစ်၍၊ဖဏံ၊ပါးပျဉ်းကို၊သံဟရိတွာ၊ရုံးရု၍၊ဥဒကံ၊ချေအတွင်းသို့၊ပဝိဇ္ဇော ဂုတ်လေ၏၊မဟာဇနော၊လူများအပေါင်းသည်၊ သောတ္ထိဘာဝံ၊ ချမ်းသာ သည်၏အဖြစ်သို့၊ ပါဝုဏ်၊ရောက်လေ၏၊ သတ္တဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဿ၊ထိုဗကဗြဟ္မာ၏၊ဣဒံပုဗ္ဗကမ္ဘံ၊ဤရှေး၌ပြုဘူးသောကံကို၊ ဒသေ န္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဂင်္ဂါယသောတသ္မိံ ဂဟိတ နာဝံ(ပ) အနုဿရာမိတိ၊ ဂင်္ဂါယသောတသ္မိံ ဂဟိတနာဝံ(ပ)အနုဿရာ မိဟူ သော၊ဣမံဂါထံ၊ဤဂါထာကို၊အာဟ၊ဟောတော်မူပြီး၊ ဂင်္ဂါယ၊ဂင်္ဂါ မြစ်၏၊ သောတသ္မိံ၊ ရေအယဉ်၌၊ နာဝံ၊လှေကို၊ ဂဟိတံ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း အကျိုးငှါ-အသွားကိုပြတ်စေသည်ဖြစ်၍-ဆွဲငင်အပ်ပြီး၊ လုဇ္ဈေန၊ ကြမ်း ကြိုတ်မုက်ရောစွာထသော၊နာဂေန၊နဂါးသည်၊ဗလသး၊သဿ၊အားရှိအား မဲ့အားဖြင့်၊ ပဿယ၊နှိပ်စက်၍၊ မနုဿာကဗျာ၊ လှေ၌တည်သောလူအ ပေါင်းတို့ကို-ပျက်ဆီးလိုသော နဂါးဘေးမှ၊ အမောဗရိတ္တံ၊ လွတ်စေပြီး၊ ဝတာသီလဝတ္ထံ၊ ဆောက်တည်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်-ဝတဖြစ်၍ ဖြစ် သောစာရိတ္တသီလဝတ်ဟုဆိုအပ်သော၊ ဂုရုဏံ၊ရှေ့ ဖြစ်သော၊ တေ၊ သင်၏၊တံကမ္ဘံ၊ထိုကံကို၊သုတ္တပ္ပဗုဒ္ဓေါ၊အိပ်ပျော်သော၊ သောကျားသည် နိုးသကဲ့သို့၊အဟံ၊ငါသည်၊အနုဿရာမိ၊အောင်းမေ့၏၊ ။

အပရေသ္မိံသမယော၊ တပါးသောအခါ၌၊ သေသော၊ ဤဗကဗြဟ္မာ သည်၊ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်သို့၊ပဗ္ဗဇိတွာ၊ရောက်၍၊ကေသဝေါ နာမ၊ကေသဝမည်သော၊ တာပသော၊ရသေ့သည်၊ န ဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး၊ တေနုဿမယောန၊ ထိုအခါ၌၊ အဓ္မာကံ၊ငါတို့၏၊ ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရား အလောင်းသည်၊ ကပ္ပောနာမမာဏဝေါ၊ ကပ္ပမည်သော လူလင်သည်၊ ကေသဝဿ၊ ကေသဝအမည်ရှိသော-ရသေ့၏၊ ဗရု ရော၊ စပ်သော အကျင့်ရှိသော၊ အန္တေဝါသိကော၊တပည့်သည်၊ဟုတွာ၊ဖြစ်၍၊ အာစရိ ယဿ၊ဆရာအား၊ ကိံကာရပဋိသာဝိ၊ အတတ်အမှုကို-ပြုရအံ့နည်းဟု

ဝန်ခံလေ့ရှိသည်။ မနာပစာရီ၊ နှစ်လိုဘွယ်ကို-ကျင့်လေ့ရှိသည်။ ဗုဒ္ဓိသမ္ပ
န္နော၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသည်။ အတ္တစရော၊ အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်သည်။
အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး ကေသဝေါ၊ ကေသဝရသေ့သည်။ တံ၊ ထိုကပ္ပမည်
သောလုလင်ကို၊ ဝိနာ၊ ကင်း၍၊ ဝတ္တိတုံ၊ နေခြင်းငှါ၊ နာသက္ခိ၊ မတတ်နိုင်၊
တံ၊ ထိုကပ္ပမည်သောလုလင်ကို၊ နိဿာယေဝ၊ ငြိ၍သာလျှင်၊ ဇိဝိတံ၊
အသက်မွေးခြင်းကို၊ ကပ္ပေသိ၊ ပြု၏၊ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တဿ၊
ထိုဗကဗြဟ္မာ၏၊ ဣဒ္ဓိပုဗ္ဗကမ္မံ၊ ဤရှေး၌ပြုအပ်သောကံကို၊ ဒေသန္တော၊
ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ကပ္ပေါစတေဗဒ္ဓစရော အဟောသိ (ပ) အနုဿ
ရာမိတိ၊ ကပ္ပေါစတေဗဒ္ဓစရော အဟောသိ (ပ) အနုဿရာမိ ဟူသော၊
ဣမံဂါထံ၊ ဤဂါထာကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ ဗြဟ္မေ၊ ဗကအမည်ရှိ
သောဗြဟ္မာ၊ တေ၊ သင်၏၊ ဗဒ္ဓစရော၊ အကျင့်နှင့်စပ်သော၊ ကပ္ပေါစ၊ ကပ္ပ
အမည်ရှိသောလုလင်သည်လည်း၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး၊ သမ္ပုဒ္ဓိမန္တဝတိနံ
သမ္ပုဒ္ဓိမာဝတာသမ္ပုဒ္ဓန္တောတိ၊ အဆင်အခြင်ပညာအကျင့်အာစာရနှင့်ပြည့်
စုံ၏ဟူ၍၊ အမညိသန္တာဝေသိ၊ ခြီးမွမ်းရပြီး၊ တေ၊ သင်၏၊ ဝတသိလဝတ္တံ၊
ဆောက်တည်သည်၏ အတွင်းအားဖြင့် ဖြစ်သော-ဝတအာစာရ သီလ
ဝတ်ဟုဆိုအပ်သော၊ ပုရာဏံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော၊ တံကမ္မံ၊ ထိုကံကို၊ သုတ္တပ္ပ
ဗုဒ္ဓေါ၊ အိပ်ပျော်သော ယောက်ျားသည်-နိုးသကဲ့သို့၊ အဟံ၊ ငါသည်၊
အနုဿရာမိ၊ အောက်မေ့၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဗြဟ္မု၊ နေ၊ ဗကဗြဟ္မာ၏၊
နာနတ္ထဘာဝေသု၊ အထူးထူးသော-အတ္တဘောတို့၌၊ ကတကမ္မံ၊ ပြုအပ်
သောကံကို၊ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပကာသေသိ၊ ထင်ရှားပြတော်
မူ၏၊ သတ္တရိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကထေန္တသေဝ၊ ဟောတော်မူစဉ်
သာလျှင်၊ ဗြဟ္မာ၊ ဗကဗြဟ္မာသည်၊ သလ္လက္ခေသိ၊ မှတ်နိုင်၏၊ ဒိပသဟ
သေ၊ ဆီမီးတထောင်ကို၊ ဥဇ္ဈလိတေ၊ ထွန်းညှိသည်ရှိသော်၊ ရူပါနိ၊ ရူပါရုံ
တို့သည်၊ ပါကဇ္ဇာနိဝိယ၊ ထင်ရှားကုန်သကဲ့သို့၊ အဿ၊ ထိုဗကဗြဟ္မာအား
သဗ္ဗကမ္မာနိ၊ အလုံးစုံသောကံတို့သည်၊ ပါကဇ္ဇာနိ၊ ထင်ရှားကုန်သည်၊
အဟေသု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီး၊ သေ၊ ထိုဗကဗြဟ္မာသည်၊ ပသန္နစိတ္တော၊ ကြည်
ညိုသော-စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အဒ္ဓါပဇာနာသိမမေတမာယံ (ပ) ဗြဟ္မလော
ကန္တိ၊ အဒ္ဓါပဇာနာသိမမေတမာယံ (ပ) ဗြဟ္မလောကံဟူသော၊ ဣမံဂါထံ၊
ဤဂါထာကို၊ အာဟ၊ ဆိုပြီး၊ ဘဝံဂေါတမော၊ အရှင် ဂေါတမသည်၊
မမ၊ အကွန့်ပ်၏၊ ဧတံအာယံ၊ ထိုထိုသို့သောဘဝ၌-ဖြစ်ဘူးသောအသက်
အပိုင်းအခြားကို၊ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်သဖြင့်၊ ပဇာနာလိ၊ အပြားအားဖြင့်သိတော်

၆၃၅ မူလပဏ္ဏာသ်-အဋ္ဌကထာနိဿယ-ဘာတိယထွေ

မူပေဇ္ဇိ၊ အညံဝိတံပါးသော-ညောယျဓံတရားငါးပါးကိုလည်း၊ ဇာနည်၊
သိတော်မူပေဇ္ဇိ၊ တထာဟိတတောဝေ၊ ထိုသို့သိတော်မူသော ကြောင့်
သာယျင်၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့၊ အယံအတ္ထော၊ ဤ
အနက်ကို၊ ဥာတော၊ သိတော်မူအပ်သနည်း၊ တထာဟိ တတောသမ္ဘာ
သမ္ပန္နတ္တာဝေ၊ ထိုညောယျဓံတရားငါးပါးကို သိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
သာယျင်၊ ဇလိတာနုဘာဝေါ၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ဖြင့်-တောက်ပသော
အာနုဘော်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော၊ ဗြဟ္မလောကံ၊ ဗြဟ္မပြည်ကို၊
ဩဘာသယံ ဩဘာသယန္ဓော၊ ထွန်းတောက်ပလျက်၊ တိဋ္ဌတိ၊ တည်
တော်မူ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ဆိုဗကဗြဟ္မာအား၊ ဘဂဝါ၊
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥတ္တရိ၊ အလွန်၊ အသမတံ၊ မတူသောရှေးဘုရားတို့
နှင့်-တူသောအဖြစ်ကို၊ ပကာသေန္ဓော၊ ဟောတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ပထ
ဝိ၊ ခေါအဟံဗြဟ္မတိအာဒိ၊ ပထဝိ၊ ခေါအဟံဗြဟ္မဤသို့အစရှိသောစကား
ကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီး၊ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ ပထဝိယာပထဝိဋ္ဌေနအနန္တ
ဘူတန္တိ၊ ပထဝိယာ-ပထဝိဋ္ဌေနအနန္တဘူတံဟူသည်ကား၊ ပထဝိယာ၊ ပထ
ဝိ၏၊ ပထဝိသဘာဝေန၊ ပထဝိသဘောဖြင့်၊ အနန္တဘူတံအပတ္တံ၊ ပရောက်
အပ်၊ တံ၊ ထိုပထဝိဓာတ်၏ သဘောဖြင့်-ရောက်ရာမဟုတ်သော အရပ်
သည်၊ ကိံပန၊ အဘယ်နည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ ဗုဒ္ဓော၊ အမေး
တည်း၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်၊ သဗ္ဗသ္မာ၊
အလုံးစုံသော၊ သင်္ခတာ၊ သင်္ခတတရားမှ၊ နိဿယတ္တာ၊ ထွက်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၊ ပထဝိသဘာဝေန၊ ပထဝိ၏သဘောဖြင့်၊ အပတ္တံ၊ မ၊ မရောက်ရာ
အရပ်မည်၏။ တဒတိညာယာတိ၊ တဒတိညာယဟူသည့်ကား၊ တံနိဗ္ဗာ
နံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို၊ ဇာနိတွာ၊ သိ၍၊ သန္တိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍၊ ပထဝိ၊ နာပ
ဟောသိန္တိ၊ ပထဝိ၊ နာပဟောသိဟူသည်ကား၊ ပထဝိ၊ ပထဝိကို၊ တဏှာ
ဒိဋ္ဌိမာနဂါဟေဟိ၊ တဏှာမာန ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော-စွဲလင်း ခြင်းတို့ဖြင့်၊
နဂဏှိ၊ မစွဲလင်း၊ အာပါဒိသုပိ၊ အာပအစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော
ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏၊ ဝိတ္ထာရောပန၊ အကျယ်စကားရပ်ကား၊ မူလပရိ
ယာယေ၊ မူလပရိယာယသုတ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်
သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗျော၊ သိအပ်၏။

သစစခေါတေမာရိသသဗ္ဗသသဗ္ဗဋ္ဌေနာတိဣဒံဝစနံ၊ သစစခေါတေမာ
ရိသသဗ္ဗသသ-သဗ္ဗဋ္ဌေနဟူသောဤစကားကို၊ ဧသေဧသေ ဗြဟ္မာ၊ ဤဗက
ဗြဟ္မာသည်၊ အတ္တနေ၊ မိမိ၏၊ ဝါဒိတာယ၊ အယူ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ သဗ္ဗန္တိ အကု

ရံ၊ သဗ္ဗဟူသော အက္ခရာကို၊ နိဗ္ဗိသေတွာ၊ ညွှန်းပြ၍၊ အက္ခရေ၊ အက္ခရာ၌၊
 ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို၊ ဂဏှန္တော၊ ယူလိုသည်ဖြစ်၍၊ အာဟ၊ ဆို၏။ သတ္ထာပန၊
 မြတ်စွာဘုရားသည်ကား၊ သက္ကာယံ၊ သက္ကာယကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်တော်မူ
 ၍၊ သဗ္ဗန္တိ၊ သဗ္ဗဟူ၍၊ ဝဒမိ၊ ဆိုတော်မူ၏။ ဗြဟ္မာ၊ ဗကဗြဟ္မာသည်။ သဗ္ဗ
 သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံဟူသော အနက်ကို-ဟောသောသဗ္ဗကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်
 တော်မူ၍၊ တွံ၊ သင်သည်၊ သဗ္ဗန္တိ၊ သဗ္ဗဟူ၍၊ ဝဒမိ၊ ဆိုသောသဗ္ဗသော
 သဗ္ဗဋ္ဌေန၊ သဗ္ဗဟူသောသဘောအားဖြင့်၊ အနန္တဘူတံ၊ အပတ္တံ၊ မရောက်
 အပ်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒမိ၊ ဆိုသလော၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောသဗ္ဗသည်၊ အနန္တ
 ဘူတံ၊ မရောက်အပ်သောအရပ်သည်၊ ယဒိဝဒမိ၊ အကယ်၍ဆိုသည်ဖြစ်
 အံ၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောသဗ္ဗသဒ္ဓါသည်၊ အနန္တဘူတံ၊ မရောက်အပ်သောအ
 ရပ်သည်၊ ယဒိနတ္ထိ၊ အကယ်၍မရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်
 အဿ၊ ထိုသဗ္ဗ၏၊ အနန္တဘူတံ၊ မရောက်အပ်သောအရပ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိရာ
 ၏။ မာဟောဝတေရိတ္တကမေဝအဟောသိ၊ တုန္တကမေဝအဟောသိတိ၊ မာ
 ဟောဝတေရိတ္တကမေဝအဟောသိတုန္တကမေဝအဟောသိဟူသည်ကား
 တုယံ၊ သင်၏၊ ဝစနံ၊ စကားသည်၊ ရိတ္တကံ၊ ဆိတ်သည်။ မာဟောတု၊ မဖြစ်
 စေလင့်၊ တုန္တကံ၊ အချည်းနှီးသည်၊ မာဟောတု၊ မဖြစ်စေလင့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 သက္ကာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ မုသာဝါဒေန၊ မုသာဝါဒကံဖြင့်၊ နိဋ္ဌဏ္ဍာဝိ၊
 နှိပ်၏၊ သတ္ထာပန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား၊ တေသ္မာဗြဟ္မနာ၊ ဤဗက
 ဗြဟ္မာထက်၊ သတဂုဏေနဝါ၊ အရာသောအဖို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဟ
 သဂုဏေနဝါ၊ အထောင်သောအဖို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သတသဟသ
 ဂုဏေနဝါ၊ အသိန်းသောအဖို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါဒီတရော၊ ဝါဒအားဖြင့်
 ကဲလွန်တော်မူ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ သဗ္ဗန္တံ၊ သဗ္ဗကို
 လည်း၊ ဝက္ခာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့၊ အနန္တဘူတန္တု၊ မခံစားဘူးသည်ကိုလည်း၊
 ဝက္ခာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့၊ မေ၊ ငါ၏၊ ဝစနံ၊ စကားကို၊ သုဏောဟိ၊ နာလော၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ တဿ၊ ထိုဗကဗြဟ္မာ၏၊ ဝါဒမဒ္ဒနတ္ထံ၊ ဝါဒကိုနှိပ်နင်းခြင်းငှါ၊
 ကာမုဏံ၊ အကြောင်းကို၊ အာဟရန္တော၊ ဆောင်တော်မူလိုသည် ဖြစ်၍၊
 ဝိညာဏန္တိအာဒိ၊ ဝိညာဏံ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ဟော
 တော်မူပြီ။ ။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ ဝိညာဏန္တိ၊ ဝိညာဏံဟူသည်ကား၊ ဝိစာနိတဗ္ဗံ၊ မဂ်
 ဖိုလ်ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့ဖြင့်အသူးအားဖြင့်အလုံးစုံသောသင်္ခတတရား
 တို့မှ-အထူးပြု၍သိအပ်၏။ အနိဒဿနန္တိ၊ အနိဒဿနံဟူသည်ကား၊ စက္ခု၊

၆၃၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တဟိယတွဲ၊

ဝိညာဏသမ္ဘဝကွရိညာဉ်အား၊ အာပါတံ၊ ထင်ခြင်းသို့၊ အနုပကမနတော၊
မရောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနိဒဿနံနာမ၊ အနိဒဿနမည်၏၊
ပဒစ္စယနပိ၊ ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်လည်း၊ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင်၊
ဝုတ္တံ၊ ပဟာတော်မူအပ်၏၊ အနန္တန္တိ၊ အနန္တဟူသည်ကား၊ တယိဒံတံစူဠံ
နိဗ္ဗာနံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်၊ ဥပ္ပါဒဝယအန္တရပိတတ္တာ၊ ဥပါဒဘင်ရှိသော
သဘောတရားမှ-ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနန္တန္တိနာမ၊ အနန္တမည်၏၊
ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ အန္တဝန္တာနိ ဘူတာနိ(ပ)ဘူတေအန္တာ ပကာသိတာတိ၊
အန္တဝန္တာနိဘူတာနိ(ပ)ဘူတေအန္တာပကာသိတာဟူသော၊ ဧတံဝစနံ၊
ဤစကားကို၊ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ပဟာတော်မူအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း၊ ဘူတာနိ၊
အကြောင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့သည်၊ အန္တဝန္တာနိ၊ ဥပါဒ
ဘင်ဟူသောအဆုံးရှိကုန်၏၊ အသံဘူတံ၊ အကြောင်း တရားတို့ကြောင့်
မဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သည်၊ အနန္တကံ၊ ဥပါဒဘင်ဟူသောအဆုံးမရှိဘူတေ၊
အကြောင်းတရားတို့ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောတရားအပေါင်း၌၊ အန္တာနိ၊ ဥပါဒ
ဘင်ဟူသောအဆုံးတို့သည်၊ ဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏၊ ဘူတေ၊ အကြောင်း
တရားတို့ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော တရားအပေါင်း၌၊ အန္တာ၊ ဥပါဒဘင်ဟူသော
အဆုံးတို့ကို၊ ပကာသိတာ၊ ထင်ရှားပြအပ်ကုန်၏၊ သဗ္ဗတောပဘန္တိ၊
သဗ္ဗတောပဘံဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗတော၊ အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်၊ ပဘာ
သမ္ပန္နံ၊ အရောင်အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ နိဗ္ဗာနတော၊ နိဗ္ဗာန်မှ၊
အညော၊ တပါးသော၊ သပဘတရောဝါ၊ လွန်စွာအရောင်ရှိသည်လည်း
ဖြစ်သော၊ ဇောတိဝန္တတရောဝါ၊ လွန်စွာတောက်ပခြင်း ရှိသည်လည်း
ဖြစ်သော၊ ပရိသုဒ္ဓတရောဝါ၊ လွန်စွာစင်ကြယ် သည်လည်း ဖြစ်သော၊
ပဏ္ဏာရတရောဝါ၊ လွန်စွာ-ဖြူစင်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဓမ္မော၊ တရားသည်
နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ သဗ္ဗတော၊ အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်၊ ပဘူတမေ
ဝ၊ အကြီးအားဖြင့်-လွန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်-ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင်
တည်း၊ ကတ္ထမိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌၊ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍၊ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သဗ္ဗတောပဘံ၊ သဗ္ဗတောပဘာမည်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်
၏၊ ပုရုတ္တိမဒိသာဒိသု၊ အရှေ့မျက်နှာအစရှိသည်တို့တွင်၊ အသုကဒိသာပဿိ၊
ဤမည်သောအရပ်မျက်နှာ၌၊ နိဗ္ဗာနံနာမ၊ နိဗ္ဗာန်မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်၊ အထဝါ၊ တနည်းသော်ကား၊ ပဘန္တိဣဒံနာမံ၊
ပဘံဟူသော ဤအမည်သည်၊ ဟိတ္ထသ၊ ဆိပ်၏၊ နာမံ၊ အမည်တည်း၊
အသ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်အား၊ သဗ္ဗတော၊ အလုံးစုံထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ပဘံ၊ သက်

ဗြဟ္မနိမန္တနိကာယုတ်၊

၆၃၅

ရာဖြစ်သောဆိပ်သည်၊ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သဗ္ဗတောပ
 ဘံ၊ သဗ္ဗတောပဘာမည်၏။ ကိရဝိတ္ထာရေမိ၊ ချွေပြီးအံ့၊ နိဗ္ဗာနဿ၊ နိဗ္ဗာန်၏။
 မဟာသမုဒ္ဒဿ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာကို၊ ယတောယတော၊ အကြင်အကြင်
 အရပ်မှ၊ ယေဇနာ၊ အကြင်လူတို့သည်၊ ဩတရိတုကာမာ၊ သက်ခြင်းငှါ
 အလိုရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသံဇနာနံ၊ ထိုလူတို့အား၊ တံ
 တဒေဝံ၊ ထိုမိမိတို့သက်လိုသောအရပ်သည်ပင်လျှင်၊ တိတ္ထံ၊ ဆိပ်မည်၏။
 အတိတ္ထံနာမ၊ ဆိပ်မဟုတ်သောအရပ်မည်သည်၊ နတ္ထိပတော၊ မရှိသကဲ့သို့၊
 ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ အဋ္ဌတိံသာယကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ သုံးဆဲ့ရှစ်ပါး
 သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်၊ ယေနယေနမုခေန၊ အကြင်အကြင် ကမ္မဋ္ဌာန်း
 တည်းဟူသောဆိပ်ဝဖြင့်၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဩတရိတုကာမာ၊ သက်ခြင်း
 ငှါအလိုရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသံပုဂ္ဂလာနံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့
 အား၊ တံတဒေဝံ၊ ထိုထိုသို့သောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်ပင်လျှင်၊ တိတ္ထံ၊ သက်ရာ
 ဆိပ်မည်၏။ နိဗ္ဗာနဿ၊ နိဗ္ဗာန်၏။ အတိတ္ထံ၊ သက်ရာဆိပ်မဟုတ်သော၊
 ကမ္မဋ္ဌာနံနာမ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ သဗ္ဗတော
 ပဘန္တိ၊ သဗ္ဗတောပဘံဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးတံပထဝိယာပထဝိဋ္ဌေနာတိ၊
 တံပထဝိယာ-ပထဝိဋ္ဌေနဟူသည်ကား၊ တံနိဗ္ဗာနံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို၊ ပထဝိယာ၊
 ပထဝီ၌၊ ပထဝိဘာဝေန၊ ပထဝီ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အနန္တဘူတံ အပတ္တံ၊ မရောက်
 အပ်၊ တတော၊ ထိုနောက်မှ၊ ပရေသံ၊ တပါးကုန်သော၊ အာပါဒိနံ၊ အာပအ
 စရှိသောပုဒ်တို့၏၊ အာပါဒိသဘာဝေန၊ အာပအစရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၊
 အနန္တဘူတံအပတ္တံ၊ မရောက်အပ်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တုဋ္ဌာဒိဿနံ၊ သင်တို့ကဲ့သို့
 သဘောရှိကုန်သောသူတို့၏။ ဝိသယဘူတံ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ သဗ္ဗံ၊
 အလုံးစုံသော၊ ယံတေတုဗ္ဗကဇာတံ၊ အကြင်ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော-တရား
 သည်၊ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ထိုဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သောတရား၏။ သဗ္ဗဋ္ဌေန၊
 သဗ္ဗဟူသော သဘောအားဖြင့်၊ တံဝိညာဏံ၊ ထိုမင်္ဂလိလ်ပစ္စဝေက္ခဏာ
 ဉာဏ်ဖြင့်-သိအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို၊ အနိဒဿနံ၊ မြင်ရာမဟုတ်၊ အနန္တံ၊
 ဥပါဒိဋ္ဌိဘင်ဟူသော-အဆုံးမှကင်း၏။ သဗ္ဗတောပဘံ၊ အလုံးစုံသောအဖို့
 အားဖြင့်-အရောင်ရှိ၏။ အနန္တဘူတံ၊ သဗ္ဗသဘောဖြင့်မရောက်အပ်၊ ဣတိ၊
 ဤသို့ဆိုတော်မူ၍၊ ဝါဒံ၊ အယူကို၊ ပတိဗ္ဗာပေသိ၊ တည်စေတော်မူ၏။

တတော၊ ထိုနောက်မှ၊ ဗြဟ္မာ၊ ဗကဗြဟ္မာသည်၊ ဂဟိတဂဟိတံ၊ ယူတိုင်း
 ယူတိုင်းသောသဿတအယူကို၊ သက္ကာရာ၊ မြတ်စွာတရားသည်၊ ဝိသယဇ္ဇာ
 ပိတော၊ စွန့်စေဟော်မူပြီး၊ ကိဗ္ဗိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်သော

သဿတအယူကိုအဒိသွာမေမြင်မူ၍၊ နိလီတကံ၊ ပုန်းခြင်းကို၊ ကာထုကာ
 မော၊ ပြုခြင်းငှါအလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ မါရိသ၊ ချစ်ရှင်ဂေါတမ၊ ဟန္တစရဟိ၊ ယခု
 အခါ၌၊ တေ၊ ချစ်ရှင်အား၊ အန္တရဓာယာမိ၊ ပုန်းကွယ်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊
 ဆို၏၊ တတ္ထဝစနေ၊ ထိုစကား၌၊ အန္တရဓာယာမိတိ၊ အန္တရဓာယာမိဟူသည်
 ကား၊ အဒိဿမာနကပါဠိဟာရိယံ၊ မထင်သောကိုယ်၌၊ အဖြစ်သို့ရောက်သော
 တန်ခိုးပြာဋိဟာကို၊ ကရောမိ၊ ပြုအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ သဓေဝိသ
 ဟာသိတိ၊ သဓေဝိသဟာသိဟူသည်ကား၊ မဟ္တံ၊ ငါ့အား၊ အန္တရဓာယိတုံ၊
 ပုန်းကွယ်ခြင်းငှါ၊ ယဒိသက္ကောသိ၊ အကယ်၍တတ်နိုင်သည်ဖြစ်အံ့၊ အန္တ
 ရဓာယ ပါဠိဟာရိယံ၊ ကွယ်စေသော-တန်ခိုး ပြာဋိဟာကို၊ ကရောမိ၊
 ပြုလော့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆိုတော်မူ၏၊ နေဝဿမေသက္ကောသိ၊ အန္တရ
 ဓာယိတုန္တိ၊ နေဝဿမေသက္ကောသိ၊ အန္တရဓာယိတုံဟူသည်ကား၊ မဟ္တံ၊
 ငါ့အား၊ အန္တရဓာယိတုံ၊ ကွယ်ခြင်းငှါ၊ နေဝသက္ကောသိ၊ မတတ်နိုင်သည်
 ဖြစ်အံ့၊ ကိံ ပန၊ အတတ်သို့လျှင်၊ သေသော၊ ဤဗကဗြဟ္မာသည်၊ ကတ္တု
 ကာမော၊ ပြုခြင်းငှါအလိုရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိအဟံ၊ ဤ
 သည်ကား၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း၊ မူလပဋိသန္ဓိ၊ မူလဖြစ်သောပဋိသန္ဓေသို့၊
 ဂန္တု၊ ကာမော၊ ရောက်ခြင်းငှါအလိုရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ ဟိသန္တံ၊
 မှန်၏၊ ဗြဟ္မာနံ၊ ဗြဟ္မာတို့အား၊ မူလပဋိသန္ဓိကအတ္တဘာဝေါ၊ မူလဖြစ်သော
 ပဋိသန္ဓေ အတ္တဘောသည်၊ သုခုမော၊ သိမ်မွေ့၏၊ အညေသံ၊ တပါးကုန်
 သောဗြဟ္မာတို့အား၊ အနာပါတော၊ မလင်း၊ အဘိသင်္ခတ ကာယေနေဝ၊
 ပြုပြင်အပ်သောကိုယ်ဖြင့်သာလျှင်၊ တိဗ္ဗန္တိ၊ တည်ကုန်၏၊ သတ္တာ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်၊ တဿ၊ ထိုဗကဗြဟ္မာအား၊ မူလပဋိသန္ဓိ၊ မူလပဋိသန္ဓေကို၊
 ဂန္တု၊ ရောက်ခြင်းငှါ၊ နဒါသိ နအဒါသိ၊ ပေးတော်မူ၊ မူလပဋိသန္ဓိဝါ၊
 မူလပဋိသန္ဓေသို့သာလျှင်၊ အာဂတိာဝိ၊ ရောက်၍လည်း၊ ယေနတမေန၊
 အကြင်အဓိကံတိုက်ဖြင့်၊ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို၊ အန္တရဓာယေတွာ၊ ကွယ်
 စေ၍၊ အဒိဿမာနကော၊ မထင်ရှားသောကိုယ်သည်၊ ဘေဝယျ၊ ဖြစ်ရာ၏၊
 သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တံတမံ၊ ထိုအဓိကံကို၊ ဝိနောဒေသိ၊ ဖျောက်
 တော်မူ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အန္တရဓာယိတုံ၊ ကွယ်ခြင်းငှါ၊ နာသက္ခိ၊
 မတတ်နိုင်သော၊ ထိုဗကဗြဟ္မာသည်၊ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်သည်
 ဖြစ်၍၊ ဝိမာနေ၊ ဗိမာန၌၊ နိလီယတိ၊ ပုန်း၏၊ ကပ္ပရက္ခံ၊ ပဒေသာပင်၌၊ နိလီ
 ယတိ၊ ပုန်း၏၊ ဥက္ကုဋ္ဌိကော၊ ဆောင်ကြောင့်၊ နိသိဒတိ၊ ထိုင်နေ၏၊ ဗြဟ္မဂ
 ကော၊ ဗြဟ္မာအပေါင်းသည်၊ ကေဠိ၊ ပြက်ရယ်ကို၊ အကာသိ၊ ပြု၏၊ ဗကော

ဗြဟ္မနိမန္တနိကာယုတ်၊

၆၃၇

ဗကအမည်ရှိသော။ သေသောခေါ်ဗြဟ္မာ၊ ဤဗြဟ္မာသည်၊ ဝိမာနေ၊ ဝိမာန
၌၊ နိလိယတိ၊ ဝုန်း၏။ ကပ္ပရုက္ခေ၊ ပဒေသာပင်၌၊ နိလိယတိ၊ ဝုန်း၏။ ဥက္ကဋ္ဌိ
ကော၊ ဆောင်ကြောင့်၊ နိသီဒတိ၊ ထိုင်၏။ ဗြဟ္မေ၊ ဗကဗြဟ္မာ၊ တွံ၊ သင်
သည်။ အန္တရဟိတော၊ ကွယ်သည်။ အမြီး၊ ဖြစ်၏။ ဣတံ၊ ဤသို့၊ သညံ၊
အမှတ်သညာကို၊ ဥပ္ပါဒေသိနာမ၊ မြစ်စေ့သလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကေဠံ၊
ပြက်ရုပ်ကို၊ အကာသိ၊ ပြို၏။ သော၊ ထိုဗကဗြဟ္မာသည်၊ ဗြဟ္မဂဏန၊
ဗြဟ္မာအပေါင်းသည်။ ဥပ္ပဏ္ဍိတော၊ ပြက်ရုပ်ပြုအပ်သည်ဖြစ်၍၊ မဂ္ဂံ၊
မျက်နှာမသာသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ။

ဧဝံ၊ ဝုက္ခေ၊ အဟံ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧတေန၊ ဗြဟ္မ၊ နာ၊ ဟန္တ၊ စရဟိတော၊ မာရိယပဿ၊
အန္တရ၊ ဓာယာမိတိ၊ ဧဝံ၊ ဝုက္ခေ၊ အဟံ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧတေန၊ ဗြဟ္မ၊ နာ၊ ဟန္တ၊ စရဟိ
တော၊ မာရိယပဿ၊ အန္တရ၊ ဓာယာမိယူ၊ သည်ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝုက္ခေ၊ ဆိုအပ်
သည်ရှိသော်၊ အန္တရ၊ ဓာယိတုံ၊ ကွယ်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တံ၊ မတတ်နိုင်
သော၊ တံ၊ ထိုဗကဗြဟ္မာကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဧတံ၊ ဝစနံ၊ ဤသို့
သောစကားကို၊ အဝေါစံ၊ ဆို၏။ ဣမံ၊ ဂါထံ၊ အဘာသိန္တိ၊ ဣမံ၊ ဂါထံ၊ အဘာ
သိဟူသည်ကား၊ ကသွာ၊ အဘဟံ၊ ကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
ဂါထံ၊ ဂါထာရွတ်ခြင်းကို၊ အကာသိ၊ ပြုတော်မူသနည်း၊ ဣတိ၊ အဟံ၊ ဤ
သည်ကား၊ ဝုက္ခေ၊ အမေးတည်း၊ သမဏသ၊ ဂေါတမဿ၊ ရောနံ၊ ဂေါတ
မ၏။ ဣမသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌၊ အတ္တိဘာ၊ ဝေါဝါ၊ ရှိသော အဖြစ်ကိုလည်း
ကောင်း၊ နတ္ထိဘာ၊ ဝေါဝါ၊ မရှိသောအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကထံ၊ အဘဟံ
သို့၊ ဇာနိတုံ၊ သိခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသနည်း၊ ဣတိ၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊
ဗြဟ္မဂဏဿ၊ ဗြဟ္မာအပေါင်း၏၊ ဝစနေ၊ ကာသော၊ ဆိုချာစကားအခွင့်
သည်၊ မာဟောထု၊ မဖြစ်စေလင့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံတော်မူ၍၊ အန္တရဟိတော
ဝ၊ ကွယ်တော်မူလျက်ပင်လျှင်၊ ဂါထံ၊ ဂါထာကို၊ အဘာသိ၊ ရွတ်တော်
မူ၏။ တတ္ထတိ၊ သံဂါထာယံ၊ ထိုဂါထာ၌၊ ဘဝေ၊ ဝါဟံ၊ ဘယံ၊ ဒိသွာတိ၊ ဘဝေ
ဝါဟံ၊ ဘယံ၊ ဒိသွာဟူသည်ကား၊ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်၊ ဘဝေ၊ သုံးပါးသော
ဘဝ၌၊ ဘယံ၊ တေးကို၊ ဒိသွာယေဝ၊ မြင်တော်မူ၍သာလျှင်၊ ဘဝဉ္စပိ၊ ဘဝေ
သိနန္တိ၊ ဘဝဉ္စပိ၊ ဘဝေသိနံဟူသည်ကား၊ ကာမဘဝါဒိကံ၊ ကာမဘဝအစ
ရှိသော၊ တိရိစ္ဆေ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဣမဉ္စသတ္တဘဝံ၊
ဤသတ္တဘဝကို၊ ဝိဘဝေသိနံ၊ ဝိဘဝံ၊ ဝေသမာနံ၊ ဘဝ၏ကင်းရာဖြစ်သော
နိဗ္ဗာန်ကိုရှာလျက်၊ ပရိယေသမာနန္တိ၊ ရှာသော်လည်း၊ ပုနပျုနံ၊ အဘန်တ
လဲလဲ၊ ဘဝေယေဝ၊ ဘဝတို့ကိုသာလျှင်၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ ဘဝံ၊ နာသိ၊ ဝဒိန္တိ၊

၆၃၈ မုံလံပဏ္ဍာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တဘိယတုံ၊

ဘဝံနဘိဝဒိ' ဟူသည်ကား။ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန၊ တဏှာဒိဋ္ဌိရှိ၏အစွမ်း
အားဖြင့်၊ ကိဋ္ဌိဘဝံ၊ တစုံတခုသောဘဝကို၊ နဘိဝဒိ' မစွဲလမ်း၊ နဝေဝသိ'၊
မရှာမိ။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ နန္ဒိဉ္ဇနဥပါဒိ
ယိန္တိ၊ နန္ဒိဉ္ဇနဥပါဒိယိ' ဟူသည်ကား။ ဘဝတဏှာ၊ ဘဝတဏှာကို၊ နဥပ
ဂတ္တိ' မကပ်၊ နအဋ္ဌဟေသိ' မစွဲလမ်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊
အနက်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရိသစ္စာနိ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို၊ ပကာ
သေန္တော၊ ပြတော်မူလျက်။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဇွဲ၊ တရားတို့။
ဒေသေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဒေသနာပရိယောသာနေ၊ ဒေသနာတော်၏
အဆုံး၌၊ ဒေသနာနုသာရေန၊ ဒေသနာတော်ကို-အစဉ်မှီးသဖြင့်၊ ဝိပဿနာ
ဂတ္တိ'၊ ဝိပဿနာတို့ကိုကို၊ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍၊ ဒသမတ္တာနိဗြဟ္မ
သဟဿာနိ၊ တသောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော-ဗြဟ္မာတို့ကို၊ မဂ္ဂပလ္လာ
မတပါနံ၊ မဂ်ဖိုလ်တည်းဟူသော-အမြိုက်အရသာကို၊ ဝိဝိ' သု၊ သောက်
စေကုန်ပြီ။ ။

အတ္တရိယတ္တ၊ တ ဝိတ္တဇာတာတိ၊ အတ္တရိယတ္တ၊ တ ဝိတ္တဇာတာဟူ
သည်ကား။ အတ္တရိယဇာတာစ၊ ဖြစ်သောအံ့ဘွယ်ရှိသည်လည်းကောင်း။
အတ္တ၊ တဇာတာစ၊ မဖြစ်ဘူးဖြစ်သောသဘောဖြစ်ကုန်သည်လည်းကောင်း။
တုဋ္ဌိဇာတာစ၊ ဖြစ်သောနှစ်သက်ခြင်းရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ အဟေ
သံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသမူလံဘဝံဥဒဗ္ဗဟိတိ၊ သမူလံဘဝံဥဒဗ္ဗဟိဟူသည်ကား။
ဗောဓိမဏ္ဍေ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိ၊ ငဉ္ဇ၊ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏၊ ကတာယ၊ ငြိအပ်
သော၊ တာယ တာယ ဒေသနာယ၊ ထိုထိုသို့သော ဒေသနာတော်ဖြင့်။
အညေသမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဗဟူနံ၊ များစွာကုန်သော၊ ဒေဝ
မနုဿာနံ၊ နတ်လူတို့ကို၊ သမူလကံ၊ အဝိဇ္ဇာတဏှာတည်းဟူသောအမြစ်
နှင့်တကွသော၊ ဘဝံ၊ ဘဝကို၊ ဥဒဗ္ဗဟိဥဒ္ဓရိဥပ္ပါဒေသိ၊ နှုတ်စေပြီ။ ဣတိ
အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ တသ္မိ' ပနသမယေ၊ ထိုအခါ၌
မာရော၊ သတ္တဝါတို့၏အကျိုးစီးပွားကိုဖျက်ဆီးတတ်သော၊ ပါဝိမာ၊ ယုတ်
မာလှစွာသောမာရ်သည်၊ ကောဓာဘိဘူတော၊ အမျက်ဖြင့်နှိပ်စက်အပ်
သည်ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ မယိ၊ ငါသည်၊ ဝိစရန္တေယေဝ၊ ဟုည့်လည်စဉ်ပင်
လျှင်၊ သမဏေနဂေါတမေန၊ ရဟန်းဂေါတမသည်၊ ဓမ္မကထံ၊ တရား
စကားကို၊ ကထေတွာ၊ ဟော၍၊ ဒသမတ္တာနိဗြဟ္မသဟဿာနံ၊ တသောင်း
အတိုင်းအရှည်ရှိသော-ဗြဟ္မာတို့ကို၊ မမ၊ ငါ၏၊ ဝသံ၊ နိုင်ငံ၊ အတိဝတ္ထိ
ကာနိ၊ လွန်လေကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောဓာဘိဘူတတာယ၊ အမျက်ဒေါ

သသည-နှိပ်စက်အပ်သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ အညတရဿ၊ တယေဝံ
သေ၊ ဗြဟ္မပါရိသစ္စဿ၊ ဗြဟ္မပါရိသစ္စာဗြဟ္မာ၏၊ သရိရေ၊ ကိုယ်၌၊ အဓိ
မုစ္ဆိ၊ ဝင်၏၊ တံ၊ ထိုဝင်သည့်ကိုယ်ကို၊ ဒသေတု၊ ပြခြင်းငှါ၊ အယခေါဘိက္ခ
ဝေတိအာဒိ၊ အယခေါဘိက္ခဝေဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ ပော
တော်မူပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ သစေတွံ ဧဝံ အနုဗုဒ္ဓေါတိ၊ သစေတွံ ဧဝံ အနုဗုဒ္ဓေါဟု
သည်ကား၊ တွံ၊ သင်သည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်သာလျှင်၊ ဝတ္ထာ
ရိသစ္စာနိ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို၊ အနုဗုဒ္ဓေါ၊ လျောက်ပတ်စွာသိသည်၊ သစေ
ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ မာသာဝကေဥပနေသီတိ၊ မာသာဝကေဥပနေ
သီဟုသည်ကား၊ ဂိဟိသာဝကေဝါ၊ လူဖြစ်ကုန်သောတပည့်တို့ကိုလည်း
ကောင်း၊ ပဗ္ဗဇိတသာဝကေဝါ၊ ရဟန်းတပည့်တို့ကို လည်းကောင်း၊ တံ
ဓမ္မံ၊ ထိုတရားကို၊ မာဥပနိယသိမာပဋိဝေဓံပါပေသိ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသို့
မရောက်စေလင့်၊ ဟိနေကာယေပတိဋ္ဌိတာတိ၊ ဟိနေကာယေပတိဋ္ဌိတာ
ဟုသည်ကား၊ စတုသုအပါယေသု၊ အပါယ်လေးသုံတို့၌၊ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်
လေကုန်၏၊ ပဏီတေကာယေပတိဋ္ဌိတာတိ၊ ပဏီတေကာယေပတိဋ္ဌိတာ
ဟုသည်ကား၊ ဗြဟ္မလောကေ၊ ဗြဟ္မပြည်၌၊ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်လေကုန်၏၊
ဣဒံစနံ၊ ဤမကားကို၊ ကေ၊ အာယံသုတို့ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဝဒတိ၊ ဆို
သနည်း၊ ဗာဟိရုပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ သာသနာပသောကာလ၌- ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်ကို၊
ပဗ္ဗဇိတေ၊ ရဟန်း ပြုကုန်သော၊ တာပသ ပရိဗ္ဗာဇကေ၊ ရသေ့-ပရိဗ္ဗာဇ
ရဟန်းကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ၊ တရားတို့၏ဖြစ်ခြင်း
သည်၊ အနုပ္ပန္နေဝိ၊ မဖြစ်သော်လည်း၊ ကုလပုတ္တံ၊ အမျိုးသားတို့သည်၊
တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရသေ့-ရဟန်း-အဖြစ်သို့၊ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရောက်၍၊ ကဿပိ၊
တစ်တယောက်သောသူအား၊ ကိဉ္စိ၊ တစ်တခုသောအမှုကို၊ အဝိဝာရိတွာ
မစီရင်မူ၍၊ ဧကစရာ၊ တယေဝံလည်းကျင့်ကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍၊
သမာပတ္တိသေ၊ သမာပတ်တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တိတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ ဗြဟ္မလောကေ၊
ဗြဟ္မပြည်၌၊ ဥပဇ္ဇိ သု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီး တေ၊ ထိုသူတို့ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဧဝံ၊
ဤသို့ပဏီတေကာယေပတိဋ္ဌိတာဟူ၍၊ အာဟ၊ ပောတော်မူပြီ၊ အနုက္ခာ
တံကုသလဉ္စိမာရိဿတိ၊ အနုက္ခာတံကုသလဉ္စိမာရိဿ ဟုသည်ကား၊
မာရိဿ၊ ရှင်ဂေါတမ၊ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့အား၊ အနုက္ခာတံ၊ မဟောကြား
အပ်၊ အနောဝဒနံ၊ မဆုံးမအပ်၊ ဓမ္မကထာယ၊ တရားစကားဖြင့်၊ အကထနံ၊
မဟောကြားခြင်းသည်၊ ကုသလံ၊ ကောင်း၍၊ ဧတံ၊ ဤတရားစကားကို

၆၄၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

မဟောကြားခြင်းသည်၊ သေယျော၊ မြတ်၏၊ ပရံ၊ သူတပါးကို၊ မာ၊ သြဝဒါမိ၊
မဆုံးမပါလင့်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အေတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ကာလေ
န၊ ရံခါ၊ မနုဿလောကံ၊ လူ့ပြည်သို့၊ ကာလေန၊ ရံခါ၊ ဒေဝလောကံ၊ နတ်
ပြည်သို့၊ ကာလေန၊ ရံခါ၊ ဗြဟ္မလောကံ၊ ဗြဟ္မပြည်သို့၊ ကာလေန၊ ရံခါ၊ နာဂ
လောကံ၊ နဂါးပြည်သို့၊ အာဟိဏ္ဏန္တော၊ လှည့်လည်တော်မူလျက်၊ မာဝိစရိ
မသွားပြီး၊ ဧကသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ တခုသောအရပ်၌၊ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေလျက်၊ ဈာန
မဂ္ဂဗလသုခေန၊ ဈာနသုခ-မဂ္ဂသုခ-ဗလသုခဖြင့်၊ ဝီတိနာမေဟိ၊ လွန်ပါစေ
လော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယော၊ အဓိပ္ပါပတည်း၊ အနာလပန
တာယာတိ၊ အနာလပနတာယဟူသည်ကား၊ အနုလ္လပနတာယ၊ တရား
မဟောစေလိုသောအဖြစ်၌၊ ဗြဟ္မုနောစအတိနိမန္တနတာယာတိ၊ ဗြဟ္မု
နောစအတိနိမန္တနတာယဟူသည်ကား၊ ဗကဗြဟ္မုနောစ၊ ဗကဗြဟ္မဝဏ္ဏိ
လည်း၊ ဣဒဗ္ဗိမာရိသနိစ္စန္တိအာဒိနာ၊ ဣဒဗ္ဗိမာရိသနိစ္စဤသို့အစရှိသော၊
နယေန၊ နည်းဖြင့်၊ သဟောကာသေန၊ ဩကာသသံ၊ နှင့်တကွသော၊ ဗြဟ္မဌာ
နေ၊ ဗြဟ္မသံ၊ နိမန္တနဝစနေ၊ ဖိတ်သော စကားကြောင့်၊ တသ္မာတိ၊
တသ္မာ ဟူသည်ကား၊ တေန ကာရဏေန၊ ထိုသို့ ဖိတ်ခြင်းဟူသောအ
ကြောင်းကြောင့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမဿဝေယျာကာရဏဿ၊ ဤဂါထာမပါ
ရုဏ္ဏိယသက်သက်သာဖြစ်သော-ဈာနာရိယာ၏၊ ဗြဟ္မနိမန္တနိကံတေဝ၊
ဗြဟ္မနိမန္တနိကသုတ်ဟူ၍သာလျှင်၊ အဓိဝစနသင်္ခါတာ၊ အဓိဝစနဟုဆို
အပ်သော၊ သာမညာပညတ္တိ၊ အမည်ပညတ်သည်၊ ဇာတာ၊ ဖြစ်၏၊ သေသံ
ကြွင်းကျန်သောစကားရပ်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပါဠိအစဉ်၌၊ ဥတ္တဝ
နတ္ထမေဝ၊ ပေါ်သော အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤတွင်ဗြဟ္မ
နိမန္တနိကသုတ်၏-အဖွင့် အပြီးတည်း၊ ဗြဟ္မနိမန္တနိက သုတ္တဝဏ္ဏနာ၊
ဗြဟ္မနိမန္တနိကသုတ်၏-အဖွင့်သည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

မာရတဇ္ဇနိကသုတ်။

ဧဝံမေသုတန္တိ၊ ဧဝံမေသုတံအစရှိသောသုတ်သည်။ မာရတဇ္ဇနိက
သုတ္တံ၊ မာရတဇ္ဇနိကသုတ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုမာရတဇ္ဇနိကသုတ်၌၊ ကောဠ
မနုပဝိဋ္ဌောတိ၊ ကောဠမနုပဝိဋ္ဌောဟူသည်ကား၊ ကုန္တိ၊ ဥတွင်းသို့၊ ပဝိ
သိတွာ၊ ဝင်၍၊ အန္တနံ၊ အူမတို့၏၊ အန္တော၊ အတွင်းသို့၊ အနပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်
လျက်၊ ပဏ္ဏာသယဌာနေ၊ အစောကျက်အိမ်တည်ရာအရပ်၌၊ နိသိန္နော၊ ထိုင်

နေ၏။ ဂရုဂရောဝိယသတိ။ ဂရုဂရောဝိယဟူသည်ကား ၊ ဂရုကဂရုကော
 ဝိယ၊ လွန်စွာဝန်လေးသကဲ့သို့တည်း။ ထဇ္ဇေါ၊ ကြမ်းထန်းခက်မာသော၊
 ပါသာဏပုဉ္ဇသဒိသော၊ ကျောက်ပျံ့နှင့်တူသည်။ မာသမိတံမညေတိ၊ မာသ
 မိတံမညေဟူသည်ကား၊ မာသဘတ္တံ၊ ပဲထမင်းကို၊ ဘုတ္တဿ၊ စားသော
 သူ၏။ ကုန္တိဝိယ၊ ဝမ်းကွဲသို့တည်း။ မာသပူရိတပသိဗ္ဗကောဝိယစ၊ ပဲဖြင့်
 ပြည့်သော-အိတ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ထိန္တမာသောဝိယစ၊ ရေမိမိသော
 ပဲကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း။
 ဝိဟာရံပဝိသိတွာတိ၊ ဝိဟာရံပဝိသိတွာဟူသည်ကား၊ အာဟာရဒေါသန
 အာဟာရဟူသောအဖြစ်ကြောင့်၊ ဒေသဒေသဂရုဘာဝေါ၊ ဤလေးသည်၏
 အဖြစ်သည်၊ သစေဟောတိ။ အကယံ၍ဖြစ်အံ့၊ အတ္တောကာသေ၊ လွင်တီး
 ကောင်၌၊ စက်မိတုံ၊ စကြံသွားခြင်း၍၊ နသပ္ပာယံ၊ မလျောက်ပတ်၊ ဣတိ၊
 ဤသို့ကြံ၍၊ စက်မာ၊ စကြံမှ၊ သြရဟိတွာ၊ သက်၍၊ ပဏ္ဏသလံ၊ သစ်
 ရွက်မီးသော ကျောင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်တော်မူ၍၊ ပကတိပညတ္တော၊
 ပြကတေ ခင်းထားအပ်သော၊ အာသနေ၊ နေရာ၌၊ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေတော်မူ
 ၏၊ ပစ္စတ္တံယောနိသောမနသိကာသိတိ၊ ပစ္စတ္တံယောနိသောမနသိကာသိ
 ဟူသည်ကား၊ ဧတံ၊ ဤသို့ဝမ်း၌လေးခြင်းသည်၊ ကိန္နုခေါ၊ အဘယ်အ
 ကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥပါယေန၊ အကြောင်းအားဖြင့်၊
 အာဝဇ္ဇမာနေ၊ ဆင်ခြင်လျက်၊ အတ္တနောယေဝ၊ ကိုယ်တော်၏သာလျှင်၊
 မနသိ၊ စိတ်၌၊ အကာသိ၊ ပြုတော်မူ၏၊ သစေပန၊ အကယံ၍၊ ထေရော၊ အရှင်
 မဟာမောဂ္ဂလာန်သည်၊ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏၊ သိစံ၊ လျင်စွာ၊ အာဝ
 ဇ္ဇေတွာ၊ ဆင်ခြင်၍၊ ဟိယျောဝါ၊ ယမန်နေ၌လည်းကောင်း၊ ပရေဝါ၊ ယမန်
 နေ့မှ-တနေ၌ လည်းကောင်း၊ ပရပရေဝါ၊ ယမန်နေ့-တနေ့မှတပါးသော
 နေ့၌လည်းကောင်း၊ ပရိဘုတ္တံ၊ စားအပ်သော၊ အဝိပက္ကံ၊ မကျက်သေး
 သော၊ ယံအာဟာရံ၊ အကြင်အာဟာရသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ အညောဝါ၊
 တပါးလည်းဖြစ်သော၊ ကောဝိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဝိသဘာဝဒေါသောဝါ၊
 သဘောမတူသောအဖြစ်သည်မူလည်း၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံ
 သည်၊ ဇီရတု၊ ကြေစေသတည်း၊ ဗာသုကံ၊ ချမ်းသာသည်၊ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ
 သတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံတော်မူ၍၊ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်၊ ကုန္တိ၊ ဝမ်းကို၊
 ပရာမသိ၊ သုံးသပ်တော်မူသည်ဖြစ်အံ့၊ ပါဝိမာ၊ ယုတ်မာသွေစွာသော၊ မာ
 ရော၊ မာရ်သည်၊ ဝိလိယိတွာ၊ ကျေ၍၊ အာဂမိဿ၊ ရောက်ရာ၏၊ ထေရော
 မုန၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည်ကား၊ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်၊ အကတွာ၊

၁၁

၆၄၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

မပြုမူ၍၊ ယောနိသော၊ အသင်္ခအားဖြင့်၊ မနုဿကာသိ၊ နှလုံးသွင်းတော်မူ
၏၊ မာတထာဂတံဝိဟေသေသိတိ၊ မာတထာဂတံဝိဟေသေသိဟူသည်
ကား၊ ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်ထင်စွာပြုပြီးအံ့၊ ဝုဒ္ဓတ္တသု၊ သားတို့ကို၊ ဝိဟေသိတေသု၊
ညှဉ်းဆဲအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ မာတာပိတေရော၊ မိဘတို့ကို၊ ဝိဟေသိတာဝ
ညှဉ်းဆဲကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ သဒ္ဓိဝိဟာ
ရိကအန္တေဝါသိကေသု၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့် အန္တေဝါသိက တပည့်
တို့ကို၊ ဝိဟေသိတေသု၊ ညှဉ်းဆဲအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ အာရမ္ပိယပဏ္ဏာ
ယာ၊ ဆရာဥပဏ္ဏာယ်တို့ကို၊ ဝိဟေသိတာဝ၊ ညှဉ်းဆဲအပ်ကုန်သည်သာ
လျှင်၊ ဟောန္တိယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဇနပဒေ၊ ဇနပုဒ်ကို၊
ဝိဟေသိတေ၊ ညှဉ်းဆဲအပ်သည်ရှိသော်၊ ရာဇာ၊ မင်းကို၊ ဝိဟေသိတာဝ၊
ညှဉ်းဆဲအပ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
ဇေတယာ၊ ထိုအတူ၊ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာဝကော၊
တပည့်တို့ကို၊ ဝိဟေသိတေ၊ ညှဉ်းဆဲအပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ တထာဂ
တော၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဝိဟေသိတာဝ၊ ညှဉ်းဆဲအပ်သည်သာလျှင်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ မာတထာဂတံဝိဟေသေသိတိ၊ မာတ၊
ထာဂတံဝိဟေသေသိဟူ၍၊ အာဟ၊ ဆိုတော်မူပြီ၊ ပစ္စဂ္ဂဇ္ဇေအဋ္ဌာသိတိပစ္စဂ္ဂ
ဇ္ဇေအဋ္ဌာသိဟူသည်ကား၊ ပတိအဂ္ဂဇ္ဇေ၊ တံခါးရွက်၏အပဋ်သာလျှင်၊ အဋ္ဌာ
သိ၊ တည်၏၊ ကဝါဠံ၊ တံခါးရွက်ကို၊ အဂ္ဂဇ္ဇံ၊ အဂ္ဂဇ္ဇဟူ၍၊ ဝုပ္ပတိ၊ ဆိုအပ်၏၊
မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်၊ ဥဂ္ဂဘိဓာ၊ ထွက်သွား၍၊ ပဏ္ဏသလတော၊ သစ်ရွက်မိုး
သောကျောင်းမှ၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍၊ ပဏ္ဏသလယာ၊ သစ်ရွက်မိုးသော
စခွပ်၏၊ ဗဟိ၊ အပဋ်၊ ကဝါဠံ၊ တံခါးရွက်ကို၊ နိဿာယ၊ ငြိ၍၊ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်
၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ၊

ဘူတပုဗ္ဗာဟံပါဝိမာတိ၊ ဘူတပုဗ္ဗာဟံပါဝိမာဟူသော၊ ဣမံဒေသနံ၊ ဤ
ဒေသနာတော်ကို၊ ကဿ၊ အတယ်ကြောင့်၊ အာရတိ၊ အားထုတ်သနည်း၊
ထေရော၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည်၊ ဗိန္တေသိကိရ၊ ကြံသတတ်၊ တာဝ၊
ရှေးဦးစွာ၊ မနုဿဂန္ဓေ၊ လူတို့၏အနံ့သည်၊ ယောဇနသတေ၊ ယူဇနာတရာ
ထက်၌၊ ဌိတာနံ၊ တည်ကုန်သော၊ အာကာသဋ္ဌကဒေဝတာနံ၊ အာကာသဇိုး
နတ်တို့အား၊ အာဗာဓံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းကို၊ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်
၏၊ ယောဇနသတံခေါရာဇည မနုဿဂန္ဓေဒေဝဥပ္ပါဟတိတိ၊ ယောဇန
သတံခေါရာဇညမနုဿဂန္ဓေဒေဝဥပ္ပါဟတိဟူ၍၊ ဇေတဝစနံ၊ ဤဝကား

ကို၊ ဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီး၊ အယံပနမာရော၊ ဤမာရ်သည်၊ နာဂရိကော
 အလွန်ငယ်နုသော၊ ပရိစောက္ခော သဗ္ဗသောသုမိဗ္ဗပေါ၊ အချင်းခပ်သိမ်း
 စင်ကြယ်သော၊ မဟေသက္ခော၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိသော၊ အာနုဘာဝသမ္ပ
 နေ၊ အာနုတော်နှင့်ပြည့်စုံသော၊ ဒေဝရာဇာ၊ နတ်မင်းသည်၊ သမာနေ၊
 ဖြစ်လျက်၊ မမကုန္တိ ယံ၊ ငါ၏ဝမ်းတွင်းသို့၊ ပပိသိတွာ၊ ဝင်၍၊ အန္တဝနံ၊ အူမ
 တို့၏၊ အန္တော၊ အတွင်း၌၊ ပက္ကာသယောကာသေ၊ အစာကျက်အိပ်တည်
 ရာအရပ်၌၊ နိသိန္ဓော၊ ထိုင်နေ၏၊ အတိရိယပဒုဠော၊ အလွန်အမျက်ထွက်
 သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဧဝဇ္ဈပံနာမ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဧဝုန္တ
 စက်ဆုပ်တွယ်ရှိသော၊ ပဋိကူလံ၊ ရွံရှာတွယ်ရှိသော၊ ဩကာသံ၊ အပိုင်
 သို့၊ ပပိသိတွာ၊ ဝင်၍၊ နိသိဒိတံ၊ နေခြင်းငှါ၊ သက္ကောန္တဿ၊ တတ်စွမ်းနိုင်
 သောမာရ်နတ်အား၊ အညံ၊ တပါးသော၊ အကရုဏီယံ၊ မပြုအပ်သောကိစ္စ
 မည်သည်၊ ကိံဘဝိဿတိ၊ အဘယ်မှာ-မဖြစ်ဘဲရှိလတ္တံ့နည်း၊ အညံ၊
 တပါးသောသူကို၊ ကိံလဇ္ဈိဿတိ၊ အဘယ်မှာရှက်ပေလတ္တံ့နည်း၊ တံ၊
 သင်ကား၊ မမ၊ ငါ၏၊ ဥာတကော၊ ဆွေမျိုးတည်း၊ ဣတိပန၊ ဤသို့မူကား၊
 ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ မုဒုဘာဝံ၊ နူးညံ့သည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊
 အနာပဇ္ဇမာနောနာမ၊ မရောက်သောသူမည်သည်၊ နုတ္တိ၊ မရှိ၊ ဟန္တ၊ ထရ
 အခါ၌၊ အဿ၊ ထိုမာရ်နတ်အား၊ ဥာတိကောဋီ၊ ဆွေမျိုး၏အဆက်ကို၊
 ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ၊ သိစေ၍၊ မုဒုကောနေဝ၊ နူးညံ့သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဥပါယေ
 န၊ အကြောင်းအားဖြင့်၊ နံ၊ ထိုမာရ်နတ်ကို၊ ဝိဿဇ္ဇေဿာမိ၊ လွှတ်လိုက်အံ့၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိဇ္ဇေတွာ၊ ကြံ၍၊ ဣမံဒေသနံ၊ ဤဒေသနာတော်ကို၊ အာရတိ၊
 အားထုတ်တော်မူ၏။ ။

သောမေတွံ ဘာဂိနေပေျာဟောသီတိ၊ သောမေတွံ ဘာဂိနေပေျာ
 ဟောသီဟူသည်ကား၊ သောတွံ၊ ထိုသင်သည်၊ တသ္မိံကာလေ၊ ထိုနုသိ
 မာရ်ဖြစ်သောအခါ၌၊ မဟံ၊ ငါ၏၊ ဘာဂိနေပေျာ၊ နှမသားသည်၊ အဟော
 သိ၊ ဖြစ်ဘူးပြီး၊ ဣဒံစနံ၊ ဤစကားကို၊ ပဝေဏိဝသေန၊ အမျိုး၏အစဉ်၏
 အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဂုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဒေဝလောကသ္မိံပန၊ နတ်ပြည်၌ကား၊
 မဟံ၊ ငါ၏၊ ဝိတုဝံသော၊ အဘ၏အနွယ်အဆက်တည်း၊ ဝိတာမဟဿ၊
 အဘိုး၏ဝံသော၊ အနွယ်သည်၊ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို၊ ကရာဇ္ဇောနာမ၊ ပြု
 သည်မည်သည်၊ နုတ္တိ၊ မရှိ၊ ပုဉ္ဏဝသေန၊ ကောင်းမှု၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဒေဝ
 လောကေ၊ နတ်ပြည်၌၊ ဒေဝရာဇာ၊ နတ်မင်းသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ နိဗ္ဗတ္တော၊

၆၄၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

ဖြစ်၏။ ယာဝတဿယကံ။ အသက်ရှည်သမျှကာလပတ်လုံး၊ ဌတွာ၊ တည်၍၊
ဝဝတိ၊ ရုတေ၏၊ အညော၊ တပါးသော၊ ဧကော၊ တယောက်သောသည်၊
အတ္တနာ၊ မိမိသည်၊ ကတေန၊ ပြုအပ်သော၊ ကမ္မေန၊ ကောင်းမှုကံကြောင့်၊
တသ္မိံဌာနေ၊ ထိုဝသဝတ္တိသံဃ်၊ အဓိပတိ၊ အကြီးသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊
နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်လေ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
အယံမာရောပိ၊ ဤမာရ်သည်လည်း၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ တတော၊ ထိုဝသ
ဝတ္တိနတ်ပြည်မှ၊ စရိတွာ၊ ရုတေခဲ့၍၊ ပုန၊ တဘန်၊ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ကံကို၊
ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဣမသ္မိံကာလေ၊ ယခုအခါ၌၊ တသ္မိံအဓိပတိဌာနေ၊ ထိုမာရ်
မင်း၏အဖြစ်ဖြင့်-အစိုးရသောအရာ၌၊ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်လေ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ။

ဝိရုဇောတိ၊ ဝိရုဇောဟူသည်ကား၊ ဝိဂတရုဇော၊ ကင်းသောအကြီးဟူ
သောပြိုင်ဘက်ရှိ၏၊ အညေတိ၊ တပါးတို့နှင့်၊ သန္တိ၊ တကွအသဒ်သော၊
မတူ၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ အပ္ပကသိရေနာ
တိ၊ အပ္ပကသိရေနဟူသည်ကား၊ အပ္ပဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲမရှိသဖြင့်၊ ပသုပါ
လကာတိ၊ ပသုပါလကာဟူသည်ကား၊ အဇေလကပါလကာ၊ ဆိတ်ကျောင်း
သိုးကျောင်းတို့တည်း၊ ပထာဝရိနောတိ၊ ပထာဝရိနောဟူသည်ကား၊ မဂ္ဂပဋိ
ပန္နကာ၊ ခရီးသွားကုန်သောသူတို့တည်း၊ ကာယေဥပပိနိတွာတိ၊ ကာယေ
ဥပပိနိတွာဟူသည်ကား၊ သမန္တတော၊ ကိုယ်၏ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ စိတ
ကံ၊ ထင်းပုံကို၊ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍၊ အဂ္ဂိံဒတွာပက္ကမိံ သူတိ၊ အဂ္ဂိံဒတွာပက္ကမိံ သူ
ဟူသည်ကား၊ ဧတ္တကေန၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ သရိရံ၊ ကိုယ်သည်၊
ပရိယာဒါနံ၊ ကုန်ခြင်းသို့၊ ဂမိဿတိ၊ ရောက်သတ္တံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိတက
ဿ၊ ထင်းပုံ၏၊ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို၊ သဗ္ဗက္ခေတွာ၊ မှတ်၍၊ စတုသု
ဒိဿသု၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌၊ အဂ္ဂိံ၊ မီးကို၊ ဒတွာ၊ တိုက်၍၊ ပက္ကမိံ သု၊
ဖဲလေကုန်ပြီ၊ ဝိတကော၊ ထင်းပုံသည်၊ ပဒိပသိခါဝိယ၊ ဆီးမီးလျှံကဲ့သို့၊ ပစ္စ
လိ၊ တောက်ပ၏၊ ထေရုဿ၊ မထေရ်အား၊ ဥဒကလေဏံ၊ ရေတည်းဟူသော
လိုဏ်သို့၊ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍၊ နိသိန္နကာလောဝိယ၊ ထိုင်နေသောအခါကဲ့သို့၊
အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ၊ စိဝရာနိပဗ္ဗောဓေတွာတိ၊ စိဝရာနိ-ပဗ္ဗောဓေတွာဟူ
သည်ကား၊ သမာပတ္တိတော၊ နိရောဓသမာပတ်မှ၊ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍၊ ဝိဂတရု
မေ၊ ကင်းသောအခိုးရှိသော၊ ကိံ သုကဝဇ္ဇေ၊ ဌက်သခွါးပွင့်အဆင်းနှင့်
ဗျာကုန်သော၊ အင်္ဂါ၊ ရေ၊ မီး၊ ဟျိုးတို့ကို၊ မဗ္ဗမာနေသ၊ နင်းနုတ်လျက်၊ စိဝရာနိ၊

သင်္ကန်းတို့ကို၊ ဝိနိစ္ဆာ၊ ခါတွက်၍၊ အဿ၊ ထိုသို့ဝိနိစ္ဆာ၏၊ သရိရေ
 ပန၊ ကိုယ်၌ကား၊ ဥဿုမ မတ္တမ္ပိ၊ အစိုးမျှသည်လည်း၊ နဟောသိ၊ မဖြစ်၊ စိဝ
 ရေသု၊ သင်္ကန်းတို့၌၊ အံသုမတ္တမ္ပိ၊ ချည်မျှင်မျှကိုလည်း၊ နဿပိ၊ မီးမလောင်
 တံ၊ ဤသို့မလောင်ခြင်းသည်၊ သမာပတ္တိ၊ လံနာမ၊ နိရောဓသမာပတ်၏
 အစွမ်းမည်၏၊ အက္ခောသထာတိ၊ အက္ခောသထဟူသည်ကား၊ ဒသဟိ
 အက္ခောသဝတ္ထု၊ ဟိ၊ ခာယံပါးသော-ဆဲရေးခြင်းတို့၏ အကြောင်းတို့ဖြင့်၊
 အက္ခောသထ၊ ဆဲရေးကုန်လော၊ ပရိဘာသထာတိ၊ ပရိဘာသထဟူသည်
 ကား၊ ဝါဝါယ၊ နှုတ်ဖြင့်၊ ပရိဘာသထ၊ နှိပ်စက်၍ဆိုကုန်လော၊ ရောသေထာ
 တိ၊ ရောသေထဟူသည်ကား၊ 'စာနေထ၊ ထိပါးခိုက်တိုက်၍ဆိုကုန်လော၊
 ဝိဟေသထာတိ၊ ဝိဟေသထဟူသည်ကား၊ ဒုက္ခာပေထ၊ ဆင်းရဲစေကုန်
 လော၊ ဇံတံသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသောအမည်သည်၊ ဝါဝါယ၊ နှုတ်ဖြင့်၊ စာနေသေ
 ဝ၊ ထိပါးတိုက်ခိုက်၍ ဆိုခြင်း၏သာလျှင်၊ အဓိဝစနံနာမံ၊ အမည်တည်း၊
 ယထာတံဒုသိမာရောတိ၊ ယထာတံ ဒုသိမာရောဟူသည်ကား၊ ယထာ၊
 အကြင်အခြင်းဖြင့်ပြုသည်ရှိသော်၊ ဇေတသံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား၊ ဒုသိမာ
 ရော၊ ဒုသိမာရှိသည်၊ လက္ခေယသြတာရန္တိ၊ လက္ခေယသြတာရံဟူသည်
 ကား၊ ဆိန္ဒု၊ အပေါက်ကို၊ လက္ခေယ၊ ရကုန်ရာ၏၊ ကိလေသုပ္ပတ္တိယာ၊ ကိ
 လေသာဖြစ်ခြင်း၏၊ အာရမ္မဏံ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းကို၊ လက္ခေယျာထ၊ ရကုန်
 ရာ၏၊ ဣတိအပံ၊ ဤသည်ကား၊ အက္ခော၊ အနက်တည်း။ ။

မုဏ္ဍကဘိက္ခုနီ၊ မုဏ္ဍကအစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊ မုဏ္ဍက၊ ရဟန်း
 ဦးပြည်းတို့ကိုလည်း၊ မုဏ္ဍဘိ၊ ရဟန်းဦး ပြည်းတို့ဟူ၍၊ သမဏော၊
 ရဟန်းတို့ကိုလည်း၊ သမဏဘိ၊ ရဟန်းတို့ဟူ၍၊ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှါ၊ ဝနေယျ
 သင့်ရာ၏၊ ဣမေပန၊ ဤသူတို့သည်ကား၊ ဟိန္ဒန္တ၊ ရှုတ်ချလိုကုန်သည်
 ဖြစ်၍၊ မုဏ္ဍကသမဏကဘိ၊ မုဏ္ဍကသမဏကဟူ၍၊ အာဟံသု၊ ဆို
 ကုန်ပြီ၊ ဣန္ဒာတိ၊ ဣန္ဒာဟူသည်ကား၊ ဂဟပတိကာ၊ သူကြွယ်တို့တည်း၊
 ကဏ္ဍာတိ၊ ကဏ္ဍာဟူသည်ကား၊ ကဏ္ဍာမည်းညစ်ကုန်၏၊ ကာဠုကာ၊
 မည်းညစ်ကုန်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အက္ခော၊ အနက်တည်း၊ ဗန္ဓုပါ
 ဒါပစ္စာတိတ္ထေ၊ ဗန္ဓုပါဒါပစ္စာဟူသောဤဝန်၌၊ ဗန္ဓုတိ၊ ဗန္ဓုဟူသည်ကား၊
 ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာကို၊ အဓိပ္ပေတော၊ လိုအပ်၏၊ ဟိသန္တံ၊ မှန်၏၊ တေ၊ ထိုလူတို့
 သည်၊ ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာကို၊ ပိတာမဟောတိ၊ အဖိုးဟူ၍၊ ဝေါဟာရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်
 ကုန်၏၊ ပါဒါနံ၊ ဗြဟ္မာ၏ခြေတို့မှ၊ အပစ္စာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်တည်း၊ ပါဒပစ္စာ၊

၆၄၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျ-တဘိယတုံ၊

ဗြဟ္မာ၏ခြေတို့မှဖြစ်ကုန်သည်။ ဗြဟ္မာနော၊ ဗြဟ္မာမင်း၏၊ ဝိဋ္ဌိပါဒတော၊
ခြေဖမ်းတို့မှ၊ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်တည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
အဓိပ္ပါယ်တည်း။ တေသံ၊ ထိုလူတို့အား၊ အယံလဒ္ဓိ၊ ဤ
အယူသည်၊ ဥပ္ပန္နကိရ၊ ဖြစ်သတတ်၊ ဗြဟ္မဏာ၊ ဗုဒ္ဓဘွားတို့သည်၊ ဗြဟ္မာ
နော၊ ဗြဟ္မာမင်း၏၊ မုခတော၊ ခံတွင်းမှ၊ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ခတ္တိယာ၊
မင်းတို့သည်၊ ဥရုတော၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ရင်းမှ၊ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝေဿာ၊
ကုန်သည်တို့သည်၊ နာဘိတော၊ ချက်မှ၊ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ သုဒ္ဓါ၊ သူခင်း
ရဲတို့သည်၊ ဇာဏုတော၊ ဗြဟ္မာမင်း၏-ခြေသင်္ချာမှ၊ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊
သမဏာ၊ ရဟန်းတို့သည်၊ ဝိဋ္ဌိပါဒတော၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ခြေဖမ်းမှ၊ နိဗ္ဗတ္တာ၊
ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိအယံလဒ္ဓိ၊ ဤအယူသည်၊ ဥပ္ပန္နကိရ၊ ဖြစ်သတတ်၊ ဈာယိ
နောသ္မာဈာယိနောသ္မာတိ၊ ဈာယိနောသ္မာဈာယိနောသ္မာဟူသည်ကား၊
မယံ၊ ငါတို့သည်၊ ဈာယိနော၊ ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိကုန်၏၊ မယံ၊ ငါတို့သည်၊
ဈာယိနော၊ ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိကုန်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊
အနက်တည်း၊ မရူရကဇာတာတိ၊ မရူရကဇာတာဟူသည်ကား၊ အာလ
ဝိယဇာတာ၊ ဖြစ်သောခေါ်ဝေါ်ခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဈာယန္တိတိ၊ ဈာယန္တိဟူ
သည်ကား၊ ဝိန္တယန္တိ၊ ကြံ့မြဲခြင်းရှိကုန်၏၊ ပဏ္ဍာယန္တိတိ၊ အာဒိနိ၊ ပဏ္ဍာယန္တိအစ
ရှိကုန်သောပုဒ်တို့ကို၊ ဥပသက္ခဝသေန၊ ဥပသာရပုဒ်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝဓိ
တာနိ၊ ပွားအပ်ကုန်၏၊ မူသိကံမဂ္ဂယမာနောတိ၊ မူသိကံမဂ္ဂယမာနောဟူ
သည်ကား၊ သာယံ၊ ညဉ့်အခါ၌၊ ဂေါစရတ္ထာယ၊ ကျက်စားခြင်းအကျိုးငှါ၊
သုသိရုက္ခတော၊ အခေါင်းရှိသောသစ်ပင်မှ၊ နိက္ခန္တံ၊ ထွက်သော၊ ရုက္ခ
သာခါယ၊ သစ်ခက်၌၊ မူသိကံ၊ ကြွက်ကို၊ ပရိယေသန္တော၊ ရှာသောခင်ပုတ်
ဌက်သည်၊ သော၊ ထိုခင်ပုတ်ဌက်သည်၊ ဥပသန္တံ၊ ပသန္တာဝိယ၊ အ
လွန်ငြိမ်သက်သကဲ့သို့ဖြစ်၍၊ နိစ္စလောဝ၊ မတုန်မလှုပ်သာလျှင်၊ တိဋ္ဌတိ
ကိရ၊ တည်သဟတ်၊ သမ္ပတ္တကာလေ၊ အနီးသို့ ရောက်သော အခါ၌၊
မူသိကံ၊ ကြွက်ကို၊ သဟသာ၊ အဆောတလျှင်၊ ဂဏ္ဍာတိ၊ ဖမ်း၏၊
ကောဠုတိ၊ ကောဠုဟူသည်ကား၊ သိင်္ဂါလော၊ မြေခွေးတည်း၊ သေနောတိ
ဝိ၊ သိန်းဟူ၍လည်း၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ သန္တိသမလသက်မှီရေတိ၊ သန္တိသမ
လသက်မှီရေဟူသည်ကား၊ သန္တိမှီစ၊ အိမ်ခြံစပ်၌လည်းကောင်း၊ သမလေ
စ၊ ကျွင်ကြီးထုတ်ရာပြန့်၌လည်းကောင်း၊ သက်မှီရေစ၊ တမြက်ချေးရရှိရာ
အရပ်၌လည်းကောင်း၊ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်၊ သန္တိနာမ၊ သန္တိမည်သည်
ကား၊ သာရသန္တိ၊ အိမ်ခြံစပ်တည်း၊ သမလောနာမ၊ သမလမည်သည်ကား၊

ဂူထနိဒ္ဓမနပနာဋ္ဌိ၊ ကျင်ကြီးထုတ်သောဖြန့်တည်း။ သင်္ကဋ္ဌိရုံနာမ၊ သင်္ကဋ္ဌိရုံမည်သည်ကား။ သင်္ကာရဋ္ဌာနံ၊ တဖြတ်ချေးရရာအရပ်တည်း။ ဝဟန္တိန္ဒောတိ၊ ဝဟန္တိန္ဒောဟူသည်ကား။ ကန္တာရတော၊ ခရီးခဲမှ၊ နိက္ခန္တော၊ ထွက်သော၊ ဆိန္ဒဝဟော၊ ကျောက်တုန်း ပြတ်ပြီးသော မြည်းသည်။ သန္တိသပလသင်္ကဋ္ဌိရုံ၊ သန္တိသမလသင်္ကဋ္ဌိရုံ ဟူသည်ကား။ သန္တိမ္ဘဝါ၊ အိမ်ခြံစပ်၌ လည်း ကောင်း။ သမလေဝါ၊ မစင်ထုတ်ရာ ဖြန့်၌လည်း ကောင်း။ သင်္ကဋ္ဌိရုံဝါ၊ တဖြတ်ချေးရရာအရပ်၌လည်းကောင်း၊ ပါသန္တိ၊ ငှက်၏သောဝါ၊ ထိုမြည်းသည်လည်း။ ဗန္ဓဝတ္ထာဝိယ၊ ခက်ထန်သောကိုယ်ရှိသကဲ့သို့၊ နိစ္စလော၊ မတုန်မလှုပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဈာယဟိ၊ ကြံမြင်၏။

နိရယံဥပပဇ္ဇန္တိတိ၊ နိရယံဥပပဇ္ဇန္တိဟူသည်ကား။ မာရော၊ မာရ်နတ်သားသည်။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ သရိဇေ၊ ကိုယ်၌၊ အဓိမုတ္တိတွာ၊ ဖြို၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်မှားသောအမှုကို၊ သဇ္ဇေကရေယျ၊ အကယ်၍ပြုငြားအံ့၊ မနုဿာနံ၊ လူတို့အား။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်တို့သည်။ နာဝေယျ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ၊ မာရသေဝ၊ မာရ်နတ်အားသာလျှင်၊ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်၊ သရိဇေ၊ ကို၌၊ အနုဓိမုတ္တိတွာ၊ မရှိမူ၍၊ ဝိသဘာဝဝတ္ထု၊ ဝိပဋ္ဌိသာရာရမ္ပဏံ၊ မာတုကာမဟူသော ဝိသဘာဝဝတ္ထု - နှလုံးမသာသာခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံကို၊ ဒေသတိ၊ ပြု၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ တေဝိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ နိဗ္ဗု၊ လျှင်စွာ၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ မန္တေ၊ ငါးတို့ကို၊ အဇ္ဈောတ္တရန္တေ၊ ဝိယ၊ လွှမ်းမိုးကုန်သကဲ့သို့၊ ဇါလံ၊ ကွန်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ မန္တေ၊ ငါးတို့ကို၊ ဂဏ္ဍေန္တေ၊ ဝိယ၊ ဖမ်းကုန်သကဲ့သို့၊ လေပယဋ္ဌိံ၊ မျောက်နှံတန်ဖိုး၊ ဩဒ္ဓုတွာ၊ ဆောင်၍၊ သကုဏေ၊ ငှက်တို့ကို၊ ဗန္ဓေန္တေ၊ ဝိယ၊ ဖွဲ့ကုန်သကဲ့သို့၊ သုနုဓေဟိ၊ ခွေးတို့နှင့်၊ သန္တိံ၊ တကွ၊ အရညေးတော၌၊ ဖိဂဓံ၊ သမင်အပေါင်းကို၊ စရန္တေ၊ ဝိယ၊ သွားကုန်သကဲ့သို့၊ မာတုဂါမေ၊ မာတုဂါမတို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ဆွဲကိုင်၍၊ အာပါနာယမိံ၊ သေသောက်ရာအရပ်၌၊ နိသိန္ဒေ၊ ဝိယ၊ ထိုင်နေကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ နုစ္စန္တေ၊ ဝိယ၊ ကကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဂါယန္တေ၊ ဝိယ၊ သီကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနီနံ၊ ရဟန်းမိန်းမတို့၏၊ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနေသု၊ ညဉ့်နေရာအရပ်-နေနေရာ အရပ်တို့၌၊ ဝိသဘာဝမနုဿေ၊ သဘောမတူ ကောင်းသော လူသောကျားတို့သည်။ နိသိန္ဒေ၊ ဝိယ၊ ထိုင်နေကုန်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ပိတေ၊ ဝိယ၊ ရပ်ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဒေသတိ၊ ကိရု၊

၆၄၈ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-ကထိယထွေ

ပြဿတတံ၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ အရညဂတာပိ၊ တောမှလာကုန်သော်
 လည်းကောင်း။ ဝနဂတာပိ၊ ထင်းတောမှလာကုန်သော် လည်းကောင်း။
 ဝိဟာရဂတာပိ၊ ကျောင်းမှလာကုန်သော်လည်းကောင်း။ ဝိပ္ပုဒ္ဓိသာရာရဗ္ဗ
 ဏံ၊ နှလုံးမသာယာဘွယ်ဖြစ်သောအခါကို၊ ပဿိတွာ၊ မြင်၍၊ အာဂန္တော၊
 လာ၍၊ အညေသံ၊ တပါးကုန်သောလူတို့အား၊ ကထေန္တိ၊ ပြောကုန်၍၊
 သမဏော၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဇေရူပံ၊ ဤသို့သတောရှိသော၊ အသမဏကံ၊
 ရဟန်းတို့၏ အမူအရာ မဟုတ်သည်ကို၊ အနုနုတ္ထိကံ၊ ရဟန်းတို့အား
 မလျောက်ပတ်သောအမှုကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၍၊ ဇေတသံ၊ ထိုရဟန်းတို့
 အား၊ ဒိန္နေ၊ ယူခြင်း၌၊ ကုတောကုသလံ၊ အဘယ်မှာကောင်းမှုရပါအံ့နည်း၊
 ဇေတသံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား၊ ကိဗ္ဗိ၊ တစ်ခုတစ်ခုကိုမျှ၊ မာအဒတ္ထ၊ မလှူကုန်
 လင့်၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ဧတမနုဿာ၊ ထိုလူတို့သည်၊ ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌဌာနေ၊ မြင်ရာမြင်
 ရာအရပ်၌၊ သီလဝန္တေ၊ သီလရှိကုန်သော-ရဟန်းတို့ကို၊ အက္ကောသန္တာ၊
 ဆဲရဲကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အပုညံ၊ မကောင်းမှုကို၊ ပဿိတွာ၊ ပွားစေ၍၊ ဣမ
 သတ္တံ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်၊ အပါပာပူရကာ၊ အပါယ်တို့ကိုပြည့်စေကုန်
 သည်၊ အဟောသု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ နိရယံဥပပဇ္ဇန္တိတိ၊ နိရယံ
 ဥပပဇ္ဇန္တိ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ။

☞ အန္ဓာဝသိဋ္ဌာတိ၊ အန္ဓာဝသိဋ္ဌာဟူသည်ကား၊ အာဝဠိတာ၊ ထုည့်ပတ်
 ကုန်ပြီ၊ ဖရိတွာဝိဟာရိံ သူတိ၊ ဖရိတွာ-ဝိဟာရိံ သူဟူသည်ကား၊ ကေဝ
 လံ၊ သက်သက်၊ ဖရိတွာဝ၊ နှံ့ စေ၍သာလျှင်၊ နဝိဟာရိံ သု၊ မနေကုန်၊ ကကု
 သန္ဓဿ၊ ကကုသန်အမည်တော်ရှိသော၊ ဘဂဝတောပန၊ ခြတ်စွာဘုရား၏
 ကား၊ ဩဝါဒေ၊ အဆုံးအမ၌၊ ဋ္ဌတွာ၊ တည်၍၊ ဣမစက္ကာ၊ ရာဇာဗြဟ္မဝိဟာ
 ရေ၊ ဤလေးပါးသော-ဗြဟ္မဝိဟာရတို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ ဈာနပဒ
 ဋ္ဌာနံ၊ ဈာန်လျှင်နိုးစွာသောအကြောင်းရှိသော၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို၊ ဝဇေ
 တွာ၊ ပွားစေ၍၊ အရဟင်္ဂတ္ထေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတိဋ္ဌဟိံ သု၊ တည်လေကုန်
 ပြီ၊ အာဂတိံ ဝါဂတိံ ဝါတိ၊ အဂတိံ ဝါ-ဂတိံ ဝါဟူသည့်ကား၊ ပဋိသန္ဓိ
 ဝသေန၊ ပဋိသန္ဓိ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ အာဂမနဋ္ဌာနံ ဝါ၊ လားရာအရပ်ကို
 လည်းကောင်း၊ ဂုတိဝသေန၊ ဂုတိ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဂမနဋ္ဌာနံ ဝါ၊ သွားရာ
 အရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ နဇာနာမိ၊ မသိ၊ သိယာဝိတ္တဿ၊ အညထတ္တန္တိ၊
 သိယာဝိတ္တဿအညထတ္တံဟူသည်ကား၊ သောမနဿဝသေန၊ လောဘမူ
 သောမနဿ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ အညထတ္တံ၊ စိတ်၏ဖောက်ပြန်သောအဖြစ်

သည့်၊ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာငြားအံ့လည်း၊ မသိ၊ သင်္ဂ္ဂိလောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ တိစ္ဆာဝရိ
သင်္ဂ္ဂိလောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ ဟူသောဤပုဒ်၌လည်း၊ ပုရိမနယေနေဝ၊ ရှေးနည်း
ဖြင့်သာလျှင်၊ အတ္တော၊ အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်
၏၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးပုဒ်၌၊ ဝိပုဒ်သိသာရကရံ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းကို ပြုတတ်သော၊
အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို၊ ဒေသန္တိ ယထာ၊ ပြကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထို
အတူ၊ ဣစ္ဆာဝရိ၊ ဤပုဒ်၌လည်း၊ ပဿာဒကရံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို-ပြုခြင်းကို၊
ဒေသပတိ၊ ပြု၏၊ သော၊ ထိုမာရ်နတ်သည်၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌၊ မနုဿာနံ၊ လူ
တို့၏၊ ဒဿနဋ္ဌာနေ၊ မြင်ရာအရပ်၌၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်၊ အာကာသေ၊
ကောင်းကင်၌၊ ဂန္ထန္တေ၊ ဝိယ၊ သွားကုန်သကဲ့သို့၊ ဌိတေ၊ ဝိယ၊ ရပ်ကုန်သကဲ့
သို့၊ ပလ္လင်္ကနံ၊ ထက်ဝယ်၌ခွေသဖြင့်၊ နိသိန္ဒေ၊ ဝိယ၊ ထိုင်နေကုန်သကဲ့သို့၊
အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌၊ သူမိကဋ္ဌံ၊ သင်္ကန်းအစရှိသည်ကိုချုပ်ခြင်းကို
ကရာဇန္တေ၊ ဝိယ၊ ပြကုန်သကဲ့သို့၊ ပေါတ္ထကံ၊ ပေစာကို၊ ဝါစေန္တေ၊ ဝိယ၊ ဖတ်
ကုန်သကဲ့သို့၊ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌၊ စိဝရံ၊ သင်္ကန်းကို၊ ပဿာရေတွာ၊
ဖြန့်၍၊ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို၊ ဥတံ၊ အငွေ့ကို၊ ဂဗ္ဘာပေန္တေ၊ ဝိယ၊ ယူစေကုန်
သကဲ့သို့၊ နဝပဗ္ဗဇိတေ၊ အသစ်ဖြစ်ကုန်သောရဟန်းတို့ကို၊ အာကာသေ၊
ကောင်းကင်၌၊ စရန္တေ၊ ဝိယ၊ သွားကုန်သကဲ့သို့၊ တရုဏသမဏေ၊ ရေ၊
ငယ်သောသမဏတို့ကို၊ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌၊ ဌတွာ၊ ရပ်၍၊ ပုပ္ဖာ
နံ၊ ပန်းတို့ကို၊ ဩစိနန္တေ၊ ဝိယ၊ ဆွတ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဒေသပတိ
ကိရ၊ ပြုသတတ်၊ မနုဿာ၊ လူတို့သည်၊ အရညဂတာဝိ၊ လပ်တောသို့
သွားကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ဝနဂတာဝိ၊ တင်းတောသို့သွားကုန်သော်
လည်းကောင်း၊ ဝိဟာရဂတာဝိ၊ ကျောင်းသို့သွားကုန်သော်လည်းကောင်း
ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရဟန်းတို့၏၊ တံပဋိပတ္တိံ၊ ထိုပဋိပတ်ကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ အာ
ဂတ္တာ၊ လာလတ်၍၊ အညေသံ၊ တပါးကုန်သောလူတို့အား၊ ကထေန္တိ၊ ပြော
ဆိုကုန်၏၊ ဘိက္ခု၊ သု၊ ရဟန်းတို့တွင်၊ အန္တမသော၊ ယုတ်သောအပိုင်း
အခြားအားဖြင့်၊ သာမဏေရာဝိ၊ သာမဏေတို့သည်လည်း၊ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကာ၊
ဤသို့ကြီးသော-တန်ခိုးရှိကုန်၏၊ ဧဝံမဟာနုဘာဝါ၊ ဤသို့ကြီးသောအာနု
ဘော်ရှိကုန်၏၊ ဧဝံတသံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား၊ ဒိန္နံ၊ ယူအပ်သောအလှူသည်၊
မဟပ္ပလံ၊ များသောအကျိုးရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဧဝံတသံ၊ ထိုရဟန်းတို့
အား၊ ဒေထ၊ ယူကုန်သော၊ သက္ကရာဇေ၊ အရိုအသေပြုကုန်သော၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ ကထေန္တိ၊ ပြောဆိုကုန်၏၊ တတော၊ ထိုနေဝင်၌၊ မနုဿာ၊ လူတို့
သည်၊ ဘိက္ခု၊ သံဃံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို၊ စတုဟိပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းလေး
ပါးတို့ဖြင့်၊ သက္ကရာဇော၊ အရိုအသေပြုကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဗဟု၊ များစွာ

၆၅၀ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ။

သော၊ ဝုညံ၊ ကောင်းမှုကို၊ ကာတွာ၊ ပြု၍၊ သဂ္ဂပထပူရကာ၊ နတ်ပြည်ခရီးသို့
ပြည့်စေကုန်သည်၊ အဟောသု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ သဂ္ဂံလောကံ
ဥပပဇ္ဇန္တိတိ၊ သဂ္ဂံလောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

ထေတုဌေတိက္ခဝေ အသုဘာနုပဿိကာယေဝိဟရထာတိ၊ ထေတုဌေ
တိက္ခဝေ အသုဘာနုပဿိကာယေဝိဟရထာဟူသည်ကား၊ ဘဂဝါ၊ ကကု
သံနိဘုရားရှင်သည်၊ သကလဇမ္ပုဒိပံ၊ အလုံးစုံသောဇမ္ပုဒိပံကျွန်းသို့၊ အာ
ဟိဏ္ဏန္တော၊ လှည့်လည်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ အန္တမသော၊ ယုတ်သောအ
ပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဗွိန္ဒုဗ္ဗိတိက္ခန္တံ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သောရဟန်းတို့၏လည်း
တိဏ္ဏုဗ္ဗိတိက္ခန္တံ၊ သုံးယောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏လည်း၊ ဝသနုဋ္ဌာနံ၊ နေ
ရာအရပ်သို့၊ ဂစ္စာ၊ သွား၍၊ အသုဘသညာပရိဝိတေန(ပ) ပဋိကူလျတာဝါ
သဏ္ဌာတိတိ၊ အသုဘသညာပရိဝိတေန (ပ) ပဋိကူလျတာဝါ သဏ္ဌာတိ
ဟူ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာနိသံသံ၊ အကျိုးကို၊ ဒဿတွာ၊ ပြတော်မူ၍၊ ထေတု
ဌေတိက္ခဝေ (ပ) အနိစ္စာနုပဿိနောတိ၊ ထေတုဌေတိက္ခဝေ (ပ) အနိစ္စာ
နုပဿိနောဟူ၍၊ ဣမာနိ စတ္တာရိကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ ဤလေးပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့
ကို၊ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူပြီ၊ တေဝိတိက္ခန္တံ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း၊
ဣမေသုစတုသုကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ ဤလေးပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို၊ ကမ္မံ၊ စီး
ဖြန်းခြင်းအမှုကို၊ ကရာဇန္တော၊ ပြုသည်ဖြစ်၍၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို၊
ဝဇေတွာ၊ ပွားစေ၍၊ သဗ္ဗာသဝေ၊ အလုံးစုံသောအာသဝေါတို့ကို၊ ခေပ
တွာ၊ ကုန်စေ၍၊ အရဟတ္တေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌတိ သု၊ တည်လေကုန်
ပြီ၊ ဣမာနိ စတ္တာရိကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ ဤလေးပါးသော-ကမ္မဋ္ဌာန်း တို့သည်၊
ရာဂသန္တာနိ၊ ရာဂကို-ငြိမ်းစေတတ်ကုန်၏၊ ဒေါသမောဟသန္တာနိ၊ ဒေါ
သမောဟကိုငြိမ်းစေတတ်ကုန်၏၊ ရာဂပဋိဃာတာနိ၊ ရာဂကို ဖျောက်
တတ်ကုန်၏၊ ဒေါသမောဟပဋိဃာတာနေဝ၊ ဒေါသမောဟကိုဖျောက်
တတ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏၊
သက္ခရံဂဟေတွာတိ၊ သက္ခရံဂဟေတွာဟူသည်ကား၊ အန္တောမုဗ္ဗိယံ၊
လက်ဆုပ်၏အတွင်း၌၊ တိဋ္ဌနပမာဏံ၊ တည်လောက်သောပမာဏရှိသော၊
ပါသာဏံ၊ ကျောက်စရစ်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဟိသစ္စံ၊ ဖွန်၏၊ အယံ၊ ဤ
ဒုသိမာသည်၊ ဗြာဟ္မဏ ဂဟပတိ ကေဟိ၊ ပုဏ္ဏား သူကြွယ် တို့သည်၊
ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို၊ အက္ခောသာပေတွာပိ၊ ဆဲရေးစေ၍လည်း၊ ဗြာဟ္မဏ
ဂဟပတိကာနံ၊ ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့၏၊ ပသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဘိက္ခုသံ
စာဿ၊ ရဟန်းအပေါင်းအား၊ လာဘသက္ကာရံ၊ လာဘ်ရှုစေသကားကို၊
ဥပ္ပါဒါပေတွာပိ၊ ဖြစ်စေပြီး၍လည်း၊ ဩကာသံ၊ လောဘဒေါမနဿဖြစ်

၉

မာရတန္တနိကာယုတ်

၆၅၁

ခြင်းဟူသောအခွင့်ကို၊ အလောကန္တာမရသည်ဖြစ်၍၊ ဣဒါနိယသုအခါ၌၊
သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်၊ ဥပတ္တမိတုကာမောလေ့၊ လပြုခြင်းငှါအလိုရှိသည်
ဖြစ်၍၊ အညတရဿ၊ တယောက်သော၊ ကုမာရကဿ၊ သူငယ်၏၊ သရိ
ရေ၊ ကိုယ်၌၊ အဓိမုပ္ပိတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဇေဝုပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊ ပါသာဏံ၊
လက်တွင်းပမာဏရှိသော ကျောက်ကို၊ အဂ္ဂဟေသိ၊ ကိုင်၏၊ တံ၊ ထိုသို့
လက်တွင်းပမာဏရှိသော ကျောက်ကိုကိုင်သည်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရံ့ညံ့၍၊
သက္ခရံဂဟေတွာဟိ၊ သက္ခရံဂဟေတွာဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီး၊ ဝိသံတေ
ဘိန္ဒုဿာမိတိ၊ ဝိသံတေဘိန္ဒုဿာမိဟူသည်ကား၊ ဝိသံ၊ ဦးခေါင်းကိုး
ဘိန္ဒုတိ၊ ခွဲ၏၊ မဟာစမ္ပံ၊ အရေထူကို၊ ဆိဇ္ဇိတွာ၊ ပေါက်၍၊ ဖံသံ၊ အသား
သည်၊ ခွိဓာ၊ နှစ်ဖြာကွဲသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ သက္ခရာပန၊ ကျော့စရစ်
သည်ကား၊ ဝိသကုဋ္ဌာဟံ၊ ဦးခေါင်းခွံကို၊ အဘိန္ဒုတွာ၊ မခွဲမူ၍၊ အဋ္ဌိ၊ အရိုး
ကို၊ အာဟဇ္ဇေဝ၊ ထိစေ၍သာလျှင်၊ နိဝတ္တော၊ ပြန်နစ်လေ၏၊ နာဂါပလော
ကိတံအပလောကေဝိတိ၊ နာဂါပလောကိတံ-အပလောကေဝိဟူသည်
ကား၊ ပဟာရသဒ္ဓံ၊ ပစ်ခတ်အပ်သောအသံကို၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊ ယထာ
နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဟတ္ထိနာဂေါ၊ ဆင်ပြောင်သည်၊ ဣတောဝါ၊ ဤ
အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ဇေတ္ထောဝါ၊ ထိုအရပ်သို့လည်းကောင်း၊ အပလော
ကေတုကာမော၊ လှည့်၍ကြည့်ခြင်းငှါအလိုရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ ဂိဝံ၊ လည်ကို၊
အပရိဝတ္တေတွာ၊ မပြန်မူ၍၊ သကလသရိရေနေဝ၊ အလုံးစုံသောကိုယ်ဖြင့်
သာလျှင်၊ နိဝတ္တေတွာ၊ ပြန်နစ်၍၊ အပလောကေဝိယထာ၊ ကြည့်သကဲ့သို့၊
ဇေဝံတထာ၊ ဤအတူလျှင်၊ သကလသရိရေနေဝ၊ အလုံးစုံသောကိုယ်တော်
ဖြင့်သာလျှင်၊ နိဝတ္တေတွာ၊ ပြန်နစ်၍၊ အပလောကေဝိ၊ ကြည့်တော်မူ၏၊
ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်-ထင်စွာပြဦးအံ့၊ ပကတိမဟာဇနဿ၊ ပြကတေ သောလူ
များအပေါင်းအား၊ အဋ္ဌိနိ၊ အရိုးတို့သည်၊ ကောဋီယာ၊ အစွန်းတခုဖြင့်၊
ကောဋီ၊ အစွန်းတခုကို၊ အာဟဇ္ဇေဝိစေ၍၊ ဌိတာနိယထာ၊ တည်ကုန်
သကဲ့သို့၊ ပဇ္ဇေကဗုဒ္ဓါနံ၊ ပဇ္ဇေကဗုဒ္ဓါတို့အား၊ အဋ္ဌိနိ၊ အရိုးတို့သည်၊ အကုသ
လဂ္ဂါနိ၊ ချွန်းတောင်းကဲ့သို့-ချုပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဌိတာနိယထာ၊ တည်ကုန်
သကဲ့သို့၊ ဇေဝံကထာ၊ ထိုအတူ၊ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏၊ အဋ္ဌိနိ၊ အရိုးတို့
သည်၊ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်သည်၊ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်၊ ဗုဒ္ဓါနံပန၊ ဘုရားရှင်
တို့အားကား၊ အဋ္ဌိနိ၊ အရိုးတို့သည်၊ သင်္ခလိကာဝိယ၊ သံကွင်းဆက်ကဲ့သို့၊
ဧကဗဒ္ဓါနိ၊ တစ်ထည်းစပ်ကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်
၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပစ္ဆ ကော၊ နောက်သို့၊ အပလောကနကာလေ၊ လှည့်
၍ကြည့်တော်မူသော အခါ၌၊ ဂိဝံ၊ လည်ကို၊ ပရိဝတ္တေတု၊ ပြန်နစ်ခြင်းငှါ၊

၆၅၁

၆၅၂ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ

နသက္ကာမတတ်နိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယထာပန၊ ဥပမာတနည်း
လည်း၊ ဟတ္ထိနာဂေါ၊ ဆင်ပြောင်သည်။ ပစ္ဆာဘာဂံ၊ နောက်အဖို့သို့၊ အပ
လောကေတုကာမော၊ စောင်းငဲ့၍ကြည့်ခြင်းငှါ-အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ သက
လသရိရေနေဝ၊ ကိုယ်အလုံးဖြင့်သာလျှင်၊ ပရိဝတ္တတိယထာ၊ ပြန်နစ်သကဲ့
သို့၊ ဇေတထာ၊ ထို အတူ၊ ပရိဝတ္တတဗ္ဗံ၊ ပြန်နစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊ ကကုသန်ဘုရားရှင်သည်။ ယန္တေန၊ ယန္တရား
ဖြင့်၊ ပရိဝတ္တတာ၊ လှည့်အပ်သော၊ သုဝဏ္ဏပဋိမာဝိယ၊ ရွှေဆင်းတုကဲ့သို့၊
သကလသရိရေနေဝ၊ ကိုယ်အလုံးဖြင့်သာလျှင်၊ နိဝတ္တေတွာ၊ ပြန်နစ်တော်
မူ၍၊ အပလောကေသိ၊ စောင်းငဲ့၍ကြည့်တော်မူ၏။ အပလောကေတွာ၊
စောင်းငဲ့၍ကြည့်တော်မူပြီး၍၊ ဌိတောပန၊ ရပ်တော်မူလျက်သာလျှင်၊ နဝါ
ယံဒုသိမာရောမတ္တမညာသီတိ၊ နဝါယံဒုသိမာရောမတ္တမညာသီဟူ၍၊ အာ
ဟ၊ မိန့်တော်မူပြီး၊ တဿ၊ ထိုပါဠိ၏။ အတ္ထော၊ အနက်တား၊ အယံဒုသိမာ
ရော၊ ဤဒုသိမာရ်သည်၊ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို၊ ကရောန္တော၊ ပြုသည်ရှိသော်၊
ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို၊ နေဝအညာသိမသိ၊ ပမာဏာတိက္ကန္တံ၊ အတိုင်း
အရှည်ကိုလွန်၍၊ အကာသိ၊ ပြု၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်
တည်း၊ သဟာပလောကနာယာတိ၊ သဟာပလောကနာယဟူသည်ကား၊
ကကုသန္ဓဿ၊ ကကုသန်အမည်တော်ရှိသော၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား
၏၊ အပလောကနေနေဝ၊ လှည့်၍ကြည့်တော်မူသည်နှင့်သာလျှင်၊ သဟ၊
တက္က၊ တစ်ဏံယေဝတဗ္ဗာစဋ္ဌာနာစဝီတိ၊ တစ်ဏံယေဝတဗ္ဗာစဋ္ဌာနာစဝီ
ဟူသည်ကား၊ တဗ္ဗာစဒေဝဋ္ဌာနာ၊ ထိုဒုသိမာရ်တည်းသော နတ်နေရာမှ၊
ရတော၊ ရွှေလျှောသည်ရှိသော်၊ မဟာနိရယဉ္စ၊ အဝိစင်ရဲကြီး၌ လည်း၊
ဥပပန္နော၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်ဖြစ်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊
အနက်တည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ စဝမာနော၊ ရတေသည်ရှိသော်၊ ယတ္ထကတ္တ
စိ၊ အမှတ်မရှိ-တရံတရသောအရပ်၌၊ ဌိတော၊ တည်သည်ဖြစ်၍၊ နစဝတိ၊
မရတေရ၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝသဇတ္ထိ ဒေဝလောကံ၊ ဝသဇတ္ထိနတ်
ပြည်သို့၊ အာဂတံ၊ လာ၍သာလျှင်၊ ရတော၊ ရတေရ၏။ သဟာပလော
ကနာယာတိ၊ သဟာ ပလော ကနာယ ဟူ၍၊ ဝစနလော၊ ဟောတော်
မူသောကြောင့်၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ အပလောကိ တတ္ထာ၊
စောင်းငဲ့၍ကြည့်တော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ရတောတိ၊ ရတေ၏ဟူ၍၊
နဝေဒိတဗ္ဗော၊ မသိအပ်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧတံ၊ ဤသဟာပလောကနာယဟူ
သောစကားသည်၊ ရတိကာလဒဿနမတ္တမေဝ၊ လက္ခဏလက္ခ၂၏အဖြစ်
ဖြင့်-ရတိကာလကိုပြခြင်းမျှသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥဋ္ဌာရေ၊ ပြန်

ပြောသောကုဏ်ရှိသော၊ မဟာသာဝကောပန၊ အဂ္ဂသာဝကဋ္ဌိကား၊ ဝိရုဒ္ဓတ္တာ
 ပြစ်မှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကုဒါရိယာ၊ ခားမဖြင့်၊ ပဟတံဝိယ၊ ပေါက်
 ဖြတ်သကဲ့သို့၊ အဿ၊ ထိုဒုသိမာရ်၏၊ အာယု၊ ဇီဝိတိန္ဒြေသည်၊ တတ္ထေဝ၊
 ထိုအရပ်၌ပင်လျှင်၊ ခေါ်စွဲတွာ၊ ပြတ်၍၊ ဂတံ၊ ကျလေ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိ
 တဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ တယောနာမဓေယျာဟောန္တိ၊ တိ၊ တယောနာမဓေယျာ
 ဟောန္တိဟူသည်ကား၊ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ နာမာနိ၊ အမည်တို့သည်၊
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဆယသယတနိကောတိ၊ ဆယသယတနိကောဟူ
 သည်ကား၊ ဆယသယတနောသု၊ ခြောက်ပါးကုန်သော ဖယသယတန
 တို့တွင်၊ ပါရှိကြောယ၊ အသီးအသီးဖြစ်သော၊ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏၊ ပစ္စ
 ယော၊ အကြောင်းတည်း၊ သက္ခိသမာဟတောတိ၊ သက္ခိသမာဟတောဟူ
 သည်ကား၊ အယသုလံ၊ သံတံကျင်တို့ဖြင့်၊ သမာဟတော၊ ဆိုင်၍ထိုး
 အပ်သည်တည်း၊ ပစ္စတ္တဝေဒနိယောတိ၊ ပစ္စတ္တဝေဒနိယောဟူသည်ကား၊
 သယမေဝ၊ မိမိသည်ပင်လျှင်၊ ဝေဒနာဇနကော၊ ဝေဒနာကိုဖြစ်စေတတ်
 ၏၊ သက္ခိနာသက္ခိဟဒယသမာဂစ္ဆေယျာတိ၊ သက္ခိနာသက္ခိဟဒယ
 သမာဂစ္ဆေယျဟူသည်ကား၊ အယသုလံ၊ သံတံကျင်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊
 အယသုလံ၊ သံတံကျင်တခုသည်၊ ဟဒယမဇ္ဈေ၊ ရင်၏အလယ်၌၊ သမာ
 ဂစ္ဆေယျ၊ ဆိုင်မိရာ၏၊ တသ္မိံ၊ စနိရယော၊ ထိုငဲ့၌လည်း၊ ဥပပန္နာနံ၊ ပဋိ
 သန္ဓေအားဖြင့်-ဖြစ်ကုန်သောသတ္တဝါတို့အား၊ တိဂါဝုတော၊ သုံးဂါဝုတ်
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ အတ္တဘာဝေါ၊ အတ္တဘောသည်၊ ဟောတိကိ၊
 ဖြစ်သတတ်၊ တေရုဿာပိ၊ အရှင်မဟာမေါဂ္ဂလာန်မထေရ်မြတ်အားလည်း
 တာဒိသောဝ၊ ထိုသို့သုံးဂါဝုတ်အတိုင်းအရှည်ရှိသော-အတ္တဘောသည်
 သာလျှင်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီးအထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုအရှင်မဟာမောဂ္ဂ
 လာန်အား၊ နိရယပါလာ၊ ငဲ့ထိန်းတို့သည်၊ တာလက္ခန္ဓပမာဏာနိ၊ ထန်း
 လုံးအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ အာဒိတ္တာနိ၊ ချေတောကံကုန်သော၊ သမ္ပန္န
 လိတာနိ၊ အလျှံနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ သဇောတိဘူတာနိ၊ အရိုးနှင့်တကွ
 ဖြစ်ကုန်သော၊ အယသုလံ၊ သံတံကျင်တို့ကို၊ သယမေဝ၊ မိမိသည်ပင်
 လျှင်၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ၊ နိဝတ္တမာနာ၊ ပြန်နစ်စေ
 လျက်၊ တေတယာ၊ သင်သည်၊ ဣမိနာဌာနေန၊ ဤရင်လယ်ဟူသောအရပ်
 ဖြင့်၊ ဝိန္ဒေတွာ၊ ကြံ၍၊ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို၊ ကတံ၊ ပြုအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 သုခာဒေါဏိသံ၊ အင်းကတေထောင်းသောကျင်း၌၊ သုခံ၊ အင်းကတေကို၊
 ကောဓုန္ဒေ၊ ဝိယ၊ ထောင်းသကဲ့သို့၊ ဟဒယမဇ္ဈေ၊ ရင်၏အလယ်ကို၊ ကော
 ဓုန္ဒေတွာ၊ ထောင်း၍၊ ပဏ္ဏာသုဇနာ၊ ငါးကျိပ်သော-ငဲ့ထိန်းတို့သည်၊ ပါဒါ

၃

၆၅၄ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိသျှ-တတိယတွဲ၊

ဘိမုခါ။ ခြေသို့ရှေးရှုကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပဏ္ဏာသဇနာ၊ ငါးကျိပ်ကုန်သောငှါ
ထိန်းတို့သည်၊ သိသာဘိမုခါ၊ ဦးခေါင်းသို့ရှေးရှုကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ကောဇေ
န္တော၊ ထိုးဆွကုန်လျက်၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားကုန်
သည်ရှိသော်၊ ပဉ္စဟိဝဿသတေဟိ၊ အနှစ်ငါးရာတို့ဖြင့်၊ ဥဘောအန္တေ၊ အ
စွန်းနှစ်ဘက်တို့သို့၊ ပဝံဘု၊ ရောက်၍၊ ပုနံ၊ တဖန်၊ နိဝတ္တမာနာ၊ ပြန်နစ်ကုန်သည်
ဖြစ်၍၊ ပဉ္စဟိဝဿသတေဟိ၊ အနှစ်ငါးရာတို့ဖြင့်၊ ဟဒယမန္တရံ၊ ရင်၏အလယ်
သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ပြန်ကုန်၏၊ တံကာရဏံ၊ ထိုအကြောင်းကို၊ သန္ဓာယ၊
ရည်၍၊ ဧတံဝစနံ၊ ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီး၊ ဝုဠာနိမန္တိ၊ ဝုဠာ
နိမံဟူသည်ကား၊ ဝိပါကဝုဠာနဝေဒနံ၊ ဝိပါကဝုဠာနဝေဒနာတည်း၊ သော၊ ထို
ဝေဒနာသည်၊ မဟာနိရယဝေဒနာတော၊ ငရဲကြီး၌ဖြစ်သောဝေဒနာထက်
ဒုက္ခတရော၊ လွန်သောဆင်းရဲခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ကိရ၊ ဖြစ်သတက်၊ ဟိ၊
ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြဦးအံ့၊ သိနေဟ၊ ပါနသတ္တာဟတော၊ သိနေဟပါန
သတ္တာဟမှ၊ ဖရိတွာ၊ နှံ့၍၊ အာဟာရသတ္တာဟံ၊ ဖရိဟာရသတ္တာဟသည်၊
ဒုက္ခတရံ၊ လွန်စွာဆင်းရဲသည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊
ထိုအတူ၊ မဟာနိရယဒုက္ခတော၊ ငရဲကြီး၌ဖြစ်သောဒုက္ခထက်၊ ဥသဒ္ဓေ၊
ဥသဒ္ဓရက်ငရဲ၌၊ ဝိပါကဝုဠာနဝေဒနာ၊ ဝိပါကဝုဠာနဝေဒနာသည်၊ ဒုက္ခတရော
လွန်စွာဆင်းရဲ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ သေယျထာဝရမစ္ဆ သာတိ
သေယျထာဝရမစ္ဆ သာဟူသည်ကား၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ပုရိသ
သိသံ၊ ယောကျ်ား၏ဦးခေါင်းသည်၊ ဝဋ္ဋံ၊ လုံးသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သုလေ
နံ၊ တံကျင်ဖြင့်၊ ပဟရန္တဿ၊ လျှိုသည်ရှိသော်၊ ပဟာရောဠာနံ၊ ထိုးရာကို၊
နလဘာတိ၊ မရ၊ ပရိဂလတိ၊ လျှော၏မစ္ဆ သိသံ၊ ငါး၏ဦးခေါင်းသည်၊ အယ
တံ၊ အလျှင်းရှည်၏၊ ပုထုလံ၊ အနံ့ပျံ့၏၊ ပဟာရောဠာနံ၊ ထိုးရာကို၊ လဘာတိ၊
ရ၏၊ အဝိရုဏ္ဏိတွာ၊ မချွတ်မယွင်းမူ၍၊ ကမ္မကာရဏာ၊ ကမ္မကာရဏကိုပြုရ
ခြင်းသည်၊ သုကရာ၊ ပြုလွယ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
ဝေဇ္ဇပံ၊ ဤသို့၊ ငါး၏ဦးခေါင်းနှင့်တူသောသဘောရှိသော၊ သိသံ၊ ဦးခေါင်း
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

ဝိရရံသာဝကမာသန္ဓာတိ၊ ဝိရရံသာဝကမာသန္ဓာဟူသည်ကား၊ ဝိရ
ရသာဝကံ၊ ဝိရရအမည်ရှိသော- အဂ္ဂသာဝကကို၊ စာနုယိတွာ၊ ပြစ်မှား၍၊
ပစ္စတ္တဝေဒနာတိ၊ ပစ္စတ္တဝေဒနာဟူသည်ကား၊ အယမေဝပါမူဠောဝေဒ
နာ၊ ဤအသီးဖြစ်သော-ဝေဒနာကို၊ ဇနကာ၊ ဖြစ်စေအပ်၏၊ ဤဒိသောနိရု
ယောအာသိတိ၊ ဤဒိသောနိရုယောအာသိဟူသည်ကား၊ ဣမသ္မိံဌာနေ၊
ဤအရပ်၌၊ နိရုယော၊ ငရဲကို၊ ဒေဝဒုတသုတ္တန္တေန၊ ဒေဝဒုတသုတ်ဖြင့်၊ မြီပေ

တဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။ ကဏ္ဍဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသီတိ၊ ကဏ္ဍဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသီဟူသည်
ကား၊ ကာဠကံ၊ မည်းညစ်သော၊ မဟာဒုက္ခံ၊ ကြီးစွာသော ဆင်းရဲကို၊
ဝိန္ဒသသိ၊ ရလတ္တံ့၊ မဇ္ဈိယသဂရသဘာဝိ၊ မဇ္ဈိယသဂရသဟူသည်
ကား၊ မဟာသမုဒ္ဒသ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၏၊ မဇ္ဈိယအလယ်၌၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊
ဝတ္ထု၊ တည်ရာကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ နိဗ္ဗတ္တဝိမာနာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော-ဗိမာန်တို့
သည်၊ ကပ္ပဗြိတိကာနိ၊ ကမ္ဘာပတ်လုံး တည်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကိရ၊ ဖြစ်
ကုန်သတတ်၊ တေဝံ၊ ထိုဗိမာန်တို့၏၊ ဝဇ္ဈော၊ အဆင်းသည်၊ ဝေဠုရိ
ယသ၊ ကျောက်မျက်ရွဲ၏၊ ဝဇ္ဈောဝိယ၊ အဆင်းကဲ့သို့၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၍၊
ပဗ္ဗတမတ္တကေ၊ တောင်ထိပ်၌၊ ဇလိတနုဠိက္ခန္ဓောဝိယစ၊ တောက်ပသော
ကြူမျက်သီးကဲ့သို့၊ နေသံ၊ ထိုဗိမာန်တို့၏၊ အပ္ပိယေ၊ အလျှံတို့သည်၊
ဇောတန္တိ၊ တောက်ပကုန်၏၊ ပတာဿရာ၊ ပြုံးပြုံးပြက်အရောင်ရှိကုန်သည်
ပတာသမ္ပန္န၊ အရောင်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တေသု
ဗိမာနေသု၊ ထိုဗိမာန်တို့၌၊ နိလဘေဒါဒိဝသေန၊ ညိုသောအဆင်းထူး အစ
ရှိသည်တို့၏-အစွမ်းအားဖြင့်၊ နာနတ္ထဝဏ္ဏာ၊ အထူးထူးသော-ကိုယ်အ
ဆင်းရှိကုန်သော၊ အန္တရာ၊ နတ်ဝဗ္ဗိတို့သည်၊ နစ္စန္တိ၊ ကကုန်၏၊ ယောတေမ
ဘိဇာနာသီတိ၊ ယောတေမဘိဇာနာသီဟူသည်ကား၊ ယောသာဝကော၊
အကြင် အဂ္ဂသာဝကသည်၊ ဇေတဝိမာနဝတ္ထု၊ ဤဗိမာန်၏ တည်ရာကို
လည်း၊ ဇာနာသိ၊ သိတော်မူ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်
တည်း၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဧတ္ထံ၊ ဤယောတေမဘိဇာနာသီဟူသောပုဒ်၌၊ ဝိမာနပေ
တဝတ္ထု၊ ကေနေ၊ ဝိမာနဝတ္ထု-ပေတဝတ္ထုဖြင့်သာလျှင်၊ အတ္ထော၊ အနက်
ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ပါဒဂုံဠေနကမ္ပယိတိ၊ ဣဒံစနံ၊ ပါဒဂုံဠေနကမ္ပ
ယိဟူသောဤစကားကို၊ ပါသာဒကမ္ပနသုတ္တေန၊ ပါသာဒကမ္ပနသုတ်ဖြင့်၊
ဒိပေတဗ္ဗံ၊ ပြအပ်၏၊ ယောဝေဇယန္တိ၊ ပါသာဒန္တိ၊ ဣဒံစနံ၊ ယောဝေဇယန္တိ
ပါသာဒဟူသောဤစကားကို၊ ဝုဠ တဏှာ သင်္ခယ ဝိမုတ္တိ သုတ္တေန၊ ဝုဠ
တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တိသုတ်ဖြင့်၊ ဒိပေတဗ္ဗံ၊ ပြအပ်၏။

သက္ကံသောပရိပုစ္ဆသီတိ၊ ဣဒံစနံ၊ သက္ကံသောပရိပုစ္ဆသီ ဟူသော
ဤစကားကိုလည်း၊ တေနေဝ၊ ထိုဝုဠတဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တိသုတ်ဖြင့်သာ
လျှင်၊ ဒိပေတဗ္ဗံ၊ ပြအပ်၏၊ သုဓမ္မာယံအဘိတောသဘန္တိ၊ သုဓမ္မာယံအဘိ
တောသဘံဟူသည်ကား၊ သုဓမ္မာယသဘာယ၊ သုဓမ္မာသဘင်၏၊ သင်္ခပေ၊
အနီး၌၊ အယံပန၊ ဤသုဓမ္မာသဘင်သည်ကား၊ ဗြဟ္မလောကေ၊ ဗြဟ္မပြည်
၌၊ သုဓမ္မာသဘာဝ၊ သုဓမ္မာသဟင်ပင်တည်း၊ တဒဝကိံ သဘာဝနေ၊ တာဝ
တိံ သာထုံ၌၊ နသုဓမ္မသ္မာဘာ၊ သုဓမ္မာသဘင်မဟုတ်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သုဓမ္မ

၆၅၆ မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲ၊

သဘာဝိဟရိတော၊ သုဓမ္မာသဘင်မှ ကင်းသော၊ ဒေဝလောကောနာမ၊
နတ်ပြည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဗြဟ္မလောကေပသာသရန္တိ၊ ဗြဟ္မလောက
ပသာသရဟူသည်ကား၊ ဗြဟ္မလောက၊ ဗြဟ္မပြည်၌၊ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလာ
နမဟာကဿပါဒိတိ၊ သာရိပုတ္တ မောဂ္ဂလာနမဟာကဿပ အစရှိကုန်
သော၊ သာဝကောဟိတပည့်တို့၌၊ သဒ္ဓိ၊ တကွ၊ တေဇောဓာတု၊ တေ
ဇောဓာတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ဝင်စား၍၊ နိဿိန္နဿ၊ နေတော်မူသော၊ တဿ
ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ဩဘာသံ၊ အရောင်တော်တည်း၊ ဟိ
ဝိဇ္ဇာရေဟိ၊ ခွဲပြီးအံ့၊ ကေသ္မိ၊ သမယေ၊ တရံရောအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ ဗြဟ္မလောကေ၊ ဗြဟ္မပြည်၌၊ သုဓမ္မာယ ဒေဝ သဘာယ၊
သုဓမ္မာနတ်သဘင်၌၊ သဒ္ဓိပတိတွာ၊ စည်းဝေး၍၊ ယောသမဏော၊ အကြင်
ရဟန်းသည်၊ ဣမ၊ ဤဗြဟ္မပြည်သို့၊ အာဂန္တု၊ လာခြင်းငှါ၊ သက္က၊ တော်ယူ၊
စွမ်းနိုင်၏၊ ဇေမဟိန္ဒကော၊ ဤသို့တန်ခိုးကြီးသော၊ ကောမိ၊ တရံတယေဝံ
သော၊ သမဏောဝါ၊ ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မဏောဝါ၊ ပုဏ္ဏား
သည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိနုခေါ၊ ရှိလေသလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဗိန္ဒေသိ၊
ကြံ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဗိန္ဒေန္တဿ၊ ကြံသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဗြဟ္မဂဏဿ
ဗြဟ္မာအပေါင်း၏၊ ဗိတ္တံ၊ ဗိတ်ကို၊ အညာယ၊ သိ၍၊ တတ္ထ၊ ထိုဗြဟ္မပြည်သို့၊
ဂတိံ၊ သွား၍၊ ဗြဟ္မဂဏဿ၊ ဗြဟ္မာအပေါင်း၏၊ မတ္တကေန၊ အထက်ဖြင့်၊
နိဿိန္နော၊ ထိုင်နေတော်မူလျက်၊ တေဇောဓာတု၊ တေဇောဓာတ်ကို၊ သမာ
ပဇ္ဇိတွာ၊ ဝင်စား၍၊ မဟာမောဂ္ဂလာနာဒိနံ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာနံအစရှိ
သည်တို့၏၊ အာဂမနံ၊ လာခြင်းကို၊ ဗိန္ဒေသိ၊ ကြံတော်မူပြီးတော်မီ၊ ထိုအရှင်
မဟာမောဂ္ဂလာနံအစရှိသည်တို့၏လည်း၊ ဂတိံ၊ သွား၍၊ သက္ကာရံ၊ မြတ်
စွာဘုရားကို၊ ဝဇ္ဇိတွာ၊ ရှိခိုး၍၊ တေဇောဓာတု၊ တေဇောဓာတ်ကို၊ သမာ
ပဇ္ဇိတွာ၊ ဝင်စား၍၊ ပဇ္ဇေကဒိသာသု၊ အသီးအသီးသောအရပ်မျက်နှာတို့၌
နိဿိဒိသု၊ ထိုင်နေကုန်ပြီ၊ သကလဗြဟ္မလောကော၊ အလုံးစုံသော ဗြဟ္မ
ပြည်သည်၊ ဒေကာဘာသော၊ တပြိုင်နက် ထွန်းလင်းသော အရောင်ရှိ
သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီး၊ သက္ကာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ စတုသစ္စပကာ
သနံ၊ သစ္စာလေးပါးကိုပြုရာပြုကြောင်းဖြစ်သော၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဒေသေသိ
ဟောတော်မူပြီး၊ ဒေသနာပရိယောသာနေ၊ ဒေသနာတော်၏အဆုံး၌၊ အ
နေကာနိ၊ များစွာကုန်သော၊ ဗြဟ္မသဟာသာနိ၊ ဗြဟ္မာတထောင်တို့သည်၊
မဂ္ဂဗလေသု၊ မဂ်ဖိုလ်တို့၌၊ ပတိဋ္ဌဟိသု၊ တည်လေကုန်ပြီ၊ တံ၊ ထိုတည်
သည်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်တော်မူ၍၊ ဣမာဂါထာ၊ ဤဂါထာကို၊ ဝုတ္တာ၊ ဟော
တော်မူအပ်၏၊ သောပနာယံ၊ သောပန အယံ အတ္ထော၊ ထိုအနက်ကို၊ ဗက

၆၅၆

ဗြဟ္မကသုတ္တန်၊ ဗကဗြဟ္မာဏ်သုတ်ဖြင့်၊ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။ ဝိမောက္ခ
နအပဿယိတိ၊ ဝိမောက္ခနအပဿယိဟူသည်ကား၊ ဈာနဝိမောက္ခန၊
ဈာန ဝိမောက္ခဖြင့်၊ ဖုသိ၊ တွေ့ထိပြီ၊ ဝနန္တိ၊ ဝနံဟူသည်ကား၊ ဓမ္မဒီပံ၊
ဓမ္မဒီပင်ကျွန်းတည်း၊ ဗုဗ္ဗဝိဒေဟာနန္တိ၊ ဗုဗ္ဗဝိဒေဟာနံဟူသည်ကား၊ ဗုဗ္ဗ
ဝိဒေဟာနဉ္စ၊ ဗုဗ္ဗဝိဒေဟာကျွန်းသားတို့၏လည်း၊ ဒီပံ၊ ကျွန်းတည်း၊ ယေဝ
ဘူမိသယာနရာတိ၊ ယေဝဘူမိသယာနရာဟူသည်ကား၊ ဘူမိသယာနရာ
နာမ၊ ဘူမိသယာနရာတို့မည်သည်ကား၊ အပရေဂေါယာနကာစ၊ အပရေဂေါ
ယာကျွန်း လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရ ကုရ ကာစ၊ ဥတ္တရကုရ ကျွန်းလည်း
ကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တေဝိ၊ ထိုကျွန်းသားတို့သည်လည်း၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊
သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံ ကုန်သော-ကျွန်းတို့၌၊ ဖုသိ၊ တွေ့ထိ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ဝုတ္တံဝုတ္တော၊ ခိုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အပဿနအတ္ထော၊ ဤအနက်ကို
နန္ဒောပနန္ဒဗမနေန၊ နန္ဒောပနန္ဒနဂါးမင်းကို-ဆုံးမခြင်းဖြင့်၊ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ပြ
အပ်၏၊ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ ဣဒ္ဓိကထာယ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓအ
ဘိညာဉ်ကထာ၌၊ ဝိတ္ထာရိတံ၊ ခွဲအပ်ပြီ၊ အပုညံပသဝိတိ၊ အပုညံပသဝိ
ဟူသည်ကား၊ အပုညံ၊ မကောင်းမှုကို၊ ပဋိလဘာတိ၊ ရပြီ၊ အာသံမာကာသိ
တိက္ခူသုတိ၊ အာသံမာကာသိတိက္ခူသုဟူသည်ကား၊ တိက္ခူနေ၊ ရဟန်း
အား၊ ဝိဟေသေမိ၊ ညှဉ်းဆဲအံ့၊ ဣတိဇေတံအါသံ၊ ဤအာယာကို၊ မာအကာသိ
မပြုလင့်၊ သေသံ၊ ကြွင်းသောအဖွင့်-သံဝဏ္ဏံနာ-စကားရပ်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ
အလုံးစုံသော-စကားအစဉ်၌၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်သော အနက်ရှိသည်
သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤတွင် မာရတဇ္ဇနိယသုတ်၏အဖွင့်-အပြီးတည်း၊
မာရတဇ္ဇနိယသုတ္တဝဏ္ဏံနာ၊ မာရတဇ္ဇနိယသုတ်၏-အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌတာ၊
ပြီးဆုံးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

ပဉ္စမော၊ ငါးခုမြောက်သော၊ ဝုဠယမကဝဂ္ဂေါ၊ ဝုဠယမကဝဂ်သည်၊
နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ၊ ဣတိအနုတ္တမေန၊ ဤသို့သော-အဖွင့်
အစဉ်ဖြင့်၊ ပပဉ္စသုဒ္ဓနိယာ၊ ပပဉ္စသုဒ္ဓနိမည်သော၊ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာယ၊ မဇ္ဈိမ
နိကာယ်အဋ္ဌကထာ၏၊ ပဉ္စဝဂ္ဂပဋိမဏ္ဍိတာ၊ ငါးပါးသော ဝဂ်တို့ဖြင့်တန်
သာဆင်အပ်သော၊ မူလပဏ္ဏာသကသုတ္တဝဏ္ဏံနာ၊ မူလပဏ္ဏာသကသုတ်
၏အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

မူလပဏ္ဏာသ-အဋ္ဌကထာနိဿယ-တတိယတွဲပြီး၏။ ။